

ПОЛЬСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК

Ź - Ż

Видання 1930
АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
Київ - 1930

AKADEMIA NAUK UKRAIŃSKIEJ SRR
INSTYTUT NAUK SPOŁECZNYCH

SŁOWNIK POLSKO-UKRAIŃSKI

WE DWÓCH TOMACH

Kolegium redakcyjne:

*A. I. GĘSIORSKI, Ł. Ł. HUMECKA (redaktor naczelny),
I. M. KIERNYCKI, M. J. ONYSZKIEWICZ, M. I. RUDNYCKI*

WYDAWNICTWO AKADEMII NAUK UKRAIŃSKIEJ SRR
KIJÓW — 1960

ПОЛЬСЬКО - УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

У ДВОХ ТОМАХ

ТОМ ДРУГИЙ

ЧАСТИНА ДРУГА

S—Z

Редакційна колегія:

*А. І. ГЕНСЬОРСЬКИЙ, Л. Л. ГУМЕЦЬКА (головний редактор),
І. М. КЕРНИЦЬКИЙ, М. Й. ОНИШКЕВИЧ,
М. І. РУДНИЦЬКИЙ*

*Друкується за постановою вченої ради Інституту суспільних наук
Академії наук Української РСР*

У складанні словника брали участь співробітники Інституту суспільних наук: Д. Г. Бандрівський, А. І. Генсьорський,

Л. Л. Гумецька, П. М. Деркач, У. Я. Єдлінська,

І. М. Керницький, О. С. Тисовський

S

Sabaudczyk, *lm.* -су, *m.* савойяр, -ра.

Sabaudia *ż.* Савойя.

sabaudzki савойський.

sabeizm, -mu, *m.*, *rel. hist.* сабеїзм, -му.

sabot, -tu, (*częściej w lm.*) -ty, -tów, *m.* (дерев'яний черевик) сабо́ (невідм.).

sabotaż, -żu, *lm.* -że, *m.* сабо́таж, -жу.

sabotażysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* сабо́тажник.

sabotażystka *ż.* сабо́тажниця.

sabotować, -tuje, -tujesz, -tował са́ботувати, -тую, -туєш.

sacharometr, -gu, *m.*, *spec. див.* cukromierz.

sacharoza *ż.*, *chem.* сахаро́за.

sacharyfikacja *ż.*, *chem.* сахарифіка́ція.

sacharyna *ż.*, *chem.* сахарин, -ну.

sad, -du, *m.* сад, -ду.

sadeczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* садочок, -чка.

sadek, -dku, *m.*, *zdr.* садок, -дка.

sadeiko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* сальце́.

sadlarz, *lm.* -rze, *m.*, *pogardl. див.* rzeźnik.

sadlisty *myśl.* жи́рний; dzik ~ жи́рний каба́н, -на́.

sadło *n.* 1) зді́р (род. зді́ору); 2) (ведмедя, собаки тощо) са́ло; *перен.* розм. czuje pies ~ чу́є соба́ка са́ло; *перен.* розм. głupi jak ~ дурне́ са́ло (без хлі́ба); *прик.* zalać (palać) ко́му ~ла́ за ско́ге́ зали́ти

кому́ са́ла за шку́ру; *◇ перен.* obrastać w ~ розжи́вати́ся; *прик.* spierać się o komarowe ~ спереча́тиса за дрібни́цю (че́рез дрібни́цю), за ону́чу зби́ти бу́чу.

sadłowy са́льний.

sadowić, -wię, -wisz, -wił 1) садо́вити, -влю́, -виш, саджа́ти; ~ gości za stół садо́вити (саджа́ти) госте́й за сті́л; 2) (*заст.* — на гру́нті) оселя́ти, поселя́ти; // ~ się садо́витиса, си́дати.

sadowina *ż.* садовина́.

sadownictwo *n.* сади́вни́цтво.

sadownicza *ż.* сади́вни́ця.

sadowniczy I сади́вни́цький, сади́вни́чий.

sadowniczy II, -czego, *lm.* -czowie, *m. див.* sadownik.

sadownik, *lm.* -су, *m.* сади́вник, -ка́; сади́вни́чий, -чого́ (*рі́дше*).

sadowy садо́вний.

sadyba *ż.* сади́ба.

sadysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* сади́ст.

sadystyczny сади́стичний.

sadyzm, -mu, *blm.*, *m.* сади́зм, -му.

sadz, -dzu *a.* -dza, *lm.* -dze, *m.*, *hod.* 1) (для ри́б) ри́бник; 2) (для пти́ць) сажо́к, -жка́, ко́нець (род. ко́йця); 3) (для сви́ней) саж, -жа́, куча́.

sadza *ż.* са́жа.

sadzać 1) саджа́ти; ~ chleb саджа́ти хлі́б; ~ do więzień саджа́ти у́ в'язни́цю; 2) *див.* sadowić 1.

sadzarka *ż.*, *roln.* картоплеса-джалка.
 sadzawka *ż.* (живорибна) сажалка.
 sadzawkowy сажовий.
 sadzeniak *m.*, *roln.* сáджанець, -ця, сáджанка; садільний матеріал, -лу.
 sadzeniarka *ż.*, *roln.* садільник.
 sadzenie *n.* садіння, сáдження.
 sadzić I, -dżę, -dzisz, -dził 1) садіти, -джу, -диш; ~ карустę садіти капусту; 2) (co czym) вправляти, вробляти (що в що); szablą diamentami ~dzona шабля з вправленими алмазами; ◇ ~ kule па jajach підсипати квочку.
 sadzić II, -dżę, -dzisz, -dził 1) катати, шугати; ~ po schodach катати (шугати) по сходах; 2) (przez co) перемáхувати, -мáхую, -мáхуеш, перестрібувати, -бую, -буеш; ~ przez płoty перемáхувати (перестрібувати) чéрез тині.
 sadzić się, -dżę, -dzisz, -dził бундючитися; nie ma się czego ~ nemá чо́го бундю́читися; 2) (па со) силкува́тися, -кúюся, -кúешся (робити що); ~ się па dowsięru силкува́тися говоріти доте́пи.
 sadznik *m.*, *sad.* розса́дник.
 sadzonka *blp.*, *sad.* 1) живці, -ців; 2) (дерево) сáджанці, -ців, сáджанки, -нок.
 sadzony: jaja ~не *kul.* випускна я́єшня.
 sadż *ż.* інй, -нею, пáморозь, -зі.
 safandulski, -skiego, *lm.* -scy, *m.*, *pot. див.* safandula.
 safandulstwo *n.*, *pot.* безпора́дність, -ності.
 safandula, -ły, *lm.* -ły, *m.* i *ż.*, *pot.* розтелéпа, розтяпа́ка, маму́ла.
 safes, -su, *m.* сейф.
 safian, -nu, *m.* сап'я́н, -ну.
 safianowy сап'яновий.
 saficki *poetyc. див.* saficzny.
 saficzny *poetyc.* сапфі́чний.
 saflor, -ru, *m.*, *chem.* сафлор, -ру.
 safra *ż.*, *chem. див.* saflor.
 saga *ż.*, *lit.* cáра.

sagan, -na *a.* -ну, *m.* каза́н, -на́, котéл, -тла́.
 saganek, -nka, *m.*, *zdr.* казано́к, -нка́, котело́к, -лка́.
 sago *nieodm.*, *n.* cáго (невідм.).
 sagowcowate, -tych, *bot.* (cycadeae) cáгові, -вих.
 sagowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (cycas) cáговник.
 sagowy cáговий; *bot.* ~wa palmа cáгова пальма.
 sahajdak *m.*, *hist. див.* sajdak.
 Sahara *ż.* Саха́ра.
 Saharyjczyk, *lm.* -cy, *m.* житeль (мешканець) Саха́ри.
 saharejski сахáрський.
 saintsimonizm, -mu, *m.*, *hist.* сен-симоні́зм, -му.
 sajdak, -ka *a.* -ku, *m.*, *hist.* сагайда́к, -ка́.
 sak, -ku, *m.* сак.
 sakiewka *ż.* гамане́ць, -нця́.
 sakla *ż.* сáкля.
 sakralny *rel., przen.* сакра́льний, свяще́нний.
 sakramencki *rub.* прокля́тий, кля́тий, прокляту́щий, трикля́тий.
 sakrament, -tu, *m.*, *rel.* та́їнство.
 sakramentalny 1) *rel.*, *перен.* сакраментальний; 2) (*перен.* — шаблонний) трафарéтний.
 saksofon, -nu, *m.*, *muз.* саксофо́н.
 saksofonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* саксофоні́ст.
 Saksonia *ż.* Саксо́нія.
 Sakszonka *ż.* саксо́нка.
 Sakszończyk, *lm.* -cy, *m.* саксо́нець, -нця́.
 sakszoński саксо́нський.
 sakwa (częściej w *lm.*) -kwy, -kw, *ż.* сакві́, -ко́в.
 sakwojaż, -żu, *lm.* -że, *m.* сакво́яж.
 sala *ż.* зал, -лу, за́ла; ~ audien-cjonalna зал (за́ла) урочи́стих прийо́мів, аудіе́нц-зал; ~ koncertowa концер́тний зал, концер́тна за́ла; ~ konferencyjna конфе́ренц-зал, конфе́ренц-за́ла; па ~li в за́лі; ~ posiedzeń зал (за́ла) за́сідань; ◇ ~ szpitalna лі-

- карняна палата; ~ wykładowa аудиторія.
- salamandra *ż.*, *zool.* саламандра.
- salami *nieodm.*, *n.*, *kuł.* салами (*невідм.*).
- salamoniak, -ku, *m.*, *chem.* див. salmiak.
- salangana *ż.*, *orn.* (*collocalia*) салангана.
- salarium, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -ria, -rów, *n.* заробітна плата, зарплата.
- salaterka *ż.* салатник.
- salceson, -nu, *m.* сальцесон.
- saldo *n.*, *buch.* сальдо (*невідм.*).
- saldować, -duję, -dujesz, -dował *buch.* сальдувати, -дую, -дуюш.
- salep, -pu, *m.*, *farm.* салеп, -пу.
- saletra *ż.*, *chem.* селітра.
- saletran, -nu, *m.*, *chem.* див. azotan.
- saletrarnia *ż.*, *tech.* селітроварня.
- saletrować, -ruję, -rujesz, -rował *chem.*, *tech.* селітрувати, -рюю, -рюеш.
- saletrownia *ż.*, *tech.* див. saletrarnia.
- saletrowy *chem.* див. saletrzany.
- saletrzak, -ku, *m.*, *chem.* *pot.* див. azotan.
- saletrzan, -nu, *m.*, *chem.*, див. azotan.
- saletrzany *chem.* селітряний, селітровий.
- saletrzarnia *ż.*, *tech.* див. saletrarnia.
- salicyl, -lu, *m.*, *chem.*, *farm.* (*natrium salicylicum*) саліцил, -лу.
- salicylowy *chem.* саліциловий; kwas ~ саліцилова кислота.
- salifikacja *ż.* утворення солі.
- salina *ż.* 1) копальня солі; 2) *спец.* солеварня.
- salinowy солеварний.
- salka *ż.*, *zdr.* маленький зал, -лу, маленька зала.
- salmiak, -ku, *m.*, *chem.* хлористий амоній, -нію, нашатир, -рю.
- salmiakowy *chem.* нашатірний; spirytus ~ нашатірний спирт, -ту.
- salol, -lu, *m.*, *chem.*, *farm.* салол, -лу.
- salomonek, -nka, *m.*, *bot.* (*aconitum*) аконіт, -ту.
- salon, -nu, *m.* салон, -ну; \diamond ~ fryzjerski перукарський зал, -лу, перукарня; ~ mód ателье мод.
- salonik, -ku, *m.*, *zdr.* невеличкий салон, -ну.
- Saloniki, -nik, *blp.* Салоніки, -нік.
- salonka *ż.*, *kol.* вагон-салон, -ну, салон-вагон.
- salonowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *pot.* світська людина.
- salonowość *ż.* салонні (світські) манери, -нер.
- salonowy салонний; wagon ~ вагон-салон, -ну, салон-вагон; iron. lew ~ салонний лев, покоритель сердець.
- salonówka *ż.*, *kol.* див. salonka.
- salopa *ż.*, *przest.* салоп.
- salowa, -wej, *ż.* санітарка.
- salsaparylla *ż.*, *bot.* (*smilax sarsaparilla*) сальсапарель, -лі.
- salto mortale *nieodm.*, *n.* сальто-мортале (*невідм.*).
- salut, -tu, *m.* салют, -ту.
- salutacja *ż.*, *wojs.*, *mor.* салют, -ту.
- salutować, -tuję, -tujesz, -tował *wojs.*, *mor.* салютувати, -тую, -туюш.
- salwa *ż.*, *wojs.* залп, -пу; \diamond ~ hógowa салют, -ту; *перен.* ~ wyśmieszu вибухи сміху.
- salwa-gwardia *ż.*, *hist.* охоронний лист, -тá.
- salwinia *ż.*, *bot.* (*salvinia*) сальвінія.
- salwować, -wuję, -wujesz, -wował *przest.* рятувати, -тую, -туюш; ~ swój hóg рятувати свою честь; //~ się рятуватися.
- salwowy *wojs.* залповий.
- sałaciarz, *lm.* -rze, *m.* 1) *розм.* любитель салату; 2) *зневажл.* звощик.
- sałata *ż.*, *bot.* салát, -ту, салáта.
- sałatka *ż.* 1) *зменш.* салát, -ту, салáта; 2) *кул.* вінегрет, -ту.

sam 1) сам; (*самотній — ще*) одін; ~ *jeđen* сам одін; *projekt ~ w sobie* добру проєкт сам по собі хорший; *smutno ~temu* влісчусь сіє ро *ulicach* сўмно самóму (одному) тинятися по вулицях; 2) (*із вказівним займенником а. з іменником для його уточнення*) сáмий; до *~tego* *wieczoga* до сáмого вéчора; на *~tym* ко́нці на сáмому кінці; *taki ~* такий сáмий; *ten ~* той сáмий; *roz. ugodzić w ~* *leb* влúчити в сáму гóлову; в *~to* *serce* в сáме (в самісіньке) сéрце; \diamond в *~ czas* сáме в час, сáме впрóру; в *~raz* якраз; в *~mej* *rzeczy* справді; *~ z siebie* да́л с́лово *honoru* він добровільно дав с́лово чéсті.

Samara *ж.* 1) (*істр. — місто*) Самáра; 2) (*річка*) Самáра.

Samarkanda *ж.* Самаркáнд.

samcowy *див.* **samczy**.

samczy який (що) стосується самця.

samczyk *м., zdr.* сáмчик.

samica *ж.* сáмка, самі́ця.

samiczka *ж., zdr.* самі́чка.

samiczy який (що) стосується сáмки (самі́ці).

samiec, *-mca, lm. -mce, m.* самéць, -мця́.

samiuchny самісінький, сам-самісінький.

samiuteńki *див.* **samiuchny**.

samiutki *див.* **samiuchny**.

sam на **sam** I *przst.* сам на сáм, віч-на-віч.

sam на **sam** II *п.* побáчення сам на сáм.

samoanaliza *ж.* самоанáліз, -зу.

samobadanie *п. див.* **samoanaliza**.

samobiczowanie *п., rel., przep.* самобичування.

samobieżny самору́шний.

samobójca, *-cy, lm. -cy, m.* само-вб́ивця, самогубе́ць, -бця́, само-вб́иве́ць, -вця́.

samobójczy самогуб́ний, само-вб́ивчий; \diamond *zapach ~* нама́гання заподіяти собі смерть.

samobójczyni *ж. (про жінку)* самовб́ивця.

samobójstwo *п.* самогубство, само-вб́йство; *porępnąć ~* заподіяти собі смерть, накла́сти рúки на сéбе, покінчи́ти з собо́ю, кінчи́ти житт́я самогуб-ством.

samobytność *ж.* самобу́тність, -но-сті.

samobytny самобу́тний.

samochcac *przst.* самохі́ть, само-хі́ттю.

samochodownia *ж.* автоба́за; (*під-ше*) гара́ж, -жа́.

samochodnictwo *п.* автомобілі́зм, -му, автомобі́льна спра́ва.

samochodowy 1) автомобі́льний; *lokomocja ~wa* автомобі́льний тра́нспорт, -ту; *przemysł ~* автомобі́льна проми-слова́ність, -вості́; 2) *тех.* само-хі́дний.

samochodziarz, *lm. -rze, m., pot.* автомобі́ліст.

samochód, *-chodu, m.* автомобі́ль, автома́шина; маши́на (*розм.*); *~ się żagowy* ванта́жний авто-мобі́ль, ванта́жна автома-ші́на, грузові́к, -ка́; *jechać ~chodem* (w *~chodzie*) їхати на автомобі́лі (на автома́шині, на маши́ні); *~ osobowy* лег-ковий автомобі́ль (легко́ва ав-тома́шина, легко́ва маши́на); \diamond *військ.* *~* рапсегну броньові́к, -ка́; *тех.* *~ samowładowczy* (*~ wywrotka*) самоскі́д; *тех.* *~ terenowy* всюдихі́д, -хо́да.

samochwalba *ж.* самовихваля́ння.

samochwalca, *-cy, lm. -cy, m. див.* **samochwał**.

samochwalczy хва́лькува́тий, хва-стові́тий.

samochwalec, *-lca, lm. -lcy, m. див.* **samochwał**.

samochwalstwo *п.* самохва́льство, самохва́льба́.

samochwał, *lm. -lowie, m.* самохвал, хвалькó.
samoczucie *n.* самопочуття, самопочування.
samoczwart *przst., przest.* вчотирьóх.
samoczynnie самочинно.
samoczynność *ż.* самочинність, -ності.
samoczynny 1) самочинний; 2) *див.* **samodziałający**; \diamond karabin ~ самозарядна гвинтівка; *z a t w ó r* ~ автоматичний затвор, -ра.
samodoskonalenie *n. див.* samoudoskonalenie.
samodział, *-lu, m., tkac.* 1) домо-тканé сукно́; 2) домо-тканé полотно́.
samodziałający самодіючий.
samodziałowy домо-тканій.
samodzielnie самостійно.
samodzielnosc *ż.* самостійність, -ності.
samodzielný самостійний; (*полит.—* *ще*) незалежний; państwo ~не самостійна (незалежна) держава.
samodziierzawczy *див.* samodziierzczy.
samodziierzca, *-cy, lm. -cy, m., hist.* самодержець, -жця, самодержавець, -вця.
samodziierzczy *polit.* самодержавний.
samogłoska *ż., lingw.* голосний, -ного.
samogłoskowy: w y m i a n a ~wa *lingw.* чергування голосних.
samogwałcić się, *-ce, -cisz, -cił* онанірувати, -рую, -руеш.
samogwałt, *-tu, m.* онанізм, -му.
samohamowanie *n., tech.* автоматичне гальмування.
samohartowanie *n.* самогартування.
samoindukcja *ż., fiz.* самоіндукція.
samoistność *ż.* 1) самобутність, -ності; 2) самостійність, -ності, незалежність. *Пор.* samoistny.
samoistny 1) самобутний; 2) *полит.* самостійний, незалежний;

~не państwo самостійна (незалежна) держава.
samojezdny саморушний.
samokontrola *ż.* самоконтроль, -лю.
samokrytycyzm, *-mu, m. див.* samokrytyka.
samokrytyka *ż.* самокритика; *s p o s o b e m* (w drodze) ~ki шляхом самокритики; в порядку самокритики; *z ł o ż y ć* ~kę виступити з самокритикою.
samokształcenie *n.* самоосвіта; \diamond ~ *ideologiczne* самостійне підвищення ідейно-політичного рівня.
samokształceniowy самоосвітній.
samolot, *-tu, m.* літак, -ка; ~ *odrzutowy* (o parędzie odrzutowym) реактивний літак; ~ *osobowy* (pasażerski) пасажирський літак; *військ.* ~ *rozpoznawczy* розвідувальний літак; ~ *sanitarny* санітарний літак; ~ *szkolny* (ćwiczebny) учбовий літак; \diamond *військ.* ~ *bombardujący* (niszczycielski) бомбардувальник; *військ.* ~ *myśliwski* (pościgowy) винишувач; *військ.* ~ *szturmowy* (szturmujący) штурмовик, -ка.
samolotowy літаковий.
samolub, *lm. -by, m.* себелюбець, -бця, егоїст.
samolubny себелюбний, егоїстичний.
samolubstwo *n.* себелюбство, егоїзм, -му.
samolówka *ż., bezp., przen.* пастка.
samoludzenie się *n.* самообман, -ну, самообдурення, самоодурення.
samoluzg *m., zool.* жовтобрюх, жовтопуз.
samomodulacja *ż.* автомодуляція.
samonapędowy *tech.* самохідний.
samoobrona *ż.* самозахист, -ту, самооборона.

samoobsługiwanie *n.* самообслуговування, самообслу́жування.

samoobsługowy самообслуговуючий, самообслу́жуючий.

samoocena *ż.* самооцінка.

samoofiara *ż.* *див.* **samopoświęcenie**.

samoograniczenie(się) *n.* самообме́ження.

samookreślenie *n., polit.* самовізначення; *prawo państw do ~nia* право націй на самовизначення.

samoopłacalność *ż.* самоопла́тність, -ності, самоо́купність.

samoopodatkowanie *n.* самооподатку́вання.

samooskarżenie *n.* самообвинувачення.

samooszukiwanie(się) *n.* самообма́н, -ну, самоо(б)ду́рення.

samopał, -łu, m., wojs. hist. самопа́л.

samopas przst. 1) самопа́с, самопа́ски, самопа́сом; *bydło ~ po łąkach się pasie* худоба пасе́ться на лу́ках самопа́с (самопа́ски, самопа́сом); 2) (*без товариства*) самотньо́, са́мітно, одино́ко; *перен.* ~ *walęsać się po mieście* самотньо́ (са́мітно, одино́ко) блука́ти (броди́ти) по мі́сту.

samopęd, -du, m. самоплі́в, -ву.

samopiszący spec. самопи́сний, самопи́шучий; *przycząd ~* самопи́сний (самопи́шучий) при́лад, -ду.

samopoczucie *n.* самопочуття́, самопочу́вання.

samopomoc *ż.* взаємодопо́мга; *kasa ~su* ка́са взаємодопо́мги.

samopomocowy який (що) сто́сується взаємодопо́мги; (*y контеќсті*) взаємодопо́мги; *związki ~we* спі́лки взаємодопо́мги.

samopoświęcenie *n.* самопоже́ртвування, самопоже́ртва, самопо́св'ята.

samopoznanie *n., fil.* самопізнáння.

samoprężnica *ż., tkac.* сельфа́ктор, -ра.

samoregulujący tech. саморегулюю́чий.

samoreklama *ż.* саморекла́ма.

samorodek, -dka, m., gór. саморо́док, -дка.

samorodność *ż.* 1) саморі[ó]дність, -ності; 2) *перен.* своєрі́дність, -ності, оригіна́льність. *Пор.* **samorodny**.

samorodny 1) саморі[ó]дний; *złoto ~* не саморі[ó]дне зо́лото; 2) (*перен.* — *про талант тощо*) своєрі́дний, оригіна́льний; *kwiaty ~ne* самосі́йні кві́ти, -тів.

samorozwinięcie się *n.* саморозви́ток, -тку.

samorództwo *n., biol.* самозаро́дження.

samoruchowy самоді́ючий, само́рушний.

samorząd, -du, m. самоврядува́ння, самоупра́вління; *~ gospodarczy* господа́рське самоврядува́ння (самоупра́вління); *~ miejski* міське́ (комуна́льне) самоврядува́ння (самоупра́вління).

samorządca, -cy, lm. -cy, m., hist. *див.* **samodzierża**.

samorządność *ż.* самовря́дність, -ності.

samorządny *див.* **samorządowy**.

samorządowy самовря́дний; *instytucja ~wa* самовря́дна устано́ва.

samorzutnie 1) мимові́льно; 2) спонтáнно. *Пор.* **samorzutny**.

samorzutność *ż.* 1) мимові́льність, -ності; 2) спонтáнність. *Пор.* **samorzutny**.

samorzutny 1) мимові́льний; 2) (*викликаний внутрі́шніми імпульса́ми*) спонтáнний.

samosadka *ż., gór. (cіль)* самоса́дка.

samosąd, -du, m. 1) самосу́д, -ду; 2) *див.* **samoocena**.

samosiejka *ż., roln.* самосі́йка, самосі́й, -сію.

samosiew, -wu, *m.*, *roln.*, *biol.* самосів, -ву.

samosiewka *ż.*, *bot.* падалиця.

samosmar, -ru, *m.*, *tech.* самозмáz.

samostanowienie *n.*, *polit.* самовизначення.

samostrzał, -łu, *m.*, *hist.* самостріл, самопál.

samoświadomość *ż.* самосвідомість, -мості.

samotnia *ż.* 1) самотність, -ності, самотність, самотá, самотні́на; 2) (*про місце*) відлюддя.

samotnica *ż.* самотниця.

samotnie самотньо, самотно, оди́ноко.

samotnik, *lm.* -cy, *m.* самотник.

samotność *ż.* самотність, -ності, самотність, самотá, самотні́на.

samotny самотній, самотний, оди́нокий.

samotrzask, -ku, *m.*, *przest.* западня.

samotrzeć *przst.*, *przest.* утрьох.

samotwórczość *ż.* оригінальна творчість, -чості.

samoubóstwienie *n.* самозахо́плення, самозакóханість, -ності.

samouctwo *n.* самоосві́та.

samouczek I, -czka, *lm.* -czkowie, *m.* *див.* samouk.

samouczek II, -czka, *lm.* -czki, *m.* (*відручник*) самовчитель; ~ *języka niemieckiego* самовчитель німецької мови.

samoudoskonalenie *n.* самовдоскона́лення.

samoufność *ż.* самовпéвненість, -ності.

samouk, *lm.* -cy, *m.* самоу́к, самоу́чка.

samoupokorzenie *n.* самоприни́ження.

samouspokojenie *n.* самозаспо́коєність, -ності, самозаспо́коєння.

samouszczelnienie *n.* самоущі́лення.

samoutlenienie *n.*, *chem.* самоокі́слення.

samouświadczenie *n.* самосвідомість, -мості.

samouwielbienie *n.* самозахо́плення, самозакóханість, -ності.

samowar, -ra *a.* -gu, *m.* самовáр, -ра; *postawić* ~ наставляти (*поставити*) самовáр.

samowarek, -rku, *m.*, *zdr.* самовáрчик.

samowiązanka *ż.*, *roln.* в'язáльна машина.

samowiedza *ż.*, *fil.* самосвідомість, -мості.

samowładca, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* самодérжець, -жця.

samowładczy *hist.* самодержáвний.

samowładnie 1) самовлáдно; 2) самові́льно; 3) самості́йно, незале́жно. *Пор.* samowładny.

samowładność *ż.* 1) самовлáдність, -ності; 2) самові́льність; 3) самості́йність, незале́жність. *Пор.* samowładny.

samowładny 1) самовлáдний; 2) (*в моральному, юридичному відношенні*) самові́льний; 3) політ. самості́йний, незале́жний.

samowładztwo *n.*, *polit.* самодержáвство.

samowola *ż.* 1) самові́лля, самово́ля; 2) *несхв.* сваві́лля, сваво́ля, сваві́льство.

samowolnie 1) самові́льно; 2) сваві́льно. *Пор.* samowola.

samowolność *ż.* *див.* samowola.

samowolny 1) самові́льний; ~ *po oddaleniu się* самові́льний відхід, -ходу; 2) сваві́льний. *Пор.* samowola.

samowótór *przst.*, *przst.* у[в]дво́х.

samowychowanie *n.* самові́ховання.

samowyładowacz, *lm.* -cze, *m.*, *tech.* самовиванта́жувач.

samowyładowczy *tech.* саморозванта́жний.

samowystarczalność *ż.*, *ek.* економі́чна незале́жність, -ності, автаркі́я.

samowystarczalny *ek.* економічно незалежний.

samowzbudzenie *n., fiz.* самозбудження.

samozachowanie *n.* самозберігання.

samozachowawczość *ż. див. samozachowanie.*

samozachowawczy *instynkt* ~ інстинкт самозберігання.

samozadowolenie *n.* самозадоволення, самовдоволення.

samozagęszczenie *n.* самоущільнення.

samozagrzewanie (*się*) *n., roln.* самозогрівання, самозігрівання.

samozakażenie *n., med.* самозараження.

samozaopatrzenie *n.* самозаготівля.

samozapalenie *n., tech.* самозапалювання.

samozapalność *ż.* самозаймістість, -тості.

samozapalny самозаймістий.

samozaparcie *n.* самозречення.

samozapisujący *tech.* самописучий, самописний, самореєструючий.

samozaplodnienie *n., biol.* самозапліднення.

samozapłon, *-nu, m.* самозаймання.

samozapomnienie *n.* самозабуття.

samozaślepienie *n.* самоомана.

samozatrucie (*się*) *n., med.* самозатруєння.

samozłudzenie *n.* самообман, -ну, самоо(б)дурення.

samozwanieć, *-ńca, lm. -ńcy, m.* самозванець, -нця.

samozwanka *ż.* самозванка.

samozwańcy самозванний.

samozwaństwo *n.* самозванство.

Samson Самсón.

Samuel Самійло.

samum, *-mu, m., meteor.* самум, -му.

samuraj *lm. -jowie a. -je, m.* самурай.

sanacja *ż.* 1) *прям., перен.* санація; 2) *(політ. іст. — урядова*

партія в панській Польщі) санація.

sanacyjny *polit.* санаційний.

sanatorium, *lp. nieodm., lm. -ria, -riów, n.* санаторій, -рію, санаторія.

sandacz, *lm. -cze, m., icht.* судак, -ка.

sandał I, *-łu, m., bot. (santalum)* сандал, сандалове дерево.

sandał II, *-ła, m. (про взуття)* сандалія, сандаля.

sandalek, *-łka, m., zdr. див. sandał II.*

sandałodrzew *m., bot. див. sandał I.*

sandałowate, *-tych, bot.* сандалові, -вих.

sandałowiec, *-wca, lm. -wce, m., bot. див. sandał I.*

sandałowy *bot.* сандаловий; *drgzewo ~ we* сандалове дерево.

sandarak, *-ku, m., tech.* сандарак, -ку.

sandomierka *ż., roln. (triticum vulgare) (пшениця)* сandomір-ка.

sandwicz, *lm. -cze, m.* сандвич.

sandżak, *m., hist.* санджак, -ка.

saneczkarstwo *n., sport.* санковий спорт, -ту.

saneczkarz, *lm. -rze, m., sport.* той, що займається санковим спортом.

saneczki, *-czek, blp., zdr.* саночки, -чок, санчата, -чат.

saneczkiowanie *n.* катання на саночках (на санчатах).

saneczkowy санковий; *sport ~* санковий спорт, -ту; *tor ~* доріжка для катання з горі на саночках (на санчатах).

sangwiniczka *ż.* сангвінічка.

sangwiniczny сангвінічний.

sangwinik, *lm. -cy, m.* сангві-ник.

sanhedryn, *-nu, m., hist., przen.* синедрион, -ну.

sanie, *saní a. sań, blp. сани, -ней; розм. ~ bosc boci сани; je-chać ~ niami (w ~ niach) їхати в снях (на снях); ~ motorowe* автосани.

sanitariusz, *lm.* -sze, *m.* санітар, -ра.

sanitariuszka *ż.* санітарка.

sanitarka *ż.* санітарна машина.

sanitarny санітарний; komisja ~на санітарна комісія; rozciąg ~ санітарний поїзд; *widz.* punkt ~ санітарний пункт, -ту; urząd ~ санітарне управління.

sankcja *ż.* санкція.

sankcjonować, -nuję, -nujesz, -nował санкціонувати, -ну́ю, -ну́еш.

sanki, -nek, *blp.* 1) санкі, -но́к; (для катання з гори — *ще*) саночки, -чо́к, санча́та, -ча́т; jeszcze ~kami (w ~kach) їхати в санках (на санках); wsiąść do ~nek (na ~nki) сісти в санкі; 2) *mex.* повзуні, -ні́в.

sankiulota, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *hist.* санкюлот.

sankować się, -kuję, -kujesz, -kował кататися на сáнях (на санках; на саночка́х, на санча́тах). *Пор.* sanki.

sankowy са́нний.

sanktuarium, *lp.* nieodm., *lm.* -ria, -riów, *n.*, *kośc.*, *przen.* святилище.

sanna *ż.* са́нна доро́га; jeszcze ~на їхати са́нною доро́гою.

sanskrycki *filol.* санскритський.

sanskryt, -tu, *m.*, *filol.* санскрі́т, -ту.

sanskrytolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.*, *filol.* санскрито́лог.

santal, -lu, *m.*, *chem.* санда́л, -лу.

antonina *ż.*, *farm.* сантоні́н, -ну.

sapa *ż.*, *wojs.* са́па.

sapać, -pię, -piesz, -pać, sapnąć, -nę, -niesz, -nąć, -nęli сопіти, -плю́, -пéш, засопіти, -плю́, -піш, сопті́, засопті́, пихті́ти, -хчу́, -хтіш, пропихті́ти; (тяжко ди-хати — *ще*) са́пати, заса́пати; ~pać z gniewu сопі́ти (сопті́) від (з) гні́ву.

saper, *lm.* -rzy, *m.*, *wojs.* сапе́р, -ра.

saperski *wojs.* сапе́рний.

sapliwy сопля́чий, пихтя́чий.

sapać *div.* sapać.

saponifikacja *ż.*, *chem.* сапо́ніфіка́ція.

saponina *ż.*, *chem.* сапо́нін, -ну.

Saracen, *lm.* -ni, *m.*, *hist.* сара́цин.

Saracenka *ż.*, *hist.* сараці́нка.

saraceński *hist.* сараці́нський.

saradela *ż.*, *bot.* (ornithopus sativus) сераде́ла.

sarafan, -nu, *m.* сарафа́н.

sarafanik *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* сарафа́нчик.

sardela *ż.*, *icht.* (engraulis encrasi-cholus) хамса́, камса́.

sardelek, -lka, *m.*, *zdr.* *div.* serdelek.

sardonicznie сардо́нічно.

sardoniczny сардо́нічний.

sardoniks, -su, *m.*, *min.* сардо́нікс.

Sardynia *ż.* Сарді́нія.

sardynka *ż.*, *icht.* (clupea pilchardus) сарди́н(к)а.

sardyński сарди́нський.

sarena *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* sarena.

sarkacz, *lm.* -cze, *m.*, *tech.* всисний кла́пан.

sarkać (na kogo, na co) ре́мствувати, -вую, -вуеш, нарі́кати (на ко́го, на що́).

sarkastycznie саркасти́чно.

sarkastyczność *ż.* саркасти́чність, -ності.

sarkastyczny саркасти́чний.

sarkazm, -mu, сарка́зм, -му.

sarkofag, -gu, *m.* саркофа́г.

sarkoma *ż.*, *med.* сарко́ма.

sarmacki *hist.* 1) сарма́тський; 2) (в давній Польщі) старошляхетський.

Sarmata, -ty, *lm.* -ci, *m.* 1) іст. сарма́т; 2) *перен.* ірон. шляхтич з ко́сними (зашкару́блими) поглядами.

sarmatyzm, -mu, *m.*, *iron.* (шляхетська) ко́сність, -ності, зашкару́бність, -лості.

sarna *ż.*, *zool.* са́рна.

sarni який (що) стосується сарни; (*у контексті*) сарни тощо; *półka ~nia* ніжка сарни; *~nia skóga* шкіра сарни; *Q mięso ~nie* див. *sarnina*.
 sarniátko *n., zdr., pieszcz.* див. *sarnię*.
 sarnię, -nięcia, *lm.* -nięta, -nięt, *n., zdr., pieszcz.* сарня́тко.
 sarnina *ż.* сарни́на.
 Sas, *lm.* -si, *m.* див. *Saksończyk*.
 sasafras, -su, *m., bot.* (*sassafras*) са́сафра́с.
 sasafirzan, -nu, *m., bot.* див. *sasafras*.
 sasanka *ż., bot.* (*anemone*) анемо́на.
 saski див. *saksoński*.
 saszetka *ż.* саше́ (невідм.).
 sataniczny сатані́чний.
 satanizm, -mu, *m., rel., przen.* са́тані́зм, -му.
 satelita I, -ty, *lm.* -ty, *m., astr.* сате́літ, супу́тник.
 satelita II, -ty, *lm.* -ci, *m., przen.* сате́літ.
 satrapa, -py, *lm.* -powie, *m., hist., przen.* сатра́п.
 satrapi який (що) стосується сатра́па.
 satrapia *ż., hist.* сатра́пія.
 saturacja *ż., chem.* сатура́ція.
 saturator *m., tech.* сатура́тор, -ра.
 Saturn *m., astr.* Сату́рн.
 saturnalia, -liów, *blp., hist.* сату́р-налії, -лій.
 saturnizm, -mu, *m., med.* сату́р-ні́зм, -му.
 saturować, -ruje, -rujesz, -rował *chem.* сатурува́ти, -рю́ю, -рю́єш.
 satyna *ż., tkac.* сати́н, -ну.
 satyneta *ż., tkac.* сатине́т, -ту.
 satynierka *ż., tech.* сатинува́льна маши́на, лощі́льна маши́на, лощі́лка.
 satynka *ż., zdr. див. satyna*.
 satynować, -nuje, -nujesz, -nował *tech.* сатинува́ти, -ну́ю, -ну́єш, ло́щити.
 satynowy 1) *tekst.* сати́новий; 2) *tex.* сатино́ваний; папіе́р ~ сатинований папі́р, -пе́ру.
 satynówka *ż., tech. див. satynierka*.

satyr, *lm.* -rowie, *m., mit., przen.* сати́р, -ра.
 satyra *ż.* (на кого, на со) сати́ра (на ко́го, на що).
 satyrycznie сати́рично.
 satyryczny сати́ричний.
 satyryk, *lm.* -cy, *m.* сати́рик.
 satyryzować, -zuje, -zujesz, -zował бичува́ти сати́рою.
 satysfakcja *ż.* 1) сатисфа́кція; *żądać ~ji* вимага́ти сатисфа́кції; 2) *перен.* прие́мність, -ності, вті́ха; *sprowadzić komu ~ję* зробит́и ко́му прие́мність (вті́ху).
 sawanny, -nów, *blp., geo.* сава́ни, -ва́н.
 sawantka *ż., przest., iron.* вче́на жінка.
 sączek, -czka, *m.* 1) (*у ву́дці*) га́чок, -чка́; 2) *спец. див. dren.*
 sączka *ż.* водовідвідни́й отвір у стіні́.
 sączkarnia *ż., tech.* прес для дре́на́жних труб.
 sączkarz, *lm.* -rze, *m., spec. див. drenarz*.
 sączkować, -kuje, -kujesz, -kował дрена́увати, -ну́ю, -ну́єш.
 sącznik *m., tech.* фі́льтр, -ру.
 sączyć, -czy, -czył (со) со́чити; *sośna ~czy żywicę* со́сна со́чить смо́лу; *// ~ się* со́читися, текти́ ка́плями; (*струмочком*) текти́ (тече́).
 sączykufel, -fla, *lm.* -fle, *m., posp.* п'я́ниця.
 sąd I, -du, *m.* суд, -ду; ~ апела́су́пну апеля́ційний суд; ~ *doraźny* (ро́lowy) військо́во-польови́й суд; ~ *grodzki* міський суд; ~ *honorowy* суд че́сті; ~ *konkursowy* конку́рсний суд; ~ *ludowy* наро́дний суд; ~ *najwyższy* верхо́вний суд; *oddać kogo pod ~* відда́ти ко́го під суд; ~ *okręgowy* (obwódowy) окру́жний (обласни́й) суд; *podlegać ~dowi* підляга́ти су́ду; *rozwać kogo do ~du* (pod ~) (o со) пода́ти в суд на ко́го (за що); ~

przysięgłych суд присяжних; ~ rozjemczy (polubowny) третейський суд; sprowadzić do ~du świadka привести до суду свідка; stanąć przed ~dem státi перед судом; stawiać kogo przed ~dem stáвити когó перед судом; ~ wojskowy військовий суд (трибунал); wytoczyć sprawę przed ~ передати справу в суд; zwrócić się z czym do ~du звернутися з чим до суду.

sąd II, -du, m. (o kim, o czym) 1) міркування (про когó, про що); (на справу) погляд, -ду; mieć zdrowy ~ (o czym) мати здоровий погляд (на що); (судження) думка; wyciągnąć sobie ~ o czym скласти собі думку про що; 2) (у спірному питанні) суд, -ду, розсуд; zdawać się na czyj ~ покладатися (здаватися) на чий суд (розсуд); 3) філос. судження.

sądny судний; ◇ перен. розм. ~dzień судний день (род. дня), метушня.

sądownictwo n. 1) юстиція; 2) судові відомство.

sądowniczy судовий.

sądownie судовим порядком, судовою дорогою; ◇ odprawiać z a s o ~ відповідати за що перед судом; ścigać kogo ~ переслідувати когó судом.

sądownik, lm. -cy, m. судовік, -ка.

sądowo-lekarski судовомедичний.

sądowość ż. див. sądownictwo.

sądowy судовий; rozprawa ~wa судовий розгляд, -ду; władze ~we судові органи, -нів; wyrok ~ судовий вирок, -ку, судовий присуд, -ду.

sądzić I, -dzieć, -dzisz, -dził судити, -джу, -диш; //~ się судитися, позиватися.

sądzić II, -dzieć, -dzisz, -dził 1) гадати, думати; ~dzieć, że tak

będzie najlepiej гадаю (думую), що так буде найкраще; 2) (kogo, co o czym i o kim, o czym) судити, -джу, -диш (про когó, про що на підставі чогó); (wioduci na jakiejś podstawie — ще) робити висновок, висновувати, -вую, -вуєш; ~ z powierzczenia pości судити (робити висновок, висновувати) на підставі зовнішнього вигляду.

sądzony: tak mu było ~ne так йому судилося.

sąg, -ga, m., przest. сажень (дров).

sąsiad, lm. -siedzi, m. сусід, сусіда.

sąsiadka ż. сусідка, сусіда.

sąsiadować, -duje, -dujesz, -dował (z kim) жити в сусідстві (з ким).

sąsiedni сусідній.

sąsiedzki сусідський; po ~dzku по-сусідському, по-сусідськи.

sąsiedztwo 1) сусідство; mieszkać w ~wie жити в сусідстві; 2) зб. сусіди, -дів; pojechać z wizytą w ~ поїхати у відвідини (з візитом) до сусідів.

sąsieć, -ka, m. 1) (у клуні для snoniów) заstoronok, -нку; 2) (в амбарі для зерна) засік.

sążeń, -źnia, lm. -źnie, m., przest. сажень, -жня.

sążniowy przest. сажений, саженьовий, сажнівий.

sążnisty pot. 1) (про рух, кроки) розмашистий; 2) (про величину) здоровезний, величезний; pos ~ здоровезний (величезний) ніс (род. носа); 3) (про довжину) довжезний, довжелезний; list ~ довжезний (довжелезний) лист, -та.

sążnićcie розмашисто; ◇ ~ głupi дурний, аж світиться.

scalać, scalać, -le, -lisz, -lił з'єднувати (об'єднувати, сполучати) в одне ціле, з'єднати (об'єднати, сполучити) в одне ціле; ◇ c.-g. ~lać grunta ліквідувати черезсмужжя (черезсмуж-

ність); //~ się зроста́тися в од-
но ціле, зроста́ється в одно́ ціле.
scalenie *n.* з'єднання (об'єднання,
сполучення) в одне ціле; ◇
с.-г. ~ gruntów ліквідація
черезсмужжя (черезсмужності).
scalować, -kuje, -kujesz, -kował
1) *мат.* інтегрува́ти, -рюю, -рю-
єш (*докон.*); 2) *докон.* *див.*
scalac.
scalować, -luję, -lujesz, -łował
зцілюва́ти, -лую, -луєш.
scapieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli
пол. з глу́зду з'їхати (зсунути-
ся), збезглу́здити.
scedzać, scedzić, -dzieć, -dzisz, -dził
зціджува́ти, -джую, -джуєш, зці-
ді́ти, -джу́, -диш.
scementować, -tuję, -tujesz, -tował
1) *цементува́ти, -тую, -туєш;*
2) *перен.* укріпи́ти, -плю, -пиш.
scena *ж.* сце́на; *перен.* międz
nimi zaszła nieprzyjem-
na ~ між ними відбулася не-
приємна сце́на; ~ obrotowa
(rotacyjna) обертова сце́-
на; *перен. розм.* zgrobić ko-
mu ~nę зробі́ти сце́ну (кому́).
scenariusz, *lm.* -sze, *m., teatr., kin.*
сценарі́й.
scenarzysta, -ty, *lm.* -ści, *m., kin.*
сценарі́ст.
sceneria *ж., teatr.* сцені́чне оформ-
лення.
sceniczny сцені́чний.
scenizator, *lm.* -rzy, *m. див. reży-
ser.*
scenizować, -zuje, -zujesz, -zował
(*н'есу та ін.*) робі́ти сцені́чним.
scenka *ж., zdr.* сце́нка.
scenopis, -su, *m., kin.* робочий сце-
на́рій.
scentralizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał центра́лізува́ти, -зую, -зү-
єш (*докон.*).
scentralizowanie *n.* центра́лізува́н-
ня, центра́ліза́ція (*докон.*).
sceptr, -ru, *m., hist.* скіпетр, -ра.
sceptycyzm, -mu, *m.* скептици́зм,
-му.
sceptyczna *ж. (про жінку)* ске́п-
тик.
sceptycznie скепти́чно.

sceptyczny скепти́чний.
sceptyk, *lm.* -cy, *m.* ске́птик.
schab, -bu, *m.* свиня́ча груди́нка.
schabek, -bku, *m., zdr. див. schab.*
schadzka *ж.* (та́ємне) побáчення.
scharakteryzować, -zuje, -zujesz,
-zował сха́рактеризува́ти, -зую,
-зүєш, оха́рактеризува́ти.
scheda *ж., praw.* спа́дщина, спа́-
док, -дку.
schemat, -tu, *m.* схе́ма.
schematycznie схемати́чно.
schematyczny схемати́чний.
schematyzm, -mu, *m.* схемати́зм,
-му.
schematyzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał схематизува́ти, -зую, -зүєш.
schera *ж., geo.* шхе́ра.
scherzo *n., muz.* скерцо (*невідм.*).
schizma *ж., kośc.* схі́зма.
schizmatyczny *kośc.* схизмати́чний.
schizmatyczka *ж., kośc.* схизмати́ч-
ка.
schizmatyk, *lm.* -cy, *m., kośc.*
схизма́тик.
schizofrenia *ж., med.* шизофре́нія.
schizofreniczka *ж., med.* шизофре-
ні́чка.
schizofrenik, *lm.* -cy, *m., med.* шизо-
фре́нік.
schlać się *posp.* нахлебта́тися,
-бчўся, -бчешся, нахлиста́тися,
-хлищўся, -хлищешся.
schlapać, -pię, -piesz, -pał 1) за-
бри́зкати; 2) (*перен. вульг.* —
випити) ви́хлебтати, -бчу, -бчеш.
schlastać, -chlastam, -chlastasz
(*a.* -chlaszczę, -chlaszczesz),
-chlastał 1) ви́сікти, -січу, -сі-
чеш, ви́дхльо́стати, схльо́стати
(кого́), нахльо́стати (що); 2) *пе-
рен. розм.* підда́ти нищівні́й
кри́тиці (кого́, що); 3) (*водою*
тощо) забри́зкати; //~ się 1) за-
бри́зкатися; 2) (*перен. розм.* —
про людину) ви́снажитися, зно-
си́тися (зношу́ся, зно́сишся).
schlebiać (кому́, czemú) 1) лести́-
ти (лещу́, лести́ш) (кому́, чо-
му́), уле́щувати, -щую, -щуєш,
обле́щувати (кого́, що); 2) *пе-
рен.* ті́шити (кого́, що), дава́ти
вті́ху, лести́ти (кому́, чому́);

~ czyjej dumie тішити чию гординь, давати втіху (лестити) чиїй гординь; ~ czyjej miłości тішити чіє самолюбство, давати втіху (лестити) чієму самолюбству.

schludnie охайно.

schludność ж. охайність, -ності.

schludny охайний.

schlustać, -chlustam, -chlustasz, -chlustał забризкати.

schłostać, -chłoszczę, -chłoszczesz, -chłostał (кого) 1) висікти, -січу, -січеш, відхльбстати, схльбстати (кого); 2) *перен. розм.* піддати нищівній критики (кого).

schmurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył затмарити, потьмарити; // ~ **się** затьмаритися, потьмаритися.

schnąć, schnę, schniesz, schnął (а. sechł), **schli** сохнути; близьна **schnie** на strychu близьна сохне на горіщі; *перен.* ~ z tęsknoty сохнути з туги.

schodek, -dka, m., zdr. 1) східець, -дя, сходи́нка; 2) (*лише в мн.*) драбінка.

schodkowanie *n.* уступи, -пів.

schodnia ж. сходовá клітка.

schodnie, -ni, blp. східні, -день; *мор.* ~ okrętowe трап.

schodnisty східчастий, ступінча(с)-тий.

schodowy сходовий; **klatka ~wa** сходовá клітка.

schody, -dów, blp. сходи, -дів; іść po ~dach йти по сходах; ~ kręcone гвинтові (кручені) сходи; **schodzić, zbiegać ze ~dów** (po ~dach) спускатися, збігати по сходах; **wchodzić na ~** входити на сходи; **wchodzić po ~dach** по горі підніматися (підійматися) по сходах (сходами) нагору; *мор.* ~ ruchome ескалатор, -ра.

schodzić I, -dę, -dzisz, -dził, zejść, zejść, zejdziesz, zszedł, zszli 1) сходити, -джу, -диш, зійти (зійду, зійдеш); **zejść do piw-**

nicy зійти в погріб (в льох); *перен.* **farba schodzi** фарба (краска) сходить (линяє); **zejść komu z drogi** зійти кому з дороги; *перен. розм.* **zejść** на psy зійти (перевестися) нанівець (ні на що, на ніщо); *перен.* **plama zesła** пляма зійшла; **słońko schodzi** сонце сходить; **woda schodzi z ról** вода сходить з полів; *перен.* **wysypka zesła** висип зійшов, висипка зійшла; *перен.* **zejść ze świata** зійти з світу (умерти); **schodzić z góry** сходити з горі; **żyto już zeszło** жито вже зійшло; 2) (*про час*) **minąć, minąć, przechodzić, przejść, czas schodzi** на піczym час даремно минає (проходить); **dzień zszedł wesoło** день минув (пройшов) весело; **lato już schodzi** вже минає (проходить) літо; *мор.* **zeszła niemoc** на kogo нєміч змогла когю; *перен.* **ścieżka schodzi ku dołowi** стєжка ведє вниз; // ~ **się** сходитися, зійтися; **zejść się w zdaniach** зійтися в поглядах.

schodzić II, -dę, -dzisz, -dził dok. 1) сходити, -джу, -диш, виходити, -джу, -диш; ~ **całe miasto** сходити (виходити) ціле (все) місто; 2) (*одежу та ін.*) зносити (зношу, зносиш); (*взуття — це*) стоптати, -пчу, -пчеш.

schodzisty похилий, спадистий.

scholastycyzm, -mu, m. див. scholastyka.

scholastycznie схоластично.

scholastyczność ж. схоластичність, -ності.

scholastyczny схоластичний.

scholastyk, lm. -cy, m. схоласт.

scholastyka ж. схоластика.

scholia, -liów, blp., filol. схолії, -лій.

scholiasta, -ty, lm. -ści, m., filol. схоліаст.

schorować się, -ruję, -rujesz, -ro-

wał 1) довго прохворіти; 2) виснажитися хворобою.

schorowany виснажений хворобою.

schorzały *див.* **schorowany**.

schorzenie *n.* 1) тривала хвороба; 2) виснаження хворобою; \diamond **liczba ~rzeń** кількість захворювань.

schować сховати; //~ się сховатися.

schowania *n.* схов, -ву; dać (oddać) co do ~nia дати що на схов.

schowanko *n.* *див.* **schowek**.

schowek, -wka, m. тайник, -ка, схованка.

schód, schodu, m., przest. схил, -лу; ~ góry схил гори; \diamond **na schodzie** року наприкінці року.

schromieć, -mieję, -miejesz, -miał, -mieli окривити; скульгавити (*рідко*).

schron, -nu, m. сховище; ~ gazowy газосховище; ~ prognozyczny тимчасове сховище.

schronić, -nię, -nisz, -nił przest. сховати; //~ się сховатися.

schronienie *n.* 1) (дія) сховання; 2) (місце) сховище; 3) *перен.* притулок, -лку, пристановище.

schronisko *n.* 1) гірська туристична база; 2) *див.* **schronienie** 2, 3.

schropowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli зробитися (стати) шорстким (шершавим, шерехатим).

schrupać, -pię, -piesz, -pał схрумати.

schrypły захриплий, охриплий.

schudły схудлий.

schudnąć, -dnę, -dniesz, -dł, -dli схуднути.

schudnięcie *n.* схуднення.

schwycić, -cę, -cisz, -cił 1) схопити, -плі, -пиш, ухопити; *перен.* ~ co w łot схопити (ухопити) що на льоту; ~ kogo за gardło схопити (ухопити) кого за горло; 2) (у пастку тощо) піймати, спіймати, зловити, -влі, -виш; *перен.* ~ kogo na słowie спіймати ко-

го на слові; ~ ptaszka w sidło спіймати (зловити) пташку в силце; //~ się 1) схопитися, ухопитися; to pąsy ~cił się za belkę потопуючий схопився (ухопився) за колоду; 2) пійматися, спійматися, зловитися; ptaszek ~cił się w sidła ptaška спіймалася в силце; 3) (з місця) схопитися; 4) (у біяці) зчепитися, -плі, -пишся.

schwytac *див.* **schwycić**.

schylać, schylić, -lę, -lisz, -lił схилити, схилити, -лю, -лиш, похилити, похилити; ~lić głowę схилити (похилити) голову; //~ się схилитися, схилитися, похилитися, похилитися.

schylenie *n.* схилення, похилення.

schylony схилений, похилений.

schylek, -łku, blm., m. схил, -лу; (*перен.* — ще) схилок, -лку (*рідко*); ~ góry схил гори; **na (u) ~łku życia** на схилі віку; \diamond **dzień był na ~łku** схилалось (день схилався) надвечір.

schyłkowiec, -wca, lm. -wcy, m. занепадник.

schyłkowość *ż.* занепадництво.

schyłkowy занепадницький; \diamond *мед.* **uwiąd ~ (marasmus senilis)** стареча неміч, -мочі.

scjentyficzny książ. *див.* **naukowy**.

scudzoziemczyk, -czę, -czysz, -czył денационалізувати, -зую, -зуюш (*докон.*); //~ się денационалізуватися.

scukrzeć, -rzeje, -rzał засахаритися, зацукруватися, -рується, зацукрувати.

scylla *ż., bot. (scilla)* проліска.

scysja *ż.* незгода; *підсил.* сварка.

Scyta, -ty, lm. Scycl a. Scytowie, m., hist. скиф.

scytyjski *hist.* скифський.

scyzoryk *m.* складаний ніж (*род. нож*).

szczepiać, szczepić, -pię, -pisz, -pił зчіпляти, зчіплювати, -люю, -люєш, зчепити, -плі, -пиш.

szczerniały почорнілий.
 szczernieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli почорніти.
 szcerstwiały зачёрствілий, почёрствілий.
 szcerstwieć, -wieję, -wiał зачёрствіти, почёрствіти.
 szcerwienieały зчервонілий, почервонілий.
 szcerwienieć зчервоніти; //~ się зчервоніти, почервоніти; (на обличчі) зашарітися.
 szcerwienieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *див.* szcerwienieć się.
 szczesywać, -suje, -sujesz, -sywał, szcesać, -szę, -szesz, -sał зчісувати, -сую, -суеш, зчесати, -чешу, -чешеш.
 szczyszczać, szczyścić, -czyszczę, -czyścisz, -czyścił зчищати, зчистити, -чійшу, -чійстиш; //~ się зчищатися, зчиститися.
 szceszzyć, -czę, -czysz, -czył чехізувати, -зую, -зуюш (*докон.*).
 szczepać, -znę, -zniesz, -zł, -źli щезнути.
 SDPRR (Socjaldemokratyczna Partia Robotnicza Rosji) *hist.* РСДРП (Російська Соціал-Демократична Робітничка Партія).
 seans, -su, *m.* сеанс, -су.
 Sebastian Севастіян, Севаст'ян.
 Sebastopol *m. див.* Sewastopol.
 secesja *ż., polit.* сецесія.
 secesjonista, -ty, *lm.* -ści, *m., polit.* сецесіоніст.
 secesyjny *polit., szt.* сецесійний.
 secina *ż., książ.* сотня.
 secundo *przst.* по-друге.
 sednić, -ni, -nił (*шкіру*) натирати, здирати.
 sednisty (*про шкіру*) натёртий, зідраний.
 sedno I *n.* 1) садно́; 2) *перен.* болюче місце; trafić kogo w ~ влучити в болюче місце.
 sedno II *n.* суть, -ті; ~ sprawy у суть справи; ◇ trafić w ~ попасти в точку.
 segment, -tu, *m., mat. i in.* сегмент.
 segmentacja *ż., biol.* сегментация.
 segmentowy *mat. i in.* сегментний.

segregacja *ż., nauk.* сегрегация.
 segregator *m. (nanka)* регістратор, -ра.
 segregować, -guje, -gujesz, -gował розкладати в певному порядку.
 sejm, -tu, *m., polit.* сейм, -му; *іст.* ~ елекcyjny сейм для обрання короля; marszałek ~tu голова сейму; rozpuścić ~ розпустити сейм; ~ ustawodawczy законодавчий сейм; zerwać ~ зірвати сейм; zwołać ~ скликати сейм.
 sejmik, -ku, *m., polit. hist.* сеймик.
 sejmikować, -kuje, -kujesz, -kował 1) *polit. іст.* брати участь у сеймику; 2) *перен. несхв.* мітингувати, -гую, -гуюш.
 sejmować, -muję, -mujesz, -mował *polit.* брати участь у сесії сейму.
 sejmowy *polit.* сеймовий; ◇ poseł ~ депутат сейму.
 sejsmiczny *geol.* сейсмічний.
 sejsmograf, -fu, *m., geol.* сейсмóграф.
 sejsmografia *ż., geol.* сейсмографія.
 sejsmograficzny *geol.* сейсмографічний.
 sejsmolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* сейсмóлог.
 sejsmologia *ż., geol.* сейсмóлогія.
 sejsmologiczny *geol.* сейсмóлогічний.
 sejsmometr, -ru, *m., geol.* сейсмóметр, -ра.
 sejsmometryczny *geol.* сейсмометричний.
 sejsmoskop, -pu, *m., geol.* сейсмóскоп.
 sekans, -su, *m., mat.* сéканс.
 sekator *m., sad.* секáтор, -ра.
 sekatura *ż.* причіпки, -поки, причікування (до ко́го).
 sekciarka *ż., rel., przen.* сектáнтка.
 sekciarski *rel., przen.* сектáнтський.
 sekciarstwo *n., rel., przen.* сектáнтство.
 sekciarz, *lm.* -rze, *m., rel., przen.* сектáнт.

sekcja I, *ż.*, *med.* сэкція, розтин трупа.

sekcja II, *ż.* 1) сэкція; ~ filologiczna філологічна сэкція; (в установі) відділ, -лу; ~ usprawnień i wypalazczości відділ раціоналізації і винаходів; 2) *військ.* відділення, рій (*род.* рою); dowódca ~ji командир відділення (рою).

sekcjonować, -kuje, -kujesz, -kował *med.* робити сэкцію (розтин трупа).

seksyjny I *med.* секційний; sala ~na секційний зал, -лу.

seksyjny II секційний; posiedzenie ~ne секційне засідання.

sekcować, -kuje, -kujesz, -kował (kogo) присікуватися, -куюся, -куєшся (до кого).

sekrećik, -ku, *m.*, *pot.* секрёт-тик.

sekrećja *ż.*, *fizjol.* секрécія; ~ wewnętrzna внутрішня секрécія.

sekrećyjny *fizjol.* секреторний, секрécійний.

sekreć, -tu, *m.* секрёт, -ту; *rod ~retem* (w ~recie) coś mówić під секрётom що говорити, -рю, -риш; *robić coś w ~recie* (*rod ~retem*) przed kim робити що в секрёті від кого; *zachować ~* дотримати секрётu; *zawierzać się* (*spuszczając się*) komu *z ~retu* (*zawierzać komu ~*) довіряти кому секрёт.

sekrećariat, -tu, *m.* секретаріат, -ту.

sekrećarka *ż.* (*про жінку*) секретар, -ря; секретарка (*розм.*).

sekrećarski секретарський.

sekrećarz, *lm.* -rze, *m.* секретар, -ря; ~ stanu spraw zagranicznych статс-секретар.

sekrećarzować, -rzuje, -rzujesz, -rzuwał *pot.* секретарювати, -рюю, -рюєш.

sekrećarzyk *m.*, *przest.* (письмовий столик) секретёр, -ра.

sekrećnie секрётно.

sekrećnik *m.* (*лист*) секрётка (*розм.*).

sekrećny секрётний.

seksa *ż.*, *muz.* сэкста.

seksans, -su, *m.*, *astr.*, *geod.* секс-тант.

sekszet, -tu, *m.*, *muz.* секстёт, -ту.

seksylyon, -nu, *m.*, *mat.* секетильон.

seksyna *ż.*, *poetyc.* секстіна.

seksualizm, -mu, *m.* сексуалізм, -му.

seksualność *ż.* сексуальність, -ності.

seksualny сексуальний.

sekt, -tu, *m.* *див.* szampan.

seksa *ż.*, *rel.*, *przen.* сэкста.

sektor, *m.*, *mat.*, *przen.* сектор, -ра; ~ państwa державний сектор; ~ spółdzielczy кооперативний сектор.

seksualyzacja *ż.*, *praw.* секуляризація.

seksualyzować, -zuje, -zujesz, -zował *praw.* секуляризувати, -зую, -зуюш; // ~ się секуляризувати-ся.

sekunda *ż.* 1) (*частина хвилини*) секунда; (*перен.* — *звичайно*) мить, -ті; *wgóscę w tej ~dzie* вернуся в цю ж мить (зараз); 2) (*частина минути, градуса*) секунда; 3) *muz.* секунда.

sekundant, *lm.* -nci, *m.* секундánt.

sekundariusz, *lm.* -sze, *m.*, *med.* помічник ординатора.

sekundarny *nauk.* вторінний.

sekundnik *m.* 1) секундний циферблат; 2) секундна стрілка.

sekundo *przst.* по-друге.

sekundometr, -ru, *m.* *див.* sekundomierz.

sekundomierz, *lm.* -rze, *m.* секундомір, -ра.

sekundować, -duje, -dujesz, -dował 1) бути чиїм секундантом; 2) *muz.* вторувати, -рюю, -рюєш, вторити (кому); 3) *заст.* помагати (кому).

sekundowy секундний.

sekutnica *ż.* сварлива, -вої.

sekutnik, *lm.* -су, *m.* сварливий, -вого.

Sekwana *ż.* Сена.

sekwencja *ż.*, *muz.* секвенція.

sekwens, -su, *m.* черга.

sekwestr, -ru, *m.*, *praw.* секвєстр, -ру.

sekwestracja *ż.*, *praw.* секвестрація.

sekwestrator, *lm.* -rzy, *m.*, *praw.* судовий виконавець ухвали про секвєстр.

sekwestrować, -ruję, -rujesz, -rował *praw.* секвеструвати, -рью, -рўеш.

seladonit, -tu, *m.*, *min.* селадоніт, -ту.

selcurski: woda ~ka зельтерська вода.

seledyn, -ni, *m.* блідозелений (яснозелений) колір, -льору.

seledynowy блідозелений, яснозелений.

selekcja *ż.*, *roln.* селєкція.

selekcjoner, *lm.* -rzy, *m.*, *roln. div.* селекcionista.

selekcjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *roln.* селекціонер, -ра.

selekcjonować, -nuję, -nujesz, -nował застосовувати селєкцію.

selekcyjny *roln.* селекційний.

selektywność *ż.*, *rad.* селективність, -ності.

selektywny *rad.* селективний.

selen, -ni, *m.*, *chem.* селєн, -ну.

selenian, -ni, *m.*, *chem.* сіль селєністої кислоти.

selenit, -tu, *m.*, *min.* селеніт, -ту.

selenita, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *lit.* (уявний житель Місяця) селеніт.

selenizm, -ni, *m.*, *med.* лунатизм, -му.

selenografia *ż.*, *astr.* селенографія.

selenograficzny *astr.* селенографічний.

selenowy *chem.* 1) селєновий; 2) (з домішкою селену) селєністий.

seler *m.*, *bot.* (*apium graveolens*) селєра.

selerowy *bot.* селєровий.

selfaktor *m.*, *thas.* селфактор, -ра.

selwasy, -sów, *blp.*, *geo.* селваси, -сів.

semafor *m.*, *kol.* семафор, -ра.

semantyczny *lingw.* семантичний.

semantyka *ż.*, *lingw.* семантика.

semazjologia *ż.*, *lingw.* семасіологія.

semazjologiczny *lingw.* семасіологічний.

semestr, -ru, *m.* семєстр, -ру.

semestralny семєстрівий.

semicki семітський; języki ~kie семітські мови (*pod.* мов).

seminarialny *div.* seminaryjny.

seminarium, *lp. nieodm.*, *lm.* -ria, -riów, *n.* 1) (учбовий заклад) семінарія; ~ pauczysielskie учительська семінарія; 2) (у вузі — тощо) семінар, -ру.

seminaryjny семінарський.

seminarzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* семінарист (*дорев.*).

seminarzystka *ż.* учениця вчительської семінарії.

semiologia *ż.*, *med.* семіологія.

semiotyka *ż.*, *med.* семіотика.

Semita, -ty, *lm.* -ci, *m.* семіт.

Semitka *ż.* семітка.

semityzm, -ni, *m.* семітизм, -му.

sen, snu, *m.* сон (*pod.* сну); ~ kogo bierze сон когó берє (клонить, знемагає); ~ lekki лєгкий сон; rogrzążyć się w ~ поринути в сон; ~ twardy (kamienny, głęboki) міцний (кріпкий, глибокий) сон; we śnie u (w) sni; widzieć co jak przez ~ бачити що немов крізь сон; wybrać się ze snu втратити сон, збу́тисся сну; ◇ brać na ~ бра́ти снотворний засіб; budzić się ze snu прокидатися; ułożyć kogo do snu покла́сти (укла́сти) когó спати.

senacki сенатський.

senat, -tu, *m.* сенат, -ту; mieć krzesło w ~nacie засіда́ти в сенаті; ◇ ~ akademicki наукова рада університету.

senator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* сенатор, -ра.

senatorski сенаторський.

senatorstwo *n.* сенаторство.

senes, -su, *m.*, *farm.* олександрійський лист, -та.

senior, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* 1) *іст.* сеньйор, -ра; *політ.* копенгагенський сеньйоренконвент, -ту; 2) *дипл.* старшина дипломатичного корпусу, дуайєн.

seniorat, -tu, *m.*, *hist.* сеньйорат, -ту.

senioryta *ж.* сеньйорита.

senliwość *ж.* 1) сонливість, -вості; 2) снотворність, -ності. *Пор.*

-senliwy.

-senliwy 1) сонливий; 2) (що викликає сон) снотворний.

sennie *сочно.*

sennik *m.*, *przest.* сонник.

sennodajny снотворний.

senność *ж.* сонливість, -вості.

senny 1) сонний; тага ~на сонна примара; 2) (схильний до сну) сонливий; 3) (що спить) сплячий.

sens, -su, *m.* смисл, -лу, сенс, -су; bez ~su без смислу, без сенсу; jest ~ w czymе в чому смисл (сенс); mieć ~мати смисл (сенс); ◇ ~moralny bajki мораль байки; w ~sie czego в розумінні чого.

sensacja *ж.* сенсация.

sensacyjność *ж.* сенсацийність, -ності.

sensacyjny сенсацийний.

sensat, *lm.* -ci, *m.*, *przest.* статечна людина.

sensatka *ж.*, *przest.* статечна жінка.

sensualista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *fil.* сенсуаліст.

sensualistyczny *fil.* сенсуалістичний.

sensualizm, -mu, *m.*, *fil.* сенсуалізм, -му.

sensualność *ж.*, *fil.* сенсуальність, -ності.

sensualny *fil.* сенсуальний.

sensybilizacja *ж.*, *fizjol.*, *fol.* сенсйбілізація.

sensybilizator *m.*, *fizjol.*, *fol.* сенсйбілізатор, -ра.

sensytywność *ж.*, *fizjol.* сенситивність, -ності, чутливість, -вості.

sensytywny *fizjol.* сенситивний, чутливий.

sentencja *ж.* сентенція.

sentencjonalnie сентенційно, сентенційно.

sentencjonalność *ж.* сентенційність, -ності, сентенційність.

sentencjonalny сентенційний, сентенційний.

sentyment, -tu, *m.* 1) почуття; 2) *перен.* симпатія; mieć ~ (dla kogo, do czego) почувати симпатію (до кого, до чого); 3) (лише в мн.) нехв. сентименти, -тів.

sentymalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *lit.* сентименталіст.

sentymalizm, -mu, *m.* сентименталізм, -му.

sentymalnie сентиментально.

sentymentalność *ж.* сентиментальність, -ності.

sentymentalny сентиментальний.

separacja *ж.* 1) розділення; 2) *юр.* розлучення подружжя; ◇ żyć w ~ji z żoną бути розлученим з жінкою.

separatka I *ж.* 1) (в ресторані тощо) окремий кабінет, -ту; 2) (в тюрмі) одиночка.

separatka II *ж.*, *praw.* див. separowana.

separator *m.*, *roln.* і *in.* сепаратор, -ра.

separatysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *polit.* сепаратист.

separatystyczny *polit.* сепаратистський; ~ne dążenia сепаратистські прагнення, -нень.

separatyzm, -mu, *m.*, *polit.* сепаратизм, -му.

separować, -ruję, -rujesz, -rowa 1) розділяти; 2) *снеч.* сепарувати, -рюю, -рюеш; 3) (по-дружжю) розлучати; //~ się розлучатися.

separowana, -nej, *ж.*, *praw.* розлучена (з чоловіком).

separowany, -nego, *lm.* -ni, *m.*, *praw.* розлучений (з жінкою).

sepia *ж.*, *zool.*, *mal.* сепія.

sepiolit, -tu, *m.*, *min.* сепіоліт, -ту.

sepleniawo шепеляво.

sepleniawy шепелявий.

seplenić, -nię, -nisz, -nił шепелі-
вити, -влю, -виш.
septet, -tu, *m.*, *muz.* септёт, -ту.
septicemia *ż.*, *med.* сепсис, -су.
septyczny *med.* септичний.
septyma *ż.*, *muz.* септима.
ser *m.* сыр, -ру.
seradela *ż.*, *bot. див.* saradela.
serafin, *lm.* -ni, *m.*, *rel.* серафим.
seraj, -ju, *lm.* -je, *m.* (палац у му-
сульман) сераль, -лю.
Serb, *lm.* -bowie, *m.* серб.
Serbia *ż.* Сербія.
Serbka *ż.* сербка, сербійка.
serbochorwacki сербохорватський.
serbski сербський.
serbsko-chorwacki сербсько-хор-
ватський.
serce *n.* серце; ~ bije серце
б'ється; brać sobie coś do
~са брати до серця що; са-
łym ~cem (z całego ~са)
кошає любити всім серцем;
coś idzie (jest) po ~си
кому щось комусь до серця (до
душі, до вподоби); *перен.*
człowiek bez ~са людина
без серця; *перен.* człowiek
wielkiego ~са (o wielkim
~си) людина великого серця;
перен. coś komu leży na
~си щось комусь лежить на
серці (на душі); *перен.* mieć
co na ~си мати що на серці
(на душі); *пестл.* moje ~!
моє серце! моє серденько! nie
ma ~са do kogo (w niego)
не лежить серце (до кого); *пе-
рен.* oddać komu ~ відда-
ти комусь серце; *перен.* otwo-
rzyć komu ~ відкрити комусь
серце (душу); рогуwu ~са
порівни серця; przysiąc
komu do ~са припасти комусь
до серця (до душі, до вподоби);
перен. ~ się komu ściska
серце в когось стискається; *пе-
рен.* ~ się kraje (łamię,
ręka) серце крається; *перен.*
~ się krwawi серце облива-
ється кров'ю; słuchać z bi-
ciem ~са (z drżącym
~cem) слухати із завмиранням

серця; *перен.* ~ topnieje
серце тане; ~ u dzwona сер-
це у дзвона; *перен.* ująć kogo
за ~ взяти когось за серце; *пе-
рен.* ~ upada серце падає;
мед. wada ~са порок серця;
~ wali серце сильно б'ється;
перен. ~ wkładać w coś сер-
це вкладати в що; z ~са (od
~са) від широго серця (від
усієї душі); *перен.* z lekkim
~cem з легким серцем; *перен.*
~ zamiera серце завмирає;
перен. złote ~ золоті серце;
◇ *перен.* człowiek małego
~са (o małym ~си) мало-
душна людина; *перен.* docho-
wać komu ~са зберегти лю-
бов до когось; *перен.* dodać
komu ~са підбадьорити когось;
komuś się miło, przykro,
dziwnie, nijako robi
na ~си комусь стає приємно,
прикро, дивно, ніяково; *перен.*
rogłaskać kogo po ~си
дати втіху чієму самолюбству;
розм. przyjacieli od ~са
щиріи друзі (приятелі); *перен.*
stracić ~ do kogo (od-
wrócić ~ od kogo) розлю-
бити когось; *перен.* stracić ~
занепасти духом.
sercowaty серцевидний.
sercowy 1) серцевий; choroba
~wa серцева хвороба; anat-
woreczek ~ серцева сумка;
2) *перен.* сердечний.
serdak *m.* безрукавка; (у карпат-
ських верховинців) кептар, -ра.
serdecznie широко, сердечно.
serdecznik *m.*, *bot.* (leonusus) со-
бача кропива.
serdeczność *ż.* щирість, -рості, ши-
росердість; -дості, сердечність,
-ності.
serdeczny щирий, сердечний;
~ przyjacieli щирий (сер-
дечний) друг; ~ uścisk dło-
ni щирий (сердечний) потиск
(стиск) рукі; ◇ palec ~ під-
мізничний палець, -льця.
serdel, *lm.* -le, *m.* *див.* serdelek.
serdelek, -lka, *m.* сарділька.

serduszek *n.* 1) *зменш.* сердечко;
2) *пестл.* серденько.

serek, *-rka*, *m.*, *zdr.* сирок, *-rká*.

serenada *ž.*, *muz.* серенада.

Sergiusz Сергій.

seria *ž.* 1) сѣрія; 2) (*вистрілів*)
чѣрга.

serio *przst.* серйозно.

sernica *ž.* *див.* **sernik** I, 1.

sernik I, *lm.* *-ki*, *m.* 1) сушарня
(сушильня) сїру; 2) *кул.* сїр-
ник.

sernik II, *lm.* *-cy*, *m.* 1) *спец.* си-
ровар, *-pa*; 2) торговець сїром.

serny сїрний.

serologia *ž.*, *fizjol.* серологія.

seroterapia *ž.*, *med.* серотерапія.

serowar, *lm.* *-gu*, *m.*, *spec.* сиро-
вар, *-pa*, сиророб.

serowarnia *ž.* сироварня.

serowarski сироварний.

serowarstwo *n.* сироварство.

serowaty сирністий.

serowiec, *-wca*, *lm.* *-wce*, *m.*, *kul.*
сїрник.

serownia *ž.* 1) склад сїру; 2) *див.*
serowarnia.

serownictwo *n.* *див.* **serowarstwo**.

serowy *див.* **serny**.

serpenty, *-ni*, *m.*, *min.* серпентін.

serpenty *ž.* серпентина, звив-
ста дорога.

sero *n.*, *sport.* серсо (*невідм.*).

serum *nieodm.*, *n.*, *med.* сѣрум,
-mu.

serw, *-wu*, *m.*, *sport.* сѣрвіс, *-cy*.

serwal, *lm.* *-le*, *m.*, *zool.* сервъл.

serwantka *ž.*, *przest.* (*буфет*) сер-
вант.

serwantyt, *-tu*, *m.*, *min.* серван-
тйт, *-ту*.

serwaczany сироватковий.

serwaczeć, *-czeje*, *-czał* переміня-
тися в сироватку.

serwatka *ž.* сироватка.

serwelatka *ž.* сарделька.

serweta *ž.* 1) скатерка, скатерть,
-ti, *обрўс*; 2) *див.* **serwetka**.

serwetka *ž.* сервѣтка, салфѣтка.

serwetnik, *lm.* *-cy*, *m.*, *spec.* ска-
теркар, *-рѣ*.

serwetny *див.* **serwetowy**.

serwetowy скатерковий, обрусовий.

serwilista, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.* серві-
ліст, прислужник.

serwistycznie сервільно, рабо-
ліпно.

serwistyczny сервільний, рабо-
ліпний.

serwilizm, *-mu*, *m.* сервілізм, *-му*,
раболіпство.

serwis, *-su*, *m.* 1) сервіз, *-зу*;
~ *do kawy* кофѣйний сервіз;

~ *na trzy osoby* сервіз на
три особи; 2) (*міроприємства*
по обслуговуванню населення)
сѣрвіс, *-cy*.

serwisowy сервізний, сервізовий.

serwitut, *-tu*, *praw.*, *m.* сервітут,
-ту.

serwitutowy *praw.* сервітутний.

serwować, *-wuję*, *-wujesz*, *-wował*
sport. сервувати, *-вўю*, *-вўеш*,
сервірувати, *-рўю*, *-рўеш*.

serwowanie *n.*, *sport.* сервіровка,
подача.

serwus! *wkrz.*, *pot.* здоров!

serycyt, *-tu*, *m.*, *min.* серицит, *-ту*.

seryjny серійний.

serzasty *див.* **serowaty**.

serże, *-rzeje*, *-rzalo* (*про молоко*)
зсідатися.

serzysko *n.*, *zgr.* сир, *-ру*.

serża *ž.*, *tkac.* сѣржа.

sesja *ž.* сѣсія; ~ *R a d y N a j w y ż-*
szej сѣсія Верховної Ради.

sesjonalny сесійний.

sesleria *ž.*, *bot.* (*sesleria*) сеслѣ-
рія.

sestercja *ž.*, *hist.* сестѣрцій.

sestyna *ž.*, *poetyc.* секстіна.

seter, *m.* сѣтер, *-pa*.

setka *ž.* сотня.

setkować, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował*

1) розділяти на сотні (по сто);

2) карати кожного сотого.

setnie 1) стократно, стократ;

2) *перен.* *фам.* здорово; ~ *go*
u g a d o w a ł здорово його обра-
дував.

setnik, *lm.* *-cy*, *m.*, *wojs. hist.* сот-
ник.

setny 1) сотий; ~ *na g o s c z n i c a*
соти роковини, *-він*, сота річ-
ниця; 2) *перен.* *фам.* славний;
~ *ch ł o r* славний хлопець,

-пця; ◇ ~ na dziewczka kó-
зир-дівка.
Seul, -lu, *m.* Сеул.
Sewastopol *m.* Севастополь.
sewastopolski севастопольський.
Seweryn Северин.
sewrski севрський; ~ka порсе-
лапа севрський фарфор, -ру,
севр, -ру.
sezam, -mu, *m.*, *bot.* (*sesamum*
nidicum) сезам, -му.
sezamowy *bot.* сезамовий; olej ~
сезамова олія.
sezon, -nu, *m.* сезон, -ну; ма-
г-ту ~ (~ ogórkowy) мёрт-
вий сезон.
sezonowy сезонний; robot-
nik ~ сезонний робітник, -ка,
сезонник.
sęczasty *див.* sękaty.
sęczek, -czka, *m.*, *zdr.* сучок, -чка.
sęczowaty сучкуватий.
sędzia, -dziego, *lm.* -dziowie, *m.*
суддя; ~ grodzki повітовий
суддя; ~ okręgowy окру-
жний (обласний) суддя; ~ ро-
кожу мировий суддя; ◇
~ śledczy слідчий, -чого.
sędzianka *ж.* дочка судді.
sędzina *ж.* дружина судді.
sędziostwo I *n.* посада судді.
sędziostwo II *n.* суддя з друж-
ноюю.
sędziować, -dziuję, -dziujesz, -dzio-
wał *sport.* судити, -джу, -диш.
sędziowski судейський.
sędziwość *ж.* похилий вік, -ку.
sędziwy старій, в похилому
віці.
sęk *m.* 1) сук, -ка; 2) *перен.*
розм. притчина, заковика;
w tym ~ в тому й (ось де)
заковика (притчина); ◇ *фам.*
jechał go ~! нехай йому
хрін! *перен. розм.* zadać ko-
mu ~ka вбити кому в голову
кліна.
sękacz, *lm.* -cze, *m.* сукуватий
(сучкуватий) кий.
sękaty сукуватий, сучкуватий.
sękowaty *див.* sękaty.
sękowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* *див.*
sękacz.

sęp *m.*, *orn.* (*vultur*) стерв'ятник;
◇ *перен.* chodzić jak ~
ходити, як сич, ходіти насуп-
леним; *перен.* pokazać ~ra
насупнитися, -плюся, -пишся.
sępić, -pię, -pisz, -pił хмүрити;
(брови) сүпити, -плю, -пиш, на-
сүплювати, -люю, -люєш;
//~ się хмүритися; сүпитися,
насүплюватися.
sępieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli
див. sępić się.
sfabrykować, -kuje, -kujesz, -kował
сфабрикувати -күю, -күєш.
sfalcować, -cuje, -cujesz, -cował
druk. сфальцювати, -цюю, -цю-
єш.
sfaleryt, -tu, *m.*, *min.* сфалерит,
-ту.
sfalldować, -duje, -dujesz, -dował
зібрати у зборки (у складки);
◇ *перен.* ~ czoło зморщити
чолó.
sfalldowanie *n.*, *geol.* складча-
стість, -тості.
sfalldowany 1) збористий; 2) *геол.*
складчастий.
sfalszować, -szuje, -szujesz, -szo-
wał 1) сфальсифікувати, -күю,
-күєш; (*підпис та ін.* — звичай-
но) підробити, -блю, -биш;
2) *муз.* сфальшувати, -шүю,
-шүєш.
sfanatyzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał (кого) зробити когó фанá-
тиком, засліпити когó фанатиз-
мом.
sfanatyzowany засліплений фанá-
тизмом.
sfastrygować, -guje, -gujesz, -go-
wał *kraw.* зметати, зшити на
живу нитку.
sfatygować, -guje, -gujesz, -gował
стомити, -млю, -миш, втомити.
sfatygowany 1) стомлений, втом-
лений; 2) *перен. жарт.* зноше-
ний; ~ne ubranie зношений
одяг, -гу.
sfenoid, -du, *m.*, *min.* сфенóйд.
sfera *ж.* сфера; ~ działania
сфера (коло) діяльності; *астр.*
niebieska ~ небесна сфера;
~ry społeczne суспільні

сфери (кола); *політ.* ~ *wpływu* сфера впливу; *wyższe ~gu* (*у буржуазному суспільстві*) високі суспільні сфери (кола), вищий світ, -ту.

sferoida *ż.*, *mat.* сфероїд.

sferoidalny *mat.* сфероїдальний.

sferometr, -*ru*, *m.*, *fiz.* сферометр, -ра.

sferyczność *ż.* сферичність, -ності.

sferyczny сферичний.

sfiksować, -*suje*, -*sujesz*, -*sował* *pot.* з'їхати (зсунутися) з глузду.

sfiśniany *pot.* не сповна розуму.

sfilować, -*muje*, -*mujesz*, -*mował* 1) зробити кінозйомку; 2) зняти кіноапаратом.

sfinalizować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* 1) *спорт.* довести до фінішу; 2) *перен.* довести до кінця; ~ *rozkłapania* довести до кінця переговори.

sfinansować, -*suje*, -*sujesz*, -*sował* фінансувати, -сую, -суюш (*докон.*).

sfinansowanie *n.* фінансування (*докон.*).

sfiingować, -*guje*, -*gujesz*, -*gował* 1) підробити, -блю, -биш; ~ *podpis* підробити підпис; 2) (*таємно підготувати*) підстроїти; ~ *parad* підстроїти напад.

sfiinks *m.*, *mit.*, *przen.* сфінкс.

sfiinkowy загадковий, як сфінкс.

sflaczały *pot.* дряблий.

sflaczać, -*czeje*, -*czejesz*, -*czął*, -*czeli* *pot.* одряблїти, одрябнути.

sfolgować, -*guje*, -*gujesz*, -*gował* *pot.* да́ти по́пуск (по́пуст), попустити, -пушу́, -пустиш; ◇ *mroz ~wał* мороз посла́бшав (пересівся).

sfora *ż.*, *myśl.* швора, шворка, смик, -ка.

sformować, -*muje*, -*mujesz*, -*mował* сформувати, -мую́, -муюш; //~ *się* сформуватися.

sformowanie(*się*) *n.* сформування.

sformułować, -*luje*, -*lujesz*, -*łował* сформулювати, -люю́, -люеш.

sforować, -*suje*, -*sujesz*, -*sował*

1) (кого) стомити, -млю́, -миш, втомити; 2) (со) *військ.* форсувати, -сую́, -суюш (*докон.*);

~ *rzekę* форсувати ріку;

//~ *się* стомитися, втомитися.

sfotografować, -*fuje*, -*fujesz*, -*fował* сфотографувати, -фую́, -фуюш.

sfragistyka *ż.*, *nauk.* сфрагістика.

sfrancuziały офранцужений.

sfrancuzić, -*że*, -*zisz*, -*ził* офранцюзити, -цую́, -цуюш, сфранцюзити; //~ *się* *див.* sfrancuzieć.

sfrancuzieć, -*zieje*, -*ziesz*, -*ział*, -*zieli* офранцузитися, -цую́ся, -цую́шся, сфранцузитися.

sfrasować, -*suje*, -*sujesz*, -*sował* зажури́ти, -рю́, -риш, стурбувати, -бую́, -буюш; //~ *się* зажуритися, стурбуватися.

sfruwać, **sfrunąć**, -*nę*, -*niesz*, -*nał*, -*neli* спурхувати (спурхую, спурхуюш), спурхнути.

sfukać (кого) *pot.* накрича́ти, -чу́, -чи́ш (на ко́го), ви́ляяти (ко́го).

sfuszerować, -*ruje*, -*rujesz*, -*rował* *pot.* спарта́чити.

sfygmoğraf, -*fu*, *m.*, *med.* сфігмограф.

si nieodm., *n.*, *muz.* *ci* (*невідм.*).

siać, **sieje**, **siejesz**, **siał**, **siali** *a.* **sieli** сіяти (сію, сіеш); *перен.* ~ *niezgodę* (*wasnie*) сіяти незгоду (розбрат); ~ *pieniądze* (*pieniędzmi*) сіяти гроші, розкидатися грішми; ◇ *перен.* ~ *rogłoski* поширювати (ширити, розповсюджувати) чуткі; *перен.* ~ *rutkę* досі́дитися до сво́ї ко́си; //~ *się* сіятися.

siadać, **siąść**, **siąde** (*a.* **sięde**), **siądziesz**, **siadł**, **siedli** сіда́ти, сісти (ся́ду, ся́деш); **siąść do rowozu**, **do wagonu**, **do tramwaju**, **na bryczkę** сісти в екіпа́ж, у ваго́н, у трамва́й, у бри́чку; **siadać do stołu** (*do obiedu* *тощо*) сіда́ти за сті́л; **siadać na koni** сіда́ти на ко́ня; **siąść za stołem** (*przy stole*) (*для розмови, роботи*) сісти при столі́ (бі́ля столá); ◇ *не-*

пен. фам. со за вино, про-
szę ~! от вино, різкіш!
siadywać, -duję, -dujesz, -dywał
wielokr. (часто, частенько, не
раз) сидіти, -джу́, -дйш.
siak: czy ~, czy tak так чи сяк;
i tak, i ~ i так, і сяк; pi tak,
pi ~ ні так, ні сяк.
siaki: ~taki сякий-такій.
sianie *n.*, *roln.* сівба́, сіяння.
siańko *n.*, *pieszcz.* сінце́.
siano *n.* сіно; ◇ *перен.* wykę-
cić się (wywinać się)
~пет викрутитися хитрощами,
вибрехатися, -брешуся, -бре-
шешся; mieć ~ w głowie
мати капустяну голову, мати
січку в голові.
sianobranie *n.*, *roln.* сінозбирання.
sianokos, -su, *m.*, *roln.* 1) (*про*
косіння трави) косовиця, сіно-
кіс, -косу; 2) (*про час косіння*)
косовиця; 3) (*про луку*) сіно-
жать, -ті, сінокіс.
sianokośny сінокосний; ◇ ląka
~на сіножать, -ті, сінокіс,
-косу.
sianozbiór, -zbioru, *m.* див. siano-
branie.
sianożęcie *n.* див. sianokos 1, 2.
sianożęć *ż.* сіножать, -ті.
siara *ż.*, *blm.* молозиво.
siarczany, -nu, *m.*, *chem.* сірковод-
сіль (*род.* со́лі), сульфат, -ту;
◇ ~ атопи сірководислий ам-
оній, -нію; ~ супки сірководис-
лий окис цинку, цинковий купо-
рос, -су; ~ między сірководис-
лий окис міді, мідний купорос;
~ ołowiu сірководисний сіль;
~ żelaza залізний купо-
рос.
siarczany сірчаний; *xim.* kwas ~
сірчана кислота; *xim.* kwiat ~
сірчаний цвіт, -ту.
siarczek, -czku, *m.*, *chem.* див. sia-
rek.
siarczenie *n.*, *chem.*, *tkac.* знебарв-
лювання (обезбарвлювання)
вовни сірчаною кислотою.
siarczyn, -nu, *m.*, *chem.* сіль сірча-
ної кислоти.
siarczysto див. siarczyście.

siarczysty 1) гарячий, темпера-
ментний; (*про мороз тощо*) лю-
тий; (*про очі*) іскристий; 2) див.
siarczany.
siarczyście з запалом, з темпера-
ментом; ◇ z akcją ~ міцно ви-
ляються.
siarek, -rku, *m.*, *chem.* сірчаста
сполука.
siarka *ż.*, *chem.* сірка.
siarkan, -nu, *m.*, *chem.* див. siar-
czan.
siarkawy *chem.* сірчастий;
kwas ~ сірчаста кислота.
siarkon, -nu, *m.*, *chem.* див. siar-
czyn.
siarkonośny *chem.* сірчастий; *geol.*
pokłady ~ne поклади сірча-
стої руди.
siarkować, -kuje, -kujesz, -kował
1) насичувати сіркою; 2) обку-
рювати сіркою.
siarkownia *ż.* сірчаний завод, -ду.
siarkowodór, -doru, *m.*, *chem.* сір-
ководень, -дню.
siarkowy див. siarczany.
siateczka *ż.*, *zdr.* сіточка.
siatka *ż.* сітка; (*tex.* — *це*) сіль,
-ті; військ. ~ do maskowa-
nia маскувальна сітка (сіль);
фіз. ~ dyfrakcyjna диф-
ракційна сітка; *кін.* ~ ekr-
nowa екранна сітка; ~ geo-
graficzna географічна сіт-
ка; *radio.* ~ sterująca ке-
руюча сітка; *geod.* ~ triangu-
lacyjna триангуляційна сіль;
◇ ~ rajęcza павутиння.
siatkarka *ż.*, *sport.* волейболістка.
siatkarz, *lm.* -rze, *m.*, *sport.* волей-
боліст.
siatkoskrzydło, -łych, *ent.* (*neuro-*
ptera) сітчастокрилі, -лих.
siatkowaty сітчастий; ◇ *анат.*
blonka ~ta див. siatkówka.
siatkowy сітковий.
siatkówka I *ż.*, *anat.* сітчатка.
siatkówka II *ż.*, *sport.* волейбл.
siatkówkowy I *anat.* сітчастий.
siatkówkowy II *sport.* волейбл-
ний.
siąkać, siękać, -nę, -niesz, -nął,
-nęli сякати, сякнути (*ніс*).

siapić, -pi, -pił (*tylko w 3 osobie*) мрячити, імжити; *deszczuk* ~pi дощик мрячить (cie, імжить).

siaść *див. siadać.*

Sicz *ж., hist.* Січ, -чі.

sidelko *n.* сильцє.

sidło *n.* 1) сильцє; 2) (*лише в мн.*) тенєта, -нєт; *перен.* *zastawić* (pastawić) ~ła na kogo розставити тенєта на ко́го.

siebie *zaim.* себе.

siec, siekę, sieczesz, siekł сікти (січу, січєш); (*шаблю — це*) рубати; (*перен.* — *це*) шмагати, періщити; ~ *gółga* мі шмагати (періщити) різка́ми; // ~ *się* сіктися; рубатися.

sieciany *див. sieciowy.*

sieciarstwo *n.* виробництво сітєй.

sieciarz, lm. -rze, *m.* 1) сіточник; 2) *перен.* рибалка.

sieciowy сітковий, сітьовий.

sieczka *ж.* січка; *перен.* *розм.* mieć ~kę w głowie мати капустяну голову, мати січку в голові; ◇ *перен. розм.* to worka ~ki nie warte це ламаного шага́ не вартє.

sieczkarnia *ж.* січка́рня; ◇ ~ do kiszonki силосорізка.

sieczna, -nej, ж., mat. 1) січна, -ної; 2) (*в тригонометрії*) сєканс.

sieczny січний; ◇ *broń* ~на холодна зброя; *анат.* *zęb* ~ (*dens incisivus*) різєць, -зця.

sieć *ж.* 1) сітка, сіть, -ті; (*на рибу — це*) нєвід, -вода; *zagrucić* (*zarusić*) ~ закінити сіті (нєвід); 2) (*лише в мн.*) тенєта, -нєт; *wraść* w ~сі пийматися в тенєта; 3) *перен.* мережа, сітка; ~ *abonentów* мережа (сітка) абонєнтів; *ел.* ~ *elektryczna* електромережа, електросітка; *зал.* ~ *kolejowa* залізнична мережа; ~ *rozdzielcza* розподільна мережа (сітка).

siedem, -dmu; m.-os. siedmiu сім (*род. семі a. сімь*); ~ *piór*

сім пер; ~ *studentek* сім студєнток; ~ *dmu studentów* сім студєнтів.

siedemdziesiąt, -sięciu; m.-os. siedemdziesięciu сімдєсят (-ті *a. -тьох*); ~ *sięciu chłopów* сімдєсят хлѡпців; ~ *dziewcząt* сімдєсят дівчат; ~ *rubli* сімдєсят карбѡванців.

siedemdziesiątka *ж.* 1) сімдєсят осіб; 2) цифра 70; 3) сімдєсят рѡків життє; *dobiegać* ~ki ма́ти під сімдєсят (рѡків, літ).

siedemdziesiąty сімдєсятий.

siedemdziesięciolecie *n.* сімдєсятиліття, сімдєсятиріччє.

siedemdziesięcioletni сімдєсятилітній, сімдєсятирічний.

siedemdziesięcioro, -rga, zb. сімдєсятеро, -тьох.

siedemdziesięciu *m.-os. див. siedemdziesiąt.*

siedemkroć сім разів (раз).

siedemnastka *ж.* 1) сімна́дцять осіб; 2) цифра 17; 3) сімна́дцять рѡків життє; *minęła* tu ~ йому мину́ло сімна́дцять рѡків.

siedemnastoletni сімна́дцятилітній, сімна́дцятирічний.

siedemnasty сімна́дцятий.

siedemnaście, -stu; m.-os. siedemnastu сімна́дцять (-ти *a. -тьох*).

siedemnaścioro, -rga, zb. сімна́дцєтеро, -тьох.

siedemset; m.-os. siedmiuset сімсо́т (*род. семисѡт*).

siedemsetny семисѡтний.

siedlić się, -le, -lisz, -lił сєлі́тися, -лю́ся, -ли́шся, осєля́тися.

siedlisko *n.* осєля.

siedmiocalowy семидю́ймовий.

siedmiodniowy семидє́нний.

siedmiogodzinny семиго́динний.

siedmiogrodzki трансільва́нський.

Siedmiogród, -grodu, m. Трансільва́нія.

siedmiokąt *m., mat.* семику́тник.

siedmiokątny семику́тний.

siedmioklasowy семикла́сний.

siedmiokrotnie семикра́тно, семиразѡво.

siedmiokrotny семикратний, семиразовий.

siedmiolatek, -tka, *lm.* -tki, *m.* семіліток, -тка.

siedmiolatka ж. семилітня (семирічна) дівчина.

siedmiolecie *n.* 1) семиліття, семиріччя; 2) сьома річниця, сьомі роковини, -вин.

siedmioletni семилітній, семирічний.

siedmiomiesięczny семимісячний.

siedmiomilowy семимільний.

siedmiopięciowy *bot.* семитичинковий.

siedmiorazowy *див.* siedmiokrotny.

siedmioro, -rga, *zb.* сéмеро (род. семі а. сімóх).

siedmiosłupkowy *bot.* семиматочковий.

siedmiostrunny семиструнний.

siedmiotysięczny семитисячний.

siedmiu *m.-os.* *див.* siedem.

siedmiuset *m.-os.* *див.* siedemset.

siedząco сидячи; навсидячки (*розм.*).

siedzący сидячий; **miejsce** ~се сидяче місце; **życie** ~се сидяче життя.

siedzenie *n.* сидіння.

siedziba ж. 1) садіба, житло, оселя; 2) місце перебування.

siedzieć, -dzieć, -dzisz, -dział, -dzieli сидіти, -джу, -дійш; *перен. розм.*

~ **jak myśz pod miotłą** сидіти тихо, притаїтися; *перен.*

~ **jak na rozżarzonych węglach** (як на szydłach, як на szpilkach)

сидіти, як на жару (як на голках); *перен. розм.* ~ **komu**

па **kałku** сидіти в кого на шії; ~ **pod książką** сидіти за книгою; ~ **pod robotą** сидіти за роботою; ~ **próżno**

сидіти без діла; ~ **przy stole** (za stołem) сидіти за столом; *перен.* ~ **z założo-**

pumitękomata сидіти склавши (згорнувши) руки; *перен. розм.* ~ **na pięniądzech**

бути грошовитим; *перен. розм.*

~ **w kieszeni u kogo** за-
грізнути в боргах у кого.

siejba ж., *roln.* сівба, сів, -ву.

siekacz, *lm.* -cze, *m.* 1) сікач, -ча;

2) *анат. (dens incisivus)* різець, -зя.

siekać 1) сікти (січу, січеш); ~ **mięso** сікти м'ясо; 2) (*робити нарізи*) нарізувати, -зую, -зуеш.

siekaniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *myśl.*

(для стрільня) дріб (род. дрóбу), шріт (род. шрóту).

siekanina ж. 1) (м'ясо) фарш, -шу; 2) (*перен. розм.* — бій) січа.

siekanka ж. *див.* siekanina 1.

siekiera ж. сокіра.

siekierka ж. сокірка; (*палиця з головкою у вигляді сокирки*) топірєць, -рця.

siekiernik, *lm.* -cy, *m.* 1) виробник сокір; 2) *іст. див.* halabardzista.

siekierowaty подібний до сокіри.

siekierzysko *n.* 1) збіл. сокірисько; 2) (*рукоятка сокири*) сокирище, топоріще.

sielanka ж., *poetyc., przen.* ідилія.

sielankarz, *lm.* -rze, *m.*, *lit.* *див.* sielankopisarz.

sielankopisarz, *lm.* -rze, *m.*, *lit.* ідилік.

sielankowo ідилічно.

sielankowość ж. ідилічність, -ності.

sielankowy ідилічний.

sielawa ж., *icht.* ряпушка.

sielski 1) *поет.* ідилічний; 2) *заст. поез. див.* wiejski.

siemienny насінний, насіннєвий.

siemię, -mienia, *lm.* -miona, -mion, *n.* 1) бот. сім'я, насінина; 2) зб. насіння, сім'я.

siennik *m.* сінник, -ка.

sienny I (*що стосується сіна*) сінний; *мед.* gorączka ~па сінна гарячка.

sienny II (*що стосується сіней*) сінний, сінешний; **drzwi** ~пе сінні (сінешні) двєрі, -рєй.

sień ж. сіни, -нєй.

siepacz, *lm.* -cze, *m.* сіпака, посіпака.

siepać, siepnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli сіпати, сіпнути; сіпонути (підсил.); // ~ się сіпатися, сіпну́тися.

sierdzić się, -dzieć, -dzisz, -dził arch. *див.* 1) гніва́ти się; 2) зло́щі́ти się.

sierdżistość *ж.*, arch. серди́тисть, -тості.

sierdzisty arch. серди́тий.

sierdziście arch. серди́то.

siermiega *ж.* 1) (про сукно) сірячина; 2) (про одяг) сіряк, -ка, сірячина, сіра світа.

siermieżnik, *lm.* -су, *m.*, arch. (про селянина) сіряк, -ка.

siermieżny (про одяг) сірячинний, з сірячини.

sierocić, -се, -ciszyć, -cił сироти́ти, -рочу́, -роті́ш.

sierociec, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieł сироти́ти.

sierociniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* сирітський буди́нок, -нку.

sieroctwo *n.* сирі́тство.

sierocy сирітський.

sierota *ж.* і *m.* сиротá.

sierotka *ж.* і *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* сирі́тка.

sierp *m.* серп, -пá; ~ і młot серп і мотот; ~ księżycá серп місяця.

sierpianka *ж.*, *tkac.* сарпінка.

sierpiankowy *tkac.* сарпінковий.

sierpień, -pnia, *lm.* -pnie, *m.* серпень, -пня.

sierpik I *m.*, *zdr.* серпик, серпóк, -пкá.

sierpik II *m.*, *bot.* (*serratula*) серпій, -пію.

sierpnica *ж.*, *bot.* (*falcaria vulgaris*) різа́к, -ка.

sierpniowy серпне́вий.

sierpokrształny серпови́дний.

sierpowaty серпови́дний, серпопо́дібний.

sierściany шерстний.

sierścisty (про тварин) шерсті́стий.

sierść *ж.* шерсть, -ті.

sierzant, *lm.* -nci, *m.*, *wojs.* сержа́нт.

siew, -wu, *m.* 1) (дія) сі́вба, сі́в, -ву, сі́ання; 2) (посі́яне) посі́в, -ву, засі́в.

siewba *ж.* *див.* siew 1.

siewca, -cy, *lm.* -су, *m.*, *roln.* 1) с.-г. сіва́ч, -ча́, сіва́льник; 2) перен. сія́ч, -ча́.

siewka I *ж.*, *roln.* сія́нка, сія́нець, -нця.

siewka II, *ж.*, *orn.* сі́вка.

siewkowate, -tych, *orn.* (*charadriidae*) сі́вкові, -вих.

siewnik *m.*, *roln.* сіва́лка.

siewny посівний, засівний; а к с я ~ па посівна́ кампа́нія; з б о ж е ~ не посівне́ (засівне́) зє́рно.

siewruga *ж.*, *icht.* (*acipenser stellatus*) севрю́га.

sięgać, sięgnąć, -gnę, -gniesz, -gnał, -gnęli 1) сяга́ти, сягну́ти, досяга́ти, досягті́, -сягну́, -сягне́ш, досягну́ти; w o d a ~ g a d o p a s a вода сяга́е по по́яс; j a k o k i e m ~ g n a ć як о́ком ся́гне́ш; 2) (po co) простяга́ти рýку, простягну́ти рýку (за чим); ~ g n a ć (r e k a) р о к л u c z простягну́ти рýку за ключе́м; \diamond a r m a t a ~ g a p a ... гарма́та б'є на...; ~ g a ć р а т i є с i a прига́дувати, -дую, -дуєш; ~ g a ć р о w ł a d z e пра́гнути (до) вла́ди; s u m y ~ g a j a ć e m i l i o n ó w сýми, що дохо́дять (до) мільйоні́в; перен. ~ g a ć w y s o k o в і с o k o націля́тися (пну́ти-ся); ~ g a ć w z g o k i e m охóплювати по́глядом (о́ком, очі́ма).

sigá *ж.*, *icht.* сиг, -га́.

sikać, sikać, -nę, -niesz, -nął, -nęli бри́зкати, бри́знути, при́скати, при́снути.

sikawka *ж.* рука́в, -ва́, кишка; \diamond ~ o g n i o w a поже́жна труба́.

siklawá *ж.* гірський водоспа́д, -ду.

siknąć *див.* sikać.

sikora *ж.* 1) орн. сини́ця; 2) перен. розм. дівчина.

sikorka *ж.*, *zdr.* 1) сини́чка; 2) дівчина. Пор. sikora.

silić się, -lę, -lisz, -lił (на со) силкуватися, -куюся, -куюшся (робити що).

silnie 1) сильно, міцно; 2) (у значенні міри) дуже; сильно (рідко); ~ *rozgniewany* дуже (сильно) розгніваний.

silnik *m., tech.* двигун, -на, мотор, -ра; ~ *blokowy* мотор-моноблок; ~ *czterocyldrowy* чотирициліндровий мотор (двигун); ~ *czterotaktowy* чотиритактний мотор (двигун); ~ *elektryczny* електромотор, електродвигун; ~ *gazowy* газомотор; *av. gwiazdzisty* зіркоподібний мотор (двигун); *av. ~ lotniczy* мотор (двигун) літака; ~ *odrzutowy* ракетний двигун; ~ *rotacyjny* ротаційний мотор (двигун); ~ *samochodowy* автомобільний мотор (двигун); ~ *spalinowy* мотор (двигун) внутрішнього згоряння; ~ *stały* стаціонарний мотор (двигун).

silnikowy *tech.* моторний.

silny сильний; (про фізичну силу — ще) дужий; здоровий (фам.); (політ. — ще) могутній; (про враження тощо — ще) великий; ~ *głos* сильний голос, -су, ~ *teższy* на сильний (дужий, здоровий) мужчина; ~ *pe państwo* могутня (сильна) держава; ~ *na wola* сильна воля; ◇ ~ *w postawieniu* рішучий; ~ *z postawy* мужній.

silos, -su, m., roln. сілос, -су.

silosować, -suje, -sujesz, -sował *roln.* силосувати, -сую, -суюш.

silosowy *roln.* сілосний; *dół* ~ сілосна яма.

siła *f. 1* сила; фіз. ~ *ciężkości* сила ваги; *перен.* *coś jest w czyich siłach* щось кому під силу; *перен.* *coś przereasta (przechodzi) czyje siły* (щоś jest ponad czyje siły) щось є вище чийх сил (щось понад чий си-

ли); фіз. ~ *dośrodkowa* доцентрова сила; *перен.* *gonić ostatkiem sił* вибиватися із сил; *перен.* *gra sił* гра сил; *військ.* ~ *tyładowe* сухопутні сили; *mieć siły (~lę)* (do czego, po czemu, co robić) мати силу (сили) (зробити що); *військ.* ~ *tył morskie* військово-морські сили; *перен.* *pad siły* понад сили; *patęzać siły* напружувати сили; фіз. ~ *odśrodkowa* відцентрова сила; *перен.* *opadać na siły* занепадати на сили; *перен.* *o własnych siłach* (o własnej sile) власними силами; фіз. ~ *prędkość* рушійна сила; фіз. ~ *ciągnięcie* сила тяги; *військ.* ~ *tył powietrzne* повітряні сили; *перен.* ~ *ta przyzwyczajenia* сила звички; *ек.* *robocza siła* робоча сила; *перен.* *rosnąć w siłę (wzmagać się na siły)* міцніти на силах; *перен.* *skupiać siły* (na czym, na co, do czego, ażeby co robić) зосереджувати сили (на чому, для чого); *перен.* *w sile wieku* у розквіті сил; *ек.* ~ *tył wytwórcze* продуктивні сили; *перен.* *zbierać siły* (do czego, na co, ażeby co robić) збирати сили (для чого); *військ.* ~ *tył zbrojne* збройні сили; *z całej siły* (z całych sił, ze wszystkich sił) з усієї сили, з усіх сил; ~ *zniszczenia* руйнівна сила; 2) *перен.* *pracownik, -ka; pierwszorzędną* ~ першокласний працівник; ~ *potoczna* допоміжний працівник; ~ *techniczna* технічний працівник; ◇ *перен.* *zaciąć się na siły* (do czego) почувати себе спроможним (робити що); *ек.* ~ *pałac* купівельна спроможність, -ності; ~ *paucyzielska* учитель; учителька; ~ *teatralna* актор, -ра; акторка, актриса.

siła II *przst.*, *pot.* сі́ла, дуже ба́гато; ~ рі́єнієдзу сі́ла гро́шей.

siłacz, *lm.* -cze, *m.* силáч, -ча́.

siłaczka *ż.* силáчка.

siłodajny який (що) да́є сі́лу.

siłomierz, *lm.* -rze, *m.* силомі́р, -ра.

siłować, -łuję, -łujesz, -łował си́лувати, -люю, -луєш, принуво́лювати, -люю, -люєш; //~ się си́лувати себе́, принуво́лювати себе́.

siłownia *ż.* електроста́нція; ~ wodna гідроста́нція.

sinawość *ż.* синя́вість, -вості, синюва́тість, -тості.

sinawy синя́вий, синюва́тий.

siniać I *m.* синя́к, -ка́, сине́ць, -нця́.

siniać II, *m.*, *orn.* (*columba oenas*) го́луб-синя́к, -ка́.

sinica *ż.*, *med.* (*cytosis*) синю́ха, ціаноз, -зу, синю́шність, -ності.

siniczny *med.* (*cytoticus*) синю́шний.

sinić, -nię, -nisz, -nił сині́ти, -ню́, -ниш.

siniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* див. *siniać*.

sinieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli сині́ти; (става́ти сині́шим) сині́шати.

sinolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.*, *filol.* синбо́лог, кита́їст.

sinologia *ż.*, *filol.* синоло́гія, кита́їстика.

siność *ż.* синя́ва, синь, -ні, сині́зна.

sinus *m.*, *mat.* си́нус.

sinusoida *ż.*, *mat.* синусо́їда.

sinu сині́й; *xim.* ~ ка́мієн мідний купоро́с, -су; сині́й ка́мінь, -меня́ (*розм.*).

siodelko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* 1) си́дельце; 2) (*в упряжі*) си́дёлко.

siodlarczyk, *lm.* -ki, *m.* 1) син си́длярá; 2) заст. підма́йстер (підру́чний) си́длярá.

siodlarnia *ż.* си́дельна майсте́рня.

siodlarski си́длярський.

siodlarstwo *n.* си́длярство.

siodlarz, *lm.* -rze, *m.* си́дляр, -ра́.

siodłać си́длати.

siodło *n.* 1) си́дло; *перен.* wysadzić kogo z ~ła ви́бити ко́го з си́дла; 2) *геогр.* си́длови́на; *♦* koń pod ~ верхови́й кінь (*род.* ко́ня).

siodłowaty си́длоподі́бний.

siodłowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* верхови́й кінь (*род.* ко́ня).

siodłowy си́дельний.

siolo *n.*, *przest.*, *poet.* село́.

sionka *ż.*, *zdr.* си́нци, -ців.

siostra *ż.* сестра́; заст. ~ miłosierdzia сестра́-жа́лібни́ця.

siostróbja, -cy, *lm.* -cy, *m.* сестро́вбівця́.

siostróbjstwo *n.* сестро́вбівство.

siostrunia *ż.*, *pieszcz.* сестри́ця, сестри́чка, сестру́ня, сестру́ся.

siostrzany I) який (що) стосу́ється сестри́; (*у контеќсті*) се́стри́, як між се́страми то́що;

~na miłość лю́бов сестри́; ~ne stosunki відно́сини, як між се́страми; 2) див. *siostrzyn*.

siostrzenica *ż.* (до́чка сестри́) пле́мінниця, небо́га.

siostrzeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* (*син сестри́*) пле́мінник, не́біж (*род.* не́божа́).

siostrzyczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* се́стри́чка.

siostrzyn сестри́н.

siódemka *ż.* сі́мка.

siódma, -mej, *ż.* сьо́ма годи́на.

siódmaczek I, -czka, *lm.* -czki, *m.*, *zdr.* див. *siódmoklasista*.

siódmaczek II, -czka, *bot.* (*trientalis*) одинáрник.

siódmak, *lm.* -cy, *m.*, *pot.* див. *siódmoklasista*.

siódmoklasista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szk.* семикла́сник.

siódmoklasistka *ż.*, *szk.* семикла́сниця́.

siódmy сьо́мий.

sirocco *n.*, *meteor.* сіро́ко (*не-відм.*).

sit, -tu, *blm.*, *m.*, *bot.* (*juncus*) си́тник, -кú.

sitarz, *lm.* -rze, *m.* си́тник.

sitko *n.*, *zdr.* си́тко, си́тце.

sitkowany си́тковидний.

sitniak *m.* (хліб) ситник, -ку.
sitnik *m., bot.* (*juncus*) ситнік, -кų.

sitnisko *n. див.* sitowisko.

sitny ситний; ма́ка ~на ситна мукá; chleb ~ ситний хліб, ситник, -ку.

sito *n.* сито; ◇ *tex.* ~ do pias-ku грóхот.

sitowate, -tych, *bot.* (*juncaceae*) ситникові, -вих.

sitowaty ситовідний.

sitowiany ситниковий.

sitowie *n.* 1) *бот.* (*juncus*) ситнік, -кų; 2) *зб. див.* sitowisko.

sitowisko *n.* зарості ситників.

siurpryza *ж., książ.* сюрпри́з, -зу.

siwak *m.* 1) *орн.* сива́к, -ка; 2) *див.* siwek.

siwawy сивуватий, сиве́нький; шпакува́тий (*розм.*).

siwek, -wka, *m.* (сивий кінь) сива́ш, -ша́, сиве́ць, -вця́.

siwiec, -wieje, -wiesz, -wiał, -wieli сивіти.

siwiuchno *pieszcz. див.* siwiutko.

siwiuchny *pieszcz. див.* siwiutki.

siwiuteńki 1) *пестл.* сиве́сенький; 2) (зовсім сивий) сивісі́нький.

siwiuteńko 1) сиве́сенько; 2) сивісі́нько. *Пор.* siwiuteńki.

siwiutki *pieszcz.* сиве́нький.

siwiutko *pieszcz.* сиве́нько.

siwizna *ж.* сивина́, сиві́зна.

siwo сиво.

siwobroda, -dy, *lm.* -dy, *m., posp.* сивоборо́дько.

siwobrody сивоборо́дий.

siwogłowy сивоголо́вий.

siwooki сивоо́кий.

siwosz, *lm.* -sze, *m.* (про коня) сива́ш, -ша́, сиве́ць, -вця́.

siwość *ж. див.* siwizna.

siwowato сивува́то, сиве́нько.

siwowaty сивуватий, сиве́нький.

siwowasy сивоу́сий.

siwowłosy сивоволо́сий.

siwucha *ж., posp.* сиву́ха.

siwy I сивий.

siwy II, -wego, *m. див.* siwosz.

sjenit, -tu, *m., min.* сєні́т, -ту.

sjesta *ж.* сїєста.

s-ka (spółka) *skr., ж., handl.* ком-панія.

skabioza *ж., bot.* скабі́оза.

skafander, -dra, *m., mor., lot., sport.* скафа́ндр, -ра.

skakać, skacze, skaczesz, skakał, skoczyć, -czę, -czysz, -czył ска́кати (скачу́, ска́чеш), ско́чити, пліга́ти, плігну́ти, стриба́ти, стрибу́ти; skakać z radości скака́ти (пліга́ти, стриба́ти) від (з) ра́дості; ◇ *прик.* skoczyć do głowy ро́зум пі́ти до голо́ві по ро́зум; skoczył jak orazonu схо́пився, як ошпа́рений; *перен.* skoczyć па́ jednej nodze збі́гати; *перен.* skoczyć sobie do oczu зче́-пїтися, -плю́ся, -пи́шся; skakać z przedmiotu па́ przedmiot пере́ска́кувати з те́ми на те́му.

skakanina *ж., lekc.* 1) скака́ння, пліга́ння, стриба́ння; 2) відбіга́ння від те́ми. *Пор.* skakać. skakanka *ж.* 1) (іграшка) скака́лка; 2) *жарт.* та́нці, -ців.

skala *ж.* 1) машта́б, -бу; w ~li światowej у всесві́тньому машта́бі; (лі́нійка з ді́леннями, мат.) шка́ла; ~ рі́асу заго́бково́ї шка́ла зарплати; 2) *муз.* ска́ла; *перен.* ~ uczuć ска́ла (га́ма) почутті́в; ◇ *перен.* żyć па́ wielką ~lę жи́ти на широ́ку но́гу.

skalać *książ.* опога́нити, оскверні́ти.

skalanie *n.* опога́нення, оскве́рнення.

skald, *lm.* -dowie, *m., lit., hist.* ска́льд.

Skalda *ж.* Шє́льда.

skaleceć, -czeje, -czejesz, -czal, -czeli ста́ти калі́кою.

skaleczenie *n.* урі́зання, порі́зання, порана́ння.

skaleczyć, -czę, -czysz, -czył урі́зати, рі́жу, рі́жеш, порі́зати, порана́ти; ~ palec урі́зати (порі́зати, порана́ти) па́лець; //~ się урі́затися, порі́затися, порана́тися.

skalistość *ж.* скелястість, -тості.
 skalisty скелястий, скелістий.
 skalkować, -kuje, -kujesz, -kował
tech., lingw. скалькувати, -кую,
 -куюш.
 skalkulować, -luje, -lujesz, -lował
handl. скалькулювати, -люю,
 -люєш.
 skalnica *ж., bot. (saxifraga)* лопи-
 камінь, -меня.
 skalnicowate, -tych, *bot. (saxifra-
 gaceae)* лопикаменів, -вих.
 skalnik *м., ent. (satyrus)* сатір,
 -ра.
 skalny скельовий, скельний; \diamond
 olej \sim нафта; orzeł \sim гір-
 ський орел (*род. орла*).
 skalować, -luje, -lujesz, -lował
tech. градувати, -дую, -дую-
 еш.
 skalp, -ru, *м.* скальп.
 skalpel, *lm. -le, m., chir.* скаль-
 пель.
 skalpować, -puje, -pujesz, -pował
 скальпувати, -пую, -пуюш.
 skała *ж.* скеля.
 skałka I *ж. I*) скалка, скабка;
 2) (*для викресання вогню*) кре-
 мін, -меня.
 skałka II *ж., med. (albugo)* біла
 пляма на роговиці.
 skałozawca, -cy, *lm. -cy, m., geol.*
див. petrograf.
 skamieniałość *ж.* окам'янілість,
 окаменілість; скам'янілість, ска-
 менілість. *Пор. skamieniały.*
 skamieniały окам'янілий, окамені-
 лий; скам'янілий, скаменілий.
Пор. skamienieć.
 skamienieć, -nieję, -niejesz, -niał,
 -nieli окам'янити, окаменіти; (*пе-
 рен. — ще*) скам'янити, скаме-
 нити.
 skamienieliny, -lin, *блр.* окам'яні-
 лості, -тей, окаменілості.
 skamienienie *п.* окам'яніння, ока-
 меніння; скам'яніння, скаменін-
 ня. *Пор. skamienieć.*
 skamlać *див. skomleć.*
 skamlać *див. skomleć.*
 skanalizować, -zuje, -zujesz, -zo-
 wał каналізувати, -зую, -зуюш
 (*докон.*).

skanalizowanie *п.* каналізування
 (*докон.*).
 skand, -du, *м., chem.* скандій,
 -дію.
 skandal, -lu, *lm. -le, m.* скандал,
 -лу; паробіć \sim lu зчинити
 (учинити) скандал.
 skandalicznie скандально.
 skandaliczność *ж.* скандальність,
 -ності.
 skandaliczny скандальний.
 skandalik *м., zdr., pot. див. skan-
 dal.*
 skandalista, -ty, *lm. -ści, m.* скан-
 даліст.
 skandować, -duje, -dujesz, -dował
poetyc. скандувати, -дую, -дую-
 еш.
 Skandynawia *ж.* Скандинавія.
 skandynawski скандинавський.
 skapać *див. skapywać.*
 skapanieć, -nieję, -niejesz, -niał,
 -nieli *pot.* звестися ні на що
 (на ніщо).
 skapieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli
pot. знідіти, зачохнути.
 skapitalizować, -zuje, -zujesz, -zo-
 wał капіталізувати, -зую, -зуюш
 (*докон.*); $// \sim$ się капіталізува-
 тися.
 skapitalizowanie *п.* капіталізуван-
 ня (*докон.*).
 skapitulować, -luje, -lujesz, -lował
 капітулювати, -люю, -люєш (*до-
 кон.*).
 skapitulowanie *п.* капітулювання
 (*докон.*).
 skapnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
 сканнути.
 skapolit, -tu, *м., min.* скаполіт,
 -ту.
 skarować, -puje, -pujesz, -pował
rouf. зметкиувати, -кую, -куюш,
 зметикнути, імкнути.
 skaptować, -tuje, -tujesz, -tował
 (кого) *pot.* прихилити когось до
 себе (на свій бік, на свою сто-
 рону).
 skaptowanie *п.* прихилення когось
 до себе (на свій бік, на свою
 сторону).

skapywać, -puje, -pywał, skapać, -pie, -pał скапувати, -пуче, скапати.

skarabeusz, *lm.* -sze, *m., ent., hist.* скарабей.

skarać, -rzę, -rzesz, -rał покарати, скарати.

skaranie *n.* 1) (про дію) покарання; 2) розм. кара.

skarb, -bu, *m.* 1) скарб, -бу; ~ pad ~by найбільший скарб; za (żadne) ~by świata за ніякі (жодні) скарби; 2) державна скарбниця, фіск, -ку; konfiskować па rzecz ~bu конфіскувати на користь державної скарбниці; 3) (перен. — про людину) золоту; to ~, nie człowiek це золоту, не людина; Ministerstwo Skarbu Міністерство фінансів.

skarbiec, -bca, *lm.* -bce, *m., książ.*

1) сховище державних цінностей; 2) заст. скарбниці.

skarbnica *ż.* скарбниці.

skarbniczka I *ż.* касирша.

skarbniczka II *ż.* див. skarbonka.

skarbnik, *lm.* -cy, *m.* 1) скарбник, -ка; 2) перен. касир, -ра.

skarbnikostwo *n.* посада скарбника.

skarbokradztwo *n.* казнокрадство.

skarbona *ż.* див. skarbonka.

skarbonka *ż.* копійка.

skarbowość *ż., fin.* 1) державні фінанси, -сів; 2) фінансова політика.

skarbowy *fin.* казенний, фіскальний; (про майно — це) державний; ◇ urząd ~ фінвідділ, -лу.

skarcić, -cę, -cisz, -cił (кого) покарати (кого).

skarczować, -czuje, -czujesz, -czował викорчувати, -чую, -чуеш.

skarczowanie *n.* викорчування.

skarga *ż.* 1) скарга, жалоба; ~ge oddać не задовольнити скарги (жалоби); złożyć (podać, przelożyć) ~ge (na kogo) подати скаргу (жалобу) на кого; 2) юр. позов, -ву.

skarłały див. skarłowaciały.

skarlec, -leję, -lejesz, -lał, -leli див. skarłowacieć.

skarłowaciały карликовий.

skarłowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli стати карликовим.

skarp, -pia, *lm.* -pie, *m., icht.* (rhombus maximus) палтус, камбала.

skarpa *ż.* 1) схил, -лу, спад, -ду; 2) військ. ескарп, -пу; 3) буд. кам'яна підпора стіни (мuru).

skarpeta *ż.* див. skarpetka.

skarpetka *ż.* носок, -ска, шкарпетка, карпетка.

skarpować, -puje, -pujesz, -pował 1) (при земляних роботах) скошувати, -шую, -шуеш, робити спадистим (похилим); 2) (стіну тощо) скріплювати кам'яними підпорами.

skarpowało похило, спадисто.

skarpowały похилий, спадистий.

skartelować, -luje, -lujesz, -lował ек. картелювати, -люю, -люеш (докон.); // ~ się картелюватися.

skartelowanie (się) *n., ek.* картелювання (докон.).

skarykaturować, -ruje, -rujesz, -rował зобразити (виставити) в карикатурному вигляді.

skarykaturowanie *n.* зображення в карикатурному вигляді.

skarżyciel, *lm.* -le, *m.* 1) юр. див. powód III; 2) див. donosiciel.

skarżycielka *ż.* 1) юр. див. powódka; 2) donosicielka.

skarżyć, -że, -żysz, -żył (кого) praw. подавати в суд (на кого), скаржити (кого); // ~ się (na kogo, na co) скаржитися, жалитися, жалуватися, -лююся, -луєшся (на кого, на що).

skarżypyta, -ty, *lm.* -ty, *m., żart.* ябедник.

skasować, -suje, -sujesz, -sował скасувати, -сую, -суюш; юр. ~ w urok скасувати присуд (вироку).

skasowanie *n.* скасування.

skasowany скасований.

skatalogować, -guję, -gujesz, -gował каталогізувати, -зую, -зуюєш (докон.).

skatalogowanie *n.* каталогізування (докон.).

skating-ring, -gu, *m., sport.* скетинг-ринг, -гу.

skatować, -tuję, -tujesz, -tował скачувати, -тую, -туюєш.

skatowanie *n.* скачування.

skaut, *lm.* -ci, *m.* скаут, бойскаут.

skaza I *ż.* 1) (на предметах) дефekt, -ту; 2) (перен. — в моральному відношенні) пляма; < człowiek bez ~zu без доганна людина.

skaza II *ż., med.* діатез, -зу; ~ wysiękowa ексудативний діатез.

skaza III *ż., bot. (orobanche)* заразіха, вовчок, -чка.

skazać *див.* skazywać.

skazanie *n.* 1) присудження (до чого); засудження, осудження (на що); 2) приречення, засудження (на що). *Пор.* skazywać.

skazaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* засуджений, -ного, осуджений.

skazany, -nego, *lm.* -ni, *m. див.* skazaniec.

skazać, -zę, -zisz, -ził, *książ.* 1) зіпсувати, -псую, -псуюєш; 2) (перен. — ім'я, честь) заплямувати, -мую, -муюєш, запламити, -млю, -млюєш.

skazówka *ж. див.* wskazówka 2.

skazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, skazać, -zę, -żesz, -zał (на со) 1) присуджувати, -джую, -джуюєш, присудити, -джу, -диш (до чого), засуджувати, засудити, осуджувати, осудити (на що); *заст.* ~zać на gardło присудити до смертної кари; 2) *перен.* прирікати, приректи, -речу, -речуєш, засуджувати, засудити (на що); ~zać на pierowo dzenie приректи (засудити) на невідachu.

skażenie *n.* 1) зіпсуття; 2) запламування. *Пор.* skazić.

skażony 1) зіпсований, зіпсутий; 2) запламований; < spłutyłus ~ денатурат, -ту. *Пор.* skazić.

skąd *przst.* звідки; звідкіля, звідкіль, відкіля, відкіль (*pidше*); ~ tylko był звідки б то не був.

skąd bądź *przst. див.* skądkolwiek. skądciś *przst.* звідкись.

skądinąd *przst.* 1) з іншого місця; з іншого джерелá; dowiedzieć się o czym ~ дізнатися (довідатися) про що з іншого джерелá; 2) *перен.* щодо іншого; ~ jest to porządný człowiek щодо іншого це порядна людина.

skądindziej *przst. див.* skądinąd.

skądkolwiek *przst.* звідки-небудь. skądkolwiekby: ~ był звідки б то не був.

skądsiś *przst. див.* skądciś.

skądże *przst.* звідки ж.

skądżeby *przst.* звідки ж би.

skapać, -pię, -piesz, -pał скупати; //~ się скупатися.

skapica *ж., pot.* скупійка.

skapić, -pię, -pisz, -pił (komu czego, na co) скупитися, -плюся, -пійся (на що).

skapiec, -pca, *lm.* -pcy, *m.* скупій. -пій, скна́ра.

skapieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli ставати скупім.

skapigrosz, *lm.* -sze, *m., pot. див.* skapiradło.

skapiradło, *lm.* -łowie, *m., pot.* скупердяга, скупердяй, скупердя, скупиндя.

skapo скупю.

skapstwo *n.* скупість, -пості; (*ви-яв скупості — ще*) скупощі, -шів.

skapy скупий; ~ obiad скупий обід, -ду; *перен.* ~pe wiadomości скупі відомості, -тей.

skecz, -czu, *lm.* -cze, *m., lit.* скетч.

skerco *n., muz. див.* scherzo.

ski nieodm., *blp. див.* narta.

skiba *ж.* скіба.

skibka *ж., zdr.* скібка.

skierka *ж., zdr. див.* iskerka.

skierowanie *n.* 1) на́правлення; спрямува́ння, скерува́ння; 2) зве́рнення; пере́ведення. *Пор.* skierowywać.

skierowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, skierować, -ruję, -rujesz, -rował 1) на́правляти, на́правити, -влю, -виш; ~rować srgawę do sądu на́правити спра́ву в суд (до сýду); (давати на́прям та ін. — звичайно) спря́мовувати, -вую, -вуєш, спрямува́ти, -мюю, -мúєш, скеро́вувати, -вую, -вуєш, скерува́ти, -рюю, -рúєш; 2) (в інший бік) зве́ртати, зве́рнути, -ну, -неш; (*перен.* — ще) пере́водити, -джу, -диш, пере́вести, -ведú, -ведéш; ~rować go z towe pa inny te mat zwrócić (пере́вести) розмо́ву на іншу те́му; ~rować wzrok na coś зверну́ти о́чі на що; //~ się (*лише докон.*) по́прямувати, по́простувати, -тúю, -тúєш; ~ ku swojej kamienicy по́прямувати (по́простувати) до сво́го буди́нку.

skiksować, -suję, -sujesz, -sował *muz. pot.* зірва́тися з го́лосу, пусти́ти півня.

skinąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) кивну́ти голово́ю; 2) (на кого) пода́ти знак (кому́).

skinienie *n.* киво́к, -вкá.

skipieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli ски́пати, -плю, -пíш.

skisły скі́слий.

skisnąć, -śnie, -snał *a.* -sł скі́снути.

skiśnieć, -nieje, -niał *див.* skisnąć.

sklarować, -ruję, -rujesz, -rował (*підину від шуму*) очі́стити, -чи́щу, -чи́стиш; //~ się очі́ститися.

sklarowanie(się) *n.* (*від шуму*) очі́щення.

sklecić, -cę, -cisz, -cił (*со*) абі́як зроби́ти, -блю, -биш, абі́як змайструва́ти, -рюю, -рúєш (*що*).

sklejać, skleić, -kleję, -kleisz, -kleił 1) скле́ювати, -кле́юю, -кле́юєш, скле́їти; *перен.* dwoch myśli

~kleić z sobą nie może не мо́же скле́їти дс́купі двох ду́мо́к; 2) (*про сон*) скле́пляти, скле́їти, -плю, -пíш; sen ~kleił powieki сон скле́пив пові́ки; //~ się 1) скле́юватися, скле́їтися; 2) (*про о́чі*) злипа́тися, зли́пнутися; *◇ перен.* nie ~klei się to z цього нічо́го не бу́де.

sklejenie *n.* 1) скле́ення; 2) скле́плення; //~ się 1) скле́ення; 2) зли́плення. *Пор.* sklejać.

sklep I, -pu, *m., handl.* магази́н; ~ towarów kolonialnych бакалі́йний магази́н; ~ ze słodyczami конді́торський магази́н; (*менший*) кра́мни́ця; ~ korzenny бакалі́йна кра́мни́ця; prowadzić ~ за́відувати магази́ном (кра́мни́цею); założyć ~ відкрити магази́н (кра́мни́цю).

sklep II, -pu, *m.* 1) (*підземне при́міщення*) підва́л, -лу, -льо́х, -ху, склеп, -пу; 2) *архит. див.* sklepienie.

sklepać *див.* sklepywać.

sklepiać, sklepić, -pię, -pisz, -pił зво́дити скле́піння, зве́сті скле́піння.

sklepienie *n.* скле́піння; *перен.* ~ niebieskie небозві́д, -зво́ду, небосхі́л, -лу, небесне скле́піння.

sklepieniowy *archit.* скле́пінний.

sklepienny *archit. див.* sklepieniowy.

sklepek, -ku, *m., zdr.* кра́мни́чка.

sklepikarka *ж.* кра́марка.

sklepikarski кра́марський.

sklepikarstwo *n.* кра́мни́чна торгівля.

sklepikarz, *lm.* -rze, *m.* кра́мар, -ря.

sklepiony скле́пистий.

sklepisto у ви́гладі скле́піння.

sklepiasty *див.* sklepiony.

sklepowa, -wej, *lm.* -we, *ж.* продавець, -вця, прода́вщи́ця.

sklepowy I магази́нний, магази́новий; кра́мни́чний. *Пор.* sklep I.

sklepowy II, *archit. див.* sklepieniowy.

sklepówka ż., *bud.* клинчата цегла (*під склепіння*).

sklepuwać, -puje, -pujesz, -puwał, sklepać, -pię, -piesz, -pał I) *тех.* склепувати, -пую, -пуеш, склепати (-паю, -паеш і -плю, -плеш); 2) (*лише докон.*) розм. зробіти абияк.

sklerometr, -ru, *т., spec.* склерометр, -ра.

sklerotyczny *med.* склеротичний, склеротичний.

skleroza ż., *med.* склероз, -зу.

skłęsać, skłęsnąć, -kłęśnie, -kłęsnąć a. -kłaś (*про опух*) стухати, стухнути.

skłęsty I) сплющений; 2) (*про опух*) який стух (стухнув), стухлий.

skłęnięcie *n., med. (detumescentia)* зменшення припущлості.

skład I, -du, *т.* склад, -ду; *військ.* ~ ампісії склад боеприпасів; ~ materiałowy матеріальний склад; ~ hurtiesci склад мотлоху; ~ żywnościowy продовольчий склад.

skład II, -du, *т.* склад, -ду; *прик.* a) *pladu, ani ~du* ні склади, ні ладу; ~ chemiczny хімічний склад; ~ gabinetu склад уряду; ~ klasowy класовий склад; ~ komisji склад комісії; ~ osobowy особовий склад; ~ rozciagu склад поїзда; ~ socjalny соціальний склад; *wchodzie* в ~ czego входить до складу чого; *о druk.* ~ *czciopkowy* набір, -бору.

składacz, *lm. -cze, т.* I) *druk.* складач, -ча, наборщик; 2) *тех.* монтер, -ра.

składaczka ż., *druk.* складачка, наборщиця.

składać, złożyć, -zę, -żysz, -żył складати, скласти, -кладу, -кладеш; (*друк.* — *ще*) набирати, набрати, -беру, -береш; (*проvincy* тощо — *ще*) звертати, звернути, -ну, -неш, -складати,

скіннути, звальювати, -люю, -люеш, звальти, -лю, -лиш (на кого); *składać broń* складати зброю; *składać co wedwoje*, *w troje*, *w czworo* складати що вдвоє, втроє, вчетверо; *військ.* *składać dowództwo* складати з себе командування; *składać egzamin* складати іспит (екзамен); *składać maszynę* складати (збирати) машинну; *składać na kupę* складати на купу; *złożyć ręce* скласти (згорнути) руки; *składać wiersze* складати вірші; *о складаć dowody* наводити (подавати) доводи; *składać ofiarę* приносити жертви; *składać powinowania* (кому) поздоровляти (кого); *składać ułóż* кланятися; *składać w ofierze* приносити в жертву; *składać wizyty* наносити (робити) візити; *юр.* *składać zeznania* давати показання; (*про свідків* — *ще*) свідчити; *// ~ się* складатися, скластися; (*робити складчину* — *ще*) скидатися, скінутися; *mieszkanie składa się z dwóch pokoi* квартира (помешкання) складається з двох кімнат; *tak się złożyło, że...* так склалося, що...

składalnia ż. I) пакувальна -ноі, пакувальний цех, -ху; 2) *полігр.* наборна, -ноі, складальна.

składalny *див.* składany.

składany складаний; *łóżko ~ne* складане ліжко; *póź ~* складаний ніж (*под. ножа*).

składarka ż., *druk.* наборна (складальна) машина.

składka ż. I) складка, складчина; ~ *od osoby* *wyposili...* складка (складчина) від учасника дорівнює...; 2) (*членів установи та ін.*) внесок, -ску; ~ *członkowska* членський внесок; ~ *związkowa* профспілковий внесок.

składkowy складковий; *fundusz ~* складковий фонд, -ду;

◇ zabawa ~wa заб́ава
вскла́дку (вскла́дчину).
składnia ż., gram. синтаксис, -су.
składnica ż. головний склад, -ду;
◇ військ. ~ meldunkowa
пункт збору донесень.
składnie склади́но; до ла́д́у. Пор.
składny.
składnik m. 1) складова́ части́на,
компонéнт; 2) хі́м. еле́мент;
3) мат. дода́нок, -нка.
składniowiec, -wca, lm. -wcy, m.,
pot. синтаксі́ст.
składniowy gram. синтаксі́чний.
składność ż. склади́вість, -ності;
дола́дність. Пор. składny.
składny (про ви́гляд) склади́ний;
(про ви́клад — ще) дола́дний.
składowa, -wej, ż., tech. скла-
дова́, -во́і.
składować, -duje, -dujesz, -dował
помі́шати на склади́; збері́гати
на склади́.
składowanie n. складови́й (склад-
ськи́й) схов, -ву; складове́
(складське́) збері́гання.
składowe, -wego, n. опла́та за збе-
рі́гання на склади́.
składowisko n. складове́ (склад-
ське́) примі́щення.
składowy I складови́й; ~we ро-
мieszczénie складове́ при-
мі́щення.
składowy II складови́й; czę́ści
~we складо́ві части́ни, -ти́н.
skłamać, -mie, -miesz, -mał ска-
зати непра́вду; збрехати́ (гру-
бо).
skłaniać, skłonić, -nie, -nisz, -nił
1) (со) схи́ляти, схи́лити, -лю́,
-лиш, похи́ляти, похи́лити; (тро-
хи) нахи́ляти, нахи́лити; ~kło-
nić głowę схи́лити (похи́ли-
ти; нахи́лити) го́лову; 2) (ko-
go do czego, ku czemu) перен.
схи́ляти, схи́лити, умовля́ти,
умовити, -влю́, -виш (кого́ до
чо́го); ~kłonić chłopca do
pauki умови́ти хлопця́ до
на́уки; ◇ ~kłonić uszy (ku
czemu, do czego) прихи́лити
вуха́ (до чо́го); //~ się 1) (ku
czemu, do czego) схи́лятися,

схи́лятися (до чо́го); (перен. —
ще) прихи́лятися, прихи́литися
(до чо́го); ~kłonić się do czego
jego zdania прихи́литися до
чи́єї думки; słońce ~kłoniło
się ku zachodowi сонце схи-
ли́лося над ве́чір; 2) (przed
kim) (ли́ше докон.) вклони́тися,
-ню́ся, -ни́шся, поклони́тися
(кому́).

skłębić, -bie, -bisz, -bił 1) зв́ити
в клубо́к; 2) перен. за́клубота́-
ти, -бочу́, -бóчеш; //~ się
1) зв́итися в клубо́к; 2) за́клу-
ботати́ся, за́клубочи́тися; myś-
li ~biły się думки́ за́клубота́-
лися (за́клубочи́лися).

skłon, -nu, m. 1) поез. небосхі́л,
лу; 2) (тіла) на́хил, -лу, по-
хил.

skłonić див. skłaniać.

skłonienie n. 1) схи́лення, похі́-
лення; нахи́лення; 2) схи́лення;
//~ się 1) схи́лення; 2) поклі́н,
-лону́, уклі́н. Пор. skłaniać.

skłonność ż. (do czego, ku czemu)
1) (ли́ше в одн.) схи́льність,
-ності; (про за́милювання то-
що — ще) на́хил, -лу; ~ do
suchot схи́льність до тубер-
кульо́зу; ~ do muzyki на́-
хил до му́зики; mieć złe ~ci
ма́ти погáні на́хили; 2) (ku
komu) прихи́льність, -ності (до
кого́).

skłonny (do czego, ku czemu, co
robić) схи́льний (до чо́го, робі́-
ти що); ~ do zaziębienia
схи́льний до просту́ди; jestem
~ mniemac... я схи́льний думати...

skłopotać się див. zakłopotać się.
skłopotany див. zakłopotany.

skłócać, skłócić, -ce, -cisz, -cił
1) розсва́рювати, -рюю́, -рюеш,
розсва́рити, -рю́, -риш, посва́-
рити; 2) (pідину) збóвтувати,
-тую́, -туеш, збóвтати́; (воду́
в пото́ці то́що) каламу́тити,
-му́чу, -му́тиш, скаламу́тити;
//~ się 1) (ли́ше докон.) роз-
сва́ритися, посва́ритися; 2) збóв-
туватися́, збóвтати́ся.

skłuć, skłuję, skłujesz, skłuł ско-
лоти, -лю, -леш, поколоти.

sknera, *lm. -rzy a. -гу, m. i ż., pot.*
скна́ра, скупердя́га, скупердя́й,
скупиндя́.

sknerowaty *pot.* скупе́нький.

sknerski скна́рий, скаре́дний.

sknerstwo *n., pot.* скна́рість, -рості,
скаре́дність, -ності.

sknerzyć, -rзе, -rзysz, -rzył *pot.*
скна́рити, скна́рува́ти, -рю́ю, -рю́-
еш.

sknocić, -се, -cisz, -cił (*co*) *prosp.*
спарта́чити (що).

skobel, -bla, *lm. -ble, m.* скоба́.

skobelek, -lka, *m., zdr.* ско́бка.

skobiecieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieli заба́їти, оба́битися, -блю-
ся, -би́ся.

skoczek I, -czka, *lm. -czkowie, m.,*
sport. стрибу́н, -на́, плигу́н, -на́;
◇ ~ *spadochronowy* па-
рашуті́ст.

skoczek II, -czka, *lm. -czki, m.,*
szach. кінь (*под.* ко́ня).

skoczek III, -czka, *lm. -czki, m.,*
ent. ко́ник.

skoczka *ż., sport.* стрибу́нка, стри-
бу́ха, плигу́нка, плигу́ха.

skocznia *ż., sport.* трамплі́н.

skocznie жва́во, ве́село.

skoczno *див.* skocznie.

skoczny жва́вий, весе́лий; *muzy-*
ka ~на жва́ва (весе́ла) му́зи-
ка; ~ *taniec* жва́вий (весе́-
лий) та́нець, -нцю́.

skoczyć *див.* skakać.

skojarzenie *n.* 1) з'є́днання;
2) асоціа́ція. *Пор.* skojarzyć.

skojarzeniowy *psych.* асоціа́тивний.

skojarzyć, -rзе, -rзysz, -rzył 1) з'є́д-
на́ти; 2) *psych.* асоціюва́ти, цію́ю,
-цію́еш (*докон.*); ◇ ~ *małżeń-*
stwo одру́жити, -жу́, -жи́ш.

skok, -ku, *m. 1)* стрибо́к, -бка́;
sport. ~ *o tyczce* стрибо́к
з жерди́ною; ~ *spadochro-*
nowy парашу́тний стрибо́к,
стрибо́к з парашу́том; *sport.*
~ *w dal* стрибо́к в довжи́ну;
sport. ~ *wzwyż* стрибо́к
у височи́ну; 2) (*лише в мн.*)
мисл. за́ячі но́ги (*под.* ніг);

3) *tex.* відста́нь, -ні; ~ *tłoka*
відста́нь по́ршня; 4) *військ.* пе-
ребі́жка; ◇ *перен.* wielki ~
parzód вели́кий кро́к упе-
ре́д.

skokiem *przst.* 1) біго́м, бігце́м;
2) (*podługуючи*) ви́стрибом.

skokietować, -tuje, -tujesz, -tował
(кого) закру́тити го́лову ко́му.

skokowy який (що) служы́ть для
стриба́ння; ◇ *anat.* staw ~
(*articulatio talocruralis*) над-
п'я́тково-гомі́лквий сугло́б.

skoksować, -suje, -sujesz, -sował
tech. скоксува́ти, -сую́, -сую́еш.

skolacjonować, -nuje, -nujesz, -no-
wał зви́рити; ~ *utwór z rę-*
kopisem зви́рити тві́р з руко́-
писом.

skoligować się, -guje, -gujesz, -go-
wał (*z kim*) пори́днитися
(з ким).

skolonizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał колонізува́ти, -зую́, -зую́еш
(*докон.*).

skolonizowanie *n.* колонізува́ння
(*докон.*).

skolopendra *ż., zool.* сколопе́ндра.

skolatać, -laczę, -laczysz, -latał
przst. розби́ти, -зі́б'ю́, -зі́б'еш;
(*фізично* — *ще*) зруйнува́ти,
-ну́ю, -ну́еш.

skołatany *przen.* розби́тий; зруйно́-
ваний. *Пор.* skolatać.

skołczeć, -czeje, -czejesz, -czał,
-czeli заду́бити.

skołowaciały 1) який (що) заде-
рев'я́нів, задерев'яні́лий; остов-
пі́лий; 2) який (що) оду́рив,
оду́рлий, який (що) очма́нів,
очма́нлий. *Пор.* skołowacieć.

skołowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieli 1) задерев'я́нити; (*від*
silnego wrażenia) остовпі́ти;
2) *перен.* оду́рити, очма́нити.

skołtuniały *leks.* змі́шанілий.

skomasować, -suje, -sujesz, -sował
1) *s.-g.* злі́квідува́ти чере́з-
сму́жжя (чере́зсму́жність);

2) *перен.* з'є́днати, об'є́днати.

skombinować, -nuje, -nujesz, -no-
wał ско́мбінува́ти, -ну́ю, -ну́еш.
skombria *ż., icht. див.* skumbria.

skomenderować, -ruję, -rujesz, -ro-
wał *скомандувати*, -дую, -дуюш.
skomleć, -lę, -lisz, -lał, -leli *скіг-*
лти, *скавучати*, -чу, -чиш, *скав-*
чати, *скавуліти*.

skomlenie *п.* *скіглення*, *скавучан-*
ня, *скавчання*, *скавуління*.

skomlić, -lę, -lisz, -lił *див.* **skom-**
leć.

skomoroch, *lm.* -chy, *m.* 1) *іст.*
скоморох; 2) *перен.* *блázень*,
-зня.

skompilować, -luję, -lujesz, -lował
скомпілювати, -лрю, -лрюеш.

skompilowanie *п.* *скомпілювання*.

skompletować, -tuję, -tujesz, -to-
wał *скомплектувати*, -тую, -тү-
еш.

skompletowanie *п.* *скомплекту-*
вання.

skomplikować, -kuję, -kujesz, -ko-
wał *ускладнити*; //~ się *усклад-*
нитися.

skomplikowanie(się) *п.* *усклад-*
нення.

skomplikowany *складний*.

skomponować, -nuję, -nujesz, -no-
wał 1) *скомпонувати*, -нюю, -нү-
еш; 2) *перен. розм.* *вігадати*,
видумати.

skomponowanie *п.* 1) *скомпону-*
вання; 2) *вігадання*, *видуман-*
ня. *Пор.* **skomponować**.

skomponowany 1) *скомпонований*;
2) *вігаданий*, *видуманий*. *Пор.*
skomponować.

skompromitować, -tuję, -tujesz, -to-
wał *скомпрометувати*, -тую, -тү-
еш; //~ się *скомпрометуватися*.

skompromitowanie *п.* *скомпроме-*
тування; //~ się *скомпромету-*
вання себе.

skompromitowany *скомпрометова-*
ний.

skomunikować się, -kuję, -kujesz,
-kował (z kim) *зв'язатися*
(*зв'яжүся*, *зв'яжешся*), *налаго-*
дити зв'язок (з ким).

skomunikowanie się *п.* (z kim) *на-*
лагодження зв'язку (з ким).

skon *т. див.* **zgon** I.

skonać *сконати*.

skonanie *п. див.* **zgon** I.

skoncentrować, -ruję, -rujesz, -ro-
wał *сконцентрувати*, -рюю, -рү-
еш; //~ się *сконцентруватися*.

skoncentrowanie *п.* *сконцентру-*
вання.

skoncentrowany *сконцентрований*.
skondensować, -suję, -sujesz, -so-
wał *згустити* (згущү, згустіш),
сконденсувати, -сүю, -сүеш.

skondensowanie *п.* *згущення*, *скон-*
денсування.

skondensowany *згущений*, *скон-*
денсований; *mleko* ~не *згү-*
щене (*сконденсоване*) *молоко*.

skonfederować się, -ruję, -rujesz,
-rował *polit. hist.* *об'єднатися*
в конфедерацію.

skonfederowanie się *п., polit. hist.*
об'єднання в конфедерацію.

skonfiskować, -kuję, -kujesz, -kował
конфіскувати, -күю, -күеш (*до-*
кон.).

skonfiskowanie *п.* *конфіскація*.

skonfrontować, -tuję, -tujesz, -to-
wał 1) (kogo z kim) *поставити*
(звесті) *на очі* (кого з ким);
2) (co z czym) *звірити* (що
з чим).

skonfrontowanie *п.* 1) *юр.* *бчна*
ставка, *ставка віч-на-віч*; 3) *зві-*
рення. *Пор.* **skonfrontować**.

skonfundować *див.* **skonfundować**.

skonfundować, -duję, -dujesz, -do-
wał *засоромити*, -млю, -миш,
skonfuziti, -фүжу, -фүзиш;
(в меншій мірі) *збентєжити*;
//~ się *засоромитися*, *skonfuzi-*
тися; *збентєжитися*.

skonkretyzować, -zuję, -zujesz, -zo-
wał *конкретизувати*, -зүю, -зү-
еш (*докон.*).

skonsolidować, -duję, -dujesz, -do-
wał *fin. i in.* *консолідувати*,
-дую, -дүеш (*докон.*); //~ się
консолідуватися.

skonsolidowanie *п.* *консолідування*
(*докон.*), *консолідація*.

skonstatować, -tuję, -tujesz, -tował
констатувати, -тую, -түеш (*до-*
кон.).

skonstatowanie *п.* *констатування*
(*докон.*), *констатація*.

skonstruować, -nuję, -nujesz, -nował збентежити; // ~ się збентежитися.

skonstruowanie (się) *n.* збентеження.

skonstruowany збентежений.

skonstruować, -ruuję, -ruujesz, -ruował сконструювати, -рую, -руєш.

skonstruowanie *n.* сконструювання.

skonsumować, -muję, -mujesz, -mował спожити, -живу, -живеш.

skonsygnować: ~ wojsko держати військо в повній бойовій готовності.

skonto *n., buch.* сконто (невідм.).

skontraktować, -tuję, -tujesz, -tował за контрактувати, -тую, -тujesz.

skontro *n., buch. div.* szkentrum.

skontrolować, -luję, -lujesz, -lował проконтролювати, -люю, -любеш.

skentrum *n., buch. div.* szkentrum.

skontyngentować, -tuję, -tujesz, -tował встановити контингент.

skonwertować, -tuję, -tujesz, -tował *ек.* конвертувати, -тую, -тujesz (докон.).

skonwinkować, -kuję, -kujesz, -kował (kogo) *książ.* переконати (кого).

skończenie *n.* скінчення.

skończoność *ż., fil.* конечність, -ності.

skończony 1) скінчений, закінчений; ргаса ~на робота скінчена (закінчена); 2) *перен.* що закінчив що; ~ ргa w пік той, що закінчив юридичний факультет; 3) *перен.* закінчений; ~ artysta закінчений артист; (несхв. — звичайно) справжній; ~ łotr справжній негідник; ~ durniś справжній (заплішений, несосвітінний) дурень, -рня.

skończyć, -czę, -czysz, -czył 1) кінчити, скінчити, закінчити; 2) (z kim, z czym) *перен.* покінчити (з ким, з чим); // ~ się кінчитися, скінчитися, закінчитися; *termin się ~ czył* строк скінчився.

skoordynować, -nuję, -nujesz, -nował координувати, -ную, -нует (докон.).

skoordynowanie *n.* координування (докон.).

skor *m.* холощений баран, -на.

skopać I *div.* skopywać.

skopać II, -pię, -piesz, -pał надавати стусанів ногою.

skopek, -pka, *m.* ділниця.

skopić I, -pię, -pisz, -pił *roln.* скласти в копи.

skopić II, -pię, -pisz, -pił холостити, -лощу, -лостіш.

skopować, -piuję, -piujesz, -piował скопювати, -пую, -пуюеш.

skopowanie *n.* скопювання.

skopowina *ż. div.* baranina.

skorowu baranячий.

skopywać, -puję, -pujesz, -pywał, skopać, -pię, -piesz, -pał скопувати, -пую, -пуюеш, скопати.

skorbut *m., med. div.* szkorbut.

skorek, -rka, *m., ent.* (forticula) щипавка.

szybko *sp.* (умовний) коли, якщо; ~ tak, to... коли (якщо) так, то...; *◇* ~ świat тільки що (ледве) на світ почне благословитися.

skorochód, -choda, *lm.* -chody, *m.* скорохід, -хода.

skoropis I, -su, *lm.* -sy, *m., filol.* скоріпис, -су.

skoropis II, -sa, *lm.* -sowie, *m.* скоріписець, -сця.

skoroszyt, -tu, *m., kanc.* швидкозшивач, -ча.

skorować, -ruję, -rujesz, -rował *tech.* очистити дерево від корі, окорити.

skorowanie *n., tech.* окорка, очистка дерев від корі.

skorowidz, *lm.* -dze, *m.* покажчик.

skorpion *m., zool.* скорпіон.

Skorpion *m., astr.* Скорпіон.

skorsonera *ż., bot.* (scorzonera) скорцонера, зміячка.

skorumpować, -puję, -pujesz, -pował (kogo) підкупити, -плю, -пиш (кого).

skorumpowany прода́жний.

skorupa *ж.* 1) шкара́лупа;
2) (*у молюсків*) черепа́шка;
(*у черепах*) панцир, -ра;
3) (*землі*) кора́; 4) (*розбитої посудини*) черепок, -пкá;
5) *військ.* стакáн (ко́рпус) сна-
ряда.

skorupiaki, -ków, *zool.* (*crustacea*) ракоподі́бні, -них.

skorupiasty шкара́лупчастий.

skorupiec, -pieje, -piał *вкривáтися*
коробу, тве́рднути.

skorupka *ж., zdr.* 1) шкара́лупка;
2) черепок, -пкá; *◇ присл.*
czyt ~ z a m ł o d u n a s i ą k
nie, тут n a s t a r o ś ć t r ą c i
чим на́всє, тим і відго́нить;
чим горне́ць накі́пів, тим і че-
репок відго́нить. *Пор.* skorupa
1, 4.

skorupkowy: sąd ~ *hist.* остракізм,
-му.

skory (do czego, na co, co robić)
охо́чий (до чо́го); ~ d o n a u k i
охо́чий до нау́ки; *◇* ktoś nie
jest ~ d o c z e g o x t o s ь n e
охо́че робити що.

skorygować, -guje, -gujesz, -gował
прокоректува́ти, -ту́ю, -ту́єш,
прокоригува́ти, -гу́ю, -гу́єш.

skorygowanie *п.* прокоректува́ння,
прокоригува́ння.

skorzystać (z czego) скориста́тися
(чим і з чо́го); вико́ристати
(що); ~ z o k a z j i вико́риста-
ти наго́ду, скориста́тися наго́-
дою (з наго́ди).

skos, -su, *т.* скіс (*под.* скó-
су).

skosić, -szę, -sisz, -sił *скосіти*,
-кошú, -ко́сиш.

skosmacić, -се, -cisz, -cił *зробіти*
косма́тим; (*волосся*) скуйо́вди-
ти, -джу, -диш; *// ~ się див.*
skosmacieć.

skosmacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieli *ста́ти косма́тим; (про во-
лосся) скуйо́вдитися, -джуся,
-дишся.*

skostniały скостені́лий, окостені́-
лий; за́кля́клий, за́дубі́лий. *Пор.*
skostnieć.

skostnieć, -nieje, -niejesz, -niał -nie-
li скостені́ти, окостені́ти; (*від*
холоду — *ще*) за́кля́кнути, за-
дубі́ти.

skostnienie *п.* скостені́ння, окосте-
ні́ння; за́кля́кнення, за́дубі́ння.
Пор. skostnieć.

skoszenie *п.* скіс (*под.* скóсу), ві-
кос, -су.

skosztorysować, -suje, -sujesz, -so-
wał (co) скла́сти кошто́рис (чо-
ро́).

skosztować, -tuje, -tujesz, -tował
(czego) покуштува́ти, -ту́ю, -ту́-
єш, поку́шати (що́).

skoślawić, -wię, -wisz, -wił *вікри-
вити, -влю, -виш; (прям. — ще)*
скриві́ти, -влю́, -виш; *// ~ się*
вікриві́тися; скриві́тися.

skoślawieć, -wieje, -wiejesz, -wiał,
-wieli *див.* skoślawić się.

skośnie скі́сно, ко́со.

skośnik *т., мат.* ромб.

skośno *див.* skośnie.

skośnooki *косоо́кий.*

skośny 1) (*про напрям*) скі́сний,
навскі́сний, ко́сий; 2) (*про по-
верхню*) похі́лий, поло́гий, по-
ло́жистий, спа́дистий.

skotarka *ж.* скота́рка.

skotarz, *лм.* -rze, *т.* скота́р, -ря́.

skotnica *ж.* ві́гін, -гону́.

skotopaska *ж. див.* skotarka.

skowany *див.* skutý.

skowronek, -nka, *т.* жа́йворонок,
-нка.

skowronkowy жа́йворонкі́в; *pieśń*
~wa жа́йворонкова пі́сня.

skowrończy *див.* skowronkowy.

skowyczeć, -czę, -czysz, -czał, -cze-
li 1) (*про собаку*) скі́глити,
скав(у)ча́ти, -чу́, -чіш, скаву-
літи; 2) (*перен. розм. — жалі́б-
но*) скі́глити.

skowyczenie *п.* 1) скі́глення, ска-
в(у)ча́ння, скавулі́ння; 2) скі́г-
лення. *Пор.* skowyczeć.

skowyknąć, -nie, -nął *заскав(у)-
ча́ти, -чіть, заскі́глити, заскаву-
літи.*

skowyt, -tu, *блм., т. див.* skowy-
czenie.

skowytać *див.* skowyczeć.

skóra *ж.* 1) шкіра; *garbować* ~ге дубити шкіру; *перен. розм.* ~ і ко́сці (*про худу людину*) шкіра та кістки, сама снасть; 2) (*знята з тварини і перен.*) шкúра; *перен.* *drzeć* (лупі́ć, obdzierać) kogo ze ~гу (*ze siedmiu skór*) дёрти (дра́ти, лупі́ти) шкúру з ко́го; *hańde!* ~ *gami* торгі́вля шкúрами; ~ *owcza* овéча шкúра, овчі́на; *прик.* *wilk w baraniej ~rze* вовк з овéчий шкúри; *перен.* *zalać* кому *sadła* за ~ге за́лити кому́ са́ла за шкúру; *zdzierać* (*zdejmować*) ~ге (*з тварин*) здира́ти (зніма́ти) шкúру, білува́ти, -лю́ю, -лю́єш; *перен.* *ze ~гу* *wyskakiwać* із шкúри лі́зти (вилáзити, рва́тися, пну́тися); *♦* *brać* w ~ге дістава́ти шльо́пку; *dać* кому́ w ~ге (~ге́ кому́ *wyłożyć*) відлупцюва́ти, -цю́ю, -цю́єш (ко́го); *dostać* w ~ге діста́ти шльо́пку; *ledwie* *nie* *wyskoczył* ze ~гу *z radości* не т́ямити себе́ від ра́дощів; *прик.* *modli się pod figurą*, а *ma diabła* за ~га на слова́х ла́дом, а на ді́лі га́дом; між лю́дьми а́нгел, а до́ма чо́рт; *спец.* ~ *nie garbowana* си́риця; *перен.* *nie* *w swojej ~rze* не в со́бі, як не сви́й; *перен. розм.* *oberwać* (*dostać*) ро ~ге а) діста́ти нау́ку; б) *військ.* зазнáти порáзки; *перен.* *pokazywać prawdę* ~ге виявля́ти (відкри́вати) сво́є спра́вжнє облі́ччя; *перен.* *wyczuwać* со *przez ~ge* чу́ти що се́рцем; *перен.* *znać* kogo *przez ~ge* ба́чити ко́го наскрі́зь.

skórguma *ж., spec.* шкі́ріміт, -ту.

skórka *ж.* 1) шкі́рка; *gęsia* ~ гúсяча шкі́рка, сі́роти, -рі́т; 2) (*вичинена*) шкúрка; *присл.* ~ за *wyprawę* *nie stanie* (*nie warta ~* *wyprawę*) шкúрка ви́чинки не ва́рта, не

ва́рта спра́ва за́ходу; 3) (*плодіа*) шкі́рка, шкúрка; (*товста — звичайно*) кі́рка, ко́рка; ~ ро́т *pańszcowa* апельсі́нова кі́рка (ко́рка); 4) (*хліба*) ско́рі́на, ско́рінка.

skórkować, -*kuje*, -*kujesz*, -*kował* обтяга́ти (обтя́гувати) шкі́рою.

skórkowaty шкі́рястий; *liście ~te* шкі́рясте лі́стя.

skórkowy шкі́рянний.

skórnik I, *ім.* -*су*, *т.* 1) *мед.* шкі́рянні́к, -ка́; 2) *спец.* куші́р, -ра́.

skórnik II, *ім.* -*ki*, *т.*, *enf.* шці́павка.

skórny шкі́рний; *choroby ~ne* шкі́рні хворо́би, -ро́б; *♦* *wyrzuty ~ne* ви́сип, -пу, ви́сипка.

skórzany шкі́рянний.

skórzasty *див.* **skórkowaty**.

skówka *ж. див.* **skuwka**.

skra *ж. див.* **iskra**.

skracać, *skrócić*, -*cę*, -*cisz*, -*cił* скоро́чувати, -чую́, -чу́єш, скоро́тити, -ро́чу́, -ро́тиш; *мат.* *skracać* *ułamki* скоро́чувати дро́би; *// ~ się* скоро́чувати́ся, скоро́тити́ся.

skracalność *ж., мат.* скоро́тність, -но́сті.

skracalny *мат.* скоро́тний.

skradać się (*za kim, do kogo, do czego* а. *ku komu, ku czemu*) кра́стися (кра́дуся, кра́дешся) (*за ким, до ко́го, до чо́го*).

skradziony укра́дений.

skraj, -*ju*, *блм., т.* край (*под. кра́ю*); *па ~ju* *lasu* край лі́су, на узлі́ссі.

skrajać *див.* **skrawać**.

skrajnia *ж.* кра́йність, -но́сті. *габарі́т на-ванта́ження.*

skrajnie кра́йньо́; *політ.* ~ *lewicy* кра́йньо́ лі́вий.

skrajność *ж.* кра́йність, -но́сті.

skrajny *bezp., przen.* кра́йний; *перен.* ~ *ne* *stronnictwo* кра́йня полі́тична па́ртія.

skrapiać, *skropić*, -*pie*, -*pisz*, -*pił* 1) окро́пляти, окро́плювати, -лю́ю, -лю́єш, окро́пити, -плю́, -пиш, кро́пити, покро́пити;

2) (кого) (*лише докон.*) *перен. розм.* висікти, -січу, -січеш, відшмагати, випарити, вишпарити. **skraplacz**, *lm. -cze, m., tech.* конденсатор, -ра.

skraplać, skropić, -ię, -lisz, -lił (*пару*) перетворювати в рідкий стан; перетворити в рідкий стан, конденсувати, -сую, -суюш, сконденсувати; // ~ **się** перетворюватися в рідкий стан, перетворитися в рідкий стан, конденсуватися, сконденсуватися.

skraść, -kradnę, -kradniesz, -kradł украсти, -краду, -крадеш.

skraśnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli почервоніти, зашарітися.

skrawać, skrajać, -ję, -jesz, -jał 1) кроїти, скроїти; **skrajać** suknię скроїти сукню; 2) (*зверху*) зрізувати, -зую, -зуюш, зрізати, -ріжу, -ріжеш; (*шматок хліба*) відкрояти, -краюю, -краюєш, відкрояти; **skrajać** przylepkę z chleba відкрояти окраєць хліба; ◇ ~ **kroić** komu kufę відлущувати, -цюю, -цюєш (кого).

skrawek, -wka, m. 1) відрізок, -зка; 2) (*землі*) смужка; 3) (*хліба*) скибка.

skraglać, skraglić, -ię, -lisz, -lił закругляти, закруглювати, -ляю, -ляєш, закруглити, -лю, -лиш, заокруглювати, заокруглити.

skraglenie *n.* закруглення, заокруглення.

skraglić *div.* **skraglać.**

skredytować, -tuje, -tujesz, -tował кредитувати, -тую, -туюш (*до-кред.*).

skreślać, skreślić, -ię, -lisz, -lił 1) (*лише докон.*) накреслити; ~ **lić** koło накреслити коло; 2) (*лише докон.*) *перен.* змалювати -ляю, -ляєш; ~ **lić** epokę змалювати епоху; 3) (*непотрібне*) викреслювати, -ляю, -ляєш, викреслити; ◇ *бухг.* ~ **lić** z rachunku списати з рахунку.

skreślenie *n.* 1) накреслення;

2) змалювання; 3) викреслення.

Пор. skreślać.

skreślić *div.* **skreślać.**

skrewić, -wię, -wisz, -wił несправдити сподівань; не додержати слова; підвести, -веду, -ведеш (*розм.*).

skręcać, lm. -cze, m., anat. (musculus rotator) ротатор, -ра, обертаючий м'ясок.

skręcać, skręcić, -cę, -cisz, -cił 1) скручувати, -чую, -чуюш, скрутити, -кручу, -крутиш; ~ **cić** papierosa скрутити цигарку; *перен.* ~ **cić** łeb скрутити голову (в'язи); 2) (*про зміну напрямку*) повертати, повернути, -ну, -неш, звертати, звернути; ~ **cić** prawo звернути (повернути) праворуч (вліво, направо); // ~ **się** скручуватися, скрутитися; ~ **cić się** w kółko скрутитися в клубок; ◇ *розм.* **myślałem, że się ~cę** я думав, що збожеволію.

skręcarka *ż., tech.* машина для скручування (*ниток, дроту*).

skręcić *div.* **skręcać.**

skrępować, -puje, -pujesz, -pował (кого) *bezp., przen.* зв'язати, -в'язу, -в'язеш (кого).

skrępowany *bezp., przen.* зв'язаний.

skręć I, -tu, m. 1) закруток, -тка; (*волосся — ще*) кучер, -ря, локон; 2) (*змій*) кільце, скрутень, -тня; 3) (*дороги, ріки*) заворот, -ту, закрут, -ту; па ~ **cie** ulicy на завороті (на закруті) вулиці; 4) *фіз. div.* **gwint.**

skręć II, -tu, m., med. заворот, -ту; ~ **kiszek** заворот кишок.

skrętarka *ż., tkac.* сукальна машина.

skrętek, -tka, m. div. **skrętka** *l.*

skrętka *ż.* 1) (*грошей*) рулон, -ну; 2) (*ниток*) моток, -тка; 3) *с.-г.* перевесло; 4) (*при дверях, вікні*) шпінгалет.

skrętny спіральний.

skrętomierz, lm. -rze, m., tkac. вимірник скручення пряжі.

skrob! skrob! wkrz. дряп! дряп!

- skrob, -biu, *lm.* -bie, *m.* *див.* skrob-
bia.
skrobacz, *lm.* -cze, *m.* *див.* skro-
baczka.
skrobaczka *ж.* скребáчка; (*xip.* —
це) распáтóрий, -рію.
skrobać, -bie, -biesz, -bał 1) скоб-
лити; (*pidше*) шкрáбати, скреб-
ті; 2) *кул.* чистити (чіщу, чі-
стиш); ~ губе чистити рйбу;
3) (*льон, конопл.*) чесáти (че-
шú, чéшеш); 4) *дуб.* пляшувáти,
-шúю, -шúеш; 5) (*перен. жарт.* —
погано писати) дрáпати; 6) (*ти-*
ло) чесáти, чúхати; ◇ *жарт.*
~ т а г ч е в к е (к о т у)
мóркву скромáдити (стругáти)
(комú); //~ się чесáтися; (*че-*
сати тіло — звичайно) чúхати-
ся; ~ в г л о в е чесáтися (чú-
хатися) в гóлову (в потілицю).
skrobadlo *n.* *див.* skrobaczka.
skrobak *m.* *див.* skrobaczka.
skrobanina *ж.* (*в листі тощо*) ві-
шкрáбане місце.
skrobanka *ж.* 1) *заст.* кóрпія;
2) (*мед. розм.* — *аборт*) ви-
скрíбання.
skrobia *ж.* крохмáль, -лю.
skrobiowy крохмáльний; ◇ *xim.*
г у т а ~ в а декстрін, -ну.
skrobiórek, -rka, *lm.* -rkowie,
m., pogardl. 1) писарíна, писар-
чúк, -ка; 2) (*про поганого пись-*
менника) писáка.
skrobnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
1) шкрáбнúти, скребнúти;
2) (кого) *розм.* лúснути, тріс-
нути, молóснути; ◇ ~ k o g o
р о к i e s z e н i вíтрусити ки-
шéню комú; //~ się тарáхнути-
ся, торóхнутися, трáхнутися
(об що, в що).
skroc, *lm.* -cze, *m.* íнохíдь, -ходí.
skrofuliczny *med.* скрофульóзний,
золотúшний.
skrofuty, -lów, *blp., med.* скрофу-
льóз, -зу, золотúха.
skroić, -kroje, -kroisz, -kroił *dok.*
див. skrawać.
skrokietować, -tuje, -tujesz, -tował
sport. крокірувáти, -рúю, -рú-
еш (*докон.*).
- skrokietowanie *n., sport.* крокі-
рóвка.
skrom, -mu, *m., myśl.* жир ди-
чинíй.
skromnie скрóмно.
skromnisia *ж., iron.* скрóмниця,
преподóбниця.
skromnisiostwo *n.* удавана скрóм-
ність, -ності.
skromniś, *lm.* -sie, *m., iron.* скрóм-
ник.
skromniuchno *pieszcz.* скром-
нéнько.
skromniuchny *pieszcz.* скромнéнь-
кий.
skromnusięńki *див.* skromniu-
teńki.
skromnusięńko *див.* skromniu-
teńko.
skromniuteńki 1) *пестл.* скромнé-
сенький; 2) (*дуже скромний*)
скромнісінький.
skromniuteńko 1) скромнéсенько;
2) скромнісінько. *Пор.* skrom-
niuteńki.
skromniutki *pieszcz.* *див.* skrom-
niuchny.
skromniutko *pieszcz.* *див.* skrom-
niuchno.
skromność *ж.* скрóмність, -ності.
skromny скрóмний.
skroniowy скронéвий, вискóвий.
skroń *ж.* скрóня, вискóк, -скá.
skropić *див.* skrapiać.
skropienie *n.* окрóплення, покрóп-
лення.
skropić *див.* skraplać.
skroplony (*про пару*) перетвó-
рений в рíдинú, конденсава-
ний.
skroś *przst.* *див.* na wskroś.
skrócenie *n.* 1) скорóчення;
~ u z b r o j e н скорóчення
озбрóень; w ~ n i u в скорóченні,
в скорóченому вíгляді, скорó-
чено; 2) *див.* skrót.
skrócić, *lm.* -le, *m.* той, що ско-
ротів що.
skrócić *див.* skracać.
skróś *przst.* *див.* na wskroś.
skrót, -tu, *m.* скорóчення; (*слів —*
це) абрєвіатúра; (*короткий ви-*
клад чого — це) конспéкт, -ту.

skrótowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* абревіа́тура; ~ лі́терову ініціа́льна абревіа́тура; ~ syla-bowy (*grurowy*) поскладова́ абревіа́тура.

skruber *m.*, *tech.* скру́бер, -ра.

skrucha *ż.* кая́ття, розка́яння.

skrudlenie *n.*, *roln.* скоро́діння, ско́ро́дження.

skrudlić, -ię, -lisz, -lił *roln.* скоро́дити, -джу, -диш.

skrupić, -pię, -pisz, -pił змо́лоти на крупу́; // ~ się змо́лоти́ся на крупу́; **o** coś się na kim ~pi хтось поплáтитися за що.

skrupula(n)t, *lm.* -(n)ci, *m.* скрупу́льозна лю́дина.

skrupulatnie скрупу́льозно.

skrupulatność *ż.* скрупу́льозність, -ності.

skrupulatny скрупу́льозний.

skrupuł, -łu, *m.* вага́ння.

skruszały який (що) став крихкі́м (ламкі́м, м'які́м). *Пор. skruszeć.*

skruszeć, -szeje, -szejesz, -szal, -szeli 1) ста́ти крихкі́м (ламкі́м); (*про м'ясо*) ста́ти м'які́м; 2) *перен.* зм'якши́тися; ста́ти покі́рливим.

skruszony який (що) розка́явся.

skruszyć, -szę, -szysz, -szył 1) покри́шити, -шу́, -шиш, скри́шити, розкри́шити; ~szyc chleb покри́шити (розкри́шити) хлі́б; 2) *перен.*, військ. розби́ти (розби́ю, розби́єш), розтро́шити, -трошу́, -трошиш; ~ wojsko pierzycielskie розби́ти (розтро́шити) воро́же військo; 3) (*перен.* — *чиє серце*) зм'якши́ти; ви́кликати в ко́му кая́ття (розка́яння); // ~ się 1) покри́шитися, розкри́шитися; 2) зм'якши́тися; розка́ятися, -ка́юся, -ка́єшся.

skrutator, *lm.* -rzy, *m.* чле́н лічи́льної комі́сії.

skrutynium, *lp. nieodm.*, *lm.* -nia, -niów, *n.* підраху́нок голо́сів (*при таємному голосуванні*).

skrzwawić, -wię, -wisz, -wił закри́ва́вити, -влю́, -виш; // ~ się закрива́втися.

skrzwawiony закрива́влений.

skryba, -by, *lm.* -bowie, *m.*, *rogardl.* писарчу́к, -ка́, писари́на.

skrycie I *przst.* скри́тно, по́тай, по́тайки.

skrycie II, *n. див.* ukrycie.

skryć *dok. див.* ukrywać.

skrypt, -tu, *m.* 1) рукопи́с, -су; 2) *юр.* розпи́ска; ~ dłużny торго́ва розпи́ска; 3) конспе́кт ле́кцій.

skrystalizować, -zuję, -zujesz, -zował криста́лізува́ти, -зую́, -зую́єш (*докон.*); // ~ się криста́лізува́тися.

skrystalizowanie *ż.* криста́лізува́ння (*докон.*).

skrytka *ż.* тайні́к, -ка́; **o** ~ pro-sz-towa пошто́ва скрі́нька.

skrytobójca, -cy, *lm.* -cy, *m.* та́ємний уби́вця (уби́вець, уби́йник), уби́вця (уби́йник) з-за ро́гу.

skrytobójczy 1) (*про руку*) яка́ (що) вби́ває з-за ро́гу; 2) (*про замах*) зро́блений (учи́нений) з-за ро́гу.

skrytobójstwo *n.* уби́вство з-за ро́гу.

skrytokwiatowe, -wych, *bot. див.* skrytopciowe.

skrytopciowe, -wych, *bot. (cryptogamia)* безкві́ткові, -вих, спóрові.

skrytość *ż.* скри́тність, -ності; **o** w ~ci скри́тно, по́тай, по́тайки.

skryty 1) скри́тний; ~ta па́тура скри́тна вда́ча; 2) (*невідомий заголо́ві*) та́ємний; ~ z a t a s h па ко́го та́ємний за́мах на ко́го; (*секретний*) пота́ємний, потайні́й; ~te drzwí пота́ємні (потайні́) двє́рі, -ре́й; 3) *див.* ukryty.

skrytykować, -kuje, -kujesz, -kował розкри́тикува́ти, -кую́, -кую́єш.

skrywać *див.* ukrywać.

skrzał, *lm.* -ty, *m.*, *pot.* 1) мі́ф. домо́вий, -ка́, домо́вий, -во́го; 2) *жарт.* малю́к, -ка́.

skrzący іскри́стий.

skrzeczeć, -czę, -czysz, -czai, -czeli

1) скрекотати, -кочу́, -кочеш, скрекотіти, -кочу́, -котіш; 2) (*перен. розм. — про незадоволену людину*) кректати, -кчу́, -кчеш.

skrzeczek, -czka, *m.*, *zool.* хом'як, -ка́.

skrzek I, -ku, *m.* скре́кіт, -ко-ту.

skrzek II, -ku, *m.* ікра́ (земноводних); ~ *z* a b i жа́б'яча ікра́.

skrzekot, -tu, *m.* *див.* **skrzek I**.

skrzekotać, -koczę, -koczesz (*rzadziej* -kotam, -kotasz), -kotal *див.* **skrzeczeć I**.

skrzela, (*częściej w lm.*) -le, -li, *ż.* зя́бра, -бер.

skrzelodyszny *icht.* який (що) дихає зябрами.

skrzelowy зябровий.

skrzemieniały який (що) перетворився в кремень; стверділий, як кремень.

skrzemienieć, -nieje, -niał перетворитися в кремень; ствердіти (стверднути), як кремень.

skrzep, -pi, *m.*, *med.* згусток, -тка; ~ *kg* w i згу́сток кро́ві, тромб, -бу.

skrzepiać, **skrzepić**, -pię, -pisz, -pił *książ.* підкріплювати, -люю, -люеш, підкріпляти, підкріпити, -плю, -пийш; покріплювати, покріпляти, покріпити (*piśm.*); *posiłek* ~ *pia* їжа підкріплює (підкріплює; покріплює, покріплює); // ~ *się* підкріплюватися, підкріплятися, підкріпитися.

skrzepiający *med.* підкріпний, підкріплюючий, підкріплюючий.

skrzepić *див.* **skrzepiać**.

skrzepienie *n.* підкріплення; покріплення; ~ *organizmu* підкріплення (покріплення) організму. *Пор.* **skrzepiać**.

skrzepina *ż.*, *med.* (*thrombus*) тромб, -бу.

skrzepliwość *ż.*, *chem.* здатність скипатися.

skrzepliwy *chem.* здатний скипатися.

skrzepłość *ż.* 1) засти́глість, -лості; заки́пілість; 2) закля́клість, задубі́лість. *Пор.* **skrzepnąć**.

skrzepły 1) який (що) засти́г, засти́глий; заки́пілий; 2) який (що) закля́кнув, закля́клий, який (що) задубі́в, задубі́лий. *Пор.* **skrzepnąć**.

skrzepnąć, -pnę, -pniesz, -pi, -pli 1) засти́гти, -гну, -гнеш, засти́гнути; (*про кров — ще*) ски́питися, -питься; 2) (*від холоду*) закля́кнути, задубі́ти.

skrzepnięcie *n.* 1) засти́гнення, ски́піння; 2) закля́кнення, задубі́ння. *Пор.* **skrzepnąć**.

skrzesać, -szę, -szesz, -sał ви́кресати, -крешу, -крешеш; ~ *ogień* (*ognia*) ви́кресати вогню́.

skrzężnie старанно, дбайливо; заповідливо. *Пор.* **skrzężny**.

skrzężność *ż.* старанність, -ності, дбайливість, -вості; заповідливість. *Пор.* **skrzężny**.

skrzężny старанний, дбайливий; (*певний*) заповідливий.

skrzyczeć, -czę, -czysz, -czai, -czeli (кого) ви́ляяти (кого́), на́сварити, -рю, -риш (на ко́го, кого́); // ~ *się* накрича́тися, -чү́ся, -чішся.

skrzyć (*się*), -rzę, -rzysz, -rzył іскри́тися, яскри́ти.

skrzydełko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* кри́льце, крилечко.

skrzydlaty крилатий; *перен.* *słowa* ~ *te* крилаті слова́ (*под.* слів).

skrzydło *n.* 1) крило́; *праве* ~ *pałacu* праве крило́ палацу (двірця); *перен.* *obciąż* (*przysięg*) ко́му ~ *ła* підри́зати (підтя́ти) кри́ла ко́му, прибо́ркати ко́го; ~ *ła wiatrakowe* кри́ла вітря́ка; 2) (*у дверях, вікнах*) сту́лка; 3) (*лише в мн.*) (*у капелюшка*) поля́, -лів, кри́си, -сів; 4) *військ.* фла́нг, -гу; *♦ перен.* *opuszc* ~ *ła* опу́стити ру́ки.

skrzydłonogie, -gich, *zool.* крилоно́гі, -гих.

skrzydłowy 1) який (шо) стосується крил; (*у контексті*) з крил тощо; ріо́го *~we* перо́ з крил; 2) *військ.* фланговий.

skrzydłówka *ż.*, *zool.* (*clio*) крилоплавка.

skrzyknać, *-nę*, *-niesz*, *-nął*, *-nęli* (кого) *prześt.* скликати, -кличу, -кличеш (кого).

skrzyneczka *ż.*, *zdr.* скринечка.

skrzynia *ż.* скриня; (*з віком — це*) сундук, -ка; (*без віка — це*) ящик; *~* па książки ящик для книг; *◇ тех.* *~* пуго́ва кесон.

skrzyniarz, *lm.* *-rze*, *m.*, *spec.* скринник, сундучник.

skrzyniowy скриньовий, сундучний.

skrzynka *ż.* 1) скринька; сундучок, -чка; ящик; *військ.* *~* амуни́ція зарядний ящик; *~* do listów (na listy) скринька для листів; *~* па gazety скринька для газет; *~* па owies ящик для вівса; *~* па śmieci (do śmieci) ящик для сміття; *~* pocztowa пошто́ва скринька; *пор.* **skrzynia**; 2) *тех.* короб́ка; *~* biegów короб́ка швидко́стей; *~* przekładniowa ко́робка переда́ч.

skrzyp I, *-pu*, *m.* скрип, -пу, рип. **skrzyp** II, *-pu*, *m.*, *bot.* (*equisetum*) хвощ, -ща.

skrzypaczka *ż.* скрипачка.

skrzypce, *-piec*, *blp.* скри́пка; *перен.* trzymać pierwsze *~* (grać na pierwszych *~*cach, mieć pierwsze *~*, prowadzić pierwsze *~*) гра́ти на пер́шій скри́пці.

skrzypcowy *muz.* скри́пковий; концерт *~* скри́пковий ко́нцерт, -ту.

skrzypczki, *-czek*, *blp.*, *zdr.*, *pieszcz.* скри́почка.

skrzypcznik, *lm.* *-cy*, *m.*, *spec.* ви́робник скри́пок.

skrzypek, *-pka*, *lm.* *-pkowie*, *m.* скри́паль, -ля, скри́пач, -ча.

skrzypić, *-pię*, *-pisz*, *-pił* скри́пати; *~* drzwiami скри́пати двері́ма (дверми́).

skrzypieć, *-pi*, *-piał*, **skrzypnąć**, *-nie*, *-nął* скри́пити, -пить, скри́пнути, рипі́ти, рипну́ти; *śnieg ~pi* pod nogami sniґ скри́пить під но́гами; *◇ перен.* sprawa *~pi* спра́ва ку́льгає. **skrzywienie** *n.* скри́піння, рипі́ння.

skrzypliwy скри́пучий, рипу́чий.

skrzypnąć *div.* **skrzypieć**.

skrzyknięcie *n.* скри́п, -пу, рип.

skrzywdzenie (кого) *n.* запо́діяння крив́ди (кому́).

skrzywdzić, *-dzę*, *-dzisz*, *-dził* (кого) скрив́дити, -джу, -диш (кого́), запо́діяти крив́ду (кому́).

skrzywiać, **skrzywić**, *-wię*, *-wisz*, *-wił* скривля́ти, скривлюва́ти, -люю, -люеш, криві́ти, -влю́, -виш, скриві́ти; *// ~ się* 1) скривля́тися, криві́тися, скривлюва́тися, скриві́тися; 2) (*перен.* — від не́вдово́лення) криві́тися, скриві́тися.

skrzywienie *n.* скривле́ння; *мед.* *~* kręgosłupa скривле́ння хребта́ (хребетно́го стовпа́).

skrzywiony скривле́ний; *◇ перен.* mina *~* па кисла́ мі́на, кисле облі́ччя.

skrzyżować, *-żuje*, *-żujesz*, *-żował* хресті́ти, -хрешу́, -хрести́ш; *~* ręce па piersiach хресті́ти ру́ки на гру́дях; *~* szpadu хресті́ти шпа́ги (ша́блі); *// ~ się* хресті́тисся.

skrzyżowanie *n.* хреще́ння; *~* drog хреще́ння дорі́г, пере́хрестя, роздо́ріжжя; *◇ військ.* *~* rowów пере́січення око́пів.

skubać, *-bię*, *-biesz*, *-bał*, **skubnąć**, *-nę*, *-niesz*, *-nął*, *-nęli* 1) ску́бти, -бу́, -бе́ш, ску́бати, ску́бну́ти; *~* bać gęś ску́бти (ску́бати) гу́ску; *~* bać trawę ску́бти (ску́бати) тра́ву; 2) (*лише недо́кон.*) (*piр'я*) де́рти, -ру́, -ре́ш, дра́ти; 3) (кого) (*лише недо́кон.*) *перен.* обби́рати, обди́ра́-

ти; \diamond *~bnać* науки лизнѹти науки.

skubanka *ж.* 1) скѹбана вѡвна; скѹбаний шовк, -ку; 2) заст. корпїя.

skubarka *ж., tech.* машинa для вискѹбування вѹзликів із сукнa.

skubnać *див.* skubać.

skucie *п.* скуттї, скѡвка.

skuć *див.* skuwać.

skudlić, -lę, -lisz, -lił *див.* skudłać.

skudłać скуйѡвдити, -джу, -диш;

~ włosy скуйѡвдити волѡсся;

//~ się скуйѡвдитися.

skudło *ж., bud.* дрaнка.

skulić, -lę, -lisz, -lił зщѹлити; (*но-гу*) пiдiбгати; *//~ się* зщѹлитися, скѹлитися.

skumbria *ж., icht.* скѹмбрїя.

skuner *м., мор.* шхѹна.

skunks *м.* 1) зоол. скунс; 2) (*лише в мн.*) скѹнсова шуба.

skunksowy *зоол.* скѹнсовий.

skup, -pu, м. скѹпка, скѹпѡвування, скѹплїння; \diamond *с.-г.* punkt *~pu* зсипний пункт, -ту; plan *~pu* збожа план хлїбозаготївель.

Skupczyna *ж., polit.* (югославський парламент) скѹпщина.

skupiać, skupić, -pię, -pisz, -pił зосерѣджувати, -джую, -джуєш, зосерѣдити, -джу, -диш; (*збирати в одно місце — ще*) скѹпчувати, -чую, -чуєш, скѹпчити; *~piać myśli, uwagi* зосерѣджувати думкї, увагу; *~piać wojsko* зосерѣджувати (скѹпчувати) вїйсько; \diamond *~piać* *uwa-ge* на собiе звертати на сѣбе увагу; *//~ się* зосерѣджуватися, зосерѣдитися; скѹпчуватися, скѹпчитися; *tłumu ~piały się* *około swego przwódcy* мaси зосерѣджувалися (скѹпчувалися) навкѡло свого ватажкa; *~pić się* *w sobie* зосерѣдитися дѹмкою.

skupić I *див.* skupiać.

skupić II *див.* skupować.

skupienie I *п.* зосерѣдження; скѹпчення; \diamond *robić* *co z e ~niem* (*w ~niu*) зосерѣжено рѡбити

що; *słuchać z e ~niem uwagi* зосерѣжено слѹхати.

Пор. skupiać.

skupienie II *п.* скѹпка.

skupieniec, -ńca, -ńce, м. агломерат.

skupiony зосерѣжений.

skupisko *п.* збѡрище.

skupować, -puję, -pujesz, -pował *див.* skupywać.

skupywacz, lm. -cze, м. скѹпник.

skupywać, -puję, -pujesz, -pywał, skupić, -pię, -pisz, -pił скѹпѡвувати, -вую, -вуєш, скѹпити, -плѹ, -пиш.

skurcz I, *-czu, м., fizjol.* корч, -чу, сѹдорога.

skurcz II, *-czu, м., tech.* усадка.

skurzczać, skurczyć, -cze, -czysz, -czył 1) стискати, стїскувати, -кую, -куєш, стїснути; (*зводити і перен.*) скорѡчувати, -чую, -чуєш, скорѡтити, -рѡчѹ, -рѡтиш; 2) (*дошку від сонця, від дощу*) жѡлѡбити, -блю, -биш, пожѡлѡбити; 3) (*лише докон.*) безос. покѡрѡбити, покѡрчити; *~czył* *go* *zupełnie* його всього покѡрѡбило (покѡрчило); *//~ się* 1) стїскуватися, стискатися, стїснутися; *zola dek z głodu u ~czył się* шлѹнок з голоду стїснувся; скорѡчуватися, скорѡтитися; *dochody jego ~czyły się* його прибѹтки скорѡтилися; (*про тканину*) збїгатися, збїгтися, -бїжїтьсa, зсїдатися, зсїстися (зсїдеться); 2) жѡлѡбитися, пожѡлѡбитися; 3) (*лише докон.*) скарлїчитися.

skurczenie (się) *п.* 1) стїснення; скорѡчення; 2) пожѡлблення.

Пор. skurzczać.

skurczony скарлїчений.

skurczyć *див.* skurzczać.

skurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *posp.* скурїти, -рїю, -рїш.

skusić, -szę, -sisz, -sił спокусїти, -кушѹ, -кѹсиш; *//~ się* спокусїтися; \diamond *dać się ~* пiддатися спѡкѹсї.

skuszenie *п.* спѡкѹса.

skutecznie 1) дієво, діюче; ефективно; 2) успішно. *Пор. skuteczny.*

skuteczność *ж.* 1) дієвість, -вості, діючість, -чості, дійова сила; ефективність, -ності; *військ.* ~огня дійова сила (ефективність) вогню; 2) успішність. *Пор. skuteczny.*

skuteczny 1) дійовий, діючий; (*що дає результат — це*) ефективний; *lekarstwo* ~не ефективні ліки, -ків; *мех. siła* ~на maszyny parowej дійова сила парової машини; 2) *перен.* успішний.

skutek, -tku, *т.* наслідок, -дку; *nie ma ~tku bez przyczyny* не має (немає) наслідків без причини; *rosiągnąć z sobą ~tki* викликати наслідки; *wywrzeć na coś ~ (mieć ~, odnieść ~)* мати бажані наслідки; *~ aż do ~tku* аж до кінця; *dojść (przysść) do ~tku (osiągnąć ~)* здійснитися; *doprowadzić (przyprowadzić) coś do ~tku* здійснити що; *robić coś z ~tkiem* успішно робити що; *zabiegi były bez ~tku* заходи були безуспішні.

skuter *т.* 1) (*судно*) ску́тер, -ра; 2) моторо́лер, -ра.

skutkiem (*czego*) *przym.* внаслідок (чого), через (що).

skutkować, -kuje, -kowało (*tylko w 3 osobie*) діяти; *lekarstwo ~kuje* ліки діють.

skuty скóваний, ску́тий.

skuwać, skuć, skuje, skujesz, skuł скóувати, -вую, -вуеш, скува́ти (скую, скуе́ш).

skuwka *ж.* наконечник.

skuzynować się, -nuje, -nujesz, -nował (*z kim*) поріднитися, породичатися (з ким).

skwapliwie квапливо, сквапливо, поква́пно, поспішно.

skwapliwość *ж.* 1) квапливість, -вості, поспішливість; 2) охóта; хіть (*род. хóті*) (*розм.*). *Пор. skwapliwy.*

skwapliwy 1) квапливий, поспішливий; 2) (*на coś, do czego*) *перен.* охóчий (до чо́го); ~ *do kłótni* охóчий до свáрки.

skwar, -ru, *т.* спéка, жарá; спекóта, жарóта (*розм.*).

skwarek, -rka, *т.* шкварка.

skwarka *ж.* *див. skwarek.*

skwarno жарко, гаряче.

skwarny жаркий, гарячий.

skwarzenie *п.* жарення, сма́ження.

skwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) *кул. заст.* жарити, смажити; 2) (*про сонце*) жарити, пекти́ (пече́), паліти, -лити; //~ *się* 1) жаритися, смажитися; 2) пекти́ся, жаритися.

skwaszać, skwasić, -szę, -sisz, -sił заква́шувати, -шую, -шуеш, заква́сити, -ква́шу, -ква́сиш; *~ перен.* ~*sić sobie* *humor* зіпсува́ти собі на́стрій.

skwaszony 1) заква́шений; 2) *перен.* кі́слий, скі́слий; ~*na miana* кі́сла мі́на, кі́сле облі́ччя.

skwaśniały скі́слий, прокі́слий.

skwaśnieć, -nieje, -niał скі́снути, прокі́снути.

skwer, -ru, *т.* сквер, -ру.

skwerzyk *м., zdr.* скве́рик.

skwierczeń, -czę, -czysz, -czął, -czeli 1) (*про гаряче залізо, ванно в воді*) шипіти, -пить; 2) (*про сало на вогні*) шкварча́ти, -чять; *świeca ~czy* свічка шкварча́ть; 3) (*перен. розм. — про людину*) скі́глити; 4) (*про горобців*) цвірінькати, цвіріньча́ти, -чять.

skwierk, -ku, *т.* 1) шипі́ння; 2) шкварча́ння; 3) скі́глення; 4) цвірінька́ння, цвіріньча́ння.

Пор. skwierczeń.

skwitować, -tuje, -tujesz, -tował (*kogo*) розписа́тися ко́му в одержанні (чо́го); ~ *kogo z długu* розписа́тися ко́му в одержанні бо́ргу; //~ *się* (*z kim*) розрахува́тися, -раху́юся, -раху́єшся, розплаті́тися, -плачу́ся, -плáтишся, розквітáтися,

розквітувáтися, -тýюся, -тýешся, поквітувáтися (з ким).

slalom, -*mu*, *m.*, *sport.* слáлом.

slawista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *filol.* славіст.

slawistyczny *filol.* славістичний.

slawistyka *ż.*, *filol.* славістика.

slejd, -*du*, *m.* ручна праця.

slogan, -*nu*, *m.* стандартна фраза.

slabiec, -*bieję*, -*biejesz*, -*biał*, -*bieli* *div.* слабна́ć.

slabiuchno *pieszcz.* *div.* слабиутко.

slabiuchny *pieszcz.* *div.* слабиutki.

slabiuteńki 1) *пестл.* слабесенький;

2) (*дуже слабій*) слабісінький.

slabiuteńko 1) слабесенько; 2) слабісінько.

slabiutki *pieszcz.* слабенький.

slabiutko *pieszcz.* слабенько.

slabizna *ż.* 1) погáний (слабій) твір (*род. твору*); 2) *перен.* дошкульне місце.

slabnać, -*bnę*, -*bniesz*, -*bnł*, -*bli*

1) сла́бнути, сла́бшати, слабішати, ослаба́ти; 2) (*про людину*) сла́бнути, ослаба́ти, слабіти.

slabo 1) сла́бо; 2) лёгко; 3) погáно, сла́бо; 4) сла́бо; квóло; 5) нетвёрдо; 6) недостатньо твёрдо; ◇ ~ *ти мені* недóбре (млóсно), менé б'ють млóсті. *Пор. slaby* 1—4, 6, 7.

slabomyślność *ż.* недо́умство, слабо́умство.

slabomyślny недо́умкуватий, слабо́умний.

slabosiły слабосі́лий, слабосі́льний.

slabostka *ż.* (do czego) сла́бість, -бості (до чо́го); *kartu* — *to jego* ~ *карти* — це його сла́бість.

slabość *ż.* 1) сла́бкість, -кості; 2) лёгкість; 3) сла́бість, -бості; 4) сла́бість; *перен.* міе́ć ~ (do kogo, dla kogo, do czego) ма́ти сла́бість (уподобання) (до ко́го, до чо́го); хворі́сть, -рості; квóлість, -лості; 5) безсі́лля; 6) нетвёрдість, -дості; 7) недостатня твёрдість. *Пор. slaby.*

slabować, -*buje*, -*bujesz*, -*bował* слабува́ти, -бу́ю, -бу́еш, незду́жати, хворі́ти.

slabowitość *ż.* хирні́сть, -ності, хирля́вість, -вості, квóлість, -лості, слабови́тість, -тості.

slabowity хирний, хирля́вий, квóлий, слабови́тий.

slaby 1) сла́бкий; ~ *głos* сла́бкий го́лос, -су; ~ *pa zdrowiu* сла́бко́го здо́ров'я; 2) (*перен. неміцний*) лёгкий; ~ *ba herbaty* лёгкий ча́й (*род. ча́ю*); ~ *tytoń* лёгкий тютю́н, -ну; 3) (*перен.* — *незадовільний*) погáний, сла́бій; ~ *be odpowiedzi* погáні (слабі) відпо́виді, -дей; ~ *ba pamięć* погáна (слаба́) па́м'ять, -ті; 4) (*про людину*) сла́бий; (*недужий* — *ще*) хворі́й; (*хирний* — *ще*) квóлий; ~ *pa rłusa* сла́бий (хворі́й) легéнями (на легéні); 5) (do czego) безсі́лий (робіти що); ~ *do walki* безсі́лий боро́тися; 6) (*w czym*) нетвёрдий (у чо́му); ~ *w matematyce* нетвёрдий у матемáтиці; 7) (*dla kogo*) недостатньо твёрдий; *ojciec był dla syna* ~ *батько* був для сина не́достатньо твёрдий; ◇ *uderzyć w czyją* ~ *ba stronę* (uя́ć kogo za ~ *be miejsce*) ви́користати чи́ю сла́бість до чо́го.

ślać I, *śle*, *ślesz*, *ślał* сла́ти (шлю, шлеш).

ślać II, *ściele*, *ścielesz*, *ślał* стелі́ти, -лю́, -лиш; сла́ти (стелю́, стелеш) (*підко*); ◇ ~ *gniazdo wity* (кля́сти) гніздо́; ~ *sobie drogę* до чо́го прокла́дати собі до́рогу (шлях) до чо́го; // ~ *się* стелі́тися; сла́тися (*підко*); *перен.* ~ *do półgłomu* сла́тися до ніг ко́му.

ślaniać się 1) (*без діла*) тиня́тися, вешта́тися, сновига́ти; 2) (*про непевну ходу*) хита́тися; ◇ ~ *pa nogach* на но́гах не сто́яти.

słaniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *roln.* рo-
шений льон, -ну, льон-рошенець
(*род.* льону-рошенця).

sława *ж.* сла́ва; *cieszyć się*
dobrą ~wą ма́ти до́бру сла́ву,
ма́ти до́бру репу́тацію; zła ~
недо́бра сла́ва, несла́ва; z u-
skać ~wę здо́бути сла́ву; \diamond
o k r y ć się ~wą просла́витися;
-влюся, -вишся, усла́витися.

ślawetny славе́тний, славнозвісний.

ślawić, -wie, -wiesz, -wił сла́вити,
-влю, -виш.

ślawnie сла́вно.

ślawny сла́вний; (знаменитий —
ще) славе́тний, славнозвісний;
~пу uczo ny славе́тний (слав-
нозвісний) учений, -ного; ~ne
z w y c i ę s t w o сла́вна перемо́-
га; \diamond to ~ z ł o d z i e j це ві-
домий злоді́й.

śłokawo солодкува́то.

śłokawość *ж.* солодкува́тість, -то-
сті.

śłokawy солодкува́тий.

śłodki соло́дкий; *перен.* ~kie
wspomnienia соло́дкі спо́-
гади, -дів.

śłodko соло́дко.

śłodkobrzmiący солодкозвучний.

śłodkocierpki солодкотерпкий.

śłodkokwaskowaty солодкокислува́-
тий.

śłodk kwaśny солодкокислий.

śłodkomówny солодкомо́вний.

śłodkość *ж.* соло́дкість, -кості.

śłodkowodny прісново́дний.

śłodować, -duje, -dujesz, -dował
spec. солоди́ти, -джу́, -ди́ш;
~jęcz mień солоди́ти яч-
мінь.

śłodownia *ж.*, *spec.* солоді́вня.

śłodownik, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* 1) со-
лоді́льник; 2) (робі́тник солодо-
вого заводу) солодо́вник.

śłodowy солодо́вий; *sukier* ~
солодо́вий цу́кор, -кру, маль-
то́за; \diamond piwo ~we чо́рне піво.

śłodycz *ж.* 1) соло́дкість, -кості;
2) (*перен.*) насоло́да; 3) (лише
в мн.) солодо́ші, -щів, ла́соші.

ślodyś, *lm.* -sie, *m.*, *pogardl.* під-
лі́за, підлі́зник.

śłodzić, -dzą, -dzisz, -dził 1) під-
соло́джувати, -джую, -джуеш;
2) *перен.* усоло́джувати; 3) *sneć*.
солоди́ти, -джу́, -ди́ш.

śłodzień, *lm.* -nie, *m.*, *bot.*, *farm.*
(*glycyrrhiza*) солоде́ць, -дця,
соло́дкий ко́рінь (*род.* ко́реня),
локри́ця.

śłodziny, -dzin, *blp.* ві́чавки з со-
лоду.

śłodziuchno *pieszcz.* *див.* **śłodziutko**.

śłodziuchny *pieszcz.* *див.* **śłodziutki**.

śłodzusiенki *див.* **śłodziuteńki**.

śłodzusiенko *див.* **śłodziu:zeńko**.

śłodziuteńki 1) *пестл.* солоде́сень-
кий; 2) (*дуже соло́дкий*) солоді-
сінький.

śłodziuteńko 1) солоде́сенько;

2) солодісінько. *Пор.* **śłodziu-
teńki**.

śłodziutki *pieszcz.* солоде́нький.

śłodziutko *pieszcz.* солоде́нько.

śłodzony підсоло́джений.

śłoiczek, -czka, *m.*, *zdr.* ба́ноч-
ка.

śłoik *m.* ба́нка.

śłoikowaty схо́жий на ба́нку, по-
ді́бний до ба́нки.

śłojować, -juje, -jujesz, -jował
tech. наво́дити про́жілки на
де́рево, ма́рмур.

śłojowaty з про́жілками; ~ka-
mień ка́мінь з про́жілками.

śłoma *ж.* соло́ма; *mościć* (wy-
kładać) со ~mą вистеля́ти
що соло́мою; \diamond *прик.* młócić
~mę перелива́ти з пу́стого в по-
ро́жне.

śłomian, -nu, *m.*, *bot.* (*carpesium*)
карпе́зій.

śłomianka *ж.* 1) соло́м'яна рого́жа;
2) соло́м'яний капелю́х, бри́ль,
-ля́.

śłomiany соло́м'яний; ~dach со-
ло́м'яна покрі́вля, стрі́ха; ~ko-
ło соло́м'яний (па́льовий) ко́-
лі́р, -льо́ру; *присл.* lepsza
~na z góda, niż złóty pro-
ces кра́ща соло́м'яна зго́да, ніж
зото́ла зва́да; *перен. розм.* ~na
w dówa соло́м'яна вдо́ва; *пе-
рен. розм.* ~w dówiec соло́-
м'яний вдіве́ць, -вця́; \diamond *перен.*

~ o gień скороминуще захо́плення (чим).
słomiasty 1) солóм'ястий; па-
 w ó z ~ солóм'ястий гній (под.
 гною); 2) див. **słomiany**.
słominka *ż.*; *zdr.*, *pieszcz.* соло-
 мінка.
słomka I *ż.*, *zdr.* солó[і]мка.
słomka II *ż.*, *orn.* див. **slonka**.
słomkowy солóм'яний; *karę-
 łusz* ~ солóм'яний капелюх
 (жіночий; капелюшок, -шка),
 бриль, -ля.
słonawy солонуватий.
słoneczko *n.*, *pieszcz.* со́нечко, со-
 ненько.
słonecznie со́нячно.
słonecznieć, -nieje, -niał *poet.* ся-
 яти.
słonecznik *m.* со́няшник.
słonecznikowy со́няшниковий;
olej ~ со́няшникова олія.
słoneczność *ż.* со́нячність, -ності.
słoneczny со́нячний; *dzień* ~
 со́нячний день (под. дня); *ka-
 piele* ~ не со́нячні ванни (под.
 ванн); *med.* porażenie ~ не
 со́нячний удар, -ру; *strona*
 ~ на со́нячний бік (под. бо́ку),
 со́нячна сторо́на, відсо́ння;
układ ~ со́нячна систéма.
słoni див. **słoniowy**.
słoniątko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* сло-
 нятко.
słonić, -nię, -nisz, -nił див. **osła-
 niać** I.
słonieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli
 ставати солóнним.
słonik I *m.*, *zdr.* слóник.
słonik II *m.*, *ent.* (*curculionida*)
 св́нка, довгоно́сик.
słonina *ż.* сáло.
słoniniak *m.*, *med.* (*steatoma*) жи-
 ровий óпух, -ху.
słoninieć, -ńca, lm. -ńce, m., min.
 жирові́к, -ка.
słoninka *ż.*, *pieszcz.* сальце́.
słoniowacizna *ż.*, *med.* слонóвість,
 -вості, слонóва хворóба.
słoniowatość *ż.*, *med.* див. **słonio-
 wacizna**.
słoniowaty схóжий на слонá, по-
 ді́бний до слонá.

słoniowiec, -wca, lm. -wce, m., min.
 див. **słoninieć**.
słoniowy слонóвий.
slonka *ż.*, *orn.* (*scolopax rusticola*)
 вáльдшнеп, вáлюшень, -шня.
slonko *n.*, *pieszcz.* со́нечко, со-
 ненько.
słono 1) солóно; 2) *перен.* дýже
 дóрого; *ó* ~ со (за со) за-
 пла́ціє втрíдорога запла́тити
 за що.
słonomiar, -ru, m., spec. ареóметр
 для м́рення солóності.
słoność *ż.* солóність, -ності.
słony 1) солóний; (*перен. розм. —
 анекдот — ще*) масний, сáльний;
karpiel ~ на солóна ванна;
 2) (*перен. розм. — про ціну*)
 надмі́рно висóкий.
słoń, lm. -nie, m. слон, -на́;
 (*шах. — ще*) офі́цér, -ра; *прик.*
robić z muchy ~ ніа робіти
 з мýхи слонá.
słońce *n.* со́нцє; *ó* pod ~ cem
 nie masz lepszego czło-
 wieka *żема́є* на сві́ті крáщої
 лю́дини; *перен.* рогу́ва́є się
 з моту́ка́ на ~ б́ратися за
 щось незді́йсненне.
ślota *ż.* сльотá, мокротéча.
ślotny сльотáвий.
Słowacja *ż.* Словáччина.
słowacki словáцький.
Słowaczka *ż.* словáчка.
Słowak, lm. -cy, m. словáк.
Słowenia *ż.* Словéнія.
Słowenieć, -ńca, lm. -ńcy, m. сло-
 вéнець, -нця.
Słowenka *ż.* словéнка.
słoweński словéньський.
Słowianin, lm. -wianie, -wian, m.
 слов'я́нин.
słowianizm, -mu, m., filol. слов'я-
 ні́зм, -му.
Słowianka *ż.* слов'я́нка.
słowianofil, lm. -le, m., hist. сло-
 в'янофі́л.
słowianofilski *hist.* слов'янофі́ль-
 ський.
słowianofilstwo *n., hist.* слов'яно-
 фі́льство.
słowianoznawca, lm. -cy, m. сло-
 в'янознáвець, -вця.

słowianoznawstwo *n.* слов'янознáвство.
słowianożerca, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* слов'янофóб.
słowianożerczy *hist.* слов'янофóбський.
słowiański слов'я́нський.
słowiańskość *ż.* слов'я́нський ха́рактер чо́го.
słowiaństwo *n.* слов'я́нство.
słowiańszczęć, -czeję, -czejesz, -czą, -czeli слов'янізува́тися, -зуюся, -зую́ся.
słowiańszczenie(się) *n.* слов'яніза́ція.
słowiańszczyć, -czę, -czysz, -czył слов'янізува́ти, -зую, -зую́ш;
 //~ się слов'янізува́тися.
słowiańszczyzna *ż.* слов'я́нщина.
słowiczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* соловéйко.
słowicze, -częcia, *lm.* -częta, -czą, *n.* 1) змєниш. соловє́ня, -ня́ти, солов'я́, -в'я́ти; 2) пєстл. соловє́ня́тко, солов'я́тко.
słowiczka *ż.* солов'ї́ха.
słowiczy солов'ї́ний.
słowik *m.* соловéй, -в'я́.
słownictwo *n.* лєксика, лєксі́чний склад, -ду.
słowniczek, -czka, *m.*, *zdr.* словни́чок, -чка́.
słownie слова́ми, на слова́х, словéсно.
słownik *m.* словни́к, -ка́.
słownikarski лексикографі́чний.
słownikarstwo *n.* лексикографі́я.
słownikarz, *lm.* -rze, *m.* словника́р, -ря́, лексикóграф.
słownikowy словникóвий; *podstawowy zasób* ~ основни́й словникóвий фонд, -ду.
słowność *ż.* додєржува́ння слова́.
słowny 1) словéсний; *obelga* ~на словéсна обра́за; 2) *перен.* якій (що) додєржує слова́; *być* ~пум додєржувати слова́.
słowo *n.* 1) слова́; (*jednym*) ~wem слова́м, одні́м слова́м, одно́ слова́; *ani* ~wa ni (áni) слова́; *co do* ~wa (~w ~) слова́ в слова́; *co* *fnąć* ~wзя́ти наза́д слова́; *czcze* ~wa пу-

сті слова́; *dać* ~wa да́р слова́; *dawać* кому́ ~на со да́вати кому́ слова́ на що́; *dotrzymać* ~wa додє́ржати слова́; ~ *honogu* слова́ чє́сти; *innymi* ~wu іншими слова́ми, іна́кше ка́жучи; *перен.* **słów** браку́є на со слів браку́є для чо́го; *перен.* *nie dać* кому́ *dojść do* ~wa не да́ти кому́ слова́ сказа́ти; *перен.* *roz.* *nie dać* кому́ *dobrego* ~wa не промóвити до ко́го до́брого слова́; *nie mieć* **słów** на określenie czego не знахóдити слів, щоб вїслови́ти що́; *nie mieć dla kogo* **słów** не ма́ти слів похвалі́ для ко́го; *nie móc przyjść do* ~wa не ма́ти змóги слова́ сказа́ти; *od* ~wa *do* ~wa слова́ за слова́м; *od jednego* ~wa з одно́го слова́; *ozwać się* (zagađnąć, zaczać) *w te* ~wa обізва́тися (поча́ти) такі́ми слова́ми (отáк); *pochwyciwać* (chwytać, łapać) ко́го за ~wo лові́ти ко́го на слова́; *robić co pod* ~wem *honogu* робі́ти що́ на слова́ чє́сти; *перен.* *rzucić* ~wa на дармо (на próżno, próżno) кидати слова́ на ві́тер; *перен.* *tracić* ~wa на дармо (на próżno) дарéмно (мáрно) витрача́ти слова́; *перен.* *trzymać* ко́го за ~wязáти ко́го слова́м; *w dwu* ~wach удво́х слова́х; *wierzyć* кому́ на ~wі́рити кому́ на слова́; *wymusłać od ostatnich* **słów** лáяти(ся) остáнніми слова́ми; *zamienić między sobą kilka* **słów** обміня́тися (де)кількома́ слова́ми; *zamknąć* *co w* ~wach (*w* ~wa) ви́разити що́ слова́ми; *złamać* ~poruśziti (złamać) слова́; *перен.* *żywe* ~w живé слова́; 2) *грам.* дієслова́; *cedzić* ~wa ці́дити крі́зь зуби́; *na te* ~wa на це; *перен.* *roz.* *nie*

- śmieć pisnąć ~wa не сміти пікнути (піснути).
- słoworóbstwo *n.*, *lekc.* кування слів.
- słoworód, -rodu, *m.*, *przest. див.* *etymologia.*
- słowotwórczy *gram.* словотворчий.
- słowotwórstwo *n.*, *gram.* словотвір, -твору.
- słownozbiór, -zbioru, *m.* реєстр словника.
- ślód, ślodu, *m.* солод, -ду.
- ślój I, śloju *a.* słoja, *lm.* słoje, *m.* 1) шар, -ру; 2) (у дереві, мармури) прожілок, -лка, прожилка, жилка.
- ślój II, słoja, *lm.* słoje, *m.* велика банка.
- słówko *n.*, *zdr.* 1) слівце, словечко; 2) (лише в мн.) слова (род. слів); wypisać niemieckie ~ka виписати німецькі слова.
- sluch, -chu, *m.* 1) слух, -ху; *муз.* ~ absolutny абсолютний слух; *муз.* grać ze ~chu грати по слуху; natężyć ~ напружити слух; *муз.* nie mieć ~chu не мати слуху; *перен.* w ~ się zamienić перетворитися на слух; 2) (о кім, о czym) чутка, погłos, -су, поголоска (про кого, про що); ~ chodzi (krąży ~chy) (о кім, о czym) ідуть чутки, іде чутка (поголоска, погłos) (про кого, про що); dochodzić nas ~chy до нас доходять чутки (поголоски); zpać coś ze ~chu знати що з чуток (з чутки); 3) (лише в мн.) *мисл.* zająć wucha (род. вух); ~ zaginął o kim хтось пропав безвісти.
- śluchacz, *lm.* -cze, *m.* слухач, -ча; ~ radiowy радіослухач; wolny ~ вільний слухач.
- śluchaczka *ż.* слухачка; wolna ~ вільна слухачка.
- śluchać 1) слухати; ~ wykladow słuchać лекції; 2) (бути послушним) слухати(ся); ~ gady слухати(ся) чиєї поради; święcie (ślepo) ~ kogo
- сліпо слухати(ся) когo; // ~ się (kogo) слухати(ся) (когo).
- śluchawka *ż.* 1) телефонна трубка; 2) *мед.* стетоскоп; 3) (звичайно в мн.) radio. навушники, -ків.
- śluchomierz, *lm.* -rze, *m.*, *med.* аудіометр, -ра.
- śluchowisko *n.*, *rad.* радіомонтаж, -жy.
- śluchowy слуховий; *анат.* nerw ~ слуховий нерв; trąbka ~wa слухова трубка.
- śluga I, slugi, *lm.* słudzy, *m.*, *przest.* слуга; ~ uniżony! (заст. — привітання) моє поважання (шанування)!
- śluga II *ż.* *див.* służąca.
- ślugus, *lm.* -sy *a.* -si, *m.*, *pogardl.* лакей; (перен. — ще) прислужник.
- ślup *m.* 1) стовп, -пá; *перен.* ~ dymu стовп диму; ~ graniczny а) межовий стовп; б) прикордонний стовп; ~ milowy верстовий стовп; *анат.* ~ (stos) pascierzowy хребетний стовп; stojak ~ stoić, як стовп; ~ telegraficzny телеграфний стовп; 2) *архит.* колонна; ~ barierowy тумба; koń staje ~pa кінь стає дйбки; stanąć ~pem остовпіти.
- ślupiek, -pka, *m.* 1) стóвпчик; 2) *бот.* стóвпчик.
- ślupiasty стовпуватий.
- ślupiec, -pca, *lm.* -pce, *m.* 1) буд. стояк, -ка; *тех.* стоян, -на; 2) *див.* słup I.
- ślupiec, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli стояти, як стовп, стовбичити.
- ślupkowie *n.*, *bot.* тичинки, -нок.
- ślupkowy *bot.*, *min.* стовпчастий.
- ślupowy стовповий.
- ślusznie слушно; правильно; to mu się ~ należy це йому слушно (по праву) належить.
- Пор. słuszny I.
- śluszość *ż.* слушність, -ності; правильність; ~ mieć ~ мати рацію, бути правим; oddać (przyznać) komu ~ ви-

- знати чію правоту. *Пор. słu-*
ny 1.
- słuszny 1)** слўшний; (*справедли-*
вий—ще) правільний; ~ *czas*
слўшний час, -су; ~ *pa u w a g a*
правільне (слўшне) зауважен-
- ня; ~ *ne ż a d a n i e* правільна
(слўшна) вимога; 2) (*про зріст*)
високий; ~ *niego wzrostu* ви-
- сокий на зріст.
- służalco pogardl.** раболіпно, по-
- лакейському, по-лакейськи, сер-
- вільно.
- służalczosć ż., pogardl.** раболіп-
- ство, лакейство, сервілізм, -му.
- służalczy pogardl.** раболіпний, ла-
- кейський, сервільний.
- służalec, -lca, lm. -lcy, m., po-**
gardl. див. slugus.
- służalstwo n., див. służalczosć.**
- służąca, -cej, ż.** служниця, наймич-
- ка.
- służący, -cego, lm. -cy, m.** слуга.
- służba ż. 1)** служба; ~ *bezpie-*
czeństwa слўжба безпеки;
військ. ~ *czuppa* дійсна
слўжба; *військ.* ~ *dozorcza*
караульна слўжба; *iść do*
~ *by* (w ~ *bę, na ~ bę*) іти на
слўбжу; іти в найми; ~ *łąc-*
pości слўжба зв'язку; *rodzie-*
kować za ~ bę (у вровіе-
- дзіє ~ *bę*) подати заяву про
звільнення із слўбжи; *przyjść*
~ *bę u kogo* прийняти слўбжу
в кого; *zał. ~ ruchi* слўжба
руху; *sprawić (pełnić)*
~ *bę* нести слўбжу; *turnus*
~ *by* черговість слўбжи; ~ *wo-*
jskowa військова слўжба;
wstąpić do ~ by стати на
слўбжу; ~ *zaopatrzenia*
слўжба постачання; *zdawać*
~ *bę* передавати слўбжу;
~ *zdrowia* санітарна слўб-
- жа; ~ *zwiadawsza* розвіду-
- вальна слўжба; 2) зб. слўги
(*род. слуг*); *іст.* двірня, челядь,
-ді; ◇ *być w ~ bie u kogo*
служити в кого; *військ.*
~ *dzienna* добовий наряд,
-ду; *військ.* ~ *intendencka*
інтендантство.
- służbista, -ty, lm. -ści, m., pot.**
службіст.
- służbistość ż., pot.** старанність
(акуратність) у виконванні
службових обов'язків.
- służbisty pot.** старанний (акурат-
- ний) у виконванні службових
обов'язків.
- służbodawca, -cy, lm. -cy, m.,**
przest. наймач, -ча, роботода-
- вець, -вця.
- służbowiec, -wca, lm. -wcy, m.,**
przest. служитель.
- służbowy** службовий.
- służebna, -nej, ż., przest.** служ-
- ниця.
- służebnica ż., przest. див. służebna.**
- służebniczka ż., przest. див. słu-**
żebna.
- służebność ż., praw. przest. див.**
serwitut.
- służebny див. służbowy.**
- służenie n.** служіння.
- służyć, -że, -żysz, -zył** служити,
-жý, -жиш; (*церк. — ще*) пра-
- вити, -влю, -виш; ~ *o jczyź-*
nie служити батьківщині; ~ *w*
wojsku служити в армії; ◇
~ *że!* до послуг! ~ *do stołu*
прислугувувати (прислужувати)
за столом; ~ *komuś* да, ро-
- тоса не відмовляти кому по-
- ради, допоміги (в пораді, в до-
- помозі); *take potrawu*
dzieciom nie ~ żą такі стра-
- ви не є корисні для ді-
- тей; *zdrowie mu ~ ży* він
здоров.
- słych: ani ~chu, ani dychu** ні слý-
- ху, ні дýху.
- słychać (tylko w bezokoliczniku)**
1) чути, чувати; *co ~ u cie-*
bie? що в тебе чувати?
~ *krzyk* чути крик; 2) (*встав-*
не слово) кажуть; *ідє (є)* чу́т-
- ка; ~, *że będzie...* кажуть
(*ідє чу́тка*), що буде...
- słychiwać, -wał (ne raz, często)** чу-
- вати, -вав.
- słynąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** сла-
- витися, -влюся, -вишся (чим);
~ *muzycznym talentem*
славитися музичним хістом.

słynny славнозвісний, славетний.

słyszalność ж. чутність, -ності.

słyszalny чутний.

słyszeć, -szę, -szysz, -szał, -szeli чути; (*про здивування*) со ја ~szę? що я чу́ю? невже́? *перен.*

~, як trawa rośnie чути, як трава́ росте́; nie chcieć

~ (o kim, o czym) i чути не хотіти (про ко́го, про що); ◇ dać się ~ почу́тися; nie dobrze ~ недочу́вати.

słyszenie *n.* слух, -ху; ◇ wiem o tym że ~nia знаю про це з чу́ток (з чу́тки).

smacznie смáчно; ~ gotować смáчно варіти; ~ jeść смáчно їсти (їм, їси́); ◇ ~ sprać spáти соло́дким сном.

smaczność ж. приємний смак, -кú.

smaczny смачний; ~nego! приємного (дóброго) апетіту! смачно́го! ◇ *перен.* ~ kąsek láсий шматочок, -чка; *перен.* ~ sen соло́дкий сон (*род. сну*).

smagać, smagnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) хльóстати, хльóснути; (*бато́гом — ще*) хвіськати, хвісьнути, стьобáти, стьобну́ти, шмага́ти, шмагну́ти; ~gać kopia biczem хльóстати (хвіськати, стьобáти, шмага́ти) ко́ня бато́гом; 2) (*лише недо́кон.*) (*перен. — про сильний дощ*) пере́шити; (*про вітер*) шмага́ти; wiatr ~gał oblicze вітер шмага́в в обліччя (в лицé).

smagliwość ж. смугля́стість, -тості, смagliwóстість.

smagliwy смугля́стий, смagliwóтий.

smagłość ж. смугля́вість, -вості, смáглисть, -лості, смúглисть.

smagły смугля́вий, смúглий, смáглий.

smagnąć *див.* smagać.

smak, -ku, m. 1) смак, -хú; (*перен. — ще*) уподóбання; dobiegać sobie со до ~ku підби́рати (добирáти) собі́ що до смаку́; mieć dobrу ~ máти дóбрий смак; *перен.*

~ estetyczny естетичний смак; *перен.* mieć w czym ~ máти уподóбання (смак) до чо́го; nabiegać ~ku до czego добирáти смаку́ до чо́го; nabiegać ~ku od czego одérжувати хорóший смак від чо́го; *перен.* nie do ~ku не до смаку́, не до вподóби; *перен.* przurzać do ~ku припа́сти до смаку́ (до вподóби); *перен.* to mi nie w ~ poszło це бу́ло йому́ не до смаку́ (не до вподóби); 2) *перен.* apetyt, -tu; jeść ze ~kiem їсти з апеті́том; ~ku ani trochę do jadła нітро́хи апеті́ту; ◇ obejść się (obyć się, oblizać się) ~kiem пійма́ти (вхо́пити) облизня́.

smakolyk (*częściej w lm.*) -ki, -ków, *m.* ласо́ші, -щів.

smakosz, lm. -sze, *m.* гурма́н, гастроно́м.

smakoszostwo *n.* гурма́нство.

smakować, -kuje, -kujesz, -kował

1) (*лише в 3 особі*) смакува́ти, -кúе, припа́дати до смаку́; obiad mi ~wał йому́ смакува́в (припа́в до смаку́) обід; 2) (*пробувати*) куштува́ти, -тúю, -тúеш, кúшати; ~ wina куштува́ти (кúшати) ві́на; 3) (со, w czym) *перен.* смакува́ти (що); ~ w żartach смакува́ти жа́рти; ◇ to ~kuje jak ananas в цьóму смак ана́наса.

smakowicie смáчно; смакові́то.

Пор. smakowity.

smakowity смачний; (*розм. — ще*) смакові́тий.

smakowy смаковий; *анат.* brodawki ~we смакові сосóчки, -ків.

smalec, -lцу, m. смáлець, -льцю. **smalić, -lę, -lisz, -lił** смалі́ти, -лю́, -лиш; *перен. розм.* ~ cholewki do dziewczyny смалі́ти халя́ви до дівчини; *розм.* ~ lulkę смалі́ти лю́льку.

smalony: duby ~ne *роf.* теревéні, -нів.

smalta *ż.*, *tech.* смальта.

smar, -ru, *m.* масти́ло; ~ do wagonów масти́ло для ваго́нів;

◇ ~ do kół коло́мазь, -зі.

smardz, *lm.* -dze, *m.*, *bot.* (*morchella*) змор́шка.

smarkacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* шмарка́ч, -ча́.

smarkać (się), -rkam, -rkasz, (*a.* -rczę, -rczesz), -rka! *wulg.* 1) розпо́ска́ти со́плі; 2) *перен.* ма́ти не́жить.

smarkata, -tej, *ż.*, *pot.* шмарка́чка.

smarkaty *pot.* соплі́вий, шмарка́тий, зашма́рканний.

smarki, -ków, *blp.*, *wulg.* сопля́кі, -ків, со́плі, -пель, шма́рклі, -лів.

smarkula *ż.*, *pot.* *div.* smarkata.

smarność *ż.*, *tech.* масля́ни́стість, -тості́.

smarowacz, *lm.* -cze, *m.*, *spec.* масти́льний.

smarować, -ruję, -rujesz, -rowa! 1) ма́зати (ма́жу, ма́жеш); (*прям.* — *ще*) масти́ти (машу́, масти́ш); (*маслом* — *ще*) нама́зувати, -зую, -зуеш; (*перен.* — *одежу тощо* — *ще*) брудні́ти; 2) (*перен. розм.* — *про погане письмо, малювання*) ма́зати, ма́зюкати; 3) (кого) *перен. розм.* підма́зувати (ко́го), дава́ти хабаря́ (кому́); ◇ *перен. розм.* ~ skógę komu сі́кти (шмага́ти, па́рити, шпа́рити) ко́го.

smarowidło *n.* *div.* smar.

smarownica *ż.*, *tech.* масля́нка.

smarowniczy *spec.* масти́льний.

smarownik, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* масти́льний.

smarowny *spec.* масти́льний; ◇ olej ~ масти́ло.

smarowóz, -woza, *lm.* -wozy, *m.*, *spec.* *div.* smarownik.

smarowy *spec.* масти́льний; ◇ olej ~ масти́ло.

smażenina *ż.* жа́рена стра́ва.

smażony жа́рений, сма́жений.

smażyc, -że, -żysz, -ży! 1) жа́рити, сма́жити; 2) (*варення*) ва́рїти, -рю, -риш; // ~ się 1) жа́ритися, сма́житися; 2) ва́рїтися.

smerda *m.* i *ż.*, *pogardl.* 1) *div.*

smarkacz; 2) *div.* smarkata.

smęcić *poet.* *div.* smucić.

smętarz *m.*, *poet.* *div.* cmentarz.

smętek *m.*, *poet.* *div.* smutek.

smętnie *poet.* *div.* smutnie.

smętny *poet.* *div.* smutny.

smoczek I, -czka, *m.* 1) (*для немовлят*) со́ска; 2) (*у комах*) хобо́ток, -тка́.

smoczek II, -czka, *m.*, *zdr.* невели́чкий драко́н.

smoczę, -częcia, *lm.* -częta, -czął, *n.*, *zdr.* маля́ драко́на.

smocznik *m.*, *icht.* (*trachinus*) морськйй драко́н.

smoczy драко́новий.

smoczydrzew, -wu, *m.* *div.* smokowiec.

smok I *m.* драко́н; (*міф.* — *ще*) змі́й.

smok II *m.*, *tech.* (*для переливання рідини*) сифо́н, лівер, -ра; (*в насосі*) поро́шень, -шня́.

smoking *m.* смо́кінг.

smokowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*dracaena*) драце́на.

smoktać, -ktam, -ktasz (*a.* -kczę, -kczesz), -kta! 1) смокта́ти, -кчу́, -кчеш; 2) *div.* смока́ć.

smolak I, *lm.* -ki, *m.* смоли́ста (сосно́ва) скі́пка.

smolak II, *lm.* -cy, *m.* *div.* smolarz.

smolany смоля́ний; ~na beczka смоля́на бочка́.

smolarnia *ż.* смоля́рня, смолоку́рня, смолова́рня.

smolarski смолоку́рний.

smolarstwo *n.* смоля́рство.

smolarz, *lm.* -rze, *m.* смоля́р, -ра́, смолоку́р, -ра, смолова́р, -ра.

smolasty *div.* smolisty.

smolić, -lę, -lisz, -li! 1) смоли́ти, -лю́, -лиш; 2) *перен.* брудні́ти, каля́ти, ма́зати (ма́жу, ма́жеш); 3) *жарт.* ду́дли́ти; ~ gorzał-ке ду́дли́ти горі́лку.

smolistość *ż.* смоли́стість, -тості́.

smolisty смоли́стий; ~te powietrze смоли́сте пові́тря.

smolność *ż.* смоля́ність, -ності́.

smolny смоляний; *~na* *beczka* смоляна бочка.

smoluch, *lm. -chy, m., posp.* нечепура, нечупара, замазюра.

smoła *ż.* смола; *~ ziemna* земляна смола; *◇ ~ asfaltowa* гудрон, -ну; *перен. розм.* mieć *~tę w ręku* бути злодійкуватим, мати довгі руки.

smołowany просмолений.

smółwcowy асфальтовий.

smółwiec, *-wca, lm. -wce, m.* асфальт, -ту.

smółownia *ż. див.* **smolarnia**.

smółowy смолівий.

smółka *ż., bot. див.* **firletka**.

smrek *m.* смерека.

smrodliwie смердюче.

smrodliwość *ż.* смердючість, -чості.

smrodliwy смердючий, зловонний, вонючий.

smród, *-rodu, m.* сморід, -роду.

smucić, *-ce, -cisze, -cił* смутити, -мучу, -мүтиш, засмүчувати, -чую, -чуєш; *// ~ się (z czego, czym)* сумувати, -мүю, -мүєш (з приводу чого).

smug, *-gu, m.* смуга лукі.

smuga *ż.* смуга; (*вузька частина простору — це*) *стяга*; (*в живописі — це*) штрих -ха; *~gi* на *ciele* смүги на тілі; *~ światła* смүга (стяга) світла.

smugowaty смугастий.

smugowy *wojs.* трасуючий.

smukleć, *-leję, -lejesz, -lał, -leli* ставати струнким.

smukłość *ż.* стрункість, -кості.

smukły стрункий.

smutek, *-tku, m.* сум, -му, смүток, -тку; *w ~tku* рогазопу з глибоким сүмом.

smutnie *див.* **smutno**.

smutnieć, *-nieję, -niejesz, -niał, -nieli* смутніти, ставати сумним (смутним).

smutno сүмно, смүтно; *robi się komu ~* стає кому сүмно (смүтно).

smutny сумний, смутний; *~ne*

pastępstwa сумні наслідки, -ків.

smuż, *-żu, lm. -że, m., myśl.* зяча шкурка.

smużka *ż., zdr.* смүжка; *стяжка. Пор. smuga.*

smycz *ż., myśl.* швора, шворка, смик, -ка; *◇ перен. wodzić (trzymać) kogo na ~czy* водити (тримати) когo на повідку.

smyczek, *-czka, m., muz.* смичок, -чка.

smyczkowy *muz.* смичковий; *◇ kwartet ~* струнний квартет, -ту.

smyk *I, m. 1) розм.* молокосос, шмаркач, -ча; *2) див. smyczek.*

smyk *II predyk. 1) шусть!* шасть! *o p ~ do domu!* він шусть додому! *2) (нагло схопити) хан!*

smyknać, *-nę, -niesz, -nął, -nęli* *1) розм.* дременүти, чкурнүти; *2) (розм. — про крадіжку)* потягнүти, потягти, -гнү, -гнеш, поцүпити, -плю, -пиш.

smyrgać, **smyrgnąć**, *-nę, -niesz, -nął, -nęli pot. 1) шпурляти, шпурнүти, швиргати, швирго-нүти; 2) (лише докон.) шмиг-нүти.*

snadnie *arch.* лєгко.

snadno *arch. див.* **snadnie**.

snadny *arch.* лєгкий; *~na to rzecz* це річ лєгка.

snadź *wyr. wtr., książ.* мабүть.

snajper, *lm. -rzy, m., wojs., sport.* снайпер, -ра.

snob, *lm. -bi, m.* сноб.

snobizm, *-mu, m.* снобізм, -му.

snop *m.* сніп (*род. снопа*); *перен. ~ światła* сніп світла; *~ru wiązać* в'язати снопи.

snopiek, *-pka, m., zdr.* снопик, сніпок, -пкa; *wiązać co w ~pki* в'язати що в сніпкi.

snopowiązałka *ż., roln.* снопов'язалка.

snowacki *tkac.* снувальний.

snowacz, *lm. -cze, m., tkac.* снувальник.

snowaczka *ż., tkac.* снувальниця.

snować, snuje, snujesz, snował *див.* snuć.

snowadło *n.*, *ткac.* снувальний ба-
рабан, мотовило.

snownia *ж.*, *ткac.* 1) снувальний
цех, -ху; 2) *див.* snowidło.

snowarka *ж.*, *ткac.* снувальна ма-
шина.

snowidło *n.*, *ткac.* мотовило.

snowidz, *lm.* -dzowie, *m.* снові-
дець, -дя.

snucie *n.*, *ткac.* снування.

snuć, snuje, snujesz, snuł 1) *текст.*
снувати (сую, суюш); наби-
рати основу; 2) (*нитку*) пряди
(пряду, прядеш); *◇ перен.*
~ domysły робити припущення;
перен. ~ marzenia поринати в мрії;
перен. ~ myśli заглиблюватися в думки;
перен. ~ planu укладати (бу-
дувати) плани; // ~ się снува-
ти(ся); *перен.* różne myśli
snują mi się w głowie різні
думки снують(ся) у моїй голо-
ві; mnóstwo ludzi snuje
się po ulicach багато людей
сую по вулицях.

snycernia *ж.* різьбярська (різь-
бярська) майстерня.

snycerski різьбярський, різьбяр-
ський.

snycerstwo *n.* різьбярство, різь-
бярство.

snycerszczyzna *ж.* різьбярські (різь-
бярські) вироби, -бів.

snycerz, *lm.* -rze, *m.* різьбяр, -ра,
різьбяр, -ря.

sobek, -bka, *lm.* -bki, *m.* себелю-
бець, -бця.

sobiepan, *lm.* -nowie, *m.* сам собі
хазяїн.

sobiepaństwo *n.*, *pot.* свавілля, сва-
воля, свавільство.

sobkostwo *n.* себелюбство.

sobkowicz, *lm.* -cze, *m.* *див.* so-
bek.

sobkowski себелюбний.

soboli *див.* sobolowy.

sobolowy соболівий.

sobota *ж.* субота.

sobotni суботній.

sobotnik *m.* суботник; ~ k o m u-

n i s t y c z n y комуністичний су-
ботник.

sobowtór, -wtóra, *lm.* -wtóry, *m.*
двійник, -ка.

soból, -bola, *lm.* -bole, *m.*, *zool.*
1) соболь; 2) (*лише в мн.*) со-
болева шуба.

sobór, -boru, *m.*, *kóśc.*, *hist.* собор,
-ру.

sobótka *ж.*, *etnogr.* Івана Купала.
socha *ж.* соха.

socjaldemokracja *ж.* соціал-демо-
кратія.

socjaldemokrata, -ty, *lm.* -ci, *m.* со-
ціал-демократ.

socjaldemokratka *ж.* соціал-демо-
кратка.

socjaldemokratyczny соціал-демо-
кратичний.

socjalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* соціа-
ліст.

socjalistka *ж.* соціалістка.

socjalistyczny соціалістичний; ге-
волуція ~na соціалістична
революція; w s p ó ł z a w o d n i c -
t w o ~ne соціалістичне змаган-
ня (соцзмагання).

socjalizacja *ж.* соціалізація.

socjalizm, -mu, *m.* соціалізм, -му.

socjalizować, -zuje, -zujesz, -zował

соціалізувати, -зую, -зуюш.

socjalizowanie *n.* *див.* socjalizacja.
sojalny соціальний; u b e z p i e -
c z e n i e ~ne соціальне забезпе-
чення.

socjolog, *lm.* -logowie *m.* соціо-
лог.

socjologia *ж.* соціологія.

socjologicznie соціологічно.

socjologiczny соціологічний.

socjusz, *lm.* -sze, *m.*, *przest.* спіль-
ник.

soczek, -czku, *m.*, *pieszcz.* сочок,
-чку.

soczewica *ж.*, *bot.* сочевіця.

soczewicowy сочевичний.

soczewiczny *див.* soczewicowy.

soczewka *ж.* 1) *фіз.* сочка, лінза;
2) *анат.* лінза, кришталик (ока);
◇ *мед.* zaćmienie ~ki (ca-
taracta) катаракта.

soczewkowaty *fiz., anat.* лінзовид-
ний.

soczewkowy 1) фіз. який (що) стосується сочки (лінзи); 2) анат. кришталювий.

soczówka ж. сочевичне зерно, сочевична зернина.

soczysto соковито.

soczystość ж. соковитість, -тості.

soczysty соковитий; перен. ~ ko-
log соковита бярва.

soczyście див. soczysto.

sod, -du, m., chem. натрій, -рію.

soda ж., chem. сода; ~ żgąsa
(kaustyczna) каустична со-
да, їдкий натр, -ру.

sodalicia ж. братство, товариство
(релігійного характеру).

sodnik m., bot. (salsola) курай.

sodomia ж., med. содомія.

sodomita, -ty, lm. -ci, m., med. со-
доміт.

sodowy содовий; zakłady ~we
содовий завод, -ду; ◇ woda,
~wa газівана вода.

sofa ж. софа.

Sofia ж. (місто) Сопія.

sofista, -ty, lm. -ści, m., fil., przen.
софіст.

sofisteria ж., fil., przen. див. so-
fistyka.

sofistycznie fil., przen. по-софі-
стичному.

sofistyczny fil., przen. софістичний.

sofistyka ж., fil., przen. софістика.

sofizm, -mu, ж., fil. софізм, -му.

sofizmat, -tu, m., fil. див. sofizm.

sofizmatyczny fil. див. sofistyczny.

sofka ж., zdr. див. sofa.

soja ж., bot. соя.

sojka ж., orn. сойка.

sojowy сойовий.

sojusz, -szu, lm. -sze, m. союз, -зу;
~ robotników i chłopów
союз робітників і селян; za-
wrzeć ~ укласти союз; ze-
grwać ~ розірвати союз.

sojusznica ж. див. sojuszniczka.

sojuszniczka ж. союзниця.

sojusznicy союзницький.

sojusznik, lm. -cy, m. союзник.

sojuszowy союзний.

sok, -ku, m. сік (род. соку).

sokolarnia ж., myśl. приміщення
для мисливських соколів.

sokole, -lęcia, lm. -lęta, -ląt, m.
1) змени. соколя, -ляти, соко-
леня, -няти; 2) пестл. соколят-
ко, соколенятко.

sokoli соколіний; перен. ~ w z g o k
соколіний зір (род. зору).

sokolica ж. 1) соколіха, соколіця;
2) (спорт. — про жінку) со-
кіл, -кола.

sokolik m., zdr., pieszcz. соколик.
sokolnictwo n., myśl. 1) дресирів-
ка мисливських соколів; 2) по-
лювання з соколами.

sokolniczy, -czego, -czowie, m.,
hist. див. sokolnik.

sokolnik, lm. -cy, m., hist. соколь-
ничий, -чого.

sokolski спорт. сокольський.

sokołowate, -tych, orn. соколіні,
-них.

sokołowy див. sokoli.

sokora ж., bot. (populus nigra)
чорна тополя, осокір, -кора, со-
кір, -кора; (про одну дереви-
ну — ще) осокорина, сокорина.

sokowy соковий.

sokół, -koła, m., orn., sport. со-
кіл, -кола; спорт. złot ~łów
зіт соколів.

sokratyczny сократичний.

sol nieodm., n., muz. соль (не-
відм.).

soła ж., icht. соль, -лі.

solanina ж., chem. соланін, -ну.

solanka ж. 1) бўлка, посіпана сіл-
лю; 2) мінеральна вода з соля-
ного джерела.

solankowy соляний; kąpiele
~we соляні ванни (род. ванн).

solarium, lp. nieodm., lm. -ria,
-riów, n., med. солярій, -рію,
соляріум, -му.

solarnia ж., spec. засолювальний
пункт, -ту.

solarny сонячний.

solarowy tech. солярівий; olej ~
солярова олія.

solarstwo n. 1) солеваріння;
2) торгівля сіллю.

solarz, lm. -rze, m., przest. 1) со-
левар, -ра; 2) торговець сіллю,
соляр, -ра.

soldateska ж. воєнщина.

solecyzm, -mu, *m.*, *filol.* солецизм, -му.

solenie *n.* соління.

solenizant, *lm.* -nci, *m.* іменійник.

solenizantka *ż.* іменійниця.

solennie урочисто.

solennosc *ż.* урочистість, -тості.

solenny урочистий.

solenoid, -du, *m.*, *el.* соленоїд.

solfatara *ż.*, *geol.* сольфатара.

solfedzio *n.*, *muz. див.* solfeggio.

solfedziować *див.* solfiować.

solfeggio *n.*, *muz.* сольфеджіо (*невідм.*).

solfeż, -żu, *m.*, *muz. див.* solfeggio.

solfiować, -fiuje, -fiujesz, -fiował *muz.* називати ноти за системою сольмізації.

solić, -ię, -lisz, -lił соліти, -лю, -лиш.

solidarnie солідарно.

solidarnosc *ż.* солідарність, -ності.

solidarny солідарний.

solidaryzować się, -zuje, -zujesz, -zował солідаризуватися, -зуюся, -зуюсь.

solidnie солідно.

solidnosc *ż.* солідність, -ності.

solidny солідний; ~ *budynek* солідний будинок, -нку;

~ *człowiek* солідна людина.

solipsyzm, -mu, *m.*, *fil.* соліпсизм, -му.

soliród, -rodu, *m.*, *bot. (salicornia)* солоніць, -нця.

solista, -ty, *lm.* -ści, соліст.

solistka *ż.* солістка.

soliter I *m.*, *zool. (taenia)* солітер, -ра.

soliter II, *m.* (брильянт) солітер, -ра.

solimizacja *ż.*, *muz.* сольмізація.

solnictwo *n.* солеварна справа.

solniczka *ż.* сільниця.

solnik I, *lm.* -cy, *m.*, *przest.*, *spec.* доглядач солеварні.

solnik II, *lm.* -ki, *m.*, *spec.* соляне джерело.

solniska, -nisk, *blp.*, *geol.* солончаковий ґрунт, -ту.

solnisko *n.*, *geol.* солончак, -кү.

solniszczka, -niszcz, *blp.*, *geol. див.* solniska.

solny соляний; *хим.* kwas ~ соляна кислота; ~ *na żupie* соляні копальні, -лень; *◇ huta* ~ *na* солеварня.

solo I *nieodm.*, *n.*, *muz.* со́ло (*невідм.*).

solo II *przst.* со́ло; *śpiewać* ~ співати со́ло.

solodajny який (що) має в собі сіль.

solonka *ż.* солоне (солéне) м'ясо.

solonośny *див.* solodajny.

solony солоний, солений.

solotwórný *fizjol.* солетворний.

solowar, *lm.* -rowie, *m.* солевар, -ра.

solowarnia *ż.* солеварня.

solowarny солеварний.

solowy *muz.* сольний; *partia* ~ *wa* сольна партія.

solówka *ż.* бочка для солі.

solstycjum, *lp. nieodm.*, *lm.* -ja, -jów, *n.*, *astr.* сонцестояння.

solucja I, *ż.*, *książ.* розв'язання питань.

solucja II *фарм. (solutio)* розчин, -ну; 2) *мед. (solutio alvi)* п(р)онос, -су.

sołtys, *lm.* -si, *m.*, *przest.* сільський староста (*в Польщі*).

sołtysi *przest. див.* sołtysowski.

sołtysostwo *n.*, *przest.* 1) посада сільського старости (*в Польщі*); 2) будинок сільського старости (*в Польщі*).

sołtysowski *przest.* який (що) стосується сільського старости (*в Польщі*).

somatologia *ż.*, *med.* соматологія.

sombrero *nieodm.*, *n.* сомбрéро (*невідм.*).

somnambulik, *lm.* -cy, *m.*, *med.* сомнамбула.

somnambulistka *ż.*, *med. (про жінку)* сомнамбула.

somnambulizm, -mu, *m.*, *med.* сомнамбулізм, -му.

sonant *m.*, *lingw.* сонант, сонорний звук.

sonantyczny *lingw.* сонорний.

sonata *ż.*, *muz.* соната.

sonatina *ż.*, *muz.* сонатіна.

sonatowy *muz.* сонатний.

sonda *ж.* 1) *мед.* зонд; 2) *мор.* лот.
 sondaż, -żu, *м.* зондування.
 sondować, -duję, -dujesz, -dował
 зондувати, -дую, -дуюш; *перен.*
 ~ grunt зондувати ґрунт.
 sonecista, -ty, *лм.* -ści, *м.* автор
 сонетів.
 sonecistka *ж.* авторка сонетів.
 sonet, -tu, *м., poetyc.* сонет.
 sonetopisarz, *лм.* -rze, *м. див.* son-
 ecista.
 sopek, -pka, *м.* могила, курган.
 sopol, -pla, *лм.* -ple, *м.* 1) бу-
 р'юлька; ~ lodu льодова бу-
 р'юлька; 2) (*у замка*) язичок,
 -чка.
 sopka *ж.* сопка.
 sopeniec, -ńca, *лм.* -ńce, *м., geol.*
 сталактит.
 sopran, -nu, *м., muz.* сопрано
 (*невідм.*).
 sopranistka *ж.* (співачка) сопрано
 (*невідм.*).
 sopranowy сопрановий; głos ~
 сопрановий голос, -су, сопрано
 (*невідм.*).
 sorbet, -tu, *м., kul.* шербет, -ту.
 Sorbona *ж.* Сорбона.
 sorgo *п., bot.* (sorghum) сорго
 (*невідм.*).
 sortowacz, *лм.* -cze, *м., spec.* сор-
 тувальник.
 sortowaczka *ж., spec.* сортуваль-
 ниця.
 sortować, -tuję, -tujesz, -tował сор-
 тувати, -тую, -туюш.
 sortownia *ж.* сортувальна, -ної.
 sortownica *ж., tech.* сортувал-
 ка.
 sortownik I, *лм.* -су, *м.* сорту-
 вальник.
 sortownik II, *лм.* -ki, *м., tech.*
див. sortownica.
 sortyment, -tu, *м., tech.* сортимент,
 -ту.
 sortymentowy який (що) стосу-
 ється сортименту.
 sos, -su, *м.* соус, -су, підліва; *пе-
 рен. розм.* подаває myśl
 w takim lub innym ~sie
 подавати думку під таким чи
 іншим соусом; *♦ перен. розм.*

być w ~sie бути в доброму
 (в гарному) настрої; *перен.*
 розм. być w złym ~sie
 (być nie w ~sie) бути в по-
 ганому настрої.
 sosienka *ж.* 1) *зменш.* сосонка;
 2) *бот. див.* sasanka.
 sosiczek, -czku, *м., pieszcz.* див..
 sos.
 sosik, -ku, *м., pieszcz.* див. sos.
 sosjerka *ж.* соусник.
 sosna *ж.* сосна.
 sosnowy сосновий.
 sosrąb, -rębu, *м.* зруб, -бу.
 sośniak *м.* 1) карликова сосна;
 2) (*ліс*) сосняк, -ка, соснік,
 -ка, соснина.
 sośnina *ж.* 1) соснове дерево;
 2) *див.* sośniak 2.
 sotern, -nu, *м., spec.* сотерн, -ну..
 sowa *ж.* сова.
 sowchoz, -zu, *м.* радгосп, -пу.
 sowchozowy радгоспний.
 sowi совиний.
 sowiátko *п., zdr., pieszcz.* сове-
 нятко.
 sowicie щедро.
 sowiecki *див.* radziecki.
 sowieć, -wieję, -wiejesz, -wiał,
 -wieli *пот.* соловіти.
 Sowiety, -tów, *блр.* Країна Рад.
 sowietyzacja *ж.* радянізація.
 sowię, -wzięcia, *лм.* -wzięta, -wiąt,
п., zdr. совеня, -няти.
 sowitość *ж.* щедрість, -рості.
 sowity щедрий; ~ ta пагода
 щедра нагорода.
 sowizdrzalski пустотливий.
 sowizdrzalstwo *п.* пустотливість,
 -вості.
 sowizdrzał, *лм.* -ły, *м., pot.* верті-
 хвіст, -хвоста, жевчик, пустун,
 -на.
 sól, sodu, *м., chem.* натрій, -рію..
 sójka *ж., orn. див.* sojka.
 sól *ж.* сіль (*род.* солі); *перен.* być
 komu solą w oku бути комусь
 сіллю в оці; ~ potasowa
 калійна сіль; *♦ перен.* z jeść
 z kim bezczkę ~li добре когось
 пізнати.
 sówka *ж.* 1) *зменш. орн.* совка;
 2) *ент. (hadena)* совка.

spacer, -ru, *m.* прогулянка; ◇ *chodzić ~rem* ходити не квалючись (не поспішаючи); *cho-dzić na ~* ходити гуляти.

spacererek, -rka, *m., pot.* невеличка прогулянка; ◇ *iść ~rkiem* іти поволі.

spacerować, -ruje, -rujesz, -rował гуляти, прогулюватися, -лююся, -люєшся, проходжуватися, -джу-юся, -джуєшся.

spacerowicz, *lm.* -cze, гуляючий, -чого.

spacerowy для прогулянок; *og-ród ~* сад для прогулянок; *ubranie ~ we* убрання для прогулянок.

spacja *ż.*, *druk.* шпация.

spacjować, -juje, -jujesz, -jował *druk.* вставляти шпациі; ◇ *druk ~wany* друк врозбивку (вроз-рядку, розрядкою).

spaczenie *n.* 1) покороблення, по-жолоблення; 2) викривлення, пере-кручення; зіпсуття; демо-ралізування. *Пор. spaczyć.*

spaczony 1) покороблений, пожо-лоблений; 2) викривлений, пере-кручений; зіпсутий; деморалізо-ваний. *Пор. spaczyć.*

spaczyć, -cze, -czysz, -czył 1) по-коробити, -блю, -биш, пожоло-бити; 2) *перен.* викривити, -влю, -виш, перекутити, -кру-чу, -крутиш; (*смак тощо*) зіп-сувати, -псую, -псуєш; (*ха-рактер тощо*) деморалізувати, -зюю, -зюєш (*докон.*); //~ *się* 1) покоробитися, пожолобитися; 2) зіпсуватися; деморалізуватися.

спа́с, спі́є, спі́sz, spał спати (сплю, спши); ~ *спем* глибоким (*розм.* ~ *па оба uszy*) спати міцним сном; *перен.* ~ *спем* *wiecznym* спати вічним сном.

spad, -du, *m. див.* spadek I.

spadać, **spaść**, **spadnę**, **spadniesz**, **spadł** 1) спадати, спасти, -паду́, -паде́ш; (*валитися на землю, понижатися в ціні — ще*) па-дати, упасти; *czarka spadła* *mu z głowy* шапка спала

(упала) йому з голови; *włosy spadały* *na plesy* волосся спадало на плечі; *woda spadła* *w rzecę* вода спала в річку; *перен.* **spaść** *z ciała* спасти з тіла; *złoto spadło* *w cenę* *złoto* упало в ціні; 2) (*пони-жатися в рівні, з висоти чого*) па-дати, упасти; *barometr spada* барометр падає; *перен.* **spaść** *jak z nieba* (*про не-сподівану появу кого*) як з неба впасти; **spaść** *z kopia* упасти з коня; *перен.* **spaść** *z nieba* (*бути необізнаним з чим*) з неба впасти; 3) (*на кого*) (*про майно тощо*) діставатися, ді-статися, -станеться, припадати, припасти (кому).

spadek I, -dku, *m.* 1) спад, -ду; (*про положення — ще*) схил, -лу, похилість, -лості; ~ *góry* схил (похилість, спад) гори; *ел.* ~ *parcie* *spad* *naprężenia*; ~ *wody* спад води; 2) *торг.* зniżка; ~ *cen* зніж-ка ціи.

spadek II, -dku, *m., praw.* спад-щина, спадок, -дку; ~ *bezdziejczny* (*wakujący*) виморочна (безгосподарна) спадщина; *dostać* (*otrzy-mać*) *co w ~dku* одержати в спадщину (в спадок); ~ *komu* *przypada* хтось має одержати спадщину (спадок); *objąć* (*otrzymać*) ~ *po kim* одержати спадщину (спа-док) після кого.

spadkobierca, -cy, *lm.* -cy, *m.* спадкоємець, -ємця.

spadkobierczyni *ż.* спадкоємниця.

spadkobierstwo *n.* спадщина, спа-док, -дку.

spadkodawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* за-повідач, -відач.

spadkodawczyni *ż.* заповідачка.

spadkowość *ż.* спадковість, -вості.

spadkowy спадковий.

spadlać, **spodlić**, -lę, -lisz, -lił ро-біти підлим, зробити підлим; спідлити (*розм.*); //~ *się* ставати підлим, стати підлим.

spadły 1) який (що) спав (упав), упалий; 2) який (що) опав, опалий.

spadnienie *n. див. spadnięcie.*

spadnięcie *n.* спад, -ду; падіння. *Пор. spadać* I, 2.

spadochron, -*nu*, *m.* парашút; ~ *sterowanу* керований парашút.

spadochroniarka *ż.* парашутистка.

spadochroniarstwo *n.* парашутизм, -му.

spadochroniarz, *lm.* -*rze*, парашутист.

spadochronowy парашутний.

spadzisto спадисто, похило.

spadzistość *ż.* спадистість, -тості, похильість, -лості.

spadzisty спадистий, похилий.

sparać I, **spoić**, **spoję**, **spoisz**, **spoił** *bezp., przen.* спаювати (спаюю, спаюєш), спаяти; //~ **się** спаюватися, спаятися.

sparać II, **spoić**, **spoję**, **spoisz**, **spoił** (кого) споювати (споюю, споюєш), споїти (спою, споїш) (кого).

sparanie I *n.* спаювання, спайка.

sparanie II *n.* споювання.

spakować, -*kuje*, -*kuje*sz, -*kował* упакувати, -кую, -куєш; ~ *ręczy do walizy* упакувати речі в чемодан.

spalać, **spalić**, -*le*, -*lisz*, -*lił* 1) спалювати, -люю, -люєш, спалити, -лю, -лиш; ~**lić** *co na porośle* спалити що на попелі, спопелити що; ~**lić** *co na węgiel* (па żużel) спалити що дотла; ~ **lić** *dom* спалити будинок; *перен. słońce* ~**liło** *zboże* сонце спалило збіжжя; *перен. ~lić za sobą okręty* спалити свої кораблі; 2) (тютюн) викурювати, -рюю, -рюєш, викурити, скүрювати, скүрити, -рю, -риш; ~**lać** *po kilka papierosów* *dziennie* викурювати (скүрювати) по кілька сигарок (папіросок) щодня; ◇ *перен. rozm. ~lić kogo przy egzaminie* зрізати когось на іспиті; *перен. ~lić* *na rapew-*

se *dąti* *osiczkę*; //~ **się** 1) горіти, згоріти; *dwie budynki ~liły się* два будинки згоріли; *перен. ledwie się nie ~lił ze wstydu* ледве (мало) не згорів від сорому (від стиду); 2) (лише докон.) погоріти; *sąsiad ~lił się* сусід погорів; 3) (на сонці) спікати́ся, спекті́ся (спечу́ся, спечё́шся); 4) (лише докон.) розм. зникнути.

spalenie *n.* 1) спалення; 2) вікурення, скүрення. *Пор. spalać.*

spalenisko *n.* пожарище, жарина, згарище.

spalenizna *ż.* 1) гар, -ру, горіле, -лого; 2) *див. spalenisko*; 3) *мед. див. gangrena* I.

spalić *див. spalać.*

spalinowiec, -*wca*, *lm.* -*wce*, *m.*, *mor.* теплохід, -хода.

spalinowy: **silnik** ~ двигун внутрішнього згорання.

spaliny, -*lin*, *blp.* продукти згорання (в моторі).

spalony sport. поза грюю.

spala *ż., leśn.* рана-підсочка.

spalować, -*tuje*, -*tuje*sz, -*lował leśn.* підсочувати, -чую, -чуєш, виживичувати, -чую, -чуєш.

spamiętać запам'ятати; затямити, -млю, -миш (*розм.*).

spamiętanie *n.* запам'ятання.

spanie *n.* спання.

spanieć, -*nieję*, -*niejesz*, -*niał*, -*nie-li* *pot.* спаніти.

spanoszeć, -*szeję*, -*szejesz*, -*szat* -*szeli* *pot. див. spanieć.*

spanoszyć się, -*sze*, -*szysz*, -*szył* *pot. див. spanieć.*

sparafrazować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* парафразувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

sparaliżować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* паралізувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

sparaliżowanie *n.* паралізування (*докон.*).

sparaliżowany паралізований.

sparceta *ż., bot. див. esparceta.*

sparciały трухлявий.

sparcieć, -*cieje*, -*ciał* струхлявіти.

spardek, -ku, *m., mor.* спардék.
sparodiować, -diuję, -diujesz, -diował пародіювати, -діюю, -діюеш (*докон.*).
sparować I, -ruję, -rujesz, -rował спарувати, -рюю, -рюеш.
sparować II, -ruję, -rujesz, -rował (*удар*) відпаріювати, -рюю, -рюеш, відбити (відібію, відібіеш).
sparszywały запаршивілий.
sparszywieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wielei запаршивіти.
spartaczyć, -czę, -czysz, -czył (*co*) *pot.* зробити абияк (що).
spartakiada *ż., sport.* спартакіада.
spartanin, *lm.* -tanie, -tan, *m., przen.* спартанець, -нця.
spartańczyk, *lm.* -cy, *m., pot. div.* spartanin.
spartański *przen.* спартанський.
spartolić, -lę, -lisz, -lił *pot.* зобити як-небудь.
sparzać, **sparzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył 1) о(б)пáрювати, -рюю, -рюеш, о(б)пáрити, ошпáрювати, ошпáрити; 2) (*вогнем, гарячим залізом тощо*) о(б)пíкати, о(б)пекти, -печу, -печеш; //~ się 1) о(б)пáрюватися, о(б)пáритися, ошпáрюватися, ошпáритися; 2) о(б)пíкатися, о(б)пектiся; *прик.* *kto się na góracym ~rzy i na zimnym dmucha* опікнись на молоці, будеш дүти і на воду.
sparzelizna *ż. div.* oparzelizna.
sparzenie *n.* 1) о(б)пáрення, ошпáрення; 2) о(б)пéчення; *пор.* **spargać**; 3) *div.* oparzelizna.
sparzyć I, -rzę, -rzysz, -rzył спарувати, -рюю, -рюеш.
sparzyć II *div.* **sparzać**.
spasać, **spaść**, -se, -siesz, -sił 1) (*траву тощо*) спасати, спасти, -сү, -сеш; 2) (*выгословувати пасінням*) випасати, випасти; //~ się 1) випасатися, випастися; 2) (*лише докон.*) розтовстіти, розгладшати.
spasiony гладкий, опáсистий.
spaskudnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli споганіти.

spaskudzić, -dzę, -dzisz, -dził спа-скүдити, -джу, -диш.
spasłość *ż.* глáдкість, -кості, опáсистість, -тості.
spasły *div.* **spasiony**.
spasować, -suje, -sujesz, -sował *karc., przen.* спасувати, -сүю, -сүеш.
spaść I *div.* **spasać**.
spaść II *div.* **spadać**.
spasne, -nego, *n., przest.* 1) плáта за вiпас; 2) грошовé стягнення за шкóду, заподiяну худóбою на полі, спашнé, -но́го; 3) правó вiпасу.
spasny *div.* **spasiony**.
spat, -tu, *m., min.* шпат, -ту.
spatula *ż., med., farm.* шпáтель.
spauzować, -zuje, -zujesz, -zował 1) зроби́ти пáузу; 2) (*перен.* — *про учня*) зроби́ти перéрву в шкiльнóму навчáнні.
spawacz I, *lm.* -cze, *m., spec.* звáрювач, звáрник.
spawacz II, *lm.* -cze, *m.* 1) *мет.* звáрювач, звáрник; ~ *acetylenowy* гáзовий звáрювач (звáрник); ~ *elektroczny* електрoзвáрювач, електрoзвáрник; 2) *перен.* сполучнá лánка.
spawać *hut.* звáрювати, -рюю, -рюеш.
spawalnica *ż., hut.* звáрювальний цех, -ху.
spawalnictwo *n., hut.* звáрювальна спрáва.
spawalniczy *hut.* звáрювальний; *palnik* ~ звáрювальний пáльник, -кá; \diamond *druć* ~ (*при звáрюванні*) присáдочний стрiжень, -жня.
spawalnik *m., hut.* звáрювальний пáльник, -кá.
spawalny звáрювальний, звáрний.
spawanie *n., hut.* звáрювання, звáрка; ~ *autogenem* автогéнне звáрювання; ~ *elektromechaniczne* електромехáнічне звáрювання; ~ *elektroczne* електрoзвáрювання; ~ *gazowe* гáзове звáрювання; ~ *łukiem* дугове звáрювання.

spawarka *ż.*, *tech.* зварювальний (автогенний) апарат, -ту.

spazm, -*mu*, *m.* спазм, -му, спазма; *dostać ~mów* дістати спазмів.

spazmatyczna *ż.*, *med.* жінка з нахилом до спазмів.

spazmatycznie *med.* спазматично.

spazmatyczny *med.* спазматичний; *~ płacz* спазматичний плач (*pod. płaczu*).

spazmatyk, *lm.* -*cy*, *m.*, *med.* людина з нахилом до спазмів.

spazmować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* *med.* діставати спазми.

spazmowy *med. div.* **spazmatyczny**.

spóźnić się *div.* **spóźnić się**.

spąg, -*gu*, *m.*, *gór.* нижній шар гірського покладу, підосва штрэку.

spasować, -*więję*, -*wiejesz*, -*wiał*, -*wieli* стати пунцовим; зачервонітися, зашарітися; (*від гніву тощо*) почервоніти, побагровіти.

speaker, *lm.* -*rzy*, *m.*, *rad.* диктор, -ра.

specjalista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* спеціаліст, фахівець, -вця.

specjalistka *ż.* спеціалістка, фахівець, -вця.

specjalizacja *ż.* спеціалізація.

specjalizować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* спеціалізувати, -зую, -зуюш; *// ~ się* спеціалізуватися.

specjalnie спеціально.

specjalność *ż.* спеціальність, -ності.

specjalny спеціальний.

specjał, -*lu*, *m.* 1) ласий кусочок, -чка; 2) (*лише в мн.*) ласощі, -щів.

specyficznie специфічно.

specyficzność *ż.* специфічність, -ності.

specyficzny специфічний.

specyfik, -*ku*, *m.*, *med.* особливий ліки від (проти) якоїсь хвороби.

specyfikacja *ż.* специфікація.

specyfikować, -*uję*, -*ujesz*, -*kował* специфікувати, -кую, -куюш.

spedycja *ż.*, *handl. div.* **ekspedycja**.

spedycyjny *handl. div.* **ekspedycyjny**.

spedytor *m.*, *handl. div.* **ekspedytor**.

spektakl, -*lu*, *lm.* -*le*, *m.* спектакль, -лю.

spektralny спектральний; *~ na analizę* спектральний аналіз, -зу.

spektrometr, -*ru*, *m.*, *fiz.* спектрометр, -ра.

spektroskop, -*pu*, *m.*, *fiz.* спектроскоп.

spektrum, *lp. nieodm.*, *lm.* -*ra*, -*rów*, *n.*, *fiz.* спектр, -ра.

spekulacja *ż.* спекуляція.

spekulacyjny спекулятивний; *se p u ~ne* спекулятивні ціни (*pod. cін*); *filozofia ~na* спекулятивна філософія.

spekulant, *lm.* -*nci*, *m.* спекулянт.

spekulantka *ż.* спекулянтка.

spekulatywny *div.* **spekulacyjny**.

spekulować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* спекулювати, -люю, -люєш.

spekulum, *lp. nieodm.*, *lm.* -*la*, -*lów*, *n.*, *chir. (speculum)* дзеркало.

spelunka *ż.* кубло.

spełna *przsl.* сповна.

spełniać, **spełnić**, -*nię*, -*nisz*, -*nił*

1) виконувати, -ную, -нуєш, виконати; *~nić swój obowiązek* виконати свій обов'язок; 2) (*проводити в життя*) здійснювати, -нюю, -нюєш, здійснити, справджувати, -джую, -джуєш, справдити (справджу, справдиш); *~niać czyje zadanie* здійснювати (справджувати) чий надіє (сподівання); *~niać czyje życzenia* здійснювати (справджувати) чий бажання; *◇ ~nić czyje zdrowie* випити за чіє здоров'я; *~nić kielich* вихилити чарку; *~niać obietnicę* додержувати обіцянки; *// ~ się* здійснюватися, здійснитися, справджуватися, справдитися; *~niła się w grózbę* здійснилося (справдилося) пророцтво (передречення).

spełnienie п. 1) виконання; 2) здійснення, справдження; *пор. spełniać; //~ się див. spełnienie* 2.

spełzać, spełznąć, -znę, -zniesz (а. -źniesz), -zł (а. -znął), -zli 1) сповзати, сповзті; ~znąć z góru па dół сповзті з горі вниз; 2) (про колір) линяти, полиняти, вицвітати, вицвісти, -цвіте; *perkalik ~zł* ситець полиняв (вицвів); \diamond ~znąć па пісзут зійти нанівець (ні на що, на ніщо), звестися (перевестися) ні на що (на ніщо).

spełzły полинялий, вицвілий.

spełznąć *див. spełzać*.

spencer m., przest. під чоловічої куртки.

spenetrować, -ruję, -rujesz, -rował 1) обслідувати, -дую, -дуеш, простежити; ~okoлицę обслідувати околицю; 2) (довідатися про що) вивідати (що).

sperka *ж. див. szperka*.

sperma *ж., biol.* сперма.

spermacet, -tu, farm. спермацет, -ту.

spermatogeneza *ж., fizjol.* сперматогенез, -зу, сперматогенезис, -су.

spermatorea *ж., med.* сперматорея.

spermatozoa, -zoów, błr., biol. сперматозоїди, -дів; живчики, -ків (*розм.*).

spermatozoid m., biol. сперматозоїд; живчик (*розм.*).

speszony *пол.* збентежений.

speszyć, -szę, -szysz, -szył (кого) *пол.* збентежити (кого); //~ się збентежитися.

spęczniały розбұхлий, набряклий; набубнявілий. *Пор. spęcznieć.*

spęcznieć, -nieje, -niał розбұхнути, набрякнути; (про насіння, бруньки — ще) набубнявіти.

spęd, -du, m., hod. 1) (для худоби) загін, -гону, обора, загорода; 2) (дія) згін (*худоби*).

spędzać, spędzić, -dzę, -dzisz, -dził 1) зганяти, згонити, зігнати (зжену, зженеш); ~dzić by d-

ł o d o kupy зігнати худобу докұпи; ~dzić nieprzujasie-la z pola зігнати воруа з поля; 2) (про час) проводити, -джу, -диш, провести, -веду, -ведеш; ~dzać całe посе па сзутаніу проводити цілісінькі нощі над книжкою; ~dzić wakacje па wsi провести канікули на селі; 3) (лише до-кон.) загнати; ~dzić konie загнати коней; \diamond całe dnie ~dzać w tęsknocie i nie-rokoju цілісінькі дні тужити й непокїтися; ~dzić па kogo winę звернути (скїнути, склїсти, звалїти) вину на кого; ~dzić plamę вивести плями; ~dzić płód зробити аборт.

spędzenie n. 1) згін (*род. згону*); 2) проведення; 3) загін; \diamond *мед.* ~płodu викидень, -дня, аборт, -ту. *Пор. spędzać.*

spędzić *див. spędzać*.

spętać 1) спұтати; ~konie спұтати коней; 2) (нитки тощо) сплұтати; //~ się сплұтатися; *rowozu ~tały się* мотузкї сплұталися.

spiać *див. spinać*.

spichlerz, lm. -rze, m. амбар, -ра.

spichrz, lm. -rze, m. див. spichlerz.

spiczak I m. 1) *мисл.* молодий олень, який дїстає рогї; 2) *перен.* молокосбс.

spiczak II m. див. kilof.

spiczasty гострокінцевий.

spić I, -piję, -piesz, -pił *док. див. spajać II.*

spić II див. spijać.

spieć, -piekę, -pieczesz, -piekł спекті, -печу, -печеш; *перен.* ~raka спекті рака, напекті раків; //~ się спектіся; *перен.* ~на słońcu спектіся на сонці.

spieka *ж. див. spiekota.*

spiekalność *ж., tech.* (вугїлля) спїкальнїсть, -ностї.

spiekły 1) (про кров) закипїлий; 2) (про губи) засмаглий.

spiekota *ж.* спїка.

spienić, -nię, -nisz, -nił 1) спі-
нити; 2) збити на піну; // *ja j-*
ко збити яйце на піну; // *~ się*
спінитися.

spieniężać, spieniężyć, -że, -żysz,
-zył książ. продати за готівку.

spieniężenie *n., książ.* продаж за
готівку.

spierać I, sprać, spiorę, spierzesz,
sprał змивати пранням, змити
пранням; **sprać** пламе змити
пляму пранням; *◇ deszcz*
sprał *go do nitki* дощ промо-
чив його до рубця (до рубчика,
до нитки); // *~ się* 1) зіпратися
(спереться) (*лише докон.*);
2) линяти в пранні, полиняти
в пранні.

**spierać II, zeprzeć, zepre, ze-
przesz, spał** (со о со) 1) о(б)-
пірати, о(б)пєрти (обипру, обі-
преш), спирати, спєрти (зі-
пру, зіпреш) (що на що); **ze-
przeć** *drabinę o ścianę*
о(б)пєрти драбину на стіну;
2) (*лише в 3 особі*) спирати,
спєрти (зіпрє); *перен.* *rod*
sercem ~ra під грудьми
спирає; // *~ się* о(б)піратися,
о(б)пєртися, спиратися, спєрти-
ся; **sprał się** *gęko* та *o d r z w i*
спєрся руками на двєрі.

spierać się (*z kim o co*) спєрєча-
тися (з ким про що).

spieszać, spieszyć, -szę, -szysz,
-szył (кого) спішувати, -шую,
-шуєш, спішити (кого); // *~ się*
спішуватися, спішитися.

spiesznie *див.* **śpiesznie.**

spieszno *див.* **śpiesznie.**

spieszność *ж. див.* **śpieszność.**

spieszny *див.* **śpieszny.**

spieszyć I *див.* **śpieszyć.**

spieszyć II *див.* **spieszać.**

spięcie *n.* 1) (дія) зчєплення;
скєблення; *пор.* **spinać** 1;
2) (*предмет*) застіжка, застіб-
ка; *◇ ел.* *krótkie ~* коротке
замикання.

spiętrzać, spiętrzyć, -rzę, -rzysz,
-rzył (*безладно*) накопичувати,
-чую, -чуєш, накопичити, нагро-
мджувати, -джую, -джуєш, на-

громадити, -джу, -диш (*купа-
ми, горами*); // *~ się* 1') (*про*
рівень води) підніматися, пі-
дїйматися, піднятися, -німеться,
здїйматися, знятися; 2) (*без-*
ладно) накопичуватися, накопї-
читися, нагромджуватися, на-
громадитися; *przed mostem*
~rzyły się masy lodu перед
мостом накопичилися маєи (го-
ри) льоду.

spiętrzenie *n.* накопичення, нагро-
мдження; // *~ się* 1) підняття;
~ w o d y підняття водї; 2) на-
копичення, нагромдження. *Пор.*
spiętrzać się.

spiętrzyć *див.* **spiętrzać.**

spijaczony який (що) співся (роз-
півся).

spijać, spić, -piję, -pijesz, -pił
1) (*зверху*) надпивати, надпити,
-дїп'ю, -дїп'єш; 2) (*лише недо-*
кон.) вихиляти чарку; // (*ли-*
ше докон.) *~ się* (доп'яна) на-
питися, -п'юся, -п'єшся.

spikać się, spiknąć się, -nę, -niesz,
-nął, -nęli (на кого, па со *a.*
przeciw komu, przeciw czemu)
pot. укладати (чинїти) змову,
укласти (вчинїти) змову, змов-
лятися, змовитися, -влюся,
-вишся; *◇ ~nąć się* па *czy-
je* зусїє учинїти змову на
чїє життї.

spiker, lm. -rzy, m. дїктор, -ра.
spikerka *ж.* (*про жінку*) дїктор,
-ра.

spiknąć się *див.* **spikać się.**

spiknięcie się *n., pot.* змова.

spilśniać (*фєтр та ін.*) валяти.

**spilnować, -wuje, -wujesz, -wy-
wał, spilnować, -luje, -łujesz,**
-łował спїлювати, -люю, -люєш,
спїляти.

spinacz I, lm. -cze, m., канс.
скріпка.

spinacz II, lm. -cze, m., kol. зчіп-
лювач.

spinaczka I *ж.* (для коней) пүто.
spinaczka II *ж., sport.* (на верши-
ну) підйом, -му, східження.

spinać, spiąć, zepnę, zepniesz,
spiał, spięł 1) зчіплювати, -люю,

-люеш, зчепіти, -плію, -пиш;
(шпильками тощо) скільовати,
сколоти, -лю, -леш; 2) (пряж-
кою тощо) застібати, застебну-
ти; 3) (коня шпорами) стиска-
ти, стіснути, пришпорювати,
-рюю, -рюеш, пришпорити;
// ~ się 1) зчіплюватися, зчепі-
тися; скільоватися, сколотися;
2) застібатися, застебнутися.

spinel, -lu, m., mł. спінель.

spinka ж. запонка.

spinozizm, -mu, m., fil. спінозизм,
-му.

spintaryskop, -pu, m., fiz. спінтар-
ископ.

spionować, -nuje, -nujesz, -nował
спес. відвісити, -вішу, -вісиш.

spiorunować, -nuje, -nujesz, -nował
(кого) уразити неначе громом;
(про сильне враження — ще)
приголосити.

spirala ж. годинникова пружина.

spiralna, -nej, ж., mat. спіраль, -лі.

spiralnie спірально.

spiralny спіральний.

spirant m., lingw. спірант.

spirea ж., bot. (spiraea) таволга.

spirocheta ж., bakt. спірохета.

spiometr, -ru, m., med. спірометр,
-ра.

Spirydon Свирід, Спирідон.

spirył, m. -le, m., bakt. спіріла.

spiryt, m. -ci, m. спіріт.

spiryтка ж. спірітка.

spirytualia, -liów, blp., pot. (спирт-
ні напої) спиртуози, -зів.

spirytualista, -ty, m. -ści, m., fil.
спіртуаліст.

spirytualistka ж., fil. спіртуалістка.
spirytualistyczny fil. спіртуалі-
стичний.

spirytualizm, -mu, m., fil. спіри-
туалізм, -му.

spirytuoz, -zów, blp. див. spirytua-
lia.

spirytus, -su, m. спирт, -ту;
~ skazony (denaturowa-
ny) денатурат, -ту, денатуро-
ваний спирт.

spirytusować, -suje, -sujesz, -sował
спес. (спиртом) кріпити, -плію,
-пійш; ~ wino кріпити вино.

spirytusowy спіртний; prze-
mysł ~ спіртна промисло-
вість, -вості; ◇ maszynka
~wa спиртівка.

spirytysta, -ty, m. -ści, m. спіріт.

spirytystka ж. спірітка.

spirytystyczny спіритичний.

spirytyzm, -mu, m. спіритизм, -му.

spis, -su, m. спісок, -ску; (у ви-
значеному порядку — ще) пе-
релік, -ку; ~ inwentarza
спісок інвентаря; ~ osób спі-
сок (перелік) осіб; ◇ ~ ludno-
ści перелік населення; ~ rze-
czy зміст (книжки).

spisa ж., wojs. спис.

spisać див. spisywać.

spisek, -sku, m. змова; ◇ knuć ~
див. spiskować.

spiskować, -kuje, -kujesz, -kował
вступати в змову, змовлятися.

spiskowiec, -wca, m. -wcy, m.
змовник.

spiskowy змовницький.

spisywać, -suje, -sujesz, -sywał,
spisać, -szę, -szesz, -sał 1) спі-
сувати, -сую, -суєш, списати,
-пишу, -пишеш; ~sać zeszyt,
ołówek списати зошит, олі-
вець; 2) (виготовляти у пись-
мовій формі) складати, скласти,
-кладу, -кладеш; ~sać inwen-
tarz скласти інвентар; ~sać
protokół z kim скласти про-
токол на кого; // (лише докон.)
~się 1) (z kim) списатися
(з ким); 2) перен. розм. від-
значитися; ірон. a to się ~sał
от і відзначився, нівроку!
~sał się tego (gracko)
добре відзначився.

spitrasić, -szę, -sisz, -sił pot. зго-
тувати, -тую, -туюш.

spity п'яний; ~, jak bela п'я-
ний, як чіп (як ніч).

spiz, -zu, m. -że, m. 1) бронза;
2) перен. дзвін (род. дзвона);
3) поез., іст. гармата.

spizak ж. бронзовий дзвін (род.
дзвона).

spizarka ж. див. spizarnia.

spizarnia ж. комора.

spizowy бронзовий.

splamić, -mię, -misz, -mił *bezp., przen.* заплямувати, -м'юю, -м'уєш. запламити, -млю, -мйш; ~ *du w a n u* запламити (заплямувати) килими; ~ *h o p o g* заплямувати (запламити) честь; // ~ *się* заплямуватися, запламитися.

splanować, -nuje, -nujesz, -nował

1) *ав.* спланувати, -рую, -руєш; 2) *геод. див.* **splantować** 1.

splantować, -tuje, -tujesz, -tował

1) *геод.* вірівняти, спланувати, -н'юю, -н'уєш; 2) *перен. розм.* втёрти нóса (ком'у).

splasnąć I, -snę, -śniesz, -snał, -snęli *a.* -sł, -sli сплющитися.

splasnąć II, -snę, -śniesz, -snał, -snęli *a.* -sł, -sli сплеснути.

splatać, spleść, splotę, spieciesz, splół, splełli сплітати, сплести, -плет'у, -плет'еш; // ~ *się* сплітатися, сплестися.

splatanka *ж.* плетінка, плетениця.

splądrować, -ruje, -rujesz, -rował сплюндрувати, -рюю, -рюєш.

splątywać, -tuje, -tujesz, -tywał, splątać, -placze, -placzesz, -plątał сплутувати, -тую, -туєш, сплутати, плутати, поплутати; // ~ *się* сплутуватися, сплутатися, плутатися, поплутатися.

spleciony сплєнений.

splendor, -ru, m., arch., żart. пишнота, пишність, -ності.

spleść *див.* **splatać.**

spleśniały запліснявілий.

spleśnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *bezp., przen.* запліснявіти.

splin, -nu, m. сплін, -ну.

splot, -tu, m. сплєтєння, переплєтєння; *анат.* ~ *słoneczny* сонячне сплєтєння; ~ *wyradków* (okoliczności) сплєтєння (збір) обстáвин; ◇ ~ *włosów* косá.

splugawić, -wię, -wisz, -wił забруднити, закаляти; (*перен.* — *це*) опогánити.

splunąć *див.* **spluwać.**

spluwaczka *ж.* плювáльниця.

spluwać, splunąć, -nę, -niesz, -nął,

-nęli сплóбувати, -вую, -вуєш, сплóнути.

spluwak m., posp. револьвєр, -ра.

spluwka *ж.* плювóк, -вкá.

splącać, splacić, -cę, -cisz, -cił сплáчувати, -чую, -чуєш, сплáтити, -плач'у, -плáтиш; ~ *cać* *dług* сплáчувати борги; ~ *cać* *ratami* сплáчувати частинами; ◇ *перен.* ~ *cić* *komu dług* *w dziesięć* *pości* віддячити, віддякувати, -кую, -куєш (ком'у).

splacalny який (що) підлягáє сплáті.

splacenie n. сплáчення, сплáта.

splacheć, -chcia, lm. -chcie, m. (gruntu) лáтка, клáпоть, -птя.

splacić *див.* **splącać.**

splacony сплáчений.

spladzać, splodzić, -dzą, -dzisz, -dził 1) плодити, -дж'у, -диш, сплóдити; 2) (*лише докон.*) *перен. нескв.* дáти (дам, дас'ї); ~ *łodzić* *rzecz* *mierną* дáти твiр невеликóї вáртості.

splakać się, -placze, -placzesz, -plakał наплáкатися, -плáчуся, -плáчешся.

splaszać, spłoszyć, -szę, -szysz, -szył полóхати, сполóхати, сполóхн'ути, полóшити, сполóшити; // ~ *się* полóхатися, сполóхатися, сполóхн'утися, полóшитися, сполóшитися.

splaszczać, splaszczyc, -czę, -czysz, -czył спл'юшувати, -шую, -шуєш, спл'ющити; // ~ *się* спл'юшуватися, спл'ющитися.

splaszczanie n. 1) спл'юшення; 2) (*про місце*) спл'юшеність, -ності; ~ *ziemi* спл'юшеність землі.

splaszczony спл'юшений.

splaszczyc *див.* **splaszczać.**

splata *ж.* сплáта; ~ *dług* *spłata* боргу; *na ~tę* (*na ~ty*) на вiплат, в розстрóчку, з розстрóченням.

splaw, -wu, m. сплав, -ву.

splawek, -wka, m., ryb. поплавєць, -вц'я, поплавóк, -вкá.

splawiacz, lm. -cze, m., spec. сплáвщик.

spławiać I, spławić, -wię, -wiesz, -wił сплавляти, сплавити, -влю, -виш; **~wiać drzewo** сплавляти дерево.

spławiać II, spławić, -wię, -wiesz, -wił *див. stapiać 2.*

spławienie *n.* сплав, -ву.

spławne, -nego, n. плата за сплав.

spławniczy, -czego, m. -czowie, *т. див. spławnik I.*

spławnik I, m. -cy, *т., spec.* лощман; 2) *див. spławiacz.*

spławnik II, m. -ki, *т. див. spławek.*

spławność *ż.* судноплавність, -ності, суднохідність.

spławny 1) (придатний для сплаву дерева) сплавний; 2) (придатний для судноплавства) судноплавний, суднохідний; **♦ kanał ~** відвідний канал, -лу.

spłodzić *див. spładzać.*

spłomieniać, spłomienić, -nie, -nisz, -nił *poet.* 1) спалювати, -люю, -люєш, спалити, -лю, -лиш; 2) робити полум'ям, зводити полум'ям, запалювати, запалити; **//~ się** займатися полум'ям, зайнятися полум'ям; полум'янити (*лише недокон.*).

spłonać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) згоріти, спалитися, -люся, -лишся (*рідше*); 2) (*перен.* — від сорому, хвилювання тощо) спалахнути, спаленити, зашарітися.

spłonka *ż., wojs.* капсуль; **~ wubucha** підришний (вибуховий) капсуль.

spłoszyć *див. spłaszać.*

spłowiaty 1) полинялий, злинялий, вицвілий, побляклий, збляклий; 2) (*про збіжжя*) пожовклий.

spłowieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiele 1) полиняти, вицвісти, -цвіту, -цвітеш, поблякнути, зблякнути; 2) (*про збіжжя*) пополовіти.

spłuczyny, -czyn, błp. помий, -мий.

spłukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, spłukać, -plucę, -pluczesz, -plukał споліскувати, -кую, -куєш,

сполоскати, -лощю, -лощеш; **//~ się 1)** споліскуватися, сполоскатися; 2) (*лише докон.*) *жарт.* прорізатися (в карті).

spłycać, spłycić, -cę, -cisz, -cił 1) робити мілким, зробити мілким; 2) *перен.* здрібнювати, -нюю, -нюєш, здрібнити; (*ідею тощо*) вихолощувати, -лощую, -лощуєш, вихолостити, -лощу, -лостиш.

spłylenie *n.* 1) обміління; 2) *перен.* здрібління.

spłyn, -nu, т. див. spływ.

spłynać *див. spływać.*

spływ, -wu, т. сплив, -ву.

spływać, spłynać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) стікати, стекті, -течу, -течеш; (*кровю* — *ще*) сходити, -джу, -диш, зійти, -йду, -йдеш, спливати, сплисти, -пливу, -пливеш, спливти; **woda ~plywa z góry** вода стікає з гори; 2) (*з водою вниз*) спливати, сплисти, спливти; (*на поверхню води* — *ще*) випливати, виплисти, випливи, виринати, виринути; **tonęła i jeszcze raz rónad wodę ~plynęła** потопала і ще раз спливла (виплила, виринула) на поверхню води; 3) *перен.* спадати, спасти, -паду, -падеш; **nie szczęście za nieszczęściem ~plywa** на нього нещастя за нещастям спадає на нього; 4) (*лише недокон.*) (*про одержу, волосся тощо*) спадати; **szaty z ramion jego do kostek ~plywały** шати спадали з його плечей до кісточок; 5) *поет.* спускатися, спуститися, -пушусь, -пустишся, спадати, спасти; **пос ~plynęła na ziemię** ніч спустилася (спала) на землю; **♦ перен.** **otucha ~nęła w serce** надія зійшла в серце; **//~ się** спливатися, сплистіся, спливтисся, зливатися, злитися (зіллється).

spływek, -wku, т., bud. схил, фріза.

spływowy стічний; **kanał ~** стічний канал, -лу.

spochmurnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli похмурніти, похмарніти.

spocić się, -cę, -cisz, -cił спітніти, спотіти; *розм.* ~ *jak guda mysz* дуже спітніти (спотіти).

spocyny спітнілий, спотілий.

spocząć *див.* **spoczywać.**

spoczynek, -nku, m. відпочинок, -нку, спочинок; *перен.*

przejeść w stan ~nku (був *przeniesionym w stan ~nku*) піти на спочинок, вийти у відставку; ◇ *generał w stanie ~nku* відставний генерал; *перен. поез.* *miejsce wiecznego ~nku* кладовище; *udawać się na ~iti* спати.

spoczynkowy призначений для відпочинку.

spoczywać, spocząć, -cznę, -czniesz, -czął, -czeli 1) відпочивати, відпочити, -чину, -чинеш, спочивати, спочіти; *перен.* ~*czywać* на *laurach* спочивати на лаврах; 2) (на *czym*) (*лише недокон.*) спиратися, опиратися (на що); *cały gmach ~czywa* на *marмуровych kolumnach* цілий будинок спирається (опирається) на мармурові колони; ◇ *перен.* на *im ~czywa* *odpowiedzialność* на ньому лежить відповідальність; *proszę ~czyć (у звертанні)* сидайте, будь ласка!

spod(e) (czego) *przyim.* з-під (чого).

spodeczek, -czka, m., zdr. блюдечко.

spodek, -dka, m. блюдце.

spodenki, -nek, blp., zdr. штанці, -ців; ◇ ~ *sportowe* спортивні труси (трусики).

spodenki *blp., zdr. див.* **spodenki.** **spodłały** який (що) став підлим, негідним.

spodlec, -leję, -lejesz, -lał, -leli ста-ти підлим, негідним.

spodlić, -le, -lisz, -lił зробити підлим, негідним; // ~ *się* *див.* **spodlec.**

spodni спідний; ~*nie* *ubranie* спідний одяг, -гу.

spodniarz, lm. -rze, m., spec. кра-вець, що шие штани.

spodnie, -ni, blp. штани, -нів; *ubrać się w ~* надіти (вдяг-ті) штани.

spodniowy: materiał ~ матеріал на штани.

spodobać się сподобатися; уподобатися (*рідко*).

spodziewać się сподіватися; (*розраховувати на що — це*) надіятися; *nie ~ czego* ро-ким не сподіватися чого з цієї сторони; ~*wam się, że przujdzie* сподіваюся (надіюся), що він прийде.

spodziewanie n. сподівання; *pad ~ (wbrew ~niu)* над усяке сподівання.

spoetycznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli стати поетичним.

spoetyzować, -zuje, -zujesz, -zował поетично зобразити, -ражу, -ра-зйш.

spoglądać, spojrzeć, -rzę, -rzysz, -rzał, -rzeli дивитися, -влюся, -вишся, подивитися; глядіти, -джу, -дійш, поглядіти (*рідко*).

spoglądnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **spoglądać.**

spogodnieć, -nieję, -niał (тільки в 3 osobie) 1) *безос.* в'яснитися, прояснитися, вигогодитися, ви-годинитися; 2) (*перен. — про погляд, обличчя*) проясніти, проясніти.

spogrzewać *tech. див.* **spajać I.**

spoić I *див.* **spajać I.**

spoić II *див.* **spajać II.**

spoidło n. спайка; ◇ *анат.* ~ *wielkie mózgu* (*corpus callosum cerebri*) мозолясте тіло мозку.

spoina ż., tech. спай (род. спаяю), стик, -ку, паз; (*у металах — це*) шов (род. шва), шво.

spoisko n., spec. спайка.

spoistość ż. компактність, -нос-ті.

spoisty 1) компактний; 2) *tech.* який можна спаяти.

spoiwo I, n., anat. сполучна речовина.

spoiwo II n., hut. присаджувальний матеріал при зварюванні.

spojenie I n. 1) спайка; **2)** *тех. див. spoina.*

spojenie II, n., anat. (symphysis) симфіз, -зу, зрощення, зчленування; ◇ ~ kostne (*synostosis*) синостоз, -зу, щільне з'єднання кісток.

spojówka ż., anat. (coniunctiva) кон'юнктива; ◇ zapalenie ~wek кон'юнктивіт, -ту.

spojówkowy anat. (coniunctivalis) пов'язаний з кон'юнктивою.

spojrzeć 1) *див. spoglądać*; **2)** *див. spojzierać.*

spojrzenie n. погляд, -ду; ob rz u s a ć ~niem (кого, со) окидати поглядом (очима, оком) (кого, що); pod czyim ~niem під чийм поглядом; ◇ rz u s a ć ~nia (на кого, на со) поглядати (на кого, на що); zam i e n i a ć ~nia (zam i e n i a ć się ~niaми) (z kim) переглядатися (з ким).

spokojnie спокійно.

spokojniuchno див. spokojniutko.

spokojniuchny див. spokojniutki.

spokojniutki 1) *пестл. спокійненький, спокійнісенький*; **2)** (*дуже спокійний*) спокійнісінький.

spokojniutko 1) спокійненько, спокійнісенько; **2)** спокійнісінько.

Пор. spokojniutki.

spokojność ż. див. spokój.

spokojny спокійний; jestem o t o ~ я спокійний за це; ◇ *перен. bądź ~ a*) не турбуйся; б) будь певен; Ocean Spokojny Тихий Океан, -ну.

spokorniały присмирнілий.

spokornieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli присмирніти.

spokój, -koju, m. спокій, -кою; *розм. daj mi ~!* дай мені спокій, залиши мені в спокій! z a z y w a ć ~koju насолоджуватися спокоєм; z o s t a w i ć w ~koju (кого, со) залишити в спокій (кого, що); ◇ d a ć ~

z a r t o m припинити жарт; d a w a ć ~c z e m u відмовлятися від свого наміру; dla ś w i ę t e g o (dla m i ł e g o) ~koju щоб відчепилися.

spokrewniać, spokrewnić, -nie, -nisz, -nił ріднити, поріднити; //~ się ріднитися, поріднитися.

spokrewnienie n. споріднення; спорідненість, -ності.

spokrewniony споріднений; ~ w l i n i i b o c z n e j споріднений по боковій (по бічній) лінії; ~ w l i n i i p r o s t e j споріднений по прямій лінії.

spolaczeć, -czeje, -czejesz, -czał, -czeli ополячитися, сполячитися, спольщитися, спольщити.

spolaryzować, -zuje, -zujesz, -zował fiz. поляризувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

spolaryzowanie n. поляризування (*докон.*).

spoliczkować, -kuje, -kujesz, -kował (кого) надавати ляпасів (кому).

spoliczkowanie n. надавання ляпасів (кому).

spolonizować, -zuje, -zujesz, -zował колонізувати, -зую, -зуюш (*докон.*); //~ się колонізуватися.

spolonizowanie n. колонізування (*докон.*).

spolszczać, spolszczyć, -cze, -czysz, -czył 1) перекладати на польську мову, перекласти на польську мову; **2)** (кого) ополячувати, -чую, -чуєш, ополячити, сполячувати, сполячити, спольщити; //~ się ополячуватися, ополячитися, сполячуватися, сполячитися, спольщитися, спольщити.

społeczński див. społeczny.

społeczeństwo n. суспільство; ~ s o c j a l i s t y c z n e соціалістичне суспільство; (*громадяни*) громадськість, -кості, суспільність, -ності.

społecznicza громадська працівниця, громадська діячка.

społecznictwo n. громадська діяльність, -ності.

spoleczniczka *ж. див. społecznica*.
spolecznie 1) суспільно; соціаль-
 но; *пор. społeczny*; 2) *заст. див.*
społem.

spolecznik, *lm. -cy, m.* громадський
 працівник, -ка, громадський
 діяч, -ча.

spoleczno-polityczny суспільно-по-
 літичний.

spoleczność *ж.* 1) громадськість,
 -кості; 2) *див. społeczeństwo*.

społeczny суспільний; *hierar-*
chia ~на суспільна ієрархія;
nauki ~не суспільні науки
 (*род. наук*); громадський;
instytucja ~на громадська
 установа; *пор. społeczeństwo*;
 (*в назвах установ, про заходи,*
що перетворюють життя суспіль-
ства — звичайно) соціальний;
reformy ~не соціальні ре-
 форми, -форм; *ubezpiecze-*
nia ~не соціальне забезпечен-

społem *przst.* спільно, гуртом, ра-
 зом.

spomiędzy *przyim.* з-поміж.

sponad *przyim.* з-понад.

spondaiczny *poetyc. див. sponde-*
iczny.

spondeiczny *poetyc.* спондеїчний.
spondej, *lm. -je, m., poetyc.* спон-
 деї.

sponiewierać 1) (*одяг*) обшарпа-
 ти, обтріпати, подерти, подрати,
 -деру, -дереш; 2) (*людину*) зне-
 славити, -влю, -виш, обкласти
 лайкою.

sponiewierany 1) обшарпаний, об-
 тріпаний, подертий; 2) знесла-
 влений; *пор. sponiewierać*; 3) (*про*
вигляд людини) пом'ятий, ви-
 снажений, вісмоктаний.

sponaniczność *ж.* спонтанність,
 -ності.

sponaniczny спонтанний.

sponurzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał,
 -rzeli похмуріти, стати пону-
 рим.

spopielać, **spopielić**, -lę, -lisz, -lił
 спопеляти, спопеліти; //~ się
 спопелятися, спопелітися.
spopielały спопелілий.

spopieleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli
 спопелітися, спопеліти.

spopielenie *n.* спопеління.

spopielić *див. spopielać*.

spopod *przyim.* з-під.

spopularyzować, -zuję, -zujesz, -zo-
 wał популяризувати, -зую, -зү-
 еш (*докон.*).

spopularyzowanie *n.* популяризу-
 вання (*докон.*).

spor, -ru, *m., bot.* спора.

spora *ж., biol.* спора.

sporadycznie спорадично.

sporadyczność *ж.* спорадичність,
 -ності.

sporadyczny спорадичний.

sporność *ж.* спірність, -ності.

sporny спірний; **kwestia** ~на
 спірне питання.

sporo *przst.* чимало, багато;
 ~czasu upłynęło чимало ча-
 су минуло; ~robota mu
 idzie nie ~робота йому не
 йде гаразд (*не спориться*).

sporowce, -ców, *blp., bot.* спорові,
 -вих.

sport, -tu, *m.* спорт, -ту; *upra-*
wiać ~займатися спортом; ◇
перен. несах. robić sobie ~
z czego забавлятися чим.

sportowiec, -wca, *lm. -wcy, m.*
 спортсмен.

sportowo по-спортівному.

sportowy спортивний.

sportsman, *lm. -ni, m. див. sporto-*
wiec.

sportsmen, *lm. -ni, m. див. sporto-*
wiec.

sportsmenka *ж.* спортсменка.

sportsmeński спортсменський.

spory чималий, великий; ~ka-
 wał drogi чималий шмат до-
 роги.

sporysz, -szu *a. -sza, lm. -sze, m.,*
bot. (claviceps purpurea) ріжків,
 -ків.

sporządzać, **sporządzić**, -dzę, -dzisz,
 -dził виготовляти, виготовити,
 -тую, -туєш, виготовити, -влю,
 -виш; (*план, кошторис тощо*)
 складати, скласти, -кладу, -кла-
 деш; ~dzieć *a k t* скласти
 акт.

sporządzenie *n.* виготовлення; складення. *Пор.* **sporządzać**.

sporzyć się, -rzy, -rzyło іті га-рзд, спóритися.

sposepnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli похмурніти, похмарніти.

sposobić, -bię, -bisz, -bił (кого, со до czego, на кого, на со) *przest.* готувати, -тую, -туєш (кого в що); ~ супа на адwokata готувати сина в адвокати; // ~ się (do czego) готуватися (до чо́го).

spособik, -ku, m., pot. спóсіб, -собу.

spособność *ż.* нагóда; dawać (nastręczać) кому ~ (czego, do czego) давати кому нагóду (зробити що); mieć ~ (coś zrobić) мати нагóду (робити що); nadarza się ~ (czego, do czego) трапляється нагóда (зробити що); nie było po temu ~ci не було нагóди зробити це; przy ~ci при нагóді, принагóдно; przy każdej ~ci при кожній нагóді; szukać ~ci шукати нагóди; znaleźć ~ci (coś zrobić) знайти нагóду (зробити що).

spособny *przest.* 1) (на со) здатний (до чо́го, на що, зробити що); 2) (dla kogo, do czego) відповідний (для ко́го, для чо́го); 3) (про час) слýшний.

spособ, -sobu, m. 1) спóсіб; -собу; браć się на ~ (na ~soby) добира́ти спóсоби; ~ dobywania środków do życia спóсіб добування засобів (до) існування; tym (takim) ~sobem (w ten ~, w taki ~) а) та́ким чи́ном; б) та́ким спóсобо́м, в та́кий спóсіб; 2) (spocić dić) за́сіб, -собу; były po temu ~soby були засоби для чо́го; chwycić się (używać) wszelkich ~sobów вживати вся́ких за́соби́в (захо́дів); па wszystkie ~soby (wszystkimi ~sobami, wszelkimi ~sobami) всі́ма за́соби́ми; ♢ на ~ francuski на фран-

цу́зький ла́д; па (w) iппу ~ по-и́ншому, іна́кше; па swój ~ по-сво́єму; па to nie ma ~sobu на це нема́є ра́ди, тут нічо́го не вдієш; nie ~ (zrobić со), nie było ~sobu (zrobić со) немо́жливо (зро́бити що); ~ postępowania пово́дження, поведі́нка; ~sobem próbuje z metoю (для) спрóби; w jaki ~? я́ким чи́ном? w jakiś ~ я́кимсь чи́ном; żadnym ~sobem (w żaden. ~) в нія́кому (жо́дному) ра́зі.

spospolicieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli *div.* spowszechnieć.

spostponować, -nuje, -nujesz, -nował (кого, со) зне́хтувати, -тую, -туєш (кого, що і ким, чим).

spostrzec *div.* spostrzegać.

spostrzegacz, lm. -cze, m. спостере́жник, спостері́ач, -ча́.

spostrzegać, spostrzec, -rzegę, -rzeżesz, -rzegł спостері́гати, спостере́гти, -режу́, -реже́ш, поми́чати, поми́тити, -мічу́, -мітиш; // (лише докон.) ~ się спохва́титися, -хвачу́ся, -хвяти́шся.

spostrzegalny виді́мий.

spostrzegawczość *ż.* спостере́жливість, -вості́.

spostrzegawczy спостере́жливий; u myśli ~ спостере́жливий ро́зум, -му.

spostrzeżenie *n.* спостере́ження; (dla — ще) заува́ження, помі́чення; prowadzić ~nia ве́сти спостере́ження; robić (czynić) ~nia робі́ти спостере́ження.

spóśród *przym.* з-по́між.

spotęgować, -guje, -gujesz, -gował 1) збі́льшити; (uwagę, pilność тощо) поси́лити; 2) *mat.* підне́сти до степеня; ♢ ~ siły підня́ти ми́ць.

spotęgowanie *n.* 1) збі́льшення; поси́лення; ~ ruchu rewolucyjnego поси́лення револю́ційного ру́ху; 2) *mat.* підне́сення до степеня. *Пор.* **spotęgować**.

spowiadać, spowieć, -wije, -wiesz,
-wił (czym, w co) 1) (немовля)
(с)пови́дати, (с)пові́ти (-в'ю,
-в'еш і -вію, -віеш) (в що);
2) *перен.* о(б)горта́ти, о(б)гор-
ну́ти, опови́дати, опові́ти, пови-
вати, пові́ти (чим); *мгрок*
~**wil** zieміє *присмерк* о(б)-

горну́в (опові́в, пові́в) зéмлю.
spowinać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
dok. див. spowijać.

spowinięty (czym, w co) 1) (с)по-
ві́тий (в що); о(б)го́рнений,
опові́тий, пові́тий (чим). *Пор.*
spowijać.

spowinowacać, spowinowacić, -cę,
-cisz, -cił рідни́ти, зри́дні-
ти; //~ się рідни́тися, зри́д-
ні́тися.

spowinowacenie *n.* спорі́дненість,
-ності, спорі́днення; ◇ *псих.*
~ w o b r a ż e ń асоціа́ція
іде́й.

spowinowacony який (що) зри́д-
ни́вся, зри́днений.

spowodować, -duję, -dujesz, -dował
спричині́ти, -ню, -ниш (що),
спричині́тися (до чо́го); to
~wało katastrofę це спри-
чинило́ся до катастро́фи, це
спричинило́ катастро́фу.

spowszechniały *див. spowszedniały.*
spowszechnieć *див. spowszednieć.*
spowszedniały який (що) став бу-
де́нним.

spowszednieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli ста́ти буде́нним.

spoza (czego) *przym.* з-по́за, з-за,
із-за (чо́го).

spozierać, spojrzeć, -rzę, -rzysz,
-rzał, -rzeli диві́тися, -влю́ся,
-ви́шся, подиві́тися; гляді́ти,
-джу́, -діш, глянүти.

spoziomować, -muję, -mujesz, -mo-
wał *geod.* нівелюва́ти, -лю́ю,
-лю́єш (*докон.*).

spoziomowanie *n., geod.* нівелю-
ва́ння (*докон.*).

spożycie *n.* спожиття́.

spożyć *див. spożywać.*

spożytkować, -kuje, -kujesz, -kował
(co) ви́користати (що); ~ ma-
teriały do prasy пауко-
ве́й ви́користати матеріа́ли для
науко́вої пра́ці.

spożytkowanie *n.* ви́користання.

spożywać, spożyć, -żyję, -żyjesz,
-żył (co) спожи́вати, спожи́ти,
-живу́, -живе́ш; (*книж. — ще*)
істи (ім, іси́), з'істи; ~żywać
obiad істи обі́д, обі́дати.

spożywca, -cy, *lm.* -cy, *m.* спожи́-
вач, -ча́.

spożywczy 1) (що стосується спо-
жива́чів) спожи́вчий; stowa-
rzenie ~cze спожи́вче
това́ріство; 2) (*істинний*) хар-
чови́й; produkty ~cze хар-
чові́ проду́кти, -тів; prze-
mysł ~ харчова́ промисло́-
вість, -вості; 3) (що стосується
харчових проду́ктів) продо́воль-
чий; sklep ~ продо́вольчий
мага́зин; 4) *ек.* спожи́вний;
~cza wartość спожи́вна ва́р-
тість, -тості.

spód, spodu, *m.* спі́д (*род.* споду́);
(тканини — *ще*) ви́воріт, -роту.

spódnica *ż.* спі́дниця.

spódniczarka *ż., kraw.* спі́днич-
ниця.

spódniczka *ż., zdr.* спі́дничка.

spój, spoju, *lm.* spoje, *m., tech.*
спа́й (*род.* спа́ю), спа́йка.

spójnia *ż.* 1) спа́яність, -ності,
спа́йка; 2) *політ.* зми́чка; ~ go-
spodarcza między mia-
stem i wsią економі́чна зми́ч-
ка між мі́стом і се́лом.

spójnik *m., gram.* сполу́чник.

spójnikowy *gram.* сполучнико́вий.

spójność *ż., fiz.* зчепні́сть, -ності,
зчепле́ння.

spójny компактний.

spółnik *m. див. wspólnik.*

spółnota *ż. див. wspólnota.*

spółczesny *див. wspólnoczesny.*

spółczyć *див. współczyć.*

spółdzielca, -cy, *lm.* -cy, коопера́-
тор, -ра.

spółdzielczość *ż.* коопера́ція.

spółdzielczy коопера́тивний;
bank ~ коопера́тивний банк,
-ку; udział ~ коопера́тивний
пай (*род.* па́ю).

spółdzielnia *ż.* коопера́тив, -ву;
~ mieszkaniowa житло-
ви́й коопера́тив; ~ produk-
cyjna виробни́чий коопера́тив.

spółgłoska *ż., gram.* при́голосний,
-ного.

spółgłoskowy *gram.* при́голосний.

spółka *ż.* 1) (*про організацію*) то-
ва́ріство; (*торг. — ще*) компа́-

нія; *торг.* ~ аксу́жна акціо-
нёрне товари́ство; *мат.* reguła
~ki пра́вило товари́ства; *торг.*
~ z ograniczoną odpo-
wiedzialnością товари́ство
з обмеженою відпові́дальністю;
2) (*перен. нескв.*) спі́вучасть,
-ті; ро́тава́є ко́го о ~ке
підозріва́ти ко́го в спі́вучасті;
◇ у́зywać па ~ке спі́льно
користи́ватися.

spółkować, -kuje, -kujesz, -kował
(z kim) *fizjol.* зляга́тися.

spółkowy *handl.* який (що) сто-
сується товари́ства (компані́ї);
(у контеќсті) товари́ства; комп-
пані́ї то́що; ка́пітаł ~ ка́пі-
та́л товари́ства (компані́ї). *Пор.*
spółka.

spółrzędny *див. współrzędny.*

spółuczestnictwo *n. див. współ-*
uczestnictwo.

spółuczestnik *m. див. współuczest-*
nik.

spór, sporu, m. суперечка, спір
(*род. спору*), спірка; ~ lite-
racki літерату́рна суперечка
(спірка), літерату́рний спір;
rozstrzygnąć ~ ві́ршити
суперечку (спірку, спір);
wsiaćgnąć kogo w ~ втя́г-
ти (втягну́ти) ко́го в суперечку
(в спірку, в спір); wdać się
z kim w ~ вступи́ти з ким
в суперечку (в спірку, в спір);
wieść (*prowadzić*) z
kim ~ вести́ з ким суперечку;
(спірку, спір); ◇ *юр.* wyto-
czyć komu ~ пода́ти в суд
на ко́го.

spóźniać się, spóźnić się, -nię,
-nisz, -nił 1) спі́зняватися, -ню-
юся, -нюєшся, спі́знятися, спі́з-
нитися, -ніюся, -нишся, запі́зня-
ватися, запі́знитися; ~niać się
до обо́в'язко́в (до пра-
су) спі́зняватися (спі́знятися)
на робо́ту; ~nić się па ро-
сіа́г спі́знятися на по́їзд (до
по́їзда); 2) (*про годинник*) від-
става́ти, -стаю́, -стаєш, відста́-
ти, -ста́ну, -ста́неш; ~niać się
па до́бу о kwadrans

відстава́ти чверть години на
добу́.

spóźnienie (się) *n.* спі́знення, за-
пі́знення.

spóźniony 1) пі́зній; ~па ро́га
пі́зня порá, пі́зній час, -су;
2) (w czym) який (що) відста́в,
відста́лий (в чо́му).

spracować, -cuję, -cujesz, -cował
спрацюва́ти, -цюю́, -цюєш, ви-
снажити пра́цею; ~wane ге́се
спрацюва́ні (ві́снажені пра́-
цею) ру́ки (*род. рук*); //~ się
спрацюва́тися, ві́снажитися пра́-
цею.

sprać I *див. spierać* I.

sprać II, -pioře, -pierziesz, -prał
відлупи́ти, -плю́, -пиш (ко́го).

spragniony 1) (що хоче пии) спра́глий; 2) *перен.* жа́дний,
жа́дібний.

spraktykować, -kuje, -kujesz, -ko-
-wał (co) пі́знати на пра́ктиці
(що).

sprasowywać, -wuję, -wujesz, -wy-
-wał, sprasować, -suje, -sujesz,
-sował спресовува́ти, -вую́,
-вуєш, спресува́ти, -сую́, -суюєш.

spraszac, sprosić, -szę, -sisz, -sił
спро́шувати, -шую́, -шуєш, спро-
си́ти, -прошу́, -про́сиш, склика́-
ти, склика́ти, -кличу́, -кли́чеш;
~szać gości spróшувати
(склика́ти) госте́й.

sprawa *ż.* спра́ва; діло (*pidше*);
bieg ~wy хід спра́ви; ~ bie-
rze dobry obrót спра́ва по-
верта́є на до́бре; ~ hogo-
wa спра́ва че́сті; mieć ~wę
do kogo ма́ти спра́ву (діло)
до ко́го; mieć ~wę z kim
ма́ти спра́ву (діло) з ким; mie-
szać się do spraw jakich
втруча́тися (вмішувати́ся, мі-
ша́тися) до яких справ; Mini-
sterstwo Spraw We-
wnętrznych Міністе́рство
вну́трішніх справ; Minister-
stwo Spraw Zewnętrz-
nych Міністе́рство закордо́н-
них справ; ~ osobista осо-
біста спра́ва; podnieść
(wysunąć, postawić)

~wę порушити справу; *розм.* покріє ~wę провалити справу (діло); *порієгає* ~wę підтримувати справу; *pro-wa-dzić* ~wę вести справу (діло); *rozpatrzeć* ~wę розглянути справу; *rozstrzygnąć* ~wę вирішити справу; *stać* ~wu стан справи; ~ *stoi* (*przedstawia się*) *dobrze*, *źle* стан справи хороший, поганий; *to* *moja* ~ це моя справа (це моє діло); *юр.* *u-mo-rzyć* ~wę припинити справу; *w-tajemniczać* *kogo* *w* ~wę посвячати когось у справу (в діло); *w tej* ~wie у цій справі (в цьому питанні); *wy-grać* ~wę виграти справу; *юр.* *wy-toczyć* ~wę порушити справу; *zakończyć* ~wę закінчити справу (діло); *załatwić* ~wę влаштувати справу; *zasyriać* ~wę занедабувати (занехаювати) справу; *zda-wać* *sobie* ~wę (*z czego*) здавати собі справу (з чого, в чому, про що); *перен.* *życie* *przetoczyło się* *nad tą* ~wą життя зняло цю справу з денного порядку; *◇* *na do-brą* ~wę (*вставне словосполучення*) власне кажучи; ~ *się* *toczy* *o co* йдеться про що; *trudna* *z nim* ~ тяжко з ним; *za* ~wą *kogo* чимись зусиллями; *zda-wać* *komu* ~wę (*z czego*) звітувати (ся), -туюся, -туюсь, робіти звіт (комусь, перед ким про що), давати звіт (комусь про що).

sprawca, -су, *lm.* -су, *m.* (*czego*) винуватець, -ця (чого).

sprawczy *ż.* (*czego*) винуватниці (чого).

sprawdzać, sprawdzić, -dzieć, -dzisz, -dził перевіряти, перевірити; //~ *się* справджуватися, -джуся, -джуєшся, справдітися (справджуся, справдішся), здійснюватися, -нююся, -нююєшся, здійснитися.

sprawdzalny який можна перевірити.

sprawdzenie *n.* перевірка, перевірення.

sprawdzian, -nu, rzadziej -na, m. 1) критерій, -рію; 2) *тех.* контрольний апарат.

sprawdziciel, lm. -le, m., spec. випробувач.

sprawdzić *div.* **sprawdzać.**

sprawiać, sprawić, -wić, -wisz, -wił 1) справляти, справити, -влю, -виш; (*прійом, забаву* — *ще*) влаштовувати, -вую, -вуєш, влаштовувати, -тую, -туєш; (*спричиняти та ін.* — *ще*) робіти, -блю, -биш, зробіти; ~**wić** *komu* *nie-spodziankę* зробіти комусь сюрприз; ~**wić** *komu* *przyciemność* зробіти комусь приємність; ~**wić** *komu* *przekrość* зробіти прикрість комусь; ~**wić** *sobie* *garnitur* справити собі костюм; ~**wiać** *wesele* справляти (влаштовувати) весілля; ~**wić** *wrażenie* *na kogo* справити (зробіти) враження на когось; 2) *кул.* потрошити, випотрошити, пінати, випатрати; *◇* *розм.* ~**wić** *komu* *lanie* *dąki* прочухана комусь; *przypadek* ~**wił**, *że*... трапилося, що...

sprawiać się, sprawić się, -wić, -wisz, -wił (*z czym*) справлятися, справитися (з чим).

sprawiedliwie справедливо.

sprawiedliwość *ż.* 1) справедливість, -вості; *kierować się* ~cią керуватися справедливостю; *roczucie* ~ści почуття справедливості; 2) *юр.* правосуддя; *oddać* *kogo* *w ręce* ~ści віддати когось у руки правосуддя; *◇* *Ministerstwo Sprawiedliwości* Міністерство юстиції; *oddać* *komu* ~ віддати комусь належне; ~**ści** *stało się* *zadost* правосуддя восторжествувало.

sprawiedliwy справедливий, слухний; ~**wa** *ka* *ga* *śluśna* (спра-

ведліва) кара; слішне (справедливо) покарання.

sprawka, (*szczęście w lm.*) -wki, -wek, *ж., пол.* 1) діляця, -лєць; сіємпе ~ki тємні діляця; 2) (*осудний вчинок*) вїтївка, штўка; \diamond *розм.* to jego ~ це його робота.

sprawnie справно.

sprawność *ж.* справність, -ності.

sprawnu справний; \diamond ~ do pracy i obrony готівий до праці і оборони; ~ne wojsko боездатне військо.

sprawować, -wuję, -wujesz, -wował (*со*) виконувати, -ную, -нуєш (що); \diamond *книж.* ~ urząd займати посаду; ~ władzę бути при владі; //~ się поводитися, -джуся, -дишся.

sprawowanie się *n.* поведінка.

sprawozdanie *n.* (z czego, o czym) звіт -ту (про що); ~ roczne z działalności річний звіт про діяльність; składać z czego ~ звітувати(ся), -тўю(ся), -тўєш(ся), робити (давати) звіт (про що).

sprawozdawca, -су, *lm.* -су, *m.* 1) той, що звітує(ться); автор звіту; 2) (*газетний*) кореспондент; ~ umysłny спеціальний кореспондент (спецкор); 3) (*театральний*) рецензент.

sprawozdawczo-wyborczy звітно-виборний.

sprawozdawczość *ж.* звітність, -ності.

sprawozdawczy звітний; rok ~ звітний рік (*род. року*).

sprawozdawczyni *ж.* 1) та, що звітує(ться); авторка звіту; 2) кореспондентка; 3) рецензент. *Пор.* sprawozdawca.

sprawunek, -nku, *m.* покупка; iść (chodzić) po ~nki (za ~nkami, ~nki załatwiać) йти (ходити) за покупками.

sprecyzować, -zuje, -zujesz, -zował уточнити.

sprecyzowanie *n.* уточнення.

spręgaować, -ruje, -rujesz, -rował

1) препарувати, -рўю, -рўєш (*докон.*); (*ліки — звичайно*) приготувати, -влю, -виш; 2) *перен. розм.* змайструвати, -рўю, -рўєш.

Sprewa *ж.* Шпре(е) (*невідм.*).

sprezentować, -tuje, -tujesz, -tował (*kogo komu*) *prześć.* відрекомендувати, -дўю, -дўєш, представити, -влю, -виш (*kogo komu*); \diamond *військ.* ~ broń взяти на караул; //~ się 1) (*komu*) відрекомендуватися, представитися (*komu*); 2) (*przed kim*) показати себе (*komu*).

sprężać, **sprężyc**, -że, -żysz, -żył *tech.* (*повітря, газу, пару*) стискати, стискувати, -кую -куєш, стіснати.

sprężarka *ж., tech.* компресор, -ра. **sprężony** *tech.* стіснений, стіснений.

sprężyc *див.* sprężać.

sprężyk *m., ent. (elater)* ковалік.

sprężyna *ж.* 1) пружина; *перен.* być (główną) ~ną czego бути пружиною (рушійною силою) чого; *військ.* ~ iglicowa бойова пружина; ~ naciskowa (sprustowa) (*в замку рушниці*) спускова пружина; 2) (*y wozie*) ресора; \diamond *перен.* roguścić wszystkie ~ny вжити всіх заходів.

sprężyniarnia *ж., spec.* фабрика пружин.

sprężynka *ж., zdr.* пружинка; \diamond *перен. розм.* w głowie mu pękła ~ у нього клєпки не стає в голові.

sprężynować, -nuje, -nujesz, -nował *spec.* давати пружини (*до меблів*).

sprężynownia *ж.* склад пружин.

sprężynowy пружинний; *matęgas* ~ пружинний матрац.

sprężystość *ж.* 1) пружність, -ності; пружістість, -тості; 2) енергійність, -ності, діяльність. *Пор.* sprężysty.

sprężysty 1) пружний; пружистий (*рідше*); 2) *перен.* енергійний, діяльний.

sprężycie енергійно, діяльно;
działać ~ діяти енергійно.

sprinter, lm. -rzy, m., sport. спринтер, -ра.

spróbować *див.* próbować.

sprofanować, -nuje, -nujesz, -nował
спрофанувати, -ну́ю, -ну́єш.

sprojektować, -tuje, -tujesz, -tował
спроєктувати, -ту́ю, -ту́єш.

sproletaryzować, -zuje, -zujesz, -zował
пролетаризувати, -зу́ю, -зу́єш (докон.).

sproletaryzowanie *n.* пролетаризування (докон.).

sprosić *див.* spraszać.

sprośny *див.* sprośny.

sprosta *przst.* спроста.

sprostaczeć, -czeje, -czejesz, -czał, -czeli ста́ти гру́бим.

sprostać 1) (czemu) спра́витися, -влю́ся, -ви́шся (з чим); ~ z zadaniu спра́витися з завда́нням; 2) (кому czym, w czym) зрівня́тися (з ким щодо чо́го, відно́сно чо́го).

sprostować, -tuje, -tujesz, -tował
1) (закиди, обвинувачення тощо) спростува́ти, -ту́ю, -ту́єш;
2) (помилку) ви́правити, -влю́, -ви́ш; 3) *див.* wyprostować.

sprostowanie *n.* 1) спростува́ння;
2) ви́правлення; *пор.* sprostować; 3) (лише в мн.) дру́к. спісок друка́рських поми́лок;
4) *див.* wyprostowanie.

sproszkować, -kuje, -kujesz, -kował
1) розте́рти на порошо́к; 2) перетво́рити в порошо́к.

sproszkowanie *n.* 1) розте́рття на порошо́к; 2) перетво́рення у порошо́к.

sproszkowany 1) розте́ртий на порошо́к; 2) перетво́рений у порошо́к. ◊ mleko ~не сухе молоко́.

sprościć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli ста́ти гру́бим, некульту́рним.

sprośnie *arch.* непристо́йно, безсо́ромно.

sprośność *ż., arch.* непристо́йність, -но́сті, безсо́ромність.

sprośny *arch.* непристо́йний, безсо́ромний, со́роміцький, со́ромітний.

sprowadzać, sprowadzić, -dzę, -dzisz, -dził 1) приво́дити, -во́джу, -во́диш, приве́сти, -веду́, -ведеш, спрова́джувати, -джую, -джуєш, спрова́дити, -ва́джу, -ва́диш; ~dzać go ści do domu приво́дити (спрова́джувати) госте́й до́дому; 2) *торг. i in.* ви́писувати, -сую, -суєш, ви́писати, -пишу, -пишеш; ~dzić towaru ви́писати това́ри; (*особисто*) приво́зити, -во́жу, -во́зиш, привезти́; ~dzić meble kolejną привезти́ ме́блi залі́зничцею; 3) (*вниз тощо*) зво́дити, зве́сти; *мат., перен.* ~dzić do wspólnego mianownika зве́сти до одно́го (спі́льного) знаме́нника; ~dzać kogo па mapie зве́дити ко́го на ма́пi; ~dzić kogo ze schodów зве́сти ко́го iз схо́дiв; 4) (*перен. — розмову, думку тощо*) перево́дити, пере́вести; ~dzać kogo па zagadnienie czego перево́дити чи́ю ува́гу на пита́ння чо́го; ~dzić rozmowę па domowe спра́ву пере́вести розмо́ву на до́машні спра́ви; //~ się (dokąd) переби́ратися, перебра́тися, *беру́ся, -берешся, переі́ждати, переі́здити, -ї́джу, -ї́диш, переї́хати, -ї́ду, -ї́деш (куди́); ~dzić się па nowe mieszkanie перебра́тися (переї́хати) на нову́ кварта́ру; 2) (do czego) зво́дитися (до чо́го).

sprowadzenie *n.* 1) приве́днення, спрова́дження; 2) ви́писка; при́віз, -во́зу, привезе́ння; 3) зве́днення; 4) пере́від, -во́ду, пере́веднення. *Пор.* sprowadzać.

sprowadzić *див.* sprowadzać.

sprowadzka *ż.* переї́зд на нову́ кварта́ру.

sprowokować, -kuje, -kujesz, -kował
спровокува́ти, -ку́ю, -ку́єш.

spróbować, -buje, -bujesz, -bował

1) спробувати, -бую, -буеш, по-спробувати; ~ *s z s z c z e ś c i a* спробувати (попробувати) щастя; 2) (*страви, напою*) покуштувати, -тую, -тұеш, покушати; // ~ *się* (z kim) помірятися сілами (з ким).

spróchniały спорохнілий, порохнявий, трухлий, трухлявий.

spróchnieć, -nieje, -niał спорохнівити, струхнути.

spruwać, spruć, -pruję, -prujesz, -pru! спорювати, -рюю, -рюеш, спороти, -рю, -реш.

spryciarz ж., *żart.* спритниця, спритна жінка.

spryciarz, m. -rze, m., żart. спритник, спритна людина.

spryskać сприснути, сприскати.

spryt, -tu, m. спритність, -ності, меткість, -кості, проворність.

sprytnie спритно, метко, проворно.

sprytny спритний, меткий, проворний.

sprząc *див. sprzągać.*

sprzączka ж. пряжка.

sprząg, sprzęgu, m. запряг, -гу, запряжка; пара запряжених коней *a.* волів.

sprząść, sprzęde, sprzediesz, sprzedał, sprzedałi спрясти, -пряду, -прядеш.

sprzątaczk ж. прибиральниця.

sprzątać, sprzątnąć, *ne, *niesz, -nął, -nęli 1) прибирати, прибирати, -беру, -береш; ~ *tać* *rok* ój прибирати в кімнати; ~ *tać* *ze stołu* прибирати з столу; (*зеть*) забирати, забрати; ~ *tnąć* *książkę ze stołu* забрати книжку з столу; 2) (*збіжжя з поля*) збирати, зібрати (зберу, збереш); 3) (*со*) (*лише докон.*) (*про крадіжку*) потягти, -гну, -гнеш, поцупити, -плю, -пиш (що); 4) (*кого*) (*лише докон.*) *перен.* зігнати з світу; *♦ перен.* ~ *tać* *со z drogi* усувати що з дороги.

sprzążeczka ж., *zdr.* пряжечка.

sprzeciw, -wu, m. 1) заперечення; (*енергійний*) протест, -ту;

2) *юр.* апеляція; *wnieść* (*założyć*) ~ подати апеляцію.

sprzeciwiać się, sprzeciwić się, -wię, -wiesz, -wił (кому, czemu) 1) ставати проти, стати проти (кого, чого); чинити опір, учинити опір (кому, чому); (*бути іншої думки*) не погоджуватися, -джуюся, -джуєшся, не погодитися, -годжуся, -годишся (з ким, з чим); (*виступати проти чого*) заперечувати, -чую, -чуєш, заперечити (проти чого); 2) (*не відповідати чому*) суперечити (чому); *je d n o ~ w i a się d r u g i e m u* одно другому суперечить; *to się ~ w i a z w y c z a j o w i c e* суперечить звичаю.

sprzeczać się сперечатися, спорити, споритися.

sprzeczka ж. суперечка, спір (*род. спору*), спірка; *pro w a d z i ć z k i m ~ k ę* вести з ким суперечку (спір, спірку); *w d a ć się z k i m w ~ k ę* почати суперечку (спір, спірку) з ким.

sprzecznie суперечно, суперечливо.

sprzeczność ж. 1) суперечність, -ності; протиріччя (*рідше*); ~ *ci klasowe* класові суперечності (протиріччя); *nie d a j ą c e się p o g o d z i ć ~ c i* непримиренні суперечності, -тей; 2) (*про контраст*) протилежність, -ності; ~ *charakterów* протилежність характерів; *♦ być* (*pozostawać, stać*) *w ~ c i z s a m y m s o b ą* суперечити самому собі.

sprzeczny 1) суперечний, суперечливий; ~ *ne p o g l ą d y* (*z d a n i a*) суперечні погляди, -дів; 2) (*z czym*) суперечний, протівний (чому); ~ *z p r a w d ą* суперечний (протівний) правді; 3) *див. sporny.*

sprzed з-перед; (*рідше*) з-під; ~ *no s a* з-перед (з-під) носа.

sprzedać *див. sprzedawać.*

sprzedajnie по-продажному.

sprzedajność ж. продажність, -ності; (*перен. — це*) запроданство.

sprzedajny 1) *перен.* прода́жний; *с*л^ов^ие^к *~* прода́жна лю́дина, запрода́нець, -ця; 2) *прям.* *див.* **sprzedażny**.

sprzedanie *n.* прода́ж, -жу; *do ~nia* для прода́жу, на прода́ж.
sprzedawać, -daje, -dajesz, -dawał, sprzedać продава́ти, -даю́, -да́еш, прода́ти, -да́м, -да́си; *~dawać* *со* *па* *sztuki* продава́ти *що* *пос*т^у́чно; *~dawać* *па* *р*п^ии продава́ти *на* *п*ни; *присл.* *nie ~dawaj* *niedź* *wiedzia*, *róki* *nie* *zab*ity не продава́й *ш*ку́ри, не уби́вши *з*віра; *~dawać* *z* *przetargu* продава́ти *з* *тор*гів; *// ~ się* продава́тися, прода́тися; (*перен.* — *ще*) запрода́ватися, -дую́ся, -дую́сь.

sprzedawca, -cy, lm. -cy, m. продаве́ць, -ця́.

sprzedawczyk, lm. -ki, m., pogardl. запрода́нець, -ця́.

sprzedawczyń *ż.* прода́вщи́ця, продаве́ць, -ця́.

sprzedaż *ż.* прода́ж, -жу; *~* *sto*li^kowa прода́ж *з* *лот*ків; *~* *z* *licytacji* прода́ж *з* *молот*ка́; *◇* *mieć* *со* *па* *~* продава́ти *що*; *~* *publiczna* *auk*ціо́н, -ну, *publ*і́чні *тор*гів, -гів.
sprzedażny прода́жний; *се* *па* *~* *па* *прода́жна* *ці*на́.

sprzeniewierca *m. div.* **przeniewierca.**

sprzeniewierzać, sprzeniewierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*до*віре́ні *гро*ши) *роз*тра́чувати, -чую́, -чу́єш, *роз*тра́тити, -тра́чу, -тра́тиш; *// ~ się* (*кому*) *зло*жива́ти *чи*́м *до*ві́рям, *зло*жы́ти *чи*́м *до*ві́рям.

sprzeniewierzenie *n.* (*до*ві́рених *гро*шей) *роз*тра́та; *// ~ się* *зло*жива́ння *чи*́м *до*ві́рям.

sprzeniewierzyć *div.* **sprzeniewierzać.**

sprzewrotnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти *дво*лі́чним (*дво*е́-ду́шним).

sprzęcik, -ku, m., zdr. (*ста*туе́тка *i* *под.*) *га*рна *д*рі́бни́чка.

sprzęg *m. div.* **sprząg.**

sprzęgacz, lm. -cze, m., tech. *з*чеп, -пу.

sprzęgać, sprząc, -przęgnę, -przęgniesz, -przągl, -przęgli 1) *сп*ряга́ти, *сп*рягáти, -пряжý, -пряжéш; 2) *зал., tech.* *з*чі́плювати, -люю́, -лю́єш, *з*чепі́ти, -плію́, -пиш; *// ~ się* *сп*ряга́тися, *сп*рягáтися.

sprzęgło *n., tech., kol.* *з*чеп, -пу, *з*чі́пка; *~* *auto*matyczne *auto*matýчний *з*чеп, *auto*matýчна *з*чі́пка.

sprzęgnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. div.* **sprzęgać.**

sprzęt *I, -tu, m.* 1) *пред*ме́т *кі*м^на́тного *уме*бл^юва́ння; 2) *зб.* *у*ста́ткува́ння; *~* *radio*wy *radio*уста́ткува́ння; *◇* *вій*ськ. *~* *na*sl^uchow^y *у*з^вукоу́л^ов^лова́льна *у*ста^но́вка; *вій*ськ. *~* *saperski* *зна*ря́ддя *для* *ко*па́ння *тран*ше́й; *вій*ськ. *~* *ta*bo^rowy *о*бóз^не *ма*йнó; *~* *wo*jeⁿny *у* *вій*ськóва *т*ех^ні́ка.

sprzęt *II, -tu, m., roln.* *з*би́рання *вро*жа́ю.

sprzężaj, -ju, lm. -je, m., przest. *за*п^ряж^на́ *ху*до́ба, *за*п^ряж^ний *с*кот, -та́.

sprzężajny *przest.* *за*п^ряж^ний.

sprzężenie *n.* 1) *сп*ря́ження; 2) *з*чепле́ння. *Пор.* **sprzęgać.**

sprzyjać (*кому*) *сп*ря́яти (*ком*у́); *◇* *szczę*ście *tu* *~ja* *й*ому́ *ща*сті́ть.

sprzyjający *сп*ря́тливий; *wa*g^upkⁱ *~* *се* *сп*ря́тливі *у*мо́ви, -мо́в; *wiatr* *~* *сп*ря́тливий *ві*тер, -тру.

sprzyjanie *n.* *сп*ря́яння.

sprzykrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*ко*му *со*) *ви*к^лика́ти *в* *ко*́го *п*очу́т^я *на*б^рід^ливості; *// ~ się* *на*б^рід^нути, *на*до^ку́чити.

sprzymierzać się, sprzymierzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył (*з* *kim*) *у*кла́дати *со*ю́з, *у*кла́сти *со*ю́з (*з* *kim*).

sprzymierzenie się *n. div.* **przy-**
mierz.

sprzymierzeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* союзник.

sprzymierzeńczy союзницький; **wojska ~cze** союзницькі армії, -мії.

sprzymierzeńczyni ж. союзниця.

sprzymierzony I l') союзний; **mo-
carstwa ~ne** союзні держа-
ви, -жів; 2) *див.* **sprzymie-
rzeńczy**.

sprzymierzony II, -rzonego, *lm.*
rzeni, *m.* *див.* **sprzymierze-
niec**.

sprzymierzyć się *див.* **sprzymierzać
się**.

**sprzysięgać się, sprzysięc się, -sięg-
nę, -sięgniesz, -sięgi, -sięgli**
укладати (чинити) змову,
укласти (вчинити) змову, змов-
лятися, змовитися, -влюся, -виш-
ся (на когось, проти когось).

sprzysięgły який (що) змовівся.

sprzysiężenie *n.* змова.

sprzysiężeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.*
змовник.

sprzysiężony, -żonego, lm. -żeni,
m. *див.* **sprzysiężeniec**.

spuchli(z) *na* ж. опух, -ху.

spuchły який (що) опух, опух-
лий.

spuchnąć, -chnę, -chniesz, -chnął
(*a.* -chł), -chli опухнути.

spuchnięcie *n.* опух, -ху.

spuchnięty *див.* **spuchły**.

spucować, -cuje, -cujesz, -cował
żart. 1) (кого) вічитати (ко-
муні); 2) (со) злопати, умняти,
-мнуні, -мнеш, строщити (що).

spudłować, -luje, -lujesz, -łował
myśl. дати маху, промазати,
-мажу, -мажеш.

spulchniacz, lm. -cze, *m., roln.*
розпушувач, скарифікатор, -ра.

spulchnić, -nię, -nisz, -nił *roln.* (землю) розпушувати,
-шую, -шуєш, розпушити, під-
пушувати, підпушити.

spulchnieć, -nieje, -niał стати (зро-
бітися) пухким.

spulchnienie *n.* розпушення, під-
пушення.

**spulweryzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał** *див.* **sproszkować**.

spurpurowić, -wię, -wisz, -wił *poet.*
див. **spurpurzyć**.

spurpurowieć, -wieję, -wiejesz, -wiał,
-wieli *poet.* стати пурпуровим,
побагровіти.

spurpurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *poet.*
зробити пурпуровим, обагріти;
//~ **się** *див.* **spurpurowieć**.

spust, -tu, m. 1) спуск, -ку; (*про
недокон. дію — ще*) спускання;
~ **wody ze stawu** спуск
(спускання) води із ставка; 2) (*у
вогнестрільній зброї*) спуск, -ка;
~ **z zamku broni palnej**
спуск вогнестрільної зброї;
3) (*про транспорт водою*) сплав,
-ву; 4) (*для стікання води*) стік
(род. стоку), водостік, -стока;
5) (*у ставі*) шлюз -зу; 6) (*го-
ри*) схил, -лу, спад, -ду; 7) *тех.*
спусковий механізм, -му; 8) (*в
замку*) засув, -ву; (*менший*)
засувка; **z a m k n a ę d r z w i**
n a d w a ~ t y замкнути двері
на два засуви, перевернути
ключ в замку два рази; **o p e -
ren.** *фам.* mieć *dobry* ~ *má-
ti* хороший апетит.

spustnica ж. рінва.

spustny *spec.* 1) опускний; ~ **n e**
d r z w i опускні двері, -рэй,
штора; 2) з водоспуском; **s t a w**
~ став з водоспуском.

spustoszały який (що) спустів,
спустілий.

spustoszeć, -szeje, -szał спустіти.

spustoszenie *n.* спустошення, сплюн-
дровання.

spustoszony спустошений, сплюн-
дрований.

spustoszciciel, lm. -le, *m.* пусто-
шитель, спустошитель.

spustoszcicielka ж. пустошителька,
спустошителька.

spustoszyć, -szę, -szysz, -szył пу-
стошити, сплюндрувати, -рюю,
-рюєш.

spustowy *spec.* (*для спуску води*)
спускний; **k a n a ł ~** спускний
канал, -лу; (*про механізм —
звичайно*) спусковий; *військ.*
j e z u s z e k ~ спусковий ку-
рок, -рка, собачка.

spuszcząć, spuścić, spuszczyć, spuścićsz, spuścić 1) спускати, спустити, -пушү, -пүстиш; (*вниз — це*) опускати, опустити; (*цину — це*) змєншувати, -шую, -шеш, змєншити; **spuścić** kogo po linwie спустити когo по лїнві; **spuścić** kurek спустити курок; **nie spuszczać** oczu z kogo не зводити (не спускати) очей з когo, не відводити очей від когo; **spuścić** psa z łańcucha спустити собаку з ланцюга; **spuścić** goletę спустити штору; **spuścić** wodę ze stawu спустити воду із ставу; 2) (*голову, очі тощо*) опускати, опустити; (*від сорому, від гніву*) похнюплювати, -люю, -люеш, похнюпити, -плю, -пиш; *розм.* **spuścić** pos na kwintę похнюпити ніс (носа); 3) (*щось натягнуте*) попускати, попустити; **spuścić** cięciwę попустити тятиву; 4) (*водою*) сплавляти, сплавити, -влю, -виш; **spuszczając** drzewo rzeką сплавляти дерево річкою (рікою); \diamond *перен.* **nie spuszczać** kogo z oka (z oczu) не випускати когo з очей; **spuścić** włosy обстригти волосся; *перен. розм.* **spuścić** z tonu знизити тон; $// \sim$ się 1) (*згори вниз*) спускати, спустити, опускати, опустити; 2) (на когo, на со) покладатися, поклástися, -кладуся, -кладешся (на когo, на що); **spuścić** się па chyje słowa поклástися на чий слова.

spuszczenie *n.* спуск, -ку.

spuścić *див.* **spuszcząć.**

spuścizna *ж.* спадщина, спадок, -дку.

spychacz I, *lm.* -cze, *m., pot.* недбалий робітник, -ка.

spychacz II, *lm.* -cze, *m., tech.* бульдозер, -ра.

spychać, zepchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) спихати, зіпхнути; **zepchnąć** łódź z brzegu на

wodę зіпхнути лодку з бєрега на воду; 2) (*лише недокон.*) *перен. розм.* відкладати; **spychać** со z dnia па dzień відкладати що з дня на день; 3) (со па когo) *перен.* звальювати, -люю, -люеш, звалити, -лю, -лиш; (*вину, відповідальність — це*) звертати, звернути, -нү, -неш, скидати, скинути, складати, склástи, -кладу, -кладеш (що на когo); **spychać** robotę па когo звальювати роботу на когo.

spycharka *ж., tech.* бульдозер, -ра. **spyszniały** який (що) запишався (загордів, загордівся).

spysznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli запишátися, загордіти, загордітися, -джүся, -дишся.

spytać (się) спитати (ся).

spytki, -ków, блр. допит, -ту; **brać** kogo па ~ брати когo на допит.

spytlować, -luję, -lujesz, -lował спитлювати, -люю, -люеш.

spyża *ж., przest.* харч (-чі *ж.р.* і -чу *ч.р.*), харчі, -чів; (*для тварин*) корм, -му.

srebrnawy сріблястий, сріблястий.

srebrniak *m., hist. див.* **srebrnik.**

srebrnik *m., hist.* (срібна монета)

срібняк, -ка, сріберник.

srebrnobarwny срібного кольору.

srebrny срібний; *перен.* ~ не we sele срібне весілля.

srebro *n.* сріблo; *ж* у we ~ ртуть, -ті; живе сріблo (*розм.*).

srebroblyszcz, -czu, m., min. срібний блиск, -ку.

srebrodajny *geol.* сріблоносний.

srebroglów, -glowu, m., arch. сріблoм протканий шовк, -ку.

srebronośny *див.* **srebrodajny.**

srebrzenie *n.* сріблення.

srebrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył срібліти; $// \sim$ się сріблітися, срібліти.

srebrzysto *див.* **srebrzyście.**

srebrzysty сріблястий, сріблястий.

srebrzyście сріблісто, сріблясто.

srocze, -częcia, lm. -częta, -czął, *n.* сорочення, -няти.

srocza *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* малá со-
ро́ка.

sroczy сорóчий.

srodze 1) жорсто́ко, лю́то; 2) *див.*
surowo II.

srogi 1) жорсто́кий, лю́тий; 2) *див.*
surowy II.

srogo *див.* srodze.

srogość *ż.* 1) жорсто́кість, -ко́сті,
лю́тість, -то́сті; 2) *див.* suro-
wość.

sroka *ż.* со́ро́ка; *прик.* wszyst-
kie *~ki* o tym skrzeczają
у́сі со́ро́ки про це скреко́чуть.

srokacz, *lm.* -cze, *m.* 1) строка́тий
(пе́рістий) кінь (*род.* ко́ня);
2) пе́рістий віл (*род.* вола́).

srokato строка́то.

srokatość *ż.* строка́тість, -то́сті.

srokaty строка́тий, пе́рістий.

srokosz, *lm.* -sze, *m.* *див.* srokacz.

srom, -mu, *m., arch.* со́ром, -му.

sromny *anat.* со́ромітний; *wargi*
~не со́ромітні губи (*род.* губ).

sromota *ż., arch.* *див.* srom.

sromotnie гане́бно.

sromotność *ż.* гане́бність, -но́сті.

sromoty гане́бний.

sromowy *anat.* *див.* sromny.

srożyć, -żeje, -żesz, -żał, -żeli
див. srożyć się.

srożyć się, -że, -żysz, -żył шале́ні-
ти, скаже́нити.

ssać, ssę, ssiesz, ssał ssати (ссу,
ссеш); (*соску, палець, кров* —
ще) смокта́ти, -кчу́, -кчеш.

ssak *m., zool.* сса́вець, -вця́.

ssawiec, -wca, *lm.* -wce, *m., zool.*
див. ssak.

ssawka *ż.* 1) *тех.* сосу́н, -на́, си-
су́н; 2) *біол.* присосок, -ска;
3) *зоол.* (*haustellum*) гавсто́рія.

ssawnica *ż.* всмо́ктуючий (всмо́к-
тува́льний, всиса́ючий, всисний)
насо́с.

ssaćo-tłoczący *tech.* всиснона́гні-
та́льний; *ро́тра ~са* всисно-
нагніта́льний насо́с.

ssaćy 1) який (що) ссе; 2) *тех.*
сисний, всисний; *ро́тра ~са*
всисний насо́с; *◇* *z wierze*
~се сса́вець, -вця́.

stabilizacja *ż.* стабіліза́ція.

stabilizacyjny стабілізаці́йний.

stabilizator *m., lot. i in.* стабілі-
за́тор, -ра.

stabilizować, -zuje, -zujesz, -zował
стабілізува́ти, -зую́, -зую́ш; *//~*
się стабілізува́тися.

stabilny стабі́льний.

staccato *n., muz.* стакка́то (*не-
відм.*).

stachanowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*
стаха́новець, -вця́.

stachanowka *ż.* стаха́новка.

stachanowski стаха́новський; *ruch*
~ стаха́новський рух, -ху.

stacja *ż.* ста́нція; *військ.* ~ ета-
ро́ва ета́нна ста́нція; ~ kli-
matyczna кліма́тична ста́н-
ція; ~ kolejowa залізни́чна
ста́нція; ~ maszynowo-
traktowa маши́нно-тра́к-
торна ста́нція; ~ meteorolo-
giczna метеороло́гічна ста́н-
ція; *зал.* ~ pośrodkia про-
міжна́ ста́нція; *спец.* ~ roz-
dzielcza розпо́дільна ста́нція;
зал. ~ węzłowa ву́злова́
ста́нція; *◇* ~ ratunkowa
швидка́ допомо́га.

stacjonować, -nuje, -nujesz, -nował
wojs. сто́яти (стою́, стої́ш).

stacyjka *ż., zdr.* невели́чка ста́н-
ція.

stacyjny станці́йний.

staczać I, stoczyć, -cze, -czysz,
-czył ско́чувати, -чую́, -чуеш,
скоті́яти, -кочу́, -ко́тиш; ~toczyć
kamień z góry скоті́ти ка́-
мінь з го́рі.

staczać II, stoczyć, -cze, -czysz,
-czył (*вино, пиво*) зці́джувати
з бо́чки, зці́дити з бо́чки.

staczać III, stoczyć, -cze, -czysz,
-czył *tech.* сто́чувати, -чую́, -чу-
еш, сто́чити, -чу́, -чиш; ~toczyć
co na tokaŋni сто́чити що
на то́ка́рському верста́ті.

staczać IV, stoczyć, -cze, -czysz,
-czył (*бій, війну*) зво́дити,
-джу́, -диш, зве́сти (зведу́,
зведеш); ~ czyć w alkę зве́сти
бій.

stać, stoje, stoisz, stał, stanąć, -nę,
-niesz, -nął, -nęli сто́яти (стою́,

стоїш), ста́ти (ста́ну, ста́неш); *перен.* **stanać** ко́сціą w gardle ста́ти попере́к го́рла; *перен.* **stanać** purem ста́ти стіно́ю; **stać** па czele сто́яти на чо́лі; *мор.* **stać** па kotwicy сто́яти на я́корі; *перен.* **stać** па przeszkodzie (па drodze) бу́ти перешко́дою, бу́ти (сто́яти) на перешко́ді (на зава́ді); *перен.* **stać** przy swoim сто́яти на swóму; **stać** w bramie сто́яти в воро́тах (в бра́мі); *перен.* włosy па głowie stajá dębem во́лосся ста́е ді́бом; zegarek stoi го́динник сто́їть; \diamond coś nie stoi za grosz що́сь не ва́рте ко́пійки; *шкіл.* **stać** dobrze z czego ма́ти хоро́шу оці́нку з чо́го; jak rzeczu stoją? як (іду́ть) спра́ви?; nie stać o co не доро́жити чим; **stać** kogo па co хтось мо́же собі на що позво́лити; *перен.* **stać** па tym samym miejsu не зру́шится з місця; *перен.* **stanęło** па tym, że... а) бу́ло домо́влено, що...; б) ви́рішено, що...; nie stać mi słów, by... в ме́не невистача́е (бра́кує) слів, щоб...; *перен.* op dobrze stoi він до́бре (мате́ріально) забезпе́чений; **stać** otwoгem (про двері, ві́кна) бу́ти відчи́неним; sprawa stanęła па tym, że... скінчи́лося тим, що...; **stanęła** uroda скла́дено до́говір; **stać** w związku бу́ти в зв'язку́.
stać się *див.* **stawać się**.
stadialność *ж.* стадіа́льність, -но́сті.
stadialny стадіа́льний.
stadion, -nu, *м., спорт.* стадіо́н, -ну.
stadium, *lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n.* ста́дія; przejść ~ czego прой́ти ста́дію чо́го; wejść w ~ czego вступи́ти в ста́дію чо́го.
stadko *н., zdr.* ста́дце, невели́чке ста́до; невели́чка череда́; неве-

лі́чка ота́ра; згра́йка, невели́чка згра́я. *Пор.* **stado**.
stadło *н., książ.* подру́жжя.
stadniczy, -czego, *lm. -czowie, m. див.* **stadnik** II.
stadnik I, *lm. -ki, m., hod.* ста́дник, плі́дник, -ка́.
stadnik II, *lm. -cy, m., hod.* ста́дник, табу́нник.
stadnina *ж., hod.* кінський заво́д, -ду.
stadny ста́дний.
stado *н.* ста́до; (рога́тої худо́би — зви́чайно) череда́; (овець) ота́ра; (*птахів*) згра́я.
stafilokok, -ku, *м., бакт.* стафілоко́к.
stagnacja *ж., ек.* стагна́ція, засти́й, -то́ю.
stagnacyjny *ек.* стагнаці́йний, засти́йний.
stajać, -je, -jał ста́нути, розта́ти, -та́не.
stajaly які́й (що) ста́нув, ста́ялий, які́й (що) розта́в, розта́лий.
staje *н., przest.* да́вня мі́ра довжи́ни поля́.
stajenka *ж., zdr.* ста́енка.
stajenny I, ста́єнний, коніо́шенний.
stajenny II, -nego, *lm. -ni, m.* ко́ньюх.
stajnia *ж.* ста́йня, коніо́шня; mieć konie w (па) ~ni ма́ти ко́ней в ста́йні (в коніо́шні).
stal *ж.* ста́ль, -лі; (*поез., перен.* — *ще*) крі́ця; *іст.* ~ damasceńska дама́ська ста́ль; ~ hartowna гарто́вана ста́ль; ~ niklowa нікельова ста́ль; ~ pancerna броньо́ва ста́ль.
stalagmit, -tu, *м., geol.* тала́гміт.
stalagmitowy *geol.* тала́гмітовий.
stalaktyt, -tu, *м., geol.* тала́ктіт.
stalaktytowy *geol.* тала́ктітовий.
stale за́вжди, повсякча́с, пості́йно.
stalenie *н.* гартува́ння.
stalica *ж., tech.* гла́діло, ло́щило.
stalić, -lę, -lisz, -lił *безр., przen.* гартува́ти, -ту́ю, -ту́еш.
Stalingrad, -du, *м.* Ста́лінгра́д.
staliwo *блм., n.* лива́рна ста́ль, -лі.
stalka *ж.* 1) *крав.* пла́нше́т; 2) *див.* **stalówka**.

staloryt, -tu, *m.* гравіюра на сталі.
stalorytnia *ż.* майстерня гравію
на сталі.

stalorytnictwo *n.* гравірування на
сталі.

stalorytnik, *lm.* -су, *m.* гравіру-
вальник на сталі.

stalować, -luje, -lujesz, -lował *tech.*
сталювати, -люю, -люєш.

stalownia *ż.* сталеливарний за-
вод, -ду.

stalownik, *lm.* -су, *m., hut.* стале-
вар, -ра.

stalowy сталний; сталевий (*під-
ше*); крицевий. *Пор.* stal.

stalówka *ż.* (для писання) перо.
staluga *ż.* *div.* sztaluga.

stała, -łej, *ż., mat.* стала величи-
на, константа.

stałość *ż.* 1) постійність, -ності;
повсякчасність; 2) сталість, -ло-
сті; стабільність; стійкість, -ко-
сті, твердість, -дості; 3) твер-
дість. *Пор.* stały.

stały 1) постійний; (що постійно
буває — *ще*) повсякчасний;
~le kłopotu повсякчасні (по-
стійні) турботи, -бот; miejsce
~łego roboty місце постій-
ного перебування (пробування);
~le siedlisko постійна осе-
ля; ~le wiatru постійні ві-
три, -рів; 2) (що не міняється)
сталій; (про ціни, підручники
тощо — *ще*) стабільний; (про
характер, погляди тощо — *ще*)
стійкий, твердий; 3) *фіз.* твер-
дий; ciało ~le twarde тіло;
~ład ~ materyk, -ка, суходіл,
-дблуг.

Stambuł, -lu, *m.* Стамбул.

stambułka *ż.* турецька люлька.

stampila *ż.* штемпель.

stamtąd звідти; (з)відтіля, (з)від-
тіль (*підше*).

stan I, -nu, *m.* стан, -ну; (сукуп-
ність обставин — *ще*) станови-
ще; *перен.* być w opłaku-
pach ~nie być в жалюгідному
становищі; *фіз.* ~ siekły під-
кий стан; ~ ducha стан ду-
ха; ~ faktyczny фактичний
стан речей; *фіз.* ~ lotny га-

зоподібний стан; ~ materi-
alny матеріальне становище,
матеріальний стан; *військ.* ~
obłożenia стан облоги; ~
rzeczy стан речей (справ);
фіз. ~ skupienia materii
стан зчеплення (зчепності) ре-
човини; ~ sprzynku стан
спокую; *фіз.* ~ stały твердий
стан; *іст.* ~ trzeci третій
стан; urząd ~ni cywilne-
go zapis aktów громадянського
стану (ЗАГС); ~ wojenny
воєнний стан; ~ zdrowia
стан здоров'я; ~ ek. ~ bier-
pu pasów, -ву; *перен.* być w
~nie coś zrobić бути спро-
можним (бути в силі, могуті)
зробити що; *перен.* być w od-
miennym (w poważnym,
w błogosławionym) ~nie
бути при надії (варітною); *ек.*
~ czynny актив, -ву; Depar-
tament Stanu (*y США*) Дер-
жавний департамент, -ту;
~ ewidencyjny штатний склад,
-ду; ~ małżeński подружнє
життя; mąż ~ni державний
муж (діяч); ~ osobowy осо-
бовий склад; ~ przed wojen-
ny довоєнний рівень, -вня; *політ.* gacja ~ni державний ін-
терес, -су; Rada Stanu Дер-
жавна рада; wprowadzać
kogo w ~ smutku вводити
кого в сумний настрій; w ~nie
sprzynku у відставці; *політ.* zamach ~ni державний
переворот, -ту; *політ.* zbrod-
nia ~ni державний злочин,
-ну; *політ.* zdrada ~ni дер-
жавна зрада; Stanu Zjed-
noczone Ameryki Рóт-
поспей Сполучені Штати Пів-
нічної Амériки; *перен.* żyć
ropad ~ жити понад свої
можливості (над свої достатки).

stan II, -nu, *m.* стан, -ну, талія.

stanąć I *div.* stać.

stanąć II *div.* stawać.

stanca *ż., poet.* станси, -сів
(лише в мн.).

stancja *ż.* 1) (проста) кімната;

2) квартира з утриманням; być (stać, mieszkać) na ~ji жити в кого на квартирі; mieć (trzymać) kogo na ~ji давати комусь квартиру з утриманням.

standard, -du, m. стандарт, -ту.
standaryzacja ж. стандартизація.

standaryzowany стандартизований.

stangret, lm. -ci, m. кучер, -ра.

stanica ж. станція.

stanicowy станичний.

staniczarka ж., spec. корсетниця.

staniczek, -czka, m., zdr. ліфчик, корсет.

stanie n. стояння.

stanieć, -nieje, -niał подешевіти.

stanienie n. подешевіння.

stanik m. ліф, корсет.

staniol, -lu, m. станіоль, -лю.

Stanisław Станіслав.

stanowczo рішуче; категорично.

Пор. stanowczy 1.

stanowczość ж. 1) рішучість, -ості; категоричність, -ності; 2) вирішальність. Пор. stanowczy.

stanowczy 1) рішучий; (безумовний — ще) категоричний; ~ człowiek рішуча людина; ~cza odpowiedź рішуча (категорична) відповідь, -ді; 2) (що вирішає що) вирішальний, вирішаний, рішучий; ~cza bitwa вирішальний (вирішаний, рішучий) бій (род. бою).

stanowić, -wię, -wiesz, -wił 1) (co) становити, -влю, -виш, являти собою (що), бути (буду, будеш) (що а. чим); coś ~wi istotę rzeczy щось становить (являє собою) суть справи; coś ~wi różnicę щось є різницею; to ~wi wyjątek це становить (являє собою) виняток, це виняток; 2) (o czym) вирішувати, -шую, -шуєш (що); rewolucja proletarska ~wi o losach świata пролетарська революція вирішує долю світу; 3) (co) заст. ухвалювати, -люю, -люєш; ~rgać ухвалювати закони.

stanowisko I n. 1) становище; zajmować wybitne ~ zajmować видатне (визначне) становище; (відповідальне — звичайно) пост, -тá; być na ~ku kogo zajmować пост когось; objąć ~ зайняти пост; wysokie ~ високій пост.

stanowisko II n. 1) (także тощо) стоянка; 2) військ. позиція; ~ artylerii артилерійська позиція; ~ baterii позиція батареї; ~ bojowe бойова позиція; ~ wyszokujące очікувальна (вичікувальна, вижидальна) позиція; ~ wyjściowe вихідна позиція; ~ wzmożone укріплена позиція; ~ zakryte закрита позиція; ~ zasadnicze основна позиція; ~ zmienne тимчасова позиція; 3) перен. погляд, -ду; точка зору (рідне); ze ~ka naukowego з наукового погляду; з наукової точки зору; stać na ~ku czego стояти на точці зору чого.

stanowość ж. становість, -вості.

stanowy становий.

stańcować się, -cuje, -cujesz, -cował div. stańczyć się.

stańczyć się, -czę, -czysz, -czył втомитися танцюванням.

stańczyk, lm. -kowie, hist., polit. станчик (член польської консервативної партії).

stapel, -pla, bhp., m., mor. стапель.

stapiać, stopić, -pię, -pisz, -pił

1) стоплювати, -люю, -люєш, стопити, -плю, -пиш, розтоплювати, розтопити; 2) мет. розплавляти, розплавити, -влю, -виш; 3) (лише докон.) перен. жарт. збути (збуду, збудеш); ~pić zegarek handlarzowi збути годинник торгашеві (гендлярєві); // ~ się 1) стоплюватися, стопитися, розтоплюватися, розтопитися; розплавлятися, розплавитися; 2) (лише докон.) перен. жарт. зникнути.

starać się (о со, со zrobić) старáтися (про що, зробити що); ◇ ~ о р а п п е (о c z y j a g e k e) свáтатися (за кóго).

starający się, -cego, lm. -су, m. же-них, -хá, залицяльник, залицій-ник.

staranie n. 1) зáходи, -дів; d z i e - k i j e g o ~ n i o m ... завдяки його зáходам...; r o b i ć (c z y n i ć) ~ n i a вживáти зáходів; пiдсил. зусiлля; d o ł o ż y ć (p r z y ł o - ż y ć) w s z e l k i c h ~ r a Ń док-лáсти всiх зусiль; 2) (о k o g o, о со) пiклувáння; o t a c z a ć ~ n i e m (кoгo, со) oтбчувати пiклувáнням (кoгó, що); ◇ m i e ć ~ (о k i m, о со) дбáти, пiклувáтися, -лўюся, -лўешся (про кóго, про що).

staraniem przst. зáходами; зусiл-лями; (z a) j e g o ~ n i e m його зáходами (зусiллями). *Пор. staranie I.*

starannie старáнно, дбайлiво.

staranność ż. старáнність, -ності, дбайлiвiсть, -востi.

staranny старáнный, дбайлiвий.

starawy pot. пристáркуватий.

starcie I n. 1) (дiя) стертiя; 2) *мед. (excoriatio)* екскорiація, саднó.

starcie II n., wojs. сўтичка; (*бит-ва*) бiй (рoд. бóю); ~ w g e s z рyкoпáшний бiй.

starczać, starczyć, -czę, -czysz, -czył вистáчати, вистáчити.

starczy старчiй; *мед. u w i á d ~ (marasmus senilis)* старчiй мaрáзм, -мy.

starczyć див. starczać.

stargać I) зiм'яти, -мнў, -мнэш; 2) (*кайдани тощо*) порвáти, -рвў, -рвэш; 3) *перен.* вiснажити; ~ s i ł y вiснажити сiли; (*здоров'я*) розладнáти; ◇ *перен.* ~ r g a w a розтопáти закóн; // ~ s i e вiснажитися, знесiлитися.

stargować, -guję, -gujesz, -gował сторгувáти, -гўю, -гўеш; // ~ s i e сторгувáтися.

starka I ż. (*на молоцi*) плiвка, шкўрка, кожушóк, -шкá.

starka II ż. (*сорт горiлки*) стáрка.

starmosić, -szę, -sisz, -sił pot. по-термóсити, -мóшу, -мóсиш, по-тóрсати, потормошiти, -мошў, -мóсиш.

staro: wyglądać ~ виглядáти старiм.

staro-cerkiewno-słowiański старо-церковнослов'янський, старо-слов'янський; ~ j e z y k старо-церковнослов'янська (старослов'янська) мóва.

starocerkiewny староцеркóвний.

staroczeski старочеський.

starodawność ż. стародáвність, -ності.

starodawny стародáвний, старовiн-ний.

starodrzew, -wu, blm., m., leśn. старiй лiс, -су.

starodrzewie n., leśn. див. sta-rodzrew.

staromiejski якiй (що) стосўеться старóго мiста; (*у контекстi*) старóго мiста тóщо; d z i e l n i - c a ~ k a рaióн старóго мiста.

staromodnie старомóдно.

staromodny старомóдний.

staroobrzędowiec, -wca, lm. -wcy, m., kośc. старообрядець, -дця.

staropolski старопóльський.

staropolszczyzna ż. старопóльська мóва.

staroreżymowy старорежiмний.

staroruski старорўський.

starsłowiański старослов'янський.

starosta, -ty, lm. -towie, m. I) стá-роста; 2) (*у буржуазнiй Поль-щi*) начáльник повiту.

starostować, -tuję, -tujesz, -tował pot. бўти стáростою.

starostwo I n. старóство.

starostwo II n., żp. стáроста з дружiною.

starościanka ż., hist. дочкá стá-рости, старостянка.

starościć, lm. -ce, m., hist. син стá-рости, стáростич.

starościna ż. старостiха, дружiна стáрости.

starościński стáростiв, старостян-ський.

starość ż. стáристь, -ростi; d o - c z e k a ć s i e рó ż n e j ~ c i до-

жїти глибокої старости; па ~ на старости літ, на схїлі віку.
staroświecki старосвітський.

staroświeccyzna *ж.* усє, що старосвітське, старосвітщина.

starowieca, -cy, *lm.* -cy, *m.* *kośc.*

1) старовір, -ра; 2) *див.* **staro-obrządowiec**.

starowieństwo *n.*, *kośc.* старообрядництво.

starowina *m. i ж.* старина; (*ч.р.* — *це*) старік, -ка, старий, -рого; (*ж.р.* — *це*) старá, -рбї.

starożytność *ж.* 1) стародавність, -ності; 2) (*лише в мн.*) археол. старожитності, -тей; *m i z e u m* ~ *ci* музей старожитностей.

starożytny стародавній, давній, древній; *historia* ~ на стародавня (давня, древня) історія; історія стародавніх (давніх, древніх) часів.

starszeństwo *n.* старшинство; *w e d ł u g* ~ *wa* по старшинству, за старшинством.

starszy I старший; (*віком* — *це*) старіший; ~ *o d k o g o o r o k* старший (старіший) за (від) ко́го на рік; (*д військ.* ~ *s z e g e g o w i e s* ефрейтор, -ра.

starszy II, -szego, *lm.* -si, *m.* старший, -шого, старший, -шого.

starszyzna *ж.*, *zб.* старшина, начальство.

start, -tu, *m.*, *sport.* старт, -ту.

starter, *lm.* -rzy, *m.* стартер, -ра.

startować, -tuję, -tujesz, -tował *sport.*, *lot.* стартувати, -тую, -туйеш.

staruch, *lm.* -chy, *m.*, *lekc.* дідугá, старигán, старúk, -ка.

starucha *ж.*, *lekc.* старуха.

staruszek, -szka, *lm.* -zkwie, *m.* старушóк, -шкá, старенький, -кого, дідусь, -ся.

staruszka *ж.* старушка.

stary старий; (*перен.* — *це*) давній, стародавній; *cz ł o w i e k* ~ *re j d a t y a* людина старого (давнього) складу; б) старосвітська людина; ~ *k a w a l e r* старий парубок, -бка, старий

холостяк, -ка; ~ *ra* раппа старá дїва; ~ *re u b r a n i e* старий костюм, -му; ~ *z w y c z a j* старий (давній, стародавній) звичай (*род.* звичаю); *д перен.* *розм.* ~ *w g ó b e l* стріляний горобець, -бця; *розм.* *несхв.* ~ *w y j a d a c z* бувалець, -льця.

starzec, -rca, *lm.* -rcy, *m.* старік, -ка.

starzec(się), -rzeje, -rzejesz, -rzał, -rzeli старіти(ся).

starzyzna I *ж.* старий мотлох, -ху, дрáнтя, старізна, старовізна.

starzyzna II *ж.*, *roln.* облїг, -лóгу. **stasować**, -suję, -sujesz, -sował *karc.* стасувати, -сую, -суйеш.

stataryczny статарний; ~ *n e s z y t a n i e* статарне читання.

statecznie статечно.

statecznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ставати статечним.

statecznik *m.*, *lot.* стабілізатор, -ра; *д* ~ *p i o p o w y* вертикальне оперення; ~ *roz i o t y* горизонтальне оперення.

stateczność *ж.* 1) статечність, -ності; 2) *фіз.*, *тех.* стійкість, -кості.

stateczny статечний.

statek, -tku, *m.* судно; ~ *c y s t e r p o w y* наливне судно; ~ *h a n d ł o w y* торгове (торговельне) судно; ~ *p e ł n o m o r s k i* (d a ł e k o m o r s k i) судно далєкого плавання; ~ *s z k o l n y* учбóве судно; *д* ~ *p a r o w y* пароплáv; *ав.* ~ *p o w i e t r z n y* повітряний корабель, -бля.

statki I, -ków, *blp.* посуд, -ду.

statki II, -ków, *blp.*, *przešt.* стáток, -тку, майно.

statkowy судновий.

stator, -ru, *m.*, *el.* стáтор, -ра.

statua *ж.* статуя.

statuetka *ж.* статуетка.

statura *ж.*, *przešt.* статура.

statut, -tu, *m.* статút, -ту.

statutowo згідно з статутом.

statutowy статутний.

statyczny статичний.

statyka *blm.*, *ж.* стáтика.

statysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *teatr.* статист.

statystka *ż.*, *teatr.* статистка.

statystować, -tuje, -tujesz, -tował *teatr.* бути статистом; бути статисткою.

statystyczny статистичний.

statystyk, *lm.* -cy, *m.* статистик.

statystyka *ż.* статистика; *dla* ~ki *dla* статистики; ~ *za czas...* статистика за період...

statyw, -wu, *m.*, *fol.* i *in.* штатив.

statywa *ż.*, *fol.* i *in. див.* statyw. staurolit, -tu, *m.*, *min.* ставроліт, -ту.

stauropigia *ż.*, *kośc.*, *hist.* ставропігія.

staurotýd, -du, *m.*, *min. див.* staurolit.

staw I, -wu, *m.* став, -ву.

staw II, -wu, *m.*, *anat.* суглоб; ból ~wu біль суглоба; ~ *lokościowy* ліктьовий суглоб; *zapalenie ~wów* запалення суглобів; *o* ~ *żuchwowu* скроньова (висковá) западина.

stawać, staje, stajesz, stawał, stanąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli ставати (стаю, стаеш), стати (ста́ну, ста́неш); *stawać dęba* ставати дуба (дїбки); *перен.* *stawać do walki* ставати (вставати) на боротьбу; *stawać komu kością w gardle* ставати кому поперек горла; *перен.* *stanąć komu na drodze* (w porządek, na przeszkodzie) стати кому на дорозі (поперек дороги), бути на перешкоді кому; *stawać na wezwanie* ставати на заклик; *військ.* *stanąć obozem* стати табором, отаборитися; *перен.* *stanąć po czyjej stronie* стати по чийей боці; *мисл.* *stawać słupka (pro zająca)* ставати на задні ноги; *перен.* *stawać w szeregu* ставати в ряді; *o* *перен.* *stawać do apelu* (do szeregu) відгукатися (відгукуватися, відкликатися) на заклик; *stawać do egzaminu*

приступати до іспиту; *stanąć do konkursu* взяти участь у конкурсі; *stawać do roboty* приступати до роботи; *stawać do wojska* призиватися; *stanąć na równe nogi* зірватися на рівні ноги; *перен.* *stawać sztorcem (okoniem)* чинити опір; *stawać w hotelu* зупинятися в готелі (в гостиниці); *перен.* *stanąć w miejscu* не зрушитися з місця; *stanąć w obliczu śmierci* зіткнутися із смертельною небезпечкою; *stawać w rąsach (w płomieniach)* спалáхувати, -лáхую, -лáхуєш, паленіти; *прям.* *stanąć w płomieniach* загорітися; *військ.* *stanąć w szyku* вістроїтися, вишикуватися, -куюся, -куєшся.

stawać się, staje, stajesz, stawał, stać się, stanę, staniesz, stał 1) (*лише докон.*) трапитися, (тра́питься), ста́тися (ста́неться); *присл.* *co się stało, to się nie odстане* що тра́пилося (ста́лося), те не переміниться; *gdzie się to stało?* де це тра́пилося (ста́лося)? *nie mu się stało* з ним нічого не тра́пилося (не ста́лося); 2) (*kim, czym, jakim*) ставати (ста́ю, ста́еш), ста́ти (ста́ну, ста́неш), робі́тися, -блю́ся, -би́шся, зро́бі́тися; *stać się pierwszym* ста́ти (зро́битися) *нервовим*; *o* *cóż się z nim stanie?* що ж бу́де з ним? *книж.* *sprawiedliwości stało się zadość* правосуддя восторжествувало.

staweczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* ставочок, -чка.

stawek, -wku, *m.*, *zdr.* ставок, -вкá.

stawiacz: ~ *min. mor. wojs.* мі́нний загоро́джувач.

stawiać ставити, -влю, -виш; ~ *banki* ставити ба́нки; ~ *dom* ставити дім; *перен.* ~ *kogo* на по́гі ставити на но́ги ко́ро; ~ *kogo* w przy-

кре по́ложеніє ставити ко́го в незру́чне стано́вище; ~ kwia-ty na stóі ставити квіти на стіл; *перен.* ~ na kartę ста-вити на карту; *театр.* ~ оре-ге ставити (виставляти) оперу; ~ pułarkę ставити пастку; ~ (zadawać) pytania ставити питання; ~ wuma-ga-nia ставити вимоги; \diamond ~ komu czoło чинити опір ко́му; ~ czyją kandydaturę ви-сувати чи́ю кандидату́ру; ~ pierwsze kroki робити пе́рші кро́ки; ~ zamki na lodzie будувати надхмарні за́мки, вдава́тися в химери.

stawiać się, stawić się, -wie, -wiesz, -wił 1) з'явля́тися, з'явля́тися, -влю́ся, -ви́ся; ~wie się do roboty з'явля́тися на робо́ту; ~wie się na rozprawę в sądzie з'явля́тися на судово́й ро́згляд; 2) (*лише недокон.*) розм. поведі́тися зухва́ло.

stawidło *n., spec.* 1) (в греблі) щит шлюзу; 2) (в локомоти-вах) паровий золотник, -ка.

stawienie się я́вка; miejsce ~nia się місце я́вки.

stawiennictwo *n., przest.* я́вка на суд.

stawik, -ku, *m., zdr.* ставо́к, -вкá. stawisko *n.* (мі́сце, де був став) стави́ще.

stawka *ż.* ста́вка; *перен.* ostat-nia ~ остáння ста́вка.

stawniczy, -czego, *lm. -czowie, m.* сторож при ста́ві.

stawny *див.* stawowy I.

stawonogie, -gich, *zool.* членисто-но́гі, -гих.

stawowaty сугло́бистий.

stawowy I ставови́й, ставкови́й, ставни́й.

stawowy II *anat.* сугло́бовий, сугло́бний; \diamond *мед.* gościec ~ (*rheumathritis*) ревмартрит, ревматизм сугло́бів.

staż, -żu, *m.* стаж, -жу; ~ пра-ту́ю партійний стаж; ~ пра-су трудовий стаж; ~ z wiąz-kowu профсо́юзний стаж.

staż zвідси, звідсі́ля; відси, від-сі́ля (*piđше*); ~ wpiosek, że... звідси ві́сненок, що...; \diamond ni~, ni zowąd ni z togo, ni z sьogo, ni siło, ni wpało.

stągiew *ż.* ді́жка (*на воду*).

stągiewka *ż., zdr.* ді́жечка.

stapać, stąpić, -pię, -pisz, -pił сту-па́ти, ступи́ти, -плю́, -пиш.

stapnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* stapać.

stchórzenie *n., lekc.* зля́кання.

stchórzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *lekc.* зля́катися.

stearyna *ż.* стеари́н, -ну.

stearynowy стеари́новий.

steatyt, -tu, *m., min., el.* стеатит, -ту.

stebnować *див.* stębnować.

stebnowka *ż. див.* stębnówka.

Stefan Степа́н.

stek: ~kłamstw суцільна брехня; oburzucі kogo ~kiem obelg (wyzwisk) обкла́сти ко́го лайко́ю.

stekowce, -ców, *blp., zool.* однопро-хі́дні, -них.

stelaż, *lm. -że, m.* штати́в.

stelmach, *lm. -chowcie, m., spec.* ко-лі́сник, -ка́, каре́тник.

stelwaga *ż.* штельва́га.

stempel, -pla, *lm. -ple, m.*

1) ште́мпель; (*для чеканки мо-нет*) карбі́вка; 2) (*печатка*) шта́мп; 3) ге́рбова ма́рка; 4) (*в рушниці*) шомпол; 5) *гірн.* ша́хтне крі́плення; 6) *тех.* поро-шень, -шня.

stemplować, -luje, -lujesz, -lował

1) штемпелюва́ти, -лю́ю, -лю́-еш; 2) (*ставити шта́мп*) шта́м-пува́ти, -пу́ю, -пу́еш; 3) (*ва-ги, фабри́чні товари тощо*) кле́ймува́ти, -му́ю, -му́еш; 4) *гірн., буд.* стави́ти крі́п-лення; \diamond ~ delegację від-міча́ти командиро́вочне посвід-чення.

stemplowany 1) штемпельова́ний; 2) шта́мпований; 3) кле́ймова-ний. *Пор.* stemplować 1—3.

stemplowy 1) ште́мпельний; 2) *арх.* ге́рбовий; papier ~

гёрбовий папір, -пéру; o p l a t a
~wa гёрбовий збір (род. збó-
ру).

steniczny med. стенічний.

stenograf, *lm.* -fowie, *m.* стено-
граф; стенографіст (рідко).

stenografia ж. стенографія.

stenograficznie стенографічно.

stenograficzny стенографічний.

stenografista, -ty, *lm.* -ści, *m.* див.
stenograf.

stenografistka ж. стенографістка.

stenografować, -fuje, -fujesz, -fo-
wał стенографувати, -фую, -фү-
еш.

stenogram, -mu, *m.* стенограма.

stenotelegraf, -fu, *m.* стентеле-
граф, -фу.

stenotypista, -ty, *lm.* -ści, *m.* сте-
нотипіст.

stenotypistka ж. стентипістка.

stenotypowy стентипічний.

stentorowy (про голос) грімкий,
гучний.

step, -pu, *m.* степ, -пу.

stepak *m.* степовий кінь (род. ко-
ня), степовик, -ка, степняк, -ка.

stepowiec, -wca, *lm.* -wcu, *m.* (жи-
тель stepu) степовик, -ка, степ-
няк, -ка.

stepowy степовий.

ster, -ru, *m.* 1) руль, -ля; ав.
~ kierunkowy руль на-
прямку; ав. ~ wysokościo-
wy руль висоті; (на водному
судні — звичайно) стерно, кермо;
2) перен. кермо; ująć w swe
гeсе ~ państwa взяти
в свої руки кермо державою.

sterać зруйнувати, -ную, -нүеш;
(організм — звичайно) висна-
жити; // ~ się зруйнуватися;
виснажитися.

sterciarz, *lm.* -rze, *m.*, roln. скир-
тувальник.

stercz, -czu, *m.*, anat. передміху-
рова залоза.

sterczeć, -czu, -czał стирчати,
-чить, стриміти, -мить.

stereochemia ж., chem. стереохімія.

stereochromia ж., mal. стереохро-
мія.

stereografia ж., mat. стереографія.

stereograficzny mat. стереографіч-
ний.

stereometr, -ru, *m.*, mat. стереометр,
-ра.

stereometria ж., mat. стереометрія.

stereometryczny mat. стереомет-
ричний.

stereoskop, -pu, *m.* стереоскоп.

stereoskopowy стереоскопічний.

stereotyp, -pu, *m.*, druk. стереотип,
-пу.

stereotypia ж., druk. стереотипія.

stereotypować, -puje, -pujesz, -po-
wał druk. стереотипувати, -пую,
-пүеш.

stereotypowo przен. стереотипно.

stereotypowy druk., przен. стерео-
типний.

sterlet *m.*, icht. чечуга, стерлядь, -ді.
sterletowy icht. чечужий, стерля-
жий.

sterling *m.* див. szterling.

sternictwo *n.* 1) кораблеводіння;
2) обов'язки стернічого (штёр-
мана). Пор. sternik.

sterniczy штёрманський.

sternik, *lm.* -cy, *m.* 1) стернічий,
-чого, стерновий, -вого, рульо-
вий; (спеціаліст кораблеводіння)
штёрман; 2) керманич. Пор.
ster.

steroryzować, -zuje, -zujesz, -zował
тероризувати, -зую, -зүеш (до-
кон.).

sterować, -guje, -gujesz, -rował

1) рулювати, -люю, -люеш;
2) перен. книж. керувати, -рюю,
-рюеш, управляти; ~ па w a
p a ń s t w o w a керувати (управ-
ляти) державою.

sterowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, lot.
дирижабль.

sterownica ж., mor. 1) румпель;
2) підійма керування.

sterownictwo *n.* див. sternictwo.

sterowniczy див. sterniczny.

sterownik *m.* див. sternik.

sterowność ж., tech. керованість,
-ності.

sterowy 1) рульовий, стерновий;
мор. koło ~we рульове (стер-
новé) колесо; mecha n i z m ~
рульовий (стерновий) механізм,

-му; 2) (про пера птахів) правильний; ріого ~we правильне перо; \diamond ~ balon дирижабль.

sterówka *ж.* 1) (у птахів) правильне перо; 2) мор. штурвальна рубка.

sterta *ж., roln.* скірта.

stertarz, *lm.* -rze, *m., spec.* скиртувальник.

sternik *m., roln.* стогоклад.

stertować, -tuje, -tujesz, -tował *roln.* скиртувати, -тую, -туєш.

sterylizacja *ж.* стерилізація.

sterylizator *m.* стерилізатор, -ра.

sterylizować, -zuje, -zujesz, -zował стерилізувати, -зую, -зуюш.

sterylizowany стерилізований.

sterylność *ж.* стерильність, -ності.

stetograf, -fu, *m., med.* стетограф.

stetometr, -gu, *m.* стетометр, -ра.

stetoskop, -pu, *m., med.* стетоскоп.

stetoskopowy *med.* стетоскопічний.

stetryczały який (що) став диваком (чудаком).

stetryczeć, -czeje, -czejesz, -czął, -czeli стати диваком (чудаком).

steward, *lm.* -dowie, *m.* стюард.

stębnować, -nuje, -nujesz, -nował строчити.

stębnówka *ж.* строчка.

stęchliżna *ж.* затхлий запах, -ху.

stęchłość *ж.* затхлість, -лості.

stęchły затхлий.

stęchnąć, -chnie, -chł protухнути; z boże ~chło збіжжя (зерно) протухло.

stęchnąć II, -chnie, -chło (про пухлину) стухнути.

stękać, *lm.* -cze, *m., pot. див.* stękalski.

stękać, stęknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli стогнати, -ну, -неш, застогнати.

stękaćlo *n. i m., pot. див.* stękal-ski.

stękaćlo *n. i m., pot. див.* stękal-ski.

stękaćska, -kiej, *ж., pot.* стогнілка.

stękaćski, -skiego, *lm.* -scy, *m., pot.* стогній, -нія.

stękaćla, -ły, *lm.* -ły, *m., pot. див.* stękaćski.

stękać *див.* stękać.

stępa, -pa *a.* -pu, *m., anat.* таранна кістка.

stępa I *ж.* ступа.

stępa II: jechać (iść) ~ іхати (іти) ступою, іхати (іти) повільним кроком.

stępak *m.* (про коня) ступак, -ка.

stępałość *ж.* 1) притуплення; 2) отупіння. *Пор.* stępały.

stępały I притуплений; 2) перен. отупілий.

stępa przst. див. stępa II.

stępić, -pię, -pisz, -pił притупити, -плю, -пиш; //~ się притупитися.

stępieć, -pieje, -piejesz, -piał, -pieli отупити.

stępień *n.* 1) притуплення; 2) перен. отупіння.

stęпка *ж.* 1) ступка; (для розбивання) товкач, -ча; 2) мор. кіль.

stępkowy *мор.* кільовий.

stępor *m.* 1) товкач, -ча; 2) (для трамбування) трамбівка.

stępować, -puje, -pujesz, -pował *ікас.* декатировати, -тирую, -тиреш.

stęsknić się, -nię, -nisz, -nił (za kim, za czym) знудуватися, -гуюся, -гуюшся (за ким, за чим).

stęzacz, *lm.* -cze, *m., tech.* згущувач.

stęzać, stężyć, -że, -żysz, -żył 1) робити тугим, зробити тугим; 2) хім. концентрувати, -рюю, -рюєш, сконцентрувати; //~ się *див.* tężeć; *див.* tężeć.

stężałość *ж.* 1) стужавість, -лості, затужавість; 2) концентрованість, -ності. *Пор.* stężać.

stężały I стужавілий, затужавілий; 2) концентрований. *Пор.* stężać.

stężeć, -żeje, -żał 1) стужавити, затужавити; 2) хім. сконцентруватися, -рується.

stężenie *n.* 1) стужавіння, затужавіння; 2) концентрація, міцність, -ності; kwas siarkowy o pewnym ~niu сірчана кислота певної концентрації (міцності); \diamond *мед.* ~ stawu (ankylosis spuria) анкілоз, нерухомість суглоба. *Пор.* tężeć.

steżyc *div.* steżać.

stłuk, -ku, *m., bud.* 1) гіпсова штукатурка; 2) штучний мармур, -ру.

stleć, -tleję, -tlejesz, -tlał, -tleli зотліти.

stlenić *dok. div.* utleniać.

stłaczać, stłoczyć, -czę, -czysz, -czył 1) (кого) напихати, напихати; ~ *stłoczeni* jak śledzie w beczce напихані, як оселідці в бочці; 2) (со) толочити, -чү, -чиш, потолочити; // ~ się товпитися, -плюся, -пишся, стовпитися.

stłamsić, -szę, -sisz, -sił *pot.* зім'ятити, -мнү, -мнеш, пом'ятити.

stłuc, stłukę, stłuczysz, stłukł 1) (со) розбити (розіб'ю, розіб'еш) (що); ~ *sobie kolano* розбити собі коліно; ~ *talerz* розбити тарілку; 2) (кого) *перен. розм.* відлущувати, -цюю, -цюеш (кого); ~ *na kwaśne jabłko* відлущувати (кого); // ~ się розбитися.

stłuczenie *n.* 1) (дія) розбиття; 2) забите місце, ушиб, -бу.

stłuczka *ż., spec.* бій (род. бою); procent ~ki процент бою.

stłuczony розбитий.

stłumiać, stłumić, -mię, -misz, -młł 1) (повстання тощо) придушувати, -шую, -шуеш, придушити, -шү, -шиш, подавляти, подавити, -влю, -виш; 2) (голос) приглушувати, приглушити; 3) (почуття) заглушувати, заглушити; 4) (гнів, пристрасті) стримувати, -мую, -муеш, стримати, вгамовувати, -вую, -вуеш, вгамувати -мүю, -мүеш, погамувати; 5) (вогонь, пожежу) гасити (гашү, гасиш), погасити.

stłumienie *n.* 1) придушення; ~ *powstania* придушення повстання; 2) приглушення; 3) заглушення; 4) стримання; угамування, погамування; 5) погашення. *Пор.* stłumiać.

stłumiony 1) придушений, подавлений; 2) приглушений; 3) за-

глушений; 4) стриманий, вгамований, погамований; 5) погашений. *Пор.* stłumiać.

stłuszczać, stłuszczyć, -tłuszczyć, -tłuszcisz, -tłuszcisz насичувати жиром, наситити жиром.

stłuszczenie *n.* 1) насичення жиром; 2) *мед.* ожиріння; ~ *serca* ожиріння серця.

stłuszczyć *div.* stłuszczać.

stłuszczyć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli потовстіти, погладшати.

sto, stu; *m.-os.* stu сто; do stu pięćset lat (diabłów)! до-стобіа! ~ lat (zdrowia)! довгих літ!

stochmal, -lu, *m., blm.* обмєтиця в млині.

Stockholm *m. div.* Sztokholm.

stocze *n.* спад, -ду, схил, -лу.

stoczenie *n.* 1) скатання; 2) зцідження з бочки; 3) сточення; 4) зведення. *Пор.* staczać.

stocznia *ż., mor.* верф, -фі.

stocznowiec, *lm. -wcy, m., mor.* робітник судновєрфі, суднобудівник, -ка.

stoczyć *div.* staczać I, II, III, IV.

stoczysko *n.* водойма, водоймище.

stoczysko *div.* spadzysko.

stoczysty *div.* spadzysty.

stodolny клунєвий.

stodola *ż.* клүня, стодола.

stodołowy *div.* stodolny.

stodółka *ż., zdr.* клүнька.

stogłośny стоголосий.

stogłowy стоголовий.

stogować, -guję, -gujesz, -gował *roln. div.* stożyć.

stoicki *fil.* стоїчний.

stoicyzm, -mu, *m., fil.* стоїцизм, -му.

stoicznie стоїчно.

stoiczny *fil. div.* stoicki.

stoik, *lm. -cy, m., fil.* стоїк.

stoisko *n.* 1) стійбище; 2) виставочний стенд; 3) (в універмагах) секція; 4) *мор.* причал, -лу, місце стоянки.

stojaczek, -czka, *m., zdr. div.* stojak.

stojak *m., bud.* стоїк, -ка.

stojan I, -nu, *m., leśn.* сухостій, -стоїк.

stojan II, -nu, *m., el.* статор, -ра.
 stojąco навстоячки.

stojący стоячий; ~ kołnierzyk
 стоячий комірець, -ця; miej-
 sce ~се стояче місце; woda
 ~са стояча вода.

stojącza: на ~ке навстоячки.

stok, -ku, *m.* 1) стік (*род.* стоку);
 2) (*гору*) схил, -лу; \diamond військ.
 ~ sztuczny глісис.

stokfisz, *lm.* -sze, *m., icht.* див.
 dorsz.

stokłos, -su, *m., bot.* див. stokłosa.

stokłosa *ż.*, *bot.* (*bromus*) бромус,

стόκολос, -су, стоколоса.

stokroć I *przst.* див. stokrotnie.

stokroć II *ż.* див. stokrotka.

stokrotka *ż.* стокрótка, марга-
 рйтка.

stokrotnie сторазóво, сто разів
 (раз), стокрátно.

stokrotny сторазóвий, стокрátний.

stokrótka *ż.* див. stokrotka.

stolarczyk, *lm.* -ki, *m.* *przest.*

1) підручний (підмайстер) сто-
 ляр; 2) син столяра.

stolarka I *ż.* столя́рська робота.

stolarka II *ż.*, *rol.* (*дружина сто-
 ляр*) столя́рка.

stolarnia *ż.* столя́рня.

stolarski столя́рський, столя́рний.

stolarstwo *n.* столя́рство; столя́р-
 ська (столя́рна) справа; \diamond

~ budowlane тесля́рство;

~ meblowe ме́блево́ве вироб-
 ніцтво.

stolarszczyzna *ż.* столя́рські ви́ро-
 би, -бів.

stolarz, *lm.* -rze, *m.* столя́р, -ра;
 \diamond ~ meblowy ме́бельник,

мебля́р, -ра.

stolarzowa, -wej, *ż.* дру́жина сто-
 ляр.

stolarzówna *ż.* дочка столя́ра.

stolcowy *anat.* відхі́дниковий; \diamond
 kiszka ~wa пря́ма кишка.

stolec I, -lca, *blm., med.* ви́порож-
 нення; \diamond mieć ~ ви́порожни-
 тися.

stolec II, -lca, *lm.* -lce, *m.* 1) (*в
 уби́ральні*) стільча́к, -ка;
 2) *заст.* престо́л, -лу; zasiąć
 на ~cu сісти на престо́л.

stolica *ż.* сто́лиця.

stoliczek, -czka, *m., zdr.* сто́личок,
 -чка.

stolik *m., zdr.* сто́лик; *карт.* zie-
 lony ~ сто́лик для карт; \diamond
карт. zasiąść za zielo-
 ny ~ сісти до карт; *геод.* ~
 mierniczy ме́нзула.

stolnia *ż.*, *gór.* див. sztolnia.

stolnica *ż.* стільни́ця.

stolniczka *ż.*, *zdr.* стільни́чка.

stolnik, *lm.* -cy, *m., hist.* сто́льник.

stolnikowa, -wej, *ż.*, *hist.* дру́жина
 сто́льника.

stoleczek, -czka, *m., zdr.* сті́льчик.

stoleczny сто́лічний.

stolek, -lka, *m.* стіле́ць, -льця;
прпк. siedzieć na dwóch

~ lkach сидіти на двох сті́ль-
 цях.

stołować, -łuje, -łujesz, -łował (*ко-
 го*) харчува́ти, -чýю, -чýеш (*ко-
 го*); // ~ się харчува́тися, столу-
 ва́тися, -лúюся, -лúешся.

stołowniczka *ż.* та, що харчу́ється
 де; столовни́ця. *Пор.* stołownik.

stołownik, *lm.* -cy, *m.* той, що хар-
 чу́ється де; столівни́к, -ка
 (*заст.*).

stołowy сто́ловий; bielizna

~wa сто́лова бі́лизна; *геогр.*

góra ~wa сто́лова го́ра; па-

krycie ~we сто́ловий прибо́р,

-ру; куве́рт (*заст.*); wino

~we сто́лове вино; \diamond ро-

koj ~ іда́льня.

stołówka *ż.*, *rol.* іда́льня.

stomatolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy,
m. стоматоло́г.

stomatologia *ż.*, *med.* стоматоло́гія.

stonka *ż.*, *ent.* (*chrysomela*) листо-

ід; \diamond ~ ziemiacza па ко-
 лора́дський жук, -ка.

stonoga *ż.*, *ent.* стонóга.

stonować, -nuje, -nujesz, -nował

mal. згармонізува́ти що́до то́нів.

stop I, -pu, *m., hut.* сплав, -ву.

stop II *wkrz.* стоп!

stopa *ż.* 1) стопá; (*анат.* — *ще*)

ступня́; ~ру dziecinne ди-
 тячі сто́пи; długi na ~pe

до́вгий на стопу́; *поет.* ~ wier-

szo wa віршо́ва стопá; 2) *pe-*

пен. підніжжя; *u* stóp góru під горою, коло (біля) підніжжя (обніжжя) горі; \diamond być z kim na dobrzej ~pie бути з ким у хороших відносинах (стосунках); być na wolnej ~pie жити на волі; być z kim na ~pie pokojowej жити мирно з ким; być z kim na ~pie wojennej воювати (воювати) з ким; od stóp do głów від голови до ніг, від ніг до голови; з голови до п'ят; ~życiowa життєвий (життєвий) рівень, -вня; żyć na wysokiej (na wielkiej) ~pie жити на широкую ногу, розкошувати, -шую, -шеш.

stopa II *ż.*, *fin.* норма; ~ dyskontowa дисконтна норма; ~ procentowa процентна норма; ~ wartości dodatkowej норма додаткової вартості; ~ zysku норма зиску.

stoper *m.* хронометр, -ра, секундомір, -ра.

stoperczeń, -czeje, -czał *див.* sterczeń.

stopić *див.* stapiać.

stopienie *n.* 1) stopлення, розтоплення; 2) розплавка. *Пор.* stapiać I, 2.

stopień, -pnia, *lm.* -pnie, *m.* 1) східць, -дця, східина; (повозки, вагона) підніжка, підніжок, -жка; 2) (звання) ступінь, -пеня; ~ naukowy учений ступінь; (військовий, службовий) чин, -ну; 3) *грам.* ступінь; ~ równy, wyższy, najwyższy звичайний, вищий, найвищий ступінь; 4) *мат.* ступінь, -пеня; podnosić do drugiego, trzeciego ~pnia підносити до другого, третього степеня; 5) *фіз., геогр.* градус; 10 ~pni ciepła, zimna 10 градусів тепла, холоду; 6) *шкільн.* відмітка; dobry ~ z arytmetyki відмітка «4» з арифметики; 7) (показник деяких станів, явищ) ступінь; ~ rokowienia ступінь

(коліно) споріднення (спорідненості); 8) (*метеор.*) бал; 9) *перен.* міра; do pewnego ~pnia до деякої (до певної) міри; do tego ~pnia, że... до тої міри (настільки), що...; w dużym ~pniu у значній мірі; w jakim ~pniu? в якій мірі?; w najwyższym ~pniu (до najwyższego ~pnia) у найвищій мірі; \diamond filut w ostatnim ~pniu шахрай (плутяга), якого світ не бачив; suchoty w ostatnim ~pniu туберкульоз (сухоти) в останній стадії.

stopka I *ż.*, *zdr.* маленька стопка; \diamond *анат.* gęsia ~ (pes anserinus) гусяча лапка.

stopka II *ż.*, *el.* запобіжний штемпель, запобіжна пробка.

stopnieć, -nieje, -niał *див.* stapiać się I.

stopniować, -niuje, -niujesz, -niował

1) посилювати, -ляю, -люеш; ~ barwy посилювати барви; 2) *грам.* утворювати ступені порівняння.

stopniowanie *n.* 1) посилювання; 2) утворювання ступенів порівняння; ~ przymiotników утворення ступенів порівняння прикметників. *Пор.* stopniować.

stopniowo поступово, ступнево.

stopniowość *ż.* поступовість, -вості, ступневість.

stopniowy поступовий, ступневий.

stopny *анат.* який (що) стосується стопи; (*у контексті*) стопи тощо; kości ~ne кістки стопи.

stopowy I 1) довгий на стопу; 2) *див.* stopny.

stopowy II *tech.* легований.

stora *ż.* штора.

storaki ста гатунків (сортів).

storczyk *m.*, *bot.* (orchis) зозулинець, -нця, орхідея.

storczykowate, -tych, *bot.* (orchidaceae) орхідні, -них.

storno *nieodm.*, *n.*, *buch.* сторно (невідм.).

stornować, -nuje, -nujesz, -nował *buch.* сторнувати, -ную, -нуєш.

storpedować, -duję, -dujesz, -dował
1) *військ.* торпедувати, -дую, -дуюш (докон.); 2) *перен.* розстрілювати.

stortuować, -ruję, -rujesz, -rował
(кого) замучити тортурами, закатувати, -тую, -туюш (кого).

storublowy *див.* sturublowy.

storzyszek, -szka, m., bot. (clinopodium) пахучка.

stos, -su, m. 1) кўпа; (*дров — це* стіс (*род.* стосу); 2) (*горящий*) вогнище, костёр, -тра; *іст.* spalić па ~sie спалити на вогнищі; *о анат.* ~kręgowy (расierzowy) *див.* kręgosłup.

stosować, -suje, -sujesz, -sował
1) застосовувати, -вую, -вует; (*засоби, метод тощо — це*) вживати; ~inne środki застосовувати інші засоби, вживати інших засобів; ~teorię w praktyce застосовувати теорію в практиці; 2) (со do czego) пристосовувати; ~wykład do pojęcia słuchaczy пристосовувати лекцію до розуміння слухачів; //~sie 1) застосовуватися; вживатися; *ж* пристосовуватися; 3) (do kogo, do czego) стосуватися, -суюся, -суется (до кого, до чого і кого, чого), відноситися, -ношуся, -носишся (до кого, до чого); та uwaga nie ~suje się do wszystkich це зауваження не стосується (не відноситься) до всіх; (*бути залежним*) підпорядковуватися, -вуюся, -вуется (кому, чому); ~się do czyjej woli підпорядковуватися чийй волі.

stosowalność *ж.* застосовність, -ності.

stosowalny застосовний.

stosowany прикладний; sztuka ~на прикладне мистецтво.

stosownie (do czego) *прzym.* відповідно (до чого і чому), згідно (з чим); ~do instrukcji згідно з інструкцією, відповідно до інструкції.

stosowność *ж.* відповідність, -ності.

stosowny відповідний (чому і до чого); ~do okoliczności відповідний до обставин (обставинам); uważać za ~не вважати за відповідне, вважати відповідним; w rozę ~ną у відповідний час.

stosunek, -nku, m. 1) (do kogo, do czego) відношення; стосунок, -нку (*pidше*) (до кого, до чого); *мат.* ~anharmoniczny ангармонічне відношення; 2) (*лише в мн.*) відносини, -син; (*між людьми, установами — це*) зв'язки, -ків; (*особисті — це*) стосунки; być z kim w przujaz puch ~nkach бути з ким у дружніх відносинах (стосунках); ~nki handlowe торгові (торговельні) зв'язки; mieć (wyrobione) ~nki mieć зв'язки; *ек.* ~nki wytwórcze виробничі відносини; 3) (*starej*) зносини (*лише в мн.*).

stosunkowo відносно; ~młody відносно молодий.

stosunkowość *ж.* відносність, -ності.

stosunkowy відносний.

stotysięczny *див.* stutysięczny.

stowarzyszać się, stowarzyszyć się, -szę, -szysz, -szył 1) об'єднуватися в товариство (в спілку), об'єднатися в товариство (в спілку); *пор.* stowarzyszenie; 2) *заст.* здружуватися, -жуюся, -жуюся, здружитися -жуся, -жишся.

stowarzyszenie *n.* товариство; (*професійне*) спілка; ~robotników робітнича спілка.

stowarzyszony об'єднаний у товариство; спілковий, спілчанський. *Пор.* stowarzyszenie.

stowarzyszyć się *див.* stowarzyszać się.

stożek, -żka, m. 1) с.-г. стіжок, -жкя; 2) *мат.* конус; *артил.* ~rozprysku конус розриву; *о тех.* ~do mierzenia otworów діомір, -ра.

stożkowa, -wej, m., mat. конічний переріз, -зу.

stożkowaty конусоподібний.

stożkowy конусний.

stożyć, -że, -żysz, -żył *roln.* скла-
дати в стіг (в стіжок).

stóg, stogu, m. стіг (*род.* стóгу).
stój! *wrz.* стій!

stójka *ż.* варт, сторожа; *b. u.* на
~ *je* стояти на варті.

stójkowy, -wego, lm. -wi, m.,
prześt. городовой, -вого, городо-
війк, -ка (*допев.*).

stójło n., hod. стійло.

stół, stołu, m. стіл (*род.* столá
і столу); *cisza była zawsze*
za stołem за столом завжди
панувала тиша; *paknąć do*
stołu накривати (на) стіл;
po ga od stołu (u stołu) ногá
від столá; *med.* ~ *operacyj-*
ny операційний стіл; *podá-*
wać na ~ подавати до столу
(на стіл); *prosić do stołu* про-
сити до столу; *siaść do sto-*
łu сидіти за стіл (до столу);
siedzieć przy stole (za sto-
łem) сидіти за столом; *sprzą-*
tać ze stołu прибирати з столá;
wstawać (podnosić się)
od stołu вставати з-за столу;
zastawić ~ багáто накрити
(на) стіл; *♦ присл.* *lepsza*
gęś na stole, niż bażant
w roli крáче синиця в жмєні,
ніж журавель в нєбі; *карт.* *po-*
sałować ~ (*про грача, що*
програвся) перестáти грáти.

stówka *ż., pol.* (банкнот) сóтєнна,
-ної.

strabizm, -mu, m., med. (strabis-
mus) страбізм, -му, косоо́кість,
-кості.

stracenie n. 1) втрáта; 2) стрá-
та, смєртна кáра, кáра на гóр-
ло; *miejsce ~nia* місце стрá-
чення (смєртної кáри); *♦ перен.*
nie ma nic do ~nia йому ні-
чого втрачáти. *Пор.* *stracić* 1, 2.

straceniec, -ńca, lm. -ńcy, m.
1) смєртник; 2) *перен. розм.*
вішальник, шибеник.

straceńczy смєртницький.

strach I, -chu, m. страх (*род.* стрá-
ху); *drżeć ze ~chu* тремтіти

(дрижáти) від стрáху; ~ *kim*
ciska хтось кídaється (мє-
четься) від стрáху; ~ *kim*
owłada (~ *kogo* *zdej-*
muje, bierze, chwytá, na-
pada, oblatuje, ~ na
kogo *pada*) страх берє (поні-
має) когó; ~ *chem* *kogo* *zdej-*
mować (przejmować, na-
pełniać) стрáхом наповняти
(сповня́ти) когó; *прик.* ~ *ma*
wielkie oczy страх має ве-
ликі очі; *napędzić komu*
~ *chu* завдáти кому стрáху;
użyć (najeść się) ~chu
ззнáти стрáху; *♦ розм.* *mieć*
~ *cha* боя́тися (бо́юся, бо́юся);
pod ~chem *co* *robić* під за-
грозою що робіти.

strach II, -cha, m. 1) (*про приви-*
ду) страх; 2) (*для страхання*
ptaków) опудало; *♦ прик.* ~ *chy*
na Lachy пусті! (дарємні) по-
грози, -гроз.

strach III *prześt.* стра́шно;
~ *wspominać o tym*
стра́шно зга́дувати про це.

strachać się *prześt.* ля́катися, стра-
хáтися.

strachajło, -ły, lm. -lowie, m., żart.
страхополох, боягүз.

strachliwy боязливий, боязкий.

stracić, -ce, -cisz, -cił 1) (*kogo, co*)
втрáтити, -трáчу, -трáтиш;
~ *głos* втрáтити гóлос;
~ *głowę* втрáтити рóзум, роз-
губи́тися, -блю́ся, -би́шся; *розм.*
~ *kontenans* втрáтити ап-
лóмб; ~ *na aktualności*
втрáтити актуáльність; ~ *na-*
dzieję втрáтити надію;
~ *przypomość* втрáтити
свідомість, знєпритóмнити;
2) (*kogo*) (*позбавити життя*)
стрáтити, пока́рати на смєрть
(на гóрло); ска́рати на смєрть
(на гóрло); 3) *див.* *roztracać*;
♦ ~ czas згáяти (змарнува́-
ти, ма́рно вiтратити) час; ~ *na*
minie (na fantazji) при-
смирніти; ~ *serce do kogoś*
перестáти любіти когó.

stracony стрáчений, пока́раний

(скáраний) на смерть (на гóр-
ло); ◇ *розм.* ~ *człowiek*
пропáща лю́дина.

stragan, -*ni a.* -*па, т.* ларóк; -*рка,*
рунду́к, -*ка;* *з wi ja ć* ~*пу* за-
кривáти ларкі (рунду́кй).

straganiarka *ж.* базáрна торго́вка.

straganiarz, *лм.* -*rze, т.* базáрний
торго́вець, -*вця.*

stragarz, *лм.* -*rze, т., буд.* сві́лок.

strajać; **stroić**, -*troję, -troisz, -troić*
potróювати, -*трóюю, -трóюеш,*
potróїти.

strajk, -*ku, т.* страйк, -*ку, заба-*
сто́вка; ~ *ogłosić* оголосіти
страйк (забасто́вку); ~ *ro-*
wszechny загáльний страйк,
загáльна забасто́вка; *urzą-*
dzić ~ влаштува́ти страйк
(забасто́вку).

strajkować, -*kuje, -kujesz, -kował*
страйкува́ти, -*кúю, -кúеш, ба-*
стува́ти, -*тúю, -тúеш.*

strajkowiec, -*wca, лм.* -*wcy, т.*
страйка́р, -*ря, забасто́вщик.*

strajkowy страйковий, забасто́воч-
ний.

strapić, -*pie, -pisz, -pił* (кого) за-
жу́рити, -*рю, -риш* (кого);
// ~ *się* зажу́ритися.

strapienie *п.* журба́.

strapiony зажу́рений.

stras, -*su, т., спец.* страз.

Strassburg *т.* Стра́сбург.

straszak *т.* 1) по́страх, -*ху, стра-*
хо́вище; 2) (*пістоле́т, що стрі-*
ляє холостими патронами) пý-
гач; 3) *див.* **straszydło**.

straszliwie *див.* **strasznie**.

straszliwy *див.* **straszny**.

strasznie страше́нно; ~ *bogaty*
страше́нно бага́тий.

straszno 1) *предик.* стра́шно;
~ *mi* мені стра́шно; 2) *при-*
слів. *див.* **strasznie**.

straszny страшний, жахли́вий;
(*перен.* — *це*) страше́нний; ~ *na*
głębia страше́нна (стра́сна)
глибина́; ~ *na katastrofa*
стра́сна (жахли́ва) катастро́фа.

straszyć, -*sze, -szysz, -szył* стра-
ши́ти, страха́ти, ляка́ти.

straszydło *п.* страхо́вище, страхі́-
тя, страхі́в'я, страхо́віття.

strata *ж.* втра́та; (*матеріальна* —
це) шко́да, збі́ток, -*тку; ~ty*
dochodzą do milionów
шко́ди (збі́тки) досяга́ють міль-
йо́нів; *ponieść ~te* зазнáти
шко́ди (збі́тку, втра́ти); *prze-*
nosić komu ~te принóсити
кому́ шко́ду (збі́ток); *wyna-*
grodzić komu ~te відшкоду-
ва́ти ко́го за збі́тки (кому́ збі́т-
ки).

strateg, *лм.* -*gowie, т., wojs., przen.*
див. **strategik**.

strategia *ж., wojs., przen.* стратéгія.

strategicznie *wojs., przen.* під óг-
ля́дом стратéгічним; *plan ~*
dobre obmyślonu план
під óгля́дом стратéгічним до́бре
обд́уманий.

strategiczny *wojs., przen.* стратéгіч-
ний.

strategik, *лм.* -*cy, т., wojs., przen.*
стратéг.

strategista, -*ty, лм.* -*ści, т., wojs.*
(*дослідник стратегі́ї*) стратéг.

stratny який (що) зазнáв збі́тку
(шко́ди); ◇ *być ~nym* за-
знáти збі́тків (шко́ди).

stratosfera *ж., meteor.* стратосфе́ра.

stratostat, -*tu, т., lot.* стратостáт.

stratować, -*tuję, -tujesz, -tował*
1) розтопта́ти, -*пчú, -пчеш;*
~ *dziecko* розтопта́ти дити́-
ну; 2) (*траву, посіви*) ви́топта-
ти, -*пчу, -пчеш, ви́толочити.*

stratyfikacja *ж., geol., roln.* стра-
тифіка́ція.

stratygrafia *ж., geol.* стратигра́фія.

strawa *ж.* стра́ва; ◇ *prąsować*
za łóżkę ~wy працюва́ти за
шматок хлі́ба.

strawić, -*wię, -wisz, -wił bezpr.,*
przen. 1) перетра́вити, -*влю,*
-*виш; перен.* *nie może tego*
~ не мо́же цього́ перетра-
ви́ти; 2) (*майно тощо*) змарну-
ва́ти, -*нүю, -нүеш, прогайнува́-*
ти, -нүю, -нүеш.

strawienie *п.* 1) перетра́влення;
2) змарнува́ння, прогайнува́ння.
Пор. **strawić**.

strawne, -nego, *n.*, *przest.* харчові, -віх.

strawność *ż.* стрáвність, -ності, легкотráвність.

strawny 1) стрáвний, легкотráвний; 2) (*про шлунок*) який (що) добре перетráвлює; *◇ перен.* mieć ~ żołądek не бути вразливим на зневаги.

straz *ż.* вáрта, сторóжа; (*військ.* — *ще*) караул, -лу; ~ graniczna прикордонна вáрта (сторóжа); pod ~żą kogo osadzić (pod ~ kogo wziąć) взяті під вáрту когó; *прям., перен.* stać na ~ży czego стояти на вáрті (на сторóжі) чо́го; trzymać kogo pod ~żą тримати когó під вáртою; trzymać (odprawiać) ~ około czego нести караул, стояти на караулі (біля чо́го); 2) (*адміністративна одиниця в лісоводстві*) лісництво; 3) *перен.* вáхта; ~ stachanowska стахановська вáхта; *◇* ~ rozagna (ogniowa) пожежна (пожарна) ко́манда; *військ.* ~ przednia аванга́рд, -ду; *військ.* ~ tylna ар'є́ргард, -ду.

strazacki поже́жний, пожа́рний; przызgądy ~kie поже́жне (пожарне) прила́ддя.

strażak, *lm.* -су, *m.* поже́жник, пожа́рний, -ного.

strażnica *ż.* 1) сторожова́ (вартова́) ба́шта; 2) (*військ.* — *для вартового*) сторожова́ будка; *◇* ~ morská мая́к, -ка́.

strażniczy сторожовий; budka ~cza сторожова́ будка.

strażnik, *lm.* -су, *m.* сто́рож; стра́жник (*заст.*); ~ kolejowy залізни́чний сто́рож; ~ leśny лісовий сто́рож; по́бере́жник (*заст.*); *◇* ~ celny митний службо́вець, -вця.

strażować, -żuje, -żujesz, -żował *pot.* стояти на вáрті (на сторóжі).

strąbić, -bie, -bisz, -bił *przest.* склі́кати сигна́лом труби́.

strąbić się, -bie, -bisz, -bił *pot.* на́питься доп'я́на.

strącać, **strącić**, -ce, -cisz, -cił 1) скида́ти, скину́ти; *перен.* ~cić kogo z trópu скину́ти когó з престо́лу; *бухг.* ~cić z rachunku скину́ти (списа́ти) з раху́нку; (*пошто́вом*) зшто́вхувати (зшто́вхую, зшто́вхуєш), зшто́вха́ти, зшто́вхну́ти, спиха́ти, зіпхну́ти; ~cić z mostu w wodę зшто́вхну́ти (зіпхну́ти) з мо́сту в во́ду; 2) (*фрукти з дере́ва, літаки тощо*) збива́ти, зби́ти (зіб'ю́, зіб'єш).

strącenie *n.* 1) ски́нення; 2) зби́ття. *Пор.* strącać.

strącić *див.* strącać.

strączasty стру́чкува́тий.

strączek, -czka, *m.*, *zdr.* стручо́к, -чка́.

strączkowe, -wych, *bot.* бобо́ві, -вих, стру́чкові.

strączyna *ż.* стру́чкова лушпи́на.

strączysty *див.* strączasty.

strąk *m.* стручо́к, -чка́.

strąkowaty стру́чкува́тий.

strąkowe, -wych, *bot.* *див.* strączkowe.

strąkowiec, *lm.* -wce, *m.*, *ent.* зерно́їд, стру́чня́к, -ка́.

strefa *ż.* зо́на; (*геогр.* — *ще*) по́яс; (*військ.* — *ще*) сму́га; *військ.* ~ bezpieczeństwa безпéчна зо́на; ~ działań воє́нних ді́й; ~ górcа жарка́ зо́на, жаркий по́яс; ~ klimatyczna кліматична зо́на, кліматичний по́яс; *радіо.* ~ odbiogu зо́на прийо́му; *військ.* ~ ognia сму́га вогню (огню́); *військ.* ~ okupacyjna оку́паційна зо́на; *військ.* ~ przedpola передова́ сму́га; ~ umiarkowana помі́рна зо́на, помі́рний по́яс; ~ zimna холо́дна зо́на, холо́дний по́яс.

strefowy зона́льний; *języki* ~we зона́льні мо́ви (*род. мов*).

strejk *m.* *див.* strajk.

stremowany *pot.* (*перед виступом тощо*) схви́льований.

streptocyd, -du, *m.*, *farm.* стрептоцид, -ду.

streptokoki, -ków, *blp.*, *bakt.* стрептококи, -ків.

streptokokowy *bakt.* стрептококовий; *angina* ~wa стрептокова ангіна.

streptomycyna *ż.*, *farm.* стрептомицин, -ну.

streszczać, **streścić**, -treszczę, -treścisz, -treścił (co) подавати короткий зміст, подати короткий зміст (чого); // (*лише недокон.*) ~ się 1) коротко з'ясувати свою думку; 2) (w czym) зводитися, -джуся, -дишся (до чого); *artykuł* ~treszcza się w pięciu тезах стаття зводиться до п'яти тезисів.

streszczenie *n.* 1) короткий зміст, -ту; 2) (дія) подача короткого змісту.

streścić *div.* **streszczać**.

stręczne, -nego, *n.* плата за посередництво.

stręczyciel, *lm.* -le, *m.* 1) *torг.* посередник, маклер, -ра, фактор, -ра; 2) *зневажл.* звідник.

stręczycielka *ż.* 1) посередниця, маклер, -ра, факторка; 2) звідниця. *Пор.* stręczyciel.

stręczycielski 1) посередницький, маклерський, факторський; 2) звідницький. *Пор.* stręczyciel.

stręczycielstwo *n.* 1) посередництво, маклерство, факторство; 2) звідництво. *Пор.* stręczyciel.

stręczyć, -czę, -czysz, -czył 1) факторувати, -рюю, -рюеш; 2) *зневажл.* займатися звідництвом, звідникувати, -кую, -күеш.

strędowniaczy прокажений.

strędownacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli стати прокаженим, захворіти на проказу.

stręwa *ż.*, *icht.* (*gymnotus electricus*) електричний вугор, -грá.

stroboskop, -pu, *m.*, *fiz.*, *tech.* стробоскоп.

strofa *ż.*, *poetyc.* строфа.

strofantus *m.*, *bot.* (*strophantus*) строфант.

stroficzny *poetyc.* строфічний.

strofika *ż.*, *poetyc.* строфіка.

strofka *ż.*, *zdr.*, *poetyc.* *div.* strofa.

strofoida *ż.*, *mat.* строфоїда.

strofować, -fuję, -fujesz, -fował (kogo) докоряти, дорікати (кому).

stroiciel, *lm.* -le, *m.*, *muz.* настроювач, настрійщик, ладна́ч, -ча́; ~ *fortepianów* настроювач (настрійщик, ладна́ч) роялів.

stroicielstwo *n.* професія настроювача.

stroiczka *ż.*, *bot.* лобелія.

stroić I, -roję, -roisz, -roił (kogo) (гáрно, пи́шно) ви́брати, на́ряджа́ти (кого́); // ~ się (гáрно, пи́шно) ви́брати́ся, на́ряджа́ти́ся; *прик.* ~ w cudze piórka на́ряджа́тися в чу́жє пі́р'я.

stroić II, -roję, -roisz, -roił *muz.* на́строюва́ти, -ро́юю, -ро́юеш; ~ *fortepian* на́строюва́ти роя́ль.

stroić III, -roję, -roisz, -roił стрóїти, робі́ти, -блò, -биш; ~ *mi* ну стрóїти мі́ни; ~ *śmiechy* (żarty) (z kogo) робі́ти жар́ти (з ко́го); ♦ ~ *drwiny* бра́ти (підніма́ти, підійма́ти, зді́йма́ти) на глум; ~ *figle* пус́тува́ти, -ту́ю, -ту́еш, витво́ря́ти; ~ *fochy* хи́мерува́ти, -рю́ю, -рю́еш; ~ *koreczaki* ха́лявкí сма́літи, зали́цяти́ся, лиця́тися (до ко́го).

stroić IV *div.* **strajać**.

stroik, -ku, *m.*, *muz.* *div.* **kamerton**.

strojenie I *n.* на́ряджа́ння.

strojenie II *n.* на́строюва́ння.

strojenie III *n.* потро́бнення.

strojenie на́рядно, оша́тно.

strojnik *m.* *div.* **stroik**.

strojnisia *ż.* чепу́рха.

strojniś, *lm.* -sie, *m.* чепу́рн, -на́.

strojno *div.* **strojnie**.

strojność *ż.* на́рядни́сть, -но́сті, оша́тність.

strojny (czym, w co) на́рядний, оша́тний; гáрно (пи́шно, чепу́рно) вбра́ний, одя́гнений (в що).

strom, -mu, *m.* *div.* **stromizna**.

stromizna *ż.* крúча.

stromo кру́то, стрі́мко.

stromość *ж.* кру́тість, -тості, стрі́м-кість, -кості.

stromy крути́й, стрі́мкий; *~* brzeg крути́й (стрі́мкий) бе́рег.

strona *ж.* 1) бік (*род.* бо́ку); сто-ронá (*відше*); brać (*уважа́ч, розважа́ч*) со з dobrej, złej, śmiesznej *~* ну тлу-мáчити що в до́брий, в погáний, в смішний бік; dobra (*do-datnia*) *~* czego до́брий (*позитивний*) бік чо́го; па-го́дне *~* ну на різні бо́ки; па-*wszystkie ~* ну на всі бо́-ки; odkładać со па *~* не відкладáти що náбік; *перен.* odwrotna *~* medalu зворóтний бік (*зворотна* сторонá) медалі; po lewej *~* nie з лі-вого бо́ку, лівóруч; po pra-wej *~* nie з правóго бо́ку, пра-вóруч; po tamtej *~* nie (*czego*) по той бік (чо́го); prawa *~* materiału лицьовий (пра́-вий) бік (лице́) матеріалу; przechodzić па *~* czyją *~* не перехóдити на чий стóро-ну (на чий бік); przesiągać kogo па *~* swoją *~* не пере-тýгувати ко́го на свій бік (на свою стóрону, до себе); stać (*być*) ро *~* czyjej *~* nie б́ути на чі́мусь бо́ці (на чий стóро-ні); trzymać (*brać*) *~* czyją *~* не ставáти на чий стóрону (на чий бік), б́рати чий стóро-ну (чий бік); wziąć kogo па *~* не відвести́ ко́го náбік (вбі́к); ze *~* ну збо́ку; zejść па *~* не ухили́тися вбі́к, збо́чи-ти; zła *~* (*czego*) погáний бік (чо́го); z naszej *~* ну з на-шого бо́ку; 2) *перен.* край (*род.* кра́ю), сторонá; *~* ну rodzin-не рідний край, рідна сторонá; 3) *юр.* сторонá; *~* ну *zawie-га́jące* умо́ве договóрні стóрони; 4) *грам.* стан, -ну; *~* біерна пасівний стан; *~* *czupna* активний стан; 5) *див.* **stronica**; *o* myślała o tym

tylko od tej *~* ну, *że*... думала про це, вихóдячи лишé з по́гляду, що...; *wina leży* ро *jego ~* nie про́вина па́дає на ньóго.

stroncjana *ж., chem.* óкис стронцію. **stroncjanit**, -tu, *м., min.* стронціа-ніт, -ту.

stroncjonowy *chem.* стронці́йовий. **stronica** *ж.* сторінка.

stronicować, -cuje, -cujesz, -cował *druk.* позначáти сторінкі.

stronić, -nię, -nisz, -nił (*od kogo, od czego*) тримáтися (держáти-ся) óсторонь (від ко́го, від чо́-го), цурáтися, сторони́тися, -ню-ся, -ни́шся (ко́го, чо́го); *~* od ludzi цурáтися (стороні́тися) людéй.

stronnictwo *н., polit.* па́ртія.

stronniczka *ж.* прихильниця.

stronniczość *ж.* небезсторонність, -ності.

stronniczy небезсторонний.

stronnik, *lm.* -cy, *м.* прихильник.

stronność *ж. див.* stronniczość.

stronny *див.* stronniczy.

stront, -tu, *м., chem.* стронцій, -цію.

strop, -pu, *м., bud.* 1) склепіння; *~* niebios (*niebieski*) не-бе́сне склепіння, небозвід, -звó-ду, небосхіл, -лу; 2) *głwn.* по-крівля ви́робітку.

stropić, -pię, -pisz, -pił (*kogo*) збі́ти з пантелі́ку, спантели́чити (*kogo*); *// ~ się* збі́тися з панте-лі́ку, спантели́читися.

stropnica *ж., gór.* верхня́к, -ка́, перéкладка крі́плення, що спи-ра́ється на стóяк.

stropowy *bud.* стельовий.

stroskać się зажу́ритися, -рю́ся, -ри́шся.

stroskany зажу́рений.

strój *l.* stroju, *lm.* stroje, *м.* 1) вб́рання, убі́р (*род.* убóру), на́ряд, -ду; (*національний*) ко-сті́м, -му, но́ша; tracić *pie-niądze* па *stroje* витрача́ти гро́ші на на́ряди; 2) *заст.* (*на коня*) збрóя, ўпряж, -жі.

strój *ll.* stroju *muz.* лад, -ду.

stróż, *lm. -że, m.* сторож; ~ поспу нічний сторож; ◇ ~ domowu *див. dozorca* (domowu).

stróżka *ж. 1)* сторожіха; *2)* *див. dozorczyńi* (domu).

stróżowa, *-wej, ж. див. dozorczyńi* (domu).

stróżować, *-žuje, -żujesz, -żował* *1)* бути сторожем; *2)* бути двірником; *2)* (kogo, czego) сторожити, вартувати, -тую, -туєш.

stróżowski який (що) стосується сторожа; (*у контексті*) сторожа тощо; двірницький; u b r a n i e ~kie одяг сторожа; двірницький одяг, -гу.

stróżówka *ж. 1)* сторожка; *2)* двірницька, *коі. Пор. stróż.*

strucel, *-cla, lm. -cle, m., kul. див. strucla.*

strucelka *ж., zdr., kul.* невеличка хала, плетіночка.

struchlałość *1 ж.* трухлість, -лості, трухлявість, -вості, порохнявість.

struchlałość *II ж.* омертвілість (змертвілість) від жаху.

struchlały *I* трухлий, трухлявий, порохнявий.

struchlały *II* омертвілий (змертвілий) від жаху.

struchleć *I, -leje, -lejesz, -lał, -leli* струхнути, струхлявіти.

struchleć *II, -leję, -lejesz, -lał, -leli* омертвіти (змертвіти) від жаху. *strucie* отруєння.

strucla *ж., kul.* хала, плетінка.

struć, *-truje, -trujesz, -truł* отруїти; //~ się отруїтися.

strudel, *-dla, lm. -dle, m., kul.* листовий пиріг, -рогá.

strudzenie (się) *n.* стомлення, вто́ма.

strudzić, *-dże, -dzisz, -dził* стомити, -млю, -миш, втоміти; //~ się стомітися, втомітися.

strudzony стомлений, втомлений.

strug *I m.* струг; (з двома ручками) медведка; (для гладкого стругання) рубанок, -нка; гёмбель, -бля (розм.); (для роблення фуг) фуганок, -нка.

strug *II m.* плоскодóбне весловé судно; струг (заст.).

struga *I ж.* стру́мнь, -меня, течія.

struga *II ж. див. strug* *II.*

strugacz, *lm. -cze, m., spec.* стругальник.

strugać стругати (стружу́, стру́жеш *a.* стругаю́, струга́еш).

strugalny *spec.* стругальний.

strugarka *ж., tech.* стругальний верста́т; ~ porzeczna попере́чно стругальний верста́т.

strugarz, *lm. -rze, m., spec. див. strugacz.*

strugiel, *-gla, lm. -gle, m.* рубанок, -нка; гёмбель, -бля (розм.).

struglarka *ж., tech.* стругальна машина.

struglarnia *ж., tech.* столярський верста́т.

strugnica *ж., tech.* стругальний верста́т.

strukać (*про журавлів*) курлюка́ти, курлюка́ти.

struktura *ж.* структу́ра.

strukturalny структурний.

strumienica *ж., tech.* інже́ктор, -ра.

strumienić się, *-ni, -nił poet.* струмува́ти, -му́е, струмі́ти, -ми́ть, струме́нїти.

strumieniówka *ж., orn. (locustella fluvialis)* коби́лочка рі́чна.

strumienisty струмі́стий.

strumień, *lm. -nie, m.* поті́к, -то́ку; *ел. ~* sił поті́к си́лових лі́ній; *перен. wylewać ~nie* їз лі́ти пото́ки слі́з; (*невеликий*) струмо́к, -мкá; руча́й, -чаю́ (*рі́дше*).

strumyczek, *-czka, m., zdr.* струмо́чок, -чка.

strumyk *m., zdr. див. strumyczek.*

struna *ж.* струна́; trącać (*uderzać*) *w ~ny* переби́рати стру́ни; ◇ *anat. ~ny głosowe* голосо́ві зв'язки, -зок; *перен. przesiągnąć ~nę* переборщи́ти; *перен. trafić w czułą ~nę* (погусу́є чу́лу ~nę) заче́пити бо́люче місце.

struniarka *ж., spec.* виробни́ця стру́н, виробни́чниця стру́н.

- struniarz, *lm. -rze, m., spec.* ви-робник струн.
- strunka *ż., zdr.* струнка.
- strunny *div.* струнову.
- strunowy струнный; *parzędzie muzyczne* ~we струнный музичний інструмент.
- strup *m., med.* струп.
- strupek, -pka, *m., zdr.* струпочок, -чка.
- strupiały 1) який (що) заstrupився, заstrupилий; ~ła rana заstrupіла рана; 2) *div.*strupieszaly.
- strupiasty покритий струпом (струпами), струпливий.
- strupieć, -pieje, -piał 1) струпіти, заstrupлюватися, -люється; 2) *div.*strupieszec.
- strupieszalosc *ż.* трухлявість, -вості, трухлість, -лості, порохнявість.
- strupieszaly трухлявий, трухлий, порохнявий.
- strupieszec, -szeje, -szał трухлявити, струхнути, спорохнявити, струпішати, струпішити.
- strupliwy *div.*strupiasty.
- strusi страусовий; *перен.* ~ z olądek страусовий шлунок, -нка, здоровий шлунок; *◇ перен.* ~sia polityka політика самообману.
- strusię, -sięcia, *lm. -sięta, -siąt, n., zdr.* маленький страус.
- struś, *lm. -sie, m.* страус; струсь (*заст.*).
- struty отруєний; *◇ перен.* chodzi jak ~ ходить як не свій.
- strużek, -żka, *m., zdr.* невеличкий струг; невеличкий рубанок, -нка.
- strużka *ż., zdr.* струмінка, струмочок, -чка, течійка.
- strużyna, -żyn, *blp.* стружки, -жок.
- strwonić, -nie, -nisz, -nił промарно-тратити, -трачу, -тратиш, прогайнувати, -нуйо, -нуйеш, розтринькати, протринькати.
- strwonienie *n.* прогайнування, розтринькання, протринькання.
- stwożyć, -zę, -żysz, -żył стривожити; // ~ się стривожитися.
- strych, -chu, *m.* горіще.
- strycharka *ż.* *div.* ceglarka.
- strycharstwo *n. div.* cegielnictwo.
- strycharz, *lm. -rze, m. div.* cegielnik.
- strychnina *ż., chem.* стрихнін, -ну.
- strychować, strychuje, strychujesz, strychował стрихувати (стрихую, стрихуєш).
- strychować się, strychuje, strychował (*про коня*) засікатися.
- strychulec, -lca, *lm. -lce, m. 1)* (*для гострих кос*) брусок, -скá; 2) (*заст. — для вирівнювання сипких тіл у мірці*) стрихулець, -льця; *◇ brać co pod jeden ~* підводити що під один ранжир.
- stryczek, -czka, *m. 1)* мотузка (мотузок, віршовка) з петлею; 2) *перен.* шибениця; *zgiąć na ~czku* загинути на шибениці.
- stryj, *lm. -jowie, m.* (брат батька) дядько (по батькові).
- stryjanka *ż. div.* stryjenka.
- stryjaszek, -szka, *lm. -szkowie, m., pieszcz.* дядечко, дяденько.
- stryjcio, *lm. -ciowie, m., pieszcz. div.* stryjaszek.
- stryjeczny двоюрідний (*по батькові*); ~ brat двоюрідний брат.
- stryjek, -jka, *lm. -jkowie, m. div.* stryj.
- stryjenka *ż.* (дружина батькового брата) дядина.
- stryjostwo *n., zb.* дядько з дружиною.
- stryjowski дядьків.
- stryk *m. div.* stryczek.
- strykać *div.* spryskać.
- stryszek, -szka, *m., zdr. div.* strych.
- strywializować, -zuje, -zujesz, -zował зробити тривіальним.
- stryż, -żu, *m.* (льодяна каша на піці) сáло, шéрех, -ху, шугá.
- strzał, -łu, *m. 1)* постріл, -лу; *na odległość ~łu* на постріл;

padł (rozległ się) ~ пролунав постріл; 2) *гірн.* вибух, -ху; *☞* dać ~ вистрілити; *військ.* ~ długi переліт, -льоту; *військ.* ~ krótki недаліт; *військ.* ~ rozpryskowy розрив, -ву.

strzala *ж.* стріла; puścić się (lecieć) jak ~ помчати(ся) (понестися) стрілою.

strzałka *ж.* 1) стрілка; ~ magnesowa магнітна стрілка; ~ zegarowa стрілка годинника; 2) *анат.* маломілко́ва кістка.

strzałkowy *анат.* (peroneus) маломілко́вий.

strzałowy, -wego, lm. -wi, m., gór. запальник.

strzaskać розтрошити, -рошчу, -рошиш; *вульг.* łeb кому ~ розчере́піти ко́му го́лову.

strzaskanie *п.* розтро́шення.

strząsać, strząść, strzęse, strzęsiesz, strząśł, strzęśli стрішувати, -шую, -шуєш, струсити (струшу, струсиш); (*порох, сніг то що — ще*) стріпувати, -пую, -пуєш, стріпнути.

strząsać, -sneć, -śniesz, -snać, -sneśli *док. див.* strząsać.

strząść *див.* strząsać.

strzec, strzeżę, strzeżesz, strzegł стере́гти, -режу, -режеш; (*охороня́ти*) бере́гти; // ~ się стере́гтися; бере́гтися.

strzecha *ж.* стріха, солон'яна покрівля; *перен.* godzinna ~ рідна (ба́тьківська) ха́та, рідна (ба́тьківська) стрі́ха, рідна до́мівка; pod jedną ~ chą mieszkać жити під однією покрівлю.

strzecharz, lm. -rze, m., spec. пошивальник стріх.

strzegotać, -gocę, -gocesz (a. -gotam, -gotasz), -gotał стрекотати, -кочу, -кочеш, стрекотіти, -кочу, -котіш, цві́рчати, -чу́, -чіш, цві́ркати, сюрча́ти.

strzekotać *див.* strzegotać.

strzelać, strzelić, -lę, -lisz, -lił стріляти, стрілити, стрі́лити; *прик.* ciemno, choć w łeb **strzel** те́мно, хоч о́ко ви́коли; те́мно, хоч в о́ко стрелі; *перен. розм.* ~lać oczyma стріля́ти очі́ма; *☞ перен. розм.* ~lać baki байди́ки бі́ти (б'ю, б'єш), байди́кува́ти, -кую, -куєш; *спорт. розм.* ~lić bramkę забити го́л; *перен. розм.* ~lić byka зробі́ти гру́бу по́милку; gniew ~lił mi z oczu гні́в бли́снув в його́ оча́х; *розм. нехв.* ~liło mi coś do głowy що́сь йо́му на́верзло́ся (спало́ на ду́мку); płomień ~lił do góry по́лум'я зв́исло́ся вгору́; ~lać w górę (*про дере́ва*) бу́яти; ~lać (palić, trzaskać) z bicza ля́скати ба́тогом; zbiegło lato jak z bicza ~lił мину́ло лі́то, я́кби не бу́ло.

strzelanie *п.* 1) стрі́льба; (*дія — ще*) стріля́ння; *військ.* ~ do tarcz стрі́льба по ми́шенях; *військ.* ~ na wprost стрі́льба пря́мою на́водкою; *військ.* ~ ostre бойо́ва стрі́льба, стрі́льба бойо́вими па́трона́ми; *військ.* ~ szkolne у́чбо́ва стрі́льба; *військ.* ~ ślerymi patronami стрі́льба хо́лості́ми па́трона́ми; 2) (*гірн. — у гірських ви́робі́тках*) вибу́хові ро́боти, -бі́т; *☞ військ.* ~ na wielkie odległości да́льший во́гонь, -гно́.

strzelanina *ж.* стріля́нина.

strzelba *ж.* рушні́ця.

strzelec, -lca, lm. -lcy, m. стрі́лець, -льця; *☞ військ.* ~ przesiwraпсерну броне́бійник; *військ., спорт.* ~ w wyborowy сна́йпер, -ра.

Strzelec, -lca, m., astr. Стрі́лець, -льця.

strzelecki стрі́лецький; *військ.* gó w ~ oko[і]п, -ко́пу.

strzelectwo *п.* стрі́лецький спорт, -ту.

strzelić *див.* strzelać.

strzelisty 1) стрункий; 2) *архит.* стрілчастий.
strzeliwo *n., zb., wojs. przest.* бое-припаси, -сів.
strzelnica *ż.* 1) стрільбище; (*приміщення*) тир, -ру; 2) *іст.* бійниця.
strzelniczy призначений для стріляння; \diamond *хім.* *bawełna ~cza* піроксилін, -ну; *іст.* *otwór ~* бійниця; *proch ~* порох, -ху.
strzemiączko *n., zdr.* стремінце, стремénце, стремéнечко.
strzemienne, -nego, n., przest. прощальна чарка; *pić ~nego* вихляти прощальну чарку.
strzemienica *ż., tech.* кігті, -тів.
strzemienny стремénний; *анат.* *mięsień ~* (*musculus stapedius*) стремénний м'ускул.
strzemię, -mienia, lm. -miona, -mion, n. стремéно.
strzemionko *n., zdr. див. strzemiączko.*
strzepać *див. strzepywać.*
strzepnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *док. див. strzepywać.*
strzepotać, -pocze (a. -pocę), -potał затріпотіти, -потіть, затріпотати, -пóче, затрепетати, -пéче.
strzepywać, -puję, -pujesz, -puwał, strzepać, -pię, -piesz, -pał стріпувати, -пуо, -пуеш, стріпну́ти, стру́шувати, -шую, -шуеш, стру́сити (стру́шу, стру́сиш).
strzeżony стережéний; бережéний.
Пор. strzec.
strzęp, -pu, m. клáпоть, -птя; *podrzeć w ~pu* порва́ти на клáпті (на шматкі).
strzępek, -пка, m. 1) клáптик; 2) (*лише в мн.*) (*на тканині*) торочкі, -чók, бахромá.
strzępiasty обтріпаний, обшáрпаний.
strzępić, -pię, -pisz, -pił робіти торочкі (*на полотні*), торочіти (*полотно*); *// ~ się* обтріпувати-ся, -пуося, -пуешся.
strzęplica *ż., bot. (koeleria)* келéрія.
strzyc, strzygę, strzyżesz, strzygł стрігти (стрижý, стрижéш); ~

włosy стрігти волóсся; *перен.* *koń ~że uszami* кінь стри-жé вўхами, кінь шу́лить (шу́рить) вўха; \diamond *перен. розм. ~* *oszami* стріляти очіма.
strzyga *ż., mł.* упі́р, -рjá.
strzygoń, lm. -nie, m.; mł. див. strzyga.
strzykać, strzyknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) пріскати, пріснути; 2) *безос.* штрика́ти, штрик-ну́ти; *~ka w uchu* штрикаé в ўці.
strzykawka *ż.* 1) мед. шприц; 2) (*розприскувач*) спринцівка.
strzyknać *див. strzykać.*
strzykwa *ż., zool. (holothuria)* голоту́рія.
strzynożyć, -żę, -żysz, -żył стри-ножити.
strzyża *ż.* 1) стріжка (стріжен-ня) овéць; 2) стріжена вóвна; 3) порá стріжки (стріження) овéць.
strzyżenie *n.* стріжка, стріження.
strzyżka *ż., zool. (crocidura araneus)* землерійка.
strzyżony стрижений.
strzyżyk *m., orn.* волóве óчко.
stu *m.-os. див. sto.*
stuarkuszowy рóзміром у сто áрку-шів; склáдений із ста áркушів.
stubarwny стóкольорóвий.
studencik, lm. -ki студéнтик.
studencki студéнтський.
student, lm. -nci, m. студéнт.
studenteria *ż., zb., pol.* студéнт-ство.
studentka *ż.* студéнтка.
studia, -diów, błp. 1) навчáння у ви́щих шкóлах; 2) (*nad czym*) науко́ві дослédження (чогó).
studio *blm., n.* стúдія; *~ dła m. a t y c z n e* драмáтична стúдія.
studiować, -diuję, -diujesz, -diował 1) (со) стúдіюва́ти, -дію́ю, -дію́еш, вивча́ти (що); 2) учі-тися у ви́шій шкóлі.
studium, lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n. 1) (czego) до́слід, -ду, до́слідження (чогó); 2) (*в жи-вописі*) етюд.

studnia *ж.* колодязь, криниця; ~ *artezyska* артезіанський колодязь; \diamond *присл.* *wraść jak kozioł w ~nię* впасти в бідy, як кyрка в борщ.
studniany *див.* **studzienny**.
studniarz, *lm.* **-rze**, *m.* колодязник.
studniowy стоденний.
studzić, **-dże**, **-dzisz**, **-dził** 1) студити, -джy, -диш, холодити, -джy, -диш; 2) *перен.* охолоджувати, -джую, -джуеш.
studzienka *ж., zdr.* криничка, невеличкий колодязь.
studzienny колодязний, криничний.
studzony студжений, холоджений.
stugębny стоусть, стоголосий; ~на *wieść* стоголоса (стоу́ста) чу́тка, стоу́ста поголоска.
stugłośny *див.* **stugębny**.
stugłowy стоголовий; (*поез.* — *ще*) *стогла́вий*.
stugramowy стограмовий.
stujęczny 1) стоязкий; 2) *перен.* стоголосий.
stuk I, **-ku**, *m.* стук, -ку; (*тривалий, частий*) стукіт, -коту.
stuk! II *wkrz.* стук!
stukać, **stuknąć**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** (w со) стукати, стукнути (в шо); //~ *się* стукатися, стукнутися; (*царками*) цокатися, цокнутися.
stukanina *ж.* стукіт, -коту, стукот-неча, стукотнява.
stukawka *ж., med.* (*plessimetrum*) прилад для вистукування.
stuknąć *див.* **stukać**.
stuknienie *n. див.* **stuknięcie**.
stuknięcie *n.* стук, -ку.
stukolorowy стокольоровий.
stukonny стокінний.
stukot, **-tu**, *m.* стукіт, -коту.
stukotać, **-kocze**, **-koczesz** (*rzadziej* **-kocę**, **-kocesz**), **-kotał** стукотіти, -кочу́, -коті́ш.
stulać, **stulić**, **-lę**, **-lisz**, **-lił** стуляти, стулювати, -люю, -люеш, стуляти, -лю, -лиш; *вульг.* **stulębę** (*stul rusk!*) заткни пельку! //~ *się* стулятися, стулюватися, стулятися.

stulecie *n.* століття, сторіччя.
stulenie *n.* стулення.
stuletni столітній, сторічний.
stuletnik, *lm.* **-cy**, *m.* столітній, -нього, сторічний, -ного.
stulić *див.* **stulać**.
stulistny столістий.
stulisz, *lm.* **-sze**, *m., bot.* (*sisymbrium*) сухорібрик.
stula *ж., kość.* епітрахіль, -лі.
stulbia *ж., zool.* (*hydra*) гідра.
stulbiopławy, **-wów**, *zool.* (*hydro-medusae*) гідроїди, -їдів, гідромеду́зи, -ду́з.
stumanieć, **-nieję**, **-niejesz**, **-niał**, **-nieli** одуріти, очманіти.
stumilionowy стомільйонний.
stupajka *m., pogardl.* 1) городовий, -во́го, фарао́н; 2) *перен.* тупий службист.
stuprocentowo стопроцентно.
stuprocentowy стопроцентний.
sturbować, **-buje**, **-bujesz**, **-bował** і *sturбува́ти*, -бyю́, -бyєш; //~ *się* стурбува́тися.
sturczeć, **-czeję**, **-czejesz**, **-czał**, **-czeli** *див.* **sturczyć** *się*.
sturczyć, **-czę**, **-czysz**, **-czył** потурчити; //~ *się* потурчитися.
sturęczny сторукій.
sturubłowy сторублевий.
sturublówka *ж., pot.* сторублівка.
stustopniowy стоградусний.
stuszować, **-szuję**, **-szujesz**, **-szował** стушувати, -шyю́, -шyєш; //~ *się* стушуватися.
stuświecowy в сто свічок; ~*wa* *ж а г ó w k a* електрична лампочка в сто свічок.
stutysięczny стотисячний.
stuzłotówka *ж., pot.* банкнот вартістю в сто польських злотих.
stwardnąć, **-dnie**, **-dł** *див.* **stwardnieć**.
stwardniałość *ж.* ствердість, -лості, отверді́сть, затверді́сть.
stwardniały стверділий, отверділий, затверді́лий, стве́рдлий, затве́рдлий.
stwardnieć, **-nieje**, **-niał** ствердіти, отвердіти, затвердіти, стве́рднути, затве́рднути.

stwardnienie *n.* ствердіння, отвердіння, затвердіння.

stwarzać, stworzyć, -rzę, -rzysz, -rzył створювати, -рюю, -рюеш, створіти, -рю, -риш.

stwierdzać, stwierdzić, -dzę, -dzisz, -dził потверджувати, -джую, -джуеш, потвердити, -джу, -диш, підтверджувати, підтвердити; (*підписом*) стверджувати, ствердити.

stwierdzenie *n.* потвердження, підтвердження; ствердження. *Пор. stwierdzać.*

stwierdzić *div.* stwierdzać.

stwora *ż.* страхівисше, чудівисько.

stworzenie I *n.* (дія) створення.

stworzenie II *n.* створіння, тварина, твар, -рі; *◇ розм.* wyglądać jak nieboskie ~ мати жалюгідний вигляд, виглядати як мара.

stworzonko *n., zdr., pieszcz.* мале створіння, тваринка.

stworzony (dla kogo, dla czego, na co) створений (для ко́го, для чо́го).

stworzyciel, *lm. -le, m. div.* stwórca.

stworzyć *div.* stwarzać.

stwór: wyglądać jak ~ виглядати як кістяк.

stwórcza, -су, lm. -су, m. творець, -ця.

stybit, -tu, m., min. сти́біт, -ту.

styczeń, -cznia, lm. -cznie, m., січень, -чня.

styczna, -nej, ż., mat. дотічна, -ної.

stycznik *m., el.* конта́ктор, -ра.

styczniowy січневий.

styczność *ż.* 1) зіткнення, стик, -ку; *punkt ~ci* то́чка зіткнення (сті́ку); 2) *перен.* конта́кт, -ту, зв'язо́к, -зку́; *być z kim w ~ci* знаходитися з ким у конта́кті (у зв'язку́); *◇ nie mieć żadnej ~ci (z czym)* не мати нічо́го спі́льного (з чим́).

styczny сті́чний; *◇ punkty ~ne* то́чки зіткнення (сті́ку).

stygmat, -tu, lm. -ty, rzadko -ta, m., med., przen. сті́гма, стигма́т.

stygmaticzny стигматі́чний.

stygnąć, -gnę, -gniesz, -gnął (a. -gl), -gli, rzadziej -gnęli сті́гнути, холонути, остига́ти.

styk, -ku, m. 1) стик, -ку; 2) *ел.* конта́кт, -ту.

stykać, zetknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (kogo, co z kim, z czym) стика́ти, зіткну́ти (що́); *перен.* зводи́ти, -джу, -диш, звести́, -веду́, -ведеш (ко́го з ким); *// ~ się* стика́тися, зіткну́тися; (*перен.* — *ще*) зустріча́тися, зустрі́нутися; (*випадково* — *ще*) здиба́тися, зді́бати́ся (з ким, з чим); знахо́дитися у зв'язку́ з ким.

stykowy *el.* конта́ктний.

styl, -lu, lm. -le, m. стиль, -лю; *перен.* w dobrúm, w złym ~lu у до́брому, у пога́ному сті́лі; *спорт.* ~ dowolny вільний стиль; ~ epicki епі́чний стиль; ~ gładki (płoczysty) гла́дкий (пла́вний) стиль; ~ górnołotny (paruszonu) високомо́вний (пишномо́вний) стиль; ~ klasyczny класи́чний стиль; ~ kwiecisty куче́рявий стиль; *по ву* ~ (kalendarz) но́вий стиль; ~ poprawny пра́вильний стиль; ~ prosty про́стий стиль; *stary ~* (kalendarz) ста́рий стиль; *wejście w ~lu* го́тиски́м вхі́д в го́ти́чному сті́лі; ~ *zwięzły* (lakońiczny) сті́слий (лако́ні́чний) стиль.

stylista, -ty, lm. -ści, m. стилі́ст.

stylistka *ż.* стилі́стка.

stylistycznie стилі́стично.

stylistyczny стилі́стичний.

stylistyka *ż.* стилі́стика.

stylizacja *ż.* стиліза́ція.

stylizator, lm. -rowie a. -rzy, m. стиліза́тор, -ра.

stylizować, -zuję, -zujesz, -zował стилізува́ти, -зую́, -зу́єш; *// ~*

- się (на кого) стилізуватися (під ко́го).
- stylony, -nów, *blp.* стилони, -нів.
- stylowo стільно.
- stylowość *ż.* стільність, -ності.
- stylowy стільний.
- stymulacja *ż.* стимулювання.
- stymulować, -luje, -lujesz, -lował стимулювати, -люю, -любеш.
- stynka *ż., icht. (osmerus sperlanus)* корюка, корюшка.
- stupa *ż.* поминки, -нок; (*іст.* — *це*) трізна.
- stypendialny стипендіальний; *f u p d u s z* ~ стипендіальний фонд, -ду.
- stypendium, *lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n.* стипендія.
- stypendyjny *див.* stypendialny.
- stypendysta, -ty, *lm. -ści, m.* стипендіат.
- stypendystka *ż.* стипендіатка.
- stylulacja *ż., praw.* застерєження в до́говірі.
- stylulować, -luje, -lujesz, -lował *praw.* застерігати що в до́говірі.
- styrakowiec, -wca, *lm. -wce, m., bot. (styrax)* стіракс, -су, стора́кс.
- styraks, -su, *m., chem.* стіракс, -су, стора́кс.
- styranizować, -zuje, -zujesz, -zował знево́лити ко́го тира́нством.
- Styria *ż.* Шті́рія.
- styrol, -lu, *m., chem.* стиро́л, -лу.
- subaltern, *lm. -ni, m., wojs. przest.* субалте́рн.
- subarenda *ż., przest.* суборенда.
- subarendator, *lm. -rowie a. -rzy, m., przest.* суборенда́р, -ря́.
- subarktyczny *geo.* субаркти́чний.
- subdominanta *ż., muz.* субдо́мінанта.
- subiekcja *ż., przest.* кло́піт, -поту; *robić komu ~ję* завда́вати кло́поту ко́му.
- subiekcyjalny *przest.* обтя́жливий.
- subiekt I, *lm. -kci, m., przest. (y magazynu)* продавець, -вця́.
- subiekt II, -tu, *lm. -ty, m., fil. gram.* суб'є́кт.
- subiektywista, -ty, *lm. -ści, m.* суб'є́ктивіст.
- subiektywizm, -mu, *m.* суб'є́ктивізм, -му́.
- subiektywnie суб'є́ктивно.
- subiektywność *ż.* суб'є́ктивність, -ності.
- subiektywny суб'є́ктивний.
- subkomisja *ż.* підкомісія.
- subkomitet, -tu, *m.* підкоміте́т, -ту.
- sublimacja *ż., chem.* субліма́ція.
- sublimat, -tu, *m., chem. 1)* (*про-дукт сублімації*) субліма́т, -ту; *2)* (*про отруйну речовину*) суле́ма́.
- sublimować, -muje, -mujesz, -mował *chem.* сублімува́ти, -мю́ю, -мю́еш.
- sublokator, *lm. -rzy, m.* піднайма́ч (*квартири*).
- sublokatora *ż.* піднайма́чка (*квартири*).
- subordynacja *ż.* субордина́ція.
- subretka *ż., teatr.* субре́тка.
- subs krybent, *lm. -nci, m.* передплатник.
- subs krybować, -buje, -bujesz, -bował (*co*) передпла́чувати, -чую́, -чу́еш, передплати́ти, -плачу́, -пла́тиш (*що*), підпи́суватися, -сую́ся, -су́єшся, підпи́сатися, -пиш́у́ся, -пи́шешся (*на що*).
- subs krybowany передплатни́й, підписни́й.
- subs krypcja *ż.* передпла́та, підпи́ска; ~ *rozyczki państwa* *owej* передпла́та держа́вної по́зики, підпи́ска на держа́вну по́зику.
- subs krypcyjny передплатни́й, підписни́й.
- substancja *ż., fil., nauk.* субста́нція; *anatom. szaga* ~ *środa* *receptywna* *mózku*.
- substancjalność *ż., fil., nauk.* субста́нціона́льність, -ності.
- substancjalny *fil., nauk.* субста́нціона́льний.
- substancjonalny *pożywny*.
- substrat, -tu, *m., nauk.* субстра́т, -ту́.
- substytucja *ż., nauk.* субститу́ція, підста́новка, замі́на.

substytuować, -tuuję, -tuujesz, -tuował *наук.* підставляти, заміняти.

substytut I, -ta, *lm.* -towie, *m., praw.* субститут, -та.

substytut II, -tu, *lm.* -ty, *m.* субститут, -ту.

subsydiować, -diuję, -diujesz, -diował субсидувати, -дую, -дуюш.

subsydium, *lp. nieodm., lm.* -dia, -diów, *n.* субсидія.

subtelnie субтильно, витончено.

subtelność *ж.* субтильність, -ності, витонченість.

subtelny субтильний, витончений.

subwencja *ж., fin.* субвенція.

subwencjonować, -puję, -pujesz, -pował *fin.* давати субвенцію.

suchar *m.* 1) сухар, -ря; 2) зб. сушняк, -ка.

sucharek, -rka, *m., zdr.* 1) сухарик; 2) (*перен. розм. — про людину*) сухар, -ря.

sucharkowy *див.* sucharowy.

sucharniczka *ж.* сухарниця.

sucharowy сухарний.

suchawy сухуватий, сухенький.

sucherlawość *ж.* сухорлявість, -вості.

sucherlawy сухорлявий.

sucho *сүхө;* ~ odpowiedzieć *сүхө* відповісти; przysiąc *сүхө* к-го ~ прийняти к-го *сүхө*.

suchokwiat, -tu, *m., bot.* 1) (*helichrysum*) цмин, -ну; 2) *див.* nieśmiertelnik.

sucholuska *ж., bot. див.* suchokwiat.

suchorlawość *ж. див.* sucherlawość.

suchorlawy *див.* sucherlawy.

suchość *ж.* сүхисть, -хості.

suchotnica *ж., pol.* сухотна, -ної.

suchotniczy сухотний, туберкульозний; wурієкі ~cze сухотні (туберкульозні) рум'янці, -ців.

suchotnik, *lm.* -су, *m.* сухотний, -ного.

suchoty, -choć, *blp., med.* сухоти, -хот, туберкульоз, -зу; ~ galoryjące (nagłe) (*phthisis florida*) скоротенні сухоти; *жарт.* ~ w kieszeni кишенькові сухоти.

suchowiej, -ju, *m.* суховій. -вію.

suchowietrzyca *ж. див.* suchowiej.

suchuteńki 1) *пестл.* сухесенький; 2) (*зовсім сухий*) сухісінький.

suchuteńko 1) сухесенько; 2) *сүхисінько. Пор.* suchuteńki.

suchutki *pieszcz.* сухенький.

suchutko *pieszcz.* сухенько.

suchy сухий; ~ chleb сухий хліб; ~ jak szcżара сухий, як тріска, сама снасть; *перен.* nie zostawić na kim ~chej nitki не залишити на ком-й сухої ниточки; ~che wino сүхє вино.

suczka *ж., zdr.* сүчка.

suczy сүчий.

sueski сүецький; Kanał Sueski Сүецький канал, -лу.

Suez, -zu, *m.* Сүєц.

sufiks, -su, *m., lingw.* сүфікс.

sufiksacja *ж., lingw.* сүфіксація.

sufiksalny *lingw.* сүфіксальний.

sufit, -tu, *m.* стеля.

sufitowy стельовий.

sufitówka *ж., bud. див.* podsiębitka.

sufler, *lm.* -rzy, *m., teatr.* суфлёр, -ра.

suflernia *ж., teatr.* суфлёрська будка.

suflerować, -ruję, -rujesz, -rował *teatr., przen. див.* suflować.

suflerski *teatr.* суфлёрський.

suflet, -tu, *m., kul.* суфлє (*невідм.*).

suflować, -luję, -lujesz, -lował *teatr., przen.* суфлідувати, -рую, -руєш.

sufrażystka *ж., polit.* суфражистка.

sugerować, -ruję, -rujesz, -rował (*кому со*) внушати (ком-у що).

sugestia *ж.* сугєстія.

sugestioner, *lm.* -rzy, *m.* той, що внушає ком-у що.

sugestionista, -ty, *lm.* -ści, *m. див.* sugestioner.

sugestionować, -nuję, -nujesz, -pował *див.* sugerować.

sugestyjny сугєстивний; ◇ pytanie ~ne навідне питання (запитання).

sugestywny *див.* sugestyjny.

suhak *m., zool. (colus tataricus)*
сугак, -ка, сайгак.

suita *ż., muz.* сюїта.

suka *ż.* сўка.

sukces, -su, *m.* ўспіх, -ху; o d p o -
sić (świecić) ~sy ма́ти ве-
лі́кий ўспіх.

sukcesja *ż.* 1) спадко́ємство, на-
ступни́цтво; 2) (po kim) спад-
щина, спадок, -дку; ~ po
matce спадщина (спадок) по
ма́тері.

sukcesor, *lm. -rzy, m., praw.* спад-
ко́ємець, -мця; ~ u n i w e r s a l -
n y є́диний спадко́ємець.

sukcesorka *ż., praw.* спадко́ємниця.

sukcesyjny спадко́ємний.

sukienka *ż., zdr. div.* suknią.

sukienko *n., tkac.* полусукно́.

sukiennica *I ż.* 1) сукнова́льня;
2) склад сукна́.

sukiennica *II ż., spec.* сукна́рка.

sukiennictwo *n., tkac.* сукна́рство.

sukienniczek, -czka, *lm. -czki, m.*
підма́йстер (підру́чний) сукна́ря.

sukienniczka *ż., spec. div.* sukien-
nica *II.*

sukienniczy *tkac.* сукнова́льний;
głina ~cza сукнова́льна глі-
на.

sukiennik, *lm. -cy, m., tkac.* сук-
на́р, -ря, сукно́рб.

sukienny суконний; (зроблений із
сукна — звичайно) сукня́ний.

sukmana *ż.* сіря́к, -ка, сіря́чина,
сіра світа.

suknia *ż.* сўкня, пла́ття; ~ do-
brze a. źle leży сўкня
(пла́ття) до́бре a. пога́но сиді́ть;
◇ *присл.* nie ~ zdobyć zło-
wieka, lecz człowiek
~nie не поса́да кра́сить чо-
лові́ка, а чоло́вік поса́ду.

sukniowy плаття́ний.

sukno *n.* еукно́; *перен.* s c h o w a ć
s o r o d ~ покля́сти що під
сукно́.

suknowalski сукнова́льний.

suknowiec, -wca, *lm. -wcy, m.,
spec. div.* sukiennik.

sukurs, -su, *m., przest.* допомóга,
пóмич, -мочі; p r z y c h o d z i ć
k o m u z ~sem прихóдити (ста-

ва́ти) на пóмич (на допомóгу)
кому́; *військ.* підмóга.

sukursalny *książ.* допомі́жний.

sulfat, -tu, *m., chem.* сульфáт, -ту.

sulfit, -tu, *m., chem.* сульфíт, -ту.

sulki, -lek, *blp., sport.* перегонóва
дрóжка, бігункі, -ків, бігунці,
-ців.

sultan, *lm. -ni, m.* султа́н.

sultański султа́нський.

sum *m., icht.* сом.

suma *I ż.* сўма.

suma *II ż., kośc.* літургія.

sumak *m., bot. (rhus)* сумáх, -ха́.

sumarycznie сумáрно.

sumaryczny сумáрний.

sumek, -mka, *m., bot. div.* sumak.

sumiasty: ~wás (~te wasy) до́бри,
густі́ вўса, -сів.

sumienie *n.* со́вість, -ті, сумлі́ння;
b r a ć s o p a ~ бра́ти що на
сво́ю со́вість (на сво́є сумлі́н-
ня); i ś ć z a g ł o s e m ~nia
i t i ́ за го́лосом (слідува́ти го́-
лосу) со́вісті (сумлі́ння); m i e ć
s o p a ~niu ма́ти що на со́-
вісті (на сумлі́нні); ~ s i e ́ w
k i m b u d z i (~ k o g o r u s z a)
со́вість (сумлі́ння) в ко́му про-
кида́ється; w e d ł u g ~nia по
со́вісті; w y r z u t y ~nia до́ко-
ри со́вісті (сумлі́ння).

sumienne сумлі́нно, со́вісно, добро-
со́вісно.

sumiennosc *ż.* сумлі́нність, -ності,
со́вісність, добросо́вісність.

sumienny сумлі́нний, со́вісний,
добросо́вісний.

sumować, -muję, -mujesz, -mował
підсумо́вувати, -вую, -вуеш.

sumowy *I spec.* сумові́й.

sumowy *II icht.* сомові́й.

sumpt, -tu, *m.* кошт, -ту; w ł a s -
n y ~tem вла́сним (сво́ім)
ко́штом.

sunąć *I, -nę, -niesz, -nął, -nęli
niedok.* 1) посува́ти; ~ k r z e s -
ł o посува́ти стіле́ць; 2) (*перен.*
розм. — *itu*) сўну́ти; // ~ s i e
посува́тися.

sunąć *II, -nę, -niesz, -nął, -nęli
dok.* суну́ти.

supel, -pia, *m.* вўзол, -зла́.

supelek, -lka, *m.*, *zdr.* вўзлик.
superarbitr, -tra, *lm.* -trowie, *m.* суперарбітр, -ра.
superbombowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *lot.* надпотўжний бомбардувальник.
superfosfat, -tu, *m.*, *chem.* суперфосфат, -ту.
superheterodyna *ż.*, *rad.* супергетеродін.
superintendent, *lm.* -nci, *m.*, *kość.* суперінтендент.
superior, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* настоятель монастиря.
superlatyw, -wu, *m.*, *gram.* найвищий ступінь, -пеня; *перен.* wyrażać się o kim w ~wach хвалити (розхвалювати) когось.
supermocny *tech. dów.* superpotężny.
superpotężność *ż.* надпотўжність, -ності.
superpotężny *tech.* надпотўжний.
superrewizja *ż.* ревізія ревізії.
suplement, -tu, *m.*, *książ.* додаток, -тка.
suplementarny *książ.* додатковий.
suplika *ż.*, *przest.* супліка, прохання.
suplikant, *lm.* -nci, *m.*, *przest.* суплікатор, -ра, прохач, -ча.
suplikować, -kuje, -kujesz, -kował *przest.* суплікувати, -кую, -куюш, просити (прошу, просиш).
supłać зав'язувати вузли.
suponować, -nuje, -nujesz, -nował *przest.* припускати.
suport, -tu, *m.*, *tech.* супорт.
supozycja *ż.*, *przest.* припущення.
supremacja *ż.* верховенство, звєрхність, -ності.
surducik *m.*, *zdr.* сюртучок, -чка.
surducina *ż.* *pot.* сюртучина.
surdut *m.* сюртук, -ка; сурдът (*заст.*).
surdutowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *pogardl. przest.* городяний, -ного.
surdutowy сюртучний, сюртучовий.
surdyna *ż.*, *muz.* сурдіна.
surdynka *ż.*, *muz.* сурдінка.
surma *ż.*, *muz.*, *przest.* сурма.
surogat, -tu, *m.* сурогат, -ту.

surogaty сурогатний.
surojadka *ż.*, *bot.* (*grzyb*) сирожка.
surowcowy сировинний.
surowica *ż.*, *med.* (*serum*) сироватка, сыворотка.
surowiczny *med.* (*serosus*) водянистий, сироватковий, сыворотковий.
surowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* 1) сировина; 2) (*про шкіру*) сиріця.
surowiec, -wieje, -wiesz, -wiał, -wielі ставати суворим.
surowizna *ż.* сирі овочі, -чів, сирі фрукти, -тів.
surowo I в сирому стані; \diamond zjeść coś na ~ з'їсти що сире, неварене.
surowo II суворо.
surowość *ż.* суворість, -рості.
surowy I 1) сирій; *drgzewo ~we* сирі дрво (род. дров); *owose ~we* сирі фрукти, -тів; 2) (*про невибілене полотно*) сировий; 3) (*про необроблений матеріал, півфабрикат*) сировий, сирій, сирцевий; \sim *jedwab* сирцевий шовк, -ку, шовк-сирець, -рцію.
surowy II суворий; строгий (*pidше*); *człowiek ~wych* *zasad* людина суворих правил.
surowka *ż.* 1) сирі овочі *a.* фрукти; 2) цєгла-сирець, -рцію; 3) небілене полотно; 4) мет. чавун, -нų; 5) шкіра-сировина.
surrealizm, -mu, *m.*, *szt.* сюрреалізм, -му.
sus *m.* стрібок, -бка; *jednym ~sem* одним стрибком; \diamond *dać ~sa* плігнути, стрибнути, скочити.
susel, -sła, *m.*, *zool.* (*spermophilus*) ховрашок, -шка, ховрах, -ха; \diamond *śpi, jak ~* спить, як бабак.
suspendować, -duje, -dujesz, -dował *przest.* (тимчасово) звільнити з посади.
suspensorium, *lp. nieodm.*, *lm.* -ria, -riów, *n.*, *med.* суспензорій.
susz, -szu, *m.*, *zb.* 1) (*сухе гілля*) сушник, -кų, сушняк, -кų; 2) (*сушені фрукти*) сушня; 3) (*бдж.*—

порожні стільники) суш, -ші, сушник, сушняк.

susza *ж.* 1) сұша, суходіл, -долу; 2) (про погоду) засұха, посуха, сұша, суш, -ші.

suszalnia *ж.* див. suszarnia.

suszalny сушільний.

suszarka *ж.* сушарка.

suszarnia *ж.* сушарня, сушільня.

suszenie *п.* сушіння, сушення.

suszka *ж.* 1) прес-пап'є (невідм.); 2) див. susz 1, 2.

susznik *м., tech.* ексикатор, -ра.

suszony сушений.

suszyć, -szę, -szysz, -szył 1) сушити, -шү, -шиш; *перен. розм.* ~ sobie głowę nad czym сушити (ламати) собі голову над чим; 2) заст. постити (пошү, постиш); //~ się сушитися; (про білизну тощо — ще) сохнути.

suszykufel, -fla, *лм.* -fle, *м., руб.* мочиморда.

suśli ховрашківий, ховрахівий.

sutanna *ж., kość.* сутана.

sutasz, -szu, *м.* сутаж, -жу.

sutek, -tka, *м., anat.* (матма) сосок, -скá.

sutener, *лм.* -rzy, *м.* сутенєр, -ра. suterena *ж.* підвál, -лу (для житла).

suterenowy підвальный; mieszkanie ~we підвálnа квартира, підвálnе помешкання.

suteryna *ж.* див. suterena.

sutkowaty сосковидний.

sutkowy *anat.* (mamillaris) сосковий; ♦ brodawka ~wa див. sutek.

suto 1) багáто, достáтньо; stół ~ zastawiony багáто (достáтньо) накрíтий стіл (род. столá); 2) щéдро; ~ kogo wynagrodzić щéдро винагородити когó. *Пор.* suty.

suty 1) багáтий, достáтній; ~ obiad достáтній обід, -ду; 2) (не скупий) щéдрий; ~te wynagrodzenie щéдра винагорода.

suw, -wu, *м., tech.* (роботи двигуна) хід (род. ходу), такт, -ту.

suwacz, *лм.* -cze, *м., tech.* паровий золотник, -кá.

suwać посувати; ♦ ~ nogami чóвгати ногами, волокти ноги; //~ się посуватися.

suwadło *н., tech.* див. suwacz.

suwak *м., tech.* 1) зástібка „бліскавка”; 2) див. suwacz; ♦ rachunkowy логарифмічна лінійка.

suwany, -nego, *м.* рід давнього тáнцю.

suweren, *лм.* -ni, *м., polit.* суверєн.

suwerennie *polit.* суверєнно.

suwerenność *ж., polit.* суверенитєт, -ту; ~ państwa (państwo) суверенитєт держáви.

suwerenny *polit.* суверєнний.

suwnica *ж., tech.* кран; ~ dźwigowa підйóмний (піднімáльний) кран; ~ mostowa мостовий кран.

suwnicowy, -wego, *лм.* -wi, *м., spec.* крановщик.

suzeren, *лм.* -ni, *м., hist.* сюзерєн.

suzereński *hist.* сюзерєнний.

swa *ж., zaim.* див. swój.

swacha *ж., przest.* див. swatka.

swada *ж.* 1) красномóвність, -ности; 2) (захват) темперáмент, -ту; pełen ~dy пóвний темперáменту; ♦ mówić ze ~dą красномóвно говорити, -рю, -риш.

swar, -ru, (częściej w *лм.*) -ry, -rów, *м.* чвáри (род. чвар).

swarliwie сварливо.

swarliwość *ж.* сварливість, -вості.

swarliwy сварливий.

swarzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył (z kim o co) див. kłócić się.

swastyka *ж.* свáстика.

swat, *лм.* -ci a. -towie, *м.* 1) сват; 2) (у весільному обряді) стáроста.

swatać свáтати.

swatka *ж.* свáха.

swatoństwo *м.* свáтання.

swaty, -tów, *блр.* свáтання; ♦ jechać w ~ixати свáтатися; posłać kogo w ~ заслáти старостів.

swawola *ж.* 1) свавілля, сваво́ля, сваві́льство; 2) (*про витівки*) пу́стоші, -щів, пу́стування.

swawolić, -ię, -lisz, -lił 1) сваво́лити; 2) пу́стувати, -ту́ю, -ту́еш. *Пор. swawola.*

swawolnik, *lm.* -cy, *m.* 1) сваві́льник; 2) пу́стун, -на́. *Пор. swawola.*

swawolność *ж. див. swawola.*

swawolny 1) сваві́льний; 2) пу́стотливий. *Пор. swawola.*

swąd, swędu, *m.* 1) гар, -ру; 2) (*про неприємний запах*) смо́рид, -роду; \diamond psim \sim dem хі́тросами, ду́рнічкою, невели́ким ко́штом.

swe *n., zaim. див. swój.*

sweter, -tra, *m.* светр, -ра.

swędzenie *n.* 1) ме́д. свербля́чка, сверб́ж, -беж́у; 2) (*дія*) свербі́ння.

swędzić I, -dzi, -dził (*tylko w 3 osobie*) свербі́ти, -бі́ть; \sim dzi ja ręka в не́ї свербі́ть ру́ка.

swędzić II, -dzi, -dził ча́дити, -ди́ть; рієс \sim dzi гр́уба ча́дить.

swędzik *m., med. (prurigo)* свербля́чий ви́сип, -пу, свербля́ча ви́сипка, свербе́ць, -бцо́.

swoboda *ж.* во́ля, свобо́да; па \sim dzie на во́лі, на свобо́ді; \sim ruchów (*działania*) во́ля (свобо́да) ді́ї; \sim umysłu свобо́да ду́ха; \diamond набра́ć \sim dy ста́ти неві́мушеним.

swobodnie вільно; свобі́дно. *Пор. swobodny.*

swobodny вільний; свобі́дний (*pidше*).

swoi, *lm., m.-os., zaim. див. swój.* swoisto своєрідно.

swoistość *ж.* своєрідність, -ності.

swoisty своєрідний; сечу (*gysy*) \sim te своєрідні ріси (*pod. рис*).

swoiscie *див. swoisto.*

swojak, *lm.* -cy, *m.* своя́к, -ка́.

swoje I *n., zaim. див. swój.*

swoje II, *lm., ж. -rzecz., zaim. див. swój.*

swojski 1) тутешній, місцевий; 2) (*про тварин, птицю*) свійський, домашній.

swojszczeć, -czeję, -czejesz, -czaj, -czeli осво́юватися, -сво́ююся, -сво́юєшся.

swojszczyzna *ж.* все, що сво́є.

sworzeń, -rznia, *lm. -rznie, m.* шво́ринь, -реня; *тех. \sim sprzegła* упряжний шво́ринь; \diamond *artil.* \sim sprustu стёржень спу́ску; *тех. \sim śrubowy* гвинтовий ко́стіль, -ля́.

sworznik *m.* передня вісь (*pod. óci*).

swój *m.* (*ж. swoja, swa, n. swoje, swe, lm. m.-os. swoi, ж. -rzecz. swoje, swe*) *zaim.* свій (*ж. p. своя́, с. p. сво́є, mn. сво́ї*); брoні́ć swego захи́щати сво́є; dokopać swego (ро-ста́wić па swoim) до́битися (до́могті́ся) сво́го; swego cza-su сво́го ча́су, в свій ча́с; dostać (mieć) за swoje діста́ти за сво́є (по засл́узі); *прям. перен.* па \sim rachunek на свій раху́нок; obstáwać przy swoim обсто́ювати (відсто́ювати) сво́є; robić со па swoją rękę робі́ти що на свій ри́ск; umrzeć swoją śmiercią уме́рти сво́єю сме́ртю; wszystko idzie swoim trybem все йде старі́м (своі́м) поря́дком; \diamond być w nie swoim sosie (nie w swoim humorze) бу́ти не в на́строї (не в ѓуморі); *перен. розм.* pa-trafił па swego натра́пила (наско́чила) ко́са на ка́мінь; *перен.* oddać ко́му за swoje відпла́тити ко́му; wychodzić па swoim (*w torzawli*) не ма́ти збі́тків (втра́т).

sybaryta, -ty, *lm. -ci, m.* сибарі́т. sybarytka *ж.* сибарі́тка.

sybarytyzm, -mu, *m.* сибарі́тство.

Syberia *ж.* Сибі́р, -ру.

syberyjski сибі́рський.

Sybir, -ru, *m. див. Syberia.*

Sybirak, *lm. -cy, m.* сибі́ряк, -ка́. sybirski *див. syberyjski.*

sycenie *n.* 1) насищання; 2) ситіння, вάρка. *Пор.* **sycić** 1, 2.

sycić, -ce, -cisz, -cił 1) насищати; 2) (*мед.*) ситити (сичу́, сити́ш); варіти, -рю́, -риш; 3) *див.* **pod-sysać** 2); // ~ się 1) насищати-ся; 2) *перен.* насолоджуватися, -джуюся, -джуешся; ~ рі́єк-пум widokiem насолоджу-ватися гáрним відом.

sycony; **miód** ~ питний мед, -ду.

Sycylia *ж.* Сіцилія.

sycylijski сицилійський.

syczący 1) сичачий; 2) шиплячий; *пор.* **syczeć**; 3) *лінгв.* свистячий; *spółgłoska* ~са свистячий приголосний, -ного.

syczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli, syknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) сичати, -чу́, -чиш, засичати; *gąsioru* ~czą гусакі сичать; 2) (*про самовар тощо*) шипіти, -пить, прошипіти.

syczek, -czka, *m., orn.* сич, -ча; *змениш.* счик.

syderostat, -tu, *m., astr.* сидеро-стат.

syderyczny *astr.* сидеричний.

syderyt, -tu, *m., min.* сидерит, -ту.

Sydney *m.* Сідней.

syfilidy, -lid, *blp., med.* сифіліди, -лід.

syphilis, -su, *m., med.* сифіліс, -су.

syfilityczka *ж., med.* сифілітичка.

syfilityczny *med.* сифілітичний.

syfilityk, *lm.* -су, *m., med.* сифілі-тик.

syfon, -nu, *m.* сифон.

syfonowy сифонний, сифоновий.

sygnalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* сигна-ліст.

sygnalizacja *ж.* сигналізація; ~ dźwiękowa звукова сиг-налізація; ~ optyczna оп-тична сигналізація; ~ ręcz-на сигналізація вручну (ручним способом).

sygnalizacyjny сигнальний; *fiziol.* drugi układ ~ друга сиг-нальна система.

sygnalizator *m., tech.* сигналізатор, -ра.

sygnalizować, -zuje, -zujesz, -zował сигналізувати, -зую, -зуюш.

sygnał, -lu, *m.* сигнал, -лу; ~ alarmowy сигнал тривоги; dawać ~ давати сигнал; ~ dymny димовий сигнал; ~ dźwiękowy звуковий си-гнал; ~ optyczny оптичний сигнал; ~ świetlny а) світ-лосигнал; б) (*для регулювання вуличного руху, зал.*) світло-фór, -ра; ~ trąbką сигнал ріжком; ~ umówiony умóв-ний сигнал; ◇ військ. ~ brzę-czkowy зúмер, -ра; *radio.* ~ rozprawczy позивні, -них.

sygnałować, -luje, -łujesz, -łował *див.* **sygnalizować**.

sygnałowy *див.* **sygnalizacyjny**.

sygnałówka *ж., mor.* (*на кораблі*) сигнальний ліхтар, -рй.

sygnatariusz, *lm.* -sze, *m.* 1) упов-новáжений підписувач; 2) *фарм.* сигнатúрник.

sygnatura *ж.* 1) (*на товарах то-що*) позначення, позначка; 2) (*на документах*) підпис, -су; 3) *друк., фарм.* сигнатúра; 4) (*бібліотечна*) шифр, -ру.

sygnaturka I *ж., zdr., farm.* сига-тúрка.

sygnaturka II *ж.* (*в костюлі*) дзві-ночок, -чка.

sygnecik *m., zdr.* *див.* **sygnet**.

sygnet, -tu, *m.* пёрстень з печат-тю.

sygnować, -nuje, -nujesz, -nował 1) (*товари тощо*) позначати (спеціальними знаками); 2) (*до-кументи*) підписувати, -сую, -сую-еш.

Syjam, -mu, *m.* Сіам, -му.

syjamski сіамський; bracia ~scy сіамські брати, -тів.

syjonista, -ty, *lm.* -ści, *m., polit.* сіоніст.

syjonistka *ж., polit.* сіоністка.

syjonizm, -mu, *m., polit.* сіонізм, -му.

syk, -ku, *m.* 1) сичання; 2) шипін-ня. *Пор.* **syczeć**.

sykać, syknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli сичати, -чý, -чйш, засичати; ~knać z bólu засичати від болю.

sykamywa ż., chem. сикатив, -ву.

syknać I *div.* syzczeć.

syknać II *div.* sykać.

sykomor *m.*, bot. сикомор, -ра.

Sykstus Сикст.

syłaba ż., gram. склад, -ду.

syllabiczny силабічний; *poet.*

wiersz ~ силабічний вірш.

syłabizować, -zuje, -zujesz, -zował читати по складах.

syłf, *lm.* -fowie, *m.*, *mit.* сільф.

syłfida ż., *mit.*, *przen.* сільфіда.

sylikat, -tu, *min.* силікат, -ту.

sylikatowy силікатний.

sylogistyczny *fil.* силогістичний.

sylogistyka ż., *fil.* силогістика.

sylogizm, -mu, *m.*, *fil.* силогізм;

budować ~ складати силогізм;

wywodzić ~ виводити силогізм.

sylokoidy, -dów, *blp.*, *chem.* i *in.*

силікати, -тів.

Sylwester, -tra Сильвєстр, -ра.

syłwestrowy: noc ~wa новорічна

ніч (*pod.* нощі).

syłweta ż. *div.* sylwetka.

sylwetka ż. силуєт, -ту.

syłwin, -nu, *m.*, *min.* сільвін, -ну.

symbioza *blm.*, ż., *biol.* симбіоз,

-зу.

symbol, -lu, *lm.* -le, *m.* символ,

-лу; przedstawiać ~

czego являти собою символ

чого.

symbolicznie символічно.

symboliczność ż. символічність,

-ності.

symboliczny символічний.

symbolika ż. символіка.

symbolista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szt.*

символіст.

symbolistka ż., *szt.* символістка.

symbolistyczny *szt.* символістич-

ний.

symbolizm, -mu, *m.* 1) символізм,

-му; 2) *lit.*, *myst.* символізм.

symbolizować, -zuje, -zujesz, -zo-

wał символізувати, -зую, -зуюш;

// ~ się символізуватися.

symetria ż. симетрія.

symetrycznie симетрично.

symetryczność ż. симетричність,

-ності.

symetryczny симетричний.

symetryzować, -zuje, -zujesz, -zo-

wał робити симетричним.

symfonia ż., *muz.* симфонія.

symfoniczny *muz.* симфонічний.

symfonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *muz.*

симфоніст.

symonia ż., *hist.* симонія.

sympatia ż. симпатія; czuć dla

kogo ~tię відчувати до кого

симпатію; nie darzyć kogo

~tią не відчувати симпатії до

кого.

sympatyczka ż. прихильниця.

sympatycznie симпатічно.

sympatyczny симпатічний;

~ człowiek симпатічна лю-

дина; *sneć.* atrament ~

симпатичне чорнїло; *anat.*

~ system nerwowy сим-

патічна нервова система.

sympatyk, *lm.* -cy, *m.* прихиль-

ник.

sympatyzować, -zuje, -zujesz, -zo-

wał (z kim, z czym) симпатизу-

вати, -зую, -зуюш (кому, чому).

symplikacja ż., *książ.* спрощення.

symplikować, -kuje, -kujesz, -ko-

wał *książ.* спрощувати, -щую,

-щуюш.

sympłom, -mu, *m.* симптом, -му.

sympłomat, -tu, *m. div.* sympłom.

sympłomatologia ż., *med.* симпто-

матика.

sympłomatyczny симптоматічний.

symulacja ż. симуляція.

symulant, *lm.* -nci, *m.* симулянт.

symulantka ż. симулянтка.

symulator, *lm.* -rzy, *m. div.* symu-

lant.

symulatorka ż. *div.* symulantka.

symulować, -luje, -lujesz, -lował

симулювати, -люю, -люєш.

symultanny *książ.* одночасний.

syn, *lm.* -nowie, *m.* син; *перен.*

~ marnotrawny блудний

син; \diamond ~ przybrańcy при-

ймак, -ка.

synagoga ż. синагога.

synal, *lm. -le, m., iron.* синок, -нка.
 synalek, *lka, lm. -lkowie, m., iron.* синочок, -чка.
 synapizm, *-mu, m., med.* гірчичник.
 synchroniczny синхронічний;
 (тех. — це) синхронний.
 synchronizacja *ż.* синхронізація.
 synchronizm, *-mu, m.* синхронізм, -му.
 syndetikon, *-nu, m.* синдетикон, -ну.
 syndyk, *lm. -kowie, m., praw.* синдик.
 syndykalista, *-ty, lm. -ści, m., polit.* синдикаліст.
 syndykalistyczny *polit.* синдикалістський.
 syndykalizm, *-mu, m., polit.* синдикалізм, -му.
 syndykalny *polit.* синдикальний;
 z wiążek ~ синдикальний союз, -зу.
 syndykat, *-tu, m.* синдикат, -ту.
 syndykatory *div.* syndykálny.
 syneček, *-czka, lm. -czkowie, m., zdr., pieszcz.* синочок, -чка.
 synek, *-nka, lm. -nkowie, m., zdr., pieszcz.* синок, -нка.
 synekdocha *ż.*, *poetyc.* синекдоха.
 synekura *ż.* синекюра.
 synerezy *nieodm., ż., lingw.* синереза.
 synergetyzm, *-mu, m.* синергія, синергізм, -му.
 synkopa *ż.*, *muz., lingw.* синкопа.
 synkretyzm, *-mu, m., fil., nauk.* синкретизм, -му.
 synobójca, *lm. -cy, m.* убійця (убивець) сина.
 synobójstwo *n.* убійство сина.
 synod, *-du, m., kośc.* синод, -ду.
 synodalny *kośc.* синодальний.
 synogarlica *ż.*, *orn.* горлиця.
 synonim, *-mu, m., lingw.* синонім.
 synonimiczny *lingw.* синонімічний.
 synonimika *ż.*, *lingw.* синоніміка.
 synoptyczny *meteor.* синоптичний.
 synoptyka *ż.*, *meteor.* синоптика.
 synostwo *n.* синівство.
 synowa, *-wej, ż.* невістка.
 synowcowa, *-wej, ż.* дружина племінника.

synowica *ż.* (дочка брата) племінниця, небіга.
 synowiec, *-wca, lm. -wcy, m.* (син брата) племінник, небіж (род. небожá).
 synowski синівський; (що належить синові — це) синів.
 syntaksa *ż.*, *gram.* синтаксис, -су.
 syntaksyczny *gram.* синтаксичний.
 syntetyczny синтетичний.
 syntetyk, *lm. -cy, m.* синтетик.
 syntetyzować, *-zuje, -zujesz, -zował* синтезувати, -зую, -зуюш.
 synteza *ż.* синтез, -зу.
 synus, *lm. -siowie, m., pieszcz. div.* syneček.
 syrać, *-pię, -piesz, -pał, sypnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli* сипати, -плю, -плеш, сипнути; *перен.* *-pie śnieg* сипле сніг; *перен.* *~pać pieniądze* сипати (сіяти, розкидати (ся) грошіми; // ~ się 1) сипатися, висипатися, висипатися; 2) (лише докон.) (юрбою) висипати, сипнути; ~pnęli się jak pszczoły z ula висипали (сипнули) як бджоли з вулика; 3) (лише недокон.) (про бороду, вуси) висипатися.
 sypiać *wielokr.* (часто, не раз) спати (сплю, спиш).
 sypialnia *ż.* спальня.
 sypialny спальный; wagon ~ спальный вагон.
 sypki сипкий, сипучий.
 sypkość *ż.* сипкість, -кості, сипучість, -чості.
 sypnąć *div.* sypać.
 syrena *ż.* сирена.
 syreni який (що) стосується сирени; ~ gród описова назва Варшави, гербом якої є зображення міфологічної сирени.
 Syria *ż.* Сирія.
 Syriusz *m., astr.* Сіріус.
 syrojadek, *-dka, m., bot.* сирожка.
 syrojeszka *ż.*, *bot. div.* syrojadek.
 syroko *n., meteor.* sirocco.
 syrop, *-pu, m.* сироп, -пу.
 syropiarnia *ż.* 1) фабрика сиропів; 2) магазин з сиропами.

syropiarstwo *n.* виробництво сиропів.

syropowy сиропний.

syryjski сирійський.

syrynga *ż.*, *przest.* спринцівка.

sysak *m. div.* osesek.

system, **-mu**, *m.* система; ~ **kartkowy** карткова система; ~ **metryczny** метрична система; ~ **premiowy** преміальна система; ~ **taśmowy** конвеєрна система; **◇ c.-z.** ~ **krzyżowo-gniazdowy** квадратно-гніздовий спосіб, -со-бу.

systemat, **-tu**, *m. div.* system.

systematycznie систематично.

systematyczność *ż.* систематичність, -ності.

systematyczny систематичний.

systematyka *ż.* систематика.

systematyzacja *ż.* систематизація.

systematyzować, **-zuje**, **-zujesz**, **-zował** систематизувати, -зую, -зую-еш.

systemowy системний.

syт *div.* syty.

syтnieć, **-nieje**, **-niejesz**, **-niał**, **-nieli** ставати ситим.

syтność *ż.* ситність, -ності.

syтny ситний.

syтość *ż.* ситість, -тості.

sytuacja *ż.* ситуація; ~ **finansowa** фінансова ситуація; ~ **na froncie** ситуація на фронті; ~ **polityczna** політична ситуація.

sytuacyjny ситуаційний; **plan** ~ ситуаційний план, -ну.

syтуowany: **dobrze**, **źle** ~ матеріально добре, погано забезпечений.

syty ситий.

syzyfowy: ~ **wa praca przen.** сизифова робота (праця).

sza! *wkrz.* цитьте!

szabelka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* шабелка.

szabelny *przest.* шабелний.

szaber I, **-bru**, *m.* шебінь, -беню, шебінка.

szaber II, **-bru**, *m.*, *posp.* спекуляція.

szabla *ż.* шабля; **dobyć** ~ **li** ви-йняти (відобути, добути) шаб-лю.

szablasy шаблевидний.

szablica *ż.*, *książ.* шабля.

szablisty 1) з шаблею; 2) *div.* szabelny.

szablodziób, **-dzioba**, *m.*, *orn.* (*avocetta recurvirostra*) чоботар, -ря, шилодзьобка.

szablon, **-nu**, *m.* 1) *tex.* шаблон, -на; **podług** ~ **nu** по шаблону; 2) *перен.* шаблон, -ну, трафарет, -ту; **utarte** ~ **nu** го-тові шаблони.

szablonowo шаблонно, шаблонowo, трафаретно.

szablonowość *ż.* шаблонність, -ності, шаблоновість, -вості, трафаретність.

szablonowy шаблонний, шаблонo-вий, трафаретний.

szablowlasy шаблевидний.

szablowlu *div.* szabelny.

szabrować, **-ruje**, **-rujesz**, **-rował** *posp.* спекулювати, -люю, -люеш.

szabrownictwo *n.*, *posp.* спекуляція.

szabrownik, *lm.* -cy, *m.*, *posp.* спекулянт.

szach I, **-cha**, *lm.* -chowie, *m.* (*tu-тул*) шах.

szach II, **-chu a.** -cha, *lm.* -chy, *m.* (*y gri в шаху*) шах; **dać królowi** ~ оголосити шах королю; **◇ перен.** **trzymać kogo w** ~ **chu** держати когo під загрозою чогo.

szacherka *ż.*, *pot.* *div.* szachrajstwo.

szachermacher, *lm.* -rzy, *m.*, *po-gardl.* шахер-махер (*род.* шахер-махера).

szacherstwo *n.*, *pot.* *div.* szachrajstwo.

szachista, **-ty**, *lm.* -ści, *m.* шахіст.

szachistka *ż.* шахістка.

szachistowski який (шо) стосується шахістів; (*y контексті*) шахістів тощо; **klub** ~ клуб шахістів.

szachować, **szachuje**, **szachujesz**, **szachował** 1) шахувати (шахую,

шахуєш); 2) *перен.* держати когось під загрозою (чого).

szachownica *ж.* 1) шахівниця; 2) *с.-г.* черезполосиця, черезсмужжя; \diamond ułożyc się w ~се укласти що в шаховому порядку.

szachowy шаховий; **turniej** ~ шаховий турнір, -ру.

szachraj, *lm.* -je, *m.*, *pot.* шахрай, -раї.

szachrajka *ж.*, *pot.* шахрайка.

szachrajski *pot.* шахрайський.

szachrajstwo *n.*, *pot.* шахрайство.

szachrować, -ruje, -rujesz, -rował *pot.* шахрувати, -рюю, -рюєш, шахраувати, -раюю, -раюєш.

szachta *ж.*, *gór. див.* szyb.

szachy, -chów, *blp.* шахи, -хів; *g*rać w ~ грати в шахи.

szacować, -cuje, -cujesz, -cował оцінювати, -нюю, -нюєш.

szacownik, *lm.* -су, *m.*, *spec.* оцінник, оцінювач.

szacowność *ж.* цінність, -ності.

szacowny 1) (*про річ*) цінний; ~ zabytek цінна пам'ятка; 2) (*про людей*) достойний, гідний; ~ człowiek достойна (гідна) людина.

szacunek I, -nku, *m.* шана, пошана; *godny ~nku* гідний пошани; *z ~kiem* з пошаною.

szacunek II, -nku, *m.* підрахунки, -ків; *według* *mojego ~ku* за моїми підрахунками; *na mój* погляд.

szacunkowy 1) оцінний; 2) *перен.* приблизний; *według ~wych* *danych* на основі приблизних даних.

szadź *ж.* *див.* szron.

szafa *ж.* шафа; ~ *biblioteczna* книжкова шафа; ~ *ogniotrwała* вогнетривка шафа.

szafarka *ж.*, *hist.* ключниця.

szafarnia *ж.* *див.* spiżarnia.

szafarz, *lm.* -rze, *m.*, *hist.* ключник.

szafel, -fla, *lm.* -fle, *m.* баддя, цебрó.

szafir I, -ra, *m.* сапфір, -ра.

szafir II, -ru, *m.* сапфіровий колір, -льору.

szafirowy сапфіровий.

szafka *ж.*, *zdr.* шафка; \diamond ~ *pospa* нічний стóлик, тумбочка.

szaflik *m.* цебрík; (*більший*) цебér (*род.* цебрá); (*на поміі*) помійниця.

szafot, -tu *m.* ешафóт.

szafować, -fuje, -fujesz, -fował (*czyt*) марнотратити, -трачу, -тра́тиш, розтрінкувати, -кую, -куєш (що); ~ *pieniędzy* *m* розтрінкувати гроші; \diamond ~ *z drowiem* не берегті здóров'я.

szafrań, -nu, *m.*, *bot.* (*crocus*) шафра́н, -ну.

szafrańowy *bot.* шафра́нний, шафрановий.

szafunek, -nku, *m.* марнотра́чення, розтрінкування.

szagryn, -nu, *m.* шагрéнь, -ні.

szagrynowy шагрéньовий.

szajba *ж.*, *tech.* 1) шáйба; 2) (*колесо, яке приводить у рух пояс*) шків.

szajka *ж.* шáйка.

szakal, *lm.* -le, *m.*, *zool.*, *przen.* шака́л.

szakali *zool.*, *przen.* шака́лячий.

szaklak, -ku, *m.*, *bot.* (*rhamnus*) жо́стір, -теру.

szaklakowate, -tych, *bot.* (*rhamnaceae*) жо́стерові, -вих.

szal, -la *a.* -lu, *lm.* -le, *m.* шаль, -лі.

szala *ж.* (*ваги*) шáлька; \diamond *перен.* rzucić (*położyć*) *wszystko* *na ~le* поставити все на карту; *перен.* *zaważyć* *na ~li* вплинути на ві́ршення чо́го.

szalbiarczy *див.* szalbierski.

szalbierka *ж.* обмáнщиця, дурі́світка.

szalbierski обмáнний, дурі́світський.

szalbierstwo *n.* обмáн, -ну, дурі́світство.

szalbierz, *lm.* -rze, *m.* обмáнщик, дурі́світ.

szaleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli

1) (z czego) божеволіти, безумствувати, -вую, -вуеш, шаленіти, шаліти (від чого); 2) (za kim) кохати когось до нестями; 3) (za czym) розм. захоплюватися, -лююся, -люєшся (чим); 4) (без додатка) перен. гуляти.

szalej, -ju, lm. -je, m., bot. (hyosciamus niger) блекотя чорна.

szalenie 1) шалено, безумно; 2) надзвичайно, страшенно; підсил. до нестями, до божевілля. Пор. *szalony*.

szalenić, -ńca, lm. -ńcy, m. 1) шаленець, -нця, безумець, -мця; 2) (про психічно хворого) божевільний, -ного.

szaleńczy 1) шалений, безумний; ~cze z a m i a g u шалені (безумні) наміри, -рів; 2) який (що) стосується божевільного; (у контексті) божевільного тощо.

szaleństwo n. 1) безумство; doprowadzić się ~wa робити безумства; 2) божевілья; doprowadzić kogo do ~wa доводити когось до божевілля. Пор. *szalony* 1, 3.

szaleć, -tu, m. шалє (невідм.).

szalik m., zdr. шарфик.

szalka ż., zdr. див. szala.

szalony 1) шалений, безумний; ~romysł шалений (безумний) задум, -му; 2) (дуже великий) надзвичайний; ~perowodzenie надзвичайний успіх, -ху; 3) (психічно хворий) божевільний; szpital ~nych лікарня для божевільних; ◇ перен. розм. ~na pałka безумець, -мця, шаленець, -нця.

szalować, -luję, -lujesz, -lować cies. шалювати, -люю, -люєш.

szalówka ż., cies. шалівка.

szalunek, -nku, m., cies. шалювання.

szalupa ż., mor. шлюп.

szał, -łu, m. шал, -лу, шалєнство, лють, -ті, лютість, -тості; do tknięty ~łem в припадку шалу (шалєнства); wprawić

kogo w ~ довести когось до шалу (до шалєнства, до люті, до лютості); ◇ wpaść w ~ розлютуватися, -туюся, -туюєшся.

szalanda ż., mor. шаланда.

szalaput, lm. -ci, m., pot. шалапуть.

szalaputa, -ty, lm. -ci, m., pot. див. szalaput.

szalaś, -su, m. курінь, -реня.

szalawila, -ły, lm. -ły, m., pot. див. szalaput.

szalwia ż., bot. шавлія.

szalwiowy bot. шавлійовий.

szamaja ż., icht. (alburnus clupeoides) шемай, селява.

szaman, lm. -ni a. -nowie, m., etnol. шаман.

szamanizm, -mu, m., etnol. шаманство.

szambelan, lm. -ni a. -nowie, m., hist. камергер, -ра.

szambelaniec, lm. -ce, m., hist. син камерера.

szambelanowa, -wej, ż., hist. дружина камерера.

szamerować, -guję, -rujesz, -rować облямовувати (позументом).

szamerunek, -nku, m. позумент, -ту.

szamota ż. див. szamotka.

szamotać się, -moczę, -moczesz (a. -moczę, -moczesz), -motał 1) борсатися; 2) (z kim) боротися, -рюся, -решся, змагатися (з ким).

szamotka ż., bud. шамот, -ту.

szamotowy шамотовий, шамотний.

szampa bfm., m. шампанське, -кого.

szampańka ż. пляшка з-під шампанського.

szampański шампанський.

szampinion m., bot. печерія, шампінйон.

szampion, lm. -ni, m., sport. чемпіон.

Szanghaj, -ju m. Шанхай.

szanieć, -ńca, lm. -ńce, m., wojs. шанєць, -нця, окó[i]п (род. окó-пу).

szankier, -kra, m., med. шанкер, -ру.

szankrowaty *med.* заражений шанкером.

szankrowy *med.* шанкерний.

szanować, -nuje, -nujesz, -nował шанувати, -ну́ю, -ну́єш; (*виявляти повагу до кого — ще*) поважати; //~ się шануватися; ~ wzajem поважати одне одного.

szanowność *ż.* шановність, -ності.
szanowny шановний.

szansa (*zwykle w lm.*) szanse, szans, *ż.* шанс, -су; ile jest szans z a tym? скільки шансів за це?

szansonetka *ż.* (пiсня, cнiвачка) шансонетка.

szansonistka *ż.* (cнiвачка) шансоністка.

szantaż, -żu, *m.* шантаж, -жy.
szantażować, -żuje, -żujesz, -żował шантажувати, -жyю, -жyєш.

szantażysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* шантажист.

szantażystka *ż.* шантажистка.

szańc *m., wojs. div.* szaniec.

szańcować, -cuje, -cujesz, -cował *wojs.* обводити шанцями (окопами).

szańcowy *wojs.* шанцевий.

szańczyk, *m., zdr., wojs. div.* szaniec.

szapoklak *m., przest.* шапокліак.

szaraban, -nu, *m.* шарабан.

szaraczek I, -czka, *m.* 1) сіре сукно; 2) (*про одяг*) сіряк, -ка.

szaraczek II, -czka, *lm.* -czkowie, *m., hist.* дрібнопомісний шляхтич.

szaraczkowy: szlachta ~wa *hist.* дрібнопомісна шляхта.

szarada *ż.* шарада; rozwiązywać ~dy розгадувати шаради; układać ~dy складати шаради.

szaradzista, -ty, *lm.* -ści, *m.* складач шарад.

szaragi, -gów, *blp.* 1) вішалка; 2) (*для пиляння дров*) козла, -зел, козли, -лів.

szarak I *m., myśl.* заєць (*род. зайця*).

szarak II *m., hist. div.* szaraczek II.

szarańcza *ż., ent., przen.* сарана.

szarańczyk *m., ent.* кобiлка.

szarawary, -rów, *blp.* шаровари, -вар.

szarawy сіруватий, сірєнький.

szarfa *ż.* 1) бiнда; 2) (*про шовкову пов'язку через плечі*) шарф.

szargać 1) бруднити, -ню, -ніш, каляти; 2) (*перен. — честь то-що*) плямувати, -мyю, -мyєш, пляміти, -млю, -міш; ~ czyni dobrze imię плямувати чiє добре ім'я.

szarlatan, *lm.* -ni, *m.* шарлатан, дурісвіт.

szarlataneria *ż. div.* szarlataństwo.

szarlatanić, -nię, -nisz, -nił шарлатанити.

szarlatanka *ż.* шарлатанка, дурісвітка.

szarlatański шарлатанський, дурісвітський.

szarlataństwo *n.* шарлатанство, дурісвітство.

szarlotka *ż., kul.* шарлотка.

szarmancki галантний.

szarmancko галантно.

szarmanć, *lm.* -nci, *m.* людина з галантними манєрами.

szarmanteria *ż.* галантні манєри, -нєр.

szarnier *m.* шарнір, -ра.

szaro сіро; \diamond malować na ~ розмальовувати в сірий колір.

szaroniebieski сізий.

szarooki сіроокий.

szarosrebrzysty сіросріблястий, сіросріблiстий.

szarość *ż.* сірість, -рості.

szarota *ż.* 1) *div.* szarość; 2) *bot. div.* szarotka.

szarotka *ż., bot.* едельвейс.

szarozielony сірозелений.

szarpać, -pie, -piesz, -pał, szarpnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (кого, со) (*лише недокон.*) розривати, роздирати; (*на шматки — ще*) шматувати, -тyю, -тyєш; wilk ~pie jagnię вовк розриває (*роздирає*)

ягнія; (*перен.* — *серце* — *звичайно*) кр'яти; 2) (кого, со за со) смикати, смикнути, шарпати, шарпнути; *~pać* k o g o z a gę k a w смикнути (шарпнути) когo за рукав; 3) (kim) (*перен.* — *про сильні почуття*) оволодівати, оволодіти (ким, чим), опановувати, -вує, опанувати, -н'є, понімати, поняти, -ймé (кого, що); *~pał* ni m g ni e w йогó пон'яв (опанув'яв) гнів, гнів оволодів ним; *~pać* c z y j ho погo ображати чий честь; *~pać* k o m u пeрwу гр'ати кому на нервах; *//~ się* 1) смикатися, смикнутися, шарпатися, шарпнутися; 2) *перен. розм.* витрачатися для когo, витратитися для когo; 3) (*лише недокон.*) нехв. розм. задаватися, -даюся, -даєшся.

szarpanina *ж.* смикання, шарпанінна.

szarpie, -pi, *blp., med. przest.* корпія.

szarpnąć *див.* **szarpać**.

szaruga *ж.* 1) негода, непогода; 2) (*взимку*) заметіль, -лі.

szarwark, -ku, *m., przest.* (обов'язкова праця при нап'раві до-риг) шарварок, -рку.

szary сірий; *перен.* *~ c z ł o w i e k* сіра людина; пересічна людина; *фарм.* *~ra* m a ś c (*unguentum cinereum*) сіра ртутна мазь, -зі; *перен.* *~re* z u s i e сіре життя; *~ra* g o d z i n a при смерки, -ків, при смерк, -ку, смерк, с'утинки, -нків, с'утинь, -ні; *перен.* *~* k o n i e s останнє місце.

szarytka *ж.* сестра-жалібниця.

szarzyć, -rzeje, -rzał 1) сіріти; 2) безос. світати, розвиднятися, розвиднюватися, -днюється, дніти, благословлятися на світ; (*nid wieczір*) смеркатися.

szarzyzna *ж.* 1) *перен.* буденщина, повсякденщина; 2) *див.* **szarość**.

szarża I *ж.*, *wojs.* атака кінноти.

szarża II *ж.*, *wojs.* ранг, -гу.

szarża III *ж.* шарж, -жу.

szarżować I, -żuje, -żujesz, -żował атакувати, -кую, -к'єш.

szarżować II, -żuje, -żujesz, -żował шаржувати, -жую, -ж'єш.

szast! prast! wkrz. шасть-пр'асть!

szastać (со *a. czum*) розтрачувати, -чую, -чуєш (що); (*grozi* — *ще*) с'яти, розкидати(ся), (чим); *//~ się* (z *czum*) *див.* **szastać**.

szata *ж.* 1) *поез.* ш'ати (род. шат) (*лише в мн.*); 2) *перен.* (сніжна) покрів; (*рослина*) покрив, -ву.

szatan, *lm.* -ni, *m., mit., przen.* сатан'а.

szatański *mit., przen.* сатанінський.

szatkować, -kuje, -kujesz, -kował (*kanustu*) шаткувати, -кую, -к'єш.

szatkownica *ж.* шатківниця.

szatna, -nej, *ж., spec.* гардеробниця.

szatnia *ж.* гардероб, гардеробна, -ноі.

szatniarka *ж., spec. див.* **szatna**.

szatniarz, *lm.* -rze, *m., spec. див.* **szatny**.

szatny, -nego, *lm.* -ni, *m., spec.* гардеробник.

szatyn, *lm.* -ni, *m.* шат'єн.

szatynka *ж.* шат'єнка.

szczapa *ж.* поліно крупно колотих дров; *~* *перен.* *chudy* j a k ~ худий, як тріска.

szczapowy: **drzewo** *~we* поліна крупно колотих дров.

szczaw, -wiu, *m.* щав'єль, -вл'ю.

szczawian, -nu, *m., chem.* сіль щав'єлої кислоті.

szczawik, -ku, *m., bot.* 1) (*oxalis*) квасениця; 2) *див.* **szczaw**.

szczawikowate, -tych, *bot.* (*oxalidaceae*) квасеницеві, -вих.

szczawiowy щав'єлий; *xim.* *kwas* ~ щав'єла кислот'а; *zupa* *~wa* щав'єлий суп, -пу, зелений борщ, -щ'у.

szczątek, -tku, (*częściej w lm.*) -tki, -tków, *m.* залишки, -ків, р'єштки, -ток; ~ *fortuny*

- рештки (залишки) майна;
 ~ rozbitego okrętu залишки (рештки) розбитого корабля; ◇ книж. śmiertelne ~tki тлінні останки, -ків.
- szczątkowy** залишковий; *ел.* magnetyzm ~ залишковий магнетизм, -му; *анат.* organu ~we залишкові органи, -нів.
- szczebel**, -bla, *lm.* -ble, *m.* 1) щабель, -бля; 2) *перен.* рівень, -вня; на pa j w y ż s z y m ~blu на найвищому рівні; ◇ про ~blach поступово, ступнево.
- szczebiot**, -tu, *m.*, *bezp.*, *przen.* щebet, -ту, щebetання.
- szczebiotać**, -bioczę, -bioczesz (*a.* -biocę, -biocesz), -biotał *bezp.*, *przen.* щebetати, -бечу, -бечеш.
- szczebiotka** *ж.* щebetуха.
- szczebiotliwy** *bezp.*, *przen.* щebetливий.
- szczecina** *ж.* щетина.
- szczeciniarnia** *ж.* фабрика по переробці щетини.
- szczeciniarstwo** *n.*, *spec.* переробка щетини.
- szczeciniarz**, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* щетинник.
- szczeciniasty** щетинистий.
- szczecinowaty** *див.* szczeciniasty.
- szczecinowy** щетинний.
- szczecić** *ж.* *див.* szczecina.
- szczególnie** особливо.
- szczegółność** *ж.* особливість, -вості.
- szczególny** особливий; ~ w ura-dku особливий випадок, -дку.
- szczegół**, -łu, *m.* детал, -лі, подробиця; bliższe ~ły більш детальні подробиці; w chodzić w ~ły вдаватися в подробиці; ze wszystkimi ~łami з усіма подробицями.
- szczegółowo** докладно, детально.
- szczegółowość** *ж.* докладність, -ності, детальність.
- szczegółowy** докладний, детальний; ~we sprawozdanie докладний (детальний) звіт, -ту.
- szczekacz**, *lm.* -cze, *m.*, *posp.* брехун, -на.
- szczekać**, **szczeknąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli гавкати, гавкнути, брехати (брешу, брешеш), брехнути.
- szczekanina** *ж.*, *pot.* гавкотня.
- szczeknąć** *див.* szczekać.
- szczelina** *ж.* 1) щілина; *анат.* ~ głosowa голосова щілина; *військ.* ~ obserwacyjna спостережна щілина; 2) *тех.* зазор, -ра.
- szczelinisty** щілястий, щілистий.
- szczelinka** *ж.*, *zdr.* щілінка, щіліночка.
- szczelinowy** щілинний; (*лінгв.* — ще) фрикативний; spółgłoski ~we фрикативні (щілинні) приголосні, -них.
- szczeliwo** *n.* матеріал для конопачення.
- szczelić**, -nię, -nisz, -nił конопатити, -пачу, -патиш.
- szczelnie** щільно.
- szczelność** *ж.* щільність, -ності.
- szczelny** щільний.
- szczeniak** *m.* *див.* szczenię.
- szczeniątko** *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* щенятко, цуценятко.
- szczenić się**, -ni, -niła щенітися.
- szczenię**, -nięcia, *lm.* -nięta, -niąt, *n.* щеня, -няти, цуценя.
- szczenięcy** щенячий.
- szczena** (*про суку*) щенна, шінна.
- szczer**, -pu, *m.* 1) сад. щepa, прищepa; 2) (*людей*) рід (*род.* роду); (*ширше*) плем'я (*род.* племени і плем'я).
- szczepa** *ж.* *див.* szczapa.
- szczepać**, -pię, -piesz, -pał (*со czym*) лупати (що чим).
- Szczepan** Степан.
- szczepić**, -pię, -pisz, -pił *sad.*, *med.* прищepлювати, -люю, -люеш, щepити, -плю, -пиш; *мед.* ~ o s r e прищepлювати (щepити) віспу; ◇ *перен.* ~ wiedzę ширити (поширювати) знання.
- szczepienie** *n.*, *sad.*, *med.* щepлення, прищepлювання; ~ o c h r o n n e профілактичне (зопобіжне) щepлення (прищepлювання).
- szczepionka** *ж.*, *med.* сирóватка, сиворотка.
- szczepionkowy** *med.* сирóватковий, сиворотковий.

szczepka *ж.*, *zdr.* тріска; *dogzucić ~pek do ognia* підкінути трісок до вогню; *перен.* *wyglądać jak ~* виглядати, як тріска.

szczepowy родовий; племінний.
Пор. szczep 2.

szczerbera *ж.* 1) щербіна, зазублина; *~* на по́зи щербіна (зазублина) на ножі; 2) (*на шкірі*) шрам, -му, рубець, -бця; *~* на łbie шрам (рубець) на лобі.

szczerbaty 1) щербатий; зазублений, вищерблений; *~ człowiek* щербата людина; *~ garnek* щербате горня, -няти; *пор.*

szczerbić; 2) (*перен.* — *про обличчя*) пошрамований, з шрамами (рубцями); *◇ urodzić się z ~tą wargą* народитися з за́ячою губо́ю.

szczerbić, -bieć, -bisz, -bił щербити, -блю, -біш; (*ніж, меч тощо* — *ще*) зазублювати, -люю, -люєш, вищерблювати.

szczerberiec, -bca, lm. -bce, m., hist. зазублений (вищерблений) меч, -ча.

szczerbina *ж.* 1) *військ.* проріз прицілу; 2) *див. szcerba.*

szczerosrebrny з чистого (з щірого) срібля.

szczerość *ж.* щирість, -рості.

szczerozłoty з чистого (з щірого) золота; *фольк.* щирозлót(н)ий.

szczery щирий; *~ga prawda* щіра правда; *◇ mieć ~ge zamięgu* ма́ти че́сні на́міри.

szczерze щіро.

szczерzyć: *~zęby* ска́лити (шкі́рні, ви́скіря́ти, ви́щіря́ти) зу́би.

szczęzią *ж.* (*руб'яча та ін.*) луска.

szczędzić, -dzieć, -dzisz, -dził (кого, czego) 1) ща́дити, -джу́, -ди́ш, жа́літи (кого́, що́); *nie ~ w góga* не ща́дити (не жа́літи) во́рога; 2) (*лише із запереченням*) не шкодува́ти, -дју́, -дју́єш, не жа́лувати, -люю́, -люєш; *nie ~ trudów* не шкодува́ти (не жа́лувати) зу́силь; *◇ nie ~ pochwał* ко́му ви́хваля́ти ко́го.

szczęk, -ku, m. бря́зкіт, -коту; *~ zbroi* бря́зкіт збрóї.

szczęka *ж.* 1) *анат.* щеле́па; *~ dolna* ни́жня щеле́па; *~ górna* ве́рхня щеле́па; 2) (*лише в мн.*) *тех.* клі́щі, -щі́в.

szczękać, szczęknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli бря́зкати, бря́знути; (*зубами*) кла́цати, кла́цнути.

szczękognykowy: mięsień ~ anat. (*musculus tylohyoideus*) щелеповопід'язиковий м'яз.

szczękowy anat. щелеповий, щелепний.

szczesny *див. szczęśliwy.*

szczęściarz, lm. -rze, m., pot. ша́сливець, -вця.

szczęścić się, -ci, -ciło *nieos.* ща́стити, тала́нити, ве́зти; *~ci tu się we wszystkim* йо́му в усьо́му ща́стить (тала́нить, ве́зе).

szczęście *n.* ща́стя; *pa ~* на ща́стя; *~ się od kogo* одв́гаса ща́стя покида́є ко́го; *zażywać ~cia* насоло́джува́тися ща́стям; *◇ ~ komu* *nie dopisuje* ко́мусь не ща́стить (не тала́нить, не ве́зе); *mieć ~ do kogo* користува́тися ўспі́хом (в ко́го); *pa los ~cia* навма́ннє; *nie potrzebować nic do ~cia* не бажа́ти собі бі́льш нічо́го.

szczęściem przśl. на ща́стя.

szczęśliwie ша́сливо.

szczęśliwiec, -wca, lm. -wcy, m. ша́сливий, -вого, ша́сливець, -вця.

szczęśliwość *ж.* ща́стя, блаже́нство.

szczęśliwy ша́сливий; *mieć ~wą rękę* бу́ти ша́сливим на ру́ку.

szczodroblowie ше́дро.

szczodroblowość *ж.* ше́дрість, -рості.

szczodroblivy ше́дрий.

szczodrość *ж. див. szczodroblowość.*

szczodry *див. szczodroblivy.*

szczodrze *див. szczodroblivy.*

szczoteczka *ж.* щі́точка; *~ do zębów* зу́бна щі́точка, щі́точка для зу́бів.

szczotka *ж.* щітка; ~ do butów (od butów) щітка для взуття; ~ do czesania (do włosów) щітка для волосся; ~ do ubrania щітка для одягу; ~ do zamiatania щітка для підлоги; ~ do zębów зубна щітка.

szczotkarnia *ж.* щіткова майстерня.

szczotkarski щітковий; *warsztat* ~ щіткова майстерня.

szczotkarstwo *п.* професія щіткаря.

szczotkarz, *lm.* -rze, *m.* щіткар, -ря.

szczotkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) чистити щіткою; 2) чесати щіткою.

szczotkowy щіткуватий, подібний до щітки.

szczotkowy щітковий; \diamond *druk. odbitka* ~wa чорновий відбиток (щіткою).

szczucie *п.* цькування; нацькування. *Пор.* **szczuć**.

szczuć, **szczuję**, **szczujesz**, **szczu!** цькувати (цькую, цькуєш); (*перен.* — *ще*) нацьковувати, -вую, -вуєш.

szczudło *п.* 1) млиниця; 2) (*лише в мн.*) ходулі, -дуль, хідлі, -лів, хідляк, -ків, діби (*род. диб*); *chodzić jak na ~lach* ходити, як на ходулях.

szczudłowe, -tych, *orn.* (*grallatores*) голінасті, -тих.

szczupak *м.* щұка; (*самець*) щупак, -ка; \diamond *перен. розм.* *dać ~ka* а) пірнути; б) ушитися; в) вікрутитися, -кручуся, -крутишся.

szczupleć, -leję, -lejesz, -la!, -leli 1) худнути; 2) *перен.* змешуватися, -шуюся, -шуєшся.

szczupluchno *pieszcz.* *див.* **szczuplutko**.

szczupluchny *pieszcz.* *див.* **szczuplutki**.

szczuplusienki 1) *пестл.* худесенький; 2) (*зовсім худий*) худісенький.

szczuplusienko 1) худесенько; 2) худісінко. *Пор.* **szczuplusienki**.

szczupluteńki *див.* **szczuplusienki**.

szczupluteńko *див.* **szczuplusienko**.

szczuplutki *pieszcz.* худенький.

szczuplutko *pieszcz.* худенько.

szczuplawy худорлявий.

szczupło небагато.

szczupłość *ж.* 1) худорлявість, -вості, сухорлявість; 2) *перен.* обмеженість, -ності; ~ *środków* do życia обмеженість засобів (до) існування.

szczupły 1) худорлявий, сухорлявий; ~ *patwarzy* з худорлявим обличчям; 2) *перен.* невеликий; ~ *dochód* невеликий дохід -ду.

szczur *м.* 1) щур, -ра, пацюк, -ка; 2) (*перен. розм.* — *про людину*) худина, худорба.

szczurek, -rka, *м., zdr.* щуреня, -няти, пацюченя.

szczurołap *м.* щуролов.

szczurzy щурячий, пацюковий, пацючий.

szczurzyć: ~ *uszy* щурити (щурити) вуха.

szczutek, -tka, *м.* щіголь, -гль; *dać (wyciąć) komu ~tka* а) дати щігль кому; б) *перен.* сказати кому ущипливе слово.

szczwacz, *lm.* -cze, *м., myśl.* нагонич, гучок, -чка.

szczwać *див.* **szczuć**.

szczwany 1) цькований; 2) *перен.* бувалий, досвідчений; \diamond *розм.*

~ *lis* стріляний горобець, -бця.

szczwól, -wółu, *м., bot.* (*conium*)

боліголов.

szczycić się, -cę, -cisz, -cił (*kim, czym a. z kogo, z czego*) пишатися, гордитися, -джуся, -дишся (*ким, чим*).

szczygieł, -gła, *м., orn.* щіголь, -гль.

szczygielek, -tka, *м., zdr., orn.* щіглик.

szczygli щиглячий.

szczyglica *ж., orn.* щигліха.

szczyglik, *м., zdr., orn.* *див.* **szczygielek**.

szczypać, -pię, -piesz, -pał, szczypnąć, -nę, -niesz, -nał, -nęli щипати, щипнути, ущипнути; *móź ~pie w twarz* мороз щипає обличчя (лице).

szczypawka *ż., ent. (carabus)* тюрүн, -на.

szczypce, -piec *a. -pców, blp.* щипці, -ців.

szczypczyki, -ków, *blp., zdr.* щипчики, -ків.

szczypiorek, -rku, *m., bot.* пор, -ру, порей, -рєю.

szczypła *ż.* щипка, пучка; *~ soli* щипка (пучка) солі; *~ ani ~ty litości* ні тріхи жалості.

szczyr I, -ru, *m., geol.* підгрунтя.

szczyr II, -ru, *m., bot.* проліска, пролісок, -ска.

szczyt, -tu, *m.* 1) вершина; (*прям. — ще*) верховина, верх, -ху; *перен.* być u ~tu słowa бути на вершині слави; *~ doskonałości* верх досконалості; *~ góry* верх безгледзя; *~ marzeń* верх (межа) бажань; 2) *анат. (apex)* верхівка; *~ płuca* верхівка легені; *~ dachu* гребінь, -бень, коньок, -нька.

szczytnie високо; почесно. *Пор. szczytny.*

szczytność *ż.* високість, -кості; почесність, -ності. *Пор. szczytny.*

szczytny високий; (*що приносить честь — ще*) почесний; *~ne* проwołаніє високе поклікання (призвання); *~ne* zadanie почесне завдання.

szczytowy 1) вершинний; 2) *анат.* верхівковий; *~ punkt* ~ кульмінаційний пункт, -ту; *анат. wycięcie ~ (acromion)* акроміон, латеральний кінець гребеня лопатки.

szef, *lm. -fowie, m.* 1) шеф; 2) *військ. i ін.* начальник; *військ. ~ lotnictwa* начальник авіації; *військ. ~ łączności* начальник зв'язку; *військ. ~ sztabu* начальник штабу; *~ resortu* начальник відділу.

szefostwo *n.* шефство; *objąć ~* взяти шефство.

szefowa, -wej, *ż.* дружина шефа; (начальника). *Пор. szef.*

szefowski шефський.

szejk, *lm. -kowie, m.* шейх.

szelak, -ku, *m., tech.* шелак, -кү.

szeląg *m., hist. (стародавня дрібна монета)* шеляг; *перен.* nie wart złamanego ~ga не варт ламаного гроша (шага, шеляга); *~ ani ~ga* ні копійки; *co do (ostatniego) ~ga* до останньої копійки.

szelązek, -żka, *m., pot. hist.* шеляжок, -жкя.

szelesnać *div.* szeleścić.

szelest, -tu, *m.* шелест, -ту.

szelestać, -leszcze, -leszczesz, -lestał *div.* szeleścić.

szeleścić, -leszcze, -leścisz, -leścił, szelesnać, -nę, -niesz, -nał, -nęli шелестіти, -лещу, -лестіш, шелестнути.

szeleżnik *m., bot. (alektorolophus s. rhinanthus)* дзвінець -нця.

szelina *ż., arch.* гушавина.

szelka (*częściej w lm.*) -lki, -lek, *ż.* підтяжки, -жок, шлейки (*род. шлейок*).

szelma *m. i ż., posp.* шельма.

szelmeczka *ż., żart.* шельмочка.

szelmstwo *n., pot.* шельмівство.

szelmować, -muje, -mujesz, -mował *hist., przen.* шельмувати, -мую, -мует.

szelmowski *pot.* шельмівський.

szelmutka *ż., żart.* шельмочка.

szemrać, -rze, -rzesz (*a. -ram, -rasz*), -rał 1) (*про струмок*) дзюрчати, -чить, дзюркотати, -коче, дзюркотіти, -котить; 2) *перен.* рѣмствувати, -вую, -вуеш, нарікати.

szemrający рѣмствуючий, нарікаючий.

szemrzący дзюркотливий.

szepleniawo *div.* sepleniawo.

szepleniawy *div.* sepleniawy.

szeplenić *div.* seplenić.

szeptać *div.* szeptać.

szept, -tu, *m.* 1) шепіт, -поту; 2) (лише в мн.) перешіптування, перешепт, -ту, перешепти, -тів; ◇ mówić ~tem говорити пошепки.

szeptać, -pczę, -pczesz (*a.* -pcę, -pcesz), -ptał, szepnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli шептати, -пчу, -пчеш, шепотати, -почу, -почеш, шепотіти, -почу, -потіш, шепну́ти; ~ptać кому до уха (па ucho) шептати кому в ухо.

szeptanina *ż.* перешіптування, перешепт, -ту, перешепти, -тів.

szereg, -gu, *m.* ряд, -ду; (*y* мн. — *це*) лави (род. лав); (*військ.* — *це*) шеренга, шерёга; (*перен.* — *це*) нізка; ~gi manifesta-cyjne ряди (лави) демонстрантів; od ~gu lat від ряду літ; ~pytań, myśli ряд (нізка) питань, думок; sta-nąć (ustawić się) we dwa ~gi стати в два ряди; ~strzelecki шеренга стрільців.

szeregować, -guje, -gujesz, -gował стробіти, шикувати, -кую, -куюш; //~ się стробітисся, шикуватися.

szeregowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *wojs.* рядовий, -вого.

szeregowy I рядовий.

szeregowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.* *див.* szeregowiec.

szermierka *ż.* фехтування; ◇ *перен.* ~ słowna полеміка.

szermierski фехтувальний.

szermierstwo *n.* майстерство фехтування.

szermierz, *lm.* -rze, *m.* 1) фехтувальник; 2) (czego) побірник; ~ wolności побірник волі (свободи).

szermować, -muje, -mujesz, -mował фехтувати, -тую, -туюш; ◇ *ірон.* ~ językiem багато говорити; *перен.* ~ piórem полемізувати, -зую, -зуюш.

szeroki широкий; (*про великий простір* — *це*) розлогий; ~ (па) dwa metry широкий на два метри; *перен.* ~kie koła

społeczeństwa широкі кола громадськості; па ~ką skalę на широку ногу; *перен.* ~ka natura широка натура; ~kie pole широке (розлоге) поле; ~kie rzesze широкі ма́си (род. мас); *перен.* ~kie z pajoomości широ́кі (численні) знайомства (род. знайомств); ◇ ро ~kim świcie по білому світу.

szeroko шіро́ко; *перен.* ~ o ro-wiadać шіро́ко розповідати.

szerokobrzmiący *iron.* широкомо́вний.

szerokokolejowy *див.* szerokotorowy.

szerokolistny широколістий, листатий.

szerokonosy широконо́сий.

szerokopieczysty широкоплéчий.

szerokoskrzydły ширококрі́лий.

szerokość *ż.* 1) ширинá; широчина́ (*підше*); *зал.* ~ togi ширинá ко́лії; 2) *геогр.* широтá; ◇ *ав.* ~ s z y k u інтерва́л, -лу.

szerokotorowy *kol.* ширококо́лійний.

szerszeń, *lm.* -nie, *m.*, *ent.* шéршень, -шня.

szeryf, *lm.* -fowie, шері́ф.

szerzyciel, *lm.* -le, *m.* поширювач, розповсю́дник; ~ kultury поширювач (розповсю́дник) культу́ри.

szerzycielka *ż.* поширювачка, розповсю́дниця.

szerzyć, -rzę, -rzysz, -rzył шіри-ти, поширювати, -рюю, -рюеш, розповсю́джувати, -джую, -джуеш; //~ się шіритися, поширюватися, розповсю́джуватися.

szesnastka *ż.* 1) ші́стна́дцять осіб; 2) ці́фра ші́стна́дцять; 3) ші́стна́дцять ро́ків життя́.

szesnastoletni ші́стна́дцятирі́чний, ші́стна́дцятилі́тній.

szesnastu *m.-os.* *див.* szesnaście.

szesnasty ші́стна́дцятний.

szesnaście, -stu; *m.-os.* szesnastu ші́стна́дцять (-ти і то́х).

szesnaścioro, -rga, *zb.* шістнадцятеро, -тьох; ~ *dziesięć* шістнадцятеро дітєй.

sześcián, -nu, *m., mat.* куб.

sześcienny кубічний; ◇ *metr* ~ кубомєтр, -ра.

sześciobok, -ku, *m., mat. див.* sześciokąt.

sześcioboczny *mat.* шестисторонній.

sześciodniowy шестиденний.

sześciodzinny шестигодінний.

sześciograniasty шестигранный.

sześciokąt *m., mat.* шестикўтник.

sześciokątny *mat.* шестикўтний.

sześcioklasowy шестикласний.

sześciokrotnie шість разів (раз), шестикратно.

sześciokrotny шестиразовий, шестикратний.

sześciolecie *n.* шестиліття, шестиріччя.

sześcioletni шестилітній, шестирічний.

sześciorowowy *poetyc. див.* sześciostopowy.

sześcioletni шестимісячний.

sześciopalcowy шестипалий.

sześciopięciowy *bot.* шеститичинковий.

sześcioprocentowy шестипроцентний.

sześcioraki шість гатунків (сортів).

sześcioro, -rga, *zb.* шестеро (под. шістьох).

sześciostopowy *poetyc.* шестистопний.

sześciosylabowy *див.* sześciogłoskowy.

sześciościan *m., mat.* шестиграник.

sześcioletni шеститижневий.

sześciozłotowy шестискладовий.

sześciu *m.-os. див.* sześć.

sześciuset *m.-os. див.* sześćset.

sześć, *m.-os. sześciu* шість (под. шість і шістьох); ◇ *розм.* pal go ~ хай його чорт.

sześcdziesiąt, -sięciu, *m.-os. sześćdziesięciu* шістдесят (-ті і -тьох).

sześcdziesiątka *ж.* 1) шістдесят осіб; 2) цифра шістдесят; 3) шістдесят років життя.

sześcdziesiąty шістдесятий.

sześcdziesięciolecie *n.* шістдесятиліття, шістдесятиріччя.

sześcdziesięcioletni шістдесятилітній, шістдесятирічний.

sześcdziesięciu *m.-os. див.* sześćdziesiąt.

sześćkroć шість разів (раз), шестикратно.

sześćset, -ciuset; *m.-os. sześciuset* шістсот (под. шестисот).

sześćsetny шестисотий.

szew, szwu, *m.* шов (под. шва), шво; *мед.* z a ł o ż y ć ~ накласти шов.

szewc, *lm.* -cy, *m.* швець (под. шевця); чоботар, -ря (pidше).

szewcowa, -wej, *ж.* шевчиха.

szewczyk, *lm.* -ki, *m., przest.* шевський підмайстер (підручний).

szewczysko *m., zgr.* шевцюга, шевцюра.

szewiot, -tu, *m., tkac.* шевйот, -ту.

szewiotowy *tkac.* шевйотовий.

szewro *n.* шевро (невідм.).

szewron, -nu, *m., wojs.* шеврон.

szewrowy шевровий.

szewski шевський; чоботарський; ◇ *перен. розм.* ~ka pasja лють, -ті, лютість, -тості. *Пор.* szewc.

szewstwo *n.* шевство; чоботарство; ~ *ortopedyczne* виробництво ортопедичного взуття. *Пор.* szewc.

szezlong, -ga *a. -gu, m.* шезлонг, лонгшєз.

szkalować, -luje, -lujesz, -lował 1) ганьбити, -блю, -біш, паплюжити; 2) зводити наклеп (на кого), обмовляти (кого).

szkapa *ж., pogardl.* шкáпа.

szkaplerz, *lm.* -rze, *m.* ладанка.

szkarada *m. i ж., pot. 1)* бридота, гідота; 2) (про людину) потвора.

szkaradnie огідно, брідко, гідко.

szkaradnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli бріднути, ставати гідким (огідним).

szkaradnik, *lm.* -су, *m.*, *pot.* (*про зовнішній вигляд*) бридкий, -ко-го.

szkaradność *ż.* огидність, -ності, бридкість, -кості, гідкість.

szkaradny огидний, бридкий, гидкий.

szkaradzić, -dzieć, -dzisz, -dził робити огидним (бридким, гидким).

szkaradzeństwo *n. div.* szkarada.

szkarlatyna *ż.*, *med.* скарлатина.

szkarlatynowy *med.* скарлатинний, скарлатиновий.

szkarłat, -tu, *m.* пурпур, -пу.

szkarłatka *ż.*, *bot.* (*phytolacca*) лаконос, фітолякка.

szkarłatny пурпурний, пурпуровий.

szkarłatowy *div.* szkarłatny.

szkarłupa *ż.* *div.* skorupa.

szkarłupnie, -ni, *zool.* (*echinodermata*) голошкірі, -рих.

szkarpa *ż.* *div.* skarpa.

szkatuła *ż.* шкату́лка.

szkatułka *ż.*, *zdr.* шкату́лка.

szkic, -cu, *lm.* -ce, *m.* ескіз.

szkicować, -cuję, -cujesz, -cował робити ескіз.

szkicownik *m.* блокнот для ескізів.

szkicowy ескізний.

szkielet, -tu, *m.* скелет; (*анат.* — *ще*) кістяк, -ка.

szkiełko, *n.*, *zdr.* скельце; *~ka* o d o k u l a g ó w скельця для окулярів; *o* p a t r z e ć n a s o p r z e z g ó z o w e, c z a r n e *~ka* дивитися на що крізь рожеві, чорні окуляри.

szklaneczka *ż.*, *zdr.* скляночка.

szklanica *ż.* велика склянка, скляниця.

szklanka *ż.* склянка.

szklanny *div.* szklany.

szklany скляний; h u t a *~na* скляний завод, -ду (склозавод); ѓута (*заст.*).

szklarnia *ż.* 1) склозавод -ду; ѓута (*заст.*); 2) *div.* oranżeria.

szklarski 1) склярський; r o b o t a *~ka* склярська робота; 2) (*про виробництво*) скляний; p r z e -

m y s ł *~* склянá промисловість, -вості.

szklarstwo *n.* 1) професія скляра; 2) скляне виробництво, виробництво скла; *~ b u d o w l a n e* виробництво будівельного скла.

szklarz I, *lm.* -rze, *m.* скляр, -ра.

szklarz II, *lm.* -rze, *m.*, *enf.* ба́бка.

szklarzowa, -wej, *ż.* склярі́ха, склярка.

szklenica *ż.* *div.* szklanica.

szklenie *n.* скління.

szklić, -lę, -lisz, -lił 1') (*co*) склі-ти; *~ o* k n a скліти вікна; *дуб.*

~ s k ó g e скліти шкіру; 2) (*komu*) *перен.* розм. лестити в очі кому́, в очі світити кому́; *// ~ się* блищати на́че скло.

szkliwość *ż.* 1) склува́тість, -тості, склістість; 2) скловидність, -ності. *Пор.* szklisty.

szklisty 1) склува́тий, склістий; 2) *анат.* скловидний; *ciałko*

~te o k a скловидне тіло в очі.

szkliwo *n.* 1) ема́ль, -лі; *~na* p a s z c y n i a c h ема́ль на посуді; *анат.* *~ z e b a* зубна ема́ль; 2) (*zб.* — *скляні вироби*) скло; *upakowanie* *~wa* i p o r c e l a n y упаковка скла і ф́арфору.

szkło *n.* 1') скло; *~butelkowe* пляшкóве скло; *~lustrzane* дзерка́льне скло; *~taflowe* листовé скло; *~zbrojowe* панци́рне скло; 2) *перен.* скляний посуд, -ду; 3) (*лише в мн.*) окуля́ри, -рів; *перен.* *patrzeć przez różowe* *~* диві́тись крі́зь роже́ві окуля́ри; *używać szkła* (*nosić* *~*) носі́ти окуля́ри; *o* p a t r z e ć n a s o p r z e z p o w i ę k s z a j ą c e szkła дава́ти перебі́льшену оці́нку чо́му; *тех.* *~oświetle- niowe* скляна́ освітлюва́льна армату́ра.

Szkocja *ż.* Шотла́ндія.

szkocki шотла́ндський.

szkoda I *ż.* 1) шко́да; (*матеріаль- на і моральна* — *ще*) втра́та; (*матеріальна* — *ще*) збі́ток,

-тку; działać na ~dę czy-
ją діяти на шкоду кому;
mądry po ~dzie мудрий по
шкоді; mała ~ невелика шко-
да (втрата), невеликий збиток;
pagrodzić komu ~dę від-
шкодувати збитки (втрату) ко-
му; pienagrodzona (nie-
powetowana) ~ неповорот-
на шкода (втрата); odpro-
widać za ~dę відповідати за
шкоду (за втрату, за збиток);
ropieść ~dę зазнати шкоди
(втрати, збитку); wielka ~
велика шкода (втрата); wy-
rządzić (zrobić, przy-
nieść) komu ~dę (pawa-
rzyć ~dy komu) завдати ко-
муні шкоди (втрати, збитків), за-
подіяти шкоду кому.

szkoda II, *ż.*, *predyk.* шкода,
жаль; ~ mówić шкода гово-
рити; ~, że nie przyszedł
шкода, що не прийшов.

szkodliwie шкідливо; вадливо.
Por. szkodzić.

szkodliwość *ż.* шкідливість, -во-
сті; вадливість. *Por.* szkodzić.

szkodliwy шкідливий; вадливий;
~we pasterstwa шкідливі
наслідки, -ків. *Por.* szkodzić.

szkodnica *ż.* шкідниця.

szkodnictwo *n.* шкідництво; ~
gospodarcze економічне
шкідництво.

szkodnik I, *lm.* -cy, *m.* (про люди-
ну) шкідник, -ка.

szkodnik II, *lm.* -ki, *m.* (про тва-
рину) шкідник, -ка.

szkodny *div.* psotny.

szkodzić, -dże, -dzisz, -dził (komu,
czemu w czym, na czym) шкоди-
ти, -джу, -диш (кому, чому);
(здоров'ю — ще) вадити, -дить.

szkolarski школярський.

szkolarstwo *n.* школярство.

szkolarz, *lm.* -rze, *m.* школяр, -ра.

szkolenie *n.* підготовка.

szkoleniowy підготовчий.

szkolić, -lę, -lisz, -lił (kogo w
czym) готувати, -тую, -туєш,
підготовляти (кого до чого).

szkolne, -nego, *n.* плата за навчан-
ня.

szkolnictwo *n.* 1) шкільна спра-
ва; система шкіл; 2) зб. шкіл
(род. шкіл); ~ akademickie
вищі школи; ~ średnie
середні школи; ◇ Minister-
stwo Szkolnictwa Wyższego
Міністерство вищої освіти.

szkolny шкільний.

szkoła *ż.* школа; chodzić
(uczęszczać) do ~y від-
відувати школу (ходити до
школи, в школу); *перен.* cięż-
ka ~ życiowa тяжка школа
життя; ~ dla dorosłych
школа дорослих; ~ lotnicza
авіашкола; ~ powszechna
(podstawowa, podsta-
wowa) початкова школа; ~ przy-
sposobienia przemysło-
wego школа фабрично-завод-
ського учнівства (фабзавуч); ~
średnia середня школа; ~
wojskowa військова школа;
~ wyższa вища школа; ~
zawodowa професійна шко-
ла (профшкола).

szkontrum, *lp.* nieodm., *lm.* -ga,
-tów, *n.*, *buch.* ресконтро (не-
відм.).

szkopek, -pka, *m.* 1) дійниця;
2) (для черпання) черпак, -ка.
szkopuł, -łu, *m.* 1) підводна скеля,
риф, -фу; 2) *перен.* камінь спо-
тикання.

szkorbut, -tu, *m.*, *med.* (scorbutus)
цинга, скорбут, -ту.

szkorbutowy *med.* (scorbuticus)
цинготний, скорбутний.

szkorbutyczny *div.* skorbutowy.

Szkot, *lm.* Szkoci, *m.* шотландець,
-дя.

Szkotka *ż.* шотландка.

szkółka *ż.* шкілька; (*сад.* — ще)
розсадник; ~ drzewek садо-
ва шкілька.

szkółkarz, *lm.* -rze, *m.*, *sad.* садів-
ник садової шкільки.

szkrab, *lm.* -by, *m.*, *pot.* малюк,
-ка, карапуз; ◇ od małego
~ba з дитячих років.

szkuna *ż.*, *mor.* шхуна.

szkuner *m.*, *mor. див.* szkuna.
 szkut *m. див.* szkuta.
 szkuta *ż.*, *mor.* шхуна.
 szkutnictwo *n.*, *mor.* виробництво шхун.
 szkwał, -łu, *m.* шквал, -лу.
 szła *ż. див.* szleja.
 szlaban I, -nu, *m.* шлагбаум.
 szlaban II, -nu, *m.* (лежанка) розкладушка.
 szlachciana *ż.*, *hist.* шляхтянка.
 szlachcic, *lm.* -ce, *m.*, *hist.* шляхтич.
 szlachciura, -гу, *lm.* -гу, *m.*, *por. gardl.* шляхтьога.
 szlachecki *hist.* шляхетський.
 szlactwo *n.*, *hist.* шляхетство.
 szlachetczyzna *ż.*, *hist.* шляхетчина.
 szlachetka, -ki, *lm.* -ki, *m.*, *leks.* шляхтич.
 szlachetnić, -nie, -nisz, -nił *див.* uszlachetniać.
 szlachetnie благородно; шляхетно. *Пор.* szlachetny.
 szlachetnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli облагороджуватися, -джуюся, -джуешся, шляхетніти.
 szlachetność *ż.* благородство; шляхетність, -ності. *Пор.* szlachetny.
 szlachetny благородний; (*про людину, вчинки тощо — це*) шляхетний; ~ *ne metale* благородні метали, -лів.
 szlachta *ż.*, *hist.* 1) (*в Польщі*) шляхта; ~ *zaściankowa* дрібнопомісна шляхта; 2) (*в Росії*) дворянство; *marszałek* ~ *ty* предводитель дворянства.
 szlachtować, -tuje, -tujesz, -tował *przest.* (худобу) різати (ріжу, ріжеш).
 szlachtuz *m.*, *przest. див.* rzeźnia.
 szlaczek, -czka, *m.*, *zdr. див.* szlak 2.
 szlafmusa *ż.* 1) спальний ковпак, -ка; 2) *ірон.* тютій, -тія, телепень, -пня.
 szlafroczek, -czka, *m.*, *zdr. див.* szlafrok.
 szlafrok *m.* домашній халат; шлафрок (заст.).

szlafrokowy халатний; *material* ~ халатна матерія.
 szlag, -gu, *m.*, *posp.* грець; *piech go* ~ *trafi* хай йому грець.
 szlagier *m.*, *pot.* 1) головний пункт (*програми, репертуару тощо*); (*у артистів*) коронна роль (*под. ролі*); 2) *див.* przebój.
 szlagon, *lm.* -ni, *m.*, *leks.* шляхтич-простак, -ка.
 szlaja *ż.*, *wulg.* неохайна, -ної, нечепура, нехлюя.
 szlak, -ku, *m.* 1) шлях (*под. шляху*), дорога; *перен.* ~ *życiowy* життєвий (життєвий) шлях; 2) (*на тканині, на одязі*) облямівка, кайма.
 szlaka *ż.*, *hut.* шлак, -ку.
 szlam, -mu, *m.* 1) мул, -лу; 2) *тех.* шлам, -му.
 szlamisty мулистий, мулкий.
 szlamować, -muje, -mujesz, -mował очишати від мулу.
 szlamowaty *див.* szlamisty.
 szlamowy *tech.* шламовий.
 szlarka *ż.* облямівка, кайма.
 szlauch *m.*, *tech.* шланг.
 szleja *ż.* шлей.
 szlem *m.*, *karc.* шлем, -му; ~ *mały* малий шлем; ~ *wielki* великий шлем.
 szlich, -chu, *m.*, *gór.* шліх, -ху.
 szlicht, -tu, *m.*, *gór. див.* szlich.
 szlichta *ż.* 1) *текст.* шліхта; 2) рідкий вапнястий шпукатурний розчин, -ну.
 szlichtada *ż.*, *przest. książ.* катання в сіднях.
 szlichtować, -tuje, -tujesz, -tował *tkac.*, *stol.* шліхтувати, -тую, -тєш.
 szlicować, -cuje, -cujesz, -cował *stol.* з'єднувати дерев'яні частини шипами.
 szlif, -fu, *m.*, *spec.* шліф.
 szlifa *ż.*, *wojs.* еполет.
 szlifibruk, *lm.* -ki, *m.*, *iron.* швендя, волоцюга.
 szlifierka I *ż.* 1) *спец.* шліфувальниця; 2) дружина шліфувальника.
 szlifierka II *ż.* шліфувальна машина; шліфувальний верстат; ~

narzędziowa інструментальний шліфувальний верстат.

szlifierka III ż., *pot. див. szlifierstwo.*

szlifiernia ż., *spec. шліфувальня.*

szlifierski *spec. шліфувальний.*

szlifierstwo *n., spec. шліфівка.*

szlifierz, *lm. -rze, m., spec. шліфувальник.*

szlifować, -fuję, -fujesz, -fował *spec. шліфувати, -фую, -фуєш; ◇ перен. розм. ~ bruki байдики бити (б'ю, б'єш).*

szlifowany шліфований.

szlifunek, -nku, *m., spec. див. szlifierstwo.*

szloch, -chu, *m. схлипування, хліпання; ридання. Пор. szlochać.*

szlochać, szlochnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli схлипувати, -пую, -пуюєш, хліпати, схлипнути; (*лише недокон.*) (*сильніше*) ридати.

szluz ż. шлюз, -зу.

szłapać, -pię, -piesz, -pał *див. człapać.*

szłapak *m. (про коня) іноходець, -хідця.*

szłapia: jechać ~ їхати ходію.

szmaciany ганчірний, ганчірковий, ганчір'яний.

szmaciarka ż. ганчірниця.

szmaciarnia ż. склад ганчір'я.

szmaciarz, *lm. -rze, m. ганчірник.*

szmaragd, -du, *m. ізумруд; смарагд (заст.).*

szmaragdowy ізумрудний, ізумрудовий; смарагдовий (*заст.*).

szmat, -tu *a. -ta, m., pot. шмат, кус; перен. ~ drogi шмат дороги; ◇ перен. ~ czasu чимало часу.*

szmata ż. велика ганчірка.

szmatka ż., *zdr. ганчірка.*

szmel, -cu, *m., hut. 1) лом, -му, ламань, -ні, брукт, -ту; 2) див. przetopienie 2; ◇ перен. coś jest na ~ щось нікуди не годиться; перен. coś rójdzie na ~ щось піде на зла[о]м.*

szmelcarnia ż., *hut. przest. див. topielnia.*

szmelcarski *hut. плавильний.*

szmelcarstwo *n., hut. przest. професія плавильника.*

szmelcerz, *lm. -rze, m., hut., przest. див. wytapiacz.*

szmelcmistrz, *lm. -rze, m., hut., pot. див. wytapiacz.*

szmelcować, -cuje, -cujesz, -cował *hut. 1) воронувати, -нью, -ньюєш; 2) див. topić II, 2.*

szmelcowany *hut. вороніваний; ~ na stal воронівана сталь, -лі.*

szmelcowy *hut. плавильний; piec ~ плавильна (домenna) піч (род. péci), домна.*

szmer, -gu, *m. шурхіт, -хоту, шарудіння; (листя) шелест, -ту, шелестіння; (води) дзюрчання, дзюркотіння, дзюркотіння.*

szmerać шарудіти, -джу, -дйш, шурчати, -чу, -чйш, шурхотіти, -хочу, -хотйш.

szmergiel, -glu, *lm. -gle, m., min. наждак, -кү.*

szmerglować, -luje, -lujesz, -lował *полірувати наждаком.*

szmerglowy наждачний, наждаковий; papier ~ наждачний (наждаковий) папір, -пєру.

szmerglówka ż. *див. szmergiel.*

szmerny *poet. шумливий.*

szminka ż. 1) рум'яна, -м'ян;

2) *teatr. грим, -му.*

szminkować się, -kuje, -kujesz, -kował 1) рум'янитися; 2) гримуватися, -муюся, -муюєшся. *Пор. szminka.*

szmira ż., *pot. халтура.*

szmirowaty *pot. халтурний.*

szmizetka ż., *przest. шемізетка.*

szmugiel, -glu, *lm. -gle, m. контрабанда.*

szmuglerka ż. контрабандістка; пачкарка. *Пор. szmuglerz.*

szmuglerz, *lm. -rze a. -rzy, m. контрабандіст; пачкар, -рй (заст.).*

szmuglować, -luje, -lujesz, -lował *займатися контрабандою.*

szmuklerka I ż. 1) позумєнтниця;

2) дружина позумєнтника.

szmuklerka II ż. *див. szmuklerstwo.*

szmuklerski позумéнтний, позу-
мéнтний; *wa g s z t a t* ~ позу-
мéнтна майстёрня.

szmuklerstwo *n.* профéсія позу-
мéнтника.

szmuklerszczyzna *ż.* позумéнтні ви-
роби -бів.

szmuklerz, *lm. -rze, m.* позумéнт-
ник.

szmyrgać, szmyrgnać *див. smyr-*
gać.

sznaps *m., pot.* горілка.

sznur *m.* 1) мотуз; 2) (*про нами-*
сто) нízка, разóк, -зká; ~ *re-*
geł разóк пёрлів; 3) (*мисл.* —
про диких птахів) ключ, -чá;
~ *gęsi* ключ гусей; *o pro-*
sto jak pod ~ рівнісенько;
gównaś co pod ~ вирів-
нювати що.

sznurek, -rka, m., zdr. мотузка,
мотузок, -зká, вирьóвка.

sznurkowy мотузковий, вирьóвоч-
ний; (*з мотузки — це*) мотузя-
ний.

sznurować, -ruje, -rujesz, -rował
шнурувати, -рюю, -рюеш; *o pe-*
ren. ~ usta (gębę) стюлюва-
ти (стискáти) губи; *// ~ się*
шнуруватися.

sznurowadło *n.* шнурівка.

sznurowany шнурований; *buciki*
~ *ne* шнуровані черевіки, -ків.

sznurowy мотузяний; *drabina*
~ *wa* мотузяна драбина.

sznurówka *ż.* 1) корсét; 2) (*у че-*
ревику) шнурок, -рká.

sznycel, -cla, lm. -cle, m., kul. шні-
цель; ~ *naturalny* нату-
ральный шніцель, рублена кот-
лэта.

sznycielek, -lka, m., zdr. див. szny-
cel.

szofer, lm. -rzy, m. шофёр, -ра.

szoferka I, ż., spec. (про жінку)

шофёр, -ра.

szoferka II *ż.* кабінка шофёра.

szoferka III, ż., pot. див. szofer-

stwo.

szoferować, -ruje, -rujesz, -rował
працювати шофёром.

szoferstwo *n.* профéсія шофёра.

szok, -ku, m., med. шок, -ку.

szokować, -kuje, -kujesz, -kował
prześt. шокірувати, -рюю, -ру-
еш, шокувати, -кью, -кюеш.

szoldra, lm. -ry, m., pogardl.
prześt. гультьй, -тяя, лёдар,
-ря.

szoner m., mor. шхуна.

szop m. 1) зоол. (*procyon lotor*)
енóт; 2) (*лише в мн.*) енóтова
шуба.

szopenista, -ty, lm., -ści m., muz.
шопеніст.

szopenowski шопенівський.

szopa I *ż.* повітка; (*з стінами*)
сарáй.

szopa II, ż., żart. кумедія; *a to*
ci ~! от тобі й кумедія!

szopka I *ż., zdr.* 1) повіточка;
сарáйчик; 2) *етногр.* вертép,
-пу.

szopka II *ż., żart.* кумедія.

szorować, -ruje, -rujesz, -rował
(*мити щіткою, піском тощо*)
шарувати, -рюю, -рюеш.

szorstki 1) шорсткий; (*про волос-*
ся — це) жорсткий; (*про шкі-*
ру) шершавий, шерехатий;
2) (*перен. — про стиль*) ко-
струбатий; 3) (*перен. — про*
поведінку тощо) різкий.

szorstko різко.

szorstkość *ż.* 1) шорсткість, -кості;
жорсткість; шершавість, -вості,
шерехатість, -тості; 2) костру-
батість; 3) різкість. *Пор. szor-*
stki.

szorty, -tów, blp. пляжні *a.* спор-
тивні штанці, -ців.

szory, -rów, blp. шóри (*род. шор*).

szosa *ż.* шосé (*невідм.*); *bić ~se*
прокладати шосé.

szosować, -suje, -sujesz, -sował
прокладати шосéйну дорóгу.

szosowiec, lm. -wcy, m., sport. гóн-
щик.

szosowy шосéйний.

szowinista, -ty, lm. -ści, m. шові-
ніст.

szowinistka *ż.* шовіністка.

szowinistyczny шовіністичний.

szowinizm, -mu, m. шовінізм, -му.

szóstak m., myśl. олень із шість-

ма розгалуженнями на рогах.

szóstka *ж.* 1) шістка; 2) (*про коней*) шестерня, шестерік, -ка; *jechać ~ką* їхати шестернею.

szóstoklasista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szk.* шестикласник.

szóstoklasistka *ж.*, *szk.* шестикласниця.

szósty шостий.

szpachla *ж.*, *mal. i in.* шпатель.

szpachlować, -luje, -lujesz, -lował *mal.* шпаклювати, -люю, -люєш, затирати шпатель.

szpachlówka *ж.*, *mal. i in. див.* szpachla.

szpaczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *orn.* 1) зменш., *orn.* шпачок, -чка; 2) *перен. розм.* спритник; \diamond *розм.* uciąć ~czka виспатися, -сплюся, -спишся.

szpaczy шпаківий.

szpada *ж.* шпáга.

szpadeł, -dla, *lm.* -dle, *m.* заступ.

szpadzina *ж.*, *leks.* жалюгідна (мізерна, поганенька) шпáга.

szpagaciarnia *ж.* фабрика шпáгату.

szpagaciarnia *n.* виробництво шпáгату.

szpagacik *m.*, *zdr. див.* szpagat.

szpagat, -tu, *m.* шпáгáт, -ту.

szpagatowy шпáгáтний.

szpagatówka *ж.*, *žart.* горілка.

szpak *m.* 1) *orn.* (*sturnus varius*) шпак, -ка; 2) (*перен. — про людину*) хитрун, -на; 3) (*перен. — про коня*) чалій, -лого.

szpakowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli сівіти.

szpakowaty 1) (*про людину*) з сивиною, сивуватий, просивий, з просіддю; шпакуватий (*фам.*); 2) (*про коня*) чалій.

szpaler, -gu, *m.* шпалєри, -лєр (*лише в мн.*).

szpalerek, -rka, *m.*, *zdr. див.* szpaler.

szpalet, -tu, *m.*, *tech.* віконний укіс, -косу.

szpalta *ж.*, *druk.* стовпєць, -пця, шпáльта; (*пробний відбиток*) грáнка.

szpanować, -nuje, -nujesz, -nował натягати, напинати.

szpara *ж.* шіліна, шпáра; \diamond *перен. розм.* patrzeć na coś przez ~gu дивитися на що крізь пальці.

szparag (*częściej w lm.*) -gi, -gów, *m.* спáржа.

szparagarnia *ж.* спáржовий горód, -ду.

szparagowy спáржовий.

szpargał, -tu, (*częściej w lm.*) -ly, -łów, *m.*, *leks.* шпáргáлля; grzebać się w ~lach копáтися (рйтіся) в шпáргáллі.

szparka *ж.* шілінка, шпáрка.

szparki швидкий, прудкий, бистрий.

szparko швидко, прудко, бйстро.

szparkość *ж.* швидкість, -кості, прудкість, бистротá.

szpat, -tu, *m.*, *min.*, *wet.* шпат, -ту; *min.* ~ polny польовий шпат.

szpatel, -tla, *lm.* -tle, *m.*, *mal. i in.* шпáтель.

szpaga *ж.*, *tech. див.* szponga.

szpecić, -cę, -cisz, -cił спотвóрювати, -рюю, -рюєш.

szperacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* 1) той, що рйється (копáється) в чóму; 2) *перен. розм.* копіткий дослїдник; 3) *військ.* розвідник.

szperać *pot.* рйтіся, копáтися (в чóму).

szperanina *ж.*, *pot.* шуканїна.

szperka *ж.* (сáло) шпик, -ку.

szpetnie погáно; паскóдно. *Пор.* szpetny.

szpetnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli поганїти; ставáти паскóдним. *Пор.* szpetny.

szpetność *ж.* погáний (паскóдний) вїгляд, -ду. *Пор.* szpetny.

szpetny погáний; паскóдний (*фам.*).

szpic I, *lm.* -ce, *m.* шпиль, -лá.

szpic II, *lm.* -ce, *m.* (*про собаку*) шпїц, -цá.

szpica *ж.*, *wojs.* головнá похїдна застáва; \diamond iść na ~cu ітї в головї.

Szpicerberg, -gu, *m.* Шпїцберген, -ну.

szpicel, -cla, *lm.* -cle, *m.*, *pot.* шпиг, -гá, шпик, -ка, сїщик.

szpiclostwo *n., pot.* шпигунство, шпіонство.

szpiclować, -luje, -lujesz, -lował *pot.* шпигувати, -гую, -гуюєш, шпіонити.

szpiclowski *pot.* шпигунський, шпіонський.

szpicruta *ż.* хлист, -та.

szpiczasty *div.* spiczasty.

szpieg, lm. szpiedzy, *m.* шпигун, -на, шпіон.

szpiegostwo *n.* шпигунство, шпіонство, шпіонаж, -жу.

szpiegować, -guje, -gujesz, -gował шпигувати, -гую, -гуюєш, шпіонити.

szpiegowski шпигунський, шпіонський.

szpik, -ku, m., anat. шпик, -ку; \diamond przemażnąć do ~ku kości промёрзнати до самих кісток.

szpikować, -kuje, -kujesz, -kował *kul.* шпигувати, -гую, -гуюєш.

szpikowy *anat.* мозковий. błona ~wa (*membrana modullaris*) мозковá перётинка.

szpikulec, -lca, lm. -lce, *m., kul.* гóлка для шпигування.

szpileczka *ż., zdr.* шпильчка.

szpilka *ż.* 1) булавка; (для волосся, довга) шпилька; 2) *bot.* гóлка, шпилька, колючка; *перен.* siedzieć jak na ~kach сидіти, як на голках (як на жару); \diamond *перен.* nie ma gdzie ~ki wetknąć яблуку ніде впасти.

szpilkowy *bot.* хвойний; шпильковий (*заст.*); drzewa ~we хвойні дерева, -рєв.

szpinak, -ku, m., bot. шпінат, -ту.

szpindel, -dla, lm. -dle, *m., tech.* шпіндель.

szpinet, -tu, m., muz. спінєт.

szpital, lm. -le, *m.* лікарня; (*військ.* — *звичайно*) гóспіталь, -лю; шпиталь (*заст.*); ~ ета-роу етапний гóспіталь; ~ ewakuacyjny евакуаційний гóспіталь; ~ polowy польовий гóспіталь.

szpitalnictwo *n.* організація лікарень *a.* гóспіталів; wydział ~wa відділ для справ організації лікарень *a.* гóспіталів. *Пор.* szpital.

szpitalny лікарняний; гóспітальний. *Пор.* szpital.

szpon *m.* 1) кіготь, -гтя, пазур, -ра; 2) *tex.* скобá; \diamond ~ kotwicy якірна лапа.

szponder, -dra, m. (м'ясо) корейка.

szponga *ż., tech.* шпóнка.

szponisty кігтістий.

szprot *m.* шпрот.

szprotka *ż., zdr.* *div.* szprot.

szpryc *m., spec.* перший ніжний шар шпукатурки.

szpryca *ż.* *div.* strzykawka.

szprycha *ż.* спіця, шпїця.

szprycka *ż., med.* *div.* strzykawka 1.

szprycować, -cuje, -cujesz, -cował 1) спринцювати, -цюю, -цюєш; 2) *снец.* накидати рідкий розчин на стіну *a.* на стелю.

szpula *ż., tkac.* шпўля.

szpularka *ż., tkac.* шпўльниця.

szpulka *ż., zdr., tkac.* шпўлька.

szpulować, -luje, -lujesz, -lował *tkac.* намотувати на шпўлю.

szpunt, -tu, m. чіп (*род.* чопá), зáтичка.

szpuntować, -tuje, -tujesz, -tował затикати чопом.

szrama *ż.* шрам, -му, рубець, -бця.

szramować шрамуватий, рубцюватий.

szranki, -ków, blp., ksiąz. 1) арєна; 2) *перен.* бій (*род.* бою); wstąpić w ~ wystąpić до бою; \diamond *перен.* wchodzić (stawać) z kim w ~ змагатися з ким.

szrapnel, lm. -le, *m., wojs.* шрапнєль, -лі.

szron, -nu, m. 1) їней, -нею, пáморозь, -зі; 2) *перен.* свиня, прósідь, -ді; głowa okryta ~nem сивувата (прóсива) голова, голова з прósіддю (з сивиною).

szroniasty 1) вкрітий інеем (пáморозю); 2) з сивинію, сивуватий, прósивий, з прósіддю. *Пор. szron.*

szronieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nie- II 1) вкривáтися інеем (пáморозю); 2) вкривáтися прósіддю (сивинію).

szronisty *див. szroniasty.*

szryft, -tu, m., шрифт, -ту.

sztab, -bu, m., wojs., przen. штаб, -бу; ~ *generalny* генеральний штаб; ~ *główny* головний штаб.

sztaba *ж. 1) (металу) штаба; 2) (благородного металу) злівок, -вка; złoto w ~bach* зóлото у злівках.

sztabikowy: żelazo ~we штабове залізо.

sztabka *ж., zdr. див. sztaba.*

sztabowiec, -wca, lm. -wcy, m. штабний офіцер, -ра, штабний, -ного.

sztabowy I wojs. штабний; *oficer ~* штаб-офіцер, -ра.

sztabowy II штабовий; żelazo ~we штабове залізо.

sztacheta *ж. 1) штахета; 2) (лише в мн.)* палісад, -ду, штахети, -тів.

sztachetka *ж., zdr. штахетка.*

sztachetować, -tuję, -tujesz, -tował огороджувати палісадом (штахетами).

sztachetowy палісáдний.

sztafeta *ж. естафета.*

sztafirować się, -ruję, -rujesz, -gował *пот.* причепурюватися, -рююся, -рююся.

sztaluga *ж. мольбёрт.*

ształa: trzymać z kim ~mę *пouf.* б́ути з ким у дру́жніх вза́єминах.

ształajza *ж., stol.* стамеска.

ształbuch *m., przesł.* альбóm.

ształmować, -muję, -mujesz, -mował 1) *тех.* чекáнити заклéпочні шви; 2) *тесл.* прибивáти в дéревi гнізда для шипів.

sztańca *ж., tech.* штамп.

sztańcmaszyna *ж., tech.* штампувáльна машíна.

sztańcować, -cuję, -cujesz, -cował *tech.* штампувáти, -п́ую, -п́уеш. **sztańcownia** *ж., spec.* штампувáльний цех, -ху.

sztańdar, -ru, m. пра́пор, -ра; знамéно (*pidko*); *szeregony ~* червóний пра́пор; ~ *państwowy* держáвний пра́пор.

sztańga *ж.* штáнга.

sztańgista, -ty, lm. -ści, m., sport. штангіст.

sztańgistka *ж., sport.* штангістка.

sztelwaga *ж.* штельвáга.

szterling: funt ~gów фунт стéрлінгів.

sztok: pijany jak ~ *пот.* п'яний, як чіп.

sztokfisz, lm. -sze, m., icht. тріскá.

Sztockholm, -mu, m. Стокго́льм.

sztolnia *ж., gór.* што́льня.

szton, -nu, m. жетóн, ма́рка, фішка.

sztorcem przst. сторч, стійма, стáвма, сторчма; *postawić książkę ~* поставіти кни́жку сторч (сті́йма, стáвма, сторчма); *◇ перен. postawić się ~* учини́ти óпір.

sztorm, -mu, m. шторм, -му.

sztormówka *ж. (у моряків)* непромока́льне пальто́.

sztos, -su, m. (в бiльярді) удáр, -ру; *перен. być w ~sie* б́ути в удáрі.

sztrych, -chu, m. штрих, -ха.

sztuba *ж., pot. 1)* пёрший клас початкóвої шкóли; 2) початкóва шкóла.

sztabacki *пот.* школярський; ~*kie zachowanie się* школярська поведінка.

sztaństwo n., pot. 1) школярство; 2) *зб.* школярі, -рів; *wgrzaskliwe ~* крикли́ві школярі.

sztańbák, lm. -cy a. -ki, m., pot. 1) першоклáсник; 2) *перен.* школяр, -ра.

sztańcer I m., myśl. штýцер, -ра.

sztańcer II m., pot. (про людину) чепурун, -на.

sztańciec, -ćca, lm. -ćce, m. 1) футляр, -ра; ~ *do brzytwy* футляр для бритви; 2) лóжка ра-

зом з виділкою; 3) *див. sztucer I*; \diamond ~ geometryczny (matematyczny) готовальня; ~ pisarski письмове приладдя.

sztuczka *ж., zdr., pot.* штучка.

sztucznie 1) штучно; 2) удавано, роблено; 3) майстерно. *Пор. sztuczny.*

sztuczność *ж.* 1) штучність, -ності; 2) удаваність, робленість; 3) майстерність. *Пор. sztuczny.*

sztuczny I 1) штучний; (*несправжній — ще*) роблений; ~ jedwab штучний шовк, -ку; ~ ne kwiatu штучні (роблені) квіти, -тів; ~ lód штучний лід (*род. льоду*); pawozu ~ не штучні добриха, -рив; ~ ne włókno штучне волокно; 2) (*перен. — нещирий*) удаваний, роблений; ~ uśmiech удавана (роблена) усмішка.

sztuczny II майстерний; ~ na robotę майстерна робота; \diamond ogpie ~ не фейєрверк.

sztuka I *ж.* 1) штука; *перен.* spłatać (wypłatać, wyciąć) ~kę утяти штуку; ~ sukna, płótna штука сукна, полотна; *перен. розм.* w tym sała ~ в цьому вся штука; 2) театр. p'esa; ~ w trzech aktach p'esa на три дії; 3) (*в цирку тощо*) фокус; odprawiać ~ki робити фокуси; \diamond ~ mięsa (*в меню*) порція відварного м'яса; niewielka to ~ не важка це справа; płacić od ~ki платити поштучно; sprzedawać co na ~ki продавати що поштучно; *перен.* tej ~ki nie dokaże цього не докаже.

sztuka II *ж.* мистецтво; dzieło ~ki твір мистецтва, мистецкий твір (*род. твору*); ~ki piękne krásni мистецтва, ~ plastyczna образотворче мистецтво; ~ rzadzenia мистецтво керівництва, ~ stosowana прикладне мистецтво; wystawa sztuk pięknych

виставка образотворчого мистецтва; ~ wojskowa воєнне мистецтво; \diamond ~ drukarska друкарська справа; ~ lekarska медицина

sztukateria *ж., archit.* прикраса із штукатурки.

sztukator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* штукатір, -ра.

sztukatorstwo *n.* ремесло (професія) штукатура.

sztukmistrz, *lm.* -rze, *m.* 1) фоксник; 2) *арх.* митець, -тя, майстер, -тра.

sztukować, -kuje, -kujesz, -kował надставляти; (*одежу*) доточувати, -чую, -чуеш.

sztukowany надставлений; доточений. *Пор. sztukować.*

szturchać, szturchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli штовхати, штовхнути, штурхати, штурхнути; // ~ się штовхатися, штовхнутися, штурхатися, штурхнутися.

szturchaniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* штовхан, -на, стусан, -на, штурхан; dać komu ~ńca дати комусь штовханя (стусаня, штурханя); dostać od kogo ~ńca дістати від когось штовханя (стусаня, штурханя).

szturchnąć *див. szturchać.*

szturm, -mu, *m., wojs.* штурм, -му; uderzyć do ~mu (*przypuścić ~ do czego*) піти на штурм чого; zdobyć (*wziąć*) miasto ~mem здобути (взяти) місто штурмом.

szturman, *lm.* -nowie, *m., mor.* штурман.

szturmować, -muje, -mujesz, -mował штурмувати, -мую, -муєш.

szturmowiec I, -wca, *lm.* -wcy, *m.* ударник.

szturmowiec II, -wca, *lm.* -wce, *m., lot.* штурмовик, -ка.

szturmownictwo *n.* ударництво.

szturmowo ударно.

szturmowy 1) ударний; *brгада* ~wa ударна бригада; *prasa* ~wa ударна преса; 2) *ав.* штурмовий.

szturmówka *ж.* ударниця.

- sztych, -chu, *m.* гравіюра, еста́мп; zbior ~chów колекція гравію́р (е́ста́мпів); ◇ *перен.* па ~ kogo wydać (wystawić) на-разити на небезпе́ку ко́го.
- sztycharnia *ż.* граве́рна майсте́рня.
- sztycharski 1) (що стосується гра-вера) граве́рний; 2) (що стосується інструменту) гравірува́льний; ◇ sztuka ~ka *див.* sztycharstwo.
- sztycharstwo *n.* граве́рне мисте́цтво.
- sztycharz, *lm.* -rze, *m.* граве́р, -ра.
- sztychować, sztychuje, sztychujesz, sztychował гравірува́ти, -рю́, -рю́еш.
- sztychulec, -lca, *lm.* -lce, *m.* копіл, -ла́, коло́дка.
- sztycik *m., zdr.* шти́фтик.
- sztyft, -tu *a.* -ta, *m., tech.* штифт, -та́.
- sztygar, *lm.* -rzy, *m., gór.* ште́й-гер, -ра.
- sztykutać кульга́ти, шкутильга́ти, шкандиба́ти.
- sztylet, -tu, *m.* стиле́т.
- sztyletować, -tuje, -tujesz, -tował проко́лювати стиле́том.
- sztylpa *ż.* за́кот, одворо́т; buty ze ~mi чо́боти з за́котами (з одворо́тами).
- sztywnie 1) т́гго, негну́чко; 2) хо́лодно, ба́йдуже, неприві́тно. *Пор.* sztywny.
- sztywnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli става́ти негну́чким; (*від холоду*) клі́кнути, за́ляка́ти, дубі́ти.
- sztywnik *m., kraw.* крохма́льне по-лотно́.
- sztywno *див.* sztywnie.
- sztywność *ż.* 1) т́ггість, -гості; негну́чкість, -кості; задубі́лість, -лості, одубі́лість, засти́глість; 2) хо́лодність, -ності. *Пор.* sztywny.
- sztywny 1) туги́й; ~ kołnierzyk туги́й комире́ць, -рця́; (що не дається зги́нати) негну́чкий; (*від холоду*) задубі́лий, одубі́лий; (*мертвий*) засти́глий; trup już ~ труп у́же засти́глий; 2) (*перен.* — *про вдачу*) хо́лодний; ~ w obejściu хо́лодний у відно́шенні до люде́й.
- szuba *ż.* шу́ба.
- szubienica *ż.* шибениця.
- szubienicznik, *lm.* -cy, *m.* 1) вішальник, шибеник; 2) *лайл.* шибеник.
- szubka *ż., zdr., pieszcz.* шу́бка.
- szubrawiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* негі́дник, мерзо́тник.
- szubrawstwo *n.* 1) зб. на́волоч, -чі, своло́та; 2) (*про негі́дний вчинок*) мерзо́та.
- szufelka *ż., zdr.* сово́чок, -чка, шпо́лочка, лопáточка.
- szufla *ż.* сово́к, -вкá, шпо́ла, лопáтка.
- szuflada *ż.* висувни́й (всувни́й) ящик, шухля́да.
- szufladka *ż., zdr.* висувни́й (всувни́й) ящико́к, -чка, шухля́дка.
- szuflować, -luje, -lujesz, -lował пересипа́ти совко́м (шпо́лою, лопáткою).
- szuja *m. i ż. див.* szubrawiec.
- szukać шука́ти; ~ kogo okiem (*spojrzeniem*) шука́ти ко́го очы́ма (по́глядом); *перен.* ~ wiatru w polu шука́ти ві́тра в полі; *перен.* ~ z eświecą (*kogo, czego*) шука́ти із сві́чкою (ко́го, чо́го).
- szukanina *ż.* шукани́на.
- szuler, *lm.* -rzy, *m.* шу́лер, -ра.
- szulerka I *ż.* шу́лерка.
- szulerka II *ż. див.* szulerstwo.
- szulernia *ż.* карта́рський (гра́ль-ний) ди́м (*род. до́му*).
- szulerski шу́лерський.
- szulerstwo *n.* шу́лерство.
- szum I, -mu, *m.* 1) шум, -му; ~ w uszach шум в уша́х (в ву́хах); 2) (*голосів*) го́мін, -мону.
- szum II, -mu, *m.* (*на ридині*) на́кип, -пу, шум, -му, шумови́ння.
- szumek, -mku, *m., zdr.* 1) шумо́к, -мкá.
- szumieć, -mie, -misz, -miał, -mieli 1) шумі́ти, -міть; 2) (*про ферментацію*) броді́ти, -дить, гра́ти, шумува́ти, -му́є; *перен. розм.*

młode piwko ~mi молодé піво грає (шуміє); 3) (*перен.* — *про людину*) весті гуляще жит-тя.

szumnie 1) шумліво; 2) галасліво; 3) пишномовно; 4) гучно, бучно. *Пор. szumny.*

szumno *див. szumnie.*

szumnobrzmiący пишномовний, високомовний.

szumny 1) шумливий; 2) (*про людину*) галасливий; 3) (*перен.* — *про стиль*) пишномовний; ~*ne* *frasesy* пишномовні фрази (*род. фраз*); 4) (*пишний*) гучний, бучний; ~*ne wesele* гучне (бучне) весілля.

szumować, -muję, -mujesz, -mował збирати накип (шум, шумовиння); ~ *rosół* збирати накип з бульйону.

szumowiny, -win, bhp. 1) накип, -пу, шум, -му, шумовиння; 2) *перен. зневажл.* покійдки, -ків, потолоч, -чі; ~ *społeczeństwa* покійдки суспільства.

szumówka *ж. горілка (двічі дистильована).*

szupas *м. див. ciupas.*

szurać човгати; ~ *po gami* човгати ногами.

szurgać *див. szurać.*

szurgot, -tu, m. 1) човгання; 2) *див. hurkot.*

szurgotać, -goczę, -goczesz (rzadziej -gocę, -gocesz), -gotał *див. szurać.*

szurpaty (*про прах*) кострубатий.

szus I, lm. -sy, m., pot. навіжений, -ного; ◇ *mieć ~sa (~sy)* бути з дуринію.

szus II, -su, m., pot. витівка.

szusowaty навіжений.

zustać, szusnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli робити стрибок, зробити стрибок.

zuter, -tru, m. гравій, -вію, ринь, -ні, жорствá.

zutować, -ruję, -rujesz, -rował мостити (брукувати) гравієм (рінню, жорствою).

szuwaks, -su, m. ва́кса.

szuwar, -gu, m., bot. коміш, -шў, очерёт, -ту.

szuwarowy комишевий, очеретяний.

szwabacha *ж., druk. див. gotyk* 3. **szwabra** *ж. шва́бра.*

szwaczka *ж. шва́чка, шва́ля; (білизни)* білошвейка.

szwadron, -nu, m., wojs. ескадрон, -ну; ~ *konnicy* кавалерійський ескадрон; ~ *pancerny* бронеескадрон; ~ *zwiadowniczy* розвідувальний ескадрон.

szwadronowy *wojs.* ескадронний.

szwagier, -gra, lm. -growie, m.

1) (*чоловік сестри*) зять;

2) (*брат жінки*) шурин; (*розм. — ще*) шуряк, -ка;

3) (*брат чоловіка*) дівер, -ра.

szwagierka *ж. 1) (сестра чоловіка) зовіця; 2) (сестра жінки) своячениця, своякня.*

szwagrostwo *п., zb.* 1) шурин з дружиною; 2) дівер з дружиною.

szwagrowa, -wej, ж. 1) дружина шурина; 2) дружина дівера.

szwajcar, lm. -rowie, m. швейцар, -ра.

Szwajcar, lm. -rowie, m. швейцарець, -рця.

Szwajcaria *ж. Швейцарія.*

Szwajcarka *ж. (громадянка Швейцарії) швейцарка.*

szwajcarski швейцарський; *ser* ~ швейцарський сир, -ру.

szwálnia *ж. шва́льня, швейна майстерня.*

szwank, -ku, m., książ. шко́да, втра́та; *pażazić kogo* па ~ завда́ти шко́ди (втра́ти) ко́му; ◇ *pażazić swój honór* па ~ риско́вати своєю че́стю.

szwankować, -kuje, -kujesz, -kował кульга́ти; *перен. pamięć ~kuje* пам'я́ть кульга́є; *перен. praca ~kuje* пра́ця кульга́є; *перен. zdrowie ~kuje* здо́ров'я кульга́є; ◇ *перен. ~pa siłach* підупада́ти на си́лах; ~ *pa zdrowiu* незду́жати, слабува́ти, -бу́ю, -бу́єш.

szwarc, -cu, *m.*, *pot.* в́акса; ◇ *не-пен. розм.* jechać na ~ і́хати зайцем.

szwarcować I, -cuje, -cujesz, -cował ваксува́ти, -с́ую, -с́уєш.

szwarcować II, -cuje, -cujesz, -cował (co) (заборонений товар) перевозити контрабандою; пачкарюва́ти, -рю́ю, -рю́єш; *пор.* szwarcownik; 2) (кого) нішком прова́дити ко́го куди; // ~ się пробира́тися контрабандою куди.

szwarcownik, *lm.* -cy, *m.*, *pot.* контрабандист; пачка́р, -ря́ (*заст.*).

szwargot, -tu, *m.*, *pogardl.* (незрозумілою мовою) лопотання, лопотіння, лепетання, герготання, герготіння, шварготання.

szwargotać, -gocze, -goczesz (*a. -gocę, -gocesz*), -gotał *pogardl.* (незрозумілою мовою) лопотати, -почу́, -поче́ш, лопотіти, -почу́, -поті́ш, лепетати, -пече́, -пече́ш, герготати, -гочу́, -гоче́ш, герготіти, -гочу́, -готі́ш, шварготати.

Szwecja *ż.* Шве́ція.

Szwed, *lm.* -dzi, *m.* швед.

Szwedka *ż.* шве́дка.

szwedzki шве́дський; *gimnastyka* ~ка шве́дська гімнастика.

szwejsować, -suje, -sujesz, -sował *hut. див.* спава́ч.

szwela *ż.*, *kol.* шпа́ла.

szwendać się *pot.* тиня́тися, ве́ш-татися, шве́ндяти(ся).

szwendalski, -skiego, *lm.* -scy, *m.* *pot.* шве́ндя.

szwindel, -dlu *a. -dla*, *lm.* -dle, *m.*, *pot.* шахра́йство; ~ на гру́бук а м і е́н ве́лике шахра́йство.

szwindlarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* шахра́й, -ра́й.

szwindler, *lm.* -rzy, *m.*, *pot. див.* szwindlarz.

szwindlować, -luje, -lujesz, -lował *pot.* шахрува́ти, -рю́ю, -рю́єш, шахраюва́ти, -раю́ю, -раю́єш.

szwoleżer, *lm.* -rowie, *m.*, *wojs. hist.* польський кавале́ріст а́рмії Наполео́на I.

szyb, -bu, *m.*, *gór.* 1) ша́хта; стовбу́р ша́хти; 2) (нафту) свердло́вина.

szyba *ż.* ші́бка; ~ pojedyn-
cza, podwójna одина́рна,
podwójna ші́бка; wygnieść
(wytłoczyć) ~bę прода́вити
ші́бку; ~ wystawowa ві-
ринна ші́бка.

szyber, -bra, *m.*, *przest.* (в нечі) за́сувка, за́слінка.

szybka *ż.*, *zdr.* ші́бка.

szybki швидкі́й, бі́стрий, прудкі́й;
хуткі́й (*pidше*).

szybko швидко́, бі́стро, прудко́;
ху́тко. *Пор.* szybki.

szybkobieg, *lm.* -dzy, *m.*, *sport. див.* szybkobiegacz.

szykbiegacz, *lm.* -cze, *m.*, *sport.* бі́гун, -на́.

szybkobieżność *ż.* швидкохі́дність,
-ності.

szykbobieżny швидкохі́дний.

szybkonogi бистроно́гий, прудко-
но́гий.

szybkoskrzydły бистрокри́лий,
пру́докри́лий.

szybkostrzelność *ż.*, *wojs.* скоро-
стрі́льність, -ності.

szybkostrzelny *wojs.* скорострі́ль-
ний; *działo* ~не скорострі́льна
гарма́та.

szybkościomierz, *lm.* -rze, *m.*, *geod.* тахео́метр, -ра.

szybkościowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* швидкі́сник.

szybkościowy швидкі́сний; *meto-
dy* ~we швидкі́сні ме́тоди, -ді́в.

szybkość *ż.* швидкі́сть, -ко́сті, би-
стро́та, прудкі́сть; ху́ткість;
~ *osiągu* швидкі́сть по́їзда;
◇ ~ *obrotów* число́ оборо́тів;
z błyskawiczą ~cią бли-
скаві́чно. *Пор.* szybki.

szybkotnący швидко́різа́льний.

szybkodzienny *prąd* ~ *el.* пере-
мінний стру́м висо́кої частоті́.

szybować, -buje, -bujesz, -bował
lot. (про планери) ширя́ти.

szybowcowy *lot.* плане́рний.

szybowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *lot.* плане́р, -ра; ~ *bezogonowy*
безхво́стий плане́р; ~ *do*

- świadczałny дослідний планер; ~ szkolny учбовий планер; ~ wyszypowy рекордний планер.
- szybowisko** *n.* аеродром для планерів.
- szybownictwo** *n., lot.* планеризм, -му.
- szybownik**, *lm.* -cy, *m., lot.* планерист.
- szybowy** *gór.* шахтовий.
- szych**, -chu, *m., bezp., przen.* мішурп.
- szychciarz**, *lm.* -rze, *m., hut. див. gichciarz.*
- szychowy** *bezp., przen.* мішурний.
- szychta** *ż.* 1) пласт, -та; 2) (*głównie* про робочий час) зміна; ~ гап-па, поспа ранкова, нічна зміна; 3) *мет.* шіхта.
- szychtować**, -tuję, -tujesz, -tował 1) напластовувати, -вую, -внеш, нашаровувати; 2) *мет.* шихтувати, -тую, -тнеш.
- szycie** *n.* шиття, пошив, -ву; ~ odzieży на міаге індивідуальний пошив (індпошив).
- zyć**, **szyję**, **szyciesz**, **szył** шити.
- szydełko** *n.* 1) в'язальний крючок, -чка; **robić ~kiem** в'язати крючком; 2) *зменш.* шильце.
- szydełkować**, -kuje, -kujesz, -kował в'язати крючком.
- szydełkowy** в'язаний крючком.
- szyderca**, -cy, *lm.* -cy, *m.* глумильник.
- szyderczo** глумливо.
- szyderczy** глумливий.
- szyderski** *див.* szyderczy.
- szyderskość** *ż.* глумливість, -вості.
- szyderstwo** *n.* глум, -му.
- szydło** *n.* шило; *присл.* **wyłazło** ~ z worka шила в мішку не сховав.
- szydłowy** шилувидний.
- szydzić**, -dzą, -dzisz, -dził (*z kogo, z czego*) глумитися, -млюся, -мишся (*з кого, з чого, рідко* над ким, над чим).
- szyfer**, -fra, *lm.* -fry, *m., min.* шифер, -ру.
- szyfon**, -nu, *m., tkac.* шифон, -ну.
- szyfonierka** *ż.* шифоньєрка.
- szyfr**, -ru, *m.* шифр, -ру.
- szyfrować**, -ruje, -rujesz, -rował шифрувати, -рюю, -рюеш.
- szyfrowany** шифрований.
- szyfrowy** *min.* шиферний; *dach* ~ шиферний дах, -ху; *tabliczka* ~wa шиферна табличка.
- szyja** *ż.* шія; *перен.* ~ję pod jarzmą ролюжугнути шію; *◇ перен. розм.* ~ję daje głowę даю; *розм.* na łeb, na ~ję стрімголов.
- szyjka** *ż., zdr.* шийка; ~ butelki шийка пляшки.
- szyjny** шийний; *анат.* kręgi ~ne шийні хребці, -ців.
- szyk** *I, -ku, m.* 1) військ. стрій (*род.* стрію); ~ bojowy бойовий стрій; ~ luzny розімкнутий стрій; ~ marszowy похідний порядок (стрій); ~ rozwinięty розгорнутий стрій; ~ zwarty зімкнутий стрій; 2) *перен.* план, -ну; **promieścić** (проkrzyczeć, *proplatać*) кому ~ki розстріїти чиї плани; 3) *грам.* порядок, -дку; ~ wyrazów w zdaniu порядок слів у реченні.
- szyk** *II, -ku, m.* (елегантність) шик, -ку; **zadawać ~ku** задавати шик.
- szyk** *III nieodm., pot.* шикарний; ~ kobieta шикарна жінка:
- szykana** *ż.* причіпка.
- szykanować**, -nuje, -nujesz, -nował (кого) присікуватися, -куюся, -куєшся, чіплятися (до когось).
- szykanowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.* причіпа.
- szykować**, -kuje, -kujesz, -kował 1) (со кому *a. dla kogo*) готувати, -тую, -тнеш, готувати, -влю, -виш (що комусь); ~ nie spodziankę dla kogo готувати (готувати) несподіванку комусь; 2) (*в radiu*) стріїти, шикувати, -кую, -куєш; ~ wojsko стріїти (шикувати) військом; //~ się 1) готуватися, готівитися; ~ do egzaminu готуватися (готівитися) до іспиту; ~ w drogę готуватися (готівитися) в дорогу; 2) стрі-

їтися, шикуватися; wojsko
~kuje się військо строїться
(шикується).

szykowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* еле-
гант, чепурн, -на.

szykownie елегантно.

szykowność *ж.* елегантність, -ності.

szykowny елегантний.

szyld, -du, *m.* вівіска.

szyldwach I, -cha, *lm.* -chy, *m.*,
wojs. hist. вартовий, -вого, пост,
-та.

szyldwach II, -chu, *m.*, *wojs. hist.*
варт; stać na ~chu стояти
на варті.

szyling *m.* (монета) шілінг.

szykret, -tu, *m.*, *spec.* череп'яха.

szykretowy *spec.* череп'яховий.

Szymon Шймон; Сймон, Семён
(укр.).

szympan, *m.*, *zool.* шимпанзє (не-
відм.).

szyna *ж.* 1) шйна; 2) зал. рєйка;
рельс (рідко).

szynał, *lm.* -le, *m.*, *tech.* костіль,
-ля, цвях для прикріплювання
рєйок.

szynczek *m. div.* szyneczek.

szyneczek, -czku, *m.*, *zdr.* шинó-
чок, -чка, кабачок, -чка.

szynel, -la *a.* -lu, *lm.* -le, *m.* ши-
нєль, -лі, шинєля.

szynk, -ku, *m.* шинóк, -нку.

szynka *ж.* шінка.

szynkarka *ж.* шинкарка.

szynkarski шинкарський.

szynkarstwo *n.* шинкарство.

szynkarz, *lm.* -rze, *m.* шинкар, -р'я.

szynkować, -kuje, -kujesz, -kował
шинкарювати, -рюю, -рюєш.

szynkownia *ж. div.* szynk.

szynkwias, -su, *m.* (у шинку)
стоїлка.

szynowy 1) шінний; 2) рєйковий;
рельсовий. *Пор. szyna.*

szynszyla *ж.*, *zool.* шиншіла.

szyper, -pra, *lm.* -prowie, *m.*, *mor.*
шкіпер, -ра.

szyperowski *mor.* шкіперський.

szyperski *mor. div.* szyperowski.

szyperstwo *n.*, *mor.* шкіперство.

szyplin, -nu, *m.*, *bot.* (*dorycnium*)
дорікніум, -му.

szypulka *ж.*, *bot.* (*pedunculus*)
квітконіжка.

szyszak, -ka, *rzadziej* -ku, *m.*,
wojs. hist. шишак, -ка.

szyszka *ж.* шишка.

szyszkowaty шишковидний.

szyszkowy 1) шишковий; 2) *div.*
szyszkowaty.

szyty шитий; *перен. rzecz*, ~ta
grubymi (białymi) nićmi
шите білими нитками.

szyzma *ж. div.* schizma.

szyzmatyk *m. div.* schizmatyk.

Ś

ściana *ж.* 1) стіна; *перен.* jak
groch o ~nę як горохом об
стіну; mieszkać z kim o
~nę жити з ким через стіну;
розм. mówić (gadać) jak
do ~ny говорити як до стіни;
перен. przycisnąć (przyp-
rzeć) kogo do ~ny при-
пєрти когò до стіни; *буд.* ~
szczytowa зовнішня стіна;
перен. zamknąć się w
swoich czterech ~nach
замкнутися в своїх чотирьох
стінах; 2) *мат.* сторона; 3) *гірн.*

zabóй, -бою, вибій, -бою; *◇*
буд. ~konstrukcyjna кар-
кас.

ścianka *ж.* стінка; (*всередині при-*
міщення) перегородка.

ścianowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *gór.*
забійник, забивач, -ча.

ściąć *div.* ścinać.

ściągać, *lm.* -cze, *m.* 1) *tex.* трос;
2) (*у светрі*) резинка.

ściągaćka I *ж.*, *szkol.* шпаргалка.

ściągaćka II *ж. div.* ściągać 2.

ściągać, ściągnąć, -nę, -niesz, -nął,
-nęli 1) стягати, стягувати, -гую,

-гуеш; стягті́, -гнү́, -гнеш, стягну́ти; (що на кого — *ще*) виклика́ти, ви́кликати, -кличу, -кличеш (що до ко́го); *~gać* на *siebie* czyj *gniew*, *oburzenie* виклика́ти до себе (стяга́ти на себе) чий гнів, обурення; *~gać* *podatki* стяга́ти податки; *~gać* *gękawiczki* стяга́ти рукави́чки; *~gać* *wojska* стягувати війська́; 2) (*шкуру з тварин*) зніма́ти, зня́ти (зніму́, знімеш); 3) (*лише докон.*) *перен. розм.* потягті́, потягну́ти, поцупи́ти, -плю, -пиш; 4) *шкіл. розм.* спісувати, -сую, -суеш, списа́ти, -пишү́, -пи́шеш; скату́вати, -тую, -туеш, ската́ти; 5) (*рідину*) спуска́ти, спусті́ти, -пушү́, -пү́стиш; *~gnać* *wodę z łąki* спусті́ти воду́ з лу́ки; (*пиво, вино — звичайно*) зці́джувати, -джую́, -джуеш, зці́дйити, -джү́, -диш; *~gnać* *piwo z beczki do butelek* зці́дйити пі́во з бо́чки до пляшо́к; *//~ się* 1) стяга́тися, стягува́тися, стягті́ся, стягну́тися; *перен. розм.* *~gnać* *się* па со́ стягті́ся (спромогті́ся) на шо́; 2) (*do kogo, do czego*) (*лише недокон.*) *stosować*ся, -сүе́ться (ко́го, чо́го, до ко́го, до чо́го).

ściągający стягуючий; (*що служить для стягування — звичайно*) стяжний.

ściągałny який (що) можна стягну́ти; *dług ~* борг, який можна стягну́ти.

ściągnąć *див.* *ściągać*.

ściągnięcie *n.* 1) стягнення; 2) зняття; 3) потягнення, поцуплення; 4) списання, скатання; 5) спуск, -ку. *Пор.* *ściągać*.

ścibać *rot.* (*про невміле шиття*) длу́бчатися.

ścichać, ścichnąć, -chnę, -chniesz, -chnął (*a. -chtł*), *-chli* затиха́ти, затіхнути, стиха́ти, стіхнути, утиха́ти, утіхнути; (*про бурю, вітер і перен. — ще*) вшуха́ти, вшүхнути.

ścichapek, lm. -ki, m. тишко́.

ścichnąć *див.* *ścichać*.

ściec *див.* *ściekać*.

ścieg, -gu, m. стібо́к, -бка́.

ściek, -ku, m. стік (*род. сто́ку*); (*дія — ще*) стіка́ння.

ściekać, ściec, -cieknie (*rzadziej -ciecze*), *-ciekł* стіка́ти, стекті́, -тече́; *//~ się* стіка́тися, стекті́ся.

ścieknąć *dok. див.* *ściekać*.

ściekowy водості́чний; *◇* *ruka ~wa* ришта́к, -ка́.

ścielić *див.* *ślać* II.

ścieliwo *n. див.* *podściółka*.

ściemniać, ściemnić, -nię, -nisz, -nił робі́ти темні́шим, зробі́ти темні́шим; *//~ się* 1) става́ти темні́шим, ста́ти темні́шим; 2) *безос.* темні́ти, стемні́ти; (*про наставання присмерку — ще*) смерка́ти(ся), сме́ркнути(ся), сутені́ти, посу́теніти, зсу́теніти. *ściemniały* 1) потемні́лий; 2) стемні́лий. *Пор.* *ściemnieć*.

ściemnić *див.* *ściemniać*.

ściemnieć, -nieje, -niał 1) потемні́ти; *włosy ~niały* воло́сся потемні́ло; 2) *безос.* стемні́ти; (*про наставання присмерку — ще*) сме́ркнути(ся), посу́теніти, зсу́теніти.

ścieniać I, *ścienić, -nię, -nisz, -nił* стоншувати, -шую́, -шуеш, стонши́ти.

ścieniać II, *ścienić, -nię, -nisz, -nił* заті́няти, заті́нювати, -нюю́, -нюеш, заті́ніти, -ню́, -ниш.

ścienny стінний; *gazeta ~na* стінна́ газе́та (стінгазе́та), стінні́вка; *kalendarz ~* стінний календа́р, -ря́; *zegar ~* стінний (настінний) годинник.

ścieńczać 1) *див.* *ścieniać* I; 2) *див.* *rozcieńczać*.

ścieńczeć, -czeje, -czejesz, -czął, -czeli потонша́ти, стонши́тися.

ścieńczyć, -czę, -czysz, -czył *dok.* 1) *див.* *ścieniać* I; 2) *див.* *rozcieńczać*.

ścier *m.* нажда́к, -кү́.

ścierać, zetrzeć, zetrę, zetrzesz, starł стира́ти, стёрти (зі́тру, зі-

трéш); //~ się 1) стирáтися, стёртисá; 2) (z kim) *перен.* стинáтися, стя́тися (зітну́ся, зітне́шся) (з ким).

ściereczka *ж.*, *zdr.* ганчірочка.

ścierka *ж.* ганчірка.

ściernica *ж.*, *tech.* абразивний (шліфувальний) круг.

ściernik *м.* нажда́чний (наждако́вий) папір, -пе́ру.

ściernisko *п.*, *roln.* стерня́.

ścierny абразивний; \diamond pa pier ~ нажда́чний (наждако́вий) папір, -пе́ру.

ścierń *ж.*, *roln. див.* ściernisko.

ścierpieć, -pie, -pisz, -piał, -pieli стёрпіти, -плю, -пиш.

ścierpły затёрплий, отёрплий, зані́млий.

ścierpać, -pne, -pniesz, -pnał (*a. -pi*), -pli затёрпнути, отёрпнути, зані́мити.

ścierw *м. див.* ścierwo.

ścierwisko *п.* місце, де зако́пують па́дло.

ścierwnik *м.*, *orn.* стерв'ятник.

ścierwo *п.* па́дло.

ścierwożerne, -nych, *zool.* стервоідні, -них.

ścieśniać, ścieśnić, -nie, -nisz, -nił 1) звужува́ти, -жую, -жуеш, зву́зити (звужу́, зву́зиш); ~nić су́к пі́є зву́зити су́кню; 2) (*по-вітря, газу*) стискáти, стіскува́ти, -кую, -куеш, сті́снути; //~ się 1) звужува́тися, зву́зитися; 2) стискáтися, стіскува́тися, сті́снутися.

ścieżeczka *ж.*, *zdr. див.* ścieżynka.

ścieżka *ж.* стéжка.

ścieżyna *ж.*, *zdr. див.* ścieżynka.

ścieżynka *ж.*, *zdr.* стéжечка.

ścięcie *п.* 1) зруба́ння; скі́с (*род.* скóсу); ско́шення; зрі́зання; 2) зрі́зання; \diamond *перен.* iść jak па ~ іті, як на stráту; *пор.* ścinać 1, 2; //~ się зрі́зання.

ścięgno *п.* 1) *анат.* сухожи́лля, сухожи́лок, -лка; 2) *тех.* різча́лка.

ścięgnowy *анат.* сухожи́льний.

ścięty 1) зру́баний; drzewo ~te зру́бане дере́во; стя́тий; ско́ше-

ний; trawa ~ta ско́шена трава́; зрі́заний; *мат.* stożek ~ зрі́заний ко́нус; *пор.* ścinać 1; 2) (*про волосся*) обстри́жений. ściężeć, -żeje, -żejesz, -żał, -żeli обважні́ти.

ściżyć, -że, -żysz, -żył отягчи́ти.

ścigacz, *лм.* -cze, *м.* переслі́дувач; \diamond *мор.* ~ torpedowy торпéдний кáтер, -ра.

ścigać (кого) гна́тися (жену́ся, женéшся) (за ким); (з метою покара́ння — звича́йно) переслі́дувати, -дую, -дуеш (когó); ~ kogo sądownie переслі́дувати когó судóм; //~ się лови́ти одне́ бóдного.

ścigły (*про коней, собак*) швидкий, бі́стрый, прудкий.

ścinać, ściać, zetnę, zetniesz, ściał, ścieli 1) зру́бувати, -бую, -буеш, зруба́ти; ~cinać drzewa зру́бувати дере́ва; (*голову — зви́чайно*) стинáти, стя́ти (зітну́, зітне́ш); (*траву або хлі́бні злаки*) коси́ти (кошу́, коси́ш), ско́шувати, -шую, -шуеш, ско́сити; (*відри́зувати а. обрі́зувати зверху*) зрі́зувати, -зую, -зуеш, зрі́зати (зрі́жу, зрі́жеш); trzeba ściać korek, bo za grubu треба зрі́зати ко́рок, бо загру́бий; 2) (*лише докон.*) (*шкіл.* — *на экзаменах*) зрі́зати; 3) *див.* zaciskać 1; \diamond grad ściał zboże град побі́в збі́жжя; ściać kogo z półg звалі́ти когó з ніг; //~ się 1) (z kim) *перен.* розм. стинáтися, стя́тися (зітну́ся, зітне́шся); 2) (*лише докон.*) *шкіл.* зрі́затися.

ścinać się, ściać się, zetnie, ściał (*tylko w 3 osobie*) зсіда́тися, зсі́стися (зсі́деться); mleko się ~ cięło молоко́ зсі́лося; (*про кров*) скипа́тися, скипі́тися, -піться; \diamond krew ~cina się w żyłach ze strachu відстра́ху кров хо́ло́не (сті́гне); woda ~cina się w lód вода замерза́є.

ścinek, -nka, *м.* зрі́зок, -зка.

ściosywać, -suję, -sujesz, -sywał, ściosać, ścieszę, ścieszesz, ściosal стісувати, -сую, -суеш, стєcати, -тешу́, -тєшєш.

ściółka *ж. див. podściółka.*

ścisk, -ku, *м.* 1) тиск, -ку, тісня-ва, дāvка; 2) *тех.* затискач, -чā.

ściskać, ścisnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli стискати, стіскувати, -кую, -куєш, стіснути; (*сильніше*) здавлювати, -люю, -люєш, здайти, -влію, -виш; (*руку — ще*) тіснути, стіснути; (*зуби — зви-чайно*) зціплювати, зціпити, -плю, -пиш; // ~ się стискатися, стіскуватися, стіснутися; зціплюватися, зціпитися.

ścisłość *ж.* 1) точність, -ності; (*у викладі думок — ще*) чіткість, -кості; ~ matematyczna математична точність; ~ określenia точність (чіткість) визначення; 2) суворість, -рості; строгість, -гості; 3) щільність; близькість; 4) густість, -тості; близькість. *Пор. ścisły.*

ścisły 1) точний; *nauki ~le* точні науки; *~le z paszenie* вугази точне значення слова; 2) (*що не допускає порушення, поблажливості*) суворий; строгий (*рідко*); *~ła dieta* сувора (строга) дієта; *~ła reguła* суворе (строге) правило; 3) (*що близько примикає до чого*) тісний, щільний; ~ *związek* тісний (щільний) зв'язок, -зку́; (*про людські відносини — зви-чайно*) близький; *~le stosunki* близькі (тісні) відносини, -син; 4) (*про шрифт*) густий.

ścisnąć *див. ścisnąć.*

ściszać, ściszyć, -szę, -szysz, -szył стишати, стішити, приглушати, приглушувати, -шую, -шуєш, приглушити, -шу́, -шиш; (*голос — ще*) знижувати, -жую, -жуєш, знижати, знизити (знижу, зниз-иш), понижувати, понижати, понизити.

ściszony стішений, приглушений; зniżений, понижений. *Пор. ściszać.*

ściszyć *див. ściszać.*

ściśle 1) точно; ~ *co rachować* точно що рахувати (рахую, рахуєш); *trzymać się ~ czego* точно додержуватися чого; 2) суворо; строго; 3) тісно, щільно; *być ~ złączonym* (z kim, z czym) бути тісно (щільно) зв'язаним (з ким, з чим); близько; 4) густо. *Пор. ścisły.*

ściśliwość *ж., fiz.* стісливість, -вості.

ściśnienie *н.* стіснення, тиск, -ку.

ściubać *пот. див. ścibać.*

ślad, -du, *м.* слід, -ду; ~ *demczyim* (~ *dami* *czyimi*) слід, слідом (за ким, за чим); *iść (postępować) (za) ~dem* *czyim* іти чийми слідами (по чийх слідах); *nie ma ani ~du* немає (немає) і сліду; *zginąć bez ~du* пропасти без сліду; *◇ перен. iść (wstępować) w czyje ~dy* наслідувати когo.

ślamazara *м. і ж., пот.* розтелєпа, розтяпāка, мамула.

ślamazarnie *пот. мляво.*

ślamazarnik, *ім. -цу, т., пот. див. ślamazara.*

ślamazarność *ж., пот.* млявість, -вості.

ślamazarny *пот. млявий.*

ślaz, -zu, *м., bot.* калачики, -ків, мālва.

ślazowate, -tych, *bot. (malvaceae)* мālвові, -вих.

ślazowy мālвовий.

śląsk *м.* Сілезія.

śląski сілезький.

ślazaczka *ж.* сілезка.

ślazak, *ім. -цу, т.* сілезець, -зця.

śledczy *praw.* слідчий; *sędzia ~* слідчий, -чого.

śledziarka *ж., przest.* 1) торгівка оселєдцями; 2) любитель оселєдців.

śledziarz, *ім. -rze, т., przest.*

1) торгівець оселєдцями; 2) *розм.* любитель оселєдців.

śledzić, -dzieć, -dzisz, -dził (kogo, co) слідкувати, -кую, -куєш,

- стѣжити (за ким, за чим); ~
o s z y m a слідувати (стѣжити)
очіма.
- śledziennica** *ż.*, *pot.* 1) хвора на
селезінку; 2) іпохондрик. *Пор.*
śledziennik.
- śledziennik**, *lm.* -су, *m.*, *pot.* 1) хвó-
рий на селезінку; 2) *перен.* іпо-
хондрик.
- śledzienny** *anat.* селезінковий.
- śledziona** *ż.*, *anat.* селезінка.
- śledziowy** оселédцьовий.
- śledziówka** *ż.*, *przest.* бóчка на
оселédці.
- śledztwo** *n.*, *praw.* слідство; *заст.*
~ *pierwiałkowe* поперед-
нє слідство; *robić* (прова-
dzić) ~ робіти (вести) слід-
ство; *wdrożyć* ~ (przeciw
komu) (wytoczyć komu
~) почати слідство (проти ко-
го).
- śledź**, *lm.* -dzie, *m.* оселédець, -дця.
- ślepa**, -pej *ż.* сліпа, -пої.
- ślepak** I *m.* 1) *зневажл.* сліпак,
-ка; 2) (*лише в мн.*) *див.* ślepie.
- ślepak** II *m.*, *ent.* гедзь.
- ślepie**, -pi *a.* -piów, *blp.* *див.* śle-
pie.
- ślepieć** (nad czym) *pot.* сліпати
(над чим).
- ślepić**, -pię, -pisz, -pił 1) сліпати,
-плю, -пиш; 2) *див.* ślepieć.
- ślepie**, -pi, *blp.*, *pot.* банькі, -ньок;
wytrzeszczyć (wybału-
szyć) ~ вітрішити банькі.
- ślepiec** I, -pca, *lm.* -pcу, *m.* сліпий,
-пого.
- ślepiec** II, -pca, *lm.* -pce, *m.* 1) *ент.*
гедзь; сліпень, -пня; 2) *зоол.*
сліпéць, -пця; зінське щеня, -ня-
ти (*розм.*).
- ślepki**, -ków, *blp.*, *zdr.* *див.* ślepie.
- ślepnąć**, -pnę, -pniesz, -pi, -pli
сліпнути.
- ślepo** сліпо; *słuchać* ~ сліпо
слухати(ся).
- ślepota** *ż.* сліпотá; *мед.* kurza
~ кúряча сліпотá; *мед.* ~ па-
barwy сліпий на кольори,
кблirна сліпотá.
- ślepowron** *m.*, *orn.* (*nycticorax*
europaeus) квак, -ка.
- ślepy** 1) сліпий; ~ *inwalida*
сліпий інвалід; *анат.* ~ *pa kiesz-*
ka сліпа кишка; ~ *pa latarka*
сліпий ліхтар, -ря; ~ *lot* слі-
пий політ, -льоту; *мед.* ~ па-
barwy сліпий на кольори; *перен.*
~ *pe posłuszeństwo*
сліпа слухняність, -ності; *прик.*
trafiło się, jak ~ *pej*
kurze зiarno попалося, як
сліпий кúрці зérно; *прик.* z nać
się jak ~ *na kolorach*
розбиратися, як сліпий в кольо-
рах; 2) (*z czego*) засліплений
(чим); ~ *z niepamięci* за-
сліплений ненавистю; *♦ військ.*
~ *ładunek* (пabój) холо-
стий набій, -бóю; ~ *pe szkło*
непрóзоре (молóчне) скло; ~
zamek потайний замок, -мкá;
~ *zaulek* (~ *pa ulica*) глу-
хий кут, -та, тупік, -ка.
- ślęczeń**, -czę, -czysz, -czał, -czeli
(nad czym) корпіти (над чим,
за чим), гнути спіну (над чим);
(*потемки, напружуючи зір*) слі-
пати (над чим).
- ślęczenie** *n.* корпіння; ~ *pađ*
książką корпіння над книж-
кою; сліпання. *Пор.* ślęczeń.
- ślicznie** прекрасно, чудово.
- ślizność** *ż.*, *przest.* красá.
- śliznota** *ż.*, *pot.* *див.* śliznotka.
- śliznotka** *ż.*, *pot.* крálечка, кра-
сунечка.
- ślizny** прекрасний, чудовий.
- ślizowate**, -tych, *zool.* (*scincoideae*)
сцифоїдні, -них.
- ślimaczek**, -czka, *m.*, *zdr.* слима-
чóк, -чкá.
- ślimacznica** *ż.*, *archit.* зáвитóк (поđ.
зáвитка), зáкруток, -тка.
- ślimaczny** *див.* ślimakowy.
- ślimaczy** 1) *розм.* повільний;
2) *див.* ślimakowy.
- ślimaczyć się**, -czy, -czył 1) сли-
зйти (*мед.* — *ще*) мóкнути; га-
па ~ *cząca się* (*vulnus madi-*
dans) мóкнуча рána; 2) (*перен.*
розм. — *про час*) тягтіся,
-гнеться, тягнүтися.

ślimak *m.* 1) слима́к, -ка́; 2) *анат.* (*cochlea*) за́витка; 3) *тех.* черв'я́к, -ка́.

ślimakowaty *anat.* завиткоподі́бний.

ślimakowy 1) слимако́вий; 2) *анат.* за́витко́вий; 3) *тех.* черв'я́чний.

ślina *ż.* сли́на; \diamond *розм.* *plecie* со́му \sim до́ ге́бу *przy*niésie плетé, що́ йо́му на́ язýк сплине́.

śliniaczek, -czka, m., zdr. слиня́вчик.

śliniak *m.* 1') (дитячий нагрудник) слиня́вчик; 2) (*розм.* — *про людину*) слинько́, слинта́й, -тя́.

ślinianka *ż., anat.* (*glandula salivalis*) сли́нна за́лоза.

śliniany *div.* ślinowy.

ślinić, -nię, -nisz, -nił сли́нити; $// \sim$ się сли́нитися.

ślinka *ż.* сли́нка; *перен. розм.* \sim *idzie do ust* сли́нка течé, сли́на ко́титься; *перен. розм.* \sim *ke* ро́ука́с сли́нку ко́вта́ти; \diamond *розм.* *mieć* па́со \sim *ke* ма́ти на́ що́ апетýт (охóту).

ślinnik *m., fizjol., chem.* птіа́лін, -ну.

ślinny *div.* ślinowy.

ślinopędny *med.* слиногінний; *leki* \sim *ne* слиногінні лі́ки, -ків.

ślinotok, -ku, m., med. слино́теча.

ślinowy сли́нний; *anat.* *guczoł* \sim (*glandula salivaris*) сли́нна за́лоза.

śliski 1) слизький, ковзький, сковзький; 2) *перен.* слизький; \sim *ka droga* слизька́ доро́га.

ślisko 1) сли́зько, ко́взько, ско́взько; 2) сли́зько. *Пор.* śliski.

śliskość *ż.* 1') сли́зькість, -ко́сті, ко́взькість, ско́взькість; 2) сли́зькість. *Пор.* śliski.

śliwa *ż.* (дере́во) сли́ва.

śliwczanka *ż., kul.* сли́вова ю́шка.

śliwczany сли́вовий.

śliweczka *ż., zdr., pieszcz.* сли́вочка.

śliwianka *ż. div.* śliwczanka.

śliwka *ż.* (фрукт) сли́ва.

śliwkowy сли́вковий.

śliwnik *m.* (сад) сливни́к, -ка́.

śliwny *div.* śliwkowy.

śliwowica *ż.* слив'я́нка.

śliwowy *div.* śliwkowy.

śliz, -zu, m., icht. (*nemachilus barbatula*) сли́ж, -жа́, сй́ква.

ślizga *ż., icht.* (*blennius*) морська соба́чка.

ślizgać się ко́взати, ко́взатися, ско́взатися; (*на ковзанах* — *звичайно*) ко́взатися.

ślizganie się *n.* ко́взання, ско́взання; *ав.* \sim *na skrzydło* ко́взання (ско́взання) на крило́; ко́взання. *Пор.* ślizgać się.

ślizgawica *ż.* ожеле́диця, о́желедь, -ді.

ślizgawka *ż.* каток, -тка́, ко́взанка.

ślizgowiec, -wca, lm. -wce, m. глі́це́р, -па.

ślizgowy: lot \sim *lot.* плані́руючий полі́т -льóту.

śliznać, -nie, -nął сли́зити.

ślub, -bu, m. 1') обі́тниця, обі́т, -ту; *czynić* (robić) \sim да́вати обі́т (обі́тницю); *łamać* (*gwałcić*) \sim лама́ти (порýшувати) обі́тницю (обі́т); 2) (*одруження*) шлю́б, -бу; (*церк.* — *ще*) вінча́ння; \sim *cywilny* циві́льний шлю́б; \sim *kościelny* церко́вний шлю́б; \diamond *brać* (*zawierać*) *z kim* \sim одру́жуватися з ким, вінча́тися з ким; *dawać ko* *mu* \sim вінча́ти ко́го; *церк.* \sim *by* за́ко́нне по́стриг, -гу.

ślubny шлю́бний; (*церк.* — *ще*) вінча́льний; (*юр.* — *ще*) за́ко́нний; \sim *ne* дзие́ско шлю́бна (зако́нна) дити́на; *obrzadek* \sim шлю́бний (вінча́льний) обря́д, -ду; *suknia* \sim *na* шлю́бна (вінча́льна) сýкня; \sim *na* жо́па шлю́бна (зако́нна) жі́нка; \diamond *pierścienek* \sim об́ру́чка.

ślubować, -buję, -bujesz, -bował 1) да́вати обі́т (обі́тницю); *книж.* обіця́ти; 2) *військ.* при́сяга́ти.

ślubowanie *n.* 1) давання обіту (обітниця); обіцяння; 2) присяга.

Пор. **ślubować.**

ślusarczyk, *lm.* -ki, *m.*, *przest.* підручний слюсаря.

ślusarka *ż.*, *pot. див.* **ślusarstwo.**

ślusarnia *ż.* слюсарня.

ślusarski слюсарський; (зв'язаний з роботою слюсаря — *це*) слюсарний; *Warsztat* ~

а) слюсарний (слюсарський) верстат; б) слюсарна (слюсарська) майстерня.

ślusarstwo *n.* слюсарство.

ślusarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* слюсар, -ря; \diamond ~ *parzędziowy* інструментальник.

śluz, -zu, *m.* слиз, -зу.

śluz *ż.* шлюз, -зу.

śluzak *m.*, *med.* (*mixoma*) міксома.

śluzotok, -ku, *m.*, *med.* (*blennorrhoea s. phlegmorrhagia*) бленорія, гнійне запалення, гноєтеча.

śluzować, -zuje, -zujesz, -zował шлюзувати, -зую, -зуюш.

śluzowaty слизуватий, слизистий, слизистий.

śluzowy I слизовий; *анат.* błona ~wa слизова оболонка; *анат.* gruczoł ~ слизова залоза.

śluzowy II шлюзний.

śluzowy III, -wego, *lm.* -wi, *spec.* шлюзник.

śmiać się, śmieje, śmiejesz, śmiał, śmiali *a.* śmieli (z czego, z kogo) 1) сміятися (сміюся, сміюся); ~ на całe gardło сміятися на все горло, реготатися, -гочуся, -гочешся; ~ w głos голосно сміятися; *перен.* ~ w kulkę сміятися в кулак; *перен.* śmieje się z tego! смійся з цього! 2) (do kogo) *див.* uśmiewać się; \diamond ~ do rozrywki надирватися (перериватися) від (із) сміху (від реготу, з реготу).

śmialek I, -lka, *lm.* -łkowie, *m.* смільчак, -ка.

śmialek II, -lka, *lm.* -łki, *m.*, *bot.* (aira) айра.

śmiałość *n.* бравада.

śmiałość, -kuje, -kujesz, -kował бравірувати, -рую, -руеш.

śmiało сміливо, сміло; *pot.* ~! говорі сміливо (сміло); *pot.* ~! twierdzić, że... можу сміливо (сміло) сказати, що...

śmiałość *ż.* сміливість, -вості, смілисть, -лості.

śmiały сміливий, смілий.

śmiech, -chu, *m.* сміх, -ху; (*сильний* — *це*) *perit*, -готу; *перен.*

~chu coś (jest) warte щось варте сміху; *duś się od* (ze) ~chu душитися від сміху; *homeryczny* ~ гомеричний сміх (*perit*); ~ kogo *porę* (wie) (bierze) сміх когось бере; *komu* (jest) nie do ~chu не до сміху когось; *na* ~ *wystawić* (кого, що) підняти на сміх (на глум, на посміх) (кого, що); *parsknąć* ~chem (ze ~chu) пірснути від сміху (від реготу); *pękać* (boki) *zrywać* ze ~chu лопати(ся) (розсідатися, надирватися, перериватися) від сміху (від реготу); ~ *przez* *łzy* сміх крізь сльози; *tarzać się* (kłaść się, pokładać się) ze ~chu (аж) качатися від сміху; *w* ~ *co* *obracać* повертати (обертати) що на сміх; *wybuchnąć* ~chem вибухнути сміхом (реготом); *zapościć się od* (ze) ~chu (~chem) заливатися сміхом; \diamond *w* ~ (*uderzyć*) розреготатися, -гочуся, -гочешся, розреготітися, -гочуся, -готішся; ~chy z czego *robić* (stroić) насміхатися, глузувати, -зую, -зуюш (з чого, *рідише* над чим); ~ z siebie *czynić* робити з себе посміховище.

śmiechowisko *n.* *див.* pośmiewisko.

śmieciarka I *ż.*, *spec.* сміттярка.

śmieciarka II *ż.* совок (шпала, лопатка) для сміття.

śmieciarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* сміттяр, -ра.

śmiecić, -ce, -cisz, -cił сміяти (смічу, смітиш).

śmieciówka *ж., ent. (anthomyia)* сновига.

śmiecisko *п. див. śmietnisko.*

śmieciuch, *lm. -chy, m., pot.* нехлюй, -люя, нечепура, нечупара, неохайний, -ного.

śmiecuszka *-ż., orn.* посмітюха.

śmieć I, (*częściej w lm.*) -ci(e), -ci, *m.* сміття; skrzynka (koszyk) па ~ci (do ~ci) ящик для сміття; ◇ być па własnych ~ciach бути у себе вдома (дома); wracać па swoje ~cie вертатися до своєї хати.

śmieć II, śmiem, śmiesz, śmiał, śmieli сміти; nie śmiem wejść не смію увійти.

śmiele *arch. див. śmiało.*

śmiercionośny смертоносний.

śmierć *ж.* смерть, -ті; ~ суwіl-па цивільна смерть; ~ gwałtowa па насильна смерть; кага ~ci смёртна кара, кара на смерть, кара на горло, стра́та; ~ nagła на́гла смерть; ~ naturalna приро́дна смерть; *перен.* pasować się ze ~cią боротися із смёртю; *перен.* przedzej się ~ci spodziewać, niż... скоріш смёрті сподіватися, ніж...; skazać па ~ засудити (присудити) до смёрті; walka па ~ i życie боротьба не на життя, а на смерть; zadać komu ~ заподіяти ко́му смерть; ◇ *прик.* raz kozie ~ раз ма́ти родила, раз трéба вмирати; wygok ~ci смёртний ви́рок, -ку; zagładać ~ci w oczu бути в смёртельній небезпе́ці.

śmierdzący смердючий, вонючий.

śmierdzieć, -dzieć, -dzisz, -dział, -dzieli смердіти, -джу́, -діш, воня́ти.

śmierdziel, *lm. -le, m., zool. (mephitis)* скунс.

śmierdziuch, *lm. -chy, m. 1) (просто́рочн. — про людину)* воню́чка; 2) *див. smarkacz.*

śmiertelniczka *ж.* смёртна, -но́ї; zwykła ~ проста смёртна.

śmiertelnie смёртельно, до смёрті; niepawidzieć ~ смёртельно нена́видіти; ◇ być ~cho-gum бу́ти при смёрті; ~ га-п-у порáнений на смерть.

śmiertelnik, *lm. -cy, m.* смёртний, -ного; zwykły ~ простий смёртний.

śmiertelność *ж.* 1) смёртність, -ности; ~ ludności z mniejszą się смёртність на́селення падає; 2) смёртельність. *Пор. śmier-telny.*

śmiertelny 1) смёртний; pościel ~па смёртне ло́же; 2) (*смерто-носний і перен.*) смёртельний; ~ne тэ́кі смёртельні мýки (*под. мук*); ~па гапа смёр-тельна ра́на; ~ wóg смёр-тельний во́рог.

śmieszek I, -szka, *lm. -szkowie, m.* 1) реготун, -на́; 2) *перен.* забавник, жарти́вник, -ка́; жарту́н, -на́ (*рідше*).

śmieszek II, -szku, *lm. -szki, m.* 1) смішо́к, -шка́; 2) (*лише в мн.*) смішки, -ків; ◇ stro-ić z kogo ~szki підніма́ти ко́го на сміх (на глум).

śmieszka I *ж.* 1) реготу́ха; 2) забавниця, жарти́вниця; жарту́нка. *Пор. śmieszek I.*

śmieszka II *ж., orn. (larus radi-bundus)* марти́н звичайний.

śmiesznie смішно.

śmieszność *ж.* дрібни́ця, дрібни́чка.

śmieszność *ж.* 1) комі́зм, -му; ~ sytuacji комі́зм ситуа́ції; 2) *зневажл.* сміхови́нність, -ности; ~ dowodów сміхови́нність до́казів; ◇ w ~obra-sać оберта́ти в жарт, поверта́ти на жарт.

śmieszny смішний.

śmieszyć, -szę, -szysz, -szył сміши́ти.

śmietana *ж.* сметана.

śmietanka I *ж.* вершкі́, -ків; вершо́к, -шка́, сметанка (*рідше*); *заст. жарт.* ~ towarzystwa

вершкї товарїства; *zbiegać* ~*kę* збирати вершкї.

śmietanka II *ż.*, *bot.* (*achillea millefolium*) деревїй тисячолїстїй.

śmietankowy вершкóвий; *lody* ~*we* вершкóвé морóзиво; *ser* ~ вершкóвий сир, -ру.

śmietnica *ż.* совóк (шпóла, лопáтка) для смїттья.

śmietniczka *ż.*, *dżr. див.* *śmietnica*.

śmietnik *m.* смїтник.

śmietnisko *n.* звáлище, смїтник.

śmiga *ż.* 1) крилó (вїтрякá); 2) *ав.* пропéлер, -ра; 3) (*хлоп'яча іграшка*) рогáчка.

śmigać, śmignąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) хльóстати, хльóснути, стьобáти, стьобнúти; 2) (*швидко бігати*) шмигáти, шмигнúти.

śmigawka *ż.*, *lot. див.* *śmiga* 2.

śmigło *n.*, *lot. див.* *śmiga* 2.

śmigłowiec, -wca, lm. -wce, m., lot. гелїкоптér, -ра.

śmigły 1) стрункїй; 2) (*в рухах тощó*) провóбрний; 3) (*пружний*) гнучкїй.

śmignąć див. *śmigać*.

śmigus, -sa a. -su, m., etnogr. звїчáй обливáння водою на дрúгий день велїкодня, «обливаний понеділок».

śniadać przest. снідати.

śniadanie *n.* снідáнок, -нку; *prosić* *na* ~ просїти на снідáнок; *jeść* ~ снідати.

śniadaniowy якїй (щó) стосúється снідáнку; (*у контексті*) снідáнку тощó; *roga* ~*wa* порá снідáнку.

śniadanko *n.*, *zdr. див.* *śniadanie*.

śniadawy смуглястїй, смаглювáтий.

śniadość *ż.* смýглість, -лостї, смáглість.

śniady смýглий, смáглий.

śnić, śnie, śnisz, śnił poet. мріяти, мáрити; ~ *na jawie* мріяти (мáрити) наявú; // ~ *się* сніти-ся; *o* *ani* *mi się* *śni* нáвїть і не дýмаю.

śniecić(się), -ci, -cił покривáтися зонóю (сáжкою, головнéю).

śniecisty покрїтий зонóю (сáжкою, головнéю).

śnieć *ż.*, *bot. (uredo)* зонá, сáжка, головнjá.

śniedzieć, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli 1) (*про метал*) покривáтися мідя́нкою; 2) *перен.* нї-дїти.

śniedź *ż.*, *chem.* мідя́нка.

śnieg, -gu, m. śnig, -gu; перен. *розм.* *tylę mnie obchodzi co zeszłoroczny* ~ менé це так цїкавить, як торїшний снїг; *wieczny* ~ вїчний снїг; *o* *balwan ze* ~*gu* снїговá бáба; *płatki* ~*gu* снїжинки, -нок.

śniegomiot, -tu, m., tech. снїгоочїсник.

śniegowczyk *m., spec.* снїгоочїсник.

śniegowiec, -wca, lm. -wce, m. бóтик.

śniegowy снїговїй; *o* *plug* ~ снїгоочїснїй плуг.

śniegozwał, -lu, m. снїговїй обвáл, -лу.

śniegówka I *ż.* водá з розтáлого снїгу.

śniegówka II *ż.* бїла сипкá сїль (*pod. sól*).

śnienie *n., poet.* 1) сон (*pod. sny*);

2) *перен.* мрія́ння, мáрення.

śnieżek, -żku, m. снїжóк, -жкú.

śnieżka I *ż.* 1) снїжка; 2) *конд.* рїд тїстечка.

śnieżka II *ż.*, *folk.* снїгýронька.

śnieżno *przedyk.* багáто снїгу; *dziś* *jest* ~ сьогóдни багáто снїгу.

śnieżnobiałý снїжнобїлий.

śnieżny снїжнїй; ~*na* *zima* снїжнá (навáльна) зимá.

śnieżyca I *ż.* снїговїця, снїговїй-ниця, метéлиця.

śnieżyca II *ż.*, *med. (lepra alba)* прокáза.

śnieżyczka *ż.*, *bot. (galanthus)* під-снїжник.

śnieżyć, -ży, -żyło снїжїти.

śnieżyna *ż.* снїжинка; снїжїна (*розм.*).

śnieżynka *ż.* снїжїнка.

śnieżysty снїжнїй; *zima* ~*ta* снїжнá (навáльна) зимá.

śnięty (про рибу) якій (що) заснув, заснулий.

śpiący *przym.* сонний, сплячий; \diamond *jestem* ~ я хочу спати.

śpiączka *ż.*, *bezpr.*, *przen.* сплячка; śpica *ż.*, *przest.* 1) шпиль, -ля; 2) (у колесі) спиця, шпича.

spichlerz *m. див.* spichlerz.

śpiesznie спішно; квапливо, сквапливо, поквápно, поспішно. *Пор.* śpieszny.

śpieszno *див.* śpiesznie.

śpieszność *ż.* спішність, -ності; квапливість, -вості, сквапливість, поквápність, поспішність. *Пор.* śpieszny.

śpieszny спішний; (про кроки, руху тощо) квапливий, сквапливий, поквápний, поспішний.

śpieszyć, -szę, -szysz, -szył поспішати, спішити; *do kąd ~szysz?* куді поспішаєш (спішиш)? *z zegarek ~szy* годинник поспішає (спішить); *// ~ się* квáпитися, -плюся, -пишся, поспішати.

śpiew, -wu, *m.* спів, -ву; \diamond *поез.* ~ *łabędzi* лебедина пісня.

śpiewaczka *ż.* співа́чка.

śpiewaczy співа́цький; *~cze towarzystwo* співа́чке товари́ство; *talent ~* співа́цький талант, -ту.

śpiewać співа́ти; *~ altem, basem* співа́ти а́льто́м, ба́сом; *розм. inaczej teraz ~* іншо́ї тепе́р співа́ти; \diamond *перен. розм. cienko ~* бу́ти в скру́тному стано́вищі; *перен. розм. ~ czyja piosnke* танцюва́ти під чи́ю дудку; *перен. ~ komu humpu* оспівувати ко́го.

śpiewająco співа́ючи; \diamond *перен.* *robić co ~* робіти що без зу́силь.

śpiewający співо́чий; *ptaki ~ce* співо́чі птахи́, -хів.

śpiewak, *lm.* -су, *m.* 1) співа́к, -ка; *~ oregowy* о́перний співа́к; 2) *поез.*, *заст.* співе́ць, -вця́.

śpiewka *ż.* пісе́нька; *перен. розм.* *wciąż ta sama ~* за́вжди та са́ма пісе́нька.

śpiewnie співóче.

śpiewnik *m.* пісе́нник, співа́ник.

śpiewność *ż.* співóчість, -чості.

śpiewny співóчий.

śpioch, *lm.* -chy, *m.*, *pot.* сонько́, сплюх.

śpiocha *ż.*, *pot.* сонько́, сплю́ха.

śpioszek, -szka, *lm.* -szki, *m.*, *pieszcz.* *див.* śpioch.

śpioszka *ż.*, *pieszcz.* *див.* śpiocha.

śpiwor *m.* спа́льний мішо́к, -шка́.

spiż *m. див.* spiż.

spiżarnia *ż.* *див.* spiżarnia.

spiżowy *див.* spiżowy.

średni середній; (*не визначний — це*) посередній; *gatunek ~* середній сорт, -ту; *szkoła ~nia* середня шко́ла; *~nie* wieki середні ві́кі, -ків; *~nie* zdolności середні (посередні) здібності, -тей.

średnia, -niej, *ż.*, *mat.* серед́не, -нього; *~ arytmetyczna* серед́не арифме́тичне.

średniacki середня́цький.

średniaczka *ż.* середня́чка.

średniak, *lm.* -су, *m.* середня́к, -ка́.

średnica *ż.*, *mat.* діа́метр, -ра.

średnicowy 1) *mat.* діа́метральний; 2) *перен.* магістра́льний; *most ~* магістра́льний міст (*под. моста́ і мосту*).

średnik *m.*, *gram.* кра́пка з ко́мою; *kłaść (stawiać) ~* ста́вити кра́пку з ко́мою.

średnio серед́но, посеред́но.

średniodobowy середньодобовий.

średni dystansowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *sport.* бігу́н на серед́ню дистан́цію.

średni dystansowy *sport.* на серед́ню дистан́цію.

średniofalowy *rad.* середньо́хвильовий.

średnioproporcjonalnie *żart.* посеред́но; так собі; *czuć się ~* почувати себе́ так собі.

średnioproporcjonalny *żart.* посеред́ний.

średniorolny: chłop ~ середня́к, -ка́.

średniowiecze *n.* середньові́ччя.

średniowieczny середньовічний; ◇ historia ~ на історія середніх віків.

średniówka ż., poet. цезура.

śreżoga ż. паморозь, -зі, іній (род. інею).

środa ż. середá.

środek I, -dka, m. 1) середина; w ~dku roku всередині (в половині) року; w samym ~dku в самій середині; перен. złotu ~ золотá середина; 2) фіз., спорт. центр, -ра; спорт. ~ ataku (параду) центр нападу; фіз. ~ ciężkości центр ваги.

środek II, -dka, m. zaśіб, -сору; ~dki bojowe бойові засоби; chwycić się jakiego ~dka хопатися якого засобу; czegoś ~dki па со черпати засоби для чого; ~dki do życia засоби (до) існування; ~dki lekarskie медичні засоби; ~dki łączności засоби зв'язку; ~ па ból zębów zaśіб від зубного болю; ~ па tuchę zaśіб від мук; nie przebiegać w ~dkach не грéбувати ніякими (жодними) засобами; ек. ~dki obrotowe оборотні засоби; ~dki obserwacji засоби для спостереження; ~ ротоспізу допоміжний zaśіб; ~dki правне юридичні засоби; ек. ~dki produkcji засоби виробництва; starać się o wszystkie ~dkami добиватися чого всіма засобами; (про дію виняткового характеру) захід, -ходу; zaśіб (pidше); ~dki bezpieczeństwa заходи безпеки; ~dki nadzwyczajne надзвичайні заходи; przedsiębrać ~dki (używać ~dków) вживати заходів (засобів); zastosować ~dki ostrożności вжити застережних (запобіжних) засобів.

środkowa, -wej, ż., mat. медіана. środkowo-europejski середньоевропейський.

środkowy 1) середінний; 2) (що

лежить в центрі) центральний; punkt ~ центральний пункт, -ту.

środowisko n. середовище.

środowy який (що) відбувається в сéреду.

śród przym. серед, посеред (кого, чого); (у відношенні до людей—ще) між, поміж (ким, чим і ко-го, чого); ~ dnia серед дня; ~ drogi посеред дороги; ~ ludzi між (поміж) людьми.

śródbloniak m., med. (endothelioma) ендотеліальний опух, -ху.

śródbrzusze n., anat. (mesogastrium) середня частина животá.

śródchrząstwy anat. (endochondralis) внутрішньохрящовий.

śródkrocze n., anat. (perineum) промежина.

śródładowy середземний.

środlęcie n. половина (середина) літа.

śródmiednic(n)y anat. (endopelvinus) розташований в середині тазá.

śródmiejski розташований в центрі міста.

śródmieście n. центр міста.

śródmięśniowy anat. (intermuscularis) міжм'язовий.

śródmorze n. середина моря.

śródmoście n. середня палу́ба.

śródmózgowie n., anat. (mesencephalon) середній мозок, -зку.

śródrecze n., anat. п'ясть, -ті, п'ясток, -тка.

śródstopie n., anat. плéсно, плі́сно.

śródwaga ż. ватерпáс.

śród-ziemnomorski середземноморський.

śród-ziemny середземний.

śruba ż. 1) гвинт, -та; тех. ~ pa-stawnicza підйомний гвинт; ~ okrętowa гребний гвинт; ав. ~ skrzydlata лопатевий гвинт; військ. ~ zamkowa поршень (гвинт) затвора; 2) спец. болт, -та; ◇ перен. być jak па ~bach сидіти як на голках (як на жару); перен. ~ podatkowa притиск по-

дátками; *перен. розм.* usta ko-
mu chodzą jak na ~bach
рот у ко́го не закривається; *пе-
рен.* z aciskać ~bę podat-
kową притискати податками.

śrubka *ż.*, *zdr.* гвинтик.

śrubociąg, -gu, *m.* вікрутка.

śrubokręt, -tu, *m.* *див.* śrubociąg.

śrubować, -buje, -bujesz, -bował

1) гвинтити, -нчу́, -нтиш; 2) *пе-
рен. розм.* надмірно підвищува-
ти (підносити, піднімати, під-
іймати); ~ сепу надмірно під-
німати (підіймати, підвищувати)
ціни.

śrubowaty гвинтоподібний.

śrubowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *mor.*
гвинтовий пароплав.

śrubownica *ż.* *tech.* гвинтувальня,
гвинтувальна (гвинторізна) дош-
ка.

śrubowy гвинтовий; *анат.* staw ~
(*cochlearthrosis*) гвинтовий су-
глоб.

śrubsztak *m.*, *tech.* лещата, -щат.

śrucina *ż.* дробина, шротина.

śrucinka *ż.*, *zdr.* дробінка, шро-
тинка.

śrut, -tu, *m.* дріб (*род.* дробу),
шріт (*род.* шроту).

śruta *ż.*, *roln.* 1) мукá грубого по-
мелу (мліва); 2) дроблене кор-
мове зерно; ◇ ~ jest mien-
па ячмінний корм, -му; ~ żyt-
nia життій корм.

śrutować, -tuje, -tujesz, -tował
1) дробити, -блю́, -биш; 2) *с.-г.*
гру́бо молоти (мелю́, мелеш).

śrutownik *m.*, *roln.* зернодробарка.

śrutówka *ż.*, *myśl.* дробові́к, -ка.

świadczenie, (częściej w *lm.*) -cze-
nia, -czeń, *n.* повинності, -тей;
~nia w naturze натуральні
повинності; ◇ ~nia pa rzecz-
państwa державні поставки,
-вок.

świadczyć, -czę, -czysz, -czył
(o czym) свідчити (про що);
// ~ się (kim, czym) свідчитися
(ким, чим).

świadcstwo *pn.* 1) (дія) свідчення;
2) (документ) свідцтво; (більш
тимчасове — ще) посвідчення,

посвідка; ~ lekarskie медич-
не свідцтво (посвідчення), ме-
дична посвідка; ~ szkolne
шкільне свідцтво; ~ ślubu
свідцтво (посвідка) про шлюб;
wystawić ~ wydати свідц-
тво; ◇ ~ dojrzałości ате-
стат зрілості; ~ prasy харак-
теристика з місця праці.

świadek, -dka, *lm.* -dkowie, *m.* сві-
док, -дка; powołać na ~dka
(w charakterze ~dka) по-
кликати на свідка; przesłu-
chanie ~dka допит свідка;
zeznanie ~dków свідчення
свідків; ◇ brać kogo za
(na) ~dka свідчитися ким.

świadom *predyk.* *див.* świadomy.

świadomie свідомо.

świadomość *ż.* свідомість, -мості;
być określa ~ буття визна-
чає свідомість; ~ klasowa
класова свідомість.

świadomy 1) свідомий; 2) (czego)
обізнаний (з чим); ~ drogi
обізнаний з дорогою.

świat *m.* світ, -ту; ~ bajki каз-
ковий світ; być odciełym
od ~ta бути відірваним від
світу; *перен.* cały ~ весь світ;
геогр. części ~ta частини сві-
ту; *перен.* do skończenia
~ta до кінця світу; *перен.*
~ finansowy фінансовий
світ; *перен.* iść na kraj (na
koniec) ~ta йти на край
світу; *перен.* iść w ~ йти
в світ; jak ~ ~tem відко́ли
світ світом; *перен.* mieszkać
na końcu (na krańcu) ~ta
мешкати (жити) на краю світу;
na całym świecie в усьому
світі, по всьому (по цілому) сві-
ту, на всьому світі; najler-
szy w świecie найкращий
у всьому світі; *перен.* obejść
~ dokoła (zejść, zjeź-
dzić ~) з'їздити (об'їздити)
світ вздовж і впоперек; *перен.*
od początku ~ta від ство-
рення світу; *перен.* opu-
ścić ~ (zejść ze ~ta) поки-
нути світ, зійти́ зо світу; podróż

па око́ло ~та по́дорож круго́м (навко́ло) сві́ту; przujsć па ~ народи́тися на сві́т; ~ roślinny росли́нний сві́т; stary jak ~ старі́й, як сві́т; geogr. strony ~та сто́рони сві́ту; szeroki ~ широ́кий сві́т; перен. ~ uczony учéний сві́т; дорев. wielki ~ ви́щий сві́т, ви́ще товари́ство; перен. w góścić jakby z tamtego ~та поверну́тися на́че з то́го сві́ту; перен. wprowadzać kogo na tamten ~ відправля́ти ко́го на той сві́т; za nic w świecie ні за що́ в сві́ті; перен. ~та za kim nie widzieć сві́ту за ким не ба́чити; перен. zmieć się (odmienia się) кому́ ~ міня́ються в ко́го по́гляди на сві́т; ◇ перен. odkrywać nowe ~ty відкрива́ти но́ве; перен. ~ prasy трудя́щі, -щих; перен. przypisać coś z sobą па ~ наро́джувати́ся з успадко́ваними вла́стивостями; перен. umieć żyć w świecie вмі́ти жити́ з людьми́; перен. wprowadzać kogo w ~ вводи́ти ко́го в товари́ство; wydać па ~ роди́ти, -джі, -диш, поро́дити, споро́дити; zażywać (używać) ~та кори́стувати́ся всі́ма блага́ми життя́; перен. żyć ze ~tem жити́ відкрито́.

świątek, -tka, m., лекс. сві́т, -ту; ~ literacki лі́тературний сві́т, -ту, лі́тературні ко́ла (род. кіл).

świątko n. во́гник.

światło n., безр., przen. сві́тло; перен. bać się ~ła dzienne-go бо́ятися де́нного сві́тла; ~ księżycа сві́тло міся́ця, міся́чне сві́тло; перен. przedstawić coś w fałszywym świetle показати́ що́ у фальши́вому сві́тлі; ~ reflektorów проже́кторне сві́тло; перен. grzucić ~ па со́ пролі́ти сві́тло на що́; перен. widzieć wszystko w różowym

świećle ба́чити все в роже́вому сві́тлі; перен. wyciągać coś па ~ виводи́ти що́ на сві́тло де́нне; ◇ перен. ujrzeć ~ dzieńne побачи́ти сві́т, наро́дитися, -джі, -диш.

światłocien̄ ż., mal. сві́тлоті́нь, -ні.
światłoczułość ż., fot. сві́тлочутли́вість, -вості.

światłoczuły fot. сві́тлочутли́вий.
światłodajny poet. сві́тлонос́ний (заст.).

światłodruk, -ku, m., druk. див. fototyp.

światłokopia ż. сві́тлоко́пія.

światłokrąg, -kręgu, m. сая́во, оре́ол, -лу.

światłoleczenie n. сві́тлолікува́ння.

światłolecznictwo n. див. światłoleczenie.

światłomierz, lm. -rze, m., fiz. сві́тломі́р, -ра.

światłonośny poet. промені́стий, сві́тлозоро́й, сві́тлосая́йний.

światłoodporność ż., chem. сві́тло-сті́йкість, -кості.

światłoodporny chem. сві́тлості́й-кий.

światłość ż. я́сність, -ності.

światłowstręt, -tu, m., med. (pho-tophobia) сві́тлобоя́знь, -ні.

światły сві́тлий; (про розум — це) я́сний; ~ człowiek сві́тла лю́дина.

światopogląd, -du, m. сві́тогля́д, -ду; ~ marksistowski марксі́стський сві́тогля́д.

światowiec, -wca, lm. -wcy, m. сві́тська лю́дина.

światowy 1) сві́товий; wojna ~wa сві́това війна́; 2) (бува-лий) сві́тський; człowiek ~ сві́тська лю́дина.

świętecznie святко́во, по-святко́во-му; ~ ubranu святко́во (по-святко́вому) вдя́гнений.

święteczny святко́вий; святни́й (рі́дко); ~ strój святко́вий одя́г, -гу.

świętek, -tka, lm. -tki, m. 1) несхв. святéнник, свято́ша; 2) церк. святі́й, -то́го, святéць, -тця́.

świętkować, -kuje, -kujesz, -kował
святкувати, -кую, -куєш.

świętobliwie *rel.* побожно.

świętobliwość *ż., rel.* побожність, -ності.

świętobliwy *rel.* побожний, бого-мольний.

świętynia *ż., bezp., przep.* святиня; (будинок — ще) храм, -му.

świer, -dra, *m.* свердел, -дла, свердло, бурав; \diamond *розм.* ~drem patrzeć дивитися скоса; ~ pneumatyczny бурильний пневматичний молоток, -тка.

świderek, -rka, *m., zdr.* свердлик, буравчик.

świdrować, -ruje, -rujesz, -rował
свердлити, свердлувати, -люю, -лүєш; (*перен.* — про фізичний біль — ще) крутити (крутить); *перен. розм.* ~ oczami свердлити очима; ~ruje w uchu крутити (свердлить) в ўсі.

świdrowaty гвинтоподібний

świdrownia *ż., tech.* свердлильний (свердлувальний) станок, -нка.

świdrownik I, *lm.* -су, *m., spec.* свердляр, -ра, свердлувальник.

świdrownik II, *lm.* -ki, *див.* świdrownia.

świdrujący *przym.* свердлячий; **ból** свердлячий біль (*род.* болу).

świeca *ż.* свічка; (*поєз.* — ще) свіча; ~ łożowa лойова свічка; *перен.* trudno ze ~cą znaleźć важко вдень із свічкою знайти; *тех.* ~ zapalowa запальна свічка; *перен.* ze ~cą kogo szukać із свічкою вдень когось шукати; \diamond *перен.* zapalać komu ~cę курити фіміам перед ким.

świecarnia *ż.* свічковий завод, -ду, свічарня.

świecarz, *lm.* -rze, *m., spec.* свічкар, -ря, свічар.

świecasz блискучий; ~ce buty блискучі чоботи (*род.* чобіт).

świecenie *n.* свічення, світіння.

świechtac *pot.* засмальяцьовувати,

-вую, -вует, заяложувати, -жую, -жуєш, яложити, -ложу, -лөжиш.

świecić, -ce, -cis, -cił світити (свічу, світиш); *перен.* ~ komu baki leżyci в очі комусь, в очі комусь світити; *перен.* ~ pogościć (dziurami) світити тілом; \diamond ~ dobrem przykładem подавати (давати) добрий приклад; ~ łokciami мати рвані (драні) лікті; ~ oczami (oczyma) не знати, куди й очі дивити; ~ pustką (pustkami) зійти (зійти) пустою, порожнювати, -нює, пусто-вати, -түє; // ~ się світитися; (*ярко*) блищать (блищать); *присл.* nie wszystko złoto, co się ~ci не все золоту, що блищить.

świecidełko *n.* блискотлива цяцька.

świecidło *n. див.* świecidełko.

świecki світський.

świeckość *ż.* світськість, -кості.

świecowy свічковий.

świeczka *ż.* свічка; \diamond *перен.* ~ki w oczach stanęły каганці в очах засвітилися.

świecznik *m.* свічник, -ка.

świegot, -tu, *m.* цвірінкання, цвірінчання, щебетання.

świegotać, -gocze (*a. goce*), -gotal цвірінкати, цвірінчати, -чить, щебетати, -бече.

świegotka *ż.* щебетуха.

świegotliwość *ż.* 1) щебетливість, -вості; 2) балаклівість, балакучість, -чості. *Пор.* świegotliwy.

świegotliwy 1) щебетливий; 2) *перен.* балаклівий, балакучий.

świekr, -kra, *lm.* -krowie, *m., przest.* свекор, -кра.

świekra *ż., przest.* свекруха.

świerczek, -czka, *m., zdr.* цвіркун, -на.

świerzyć, -czy, -czal *див.* świerszczeć.

świerczyna *ż.* 1) яліна; 2) (*ялиновий ліс*) ялітник.

świergolić, -li, -lił *див.* świergotać.

świergot *m. див.* świegot.

świergotać *див.* świegotać.

świerk I, -ka, *m.* яліна.

świerk II, -ku, *m.* ялінове дерево.

świerkać *див.* świerkać.

świerkowy яліновий.

świerszcz, *lm.* -cze, *m.* цвіркун, -на.

świerszczeć, -czy, -czał цвірчати, -чить.

świerszczyk *m.*, *zdr. див.* świerczek.

świerzabek, -bka, *m.*, *bot.* (*chaerophyllum*) бугея, -ня, морквіник, -ка.

świerzb, -bu, *m.*, *med.* (*scabies*) короста; сверблячка, свербіж, -беж (розм.).

świerzba *ж.*, *med. див.* świerzb.

świerzbіaczka *ж.* 1) *мед.* (*prurigo*) свербець, -бця; 2) *перен. розм.* нетерплячка, нетерпєць, -пцю, невидержка.

świerzbіeć, -bi, -biał, *rzadziej* -bił (*tylko w 3 osobie*) свербіти, -біть; *перен.* ~bi je z y k свербіть язик; *перен.* k o g o s ~bi r e k a в кого свербіть рука.

świerzbica *ж.*, *bot.* (*knaulia*) свербіжниця.

świerzbowaty коростявий.

świerzbowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *ent.* коростяний кліщ, -ща.

świerzbowy коростяний.

świerzop, -pu, *m.*, *bot.* діка конюшина.

światlak *m.*, *ent.* світляк, -ка.

światlany *książ.* 1) світлий; 2) (*що стосується світла*) світловий; к у г а с я ~на світлове лікування.

światlica *ж.* 1) світлиця; 2) *спец.* клуб, -бу; ~ k o l e j a r z у клуб залізничників.

światlicowy, -wego, *lm.* -wi, *m.* завідуючий клубом.

światliczka *ж.*, *zdr.* світлячка.

światlić się, -lę, -lisz, -lił *poet.* світитися (свічуся, світишся), ясніти.

światlik *m.* 1) мандрівний (блукуючий) вогник (огник); 2) *ент.* (*lampyris*) світляк, -ка; 3) *бот. див.* światnik.

światlisty ясний; *підсил.* сяючий, сіяючий.

światlny 1) світловий; *фіз.* fala ~na світлова хвиля; *астр.* rok ~ світловий рік (*род. ро́ку*); z j a w i s k o ~ne світлове явище; 2) (*придатний, вживаний для освітлення*) світільний; g a z ~ світільний газ, -зу.

światnie 1) чудово, прекрасно; ~ m u s i e p o w o d z i йому чудово (прекрасно) живється; 2) пишно, розкішно. *Пор.* światny 1, 2.

światnik *m.*, *bot.* (*euphrasia*) очанка.

światność *ж.* 1) пишнота, пишність, -ності; 2) знатність. *Пор.* światny 2, 3.

światny 1) чудовий, прекрасний; 2) *заст.* пишний, розкішний; 3) (*арх. — про рід*) знатний.

świeżo свіжо; ~ u p i e c z o n y свіжоспечений; (*перен. — ще*) новоспечений.

świeżość *ж.* свіжість, -жості; *перен.* ~ s t y l u свіжість стилю; прохолода. *Пор.* świeży.

świeżuchno *pieszcz. див.* świeżutko.

świeżuchny *pieszcz. див.* świeżutki.

świeżuteńki (*зовсім свіжий*) свіжісінький.

świeżuteńko (*зовсім свіжо*) свіжісінько.

świeżutki *pieszcz.* свіженький.

świeżutko *pieszcz.* свіженько.

świeży свіжий; ~ c h l e b свіжий хліб; ~ ż e s i l y свіжі сили (*род. сил*); ~ w y g ł a d свіжий вигляд, -ду; (*про погоду — звичайно*) холоднуватий; ~ r o g a n e k холоднуватий (свіжий) ранок, -нку; ~ ż e w i a d o m o ś c i останні вісті, -тєй.

świeżyzna *ж.* свіжість, -жості; ~ f a r b свіжість фарб.

święcić, -ce, -cisz, -cił 1) (*урочисто відзначати якусь подію*) святкувати, -кую, -куєш; ~ z w y c i e ś t w o святкувати перемогу; 2) (*ставитися з повагою*) свято шанувати, -нюю, -нуйтеш; ~ c z y j a ś p a m i e ć свя-

то шанувати чийо пам'ять;
3) *церк.* святити (св'ячу, св'ятиш); (*священників*) висв'ячувати, -чую, -чуєш; \diamond *розм.* coś się święci на щось заноситься.
święcie 1) св'ято; \sim wierzyć св'ято вірити; w ukończeniu \sim св'ято що виконати; 2) (*з піднесенням*) урочисто; przystąpienie \sim урочисто обіцяти.
święcone, -nego, *n.*, *rel.* св'ячене, -ного.
święta, -tej, *ż.*, *kośc.* св'ята, -тої.
święto *n.* св'ято; \sim Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej св'ято Великої Жовтневої соціалістичної революції; \sim Pierwszego Maja св'ято Першого травня; \diamond obchodzić (odprawić) \sim святкувати, -кую, -к'юєш.
świętobliwy *div.* **świętobliwy**.
świętojański *etnogr.* купальний; \diamond *ент.* gobaszek \sim світляк, -ка.
świętokradca, -cy, *lm.* -cy, *rel.*, *przen.* святотатець, -тця.
świętokradzki *rel.*, *przen.* святотатственный.
świętokradztwo *n.*, *rel.*, *przen.* святотатство.
świętoszek, -szka, *lm.* -szkowie, *m.* св'ятенник, св'ятоса.
świętoszka *ż.* св'ятенниця, св'ятоса; (*жарт.* — *ще*) преподобница.
świętoszkość *n.* св'ятенництво.
świętość *ż.*, *rel.*, *przen.* св'ятість, -тості.
świętować, -tuje, -tujesz, -tował святкувати, -кую, -к'юєш.
święty I св'ятий; (*перен.* — *частіше*) св'ященний; \sim obowiązek св'ященний обов'язок, -зку; *іст.* \sim te przymierze св'ященний союз, -зу; \diamond *розм.* daj mi \sim спокій залиши мені в спокої; *перен. розм.* mieć \sim te życie мати безжурне життя.
święty II, **świętego**, *lm.* **święci**, **świętych**, *m.*, *kośc.* св'ятій, -то-

го; nie święci garnki lepią не св'яті горшки ліплять; \diamond *прик.* goły, jak turecki \sim голий, як бубон (як м'яса).
świnia *ż.* свиня.
świniak *m.* порося, -сяти.
świniarek, -rka, *lm.* -rki, *m.* свинопас.
świniarka *ż.* 1) свинарка; 2) пастишка свиней; 3) неохайна, -ної, нечеп'юра. *Пор.* **świniarz** 1, 2, 4.
świniarnik *m.* свинарник, свинарня; свинюшник (*рідко*).
świniarz, *lm.* -rze, *m.* 1) свинар, -ря; 2) (*про пастуха*) свинопас; 3) торговець свиньми; 4) *перен.* зневажл. неохайний, -ного, нечеп'юра.
świnić, -nię, -nisz, -nił занечисувати, -щую, -щуєш, смітити (смічу, смітиш), бруднити.
świnina *ż.* свинина.
świniobój, -boja, *lm.* -boje, *m.*, *spec.* колій, -лія.
świniopas *m. div.* **świnopas**.
świnka *ż.*, *zdr.* свінка.
świnnik *m. div.* **świniarnik**.
świnopas, *lm.* -sy, *m.* свинопас.
świntuch, *lm.* -chy, *m.*, *posp.* свінтус.
świński 1) свинячий; свиний (*рідко*); 2) *перен.*, *зневажл.* свінський, свинячий.
świńsko przst. по-свинському, по-свинськи.
świństwo *n.*, *pot.* свінство.
świrk, *lm.* -ki, *m.*, *pot.* людина з дуринною.
świrkowaty *pot.* пришеліпуватий, придуркуватий, з дуринною.
świsnąć *div.* **świstać**.
świst, -tu, *m.* свист, -ту.
świstać, **świszcze**, **świszczesz**, **świstał**, **świsnąć**, -snę, -śniesz, -snął, -snęli 1) свистати (свищу, свищеш), свіснути; 2) (*лише докон.*) (*розм.* — *украсти*) свіснути, поцупити, -плю, -пиш; 3) (*лише докон.*) (*розм.* — *вдавити*) свіснути, зацідити, -джу, -диш.

świstak *m.* 1) зоол. (*arctomys marmotta*) бабák, -ká; 2) перен. жарт. вертіхвіст, -хвоста, жев-жик.

świstalka *ż.* див. **świstawka**.

świstawka *ż.* свистóк, -тká; (дутьчий) свйщик.

świstek, -tka, *m.* 1) клáптик папé-ру; 2) зневажл. газéтка.

świszcz, *lm.* -cze, *m.*, зоол. див. **świstak** 1.

świszczeć, -czę, -czysz, -czał, -czeli свистіти (свищú, свистіш); *wiatr* ~czy вітер свистіть.

świszczupałka, -ki, *lm.* -ki, *m.* вертіхвіст, -хвоста.

świśnięcie *n.* свист, -ту.

świt, -tu, *m.* світáнок, -нку; рóz-світ, -ту (*pióше*); о **świcie** (з *e* ~tem) на світáнку, на світáнні, вдóсвіта; *przed* ~tem до світáнку, до світу.

świta 1 *ż.* пóчет (род. пóчту).

świta II *ż.* (верхня одежа) свйта.

świtać *nieos.* світáти, розвидняти-ся, розвиднюватися, -нюється, дніти, благословлятися на світ; *peren.* ~ta *mi* *w* *głowie* йому прояснюється в голові; *peren.* *myśl* ~ta бліскає (зринає, з'являється) думка.

świtezianka *ż.* 1) міф. русáлка; 2) ент. (*calopteryx*) лéлиця.

świtka *ż.* свйтка.

T

t. (tom) *skr.* т. (том).

t (tona) *skr.* т (тóнна).

ta *ż.*, *zaim.* див. **ten**.

tabaczarnia *ż.*, *przest.* 1) крамніця з табáкою; 2) фáбрика табáки; 3) кімнáта для куріння; курільня (*розм.*).

tabaczarz, *lm.* -rze, *m.*, *przest.* див. **tabacznik**.

tabaczka *ż.*, *zdr.* табáчка.

tabaczkowy (*про колір*) табачкóвий.

tabacznik, *lm.* -cy, *m.*, *przest.* табáч[ш]ник.

tabaczny *przest.* табáшний.

tabaka *ż.* табáка; *per.* *nie wart i piucha* ~ki не вартий (не варт) лáманого грошá (шагá, шéляга); *прик.* *ciemny jak ~ w gógu* дурний, як пень (аж світиться).

tabakiera *ż.* див. **tabakierka**.

tabakierka *ż.* табакéрка; табатірка (*заст.*).

tabela *ż.* 1) табéль; ~ *gang* (stopni) табéль про рáнги; 2) (з числовими даними) таб-лиця; *військ.* ~le *strzelnicze* таблиці стрільби; ~ *wy-*

gran *y*ch таблиця віграшів; *o* ~ *stawek* загóбков *y*ch тарйфна сітка.

tabelarny табéльний.

tabelaryczny таблічний; ~ *ne* *da-* *ne* таблічні звéдення, -день.

tabelowa, -wej, *ż.* табéльниця.

tabelowy, -wego, *m.* табéльник.

taberna *ż.* див. **tawerna**.

tabes, -su, *m.*, *med.* (*tabes*) табес, -су, сухóтка.

tabetyk, *lm.* -cy, *m.*, *med.* табéтик.

tablatura *ż.*, *muz.* табулатура.

tabletki *ż.*, *farm.* таблётка; *le-* *karstwo* *w* ~kach ліки в таблётках.

tabletkowy таблётковий.

tablica *ż.* таблиця; (*шкіл. i* *dla оголошень — ще*) дóшка; ~ *logarytmów* таблиця лóгарифмів; ~ *ramiátkowa* мемо-ріальна дóшка; *ел.* ~ *rozdzielcza* розподільна дóшка; ~ *szkolna* клáсна (шкільна) дóшка; *артил.* ~ *toru* *porcis-* *ku* таблиця траєкторії; ~ *wy-* *iącznikowa* таблиця попра-вок (*для стрільби*).

tabliczka *ж.* таблицька, таблиця;
~ *множення* таблиця мно-
ження; \diamond ~ *czekolady*
плітка шоколаду.

tabliczkowy таблицьний.

tabor, -ru, m. 1) табір, -бору;
stać ~rem стояти табором;
2) *військ.* об'єз, -зу; kolumna
~rów колона об'єзів; ~ puł-
kowy полковий об'єз; 3) *спец.*
парк, -ку; ~ traktorowy
тракторний парк; ~ wagono-
wy вагонний парк; \diamond зал. ~
kolejowy рухомий склад,
-ду.

taborecik m., zbr. див. taboret.

taboret, -tu, m. табурет, табуретка.

taborować się, -ruje, -rujesz, -rował
розташовуватися табором.

taborowy 1) табірний; 2) об'єзний.

Пор. tabor 1, 2.

taboryta, -ty, lm. -ci, m., hist. та-
борит.

tabu nieodm., n., etnol. табу (не-
відм.).

tabularny ek. див. hipoteczny.

tabun, -nu, m. табун, -на.

tabunny див. tabunowy.

tabunowy табунний, табунівий.

taca *ж.* піднос, тация.

tachometr, -ru, m., mech. тахометр,
-ра.

taczać котити (кочу, котиш);
~ *beczke* котити бочку;
// ~ się 1) (перевалюватися
з боку на бік) качатися;
2) (про п'яного) хитатися.

taczanka *ж.* тачанка.

taczka, (częściej w lm.) -czki, -czek,
ж. тачка.

taczkarz, lm. -rze, m. тачечник.

taczkować, -kuje, -kujesz, -kował
возити тачкою.

taczkowy тачковий.

Tadeusz Тадей.

**Tadżycka Socjalistyczna Republika
Rad** *ж.* Таджикицька Радянська
Соціалістична Республіка.

tadżycki таджикський.

Tadżycka *ж.* таджикка.

Tadżyk, lm. -cy, m. таджик.

Tadżykistan, -nu, m. Таджикистан,
-ну.

tafla *ж.* 1) тэхля; (скла — ще)
лист, -та; (з дерева, мармуру
тощо) плита; (у підлозі) пар-
кет, -ту; (на стінах тощо) кэх-
ля; 2) *перен.* гладінь, -ні, гладь,
-ді.

taflany див. taflowy.

taflować, -luje, -lujesz, -lował мо-
стити плитками; (підлогу) мо-
стити паркетом; (стіни, піч)
облицьовувати кэхлями.

taflowy плитковий; (про підлогу)
паркетний; (про стіни, піч) кэх-
ляний; \diamond szkło ~we листове
скло.

tafta *ж., tkac.* тафта.

taftowy tkac. тафтяний.

taić, taję, taisz, taił таїти, затаю-
вати, -таю, -таюш, утаювати;
// ~ się таїтися, ховатися;

~ z czym przed kim таї-
тися (ховатися) з чим від кого.

**tajać, -je, -jesz, -jał (z czego a. od
czego) 1)** танути, розтавати,
-таю, -таеш (від чого); śnieg
~je od promeni słonecz-
nych сніг тэне (розтає) від
сонячного проміння; па dwo-
rze ~je надворі тэне (роз-
тає); 2) *перен.* танути.

tajemnica *ж.* таємниця; (те, що не
може бути оголошене — ще)
секрет, -ту; dochować ~су
(utrzymać ~се) зберегти
таємницю; ~се komu wydać
(zdradzić) виказати (вияви-
ти) таємницю (секрет) (кому);
~ państwowa (stąpi)
державна таємниця; trzymać
co w ~су тримати (держати)
що в секреті (в таємниці); ~
wojskowa військова таємні-
ця; w ~су co robić робити
що в секреті; w ~су co za-
chowować зберігати що
в секреті (в таємниці).

tajemniczo таємниче.

tajemniczość *ж.* таємничість, -чості.

tajemniczy таємничий.

tajemnie таємно, потай, секретно.

tajemnik m. див. tajnik.

tajemny 1) таємний, потайний, се-
кретний; 2) *див. tajemniczy.*

tajfun, -nu, *m.* тайфун, -ну.

tajga *ж.* тайга.

tajgowy тайговий.

tajm, -mu, *m., sport.* тайм.

tajnia *ж., książ.* див. tajemnica.

tajnie див. tajemnie.

tajnik *m.* тайнік, -ка; *перен.* ~ki serca тайників серця.

tajność *ж.* таємність, -ності.

tajny див. tajemny.

tak 1) (стверджувальна част.) так; авжеж, егé, егé ж (розм. підсил.) byłeś tam? ~ jest ти був там? так (авжеж, егé, егé ж); 2) част. так; czemu ~ różno? чому (чогó) так пізно? mieć i ~ dużo roboty máti i без цього (i так) багато праці; ~ sobie так собі, нічого собі; (у сполучі з прикметником) такий; ~ stary такий старий; 3) прислів. так; oták (підсил.); czy ~ czy owaк так чи інакше, сяк чи так; niech i ~ będzie хай і так буде, хай так; zrób ~ зроби так (отák).

taki такий; (підсил.) отакій; co ~kiego się stało? що такé трапилося (сталося)? jaki ~ будь-який, абиякий; розм. такий-сякий; kto ~? хто такий; ~ mądry chłopak такий розумний хлопець; ~ sam такий самий, такий же; ~ to człowiek така́ (отакá)-то людина; z ~kich to powodów з таких-то причин.

takielaż, -żu, *lm.* -że, *m., mor.* таке-лаж, -жу.

takielunek, -nku, *m., mor.* див. takielaż.

taki sam такий самий, саме такий, такий же.

tako: jako ~ сяк-так.

takowy arch. такий, отакій.

taks *m.* (порода собак) такса.

taksa *ж.* (норма оплати) такса.

taksacja *ж., spec.* таксація, оцінка. taksacyjny *spec.* таксаційний, оцінний.

tak samo так са́мо, так же; теж, та́кож.

taksator, *lm.* -rzy, *m., spec.* таксатор, -ра, оцінник, оцінювач.

taksatorski *spec.* таксаторський.

taksometr, -ru, *m., spec.* таксόμεтр, -ра.

taksomierz, *lm.* -rze, *m., spec.* див. taksometr.

taksonomia *ж., biol.* таксономія.

taksować, -uję, -ujesz, -sować *spec.* таксувати, -сую, -суюш, оцінювати, -нюю, -нюеш.

taksówka *ж.* таксі (невідм.), таксомотёр, -ра.

taksometr, -ru, *m., tech.* таксіметр, -ра.

takt I, -tu, *blm. m.* такт, -ту; brak ~tu брак такту, безтактність, -ності; człowiek pełen ~tu людина з тактом, тактовна людина.

takt II, -tu, *lm.* -ty, *muz., m.* такт, -ту; śpiewać do ~tu співа́ти в такт; wybijać ~ty виби́вати такт.

taktomierz, *lm.* -rze, *m., spec.* такто́метр, -ра.

taktownie такто́вно; ~ postępować такто́вно поводитися, -джуся, -дишся.

taktowność *ж.* почуття такту, такто́вність, -ності.

taktowny такто́вний.

taktowy *muz.* тактовий; przedziałka ~wa тактова перетинка.

taktycznie wojs., *przen.* тактично.

taktyczny wojs., *przen.* тактичний.

taktyk, *lm.* -cy, *m., wojs.* тактик.

taktyka *ж., wojs., przen.* тактика.

także так са́мо, теж, та́кож.

tal, -lu, *m., chem.* талій, -лію.

talár *m., przest.* таляр, -ра.

talarek, -rka, *m., pot.* (яблука, картоплі тощо) круглий шматочок, -чка.

talencik, -ku, *m., leks.* невеличкий талánt, -ту.

talent I, -tu, *m.* талánt, -ту; (природжена здібність — ще) хист, -ту; nie posiadać wielkiego ~tu не ма́ти великого талántу; ~ literacki літературний талánt (хист).

talent II, -tu, m. (міра ваги, монета в старій Греції) талант, -та.

talerz, lm. -rze, m. 1) тарілка; ~ з у ру тарілка супу; 2) (ваги) шалька; 3) (лише у мн.) муз. тарілки, -лók; ◇ перен. розм. *wyłożyc jak na ~rzu* з'ясувати як на долоні.

talerzowy тарілковий; ◇ с.-г. броня ~wa дискова борона.

talerzyk m., zdr. тарілочка.

talerzykowaty тарілкоподібний.

talia I ż. талія, стан, -ну.

talia II ż., karc. талія.

talizman, -nu, m. талісман.

talk, -ku, m., min. тальк, -ку.

talkowy min. тальковий.

Tallin, -nu, m. Таллін.

talma ż. тальма.

Talmud, -du, m., rel. талмуд.

talmudyczny rel. талмудичний.

talmudysta, -ty, lm. -ści, m., rel., przen. талмудист.

talmudzista m. div. талмудиста.

talon, -nu, m. талон.

tałalajstwo n. div. та́ла́та́йство.

tałatajstwo n., obelż. на́во́лоч, -чі, на́бри́д, -роду, го́лота.

tam I) прислів. там; *jest ~ kto?* чи є там хто? (на означення напрямку руху від нас) туді; ~ i z rowgiem туді і сюді; туді і назад; 2) част. там; *co ~ mówić o tym* що там говорити про це; *gdzie ~!* де там! як ~ *idą sprawy?* ◇ розм. *co mi ~!* мені якé діло!

tama ż. 1) грéбля, за́гáта; *спец.* да́мба; мор. мол, -лу; ~ *porówna* мол; 2) перен. перешко́да, перепóна; *kłaść ~mę* *czemu* ставити перешко́ду чо́му.

tamaryndowiec, -wca, lm. -wce, m., bot. (tamarindus) тамаринд, -ду.

tamaryndowy bot. тамариндовий.

tamaryszek, -szka, m., bot. (tamarix) тамарікс, -су, тамарі́кс, -ку.

tamaryszkowate, -tych, bot. (tamaricaceae) тамарі́ксові, -вих, тама́рі́ксові.

tambor I, -ga, -rowie, m., przest. бараба́нщик.

tambor II, -ru, lm. -ry, m. 1) тамбу́р, -ра; 2) зал. та́мбур, -ра.

tamborek, -rka, m. п'я́льці, -ців, п'я́льця, -лець, кро́сна, -сен.

tamburyno n., muz. тамбу́рін.

tamci m.-os. div. tamten.

tameczny div. tamtejszy.

tamować, -muje, -mujesz, -mował

1) (річку) за́га́чувати, -чую, -чуеш, ро́бити грéблю (за́га́ту); 2) перен. га́льмува́ти, -мую, -му́єш; ~ *rozwoj* га́льмува́ти ро́звиток; ◇ ~ *krewn* спи́няти кро́в; ~ *oddech* за́тримува́ти ди́хання.

tamowy грéбе́льний.

tampon, -nu, m., chir. та́мпон.

tamponacja ż., chir. та́мпона́ція.

tamponik m., zdr., chir. ма́лий та́мпон.

tamponować, -nuje, -nujesz, -nował chir. та́мпонува́ти, -ну́ю, -ну́єш.

tamta ż., zaim. div. tamten.

tam-tam, -mu, n., muz. та́мта́м.

tamte, lm. ż.-rzecz., zaim. div. tamten.

tamtejszy та́мте́шний.

tamten m. (ż. tamta, n. tamto, lm. m.-os. tamci, ż.-rzecz. tamte)

zaim. той; *ani ten, ani ~* ні цей, ні той; *po ~tej stronie* по то́й бі́к, на то́му бо́ці; *z ~tej strony* з то́го бо́ку.

tamtędy туді́; тудо́ю, он туді́, он тудо́ю (розм.).

tamto n., zaim. div. tamten.

tamże там же, та́м-та́ки.

tan I, -nu, m., poetyc. div. taniec.

tan II, -nu, m., chem. div. *tanina*.

tancerka ż. та́нцю́рістка, та́нцівни́ця.

tancerz, lm. -rze, m. та́нцю́ріст, та́нцівні́к, -ка́.

tanecmistrz, lm. -rze, m. та́нцме́йстер, -ра (заст.).

tandeciarka ż. лахмі́тниця.

tandeciarski: przetyś ~ про́мисел лахмі́тника.

tandeciarsztwo n. профе́сія лахмі́тника.

- tandeciarz**, *lm. -rze, m., pot.*
1) лахмітник; 2) *перен.* халтурник.
- tandem**, *-mu, m., tech.* тандем.
- tandeta** *ż.*, *pot.* 1) поганий (недоброякісний) товар, -ру, дра́н-тя, халту́ра; 2) (базар) барахолька.
- tandetnie** *pot.* погано, недоброякісно.
- tandetnik**, *lm. -cy, m., pot. див. tandeciarz.*
- tandetny** *pot.* поганий, недоброякісний; *~na* робота погана (недоброякісна) робота, халту́ра.
- tanecznicza** *ż. див. tancerka.*
- taneczник**, *lm. -cy, m. див. tancerz.*
- taneczny** танцювальний; *wie-sz óg ~ танцювальний* вечір, -чора; *◇ szkoła ~na* школа танців.
- tangent**, *-tu, m., mat.* тангенс.
- Tanger**, *-ru, m.* Танжер, -ра.
- tango** *n.* танго.
- tani** дешевий; *po ~niej* сепіе по дешевій ціні; *◇ перен.* *~dowcip* банальний жарт, -ту.
- taniec**, *-ńca, lm. -ńce, m.* танець, -нцю, танок, -нка; *iść w ~* іти (пуститися) в танець (в танок); *О мед. ~ św. Wita* хвороба св. Вітта; *присл. i do tańca, i do gózańca* майстер на всі руки (на всячину).
- taniec**, *-nieje, -niał* дешевіти; (ста-вати більш дешевим) дешевішати.
- tanina** *ż., chem.* танін, -ну.
- tanio** дешево.
- taniość** *ż.* дешевина, дешевизна.
- tanizna** *ż. див. taniość.*
- tank**, *-ku, m., wojs.* танк.
- tankietka** *ż., wojs.* танкетка.
- tankista**, *-ty, lm. -ści, m., wojs.* танкіст.
- tankowy** танковий.
- Tantal** *mit.* Тантал; *męki ~la* муки Тантала, танталові муки.
- tantal**, *-lu, m., chem.* тантал, -лу.
- tantalit**, *-tu, m., min.* танталіт, -ту.
- tantalowy** *chem.* танталовий.
- tantiema** *ż., fin.* тантьема.
- tańcować**, *-cuje, -cujesz, -cował* *див. tańczyć.*
- tańcujący** танцювальний; *~ wie-sz óg (herbatka ~ca)* танцювальний вечір, -чора; танцюлька (розм.).
- tańczyć**, *-cze, -czysz, -czył* 1) танцювати, -цюю, -цюеш; 2) (koło kogo) *перен.* підслужуватися, -жуюся, -жуєшся (до ко́го і ко́му).
- tapczan**, *-nu, m.* тапчан, -на, тахта; (у казармі тощо) на́ри (род. нар), піл (род. полу).
- tapciarz**, *lm. -rze, m. див. tapicer.*
- taper**, *lm. -rzy, m.* тапёр, -ра.
- taperka** *ż.* тапёрша.
- tapeta** *ż.* обді, -ів; (*naперові*) шпалєри, -лєр.
- tapetować**, *-tuję, -tujesz, -tował* оббивати меблі; обклеювати обоями (шпалєрами). *Пор. tapeta.*
- tapetowy** оббійний; шпалєрний. *Пор. tapeta.*
- tapicer**, *lm. -rzy, m.* оббивальник.
- tapicernia** *ż., spec.* оббивальна майстерня.
- tapicerski** *spec.* оббивний, оббивальний.
- tapicerstwo** *n., spec.* професія оббивальника.
- tapioka** *ż., spec.* тапіока.
- tapir** *m., zool. (tapirus)* тапір, -ра.
- tara** *ż.* тара.
- tarabanić**, *-nię, -nisz, -nił* *pot.* тарабанити.
- taradajka** *ż., pot.* таратайка.
- tarakan** *m. див. karaluch.*
- taran**, *-nu, m.* таран, -на.
- taranek**, *-nka, m.* (ручний таран) дівбня.
- tarantas** *m.* тарантас.
- tarantela** *ż. (танок)* тарантєла.
- tarantula** *ż., zool. (trochosa singo-riensis)* тарантул.
- taran** *ż., icht.* тараня.
- tarapaty**, *-tów, blp. 1)* клопіт, -поту, турботи, -бót; тарапата (заст.); 2) неприємне (скрутне) становище; *być w ~tach* бути

в неприємному (скрутно́му) становищі.

taras, -su, m. див. terasa.

tarasować, -suje, -sujesz, -sował барикадувати, -дую, -дуюш; (двері, ворота — *ще*) завалявати, -ляю, -ляєш.

tarasowy розташований уступами; **wzgrórze ~we** узгір'я, розташовані уступами.

taratatka ż., pol. див. taradajka.

tarcica ż., bud. дрánка, тертиця.

tarcicowy bud. дрánковий, тертичний.

tarcie n. 1) тертя; **2)** (льону то-що) тіпання; // **~ się ixt.** нєрест, -ту, викидання ікрі.

tarcza ż. 1) диск, круг; **~ słopieczna** сонячний диск; **зал. ~ sygnałowa** сигнальний диск; **~ szlifierska** шліфувальний круг; **2)** (годинника) циферблат; **3)** *тех.* шайба; **~ hamulcowa** гальмовá шайба; **4)** *військ. іст., тех.* щит, -тá; **~ obrotowa** обертóвий щит; **5)** *військ.* мішень, -ні; **6)** *перен.* захист, -ту; (*підтримка*) опóра.

tarczka ż. 1) щітик; **2)** *анат. (tarsus)* хрящ повік; *мед. zapalenie ~ki (tarsitis)* запáлення хрящá повік.

tarczkowy anat. (tarsalis, tarseus) хрящовий.

tarczowaty щитоподібний.

tarczownica ż., bot. лишáйник.

tarczownik, lm. -cy, m., hist. щитонóсець, -ця.

tarczowy 1) дйсковий; **piła ~wa див. tarczówka;** **2)** щитовий; *пор. tarcza 1, 4;* **3)** *анат.* щитовидний; **gruczoł ~ (glandula thyreoidea)** щитовидна залоза.

tarczówka ż. дйскова пила.

tarczycza I ż., anat. (glandula thyreoidea) щитовидна залоза.

tarczycza II ż., bot. (scutellaria) шолóмниця.

tarczycowy anat. щитовидний.

tarczyk m., ent. (cassida) щитóк, -тка.

targ, -gu, m. 1) торг, -гу; **zgodził się bez ~gu** погодівся не торгуючись (без торгу); **~gi publiczne** публічні торгí, -гів; **2)** (місце, де торгують) базáр, -ру; (*худо́бою — ще*) торго́виця; **iść na ~ iść** на базáр; **~ koński** кінський базáр, кінська торго́виця; **3)** (*прибуток з торгівлі*) віручка, віторг, -гу; **~ dziennpu** денна віручка, денний віторг; **4)** (*лише в мн.*) ярмарок, -рку; **~gi między narodowe** міжнародний ярмарок; **dość (ubić, dotrzeć) ~gu** перебити рúки.

targać, targnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) смикати, смикнути, шáрпати, шáрпнути; *підсил.* смикóнути, шарпóнути; (*прям. — ще*) сипати, сипну́ти; *підсил.* сипонóнути; тóргати (*лише недокон.*); **~gnąć kogo** за гекаw смикну́ти (шáрпнути) го́го за рука́в; **~gać** пергу́ трипáти (шáрпати) нєрви; **~gnąć** **za dzwonek** в бра́міє смикну́ти (сипну́ти) за дзвіно́к у ворóтах; **~gnąć kopia** **uzdeczką** шáрпнути (сипну́ти) коня́ уздєчко́ю; **2)** (*волосся*) скуб́ти, -бу́, -бєш, скубáти, скубну́ти; **~gać** **brodę** скуб́ти бóроду; **o ~gać** **prawą** зневажа́ти за́кон, нєхтувати за́кон (зако́ном); **rozrącz** **pim ~ga** йогó (аж) відча́й (рóзпач) берє; **~gać zdrowie** підри́вати здо́ров'я; // **~ się 1)** (*лише недокон.*) кидати́ся (*на всі боки*), бóрсатися; **pies ~ga się** **na łańcuchu** собáка кидает́ся на ланцю́г; (*в бійці*) бóрсатися, борсува́тися, -суюся, -сую́ся; **2)** (*лише докон.*) пова́житися, замі́ритися; **~gnąć się** **na czyją własność** пова́житися на чіє доб́ро; **~gnąć się** **na kogo** замі́ритися (*вдарити ко́го*); **o ~gać się** **za chirurgu** **ta** **skąti** за во́лосся (*один одного*);

- ~gnać się па czyje życie зробіти замах на ко́го; ~gnać się па własne życie зня́ти (підня́ти) на себе ру́ки.
- targanina *ж.* 1) шарпані́на; 2) (бі́йка) скло́ка.
- targnać *див.* targać.
- targnięcie się *п.* (на kogo, на co) за́мах, -ху (на ко́го, на що).
- targować, -guje, -gujesz, -gował (czym i co) торгова́ти, -гую, -гую́ш (чим і що); ~ konia торгова́ти ко́ня; ~ z bożem торгова́ти збі́жжям; // ~ się торгова́тися.
- targowe, -wego, *п.* о́плата за місце на то́рзі.
- targowica *ж.* торго́виця, база́р, -ру.
- targowisko *п. див.* targowica.
- targowy торго́вий, торгове́льний; ~ dzień де́нь то́ргу, торго́вий де́нь (*род.* дня); miasto ~we торго́ве мі́сто; ◇ сена ~wa ри́нкова ці́на; hala ~wa кри́тий ри́нок, -нку.
- tarka I *ж.* 1) те́ртка, те́ртушка; 2) *тех.* ра́шпіль, -пе́ля.
- tarka II *ж.* я́года те́рну.
- tarkot *м. див.* terkot.
- tarkotać *див.* terkotać.
- tarkotka *ж.* торохті́йка.
- tarlatan, -nu, *м., ткас.* тарлата́н, -ну.
- tarlica *ж., ро́лн.* тіпа́лка, те́рниця, те́рлиця.
- tarlisko *п., іcht.* *див.* tarło I.
- tarło I *п., іcht.* місце не́ресту (викида́ння ікрі́), те́рло.
- tarło II *див.* tarka I.
- tarmosić, -szę, -sisz, -sił те́рмоси́ти, -мо́шу, -мо́сиш, то́рсати, то́рмоши́ти.
- tarnik I *м.* те́рник, -ку́, те́рні́на.
- tarnik II *м., tech.* ра́шпіль, -пе́ля.
- tarnina *ж., bot.* те́рен, -рну.
- tarninowy те́рновий, те́рено́вий.
- ternisko *п.* 1) те́рник, -ку́, те́рні́на; 2) по́ле, де рі́с те́рен.
- tarnka *ж., bot.* те́рно́слив, те́рно́слива.
- tarń *ж., bot.* 1) те́рня, те́рні́, -ні́в; 2) *див.* tarnka.
- tarok *м., karč.* та́ро́к.
- tarować, -ruje, -rujesz, -rował *spec.* тари́вати, -ру́ю, -ру́еш.
- tarpan *м., зоол.* та́рпа́н, -на́.
- tartaczny *див.* tartakowy.
- tartak, -ku, *м.* лісопи́льня, та́рта́к, -ка́, лісопи́льний заво́д, -ду.
- tartakowy лісопи́льний, та́ртако́вий.
- tartan, -nu, *м., ткас.* та́рта́н, -ну.
- tartar, -ru, *м., міт.* та́рта́р, -ру, пе́кло.
- tartas, -su, *м.* гу́ркіт, -коту.
- tarty те́ртий; bułka ~ta те́рта бу́лка.
- tartynka *ж.* та́ртінка, бу́тербро́д.
- taryfa *ж.* тари́ф, -фу; ~ frachtowa фрахто́вий тари́ф; płaćć podług ~fy плати́ти за тари́фом; ~ ulgowa здеше́влений тари́ф; ◇ ~ celna мито́.
- taryfikacja *ж., spec.* тари́фіка́ція.
- taryfikator *м.* тари́фний до́відник.
- taryfować, -fuję, -fujesz, -fował *spec.* тари́фікува́ти, -ку́ю, -ку́еш.
- taryfowanie *п.* тари́фікува́ння.
- taryfowy тари́фний.
- tarzać валя́ти; (*тісто*) ви́ка́чувати, -чую, -чуеш; // ~ się валя́тися, кача́тися; ~ z bólu кача́тися від бо́лю; ◇ ~ w rościeli ви́ле́жувати́ся, -жу́юся, -жу́ешся.
- tasak *м., wojs. hist.* те́са́к, -ка́.
- tasiemcowy 1) зоол. соліте́рний; 2) *перен.* до́вгий, нудний, скучни́й.
- tasiemczarka *ж., ткас.* тасьмо́вичка.
- tasiemczarstwo *п., ткас.* ви́робни́цтво та́сьми́.
- tasiemczarz, *ім. -rze, м., ткас.* тасьмо́вік, -ка́.
- tasiemiec, -mca, *ім. -mce, м.* 1) зоол. (*taenia*) соліте́р, -ра; 2) *перен. ірон.* до́вгий нудний тві́р (*род.* тві́ру).
- tasiemka *ж., zdr.* ма́ла та́сьма́.
- tasiemkarka *ж., ткас. див.* tasiemczarka.
- tasiemkarstwo *п., ткас. див.* tasiemczarstwo.

- tasiemkarz**, *lm. -rze, m., tkac. див.*
tasiemczarz.
tasiemkowy тасьмовий.
tasiemnica ж. тасьмова́ машына.
Tasmania ж. Тасма́нія.
tasować, -suje, -sujesz, -sował тасувати, -сую, -суюш.
taster, -tra, m., leśn. див. fita.
taszczyć, -cze, -czysz, -czył *posp.* тягати, таскати.
Taszkient, -tu, m. Ташке́нт.
taśma ж. 1) та́сьма; (для прикра-
 си) стрічка, стьожка; 2) *tex.*
 ві́йськ., кін. стрічка; кін. ~ *fil-*
 мowa кінострічка; *tex.* ~ *gą-*
sienicowa гусенична стрічка;
el. ~ *izolacyjna* ізоляційна
 стрічка; *військ.* ~ кара́бину
maszynowego кулеметна
 стрічка; *tex.* ~ *miernicza*
 мірча (мірна) стрічка, рулётка;
 ◇ ~ *fotograficzna* фото-
 плівка.
taśmiany *див. taśmowy.*
taśmiarka ж., *tkac. див. tasiem-*
czarka.
taśmiarski тасьмовий; *w uroby*
 ~kie тасьмові вироби, -бів.
taśmiarstwo *n., tkac. див. tasiem-*
czarstwo.
taśmiarz, lm. -rze, m., tkac. див.
tasiemczarz.
taśmowy 1) тасьмовий; стрічко-
 вий; 2) стрічковий. *Пор. taśma.*
taśmować, -muje, -mujesz, -mował
 1) обшивати та́сьмою; 2) *військ.*
 набивати кулеметні стрічки.
taśmowaty тасьмистий.
taśmowce, -ców, zool. (cestodes)
 стьожкові глисті, -тів.
taśmowiec, -wca, m., tech. конве́й-
 ер, -ра, стрічковий транспор-
 тёр, -ра.
taśmówka ж. 1) *спец.* рулётка;
 2) *tex.* стрічкова пи́ла.
tata, -ty, lm. -ty, m., pieszcz. tátko, táto.
Tatar, lm. -rzy, m. див. Tatarzyn.
tatarak *m., bot. див. ajer.*
tatarczany греча́ний; ~на *kasza*
 греча́на каша.
Tatarka ж. тата́рка.
tatarka ж. 1) гре́чка; 2) *бот. див.*
rdest.
tatarnik *m., bot. див. ajer.*
Tatarska Autonomiczna Socjali-
styczna Republika Rad ж. Та-
 та́рська Автоно́мна Радя́нська
 Соціалісти́чна Республі́ка.
tatarski тата́рський; *бот. ~kie*
ziele *див. ajer.*
tatarszczyzna ж. все, що тата́рське
 (мо́ва, зви́чаї, культу́ра тощо).
Tatarzyn, lm. -rzy, m. тата́рин.
tateczek, -czka, lm. -czkowie, m.,
pieszcz. tátočko.
**tatek, -tka, lm. -tkowie, m.,
pieszcz. tatúсь, -туся, tatúньо,
бáтенько.
taternictwo (*в Tatрах*) альпінізм,
 -му.
taternik, lm. -cy, m. 1) (в Tatрах)
 альпініст; 2) провідник по Та́т-
 рах.
tatko, lm. -kowie, m., pieszcz. див.
tata.
tato, -ty, lm. -towie, m., pol.
 ба́тько; оте́ць (*род. отця*) (*під-*
ше).
tatra ж. висо́ка го́ра.
Tatry, Tatr, blp., geo. Та́три, -рів.
tatrzański *geo.* татра́нський.
tatuaż, -żu, m. тату́йрівка.
tatunio, lm. -niowie, m., pieszcz.
див. tatuś.
tatuować, -tuuje, -tuujesz, -tuował
 татуюва́ти, -туюю, -туюш.
tatuowanie *n.* татуюва́ння.
tatusiec, -sieje, -siejesz, -siał, -sieli
 (*про чоловіків*) ставати пристáр-
 куватим (ста́реньким).
tatuś, -sia, lm. -siowie, m. 1) пестл.
 тату́сь, -туся, тату́ньо, ба́тень-
 ко; 2) *перен.* старушо́к, -шка,
 діду́сь, -дуся́.
Tauryda ж. Таври́да.
tautogram, -mu, m., lit. тавтогра́ма.
tautologia ж. тавтоло́гія.
tautologiczny тавтологі́чний.
tawerna ж. таве́рна.
tawula ж., *bot. (spiraea)* та-
 во́лга.
Tbilisi nieodm., n. Тбілі́сі (*невідм.*).
tchawica ж., *anat. (trachea)* ди-
 хальне го́рло, трахе́я.**

tchawicowy anat. (*trachealis*) трахеальний, належний до трахеї.

tchawiczny anat. див. tchawicowy.

tchnąć, -nę, -niesz, -nął 1) (чзум) (лише недокон.) дихати; ledwie ~nie ледве дихає; перен. ~nie навіть дихати не навістю; 2) (лише докон.) дихнути; wiatr ~nął сирпуть повітрям вітер дихнув (дунув) теплим подувом; 3) (со w kogo) (докон. і недокон.) вдихати, вдихнути; ~ w kogo odważyć вдихнути в когось відвагу.

tchnienie n. 1) дихання, подих, -ху; do ostatniego ~nia до останнього подиху, до самої смерті; 2) перен. подих, подув, -ву; ~ wiosny подих (подув) весні; ◇ wydać ostatnie ~ сконати, востаннє на світі зітхнути.

tchórz, lm. -rze, m. 1) зоол. тхір (род. тхорá); 2) перен. боягуз, страхополох; ◇ перен. ~rzem rodu żółty боягузливий, полохливий; перен. mieć ~rza боятися, лякатися, труситися (труситься, труситься).

tchórzliwy боягузливо, боязко, боязливо.

tchórzliwość ж. боягузливість, -вості, боягузтво, боязкість, -кості, боязливість.

tchórzliwy боягузливий, боязкий, боязливий.

tchórzostwo n. див. tchórzliwość.

tchórzowaty тріхви боязливий, тріхви боязкий, тріхви боязливий.

tchórzowski див. tchórzliwy.

tchórzyc, -rzyć, -rzysz, -rzył боятися (боюся, боїшся), лякатися. te, lm., ж. -rzecz., zaim. див. ten.

teatr, -ru, m. театр, -ру; ~ amatorski аматорський (любительський) театр; ~ zawodowy професіональний театр; перен. ~ działań wojennych театр (місце) воєнних дій.

teatralia, -liów, bhp. все, що стосується театру (речі, справи тощо).

teatralnie театральнo.

teatralność ж. театральність, -ності.

teatralny театральний; poza ~na театральна поза; sztuka ~na театральна п'єса.

teatroman, lm. -ni, m. театрал.

teatromania ж. пристрасть до театру.

teatromanka ж. театралка.

teatryk, -ku, rzadziej -ka, m., zdr. невеличкий театр, -ру.

techniczka ж. (про жінку) технік.

technicznie технічно.

techniczny технічний; baza (podstawa) ~na технічна база; innowacje ~ne технічні нововведення (новозаведення); kierownik ~ технічний керівник, -ка, техкерівник; wyposażenie ~ne технічна оснащення, -ності.

technik, lm. -cy, m. технік.

technika ж. техніка; ~ świetlna світлотехніка.

technikum nieodm., n. технікум, -му.

technizacja ж. технізація.

technolog, lm. -logowie a. -lodzy, m. технолог.

technologia ж. технологія.

technologiczny технологічний; instytut ~ технологічний інститут, -ту.

teczka ж. 1) портфель; 2) (для papieru) папка.

tedy 1) отже, отож, таким чином; widzisz ~, że... отже (отож, таким чином) бачиш, що... 2) див. wtedy.

tegoczesny тогочасний.

tegomiesięczny сьомісячний, в цьому місяці.

tegoroczny сьогорічний.

Teheran, -nu, m. Тегеран.

teina ж., chem. теїн, -ну.

teista, -ty, lm. -ści, m., fil. теїст.

teistka ж., fil. теїстка.

teistyczny fil. теїстичний.

teizm, -mu, m., fil. теїзм, -му.

teka *ж.* 1) портфель; *перен.* ~ міністра портфель міністра; 2) (для паперів) папка.

Tekla Тékля, Фékля, Бékля.

tekst, -tu, *м.* текст, -ту.

tekstualny текстуальний.

tekstura *ж.*, *geol.* текстура.

tekstylia, -liów, *блр.* текстильні вироби, -бів.

tekstylny текстильний.

tektoniczny *geol.* тектонічний.

tektonika *ж.*, *geol.* тектоніка.

tektura *ж.* картон, -ну; \diamond ~ stolowska толь, -лю.

tekturowy картонний, картоновий.

tel. (telefon) *skr.* тел. (телефон).

telefon, -nu, *м.* телефон, -ну; ~ automatyczny автоматичний телефон, телефон-автомат; ~ międzymiastowy міжміський телефон; ~ rodzimiejski приміський (пригородний) телефон; ~ polowy польовий телефон; przez ~ телефоном, по телефону.

telefonía *ж.* телефонія.

telefonicznie телефоном, по телефону.

telefoniczny телефонний; centrala (stacja, łącznica) ~на телефонна станція; książka ~на телефонна книга.

telefonista, -ty, *лм.* -ści, *м.* телефоніст.

telefonistka *ж.* телефоністка.

telefonogram, -mu, *м.* телефонограма.

telefonować, -nuje, -nujesz, -nował телефонувати, -ную, -нуєш.

telefonowanie *п.* телефонування.

telefotografia *ж.* телефотографія.

telegraf, -fu, *м.* телеграф, -фу; ~ bez drutu бездротовий телеграф, радіотелеграф.

telegrafia *ж.* телеграфія.

telegraficznie телеграфом, по телеграфу.

telegraficzny телеграфний.

telegrafika *ж.* *див.* telegrafia.

telegrafista, -ty, *лм.* -ści, *м.* телеграфіст.

telegrafistka *ж.* телеграфістка.

telegrafować, -fuje, -fujesz, -fował телеграфувати, -фую, -фуюєш.

telegram, -mu, *м.* телеграма.

telekomunikacja *ж.* телекомунікація, телесполучення.

telekomunikacyjny телекомунікаційний.

telemechaniczny *tech.* телемеханічний.

telemechanika *ж.*, *tech.* телемеханіка.

telemetr, -ru, *м.*, *geod.* телеметр, -ра, далекомір, -ра.

teleologia *ж.*, *fil.* телеологія.

teleologiczny *fil.* телеологічний.

telepatia *ж.* телепатія.

telepatyczny телепатичний.

teleskop, -pu, *м.*, *astr.* телескоп.

teleskopia *ж.*, *astr.* телескопія.

teleskopiczny телескопічний.

teleskopowy телескопний; soczewka ~wa телескопне скло.

teletechniczny телетехнічний; przemysł ~ телетехнічна промисловість, -вості.

telewiz, *лм.* -dzowie, *м.* телеглядач, -ча.

telewizja *ж.* телебачення, телевізія.

telewizor *м.* телевізор, -ра.

telewizyjny телевізійний; audycja ~na телевізійна передача; odbiornik ~ *див.* telewizor; ośrodek ~ телевізійний центр, -ра.

telur, -ru, *м.*, *chem.* телур, -ру.

telurium, *лп.* nieodm., *лм.* -ria, -riów, *п.*, *astr.* телурій.

telurowy *chem.* телуровий; kwas ~ телурова кислота.

teluryczny *astr.*, *fiz.* телуричний.

temat, -tu, *м.* 1) тема; 2) *грам.* основа.

tematowy *див.* tematyczny.

tematyczny *грам.* і *ін.* тематичний.

tematyka *ж.* тематика.

temblak *м.* 1) *військ.* темляк, -ка; 2) *мед.* (mitella) косінкова пов'язка для підтримування верхньої кінцівки.

tembr, -ru, *м.* тембр, -ру.

temlak *м.* *див.* temblak.

tempera *ж., mal.* темпера.

temperament, *-tu, m.* темперáмент, -ту.

temperatura *ж.* температýра; *фіз.* ~ *krutyczna* критична температýра; ~ *obniżona, podwyższona* (podniesiona) зніжена, підвищена температýра; ~ *pokojowa* кімнатна температýра; *średnia* високо́сть ~гу середня температýра; *фіз.* ~ *topienia* температýра плавлення; *фіз.* ~ *wrzepnia* температýра кипіння; *wysoka* ~ висока температýра; *мед.* mieć podwyższoną ~гę температýрити.

temperować *I, -ruje, -rujesz, -rował* (кого, со) угамовувати, -вую, -вуєш, гамувáти, -мýю, -мýєш; ~ *gniew* угамовувати (гамувáти) гнів; // ~ *się* угамовуватися, гамувáтися.

temperować *II, -ruje, -rujesz, -rował* (олівець) застрýгувати, -гую, -гуєш, загострювати, -рюю, -рюєш.

temperówka *ж.* машинка для застрýгування (підстрýгування, загострювання) олівців.

templariusz, *lm. -sze, m., hist.* тамплієр, -ра.

tempo *blm., n.* темп, -пу; *w przyspieszonym* ~pie в прискóреному темпі; *wziąć* ~ розвинути темпи.

ten *m. (ж. ta, n. to, lm., m. -os. ci, ж. -rzecz. te), zaim. 1)* цей (ж. р. ця, сер. р. це, мн. ці); сей (ж. р. ся, сер. р. се, мн. сі) (рідко — заст.); *podsil. oцей*; *w ~ dzień* в цей день; *tym razem* цим разóм, цього разóу, на цей раз; 2) (при вказуванні на віддалені предмети) той (ж. р. та, тая (поез.); сер. р. те, тée (поез.); мн. ті, тії (поез.); ~, który to powiedział той, який (що) це сказав; *pi z tego* пі з ового ні з того, ні з сього; ні сіло, ні впало; ~ *сам* той сáмий; *о tym* сpосóбem таким чíном.

tenakiel, *-kla, lm. -kle, m., druk.* тенáкль.

tenardyt, *-tu, m., min.* тенардýт, -ту.

tendencja *ж.* тендénція.

tendencyjnie тенденційно.

tendencyjność *ж.* тенденційність, -ності.

tendencyjny тенденційний.

tender, *-dra, m., kol.* тénдер, -дера.

tenderowy *kol.* тénдерний; *parowóz* ~ тénдерний паровóз.

tenderówka *ж., kol.* тénдерний паровóз.

tenis *m., sport.* тénіс; ~ *stółowy* настільний тénіс, пінг-пóнг.

tenisista, *-ty, lm. -ści, m., sport.* тенісіст.

tenisistka *ж., sport.* тенісістка.

tenisowy *sport.* тénісний; *piłka* ~ *wa* тénісний м'яч, -чá; *plac* ~ (boisko ~ *we*) тénісний майдáнчик.

tenisówki, *-wek, blp. sport.* спортівні тáпочки, -чок.

tenor *I, lm. -rzy, m., muz., teatr.* (снівáк) тénор, -ра.

tenor *II, -ru, lm. -gu, m., muz. (голос)* тénор, -ра.

tenorowy *muz.* тенорóвий.

tenorzysta, *-ty, lm. -ści, m., muz., teatr. див. tenor I.*

tenotomia *ж., med.* тенотомія.

tenuta *ж., hist.* довiчна орéнда королівських земéль.

tenutariusz, *lm. -sze, m., hist.* довiчний орéндáтор королівських земéль.

tenże *m. (ж. też, n. toż, lm. m. -os. ciż, ж. -rzecz. też) zaim., książ.* той сáмий (ж. р. та сáма, сер. р. те сáме, мн. ті сáмі).

teobromina *ж., farm.* теобромiн, -ну.

teodolit, *-tu, m., geod.* теодолiт, кутóмiр, -ра.

teodolitowy *geod.* теодолiтний, кутóмiрний.

Teodor Фédір, -дора, Теодóр.

Teodora Федóра, Теодóра.

Teodozja *I* (iм'я) Феодóсія, Тодóска.

Teodozja *II ж., geog.* Феодóсія.

Teodozjusz Феодосій, Тодось.
Teodozy, -zego *див.* **Teodozjusz**.
Teofania Теофанія.
Teofil Теофіл, Теофіл.
Teofila Теофіла, Теофіла.
teogonia *ж., міт.* теогонія.
teokracja *ж., політ.* теократія.
teokratyczny *політ.* теократичний.
Teokryt Феокрит.
teolog, lm. -lodzy a. -logowie, m., rel. теолог.
teologia *ж., rel.* теологія.
teologiczny *rel.* теологічний.
teorban, -nu, m., muz., hist. тóр-бáн.
teoremat, -tu, m., mat., fil. теорéма.
teoretycznie теоретично.
teoretyczność *ж.* теоретичність, -ності.
teoretyczny теоретичний.
teoretyk, lm. -cy, m. теорéтик.
teoretyzować, -zuję, -zujesz, -zował теоретизувати, -зую, -зуюш.
teoretyzowanie *n.* теоретизування.
teoria *ж.* теорія; *~* marksistowsko-leninowska марксистсько-ленінська теорія; *філос.* *~ odbicia* теорія відображення; *мат.* *~ prawdopodobieństwa* теорія імовірності; *ек.* *~ wartości* теорія вартості; *фіз., мат.* *~ względności* теорія відносності.
teownik *m., spec. див.* теówка.
teowy; żelazo ~we *spec.* таврóве залізо.
teozof, lm. -fowie, m., rel. теосóф.
teozofia *ж., rel.* теосóфія.
teozoficzny *rel.* теософічний.
teówka *ж., spec.* 1) таврóве залізо; 2) таврóва бáлка.
terać *przest. 1)* (со) марнотрати́ти, -тра́чу, -тра́тиш, гáйнувати, -нью, -нью́ш, розтрíнькувати, -кую, -куюш; *~ majątek* марнотратити (га́йнувати, розтрíнькувати) майно́; (*убрання тощо*) зно́шувати, -шую, -шуюш; (*здоров'я, сили*) висна́жувати, -жую, -жуюш; 2) (kim, czym) поневі́ряти (ким, чим); *// ~ się* поневі́рятися.
terakota I *ж.* теракóта.

terakota II *nieodm., przym. (про колір)* цегляний, цеглистий.
terakotowy 1) теракóтовий; 2) (*про колір*) цегляний, цеглистий.
terapeuta, -ty, lm. -ci, m., med. терапéвт.
terapeutyczny *med.* терапéвтичний.
terapeutyk, lm. -cy, m., med. див. **terapeuta**.
terapeutyka *ж., med.* терапéвтика.
terapia *ж., med.* терапія.
terarium, lp. nieodm., lm. -ria, -riów, n. терáрій, терárium.
terasa *ж.* терáса.
teraz *przst.* тепéр; *◇* па ~ на цей раз.
teraźniejszość *ж.* 1) тепéрішність, -ності, тепéрішне, -нього, сучáсність; 2) тепéрішність. *Пор. teraźniejszy*.
teraźniejszy 1) тепéрішний, сучáсний; *~ sze* роко́леніє сучáсне (тепéрішнє) поко́ління; 2) *грам.* тепéрішний; *czas ~* тепéрішний час, -су.
tercet, -tu, m. 1) муз. терцéт, -ту; 2) *поет.* терцéт, -та.
tercja *ж., muz. i in.* терція.
tercjan, lm. -ni a. -nowie, m., szk. пéдель (*у школі*).
tercyna *ж., poetyc.* терці́на.
terefer! *wkrz., pot.* дурні́ця! нісе́нітниця!
terem, -mu, m. тéрем.
teren, -nu, m. 1) місцéвість, -вості; *~ pagórkowaty* горбáста місцéвість; *~ zamieszkały* насéлена місцéвість; (*точніше визначений*) теритóрія; *~ kolejowy* залі́знична теритóрія; *па ~ nie* міáста на теритóрії міáста; (*військ.* — звичайно) ра́йон, -ну; *~ operacyjny* ра́йон оператíвних ді́й; 2) (*перен.* — *про сферу діяльності*) по́ле, нівá; *grasował* па́ тут ~nie працюва́в на цьóму полі́ (на цій ніві); *◇ геол.* ~пу́ *naftowe* нафтоно́сі землі́, -мéль.
terenowy місцéвий; *władze ~we* місцéві óргани, -нів; *◇ samochód ~* всюдихі́д, -хóда.

terenoznawstwo *n.* топографія.

terenówka *ż.* всодихід, -хода.

Teresa Тереза.

terier *m.* (порода собак) тер'єр, -ра.

terkot, -tu, m. торохтіння; цокотіння. *Пор.* **terkotać.**

terkotać, -koczę, -koczesz (*rzadziej -kocę, -kocesz*), **-kotał** торохтіти, -хчу́, -хтіш; (*перен.* — *ще*) цокотіти, -кочу́, -котіш.

terkotka *ż.* *див.* **tarkotka.**

terlica I *ż.* дерев'яне сідло.

terlica II *ż., roln.* тіпálка, терниця, терлиця.

termiczny fiz., tech. термічний.

termidor *m., hist.* термідор, -ра.

termin I, -nu, m. 1) строк, -ку; термін, -ну (*заст.*); ~ *dosta w y* строк доставки; ~ *płatności* строк платежy; ~ *prekluzyjny* останній строк; *stawić się na ~* явитися в строк; ~ *upływa (w y g a s a)* строк кінчається; 2) *дореv.* час (строк, термін) навчання ремесла; 3) *юр.* виклик у суд; *там ~* *па j u t r o* на завтра викликали мене в суд; *o d d a ć s ł o r s a d o ~ n u* (від)дати хлопця вчитися ремесла; *w y k o p a ć p r z e d ~ n e m* виконати дотроково.

termin II, -nu, m., nauk. термін, -ну.

terminarz, lm. -rze, m. 1) календарний блокнот; 2) календарна розписка (календарний розклад) занять.

terminatka *ż., przest.* короткий спісок, -ску.

terminator, lm. -rzy, m., dorew. учень-практикánt у ремісника.

terminatorka *ż., dorew.* учениця-практикántка у ремісника.

terminologia *ż.* термінологія.

terminologiczny термінологічний.

terminować, -nuję, -nujesz, -nował dorew. вчитися у майстра ремесла.

terminowość термінóвість, -вості.

termin w y 1) своєчасний; ~ *w e d o s t a w y* своєчасні поставки, -вок; 2) (*невідкладний*) термінóвий.

termit I, -ta, m., ent. (termes) терміт, -та.

termit II, -tu, m., chem., tech. терміт, -ту.

termitowy термітний.

termobarometr, -ru, m. термобарометр, -ра.

termochemia *ż.* термохімія.

termochemiczny термохімічний.

termodynamiczny fiz. термодинамічний.

termodynamika *ż., fiz.* термодинаміка.

termoelektryczność *ż.* термоелéктрика.

termoelektryczny термоелектричний.

termofikacja *ż., tech.* теплофікація.

termofizyka *ż.* термofізика.

termofor, -ru, m., med. термофóр, -ра.

termograf, -fu, m., meteor. термóграф.

termografia *ż., med.* термографія.

termoizolacja *ż., tech.* термоізоляція.

termojądrowy термóядерний; *b g o ń ~ w a* термóядерна збрóя.

termomagnetyzm, -mu, m., fiz. термомагнетізм, -му.

termometr, -ru, m. термóметр, -ра.

termometryczny fiz. термометричний.

Termopile, -pil, blp. Фермопіли, -піл.

termoregulator m., tech. терморегулятор, -ра.

termos, -su, m. термос.

termoskop, -pu, m., tech. термоскоп.

termostat, -tu, m., tech. термостат.

termostatyka *ż.* термостатика.

termosyfon, -nu, m., tech. термосифон.

termoterapia *ż., med.* термотерапія.

termy, term, blp., hist. терми (*под. терм*).

terpen, -nu, m., chem. терпén, -ну.

terpentyna *ж.* скипидар, -ру;
~ *francuska* французський
скипидар.

terpentynowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*
bot. (*pistacia*) фісташкове де-
рево, фісташка, фісташник.

terpentynowy скипидарний.

terpeny, -nów, *blp., chem.* терпén,
-ну.

Terpsychora *mit.* Терпсихора.

terrarium, *lp. nieodm., lm.* -ria,
-riów, *n.* терарій, тераріум.

terror, -ru, *m.* терор, -ру.

terrorysta, -ty, *lm.* -ści, *m., polit.*
терорист.

terrorystyczny *polit.* 1) терористич-
ний; 2) (що стосується терори-
ста) терористський.

terroryzm, -mu, *m., polit.* теро-
ризм, -му.

terroryzować, -zuje, -zujesz, -zował
тероризувати, -зую, -зуюш.

terroryzowanie *n.* тероризування.

terytorialnie територіально.

terytorialny територіальний.

terytorium, *lp. nieodm., lm.* -ria,
-riów, *n.* територія.

Tesalia *ж.* Фессалія.

test, -tu, *m., psych.* тест, -ту.

testament, -tu, *m.* 1) заповіт, -ту;
духівниця (заст.); 2) *rel.* завіт;
Stary, Nowy Testament Ста-
рий, Новий завіт.

testamentalnie за заповітом.

testamentalny *див.* testamentowy.

testamentariusz, *lm.* -sze, *m.* вико-
навець (виконувач) заповіту
(духівниці).

testamentarny *див.* testamento-
wy.

testamentator, *lm.* -rzy, *m.* запові-
дач, -відач.

testamentatorka *ж.* заповідачка.

testamentowy заповідальний.

testator, *lm.* -rowie, *m.* заповідач,
-відач.

testatorka *ж.* заповідачка.

testatorski заповідальний.

testyfikacja *ж., praw.* доказ за по-
середництвом свідків.

teściowa, -wej, *ж.* 1) (мати жінки)
тіща; 2) (мати чоловіка) свек-
руха.

teściowski 1) тєстів; 2) свєкрів.
Por. teść.

teść, *lm.* -ciowie, *m.* 1) (батько
жінки) тєсть; 2) (батько чоло-
віка) свєкор, -кра.

tetanotoksyna *ж., med.* тетаното-
ксін, -ну.

tetrachord, -du, *m., muz.* тетра-
хорд.

tetraedr, -ru, *m., mat.* тетраєдр, -ра,
чотиригранник.

tetraedryczny *mat.* чотиригранний.

tetragon, -nu, *m., mat.* тетрагон,
чотирикутник.

tetralogia *ж., lit.* тетралогія.

tetrametr, -ru, *m., poetyc.* тетра-
метр, -ра.

tetrarcha, -chy, *lm.* -chowie, *m.,*
hist. тетрарх.

tetrarchia *ж., hist.* тетрархія.

tetrastych, -chu, *m., poetyc.* чотири-
вірш.

tetryczec, -czeje, -czejesz, -czal,
-czeli *pot.* 1) ставати буркотлі-
вим; 2) ставати диваком.

tetryczka *ж., pot.* 1) буркотуха;
2) дивачка, чудачка. *Por. tet-*
ryk.

tetryczny *pot.* 1) буркотливий;
2) дивацький, чудацький. *Por.*
tetryk.

tetryk, *lm.* -cy, *m., pot.* 1) бурко-
тун, -на, буркун, -на; 2) (див-
ний) дивак, -ка, чудак.

Teuton, *lm.* -ni *a.* -nowie, *m., hist.*
тевтон.

Teutonia *ж., hist.* тевтонка.

Teutończyk, *lm.* -cy, *m., hist.* *див.*
Teuton.

teutoński *hist.* тевтонський.

teza *ж.* теза.

Tezeusz *mit.* Тезей.

też так само, теж, також.

technąć, technie, techł протухати,
затухати; тұхнути (*розм.*).

technieć, -nieje, -niał *див.* technąć.

tęcza *ж.* райдуга, веселка; *◇* пе-
рен. patrzeć w kogo jak
w ~czę дивитися на когось
з захопленням.

tęczany *див.* tęczowy.

tęczować, -czuje, -czujesz, -czował
poet. вилискувати (мінітися,

гра́ти) ко́льорами ра́йдуги (веселки).

tєczowo як ра́йдуга (веселка).

tєczowy 1) ра́йдужний, веселковий; 2) *перен.* роже́вий; ~ **we** па́dzie je роже́ві наді́ї, -ді́й.

tєczówka *ж., anat. (iris)* ра́йдужна оболонка.

tєdy туди́; тудо́ю (*рі́дше*).

tєgi 1) си́льний, ми́чний; крі́пкий (*рі́дше*); ~ **ga** łodyga ми́чне (тверде́) стеб́ло; ~ **mgóz** си́льний (лю́тий, цу́пкий) моро́з, -зу; ~ **policzek** ми́чний (здо́ровий) ля́пас; ~ **sen** ми́чний (крі́пкий) сон (*род.* сну́); 2) (*про будову тіла*) дебе́лий, по́вний; ~ **ga** kobieta дебе́ла (по́вна) жі́нка; ◊ *перен.* ~ **ga** głowa зді́бна голова́; *перен.* ~ **umysł** визна́чний ро́зум, -му.

tєgo си́льно, ми́чно; крі́пко. *Пор. tєgi.*

tєgosz, *lm. -sze, m., bot. (phormium)* новозеландський льон, -ну.

tєgość *ж.* 1) си́ла, ми́ць (*род.* мо́ці), ми́чність, -ності; 2) дебе́лість, -лості, повнотá. *Пор. tєgi.*

tєpak, *lm. -ki, m., роf.* тупи́ця, тупого́ловний, -вого, тупа́к, -ка́.

tєpawy тупува́тий, тупе́нький; ◊ *мед.* **odgłos** ~ приту́плення (тупи́й, оглу́шений) звук, -ку.

tєpicieł, *lm. -le, m.* вини́шувач, зни́шувач.

tєpiciełka *ж. (про жі́нку)* вини́шувач, зни́шувач.

tєpic I, -**pię**, -**pisz**, -**pił** вини́шувати, -щую, -шуєш, зни́шувати, вигу́блювати, -люю, -люєш.

tєpic II, -**pię**, -**pisz**, -**pił** (*ніж та ін.*) тупи́ти, -плі́б, -пи́ш, приту́плювати, -люю, -люєш; // ~ **się** тупи́тися, приту́плюватися.

tєpieć, -**pieje**, -**pieł** тупи́ти; **brzytwa** ~ **pieje** брита́ва тупі́є (ту́питься); *перен.* **słuch** ~ **pieje** слух тупі́є; *перен.* **umysł** ~ **pieje** ро́зум тупі́є.

tєpo ту́по; ~ **za tєm pєgowanу** ołówek ту́по застрү́ганий олі-

ве́ць, -вця́; ◊ *перен.* па́ука ми ~ і́dzie учення́ (на́ука) ймо́у ва́жко да́ється.

tєpogłowy тупого́ловий, тупо́умний.

tєponosy тупоно́сий.

tєpość *ж.* ту́пість, -пості́.

tєpota *ж.* тупо́умство.

tєpozęby тупозу́бний, з тупи́ми зу́бами.

tєpy тупи́й; *перен.* ~ **pa** głowa тупа́ голова́, тупи́ця; *мат.* ~ **kał** тупи́й кут, -та́; ~ **póž** тупи́й ніж (*род.* ножа́); *перен.* ~ **słuch** тупи́й (слаби́й) слух, -ху; ◊ ~ **ból** глу́хий (приглу́шений) бі́ль (*род.* бо́лю); ~ **umysł** тупо́умство.

tєskliwie *див. tєskno.*

tєskliwość *ж. див. tєskność.*

tєskliwy *див. tєskny.*

tєsknica *ж. див. tєsknota.*

tєsknić, -**nię**, -**nisz**, -**nił** (за ким, за czym) тужи́ти, -жу́, -жиш (за ким, за чим, рі́дко по ко́му, по чо́му), нудьгува́ти, -гую́, -гую́ш, нуді́тися (нуджу́ся, нуді́шся).

tєsknie *див. tєskno.*

tєskno ту́жно, тужли́во; то́скно. *Пор. tєskny.*

tєskność *ж.* ту́жність, -ності́, тужли́вість, -вості́; то́скність, -ності́. *Пор. tєskny.*

tєsknota *ж.* ту́га; ~ **do kraju** ту́га за ба́тьківщи́ною; ~ **ogarnia** кого́ ту́га огорта́є (огорта́є, по́нимáє, бере́) ко́го.

tєskny ту́жний, тужли́вий; (*поез.—ще*) то́скний.

tєtent, -**tu**, *m. (коней)* ту́піт, -поту́; ~ **się rozlega** розляга́ється ту́піт.

tєtniak *m., med. див. aneurysm.*

tєtnica *ж., anat.* арте́рія; ◊ ~ **głowa** па́ аорта́.

tєtnicowy *anat.* арте́ріальний.

tєtnić, -**ni**, -**nił** 1) (*про віз*) гурко́тіти, -коті́ть, гуркотáти, -коче́, торохті́ти, -хті́ть; 2) (*про дзві́н*) дзвони́ти, -ни́ть; 3) (*про звук удару*) грю́кати; 4) (*про відго́мін топоту*) стугони́ти; ~ **ni zień** *mia* стугони́ть землі́а; 5) *фізіол.*

пульсувати, -сѣ, битися (б'ється); *krew* ~*ni* w *żyłach* кров б'ється (пульсѣ) в жилах (у венах); \diamond *перен.* *życie* ~*ni* кипить життя.

tętno *n.* пульс, -су.

tętnorys, -su, *m., med.* 1) (*sphygmograma*) сфiгмограма, пульсова крива; 2) (*sphygmographium*) сфiгмограф, прилад для графічного зображення пульсу.

tężcowy *med.* (*tetanicus*) тетанічний, правцєвий.

tężec, -żca, *lm.* -żce, *m., med.* (*tetanus*) тетанус, стовбняк, -ка, правець, -вця; \diamond ~ *ogólny mięśni* (*spasmus tonicus*) тонічна тривала судорога (спазма).

tężeć, -żeje, -żał 1) твердіти, тверднути, тужавіти; *ziemia* ~*żeje* земля твердне; (*pro ridynu*) гуснути; *warpo* ~*żeje* вапно гусне; (*pro тіло*) костеніти; *ciało zmarłego* ~*żeje* тіло померлого (небіжчика) костеніє; 2) (*набирати сили*) дужчати, кріпшати, ставати дужчим; *mózg* ~*żeje* мороз дужчає (кріпшає).

tężnia *ż.*, *spec.* градiрня.

tężnik *m., bud.* розпiрка.

tężyć, -że, -żysz, -żył *przest.* 1) напружувати, -жую, -жуеш; ~ *wzrok* напружувати зір; 2) (*ridynu*) згущати; ~ *sól* в *tężni* згущати сіль у градiрні.

tężyzna *ż.* снага.

tfe! *wkrz.* *div.* tfu!

tfu! *wkrz.* тьху!

tfy! *wkrz.* *div.* tfu!

tiara *ż.* ко́сц. тіара.

tik, -ku, *m., med.* тик, -ку.

tik-tak (*про цокання годинника*) цок-цок.

tilanina *ż.*, *chem.* тиланін, -ну.

tilbury nieodm., przest. тильбюри (невідм.).

tiul, -lu, *m., tkac.* тюль, -лю.

tiulowy *tkac.* тюльовий.

tj. (*to jest*) *skr.* то́бто; се́бто, це́бто (*pidше*).

tkacki *tkący*кий; *wugoby* ~*kie* *tkący*кі вироби, -бів.

tkacko-przędzalniczy *tkący*копрядильний.

tkactwo *n.* *tkáctwo*; ~ *bawełniane* бавовняне *tkáctwo*.

tkacz, *lm.* -cze, *m.* ткач, -ча.

tkaczka *ż.* тка́ля.

tkaczowa, -wej, *ż.* (*жінка ткача*) тка́чиха.

tkać 1 *tkáti* (тчу, тчеш); \diamond ~ *kogonki* плести мережива; *перен.* ~ *plótno* ра́jesze займáтися некорисною роботою.

tkać II *súnuti*, тикати.

tkalnia *ż.* тка́чка фабрика, тка́льня.

tkanie *n.* тка́ння.

tkanina *ż.* тка́нина; ~ *wełniana* шерстя́на (вовня́на) тка́нина.

tkanka *ż.*, *anat.* (*tela*) тка́нина; *med.* *przeszczepianie* ~*nek* (*transplantatio*) транспланта́ція (пересáджування) тка́нин.

tkankowaty *anat.* тка́ниноподі́бний.

tkankowy *anat.* тка́нинний.

tkany *tká*ний.

tkarka *ż.* тка́цький верста́т.

tkliwie *чутли́во*, чу́ло.

tkliwość *ż.* чу́тливiсть, -вості, чу́листь, -лості.

tkliwy *чутли́вий*, чу́лий.

tknać, -ч, -niesz, -nął, -nęł *dok. div.* *tykać* III.

tknięcie *n.* 1) до́торк, -ку; ~ *wiatru* до́торк ві́тру; 2) *перен.* по́штовх, -ху.

tknięty 1) прои́нятий; ~ *miłością*, *miłosierdziem*, *współczuciem* прои́нятий любóв'ю, милосер́дям, співчу́т'ям; 2) (*паралічем*) розби́тий.

tkwić, -wi, -wil (*про щось, що застрягло глибоко*) знахо́диться, -диться, бу́ти; *kula* ~*wi* *jeszcze* в га́ніє ку́ля знахо́диться (є) ще в ра́ні; *tu* ~*wiła* *główna przyczyna* в цьо́му бу́ла головна́ (основна́) при́чина; (*про щось, що, застрявши, виступає назовні*) сти́рчати, -чіть; *gwóźdź* ~*wi* в *ścianie*

pie цвях стирчить в стіні; $\diamond \sim$ в рамієсі врізатися (запáсти) в пам'ять.

tleć, **tleje**, **tłā** тліти; (*перен.* — *ще*) жéврити; *drzewo tleje* дрóва тліють; *перен.* w jego sercu **tłāła** jeszcze iskierka miłości в його сéрці жéвріла ще іскорка любові.

tlen, -*nu*, *m.*, *chem.* кйсьень, -сню.

tlenek, -*nku*, *m.*, *chem.* óкис, -су; $\diamond \sim$ węgla вуглекйслий газ, -зу; \sim gliny глинозём, -му.

tlenowy chem. кйсьнёвий.

tlić się, **tli**, **tlił** *див.* **tleć**.

tło *n.* 1) фон, -ну, тло; \sim historyczne історйчний фон, історйчне тло; na białym **tle** на білому фóні (тлі); на **tle** wydarzeń на фóні (на тлі) подій; 2) *перен.* грунт, -ту; chłoba на **tle** dziedzicznym хворóба на грóнті спадкóвості; \diamond komplikacje на **tle** grypu ускладнення внаслідок грипу.

tłocarka *ż.*, *druk.* відбивна машйна, відбивний станóк, -нкá.

tłoczarz, *lm.* -*rze*, *m.* 1) *спец.* пресувáльник; 2) *друк.* відбивáльник.

tłoczący tech. нагнітáльний; pompa \sim са нагнітáльний насóс.

tłoczek, -*czka*, *m.*, *zdr.*, *tech.* невеличкий поршень, -шня.

tłocznia *ż.* 1) *тех.* прес, -су; \sim hydrauliczna гйдравлйчний прес; 2) *друк.* друкáрський верстáт; 3) *спец.* валяльня.

tłocznie: było \sim був великий нáтовп, булá велика тйсьнотá.

tłocznik I, *lm.* -*cy*, *m.* *див.* **tłoczarz**.

tłocznik II, *lm.* -*ki*, *m.*, *spec.* шприц.

tłoczno *див.* **tłocznie**.

tłoczny tech. *див.* **tłokowy**.

tłoczyć, -*czę*, -*czysz*, -*czył* 1) да-вйти, -влóу, -виш, тйснути; (*ногами*) топáти, -пчý, -пчеш; 2) (*соки з фруктів і т. п.*) видáвлювати, -люю, -люєш, вистискáти; 3) (*у що*) напихáти;

4) *друк.* відбивáти, тйскати, тйснути; $// \sim$ się тйснути́ся; (*про юрбу* — *ще*) тóвпитися, -питься; • *lud.* \sim czy się w drzewi нарóд тóвпиться пéред дверíма (двермí); góź nie myśli \sim czą się do głowy рíзнi думкí тйснуть́ся до голóвi.

tłok I, -*ku*, *m.* тиск, -ку, тйсьнотá, тйсьнява, нáтовп, -пу.

tłok II, -*ka*, *m.*, *tech.* поршень, -шня; *спец.* валяльний товкáч, -чá.

tłoka *ż.*, *przest.* (*робота не за плату, а за угощення*) толокá.

tłokarnia *ż.* 1) валяльня; 2) (*для вина*) точйло.

tłokarz, *lm.* -*rze*, *m.* *див.* **tłoczarz** I.

tłokno *n.* толокнó.

tłokowy tech. поршнёвий; maszyną \sim wa поршнёва машйна; szor \sim поршнёвий пáлець, -льця.

tłomoczek, -*czka*, *m.*, *zdr.* *див.* **tłumoczek**.

tłomok *m.* *див.* **tłumok**.

tłuc, **tłukę**, **tłuczysz**, **tłukł** 1) товк-тй, -вчý, -вчéш; \sim w stępie товктй в стýпі; 2) (*скляні і т. п. предмети*) бйти (б'ю, б'еш), трошйти (трошý, трóщиш); 3) (*у двері,шиби тощо*) стýкати, грйкати, калатáти; 4) (*kogo*) *перен.* розм. товктй, лупцю-вáти, -цйóу, -цйóеш, лупйти, -плю-, -пиш, дубáсити, -бáшу, -бáсиш, мотлошйти, чухрáти, духопéлити, гатйти (гачý, гáтиш); $// \sim$ się 1) товктй́ся; \sim jak Marek po piekle товктй́ся, як Мáрко по пéклу; 2) бйтй́ся, трошй́тися; 3) (z kim) товктй́ся, бйтй́ся; \diamond serce \sim cze się сéрце стукóче (сáче, калатáе).

tłucz *ż.* мйсьиво.

tłucza *ż.* *див.* **tłucz**.

tłuczarka 1) *тех.* дробáрка, дробйлка; 2) дробйльний цех, -ху.

tłuczek, -*czka*, *m.* товкáчик.

tłuczeń, -*cznia*, *m.* щёбйнь, -беню, щёбйнка.

tłuczka *ż.* *див.* **tłuczarka**.

tluczkarnia *ж. див. tluczarka.*

tluczarski дробильний, роздрібно-вальний.

tluczkarz, *lm. -rze, m.* дробильник, роздрібноувач.

tluczony товчений; *pieprz* ~ товчений перець, -рцю; *ga pa* ~ па забите місце, ушиб, -бу.

tluk *m.* товкáč, -чá.

tluka *ж. 1)* стúпа; *2)* *заст. див. tluka.*

tlum, -*mu, m.* юрбá, юрмá, нáтовп, -пу; ~ *ludzi* юрбá нарóду (людéй), нáтовп.

tlumacz, *lm. -cze, m. 1)* перекладáч, -чá; *2)* тлумáч, -чá; відгáдувач. *Пор. tłumaczyć.*

tlumaczenie *n. 1)* перéклад, -ду; *2)* тлумáчення, пояснювання; відгáдування; *пор. tłumaczyć 1, 2; //~ się* випрáвдування себе.

tlumaczka *ж. 1)* перекладáчка; *2)* тлумáчка; відгáдувачка. *Пор. tłumaczyć.*

tlumaczyć, -*czę, -czysz, -czył 1)* перекладáти; ~ *z języka rosyjskiego* перекладáти з російської мóви; *2)* (роз'яснити зміст, значення, розуміння) тлумáчити, поясняти, пояснювати, -нюю, -нюеш; ~ *według swego widzimisię* тлумáчити (пояснювати) по своїй вподóбі; (*сни*) відгáдувати, -дую, -дуеш; *//~ się 1)* перекладáтися; *2)* тлумáчитися, пояснятися, пояснюватися; відгáдуватися; *3)* (*вчинки тощо*) випрáвдуватися, -дуюся, -дуєшся.

tlumek, -*mku, m., zdr. див. tłum.*

tlumiciel, *lm. -le, m.* затіскувач; ~ *krytyki* затіскувач критики.

tlumić, -*mię, -misz, -mił 1)* придúшувати, -шую, -шуеш; ~ *ogień porożem* придúшувати вогóнь пóпелом; (*пожежу*) гасити (гашú, гáсиш); (*звук, стогін*) глушіти, -шú, -шиш; *2)* (*перен. — почуття*) заглушáти, заглушувати, -шую,

-шуеш; (*гнів*) гамувáти, -мúю, -мúеш, вгамóвувати, -вую, -вуеш, побóрювати, стрíмувати, -мую, -муеш; *3)* (*сльози*) стрíмувати; *4)* (*повстання*) придúшувати; *5)* (*критику*) затіскувати, -кую, -куеш; *//~ się 1)* тóвпитися, -плюся, -пишся; *2)* *розм.* товктíся, -вчúся, -вчéшся.

tlumik *1, -ku, m., zdr. див. tłum.*

tlumik *II, -ka, m. 1')* *тех.* глушитель; *2)* *муз.* сурдінка; *gła z ~kiem* грáти під сурдінку.

tlumnie юрбóю, нáтовпом; *przyszedli* ~ прийшли юрбóю.

tlumno *див. tłumnie.*

tlumny мáсовий, багатолóдний; ~ *zjazd* мáсовий з'їзд, -ду.

tlumoczek, -*czka, m., zdr. клúночок, -чка.*

tlumok *m.* клúнок, -нка.

tlusto жíрно; мáсно; ~ *jadać* жíрно (мáсно) їсти. *Пор. tłusty 1.*

tlustosz *m., bot. (pinquicula)* товстянка.

tlustość *ж. 1)* жíрність, -ності; глáдкість, -кості, опáсистість, -тості; мáсність. *Пор. tłusty 1.*

tlusty *1)* жíрний; (*вгодований — ще*) гладкий, опáсистий; (*насичений жиром — ще*) масний; (*про землю — ще*) тóчний; *druk. ~ druk* жíрний шрифт, -ту; ~ *te mięso* жíрне м'ясо; ~ *ta plama* жíрна (масná) пляма; ~ *węgiel* жíрне вугілля; *2)* (*перен. — непристойний*) масний, сáльний; ~ *dowcip* масний (сáльний) дóтеп, -пу.

tluszcz, -*czu, lm. -cze, m.* жир, -ру.

tluszcza *ж., książ. 1)* нáбрід, -роду, пóтолоч, -чі; *2)* *заст. див. tłum.*

tluszczak *m., med. (lipoma)* лiпóма, жировик, -ká, жировий óпух, -ху.

tluszczakowy: *guz* ~ жировий óпух, -ху.

tluszczowy жировий; *♦ anat. gruczoł* ~ сáльна зáлоза.

tluszczycza *ż.*, *med.* (*lipaemia*) ліпемія, збільшення кількості жиру в крові.

tluszczyć, **tluszczyć**, **tluszcisz**, **tluszcil** 1) мастити (мазати) жиром (маслом); 2) бруднити (плямити, ялózити) жиром.

tluszczyć, **-cieję**, **-ciejesz**, **-ciał**, **-cieli** жирити, гладнути, гладшати.

tluszcioch, *lm.* **-chowie**, *m.*, *pot.* товстун, -на.

tluszciocha *ż.*, *pot.* товстуха, товстуля, гладуха.

tluszcioszek, **-szka**, *lm.* **-szkowie**, *m.*, *pieszcz.* *pot.* товстунчик.

tluszcioszka *ż.*, *pieszcz.* *pot.* товстушка.

tlusciuchno *pieszcz.* *div.* **tlusciutko**.

tlusciuchny *pieszcz.* *div.* **tlusciutki**.

tlusciutenki *pieszcz.* жирненький; гладенький. *Пор.* **tlusty**.

tlusciutki *pieszcz.* жирненький; гладенький. *Пор.* **tlusty**.

TMJP (*Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego*) *skr.* Товариство любителів польської мови.

to 1) *спол.* то; ~ **placze**, ~ **śmieje się** то плаче, то сміється; ~ **tak**, ~ **owak** то сьак, то так; ~ **ten**, ~ **ów** то цей, то той; 2) *част.* то, це; **gdzie** ~ **opiera** де-то він тепер? **kogo** ~ **ja widzę** когось же я бачу? **jak** ~ **tak** як це так? 3) *займ.* *div.* **ten**.

toaleta *ż.* туалет, -ту.

toaletowy туалетний.

toast, **-tu**, *m.* тост, -ту; **wzposić** ~ проголошувати тост.

toastować, **-tuje**, **-tujesz**, **-tował** проголошувати тост.

tobolek, **-łka**, *m.*, *zdr.* клуночок, -чка.

tobółka *ż.* *div.* **tobół**.

tobół, **-bołu**, *m.* пака, тюк, -ка.

toczak *m.*, *tech.* точіло.

toczek, **-czka**, *m.* круглий капелюшок, -шка.

toczenie *n.*, *spec.* обто́чка; (недокон.) — (ще) обто́чування; ~ **kształtowe** фасонна обто́чка.

toczeń, **-cznia**, *lm.* **-cznie**, *m.*, *med.*

(*lupus*) вовк, вовчак, -ка, вóвчий лишай, -шаю.

toczki, **-ków**, *blp.*, *sport.* ро́лики, -ків.

tocznia *ż.*, *spec.* обто́чувана по-вóрхня.

tocznik, *lm.* **-cy**, *m.* *div.* **tokarz**.

toczony 1) то́чений; **w urobę** ~ **ne** то́чені ви́роби, -бів; 2) **peren.** ви́точений; 3) (*на точили*) наго́стрений, ви́гострений.

toczownia *ż.*, *spec.* то́чильня.

toczownik, *lm.* **-cy**, *m.*, *spec.* шліфува́льний.

toczyć I, **-czę**, **-czysz**, **-czył** 1) то́чити, **-чү**, **-чиш**; (*на точили* — *ще*) го́стри́ти, **-рю**, **-риш**; ~ **figurki** то́чити фігу́рки; ~ **pół**, **brzytwę** то́чити (го́стри́ти) ніж, брі́тву; **robak** ~ **czy drzewo** черв то́чить де́рево; 2) (*перен.* — *про горе тощо*) гри́зти, **-зé**; **ból** ~ **czy serce** бі́ль гри́зе се́рце; // ~ **się** то́читися.

toczyć II, **-czę**, **-czysz**, **-czył** (*pidinu*) то́чити, **-чү**, **-чиш**, **ciditi**, **-джү**, **-диш**; ~ **wino** з **beczki** то́чити (ци́дити) ви́но з бо́чки; **ł** ~ **łzu** проли́вати (лі́ти) сльо́зи; // ~ **się** то́читися, **ciditi**ся.

toczyć III, **-czę**, **-czysz**, **-czył** ко́тити (ко́чү, ко́тиш); ~ **kamień** з го́ру ко́тити з го́ри ка́мінь; **rzeka** ~ **czy fale** ри́ка ко́тить хви́лі; // ~ **się** ко́титися; **fortuna** **kołem się** ~ **czy** ша́стя ми́нливе.

toczyć IV, **-czę**, **-czysz**, **-czył** (*botybu toщо*) ве́сти (ведү, ве́дэш); // ~ **się** ве́стися; ~ **czyły się** **roz mowu** ве́лися ро́змови.

toczydło *n.*, *tech.* то́чйло.

toczydłowy то́чйльни́й, го́стрильни́й.

toć а́дже ж.

toga *ż.*, *hist.* то́га.

toina *ż.*, *bot.* *div.* **toja**.

toja *ż.*, *bot.* (*apocynum*) ке́ндір, -рю.

tojad, **-du**, *m.*, *bot.* (*aconitum*) а́ко-ні́т, -ту, то́я.

tojeść *ż.*, *bot.* (*lysimachia*) вербо-зілля.

tok I, **-ku**, *m.* перéбiг, -гу, хiд (род. хóду); ~ *myśli* хiд думок; ~ *sprawy* хiд (перéбiг) справ; *w pełnym ~ku* в повному рýci (хóди); ~ *zdarzeń* хiд (перéбiг) подій; ~ *w ~ku* *rozмову* під час розмови.

tok II, **-ku**, *m.* тiк (род. тóку).

tokaj, **-ja** *a.* **-ju**, *m.* тока́йське вино, тока́й, -каю, тока́йське, -кого.

tokajski тока́йський.

tokarczyk, *lm.* **-ki**, *m.* 1) токарéнко; 2) учёне токаря.

tokarka *ż.* токар́ний (токарський) верстат.

tokarnia *ż.* токарня.

tokarski токар́ний, токарський; ~ *ka* робота токарна (токарська) робота; *warsztat ~* токар́ний (токарський) верстат.

tokarstwo *n.* токарство.

tokarz, *lm.* **-rze**, *m.* то́кар, -ря.

tokarzowa, **-wej**, *ż.* дру́жина то́каря, токарíха.

tokata *ż.*, *muz.* то́кката.

Tokio *nieodm.*, *n.* Тóкіо (невідм.).

tokologia *ż.*, *med.* то́кологія.

tokować, **-kuje**, **-kował** *myśl.* то́кувати, -ку́є, кльóчити.

tokowisko *n.*, *myśl.* то́ковище.

toksyczność *ż.*, *med.* то́ксичність, -ності.

toksyczny *med.* то́ксичний.

toksykolog, *lm.* **-logowie** *a.* **-lo-**
dzy, *m.* то́ксиколо́г.

toksykologia *ż.* то́ксиколо́гія.

toksykologiczny то́ксиколо́гічний.

toksyna *ż.*, *med.* то́ксин, -ну.

tolerancja *ż.* то́лерантність, -ності.
терпíмість, -мості.

toleranccki *div.* то́леранцýнy.

tolerancyjnie то́лерантно, терпíмо.

tolerancyjny то́лерантний, терпí-
мий.

tolerant, *lm.* **-nci**, *m.* то́лерантна
людíна.

tolerantka *ż.* то́лерантна жінка.

tolerować, **-ruje**, **-rujesz**, **-rował**
(*kogo, co*) ставíтись то́лерантно
(до кóго, до чо́го), по́турати (ко-

мý, чо́мý); ~ *czyje* *przeko-
pania* ставíтись то́лерантно до
чи́х *przekonañ*; *o nie mogę
więcej ~ tego* не мóжу
дóльше терпíти (знóсити) чо́го.

tolidyna *ż.*, *chem.* то́лідин, -ну.

toluol, **-lu**, *m.*, *chem.* то́луол, -лу.

tołub, **-bu**, *m.* *przest.* ко́жух.

tom, **-mu**, *m.* то́м.

tomahawk *m.* томагáвк.

tomaszyna *ż.*, *hut.*, *roln.* то́мас-
шлáк, -кy.

Tomasz Хо́мá.

tombak, **-ku**, *m.*, *hut.* то́мпáк, -кý,
лату́нь, -ні.

tombakowy *hut.* то́мпакóвий, ла-
ту́нний.

tomik, **-ku**, *m.* то́мик.

tomilek, **-lka**, *m.*, *bot.* (*heliotro-
pium*) ге́ліотро́п.

tomisko *n.*, *zgr.* то́мище.

tomowy: *dzieło ~we* одното́м-
ний твiр (род. твóру), одното́м-
ник.

ton, **-nu**, *m.*, *fiz.*, *muz.* *i in.* то́н,
-ну; *перен.* *dobry ~* до́брый
то́н (заст); *перен.* *padał ~*
зада́вати то́н; ~ *niski* низький
то́н; *mal. obraz w rogo-
dym ~nie* ма́люнок в спо́кій-
них то́нах; ~ *rozказujący*
влад́ний то́н; *перен.* *spruścić
z ~ni* зні́зити то́н.

tona *ż.* то́нна.

tonacja *ż.*, *muz.* то́нальність, -но-
сті; ~ *durowa* мажóрна то́-
нальність; ~ *molowa* мiнóр-
на то́нальність.

tonacyjny *muz.* то́нальний.

tonaż, **-żu**, *m.*, *mor.* то́нна́ж, -жу.

tonać, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** то́ну-
ти, -ну́, -неш, пото́пати; *перен.*
пото́пати, уто́пати; *прик.* ~ *się
brzytwy się chwytą* хто
пото́пає, той і за со́ломiнку (за
нiж, за брит́ву) хапа́ється; *пе-
рен.* ~ *w rozkoszach* пото́-
пати (купáтися) в ро́зкошах;
◇ ~ *w długach* по́гружа́ти
в борга́х; ~ *w łzach* зали-
ва́тись слёзо́ами.

toniczny *muz. i in.* то́нічний.

tonięcie *n.* пото́пáння.

tonifikator, *lm.* -rzy, *m.*, *rad.* тон-мейстер, -ра.

tonika *ż.*, *muz.* тоніка.

tonka *ż.*, *bot.* (*anthoxanthum*) пахуча трава.

tonować, -nuje, -nujesz, -nował *mał.*, *fol.* давати відтінок, відтіняти.

tonsura *ż.*, *kośc.* тонзюра.

toń *ż.* 1) глибина, глиб, -бу, глибнь, -ні, глибочінь; *перен.* w ~niach duszy в глибині душі; 2) *риб.* тonya; *♦* ~nie mórgz пучина морська.

topaz, -zu, *m.*, *min.* топаз, -зу.

topazowy *min.* топазовий.

topiarnia *ż.* топильня вoскy.

topiciel, *lm.* -le, *m.*, *spec.* 1) (во-ску, журу) топильник; 2) (ме-талу) плавильник.

topiczny *med. i in.* топічний.

topić I, -pię, -pisz, -pił топіти, -плю, -пиш; *перен. розм.* ~ go-baka заливати (топіти) горе; *♦* ~ w kim wzrok втуплювати погляд (оці) в кого; //~ się топітися.

topić II, -pię, -pisz, -pił 1) (жури, віск тощо) топіти, -плю, -пиш; 2) (метали) плавити, -влю, -виш; 3) (*перен.* — майно) розтрачувати, -чую, -чуеш, розтрінкувати, -кую, -куеш, марнувати, -ную, -нуєш; //~ się 1) топітися; 2) плавитися; 3) *перен.* танути.

topiel *ż.* 1) глибина, глибнь, -ні; (морська — це) пучина; 2) (ко-ловорот в глибоких місцях рі-ки) вир, -ру; *♦* u jśc ~li унік-нути утоплення (потоплення).

topielczy який (що) стосується утоплення.

topielec, -lca, *lm.* -lcy, *m.* 1) утоп-леник; 2) *міф.* водяник, -ка.

topielica *ż.* 1) утоплениця, утопле-на; 2) *міф.* русалка.

topielisko *n.* 1) трясовина; 2) *див.* topiel.

topielisty півний глибоких місць (вірів).

topielnia *ż.*, *hut.* плавильня.

topienie I *n.* топлення.

topienie II *n.* 1) топлення; 2) плав-лення, плавка. *Пор.* topić II, 1, 2.

topika *ż.*, *fil.* топіка.

topinambur, -ru, *m.* *bot.* (*helian-thus tuberosus*) земляна груша, топинамбур, -ра.

topliwość *ż.* плавкість, -кості.

topliwy плавкий.

topnia *ż.* *див.* topielnia.

topnieć, -nieje, -niał 1) танути, розтавати, -тає; śnieg ~nieje сніг тоне (розтає); 2) (*про віск, жир*) топітися, -питься; (*про метали*) плавитися, -виться; 3) *перен.* танути; majątek ~nieje майно тоне.

topnik *m.*, *tech.*, *hut.* плавець, -вня.

topnistość *ż.* *див.* topliwość.

topny *див.* topliwy.

topograf, *lm.* -fowie, *m.*, *geod.* то-пограф.

topografia *ż.*, *geod.* топографія.

topograficznie *geod. i in.* топогра-фічно.

topograficzny *geod. i in.* топогра-фічний; *мед.* anatomia ~на топографічна анатомія; mapa ~на топографічна карта.

topola *ż.* тополя.

topoli тополівий.

topolina *ż.* 1) тополёве дерево, то-полёвий матеріал, -лу; 2) *див.* topolnik.

topolka *ż.*, *zdr.* тополька.

topolnik *m.* тополёвий гай (*род. gaju*).

topologia *ż.*, *mat.* топологія.

topologiczny *mat.* топологічний.

topolowy тополівий.

topolówka *ż.*, *bot.* (*althaea*) альтея, рожь.

toponomastyka *ż.*, *lingw.* топоно-мастика.

toporeczek, -czka, *m.*, *zdr.* сокіроч-ка, топірчик.

toporek, -rka, *m.*, *zdr.* сокірка, то-поріць, -пірця.

topornik, *lm.* -cy, *m.* сокірник.

toporowy сокірний.

toporzysko *n.* 1) (рукоятка) топо-ріще, сокіріще; 2) *збіл.* сокі-рисько.

topór, -pora, m. сокіра, топір, -порá.

tor I, -ru, m. 1) ко́лія; (*зал. — ще*) полотно́; ~ kolejowy залізни́чна ко́лія; полотно́ залізни́ці; ~ przetokowy маневро́ве полотно́; маневро́ва ко́лія; *перен.* wejść na powe ~gu ста́ти на нову́ ко́лію (пу́ть); 2) *військ.* траєкто́рія; ~ lotu ро́систи траєкто́рія льо́ту снаря́да; \diamond *зал.* ~ bocpny бі́чна (запасна́) лі́нія (пу́ть); *ел.* ~ dalekopóšny лі́нія да́леко́ї переда́чі; *спорт.* ~ do wyscigów kolarskich вело́дром, -му; *спорт.* ~ do wyścigów konnych іпо́дром; ~ kolarski тре́к, -ку, вело́спі́дна до́ріжка; *перен.* ~gu ро́кожо́ве мі́рні шля́х, -хів; *перен.* potoczy się swoім ~gem пі́ти сво́ім шля́хом; *перен.* sprowadzić rozmowę na inne ~gu да́ти розмо́ві і́нший на́пря́м, поверну́ти розмо́ву на і́ншу те́му; *зал.* ~ ślepy тупі́к, -ка́; *спорт.* ~ słodny фарва́тер, -ра.

tor II, -ru, m., chem. то́рій, -рію.
tora ž., rel. то́ра.

torba ž. 1) то́рба; ~ podróżna доро́жня то́рба, сакво́яж; *перен.* zast. rójść z ~bami пі́ти з то́рба́ми, пі́ти на же́бри, пі́ти по́миру; *перен.* zast. ruścić z ~bami пу́стити з то́рба́ми; 2) *зоол., анат.* сýмка; \diamond ~ musliwska ягдта́ш, -ша́; ~ pasze ре́птух.

torbacz, lm. -cze, m., zool. (marsupialis) сумча́тка.

torbacze, -czy, блр., zool. (marsupialia) сумча́сті, -тих.

torbeczka ž., zdr. сýмочка, то́рби́ночка.

torbiak m., med. (cystoma) мі́шечкува́тий о́пух, -ху.

torbiarz, lm. -rze, m. 1) ви́робни́к то́рб; 2) *заст.* жебра́к, -ка́.

torbiasty то́рбинувати́й, то́рбинкува́тий, то́рби́нчастий; \diamond *мед.*

nerka ~ta (*hydronephrosis*) во́дя́нка ни́ркови́х мисо́к.

torbiel, lm. -le, m., med. (cystis) кіста́, пухи́р, -ря́, мішо́к, -шка́.

toreador, lm. -rzy, m. то́реадо́р, -ра.

torebka ž. 1) сýмка, то́рби́нка; (*пане́рова*) міше́чок, -чка, ку́льо́к; -лька́; 2) *зоол., анат. див.*
torba 2.

torebkarz, lm. -rze, m. ви́робни́к жіно́чих сýмок.

torebkowaty anat. (capsularis) ка́псу́льний, ка́псуля́рний.

torebkowy сýмочний, сýмковий, то́рбинко́вий.

torebnik m., zool. див. torbacz.

torf, -fu, m. то́рф, -фу; \diamond ~ praso w anu гідро́то́рф.

torfiany то́рфови́й, то́рф'яни́й.

torfiarka ž., tech. то́рфори́з.

torfiarnia ž. то́рфоро́зробка́.

torfiarstwo n. то́рфодо́бува́ння, то́рфовидо́бува́ння.

torfiarz, lm. -rze, m. (robтник na torfoporozrobie) то́рф'яни́к, -ка́.

torfiasty то́рф'яни́стий.

torfowiec, -wca, lm. -wce, m. то́рфови́й мох, -ху.

torfowisko n. 1) то́рфови́ще, то́рфо́ве боло́то; 2) *див. torfiarnia.*

torfowy то́рфови́й, то́рф'яни́й.

tornado nieodm., n., meteor. то́рна́до (*неві́дм.*).

tornister, -stra, m. ра́нець, -нця́.

toros -su, m. то́ро́с.

torować, -ruje, -rujesz, -rowať
1) то́рува́ти, -рю́ю, -рю́еш, уто́рбува́ти, -вую́, -ву́еш, прокла́да́ти (шля́х); 2) *перен.* прокла́да́ти (шля́х); ~ drogę do właǳy прокла́да́ти шля́х до вла́ди.

torowany przym. уто́рбовани́й, про́то́рбовани́й.

torowiec, -wca, lm. -wcy, m., sport. вело́спі́дист-го́нщик, вело́го́нщик.

torowisko n., kol. полотно́ залі́зни́ці.

torownik, lm. -cy, m. піо́не́р, -ра (*перен.*); ~ romantyzmu піо́не́р рома́нтизму.

torowy I *sport.* трéковий.

torowy II *chem.* торійовий.

torowy III, **-wego, m., kol.** брига-
дір робітників, що працюють на
будові залізничного шляху.

torpeda *ж.* торпéда.

torpedować, **-duje, -dujesz, -dował**
торпедувати, -дую, -дуюш.

torpedowanie *n.* торпедування.

torpedowiec, **-wca, lm. -wce, m.**

1) *мор.* міноносець, -ця; 2) *ав.*
торпедносець, -ця; ~ *szkol-*
пу учбівий торпедносець.

torpedowy торпéдний; statek ~
торпéдне судно.

torpila *ж., wojs.* 1) міна; 2) *див.*
torpeda.

tors, **-su, m.** торс, тўлуб (*статуї,*
людини).

torsje, **-sji a. -syj, bhp., med.** блю-
вання.

tort, **-tu, m.** торт.

tortownica *ж.* фóрма (для тортів).

torowy тортовий.

tortura *ж.* катування, тортури,
-тўр; wziąć kogo na ~гу
катувати, -тўю, -тўеш, піддати
катуванню (кого).

torturować, **-guje, -gujesz, -rował**
катувати, -тўю, -тўеш; (*перен.—*
ще) мордувати, -дую, -дуюш,
мучити.

torys, *lm. -si, m., polit.* торі (не-
відм.).

toryt, **-tu, m., min.** торйт, -ту.

toryzm, **-mu, m., polit.** торізм, -му.

Toskania *ж.* Тоскана.

toskański тосканський.

totalizator *m.* тоталізатор, -ра.

totalność *ж.* тотальність, -ності.

totalny тотальний.

totem, **-mu, m., etnol.** тотém.

totemizm, **-mu m. etnol.** тотемізм,
-му.

totumfacki, **-kiego, lm. -ssy, m.**
фактотум (*заст.*).

towar, **-ru, m.** 1) товár, -ру, крам,
-му; ~гу codziennego
użytku товáри ширóкого
вжитку (ширвжитку); 2) *ек.*
товár; падаwca ~ру від-
правник товáру, вантажовід-
правник; odbiorca ~ру одér-

жувач товáру, вантажоодérжу-
вач; wupiana ~rów товаро-
обмін, -ну; wytwórcza ~rów
товаровирóбник; 3) *шев.* товár,
ремíнь, -мéню.

towarny *див.* towarowy.

towarowiec, **-wca, lm. -wce, m.,**
mor. товárне (ванта́жне) судно.

towarowo-osobowy: *rosiag* ~
товáрно-пасажи́рський поїзд.

towarowość *ж.* продуктивність,
-ності, товáрність; podwyż-
szuć ~ rolnictwa підня́ти
(піднести) продуктивність (то-
ва́рність) землерóбства.

towarowy товáрний; (*про транс-*
порт — ще) ванта́жний; *rosiag* ~wu товáрний (ванта́ж-
ний) поїзд; produkcja ~wa
товáрне виробництво; stacja
~wa товáрна (ванта́жна) стан-
ція; Obrót ~wu товарообо-
рót, -ту.

towaroznawca, **-cy, lm. -cy, m.** то-
варозна́вець, -вця.

towaroznawstwo *n.* товарозна́в-
ство.

towarówka *ж., pol.* товáрний (ван-
та́жний) поїзд.

towarzyski товáриський; czło-
wiek ~ товáриська лю́дина;
zebranie ~kie товáриська
схóдка; życie ~kie товáри-
ське життя.

towarzysko по-товáриському, по-
товáриськи.

towarzyskość *ж.* товáриськість,
-кості.

towarzystwo *n.* 1) товáриство;
być w czym ~wie б́ути в
чийóму товáристві; bywać po
~wach б́увати в товáриствах;
być obytym w ~wie вмі́ти
повóдитися в товáристві; 2) (*ор-*
ганізація) товáриство; ~ па-
уkowe наукове товáриство; ~
rolnicze сільськогосподáрське
товáриство; Towarzystwo krze-
wienia wiedzy politycz-
nej i naukowej Товáриство
для поші́рення політи́чних і на-
уко́вих знáнь; Towarzystwo
łączności kulturalnej z

z a g r a n i c ą Товариство куль-
турних зв'язків з закордоном.

towarzysz, *lm.* -sze, *m.* товариш;
(сердечний — ще) друг;
~ b r o n i товариш по зброї;
~ r o d ó ż y супутник, това-
риш по подорожі; ~ r g a s y
товариш по праці; m ó j s z c z e -
g u ~ мій щирій друг; \diamond поез.
~ ż y ś c i a чоловік, дружина.

towarzyszenie *n.* 1) супровід, -во-
ду; (дія) супроводження;
2) муз. акомпанемент.

towarzyszka *ż.* товаришка; поез.
~ ż y ś c i a жінка, дружина, то-
варишка (подруга) життя.

towarzyszyć, -szę, -szysz, -szył
(komu w czym) 1) (кому) су-
проводити, -джу, -диш; супро-
воджувати, -джую, -джуєш
(рідише); бути чиїм супутником
(ж. р. супутницею); ~ k o m u
w r o d ó ż y бути чиїм супу-
тником (супутницею) в подоро-
жі; 2) муз. акомпаніювати,
-ніюю, -ніюєш; p r z y f o r t e -
p i a n i e ~ s z y ł ... на роялі
аккомпаніював...

towot, -tu, *m., tech.* тавот, -ту.

toż *sp.* тож, тож бо; ~ t o m ą d -
g a g ł o w a тож бо й розумна
голова.

tożsamość *ż.* тотожність, -ності,
ідентичність; d o w ó d ~ c i д о -
каз тотожності (ідентичності).

tożsamy *książ.* той же самий, та-
кий же самий, тотожний, іден-
тичний.

tpu! *wkrz.* тпру!

trabant, *lm.* -nci, *m.* 1) іст. дра-
бánt; 2) перен. сателіт.

trachea *ż., anat.* трахея, дихальне
горло.

tracheit, -tu, *m., med.* трахеїт, -ту,
запалення трахеї (дихального
горла).

tracheoskopia *ż., med.* трахеоско-
пія, огляд гортані дзеркалом.

tracheotom, -tu, *m., chir.* трахео-
том.

tracheotomia *ż., chir.* трахеотомія.

trachoma *ż., med.* трахома.

tracić, -ce, -cisz, -cił 1) втрачати,

трáтити (трачу, тра́тиш); *перен.*
~ g ł o w ę втрачати го́лову,
розгублюватися, -лююся, -лю-
єшся; *перен.* ~ g r u n t p o d
p o g a m i втрачати ґрунт під
но́гами; ~ m o s o b o w i ą z u -
j ą c ą втрачати си́лу (*про за-
кон, декрет тощо*); ~ n a w a -
d z e втрачати на ва́зі; ~ r ó w -
p o w a g ę втрача́ти (тра́тити)
рівнова́гу; ~ r g a w o втрача́ти
(тра́тити) пра́во; *перен.* ~ w
c z y i c h o s z a c h втрача́ти в
чи́х о́чах; 2) (*майно*) розтра́-
чувати, -чую, -чуєш, марнува́ти,
-ну́ю, -ну́єш, переводити, -джу,
-диш; 3) (*час*) га́яти (га́ю, га́єш),
марнува́ти, ма́рно витрача́ти;
n i e ~ c ą s c z a s u n e g ą c i y c i a ,
n e g ą c i y c i a c ą s u ; 4) (*злочинця*)
стра́чувати, -чую, -чуєш, кара́ти
на сме́рть; \diamond *перен.* ~ k o g o
z o c z u u p u s k ą t i (губі́ти) з
о́че́й (когó); // ~ s i ę витрача́тися.

Tracja *ż.* Фра́кія.

tracki фракі́йський.

tracz I, *lm.* -cze, *m.* пиля́р, -ра́,
пи́льщик, трач, -ча́.

tracz II, *lm.* -cze, *m. przest.* лісо-
пи́льня, тарта́к, -ка́.

tracz III, *lm.* -cze, *m. orn.* (*mer-
gus serrator*) крохаль, -ля́, крех.

traczk *ż.* лісопи́льна пи́лка (пи-
ла́); ~ t a ś m o w a стрічко́ва
пи́лка (пила́).

tradować, -duję, -dujesz, -dował
praw. przest. секвеструва́ти,
-рю́ю, -рю́єш.

tradycja *ż.* тради́ція.

tradycjonalizm, -tu, *m.* тради́цій-
ність, -ності.

tradycjonalny *div.* тради́ційny.

tradycyjnie тради́ційно.

tradycyjny тради́ційний.

traf, -fu, *m.* випадко́вість, -вості,
віпадо́к, -дку; p a r a ż a ć s i ę
n a ~ наража́ти себе́ на гру
віпа́дку (випадко́вості); ś l e r y
~ s l i p ą випадко́вості, сліпий
віпадо́к; \diamond ~ c h c i a ł так
тра́пилося; d z i w n y m ~ f e m
дівни́м збі́гом обста́вин.

trafaret, -tu, *m.* трафа́рёт, -ту.

trafaretowy трафаретний.

trafiac, trafić, -fię, -fisz, -fił 1) (w kogo, w co) попадати, попасти, -падү, -падеш (в кого, в що); *прик.* ~fił jak kulą w płuot попав пальцем в небо; ~fić kogo kamieniem w głowę попасти комү каменем у голову; (в ціль — звичайно) влучати, влучити (кого, що і в кого, в що); ~fić kulą w serce влучити (попасти) күлею в серце; *перен.* ~fić w sedno влучити (попасти) в суть справи; 2) (na kogo, na co) натрапляти, натрапити, -плю, -пиш (на кого, на що); ~fić na dobrego człowieka натрапити на добру людину; *прик.* ~fiła kosa na kamień натрапила (наскочила) коса на камінь; 3) (do kogo, do czego) (лише докон.) потрапити, попасти; ~ do domu потрапити (попасти) додому; ◇ *перен.* ~fić do czego gustu підпасти під чий смак; *перен.* ~fić do czego przekonania переконати когось; na chybił ~fił навмання; //~się траплятися, трапитися; ~fia się czasem буває (трапляється) часом; ~fia się okazja трапляється нагода.

trafienie *n.* влучення.

trafika *ż.* тютюнова крамниця.

trafnie влучно.

trafność *ż.* влучність, -ності.

trafny *bezp., przep.* влучний; *перен.* ~na odpowiedź влучна відповідь, -ді; strzał był ~ny постріл був влучний; ◇ *перен.* ~na uwaga правильне зауваження.

trafunek, -nku, *m.* випадок, -дку; (про цікаву подію — ще) пригода.

trafunkiem *przst., pot.* випадково.

trafunkowy випадковий.

tragakanta *ż., chem. div.* *tragant.*

traganek, -nka, *m., bot.* (*astragalus*) астрагал.

tragant, -tu, *m., chem.* камедь, -ді.

tragar *m. div.* legar.

tragarstwo *n.* заняття носильника.

tragarz, *lm. -rze, m.* носильник, носій, -сія.

tragedia *ż.* трагедія.

tragediopisarz, *lm. -rze, m.* трагік.

tragi, -gów, *blp.* носилки, -лок, ноші (*род.* нош).

tragiczka *ż.* (про жінку) трагік.

tragicznie трагічно.

tragiczno-komiczny *div.* *tragikomiczny.*

tragiczność *ż.* трагічність, -ності.

tragiczny трагічний.

tragik, *lm. -cy, m.* трагік.

tragikomedial *ż.* трагікомедія.

tragikomiczny трагікомічний.

tragizm, -mu, *m.* трагізм, -му.

trajektoria *ż., mat., fiz.* траєкторія;

~ płaskotkowa навісна траєкторія.

trajkot I, -ta, *lm. -ty, m., pot.* то-

рохтій, -тія, цокотүн, -на.

trajkot II, -tu, *m., pot.* торохтіння;

цокотіння, цокотання. *Пор.*

trajkotać.

trajkotać, -koczę, -koczesz (*rzadziej*

-kocę, -kocesz, *rzadko* -kotam,

-kotasz), -kotał *pot.* торохтїти,

-хчү, -хтіш; (про людей —

ще) цокотїти, -кочү, -котїш, цо-

котати, -кочү, -кочеш.

trajkotka *ż., pot.* торохтїйка, цокотуха.

Trak, *lm. -kowie, m.* фракієць,

-кїйця.

trak, -ku, *m.* лісопільна рама.

trakarz, *lm. -rze, m.* наваловідкати-

ник.

trakcja *ż., kol.* тяга; służba ~ji

служба тяги.

trakt, -tu, *m.* тракт, -ту, великий

шлях (*род.* шляху); ~ bity

шосе (*невідм.*), вторований (бий-

тий) шлях, вторована дорога;

◇ *перен.* w ~kcie rozmowy,

dyskusji під час розмови,

дискусії.

traktament, -tu, *m.* угощення, уго-

щення, пригощення, пригощен-

ня, частування, почаствування.

traktat, -tu, *m.* 1) договір (*род.*

договору); (*дипл.* — ще) трак-

tát, -ту; ~ *handlowy* торговельний договір; ~ *położony między państwami* міжнародний мирний договір (трактат); *zawieść* ~ укладати договір (трактат); *zetrwać* ~ зірвати договір (трактат); 2) (наукова стаття) трактат.

traktatowy договірний.

traktierka ж. трактирниця.

traktiernia ж. трактир, -ру.

traktiernicza ж. див. traktierka.

traktiernik, *lm.* -су, *m.* трактирник.

traktor *m.* трактор, -ра.

traktorowy тракторний; *plug* ~ тракторний плуг.

traktoryzacja ж., *tech.* тракторизація.

traktoryzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* тракторист.

traktować, -tuje, -tujesz, -tował

1) (кого) поводитися (з ким), ставитися (до кого); ~tować кого *jak dziecko* поводитися з ким, як з дитиною; ~ кого *źle* погано з ким поводитися; ~ кого *z góry* поводитися з ким зневажливо, ставитися зневажливо до кого, нехтувати ким (кого); 2) (czym) угощати, частувати, -тую, -туєш (чим); 3) (z kim o co) договорюватися, -рююся, -рюєшся, домовлятися (з ким про що); 4) (o czym) тракувати, -тую, -туєш (про що); *artykuł ~tuje o obowiązkach obywateli* стаття тракує про обов'язки громадян.

tralować, -luje, -lujesz, -lował *mor.* тралити.

tralowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *mor.* тральщик.

trał, -lu, *m.*, *mor.* трал.

tram, -mu, *m.* 1) брус, балка; 2) (в будівлях) сволок, перекладина; 3) *mor.* штевень, -вня, транець, -нця.

trama ж., *archit.* архітрав.

tramowy брусовий, балочний.

trampolina ж. трамплін.

tramwaj, -ju, *lm.* -je, *m.* трамвай.

tramwajarka ж. трамвайниця.

tramwajarz, *lm.* -rze, *m.* трамвайник.

tramwajek, -jku, *m.*, *zdr.* трамвайчик.

tramwajowy трамвайний; *przystanek* ~ трамвайна зупинка; *remiza* ~wa трамвайний парк, -ку (трампарк).

tran, -nu, *m.* ворвань, -ні; ріб'ячий жир, -ру.

trans, -su, *m.* транс, -су.

transakcja ж., *ek.*, *praw.*, *polit.* угода, трансакція; ~ *handlowa* торговельна угода (трансакція); *dokonać* ~ji укласти угоду; *g* ~ *giełdowa* біржова операція.

transalpejski трансальпійський.

transatlantycki трансатлантичний.

transatlantyk, -ku, *m.* трансатлантичне судно.

transcendentalny *fil.* трансцендентальний.

transcendentny *fil.* див. transcendentalny.

transferować, -ruje, -rujesz, -rował

1) *fin.* переводити гроші (майно) з одного власника на другого; 2) *бухг.* переносити суму (в книгах).

transfert, -tu, *m.*, *fin.* трансферт, -ту.

transfiguracja ж. див. transformacja.

transfigurować, -ruje, -rujesz, -rował див. transformować.

transformacja ж. трансформація.

transformator *m.*, *el.* трансформатор, -ра.

transformatornia ж., *el.* трансформаторна станція.

transformatorowy трансформаторний.

transformista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *biol.* прихильник трансформізму.

transformizm, -mu, *m.*, *biol.* трансформізм, -му.

transformować, -muje, -mujesz, -mował трансформувати, -мую, -муєш.

transfuzja ж., *med.* трансфузія, переливання; ~ *krwi* трансфузія (переливання) крові.

- transgresja** *ż.*, *geol.* трансгресія.
- transkontynentalny** трансконтинентальний.
- transkrybować**, *-buje, -bujesz, -bował, lingw., muz.* транскрибувати, *-бую, -буєш.*
- transkrypcja** *ż.*, *lingw., muz.* транскрипція.
- transkrypcyjny** *lingw., muz.* транскрипційний.
- translacja** *ż.*, *rad.* трансляція.
- translacyjny** *rad.* трансляційний.
- transliteracja** *ż.*, *lingw.* транслітерація.
- translokacja** *ż.* переміщення; *~ urzędnika* переміщення службовця.
- translokować**, *-kuje, -kujesz, -kował niedok. i dok.* переміщати, перемістити, *-міщу, -містиш.*
- translować**, *-luje, -lujesz, -lował rad. див.* transmitować I.
- transmisja** *ż.* 1) *radio.* трансляція; 2) *mex.* трансмісія.
- transmisyjny** 1) трансляційний; 2) трансмісійний. *Пор. transmisja.*
- transmitować**, *-tuje, -tujesz, -tował* 1) транслювати, *-люю, -люєш;* 2) передавати шляхом трансмісії. *Пор. transmisja.*
- transoceaniczny** трансокеанський.
- transparent**, *-tu, m.* транспарант.
- transpiracja** *ż.*, *fiz., med.* транспірація.
- transplantacja** *ż.*, *med., sad.* трансплантація, пересадження; *med. ~ zębów* трансплантація (пересадження) зубів.
- transponować**, *-nuje, -nujesz, -nował muz.* транспонувати, *-ную, -нуєш.*
- transport** I, *-tu, m.* транспорт, *-ту;* *~ kolejowy* залізничний транспорт; *~ kołowy* гужовий транспорт; *~ samochodowy* автотранспорт; *~ wojsk* транспорт військ.
- transport** II, *-tu, m., buch.* транспорт, *-ту, перенос, -су, репорт.*
- transportator** *m., spec.* транспортёр, *-ра.*
- transporter** *m.* 1) *tex.* транспортёр, *-ра;* 2) *spec. див.* transporter.
- transportować** I, *-tuje, -tujesz, -tował* транспортувати, *-тую, -туєш.*
- transportować** II, *-tuje, -tujesz, -tował buch.* переносити *суму* (на другу сторону).
- transportowiec**, *-wca, lm. -wce, m.* 1) *spec.* транспортник; 2) транспортне судно.
- transportowy** I транспортний; *towarzystwo ~we* транспортна компанія.
- transportowy** II *buch.* транспортний.
- transpozycja** *ż.*, *muz., mat.* транспозиція, транспонування.
- transwersalny** поперечний.
- transze, transz, blp., wojs.** траншея.
- transzeje**, *-szei, blp. див.* transze.
- tranzyt**, *-tu, m.* транзит, *-ту.*
- tranzytowy** транзитний; *ciło ~we* транзитне мито; *handel ~* транзитна торгівля; *towary ~we* транзитні товари, *-рів.*
- trap**, *-pu, m.* 1) *мор.* трап; 2) *театр.* люк.
- traper**, *lm. -rzy, m., myśl.* трапер, *-ра.*
- trapcz**, *-zu, m., mat., sport.* трапéція.
- trapezoid**, *-du, m., mat.* трапеці́д.
- trapezoidalny** трапецоїдальний.
- trapić**, *lm. -le, m.* мучитель.
- trapić**, *-pie, -pisz, -pił* мучити; терзати (*пит.*); *// ~ się* мучитися; терзатися; (*турботами*) турбуватися, *-буюся, -буєшся.*
- tras**, *-su, m., geol.* трас, *-су.*
- trasa** I *ż.* траса.
- trasa** II *ż., fin.* трасування.
- trasant**, *lm. -nci, m., fin.* трасант, векселедавець, *-вця.*
- trasat**, *lm. -saci, m., fin.* трасат, платник по векселю.
- traser**, *lm. -rzy, m., spec.* розмічик.
- trasernia** *ż., spec.* плаз.

trasować I, -suje, -sujesz, -sował *fin. i in.* трасувати, -сую, -суюш.
trasować II, -suje, -sujesz, -sował *geod. i in.* трасувати, -сую, -суюш, виіти.

traszka ż., *zool. div. tryton.*

trata ż., *fin.* тратта, переказний вексель; **h o p o g o w a ć ~tę** платити по переказному векселю; **w y s t a w i ć ~tę** видати (виписати) переказний вексель.

tratować, -tuje, -tujesz, -tował топтати, -пчу, -пчеш; (*trawę, posiew tożo — że*) толочити, тратувати, -тую, -туюш.

tratwa ż., *żegl.* пліт (под. плотá).
tratwiany плотовий.

tratwiarz, *lm.* -rze, *m.*, *żegl.* плотар, -ря, плотовщик, -ка.

traumatyczny med. травматичний.

trawa ż. трава; ~ *morska* морська трава; ~ *wy pastewne* кормові трави (под. трав); **sia- nie traw** травосіяння; *◇* *прик.* **wiedzieć (słyszeć), jak ~ rośnie** мати проникливий розум, мати виняткову проникливість.

trawers, -su, *m.* 1) *військ.* траверс; 2) *тех.* траверса.

trawestacja ż., *lit.* травестія; травесті (*невідм.*).

trawestować, -tuje, -tujesz, -tował *lit.* перелицьовувати, -цьовую, -цьовуеш.

trawiacz, *lm.* -cze, *m.*, *druk.* травильник.

trawiany трав'яний.

trawiarnia ż., *druk.* травильня.

trawiasty I (зарослий густо травою) травнистий; 2) (подібний до трави) трав'янистий.

trawiączka ż., *med.* (*febris hectica*) зморна гарячка.

trawić I, -wię, -wisz, -wił (*іжу*) травити, -влю, -виш.

trawić II, -wię, -wisz, -wił 1) *тех.* травити, -влю, -виш, витравлювати, -люю, -люеш; (*про ржу*) роз'їдати, їсти; **rdza ~wi żelazo** ржа їсть (роз'їдає) залізо; 2) (*сили, здоров'я*) виснажувати, -жую, -жуеш, ні-

шити; 3) (*час*) проводити, -джу, -диш; (*марно*) тратити (трачу, тратиш), марнувати, -ную, -нуеш; 4) (*майно, гроші*) розтрачувати, -чую, -чуеш, марно тратити, розтрінкувати, -кую, -куеш.

trawienieć, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *wet.* сичуг, -гá.

trawiennik m., *fizjol., farm.* пепсин, -ну.

trawienny fizjol., anat. травний.

trawisty div. trawiasty.

trawka ż., *zdr., pieszcz.* травка, травичка.

trawler, *m.*, *mor.* тра́лер, -ра, тра́льщик.

trawnia ż. піч для обуглювання.

trawnik m. газон, -ну.

trawopolny roln. травопільний; **p ł o d o z m i a n ~** травопільна система рільництва.

trawożerny травоїдний.

trąba ż. 1) *муз.* сурма, труба; (*військ.* — *ще*) горн; 2) (*у слова*) хобот; 3) (*морська, повітряна*) смерч, -чу; *◇* *розм.* **puścić w ~bę** покинути.

trąbczasty трубчастий.

trąbić, -bię, -bisz, -bił 1) сурмити, -млю, -миш, трубити, -блю, -биш; 2) *перен., розм.* кричати, -чу, -чиш; ~ *komu do ucha* кричати кому до вуха; 3) (*розм.* — *поширювати сплітки*) трубити, дзвонити, -ню, -ниш; 4) (*фам.* — *забагато пути*) дудлити, жлуктати, -кчу, -кчеш; *◇* *військ.* ~ *pa alarm* бити тривогу.

trąbka ż. трубка; (*мисл.* — *ще*) ріжок, -жка; **z w i p a ć w ~kę** скрутити у трубку (трубою).

trąbkowaty div. trąbczasty.

trąbkowy трубковий, трубочний.

trąbnik m., *zool.* морський слон, -на.

trąboróg, -roga, *m.*, *zool.* (*tritoni-um*) тритон.

trąbowaty div. trąbczasty.

trąbowce, -wców, *blp., zool.* хоботні, -них.

trącać, trącić, -ce, -cisz, -cił штовхати, штовхнути; *//~ się*

1) штовхатися, штовхнутися;
 2) (о со) вдарятися, вдаритися (об що); \diamond ~cać się z kim kieliszka mi цокатися з ким чарками.
trącić, -ci, -cił *niedok.* тхнути, відгонити; *підсил.* воняти, смердіти, -дїть.
trąd, -du, *m., med. (lepra)* проказа, лєпра.
trądzik *m., med.* вугор, -грá.
traf, -fu, *m., karc., posp. dив.* atut.
trebula *ż., bot. див.* trybul(k)a.
treďunion, -nu, *m., polit.* тред-юніон, -ну.
treďunionista, -ty, *lm. -ści, m., polit.* тред-юніоніст.
treďunionistyczny *polit.* тред-юніоністський.
treďunionizm, -mu, *m., polit.* тред-юніонізм, -му.
trefić, -fie, -fisz, *-fil przest. (волося)* завивати.
trefl *ż., karc.* трéфа, трéфи (под. трэф), жир, -ру; жирóвка (розм.).
trefflowy *karc.* трэфóвий, жирóвий; а s ~ трэфóвий (жирóвий) туз, -зá.
trefniś, *lm. -sie, m., hist. (придворний)* блáзень, -звя.
tręł, -lu, *lm. -le, m., muz.* трель, -лі; *ірон.* w y w o d z i ć ~le вивóдити трéлі, пускáти трéлі.
trełaż, -żu, *m., ogr.* трельяж, -жу.
trelować, -luje, -lujesz, -lował 1) *муз.* співáти з трéлями; *ірон.* вивóдити трéлі, пускáти трéлі; 2) *мор.* буксірувáти, -сірýю, -сірýеш.
trelownik, *lm. -су, m.* робітнік, що веде буксір.
trema *ż. (при виступах тощо)* хвилювання; \diamond mieć ~nę хвилюватися.
trematody, -dów, *blp., zool.* трематоди, -дів.
tremo, -ma *a. nieodm., n.* трюмо (невідм.).
tremolít, -tu, *m., min.* тремоліт, -ту.
tremolo *n. muz.* трéмоло (невідм.).

tremolować, -luje, -lujesz, -lował *muz.* тремолювáти, -люю, -люеш.
tremować się, -muje, -mujesz, -mował *(при виступах тощо)* хвилювáтися, -лю́юся, -лю́єшся.
tremulacja *ż.* дрижáння.
tren I, -nu, *m. 1)* шлейф; 2) *військ.* обóз, -зу.
tren II, -nu, *(zwykle w lm.) -ny, -nów, m., lit. przest.* плач.
trener, *lm. -rzy, m., sport.* трéнér, -ра.
trening, -gu, *m., sport.* тренувáння.
treningowy тренувáльний.
trenować, -nuje, -nujesz, -nował *sport.* тренувáти, -ну́ю, -ну́еш; // ~ się тренувáтися.
trep, -pu, *m.* східець, -дця, схóдина.
trepak *m., pot. (танець)* тропáк, -кá.
trepan, -nu, *m., chir.* трепáн.
trepanacja *ż., chir.* трепанáція.
trepanować, -nuje, -nujesz, -nował *chir.* трепанувáти, -ну́ю, -ну́еш.
trepcie, -pci, *blp. див.* treпки.
trepiarstwo *n.* виробніцтво сандáль.
treпки, -pek, *blp., pot. 1)* сандáлії, -лій, сандáлі, -дáль; 2) старé взуття.
trepy, -pów, *blp. див.* treпки.
treser, *lm. -rzy, m. див.* tresownik.
tresować, -suje, -sujesz, -sował *дресирувáти, -рýю, -рýеш.*
tresownik, *lm. -су, m.* дресирувáльний.
tresura *ż.* дресирóвка; (недокон. дія — звичайно) дресирувáння; /, ma dobrą ~kę дóбре дресирóваний.
treściowy *див.* treściwy.
treściwie змістóвно; стісло; w y ł ó ż y ć с o ~ вікласти що стісло. *Пор.* treściwy.
treściwość *ż.* змістóвність, -ності; стіслість, -лості. *Пор.* treściwy.
treściwy змістóвний; (про стиль) стіслий.
treść *ż. 1)* зміст, -ту; ~ dzieła зміст твору; 2) (внутрішня основа) суть, -ті; ~ klasowa

- klásowa суть; па тым сааа
~ завісла в цьо́му вся суть
спра́ви.
- trębacz**, *lm.* -**cze**, *m.* сурма́ч, -ча́,
труба́ч, -ча́.
- trędowacieć**, -**cieję**, -**ciejesz**, -**ciał**,
-**cieli med.** захво́рювати (хворі-
ти) на прока́зу (лєпру).
- trędowatość** *ż.* прокаже́ність, -но-
сті.
- trędowaty med.** (*leprosus*) прока-
же́ний, лепро́зний.
- trędowisko** *n.* лепрозо́рій, -рію,
приту́лок для прокаже́них.
- trętowieć div.** **drętowieć.**
- tręzła** *ż.* узда́, узде́чка, вуздэ́чка,
гнуздэ́чка.
- triangulacja** *ż., mat., geod.* triana-
гуля́ція.
- trias**, -**su**, *m., geol.* триа́с, -**су**.
triasowy geol. триа́совий.
- trick**, -**ku**, *m. div.* **tryk II.**
- trier m., roln.** трієр, -**ра**.
- trio n., muz.** тріо (*невідм.*).
- triola** *ż., muz.* тріо́ль, -лі.
- triolet**, -**tu**, *m., poetyc.* тріоле́т.
- triolka** *ż., zdr., muz. div.* **triola.**
- triumpf**, -**fu**, *m.* тріу́мф, -фу; *z u-*
pełny ~ по́вний тріу́мф; *o*
odnieść ~ здо́бути блискучу
перемо́гу.
- triumfalnie** тріу́мфально.
- triumfalny** тріу́мфальний; *łuk* ~
тріу́мфальна а́рка, тріу́мфальні
воро́та, -ріт; *wjazd* ~ тріу́м-
фа́льний ві́зд, -ду.
- triumfator**, *lm.* -**rzy**, *m., hist.,*
przen. тріу́мфа́тор, -**ра**.
- triumfatorka** *ż., hist., przen.* (*про*
жінку) тріу́мфа́тор, -**ра**.
- triumfatorski** який (що) стосує́ть-
ся тріу́мфатора; (*у контексті*)
тріу́мфатора то́що; ~*ka* мі́на
ви́гляд (ви́раз) тріу́мфатора.
- triumfować**, -**fuje**, -**fujesz**, -**fował**
тріу́мфува́ти, -фу́ю, -фу́єш, тор-
жествува́ти, -вю́ю, -вю́єш.
- triumfująco przst.** тріу́мфу́юче, тор-
жеству́юче.
- triumwir**, *lm.* -**rowie**, *m., hist.* трі-
умві́р, -**ра**.
- triumwirat**, -**tu**, *m., hist.* тріу́мві-
ра́т, -**ту**.
- trochaiczny poetyc. div.** **trocheicz-**
ny.
- trocheiczny poetyc.** трохе́йчний.
- trochej**, *lm.* -**je**, *m., poetyc.* тро-
хе́й.
- trochę przst.** трóхи, трóшки;
~ *biały* трóхи (трóшки) бі-
лий; *zostało* ~ *kobiet* ли-
ши́лося трóхи жіно́к; *ani* ~
nie spóźnił się нітро́хи не
спі́знився.
- trociczka** *ż.* паху́ча сві́чка; (*na-*
xucha смола) ла́дан, -**ну**.
- trociniarka** *ż., ent.* (*cossus ligni-*
perda) черни́ця.
- trociny**, -**cin**, *blp.* ті́рса.
- troczyć**, -**cze**, -**czysz**, -**czył** при́то-
ро́чувати, -чу́ю, -чу́єш.
- trofea**, -**feów**, *blp.* трофе́ї, -і́в.
- troficzny anat.** трофі́чний.
- troglodyta**, -**ty**, *lm.* -**ci**, *m., paleont.*
троглоди́т.
- troić**, **troje**, **troisz**, **troił** потро́ювати,
-ро́юю, -ро́юєш, тро́їти; *//* ~ *się*
пото́рюватися, тро́їтися; *o*
troi się w głowie, *w oczach*
па́морочиться в голо́ві, в о́чах.
- troisto** потро́йно, втро́є.
- troistość** *ż.* трої́стість, -то́сті, по-
тро́йність, -но́сті.
- troisty** трої́стий, потро́йний; *o*
anat. *per w* ~ тро́йча́стий нерв.
- trojaczki**, -**ków**, *blp.* трі́йня́та, -ня́т.
- trojak m., przest.** (*монета*) тро́як,
-ка́.
- trojaki** тро́який.
- trojako** тро́яко.
- trojakość** *ż.* тро́якість, -ко́сті.
- troje**, -**jga**, *zb.* тро́є (*род.* трьо́х).
- trojęsć** *ż., bot.* (*asclepias*) ва́точ-
ник.
- troki**, -**ków**, *blp.* 1) ре́мінці, -ці́в;
(з *прядива*, *лика*) моту́зкі,
-зо́к; 2) *іст.* пу́та (*род.* пу́т);
~ *na jeńcach* пу́та на поло-
не́них; 3) *спец.* (*при лу́ці сі́дла*)
торо́чкі, -чо́к.
- trokówka** *ż., myśl. przest.* те́не́та,
-не́т.
- trolejbus m.** тролéйбус.
- trolley nieodm., n., el.** тролéй.
- trombon**, -**nu**, *m., muz.* тром-
бо́н.

trombonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *muz.* тромбоніст.

tromboza *ż.*, *med.* тромбоз, -зу.

tron, -nu, *m.* трон, -ну, престол, лу; *pastersa* ~*nu* престолонаслідник; *strącić kogo z* ~*nu* скинути когось з престолу; *ustąpić z* ~*nu* зректися престолу; *wypieść kogo na* ~*nu* посадити когось на престол.

tronowy тронний.

trop I, -pu, *m.* 1) слід, -ду; *iść w* ~*pu* іти слідом (за ким), іти слід (за ким); *myśl.* вистежувати, -жую, -жуеш; *wpaść na* ~*pu* нападсти (натрапити) на слід; *iść w* ~*pu* (за ким, за чим); 2) (під кіньською ходою) *ryś*, -сі, *klus*, -су; *koń biegnie* ~*pa* кінь біжить *ryś*сю (klusом); *o peren. zbić kogo z* ~*pu* збити когось з пантелику, спантеличити когось, збентежити когось.

trop II, -pu, *m.*, *lit.* троп.

tropak *m.*, *pot.* див. *trepak*.

tropiciel, *lm.* -le, *m.*, *myśl.* слідопійт; (про собаку) *szukacz*, -ча.

tropić, -pię, -pisz, -pił (кого, со) вистежувати, -жую, -жуеш, висліджувати, -джую, -джуеш (кого, що); // ~*się* бентежитися, ніяковіти, збиватися з пантелику.

tropikalny тропічний.

troska *ż.* 1) піклування, дбання, клопотання; 2) (журба) турбота.

troskać się див. *troszczyć się*.

troskliwie дбайливо.

troskliwość *ż.* дбайливість, -вості.

troskliwy дбайливий; ~*wa matka* дбайлива мати; *o otoczy kogo* ~*wą opieką* оточити когось піклуванням.

troszczyć się, -czę, -czysz, -czył 1) (о кого, о со) піклуватися, -лююся, -люєшся, клопотатися, -почуюся, -почешися (про когось, про що); ~*o dzieci* піклуватися про дітей; 2) (журитися)

турбуватися, -буюся, -бюєшся, непокоїтися; *o nic się nie troszcz* ні про що не турбуйся; *nie* ~*o jutro* не турбуватися про завтра (про майбутнє).

troszczek tróшечки.

troszkę трóшки.

trotuar, -gu, *m.* тротуар, -ру.

trotuarny тротуарний.

trotyl, -lu, *m.*, *chem.* тротил, -лу.

trójbarwisty див. *trójbarwny*.

trójbarwny триколірний, трибарвний.

trójbiegunowy триполюсний.

trójboczny тригранний.

trójbok, -ku, *m.*, *mat.* див. *trójkąt*.

trójbój, -boju, *m.*, *sport.* триборство.

trójca *ż.*, *rel.* трійця.

trójdłochek, -rku, *m.*, *chem.* трихлористий арсен, -ну.

trójdzielny трійчастий; *anat.* *nerw* ~*pu* трійчастий нерв.

trójdźwięk, -ku, *m.*, *muz.* трізвук.

trójfazowy *el.* трифазний; *prąd* ~*pu* трифазний струм, -му.

trójęgłowy *lit.*, *mit.* триголовий.

trójęgran, -nu, *m.*, *mat.* тригранник.

trójęgraniasty *mat.* і *in.* тригранний.

trójęgranny див. *trójęgraniasty*.

trójęmienny триімений.

trójka *ż.* 1) трійка; 2) (коней) трійка.

trójkąt *m.*, *mat.* трикутник.

trójkątny трикутний.

trójkątowanie *n.*, *geod.* триангуляція.

trójkątowy див. *trójkątny*.

trójkolorowy див. *trójbarwny*.

trójkółowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* триколісний велосипед.

trójkrotny див. *trzykrotny*.

trójęcie *n.* див. *trzyściecie*.

trójęlistek, -tka, *m.*, *bot.* клéвер, -ру, конюшина.

trójęlistny трилистий.

trójęmasztowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* трищóгловé судно.

trójęmasztowy трищóгловий.

trójęmian, -nu, *m.*, *mat.* тричлén.

trójęmiarowy *poetyc.* тристóпний.

trójnásób: w ~ втрое, потрібно;
втрое (тричі) більше.

trójnik *m., tech.* трійник, -ка.

trójnogi тринігий.

trójnóg, -noga, *m.* 1) триніжок,
-жка; 2) *фот., тех.* штатів.

trójpalczasty *zool.* трипальний.

trójpłatkowy *bot.* трипелюстковий.

trójpłatowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*
1) трипалубне судно; 2) *ав.* три-
план.

trójpłowy *roln.* трипільний.

trójpólówka *ż., roln.* трипілья.

trójporozumienie *n., polit. hist.* тро-
їста згода.

trójrządowy *el. dźw.* trójfazowy.

trójręcikowy *bot.* тритичинковий.

trójrzymierze *n., polit. hist.* троїс-
тий союз, -зу.

trójróg, -rogu, *m., hist.* трикутний
капелюх.

trójrzędny у три ряди.

trójsętny *dźw.* trzechsetny.

trójsieczny з трьома вістрями (лє-
зами).

trójskrzydłowy тристулковий.

trójsojusz, -szu, *m., polit. hist.*
dźw. trójrzymierze.

trójsćian, -nu, *m., mat.* тригранник.

trójsćienny *dźw.* trójboczny.

trójiwartościowy *chem.* тривалент-
ний.

trójrząb, -rębu, *m., bud. dźw.*
tryglif.

trójrząb, -zębu, *m.* тризубець, -бця.

trójrzędny тризубий.

trójiżeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* трое-
жєнець, -нця.

trójiżenstwo *n.* троежєнство.

trubadur, *lm.* -rowie, *rzadziej* -rzy,
m., lit. hist. трубадур, -ра.

truchcik *m., zdr. dźw.* trucht.

truchleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli
(зі страху, з подиву тощо) ці-
пеніти, стовпіти, завмирати.

truchliwy боязкий, боягузливий,
боязливий, лякливий, полохли-
вий.

trucht, -tu, *m.* (кінська хода) клус,
-су, рись, -сі; *bies* ~tem бігти
клусом.

truciciel, *lm.* -le, *m.* отруйник,
отруйовач.

trucicielka *ż.* отруйниця, отруйовач-
ка.

truczna *ż.* отрута; (*фольк.* — *ще*)
трутізна, трута.

trucznowy отрутний.

truć, truje, trujesz, truł, truli тру-
їти (трую, труїш), отруйовати,
-рюю, -рюєш; // ~ się труїти-
ся, отруйоватися.

trud, -du, *m.* зусилля; bez ~du
без великих зусиль; próżny ~
даремні зусилля, даремна праця;
◇ nie szczędzić ~du не
шкодувати (не жалувати) сил;
zadawać sobie ~ старати-
ся; z wielkim ~dem на-
силу.

trudnić się, -nię, -nisz, -nił (*czym*)
займатися (чим), працювати,
-цюю, -цюєш; ~ rzemios-
łem, handlem, naucza-
niem займатися ремеслом, тор-
гівлею, навчанням; працювати
ремісником, торговцем, учителем.

trudno важко, трудно; ◇ ~! ні-
чого не вдієш.

trudność *ż.* 1) трудність, -ності;
~ leży w tym, że... трудність
полягає в тому, що...; 2) (*пе-
решкода*) труднощі, -щів, утруд-
нення; bez ~ci без труднощів;
czynić ~ci чинити труднощі
(утруднення); parotykać
na ~ci натрапляти на трудно-
щі; 3) скрутний стан, -ну,
скрутне становище; znajdować się w ~ciach finanso-
wych перебувати в скрутному
фінансовому стані (становищі);
◇ z ~cią насилу.

trudny важкий, трудний; ~ne py-
tanie важке (трудне) питання;
(про становище — звичайно)
скрутний; ~ne położenie
скрутний стан, -ну, скрутне ста-
новище; (про час) тяжкий,
трудний; ~ne czasy тяжкі
(трудні) часи, -сів, тяжкий
(трудний) час, -су; 2) *перен.*
заст. важкий; ~ człowiek
важка людина; ◇ ~na rada!
нічого не вдієш!

trudzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) стóмлювати, -люю, -люєш, мўчити; ~ *oczy nad książkami* стóмлювати (мўчити) очі над книжкками; 2) *перен.* турбувати, -бую, -бўєш, непокоїти; (*книж.* — *ще*) утрудняти; *przeraszam, że was ~dzieć* пробачте, що вас турбую (непокою; утрудняю).

trufia *ż.*, *bot.* (*tuber*) трюфель.

trufkowy *bot.* трюфельний, трюфелівий.

truizm, -mu, *m.* трюїзм, -му, загальновідóма істина.

trujać отруйно, отруйливо.

trujać *przym.* отруйний, отруйливий; *ciała ~ce* отруйні (отруйливі) речовини, -вин.

truk, -ku, *m.*, *kol.* плóський вагóн.

trumienka *ż.*, *zdr.* трюнонька, трюночка, трюнька, домовинька.

trumienny трюнный.

trumna *ż.* трунá, домовина.

trumniarz, *lm.* -rze, *m.* трунáр, -ря.

trunek, -nku, *m.* (*спиртний*) напій, -пою, напíток, -тку, трюнок, -нку.

trup *m.* труп; *paść ~pem* впáсти трюпом; \diamond *położyć kogoś ~pem* убити когó, уклáсти когó.

trupa *ż.*, *teatr.* трюпа.

trupí трюпний; (*перен.* — *звичайно*) мёртвий; *~pie miasto* мёртве місто; *ент.* *~pia główka* (*acherontia atropos*) мёртва голова; \diamond *~pia* сега мёртвено-блідé обличчя.

trupiańnia *ż.* мертвєцька, -кої, покійницька, -кої; (*для пізнання мерців*) морг, -гу.

trupiasty схóжий на трюпа, подібний до трюпа.

trupiec, -pieje, -piejesz, -piał, -piełi *przest.* 1) мёртвити, завмирати; *ciało ~pieje* тіло мёртвіє (завмирає); 2) *перен.* ціпеніти, (стовпіти, кам'яніти) зі страху.

trupieszec, -szeje, -szesz, -szali, -szeli дерев'яніти; (*трухлявіти*) порохнявіти.

trupio як труп; *zbladł ~* зблід, як труп.

trupioblady блідий, як труп.

trupojad *m.*, *zool.*, *pot.* трупóдна тварина.

trusia *ż.* 1) *пестл.* кро́лик, трю́сик; 2) (*перен.* — *про людину*) боягүз, страхополóх.

truskawka *ż.* полу́ниця.

trust, -tu, *m.* трест, -ту.

trustować, -tuję, -tujesz, -tował *ек.* трестувáти, -тую, -тўєш.

trustowy трестівський, трестовий.

truteń, -tnia, *lm.* -tnie, *m.* 1) *ент.* трүтень, -тня; 2) *перен.* трүтень, нерóба, дармоїд, лéдар, -ря.

trutka *ż.*, *myśl.* трүта, трутізна.

trwać тривáти; ~ *padał* продóжуватися, -жується, тривáти дáльше; *zima tam ~wa sześć miesięcy* зимá тривáє там шість місяців; 2) (*przym.*) залишáтися, зоставáтися, -стаюся, -стаєшся; ~ *przyswoim (zdanu)* залишáтися (зоставáтися) при своїй дүмці; \diamond ~ *w błędach* дáлі робити помилки.

trwale 1) тривáло; 2) мі́цно, трівко, стійко; 3) стáло, стійко. *Пор.* **trwały**.

trwałość *ż.* 1) тривáлість, -лості; 2) мі́цність, -ності, трівкість, -кості, стійкість; 3) стáлість, стійкість. *Пор.* **trwały**.

trwały 1) тривáлий; *~ła* чого-бá тривáла (довгочáсна, довга, затяжнá) хворóба; ~ *kolor* тривáлий колір, -льору; *~ła przujażń* тривáла пріязнь (дру́жба); 2) (*що не скоро зношується*) мі́цний, тривкий; *~ła budowla* мі́цнá (тривкá) споруда; ~ *materiał* мі́цний (тривкий) матеріал, -лу; 3) (*незмінний*) стáлий, стійкий; *хім.* ~ *gaz* стійкий газ, -зу; *~ła pogoda* стáла (стійкá) погóда; *фіз.* *~ła gówa* стáла (стійкá) рівновáга; *хім.* ~ *związek* стійкá сполу́ка, стійкé сполучення; \diamond *~ła opdulacja* перманéнтна завів-

ка; rośliny ~le багаторічні рослини, -лін.

trwoga *ж.* тривога; **bić** (uderzać) па ~ge б'яти тривогу, б'яти на сполох; **przejmować** (parępniać) кого ~ga сповнювати тривогу когось, викликати тривогу в когось; **szerzyć** ~ge ширити тривогу.

trwoniciel, *lm.* -le, *m.* марнотрат, марнотратник, марнотратець, -ця, розтрінькувач, перевідник.

trwonicielka *ж.* марнотратниця, розтрінькувачка, перевідниця.

trwonić, -nie, -nisz, -nił (co) 1) марнувати, -ную, -нуєш, марнотратити, -трачу, -тратиш, мотати, переводити, -джу, -диш, промотувати, -тую, -туєш, гайнувати, -ную, -нуєш, трінькати, розтрінькувати, -кую, -куєш (що); ~pieniądze марнотратити (гайнувати, трінькати, розтрінькувати) гроші; 2) (час) гайнувати, гаяти.

trwożliwie 1) тривожно, неспокійно; 2) боязко, полохливо. *Пор. trwożliwy.*

trwożliwość *ж.* 1) тривожність, -ності, неспокій, -кою; 2) боязкість, -кості, полохливість, -вості. *Пор. trwożliwy.*

trwożliwy 1) тривожний, неспокійний; ~we czasu тривожний (неспокійний) час; ~we oczekiwanie тривожне (неспокійне) очікування; 2) (що легко піддається боязні) боязкий, полохливий; ~człowiek боязка (полохлива) людина.

trwożnie *див. trwożliwie.*

trwożny *див. trwożliwy.*

trwożyć, -że, -żysz, -żył тривожити; //~się 1) (o kogo, o co) тривожитися (за когось); ~o супа тривожитися за сина; 2) (czym) заст. боятися (боюся, боїмся) (чого); ~śmiercią боятися смерті.

tryb I, -bu, *m.* 1) порядок, -дку, хід (род. ходу); **wszystko idzie z wyklętem** ~bem все йде звичайним (своїм) ходом (поряд-

ком'); ~zajeć порядок заняті; 2) (про режим праці тощо) спосіб, -собоу; **zmienić** ~życia змінити спосіб життя; 3) *грам.* спосіб; ~oznajmującą дійсний спосіб; ~rozkazującą наказовий спосіб; ~warunkowy умовний спосіб.

tryb II, -bu, *m.*, *tech.* шестерня.

trybik, -ku, *m.* 1) *мех.* невеличка шестерня; 2) *тех.* горно (для прочищення від шумовиння витоплюваних металів).

trybować, -buję, -bujesz, -bować 1) *мет.* виплавляти; 2) *мор.* дрейфувати, -фую, -фуєш; 3) лагодити бондарський посуд.

trybowy: koło ~we *tech.* зубчасте колесо.

trybul(k)a *ж.*, *bot. (anthriscus)* бу-гилі.

trybun, *lm.* -ni *a.* -nowie, *m.* трибун.

trybuna *ж.* трибуна.

trybunalski що стосується трибуналу; (у контексті) трибуналу тощо; **wyrok** ~ви́рок трибуналу.

trybunał, -lu, *m.* трибунал, -лу; ~rewolucyjny революційний трибунал; ~wojskowy воєнний трибунал.

trybuszon *m. див. korkociąg.*

trychina *ж.*, *zool. (trichina)* трихіна.

trychinoza *ж.*, *med., wet. (trichinosis)* трихіноз, -зу, ураження трихінами.

trycykl, -lu, *lm.* -le, *m.* *див. trójkolowiec.*

tryglif, -fu, *m.*, *bud.* тригліф.

trygonometria *ж.*, *mat.* тригонометрія; ~płaska прямолінійна тригонометрія.

trygonometryczny *mat.* тригонометричний.

tryjer *m.*, *roln. див. trier.*

tryk I, -ka, *m.* нехолощений баран.

tryk II, -ku, *m.* трюк, -ку.

trykać, **tryknać**, -nie, -nąć б'юцати, б'юцнути; **barań** ~ka баран б'ю́чає (б'е).

trykociarka *ж.* трикотажниця.
 trykociarnia *ж.* трикотажна фабрика.
 trykociarski трикотажний; *wa-rszta-t* ~ трикотажний верстат.
 trykociarstwo *n.* 1) трикотажне виробництво; 2) зайняття трикотажника.
 trykociarz, *lm.* -rze, *m.* трикотажник.
 trykot, -tu, *m.* трико (*невідм.*).
 trykotarstwo *n. див.* trykociarstwo.
 trykotaż, -żu, *lm.* -że, *m.* трикотаж, -жу.
 trykotowy трикотажний; *bieliz-na* ~ *wa* трикотажна білизна.
 tryl *m. див.* trel.
 trylion, -nu, *m.* трильйон.
 trylogia *ж.* трилогія.
 trylować *див.* trelować.
 trymestr, -ru, *m.* тримістр, -ру.
 trymetr, -ru, *m., poetyc.* тримістр, -ра.
 tryna *ж.* ошурки, -рок.
 tryngelt, -tu, *m., pot. див.* napiwek.
 trynk, -ku, *m. див.* tynk.
 trynkarstwo *n. див.* tynkarstwo.
 trynkarz *m. див.* tynkarz.
 trynkieryt, -tu, *m., min.* тринкерйт, -ту.
 trynkować *див.* tynkować.
 tryodion, -nu, *m., kośc.* триодь, -ді.
 trypel, -pla, *m., geol.* трепел, -лу.
 tryper, -pra, *m., med. (gonorrhoea)* гонорея, трипер, -ру.
 trypla *ж., geol. див.* trypel.
 tryptyk, -ku, *m., szt.* триптих.
 trysk, -ku, *m.* бризка; ~ *ki błota* бризкі болота.
 tryskać, trysnąć, -śnie, -snać, *rzadziej -sł 1)* бризкати, бризнути; 2) (*витікати бурхливим струменем*) бити джерелом, забити джерелом; *pafta* ~ *snęła* нафта забіяла джерелом; ~ *ogień tu z oczu* ~ *ska* його очі палають вогнем; ~ *skać zdrowiem* пашіти здоров'ям, мати квітуче здоров'я.
 tryskawka *ж. див.* rozpylacz.
 trysnąć *див.* tryskać.
 tryton *m., zool., mit.* тритон.

tryumf *m. див.* triumf.
 tryumfalny *див.* triumfalny.
 tryumfator *m. див.* triumfator.
 tryumfować *див.* triumfować.
 tryumwir *m. див.* triumwir.
 tryumwirat *m. див.* triumwirat.
 trywialnie тривіально.
 trywialność *ж.* тривіальність, -ності.
 trywialny тривіальний; ~ *człowiek* пошляк, -ка.
 tryzna *ж., hist. див.* stupa.
 trzaseczka *ж., zdr.* трісочка, скіпочка, скалочка.
 trzask I, -ku, *m.* тріск, -ку, тріскіт, -коту; (*дія*) тріщання; ~ *łamanych gałęzi* тріск (тріскіт) ламаного гілля; (*посилений*) гуркіт, -коту, гук, -ку; ~ *wystrzałów* гук (гуркіт) пострілів; (*батога*) ляскіт, -коту, ляск, -ку; ~ *roz-m. przyszedł z ~kiem* прийшов з гуком-стуком; ~ *i prask* шум і гам.
 trzask III *wkrz.* трісь! тапáх!
 trzaska *ж.* тріска, скіпка, скалка; *gdzie drwa rąbią, tam ~ki* лєсá ліс рубáють — тріскі летáть.
 trzaskać, trzasnąć, -sne, -śniesz, -snać, -snęli, *rzadziej -sł, -śli 1)* (czyn) грюкати, грюкнути (чим); ~ *kać drzwi* амі грюкати дверіма (двермі); (*бато-гом, пальцями*) ляскати, ляснути; *прик. jak z bicia* ~ *sł* як батогом ляснув, миттю; 2) (*лише докон.*) (розм. — *сильно ударили*) тріснути, луснути, молоснути; ~ *snać w twarz* тріснути (луснути, молоснути) в лице; 3) (*про грім*) бити (б'ю, б'еш), ударяти, ударити; *wulg. piech cię piogun* ~ *śnie* хай тебе грім уб'є (поб'є); 4) (*диставати трищину*) тріскати(ся), тріснути, лопатися, лопнути; *drzewa od mrozu* ~ *kają* дерева тріскають(ся) від морозу.
 trzaskający тріскачий; ~ *mrozu* лютій мороз, -зу.
 trząść, trzęse, trzęsiesz, trząśl, trzęśli, trząsnać, -nę, -niesz, -nął,

-nęli 1) трясти, труснити, трякнути; *підсил.* трусонути, трясокнути; *febra go trzęsie* йогоб трясє (трусить, тіпає) пропасниця; *trząść głowę* трясти головою; *перен.* *trząsnąć kieszę* труснити калиткою (капшуком); *wóz trzęsie* віз трясє; 2) (*дерево*) трусити (трушу, трусиш), труснити, трякнути; \diamond *прик.* *trząść gruszkę* па *wierzbie* плести нісенітницю (нісенітниця, дурниці), теревені правити, -влю, -виш; // (*лише недокон.*) *~się* 1) (*про зовнішню причину — od czego, про внутрішню причину — z czego*) трястися, труситися, тремтіти, -мчү, -мтиш, дрижати, -жү, -жіш (від чого); *~ od zimna* трястися (труситися, тремтіти, дрижати) від холоду; *~ ze strachu* трястися (труситися, тремтіти, дрижати) від страху; 2) (*do kogo, do czego*) *перен.* рватися (рвүся, рвешся) (до кого, до чого); *~ do nauki* рватися до науки.

trzcina *ж.* 1) *бот.* коміш, -шү, очерет, -ту; (*цукрова*) тростина; 2) (*палиця*) тростина.

trzciniak *м., орн.* очеретянка.

trzciniany *див.* trzcinyowy.

trzcisko *п.* 1) великий коміш, -шү, великий очерет, -ту; 2) (*комишеві зарості*) коміш, комиші, -шив, очерет, очереті, -тів.

trzciniasty зароблий комишем (очеретом).

trzcinka *ж.* 1) (*паличка*) тростінка; 2) *текст.* очеретяна шпүлька.

trzcinnik *м.* 1) *бот.* (*calamagrostis*) кунічник; 2) *орн. див.* trzciniak.

trzciny *див.* trzcinyowy.

trzciniować, -nuje, -nujesz, -nował *spec.* оббивати стінү (стєлю) очеретом під штукатурку.

trzcinyowy комишевий, очеретяний; *~we krzesło* очеретяний стілець, -льця; тростинний. *Пор.* trzcina 1.

trzeba треба.

trzebiciel, *lm.* -le, *м.* 1) винищувач; 2) той, що викорчовує; 3) холощій, -щій. *Пор.* trzebić 1, 3, 5.

trzebić, -bie, -bisz, -bił 1) винищувати, -щую, -щуюш; (*тварин — ще*) вигублювати, -люю, -люєш; *~ lasy* винищувати лісі; *~ myś* винищувати (вигублювати) мишей; 2) *перен.* викорінювати, -нюю, -нююш; *~ występki w społeczeństwie* викорінювати злочини в суспільстві; 3) (*ліс — від зайвих дерев*) проріджувати, -джую, -джуюш; (*під оранку*) викорчовувати, -вую, -вуюш; 4) *с.-г.* полоти, -лю, -леш, виполювати, -люю, -люєш; *~ zielska (chwasty) w ogrodzie* полоти (виполювати) бур'яні в городі; 5) *вет.* холостити, -лошу, -лостіш, чистити (чийшу, чистиш).

trzebień, -ńca, *lm.* -ńcy, *м.* ёвнук; кастрат.

trzebież *ж.* проріджування; викорчовування. *Пор.* trzebić 3.

trzechletni трілітній, трірічний.

trzechmiesięczny тримісячний.

trzechsetletni трьохсотлітній, трьохсотрічний.

trzechsetny трьохсотий.

trzech tysięczny трьохтисячний.

trzeci третій; *мат.* *dwie ~cie* дві трєті; *ро ~cie* по-трєте; *со ~dzień* що третій день.

trzecia, -ciej, *ж.* третя година; *kwa drans* па *~cią* п'ятнадцять хвилин на трєтю.

trzeciaczka *ж., мед.* (*febris intermittens tertiana*) інтермітативна (переривчаста) триденна гарячка.

trzeciak *м.* 1) третій припряжний (підпряжний) кінь (*род.* коня), припряжний, -ного, підпряжний; 2) (*с.-г. — трирічна домашня тварина а. третій рія*) третяк, -ка; 3) *розм. див.* trzecioklasista.

trzeciak *ж.* третина.

trzecioklasista, -ty, *lm.* -ści, *м., szk.* третьокласник.

trzecioklasistka *ж., szk.* третьокласниця.

trzeciokursista, -ty, *lm.* -ści, *m.* студент третього курсу, третьокурсник.

trzeciokursistka *ж.* студентка третього курсу, третьокурсниця.

trzecioroczniak, *lm.* -ki, *m.* трирічна людина *a.* тварина.

trzeciorzędny третьюрядний.

trzeciorzędowy *geol.* триасовий, третинний.

trzeć, trę, trzesz, tarł 1) терти (тру, треш); (*про взуття — ще*) м'яляти; 2) (*льон тощо*) тіпати, терти; //~się 1) тертисся; 2) (*про риби*) нереститися, рєститься, викидати (пукати) ікрю.

trzeż *m.-os.* *div.* trzy.

trzemcha *ж.* *div.* czeremcha.

trzepacz I, *lm.* -cze, *m.*, *tkac.* тіпальник.

trzepacz II, *lm.* -cze, *m.* (*прилад*) тіпалка, терниця, терлиця.

trzepaczka *ж.* 1) тріпачка, вибивачка; 2) *кул.* колотушка; 3) *текст.* тіпалка, терниця, терлиця; 3) *перен.* торохтіяка, базіка, базікало.

trzepać, -pię, -piesz, -pał, trzepnąć, -nę, -niez, -nał, -nęli 1) (*лише недокон.*) витріпувати, -пую, -пуєш, вибивати (*порох*), тріпати (тріпаю, тріпаєш *i* треплю, трєплєш); ~ kołdгę витріпувати ковдру; 2) (*крилами*) лопотіти, -почу, -потіш, залопотіти; 3) (*лише недокон.*) (*льон, коноплі*) тіпати; 4) (*лише недокон.*) *перен.* (*язиком*) моліти (мелю, мелєш), плєскати; 5) (*перен. — бити*) лупцювати, -цюю, -цюєш, шмагати, шмагнути; молоснути, тріснути (*лише докон.*); // (*лише — докон.*) ~się бэхнутися.

trzepadło *n.* 1) *текст.* тіпалка, терниця, терлиця; 2) *div.* trzepaczka 2.

trzepak *m.* 1) *текст.* тіпалка, терниця, терлиця, тіпальна машина; 2) *перен.* *розм.* торохтія,

-тія, балакун, -на, базіка; 3) *div.* trzepaczka 2.

trzepalnia *ж., tkac.* тіпальний цех, -ху.

trzepanina *ж., pol.* *div.* trzepanka. trzepanka *ж., pol.* прочухан, прочуханка.

trzeparka *ж., tkac.* тіпальна машина.

trzepot, -tu, *m.* трєпет, -ту; (*дія — ще*) тріпотіння, тріпотання, трєпетання; лопотіння. *Пор.* trzepotać 1.

trzepotać, -poczę, -poczesz (*rzadziej* -pocę, -pocesz, *rzadko* -potam, -potasz), -potał тріпотіти, -почу, -потіш, тріпотати, -почу, -почєш, трєпетати, -печу, -пєчєш; (*крилами — ще*) лопотіти, -почу, -потіш.

trzeszczeć, -czę, -czysz, -czął 1) тріщати, -щіть; *підсил.* тріскотіти, -котіть, тріскотати, -коче; *перен. розм.* aż głowa ~czy (aż w głowie ~czy) od kłopotów аж голова тріщати від клопотів; drzewo ~czy w piecu дрєва тріщати у печі; (*про кості*) хрустіти (хрустіть); 2) *перен.* торохтіти, -хчу, -хтіш, цокотіти, -кочу, -котіш, цокотати, -кочу, -кочєш, лящати (лящу, лящіш).

trzeszczka *ж., med.* (*os sesamoidaeum*) сєсамоїдна кісточка, кісточка в суглобовій зв'язці.

trześnia *ж.* *div.* czereśnia.

trześniowy *div.* czereśniowy.

trzewiczek, -czka, *m., zdr.* 1) черевічок, -чка; 2) *бот.* *div.* trzewik 2.

trzewie, (*zwykle w lm.*) -wia, -wi, *rzadziej* -wiów, *n., anat.* нутроші, -шів; (*у тварин*) тєльбухи, -хів.

trzewik *m.* 1) черевік; 2) *бот.* (*sympodium*) венєрині черевічки, -ків.

trzewikowy черевічний.

trzewiowy *anat.* *div.* trzewny.

trzewny *anat.* нутрянний.

trzewo *n., anat.* *div.* trzewie.

trzeźwić, -wię, -wisz, -wił 1) протверєжувати, -жую, -жуєш, ви-

тверэжувати, тверезіти, -режy, -резіш; 2) (зомлілого) приводити до притомності; 3) (про ліки) оживляти, освіжати; // ~ się протверэжуватися, витверэжуватися, тверезітися.

trzeźwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wielei тверезіти.

trzeźwo тверезо; розсyдливо, розвaжливо; ~ się zapaływać па świat дивітися тверезо на світ. *Пор. trzeźwy.*

trzeźwość ж. тверезість, -зості; розсyдливість, -вості, розвaжливість. *Пор. trzeźwy.*

trzeźwy тверезий; (*перен.* — ще) розсyдливий, розвaжливий; *перен.* ~wa głowa розсyдлива (твереза) голова (людина); *перен.* ~ rogląd тверезий погляд, -ду.

trzęsawa ж. *див. trzęsawisko.*

trzęsawica ж. *див. trzęsawisko.*

trzęsawiczny трясовинний.

trzęsawisko п. трясовина, драговина, драгва.

trzęsawisty болотистий.

trzęsienie п. 1) трясіння; 2) трусіння; *пор. trząść*; 3) *мед. (tremor)* дрижання, трепетання; ◇ ~ ziemi землетрус, -су.

trzęsiogonek, -nka, m., orn. трясишківка, грищик.

trzęsionka ж., *кул.* желé (невідм.).

trzmiel I, -la, lm. -le, m., ent. джміль (род. джмеля), чміль.

trzmiel II, -lu, lm. -le, m., bot. див. trzmielina.

trzmielina ж., *bot. (evonymus)* брусліна.

trzmielinowy *bot.* брусліновий.

trzmielowy *bot. див. trzmielinowy.*

trznadel, -dla, lm. -dle, m., orn. (*emberiza citrinella*) вівсянка жовтобрюшка.

trzoda ж. стадо; (рогатої худоби — звичайно) чередá; ~ krow чередá (стадо) корів; (овець) отара; ◇ ~ chlewna свині, -нэй.

trzedny стадний.

trzon, -nu, m. 1) *тех.* стержень, -жня, штанга; 2) (*бот.* — *grzbiet*) пеньок, -нька; 3) *див. trzo-*

nek 1; 4) *перен.* стрижень, -жня, ядрó; 5) (*в печі*) черінь (род. черені *ж. р. і* череня *ч. р.*).

trzonek, -nka, m. 1) рукоятка, рýчка, держак, -ка; 2) *ел.* цоколь.

trzonowy: ząb ~ кyтний зуб.

trzos, -su a. -sa, m. 1) пояс на грóші, чépec; 2) *перен.* грóші, -шей.

trzosło п., *roln.* череслó.

trzódka ж., *zdr.* стадце; черідка; отарка. *Пор. trzoda.*

trzień, lm. -nie, m. 1) (*у пряжці*) шпéник; 2) *спец.* шпень, -ня, шпинь.

trzpionek, -nka, m., tech. ніпель.

trzpilot, lm. -ty, m. вітрогóн, жéвжик, вертіхвіст, -хвоста, пустýн, -на.

trzpiotać się вітрогóнити, поводитися пустотливо (легковaжно).

trzpiotalski *див. trzpiotowaty.*

trzpiotka ж. вітрогóнка, жéвжик, вертіхвіст, -хвоста, пустýнка.

trzpiotostwo п. *див. trzpiotowatość.*

trzpiotowato пустотливо; легковaжно. *Пор. trzpiotowaty.*

trzpiotowatość ж. пустотливість, -вості; легковaжність, -ності. *Пор. trzpiotowaty.*

trzpiotowaty пустотливий; (необачний) легковaжний.

trzustka ж., *anat. (pancreas)* підшлункова залоза.

trzustkowy *anat.* який (що) стосується підшлункової залози.

trzy, trzech; m.-os. trzej, trzech три (род. трьох); ~ ołówki три олівці, -ців; ~ pióra три перá (род. пер); *trzej studenci przyszli (trzech studentów przyszło)* прийшли три студенти; ◇ *розм. pleść ~ ро ~* плести нісенітницю (нісенітниці, дурниці), теревені правити, -влю, -виш; *мат. reguła trzech* трійне правило; *перен. розм. wścibiać swoje ~ grosze* сунути нóса.

trzyaktowy *lit., teatr.* трьохáктний, на три дії.

trzyaktówka ж., *lit., teatr.* п'єса на три дії.

trzyarkuszowy трьохаркушевий.

trzydniowy триденний.

trzydniówka *ż.* 1) триденна сльота; 2) триденне перебування.

trzydzielný *div.* trójdzielny.

trzydziestka *ż.* 1) *перен.* тридцять осіб; 2) цифра 30; 3) *перен.* тридцять років життя; *ma już ~kę* йому вже тридцять років (літ).

trzydziestodniowy тридцятиденний.

trzydziestokrotny тридцятикратний.

trzydziestolecie *n.* тридцятиліття, тридцятиріччя.

trzydziestoletni тридцятилітній, тридцятирічний.

trzydziestu *m.-os.* *div.* trzydzieści.

trzydziesty тридцятий.

trzydzieści, -stu; m.-os. trzydziestu тридцять, -ті *a.* -то́х.

trzydzieścioro, -rga, zb. тридцятьєро, -то́х.

trzygłosowy *muz.* триголосний, на три голоси.

trzygodzinny тригодинний.

trzyjęzyczny тримовний.

trykołowy триколісний.

trykroć три рази, трикратно, тричі.

trykrotnie *div.* trykroć.

trykrotny триразовий, трикратний.

trylampówka *ż., rad., pot.* триламповий приймач, -ча.

trzylecie *n.* триліття, триріччя.

trzyletni трилітній, трирічний.

trzylistny трилистяний.

trzymać 1) тримати, держати, -жу, -жиш; *перен.* ~ chorego w łóżku тримати (держати) хворого в ліжку; *перен.* ~ coś w tajemnicy тримати (держати) що в секреті (в таємниці); *перен. розм.* ~ język za zębami тримати (держати) язика (язик) за зубами; ~ kogo za rękę тримати (держати) когось за руку; ~ ogień w ręku тримати (держати) зброю в руках; *перен.* ~ kogo w sugłach (w karbach, w guzach, na wodzy) тримати (держати) когось в шорах (в ла-

бетах); 2) (*перен.* — підприємство, жилиць, тварин тощо) держати; *карт.* ~ bank держати банк; ~ psy держати собак; ~ sklep держати крамницю; ~ studentów na stancji держати студентів на квартирі; 3) (za kim) *перен.* тягти руку (за когось), стояти (за когось); 4) (z kim) *перен.* іти рука в руку (з ким), бути однакової думки (з ким); 5) (przeciw komu) *заст.* спільно виступати (проти когось); 6) (co o kim) *заст.* бути якоїсь думки (про когось); *dobrze ~ o kim* бути доброї думки про когось; *Q перен.* mroź ~ma мороз триває; *перен.* ~ oczu w kim, w czym не зводити очей з когось, з чого; *muz., перен.* ~ pierwsze skrzypce грати на першій скрипці; // ~ się 1) триматися, держатися; *перен. розм.* ~maj się ciepło! бувай здоров, тримайся! ~ do upadłego триматися (держатися) до загину (до самої смерті, до останнього подиху); *перен.* ~ na pogasch триматися (держатися) на ногах; *перен.* ~ prawej strony триматися (держатися) правого боку; *перен.* ~ prosto триматися (держатися) прямо; ~ za głowę триматися (держатися) за голову; ~ rękami za rogiem trzymatися (держатися) руками за бар'єр; *перен.* ~ z daleka od czego trzymatися (держатися) осторонь від чого; 2) (czego) *перен.* додержуватися, -жуюся, -жуєшся; ~ instrukcji додержуватися інструкції.

trzymadło *n.* 1) рукоятка, ручка, держак, -ка; 2) *тех.* лещата, -щат; 3) *друж.* теня́кл.

trzymaszowiec, -wca, lm. -wce, m., mor. тришоглове судно.

trzymaszowy *mor.* тришогловий.

trzymiesięczny тримісячний.

trzynastka *ж.* 1) тринадцять осіб; 2) цифра 13; 3) тринадцять років життя.

trzynastu *м.-ос. див.* trzynaście.

trzynasty тринадцятий.

trzynaście, -stu; *м.-ос.* trzynastu тринадцять, -ти *а.* -тьох; ~stu żołnierzy тринадцять солдатів; ~studentek тринадцять студенток.

trzyнадцioro, -rga, *зб.* тринадцятеро, -тьох.

trzyokienny тривіконний, з трьома вікнами.

trzyosiowy трьохосовий, тривісний.

trzy pokojowy: mieszkanie ~we квартира з трьох кімнат.

trzy polowy *ролн.* трипільний; ~we gospodarstwo трипільне господарство.

trzy polówka *ж., ролн. див.* trójpolówka.

trzy procentowy трипроцентний.

trzyramienny *лоф.* трилопатевий; ~ne śmigło трилопатевий пропелер, -ра.

trzy rublowy трирублевий.

trzy rubówka *ж., роф.* троячка (*розм.*).

trzy silnikowy *тех.* тримоторний.

trzy skibowiec, -wca, *лм.* -wce, *м., ролн.* трилемішний плуг.

trzysta, trzystu *а.* trzechset; *м.-ос.* trzystu триста (*род.* трьохсот).

trzystu *м.-ос. див.* trzysta.

trzytomowy тритомний.

trzywymiarowość *ж., фіз.* тривимірність, -вості.

trzywymiarowy *фіз.* тривимірний.

tu тут; ani ~ ani tam (а)ні тут, (а)ні там.

tualeta *ж. див.* toaleta.

tualetowy *див.* toaletowy.

tuba *ж.* 1) рупор, -ра; 2) муз. туба; *о.* військ. ~ do grzania torped торпедний апарат, -та.

tubalnie громогласно, гучно.

tubalny громогласний, гучний; ~ głos гучний голос, -су.

tuberkuliczny *мед.* туберкульозний.

tuberkulina *ж., мед.* (tuberculinum) туберкулін, -ну.

tuberkulizacja *ж., мед.* (tuberculosis) туберкулізація.

tuberkuloza *ж., мед.* туберкульоз, -зу.

tuberkul, -tu, (częściej w *лм.*) -ty, -lów, *м., мед.* туберкули, -лів.

tuberoza *ж., бот.* (polyanthus) тубероза.

tubka *ж.* тубчик.

tubylczy тубільний.

tubylec, -lca, *лм.* -lcy, *м.* тубілець, -льця.

tucz *ж.* підсилений (концентрований) корм, -му.

tuczarnia *ж.* приміщення для відгодювання тварин.

tuczenie *п.* відгодювання, відгодівля, вгодювання.

tuczeniec, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli товстіти, жиріти, глдішати.

tucznik *м.* годіванок, -нка, годіванець, -нця.

tuczność *ж.* вгодіваність, -ності, відгодіваність, глдікість, -кості, опісисість, -тості.

tuczny годіваний, гладкий, опісисистий.

tuczony відгодіваний, угодіваний.

tuczyci, -cze, -czysz, -czył відгодівувати, -вую, -вущ, вгодівувати; //~się 1) відгодівуватися, вгодівуватися, жиріти; 2) перен. наживатися.

tuczyniec, -ńca, *лм.* -ńce, *м. див.* tuczarnia.

tudzież książ. а також, так само.

tuf, -fu, *м., геол.* туф, -фу.

tuja *ж., бот.* (thuja) туя.

tukan *м., орн.* (rhamphastos) тукан-перцоїд.

tuleja *ж.* 1) лікувата трубка;

2) *тех., спец.* гільза.

tulejka *ж., здр.* 1) спец. втулка, зачіпка; 2) *див.* tuleja.

tulić, -lę, -lisz, -lił 1) пригортати, тулити, -лю, -лиш, притуляти;

~ do piersi тулити (пригортати) до грудей; 2) *перен.* ховати; ptaszek pod skrzydła głowę swoją ~li пташка хо-

ває свою голову під крила;
//~się пригортатися, тулитися,
притулятися.

tulipan *m.*, *bot.* тюльпán.

tulipanowy тюльпáнный, тюльпá-
новий.

tulacki *div.* tulaczy.

tulactwo *n. div.* tulaczka.

tulacz *m.* блукáч, -чá.

tulaczka I *ż.* блукáчка.

tulaczka II *ż.* блукáння; тиня́ння.

Пор. tulać się.

tulaczy блукáцький.

tulać się блукáти; (*без пристано-
вища — ще*) тиня́тися.

tulanie się *n. div.* tulaczka II.

tulów, -łowia *a.* -łowiu, *lm.* -łowie
a. -łowu, *m.* тўлуб.

tum, -mu, *m.* 1) кафедрáльний со-
бór, -ру; 2) бáня цёркви, кўпол.

tumak *m.*, *zool. div.* kuna.

tuman I, -nu, *m.* тумáн, -ну; ~nu
кому w oczu ruścić ту-
мáну напустіти на ко́го (комý),
заміліти о́чі комý; (*від пилу —
звичайно*) кўрява; ~ kurz u
стовп кўряви, хмáра кўряви.

tuman II, -na, *lm.* -ny, *m.* тупáк,
-ká, тупі́ця.

tumanić, -nię, -nisz, -nił тумáнити,
-мáню, -мáніш.

tumult, -tu, *m.* сум'яття́, метушня́,
зáколот, -ту; (*з криком*) шум,
-му, гáлас, -су, гвалт, -ту, бўча.

tundra *ż.* тўндра.

tundrowy тўндровий.

tunel, -lu, *lm.* -le, *m.* тунéль, -лю.

tunguski тунгўський.

Tunguz, *lm.* -zi, *m.* тунгўс.

Tunguzka *ż.* тунгўска.

tunika *ż.*, *hist.* тўні́ка.

tuńczyk *m.*, *icht.* (*thynnus vulga-
ris*) тунéць, -нця́.

tupać, -pię, -piesz, -pał, tupnąć,
-nę, -niesz, -nął, -nęł tўпати, тўп-
нути.

tupet, -tu, *m.* аплóмб, -бу;
mieć ~ máti аплóмб.

tupnąć *div.* tupać.

tupot, -tu, *m.* тўпiт, -поту, тупо-
тiння.

tupotać, -poczę, -poczesz (*rzadziej*
-pocę, -pocesz, *rzadko* -potam,

-potasz), -potał тупоті́ти, -почу́,
-поті́ш, тупотáти, -почу́, -пó-
чеш.

tur I, -ra, *m.*, *zool.* тур, -ра.

tur II, -ru, *m.* (*у танці, гри тощо*)
тур, -ру.

turbacja *ż.* турбóта, журбá, неспó-
кій, -кóю.

turban, -nu, *m.* тюрбáн, завій,
-вóю.

turbina *ż.*, *tech.* турбі́на; ~ w y s o -
k o r g e ż n a турбі́на висóкого
тiснення.

turbiny *tech.* турбiнний; prąd-
nica ~wa *div.* turbogenerator.

turbogenerator *m.*, *tech.* турбогене-
рáтор, -ра.

turboprądnica *ż.*, *tech.* турбоди-
нáмо.

turbospirężarka *ż.*, *mech.*, *lot.* тур-
бокомпрéсор, -ра.

turbot, -tu, *m.*, *icht.* морськá кам-
бала.

turbować, -buję, -bujesz, -bował
турбувáти, -бўю, -бўеш, непокó-
іти; //~ się турбувáтися, непо-
кóбітися.

turbowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* тур-
бiнне суднó.

turbownia *ż.*, *tech.* турбоустанóвка.

turbozespół, -tu, *m.*, *tech.* турбiнний
арперáт, -ту.

Turcja *ż.* Турéччина.

turczyć, -czę, -czysz, -czył тўрчити,
робі́ти тўрком; //~ się тўрчи-
тися, ставáти тўрком.

turczyn, *lm.* -nowie, *m.*, *przest.* слу-
гá турéцького походження.

Turczynka *ż.* туркéня; турчiнка
(*заст.*).

turczyzna *ż. div.* tureccyzna.

tureccyzna *ż.* все, що турéцьке
(мóва, звiчáї, товáри тощо).

turecki турéцький.

Turek, -rka, *lm.* -rcy, *m.* тўрок,
-рка, тўрчин (*заст.*).

turkawka *ż.*, *orn.* гóрлиця.

Turkiestan, -nu, *m.* Туркестáн, -ну.

Turkmen, *lm.* -ni, *m.* туркмéн.

Turkmenia *ż.* Туркмéнія.

Turkmenistan, -nu, *m.* Туркменi-
стáн, -ну.

Turkmenka *ż.* туркмéнка.

Turkmeńska Socialistyczna Republika Rad *ж.* Туркменська Радянська Соціалістична Республіка.
turkot, -tu, *м.* гуркіт, -коту.
turkotać, -kocze, *rzadziej* -kocze, -kotał гуркотіти, -котіть, гуркотати, -коче, грюкати, грюкотіти; *młyn* ~cze млин гуркоче (гуркотіть).
turkus *м., min.* бірюза.
turkusowy *min.* бірюзовий.
turma *ж., hist.* тюрма, в'язниця (*у вежі*).
turmalin, -nu, *м., min.* турмалін, -ну.
turnia *ж.* скеляста вершина (*в Татрах*).
turniej, -ju, *lm.* -je, *м.* турнір, -ру.
turniejowy турнірний.
turnikiet, -tu, *м.* турнікет.
turnips *м., bot.* турніпс.
turniura *ж., przest.* турнір, -ра.
turnus, -su, *м.* 1) (порядок *про-ведення робіт*) черга; 2) *заст.* голосування по воеводствах.
turówka *ж., bot. (hierochloe)* чаполуч, -чі.
Turyngia *ж.* Тюрінгія.
Turyнка *ж.* мешканка Тюрінгії.
Turyńczyk, *lm.* -cy, *м.* мешканець Тюрінгії.
turysta, -ty, *lm.* -ści, *м.* турист.
turystka *ж.* туристка.
turystyczny туристичний.
turystyka *ж.* туристика.
turyzm, -mu, *м.* туризм, -му.
turzy *zool.* турячий, турів.
turzyca *ж., bot. (carex)* осока.
tusz I, -szu, *lm.* -sze, *м.* (фарба) туш, -ші.
tusz II, -szu, *lm.* -sze, *м.* муз. туш, -ша.
tusz III, -szu, *lm.* -sze, *м.* (обливання водою) душ, -шу.
tusza *ж.* огрядність, -ності, гладкість, -кості; *człowiek dobrej* ~szy огрядна (гладка) людина; *◇* *niebiegać* ~szy гладшати.
tuszować I, -szuję, -szujesz, -szował тушувати, -шую, -шувеш, за-тушувувати, -вую, -вуеш.

tuszować II, -szuję, -szujesz, -szował зливати душем; // ~ się приймати душ.
tuszować III, -szuję, -szujesz, -szował *sport.* тушувати, -шую, -шувеш.
tuszowy тушовий.
tuszyć, -szę, -szysz, -szył *książ.* сподіватися, надіятися.
tutaj *див.* tu.
tutejszy тутешній.
tutka *ж.* 1) (паперовий) мішечок, (паперова) торбинка, кульбик, -лька; паперовий фунтик (*заст.*); 2) (цигаркова) гільза.
tuż *м., karc., przen.* туз, -за.
tużemiec, -mca, *lm.* -mcy, *м.* тубілець, -льця.
tużin, -na, *rzadziej* -nu, *м.* дюжина; wielki ~ дванадцять дюжин.
tużinkowość *ж.* посередність, -ності, пересічність.
tużinkowy звичайний; (*несхв. — ще*) пересічний, посередній; *artysta* ~ звичайний (собі), (пересічний) артист; *plótno* ~we звичайне полотно; *◇* *żag-cik* ~ банальний жарт, -ту.
tuż I) тут же; ~ *pod Warszawą* тут же поблизу Варшави, біля самої Варшави; 2) (*про час*) зараз же; ~ *po śmierci ojca* зараз же після смерті батька; *◇* ~-~ от-от, ось-ось; ~ *za kim iść* іти слідком за ким.
tużurek, -rka, *м.* тужурка.
twa *ж., zaim.* *див.* twój.
twardawy твердуватий, тверденький.
twardnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli твердіти, тверднути, твердішати.
twardo твердо; ~ *usnąć* твердо заснути; *◇* ~ *się z kim obchodzić* жорстоко поводитися з ким; *кул.* *jaja* на ~ круті яйця (*род.* яєць).
twardogłowy твердолобий, тупий, непонятливий.
twardolany: *asfalt* ~ твердолийтий асфальт, -ту.

twardoskór *m., bot. (elaphomyces granulatus)* оленівка бурульча-ста.

twardoskórny твердошкúрий.

twardoskóry *див. twardoskórny.*

twardość *ж. твёрдість, -дості; ◇ перен. ~ serca* безсердечність, -ності.

twardówka *ж., anat.* склєра; *◇ ~ oczna (tunica albuminea oculi)* білкова оболонка ока.

twardy твердий; *~ jak kamień* твердий, як камінь; *прям., перен. ~ ogzech* твердий горіх; *перен. ~ sepi* твердий (глибокий) сон (*род. сну*); *~ daszko* тверда (жорстка) шкіра; *грам. ~de spółgłoski* тверді приголосні, -них; *фіз. ~da* вода тверда вода; *перен. ~de wagunki* тверді (жорсткі) умови; *◇ człowiek ~dego serca* безсердечна (невблаганна) людина.

twardziel *blm., ж., med.* склерома.

twardizna *ж. 1)* твердинь, -ні; *2)* твердий ґрунт, -ту; *3)* *мед.* затверділість, -лості.

twarogowy сирний.

twarożek, -żku, m., zdr. сирок, -рка.

twaróg, -rogu, m. (свіжий) сир, -ру.

twarz *ж. обличчя, лице, вид, -ду; do ~rzy* до лиця; *~rza w ~* лицем (лице) в лице вічна-віч; *◇ dostać w ~* дістати ляпаса.

twarzowy лицьовий, лицєвий; *перен. до лиця; kapelusz ~* капелюшок до лиця.

twarzyczka *ж., zdr., pieuszcz.* личко, личенько, видючок, -чка.

twe *lm. ж.-rzecz., zaim. див. twój.*

twierdza *ж., wojs.* кріпость, -ті, фортеця; *~ nadmorska* приморська кріпость (фортеця); *ав. latająca ~* літаюча (летюча) кріпость.

twierdząco ствердливо, ствердно.

twierdzący *1)* ствердливий, ствердний; *2)* *грам., філос.* стверджу-

вальний; *◇ odpowiedź ~ca* позитивна відповідь, -ді.

twierdzenie *n. 1)* твёрдження; *2)* (*в теорії*) положення, тезис, -су; *3)* *мат., філос.* теорема.

twierdzić, -dzieć, -dzisz, -dził твёрдити, -джу, -диш.

twoja *ж., zaim. див. twój.*

twoje *I n., zaim. див. twój.*

twoje *II, lm. ж.-rzecz., zaim. див. twój.*

twornik *m., el.* якір (*род. якоря*); *~ uzwojony* якір з обмоткою.

tworząca, -cej, ж., mat. твірня, -ної.

tworzenie *n.* творення, творіння.

tworzyciel, lm. -le, m. див. twórca.

tworzyć, -rzyć, -rzesz, -rzył створювати, -рюю, -рюеш, утворювати, творяти, -рю, -риш; *// ~ się* створюватися, утворюватися, творитися.

tworzydło *n.* лещата для вичавлювання сїру; мішечок, у якому вичавлюють сир.

tworzywo *n. 1)* творчий матеріал, -лу; *2)* *біол.* протоплазма.

twój *m. (ж. twoja, twa, n. twoje, twe, lm. m.-os. twoi, ж.-rzecz. twoje, twe) zaim. твій (ж. р. твоя, с. р. твоє, mn. твої).*

twór, tworę, m. I) твір (*род. твору*), творіння; *2)* *зб.* всі тварини, -рін, всі істоти (*род. істот*); *3)* (*продукт творчості*) *див. utwór.*

twórca, -cy, lm. -cy, m. творець, -рця; (*мистецького, літературного, наукового тощо твору — це*) автор, -ра; (*установи, інституції — звичайно*) засновник; *~ muzeum* засновник музею; (*напрям*) основоположник; *~cy marksizmu-leninizmu* основоположники марксизму-ленінізму.

twórczość *ж. творчість, -чості; ~ literacka* літературна творчість.

twórczy творчий; *siła ~cza* творча сила; *umysł ~* творчий розум, -му.

twórczyni *ж.* (про жінку) творець, -ця; автор, -ра, авторка; засновниця. Пор. **twórcza**.

ty *зaim.* ти; **być z kim** па ~ бути з ким на «ти», звертатися до ко́го на «ти».

Tyber, -bru, *m.* Тібр, -ру.

Tybet, -tu, *m.* Тибет, -ту.

Tybetańczyk, *lm.* -су, *m.* тибетець, -ця.

tybetański тибетський.

tycz, *lm.* -cze, *ж. див.* **tyczka**.

tyczka *ж.* жердинка, жердіна; *спорт.* skok o ~czce стрибок з жердиною; (*с.-г.* — *звичайно*) тичка; \diamond *геод.* ~ miernicza нівелірна рейка.

tyczkarz, *lm.* -rze, *m.*, *спорт.* стрибун з жердиною.

tyczkowy *roln.* тичковий; **grosz** ~ тичковий горіх, -ху.

tyczyć, -cze, -czysz, -czył *roln.* тичити, тичувати, -кую, -куєш.

tyczyć się, -czy, -czył *стосуватися*, -суються; **to się mnie nie ~czy** це мені (до мене) не стосуються; \diamond **co się ~czy** (кого, czego) що́до (кого, чо́го).

tyć, **tyje**, **tyjesz**, **tył** товстіти, жиріти, глэдшати.

tydzień, **tygodnia**, *lm.* **tygodnie**, *m.* тиждень, -жня; **co tygodnia** щотіжня; **raz** па ~ **raz** у (на) тиждень; **za** ~ **czerez** (за) тиждень; ~ **temu** перед тижнем.

tyfoid, -du, *m.*, *med.* тифоїд, -ду.

tyfon, -nu, *m.* *див.* **tajfun**.

tyfotoksyna *ж.*, *med.* тифотоксин, -ну, тифозний токсин.

tyfus, -su, *m.*, *med.* тиф, -фу; ~ **brzuszny** черевний тиф; ~ **plamisty** висипний тиф; ~ **powrotny** поворотний тиф.

tyfusowy тифозний.

tygiel, -gla, *lm.* -gle, *m.*, *tech.* тигель, -гля.

tyglowy *tech.* тигельний.

tygodnik *m.* щотижневик, тижневик.

tygodniowo щотіжня, щотижнево.

tygodniowy тижневий; (*при повторних діях* — *ще*) щотижневий; **kontrola** ~wa щотижневий

контроль, -лю; **placa** ~wa щотижнева (тижнева) зарплата; **przegląd** ~ **tygniewy** огляд, -ду; **sprawozdanie** ~we тижневий звіт, -ту; **termin** ~ **tygniewy** строк, -ку; \diamond **pismo** ~we щотижневик (тижневик).

tygodniówka *ж.*, *pot.* тижнева полівка (зарплати); тижневий заробіток, -тку.

Tygrys *m.* Тігр, -ру.

tygrys *m.*, *zool.* (*felis tigris*) тигр, -ра.

tygrysi тигровий.

tygrysica *ж.* тигриця.

tygrysie, -sięcia, *lm.* -sięta, -siąt, *n.*, *zdr.* тигреня, -няти.

tygrysowaty схожий на тигра, подібний до тигра.

tyka *ж.* жердіна; (*с.-г.* — *звичайно*) тичка.

tykać I (*про годинник*) цокати.

tykać II (*komuś*) (*говорити «ти»*) тикати (кому).

tykać, **tknąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli I) (*kogo, czego* — *czym*) торкатися, торкнутися, доторкатися, доторкуватися, -куюся, -куєшся, доторкнутися (до ко́го, до чо́го — *чим*); 2) (*kogo*) (*лише докон.*) (*перен.* — *словом, вчинком*) уразити (уражу, уразити); *розм.* ~ *kogo* до жуwego допекти, дошкудити кому, дійняти до живого, уразити ко́го; \diamond *перен.* **coś mię ~kneło** щось підказало мені, щось мені остерегло; // ~ *się* *див.* **tykać** I.

tykotać *див.* **tykać** I.

tykwa *ж.*, *bot.* 1) (*lagenaria*) тиква; 2) *див.* **dynia**.

tykwowy *bot.* 1) тиквовий; 2) *див.* **dyniowy** Пор. **tykwa**.

tylda *ж.*, *druk.* тільда.

tyle I *przst.* стільки; **dwa** *raz* у ~ удвоє стільки; **drugie** ~ ще раз стільки; ~ *razu* стільки раз (разів); \diamond **o ile**, **o ~** залежно від обставин.

tyle II **tylu** *zaim.* стільки, -кох;

tyle **ludzi** стільки людей.

tylekroć стільки раз (разів).

tylko тільки, лишé; лиш (рідко); jak (skoro) ~ як тільки, скóро тільки, тільки-но; kto ~ хто тільки, кожний, хто; \diamond w a r c z y, ~ c o n i e k a s a гарчить, máло не кусáе.

tylny 1) задній; ~ne d r z w i задні двері, -рéй; ~ne ł a r y задні лапи (род. лап); 2) військ. тиловий; \diamond військ. ~na s t r a ż а р'єгрáрд, -ду.

tylokrotnie стільки раз (разів).

tylokrotny неодноразовий; ~ne p a r o m n i e n i a неодноразові попередження.

tyloletni багатолітній, багаторічний; ~nia p r a s a багаторічна праця.

tyloraki різнорідний, різновідний, різноманітний.

tylu див. tyle II.

tył, -łu, m. 1) зад, -ду; (будинку—ще) зати́лля; ~ w o z u зад во́за; 2) військ. тил, -лу; па ~łach а́рмії в тилу а́рмії; \diamond s o f a ć s i ę w ~ подава́тися наза́д; (військ. — ще) відсту́пати; ~ g ł o w u зати́лок, -лка; o b r ó c i ć s i ę ~łe m поверну́тися спи́ною (плечі́ма); ~ o k r ę t u ко́рма; w ~łe по́за́ду; z ~łu зза́ду, сти́лу.

tyłek, -łka, m. 1) зад, -ду; 2) (у взутті) задник, закаблук.

tyłowy wojs. тиловий.

tymczasem 1) прислів. по́кі що, тим ча́сом; ~ p o s z e k a j t u по́кі що (тим ча́сом) почека́й тут; 2) спол. протé, одна́к; ~ t o n i e j e s t t a k протé (одна́к) це не так.

tymczasowo тимчасово.

tymczasowość ж. тимчасовість, -вості.

tymczasowy тимчасовий.

tymialek, -łka, m., bot. (*thymelaea*) тимелéя.

tymianek, -nku, m., bot. (*thymus*) чебре́ць, -цю.

tymotejka ж., bot. див. tymotka.

Tymoteusz Тимофі́й, Тимі́ш, -моша́.

tymotka ж., bot. (*phleum pratense*) тимофі́ївка лучна́.

tympan, -nu, m. 1) муз., архіт. тимпа́н; 2) anat. бараба́нна пе-рeтінка.

tyńf m. (давня польська монета) тинф; \diamond присл. d o b r y ż a r t ~ f a w a r t до́брий жа́рт ва́рт заплáти.

tyngiel, -glu, lm. -gle, m., posp. кафеша́нтáн, -ну.

tyńk, -ku, m. штука́ту́рка; (з гли-ни) тиньк, -ку.

tynkarski штука́ту́рний.

tynkarstwo n. штука́ту́рні робо́ти, -біт.

tyńkarz, lm. -rze, m. штука́ту́р, -ра.

tyńkować, -kuje, -kujesz, -kował штука́ту́рити; (глиною) тиньку-ва́ти, -кую, -куеш.

tyńktura ж., farm. тинкту́ра.

typ, -pu, m. тип, -пу.

typiczny див. typowy.

typizacja ж. типіза́ція.

typizować, -zuje, -zujesz, -zował типізува́ти, -зую, -зуюш.

typograf, lm. -fowie, m., książ. друка́р, -ря́.

typografia ж. друка́рня.

typograficzny друка́рський.

typolitografia ж., druk. типо́літо-графі́я.

typologia ж., nauk. типо́логія.

typologiczny nauk. типо́логічний.

typometr m., druk. типо́метр, -ра.

typować, -puje, -pujesz, -powal ти-пізува́ти, -зую, -зуюш.

typowość ж. типо́вість, -вості.

typowy типо́вий; ~wa p o s t a ć ти-по́ва по́стать, -ті; u m o w a ~wa типо́вий до́говір (род. до-говóру).

Tyr, -ru, m., hist. Тир.

tyrada ж. тира́да.

tyralier, lm. -rzy, m., wojs. стрі-ле́ць, -льця́.

tyralierka ж., wojs. стрі́лковий це́п, -пу.

tyralierski wojs. стрі́лецький.

tyran, lm. -ni, m. тира́н.

Tyrana ж. Тира́на.

tyrania ж. тира́нія.

tyranizować, -zuje, -zujesz, -zował тира́ніти.

tyranka *ж.* (про жінку) тир'я́н; тира́нка (розм.).
tyrański тир'я́нський.
Tyraspol *м.* Тира́споль.
Tyrol, -lu, m. Тиро́ль, -лю.
Tyrolczyk, lm. -су, m. тиро́лець, -льця.
Tyrolka *ж.* тиро́лька.
tyrolka *ж., folk. i in.* тиро́лька.
tyrolski тиро́льський.
Turyjczyk, lm. -су, m., hist. жител'я Тира.
tyryjski *hist.* тир'я́ський.
tysiąc, lm. се, m. тисяча.
tysiąckrotnie тисячо́кратно.
tysiąclecie *п.* тисячо́ліття, тисячо́річчя.
tysiącletni тисячо́літній, тисячо́річний.
tysiącznik I, lm. -ki, bot. (erythraea) золототися́чник.
tysiącznik II, lm. -су, m., hist. тис'я́цький, -кого.
tysiączny тис'я́чний.
tytan I, lm. -ni, m., mit., przen. тит'я́н.
tytan II, -nu, blm., m., chem. тит'я́н, -ну; \diamond *тех.* \sim do gotowania wody кип'я́тильник.
tytaniczny титані́чний, велеті́нський.
tytanić, -tu, m., min. титані́т, -ту.

tytel, -tla, lm. -tle, m., filol. тит'ло.
tytonierka *ж.* коробочка на тютю́н.
tytoniowy тютю́новий.
tytoń, -niu, lm. -nie, m. тютю́н, -ну.
tytułarny 1) номіна́льний; 2) (обраний на знак поваги) поче́сний; *członek* \sim поче́сний член.
tytuł, -łu, m. 1) офіц. тит'ул, -лу; \sim вагона тит'ул бара́на; 2) (книжки, твору) заго́ловок, -вка; *książka bez* \sim *łu* кни́жка без заго́ловка; 3) права́на підста́ва (осно́ва), пра́во; *z jakiego* \sim *łu?* на я́кій підста́ві (осно́ві)? по я́кому пра́ву?; \diamond *dać* \sim *łem* ро́зущки да́ти як по́зику; \sim *łem* ро́бу у порядку спроби.
tytułik m., zdr. див. tytuł 2.
tytułować, -luje, -lujesz, -lował тит'улува́ти, -лу́ю, -лу́еш; $//$ \sim *się* тит'улува́тися.
tytułowy заго́ловний, тит'у́льний; *kartka* \sim *wa* заго́ловна (тит'у́льна) сторі́нка.
tytuniowy *див. tytoniowy.*
tytuń m. див. tytoń.
Tytus Тит.
tn. (to znaczy) skr. то́бто; се́бто, це́бто (*pidше*).
tw. (tak zwany) skr. так зва́ний.

U

u 1) у (в); \sim о́јса у (в) ба́тька; 2) (поблизу чого) при, ко́ло, по́біч; \sim про́гу при поро́зі (по́біч поро́га, ко́ло поро́га); *zamek* \sim *karabina* замо́к при гвинті́вці; *miecz* \sim *boku* меч при бо́ці; \sim *piersi* при гру́дях; *siedzieć* \sim *stołu* сиді́ти при столі́ (за столо́м); \diamond *co* \sim *licha!* (со \sim *katal!*) що за бі́д!

uaktywniać, uaktywnić, -nie, -nisz, -nił активізува́ти, -зу́ю, -зу́еш (*недокон. i докон.*); $//$ \sim *się* активізува́тися.

uaktywnienie *п.* 1) активіза́ція (*докон.*); 2) *хім. див. aktywacja.*
uargumentować, -tuje, -tujesz, -tował аргу́ментува́ти, -ту́ю, -ту́еш (*докон.*).
uargumentowanie *п.* аргу́мента́ція (*докон.*).
ubabrać, -rze, -rzesz (rzedziej -ram, -rasz), -rał забрудні́ти, за́каляти; $//$ \sim *się* забрудні́тися, за́каля́тися.
ubabranie *п.* забру́днення, за́каля́ння.
ubarwiać, ubarwić, -wie, -wisz, -wił 1) розфарбо́вувати, -вую, -вуеш,

розфарбувати, -бую, -бúеш, роз-
красувати, -шую, -шуеш, роз-
красити, -красу́, -краси́ш;
2) *перен.* прикрашати, прикра-
сити, оздобляти, оздоблювати,
-люю, -люєш, оздобити, -блю,
-биш.

ubawiać, ubawić, -wię, -wiesz, -wił
(кого) забавляти, забавити,
-влю, -виш, потішати, потішити
(кого); // (*лише докон.*) ~się
забавитися.

ubezpieczać, ubezpieczyć, -czę,
-czysz, -czył 1) забезпечувати,
-чую, -чуєш, забезпечити;
2) *спец.* застраховувати, -вую,
-вуєш, застрахувати, -страхую,
-страхуєш; ~ **czuć** majątek
od ognia застрахувати май-
нó від вогню (від пожежі, від
пожару); // ~ **się** 1) забезпечу-
ватися, забезпечитися; 2) за-
страховуватися, застрахуватися;
~ **czuć się** od nieszczęśli-
wych wypadków застраху-
ватися від нещасних випадків.

ubezpieczalnia (społeczna) ż.
(установа) соціальне забезпе-
чення (соцзабєз, -зу).

ubezpieczenie *n.* страхування, стра-
ховка; ~ **społeczne** соціальне
страхування (соцстрах, -ху);
~ **na wypadek choroby**
страхування на випадок хворó-
би.

ubezpieczeniowiec, -wca, *lm.* -wcy,
m. страховік, -ка.

ubezpieczeniowy страховий; **poli-**
sa ~wa страховий поліс; **pre-**
mia ~wa страхова премія.

ubezpieczyć *див.* **ubezpieczać.**

ubezwładniać, ubezwładnić, -nię,
-nisz, -nił 1) паралізувати, -зую,
-зúєш (*недокон. і докон.*); ~ **nić**
nieprzyjaciela паралізува-
ти ворога; 2) *див.* **ubezwładniać.**

ubezwłasnowolnić, -nię, -nisz, -nił
praw. позбавити права розпо-
ряджати своїм майном.

ubezwłasnowolnienie *n., praw.*
позбавлення права розпоряджа-
тися своїм майном.

ubić *див.* **ubijać.**

ubiegać, ubiec, -biegnę, -biegniesz,
-biegł, -biegli 1) (со) пробігати,
пробігти, -біжý, -біжи́ш (що);
~ **biec** **dwie mile za godzinę**
пробігти дві милі за годину;
2) (кого *w* czym) випереджа-
ти, випередити, -джу, -диш (ко-
гó *w* чóму); *перен.* **dru dzy go**
~ **gli** інші випередили його;
3) (*про час*) минати, миніти,
проходити, -дить, пройти (прó-
йдé), спливати, спливти, збіга-
ти, збігти; **godzinę** **prędko**
~ **gły** скоро минули години;
4) (*заст.* — *скоро відійти*) уті-
кати, утекти, -течý, -течéш; //
(*лише недокон.*) ~ **się** (о кого,
о со) добиватися (когó, чогó),
клопотатися, -почúся, -почéсья
(про когó, про що); ~ **o ro-
sadę** добиватися посáди, кло-
потатися про посáду; ◇ ~ **się**
о гéкe *rap* *pu* свáтати дівчи-
ну.

ubiegły минулий; ~ **rok** минулий
рік (*род. року*).

ubielać, ubielić, -le, -lisz, -lił білі-
ти, -лю, -лиш, побіліти, убіляти,
убіліти; // (*лише докон.*) ~ **się**
убілітися.

ubierać, ubrać, ubiorę, ubierzesz,
ubrał 1) одягати, одягати́, -гнý,
-гнеш, одягну́ти, вдягати́, вдяг-
ти́, вдягну́ти, одівати́, одіти́,
-діну, -дінеш, убірати́, убрáти́,
-берý, -берéш; ~ **brać** **dzie-
sko** одягати (вдягати, одівати,
убірати) дитину; *перен.* ~ **brać**
całą rodzinę одягну́ти (оді-
ти, убрáти) всю сім'ю; 2) (*про*
оздобу) прикрашати, прикраси-
ти, -красу́, -краси́ш, оздоблю-
вати, -люю, -люєш, оздобляти,
оздобити, -блю, -биш; ~ **brać**
kapelusz **piórami** прикра-
шати (оздоблювати, оздобляти)
капелюшок пéрами; ◇ *перен.,*
ірон. ~ **brać** **kogo** упхну́ти когó
в хáлєпу; // ~ **się** одягати́ся,
одягтися, одягну́тися, вдягати́-
ся, вдягтися, вдягну́тися, одівá-
тися, одітися, убірáтися, убрá-
тися.

ubieralnia *ж.* гардероб.

ubijacz, *lm.* -**cze**, *т., спец.* трамбувальник.

ubijaczka *ж., спец.* трамбувальниця.

ubijaczka *II ж., hut.* товкáč, -чá.

ubijać, **ubić**, -**biję**, -**bijesz**, -**bił**

1) трамбувати, -бую, -буєш, утрамбувати; ~**bić** ziemię утрамбувати землю; 2) *кул.* збивати, збити (зіб'ю, зіб'єш) ~**bi-jać** śmietanę па ріанę збивати сметану на піну; \diamond *перен. жарт.* ~**bić** interes переробити р'юки.

ubijak *т., tech.* трамбівка.

ubikacja *ж.* 1) приміщення; 2) *розм.* убіральня, клозет.

ubiór, -**bióru**, *т.* одяг, -гу, одѣжа, у[в]брáння, убір, -бóру.

ubliżać, **ubliżyć**, -**żę**, -**żysz**, -**żył** (кому w czym) ображати, образити, -ражу, -разиш (кого); to mi ~liża це менѣ ображáє.

ubliżający образливий; słowa ~се образливі слова (*род. слів*).

ubliżenie *п.* образа; \diamond *юр.* ~prawo правопорушення.

ubłagać (кого) ублагати, умолюти, -лю, -лиш.

ubłocić, -**cę**, -**cisz**, -**cił** заболотити, -лочу, -лотиш; //~się заболотитися.

ubocz *ж. див.* **ubocze**.

ubocze *п.* 1) узбіччя; 2) *див.* **ustronie**; \diamond trzymać się (być, pozostawać, siedzieć) па ~czu триматися осторонь, відсторонятися.

ubocznie 1) з бóку, стороною; dowiedzieć się ~ довідатися (дизнатися) стороною, довідатися через (від) людéй; 2) *перен.* мимохідь, між іншим; ~ zapaszę, że ... мимохідь (між іншим) відмічу, що ...

uboczny побічний, сторонній; ~ne dochody побічні (сторонні) прибутки, -ків; pytanie ~не побічне питання.

ubogacać, **ubogacić**, -**cę**, -**cisz**, -**cił** *див.* **wzbogacać**.

ubogi *I* 1) (w co) убогий, бідний (на що); kraj ~ w drzewo країна бідна на дерево; 2) (czym) *перен.* бідний, убогий (на що, чим); ~ doświadczeniem бідний на досвід; ~ duchem убогий дýхом, душеубогий.

ubogi *II, -bogiego, lm.* -**bodzy**, *т.* убогий, -гого.

ubogo убого, бідно.

ubogość *ж.* убогість, -гості, убо́зтво, бідність, -ності.

u boku 1) (кого) *прийм.* поряд (з ким); 2) *присл.* з бóку.

ubolewać (nad kim, nad czym) жаліти, жалувати, -люю, -луєш (кого, що), уболювати (над ким, чим); ~ nad sierotami жаліти (жалувати) сиріт, уболювати над сиротами.

ubolewanie *п.* 1) (дія) уболювання; жаління (*рідко*); 2) (*співчуття*) жаль, -лю; ku wielkiemu ~niu на превеликий жаль; z ~niem з жалем; \diamond godny ~nia жалюгідний.

ubość *див.* **ubóść**.

ubożec, -**żeję**, -**żesz**, -**żał**, -**żeli** убожити, бідніти.

ubożyć, -**żę**, -**żysz**, -**żył** *przest.* збіднювати, -нюю, -нюєш, збідняти.

ubój, -**boju**, *blm., т.* забій, -бóю, заріз, -зу; ~ bydła заріз худоби (скотá).

ubóstwiać 1) обожувати, -жую, -жуєш; 2) *перен.* дýже (пáлко) любити, -блю, -биш; пáлко кохати, любіти над усé.

ubóstwo *п.* убо́зтво, бідність, -ності, убогість, -гості.

ubóść, -**bodę**, -**bodziesz**, -**bódl**, -**bodli** 1) вдáрити (уко́лоти) ро́гами; 2) *перен.* допекти, -печу́, -печеш, дошкóлити, уразити, -ражу́, -разіш, дійняти до живóго.

ubrać *див.* **ubierać**.

ubranie *п.* 1) у[в]брáння, одяг, -гу, убір, -бóру; ~ robosze спец-одяг; (*про комплект*) костюм;

~ męskie чоловічий костюм;
 2) *перен.* прикраса, оздоба.
ubranko *n., zdr.* костюмчик.
ubrać (sobie co) *pot.* забрати собі в голову (що).
ubroczyć, -czę, -czysz, -czył (*кро-в'ю тощо*) забруднити, закаляти, замазати, -мажу, -мажеш; //~ się заюшитися, забруднитися, замазатися.
ubrudzić, -dżę, -dzisz, -dził забруднити, закаляти.
ubrukać *див.* ubrudzić.
ubrukować, -kuje, -kujesz, -kował *див.* wybrukować.
ubryzgać забризкати, убризкати.
ubycie *n. див.* ubytek.
ubyć *див.* ubywać.
ubytek, -tku, *m.* 1) убуток, -тку; спад, -ду; зменшення; ~ sił зменшення (занепад) сил, зне-силення; *пор.* ubywać; 2) *перен.* збиток, втрата; ~ krwi втра-та здоров'я.
ubywać, ubyć, -będzie, -było *nieos.* (czego) .убувати, убути, -буде; (*про воду — звичайно*) спада-ти, спати (спадé); woda ~bywa вода спадає (убуває); (*ста-вати меншим*) міншати, поміншати, зміншуватися, -шується, зміншиться; dnia ~bywa день міншає (коротшає).
ucalaować, -luje, -lujesz, -łował поцілувати, -лую, -лujesz; (*вкрити поцілунками*) розцілувати.
ucalowanie *n.* поцілунок, -нку.
ucodzić, -dżę, -dzisz, -dził уцідіти, -джу, -днш.
ucharakteryzować, -zuje, -zujesz, -zował *teatr.* загримувати, -мую, -мujesz; //~ się загримуватися.
ucharakteryzowanie *n., teatr.* загримування.
uchaty *див.* uszaty.
ucho *I, lm.* uszy, uszu, *n.* вуха (*мн.* вуха, вух і ўші, ушей); koń strzyże ~szami кінь шкулить (щурить) вуха; *розм.* podstawić uszu наставити (нашорощити) вуха (ўші); patrzeć komu uszu нам'яти

кому вуха (ўші); nie wie-
 rzyć własnym uszom не
 вірити своїм вухам (ушам);
 puszczać co mimo uszu
 пускати що повз вуха (ўші);
перен. siedzieć w długach
 по uszy сидіти по вуха в бор-
 гах; *прик.* ścianę uszy ma-
 ją stłini мають вуха; uszy
 wiedną to słuchać вуха
 в'януть, слухаючи це; zasz-
 wienić się po uszy почер-
 воніти аж до вух; ◇ choroba
 uszu вушні хвороби, -роби; uszy
 do góry будь бадьорий;
 mieć długie uszy залюбки
 підслухувати, -слухую, -слуху-
 еш; mieć wszystkiego po
 uszy мати всього вдосталь (до-
 сходу, вволю); spać na oba
 uszy твёрдо (міцно) спати
 (сплю, спиш).
ucho *II, lm.* ucha, uch, *n.* 1) (*у предметі*) вуха; 2) (*мале*) вуш-
 ко; ~ igły вушко голки; ◇
прик. doróty dzban wodę
 posi, róki się ~ nie ur-
 wie до часу дзбан воду но-
 сить.
uchodzenie *n.* вітік, -току; ~
 gazu вітік газу.
uchodzić *I, -dżę, -dzisz, -dził, ujęć, ujdę, ujdiesz, uszedł, uszli* 1) ті-
 кати, утікати, утекти, -течу,
 -течеш; 2) (czego) (*лише до-
 кон.*) уникнути (чого); ujęć
 niebezpieczeństwa уник-
 нути небезпеки; 3) (ile) (*лише
 докон.*) заст. пройти (пройду,
 пройдеш); ujęć dwie mile
 пройти дві милі; 4) (z czego)
 (*про рідину*) витікати, вітекти,
 -тече; wino uszło z becz-
 ki вино вітекло з бочки;
 5) (*лише недокон.*) (*про
 час*) мина́ти, спливати, збігати;
 ◇ *розм.* ujdzie нічого собі; *прик.*
uchodzić przed wilkiem,
 trafić na niedźwiedzia
 попасти з дощу під рінву
 (з вогню в полум'я); to ci nie
 ujdzie płazem (na sucho)
 це не пройде тобі безкарно, це

тобі так не минеться; то **uszło** моєї уваги цього я не помітив; на це я не звернув уваги; **ujść z życiem** (ujść cało) уціліти, врятувати життя.

uchodzić II, -dże, -dzisz, -dził (za kogo, za co *a.* za jakiego) здаватися (здаюся, здаєшся) (ким, чим *a.* яким); видавати себе за кого; вважати (ким, чим; за кого, за що), мати славу (кого, чого); **~** *z a* **uczonego** вважати ученим (за ученого).

uchodzić III, -dzi (komu) безослічити, годитися, випадати; то **nie ~dzi** це не лічить (не годиться, не випадає).

uchodzić, -dnia, *lm.* -dnie, *m.* див. uchodźca.

uchodźstwo *n.* біженство; політична еміграція.

uchodźca, -cy, *lm.* -cy, *m.* біженець, -ниця; політичний емігрант.

uchodźstwo *n.* див. **uchodźstwo.**

uchować 1) зберегти, -режy, -режеш, схоронити, -ню, -ниш; (*від загибелі*) врятувати, -тyю, -тyеш; 2) див. **wychować; //~się 1)** зберегтися, схоронитися; врятуватися; 2) див. **wychować się.**

uchraniać, uchronić, -nię, -nisz, -nił *od kogo, czego a. przed kim, czym* **prześt.** уберігати, уберігати, -режy, -режеш, устерігати, устерігати, -режy, -режеш (*від кого, від чого*); **~raniać dziecku** *od przeziębienia* уберігати (устерігати) дитину від простуди; **//~się (kogo, czego a. od kogo, od czego a. przed kim, przed czym)** уберігатися, уберігатися, устерігати, устерігати (*від чого*).

uchwalać, chwalić, -lę, -lisz, -lił ухвалювати, -люю, -люеш, ухвалити, -лю, -лиш.

uchwalony ухвалений.

uchwała *ż.* ухва́ла, рішення; **~wa** *lnego zebrania* ухва́ла (рішення) загальних зборів; **wiekopna ~** історичне рішення; **~ zaradka** прийнято ухва́лу (рішення); *юр.* постаново-

ва, ухва́ла; *па тосу ~ly* на основі постанови (ухва́ли); **rodejmować ~lę** приймати постанову.

uchwycenie *n.* схоплення; ухоплення. *Пор.* **uchwycić.**

uchwycić, -cę, -cisz, -cił схопити, -плю, -пиш; (*прям. — це*) ухопити; **~ kogo za rękę** схопити (ухопити) кого за руку; *перен.* **~ myśl główną** схопити головну думку; *перен.* **~ podobieństwo** схопити схожість (подібність); **◇ перен.** **~ kogo z a słowo** піймати кого на слові; **//~się (kogo, czego, za co)** схопитися, ухопитися (кого, чого, за що).

uchwyt, -tu, *m.* 1) рукоятка, ручка, держак, -ка; 2) *тех.* патрон; 3) (*парашута*) кільце; 4) див. **uchwycenie.**

uchwytność *ż.* 1) вловність, -ності, уловимість, -мості; 2) сприйнятливість, -вості. *Пор.* **uchwytny.**

uchwytny 1) вловний, уловимий; 2) *перен.* сприйнятливий.

uchybiać, uchybić, -bię, -bisz, -bił *książ.* 1) (komu) ображати, образити, -ражу, -разиш (кого); 2) (*czemu a. przeciw czemu*) порушувати, -шую, -шуеш, порушити (що); **~bić dyscyplinę** порушити дисципліну; **~bić prawidłom dobrego wychowania** порушити правила доброї поведінки; 3) (*w czym*) погрішати, погрішити, погрішуватися, -шуюся, -шуєшся, погрішитися, погрішати, погрішити, хибити, -блю, -биш, схибити (проти чого); **~bić w sprawiedliwości** погрішити проти справедливості; **◇ ~bić komu w grzeszności** нечёмно повестися з ким; **~bić terminu** не додержати строку.

uchybień *n.* 1) (komu) образа (кого); 2) (*czemu*) порушення (чого); 3) (*w czym*) погрішність, -ності, о́гріх, -ху (проти чого). *Пор.* **uchybiać.**

уциемі́жати, уциемі́жати, -жэ, -жыш, -жыл гнобити, -блю, -биш, пригноблювати, -люю, -люеш, пригнобити, гнійти (гнічу́, гнітиш), пригнічувати, -чую, -чуеш, пригніти́ти, утискати́, утискувати́. -квю, -квеш, утисну́ти.

uciemieżenie *n.* гніт, -ту, пригноблення, пригнічення, утиск, -ку.
uciemieżony пригноблений, пригнічений.

ucierać, utrzeć, -trę, -trzesz, -tarł
 1) утирати, утерти (утру, утрэш); **~cierać** їзу утирати сліози; *перен.* **~trzeć** кому поса утерти кому носа; **~trzeć** żółtka z cukrem утерти жовтки з цукром;
 2) (*дорогу*) уторувати, -вую, -вуеш, уторувати, -рюю, -рюеш, торувати, проторувати; **//~się**
 1) (z kim) (*лише недокон.*) стинатися, сперечатися (з ким);
 2) (*лише докон.*) (загально) прийнятися, -йметься; **wygażenie to ~tarło się** цей вислів загально прийнявся (загально вживається).

ucierpieć, -pieć, -pisz, -piał, -pieli
 1) потерпіти, -плю, -пиш; **~o drowodzi** потерпіти від поводи (від повені); 2) *заст.* витерпіти, -плю, -пиш, натерпітися; 3) бути пошкодженим (ушкодженим); **budynek wiele ~piał o kul pierzycielskich** будинок дуже пошкоджений (ушкоджений) ворожими кулями.

uciesznie забавно, потішно.

ucieszny забавний, потішний.

ucieszony утішений, обрадований, урадований.

ucieszyciel, ім. -le, т. утішитель, розрадник.

ucieszycielka *ж.* утішителька, розрадниця.

ucieszyć, -szę, -szysz, -szył утішити, обрадувати, -дую, -дуеш, урадувати; **list ~szył go** *bardzo* лист його дуже утішив (обрадував, урадував); **//~się** (z czego *a.* *czym*, *na co*) утішитися (чим), зрадіти (з чого), обрадуватися, урадуватися (чому); **~szyć się z czego** *przjazdu* утішитися чим приїздом, зрадіти з чийого приїзду, обрадуватися (урадуватися) чийому приїздові.

uciećcie *n.* 1) відрубання, відсічення; 2) *хір.* ампутація.

ucinać, uciąć, utnę, utniesz, uciął, ucięli 1) утинати, утяти (утну, утнеш), відтинати, відтяти (відтну, відтнеш); (*ударом — ще*) відсікати, відсікти, -січу, -січеш; (*голову — ще*) відрубувати, -бую, -буеш, відрубати; *перен.* **dałbym sobie głowę uciąć** я дав би собі (свою) голову відрубати (відтяти); **uciąć** кому *warkocz* утяти (відтяти) кому косу; 2) (*лише докон.*) (*перен.* — *мову*) (рапторво) перервати, -рву, -рвеш; 3) (*лише докон.*) *перен.* утяти; **uciąć walczyka** утяти вальса; **o tego nie utnie** він цього не втне; 4) (*лише докон.*) (*перен.* — *про комах*) укусяти, -кусять; 5) (*ударити*) молоснути, тріснути, луснути; **o** *розм.* **jak uciął** як раз, саме вміру.

ucinek, -nka, т. 1) відрізок, -зка; (*перен.* — *ще*) відтінок, -нка; *перен.* **~czasu** відрізок (відтінок) часу; 2) (*малий кусень, що залишився з цілості*) відламок, -мка; *літ.* уривок, -вка, фрагмент; 3) *перен.* ущипливість, -вості, шпилька.

uciosać, -ciosam, -ciosasz (a. -cieszę, -cieszesz), -ciosał витесати, -тешу, -тешеш.

ucisk, -ku, т. утиск, -ку, гніт, -ту.

uciskać, ucisnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*лише недокон.*) гнобити, -блю, -биш, пригноблювати, -люю, -люеш, утискати, утискувати, -кую, -куєш; 2) (*про фізичну дію*) давити, -влю, -виш, придавлювати, -люю, -люеш, придавити.

uciszać, uciszyć, -szę, -szysz, -szył утишати, утишити, утихомирювати, -рюю, -рюеш, утихомирити; **//~się** утишатися, утишитися, втихомирюватися, втихомиритися; (*про вітер, бурю тощо — звичайно*) вшухати, вшухнути.

uciułać приєзирати; **~łać** *pręć*

tysięcy rubli призбирати п'ять тисяч карбіванців.
ucywiliżować, -zuje, -zujesz, -zował цивілізувати, -зую, -зуюш (*до-кон.*); //~się цивілізуватися.
ucywiliżowanie *n.* цивілізування; (*наслідок дії*) цивілізація.
ucywiliżowany цивілізований.
uczadzić się, -dże, -dzisz, -dził вчадити.
uczcić, uczczę, uczcisz, uczcił вшанувати, -ную, -нуюш; ~ *czują* ратиєш вшанувати чию пам'ять.
uczciwie чесно; сумлінно, добросовісно; *żuć* ~ жити чесно; *перен.* ~ ргасоває чесно (сумлінно, добросовісно) працювати, -ціюю, -ціюеш. *Пор.* **uczciwy**.
uczciwość *ż.* чесність, -ності; сумлінність, добросовісність; *o* *słowo* ~ci *o*слово честі. *Пор.* **uczciwy**.
uczciwy чесний; (*перен.* — *ще*) сумлінний, добросовісний; ~ *człowiek* чесна людина; ~ *wa* ргаса чесна (сумлінна, добросовісна) праця.
uczczenie *n.* вшанування.
uczelnia *ż.* школа, навчальний (учбовий) заклад, -ду; *wyższa* ~ вища школа, вищий учбовий заклад (вуз, -зу, виш, -шу).
uczelniany шкільний; вишівський, вузівський. *Пор.* **uczelnia**.
uczenie *I n.* 1) учіння, навчання; 2) готування; //~ *się* 1) учіння, навчання; 2) готування. *Пор.* **uczyć**.
uczenie II przst. по-вченому.
uczennica *ż.* учениця.
uczeń, -cznia, lm. -czniowie, m. учень, -чня.
uczerpać, uczepić, -pię, -pisz, -pił 1) привішувати, -шую, -шуюш, привісити, -вішу, -вішиш; ~ *pić* *lampę u sufitu* привісити лампу у стелі; //~ *się* (*лише до-кон.*) 1) (кого, czego *czym*) учепитися, -плюся, -пишся, схопитися, -плюся, -пишся, ухопитися (за кого, за що чим); ~ *gę k a-*

mi gałęzi учепитися (ухопитися) руками за гілки; 2) (*do kogo*) причепитися, присікатися (до кого); 3) (*czego*) *перен.* учепитися; ~ *jakiejs myśli* учепитися за якусь думку.
uczernić, -nię, -nisz, -nił почорніти; //~ *się* почорніти себе, помалювати себе на чорний колір; *перен.* показати себе в неприродному світлі.
uczerpać, -pię, -piesz, -pał 1) зачерпнути; 2) (*trochu*) надчерпнути.
uczerpnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* **uczerpać**.
uczesać, -szę, -szesz, -sał причесати, -чешу, -чешеш, зачесати; //~ *się* причесатися, зачесатися.
uczesanie *n.* 1) зачіска; 2) (*dią*) причесання, зачесання.
uczestnictwo *n.* участь, -ти; *o k a r t a* ~ *wa* запрошення.
uczestniczenie *n.* *див.* **uczestnictwo**.
uczestniczka *ż.* учасниця.
uczestniczyć, -czę, -czysz, -czył (*w czym*), брати участь (*w чо-му*).
uczestnik, lm. -cy, m. учасник.
uczęstować *див.* **poczęstować**.
uczęszczać відвідувати (що); *uczęszczał* (*pidwie*); ~ *do szkoły* відвідувати школу; ~ *na wykłady* відвідувати лекції.
uczęszczanie *n.* відвідування.
uczęszczany (часто) відвідуваний; *miejsce* ~ *ne* (часто) відвідуване місце.
uczniak, lm. -ki, m., pot. учень, -чня, школяр, -ра.
uczniowski учнівський.
uczoneść *ż.* ученість, -ності.
uczony I учений.
uczony II, -czonego, lm. -czeni, m. учений, -ного.
uczta *ż.* бенкет, -ту; *wyprawić* ~ *tę* улаштувати бенкет.
ucztować, -tuje, -tujesz, -tował бенкетувати, -тую, -туюш.
uczucie *n.* почуття; (*psych. —* *ще*) чуття, відчуття; *śpiewać z* ~ *ciem* співати з чуттям;

~ zimna почуття (відчуття) холоду.
uczuciowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* чутлива людина.
uczuciowość *ż.* чутливість, -вості, чґлість, -лості.
uczuciowy чутливий, чґлий; *człowiek* ~ чутлива (чґла) людина.
uczulać, **uczulić**, -lę, -lisz, -lił *for.* робити світлочутливим, зробіти світлочутливим.
uczuwać, **uczuć**, -czuję, -czujesz, -czuł почувати, почґти, відчувати, відчґти; **uczuć chłód** відчґти холод.
uczyć, **uczę**, **uczysz**, **uczył** 1) учи-ти, -чґ, -чиш, навчати (кого чогό, *рідко* чому); ~ kogo **czytać** учити (навчати) кого читати; ~ kogo **języka polskiego** учити (навчати) кого польської мови; ~ w szkole **średniej** учити (навчати) в середній школі; 2) (кого на со) готувати, -тґю, -тґеш, готувити, -влю, -виш (кого в що); ~ kogo na **lekarza** готувити (готувати) кого в лікарі; //~**się** 1) учитися; (*де — це*) навчатися; (*чого — це*) вивчати (що); ~ **języka francuskiego** вивчати французьку мову; 2) (на со) готуватися, готувитися.
uczynek, -nku, *m.* вчїнок, -нку; *dobry* ~ добрий вчїнок; *złapac kogo na gorąco* ~**nku** спіймати кого на гарячому (вчїнку).
uczynić, -nię, -nisz, -nił учинити, -ню, -ниш, зробіти, -блю, -биш.
uczynienie *n.* учинення, зроблення.
uczynność *ż.* прислужливість, -вості, послужливість.
uczynny прислужливий, послужливий.
udać *div.* **udawać**.
udany I удаваний; *z ~nym spokojem* з удаваним спокоєм.
udany II вдальий; ~ **utwór literacki** вдальий літературний твір (*rod.* твору).

udar, -ru, *m.* удар, -ру; *med.* ~ *apoplektyczny* (*apoplexia*) апоплектичний удар; *med.* ~ *słoneczny* (*insolatio, ictus heliosis*) сонячний удар.
udaremniać, **udaremnić**, -nię, -nisz, -nił 1) нівечити, знівечити, повертати внівець, повернути внівець; 2) (*плани тощо*) розстробувати, -робою. -робоєш, розстробити.
udaremnienie *n.* 1) знівечення, повернення внівець; 2) розстробення. *Por.* **udaremniać**.
udatnie вдало.
udatny вдальий.
udawać, -daje, -dajesz, -dawał, **udać** 1) удавати, -даю, -даєш, удати, -дам, -дасі; ~ **dawać** *gniew* удавати гнів; ~**daje**, *że śpi* удає, що спить; 2) (кого, со) удавати (з себе), удати (з себе) (кого, що), прикидатися, прикинутися (ким, чим); ~**dawać** *chorego* удавати (з себе) хворого, прикидатися хворим; 3) (*точно відтворювати чий рух, мову тощо*) наслідувати, -дґю, -дґєш (*лише недокон.*); ~**dawać** *czyj głos* наслідувати чий глос.
udawać się I, -daje, -dawał, **udać się**, -da, -dał удаватися, -дається, -дася; *chleb ~dał się* хліб удався; *bezos.* ~**dało się** *go przekonać* удалося переконати його.
udawać się II, -daje, -dajesz, -dawał, **udać się** 1) іти (ідґ, ідеш), піти (підґ, підеш); (*в дорогу тощо — це*) відправлятися, відправитися, -влюся, -вишся, вирушати, вирушити, подаватися, -даюся, -даєшся, податися, -дамся, -дасіся; ~**wać się** *na spoczynek* іти спочивати; 2) (*do kogo*) *перен.* звертатися, звернутися, -нуся, -нешся; ~**dać się do kogo o radę** звернутися до кого за радою (за порадю); ~**dać się** *z jakąś sprawą do adwokata* звернутися з якоюсь спра-

вою до адвоката; 3) (do czego) *перен. заст.* вживати, вжити (вживу, вживеш); ~*dać się do* gó^zpnuch zabiegów вжити всіляких заходів; 4) (w kogo) (*лише докон.*) удатися, піти (у кого); syn ~*dał się* w ojca син удався (пішов) у батька.

udekorować, -uję, -ujesz, -rował 1) декорувати, -рюю, -рюеш, (*докон.*) прикрасити, -крашу, -крашиш; 2) (kogo) нагородити орденом.

udekorowanie *n.* 1) декорування, прикрашення; 2) нагородження орденом. *Пор.* udekorować.

udelikazać, udelikacić *див.* udelikatniać.

udelikatniać, udelikatnić, -nię, -nisz, -nił 1) витончувати, -чую, -чуеш, витончити; 2) *перен.* зніжувати, -жую, -жуеш, зніжити; ~*niać skórę* зніжувати шкіру.

udelikatnienie *n.* 1) витончення; 2) зніження, розніження. *Пор.* udelikatniać.

udepnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *док. див.* udeptywać.

udeptywać, -tuję, -tujesz, -tywał, udeptać, -pczę, -pczesz (a. -pсе, -pcesz), -ptał 1) утоптувати, -тую, -туеш, утоптати, -пчу, -пчеш; ~*tać ścieżkę* утоптати стежку; 2) (kogo w co) (*лише докон.*) наступити, -плю, -пиш, наступати (кому на що); ~*tać kogo w nogę* наступити (наступати) кому на ногу.

uderzać, uderzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) ударяти, ударити; *pięknym rzył w drzewo* грим ударив в дерево; ~*rzyć w dzwony*, *w bębn* ударити в дзвони, в барабани; ~*rzyć głową o ścianę* ударити головою об стіну; *перен.* *kręw rzyła do głowy* кров ударила в голову; 2) *перен.* вражати, вразити (вражу, вразиш), дивувати, -вую, -вүеш, здивувати; ~*rzyło mię wraziło* (здивувало) мене; *О перен.* *poły rzyły*

на mnie піт пройняв мене; ~*rzyć w ręce* па знак згоди перебити руки; *перен.* ~*rzyć w czyją słabą stronę* папасти в чіе дошкульне місце; //~*się* ударятися, ударитися; ~*rzyć się w głowę* ударитися в голову.

uderzająco разюче; ~ *podobny* разюче подібний.

uderzający разючий; ~*ce podobieństwo* разюча подібність, -ности.

uderzenie *n.* удар, -ру; *військ.* ~ *czołowe* фронтальний удар; *військ.* ~ *prociemu* удар снаряда; *мед.* ~ *krwi (congestio)* наплив артеріальної крові.

uderzeniowy ударний; *військ.* *zapalnik* ~ ударна трубка.

uderzyć *див.* uderzać.

udko *n.* 1) кул. ніжка; 2) *зменш., пестл. див.* udo.

udławić, -wię, -wisz, -wił удавити, -влю, -виш, задавити, задушити, -шу, -шиш; //~*się* удавиться, задавиться, задушитися.

udławienie (się) *n.* удавлення, задушення, задушення.

udmurcki удмуртський.

Udmurt, lm. -ci, m. удмурт.

udo *n.* стегно.

udobruchać (kogo) зм'якшити (кого); ~ *rozgniewaniego* зм'якшити розгніваного; //~*się* зм'якшитися.

udogodniać, udogodnić, -nię, -nisz, -nił полэгшувати, -шую, -шуеш, полэгшити; робити вигідним, зводити вигідним; ~*nić warunki* полэгшити (зводити вигідними) умови.

udogodnienie *n.* полэгшення; *korzystać z wszystkich udogodnień* користуватися всіма полэгшеннями.

udogodniony вигідний; ~*ne warunki* вигідні умови (*род. умов*).

udoić, udoję, udoisz, udoił удоїти, -дою, -доїш; //~*się* *розм. жарт.* упитися, -п'юся, -п'єшся.

udojenie *n.* удій (род. удою).

udokumentować, -tuje, -tujesz, -to-
wał документувати, -тую, -туєш
(докон.).

udokumentowanie *n.* документация.
u dołu przst. вниз.

udometr, -ru, m., fiz. дошомір, -ра.

udoskonalac, udoskonalic, -le, -lisz,
-lił удосконалювати, -люю, -лю-
еш, удосконалювати.

udoskonalenie *n.* удосконалення.

udostępniać, udostępnić, -nię, -nisz,
-nił 1) робити приступним (до-
ступним), зробити приступним
(доступним); 2) *тех.* виявляти,
виявити, -влю, -виш; *геол.* ~**nić**
z ł o ż a g u d u виявити родовища
руді.

udowadniać, udowodnić, -nię, -nisz,
-nił доводити, -джу, -диш, дове-
сти, -ведү, -ведеш, доказувати,
-зую, -зуєш, доказати, -кажу,
-кажеш.

udowodnienie *n.* доказ, -зу, довід,
-воду.

udowy anat. стегновий; **k o ś ć ~ wa**
стегова кість (род. кісті).

udój, udoju, m. удій (род. удою).

udramatyzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał драматизувати, -зую, -зуєш
(докон.).

udraperować, -ruje, -rujesz, -rował
div. **udrapować.**

udrapować, -puje, -pujesz, -pował
задрапірувати, -рюю, -рюєш, за-
драпувати, -пую, -пуюєш.

udrapowanie *n.* драпіровка.

udręczać, udręczyć, -czę, -czysz,
-czył (кого, со) пригноблювати,
-люю, -люєш, пригнобити, -блю,
-биш, гнітити (гнічу, гнітиш),
пригнічувати, -чую, -чуєш, при-
гнітити; (*перен.* — *ще*) засмұчу-
вати, -чую, -чуєш, смұтити (смұ-
чу, смұтиш), засмұтити (кого,
що), завдавати болю (жально,
прикрості), завдати болю (жаль-
но, прикрості) (кому), прикро
вražати, прикро вražити (вра-
жу, вražиш); терзати (*книж.*);
// ~ **się** засмұчуватися, смұтити-
ся, засмұтитися, журитися, -рю-
ся, -риєш, зажуритися, вдава-

тися в жаль (в тугу), вдатися
в жаль (в тугу).

udręczenie *n.* мұка; терзання
(*книж.*).

udręczyć *div.* **udręczać.**

udręka ż. div. **udręczenie.**

udry: па ~ наперекір; **Q.** *прик.*
i ś ć z k i m па ~ бўти з ким
не в злāгоді.

udrzeć *div.* **udziierać.**

uduchowiać, uduchowić, -wię, -wisz,
-wił одухотворяти, одухотвори-
ти, -рю, -риш.

uduchowienie *n.* одухотворення.

uduchowiony одухотворений.

udusić, -duszę, -dusisz, -dusił 1) за-
душити, -шү, -шиш, удушити,
задавити, -влю, -виш; 2) *кул.*
тушкувати, -күю, -күєш (*лише*
недокон.); // ~ **się** 1) задушити-
ся, удушитися; (*іжею*) задавити-
ся, удавитися; 2) *кул.* тушкува-
тися.

uduszenie *n.* 1) задүшення, удү-
шення, задавлення; 2) тушкуван-
ня. *Пор.* **udusić.**

udyplomować, -muje, -mujesz, -mo-
wał дипломувати, -мую, -муюєш
(докон.).

udyplomowany дипломований.

udyscyplinować, -nuje, -nujesz, -po-
wał дисциплінувати, -нүю, -нү-
єш (*докон.*).

udział, -łu, m. 1) үчасть, -ті, спів-
үчасть; **b r a ć ~ w c z y m** при-
йма́ти үчасть у чо́му; ~ **w w a l -**
ś e үчасть (співүчасть) в бороть-
бі; 2) *ек.* пай (род. пāю); **w y -**
s o f a ć s w o j ~ відібрати свій
пай; 3) *перен.* доля; **p r z y -**
r a ś ć k o m u w ~ dziale припа-
сти на чий долю.

udziałowiec, -wca, lm. -wcy, m. па-
йовик, -ка.

udziałowy пайовий; **t o w a r z y -**
ś t w o ~ we пайове товариство.

udziec, -dźca, lm. -dźce, m. div.
udo.

udzielać, udzielić, -le, -lisz, -lił
давати (даю, даеш), да́ти (дам,
дасі); ~**lić k o m u p o s ł u c h a -**
n i a да́ти ко́му аудіє́нцію; ~**lać**
l e k c j i да́вати уро́ки; ~**lić p a -**

gany komu dáti dogánu komú; **~lić** ротосу dáти (подáти) допомóгу; (*право, титул тощо — звичайно*) надавати, надáти; **//~ się 1)** (кому) передавати, передáтися (комú); **choroba ~ła się otoczeniu** хвороба передається отóченню; 2) (*лише недокон.*) бувáти (де), брати участь (в чому); **nie ~łać się** **towarzystwu** не брати участі в товариському житті, не бувáти в товаристві; **~ społecznie** брати участь в громадському житті.

udzielenie *n.* подання; **~ ротосу** подання допомóги.

udzielny *hist.* удільний; **~ książę** удільний князь.

udzielać, udrzeć, -drę, -drzesz, -darł удира́ти, удерти *i* удра́ти (удеру́, удерéш), віддира́ти, віддерти́, віддіра́ти (віддеру́, віддерéш).

udźwig, -gu, m. вантажопідйомність, -ності, вантажність.

udźwignąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (наси́лу) підня́ти, -німу́, -німеш, двігну́ти; **//~ się** *заст.* (наси́лу) підня́тися.

ufać 1) (кому, czemu) довіря́ти, вірити (кому́, чому́); 2) наді́ятися; 3) (w co) поклада́тися (на що); **~ w siły swoje** поклада́тися на власні си́ли.

ufałdować, -duję, -dujesz, -dował укла́сти в скла́дки (в збо́рки).

ufarbować, -buje, -bujesz, -bował пофарбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, покрáсити, -крáшу́, -крáсиш.

ufetować, -tuje, -tujesz, -tował (kogo) угості́ти, -гош́у, -гості́ш (кого́); *перен.* догоді́ти, -годж́у, -го́диш (кому́).

ufnal *n. див.* **hufnal**.

ufnie упéвнено; (з наді́єю) дові́рливо.

ufność *ż.* 1) (do kogo, do czego; w kogo, w co) дові́р'я, дові́ра; **stracić ~ do kogo** втра́тити дові́р'я до ко́го; **wzbudzić ~ w swe zdolności** викли́кати дові́р'я до своїх

здібностей; 2) (w kim, w czym) наді́я; **pokładać w kim ~** поклада́ти наді́ю на ко́го.

ufny (w co, *рідше* w czym) упéвнений (в чому), пéвний (шодо чо́го, чо́го *i* в чому); **~ w swą siłę** упéвнений в своїх си́лах, пéвний своїх сил.

uformować, -muje, -mujesz, -mował сформувáти, -му́ю, -му́еш; **//~ się** сформувáтися.

uformowanie *n.* сформувáння.

ufortyfikować, -kuje, -kujesz, -kował *wojs.* укрі́пити форти́фікаційними спорúдами; **//~ się** укрі́питися форти́фікаційними спорúдами.

ufortyfikowanie *n., wojs.* укрі́плення форти́фікаційними спорúдами.

ufryzować, -zuje, -zujesz, -zował (*волосся*) заві́ти, -в'ю́, -в'éш; **//~ się** заві́тися.

ufryzowanie *n.* (*волосся*) заві́вка.

ufundować, -duje, -dujesz, -dował заснува́ти, -ну́ю, -ну́еш, закла́сти, -кладу́, -кладéш; **~ miasto** заснува́ти (закла́сти) мі́сто.

ugałężenie *n.* гі́лля, ві́ття.

ugałężony гі́ллястий, гі́лчастий.

uganiać ганя́ти, гаса́ти, бігати (сюди́-туди́); **~ po lesie** ганя́ти (гаса́ти, бігати) по лі́су.

uganiać (się) (*za kim*) вганя́ти(ся) (*za kим*); (*za czym*) (*перен.* — *це*) гна́тися (жену́ся, женéмся) (*za чим*); **~ z a sławą** гна́тися за сла́вою; **o ~ z a rgasą** побивáтися за робо́тою.

ugarniować, -ruje, -rujesz, -rował 1) *кул.* гарнірува́ти, -ру́ю, -ру́еш (*докон.*); 2) *перен.* оздобити, -блю́, -биш, прикрáсити, -крáшу́, -крáсиш.

ugasić, -szę, -sisz, -sił 1) згасі́ти, -гашу́, -гáсиш; 2) (*перен.* — *голод, спрагу тощо*) заспоко́їти, уто́лити.

ugasnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli a. -sił, -śli згáснути.

ugaszczać, ugościć, -goszczę, -gościsz, -gościł угоша́ти, угості́ти,

-гощý, -гостйш, пригощáти, при-
гостйти.

ugaszenie *n.* 1) згáшення; 2) за-
спокóєння. *Пор.* **ugasić.**

ugiąć *див.* **uginać.**

ugier, -gru, т. вóхра.

ugięcie *n.* згин, -ну, прогін.

uginać, ugiąć, -gne, -gniesz, -giął, -gięł 1) (кого, со) згинáти, зі-
гнýти, -нý, -неш (кого, що);
2) (czego) гнýти, пригинáти,
пригнýти; (*перен.* — *ще*) схи-
лáти, схилýти, -лý, -лиш, похи-
лáти, похилýти; *перен.* **~ginać**
szła przed kim схилáти
(похилáти) гóлову пéред ким;
~giąć gałęzi пригнýти гілку;
перен. **~ginać karku przed**
kim гнýти шйю пéред ким;
(*плаття*) пiдбирáти, пiдбiрáти
(пiдберý, пiдберéш); **//~ się**
угинáтися, увiгнýтися; **drze-
wa ~ginają się pod owosa-
mi** дéрева угинáються пiд тя-
гарéм фрýктiв.

uglądać, ugłazić, -dzieć, -dzisz, -dził приглáджувати, -джую,
-джуеш, приглáдити, -джу,
-диш; **~dzić sobie włosy**
приглáдити собі волóсся; *жарт.*
прилизáтися, -лизýся, -лижеш-
ся.

uglaskać *див.* **ugłaskiwać.**

ugłaskanie *n.* 1) задóбрeння, за-
гóдження; 2) прирýчення. *Пор.*
ugłaskiwać.

**ugłaskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, -
ugłaskać, -głaskam, -głaskasz**
(*a. -głaszcze, -głaszciesz*), **-głaskał** 1) (кого) задóбрювати,
-рюю, -рюеш, задобри́ти, заго-
джувати, -джую, -джуеш, заго-
ди́ти, -джý, -диш; 2) (*тварин*)
приручáти, приручýти, -чý, -чиш;
//~ się приручáтися, приручý-
тися.

**ugniatać, ugnieść, -niotę, -nieciesz, -
niółł, -nieli** 1) уминáти, ум'я-
ти (умнý, умнéш); **~nieść gli-
nę** ум'яти глiну; 2) (*лише*
недокон.) (*про взуття*) мýляти.

ugniatarka *ж.* мiсильна машинa.

ugnieść *див.* **ugniatać.**

**ugnieździć się, -źdże, -ździsz, -
ździł** угніздiтися (угніжджýся,
угніздишся).

ugnoić, -gnoję, -gnoisz, -gnoił
угноiти.

ugnojenie *n.* угно́єння.

ugnój, -noju, блм., т. див. **ugno-
jenie.**

ugoda *ж.* угóда, умóва, дóговiр
(*под.* дóговóру); **z a w r z e ć**
~dę уклáсти дóговiр (умóву,
угóду).

ugodowiec, -wca, lm. -wcy, т.,
polit. примирéнець, -нця, угóдо-
вeць, -вця.

ugodowość *ж., polit.* примирéнство,
угóдóвство.

ugodowy *polit.* примирéнський,
угóдóвський; *polityka* **~wa**
примирéнська (угóдóвська) по-
лiтика.

ugodzić I, -dzieć, -dzisz, -dził
(*w co, кого, со czym w со*
a. po czym, кому czym w со)
попáсти, -падý, -падéш, потрá-
пити, -плó, -пиш (*в що, комý,*
чомý в що); **~ w cel** попáсти
(потрáпити) в цiль; **~ komu**
kula w łeb попáсти (потрá-
пити) комý кýлею в гóлову;
(*inodi*) удáрити (кого, *що*
в що); **~ kogo w głowę**
удáрити когó в гóлову.

ugodzić II, -dzieć, -dzisz, -dził
(кого, со до czego) згодýти,
-джý, -диш (кого, що); **~ fur-
mankę** згодýти пiдвóду.

ugościć *див.* **ugaszczać.**

ugotować, -tuje, -tujesz, -tował
зварýти, -рý, -риш.

ugór, -goru, т. облiг, -лóгу,
перелiг; (*прям.* — *ще*) пар,
-ру; **leżeć ~rem a** лежáти
пáром (облóгом, перелóгом);
б) *перен.* лежáти облóгом (пе-
релóгом); (*pidше*) цiлинá, нови-
нá; **z o g a n u ~** пiднýта цiлинá
(новинá).

u góry przsl. вropi.

ugruntować, -tuje, -tujesz, -tował
1) угрунтувáти, -тýю, -тýеш;
2) *перен.* укpiпýти, -плó, -пиш,
змiцнýти; **//~ się** 1) угрунту-

бáтися; 2) укрі́питися, зміцні́тися.

ugruntowanie *n.* 1) угрунтува́ння; 2) укрі́плення, зміцнення. *Пор. ugruntować.*

ugrupować, -puję, -pujesz, -pował згрупува́ти, -пую́, -пую́ш; //~ się згрупува́тися.

ugrupowanie *n.* 1) згрупува́ння; 2) (*група*) угрупо́вання; ◇ *військ.* ~ *bojowe* бойовий порядок, -дку.

ugryzek *див. o gryzek.*

ugryzienie *n.* уку́с, -су.

ugryźć, -zę, -ziesz, -zł, -złi 1) відгри́зти, -зу́, -зеш, відкуси́ти, -кушу́, -куси́ш; 2) (*скалічити зубами*) вкуси́ти; 3) *перен.* ура́зити, -ражу́, -рази́ш (кого́), пусти́ти шпильки́ (кому́); //~ się вкуси́тися; ~ *w język* вкуси́тися в язýк; *перен.* прикуси́ти язýк (язика́) (*розм.*).

ugrzać, -grzeję, -grzejesz, -grzał угрі́ти; //~ się угрі́тися.

ugrząść *див. ugrzęzać.*

ugrzecznienie *n.* ввічли́вість, -вості́, гречні́сть, -ності́.

ugrzecziony (дуже) ввічли́вий, (дуже) гречни́й; *перен.* прислужли́вий.

ugręzać, ugrząść, -grzężę, -grzężniesz, -grzął, -grzęzłi загруза́ти, загрузну́ти, погруза́ти, погрузну́ти; (*прям. — це*) застря́вати, застря́ти, -ряну́, -рянеш, застряга́ти, застря́гти, -гну́, -гнеш, застрягну́ти.

ugrężnąć *док. див. ugrzęzać.*

uhamować, -muję, -mujesz, -mował вгамува́ти, -мую́, -мую́ш; //~ się вгамува́тися.

UJ (*Uniwersytet Jagielloński*) *skr.* Ягеллонський (Краківський) університет, -ту.

uiszcząć, uiścić, uiszczę, uiścisz, uiścić сплáчувати, -чую́, -чуеш, сплати́ти, -плачу́, -плáтиш, ви́плáчувати, ви́плати́ти; //~ się (*z czego*) 1) вико́нувати, вико́нати (що́); 2) розрахо́вуватися, -вую́ся, -вую́шся, розрахува́тися, -рахую́ся, -рахую́шся.

uiszczenie *n.* сплáта, ви́плата.

uiścić *див. uiszcząć.*

ujadać (*про собак*) (дуже) гáвкати; (дуже) брехáти (брéше) (*розм.*); (*про багaтьох*) валува́ти, -лую́ть; //~ się (*z kim*) лáються, свари́тися, -рю́ся, -ришся (*з ким*).

ujadanie *n.* (сильне) гáвкання; (сильне) брехáння; валува́ння; //~ się лáяння, лáйка, свáрка, свáра.

ujarzmiać, ujarzmić, -mię, -misz, -mił уярми́ти, -млю́, -млю́ш, понево́лювати, -люю́, -млю́ш, понево́лити, закаба́ляти, закаба́ляти.

ujarzmiciel, lm. -le, m. понево́лювач, понево́льник.

ujarzmić *див. ujarzmiać.*

ujarzmienie *n.* уярмле́ння, понево́лення, закаба́лення.

ujarzmiony уярмлени́й, понево́лений, закаба́лений.

ujawniać, ujawnić, -nię, -nisz, -nił виявля́ти, виявити́, -влю́, -виш; //~ się виявля́тися, вияви́тися.

ujawnienie *n.* виявле́ння.

ująć *див. ujmować.*

ujechać, ujadę, ujedziesz, ujechał прої́хати, -їду́, -їдеш, переї́хати; ~ *dwie mile* прої́хати (переї́хати) дві ми́лі.

ujednocenie *n. див. ujednostajnienie.*

ujednocić, -cę, -cisz, -cił *див. ujednostajnić.*

ujednostajniać, ujednostajnić, -nię, -nisz, -nił уніфікува́ти, -кую́, -кую́ш (*докон. і недокон.*), вво́дити односта́йність, увести́ односта́йність; *państwo ~nił miagą, wagi* держа́ва уніфікува́ла (ввелá одна́кові) міри, ва́ги.

ujednostajnienie *n.* уніфіка́ція.

ujednostajniony уніфіко́ваний, єди́ний, одностáйний.

ujemnie негати́вно; *wpływać ~* на со́ негативно́ дія́ти на що́.

ujemność *ж.* 1) від'ємність, -ності; 2) негативність, -ності. *Пор. ujemny.*

ujemny 1) *мат.* від'ємний; *liczby* ~не від'ємні чісла (*род. чісел*); 2) *фіз., перен.* негативний; *elektryczność* ~на негативна електричність, -ності; ~ *wpływ* негативний вплив, -ву; *літ.* ~на постаć негативний персонаж; ~на *strona* негативний бік (*род. боку*); \diamond ~ *bilans* пасивний баланс, -су.

ujeżdżać *див. ujeżdżać.*

ujeżdżacz, lm. -sze, *т.* берейтор, -ра, об'їждчик.

ujeżdżać, ujeżdżić, -żdże, -żdżisz, -żdżi 1) (*коня*) об'їжджати, об'їздити, -їжджу, -їздиш, виїжджувати, -джую, -джуєш, виїздити; 2) (*дорогу*) уїжджувати, уїздити.

ujeżdżalnia *ж.* манеж, -жу.

ujęcie *п. 1'* взяття; 2) схоплення, піймання, спіймання; 3) охоплення; 4) привернення, прихиллення; 5) зменшення, убавлення; 6) підхід, -ду; *пор. ujmować*; 7) *тех.* рукоятка.

ujma *ж.* шкода, кривда; *bez ~my* для поноги, для орієнтації без шкоди для честі, для репутації.

ujmować, -muje, -mujesz, -mował, ująć, ujmę, ujmiesz, ujął, ujęli 1) брати (беру, береш), взяти (визму, візьмеш); *ująć kogo* за руку взяти когось за руку; *перен. ująć kogo w karby* взяти когось в шори; *ująć władzę* взяти владу; *ujmować kierownictwo* в своє ręce брати керівництво в свої руки; 2) (*злочинця тощо*) схоплювати, -люю, -люєш, схопити, -плю, -пиш; ухопити, піймати, спіймати (*лише докон.*); *ująć złodzieja* піймати (спіймати) злодія; 3) *перен.* охоплювати, охопити; *całą treść ująć* в *trzy rozdziały* весь зміст охопити у трьох розді-

лах; (*про сон*) обнімати, обняти, -німе, обійняти (обійме); 4) (*sobie kogo czym*) *перен.* привертати, привернути, -ну, -неш, прихилити, прихилити, -лю, -лиш (кого до себе); *ująć kogo sobie grzeszności* привернути (прихилити) когось до себе чемністю; 5) (*komu czego*) зменшувати, -шую, -шуєш, зменшити, убавляти, убавити, -влю, -виш (кому що); *ująć komu dochodów* зменшити (убавити) кому прибутки; *перен.* заперечувати, -чую, -чуєш, заперечити, відмовляти, відмовити, -влю, -виш; *nie ujmuję mu talentu* не заперечую його таланту, не відмовляю йому таланту (в таланті); 6) (*питання тощо*) підходити, -джу, -диш, підійти, -йді, -йдеш (до чого); // ~ *się* 1) схоплюватися, схопитися, ухопитися; *ująć się za głowę* схопитися (ухопитися) за голову; 2) (*za kim, za czym a. za kogo, za co*) *перен.* заступатися, заступитися, -плюся, -лишся (за кого, за що), оступатися, оступитися (за кого, за що і за ким, за чим); 3) (*pod czym*) (*лише недокон.*) (*про тканину*) розлізатися, розлізатися; *tkanina ujmuję się* *pod palcami* тканина розлізатися під пальцями; \diamond *ująć się* *pod boki* взятися під боки.

ujmująco принадно, привабливо.

ujmujący принадний, привабливий; ~са *powierzchowość* принадний (привабливий) зовнішній вигляд, -ду.

ujrzeć, -rzę, -rzysz, -rzał, -rzeli побачити; углядіти, -джу, -диш (*pidше*); ~ *światło* *dziennego* побачити світ; (*про людину* — *це*) народитися (на світ); // ~ *się* побачитися.

ujście *п. 1* (дія) втеча; (*pidини*) втік, -току, уплив, -ву; ~ *krwi* уплив крові; 2) (*piki*) гірло; *ujście* (*pidше*); 3) (*posyдини*) отвір, -вору.

ujść *див.* uchodzić.

ukamienować, -nuję, -nujesz, -nował убити камінням.

ukamienowanie *п.* уби́вство камінням.

ukarać покарати; (*грішми*) оштрафувати, -фую, -фуєш; // ~ się стягну́ти на себе ка́ру; *перен.* відпоку́тувати, -тую, -туєш.

ukaganie *п.* покарання; оштрафування. *Пор.* ukarać.

ukarmiać, ukarmić, -mię, -misz, -mił *див.* tuczyć.

ukarminować, -nuję, -nujesz, -nował нафарбувати карміном, накрáсити карміном; ~ usta нафарбувати (накрáсити) губи.

ukartować, -tuje, -tujesz, -tował затіяти, -тію, -тієш, задумати, надумати.

ukatrupić, -pię, -pisz, -pił *posp.* угробити, -блю, -биш.

ukaz, -zu, *т., przest.* ука́з, -зу.

ukazać się *див.* ukazywać się.

ukazanie się *п.* по́ява, з'я́влен-ня.

ukazywać się, -zuje, -zujesz, -zywał, ukazać się, -że, -żesz, -zał 1) появля́тися, появи́тися, -влю́ся, -ви́шся, з'явля́тися, з'яви́тися; 2) (кому) показува́тися, -зую́ся, -зує́шся, показати́ся, -кажу́ся, -ка́жешся (кому́); ◇ ~zać się w druku вийти з дру́ку.

ukąsić, -szę, -sisz, -sił 1) укуси́ти, -кушу́, -ку́сиш; (*про бджіл — це*) ужа́лити; 2) (*кусок*) відкуси́ти; // ~ się укуси́тися; ◇ *перен.* ~ w język прикуси́ти язика́.

ukaszzenie *п.* укы́с, -су.

ukisnąć, -szę, -sisz, -sił *kul.* 1) наква́сити, -ква́шу, -ква́сиш; ~ bezkę kapusty наква́сити бочку ка́пусты; 2) (*огірки*) засо́літи, -лю́, -лиш; 3) с.-г. силосува́ти, -сую́, -сую́ш (*до-кон.*); // ~ się *див.* ukisnąć.

ukisieć, -sieje, -siał *див.* ukisnąć.

ukisnąć, -śnie, -sił скисну́ти; kapusta ~sła ка́пуста скі́сла.

ukleić, -leje, -leisz, -leil скле́їти.

uklej, *ім.* -je, *т., icht.* (*alburnus*) верхово́дка.

uklepać, -pię, -piesz, -pał утрамбува́ти, -бую́, -бу́єш.

ukłekać, ukłęknać, -klękne, -klęknieisz, -kląkł, -klękli ставати на колі́на (навко́лішки), ста́ти на колі́на (навко́лішки).

układ, -du, *т.* 1) укла́д, -ду; (*ре-чей*) розмі́щення, розташува́ння; (*сил*) співви́дношення; 2) *літ.* план, -ну, компози́ція; 3) *муз.* компози́ція; 4) *наук.* систе́ма; *фізіол.* drugi ~ sygnalizacyjny drúга сигна́льна систе́ма; *мат.* ~ dziesiętkowy де́сяткова систе́ма; *мед.* ~ nerwowu нерво́ва систе́ма; *військ.* ~ ognia систе́ма вогню́; *астр.* ~ słoneczny со́нечна систе́ма; 5) *бот.* класифіка́ція; ~ Linneusza класифіка́ція Лінне́я; 6) *соц.* систе́ма, укла́д; *socialistyczny* ~ gospodarczy соціалісти́чна господа́рська систе́ма, соціалісти́чний господа́рський укла́д; *по-ву* ~ życia нови́й укла́д життя́; 7) *політ.* до́говір (*род.* до́говору); (*міжнародний — це*) трактáт, -ту; 8) *ек.* до́говір, уго́да; ~ z wierzycielami до́говір з креди́торами; 9) (*лише в мн.*) пере́говори, -рів; *про-*wadzić ~dy прова́дити (вес-ти) пере́говори; 10) *гео.* рельє́ф, -фу; ~ poziomu рельє́ф по-ве́рхні; ◇ *муз.* ~ ręki поста-новка ру́кі.

układacz, *ім.* -cze, *т., spec.* укла-дальник.

układać, ułożyć, -że, -żysz, -zył 1) уклада́ти, укла́сти, -кладу́, -кладеш; ułożyć dziecko spać укла́сти (покла́сти) ди-тину спа́ти; 2) (*плани, твори тощо*) склада́ти, скла́сти; układać program склада́ти про-гра́му; 3) *перен.* обду́мувати, -мую́, -муєш, обду́мати; (*намі-*

чати план — *ще*) розплановувати, -новую, -новуеш, розпланувати, -нью, -нүеш; **ułożyć** *trzeba* гапо, со *przez cały dzień* robić треба вранці обдумати (розпланувати), що робити весь день; 4) *тех.* прокладати, прокласти; **ułożyć kabel** прокласти кабель; //~ **się** 1) укладатися, укластися; (*спати*) лягати, лягти (ляжу, ляжеш), улягатися, улягтися; **układać się do snu** лягати (улягатися) спати; 2) *перен.* складатися, скластися, створюватися, -рюється, створитися, -рється, утворюватися, утворитися; *tak się wagiunki ułożyły* так склалися (створилися, утворилися) обставини; 3) (*z kim*) договорюватися, -рююся, -рюєшся, договорятися, договоритися, -рюся, -ришся, домовлятися, домовитися, -влюся, -вишся (*z kim*). **układnie** ввічливо, привітно, чемно. **układność** *ż.* добре виховання, вихованість, -ності, ввічливість, -вості, привітність, чемність. **układny** добре вихований, ввічливий, привітний, чемний. **ukłón, -nu, m.** 1) поклін, -лону, уклін; 2) (*тільки в мн.*) *перен.* привіт, -ту, привітання; *serdecznie ~nu dla kogo* сердечний (щирий) привіт кому. **ukłónić się, -nię, -nisz, -nił** поклонитися, -нюся, -нишся, вклонитися. **ukłucie n.** 1) укол, -лу; 2) уку́с, -су. *Пор. ukłuć.* **ukłuć, -łuję, -łujesz, -łuł** (кого, со w со) 1) уколоти, -лю, -леш; 2) (*про комах*) ужалити, уку́сити, -күсити; \diamond *перен.* ~ *kogo do żuwego* допекти (дошкүлити) кому до живого, уразити ког до живого; //~ **się** уколотися. **uknować, -nuje, -nujesz, -nował dok. div.** **uknuwać.**

uknuwać, uknuć, -nuje, -nujesz, -nuł замишляти лихе, замислити лихе; \diamond ~**nuć** *spisek* учинити змову. **ukochać księż.** полюбити, -блю, -биш; (*влюбившись* — *звичайно*) покохати. **ukochanie n.** (*про мужчину*) улюблений, -ного; (*про жінку*) улюблена, -ної. **ukochany I** улюблений; коханий. *Пор. ukochać.* **ukochany II, -nego, lm. -ni, m.** коханий, -ного, любий, -бого. **ukoić, -koję, -koisz, -koil** вгамувати, -мью, -мүеш; (*біль* — *ще*) зм'якшити; //~ **się** заспокоїтися. **ukojenie n.** вгамування; зм'якшення, заспокоєння. *Пор. ukoić.* **ukołysać, -lysze, -lyszesz, -lysał** заколисати, -лишю, -лишеш, зақолихати, -лишю, -лишеш. **ukołysanie n.** заколисування, заколихання. **ukompletować, -tuje, -tujesz, -tował** укомплектувати, -тую, -түеш; //~ **się** укомплектуватися. **ukompletowanie n.** укомплектування. **ukonstytuować, -tuuje, -tuujesz, -tuował** конститувати, -туюю, -туюєш (*докон.*); (*зорганізувати*) скласти (складу, складеш), сформувати, -мью, -мүеш; //~ **się** конституватися; скластися, сформуватися. **ukontentować, -tuje, -tujesz, -tował przest. I'** задовольнити, задовольнити; 2) *перен.* утішити, обрадувати, -дую, -дуєш; //~ **się** 1) задовольнитися, задовольнитися; 2) утішитися, зрадіти. **ukontentowanie n.** 1) задоволення, вдоволення; 2) вітха, радість, -дості. *Пор. ukontentować.* **ukończenie n.** 1) закінчення; вікінчення; 2) покінчення; \diamond *robotą jest na ~niu* робота добірає до кінця. *Пор. ukończyć.*

ukończyć, -czę, -czysz, -czył 1) закінчити; (*довести до кінця — це*) викінчити; 2) (z kim, co) покінчити (з ким, що).

ukorąć, -pię, -piesz, -pał 1) (co) (*частину*) викопати; ~ *ról* *go* *w* *uko* *pi* *wa* викопати півроба; 2) (*cze-go*) накопати; ~ *kartofli* *na* *obiad* накопати картоплі на обід.

ukoronować, -nuje, -nujesz, -nował коронувати, -нью, -нұеш (*до-ком.*); (*перен. — це*) увінчати; // ~ *się* коронуватися; увінчати-ся.

ukoronowany коронований; увінчаний. *Пор. ukoronować.*

ukorzenie się, -nie, -nisz, -nił укоренитися.

ukorzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył упокоритися, скоритися, смиритися.

ukos I, -su, m., roln. укіс (*род. укосу*).

ukos II, -su a. -sa, m. скісний напрям, -му.

ukosem *див. ukośnie.*

ukośnica ż., bot. (begonia) беронія.

ukośnie косо; скісно. *Пор. ukośny.*

ukośność ż. *див. ukos II.*

ukośny косий; (*що йде в косому напрямі — це*) скісний, навскісний; *мед. cięsie* ~ *pe (sectio obliqua)* косий розріз, -зу.

ukracać, ukrócić, -cę, -cisz, -cił укорочувати, -чую, -чуеш, укоротити, -рочу, -ротиш, скорочувати, скоротити.

ukradkiem *przysł.* крадькома, нішком; (*перен. — це*) по́тай, по́тайки.

ukradzenie *n.* укрáдення.

Ukraina *ж.* Україна.

Ukrainiec, -ńca, lm. -ńcy, m. українець, -нця.

ukrainizować, -zuję, -zujesz, -zował українізувати, -зую, -зұеш.

Ukrainka *ж.* українка.

ukrainofil, lm. -le, m. українофіл.

ukrainofilski українофільський.

ukrainofilstwo *n.* українофілство.

Ukraińska Socjalistyczna Republika Rad *ж.* Українська Радянська Соціалістична Республіка.

ukraiński український.

ukrajać, -ję, -jesz, -jał *dok. див. ukrawać.*

ukraść, -kradnę, -kradniesz, -kradł укрáсти, -крáду, -крáдеш.

ukrawać, ukroić, -kroję, -kroisz, -kroił відрізувати, -зую, -зұеш, відрізати, -ріжу, -ріжеш; (*ку-сень хліба тощо — це*) відкрáювати, -крáюю, -крáюеш, відкрáяти, укрáяти.

ukręcać, ukręcić, -cę, -cisz, -cił скру́чувати, -чую, -чуеш, скру́тити, -кручу́, -кру́тиш; ~ *cię* *łeb* *k* *o* *m* *i* скрутити в'язи ко-мұ.

ukrochmalenie *n.* накрохмáлення.

ukrochmalić, -lę, -lisz, -lił накрохмáлити.

ukroić *див. ukrawać.*

ukrojenie *n.* відрі́зання; відкрá-яння, укрáяння. *Пор. ukrawać.*

ukrop, -pu, m. окрі́п, -ро́пу, кип'я́ток, -тку́; *z* *w* *ia* *ć* *się* *jak* *m* *u* *ch* *a* *w* ~ *pie* метуш́итися як мұха в окр́опі; *◇ перен. sie-dzieć* *jak* *na* ~ *pie* сидіти як на голкáх (як на жару́).

ukrósć I, ukrócić, -cę, -cisz, -cił (kogo) приборкувати, -кую, -куеш, приборкати.

ukrósć II *див. ukracać.*

ukrócenie I *n.* приборкання.

ukrócenie II *n.* укорóчення, скорóчення.

ukruszać, ukruszyć, -szę, -szysz, -szyl криші́ти, -шу́, -шиш, на-криші́ти; ~ *szyc* *chleba* накриші́ти хліба.

ukrwawiać, ukrwawić, -wię, -wisz, -wił закривáвлювати, -люю, -лю-еш, закривáвити, -влю, -виш.

ukrwawienie *n.* закривáвлення.

ukrycie *n.* 1) (*дія*) сховáння, при-ховáння, заховáння; 2) ута́ення, зата́ення, приховáння; *пор. ukry-wać*; 3) (*місце*) кри́вка, за-хисток, -тку, тайні́к, -ка́; *◇ перен. leżeć* *w* ~ *ciu* лежáти

1) корі́тися, підкоря́тися, підкорі́тися, скоря́тися, скоріти́ся; ~lec przemocы підкорі́тися (скорі́тися) насильству; ~legać we wszystkim ko-ту корі́тися (підкоря́тися) ско-

ряться) у всьому кому; 2) (*намовам тощо*) піддаватися, -даюся, -даєшся, піддається, -дамся, -дасіся; (*військ.* — *ще*) здаватися, здатися (кому, чому); *військ.* *lepiej* polec, niż *~lec* *nieprzujacielowi* краще полягти, ніж здатися (піддається) ворогові; *~lec* *rokusie* піддається спокусі; *~legać* *wplywom* піддаватися впливам, підпадати під вплив, зазнавати на собі впливу; 3) *перен.* зазнавати, -знаю, -знаєш, зазнати (чого); *~lec* *w walce* зазнати поразки в боротьбі; *~lec* *wypadku* зазнати випадку; *~legać* *zmianom* зазнавати змін; *◇ перен.* *nie ~lega* *watpliwości* не підлягає сумніву, немає сумніву; *перен.* *prawo ~legło* *odwołaniu* закон скасовано; *перен.* *to nie ~lega* *kwestii* безперечно; *//~ się* осідати, осісти, -сяде; *ścianu ~legły się* стіни осіли.

ulegalizować, -zuje, -zujesz, -zował 1) легалізувати, -зую, -зуюш (*докон.*); 2) завірити, засвідчити. *Пор.* **legalizować.**

uległy 1) поступливо, податливо; 2) слухняно, покірно. *Пор.* **uległy.**

uległość *ж.* 1) поступливість, -вості, податливість; 2) слухняність, -ності, покірність. *Пор.* **uległy.**

uległy 1) поступливий, податливий; 2) *перен.* слухняний, покірний.

ulepek, -pku, m., farm. густий сироп, -пу.

ulepiać, ulepić, -pie, -pisz, -pił ліпити, -плю, -пиш, виліплювати, -люю, -люєш, виліпити, -плю, -пиш.

ulepszać, ulepszyć, -szę, -szysz, -szył поліпшувати, -шую, -шуєш, поліпшити; *//~ się* кращати, покращати, поліпшуватися, поліпшитися.

ulepszenie *n.* поліпшення; *gobić ~nia* *у[в]водити* поліпшення; *//~ się* покращання.

ulewa *ж.* злива.

ulewać, ulać, -leje, -lejesz, -lał 1) (co z czego, do czego) відливати, відлити, -ділью, -дільеш; *~lać trochę* *wina* відлити трохи вина; 2) *spec.* виливати, вилити, -ллю, -ллеш; *◇ jak (by) ~lał* *sam* до міри (в міру).

ulewny: ~ deszcz заливний дощ, -щю, злива.

uleżeć się, -ży, -żał улежатися, -житься; *gruszek już się ~żały* груші вже влєжались.

ulegalka *ж.* гнилиця, гниличка.

ulegnać się, -nie, -nał, -nęły (*про фрукти*) улєжуватися, -жується, улежатися, -житься.

uleknąć się, -lęknę, -lękniesz, -lękł, -lękli налякатися, злякатися, перелякатися.

ulga *ж.* 1) полєгшення, полєгкість, -кості; *być (stać się) ~gą dla kogo* бути (стати) полєгкістю (полєгшенням) для ко́го; *doznać ~gi* зазнати полєгшення; *nieść ~gę* *cierpieniu* нести полєгкість (полєгшення) стражданняю; *przypomsić komu ~gę* принести ко́му полєгшення (полєгкість); 2) (*спеціальний привілей*) пільга; *~gi kolchozom* пільги колгоспам.

ulgowy пільговий; *~ bilet* пільговий квиток, -тка; *~wa taryfa* пільговий тариф, -фу.

ulica *ж.* вулиця; *mieszkać na (przy) jakiejś ~cu* жити (мешкати) по якійсь вулиці; *перен.* *mieszkać na ~cu* жити на вулиці; *◇ ślepa ~* тупик, -ка, глухий кут, -та; *перен.* *znać kogo z ~cu* знати ко́го з ви́гляду.

uliczka *ж., zdr.* вуличка, провулок, -лка, переулок.

ulicznica *ж., pogardl.* повія.

ulicznik, lm. -су, *m., pot.* вуличний хлопчійсько.

uliczny вуличний.

ulik I *m.* малий в'улик.

ulik II *m.* жирний голандський оселідець, -дця.

ulistnienie *n.*, *zb.*, *książ.* листя, лист, -ту.

ulitować się, -tuje, -tujesz, -tował (nad kim, nad czym) змилюватися, -лююся, -луєшся, змилюсёрдитися, -джуюся, -дишся (над ким, над чим), зглянутися (на ко́го, на що).

ulizać, -że, -żesz, -zał 1) трóхи злизáти, -лижу́, -лижеш; 2) (*розм.* — *волосся*) прилизáти, глáдко причесáти, -чешу́, -чешеш; //~ się прилизáтися, глáдко причесáтися.

ulokować, -kuje, -kujesz, -kował 1) умі́стити, -міщу́, -містиш; 2) (*гроші в ощадкасі тощо*) зложíти, -жу́, -жиш, поклáсти, -кладу́, -кладéш; 3) (*людей на квартирі*) примі́стити, помі́стити.

ulokowanie *n.* 1) умі́щення; 2) зложéння, поклáдeння; 3) примі́щення, помі́щення.
Пор. ulokować.

ulot, -tu, *m.* 1) відлíт, -льóту; 2) (*вгору*) злít (*род.* зльóту); 3) (*рідини, газу тощо*) вíтíк, -току.

ulotka *ж.* листівка, летю[ў]чка, метéлик.

ulotnić się *див.* ulatniać się.

ulotność *ж.* 1) лёткість, -кості, лету́чість, -чості; 2) мину́чість, -шості, недовгочáсність, -ності.
Пор. ulotny.

ulotny 1) леткий, лету́чий; 2) *перен.* мину́щий, недовгочáсний; 3) *перен.* *wiersze* ~не крилаті вірші, -шів; *pismo* ~не *див.* ulotka.

ultimatum, *lp. nieodm.*, *lm.* -ta, -tów, *n.* ультимáтум, -му.

ultimo *nieodm.*, *n.*, *handl.* (*останній день місяця*) у́льтимо.

ultracyzm, -ци, *m.* екстремізм, -му.

ultraczerwony *fiz.* ультрачервóний.

ultrafioletowy *fiz.* ультрафіолéтовий.

ultrakrótki *rad.* ультракорóткий; *fale* ~kie ультракорóткі хвiлi (*род.* хвиль).

ultramaryn, -nu, *m.* *див.* ultramaryna.

ultramaryna *ж.* ультрамарін, -ну.

ultramarynowy ультрамаріновий.

ultymatywny ультиматівний.

ulubienica *ж.* улюблениця, люблениця, любі́миця.

ulubieniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* улюбленець, -нця, люблениць, любі́мець, -мця.

ulubiony улюблений.

ululać заколисáти, -лишу́, -лишеш, заколихáти.

ululać się *zart.* нализáтися, -лижýся, -ліжешся, насмоктáтися, -кчýся, -кчешся, надúдлилися.

ulżenie *n.* 1) полéгшення, облéгшення; (*результат*) полéгкість, -кості, полéгшення; 2) *див.* zelżenie I, 2.

ulżyć, -że, -żysz, -żył 1) полéгшити, облéгшити; 2) *див.* zelżeć I, 2.

ulagodzić, -dże, -dzisz, -dził 1) (*кого*) зм'якшíти (*кого*); 2) (*со*) (*біль, гнів тощо*) пом'якшíти; //~ się полагідніти.

ulamać *див.* ufamywać.

ulamek, -mka, *m.* 1) уламóк, -мка, облóмок, відламóк; 2) (*літературного твору*) фрагмéнт; ~mki *powieści* фрагмéнти ромáна; 3) *мат.* дріб (*род.* дрóбу); ~ *dziesiętny* десятковий дріб; ~ *okresowy* періодичний дріб.

ułamkowy *mat.* дробовий; *liczebniki* ~we дробові числівники, -ків.

ułamywać, -muje, -mujesz, -mywał, -ułamać, -mię, -miesz, -mał відламувати, -мую, -муєш, відламáти, відломлювати, -люю, -люєш, відломіти, -млю́, -миш; ~mać *gałązkę z drzewa* відламáти (відломіти) гілку з дéрева.

ułan, *lm.* -ni, *m.*, *wojs.* ула́н.

ułański *wojs.* ула́нський.

ułaaskawiać I, ułaaskawić, -wię, -wiesz, -wił помилувати, -люю, -луєш (*лише докон.*).

ułaaskawiać II, ułaaskawić, -wię, -wiesz, -wił прируча́ти, приручи́ти, -чу́, -чиш.

ułaaskawienie I *n.* помилування.

ułaaskawienie II *n.* приру́чення.

ułaaskawiony I помилуваний.

ułaaskawiony II приру́чений.

ułatwiać, ułatwić, -wię, -wiesz, -wił (кому *co a. w czym*) полéгшувати, -шую, -шуєш, полéгшити, облёгшувати, облёгшити (кому *що*); ~wić *komu zadanie* полéгшити (облегшити) кому́ завда́ння.

ułatwienie *n.* полéгшення, облёгшення.

uławiaacz, *lm.* -cze, *m., tech.* уло́влювач; ~ *dżwięków* звукоуло́влювач.

uławiczenie *n., gór.* нашарува́ння.

ułomek, -mka, *m. div.* ułamek 1.

ułomność *ż.* 1) калі́цтво; 2) (*перен.* — *про людську вдачу*) хі́ба, ва́да, дефе́кт, -ту; *Q* ~ *natury ludzkiej* сла́бість (недоскона́лість) людсько́ї вда́чі (нату́ри).

ułomny калі́ка.

ułowić, -wię, -wiesz, -wił 1) зло́вити, -влю́, -виш, пійма́ти; 2) (*перен.* — *про лови*) уполю́вати, -люю́, -люєш.

ułożenie *n.* 1) укла́дження; 2) скла́дження; 3) обду́мання; розпла́нування; 4) прокла́дка; *por.* układać; 5) (*форма поведінки*) мане́ри, -не́р; *Q* ~ *warstw* заляга́ння пластів (верств).

ułożony 1) укла́дений; 2) скла́дений; 3) обду́маний; розпла́нований; 4) прокла́дений; *por.* układać; 5) *перен.* до́бре ви́хований; з хоро́шими (з га́рни-ни) мане́рами.

ułożyć *div.* układać.

ułow, -łowu, *m.* уло́в, -ву, ви́лов.

ułuda *ż.* 1) обма́н, -ну; (*привид*) *primára, mará, maná.*

ułudnie обма́нно, обма́нливо.

ułudny 1) обма́нний, обма́нливий; 2) (*ілюзорний*) *primárnyj.*

ułupywać, -puję, -pujesz, -pywał, ułupać, -pię, -piesz, -pał відко́лювати, -люю́, -люєш, відколó-ти, -лю́, -леш.

umacniać, umocnić, -nię, -niesz, -nił укрі́плювати, -люю́, -люєш, укрі́пляти, укрі́пити, -плю́, -пійш, зміцнювати, -нюю́, -нюєш, зміцніти; //~ się укрі́плювати-ся, укрі́пляти-ся, укрі́пити-ся, зміцнювати-ся, зміцніти-ся.

umaczać *dok. div.* umoczyć.

umaglować, -luje, -lujesz, -lował (*білизну на магі*) ви́качати.

umajać, umaić, -maję, -maisz, -maił прикраша́ти зе́ленню, прикра́сити зе́ленню, уквітчу́вати, -чую́, -чуєш, уквітча́ти, заквітчу́вати, заквітча́ти; //~ się прикраша́ти-ся зе́ленню, прикра́сити-ся зе́ленню, уквітчу́ватися, уквітча́ти-ся, заквітчу́ватися, заквітча́ти-ся.

umajenie *n.* прикра́шення зе́ленню, уквітча́ння, заквітча́ння.

umalać, umalić, -le, -lisz, -lił зме́ншувати, -шую́, -шуєш, зме́ншити, *priménshувати, primén-*шити, *umaląти, umalювати, -люю́, -люєш, umalíti; //~ się* зме́ншувати-ся, зме́ншити-ся.

umalować, -luje, -lujesz, -lował пофарбу́вати, -бу́ю, -бу́єш.

umarły покі́йний, уме́рлий, поме́рлий.

umartwiać, umartwić, -wię, -wiesz, -wił *przen.* (*плоть*) умертвля́ти, умертві́ти, -влю́, -виш.

umartwienie *n., przen.* (*плоти*) умертв́іння.

umarzać, umorzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) (*голодом*) морі́ти, -рю́, -риш, заморю́вати, -рюю́, -рюєш, заморі́ти; 2) (*борги*) га́сити (гашу́, гасиш), погаша́ти, погасі́ти; амортизу́вати, -зу́ю, -зу́єш (*недокон. i докон.*); 3) (*справи*) припиня́ти, припи́нити, -ню́, -ниш; //~ się 1) мо́рити-ся, заморі́ти-ся; 2) амо́ртизу́вати-ся.

umarzalny амортизаційний.

umar-znać, -znę, -zniesz, -zł, -zli 1) замёрзнати; 2) (*віднасти*) відмёрзнати.

umaskować, -kuje, -kujesz, -kował замаскувати, -кюю, -кюєш; // ~ się замаскуватися.

umaskowanie *n.* замаскування.

umasować, umasować, -wię, -wisz, -wił (со) робити масовим, зроби́ти масовим (що).

umasowanie *n.* зроблення масовим.

umawiać, umówić, -wię, -wisz, -wił (кого) умовляти, умовити, -влю, -виш (кого); // ~ się (z kim o co) договорюватися, -рююся, -рюєшся, договоритися, -рюся, -ришся, домовлятися, домовитися (з ким про що); (па со) умовлятися, умовитися (робити що).

umazgać *dok. див. umazywać.*

umazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, -mazać, -zę, -żesz, -zał 1) вимазувати, -зую, -зуєш, вимазати, -мажу, -мажеш, вимащувати, -щую, -щуєш, вимастити, -машу, -мастиш; 2) (*непотрібне в тексті тощо*) стирати, стерти (зітру, зітреш), змазувати, змазати; ~zać zego w liczbie змазати (стерти) нуль у числі; // ~ się вимазуватися, вимазатися, вимащуватися, вимаститися.

umaczyć, -czę, -czysz, -czył обсіпати борошном (мукою); забруднити борошном (мукою); // ~ się забруднитися борошном (мукою), замучитися.

umbra I *ж.* абажур, -ра.

umbra II *ж., min.* умбра.

umbrelka *ж., zdr.* абажурик.

umeblować, -luje, -lujesz, -lował умеблювати, -люю, -люєш; // ~ się умеблювати собі квартиру.

umeblowanie *n.* 1) (*дия*) умеблювання; 2) (*печи*) умеблювання, меблі, -лів, мебліровка.

umęczyć, -czę, -czysz, -czył 1) змучити, вимучити, намучити;

~ kogo gadaniem змучити (вимучити, намучити) кого балачкою; 2) *заст. див. zameczyć.*

umiąg, -ru, m. 1) симетрія; 2) *перен.* почуття міри, поміркованість, -ності.

umiarkowanie I *n.* поміркованість, -ності, стриманість.

umiarkowanie II *przst.* 1) помірно; 2) помірковано, стримано. *Пор. umiarkowany.*

umiarkowaność *ж.* 1) помірність, -ності; 2) *див. umiarkowanie* I.

umiarkowany 1) помірний; klimat ~ помірний клімат, -ту; 2) (*про людей*) поміркований, стриманий; ~ w jedzeniu поміркований (стриманий) в їді.

umiarowy симетричний.

umiastować, -wię, -wisz, -wił урбанізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*).

umiastowanie *n.* урбанізація.

umieć, umiem, umiesz, umiał, umie-li уміти; ~ pływać уміти плавати; ◇ ~ po francusku говорити по-французькому (по-французьки).

umiejętnie уміло; zabrać się do czego ~ уміло взятися до чого (за що).

umiejętność *ж.* уміння; ◇ *ист. Polska Akademia* **umiejętności** Польська Академія наук.

umiejętny умілий.

umiejszcować, -wię, -wisz, -wił локалізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*); ~ rozgał локалізувати пожежу.

umierać, umrzeć, umrę, umrzesz, umarł умирати, умерти, -мру, -мреш, помирати, померти.

umieszczać, umieścić, -mieszczę, -mieścisz, -mieścił 1) приміщати, примістити, -міщу, -містиш, поміщати, помістити; ~ścić turystów w hotelu примістити (помістити) туристів у гостиниці (готелі); 2) (*в друку*) вміщати, вміщувати, -щую, -щуєш, вмістити; ~ścić artyku-

kuł w gazecie вмістити статтю в газеті; //~ się приміщатися, приміститися, поміщатися, поміститися.

umieszczenie *n.* 1) приміщення, поміщення; 2) вміщення. *Por. umieszcząć.*

umieścić *div. umieszcząć.*

umilać, umilić, -lę, -lisz, -lił робити приємним, зробити приємним; *перен.* веселити, увеселяти, увеселити, звеселяти, звеселити.

umiędzynarodować, -wię, -wisz, -wił інтернаціоналізувати, -зую, -зуєш.

umilkać, umilknąć, -knę, -kniesz, -kł, -kli умовкати, умовкнути, замовкати, замовкнути.

umiłować, -luje, -lujesz, -łował полюбити, -блю, -бниш.

umiłowanie *n.* (кого, czego) любов, -ві (до кого, до чого); ~ *tużuki* любов до музики. **umiłowany** улюблений.

umitygować, -guje, -gujesz, -gował *przest.* 1) (кого) вгамувати, -мую, -муєш (кого); 2) (со) зм'якшити (що); ~ *gniew* зм'якшити гнів; //~ się зм'якшитися.

umizgać się, umizgnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) ластитися (лашуся, ластитися), підластитися, лашитися, підлаштитися; 2) (з любовними замірами) залицятися, упадати (коло кого) (*лише недокон.*).

umizgalski, -lskiego, *lm.* -lscy, *m.* -żart. залищальник.

umizgi, -gów, *blp.* 1) лєстоші, -щів; 2) залищання. *Por. umizgać się.*

umizgnąć się *div. umizgać się.*

umknać *div. umykać.*

umleć, -mieł, -miesz, -mełł, -mełli намолоти, -мелю, -мелеш.

umłot, -tu, *m., roln.* умолот, -ту, вймолот.

umłócić, -cę, -cisz, -cił намолотити, -лочу, -лотиш.

umniejszać, umniejszyć, -szę, -szysz, -szył зменшувати, -шую,

-шуєш, зменшити; //~ się зменшуватися, зменшитися, зменшати, поміншати.

umniejszenie *n.* зменшення; //~ się зменшення, поміншання.

umniejszyć *div. umniejszać.*

umocnić *div. umacniać.*

umocnienie *n.* укріплення, зміцнення.

umocować *div. umocowywać.*

umocowanie *n.* укріплення, закріплення.

umocowany укріплений.

umocowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, umocować, -cuje, -cujesz, -cował укріпляти, укріпити, -плю, -пйш, закріплювати, закріпляти, закріпити; ~ *wał obęcz* па коле укріпити (закріпити) шину на колесі.

umoczyć, -czę, -czysz, -czył замочити, -чу, -чиш.

umodelować, -luje, -lujesz, -łował, *szt. i in.* моделювати, -люю, -люєш (*докон.*).

umodelowanie *n., szt. i in.* моделіровка.

umodlić, -lę, -lisz, -lił 1) (кого) ублагати, умолюти, -лю, -лиш (кого); 2) (со) вимолити, виблагати (що).

umoralniać, umoralnić, -nię, -nisz, -nił морально поліпшувати, -шую, -шуєш, морально поліпшити.

umorusać замурзати; //~ się замурзатися.

umorzenie *n.* 1) заморення; 2) погашення; амортизація; 3) припинення. *Por. umarzać.*

umorzyć *div. umarzać.*

umotać вплутати, заплутати; //~ się вплутатися, заплутатися.

umotywować, -wuję, -wujesz, -wował мотивувати, -вую, -вуєш (*докон.*), умотивувати.

umotybowanie *n.* мотивування (*докон.*), умотивування.

umotywowany мотивований (*докон.*), умотивований.

umowa *ż.* договір (*род. договору*), угода; *zawrzeć ~wę*

укла́сти до́говір; ~ z b i o g o - w a колективний до́говір; z g o d n i e z ~ w a згідно з до́говоро́м, відпові́дно до до́говору́, за до́говоро́м.

umowny *див.* warunkowy.

umożebniać, umożebnić, -nię, -nisz, -nił *див.* umożliwiać.

umożliwiać, umożliwić, -wię, -wiesz, -wił робі́ти можли́вим, зробі́ти можли́вим; дава́ти можли́вість (змо́гу), да́ти можли́вість (змо́гу).

umożliwienie *п.* надання́ можли́вості (змо́ги).

umówić się *див.* umawiać się.

umówiony 1) умо́вний; ~ adres умо́вна адре́са; z p a k ~ умо́вний знак; 2) (що ви́никає з умо́ви) умо́влений; ~ p e m i e j s c e s p o t k a n i a умо́влене місце зу́стрічі; ◇ j e - s t e m ~ я умо́вився.

umrzeć *див.* umierać.

umundurować, -ruję, -rujesz, -rował обмунди́рувати, -ру́ю, -ру́єш.

umundurowanie *п.* обмунди́рува́ння, обмунди́ровка.

umycie *п.* уми́ття.

umyć *див.* umywać.

umykać, umknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli ті́кати, уті́кати, уте́кти, -те́чу, -те́чеш.

umysł, -łu, *м.* ро́зум, -му; ум (род. у́ма) (рі́дше); ◇ *мед.* p o m i e s z a n i e ~ ł u (*alienatio mentis*) психо́з, -зу, божеві́лля.

umysłowo 1) розумо́во; пра́со-ва́ć ~ працюва́ти розумо́во; 2) *див.* intelektualnie; ◇ ~ c h o - g u психо́чно хво́рий, божеві́льний.

umysłowość *ж.* інтеле́кт, -ту.

umysłowy 1) розумо́вий, інтеле́ктуальний; пра́са ~ w a розу́мова (інтеле́ктуальна) пра́ця; ż y c i e ~ w e інтеле́ктуальне (розумо́ве) життя́; 2) (*не мате́ріальний*) абстра́кtnий; ро́-je-si-a ~ w e абстра́кtnі понят-тя, -ня́ть; *грам.* r z e c z o w n i -

ki ~ w e абстра́кtnі іме́нники, -ків; ◇ *мед.* c h o r o b a ~ w a (*psychosis*) психо́з, -зу, ду́шев-на хвороба́; *мед.* o s ł a b i e n i e ~ w e (*debilitas mentis*) кво́лість, -лості, ле́гке приро́джене недо-у́мство; *мед.* o t e r p i e n i e ~ w e (*dementia*) демéнція, набу́те недоу́мство.

umysłać, umyślić, -lę, -lisz, -lił (со *а. со* robić) задумува́ти, -мую, -муєш, задума́ти (що *а. що* робі́ти).

umysłnie умі́сно, умі́сне, навмі́сно, навмі́сне.

umysłny I навмі́сний, умі́сний.

umysłny II, -nego, *ім.* -ni, *т.*, *прест.* гонéць (род. гінця́), по-сланéць, -нця́.

umywać, umyć, -myję, -myjesz, -mył умива́ти, уми́ти; *перен.* ~ m y ć r e c e o d w s z y s t k i e - g o уми́ти від усьо́го ру́ки; // ~ s i ę умива́тися, уми́тися; ◇ *перен.* n a w e t n i e ~ m y ł s i ę d o n i e g o йо́го не мо́жна й порівнюва́ти з ним.

umywalnia *ж.* 1) умива́льник; 2) (*примі́щення*) умива́льна, -но́ї.

unaoczniać, unaocznić, -nię, -niesz, -nił нао́чно пояснюва́ти, -нюю, -нюєш, нао́чно поясні́ти, унао́ч-нюва́ти, -нюю, -нюєш, унао́чни-ти.

unaocznienie *п.* нао́чне пояснення́, унао́чення.

unarodowić, -wię, -wiesz, -wił на-ціоналізува́ти, -зу́ю, -зу́єш; // ~ s i ę націоналізува́тися.

unarodowienie *п.* націоналіза́ція.

unasięnienie *п.* штучне запліднен-ня.

uncja *ж., фарм. і ін.* у́нція.

uncjalny *філол.* унци́альний; p i s m o ~ n e унци́альне письмо́.

unerwienie *п., anat.* інерва́ція.

unia *ж.* у́нія; ~ p e r s o n a l n a персонáльна у́нія; ~ c e l n a митна у́нія; *іст.* ~ r e l i g i j n a релі́гійна у́нія, у́нія.

unicestwiać, unicestwić, -wię, -wiesz, -wił *książ.* зни́щувати,

-шую, -шуєш, зніщити; //~ się знищуватися, зніщитися.

unicestwienie *n.*, *książ.* знищення.

unicki kość. уніатський.

uniedostępniać, uniedostępnić, -nię, -nisz, -nił робити недоступним, зробити недоступним.

uniemożliwiać, uniemożliwić, -wię, -wisz, -wił робити неможливим, зробити неможливим.

unieprzystępiać, unieprzystępnić, -nię, -nisz, -nił 1) робити неприступним, зробити неприступним; 2) *перен.* робити незрозумілим, зробити незрозумілим.

unieruchomić, unieruchomić, -mie, -misz, -mił 1) робити нерухомим, зробити нерухомим; 2) (*рух на якийсь час*) припиняти, припинити, -ню, -ниш, зупиняти, зупинити, спиняти, спинити; ~**mić** *koleje żelazne* припинити залізничний рух; 3) (*фабрику тощо*) закривати, закрити; 4) (*капітал тощо*) заморозувати, -жую, -жуєш, заморозити, -ржу, -розиш.

unieruchomienie *n.* 1) зроблення нерухомим; 2) припинення, зупинення; 3) закриття; 4) замороження. *Пор.* **unieruchomić.**

uniesamowolnić, -nię, -nisz, -nił *praw.* визнати недієздатним.

uniesienie *n.* 1) захоплення, захват, -ту; 2) порів гніву.

unieszczęśliwiać, unieszczęśliwić, -wię, -wisz, -wił робити нещасливим, зробити нещасливим.

unieszkodliwiać, unieszkodliwić, -wię, -wisz, -wił знешкоджувати, -джую, -джуєш, знешкодити, -джу, -диш.

unieszkodliwienie *n.* знешкодження.

unieść *div.* unosić I, II.

unieść się *div.* unosić się I.

unieśmiertlniać, unieśmiertlnić, -nię, -nisz, -nił *książ.* робити безсмертним, зробити безсмертним; обезсмертяти, -рчу, -ртиш (*лише докон.*); //~ się ставати безсмертним, стати безсмертним; обезсмертитися.

unieważniać, unieważnić, -nię, -nisz, -nił касувати, -сую, -суюєш, скасовувати, -вую, -вуєш, скасувати; (*умову — ще*) розривати, розірвати, -вў, -веш; (*замовлення, загублений документ тощо*) анулювати, -лўю, -лўєш (*недокон. і докон.*), оголошувати недійсним, оголосити недійсним.

unieważnienie *n.* скасування; розірвання; анулювання, оголошення недійсним. *Пор.* **unieważniać.**

uniewinniać, uniewinnić, -nię, -nisz, -nił виправдувати, -дую, -дуєш, виправдати, визнавати невинним, визнати невинним; //~ się виправдуватися, виправдатися, доводити свою невинність, довести свою невинність.

uniewinnienie *n.* виправдання, визнання за невинного.

uniezależniać, uniezależnić, -nię, -nisz, -nił робити незалежним, зробити незалежним; //~ się ставати незалежним, стати незалежним.

unifikacja *ż.* уніфікація.

unifikować, -kuje, -kujesz, -kował уніфікувати, -кўю, -кўєш.

uniform, -mu, m. уніформа, форма.

unikać, uniknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli уникати, уникнути.

unik, -ku, m., sport. ухилення від удару.

unikanie *n.* уникання.

unikat, -tu, m. унікум, -му.

uniknąć *div.* unikać.

uniknienie *n.* *div.* uniknięcie.

uniknięcie *n.*: *w celu ~cia czego* щоб уникнути чого.

unilateralny *praw.* односторонній.

unionista, -ty, lm. -ści, m., polit. уніоніст.

unisono *muz.* в унісон.

unita, -ty, lm. -ci, m., rel. уніат.

unitarny унітарний.

unitaryzm, -mu, m., polit. унітаризм, -му.

uniwersalista, -ty, lm. -ści, m. універсаліст.

uniwersalizm, -mu, *m.* універсализм, -му.

uniwersalnie універсально.

uniwersalność *ż.* універсальність, -ності.

uniwersalny універсальний.

uniwersał, -łu, *m., hist.* універсál, -лу.

uniwersytecki університетський.

uniwersytet, -tu, *m.* університет, -ту; **studiować** *pa ~ ciecie* учатися в університеті; **z a p i s a ć s i ę** *pa ~* вступити в університет.

uniżać, **uniżyć**, -że, -żysz, -żył 1) знижувати, -жую, -жуєш, знижати, знизити (знижу, зниз), схиляти вниз, схилити вниз; 2) *перен.* принижувати, принижити; // ~ **s i ę** 1) знижуватися, знижатися, знизитися, похилятися вниз, похилитися вниз; 2) *перен.* принижуватися, принижитися.

uniżenie *I n.* 1) зниження, схилення; 2) приниження. *Пор.* **uniżać**.

uniżenie *II przst.* принижено; покірно; смиренно. *Пор.* **uniżony**.

uniżoność *ż.* приниженість, -ності; покірність, покірливість, -вості; смиренність. *Пор.* **uniżony**.

uniżony принижений; *перен.* покірний, покірливий; смиренний (*рідше*); \diamond *заст.* **sługa ~** уклінно вітаю, ваш слуга.

uniżyć *div.* **uniżać**.

unobilitować, -tuje, -tujesz, -tował *hist.* надати шляхетство.

unormować, -nuje, -nujesz, -mował *(докон.)*; // ~ **s i ę** нормуватися.

unormowanie *n.* нормування (*докон.*), нормалізація.

unosić *I*, -szę, -sisz, -sił, **unieść**, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli брати (з собою), взяти (з собою), забирати, забрати, -беру, -береш; **unieść** **s k a r b** забрати (з собою) скарб; \diamond **k o Ń u n i ó s ł** *j e ż d z s a* кінь поніс їздця; **w o d a u n i o s ł a ł ó d z w o d ą** занесла човен.

unosić *II*, -szę, -sisz, -sił, **unieść**, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli піднімати, підняти, -німү, -німеш, підводити, -джу, -диш, підвести, -веду, -ведеш; **unieść** **g ł o w ę** підняти (підвести) голову; // ~ **s i ę** 1) підніматися, піднятися, підводитися, підвестися; 2) (*вверх*) підніматися, піднітися, здійматися, знятися, підноситися, -ношүся, -носишся, підвестися; 3) (*лише недокон.*) (*в повітрі*) ширяти; **p ł a k i u n o s z ą s i ę n a d z i e m i ą** птахи ширяють над землею.

unosić *się* *I*, -noszę, -nosisz, -nosił, **unieść** *się*, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli (*czym*) спалахувати, -лахую, -лахуєш, спалахнути, скипіти, -плю, -піш (чим); **unieść** *się* **g n i e w e m** спалахнути (скипіти) гнівом; \diamond **unosić** *się* **a m b i c j ą** вдаватися в амбіцію.

unosić *się* *II*, -noszę, -nosisz, -nosił (*nad kim, nad czym*) захоплюватися, -лююся, -люєшся (ким, чим).

unośnik *m., wojs.* плечовий ремінь, -меня.

unowocześnić, -nię, -nisz, -nił модернізувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

unowocześnienie *n.* модернізування (*докон.*), модернізація.

unurzać *dok. div.* **zanurzać**.

uodparniać *med.* імунізувати, -зую, -зуюш; ~ **o r g a n i z m** імунізувати організм.

uogólniać, **uogólnić**, -nię, -nisz, -nił узагальнювати, -нюю, -нююш, узагальнити.

uogólnienie *n.* узагальнення.

uolbrzymić, -mię, -misz, -mił прибільшити.

uosabiać, **uosobić**, -bię, -bisz, -bił уособлювати, -люю, -люєш, уособити, -блю, -биш; (*прям. — це*) персоніфікувати, -кую, -куюш.

uosobienie *n.* уособлення; персоніфікація; *перен.* ~ **d o b r o s c i**

уособлення доброти. *Пор.* uosa-biać.

upadać, upaść, -padnę, -padniesz, -padł 1) падати, упасти, -падү, -падеш; *перен.* ~paść кому до ніг; ~padać pod ciężarem па-дати під тягарем; *перен.* ~paść przed kim па колапа упа-сти навколошки перед ким; 2) (*перен.* — *приходити в за-непад*) занепадати, занепасти, підупадати, підупасти; ~padać па duchu занепадати духом; \diamond *перен.* w piosek ~padł пропозиція не пройшла.

upadek, -dku, (czego) занепад, -дү; ~ sił занепад сил.

upadłać див. upodlać.

upadłość ж., ек. банкрутство, неспроможність виплати.

upadły 1) *ек.* невивплатний, неспроможний (платити), який (що) попав у банкрутство; 2) який (що) впав; який (що) занепавав, занепалий; 3) (*про жінку*) пропала; \diamond bronić się do ~łego боронитися до останніх сил (до останнього подиху); ріć do ~łego піти до нестями (до несвідомості).

upadnięcie *п.* падіння.

uprajać, uproić, -roję, -poisz, -poil 1) п'янити, сп'яняти, сп'янити; *перен.* ~poić szczęściem сп'яняти щастям; 2) (*давати пити до сп'яніння*) напоювати, -поюю, -поюеш, напоїти, -пою, -поїш; ~poić winem напоїти вином; //~ się упиватися, упітися, -п'юся, -п'єшся.

uprajający przep. захоплюючий, чарівний.

upakować, -kuje, -kujesz, -kował упакувати, -күю, -күеш; //~ się упакуватися.

upakowanie *п.* упаковка; (*дія* — *ще*) упакування.

upalać, upalić, -lę, -lisz, -lił (czego) 1) надпалювати, -люю, -люеш, надпалити, -лю, -лиш (що); 2) (*каву тощо*) пражити, на-пражити, жарити, нажарити;

3) *заст. див.* opalać 3; //~ się надпалюватися, надпалитися.

upalny гарячий, жаркий, палкий; dzień ~ гарячий (жаркий) день (*род. дня*).

upał, -łu, т. спека, жара.

upamiętanie(się) *п.* див. opamiętanie(się).

upamiętniać, upamiętnić, -nię, -nisz, -nił увічнювати, -нюю, -нююш, увічнити, увіковічувати, -чую, -чуєш, увіковічити; //~ się залишати по собі пам'ять, залишити по собі пам'ять.

upancerzyć dok. див. opancerzać.

upaństwować, upaństwowić, -wię, -wisz, -wił вилучати на власність держави, вилучити на власність держави; націоналізувати, -зүю, -зүєш (*недокон. і докон.*); ~wiać koleje на-ціоналізувати залізниці.

upaństwienie *п.* вилучення на власність держави, націоналізація.

uparcie przst. уперто; наполегливо. *Пор.* uparty.

uparciuch, ім. -chy, *т., пол.* упертіх, -хя.

uparciucha ж., пол. (*про жінку*) упертіх, -хя.

upartość ж. упертість, -тості; наполегливість, -вості. *Пор.* uparty.

uparty упертий; *перен.* наполегливий; \diamond ~ta choroba затяжна, хвороба.

upasać, upaść, -se, -siesz, -sił випасати, випасти.

upaść I див. upadać.

upaść II див. upasać.

upatrywać, -ruje, -rujesz, -rywał, upatrzeć, -rzę, -rzysz, -rzył

1) (кого, со *а.* кого, czego) намічати, намітити, -мічу, -мітиш (кого, що); ~rzyć dogodne miejsce намітити вигідне місце; 2) (со, czego w kim, w czym) вбачати, вбачити (що в кому, в чому); ~wać w czym jakieś winy вбачати в чому якусь провину (вину).

upatrzony намічений.

upatrzeć *див.* upatrywać.

upchać *див.* upychać.

upchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
док. *див.* upychać.

upelnomocniać, upelnomocnić, -nię,
-niesz, -nił уповноважувати, -жую,
-жуєш, уповноважити.

upelnomocnienie *п.* уповноваження.

upelnomocniony уповноважений.

upelzać, upelznąć, -znąć, -zniesz
(*а.* -źniesz), -zł (*а.* -znął), -zli
а. -zli проповзати, проповзті.

uperfumować, -muję, -mujesz, -mo-
wał надушити, -шу, -шиш, напа-
хати; //~ się надушитися, напа-
хатися.

uperlać, uperlić, -lę, -lisz, -lił оз-
доблювати перлами, оздобити
перлами.

upewniać, upewnić, -nię, -niesz, -nił
запевняти, запевнити, упевняти,
упевнювати, -нюю, -нюєш, упев-
нити; //~ się (w czym, o czym,
co do czego) упевнятися, упев-
нюватися, упевнитися (в чому,
щодо чого).

upewnienie *п.* запевнення, упев-
нення; (*результат*) упевненість,
-ності, певність.

upędzać się (za kim, za czym)
гнатися (женуся, женешся),
вганяти(ся) (за ким, за чим).
upętać вплутати, заплутати;
//~ się вплутатися, заплутати-
ся.

upętanie *п.* вплутання, заплутан-
ня.

upiąć *див.* upinać.

upić *див.* upijać.

upiec, -piekę, -pieczesz, -piekl, -pie-
kli спекті, -печу, -печеш;
//~ się 1) спектіся; 2) (komu)
(лише в 3 особі) удаватися,
дається, удатися, -дається;
~pieka tu się to do czasu
це удається йому до пори, до
часу.

upieczony спечений; *жарт.* świe-
żo ~ doktor новоспечений
доктор, -ра.

upierać się, uprzeć się, -prę,
-przesz, -parł *безп., przen.* упи-

ратися, упертися, -пруся, -преш-
ся; o ~ pierać się przysw-
oim (zdanu) стояти на своє-
му.

upierzać, upierzyć, -rzę, -rzysz,
-rzył 1) оперяти, оперити;
вкривати п'ям, вкріти п'ям;
2) (*перен.* — п'ям) при-
крашати, прикрасити, -крашу,
-красиш; //~ się забрудню-
ватися п'ям, забруднитися
п'ям.

upierzenie *п.* 1) оперення; 2) при-
крашення; *пор.* upierzać; 3) зб.
п'я; оперення (*рідше*).

upierzony 1) оперений; вкрітий
п'ям; 2) прикрашений. *Пор.*
upierzać.

upierzyć *див.* upierzać.

upięcie *п.* 1) прикблення, пришпи-
лення; 2) драпіровка; 3) приче-
сання, зачесання; *пор.* upinać;
4) (*результат*) зачіска; (*сукні*
тощо) драпіровка.

upięknąć, upięknąć, -nię, -niesz, -nił
див. upiększać.

upiększać, upiększyć, -szę, -szysz,
-szył прикрашати, прикрасити,
-крашу, -красиш, оздобляти, оз-
доблювати, -люю, -люєш, оздо-
бити, -блю, -биш.

upiększenie *п.* 1) прикрашення,
оздоблення; 2) (*предмет*) окра-
са, прикраса, оздоба.

upijać, upić, -piję, -pijesz, -pił
1) (czego) надпивати, надіти
(надіп'ю, надіп'еш) (чого);
2) (кого) обпоювати, -поюю,
-поюєш, обпоїти, -пою, -поїш,
запоювати, запоїти (кого);
//~ się упиватися, упитися.

upilnować, -nuję, -nujesz, -nował
уберегти, -режу, -режеш; //~ się
уберегтис.

upilowywać, -wuję, -wujesz, -wy-
wał, upilować, -luję, -lujesz,
-lował відпилювати, -люю, -лю-
єш, відпиляти; (*терпугом*) спі-
лювати, спилати.

upinać, upiąć, -pnę, -pniesz, -piął,
-pięli 1) (*шпилькою*) приколю-
вати, -люю, -люєш, приколоти,
-лю, -леш, пришпилювати, -люю,

-люєш, пришпили́ти, -лю́, -лиш;
2) (*сукню*) драпірува́ти, -рю́ю,
-рю́єш, задрапірува́ти, драпува́-
ти, -пю́ю, -пю́єш, задрапува́ти;
3) (*волосся*) причісувати, -сую,
-суєш, причеса́ти, -чешу́, -чешеш,
зачісувати, зачеса́ти.

upiorzysca *ż.*, *folk.* упи́риця.

upiór, -pióra, *lm.* -piory, *m.*,
folk. упи́р, -ря́.

uplanować, -nuje, -nujesz, -nował
запланува́ти, -ну́ю, -ну́єш.

uplasować się, -suje, -sujesz, -sował
sport. зайня́ти (здобу́ти) місце
(в змага́нні); *~* na drugim
miejsu зайня́ти (здобу́ти)
дру́ге місце.

uplastyczniać, uplastyczyć, -nię,
-nisz, -nił *szt.* пласти́чно зобра-
жа́ти, пласти́чно зобрази́ти, -ра-
жу́, -рази́ш.

uplastycznienie *n.*, *szt.* пласти́чне
зобра́ження.

uplatać, upleść, -plotę, -pleciesz,
-plótni, -pletli 1) спліта́ти, сплесті́,
-плету́, -плете́ш; 2) (w co a.
do czego) впліта́ти, вплесті́
(у що); (czym) перепліта́ти,
переплесті́ (чим).

upływać, -tuje, -tujesz, -tywał,
upłatać, -placze, -placzesz,
-płatał вплу́тувати, -тую, -туєш,
вплу́тати, заплу́тувати, заплу́-
тати; *// ~ się* вплу́туватися,
вплу́татися, заплу́туватися, за-
плу́татися.

upleść *div.* uplatać.

uplot, -tu, *m.* сплётення.

uplacać, upłacić, -ce, -cisz, -cił
przest. сплáчувати, -чую, -чуєш,
сплати́ти, -плачу́, -плáтиш.

upładniać, upłodnić, -nię, -nisz,
-nił 1) запліднювати, -нюю, -ню-
єш, заплідни́ти; 2) (*землю*)
оплодотвори́ти, оплодотвори́ти,
-рю́, -риш.

upławy: białe *~ med.* (*leucor-
rhoea*) білі, -лей.

upłodnić *div.* upładniać.

upłodnienie *n.* 1) запліднення;
2) оплодотво́рення. *Por.* upład-
niać.

upłynąć *div.* upływać.

upłynięcie *n.* відпли́в, -ву; *◇* po
~ciu kilku miesięcy че́рез
кілька місяців.

upłynnić, -nię, -nisz, -nił *ek.* реалі-
зува́ти, -зую́, -зую́єш (*докон.*);
~ towaгу реалізува́ти то-
ва́ри.

upłynnienie *n.*, *ek.* реаліза́ція.

upływ, -wu, *m.* відпли́в, -ву;
~ morza відпли́в мо́ря; *◇*
~ krwi втра́та кро́ві; *перен.*
po ~wie terminu після за-
кінчення стро́ку; po ~wie
czasu че́рез дея́кий час.

upływać, upłynąć, -nę, -niesz, -nął,
-nęli 1) (*кров'ю*) стіка́ти, стек-
ти́, -течу́, -тече́ш, сходи́ти, -джу,
-диш, зійти́ (зійду́, зійде́ш),
сплива́ти, спливи́ти; 2) (*перен.* —
про час) минáти, мину́ти; (*про*
термін, контракт тощо — *ще*)
кінча́тися, кінчитися, скінчи́тися,
закінчува́тися, -чується, закін-
читися; 3) *заст.* відплива́ти, від-
пливи́ти, відплисти́, -пливу́, -пли-
ве́ш; okręt ~nął корабель від-
пли́в.

upływność *ż.* ві́тик, -току.

upodobniać, upodobnić, -nię, -nisz,
-nił уподібно́вати, -нюю́, -нюю́єш,
уподібни́ти; *// ~ się* уподібно́ва-
тися, уподібнитися.

upodlać, upodlić, -lę, -lisz, -lił ро-
би́ти підлим, зроби́ти підлим;
// ~ się ставáти підлим, ста́ти
підлим, робі́тися підлим, зроби́-
тися підлим, спідлі́ти.

upodlenie *n.* прини́ження; *// ~ się*
спідлі́ння.

upodlić *div.* upadlać.

upodobać (kogo, co sobie) уподо́-
бати (кого́), облюбува́ти, -бую́,
-бу́єш (собі́ кого́, що́).

upodobanie *n.* 1) (czego) уподо́ба,
уподо́бання (чо́го, до чо́го,
у чім); postępować wedle
swego ~nia посту́пати по
сво́й уподо́бі; 2) (do czego)
схи́льність, -но́сті, на́хил, -лу
(до чо́го); mieć ~ do mu-
zyki ма́ти схи́льність до му-
зики; *◇* szczególne ~
при́страсть, -ті.

upodobniać *див.* **upodabniać.**

upodobnić *див.* **upodabniać.**

upodobnienie *п.* уподібнення;
(*лінгв.* — *ще*) асиміляція.

uproić *див.* **uprąjać.**

uprojenie *п.* 1) сп'яніння; 2) на-
поєння; *пор.* **uprąjać**; 3) *перен.*
захоплення, захват, -ту; 4) *мед.*
(*carosis*) приголомшення.

upokarzać, upokorzyć, -rzę, -rzysz,
-rzył принижувати, -жую,
-жуєш, принизити, -нижу, -ні-
зиш; // ~ **się** принижуватися, при-
низитися.

upokarzający принизливий.

upokorzenie *п.* приниження.

upokorzony принижений.

upokorzyć *див.* **upokarzać.**

upolerować, -ruje, -rujesz, -rował
відполірувати, -рюю, -рюєш.

upolować, -luje, -lujesz, -lował
уполювати, -люю, -люєш, уби-
ти, -б'ю, -б'єш.

upominać, upomnieć, -nę, -nisz,
-niał, -nieli 1) (кого о со) на-
гадувати, -дую, -дуєш, нагада-
ти (кому про що); ~ **nać** *dłuż-*
nika о *dług* нагадувати
боржникові про борг; 2) (кого)
робити зауваження, зробити за-
уваження (кому); // ~ **się** (о со
a. czego) 1) вимагати, жадати,
зажадати, ставити вимогоу, по-
ставити вимогоу (чого); ~ **nać**
się *upłacenia długu* ви-
магати сплати боргу; 2) (*za*
kim, za czym) заступатися, за-
ступитися, -плюся, -пишся (*za*
кого, за що).

upominek, -nku, т. подарунок на
спомин, подарунок на пам'ять.

upominkowy (даний) на спомин.

upomnieć *див.* **upominać.**

upomnienie *п.* зауваження; *dać*
komu ~ зробити кому заува-
ження.

uporać się упоратися, справитися,
-влюся, -вишся.

uporczywie 1) упёрто; 2) наполо-
гливо; 3) трівко. *Пор.* **uporczy-**
wy.

uporczywość *ж.* 1) упёртість, -то-
сті; 2) напологливість, -вості;

3) трівкість, -кості. *Пор.* **upor-**
czywy.

uporczywy 1) упёртий; 2) *перен.*
напологливий; ~ **wa** *praca* на-
пологлива праця; 3) (*długoczas-*
ny) тривкий; ~ *kaszel* три-
вкий кашель, -шлю.

uporządkować, -kuje, -kujesz, -ko-
-wał (со) упорядкувати, -кую,
-куєш, привести до ладу (що),
дати лад (чому).

uporządkowanie *п.* упорядкування,
приведення до ладу.

uposażać *див.* **wyposażać.**

uposażenie I *п.* *див.* **wyposażenie.**

uposażenie II *п.* (зарплата)
оклад, -ду.

uposażyć *dok. див.* **wyposażać.**

upostaciować, -ciuje, -ciujesz, -cio-
-wał уособити, -блю, -биш, пер-
соніфікувати, -кую, -куєш.

upostaciowanie *п.* уособлення, пер-
соніфікація.

upośledzać, upośledzić, -dzą,
-dzisz, -dził кривдити, -джу,
-диш, скривдити; *patuga go*
~ *dziła* природа скривдила його;
~ *dzony* на *umyśle* недо-
умок, -мка, недоум.

upośledzenie *п.* скривдження.

upośledzić *див.* **upośledzać.**

upoważniać, upoważnić, -nię, -nisz,
-nił 1) уповноважувати, -жую,
-жуєш, уповноважити; 2) (*da-*
wati prawo) доручати, доручи-
ти, -чу, -чиш.

upoważnienie *п.* 1) уповноважен-
ня; 2) доручення; *пор.* **upoważ-**
niać; 3) (*pro dokument*) дору-
чення, довіреність, -ності; *dać*
~ дати доручення (довіре-
ність).

upoważniony уповноважений; до-
вірена особа.

upowszechniać, upowszechnić, -nię,
-nisz, -nił 1) ширити, розповсю-
джувати, -джую, -джуєш, роз-
повсюдити, -джу, -диш; 2) (*ro-*
бити приступnim dla багатьох,
daвати можливість засвоїти ба-
гатьом) поширювати, -рюю,
-рюєш, ширити, поширити.

upowszechnienie *n.* 1) розповсюдження; 2) поширення. *Пор. upowszechniać.*

upowszechnieniowy який (що) стосується поширення; (*у контексті*) до поширення тощо; *~we hasło* заклик до поширення.

upozorować, -uję, -ujesz, -ował (со сzum) надати чому вигляд (подобу) чогó.

upozorowanie *n.* надання вигляду (подоби) чому.

upór, -pory, *m.* 1) упёртість, -тості; 2) *перен.* наполегливість, -вості.

uprać, -piore, -pierzesz, -prał ви- прати, -перу, -переш.

upragnienie *n.* палке бажання; *o* *wyszukiwać z ~niem* чекати з нетерпінням.

upragniony бажаний; (*пристражно*) жаданий.

upraszać, uprosić, -proszę, -prosisz, -prosił (кого о со) про- сити (прошу, просиш), упрошувати, -шую, -шуеш, uprosić; (*лише безос.*) *~sza się* про- сять; *~sza się o niepalenie* (не palić) просять (просьба) не курити.

upraszczać, uprościć, -roszczę, -rościśz, -rościł спрощувати, -шую, -шуеш, спростити, -рошý, -ростиш; *//~się* спрощуватися, спростітися.

uprawa *ż.* 1) обробка, обробляння; (*землі — звичайно*) обробіток, -тку; 2) *с.-г.* культура, вирощування; *o* *~ bawełny* бавовництво; *~ buraka* буряківництво; *~ jarzyn* ово- чівництво; *~ ogrodów* о- городництво; *~ roślin* рос- лінництво; *~ roślin polowych* поліводство; *~ zgrasza* *n.* зрошуване землеробство; *~ zboża* зернове госпо- дарство.

uprawdopodobniać, uprawdopodobnić, -nię, -nisz, -nił робити правдоподібним (імовірним), зро-

бити правдоподібним (імовірним).

uprawiać, uprawić, -wię, -wiesz, -wił 1) обробляти, оброблювати, -люю, -люєш, обробити, -блю, -биш; *~wiać rolę* обробляти ріллю; 2) (*рослини*) ви- рощувати, -щую, -шуєш, віро- стити, -рошу, -ростиш; *~wiać* *buraki* сукрове вирощу- вати цукрові буряки; 3) (*лише недокон.*) *перен.* займатися; *~ sport* займатися спор- том.

uprawniać, uprawnić, -nię, -nisz, -nił 1) (кого до czego) нада- вати право, надати право (ко- му на що *a.* що робити); 2) (со) узаконювати, -нюю, -нюєш, узаконити (що); робити правомочним, зробити право- мочним (що).

uprawnienie *n.* 1) (*дія*) (кого до czego) надання права (кому на що); 2) (czego) узаконення (чогó); зроблення правомочним (чогó); 3) (*результат*) право; *uszczerpić ~nia* обмежити прав; *~nia służbowe* службові права.

uprawniony 1) узаконений; 2) (*що має право на що*) правомоч- ний.

uprawny 1) орний; *~ne pole* орне поле; 2) оброблений.

uprawomocnić, -nię, -nisz, -nił уза- конити, надати правної сили; *//~się* узаконитися, набути правної сили.

uprawomocnienie *n.* узаконення.

uprażyć, -żę, -żysz, -żył піджари- ти, засмажити.

uprecyzynić, -nię, -nisz, -nił уточ- нити.

uprecyzynienie *n.* уточнення.

uprosić *див.* **upraszać.**

uproszczać *див.* **upraszczać.**

uproszczenie *n.* спрощення.

uprościć *див.* **upraszczać.**

uprowadzać, uprowadzić, -dzę, -dzisz, -dził викрадати, викра- сти, -краду, -крадеш.

uprowadzenie *n.* викрадення.

uprowadzić *дуб.* **uprowadzać.**

uprząść, -przędę, -przędziesz,
-prządl, -przędli напрядсти, -пряд-
дý, -прядеш.

uprzętaacz, *lm.* -**cze**, *m.* убо́рщик;
(приміщення) прибира́льний.

uprządać, uprządnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (co) приборати, приборати, -беру́, -береш (що); ~па́с izbę приборати кімна́ту; 2) (co z czego) усувати, усунути; ~па́с ка́міе́н з drogi усунути ка́мінь з drogi.

uprząż, -gzężу, ż. ўпряж, -жі.

uprzeć się *дѣв.* upierać się.

uprzedmiotować, -wię, -wiesz, -wił
fil. об'єктивувати, -в'ю, -в'єш
 (докон.).

urzedni попередній.

uprzędnio попереду, наперед, пе-
ред тим.

uprzedzać, uprzedzić, -dzę, -dzisz, -dził 1) (кого, co і кого в счум) випереджати, віпередити, -джу, -диш (кого́, що і ко́го в чо́му); **~dzać** факты випереджати факти; *перен.* **~dzać** kogo w sztuce випереджати ко́го в мистецтві; 2) (кого о счум) (*ззадалегідь* по́вiдомо-ти) попереджати, попередити, -рѣджу, -рѣдиш (кого́ про що); 3) (кого до kogo, до czego) *перен.* неприхильно настроювати, -рюю, -рюєш, неприхильно настроїти (кого́ проти́ ко́го, проти́ чо́го); **//~się** ма́ти уперѣдження (до ко́го, до чо́го).

uprzedzająco дуже ввічливо; **o** ~
grzeczny дуже ввічливий.

uprzedzającą дуже ввічливий.

uprzedzenie *n.* 1) випередження; 2) попередження; *пор.* **uprzedzać** 1, 2; 3) (про психічний стан) упередження; *mieć do kogo ~* мати упередження до когось.

uprzedzić *дуб.* **uprzedzać.**

uprzedzony уперёджений.

urzejmie ввічливо, привітно, ласкаво, люб'язно.

uprzejmość ż. ввічливість, -вості,

привітність, -ності, ласкавість,
люб'язність.

uprzejmu ввічливий, привітний,
ласкавий, люб'язний.

uprzemysłowiać, uprzemysłowić, -wie, -wiesz, -wił індустріалізувати, -зую, -зуюш (*недокон. і докон.*); //~ **się** індустріалізуватися.

uprzemysłowienie *n.* індустріалізація.

urzędný запряжній.

uprzyjemniać, uprzyjemnić, -nię,
-nisz, -nił усолоджувати, -джую,
-джуєш, усолоди́ти, -джý, -ди́ш,
робіти приємним, зробити при-
ємним.

uprzykrzać się, uprzykrzyć się,
-rzę, -rzysz, -rzył набрида́ти,
набри́днути, надокуча́ти, на-
докучи́ти, наскучи́ти.

uprzykrzenie *n.* скýка.

uprzykrzony набрідливий, надокучливий.

uprzykrzyć *δυσ.* uprzykrzać.

uprzystępniać, uprzystępnić *дуб.*
udostępniać.

uprzyto[al]niać, uprzytomnić, -nię, -nisz, -nił (sobie co) 1) усвідомлювати, -люю, -люєш, усвідомити, -млю, -миш (собі що); 2) (*минуле*) згадувати, -дую, -дуєш, згадати; ~**pić** **sobie** **minione** **życie** **zga****da****ci** **mi****n****u****łe** **ż****y****t****ł****ą**

uprzywilejować, -juję, -jujesz, -jo-
wał (kogo) надати привілей
(кому).

uprzywilejowanie *n.* надання привілею.

uprzywilejowany привілейований;
 ◇ ~ od natury обдарований
 природою.

upstrzenie *n.* строкáтість, -тості, пістря́вість, -вості, рябизна́.

upstrzony строкатий, пістрявий, рябий.

upstrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) зроби́ти строкáтим (пістря́вим); 2) (*перен.*) прикрáсити, -крáшу, -крáсиш.

upudrować, -ruję, -rujesz, -rował
припúдрити, напúдрити.

upulchniać, upulchnić, -nię, -nisz, -nił пúшити, спúшувати, -шую, -шуеш, спúшити, підпúшувати, підпúшити.

upulchnienie *n.* спúшення, підпúшення.

upust, -tu, *m.* 1) водоспúск, шлюз, -зу; 2) (*про ціни*) зніжка; 3) *тех.* відбір, -бóру; *Q перен.* даć ~ radości вилити свою радість; nie dawać ~tu komu не давати спúску ко́му; *мед.* ~ krwi кровопускáння; ~ty niebieskie злива.

upuszczać, upuścić, -puszczę, -puścisz, -puścił упускáти, упустити, -пушý, -пúстиш; ~puścić со пa ziemié упустити що на зéмлю; *Q мед.* ~puścić krwi пúстити кров.

upychać, upchać 1) попихáти, попхáти; 2) (со czym) напихáти, напхáти (що чим); 2) (со w со) упихáти, упхáти, упхну́ти (що у що).

upylić, -ile, -lisz, -lił припорошити, -шý, -шиш.

urabiać, urobić, -bię, -bisz, bił 1) *перен.* формувáти, -мýю, -мýеш, сформувáти; ~biać charakter формувáти характер; 2) (*глину, тісто тощо*) вимішувати, -шую, -шуеш, вимісити, -мішу, -місиш; 3) *лінгв.* утворювати, -рюю, -рюеш, утворити, -рю, -риш; *Q* ~bić sobie гэсе тяжко запрацювати́ся, -цýюся, -цýю́ся; //~się 1) формувáтися, сформувáтися; 2) вимішувáтися, виміситися; 3) утворювáтися, утворитися.

urabianie *n., gór.* розрóбка.

uraczać, uraczyć, -czę, -czysz, -czył (кого czym) угощáти, угостити, -гощý, -гостíš, пригощáти, пригостити, частувáти, -тýю, -тýеш, почастувáти (кого чим); //~się угощáтися, угоститися, частувáтися, почастувáтися.

uraczenie *n.* угощéння, пригощéння, почастувáння.

uradować, -duję, -dujesz, -dował (кого czym) обра́дувати, -дую,

-дуеш (кого чим); //~się зра́дити, обра́дуватися.

uradzić, -dzę, -dzisz, -dził ура́дити, -джу, -диш; *офиц.* ви́рішити, ухвалити, -лю́, -лиш, постанови́ти, -влýю, -виш.

Ural, -lu, *m.* Ура́л, -лу.

uralski ура́льський.

uran, -nu, *m., chem.* ура́н, -ну.

Uran, -nu, *m., astr.* Ура́н, -на.

Urania *ż., mit.* Ура́нія.

uranografia *ż., astr.* ураногра́фія.

uranoplastyka *ż., med.* уранопла́стика.

uranoskop, -pu, *m.* телеско́п.

uranowy *chem.* ура́новий.

urastać, urósć, -rosnę, -rośniesz, -rósł, -rośli 1) виростáти, вірости; (*перен.* — *це*) зростáти, зрості́; *dziecko* ~rosło дитина віросла; *перен.* kapitał ~rósł do miliona капіта́л віріс (зріс) до мільйона; 2) (*про тісто*) підійма́тися, підня́тися, -німеться, схóдити, -дить, зійти́ (зі́йде), підхóдити, -дить, підійти́ (підійде); *Q* ~rastać w potęgę ставáти могутні́м (сильним).

uratować, -tuje, -tujesz, -tował врятувáти, -тýю, -тýеш, вірятувати, -тую, -туеш; //~się врятувáтися, вірятуватися.

uratowanie *n.* врятува́ння, вірятування.

uraz, -zu, *m., med.* тра́вма; ~psychiczny психі́чна тра́вма.

uraza *ż.* обра́за; обі́да (*pidше*); mieć ~zę do kogo відчува́ти обра́зу до ко́го.

urazić *див.* urażać.

urazliwie ура́зливо.

urazliwość *ż.* ура́зливість, -вості.

urazliwy ура́зливий.

urazać, urazić, -zę, -zisz, -ził (кого czym, w со) уража́ти, урази́ти, -ражý, -разíš; (*перен.* — *це*) обража́ти, обра́зити; //~się уража́тися, урази́тися.

urazony ура́жений; обра́жений.
Пор. urażać.

urabac, **-bie**, **-biesz**, **-bał** 1) (co) відрубати, відтяти (відітну, відітнеш); 2) (czego) нарубати, наколоти, -лю, -леш, урубати; ~ *drzewa* нарубати (наколоти, урубати) дров.

uragać ksiądz 1) (komu) (на когось) докоряти (комусь за що); 2) (komu i bez obiektu) глумитися, -млюся, -мишся, глузувати, -зую, -зуюш (з когось, з чого, *рідше* над ким, над чим); \diamond ~ *z zdrowemu rozsądkowi* суперечити здоровому глузду; // ~ *się* (z kogo, z czego, nad kim, nad czym) глумитися, глузувати (з когось, з чого, *рідко* над ким, над чим); *підсил.* збиткуватися, -куюся, -куюшся (над ким, над чим).

uragliwie глумливо, глузливо.

uragliwy глумливий, глузливий.

uragowisko *n.* глум, -му, наруга; *wystawić siebie na* ~ виставити себе на глум (на наругу).

urbanista, **-ty**, *lm.* **-ści**, *m.* урбаніст.

urbanistyczny урбаністичний.

urbanistyka *ż.* урбаністика.

urbanizacja *ż.* урбанізація.

urbanizm, **-mu**, *m.* урбанізм, -му. **urealnić**, **-nie**, **-nisz**, **-nił** зробити реальним.

uregulować, **-luje**, **-lujesz**, **-lował** урегулювати, -люю, -люєш; *перен.* ~ *stosunki* урегулювати відносини (стосунки); \diamond *перен.* ~ *rachunek* сплатити по рахунку.

uregulowanie *n.* урегулювання.

uremia *ż.*, *med.* (*uraemia*) уремія.

ureometr, **-ru**, *m.*, *med.* уреометр, -ра.

uretrooskop, **-pu**, *m.*, *med.* уретроскоп.

uretrotomia *ż.*, *med.* уретротомія, розріз сечівника.

urlop, **-pu**, *m.* відпустка; *być na* ~ *pie* бути у відпустці; ~ *taścierzyński* декретна відпустка.

urlopnik, *lm.* **-cy**, *m.* відпускний солдат, відпускник, -ка.

urlopować, **-puje**, **-pujesz**, **-pował**

1) відпускати у відпустку;

2) бути у відпустці.

urlopowany, **-nego**, *lm.* **-ni**, *m.* *див.* **urlopnik**.

urna *ż.* урна; ~ *wyborcza* виборча урна.

urobić *див.* **urabiać**.

urobilina *ż.*, *fizjol.* уробілін, -ну.

uroczo чарівно; *wyglądać* ~ чарівно виглядати.

uroczy чарівний.

uroczyć, **-czę**, **-czysz**, **-czył** *etnogr.* урочити.

uroczysko *n.* урочище.

uroczystość *ż.* 1) (*лише в одн.*) урочистість, -тості; 2) (*про урочистий день, урочисті церемонії*) свято, торжество; ~ *ci Październikowe* Жовтнєві свята (торжества).

uroczysty урочистий.

uroczyszczę *n.* *див.* **uroczysko**.

uroczyście урочисто.

uroda *ż.* краса, красота, врода.

urodzaj, **-ju**, *lm.* **-je**, *m.* урожай, -жаю.

urodzajność *ż.* урожайність, -ності, родючість, -чості.

urodzajny урожайний, родючий.

urodzenie *n.* народження; *od* ~ *nia* від народження; \diamond *z* ~ *nia* з роду, з природи.

urodzić, **-dzą**, **-dzisz**, **-dził** 1) породити, -джу, -диш, породити, зродити, родити; *перен.* *został jak go matka* ~ *dziła* залишився в чому мати спородила; 2) (*про ґрунт*) уродити; // ~ *się* 1) народитися; 2) (*про хліб*) уродити(ся).

urodzinowy який (що) стосується дня народження; (*у контексті*) на день народження тощо; *rodatunek* ~ подарунок на день народження.

urodziny, **-dzin**, *бір.* день народження; *obchodzić* ~ святкувати день народження.

urodziwość *ż.* красивість, -вості, вродливість.

urodziwy красівий, вродливий.
uroić, -roję, -roisz, -roić (sobie co) уявити, -влю, -виш, здумати, видумати (sobі що); //~się: ~ło mu się w głowie він забрав собі в голову.
urojenie *n.* 1) фантазія, видумка; 2) *мед.* (monomania) мономанія; ◇ chogę z ~nia уявний хворий, -рого.
urojeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m., med.* (monomaniacus) мономан.
urojony мніймий; (не дійсний — це) уявний; (несправжній) вигаданий.
urok, -ku, *m.* 1) *етногр.* уроки, -ків, пристрій, -ту; 2) *перен.* чарівність, -ності, чарівливість, -вості; ◇ rzucić ~ наврочити, зурочити; па р са ~! коли б (щоб) не зурочити, нівроку!
urolit, -tu, *m., med.* уроліт, сечовий камінь, -меня.
urolog, *lm.* -lodzy a. -logowie, *m., med.* уролог.
urologia *ż., med.* урологія.
urologiczny *med.* урологічний.
urometr, -gu, *m., med.* урόμεстр, -ра.
uronić, -nię, -nisz, -nił 1) упустити, -пущу, -пустиш; (*поез.* — це) зронити, -ню, -ниш; (*поез.* ~łzę зронити сльозу; 2) (*пр'я*) скіннути.
urościć, -szę, -sisz, -sił заросіти, -рошу, -росіш; //~się заросітися.
uroskopia *ż.* уроскопія.
urosnąć *dok. div.* urastać.
urościć, -roszczyć, -rościsz, -rościć (sobie co) мати (безосновні) претензії; забрати собі що-небудь в голову.
urotropina *ż., farm.* уротропін, -ну.
urozmaicać, urozmaicić, -cę, -cisz, -cił різноманітити, -нічу, -нітиш, зробити різноманітним; //~się різноманітитися, стати різноманітним.
urozmaicenie *n.* різноманітність, -ності.
urozmaicić *div.* urozmaicać.
urósć *div.* urastać.

urównoważyć, -że, -żysz, -żył урівноважити.
uróżować, -żuję, -żujesz, -żował нарум'янити; //~się нарум'янитися.
uruchofajmiać, uruchomić, -mię, -misz, -mił (машину тощо) пускати в хід, пустити в хід; приводити в рух, привесті в рух; відкривати залізничний рух, відкрити залізничний рух; (*промисловість*) організувати, -зую, -зуюш, зорганізувати; (*капітал*) пускати в оборót, пустити в оборót.
uruchomienie *n.* пуск, -ку; ~ fabryki пуск заводу (фабрики).
Urugwaj, -ju, *m.* Уругваї, -ваіо.
urwać *div.* urywać.
urwaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m., pot.* шибеник.
urwipoleć, -łcia, *lm.* -łcie, *m., pot.* урвіголова, шибайголова, зірвіголова, зайдйголова, паливода.
urwis, *lm.* -sy, *m., pot.* шибеник, шалапът.
urwisko *n.* ўрвище; (*над водою*) крўча.
urwisować, -suje, -sujesz, -sował *pot.* пустувати, -тую, -туюш.
urwisty обривистий.
urwisz, *lm.* -sze, *m., pot. div.* urwis.
urwiszować, -szuję, -szujesz, -szował *pot. div.* urwisować.
uryna *ż., fizjol.* уріна, сеча, сеч, -чі.
urynał, -lu, *m.* урільник, уринал.
urywać, urwać, -rwać, -rwiesz, -rwał 1) (*мову*) уривати, урвати (урвў, урвёш), обривати, обірвати; 2) (*гроші*) удёржувати, -жую, -жуеш, удёржати, -жу, -жиш; 3) (*тільки докон.*) (czego) (добути) уривати; 4) (*безос. — лише докон.*) відірвати; ~rwało mu palec йому відірвало пальці; //~się обриватися, обірватися, уриватися, уриватися, уриватися, уриватися; *перен.* ~rwało mu się у́же йому увірвалося.

urywek, -wka, m. 1) обрйвок, -вка, ула́мок, -мка; 2) літ. (твору) урйвок, -вка.

urywkowo уривцём, уривками.

urywkowość ж. уривчастість, -тості, відрйвчастість.

urywkowy уривчастий, відрйвчастий.

urząd, -rządu, m. 1) офіц. відомство; 2) адмін. управління; упра́ва (заст.); ~ gminny волосне управління; 3) (службо́ве місце) поса́да; pełnić (piastować) ~ займа́ти поса́ду; usunąć kogo z ~rządu звільни́ти ко́го з поса́ди; z ~rządu по поса́ді; ◇ ~ celny (komora celna) мйтниця; obrońca z ~rządu оборо́нець, призначений судом; ~ pocztowy пошта́мт, -ту; ~ skarbowy фінвй́дділ, -лу; ~ stanu суви́лне́го (USC) за́пис актів громадя́нського ста́ну (зарс).

urządzać, urządzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) улашту́увати, -вую, -внеш, улаштува́ти, -тую, -тнеш; (вечірку тощо — ще) справля́ти, спра́вити, -влю, -виш; ~dzić z a b a w ę улаштува́ти (спра́вити) забаву; 2) (забезпечити відпові́дним прила́ддям) устатку́увати, -вую, -внеш, устаткува́ти, -кую, -кнеш, обладну́вати, -ную, -нуеш, обладна́ти; ~dzić laboratorium устаткува́ти (обладна́ти) лаборато́рію; (меблями) умебльо́увати, -вую, -внеш, умеблюва́ти, -ляю, -люеш; ~dzić mieszkanie умеблюва́ти кварти́ру (ме́шкання); 3) (кому що) перен., розм. ро́бити, -блю, -биш, зробі́ти; ~dzić komu niespodziankę зро́бити ко́му несподи́ванку (сюрпри́з); ◇ жарт. a to go ~dził! і по́ши́в же його́ в ду́рні! //~się улашту́уватися, улаштува́тися.

urządzenie n. 1) (дія) улаштува́ння; 2) устаткува́ння, обладна́ння; умеблюва́ння; ~ elekt-

giczne електроустаткува́ння; ~ hydrotechniczne гідроустаткува́ння; zakłady ~dzeń technicznych заво́д техні́чного устаткува́ння; 3) зро́блення; пор. urządzać; 4) (про́речі) обста́новка; (у кварти́рі) ме́блі, -лів, умеблюва́ння; 5) (предмет) уста́новка, при́лади, -дів; прила́ддя (зб.); ав. ~ oddechowe кисне́вий при́лад, -ду; ~ rozruchowe пуско́ва уста́новка; ◇ тех. ~ z a r a d k o w e храро́вйк, -ка.

urządzić div. urządzić.

urzec div. urzekać.

urzecze n. заплáва, заплáвина (рі́кй).

urzeczenie n. 1) навро́чення, зуро́чення; 2) зачарува́ння, очарува́ння, причарува́ння. Пор. urzekać.

urzeczoney зачарова́ний, очарова́ний, причарова́ний.

ureczywistniać, ureczywistnić, -nię, -nisz, -nił зді́йснювати, -нюю, -нюеш, зді́йснити; //~się зді́йснюватися, зді́йснитися.

urzekać, urzec, -rzeknę, -rzekniesz, -rzekł 1) навро́чувати, -чую, -чуеш, навро́чити, зуро́чити; 2) перен. зачаро́увати, -вую, -внеш, зачарува́ти, -рюю, -рнеш, причаро́увати, причарува́ти, очаро́увати, очарува́ти.

urzędniczka ж. (про́ жінку) службо́вець, -вця; службо́вка (розм.).

urzędniczy службо́вий, службо́вицький; чино́вницький. Пор. urzędnik.

urzędnik, lm. -cy, m. службо́вець, -вця; чино́вник (заст.).

urzędować, -duję, -dujesz, -dował вико́нувати службо́ві обо́в'язки.

urzędowanie n. вико́нування службо́вих обо́в'язків.

urzędowo 1) службо́во; 2) офі́ціально. Пор. urzędowy.

urzędowość ж. офі́ціальність, -ності.

urzędowy 1) службо́вий; обо́в'язки ~we службо́ві обо́-

в'язки, -ків; 2) *перен.* офіційний; *top* ~ офіційний тон, -ну; \diamond *gazeta* ~ *wa* офіціоз, -зу.

urzuwać, urznać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) урізувати, -зую, -зуєш, урізати, -ріжу, -ріжеш, відрізувати, відрізати; 2) (*лише докон.*) сильно ударити; ~ *łbem* в *ścianę* ударити головою об стіну; //~*się* 1) урізуватися, урізатися, порізатися; 2) (*лише докон.*) сильно ударитися; 3) (*лише докон.*) *перен. вульг.* нахлебтатися, -бчуса, -бчешся, нахлистатися, -хлищуса, -хлищешся.

urżnać *док. див. urzuwać.*

usadawiać, usadowić, -wle, -wisz, -wił 1) садовити, -влю, -виш, саджати, посадовити; 2) *див. osadzać* 3; //~*się* садовитися, сісти (сяду, сядеш); (*про багатых*) посідати.

usadzać, usadzić, -dże, -dzisz, -dził 1) (кого) садовити, -влю, -виш, саджати, посадовити; 2) (*рослинами*) засаджувати, -джую, -джуєш, засадити, -джу, -диш; 3) (*дорогими каменями*) усаджувати, усадити; //~*się* садовитися, сісти (сяду, сядеш); (*про багатьох*) посідати.

usamodzielniać, usamodzielnic, -nię, -nisz, -nił робити самостійним, зробити самостійним; //~*się* ставати самостійним, стати самостійним.

usamoistniać, usamoistnić, -nię, -nisz, -nił *див. usamodzielniać.*

usamowol[a]niać, usamowolnić, -nię, -nisz, -nił 1) звільнити від залежності, звільнити від залежності; емансипувати, -пую, -пуюєш (*недокон. і докон.*) (*ниж.*); 2) визнавати самостійним, визнати самостійним.

usamowolnienie *п.* 1) звільнення від залежності; емансипація; 2) визнання самостійним. *Пор. usamowol[a]niać.*

usankcjonować, -nuje, -nujesz, -no-

wał санкціонувати, -ную, -нуєш (*докон.*).

usankcjonowanie *п.* санкціонування (*докон.*).

USC (Urząd Stanu Cywilnego) *skr. загс* (запис актів громадянського стану).

uscenizować, -zuje, -zujesz, -zował інсценувати, -ную, -нуєш.

uscenizowanie *п.* інсценізація, інсценіровка.

uschły який (що) засох, засохлий.

uschnąć *див. usychać.*

usiać *див. usiewać.*

usiadać, usiąść, -siąde, -siądziesz (a. -sięde, -siędziesz), -siadł, -siedli сидіти, сісти (сяду, сядеш); ~ *siąść do stołu* сісти до столу.

usidlać, usidlić, -lę, -lisz, -lił 1) ловити в сіті (в тенета), зловити (піймати) в сіті (в тенета); 2) *перен.* обплутувати, -тую, -туєш, обплутати; //~*się* ловитися в сіті (в тенета), зловитися (пійматися) в сіті (в тенета).

usidlenie *п.* піймання в сіті (в тенета).

usiec *див. usiekać* I.

usiedzieć, -dże, -dzisz, -dział, -dzie лі усядти, -джу, -диш; *pie* ~ *na miejscu* не всідити на одному місці.

usiekać I, **usiec, -siekę, -sieczesz, -siekł** 1) відсікати, відсікти, -січу, -січеш; 2) (кого) (*лише докон.*) *заст.* зарубати, порубати, засікти.

usiekać II *док.* посікти, -січу, -січеш; ~ *mięso* посікти м'ясо; (*багато дечого*) насікти.

usiewać, usiać, -sieje, -siejesz, -siał, -siali *a. -sieli* засівати, засіювати, -сіюю, -сіюєш, засіяти, -сію, -сієш, усівати, усіяти; (*перен. — це*) вкривати, вкрити; *piebo* ~ *siane gwiżdżami* небо засіяне (усіяне, вкріте) зорями.

usilnie наполегливо.

usilność *ж.* зусилля, наполегливість, -вості.

usilny напологливий; ~на ргаса напологлива праця.

usiłować, -łuję, -łujesz, -łował намагáтися, старáтися, робити зусíлля.

usiłowanie *n.* зусíлля, старáння; ~nia спелзły на писzum зусíлля (старáння) обернўлися вни́вещь.

uskarżać się (на kogo, на co) скáржитися, жалі́тися, жалува́тися, -лююся, -луєшся (на kóго, на що).

uskażić *див.* poskażić.

uskládać склáсти, -кладу́, -кладеш, наскладáти, відклáсти; ~ tysiáć rubli склáсти (наскладáти, відклáсти) тис́ячу карбóванців.

uskoczyć, -czę, -czysz, -czył відскóчити; ~ на bok відскóчити вбóк.

uskok, -ku, *m.* 1) стрибóк (вбóк); 2) *ав.* редáн; 3) *геол.* скид, -ду.

uskramiać, uskromić, -mię, -misz, -mił приборкувати, -кую, -куєш, приборкати; //~się приборкуватися, приборкатися.

uskrobać, -bię, -biesz, -bał 1) наскоблiти; наскребті́, нашкрýбати; 2) начiстити, -чiшу, -чiстиш. *Пор.* skrobać 1, 2.

uskrzydlać, uskrzydlić, -lę, -lisz, -lił окриляти, окриліти; //~się окриля́тися, окрилі́тися.

uskubać, -bię, -biesz, -bał (czego) наскубáти, наскýбти, -бу́, -беш (чогó).

uskubnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) скубнўти, ускубнўти; 2) *перен.* ушипнўти.

uskuteczniać, uskutecznić, -nię, -nisz, -nił здiйснювати, -нюю, -нююш, здiйснити́; //~się здiйснюватися, здiйснитися.

uskutecznienie (się) *n.* здiйснення.

uskwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (cało) ушквáрити; //~się ушквáритися.

usłać *див.* uścielać.

usłuchać *див.* posłuchać; //~się (kogo, czego) послýхати(ся) (когó, чогó).

usługa *ж.* 1) послýга; услýга (*пiдше*); do ~lug до вáших послýг; oddawać (wyświadczać, świadczyć) кому ~gę робити комý послýгу; 2) (*лише в мн.*) обслóговування, обслóжування; ~gi lekarskie лiкарське обслóговування (обслóжування).

usługiwać, -guję, -gujesz, -giwał, usługując, -żę, -żysz, -żył 1) услóговувати, -вую, -вуєш, услóжити, -жу́, -жиш, прислóговувати, прислóжувати, -жую, -жуєш, прислóжити; ~giwać w kuchni услóговувати (прислóговувати, прислóжувати) в кúхні; 2) (кому) (*лише докон.*) *перен.* зробити послýгу, услóжити, прислóжитися (комý).

usłużenie *див.* usługa.

usłużnie послóжливо.

usłużność *ж.* послóжливiсть, -вості.

usłużny послóжливий.

usłyszeć, -szę, -szysz, -szal, -szeli почу́ти.

usmalać, usmolić, -lę, -lisz, -lił 1) насмóлювати, -люю, -люєш, насмóлити, -лю́, -лиш; 2) *перен.* забруднювати, -нюю, -нююш, забруднити́, калýти, закалýти; //~się 1) обмáзуватися смóлю, обмázатися смóлю; 2) *перен.* забруднюватися, забруднитися, калýтися, закалýтися.

usmarować, -ruję, -rujesz, -rował ви́мазати, -мажу, -мажеш, ви́мастити, -мащу, -мастиш.

usmażyć, -żę, -żysz, -żył 1) (co) ужáрити, усмáжити; 2) (czego) нажáрити, насмáжити; ~ rączkó w нажáрити (насмáжити) пóнчиків.

usmolić *див.* usmalać.

usnąć *див.* usypiać. I.

usnować, -nuję, -nujesz, -nował *док.* *див.* usnuć.

usnuć, -nuję, -nujesz, -nuł 1) спрýсти, -пряду́, -прядеш; 2) зробити оснóву; 3) *перен.* зати́яти, задумáти; ~ z тó w зати́яти (задумáти) змóву.

uspakajać *див.* uspokajać.

uspasabiać *niedok. див. usposa-
biać.*

usplawniać, usplawnić, -nię, -nisz, -nił робити судноплавним (суднохідним), зробити судноплавним (суднохідним).

u spodu 1) *прислів.* вниз; 2) *прийм.* насподі (чого).

uspokajać, uspokoić, -koję, -koisz, -koil заспокоювати, -коюю, -кó-юеш, заспокоїти; (*біль — ще*) угамовувати, -вую, -вуеш, угамувати, -мюю, -мýеш; (*приводити до порядку — ще*) приборкувати, -кую, -куеш, приборкати; *~koic dziecko* заспокоїти дитину; *~koic głód* заспокоїти голод; *//~się* заспокоюватися, заспокоїтися; (*про вітер, бурю тощо — звичайно*) вщухати, вщухнути.

uspokajająco заспокійливо, заспокоюче.

uspokajający заспокійливий, заспокоючий.

uspokoić *див. uspokajać.*

uspokoienie *n.* заспокоєння; угамовання; приборкання. *Пор. uspokajać.*

uspołeczniać, uspołecznic, -nię, -nisz, -nił 1) усупільнювати, -нюю, -нюеш, усупільнити; 2) прилучати (залучати) до суспільного життя, прилучити (залучити) до суспільного життя; робити товариським, зробити товариським; *//~się* 1) усупільнюватися, усупільнитися; 2) ставати товариським, стати товариським.

uspołecznienie *n.* усупільнення; **uspołeczniony** 1) усупільнений; *przemysł ~* усупільнена промисловість, -вості; *~ne środki produkcji* усупільнені засоби виробництва; 2) (*про людину*) суспільний.

usposabiać, usposobić, -bię, -bisz, -bił (кого до кого, do czego *a. dla kogo*) настроювати, -роюю, -роюеш, настроїти; (*прихильно — ще*) привертати, привертати, -ну, -неш, прихилити,

прихилити, -лю, -лиш (кого до кого, до чого).

usposobienie *n.* 1) вдача; *łagodnego ~nia* лагідної (добродушної) вдачі; 2) (*про психічний стан*) настрой, -рою; *być w dobrym ~niu* бути в доброму настрої; 3) (*do czego*) схильність, -ності, нахил, -лу (до чого).

usposobiony (*do czego*) настроєний, у настрої (робити що); (*do kogo, do czego*) (*добре*) прихильний (до кого, кому); *być do brze ~nym* до кого бути прихильним до кого (кому), ставитися прихильно до кого; *być wesoło ~nym* бути у веселому настрої; *nie jestem ~ do pisania* я не маю настрою (я не в настрої) писати.

uspółdzielczać, współdzielzyć, -czę, -czysz, -czył кооперувати, -рюю, -рюеш (*докон. i недокон.*).

uspółdzielczony кооперований.

usprawdliwiać, usprawdliwić, -wię, -wisz, -wił виправдувати, -дую, -дуеш, виправдати; *//~się* виправдуватися, виправдатися.

usprawdliwienie *n.* виправдання.

usprawdliwiony виправданий.

usprawniać, usprawnić, -nię, -nisz, -nił 1) робити справним, робити справним; 2) (*поліпшувати*) удосконалювати, -люю, -люеш, удосконалювати; 3) підносити ефективність, піднести ефективність; 4) приводити в готов(н)ість, привести в готов(н)ість.

usprawnienie *n.* 1) удосконалення; 2) піднесення ефективності; 3) приведення в готов(н)ість; *o komisja ~nień* бюро раціоналізації.

usrebrzenie *n.* посріблення.

usrebrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył посріблити.

usta, ust, blp. 1) рот; *ustá (pod. ust) (pidше); перен.* *być na ~tach czyich* бути на устах чийх; *nie miałem jeszcze nic w ~tach* ще в мене в роти

й ріски (рісочки) не було; gorzko w ~tach гірко в роти (в устах); *перен.* i rągu z ust nie wuścić i róta не відкрити; ні па́ри з уст; *перен.* ~ się кому nie замука́ją рот у ко́го не закрива́ється (не замика́ється); *перен.* zaćkać кому ~ заці́пяти (замкну́ти) рот (уста́) ко́му; *перен.* z ust do ust з уст в уста́; 2) губи (*под.* губ), ustá (*підше*); pamałować sobie ~ накрáсити собі́ губи; \diamond *присл.* co w sercu, to i w ~tach що на думці, те й на язичку; *перен.* nie mieć do kogo ust otworzyć не ма́ти до ко́го й слова́ промовити; *перен.* odejmować sobie od ust недо́да́ти; wiedzieć z czyich ust зна́ти з чи́х слів.

ustabilizować, -zuje, -zujesz, -zował стабілізува́ти, -зу́ю, -зу́єш (*докон.*).

ustać I *див.* ustawać.

ustać II, -stoje, -stoisz, -stał усто́яти, -сто́ю, -сто́їш; nie móc ~ па погач не мо́гти всто́яти на но́гах; //~się (*про ридину*) усто́ятися.

ustalać I, ustalić, -le, -lisz, -lił устано́влюва́ти, -лю́ю, -лю́єш, устано́вити, -влю́, -ви́ш; ~lać се́пу устано́влюва́ти ці́ни; //~się 1) устано́влюва́тися, устано́витися; 2) (*про погоду тощо*) уста́люва́тися, -лю́ється, уста́литися.

ustalać II, ustalić, -le, -lisz, -lił *спес.* наста́люва́ти, -лю́ю, -лю́єш, наста́лити, -лю́, -ли́ш.

ustalenie I *n.* устано́влення, устано́вка.

ustalenie II *n.* наста́лення.

ustalić I *див.* ustalać I.

ustalić II *див.* ustalać II.

ustały (*про ридину*) яки́й (що) усто́явся.

ustanawiać, ustanowić, -wie, -wisz, -wił 1) устано́вля́ти, устано́влюва́ти, -лю́ю, -лю́єш, уста-

нові́ти, -влю́, -ви́ш; ~wić ter- min устано́вити строк (тер-мін); ~wić zasa- dę устано́вити прын́цип; 2) (kogo czym) *заст.* призна́ча́ти, призна́чити (ко́го на що); ~wić kogo dy- rektorem призна́чити ко́го на поса́ду дире́ктора.

ustanek: bez ~nku безперестáнку, безперéстану, безперéрвно, без у́пину.

ustanie *n.* при́пинення; *мед.* ~ tętna (*cessatio pulsus*) при́пинення пульсу́.

ustanowić *див.* ustanawiać.

ustanowienie *n.* 1) устано́влення, устано́вка; 2) призна́чення.

Пор. ustanawiać.

ustanowiony 1) устано́влений; 2) призна́чений. *Пор.* ustanawiać.

ustateczniać, ustatecznić, -nie, -nisz, -nił робі́ти розсу́дли- вим (ста́тєчним), зробі́ти розсу́дливим (ста́тєчним), навча́ти ро́з- му, навчи́ти ро́зуму; //~się ста- тєчні́ти, постатєчні́ти, поважні́ти, споважні́ти, доходи́ти ро́з- му, дійти́ ро́зуму, става́ти розсу́дли- вим (ста́тєчним), ста́ти розсу́дли- вим (ста́тєчним).

ustatkować, -kuje, -kujesz, -kował *док.* *див.* ustateczniać.

ustawa ż. 1) зако́н, -ну; ~ pań- stwa держа́вний зако́н; projekt ~wy законопро́єкт, -ту; ~ zaszęła obowia- zu- wać (*weszła w życie*) зако́н набра́в си́ли (чи́нності); ~ zasadnicza основні́й зако́н; z ~wy (на pod- stawie ~wy) за зако́ном, згідно́ з зако́ном; 2) (*зведення правил*) по́ложення; ~ wyborcza по́ложення про ви́бори; 3) (*в орга- нізації, товари́стві тощо*) стату́т, -ту.

ustawać, -staje, -stajesz, -stawiał, ustać, -stanę, -staniesz, -stał 1) переставі́ти, -ста́ю, -ста́єш, перестáти, -ста́ну, -ста́неш; (*про вітер тощо — ще*) вщу́ха́ти, вщу́хнути; deszcz ~stał дош

перестав (ушўх, стих); 2) *перен.* втомлюватися, -лююся, -люєшся, втомітися, -млюся, -мишся; (*про багатьох*) втомітися; *konie ~stały koni* втомілися (потомілися, пристали); 3) *див. przestawać* 1; *Q puls ~taje* пульс слабшає.

ustawiacz, lm. -cze, m., kol. складач, -ча; *~ wagonów* складач поїзда.

ustawiać, ustawić, -wie, -wiesz, -wił 1) установлювати, -люю, -люєш, установити, -влю, -виш; 2) (*в означеному порядку*) розставляти, розставити, уставляти, уставити; (*в ряду*) строїти, построїти, шикувати, -кую, -кєш, вишикувати; *~wić wojsko* построїти (вишикувати) військо; 3) *див. ustanawiać* 1.

ustawicznie безупинно, безперервно.

ustawiczność *ж.* безупинність, -ності, безперервність.

ustawiczny безупинний, безперервний.

ustawić див. ustawiać.

ustawienie n. 1) установлення; 2) розставлення, уставлення; построння, вишикування. *Пор. ustawiać* 1, 2.

ustawodawca, -cy, lm. -cy, m. законодавець, -вця.

ustawodawczy законодавчий; *ciało ~cze* законодавчий орган, -ну; *~ z gromadzenie*

~cze установчі збори, -рів.

ustawodawczyń *ж.* законодавиця.

ustawodawstwo n. законодавство.

ustawowo законно, по закону.

ustawowy законний.

ustąpić див. ustępować.

ustąpienie n. 1) відступлення, уступлення; (*результат*) уступка; 2) зникнення, шезнення; 3) поступка; 4) відступлення, уступлення; 5) відставка. *Пор. ustępować.*

usterka *ж.* (невелика) помилка; (*у виконанні чого — ще*) хіба, недолік, -ку.

ustęp 1, -*pu, m.* 1) *шкіл.* стаття (в читанці); 2) (*з твору*) уривок, -вка; 3) (*у тексті*) абзац; 4) *юр.* параграф.

ustęp II, -*pu, m.* убірально, туалет, -ту.

ustępliwość *ж.* поступливість, -вості, податливість.

ustępliwy поступливий, податливий.

ustępować, -puje, -pujesz, -pował, ustąpić, -pię, -pisz, -pił 1) відступатися, відступитися, -плюся, -пишся; 2) *перен.* зникати, зникнути, шезати, шезнути; *plamę ~piły* плями зникли (шезли); 3) (кому *w czym*) *перен.* поступатися, поступитися (перед ким, перед чим *w чому*); *nie ~pić nikomu w czytaniu* не поступитися ні перед ким у читанні; 4) (кому *czego*) поступатися, поступитися (кому, чому чим), уступати, уступити, відступати, відступити (кому, чому що); *~pić miejsca* кому поступитися місцем кому, уступити (відступити) місце кому; 5) (*з поста*) подавати у відставку, подати у відставку; *Q ~pować z cen* упускати з цін; *~pować* кому *z drogi* давати кому дорогу; // *~się див. ustępować* 1.

ustępstwo n. поступка; (*про ціни*) зniżка.

ustnie усно.

ustnik m. див. munsztuk.

ustny 1) усний; *egzamin ~* усний іспит (екзамен); 2) *анат.* ротовий; *jamę ~ną (cavum oris)* порожнина рота, ротова порожнина.

ustoiny, -toin, blp. осад, -ду, осадок, -дка, відстій, -стою.

ustokrotnie, -nię, -nisz, -nił збільшити у сто разів (раз), збільшити стократно.

ustopniować, -niuje, -niujesz, -niował 1) установити градацію; 2) (кого) присвоїти вчений ступінь (кому).

ustosunkować *див.* **ustosunkowy-
wać**.

ustosunkowanie *п.* приведення
у відповідність.

ustosunkowany впливовий; з впли-
вовими стосунками.

**ustosunkowywać, -wuję, -wujesz,
-wywał, ustosunkować, -kuję, -ku-
jesz, -kował** (co do czego, co
z czym) приводити у відповід-
ність, привести у відповідність
(що з чим); **~wać** заплате
до расу привести зарплату
у відповідність з працею; **//~się**
ставитися, влюся, вишся, по-
ставитися (до ко́го, до чо́го);
~wać się розу́тупніе до
кого поставитися прихильно
до ко́го.

ustraszyć, -szę, -szysz, -szył *książ.*
злякати, налякати, настрахати;
//~się злякатися, перелякати-
ся.

ustroić, -roję, -roisz, -roił гарно
(пішно) вбрати, -беру́, -береш,
нарядити, -ряджу́, -рядиш;
//~się гарно (пішно) вбрати-
ся, нарядитися.

ustrojowy 1) який (що) стосуєть-
ся устрою (ладу́); 2) органіч-
ний; 3) структурний. *Пор.* **ust-
roń** 1—3.

ustronie *п.* 1) затишок, -шку;
2) відлюдне, віддалене місце;
О на **~niu** осторонь, на
бóці.

ustronny 1) затишний; 2) *перен.*
відлюдний, самотній, самотний;
~ne жусіе відлюдне (самот-
не, самотне) життя.

ustroń, -ni, ż. *див.* **ustronie.**

ustrój, -roju, ім. -roje, т. 1) ўст-
рій, -рою, лад (*род.* ладу́);
уклад, -ду (*рідише*); **~** раі-
stowny державний ўстрий;
~ socjalistyczny соціа-
лістичний лад; **~** społecz-
ny суспільний лад; 2) (*про*
будову живих тіл) організм,
-му; **~** zwierząt організм
тварин; 3) *тех.* структура;
~ maszyn структура ма-
шини; 4) *наук.* система, ўстрий;

~ perwowu нервова систе-
ма; **~** sądownictwa систе-
ма судівництва, судовий ўстрий
(судоўстрий); **~** szkolnict-
wa система (ўстрий) шкіл.

ustrugać вистругати, -ружу,
-ружеш і -ругаю, -ругаеш.

ustrzec, -rzezę, -rzeżesz, -rzeżł
уберегти́, -режу́, -режеш, усте-
регті́; **//~się** уберегти́ся, усте-
регті́ся.

ustrzelić, -lę, -lisz, -lił 1) про-
стрі́єлити; **~** palec про-
стрі́єлити палець; 2) (*убити*)
застрі́єлити; **~** zająca за-
стрі́єлити зайця.

ustrzyc, -rzygę, -rzyżesz, -rzygł
пострі́гти, -рижу́, -рижеш.

usunąć *див.* **usuwać.**

usunięcie *п.* 1) усунення; звіль-
нення, зняття; виключення;
2) виведення; *пор.* **usuwać**;
3) *див.* **usuwisko.**

ususzka *ж.* усу́шка, усихання.

ususzyć, -szę, -szysz, -szył вису-
шити; (*рослину*) засушити, -шу́,
-шиш.

**usuwać, usunąć, -nę, -niesz, -nął,
-nęli** 1) усувати, усунути; (з
посади — *ще*) звільняти, звіль-
нити, -ню́, -ниш, знімати, зняти
(зніму́, знімеш); (з *товариства*
тощо — *ще*) виключати, ви-
ключити; **~nąć** przeskody
усунути перешкоди; 2) (*плями*)
виводити, -джу, -диш, вивести,
-веду, -ведеш; **//~się** 1) *прям.*,
перен. відсторонятися, відсторо-
нитися, -ню́ся, -нишся; 2) (*про*
землю) зсуватися, зсунутися;
О **~nąć się** z drogi відступи-
тися (уступитися) з доро́ги, по-
сторонитися, відійти́ набік
(вбік); *перен.* ziemia **~nęła**
się кому з pod nóг земля
вислизнула (грунт вислизнув)
кому з-під ніг.

usuwisko *п.* зсув, -ву.

**usychać, uschnąć, -schnę, -schniesz,
-schnął, -schnęli a. -sechł, -schli**
со́хнути, усихати, усóхнути;
(*про багато предметів*) повси-
хати.

usymbolizować, -zuje, -zujesz, -zował символізувати, -зую, -зуюєш (докон.).

usynawiać див. **usynowiać**.

usynowiać, usynowić, -wię, -wiesz, -wił усиновляти, усиновіти, -влю, -виш.

usynowienie *n.* усиновлення.

usup, -pu, т. 1) насип, -пу, курган; 2) (місце, де усунулася земля) зсув, -ву.

usupać див. **usypywać**.

usypiać I, usnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli засипати, засинати, заснути, уснути; (про багатих) поспіти.

usypiać II, uspić, -pię, -pisz, -pił 1) успиляти, успіяти, -плю, -пши, присипляти, приспати, -сплю, -спши; 2) *перен.* заколисувати, -сую, -суєш, заколиса́ти, -лишу́, -ли́шеш, заколи́хувати, -лихую́, -ли́хуєш, заколи́хати, -лишу́, -ли́шеш.

usypiający усипний, присипний; (мед. — це) снотворний.

usypisko *n.* зсув, -ву.

usypywać, -puje, -pujesz, -pywał, usypać, -pię, -piesz, -pał 1) насипати, насипати, -плю, -плеш; ~pać mogiłę насипати могилу; 2) (czego) відсипати, відсипати; ~pać zboża з во́рка відсипати збіжжя з мішка; 3) (pokryci powierzchnię czymś cieniutym) посипати, посипати; усыпа́ти, усыпа́ти (pidnie); ~pać ścieżkę piaskiem посипати (усипати) стежку піском.

usystematyzować, -zuje, -zujesz, -zował систематизувати, -зую, -зуюєш (докон.).

usystematyzowanie *n.* систематизація.

usytuowany: dobrze ~ матеріально забезпечений, заможний.

uszak *I т. 1)* гак, крюк, -ка; 2) (при дверях) одвірок, -рка; (віконний) лутка.

uszak II т., zool. (megalotis) вухань, -ня.

uszanować, -nuje, -nujesz, -nował вшанувати, -ную, -нуюєш.

uszanowanie *n.* (dla kogo, dla czego) пошана, повага (до ко́го, до чо́го); z ł o ż y ć k o m u ~ висловити ко́му сво́ю пошану; \diamond *розм.* m o j e ~! мо́є пова́жання (шанува́ння)!

uszańcować, -cuje, -cujesz, -cował *wojs.* обвести око́пами (ша́нцями), обкопа́ти, ошанцюва́ти, -цюю, -цюєш; // ~się обкопа́тися, ошанцюва́тися.

uszargać див. **zaszargać**.

uszaszty див. **uszaty**.

uszatek, -tku, т. посуди́на з вухами.

uszatковать, -kuje, -kujesz, -kował нашаткува́ти, -кую́, -куюєш.

uszaty 1) вуха́тий; 2) (про посу́ду) з вухами; \diamond c z a r k a ~ta уша́нка.

uszczelka *ż., tech.* прокла́дка.

uszczelniać, uszczelnić, -nię, -nisz, -nił ущільнювати, -нюю́, -нююєш, ущільни́ти; (мохом тощо) законопа́чувати, -чую́, -чуєш, законопа́тити, -па́чу, -па́тиш.

uszczelnienie *n.* ущільнення; законопа́чення. *Пор.* **uszczelniać**.

uszczerb, -bu, т. див. **uszczerbek**.

uszczerbek, -bku, т. шко́да, втра́та, збі́ток, -тку; z ~kiem dla kogo на шко́ду ко́му; bez ~bku без шко́ди (втра́ти).

uszczerbiać, uszczerbić, -bię, -bisz, -bił 1) (co) вищерблювати, -люю́, -люєш, вищербити, -блю́, -биш (що); 2) *перен.* (komu) завдава́ти втрат (збі́тків), за́вда́ти втрат (збі́тків) (ко́му); // ~się вищерблюва́тися, вищербити́ся.

uszcześliwiać, uszcześliwić, -wię, -wiesz, -wił ошасли́влювати, -люю́, -люєш, ошасли́вити, -влю́, -виш.

uszcześliwienie *n.* ошасли́влення.

uszcześliwiony ошасли́влений, щасли́вий.

uszczań, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) відщипну́ти; (квітку тощо) зірва́ти (зірву́, зірве́ш); 2) *прям. перен.* ужалити, -лю́, -лиш; ~nęła kogo pszczoła ужалі́ла

кого бджолá; ~кого словом ужалити когó слóвом; \diamond *перен.* ~часу урвáти хви́лінку.
uszczuplać, uszczuplić, -lę, -lisz, -lił 1) зм́еншувати, -шую, -шуєш, зм́еншити; 2) *перен.* ущемляти, ущеміти, -млю, -мйш; //~сіє м́еншати, пом́еншати, зм́еншитися.
uszczuplenie *n.* 1) зм́еншення; 2) ущемлення. *Пор.* **uszczuplać.**
uszczyrać *dok. див.* **uszczyrpnąć.**
uszczypliwość *ж.* ущипливість, -вості; дошкільність, -ності. *Пор.* **uszczypliwy.**
uszczypliwy ущипливий; *нидсил.* дошкільний.
uszczyrpnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) ущипну́ти; 2) *див.* **uszczyrpnąć.**
uszuregować, -guję, -gujesz, -gował 1) вістро́їти, вишикувати, -кую, -куєш; ~wojsko вістро́їти (вишикувати) ві́йсько; //~сіє вістро́їтися, вишикуватися.
uszkadzać, uszkodzić, -dzieć, -dzisz, -dził ушко́джувати, -джую, -джуєш, ушко́дити, -джу, -диш, пошко́дити.
uszeko I, lm. -ki a. -ka, m. ву́шко.
uszeko II, lm. -ka, m., przen. ву́шко, у́шко.
uszkodzenie *n.* ушко́дження, пошко́дження; *мед.* ~cielesne (*laesio corporis*) пошко́дження тіла.
uszkodzić *див.* **uszkadzać.**
uszkodzony ушко́джений, пошко́джений.
uszlachcić, -cę, -cisz, -cił *hist.* піднести до шлях́етського ста́ну, но́білізува́ти, -тую, -т́уєш.
uszlachetniać, uszlachetnić, -nię, -nisz, -nił облагоро́джувати, -джую, -джуєш, облагоро́дити, -джу, -диш; (*перен.* — *породу, сорт* — *ще*) поліпшувати, -шую, -шуєш, поліпшити.
uszlachetnienie *n.* облагоро́дження; поліпшення. *Пор.* **uszlachetniać.**
uszyły якій (що) мину́в, мину́лий;

~łego wieku мину́лого столі́ття.
uszminkować, -kuje, -kujesz, -kował *teatr.* нагримувáти, -м́ую, -м́уєш; //~сіє нагримувáтися.
uszny ву́шний; *анат.* chrząstka ~na (*cartilago auriculae*) ву́шний хря́щ, -щá; *анат.* m. uszka ~na (*auricula*) ву́шко, ву́шна ра́ковина; \diamond *мед.* zapalenie ~ne (*otitis*) оті́т, -ту, запáлення ву́ха.
uszyście *n.* пошнї́ття.
uszyć, -szyję, -szyjesz, -szył поші́ти; \diamond *перен.* ~кому buty взу́ти когó в постолі́.
uszykować, -kuje, -kujesz, -kował 1) ві́йськ. вістро́їти, вишикувати, -кую, -куєш; 2) *перен.* пригото́вляти, -тую, -т́уєш; //~сіє 1) вістро́їтися, вишикуватися; 2) пригото́влятися.
uszykowanie *n.* 1) вістро́єння, вишикува́ння; 2) пригото́вля́ння; *Пор.* **uszykować.**
uszyty поші́тий.
uścielać *див.* **uścielać.**
uścielać, uścielać, -ściele, -ścielesz, -ślał вистеля́ти, вистелити, -стелю, -стелиш, вистила́ти, вистлати, -стелю, -стелеш, устеля́ти, устелити, -стелю, -стеліш, устила́ти, устила́ти, -стелю, -стелеш.
uścisk, -ku, m. обійми, -мів; \diamond ~ręki по́тиск ру́к.
uściskać *dok. див.* **uścisnąć.**
uścisnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli *dok., jednokr.* 1) обня́ти, -німю, -німеш, обійня́ти (обійму́, обіймеш); 2) (*руку*) сті́снути, поті́снути.
uściślać, uściślić, -lę, -lisz, -lił ут́очнювати, -нюю, -нюєш, ут́очня́ти, ут́очні́ти.
uściślenie *n.* ут́очнення.
uściślić *див.* **uściślać.**
uślinić, -nię, -nisz, -nił заслі́нити, послі́нити; //~сіє заслі́нитися, послі́нитися.
uśmiać się, -śmieje, -śmiejesz, -śmiał, -śmieli, rzadziej -śmiali насмі́ятися, -мію́ся, -міє́шся, по́сміятися.

uśmiech, -chu, *m.* посмішка, ўсмішка, ўсміх, -ху.

uśmiechać się, **uśmiechnąć się**, -nę, -niesz, -nął, -nęli усміхатися, усміхнутися, посміхатися, посміхнутися; *перен.* **szczęście** **tu się ~nęło** щастя йому усмінулося.

uśmiechnięcie *n. див.* **uśmiech**.

uśmiechnięty усміхнений.

uśmiechniony *див.* **uśmiechnięty**.

uśmiercać, **uśmiercić**, -cę, -cisz, -cił умертвляти, умертвити, -влю, -виш, убивати, убити, -б'ю; -б'єш.

uśmierzać, **uśmierzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył 1) приборкувати, -кую, -куєш, приборкати; (*бунт тощо*) втихомирювати, -рюю, -рюєш, втихомирити; 2) (*перен.* — *голод, спрагу тощо*) заспокоювати, -коюю, -коюєш, заспокоїти; (*біль тощо — це*) вгамовувати, -вую, -вуєш, вгамувати, -м'ю, -м'єш; **//~ się** 1) втихомирюватися, втихомиритися; 2) заспокоюватися, заспокоїтися; вгамовуватися, вгамуватися.

uśmierzająco заспокійливо, заспокоююче.

uśmierzający заспокійливий, заспокоюючий; **lek ~** заспокійливе, -вого.

uśmierzenie *n.* 1) приборкання, утихомирення; 2) заспокоєння; вгамування. *Пор.* **uśmierzać**.

uśmierzyciel, *lm.* -le, *m.* умиритель, приборкувач.

uśmierzycielka *ż.* умирителька, приборкувачка.

uśmierzyć *див.* **uśmierzać**.

uśmieszek, -szku, *m.*, *pieszcz.* *див.* **uśmiech**.

uśniezać, **uśnieżyć**, -że, -żysz, -żył укривати (покривати) снігом, укрити (покріти) снігом.

uśpić *див.* **usypiać II**.

uśpienie *n.* 1) (*дія*) усипління; *перен.* ~ *czujności* усипління чуйності; 2) (*стан*) сон (*род. сну*).

uśpiący сплячий; якого усипили (приспали). *Пор.* **usypiać II**.

uśredniojęzykowanie *n.*, *lingw.* пом'якшення, палаталізація.

uśredniojęzykowy *lingw.* пом'якшений, палаталізований.

uświadamiać, **uświadczyć**, -mię, -misz, -mił 1) (кого) робити свідомим, зробити свідомим (кого); вести роз'яснювальну роботу, поведсти роз'яснювальну роботу (з ким); 2) (*sobie*) усвідомлювати, -люю, -люєш, усвідомити, -млю, -миш (*собі*).

uświadczenie *n.* усвідомлення.

uświadczyć усвідомлений.

uświecać, **uświecić**, -nie, -niesz, -nił (*co*) надавати пишності (вєличі, бліску), надати пишності (вєличі, бліску) (чому).

uświecenie *n.* надання пишності (вєличі, бліску) (чому).

uświecać, **uświecić**, -cę, -cisz, -cił освячувати, -чую, -чуєш, освящати, освятити, -святчу, -святчиш; **wiekami ~cone** **z wyszaje** віками освячені звичаї; *перен.* **cel ~ca środki** метя виправдує засоби.

utaczać I, **utoczyć**, -czę, -czysz, -czył націджувати, -джую, -джуєш, націдити, -джу, -диш; (*з крана тощо — це*) наточувати, -чую, -чуєш, наточити, -чу, -чиш; **~toczyć** **wina** наточити (націдити) вина.

utaczać II, **utoczyć**, -czę, -czysz, -czył *tech.* виточувати, -чую, -чуєш, виточити; **~toczyć** **walec z drzewa** виточити валок з дерева.

utać, -taję, -taisz, -taił утаїти, потаїти, затаїти; **sztyla w gorze pie ~taisz** шйла в мішкю не утаїш (потаїш); **//~ się** скритися.

utajenie *n.* утаєння, потаєння, затаєння.

utajony утаєний, затаєний; *фіз.* захований, латєнтний; **ciepło ~ne** захована (латєнтна) теплотя.

utalentowanie *n.* талановитість, -тості.

utalentowany талановитий;
wszechstronnie ~ з кожно-
ного погляду талановитий.

utarczka ж. сѣтчка.

utarg, -gu, m. віручка; віторг,
-гу. *Пор.* **utargować.**

utargować, -guje, -gujesz, -gował
віручити, вторгувати, -гую, -гую-
еш; ~ **wać** sto rubli вторгу-
вати (віручити) сто карбіван-
ців; (*про знижку ціни — зви-
чайно*) віторгувати, -гую, -гую-
еш; ~ **z** cenу рієć rubli
віторгувати з ціни п'ять карбів-
анців.

utarty утертий; (*перен. — ще*) за-
ялжений; *перен.* ~ frazes
утерта (заяложена) фразе; \angle
~ta d r o g a уторована (протоп-
тана) дорога.

utarzać się (*качаючись*) вівалю-
тися.

utemperować, -ruje, -rujesz, -rował
угамувати, -мую, -муюеш; *підсил.*
приборкати; // ~ **się** угамувати-
ся; приборкатися.

utensylia, -liów, bhp. приладдя
(канцелярського, шкільного
і т. п. *вжитку*).

uterenowić, -wię, -wiesz, -wił за-
стосувати до умов даного міс-
ця.

uśknienie n. 1) туга; 2) *перен.*
палке бажання, нетерпіння;
z ~ **niem** w u s z e k i w a ć з не-
терпінням дожидати.

uśkniony poet. 1) тужливий,
тужний, тоскний; 2) з нетерпін-
ням очікуваний.

utkać *див.* **utykać I.**

utknać *див.* **utykać II.**

utkwic *див.* **utykać III.**

utleniacz, lm. -cze, m., chem. окис-
лювач.

utleniać, utlenić, -nię, -nisz, -nił
chem. окисляти, окислювати,
-люю, -люєш, окислити.

utlenienie n., chem. окислення.

utleniony chem. окислений; \diamond w o -
d a ~ **na** перекис водню.

utłoczenie n., tech. прокатка,
утрамбування.

utłuc *див.* **utłukiwać.**

utłukać *niedok. див.* **utłuki-
wać.**

utłukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał,
utłuc, -tłukę, -tłuczysz, -tłukł
1) (co) товкти, -вчу, -вчеш,
стовкти, потовкти, утовкти;
~ **tłuc** s u p a t o p стовкти (по-
товкти, утовкти) коріцю;
2) (czego) товкти, натовкти;
~ **tłuc** s u k k u натовкти цукру;
3) (k u s o k z c o g o) відбивати,
відбити (відіб'ю, відіб'еш);
~ **tłuc** k a w a ł e k k a m i e n i a
відбити кусок каменя; 4) (ko-
go) (*лише докон.*) *перен.* розм.
забити, -б'ю, -б'єш, убити, за-
товкти.

**utłuszczać, utłuścić, -łuszczyć, -łuś-
ciszyć, -łuścić** засалювати, -люю,
-люєш, засалити, засмалцю-
вувати, -вую, -вуєш, за-
смалцювати, -ціюю, -ціюєш, за-
ялжувати, -жую, -жуєш, заяло-
зити, -лжю, -лژیш; // ~ **się**
засалюватися, засалитися, за-
смалцюватися, засмалцю-
ватися, заялжуватися, заялжи-
тися.

utoczyć I *див.* **utaczać I.**

utoczyć II *див.* **utaczać II.**

utok, -ku, m., tkac. ут[і]ок, -то-
ку, підкання.

utonać, -nę, -niesz, -nął, -nęli по-
тоніти, -ну, -неш; (*прям. — ще*)
утопітися, -плюся, -пишся; \diamond
перен. ~ w t u ś l a c h поринути
в думки; *прик.* s o t a w i s i e ć,
n i e ~ **nie** долі не минути.

utonięcie n. утоплення; ś m i e r ć
p r z e z ~ смерть внаслідок
утоплення.

utopia ж. утопія.

utopić I, -pię, -pisz, -pił 1) утопі-
ти, -плю, -пиш; (*судно—ще*)
затопити; 2) (co w k i m, w c z y m)
перен. устроїти, -млю, -миш,
вгородити, -джю, -диш (що в ко-
го, в що); ~ **pić** w k i m m i e s z
устроїти в кого меч; ~ **pić**
w k i m w z g o k втупити погляд
(оці) в кого; // ~ **się** утопітися,
потоніти, -ну, -неш.

utopić II, -pię, -pisz, -pił (czego) стопіти, -плю, -пиш, утопіти (чого).

utopijność *ж.* утопічність, -ності.

utopijny утопічний; *soścializm* ~ утопічний соціалізм, -му.

utopista, -ty, *lm.* -ści, *m.* утопіст.

utopizm, -mu, *m.* утопізм, -му.

utorować, -ruje, -rujesz, -rował (*прям., перен. — шлях*) уторува́ти, -рюю, -рюєш, проторува́ти, прокла́сти, -кладу́, -кладеш.

utożsamiać, **utożsamić**, -mie, -misz, -mił (кого, со з ким, з чым) ототожнювати, -нюю, -нюєш, ототожнити (кого, що).

utożsamienie *n.* ототожнення.

utracać, **utracić**, -cę, -cisz, -cił тра́тити (тра́чу, тра́тиш), втрача́ти, втрати́ти; (*майно — це*) прогайно́увати, -вую, -вуєш, прогайнува́ти, -ную, -нуєш, протра́тити, протрі́нькати.

utrącajusz, *lm.* -sze, *m., pot.* марнотра́т, марнотра́тник, марнотра́тець, -тця, перевідник, розтрі́нькувач.

utrącajuszka *ж., pot.* марнотра́тниця, перевідниця, розтрі́нькувачка.

utrącajuszostwo *n., pot.* марнотра́тство.

utrafić, -fię, -fisz, -fił 1) (w кого, w со і кого, со) влучи́ти (в ко́го, в що і ко́го, що), попа́сти, -паду́, -падеш (в ко́го, в що); 2) (кого) *перен.* ві́рно схопи́ти, -плю, -пиш, ві́рно зобра́зити, -ражу́, -ра́зиш (ко́го); ~ kogo w rożnięcie ві́рно ко́го схопи́ти (зобра́зити) в портре́ті; ◇ trudno mi ~ do gustu ва́жко підійти́ під його́ смак, ва́жко припа́сти йому́ до смаку́.

utrakwista, -ty, *lm.* -ści, *m., kośc. hist.* утраквіст.

utrakwistyczny двомо́вний.

utrakwizacja *ж.* вве́дення двомо́вної систе́ми (в школах, устано-вах).

utrakwizm, -mu, *m.* двомо́вна си-сте́ма (в школах, установах).

utrapić, -pię, -pisz, -pił (кого czym) зажу́рити, -рю, -риш (ко́го чим).

utrapienie *n.* журба́, кло́піт, -поту, турбо́та; па мо́же ~ мені́ на кло́піт; на мо́є ли́хо.

utrapieniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* 1) неща́сливець, -вця; 2) докуч-лива лю́дина, мучи́тель.

utrapiony про́клятий, кля́тий.

utrata *ж.* 1) втра́та; pod ~tą prawa під загро́зою втра́ти прав; ~ zdolności do pracy втра́та працездатно́сті; 2) *перен.* шко́да, зби́ток, -тку; ~ na pieniądzu зби́ток (шко́да) в гро́шах; ◇ мед. ~ pamięci амне́зія, непа́м'ят-ли́вість, -вості.

utratnica *ж., pot. див. utracjuszka.*

utratnik, *lm.* -cy, *m., pot. див. utracjusz.*

utratować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (co) уто́пати, -пчу́, -пчеш; ~ ścieżkę уто́пати сте́жку; 2) (кого) розча́вити, -влю́, -виш, розда́вити.

utrefiać, **utrefić**, -fie, -fisz, -fil *przesł.* (воло́сся) завива́ти, за-ви́ти (зав'ю́, зав'еш́); пло́ти (*лише недокон.*).

utrudniać, **utrudnić**, -nie, -nisz, -nił утру́днати, утру́днити; (*ставити перешкоди*) перешко́джати, пе-решко́дити, -джу́, -диш.

utrudnienie *n.* утру́днення, тру́д-нощі, -щів; перешко́да; robić ~nia а) робі́ти тру́днощі (утру́днення); чини́ти тру́днощі (утру́днення); б) робі́ти пере-шко́ди. *Пор. utrudniać.*

utrudzać, **utrudzić**, -dzą, -dzisz, -dził сто́млювати, -люю́, -люєш, сто́ми́ти, -млю́, -миш, втомля́ти, втомі́ти; // ~ się сто́млюватися, сто́митися, втомля́тися, втомі́-тися.

utrudzenie *n.* вто́ма, сто́млення.

utrwalać, *lm.* -cze, *m., fot.* закрі́п-лювач.

utrwalać, **utwalić**, -lę, -lisz, -lił закрі́плювати, -люю́, -люєш, за-крі́пля́ти, закрі́пити, -плю́, -піш;

~lić coś w pamięci закріпити щось в пам'яті; *фот.* ~lić fotografii закріпити знімок; //~ się закріплюватися, закріплюватися, закріпитися.

utrwalenie *n.* закріплення.

utrząsać, -sne, -śniesz, -snał, -snęli *a. -sł, -śli* *див.* **utrząść.**

utrząsać, utrząść, -trzęsę, -trzęsiesz, -trząś, -trzęśli 1) (czego) натрушувати, -шую, -шуєш, натрусити, -трушу, -трусиш, натрасти; ~rząść jabłek z drzewa натрусити (натрасти) яблук з дерева; 2) (co) струшувати, струсити; ~rząść jedną gruszkę струсити одну грушу; 3) (zmenšувати об'єм чогось ципкого) утрясати, утрясти, утрушувати, утрусити; ~rząść mękę w wogku утрясти (утрусити) муку в мішку; 4) (kogo) утрясати, утрясти; ~rząść na wozie утрясти на возі.

utrzeć *див.* **ucierać.**

utrzymać *див.* **utrzymywać.**

utrzymanie *n.* утримання; *kosztu* ~nia кошти утримання; *військ.* удержання; ~ terenu удержання території; ◇ ~ tajemnicy зберіження тайни, заховання в тайні.

utrzymywać, -muję, -mujesz, -mował, utrzymać 1) (*лише недокон.*) утримувати, -мую, -муєш; ~ rodzinę утримувати сім'ю; 2) (*тримаючи, не дати впасти*) удержувати, -жую, -жуєш, удержати; nie móc ~ać ciężaru не могли удержати тягаря; 3) (*що-небудь в доброту стані*) зберігати, зберегти, -режу, -режеш, заховувати, -вую, -вуєш, заховати, утримувати, утримати; ~mować coś w porządku зберігати (заховувати, утримувати) що у порядку; 4) (co) (*лише недокон.*) *перен.* держати (що), бути власником (господарем, хазяїном) (чогó); (*ж. р.*) бути власницею (господинею, хазяйкою) (чо-

го); удержувати (що) (*рідко*); ~ sklep бути власником крамниці, держати крамницю; 5) (*лише недокон.*) (*перен.* — висловлювати свою думку) твердити, -джу, -диш; ~, że... твердити, що...; 6) (*лише недокон.*) (*перен.* — не давати припинитися) підтримувати; ~ łączność підтримувати зв'язок; ~ stosunki підтримувати відносини; //~ się 1) (*лише недокон.*) утримуватися; ~ z pracy утримуватися з праці; 2) (*не упасти*) удержуватися, удержатися; ~mwać się w równowadze удержуватися в рівновазі.

utuczenie *n.* відгодування.

utuczyc, -czę, -czysz, -czył відгодувати, -дую, -дуєш.

utulać, utulić, -lę, -lisz, -lił 1) заспокоювати, -коюю, -коюєш, заспокоїти; ~lać dziecko w płaszu заспокоювати дитину, яка плаче; (*пестити*) пригортати, пригорнути, -ну, -неш, голубити, -блю, -биш, приголубити; 2) (kogo, co w coś) закутувати, -тую, -туєш, закутати (кого, що в що); //~ się 1) заспокоюватися, заспокоїтися; 2) закутуватися, закутатися; ~lić się w płaszczy закутатися у плащ.

utulenie *n.* заспокоєння.

utulnie 1) ласкаво; 2) затишно.

Пор. **utulny.**

utulny 1) ласкавий; 2) (*про місцевість тощо*) затишний.

utwierdzać, utwierdzić, -dzą, -dzisz, -dził 1) (co czym) укріплювати, -ляю, -ляєш, укріпляти, укріпити, -плю, -пійш; (*перен.* — *ще*) зміцнювати, -нюю, -нюєш, зміцнити; ~dzić zamek укріпити замок; *перен.* ~dzić zdanie укріпити (зміцнити) думку (погляд); 2) (kogo w czym) зміцнювати, зміцнити, укріплювати, укріпляти, укріпити (що); ~dzić kogo w przekonaniu зміцнити (укріпити) чий

дўмку (чий погляд); //~ się (w czym) укріплюватися, укріплятися, укріпитися; ~dzić się w przekonaniu укріпитися в думці (в погляді).

utwierdzenie *n.* 1) укріплення; зміцнення; 2) зміцнення, укріплення. *Пор.* **utwierdzać**.

utwierdzić *див.* **utwierdzać**.

utworzenie *n.* створення, утворення; //~ się створення, утворення, постання.

utworzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył створити, -рю, -риш, утворити; //~ się створитися, утворитися, постати, -тáne.

utwór, -woru, *m.* 1) твір (род. твору); ~ muzyczny музичний твір; 2) (лише в мн.) геол. відкладення, відклад, -ду.

utycie *n.* ожиріння.

utyć, -tyję, -tyjesz, -tył потовстіти, поповніти, ожиріти.

utkać I, **utkać I** тkáти (тчү, тчеш), вйткати; ~tkać płótno вйткати полотно; 2) (щилини, діри) законопáчувати, -чую, -чуєш, законопáтити, -пáчу, -пáтиш.

utkać II, **utknać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (со w со, w czym) уткáти, уткnúти, встромяти, встро́мити, -млю, -миш; ~tknąć głowę w książkę уткnúти (встро́мити) голову в книжкú; 2) (w czym) застря́вати, застря́ти, -стря́ну, -стря́неш, застря́гáти, застря́гти, -гну, -гнеш, зав'язáти, зав'язну́ти; (в гязі — зви́чайно) загрузáти, загрузну́ти; 3) (na czym) припиня́тися, припини́тися, -ню́ся, -ни́шся (на чо́му); rozmowa na tym ~nęła розмо́ва на цьо́му припини́лася.

utkać III, **utkwic**, -wię, -wiesz, -wił встромя́ти, встро́мити, -млю, -миш; ~wić w ziemię dzidę встро́мити в зéмлю спис; ~wić wzrok w kogo wт́пити погляд (óчі) (в ко́го); ~wiło mi w ramięсі запáло

мені (глі́боко) в пáм'ять, збе́рига́ю у пáм'яті.

utykać IV (tylko niedok.) кульга́ти, шкутильга́ти.

utilitarnie утиліта́рно.

utilitarność *ż.* утиліта́рність, -но́сті.

utilitarny утиліта́рний.

utilitarysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* утиліта́рист.

utilitaryzm, -mu, *m.* утиліта́ризм, -му.

utilizacja *ż.* утиліза́ція.

utilizacyjny утиліза́ційний.

utilizować, -zuje, -zujesz, -zował утилізу́вати, -зую́, -зую́еш.

utyskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał 1) (na kogo, na co) ре́мствува́ти, -вую́, -вуєш, наріка́ти (на ко́го, на що); ~ na swój los ре́мствува́ти (наріка́ти) на сво́ю до́лю; 2) (nad kim, nad czym) убо́лівáти (над ким, над чим).

utyskiwanie *n.* 1) ре́мствува́ння, наріка́ння; 2) убо́лівáння. *Пор.* **utyskiwać**.

utytułować, -luje, -lujesz, -lował титулу́вати, -лую́, -лую́еш (до-кон.).

utytułowanie *n.* титулу́вання (до-кон.).

utytułowany титуло́ваний.

uwaga *ż.* 1) (лише в одн.) ува́га; brać co pod ~wę (na ~wę) бра́ти що до ува́ги (на ува́гу), зважа́ти на що; godny ~wagi гідний ува́ги; mieć co na ~wadze ма́ти що на ува́зі; natężyć ~wę напру́жувати ува́гу; przykładać ~wagi до czego приділя́ти ува́гу чо́му; skupić ~wę зосере́джувати ува́гу; ścigać na siebie ~wę притяга́ти (приверта́ти) ува́гу до себе; ująć czyjeś ~wagi не зверну́ти чиє́ї ува́ги на себе; z ~wagi na to, że... беручи́ до ува́ги те, що..., зважа́ючи на те, що...; 2) (коротке міркування) заува́ження, ува́га; 3) (осудливого характеру) заува́ження;

robić komu ~wagę робіти зауваження (кому); 4) (у книж-ці) примітка, приписка; p o d o p i s y w a ć s w o j e ~w a g i дописати свої примітки.

uwalać *див. zawałać* 1.

uwalcować, -cuje, -cujesz, -cował *tech.* укотіти, -кочу, -котиш; ~ d r o g ę укотіти дороги.

uwalcowanie *n., tech.* укочення.

uwalniać, uwolnić, -nię, -nisz, -nił звільняти, звільнити, -ню, -ниш; (*політ.* — *це*) визволяти, ви-зволити; // ~ się звільнятися, звільнитися; визволятися, ви-зволитися.

uwarstwić, -wię, -wisz, -wił про-шарувати, -рюю, -рюеш; // ~ się 1) прошаруватися; 2) *перен.* розшаруватися на класи.

uwarstwienie *n.* прошарування; // ~ się розшарування на класи.

uwarstwować, -wuje, -wujesz, -wo-wał *dok. див. uwarstwić.*

uwarstwowanie *n. див. uwarstwie-nie.*

uwarunkować, -kuje, -kujesz, -kował зумовити, -влю, -виш, обумови-ти.

uwarunkowanie *n.* зумовлення, обумовлення.

uwarunkowany зумовлений, обу-мовлений.

uważać 1) уважно слухати; ~ п а l e k s j a c h уважно слухати на уроках; 2) (п а k o g o, п а s o) на-глядати (за ким, за чим); ~ п а d z i e c k o наглядати за дитиною; 3) (k o g o, s o z a k o g o, z a s o) уважати (кого, що ким, чим а. за кого, за що); ~ k o g o z a u c z o n e g o ува-жати кого ученим (за ученого); ~ z a p o t r z e b n e уважати потрібним (за потрібне); \diamond ~, ż e... думати (гадати), що...; // ~ się уважатися.

uważnie уважно.

uważny уважний; \diamond c z y n i ć k o -g o ~ n u p п а с o з в е р т а т и ч и ю увагу на що.

uwertura *ż., muz.* увертюра.

uwędrzenie *n.* закопчення, прокоп-чення.

uwędrzić, -dże, -dzisz, -dził закоп-тити, -пчу, -птиш, прокопті-ти.

uwiadamiać, uwiadomić, -mię, -misz, -mił повідомляти, повідо-мити, -млю, -миш, сповіщати, сповістити, -віщу, -вістиш.

uwiadomienie *n.* повідомлення, сповіщення.

uwiad, -wiadu, *m.* 1) в'янення, прив'ядання; 2) *мед. (maras-mus)* маразм, -му.

uwiązać *див. uwiązywać.*

uwiązanie *n.* 1) (*дія*) прив'язан-ня; 2) (*про предмет*) прив'язь, -зі, припін, -пону.

uwiązek, -zku, *m. див. uwiąza-nie* 2.

uwiązywać, uwiązać, -że, -żesz, -zał прив'язувати, -зую, -зуюш, прив'язати, -в'яжу -в'яжеш; ~ z a ć p s a п а л а н ц у с х у при-в'язати собаку на ланцюгу (ланцюгом).

uwicie *n.* звиття; сплєтєння. *Пор.*

uwijać.

uwić *див. uwijać.*

uwidaczniać *див. uwidocznić.*

uwidocznić, uwidocznić, -nię, -nisz, -nił робити наочним, зро-бити наочним, робити очевид-ним, зробити очевидним; // ~ się ставати наочним, стати наочним, ставати очевидним, стати оче-видним.

uwieczniać, uwiecznić, -nię, -nisz, -nił увічнювати, -нюю, -нююш, увічнити, увіковічувати, -чую, -чуєш, увіковічити; // ~ się увіч-нюватися, увічитися, увікові-чуватися, увіковічитися.

uwiecznienie *n.* увічнення, увікові-чення.

uwiedzenie *n.* 1) зведення; 2) ук-радення, викрадення, виведення.

Пор. uwodzić.

uwiedziony спокушений, звабле-ний, знаджений; (*про жінку*) зведений.

uwiekopomnić, -nię, -nisz, -nił *див. uwieczniać.*

uwiekopomnienie *n.* див. **uwiecznienie**.

uwielbiać, uwielbić, -bieć, -bisz, -bił

1) дуже любити, -блю, -биш, дуже полюбити, дуже кохати, дуже покохати; обожувати, -жую, -жуєш, обожити (заст.); 2) (кого) *перен.* схилитися (перед ким).

uwielbienie *n.* палка любов (до кого), палке кохання (кого).

uwielokrotnić, -nię, -nisz, -nił збільшити, примножити.

uwieńczać, uwieńczyć, -czę, -czysz, -czył увінчувати, -чую, -чуєш, увінчати; (*перен.* — *ще*) завершувати, -шую, -шуєш, завершити; // ~ *się* увінчуватися, увінчатися; завершуватися, завершитися.

uwieńczenie *n.* увінчання; завершення. *Пор.* **uwieńczać**.

uwieńczony увінчаний; завершений. *Пор.* **uwieńczać**.

uwierać тіснити; (*про взуття*) м'ляти, м'люти.

uwierzenie *n.* повірення; увірування; *пор.* **uwierzyć**; **○** *nie do ~nia* неймовірно.

uwierzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył (кому) повірити (кому); (w co) увірувати, -рую, -руєш.

uwierzytelniać, uwierzytelnić, -nię, -nisz, -nił 1) засвідчувати, -чую, -чуєш, засвідчити, завіряти, завірити; ~ *nie podpis* засвідчити (завірити) підпис; 2) (*давати доручення*) уповноважувати, -жую, -жуєш, уповноважити; **○** *listy ~niające* вірчі грамоти, -мот.

uwierzytelnienie *n.* 1) засвідчення; 2) уповноваження. *Пор.* **uwierzytelniać**.

uwieszać, uwiesić, -szę, -sisz, -sił (co u czego, przym. *czym a.* на czym) привішувати, -шую, -шуєш, привісити, -вішу, -вісиш (що до чого *a.* на що).

uwieść див. **uwodzić**.

uwić див. **uwozić**.

uwiedłość *ż.* в'ялість, -лості, прив'ялість.

uwiedły 1) зав'ялий, зів'ялий, прив'ялий; 2) змарнілий. *Пор.* **uwiednąć**.

uwiednąć, -wiednę, -wiedniesz, -wiądł, -wiądli 1) зав'янути, зів'янути, прив'янути; 2) (*перен.* — *про людину*) змарніти.

uwięzić, -zę, -zisz, -ził ув'язнити.

uwięzienie *n.* ув'язнення.

uwięznąć, -wężnę, -wężniesz, -wiązi (rzadko -wężnął), -wężli зав'язнути, застр'яти, -ряну, -рянеш; *kość ~zła w gardle* кість застр'яла в горлі; (*в грядзі — звичайно*) загрузнути.

uwięź *ż.* прив'язь, -зі; припінь, -пону (*розм.*); *pies na ~zi* собака на прив'язі; *перен. trzymać kogo na ~zi* держати кого на прив'язі (на припіні).

uwijać, uwić, -wiję, -wijesz, -wił звивати, зв'яти (зів'ю, зів'еш); (*вінок — ще*) сплітати, сплести, -плет'у, -плетеш; ~ *wieć gniazdo* зв'яти гніздо.

uwiijać się, uwiinać się, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (około kogo, koło czego) (*лише недокон.*) звиватися (коло кого, коло чого); 2) (z kim, z czym) (*лише докон.*) скоріо справитися, -влюся, -вишся (z kim, z czym).

uwikłać заплутати, уплутати; // ~ *się* заплутатися, уплутатися.

uwilgotniać, uwilgotnić, -nię, -nisz, -nił зволожувати, -жую, -жуєш, зволожити.

uwilgotnienie *n.* зволоження.

uwinąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok.* див. **uwiijać**.

uwinąć się див. **uwiijać się**.

uwisnąć, -snę, -śniesz, -sł, -śli a. -snał, -sneli повиснути.

uwlekać, uwlec, -lekę, -leczesz, -lekl (кого, co) відволікати, відволікти, -лочу, -лочеш.

uwłaczać (komu, czemu) ображати (кого, що); ~ *czyjeś godności* ображати чий гідність.

uwłaczający образливий.

uwłaszczać, uwłaszczyć, -czę,

-czysz, -czył (kogo) *hist.* нада-
вати право земельної власності,
надати право земельної власно-
сті (komú).

uwłaszczenie *n.*, *hist.* надання права земельної власності.

uwłosienie *n.* дуб. owłosienie.

uwłosiony *дуб.* owłosiony.

uwodornic, -nię, -nisz, -nił *chem.*
przest. сполучіти з вóднем.

uwodornienie *n.*, chem., przest. спо-
лúка з вóднем.

uwodziciel, *lm.* -le, *m.* звідник,
зводітель.

uwodzicielka ж. звідниця.

uwodzicielski спокусливий, зваблї-
вий, звабнїй, знáдний.

uwodzić, -dże, -dzisz, -dził, uwieść,
-wiodę, -wiedziesz, -wiódł, -wied-
li 1) (жінку) зводити, -джу,
-диш, зведи, -веду́, -ведеш;
2) (забирати нішком) кра́сти
(кра́ду, кра́деш), укра́сти, ви-
крада́ти, ви́красти, -краду, -кра-
деш, виво́дити, вй́вести, -веду,
-ведеш.

uwojskować, -wię, -wiesz, -wił воєнізувати, -зую, -зуюєш (докон.).

uwojskowanie *n.* воєнізація.

uwojskowy воєнізований.

uwolnić *дѣв.* uwalniać.

uwolnienie *n.* звільнення; вйзво-
лення. *Пор.* **uwalniać**.

uwoskować, -kuje, -kujesz, -kował
дуб. nawoskować 1.

уво́зичь, -зѣ, -зись, -зіл, увіе́зчъ,
-віо́зѣ, -віезієш, -віо́зіл, -вієзілі
виво́зити, -во́жу, -во́зиш, вівез-
ти.

uwsteczniacz, *lm.* -**cze**, *m.* реакци-
онёр, -ра.

uwsteczniać, uwstecznić, -nię, -nisz, -nił гальмувати розвиток, загальмувати розвиток, робити відста́лим, зробити відста́лим.

uwsteczniomy відста́лий; ~ne
warstwy społeczeństwa
відста́лі верстви суспі́льства.

uwydadniać, uwydadnić, -nię, -nisz, -nił вірзніяти, вірзнітити, віділяти, віділити; //~**się** вірзніятися, вірзнітитися, віділятися, віділитися.

увыдатніє *n.* вірізнєня, віді-
лєня.

uwypuklać, uwypuklić, -lę, -lisz, -lił
 дув. uwypdatniać.

uwypuklenie *n. дуб.* **uwydatnienie.**
uwyrażniać, uwyrażnić *дуб.* **uwy-**
datniać.

uwzględnić, uwzględnić, -nię, -nisz, -nił (со) враховувати, -вую, -внеш, врахувати, -рахую, -рахуєш, зв'язати, зв'язати, брати до уваги (на увагу), взяти до уваги (на увагу) (що); (дати позитивну відповідь — ще) задовольнити; ~ніє с з у я р гоśbę задовольнити (взяти до уваги) чию просьбу (чий прохання); nie ~ніє с з у я р гоśbę відхилити чию просьбу (чий прохання), не взяти до уваги чий просьби (чийого прохання); ~ніє с з у я р гоśbę врахувати (взяти до уваги) чий становиче.

uwzględnienie *n.* врахування, прийняття до уваги; ◇ wszystko to znalazło ~ все те взято до уваги; zasługujasypa ~ який заслуговує, щоб його взяли до уваги.

uwziąć się, -wezmę, -weźmiesz, -wziął, -wzięli (na kogo, na co
a. со робіти завзя́тися, -візьму́-
ся, -візьмешся (на ко́го, на що
a. робіти що)).

uwziętość ж. завзяття, завзятість, -тості.

uzależniać, uzależnić, -nię, -nisz, -nił ставити в залежність, поставити в залежність; // ~**się** ставати залежним, стати залежним, робитися залежним, зробитися залежним.

uzaležnienie *n.* поставлення в залежність.

uzależniony залéжний.

uzamożniać, uzamożnić, -nię, -nisz, -nił збагачувати, -чую, -чуєш, збагатити, -гачу́, -га́тиш; //~ się збагачуватися, збагатітися; замо́жніти (лише недокон.).

uzasadniać, uzasadnić, -nie, -nisz.

-nił обгрунтоувати, -вую, -вуеш, обгрунтувати, -тую, -тұеш.
uzasadnienie *n.* обгрунтування;
 O bez ~nia необгрунтовано.
uzasadniony обгрунтований.
Uzbecka Socjalistyczna Republika Rad *ж.* Узбэцька Радянська Соціалістична Республіка.
uzbecki узбэцький.
Uzbekzka *ж.* узбэчка.
Uzbek, lm. -су, *m.* узбэк.
uzbierać зібрати (зберу, збереш), призбирати; (*певку кількість чого*) назбирати; ~ o w o s ó w назбирати фруктів.
uzbieranie *n.* зібрання, призбирання; назбирання. *Пор.* **uzbierać**.
uzbrajać, uzbroić, -roję, -roisz, -roii озброювати, -рбюю, -рбюеш, озбрбїти; //~się озброюватися, озбрбїтися.
uzbrojenie *n.* озбрбєння; (*передмет — це*) збрбя.
uzbrojony озбрбєний.
uzda *ж.* уздá.
uzdać загнұздувати, -дую, -дуеш.
uzdalniać *див.* **uzdoldniać**.
uzdatniać, uzdatnić, -nię, -nisz, -nił рббїти придáтним, зрббїти придáтним.
uzdeczka *ж.* (в) уздэчка, гнуздэчка.
uzdolniać, uzdolnić, -nię, -nisz, -nił рббїти здібним, зрббїти здібним, рббїти здáтним, зрббїти здáтним.
uzdolnienie *n.* хист, -ту, здібність, -ності.
uzdolniony здібний, здáтний.
uzdrawiać, uzdrowić, -wię, -wisz, -wił вилікуувати, -вую, -вуеш, вилікувати, -кую, -куеш; (*поліпшити стан здоров'я і перен.*) оздоровляти, оздоровіти, -влю, -виш.
uzdrowienie *n.* вилікування; оздоровлення. *Пор.* **uzdrawiać**.
uzdrowieniec, -ńca, lm. -ńcy, *m., med.* (*convalescens*) видужуючий, -чого, одужуючий.
uzdrowiony вилікуваний; оздоровлений. *Пор.* **uzdrawiać**.
uzdrowisko *n.* курбрт, -ту.
uzdrowotniać, uzdrowotnić, -nię,

-nisz, -nił поліпшувати гігієнічні умови, поліпшити гігієнічні умови; ~nić miasto поліпшити гігієнічні умови міста.
uzdrowotnienie *n.* поліпшення гігієнічних умов.
uzewnętrzniac, uzewnętrznić, -nię, -nisz, -nił виявляти (назбвні), виявити (назбвні); ~niac s w e uczucia виявляти свої почування; //~się виявлятися, виявиться; (*наочно*) ставати очевидним, стáти очевидним.
uzębienie *n., anat.* (*dentatura*) уклад зубів; *перен.* зб. зуби.
uzgadniać, uzgodnić, -nię, -nisz, -nił (со z czym) погбджувати, -джую, -джуеш, погбдїти, -гбджу, -гбдїш, узгбджувати, узгбдїти, -джу, -дїш (що з чім).
uzgodnienie *n.* погбдження, узгбдження.
uziarnienie *n., roln., tech.* гранулювання, грануляція.
uzieleniac, uzienić *див.* **oziele-niac**.
uziemiac, uzienić, -mie, -misz, -mił *el., rad.* зазэмлювати, -люю, -люеш, зазэмліти.
uziemienie *n., el., rad.* зазэмлення.
uziemiony *el., rad.* зазэмлений.
uzlaczac, uzlodzić, -cę, -cisz, -cił озолбчувати, -чую, -чуеш, озолбтити, -лбчу, -лбтиш; позолбтити (*заст.*); //~się озолбчуватися, озолбтитися.
uzmyslawiac, uzmyslowić, -wię, -wisz, -wił 1) рббїти наббчним, зрббїти наббчним; 2) (*sobie co*) усвідбмлювати, -люю, -люеш, усвідбмити, -млю, -миш, уявляти, уявїти, -влю, -виш, з'ясбувати, -вую, -вуеш, з'ясувати, -сју, -сјуеш (сббї що).
uzmyslowienie *n.* 1) наббність, -ності; 2) усвідбмлення, уявлення, з'ясування. *Пор.* **uzmyslawiac**.
uznać *див.* **uznawac**.
uznanie *n.* 1) визнання; 2) визнання; *пор.* **uznawac**; 3) *перен.* пошáна, повáга; mieć ~ u ludzi бұти в пошáні у людбй,

ма́ти поша́ну (пова́гу) у лю-
дей.

uznawać, -naję, -najesz, -nawał,
uznać 1) (кого за кого, за
со) визнава́ти, -наю́, -нає́ш, ви-
знати; уважа́ти (кого́ ким, чим,
за ко́го, за що́) (*лише недо-
кон.*); ~wać kogo za uczo-
pego визнава́ти (уважа́ти) ко-
го́ вче́ним (за вче́ного); 2) (со)
визнава́ти, визна́ти; ~nać
swoj błąd визна́ти сво́ю по-
ми́лку; // ~ się визнава́тися, ви-
знати́ся; уважа́тися.

uznojęny розі́млі́лий від спе́ки.

uzuchwalać, uzuchwalić, -lę, -lisz,
-lił робі́ти наха́бним (зухва́-
лим), зробі́ти наха́бним (зух-
ва́лим); // ~ się наха́бні́ти, зна-
ха́бні́ти.

uzupełniać, uzupełnić, -nię, -nisz,
-nił доповня́ти, доповнюва́ти,
-нюю́, -нюю́ш, доповні́ти, попов-
ня́ти, поповнюва́ти, поповні́ти.

uzupełniający додатко́вий.

uzupełnienie *n.* допов́нення, попов-
нення; ~ *personelu* допов-
нення особово́го скла́ду; (*do*
czego) до́даток, -тку.

uzupełniony допов́нений, попов́не-
ний.

uzurpacja *ż.* узурпа́ція.

uzurpator, lm. -rzy, m. узурпа́тор,
-ра.

uzurpatorski узурпа́торський.

uzurpować, -puję, -pujesz, -pował
узурпува́ти, -пую́, -пую́ш.

uzwojenie *n., el.* обмотка, намот-
ка; ~ *pierwotne* первинна
обмотка; ~ *wtórne* повторна
обмотка; *radio.* ~ *sewki* на-
мотка котушки; *radio.* ~ *twor-
nika* обмотка я́кору.

uzysk, -ku 1) ви́добуток, -тку;
~ *gazu* ви́добуток га́зу;
2) (*ek. — produkcji*) ви́хід, -хо-
ду; 3) *met.* з'йом, -му.

uzyskać *div.* **uzyskiwać.**

uzyskanie *n.* одержання.

uzyskiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał,
uzyskać одержува́ти, -жую́, -жу-
є́ш, одержати́, -жу́, -жи́ш, діста-
ва́ти, -стаю́, -стає́ш, діста́ти,

-ста́ну, -ста́неш; (*в результа́ті*
zaходів — ще) набува́ти, набу́-
ти, -бу́ду, -бу́деш; ~ *kać* *od-
szkodać* *nie* одержати́ (ді-
ста́ти) відшкодува́ння; ~ *kać*
prawo obywatelstwa на-
бу́ти пра́во громадя́нства.

uźdźienica *ż., przest. div.* **uzda.**

użalenie *n., mor.* па́русьність,
-ності.

użalać się, użalić się, -lę, -lisz, -lił

1) (на кого, на со) жалі́тися,
пожалі́тися, жа́луватися, -люю́-
ся, -лує́шся, пожа́луватися,
ска́ржитися, поска́ржитися (на
ко́го, на що́); 2) (*pad kim, pad*
czym) жалі́ти, пожалі́ти, жа́лу-
вати, пожа́лувати (ко́го, що́).

użać *div.* **używać.**

użątek, -tku, m. ви́жатий хлі́б,
ужі́нок, -нку.

użebrać ви́жебрати́.

użerać się *posp.* (z kim o kogo,
o co) гри́зтися, -з'ю́ся, -зе́шся
(з ким за ко́го, за що́).

użycie *n.* 1) ужиття́; 2) ви́кори-
ста́ння; 3) при́йняття; *por.* **uży-
wać** 1, 2, 4; 4) (*pro stan*) ужи́-
ток, -тку; *wyjsć z ~cia* ви́-
йти з ужитку́.

używać, użyzyć, -czę, -czysz,
-czył (кому́ *czego*) 1) *zast.* да-
ва́ти (даю́, дає́ш), да́ти (дам,
да́си), уділя́ти, уділі́ти, -лю́,
-ли́ш (кому́ що́); 2) *div.* **poży-
wać.**

użyć *div.* **używać.**

używać, użyć, -żnę, -żniesz, -żał,
-żeli 1) зжи́нати, зжа́ти (зі-
жну́, зіжне́ш), ви́жинати, ви́жа-
ти, -жну́, -жнеш; 2) (*czego*) на-
жинати́, нажа́ти (чо́го).

użytecznie *korisno.*

użyteczność *ż.* 1) корисність, -но-
сті; 2) при́да́тність. *Por.* **uży-
teczny.**

użyteczny 1) корисний; *fiz.* *się*
żag ~ корисний ванта́ж, -жу́;
2) *peren.* при́да́тний.

użytek, -tku, m. 1) ужи́ток, -тку;
artykuły codziennego
(*masowego*) ~*tku* предме́-
ти щоденного (широ́кого) вжит-

ку; do ~tku publicznego для загального вжитку; nie (padający się) do ~tku не придатний для вжитку; 2) *перен.* korzyść, -ści; bez ~tku без korzyści.

użytkować, -kuję, -kujesz, -kował (z czego) користуватися, -рi-стуюся, -рi-стуєшся (чим *a.* з чого).

użytkowanie *n.* користування; prawo ~nia право користування (користування).

użytkowca, -cy, *lm.* -cy, *m.* користувач.

użytkownik, *lm.* -cy, *m.* користувач.

użytkowy для користування; \diamond bydlę ~we домашній товар, -ру, домашня худоба; odpadki ~we вторинна сировина; *ек.* wartość ~wa споживна wartość, -tostі.

użyty ужитий.

używać, użyć, -żyję, -żyjesz, -żył 1) (czego) уживати, ужити; -живу́, -живе́ш (що); 2) (*на свою користь*) використовувати, -вую, -вуеть, використати; 3) (*sobie*) *розм.* розкошувати.

-шую, -шуеть; *пожити* (*лише докон.*); 4) (*заст.* — *ліки тощо*) приймати, прийняти (*приму́, примеш*); ~żyć karieli прийняти ванну; \diamond ~wać, ale nie padużuj waj гуляй, але міру знай; // ~ się уживатися, ужитися.

używalność *ż.* 1) уживаність, -ності; 2) право користування; rokój z ~cią kuchni кімната з правом користування кухнею.

używalny 1) уживаний; 2) придатний для уживання.

używanie *n.* 1) уживання; 2) використання; 3) приймання.

Пор. używać 1, 2, 4.

używka *ż.* присмака, смакова речовина.

używkowy: przemysł ~ смакова промисловість, -вості.

używotnić, -nię, -nisz, -nił оживити, -влю́, -виш.

użyźniać, użyźnić, -nię, -nisz, -nił *roln.* підносити врожайність, піднести врожайність; *перен.* удобрювати, -рюю, -рюєш, удобрити.

użyźnienie *n.* піднесення врожайності; удобрення. *Пор.* użyźniać.

W

w(e) *przym.* 1) (*із знахідним відмінком*) w, y; chłop ~ chłopa один в один; grać ~ szachy грати в шахи;jechać ~ odwiedziyny їхати в гості; materia ~ krótki матеріал у клітку, картатий матеріал, -лу; obrócić ~ przegrypnę обернути в руїну; obrócić ~ żart обернути в (на) жарт; ~ piątki в пятниці; gapny ~ głowę ранений в (у) голову; wdać się ~ ojca udąćся в батька; zamienić się ~ parę перетворитися в (на) пару; ~ zły czas в лиху пору (годину); na

(*із знахідним відмінком*); bogaty ~ węgiel багатий на вугілля; przemieść ~ stan sprzeczku перевести на пенсію; (*передається конструкцією з орудним відмінком*) bogaty ~ doświadczenie багатий досвідом; obfity ~ wodę багатий водою (на воду); zwinąć się ~ kłebek скрутитися калачиком; 2) (*із місцевим відмінком*) w, y; ~ mieście в місті; we mnie в мені; w, y (*із знахідним відмінком*); dawać ~ posagu давати в придане; ~ epoce socjalizmu в епоху соціалізму; ~

naszych czasach в наш час; (*передається конструкцією з орудним відмінком*) płacić ~ złocie платити золотом.

w. (wat) skr., el. ват.

w. (wiek) skr. в. (вік), ст. (століття, сторіччя).

wab, -bia, lm. -bie, m., myśl. див. wabik 1.

wabiąco вабліво, заманливо, привабливо, принадно.

wabiący ваблівий, заманливий, привабливий, принадний.

wabiciel, lm. -le, m., myśl. вабєць, -бця, принадник.

wabić, -bię, -bisz, -bił вабити, -блю, -биш, манити, -ню, -ниш; // ~ się 1) іти на принаду; 2) (*про тварин*) мати клічку, називатися.

wabidło n., myśl. вабіло.

wabik 1) мисл. вабик; 2) *перен.* принада; mieć w sobie ~ka мати принаду, бути принадним.

wabnik, lm. -cy, m. див. wabiciel.

wachlarz, lm. -rze, m. віяло; (*великих розмірів*) опахало; ~ *перен.* ~ dróg сітка доріг; *перен. obszerny* ~ artykułów багатий асортимент товарів; *перен.* ~ zainteresowań круг (коло) інтересів (зацікавлені).

wachlarzorogi: chrząszcze ~gie *ent. (lamelli cornia)* листові жуки, -ків.

wachlarzowaty віялоподібний.

wachlarzowy віяловий.

wachlarzoskrzydłe, -łych, ent. (strepsiptera) віялокрилі, -лих.

wachlarzyk m., zdr. віяльце.

wachlować, -luje, -lujesz, -lował 1) (*віялом*) обвівати; 2) *перен.* махати; kogoś ~luje skrzydłami півень махає крилами; (*прапором тощо*) повівати; // ~ się обвіюватися, -віююся, -віюєшся.

wachmistrz, lm. -rze, m., wojs. вахмістр, -ра.

wachta ż. 1) мор. вахта; 2) військ. заст. варта, караул, -лу.

waciak m., pol. див. watnik.

waciarnia ż. фабрика вати.

wacik m., chir. ватний тампón.

Wacław Вячеслав.

waćpan, lm. -nowie, m., przest. ваша милость, -ті.

waćpani ż., przest. ваша милость, -ті.

waćpanna ż., przest. ваша милость, -ті.

wada ż. 1) вада, дефект, -ту, гандж (*ч. р. -джу; ж. р. -джи*); ~ komina дефект (вада) димаря; ~ organiczna органічна вада (гандж), органічний дефект; ~ w ymowie дефект вимови; 2) *перен.* хіба; (*в роботі тощо — це*) недолік, -ку; ~dy ludzkie людські хіби; ~dy stylu недоліки (хіби) стилю; 3) мед. порок, -ку; ~ serca порок серця.

wademekum nieodm., n. вадемекум, -му, путівник, -ка.

wadialny заставний.

wadium, lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n. застава.

wadliwie хібно, порочно.

wadliwość ż. хібність, -ності, порочність.

wadliwy хібний, порочний.

wadzić, -dże, -dzisz, -dził 1) (кого з ким) сварити, -рю, -риш (кого з ким); ~ przysięgi сварити друзів; 2) (кому w czym) заважати, перешкоджати; безос. вадити, -дить; nie ~dziłoby не вадило б, не пошкодило б, не зайво було б; // ~ się (z kim o co) сваритися (з ким за що).

wafel, -fla, lm. -fle, m. вафля.

wafła ż. див. wafel.

waga ż. 1) вага; (*з коромислом — це*) терези, -зів; ~gi centymetralne (setne) сотенні ваги; ~ czuła точна вага; ~ dziesiętna (decymalna) десяткова вага; *перен.* przechylić ~gę паху зупинити схилити терези в чий бік (*в чію сторону*); ~grzymska підіймаю вага з пересув-

нім тягарём, римська вага;
 ~ samoczynna автоматична вага; 2) *фіз. i in.* вага;
спорт. lekkiej ~gi лёгкої (малой) ваги; *спорт.* ~ lekko-
 pośrednia перша напівсередня вага; *спорт.* ~ musza
 найлегша вага; ~ netto вага
 нетто; *спорт.* ~ piórkowa
 напівлегка вага; sprzeda-
 wa coś na ~ge продавати що
 на вагу; stracić na wadze
 втратити ваги, здати на вази;
спорт. ~ średnia друга се-
 редня вага; 3) (*у годинника*)
 гиря; 4) *перен.* значення, вага;
 przywiązywać ~gę do
 czego надавати значення (ва-
 гу) чому; rzecz (sprawą)
 wielkiej ~gi справа вели-
 кого значення (великої ваги);
 ◇ *снец.* ~ wodna ватерпас.

Waga *ж., astr.* Терези, -зів.
wagabunda, -dy, *lm.* -dzi, *m.*, *pot.*
 бродяга, волоцюга.
wagabundować się, -duję, -dujesz,
 -dował *pot.* бродяжити, волочити-
 ся, -чүся, -чишся.
wagabundzki *pot.* бродяжницький.
wagant, *lm.* -nci, *m.* *div.* podróż-
 nik II.
wagarować, -ruję, -rujesz, -rował
szk. прогулювати, -люю, -люеш,
 пропуска́ти уро́ки (заняття).
wagary, -rów, *blp.*: iść (cho-
 dzić) na ~ *szk. div.* waga-
 rować.
wagmajster, -tra, *lm.* -trowie
 a. -trzy, *m.*, *przest. div.* wag-
 mistrz.
wagmistrz, *lm.* -rzowie, *rzadziej*
 -rze, *m.*, *przest.* вага́р, -ра́.
wagomiar, -ru, *m.*, *art.* ка́лібр, -ру,
 внутрі́шній діаметр ство́ла.
wagomierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył
art. визна́чувати ка́лібр.
wagon, -nu, *m.*, *kol. i in.* ваго́н;
 ~ bagażowy бага́жний ва-
 го́н; ~ bezpośredni ваго́н
 прямо́го спо́лучення; ~ chłod-
 nia ваго́н-холоди́льник, ваго́н-
 льодо́вня, ваго́н-льодо́вник; ~
 cysterna ваго́н-цисте́рна; ~

osobowy pasażirський ва-
 го́н; ~ pocztowy пошто́вий
 ваго́н; ~ restauracyjny
 ваго́н-рестора́н; ~ samoorgo-
 źniacz саморозванта́жний ва-
 го́н; ~ służbowy службо́вий
 ваго́н; ~ sypialny spáльний
 ваго́н; ~ towarowy това́р-
 ний (ванта́жний) ваго́н; ~
 tramwajowy трамва́йний ва-
 го́н.

wagonik, -ku, *m.*, *zdr.* ваго́н-
 чик.

wagonownia *ж.* ваго́нне депо́.

wagonowo ваго́нами; *spzede-
 aż* ~ про́даж ваго́нами.

wagonowy ваго́нний.

wagowe, -wego, *n.*, *spec.* вагове́,
 -во́го.

wagowy ваговий.

wagus, *lm.* -sowie, *m.* волоцю́га;
ukil. прогу́льник.

wagusiować, -suję, -sujesz, -sował
szk. div. wagarować.

wagusy, -sów, *blp. div.* wagary.

wahacz, *lm.* -cze, *m.* 1) *tex. div.*
 balansjer; 2) *фіз., перен. div.*
 dźwignia.

wahać się вага́тися.

wahadło *n.*, *fiz.* ма́ятник.

wahadłowy ма́ятниковий; *guch* ~
 ма́ятниковий рух, -ху.

wahanie *n.* колива́ння, хита́ння;
 ~nia сеп колива́ння (хита́ння)
 ці́н; *перен.* вага́ння; bez ~nia
 без вага́ння; // ~ się вага́ння.

wahliwy *tech.* хитний.

wakacje, -cji, *blp.* ка́нікули, -кул;
 вака́ції, -цій (*заст.*).

wakacyjny ка́нікулярний; вака́цій-
 ний; *miesiące* ~ne ка́ніку-
 лярні (вака́ційні) міся́ці, -ців.
Пор. wakacje.

wakans, -su, *lm.* -se, *m.* вака́нсія,
 вільне місце; *otworzył się* ~
 відкри́лася вака́нсія, відкри́лося
 вільне місце.

wakansowy *div.* wakujący.

waksyna *ж., bakt., med.* вакци́-
 на.

wakcynacja *ж., med.* вакци́нація.

wakować, -kuje, -kował бу́ти ва-
 кан́тним, вакува́ти, -ку́є.

wakujący вакантний, вільний;
~ **sa** **rosada** вакантна (вільна) посада.

walać. валяти; (*брудом* — *ще*) бруднити; *спец.* ~ **sukno** валяти сукно; ~ **w śniegu** валяти в снігу; ~ **ubranie** валяти (бруднити) одяг; // ~ **się** валятися; бруднитися; **książki** ~ **lają się** по **podłodze** книжки валються на підлозі.

walc, *lm.* -се, *m.* вальс.

walcarka *ż.*, *hut.* прокатний стан; ~ **do blach** листопрокатний стан; ~ **gorąca** стан для гарячої прокатки; ~ **gig** трубопрокатний стан.

walcarski *hut.* прокатний; **maszyna** ~ **ka** прокатний стан.

walcować I, -**cuje**-, -**cujesz**-, -**cował**

1) *мет.* вальцювати, -цюю, -цюєш, прокатувати, -тую, -туєш;

2) *с.-г.* коткувати, -кую, -куєш.

walcować II, -**cuje**-, -**cujesz**-, -**cował** вальсувати, -сую, -суюш.

walcowanie *n.* 1) вальцювання, прокатка; 2) коткування. *Пор.*

walcować I.

walcowało у вигляді циліндра.

walcowaty циліндричний, циліндроподібний.

walcownia *ż.* 1) прокатний завод, -ду; 2) *тех. див.* **walcownica**.

walcownica *ż.*, *tech.* сатинувальна (лощільна) машина.

walcowniczy *hut.* вальцювальний, прокатний; **oddział** ~ вальцювальний (прокатний) цех, -ху.

walcownik, *lm.* -су, *m.*, *spec.* прокатник.

walcowy 1) вальцювий; 2) *див.* **walcowaty**.

walcówka *ż.*, *roln.* коток, -ка.

walczyć, -**czę**-, -**czysz**-, -**czył** боротися, -рюся, -решся; (*військ.* — *ще*) бітися (б'юся, б'єшся), воювати (воюю, воюєш); (*спорт.* — *ще*) змагатися; *спорт.* ~ **o** **palme** **pięknego** **zwycięstwa** змагатися (боротися) за першість; ~ **ze śmiercią** боротися із смер-

тю; *військ.* ~ **z** **nieprzyjacielem** бітися (боротися, воювати) з ворогом; ~ **z przeszkodami** боротися з перешкодами; ~ **z trudnościami** боротися з труднощами.

walczyk *m.*, *pieszcz.* *див.* **walc**.

walec, -**ła**, *lm.* -**łce**, *m.* 1) *мат.* циліндр, -ра; (*тех.* — *ще*) вал; (*менший*) валок, -лка, валик; 2) *с.-г.* коток, -тка.

walecznie хоробро.

waleczność *ż.* хоробрість, -рості.

waleczny хоробрий.

Walenty, -**tego** Валентин.

Waleria Валерія.

Walerian Валеріан.

waleriana *ż.*, *bot.* (*valeriana officinalis*) валеріана.

walerianka *ż.*, *farm. pot.* валер'янка.

walerianowy *bot.*, *farm.* валеріановий; *фарм.* **króple** ~ **we** **waleriánowi** краплі, -пель.

Walery, -**rego** Валерій.

wałet *m.*, *karc.* валет.

walić I, -**łę**-, -**łisz**-, -**lił** 1) валити, -лю, -лиш; (*кого, що на землю*) звальювати, -люю, -люєш; ~ **mur** валити мур; **wiatr** ~ **li drzewa** вітер валить (звальює) дерева; ~ **z półg** валити з ніг; 3) (*в одне місце*) скидати, звальювати, валити; 4) (*йти масою*) сунути, валити; **śnieg** ~ **li** сніг валить; **tlum** ~ **li** юрба валить (суне); // ~ **się** валитися; звальюватися; **dęby** ~ **łą się** дуби валяться (звальюються).

walić II, -**łę**-, -**łisz**-, -**lił**, **wałnąć**-, -**nę**-, -**niez**-, -**nąć**-, -**nęli** 1) бити (б'ю, б'єш), ударяти, ударити; молотоснути, торохнути (*лише докон.*); (*у двері, стіл тощо* — *ще*) грюкати, грюкнути; (*з гармат тощо* — *ще*) гупати, гупнути, гукати, гукнути, гримати, гримнути; ~ **lić pięściami** бити кулаками; ~ **łnąć w łeb** вдари-ти (молотоснути, торохнути) по голові; ~ **łnęły** **armaty** вдарили (гупнули, гукнули, гримнули) гармати; 2) (*лише недо-*

- кон.) (про серце) сильно битися; \diamond перен. \sim lić z koryta бігти (скакати) галопом; $\parallel \sim$ się битися, ударятися, ударилися; молоснутися, торохнутися.
- walik** *m., zdr.* валик, валок, -лка.
- walisneria** *ż., bot. (vallisneria)* валіснерія.
- waliza** *ż.* чемодан, валіза.
- walieczka** *ż., zdr., pieszcz.* чемоданчик, валізочка.
- walizka** *ż.* чемодан, валізка.
- walizkowy** чемоданный, чемодановий; перен. розм. *nastrój* \sim чемоданный (чемодановий) настрій, -рою.
- walka** *ż.* боротьба; (спорт. — *uce*) змагання; \sim klasowa класова боротьба; \sim o byt боротьба за існування; \sim o pierwszeństwo змагання (боротьба) за першість; \sim o pokój боротьба за мир; *toczyć* \sim kę вести боротьбу; \sim wewnątrzpartyjna внутріпартійна (середпартійна) боротьба; \sim z wyrzuceniem linii partyjnej боротьба з викривленням партійної лінії; (військ. — звичайно) битва, бій (род. бою); \sim artylerii бій (битва) артилерії; *ist., фольк.* \sim na pięści кулачний бій; *pole* \sim ki поле бою (битви), бойовище; \sim powietrzna повітряний бій, повітряна битва (боротьба); \sim rozpuszczona позиційний бій, позиційна боротьба; \sim uliczna вуличний бій; \sim wręcz рукопашний бій; \diamond перен. \sim na pięta полеміка.
- walać** *див. walić II.*
- walnie** *книж.* значно, у значній мірі; \sim się przyczynić do czego значно спричинитися до чого.
- walny** 1) загальний; \sim ne zebranie загальні збори, -рів; 2) (головний, вирішальний) генеральний; \sim na bitwa генеральний бій (род. бою).
- walor**, -ru, *m. l'*) вартість, -тості; (позитивна якість) достоїнство; 2) (лише в мн.) фін. вартісні папери, -рів.
- waloryzacja** *ż., ek.* валоризація.
- waloryzować**, -zuje, -zujesz, -zował *ek.* валоризувати, -зую, -зуюш.
- waltonia** *ż., muz.* валторна.
- waltonista**, -ty, *lm.* -ści, *m., muz.* валторніст.
- waluciarz**, *lm.* -rze, *m., pogardl.* валютчик.
- waluta** *ż., ek.* валюта; *kurs* *obcych* \sim lut курс чужої валюти; *stabilizacja* \sim lut стабілізація валюти.
- walutowy** *ek.* валютний; *operacje* \sim we валютні операції; *reformy* \sim wa валютна реформа.
- wał**, -łu, *m. l'*) (нахил, висока хвиля) вал, -лу; 2) *tex.* вал, -ла; 3) *s.-g.* (для вирівнювання ріллі) коток, -тка; (сіна) вал, -лу.
- wałach** *m.* мёрин.
- wałaszyć**, -szę, -szysz, -szył холостити, -лощуй, -лостий, чистити (чийшу, чистиш).
- wałeczek**, -czka, *m., zdr. див. wałek.*
- wałeczki** *валікоподібний.*
- wałek**, -lka, *m. l'*) *tex.* валець, -льця, валок, -лка; 2) (скручений папір у формі валика) сувій, -вюю; 3) (дивана) валик, валок; 4) (для тіста, білизни) качалка.
- wałęsać się** тинятися, вештатися, швандятися, сновигати; \sim po świecie тинятися (вештатися) по світу.
- wałkarz**, *lm.* -rze, *m., spec.* вальляльник, шаповал.
- wałkonić**(się), -nię, -nisz, -nił *pot.* ледарювати, -рюю, -рюєш, байдикувати, -кую, -куюш, байдики бити (б'ю, б'єш).
- wałkoń**, *lm.* -nie, *m., pot.* ледар, -ря.
- wałkować**, -kuje, -kujesz, -kował 1) качати; (тісто — *uce*) розка-

чувати, -чую, -чуеш; ~ **bieliz-**не качати білизну; 2) *перен.* розм. бити (б'ю, б'еш), перішити, -ріщу, -ріщиш.

walkowaty валикоподібний.

walkownica *ж.* качалка, рубель, -бля.

walkowy 1) циліндричний, валковий; 2) *див.* **walkowaty**.

wampir *м., zool., przen.* вампір, -ра.

wanad, -**du**, *м., chem.* ванадій, -дію.

Wanda Банда.

wandal, *ім. -le, м., przen.* вандал.

wandalizm, -**mu**, *м.* вандалізм, -му.

wandaliski *przen.* варварський, дикий.

wanienka *ж., zdr.* ванночка.

wanilia *ж., bot.* ваніль, -лі.

wanilina *ж., chem.* ванілін, -ну.

wanilinowy *chem.* ваніліновий.

waniliowy *bot.* ванільовий, ванільний.

waniliówka *ж.* ванільний (ванільовий) лікер, -ру.

wanna *ж.* ванна; **brać** ~*не* приймати ванну; **◇** *перен.* **spławić kogo suchą** ~*не* нагріти чуба кому.

wanty, **want**, *блр. mor.* ванта.

wałtuch, -**cha**, *rzadziej -chu, м.*

1) грубе полотно, мішковина;

2) мішок з грубого полотна.

wapiarnia *ж.* завод для випалювання вапна.

wapielnik *м.* вапнярка.

wapiennica *ж. див.* **wapiarnia**.

wapiennik, *ім. -су, м.* випалювач вапна.

wapienny 1) вапняний; **rozczup** ~*вапняний* розчин, -ну; 2) *(що має в собі вапно)* вапнистий; **grunt** ~*вапнистий* грунт, -ту; **szpat** ~*вапнистий* шпат, -ту; 3) *(геол. — що має вапняк)* вапняковий; **złogi** ~*не* вапнякові поклади, -дів.

wapień, -**pienia** *а. -pnia, ім. -pie-*
nie а. -pnie, м., chem. кальцит, -ту.

wapniak *м., min.* вапняк, -кү;
◇ ~ **zębowy** зубний камінь, -меня.

wapniarka *ж.* 1) *(яма для гашення вапна)* вапнярка, творило; 2) вагон *а.* візок для перевозу вапна; 3) *(копальня вапна)* вапнище; 4) *текст.* вапняний куб.

wapniarz, *ім. -rze, м. див.* **wapiennik**.

wapnić, -**nię**, -**nisz**, -**nił** 1) *(билити вапном)* вапнувати, -нүю, -нүеш, вапнити; 2) перетворювати у (на) вапно; 3) *дуб.* моцити у вапняному розчині.

wapnieć, -**nieje**, -**niał** перетворюватися у (на) вапно.

wapnienie *п.* 1) перетворювання у (на) вапно; 2) *мед.* склеротизація; ~ **żył** склеротизація вен.

wapniowy *chem.* кальційовий.

wapniówka *ж.* скриня на вапно.

wapnisty вапнистий.

wapno *п.* вапно; *вапна (рідко);*
~ **chlorowe** хлорне вапно;
~ **gazowe** гашене вапно;
~ **rozczupione** розпущене вапно.

wapnokrzep, -**pu**, *м., min.* кальцит, -ту.

wapnować, -**nuje**, -**nujesz**, -**nował**
1) *с.-г.* вапнувати, -нүю, -нүеш, вапнити; 2) протруювати вапном.

wapń *м., chem.* кальцій, -цію.

wapory, -**rów**, *блр.* випари, -рів.

waporyzacja *ж.* випаровування.

war, -**gu**, *м., przest.* 1) варка, варення, варіння; 2) *(про кількість, одержану з одноразового варення)* вар, -ру; 3) *(кип'яток)* окріп, -ропу; 4) *перен.* шум, -му.

wara! *wkrz.* 1) геть!; ~ *od źródła* геть від джерела!; 2) не смій! не смійте! ~ *plakać o mnie* не смій(те) плакати за мною.

warcabista, -**ty**, *ім. -ści, м.* шашкіст.

warcabnica *ж.* шашечниця.

warcabnik, *lm.* -су, *m.* див. **warcabista**.

warcabny див. **warcabowy**.

warcabowy ша́шковий.

warcaby, -bów, *blp.* ша́шки, -шок; гра в ~бу гра в ша́шки.

warchlak *m.* каба́нчик, порося́, -сяти.

warcholić, -le, -lisz, -lił 1) сіяти незго́ду; 2) (*безчинствувати*) бу́янити; // ~ się сва́ряться, -рюся, -ришся.

warcholny бешке́тний.

warcholski див. **warcholny**.

warcholstwo *n.* 1) склочи́цтво; 2) бу́янство. Пор. **warcholić**.

warchol, *lm.* -łowie, *m.* 1) склочи́чник; 2) (*забіяка*) бу́ян, -на́.

warczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli, **warknać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*про собаку*) гарча́ти, -чи́ть, га́ркнути; 2) (*про людину*) бурча́ти, -чу́, -чи́ш, буркотáти, -кочу́, -кочеш, буркоті́ти, -кочу́, -коті́ш, бу́ркнути; 3) (*про річі*) хурча́ти, -чи́ть, захурча́ти; w r z e s i o p o ~ c z y хурчи́ть веретено́; (*з гулом*) гуді́ти, густі́ (гуде́); ~ c z a b e b n y гуду́ть бу́бни.

Wareg, *lm.* -gowie, *m.*, *hist.* ва́ряг.

warga *ż.* губа́; gó g n a ~ ве́рхня губа́; dol n a ~ ні́жня губа́; *перен.* o d a ć ~ g i зако́пирити (наду́ти) гу́би.

wargacz, *lm.* -cze, *m.* губа́тний, -того, губа́нь, -ня́.

wargaty губа́тний.

wargowe, -wych, *bot.* (*labiatae*) губоцві́ти, -тих.

wargowy губний; *грам.* s p ó ł g ł o s k i ~ w e губні при́голосні, -них.

wariacja *I ż.* ва́ріація.

wariacja *II ż.*, *pot.* божеві́лля; p a r a d a g o ~ на ньо́го нахо́дить божеві́лля; d o r g o w a d z i ć d o ~ j i дове́сти до божеві́лля.

wariacki *pot.* божеві́льний; ~ r o m y ś l божеві́льний за́дум, -му.

wariactwo *n.*, *pot.* божеві́лля.

wariacyjny ва́ріаційний.

variant, -tu, *m.* ва́ріа́нт.

wariat, *lm.* -ci, *m.* 1) *розм.* божеві́льний, -ного, наві́жений; 2) *перен.* дива́к, -ка́.

wariatka *ż.* 1) божеві́льна, -но́ї, наві́жена; 2) дива́чка. Пор. **wariat**.

wariować *I*, -riuje, -riujesz, -riował ва́ріюва́ти, -рію́ю, -рію́еш.

wariować *II*, -riuje, -riujesz, -riował *pot.* божево́літи; (*перен.* — *ще*) ша́леніти, ша́літи, безу́мствувати, -вую, -ву́еш; \diamond ~ z a k i m ша́лено́ (до не́стями) лю́бити ко́го.

wark, -ku, *m.* бурча́ння.

warkliwy буркотли́вий.

warknąć див. **warczeć**.

warkocz, *lm.* -cze, *m.* ко́са; (*комета*) хві́ст (*под.* хвоста́).

warkoczek *m.*, *zdr.* кі́ска, коси́чка.

warkot, -tu, *m.* ро́кіт, -коту, роко́тання, роко́тіння; ~ r o t o k ó w роко́тання (роко́тіння, ро́кіт) пото́ків; ~ w o z ó w роко́тання (турко́тання) возі́в; гу́л, -лу, гуді́ння, стугоні́ння. Пор. **warkotać**.

warkotać, -kocze, -koczesz (*rzadko* -kotam, -kotasz), -kotał 1) роко́тати, -коче, роко́тіти, -коті́ть, (*про мотори* — *звичайно*) гуді́ти, густі́ (гуде́), стугоні́ти, -ні́ть; 2) (*про людину*) бурко́тіти, -кочу́, -коті́ш, буркотáти, -кочу́, -кочеш.

warować *I*, -ruje, -rujesz, -rował 1) укрі́плювати, -люю, -лю́еш, укрі́пляти; 2) (*заст.* — *охоро́няти*) бере́гти, -режу́, -режеш, стере́гти; p i e s ~ r u j e соба́ка стере́же.

warować *II*, -ruje, -rujesz, -rował (*co sobie*) засте́ріга́ти (со́бі що).

warownia *ż.* форте́ця, крі́пость, -ті.

warowny укрі́плений; o b ó z ~ укрі́плений та́бір, -бору.

warstwa *ż.* шар, -ру, верста́; (*геол.* — *ще*) пла́ст, -та́; ~ z i e m i шар (верста́) землі́; *геол.* ~ w y w e g ł a k a

мієнного пластів кам'яного вугілля; (*перен.* — звичайно) верствів; ~ społeczna суспільна верствів; ~ *тех.* ~ detonująca детонуючий протисарок, -рка.

warstwować, -wuje, -wujesz, -wował укладати верствами (шарами).

warstwowy шаруватий.

Warszawa *ж.* Варшава.

Warszawiak, *lm.* -су, *m.* (житель Варшавської області) варшав'янин.

warszawiak, *lm.* -су, *m.* (житель Варшави) варшав'янин.

warszawianin, *lm.* -nie, *m.* див. warszawiak.

warszawianka *ж.* (жителька Варшави) варшав'янка.

warszawski варшавський.

warsztat, -tu, *m.* 1) верстат; ~ stolarski столярський верстат; ~ do strugania і боровання стругальний і свердильний верстат; 2) (*про приміщення*) майстерня; ~ty kolejowe залізничні майстерні, -рень; ~ *перен.* mieć со на ~tacie мати що в роботі; ~ty okrętowe верф, -фі.

warsztatny див. warsztatowy.

warsztatowy верстатний.

wart I, -tu, *m.* 1) річковий струмінь, -меня, бистрина; 2) *мор.* фарватер, -ру.

wart II (kogo, czego) predyk. вартий, варт; ~ nagrody вартий (варт) нагороди; suknia nie ~ta tej ceny сукня не варта цієї ціни; to nie nie ~te це нічого не варте.

warta *ж.* 1) варта, сторожа, караул, -лу; ~ honowa почесна варта; stać na ~cie стояти на варті (на сторожі); ~ wewnątrz на внутрішній сторожа (варта), внутрішній караул; *військ.* ~ zewnątrz на зовнішній сторожа (варта), зовнішній караул; 2) *перен.*

вахта; zaciągnąć ~tę produkcijną stąti на трудову вахту.

wartki бистрий.

wartko бистро.

wartkość *ж.* бистротата.

warto przst. варт, варто; nie ~ wspominać не варт (не варто) згадувати.

wartogłów, -łowa, *lm.* -łowy, *m.*, *pot.* урвіголова, шибайголова, зірвіголова, зайдиголова, паливода.

wartościowość *ж.* 1) цінність, -ності; коштовність; 2) валентність. *Пор.* wartościowy.

wartościowy 1) цінний; (*про матеріальну цінність — це*) коштовний; list ~ цінний лист, -тата; *ек.* papieru ~we цінні папери, -рів; przedmiot ~ коштовна (цінна) річ (*род. rzeczy*); 2) *хім.* валентний.

wartość *ж.* 1) вартість, -тості; *ек.* ~ dodatkowa додаткова вартість; miernik ~ci міра вартості; osenić ~ визначити вартість; pozbawić ~ci позбавляти вартості; spadek ~ci зниження вартості; stracić na ~ci втратити на вартості; *ек.* ~ użytkowa споживна вартість; *ек.* ~ wymienna мінова вартість; 2) *хім.* валентність, -ності; *Q* ~ kaloryczna калорійність, -ності; przysiężować do czego ~ надавати чому вагі.

wartować I, -tuje, -tujesz, -tował бути вартим.

wartować II, -tuje, -tujesz, -tował вартувати, -тую, -туєш, сторожити, караулити.

wartownia *ж.* 1) *військ.* вартова (сторожова, караульна) будка; (*приміщення*) вартівня, караульня; 2) (*для сторожа*) сторожка.

wartownik, *lm.* -су, *m.* вартовий, -вого, караульний, -ного.

warunek, -nku, *m.* умова; ~ki atmosferyczne атмосфе-

річні умови; ~ki meteorologiczne метеорологічні умови; dogodnie, korzystne ~ki догідні, корисні умови; pod ~kiem з(а) умовою; postawić ~ki поставити умови; w tych ~kach в цих умовах, за даних умов.

warunkować, -kuje, -kujesz, -kował зумовлювати, -люю, -люєш, обумовлювати; //~się зумовлюватися, обумовлюватися.

warunkowo умовно, з(а) умовою.

warunkowość ж. умовність, -ності.

warunkowy умовний; юр. ~we одroczenie kary умовне засудження; грам. tryb ~ умовний спосіб, -соби.

warza ж., *przest.* 1) вариво; 2) (дія) варіння, варення, варка.

warzāchew, -chwi, ж., *kul.* 1) шумівка; 2) розливна ложка; (де-рев'яна) ополоник.

warzecha ж., *kul.* див. **warzāchew**.

warzelnia ж. солеварня.

warzenie *n.* варіння, варення, варка.

warzecha ж., *kul.* див. **warzāchew**.

warzonka ж. виварна сіль (под. солі).

warzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *książ.*

1) варити, -рю, -риш; 2) (co w sobie, w czym) *перен.* заховати (що в собі, в чому); ~ gniew w sercu заховати гнів у серці; *О* *прик.* jakie kto ~rzy, takie pija piwo що посієш, те й пожнеш; //~ się 1) варитися; 2) *перен.* коїтися; coś się tam ~rzy щось там коїться.

warzywnictwo *n.* овочівництво, городництво; ~ szklarniowe тепличне овочівництво (городництво).

warzywnicy див. **warzywny**.

warzywnik I, *lm.* -су, *m.* овочівник, -ка, городник.

warzywnik II, *lm.* -ki, *m.* город, -ду.

warzywnik III, *lm.* -ki, *m., ent.* (*pięć*) білан, -на.

warzywny городинний, овочевий; *О* ogród ~ город, -ду.

warzywo, (*cześciej w lm.*) -rzywa, -rzyw, *n.* городина, овочі, -чів.

wasal, *lm.* -le, *m.* васал.

wasalizacja ж., *hist.* позбавлення суверенності, перетворення на (у) васала.

wasalski васальний.

wasąg, -gu, *rzadziej* -ga, *m.* (*ekipażny*) кúзов; (*woza*) кóроб, васáг.

wasążek, -żka, *m., zdr. див.* **wasąg**.

waserwaga ж., *tech. див.* **libella** I i poziomnica.

wasz ваш.

waszmość ж., *przest.* (звертання, титул) ваша мiлoсть, -ті.

waśnić, -nię, -nisz, -nił сварити, -рю, -риш; ~ sąsiadów сварити сусідів; //~ się сваритися.

waśń ж. рóзбрат, -ту; чвáри, -рiв (*лише в мн.*).

wat, -tu, *m., el.* бат.

wata ж. бáта; pálto па ~cie пáльто на бáті.

wataha ж. батáга, юрбá, юрмá.

watalina ж. батiн, -ну.

watażka, -ki, *lm.* -kowie, *m.* батáжóк, -жкá.

waterlinia ж., *mor.* батерлiнiя.

waterpas *m., tech. див.* **libella** I i poziomnica.

watka ж., *zdr., pieuszcz.* батка.

watnik *m.* фуфáйка.

watogodzina ж. бат-годiна.

watomierz, *lm.* -rze, *m., el.* бат-мéтр, -ра.

watować, -tuje, -tujesz, -tował підшивати батóю.

watowany батний; батóваний (*підше*).

watowaty як батá.

watowy див. **watowany**.

watówka ж. батник.

Watykan, -nu, *m.* Батiкáн, -ну.

wawrzyn, -nu, *m., bot., przegn.* лавр, -ра; *перен.* ~ну роетускiе лáври поéта.

wawrzynek, -nka, *m., bot.* (*daphne*) вóвче лiко, вóвчi ягóди (*род.* ягiд).

Wawrzyniec, -ńca, *m.* Лаврентій, Лаврін, Лавро́, -ра.

wawrzynowate, -tých, *bot.* (*lauraceae*) лаврові, -вих.

wawrzynowy лавровий; *~we drzewo* лаврове дерево, лавр, -ра.

waz, -zu, *m., tech.* шланг.

waza *ż.* ва́за; сўпниця, супова́ ва́за.

wazelina *ż.* вазелін, -ну.

wazeliniarz, *lm.* -rze, *m., posp.* підлабўзник, підліза, підлізник.

wazelinowy вазеліновий.

wazon, -nu, *m.* вазон, квітковий горщик.

wazonik *m., zdr.* вазоник, квітковий горщик.

wazonowy: *kwiaty ~we* горшечні квіти, -тів.

ważenie *n.* ва́ження.

ważka *ż.* ма́ла вага́.

ważki важкий, тяжкий.

ważkość *ż.* ва́жкість, -кості, тяжкість.

ważniak, *lm.* -ki, *m., pot.* задава́ка, зазна́йка.

ważnie ва́жно.

ważność *ż.* 1) важли́вість, -вості; 2) *юр.* ді́йсність, -ності.

ważny 1) важли́вий; *~ interes* важли́ва справа́; *~ list* важли́вий лист, -та; (*про людину* — *звичайно*) ва́жний; *~na osobistość* ва́жна о́соба; 2) *юр.* ді́йсний; *kontrakt ~ cztery lata* контра́кт ді́йсний чо́тири ро́ки.

ważyć, -że, -żysz, -żył 1) ва́жити; *~ pięć kilogramów* ва́жити п'ять кілогра́мів; *~ sól* ва́жити сі́ль; 2) *перен.* зва́жувати, -жую, -жуеш; *~ każde słowo* зва́жувати ко́жне сло́во; 3) (на кого, на со) ва́жити, нава́жуватися (на ко́го, на що); *~ na czyje życie* ва́жити (нава́жуватися) на чи́є життя́; *~ swe życie za kogo* ри́скува́ти (ва́жити) життя́ за ко́го; *// ~ się* 1) ва́житися; 2) *перен.* ріша́тися; *~ żą się* *losy* ріша́ється до́ля.

wachać ню́хати; *// ~ się* (*z kim*) *posp.* зню́хуватися, -ню́хуюся, -ню́хуєшся (*з ким*).

wądół, -dolu, *m.* яр (*под. яру*).

wąglik *m., med., wet.* сиби́рка.

wągr *m., med., wet.* вугор, -гра́.

wągrowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli дістава́ти вугрі́.

wągrowatość *ż.* вугрува́тисть, -то́сті.

wągrowaty вугрува́тий.

wąs *m.* вус; *pastroszyć ~sa* на́їжити в́уса; *zaruścić ~sy* запусті́ти в́уса.

wąsacz, *lm.* -cze, *m. див.* wąsal.

wąsal, *lm.* -le, *m.* вуса́ч, -ча́, вуса́нь, -ня́.

wąsatka *I* *ż.* ості́ста (вуса́та) пше́нця.

wąsatka II *ż., orn.* (*panurus biarmicus*) сини́ця вуса́та.

wąsaty вуса́тий.

wąsik *m., zdr., pieszcz.* в́усик.

wąsisko *m., zgr.* вуси́ще, вуси́сько.

wąsisty *див.* wąsaty.

wąski вузький; *перен.* *~kie gardło* вузьке́ місце́.

wąsko ву́зько.

wąskoczolowy вузьколо́бий.

wąskogłowy вузькоголо́вий.

wąskokolejowy *kol.* вузькоколі́йний.

wąskolistny *bot.* вузьколі́стий.

wąskoliści *bot. див.* wąskolistny.

wąskonosy вузьконо́сий; *зоол.*

~se mały (*catarrhinae*) вузьконо́сі ма́впи (*под.* мавп).

wąskotaśmowy *kin.* вузькоплі́вковий; *film ~* вузькоплі́вковий фі́льм, -му.

wąskość *ż.* ву́зькість, -кості.

wąskotorowy *kol.* вузькоколі́йний.

wąskotorówka *ż., kol.* вузькоколі́йка.

wątek, -tka, *m.* 1) *текст.* ут[ó]к, -то́ку, пі́ткання; 2) *перен.* про́відна думка́, смисл, -лу; *~orowiadania* основна́ думка́ (смысл) опові́дання; *wiele słów*, а *~tku mało* ба́гато слів, а смислу́ ма́ло; *~mowy* смисл мо́ви; *◇ ~życia* нитка́ життя́.

wątlak, *lm.* -ki, *m.* хирлявий, -вого.
wątle слабко; тендітно. *Пор.* **wą-
tły**.

wątleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli
слабнути; (фізично — це) мар-
ніти.

wątlik *m., bot.* (*maxalis*) глевчак,
-ка.

wątłość *ż.* слабкість, -кості; тен-
дітність, -ності. *Пор.* **wątły**.

wątlusz, *lm.* -sze, *m., icht.* (*gadus
morhua*) дорш, тріска.

wątluszowate, -tych, *icht.* (*gadi-
dae*) трісківі, -вих.

wątły слабкий; (*про фізичний
стан — це*) тендітний.

wątor, -ru, (*częściej w lm.*) -ry,
-rów, *m., spec.* уторі, -рів.

wątnik *m., spec.* утірник.

wątpiciel, *lm.* -le, *m.* той, що сум-
нівається, скептик.

wątpić, -pię, -pisz, -pił (o kim,
o czym i w kogo, w co, *rzadko*
w kim, w czym) мати сумнів
(щодо ко́го, щодо чо́го), сумні-
ватися (в ко́му, в чо́му).

wątpliwość *ż.* 1) сума́нів, -ву; *nie
ulega* (*nie podlega*) *~ci*
не підлягає сума́нню, не викли-
кає сума́нню; *mieć ~ci co do
czego* мати сума́нни щодо чо́-
го; *rodać w ~* брати під сума́-
нів; 2) (*ненадійність*) сума́нів-
ність, -ності; *~ tej wiado-
mości* сума́нівність цієї звіст-
ки.

wątpliwy сума́нівний; *~wa* *wia-
domość* сума́нівна звістка.

wątroba *ż., anat.* печінка; *~* *rozm.*
mieć na ~bie (кого, со) гні-
ватися, таїти злість (на ко́го,
на що).

wątrobiany 1) печінковий; 2) (*пе-
рен. — про хвору на печінку,
дразливу людину*) жовчний.

wątrobowy *div.* **wątrobiany**.

wątróbka *ż.* печінка.

wąwozisty повний ущелин, ущє-
листий.

wąwóz, -wozu, *m.* ущелина, яр
(*род. яру*).

wąziuchno *pieszcz. div.* **wąziutko**.
wąziuchny *pieszcz. div.* **wąziutki**.

wąziusieńki 1) *пестл.* вузєсєнький;
2) (*зовсім вузький*) вузісінський.

wąziusieńko 1) вузєсєнько; 2) ву-
зісінько. *Пор.* **wąziusieńki**.

wąziuteńki *div.* **wąziusieńki**.

wąziuteńko *div.* **wąziusieńko**.

wąziutki *pieszcz.* вузєнький.

wąziutko *pieszcz.* вузєнько.

waż, **węza**, *lm.* **węże**, *m.* 1) зоол.
вуж, -жа; 2) (*в широкому зна-
ченні*) змія; 3) *тех.* шланг;
~ gumowy гу́мовий шланг;
~ pożarowy поже́жний (по-
жа́рний) шланг; *~* *meta-
lowy* змійовик, -ка; *~ ela-
styczny* гнучкий рука́в, -ва,
гнучка́ кишка.

wbić *div.* **wbijać**.

wbiegać, **wbiec**, -biegnę, -bieg-
niesz, -biegi вбіга́ти, вбі́гти, -бі-
жу́, -біжи́ш.

wbieżny *med.* (*intercurrents*) інтер-
курєнтний, випадко́вий.

wbijać, **wbić**, **wbiję**, **wbijesz**, **wbił**
вбива́ти, вбі́ти, -б'ю́, -б'є́ш;
~bijać pale вбива́ти па́лі; *пе-
рен. ~bijać w głowę* вбива́ти
в го́лову, втовма́чувати, -чую,
-чуєш; *~* *перен. ~bić komu
ćwieka w głowę* загну́ти
закарлю́чку ко́му; *zadać komu
головоло́мку; іст. ~bijać na
pal* саджа́ти на кіл; *~bić
oczy w ziemię* похню́пити-
ся, -плюся, -пи́шся, пону́ритися,
поту́питися; *перен. ~bić sobie
w głowę* забра́ти собі в го́-
лову.

w bok przst. вбік.

wbrew (кому, czemu) всу́переч
(ко́му, чо́му), про́ти (ко́го, чо́-
го); *~ oczekiwanіu* всу́-
переч очікува́нню, про́ти споді-
ва́ння; *~ mojej woli* про́ти
(міймо) моє́ї во́лі.

w bród przst. 1) вбрід; *przejsć
~* пере́йти (про́йти) вбрід; 2) *пе-
рен. u* величє́зній кільки́сті, вдо-
ста́ль; *mieć wszystko u* величє́з-
ній кільки́сті, ма́ти всьо́го вдо-
ста́ль.

wcale зовсім; *~ nie* зовсім ні.

wcedzać, wcedzić, -dzieć, -dzisz, -dził націджувати, -джую, -джуюєш, націдити, -джую, -диш, уціджувати, уцідити (до чого).

w celu (czego) przel. з метою.

wchłaniać, wchłonać, -nę, -niesz, -nął, -nęli поглинати, поглинути; *фізіол.* всмоктувати, -тує, всмоктати, -кче.

wchłonięcie n. поглинення; всмоктання. *Пор.* **wchłaniać.**

wchodowy вхідний; *drzwi* ~ **we** вхідні двері, -рэй.

wchodzić, -dzieć, -dzisz, -dził, wejść, wejść, wejdziesz, wszedł, weszli 1) входити, -джу, -диш, увійти (увійду, увійдеш); (*у приміщення — це*) заходити, зайти (зайду, зайдеш); **wchodzić** до рокоју входити (заходити) до кімнати (в кімнату); *proszę wejść* заходьте, будь ласка; *перен.* **wchodzić** в *wyszczaj* входити у звичай; *перен.* **wchodzić** *w szczegóły* jakiejś sprawy входити в деталі якоїсь справи; 2) (*нагору*) виходити, вийти, -йду, -йдеш, підніматися, піднятися, -німуся, -німешся; **wejść** *na drugie piętro* вийти (піднятися) на другий поверх; *у перен.* **wchodzić** *komu w drogę* ставати кому на дорозі; *перен.* *to nie wchodzi* в *rachubę* це не враховується, на це не зважається; *перен.* **weszło** *to* *w przysłowie* це стало приказкою; *перен.* **wejść** *w czyje położenie* зглянутися на чіє становище; *перен.* **wejść** *w dojrzałe lata* дійти дозрілого віку, дійти до зрілих літ; *юр.* **wejść** *w życie* набрати сили (чинності); *перен.* **wejść** *z kim w spółkę* вступити в спілку з ким.

wchód, -chodu, m. вхід (*род.* входу).

wciągać, wciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) втягати, втягувати, -гую, -гуєш, втягти, -гну, -гнеш, втягнути; (*ридину — це*)

всмоктувати, -тую, -туєш, всмоктати, -кчу, -кчеш, вбирати, увібрати (вберу, вбереш); (*притягати до участі — це*) залучати, залучити, -чу, -чиш; **~gnąć** *so na dach* втягти що на дах; *bibuła ~ga atrament* промокальний папір вбирає (всмоктує, втягає) чорнило; **~gnąć** *kogo do przedsiębiorstwa* залучити (втягти) когось до підприємства; **~gnąć** *w siebie powietrze* втягти в себе повітря; 2) (*одяг, зброю*) надівати, надіти, -діну, -дінеш, надягати, надягти, -гну, -гнеш, надягнути; (*взуття — звичайно*) взувати, взути, обувати, обуть; 3) (*вписувати*) вносити, -ношу, -носиш, внести, занести, занести; **~gać** *do księgi* вносити (заносити) в книжку; **~gać** *do rejestru* заносити в реєстр; *// ~ się* втягатися, втягуватися, втягтися, втягнутися.

w ciągu przym. протягом; **~ miesiąc** протягом місяця.

wciąż безупинно, безперервно, постійно, завжди.

wciekać, wciec, -cieknie (rzadziej -ciecze), -ciekl затікати, затекти, -тече (в що).

wcielać, wcielić, -lę, -lisz, -lił

1) втілювати, -люю, -люєш, втілити; **~lić** *w życie* втілити в життя; 2) (co do czego) приєднувати, -ную, -нуєш, приєднати (що до чого), вклучати, вклучити, -чу, -чиш (що в що); **~lić** *do dywizji* вклучити в дивізію; **~lić** *do swego państwa* приєднати до своєї держави; *// ~ się* втілюватися, втілитися.

wcielenie n. 1) втілення; 2) приєднання, вклучення; *// ~ się* втілення. *Пор.* **wcielać.**

wcielony 1) втілений; **~na** *społa* втілена чеснота, втілення доброчесності (чесноти); 2) приєднаний, вклучений. *Пор.* **wcielać.**

wcierać, wetrzeć, wetrę, wetrzesz, wtarł втирати, втерти, -тру, -треш.

wcięcie *n.* 1) надріз, -зу, зярубка; ~ на drzewie надріз (зярубка) на дереві; 2) *анат.* (*incisura*) вірізка; 3) *перен.* вузька талія; 4) *буд.* карб, -бу.

wcięty 1) вірізаний, врубаний; 2) до талії, в талію; *suknia* ~ta сукня до талії (в талію).

wcinać, wciąć, wetnę, wetniesz, wciął, wcięli 1) візувати, -зую, -зуеш, візати, -ріжу, -ріжеш, врубувати, -бую, -буеш, врубати; 2) (*лише недокон.*) (*жарт.*— *z'ładu*) лопати, тріскати.

wciskać, wcisnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli тискати, втіскувати, -кую, -куеш, втіснути, впахати, впахати і ввпахати, впахнути і ввпахнути; *перен.* ~снаć кому со w głębie впахнути (втіснути) кому що в руку (в руку); ~снаć do worka ввпахати (втіснути) до мішка; *♦* ~снаć karełusa na głowę натягнути (насунути) капелюх на голову; //~ się втіскуватися, втіснутися, впахатися, впахнутися, ввпахатися, ввпахнутися, вввпахнутися.

wciśnienie *n. див.* **wciśnięcie**.

wciśnięcie *n.* втіснення.

wciśnięty втіснений, втіснений, ввпахнутий.

w cwał przst. галопом.

w czambuł przst. всіх загалом; *♦* **wyciąć** ~ вірізати впень.

w czas przst. вчас, вчасно, впору.

wczasowicz, lm. -cze, m. відпочиваючий, -чого, відпочивальник (*на канікулах, в санаторії тощо*).

wczasowisko *n.* місце відпочинку; будинок відпочинку.

wczasowy канікулярний; *szkolne obozu* ~we канікулярні шкільні табори, -рів.

wczasu, -sów, bhp. відпочинок, -нку, спочинок (*на дозвіллі*); ~letnie літній відпочинок; *♦ fundusz* ~sów pracow-

nicznych відпускний фонд працівників.

wczepiać się, wczepić się, -pię, -pisz, -pił чіплятися, учепитися, -плюся, -пишся.

wczesny ранній; o ~nej godzinie в ранній годині; ~ne owoce ранні фрукти, -тив; ~nym rankiem раннім ранком; ~na zima рання (скора) зима.

wczesnie рано; ~śniej czy później раніше чи пізніше; przujść za ~ прийти надто рано.

wczesniuchno *pieszcz. див.* **wczesniutko**.

wczesniuchny *pieszcz. див.* **wczesniutki**.

wczesniuteńki 1) *пестл.* ранесенький; 2) (*зовсім ранній*) ранісінський.

wczesniuteńko 1) ранесенько; 2) ранісінко. *Пор.* **wczesniuteńki**.

wczesniutki *pieszcz.* раненький.

wczesniutko *pieszcz.* раненько.

w części przst. почасті.

wczolgiwać się, -guję, -gujesz, -giwał, wczolgać się вповзати, вповзті.

wczolgnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **wczolgiwać się**.

wczora *див.* **wczoraj**.

wczoraj вчора; ~ wieczorem вчора увечері; od ~ від (з) учорашнього дня, від учора.

wczorajszy вчорашній; *♦ розм.* szukać ~szego dnia шукати торішнього снігу.

wczuwać się, wczuć się, -czuję, -czujesz, -czuł (w co) вникати, вникнути, вживатися, вжитися, -живуся, -живешся, входити, -джу, -диш, уййті, -війдү, -війдеш (в що).

w czwórnasób przst. 1) вчотирьох; 2) в чотири рази, вчетверо.

wczytywać się, -tuję, -tujesz, -tywał, wczytać się вчитуватися, -туюся, -туєшся, вчитатися.

wćwiczyć się, -czę, -czysz, -czył набити руку (до чого, в чому),

наламáтися (до чо́го), набу́ти
впра́вності (в чо́му), втягну́тися
(в що), привчи́тися (до чо́го).

wdać się *див.* **wdawać się.**

w dal *przst.* вдалину́, в дале-
чінь.

w dali *przst.* вдалині, в далечині,
в дáleчі.

wdarcie się *n.* втoргнення; ~ *do*
cu d z e g o d o t u втoргнення
до чужої хати.

wdawać się, -daje, -dajesz, -dawał,
wdać się 1) втруча́тися, втру-
титися (втручу́ся, втрути́шся),
вмішуватися, -шуюся, -шуєшся,
вміша́тися, встра́ювати, встра́ти
(встра́ю, встра́неш); ~ **dać się**
nie w s w o j e r z e c z y вміша́-
тися (втру́титися, встра́ти) не
у свої справи; (*п уск ат и с я*
в щ о) вдава́тися, -даю́ся, -да-
єшся, вда́тися, -да́мся, -даси́ся;
~ **dać się** *w g o z t o w e* вда́ти-
ся в розмову; ~ **dać się** *w i n t e r e s y*
вда́тися в махінації; 2) (*z k i m*)
зв'язува́тися, -зую́ся, -зуєшся,
зв'яза́тися, -в'яжу́ся, -в'яже-
шся; ~ **dać się** *z p i s r o p i a m i*
зв'яза́тися з ле́дарями;
води́тися, -джу́ся, -ди́шся
(з ким) (*лише недокон.*); 3) (*w k o g o*)
(*лише докон.*) вда́ти-
ся (в ко́го), уроди́тися, -джу́-
ся, -ди́шся (в ко́го); ~ **dać się**
w o j s c a вда́тися (уроди́тися)
в ба́тька.

wdać *див.* **wdymać.**

wdech, -chu, m. вдиха́ння.

wdechowу вдиха́льний.

wdepnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
(*w s o*) 1) наступи́ти, -плю́,
-пиш (на що); 2) *розм.* вско́чи-
ти в ха́лепу.

wdeptywać, -tuje, -tujesz, -tywał,
wdeptać, -pczę, -pczesz (*r z a d z i e j*
p c e s z), -ptał вто́птувати,
-тую, -туєш, вто́пта́ти, -пчу́,
-пчеш.

wdmuchiwać, wdmuchnąć, -nę,
-niesz, -nął, -nęli вдува́ти, вду́-
нути, вду́ти (-ду́ю, -ду́єш *i* -дму,
-дмеш).

w dole *przst.* внизу́.

w domu *przst.* вдо́ма, до́ма.

wdowa *ж.* вдова́; вдови́ця (*заст.*).

wdowi вдові́ний, вдові́чий.

wdowiec, -wca, lm. -wcu, m. вді-
вець, -вця́.

wdowieć, -wieje, -wiejesz, -wiał,
-wieli вдові́ти; (*про жінок —*
ще) вдовува́ти, -вую́, -ву́єш.

wdowieństwo *n.* вді́вство.

wdowunia *ж., pieszcz.* вдіво́нька.

w dół *przst.* вниз.

wdówka *ж., pieszcz., żart.* вдові́ч-
ка; *жарт.* s ł o m i a n a ~ со-
ло́м'яна вдові́чка.

wdrabiać, wdrobić, -bię, -bisz, -bił
(*w s o*) криши́ти, -шу́, -шиш, на-
криши́ти (до чо́го).

**wdrapywać się, -puje, -pujesz, -py-
wał, wdrapać się, -pię, -piesz,**
-pał видира́тися, видерти́ся
i відратися, -деру́ся, -дерешся;
~ **pać się** *na g ó r e* видерти́ся
(відратися) на го́ру.

wdrażać, wdrożyć, -że, -żysz, -żył
1) (*k o g o d o c z e g o*) привча́ти,
привчи́ти (ко́го до чо́го);
~ **drażać** *k o g o d o p o r z a d k u*
привча́ти ко́го до поря́дку;
2) *юр.* почина́ти, почáти, -чну́,
-чнеш; ~ **drożyć** *p o s t e r o w a n i e*
s a d o w e почáти (розн-
пáти) судовий розгля́д; // ~ **się**
(*d o c z e g o*) привча́тися, приви-
чти́ся; (*о с в о ю в а т и с я — щ е*) при-
звича́юватися, -чаю́юся, -чаю́єш-
ся, призвича́тися (до чо́го);
~ **drożyć się** *d o p o w e g o s p o s o b u*
зжы́а призвича́тися до
но́вого спо́сoбу житт́я.

wdrobić *див.* **wdrabiać.**

wdrożyć *див.* **wdrażać.**

w dwóch *nasób* подвійно.

wdychać вдиха́ти.

wdymać, wdać, wedmę, wedmiesz,
wdął, wdęli вдува́ти, вду́ти
(-ду́ю, -ду́єш *i* -дму, -дмеш),
вду́нути.

wdziać *див.* **wdziwać.**

wdzianko *n., pot.* бoяг, -гу.

wdzierać się, wdrzeć się, wedrę,
wedrzesz, wdarł вдира́тися, вде́р-
тися, -ру́ся, -ре́шся, втoргáтися,
втoргну́тися; ~ **rać się** *d o c z y*

ich tajemnic вторгáтися в чиї таємниці.

wdziwacъ, wdзиаć, -dzieje, -dziejesz, -dział, -dzieli надягáти, надягті, -гнў, -гнеш, надягнўти, надівáти, надіти, -дїну, -дїнеш, вдягáти, вдягті, вдягнўти.

wdzięcznie I вдя́чно.

wdzięcznie II мило, приємно.

wdzięcnosъ ж. вдя́чність, -ності; *przez* ~ для кого з вдя́чності до ко́го; \diamond *czuć* (жy-wić) ~ для кого б́ути вдя́чним кому́.

wdzięcny I вдя́чний; *jestem* tu ~ я вдя́чний йому́; *перен.* ~ *ne* *zadanie* вдя́чне завда́ння; *перен.* ~ *zawód* вдя́чний фак, -ху.

wdzięcny II мїлий, приємний; ~ *głos* мїлий (приємний) го́лос, -су.

wdzięczyć się, -czę, -czysz, -czył (do kogo, do czego) 1) ла́щитися, підла́щуватися, -щуюся, -щуєшся; 2) (*про жінок*) мані́ритися.

wdzięk, -ku, m. прина́дність, -ності, чарівність; (*в руках* — *ще*) гра́ція.

weba ж., *tkac.* голла́ндське полотно́.

webowy з голла́ндського полотна́.

webnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli (w co) влі́зти, залі́зти (в що); ~ *w długі* залі́зти в борги́.

wecować, -cuję, -cujesz, -cował *przest.* гостри́ти, -рю́, -риш; (*на точилі* — *ще*) точи́ти, -чу́, -чиш; \diamond *перен.* ~ *o zogem* ляпати язиком.

wedeta ж., *wojs.* кавале́рійський пост, -та́.

wedle przyim. 1) *заст.* ко́ло, бі́ля; 2) *див.* **według**; \diamond *прик.* ~ *stawu grobla* по синку́ ша́пка, по Са́вці сві́тка.

według przyim. 1) (kogo, czego) за; ~ *abecadła* за а́збукою, за алфа́вітом; ~ *moich obserwacji* за мої́ми спостере́женнями; *od każdego* ~ *jego zdolności, każde*

mu ~ *jego* пра́су від ко́жного за його́ здібностями, ко́жному за його́ пра́цею; ~ *ostatniej* мо́ду за оста́нньою мо́дою; *rochodzenie* *człowieka* ~ *Engelsa*... похóдження лю́дини за Е́нгельсом...; *sztuka* ~ *powieści* *Tolstoja* п'є́са за ромáном Толсто́го; ~ *tego wzogu* за цим зразко́м (взі́рцем); 2) (*czego*) згі́дно (з чим), відпо́відно (до чо́го), за (*з ору́дним*); ~ *kompikatu* за (згі́дно з) по́відомленням; ~ *prawa* за (згі́дно з) зако́ном; ~ *rozkazu* згі́дно з на́казом, відпо́відно до на́казу; (*рі́дше*) на (*із зна́хідним*), по (*з місцевим*); ~ *tego zdania* на мою́ думку, на мій по́гляд; ~ *mnie* по-мо́єму; ~ *możliwości* по-можли́вості, по змо́зі; \diamond *pracować* ~ *sił* пра́цюва́ти в мі́ру сил.

we *dnie i w nocy* *przst.* де́нь і ніч.

wedrzeć się *див.* **wdzierać się**.

we *dwoje* *przst.* 1) вдво́х; і́ść ~ іти́ вдво́х; 2) (*на дві частини*) попола́м, на́впіл; *złożyć list* ~ скла́сти лист попола́м (на́впіл).

vegetacja ж. 1) *бот.* вегета́ція; 2) (*перен.* — *про людей*) живо́тіння.

vegetacyjny *бот.* вегета́ційний.

vegetarianin, lm. -*ganie, -ganie, m.* вегетари́анець, -нця.

vegetarianizm, -mu, m. вегетари́анство.

vegetariański вегетари́анський.

vegetatywny *biol.* вегета́тивний.

vegetować, -tuje, -tujesz, -tował 1) *бот.* зроста́ти; 2) (*перен.* — *про людину*) живо́тити.

wegnać *див.* **wganiać**.

wehikuł, -lu, m., przest. повóзка.

wejrzenie *див.* **wglądać**.

wejrzenie n. 1) по́гляд, -ду; *z pierwszego* по́гляду з пе́ршого по́гляду; *na pierwsze* ~ на пе́рший по́гляд;

2) (w co) вникання (в що);
 3) *мед. (habitus)* вигляд, -ду;
 ~ *suchotnicze* сухотний
 вигляд.
wejście *n.* вхід (род. входу);
 ~ *wzbronione* вхід заборонений.
wejściowy вхідний; *brama ~wa*
 вхідна брама, вхідні ворота,
 -ріт.
wejściówka *ż.*, *pot.* вхідний кви-
 ток (білет).
wejść *див. wchodzić.*
weksel I, -*slu a. -sla, lm. -sle,*
m., handl. бексель; ~ *długoterminowy* довготермінівий
 (довгостроковий) бексель; ~
krótkoterminowy корот-
 котермінівий (короткостроко-
 вий) бексель; *oddać ~ do*
protestu опротестувати бе-
 ксель; *spłacić ~* оплатити
 бексель; *wystawić ~* дати
 бексель; *z ugotować ~* жириру-
 вати бексель.
weksel II, -*sla, lm. -sle, m., kol.*
 стрілка.
wekslarski *handl.* банкірський.
**wekslarz, lm. -rze, m., handl. бан-
 кір, -ра.
wekslować I, -*luje, -lujesz, -lował*
handl. вимінювати асигнати на
 готівку.
wekslować II, -*luje, -lujesz, -lował*
 1) *зал.* переводити стрілку;
 2) *перен.* міняти курс.
wekslowy бексельний; *kurs ~*
 бексельний курс, -су; *prawo ~we*
 бексельне право.
wektor *m., mat.* вектор, -ра.
wektorialny *mat.* векторіальний.
wektorowy *mat.* векторний.
**welbot, -tu, m., -tor. вельбót.
welin, -nu, m., spec. велень, -ні.
welinowy *spec.* веленьовий; *pa-
 pier ~* веленьовий папір, -пе-
 ру.
welocyped, -du, m., przest. велоси-
 пед.
welocypedowy *przest.* велосипед-
 ний.
welocypedysta, -sty, lm. -ści, m.,
przest. велосипедист.****

welocypedystka *ż., przest.* велоси-
 педистка.
welon, -nu, m. серпанок, -нку.
welonik *m., zdr.* серпаночок, -чка.
welwet, -tu, m., tkac. вельвет, -ту.
welna *ż.* шерсть, -ті; (*овеча, коз-
 ляча — звичайно*) вівна; *spec.*
 ~ *czesankowa* камвольна
 вівна (шерсть); ~ *sukien-
 nicza* суконна вівна (шерсть);
przędzalnia ~ny пря-
 дильня вівни (шерсті).
welniak *m.* шерстяне (вовняне)
 плаття.
welnianka *ż., bot. (erriophorum)* пу-
 хівка.
welniany шерстяний; вовняний;
rońszochy ~ne вовняні
 (шерстяні) панчохи, -чіх; *prze-
 mysł ~* вовняна (шерстяна)
 промисловість, -вості. *Пор.*
welna.
welniarski *tkac.* шаповальський.
welniarstwo *n.* вовняне (шерстя-
 не) виробництво.
welniarz, lm. -rze, m. 1) *текст.* ша-
 поваль; 2) продавець вівни
 (шерсті).
welniasty *див. welnisty.*
welnica *ż., bot. див. welnianka.*
welnisty шерстистий; вовнистий;
 ~ *ta owsa* вовниста вівця;
 ~ *peren. ~te chmury* куче-
 ряві хмари (род. хмар). *Пор.*
welna.
welnodajny *spec.* шерстеносний.
welnonośny *spec. див. welnodajny.*
wemknąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli
 прослизнути, прокрастися, -кра-
 дуся, -крадешся.
wena *ż. 1)* *анат.* вена; 2) *перен.*
 хист, -ту; ~ *poetycka* по-
 етичний хист.
wendeta *ż.* вендета.
Wenecja *ż.* Венеція.
wenecjanin, lm. -cjanie, -cjan, m.
hist. венеціанець, -нця.
wenecjanka *ż.* венеціанка.
wenecki венеціанський, венецій-
 ський; венецький (*заст.*); ~ *kie-
 okno* венеціанське вікно.
Wenera *ż., astr., mit.* Венера.

weneria *ż.*, *med.* венерична хвороба.

wenerolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.*, *med.* венеролог.

wenerować, -ruję, -rujesz, -rował *przest.* поважати.

weneryczny *med.* венеричний.

wenta *ż.* благодійний (добродійний) базар, -ру.

wentyl, *lm.* -le, *m.*, *tech.*, *muz.* вентиль.

wentylacja *ż.* вентиляція.

wentylacyjny вентиляційний; *gprn.* chodnik ~ вентиляційний штрек, -ку.

wentylator *m.* вентилятор, -ра.

wentylatornia *ż.* вентиляційний цех, -ху.

wentylować, -luję, -lujesz, -lował вентилявати, -люю, -люєш.

weń (*w niego*) в нього; wetknął ~ miecz встроїв в нього меч.

wepchać *dok. div.* wpychać.

wepchnąć *div.* wpychać.

weprzeć *div.* wpierać.

weranda *ż.* веранда.

werandować, -duję, -dujesz, -dował пересіджувати на веранді.

weratryna *ż.*, *chem.* вератрін, -ну.

werbalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* говорун, -на, балакун, базика.

werbalizm, -mu, *m.* багатослівність, -ності.

werbalny вербальний; *dupl.* nota ~ на вербальна нота.

werbel, -bla, *lm.* -ble, *m.* 1) барабан; 2) барабанний дроб, -бу.

werbena *ż.*, *bot.* вербена.

werbenowy *bot.* вербеновий.

werbować, -buję, -bujesz, -bował вербувати, -бую, -буєш; *перен.* ~ przujasić вербувати приятелів.

werbowniczy *div.* werbunkowy.

werbownik, *lm.* -су, *m.*, *wojs.* вербувальник.

werbunek, -nku, *m.*, *wojs.* вербовка, вербування.

werbunkowy вербувальний.

werdykt, -tu, *m.* вердикт, -ту.

werk, -ku, *m.*, *przen. div.* mechanizm.

werkmajster, -tra, *lm.* -trowie *a.* -trzy, *m.* керівник майстерні.

werkmistrz, *lm.* -rzowie, *rzadziej* -rze, *m.* керівник майстерні; старший майстер, -тра.

wermut, -tu, *m.* вермут, -ту.

werniks, -su, *m.*, *przest.* лак, -ку.

werniksować, -suje, -sujesz, -sował *przest.* лакувати, -кую, -куєш.

werniksowanie *n.*, *przest.* лакування.

wernisaż, -żu, *lm.* -że, *m.*, *szt.* вернісаж, -жу.

weronal, -lu, *m.*, *farm.* веронал, -лу.

Weronika Вероніка.

weronika *ż.*, *bot.* вероніка.

werrotypia *ż.*, *spec.* склографія.

Wersal, -lu, *m.* Версаль.

wersalik *m.*, *druk.* ініціал.

wersal, -lu, *m.*, *druk. div.* wersalik.

werset, -tu, *m.* 1) вірш; (*церк.* — абзац тексту) стих, -ха.

wersja *ż.* версія.

wersyfikacja *ż.* версифікація.

wersyfikacyjny версифікаційний.

wersyfikator, *lm.* -rzy, *m.* версифікатор, -ра.

wertep, -pu, *m.* вертєп, -пу.

wertować, -tuję, -tujesz, -tował 1) перегортати (*y книжці*); 2) *перен.* переглядати; ~ bibliotekę переглядати бібліотеку.

wertykalnie *div.* pionowo.

wertykalny *div.* pionowy.

werwa *ż.* záпaл, -лу, záхват, -ту; grać z ~wą грати з záпалом.

werwena *ż.*, *bot. div.* werbena.

werwenowy *bot. div.* werbenowy.

weryfikacja *ż.* верифікація, свідчення, підтвердження справжності.

weryfikować, -kuje, -kujesz, -kował підтверджувати справжність.

werysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szt.*, *lit.* веріст.

weryzm, -mu, *m.*, *szt.*, *lit.* верізм, -му.

werznąć *div.* wrzynać.

werznięcie *n.* врѣзка.

wesele *n.* 1) весілля; sprawić ~ sprawiti весілля; 2) заст. радість, -дості.

weselić, -ię, -lisz, -lii веселіти, звеселяти; // ~ się веселітися, звеселятися.

weselisko *n.*, *zgr.*, *pot.* весілля.

weselnik, *lm.* -су, *m.* учасник весілля, весільний гість (*pod. gości*).

weselny весільний; orszak ~ весільний поїзд.

wesoluchno *pieszcz. div.* wesolutko.

wesoluchny *pieszcz. div.* wesolutki.

wesoluteńki 1) *pestl.* веселенький; 2) (*дуже веселий*) веселісінький.

wesoluteńko 1) веселенько; 2) веселісінько. *Por.* wesoluteńki.

wesolutki *pieszcz.* веселенький.

wesolutko *pieszcz.* веселенько.

wesołek, -lka, *lm.* -lkowie, *m.* весельчак, -ка, веселун, -на.

wesoło *w.* весело.

wesołość *ż.* веселість, -лості.

wesoły *w.* веселий.

wesół *predyk. div.* wesoly.

wespół (*z kim, z czym*) спільно, разом (*z ким, з чим*).

wesprzeć *div.* wspierać.

wessać *div.* wsysać.

westalka *ż.*, *rel. hist.*, *przen.* весталка.

westchnąć *div.* wzdychać.

westchnienie *n.* зітхання.

Westfalczyk, *lm.* -су, *m.* мешканець Вестфалії.

Westfalia *ż.* Вестфалія.

Westfalka *ż.* мешканка Вестфалії.

westfalski вестфальський.

westybul, -lu, *lm.* -le, *m.* вестибюль.

wesz, wszy, *ż.* воша; ◇ *ent.* ~ roślinna (*aphis*) попелиця.

weszka *ż.*, *zdr.* вошка.

wet: oddawać ~ за ~ відплачувати тим самим (тією самою монетою).

weteran, *lm.* -ni, *m.* ветеран.

weteranka *ż.* (*про жінку*) ветеран.

weterański який (що) стосується ветерана; (*у контексті*) ветерана тощо; mundur ~ мундир ветерана.

weterynaria *ż.* ветеринарія.

weterynarski ветеринарний.

weterynaryjny ветеринарний.

weterynarz, *lm.* -rze, *m.* ветеринар, -ра, ветеринарний лікар (*ветлікар*).

wetkać *dok. div.* wtykać.

wetknać *div.* wtykać.

weto *n.* віто (*невідм.*); założyć (*postawić*) ~ покласти віто.

wetować, -tuję, -tujesz, -tował

1) заст. відплачувати тим самим (тією самою монетою); 2) винагороджувати втрату; 3) класти віто.

wetrzeć *div.* wcierać.

wety, -tów, *blp.* десерт, -ту.

wewlekać, wewlec, -włokę, -wleczesz, -włókt, -wlekli втягати, втягувати, -гую, -гуеш, втягті, -гнų, -гнеш, втягнути.

wewnatrz всередині; ~ domu всередині дому.

wewnatrzałomowy *chem.* внутрішньоатомний; energia ~wa внутрішньоатомна енергія.

wewnatrzzjadrowy внутрішньоядровий, внутрішньоядерний.

wewnatrzkomórkowy *biol. (intercellularis)* міжклітинний.

wewnatrzpartyjny внутріпартійний, внутрішньопартійний; demokracja ~na внутрішньопартійна демократія.

wewnętrznie внутрішньо.

wewnętrzny внутрішній; chOROBA ~na внутрішня хвороба; handel ~ny внутрішня торгівля; lekarstwo do użytku ~nego внутрішні ліки, -ків; ~na strona budynku внутрішня сторона будинку; wartość ~na внутрішня вартість, -тості; ◇ wojna ~na громадянська війна.

wezbrać *div.* wzbierać.

wezbranie *n.* піднісання воді в річці; ◇ ~ wód повідь, -воді, повинь, -вені.

wezgłowie *n.* узголо[і]в'я; (підше) подушка; ◇ u ~wia в головах.

wezgłówek, -wka, *m.* див. wezgłowie.

we znaki: dać się komu ~ да́тися взна́ки ко́му, допекти́ ко́му.

Wezuwiusz *m.* Везу́вій, -вію.

wezwać див. wzywać.

wezwanie *n.* 1) ви́клик, -ку; ~ do sądu ви́клик у суд; 2) (нублічне звернення до мас) за́клик, -ку; (в письмовій формі — зви́чайно) відозва; ◇ церк. kościół pod ~niem św. Mi-kołaja цер́ква св. Мико́лі.

wezykatoria *ż.*, *med. przest.* на-ривний пла́стир, -ру.

wezyr, *lm.* -gowie, *m.*, *hist.* візі́р, -ра.

węzreć się див. wżerać się.

węch, -chu, *m.* нюх, -ху; *перен.* mieć dobrу ~ ма́ти до́брий нюх.

węchowy нюховий.

węda *ż.*, *ryb.* див. wędka.

wędka *ż.*, *ryb.* вудка; па ~kę rybu łowić лови́ти ри́бу вуд-кою, вудити, -джу, -диш; *перен.* dać się złowić па ~kę попа́сти на гачо́к (в па́ст-ку).

wędkarz, *lm.* -rze, *m.*, *ryb.* вуды́ль-ник.

wędkować, -kuje, -kujesz, -kował *ryb.* вудити, -джу, -диш; нади-ти, -джу, -диш (підше).

wędkowanie *n.*, *ryb.* вудіння; на-ді́ння. *Пор.* wędkować.

wędlina, (częściej w *lm.*) -liny, -lin, *ż.* ковбасні ви́роби, -бів; копче́ння (розм.).

wędliniarka *ż.* ковбасниця.

wędliniarnia *ż.* 1) ковбасна, -но́ї; 2) ковбасна фа́брика.

wędliniarstwo *n.* ковбасне ви́роб-ництво.

wędliniarz, *lm.* -rze, *m.* ковбасник.

wędlinka *ż.*, *pieszcz.* див. wędlina.

wędlisko *n.* *ryb.* вудлище.

wędrować, -ruje, -rujesz, -rował мандрува́ти, -ру́ю, -ру́еш; ван-друва́ти (підше).

wędrawiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* ман-дріве́ць, -рі́вця, мандрі́вник, -рі́вника; вандрі́вець, вандрі́в-нік. *Пор.* wędrować.

wędrawnica *ż.* мандрі́вни́ця; ван-дрі́вни́ця. *Пор.* wędrować.

wędrawniczy мандрі́вни́цький, ман-дрі́вни́чий.

wędrawnik, *lm.* -nicy, *m.* див. wędrawiec.

wędrawny мандрі́вни́й, мандру́ю-чий; kramarz ~пу мандрі́в-ни́й торго́вець, -вця; ◇ ptaki ~ne перелі́тні птахи, -хів.

wędrówka *ż.* мандрі́вка; вандрі́-ка; (тривала) ма́ндри, -рі́в; ◇ *іст.* ~ ludów переселе́ння на-ро́дів. *Пор.* wędrować.

wędzarnia *ż.* 1) копті́льня, коп-ті́льний заво́д, -ду; 2) *жарт.* кури́льна кімна́та.

wędzarnictwo *n.* копті́льне ви́роб-ництво.

wędenie *n.* ко́пчення.

wędzić I, -dzę, -dzisz, -dził (*м'ясо, рибу тощо*) копті́ти, -пчу́, -пти́ш; //~się проко́пчувати́ся, -чую́ся, -чу́ється.

wędzić II, -dzę, -dzisz, -dził *ryb.* вудити, -джу, -диш.

węzidło *n.* вуды́ло; ◇ *перен.* za-łożycь ко́му ~ прибо́ркати (загнузда́ти) ко́го, взя́ти ко́го в шори́.

węzidłowy вуды́льний.

węzigrosz, *lm.* -sze, *m.*, *pot.* скна́ра.

węzisko *n.* див. wędlisko.

węzonka *ż.* (копче́не сви́няче м'я-со) груди́нка, корей́ка; копчо́нка (розм.).

węzony копче́ний.

węgiel, -gla, *lm.* -gle, *m.* 1) вугі́ль, -гля; *зб.* вугі́лля; ~ aktywowany активізо́ване вугі́лля; ~ brunatny бу́ре вугі́лля; ~ chudy пі́сне вугі́лля; szary jak ~ чо́рний як вугі́ль; ~ drzewny дере́вне вугі́лля; ~ kamienny ка-

м'яне вугілля; ~ koksujaścu коксівне вугілля; kopalnia ~gla кам'яновугільна копальня (шахта); ~ łupkowy сланцюве вугілля; gysunek ~glem рисунок вуглем; skład ~gla склад вугілля; 2) хім. вуглець, -цю; dwutlenek ~gla двоокис вуглецю, вуглекислий газ, -зу; *прик.* siedzieć, jak na rozżarzonych ~glach сидіти, як на жару; spalić się na ~ обвуглитися; (зовсім) згоріти, вигоріти дотла.

węgielek, -lka, m., zdr. вуглик; (розжарений — ще) жарина, жарінка.

węgielnia ż. див. węglarnia.

węgielnica ż., tech. косінець, -нця, ёкер, -ра; ~ ruchoma пересувний косінець (ёкер).

węgielnik m. наріжний камінь, -меня.

węgielny 1) наріжний; перен. kamień ~ наріжний камінь, -меня; 2) мат. заст. кутовий; 3) (рідко) див. węglowy.

węgiel, -gla, m. 1) (будинку, вулиці тощо) piś (род. рогу); вугіл, -гла (рідко); 2) мат. заст. кут, -та.

Węgiel, -gra, lm. -grzy, m. угорець, -рця.

węgiel, -gra, m., med., wet. див. wagr.

Węgierka ż. угорка.

węgierka ż. 1) (про танець, одяг) венгерка; 2) сад. угорка; венгерка (рідше).

Węgierska Republika Ludowa Угорська Народна Республіка.

węgierski угорський; wino ~kie угорське, -кого, венгерське.

węgierszczyzna ż. все, що угорське (мова, звичаї, товари тощо).

węglan, -nu, m., chem., min. вуглекислота, карбонат, -ту.

węglany див. węglowy.

węglarka I ż. вуглярка.

węglarka II ż. вагон на вугілля.

węglarnia ż. вуглесклад, -ду. *

węglarski який (що) стосується вуглярá; (у контексті) вуглярá тощо; rzemiosło ~kie ремесло вуглярá.

węglarstwo n. вуглярство.

węglarz, lm. -rze, m. 1) вугляр, -ра; 2) (що возить вугілля) вуглевóz.

węglasty вугластий, кута́стий.

węgleć, -leje, -la! перетворюватися на(y) вугіль.

węglić перетворювати на(y) вугіль; //~się див. węgleć.

węglik m. 1) хім. вуглець, -цю; 2) зменш. див. węgielek.

węglisty 1) хім. вуглистий; 2) перен. чорний, як вугіль.

węglobłyśk, -ku, m., min. див. węglowiec.

węglonośny gór. вугленосний.

węglowiec, -wca, m., min. антрацит, -ту.

węglowodan, -nu, m., chem. вуглевód, -ду.

węglowodór, -doru, m., chem. вуглевóдень, -дню.

węglowy вугільний, вугляний; хім. kwas ~wy вугільна кислота, вуглекислота; zagłębienie ~we вугільний (вугляний) басейн, -ну.

węglówka ż., el. електрична лампочка з вугільною ниткою.

węgloszowate, -tych, bot. (haloragidaceae) столи́сникові, -вих.

węglowy archit. 1) (про внутрішній кут) кутовий; 2) (про зовнішній piś) наріжний.

węgorek, -rka, m., zdr., pieszcz., icht. вугреня́, -ня́ти.

węgorz, lm. -rze, m., icht. вугóр, -гра.

węgorzowate, -tych, icht. вугрува́ті, -тих.

węgorzowy icht. вугро́вий.

węgorzyk m., zdr., pieszcz., icht. див. węgorek.

węgrować, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli покрива́тися вугра́ми.

węgrowaty вугрува́тий.

Węgry, -gier, bhp. Уго́рщина.

Węgrzyn bhm., m., przest. див. Węgiel.

węgrzyn *m.* угорське вино, угорське, -кого, венгерське.

Węgrzynka *ż.*, *przest. див.* **Węgiełka**.

wężyć, -szę, -szysz, -szył *пронюхувати*, -нюхую, -нюхуеш.

węzeł, -zła, *m.* 1) *в'узол*, -зла; *міф.*, *перен.* ~ *gordyjski* гордіїв *в'узол*; ~ *kolejowy* залізничний *в'узол*; *перен.* *rozwiązać* ~ розв'язати *в'узол*; *przeciąć* ~ *gordyjski* розтяти гордіїв *в'узол*; 2) *літ.* зав'язка; ~ *dramatyczny* зав'язка *p'єси*; 3) *(w'язani речи)* клўнок, -нка; 4) *мор.* *в'узол*, -зла.

węzelek -lka, *m.*, *zdr.* 1) *в'узли*к, -ка; 2) *клўночок*, -чка. *Пор.* **węzeł** 1, 3.

węzelkowaty *див.* **węzelkowy**.

węzelkowy *вузликуватий*; *♂ анат.* *szew* ~ (*sutura nodosa*) *вузлуватий шов* (*род. шва*).

węzina *ż.* *вузьке місце*.

węzłowac, -luje, -lujesz, -lował 1) *робити вузли*; 2) *перен.* *плўтати*.

węzłowato: *krótko a* ~ *krótko* й *стісло*.

węzłowatość *ż.* *вузлуватість*, -тості.

węzłowaty 1) *вузлуватий*, *вузлістий*; 2) *перен.* *стіслий*; *krótko a* ~ *ta* *odpowiedź* *коротка і стісла відповідь*, -ді.

węzłowy *вузловий*; *punkt* ~ *wy* *вузловий пункт*, -ту, *зал.* *stacja* ~ *wa* *вузлова станція*.

węzłasty *див.* **węzłowaty** 1.

węże, -żęcia, *lm.* -żęta, -żąt, *n.*, *zdr.* *вужа*, -жати.

węzować, -żuje, -żujesz, -żował *звиватись* (*вїтись*) *вужем* (*змією*).

węzowato *змісто*, *зміясто*.

węzowaty 1) *змієвідний*, *змієподібний*; 2) *перен.* *змієстий*, *зміястий*; *guch u* ~ *te* *змієсті* (*зміясті*) *рўхи*, -хив.

wężowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *min.* *див.* **wężownik**.

wężownica *ż.* 1) *звївиста лінія*; 2) *тех. див.* *chłodnica* 1.

wężownik *m.*, *tech.*, *min.*, *bot.* *зміїовник*, -ка.

Wężownik *m.*, *astr.* *Змієносець*, -ця.

wężowy *зміїний*, *гадючий*.

wężu *див.* **wężowy**.

wężyk *m.* 1) *перен.* *звївина*, *закрут*, -ту; (*rićki* — *це*) *коліно*; 2) *друк.* *хвиляста лінія*; *podkreślić* ~ *kiem* *підкреслити хвилястою лінією*; 3) *фот.* *фототрїбик*; 4) *зменш.*, *зоол.* *вужак*, -ка.

wężykować, -kuje, -kujesz, -kował *див.* **wężować**.

wężykowaty *звїivistий*, *покрўчений*, *хвилястий*; *linia* ~ *ta* *звїивиста* (*хвиляста*) *лінія*.

wężykowy *див.* **wężykowaty**.

wężymord, -du, *m.*, *bot.* (*scorzonera*) *скорцїонера*.

wężysko *n.*, *zgr.* *вужака*.

wężyzna *ż.* *див.* **węzina**.

wg *skr. див.* **według**.

wganiać, **wegnać** *заганяти*, *загнати* (*зажену*, *заженеш*); **wganiać** *bydło* *до* *stajni* *заганяти худобу до стайні*; *перен.* **wegnać** *kogo do grobu* *загнати в могїлу когю*.

wgapić *się*, -pię, -pisz, -pił (*w kogo, w co*) *posp.* *втўпитися очїма* (*в когю, в що*).

wgapienie *się* *n.* (*w kogo, w co*), *posp.* *втўплення очей* (*в когю, в що*).

wgarniać, **wgarnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *згортати*, *згорнути* (*до середини*).

wgartywać, -tuje, -tujesz, -tywał *niedok. див.* **wgarniać**.

wgiąć *див.* **wginać**.

wgięcie *n.* *вгин*, -ну.

wgięty *угнўтий*, *увїгнўтий*.

wginać, **wgiąć**, **wegnę**, **wegniesz**, **wgiął**, **wgięli** *вгинати*, *вгнути*, *увїгнути*.

wgląd: *mieć* ~ *w co a*) *мати нагляд над чим*; б) *мати доступ до чогю*.

wglądać, wejrzyć, -rzyć, -rzysz, -rzał, -rzeli 1) (do czego) заглядати, заглянути; **wejrzyć** do akt заглянути до актів; 2) (на кого, на со) (лише докон.) глянути, поглянути; **wejrzyć** на кого з па с з а с о глянути на кого промовисто; 3) (w со) (не-рен. — розумом) вникати, вникнути; **wglądać** w s p r a w y вникати в справи.

wglądnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok. див. **wglądać** 1, 3.

wglądnięcie n. 1) заглянення; 2) вникнення. Пор. **wglądać** 1, 3.

w głąb 1) прислів. вглиб; 2) прийм. вглиб (кого, чого).

wgłębiać się, wgłębić się, -bie, -bisz, -bił (w со) заглиблюватися, -лююся, -люєшся, заглибитися, -глиблюся, -глибишся (в що).

wgłębienie się n. заглиблення.

wgniatać, wgnieść, -gniote, -gnieciesz, -gniotti, -gnietli (со w со) вдавлювати, -люю, -люєш, вдавити, -влю, -виш, втискати, втискувати, -кую, -куєш, втиснути (що в що).

wgniecenie n. вдавлення, втиснення.

wgnieść див. **wgniatać**.

wgnieżdżać się, wgnieżdżić się, -żdże, -żdżisz, -żdżił угніжджуватися, -джуюся, -джуєшся, угніздитися, -гніжджуся, -гніздишся.

w górę przst. вгору.

w gorze przst. вгорі.

wgramolić się, -lę, -lisz, -lił 1) (нагору) віддертися, відратися, -деруся, -дерешся, відряпатися; 2) (до середини) втискатися.

wgrążać, wgrążyć див. **pograżać** 1, 3.

wgryzać się, wgryźć się, -zę, -ziesz, -zł вгризатися, вгризтися, -зуся, -зєшся, в'їдатися, в'їстися (в'їмся, в'їсїся), уїдатися.

wgrzebywać, -buję, -bujesz, -bywał wgrzebać, -bię, -biesz, -bał угрибати, угребти; (в землю — звичайно) заривати, зарити; //~ się угрибатися, угребтися; зариватися, заритися.

wgrześć, -grzebie, -grzebiesz, -grzebił dok. див. **wgrzebywać**.

wgrzęznąć, -grzęznę, -grzęzniesz, -grzęznął (a. -grzązi), -grzęzli угрзнути, загрзнути.

whisky nieodm. віскі (невідм.).

wiać, wieje, wiejesz, wiał, wiali a.

wieli 1) віяти; **wieje** chłodny wietrzyk віє холодний віт(е)рець; **wieje** od okna віє (тягне) від вікна; chłód **wieje** od kogo віє холодом від кого; 2) с.-г. віяти (вію, вієш); ~ z boże віяти збіжжя (хліб); 3) розм. тікати, утікати.

wiadereczko n., zdr., **pieszcz.** відєречко.

wiadanko n., zdr. відєрце, відєрчко.

wiadomo відомо; jak ~ як відомо; o ile wam ~ наскільки вам відомо.

wiadomość ž. 1) відомість, -мості; według ~ci за відомостями; w tej sprawie nie ma żadnych ~ci про це немає ніяких відомостей; zbierać ~ci збирати відомості; (в науці) знання; słabe ~ci z historii слабі знання з історії; 2) (новина) звістка, вість, -ті; вістка (рідне); najnowsza ~ найновіша звістка; nie mieć ~ci o kim не мати звістки про кого; O doszło do tej ~ci дійшло до того відомо; podać do ~ci довести до відомо; przyjąć do ~ci взяти до відомо.

wiadomy відомий; знаний (рідно).

wiadro n. відро.

wiadowy відєрний; (місткістю в одно відро — ще) відровий.

wiadukt, -tu, m. віадук.

wialnia ž., roln. віялка.

wianeczek, -czka, m., zdr., pieszcz. віночок, -чка.

wianek, -nka, *m.* 1) вінók, -нкá; *wić* ~nki плесті вінкі; 2) *перен.* цнотливість, -вості, невинність, -ності.

wianie *n.* 1) віання; ~ *wiatrów* віання вітрів; 2) *с.-г.* віання; *◇* *młyn*ek do ~nia zboża віялка.

wiano *n.*, *przest.* придане, -ного, *посag*, -гу; *віно* (*заст.*).

wianować, -nuje, -nujesz, -nował *przest.* давати придане (віно).

wianuszek, -szka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *див.* **wianeczek**.

wiara *ж.* 1) віра; *nie dawać wiary* не йняти віри; *stracić wiare* w kogo втратити віру в ко́го, *zniewierzyć się* w kómu; w dobrej *wierze* в добрій вірі; ~ w *zwyсіęstwo* віра в перемóгу; 2) (*незмінність в по-чущаннях*) вірність, -ності; *dochować wiary* зберегти вірність; 3) (*переконання про чю добросовісність*) довір'я, довіра; *stracić u kogo wiare* втратити чіє довір'я (чию довіру). **wiarogodnie** вірогідно; достовірно. *Пор.* **wiarogodny**.

wiarogodność *ж.* вірогідність, -ності; достовірність. *Пор.* **wiarogodny**.

wiarogodny вірогідний; (*цілком певний*) достовірний.

wiarołomca, -су, *lm.* -су, *m.* віроломний, -ного.

wiarołomnie віроломно.

wiarołomnik, *lm.* -су, *m.* *див.* **wiarołomca**.

wiarołomność *ж.* віроломність, -ності.

wiarołomny віроломний.

wiarołomstwo *n.* віроломство.

wiarus, *lm.* -су, *m.*, *wojs.* *przest.* старій солдát, ветерán.

wiaterek, -rku, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* ві-т[е]рець, -терця; (*легкий, ніжний*) *lęgi*t, -goty.

wiatr, -ru, *m.* вітер, -тру; *перен.* *gadać* na ~ *говорити* на вітер; *żart.* *płaszcz* ~trem *podszycy* пальто підбите (підшити) вітром; ~ *romyś*l-

pu сприятливий вітер; ~ *przeciwny* супротивний вітер; *rozprędzić* na cztery ~try *розігнати* під чотири вітри; *szukać* ~tru *w polu* шука́й вітра в полі; *wszystko poszło* na cztery ~try *все пішло* з(а) вітром (по вітру); *◇ присł.* *co z ~trem przyszło*, *z ~trem uleci* *лє́гко прийшло*, *лє́гко пішло*; *прям.*, *перен.* *płynąć* *przeciwn* ~trowi *плисти* проті течі́; ~ *suchy* *суховій*, -вію.

wiatraczek, -czka, *m.*, *zdr.* 1) вітрячо́к, -чкá; 2) настільний вентилятор, -ра.

wiatraczny *див.* **wiatrakowy**.

wiatrak *m.* вітря́к, -ка́.

wiatrakowiec, -wca, *m.*, *lot.* автогер, -ра.

wiatrakowy вітряко́вий.

wiatrochronny вітрозахисний.

wiatroglów, -głowa, *lm.* -głowy, *m.*, *pot.* вітрого́н.

wiatrolotny швидкий, як вітер.

wiatrołom, -mu, *m.*, *leśn.* вітроло́м, -му.

wiatromierz, *lm.* -rze, *m.*, *meteor.* вітромі́р, -ра.

wiatronogi бистроно́гий, прудконо́гий.

wiatropęd, -du, *m.*, *tech.* вентилятор, -ра.

wiatropędny *див.* **wiatrolotny**.

wiatrowskaz, -zu, *m.*, *meteor.* анемоско́п, -пу; (*на даху*) флю́гер, -ра.

wiatrowy вітряний.

wiatrozbiór, -bioru, *m.*, *hut.* вітряний регуля́тор, -ра.

wiatrówka I *ж.* пневматична рушниця.

wiatrówka II *ж.*, *sport.* спортивна куртка з блискавичним замочком.

wiatrówka III *ж.*, *tech.* вентилятор, -ра.

wiatrzaný *див.* **wiatrowy**.

wiód, -du, *m.*, *med.* та́бес, -су.

wiąz, -zu, *m.*, *bot.* (*ulmus*) в'яз.

wiązać, -że, -żesz, -zał *в'язати* (в'яжу́, в'яжеш); (*вінок*, *сіті*

тощо — *це*) плести (плету́, плетеш); ◇ *перен.* ~ копієс з ко́нсет зводити кінці з кінцями; // ~ *się* в'язатися.

wiaźadło *n.* 1) (*предмет до в'язання*) зв'язка; 2) *буд.* скріпа; 3) *анат. (ligamentum)* зв'язка; ~ *ta* *głosowe* голосові зв'язки, -зок.

wiaźałka *ż.*, *roln.* снопов'язалка.

wiaźanie *n.* 1) в'язання; ~ *spórów* в'язання сно́пів; 2) *буд.* в'язання; 3) *анат. див. wiaźadło* 3.

wiaźanka *ż.* в'язка, в'язанка; ◇ ~ *piosenek* попу́рі (*невідм.*).

wiaźany 1) в'язаний; 2) *перен.* римований; *wiejsz* ~ римований вірш.

wiaźar *m.*, *bud.* кро́ква.

wiaźarka *ż.*, *roln. див. wiaźałka.*

wiaźeczka *ż.*, *zdr.* в'язочка.

wiaźka *ż. див. wiaźanka.*

wiaźowate, -tych, bot. (ulmaceae) в'язові, -вих.

wiaźowy *bot.* в'язовий.

wibracja *ż.*, *fiz.*, *muz.* вібра́ція.

wibracyjny *fiz.* вібраційний.

wibrator *m.*, *fiz.* вібра́тор, -ра.

wibron *m.*, *bakt.* вібро́н.

wibrować, -guje, -gujesz, -rował вібрува́ти, -рюю, -рюєш.

wic, lm. -ce, m., pol. жарт, -ту.

wiceadmiral, lm. -lowie, m. віце-адміра́л.

wicedyrektor, lm. -rowie a. -rzy, m. застúпник дире́ктора.

wicekonsul, lm. -lowie, m. віце-ко́нсул.

wicekról, lm. -lowie, m. віце-ко́роль, -ля́.

wiceminister, -tra, lm. -trowie, m. застúпник міні́стра.

wiceprezede, lm. -si, m. застúпник голо́ви.

wiceprezydent, lm. -nci, m. віце-президе́нт.

wiceprokurator, lm. -rzy, m. застúпник проку́рора.

wicher, -chru, m. 1) ві́хор (*род. віх(о)ву*); *zerwał się* ~ зі-

рва́вся ві́хор; 2) (*жмутик во-лося*) ві́хор, -хра.

wichrowaty 1) бу́рянний, бу́рний, бурхли́вий; вихру[ю]ва́тий (*рід-ко*); 2) *перен.* бурхливий, буйний; *usposobienie* ~ *te* бурхли́ва (буйна) вда́ча; 3) (*про речі*) покру́чений; *drzewo* ~ *te* покру́чене дере́во; 4) (*про волосся*) вихру[ю]ва́тий, вихря́стий; *głowa* ~ *ta* вихрува́та (вихря́ста) голова́.

wichrowy вихровий.

wichrzyciel, lm. -le, m. баламу́т; (*бунтівник*) заколо́тник, підбу́рювач.

wichrzycielka *ż.* баламу́тка; заколо́тни́ця, підбу́рювачка. *Пор. wichrzyciel.*

wichrzycielski заколо́тни́цький, бунті́вний, бунті́вни́цький.

wichrzycielstwo *n.* баламу́чення; підбу́рювання. *Пор. wichrzyć* 2.

wichrzyć 1) віхри́ти, віхорити; *wiatr* ~ *rzył* ві́тер ві́хорив (віхри́в); 2) *перен.* мутити (мучу́, му́тиш), баламу́тити, -мучу, -му́тиш; (*робити зако-лот*) підбу́рювати, -рюю, -рюєш; 3) (*волосся*) куйо́вдити, -джу, -диш.

wichura *ż.* ві́хор (*род. віх(о)ру*), бу́ря; (*снігова*) завірю́ха, хуртові́на, замети́ль, -лі́.

wici błp., hist. коро́лівський за́клик організува́ти ополче́ння.

wicina *ż.*, *mor.* розши́ва.

wiciokrzew, -wu, m., bot. (loni-cera) жі́молость, -ті́.

wić *ż.* прут; (*з лози, з верби то-що*) лозі́на.

wić, wiје, wijesz, wił ви́ти (в'ю, в'еш); (*вінок — це*) плести (плету́, плетеш); (*нитки на коток — це*) мота́ти, змотува́ти, -тую, -туєш; (*гніздо — це*) кла́сти (кладу́, кладеш), мості́ти (мошу́, мо́стиш); // ~ *się* ви́тися.

wid: ani ~du ani słyчу і слід за́гінув; ні зві́стки, ні чу́тки; ні ві́тру, ні хви́лі; ні слý-

- ху, ні дұху; ні відом видати, ні сліхом слихати.
- widać** (*tylko w bezokoliczniku*) видно; ~ jak na dłoni видно, як на долоні; ~ z tego з цього видно; \diamond ani ~ ani słyszeć ні слуху, ні дұху.
- widelcowy** виделковий.
- widelczyk** *m., zdr.* виделочка.
- widelec**, *-lca, lm.* -lce виделка; видельце (*pidko*).
- widelki**, *-lek, blp.* 1) *zmenш.* вилки, -лок, вілка, -лок; 2) *tex.* вілка; ~ ochronne запобіжна вілка; \diamond *муз.* ~ strojowe камертон.
- widelkowaty** виллоподібний.
- widelkowy** вилочний.
- wideta** *ж.* пікет, -ту.
- widlasty** виллоподібний; (*pro dero*) розсочуватий.
- widlak** I *m., bot. (lycopodium)* плаун, -на, п'ядич.
- widlak** II *m., myśl.* (*pro losa a. olena*) рогач, -ча.
- widlakowate**, *-tych, bot. (lycopodiaceae)* плаунові, -вих.
- widlakowy** I *bot.* плауновий.
- widlakowy** II *myśl.* лосиний, лосячий *a.* оленячий.
- widlowaty** *div.* widelkowaty.
- widly**, *-deł, blp.* віла (род. вил), вілки, -лок, вілка, -лок; *прик.* to jeszcze ~łami pisane це ще вілами на воді писано; \diamond robić z igły ~ робіти з мұхи слонá.
- widmo** *n.* 1) видіння; відиво (*pidko*); (*marevo*) привид, -ду, примара; ~ głodu привид (примара) голоду; ~ szczęścia примара (видіння) щастя; 2) *фіз.* спектр, -ру.
- widmowy** 1) примарний; 2) *фіз.* спектральний; *analiza ~wa* спектральний аналіз, -зу.
- widnia** *ж.* 1) *фіз.* оптична камера; 2) (*pidko*) *div.* widownia.
- widnieć**, *-nieje, -niał* виднітися; (*neясно*) майоріти, мріти.
- widniuchno** *pieszcz. div.* widniutko.
- widniuchny** *pieszcz. div.* widniutki.
- widniusieńki** 1) *пестл.* виднєсенький; 2) (*зовсім видний*) виднісенький.
- widniusieńko** 1) виднєсенько; 2) виднісенько. *Пор.* widniusieńki.
- widniuteńki** *div.* widniusieńki.
- widniuteńko** *div.* widniusieńko.
- widniutki** *pieszcz.* виднєнький.
- widniutko** *pieszcz.* виднєнько.
- widno** видно, ясно; \diamond ~ się robi ясніє, видніє, розвиднюється.
- widnokrag**, *-ręgu, m.* горизонт, -ту, обрій, -рію; ~ polityczny політичний горизонт.
- widność** *ж.* ясність, -ності.
- widny** ясний, світлий; (*pro nic — це*) видний; ~ny rokój світла (ясна) кінната.
- widoczek**, *-czka, m., zdr.* краевід, -ду; відик (розм.).
- widocznie** 1) відимо; 2) (*вставне слово*) видимо, видно; (*імовірно*) мабуть, лобонь; ~ z aroptniał видно (мабуть, лобонь) забув.
- widoczność** *ж.* 1) видимість, -мості; 2) очевидність, -ності. *Пор.* widoczny.
- widoczny** 1) відний; (*доступний зору — це*) відимий; *pa ~nym miejscu* на відному місці; 2) (*безсумнівний*) очевидний, відимий; ~ne kłamstwo очевидна (видіма) брехня.
- widok**, *-ku, m.* 1) вид, -ду; (*пейзаж — це*) краєвід, -ду; mieszkanie z ~kiem *pa* ulicę квартира з відом на вулицю; okropny ~ жаклий вид; piękny ~ *pa* ogród чудовий вид на сад; ~ki Szwajcarii види (краєвиди) Швейцарії; (*загальні обриси чого — звичайно*) вигляд, -ду; ~ zewnętrzny budowlі зовнішній вигляд будівлі; *pa* ~ на вигляд (на погляд); 2) відне місце; *u mieście* *co* *pa* ~ku помістити що на відному місці; 3) (*лише в мн.*) види, -дів, перспективи, -тив;

~ki na przyszłość віди (перспективи) на майбутнє; ◇ на ~ku на очах (перед очима); mieć na ~ku мати на увазі.
widokówka *ж.* листівка з краєвидом.
widomy 1) видимий, відний; 2) (*про зір*) видющий, зрячий.
widowisko *п.* видовище; відиво (*рідко*); (*театральне* — *звичайно*) вистава, спектакль; ◇ *розм.* zrobić ze siebie ~ wystawić siebie на сміх (на глум, на позорище).
widowskowy видовищний.
widownia *ж.* 1) зал для глядачів; 2) *перен.* арена; па ~ni między narodowej на міжнародній арені; ~ świata світова арена.
widować, -duję, -dujesz, -dywał wielokr. (не раз, часто, час від часу) бачити; //~ się (не раз, часто, час від часу) бачитися.
widz, lm. -dzowie, m. глядач, -ча.
widzenie *п.* 1) зір (*род.* зору); (*здатність бачити* — *ще*) бачення; *мед.* ~ barwne (*chromopsia*) бачення предметів забарвленими; pole ~nia поле зору; *перен.* punkt ~nia погляд, -ду, точка зору; 2) (*уявні образи*) видіння; відиво (*рідко*); 3) (*зустріч*) побачення; do ~nia до побачення; ◇ godny ~nia вартий уваги; z pać kogo z ~nia znати ког з вигляду; //~ się зустріч, -чі, побачення; do grędkiego ~nia się до скорого побачення.
widziadło *п. див. widmo* 1.
widzialność *ж.* видимість, -мости.
widzialny видимий.
widziany виданий, бачений; ~na to rzecz? чи то відано (відана річ?); ◇ gość mile ~ бажаний гість (*род.* гостя); źle ~ який (що) має погану репутацію.
widzieć, -dzą, -dzisz, -dział, -dzieli бачити; ~dzisz go! бачиш (бач), який! *розм.* пісню, jakiego świat nie ~dział

ледáщо, якого світ не бачив; ◇ źle kogo ~ ставитися до ког неприхильно; бути про ког поганої думки; da się ~ буде видно; //~ się 1) бачити себе; ~ w lustrze бачити себе в дзеркалі; 2) (z kim) бачитися, зустрічатися (з ким); ◇ mnie się ~dzi мені здається.
widzi mi się nieodm., п. капрізь, -зу; postęrować według swego ~ керуватися капрізами.
wieć, -cu, m. 1) мітинг, -гу; 2) *іст.* віче.
wiecha *ж.* 1) віха; 2) *перен. іст.* корчма, шинок, -нку; ◇ broda jak ~ борода, як мітла.
wiecheć, -chcia, lm. -chcie, m. віхоть, -хтя.
wiechetek, -tka, m., zdr. віхтик.
wiećować, -cuję, -cujesz, -cował мітингувати, -гую, -гуюш.
wiecownik, lm. -cu, m. учасник мітингу.
wiecowy 1) мітинговий; 2) вічевий. *Пор. wiec.*
wieczera *ж., księż.* вечєря.
wieczerać księż. вечєряти.
wieczko *п., zdr.* вічко.
wiecznie 1) вічно; 2) (*у кожний час*) завжди, постійно, повсякчас; ~ to samo завжди (постійно) те саме.
wieczność *ж.* 1) вічність, -ності; 2) постійність; 3) довечність. *Пор. wieczny.*
wiecznotrwały див. wieczny 1.
wiecznozielony вічнозелений.
wieczny 1) вічний; 2) *перен.* постійний; ~ne swągu постійні сварки, -рок; 3) *юр.* довічний; ◇ *розм.* pożyczyc pa ~ne oddanie позичити, щоб не віддати (без наміру віддати).
wieczorek, -rku, m. 1) *зменш., пестл.* вєч[є]р[є]к, -ч[є]рка; 2) (*вєч[є]рня забава молоді*) вєч[є]рка.
wieczornice, -nic, bhp., folk. вєч[є]рніці, -ніць.
wieczornik m., bot. (hesperis) вєчорніці, -ніць; (*про одну квіт-ку*) вєчорніця.

wieczorny вечірній; *gazeta* ~на вечірня газета, вечірка.

wieczorowy вечірній; *luny* ~we вечірні заграви; *szkoła* ~wa вечірня школа; *toaleta* ~wa вечірній туалет, -ту; ~ *uniwersytet* *marksizmu-leninizmu* вечірній університет марксізму-ленінізму.

wieczorówka ж. вечірня школа.

wieczorynka ж. *див.* **wieczorek** 2.

wieczór 1, -czora *a.* -czoru, *m.* вѣчѣр, -чора; со ~ (~ *czora*) щовѣчора, щовѣчѣр, кожного вѣчора; *dziś* ~ сьогодні ввѣчѣрі; *od rana do ~czora* від (з) ранку до вѣчора, зрання до смеркання; ~ *rem* ввѣчѣрі; ~ *gu zimowe* зимові вечорі; ~ *ma się ku ~rowi* вечоріє; *o ósmiej ~ (~rem)* о восьмій годині ввѣчѣрі; *перен.* ~ *życia* схи́л ві́ку.

wieczór II, -czoru, *m.* (вечі́рня заба́ва, урочи́стість) вѣчѣр, -чора; ~ *ku czci Puszkina* вѣчѣр, присвячений пам'яті Пушкіна.

wieczystość ж. віковічність, -ності, вічність.

wieczysty 1) віковічний; 2) *юр.* довічний; ~ *ta dzierżawa* довічна оренда.

wieczyste назавжди, віковічно, вічно.

wiedenska ж. віденка.

Wiedeń, -dnia, m. Відень, -дня.

wiedeńczyk, lm. -су, *m.* віденець, -нця.

wiedeński віденський.

wiedza ж. знання; *człowiek ~dzy* ерудит, людина з широким знанням; *głęboka ~* глибоке знання; *rozszerzyć granicę ~dzy ludzkiej* поширити межі людського знання; ~ *to potęga* знання — сила; ~ *zrobić coś bez czyjej ~dzy* зробити що без чийого відома.

wiedzieć, wiem, wiesz, wiedział, wiedzieli зна́ти; *albo ja wiem?*

чи я зна́ю? хто його зна́є? хто зна? *nie wiem*, со о туп *myśleć* не зна́ю, що про це думати; ~ *розм.* *to się wie* це само собою зрозуміло, звичайна (певна) річ; *прик.* *wiedzą sąsiadzi*, *jak kto siedzi* шйла в мішкѣ не захова́еш.

wiedźma ж. відьма.

wieja ж. *див.* **zawieja**.

wiejacz, lm. -cze, *m.*, *roln.* віяль-ник.

wiejaczka ж., *roln.* віяльна лопата.

wiejadło n., roln. див. **wiejaczka**.

wiejalnia ж., *roln. див.* **wialnia**.

wiejarka ж., *roln. див.* **wialnia**.

wiejski сільський; *gospodarstwo ~kie* сільське господарство.

wiek, -ku, 1) вік, -ку, лі́та (*род. літ*); ~ *dojrzały* дійшлий (дозрілий) вік, му́жні (дозрілі) лі́та; ~ *dorastania* вік дозрівання; ~ *dziecięcy* дитячий вік, дитячі лі́та; ~ *robotowy* (ропи́сову) призо́вний вік; *rodeszły* ~ похилий вік; ~ *przekory* дитячий вік спроти́ву; *w moim ~ku* в моїх лі́тах; *w sile* (w *kwiecie*) ~ *ku* в ро́зцвіті ві́ку, в ро́зквіті сил; 2) (*sto років*) столі́ття, сторі́ччя, ві́к; ~ *dwudziesty* два́дцять столі́ття (сторі́ччя), два́дцятий ві́к; ~ *ki średnie* се́рєдні ві́кі; 3) (*epoka*) ві́к; ~ *Ludwika XIV* ві́к Людо́вика XIV; *od ~ków* споко́нві́ку; ~ *żelazny* залі́зний ві́к.

wieko *n.* ві́ко.

wiekopomnie 1) вікопо́мно, достопа́м'ятно; 2) монумента́льно. *Пор.* **wiekopomny**.

wiekopomność ж. 1) вікопо́мність, -ності, достопа́м'ятність; 2) монумента́льність. *Пор.* **wiekopomny**.

wiekopomny 1) вікопо́мний, достопа́м'ятний; ~ *ny* *czu* *p* вікопо́мний (достопа́м'ятний) вчи́нок, -нку; 2) (*wieliczny*) монумента́льний.

тальний; ~ne dzieło монумен-
тальний твір (под. твору).

wiekować, -kuje, -kujesz, -kował
вікувати, -кую, -куєш.

wiekowy 1) віковий, сторічний,
столітній; dąb ~ віковий (сто-
літній, сторічний) дуб; 2) *перен.*
дуже старий, старезний;
człowiek ~ дуже стара
(старезна) людина.

wiekuistość ż., *rel.* віковічність,
-ності.

wiekuisty *rel.* віковічний.

wiekuście *rel.* віковічно, на віки
вічні.

wielbiciel, *lm.* -le, *m.* поклонник;
(який (що) прихильно ставить-
ся до кого, до чого — *ще*) при-
хильник; (розм. — з любовними
намірами — *ще*) залицяльник;
~ muzyki поклонник (при-
хильник) музики.

wielbicielka ż. поклонниця; при-
хильниця; залицяльниця. *Пор.*
wielbiciel.

wielbić, -bię, -bisz, -bił величати,
звеличувати, -чую, -чуєш, зве-
личати.

wielbłąd *m.* верблюд; ~ jedno-
garbny одногорбий верблюд,
дромадер, -ра; ~ dwugarb-
ny двогорбий верблюд.

wielbłądzi верблюдячий, верблю-
жий.

wielbłądziarz, *lm.* -rze, *m.* погó-
нич верблюдів.

wielbłądzica ż. верблюдиця.

wielbłądzie, -dziecia, *lm.* -dzieťa,
-dziąt, *n., zdr.* верблюденя, -ня-
ти.

wielce *książ.* дуже, вельми;
~ szapowny вельмишанов-
ний, високошановний, високо-
поваж(а)ний.

wiele I *przst.* 1) багато; o ~ na
багато; za ~ надто багато,
забагато; 2) (в питаннях) скіль-
ки; ~ to kosztuje? скільки
це коштує? ~ gażу? скільки
разів?

wiele II, *m.-os.* wielu, *licz.* nieozna-
czony 1) багато, -тьох; 2) (в пи-
таннях) скільки, -кóх.

wielebny *przest., kośc.* преподоб-
ний.

wielekroć 1) багато разів; prze-
pisać ~ переписати багато ра-
зів; 2) коли не; ~ przyjdę
do niego, nie zastaję go
коли не прийду до нього, не за-
стаю його.

wieleznacząco багатозначно; зна-
чуше, значливо. *Пор.* **wielezna-
cząco**.

wieleznaczący багатозначний; (*про*
уśmiechu, poządy tożo — ще)
значущий, значливий.

Wielka Brytania ż. Великобританія.

Wielkanoc ż., *rel.* великдень, -ко-
дня, пасха.

wielkanocny *rel.* великодний, пас-
хальний.

wielki великий; (розм. — *про*
pięć — ще) здоровий; *перен.*

Wielka karta swobód Вели-
ка хартія вільностей; *іст.* ~

książę великий князь; ~ka
litera велика буква; *перен.*

~kie nic (zero) a) (*зне-
важл. — про людину*) великий

нуль, -ля; б) (*про результат*)

повна невдача, повний провал,
-лу; ~kie pieniądze великі

гроші, -шей; *ірон.* ~ka rzecz
велика важниця!

**Wielka So-
cjalistyczna Rewolucja**

Październikowa Велика
Жовтнева соціалістична револю-
ція; *перен.* ~ uczony великий

учений, -ного; **Wielka Woj-
na Narodowa** (Wielka Woj-
na w Obronie Ojczyzny)

Велика Вітчизняна війна; *прик.*
z ~kiej chmury mały

deszcz з великої хмари ма-
лий дощ; *перен.* zrobić ~kie

oczyszczyć зробити великі очи; *ф.*
перен. już ~ czas вже край-

ня порá (крайній час); *тех.*
~ piec доменная піч (*род. пé-
чи*); *дóмна; церк.* **Wielki Ty-**

dzień страсний тиждень,
-жня; *перен.* żyć na ~ką ska-

lę жити на широку ногу, розко-
шувати, -шу́ю, -шу́єш.

wielkodusznie великодúшно.
wielkodusznosc *ж.* великодúшність, -ності.
wielkoduszny великодúшний.
wielkogłowy великоголóвий; голо-
 вáтий (*розм.*).
wielkokniaziowski *hist.* великокня-
 зівський.
wielkolistny великолістий, з ве-
 ликим лістям.
wielkolud, *lm.* -dy, *m.* вéлетень,
 -тня.
wielkomiaostowy *див.* **wielkomiej-**
ski.
wielkomiejski (*що стосується ве-*
ликого міста) міський; город-
 ський (*рідше*).
wielkomocarstwowy великодержáв-
 ний; *szowinizm* ~ велико-
 держáвний шовінізм, -му.
wielkomorski океáнський; *Pań-*
stwo ~kie морська держава.
wielkomyślnie *див.* **wielkodusznie**.
wielkomyślność *ж.* *див.* **wielkodusz-**
ność.
wielkomyślny *див.* **wielkoduszny**.
wielkonogi великонóгий, з велики-
 ми ногами.
wielkonosy з великим нóсом; но-
 сáтий (*розм.*).
wielkooki великоóкий.
wielkopański аристократичний,
 пáнський.
wielkopańskość *ж.* аристократизм,
 -му.
wielkopaństwowy великодержáв-
 ний.
wielkopieczownik, *lm.* -су, *m.*, *hut.*
 доменщик.
Wielkopolska *ж., geo.* Великополь-
 ша.
wielkopolski *geo.* великопольський.
wielkopostny *kość.* великопісний,
 великопостовий.
wielkorolność *ж.* багатоземéля.
wielkorolny багатоземéльний.
Wielkorus, *lm.* -si, *m.* великорóс.
wielkoruski великорúський.
wielkorządca, -су, *lm.* -су, *m.*,
hist. намісник.
wielkość *ж.* 1) величина; ~ *fiz-*
yczna фізична величина;

2) *перен.* вéлич, -чі, вельччя;
mapia ~ci ма́нія вéличі.
wielkoświatowy *przest.* великосві́т-
 ський.
wielmoża, -ży, *lm.* -że, *m.*, вель-
 мо́жа.
wielmożny вельмо́жний; (*в звер-*
танні, в листі) вельмишанóв-
 ний, високошанóвний, високо-
 пова́ж(а)ний.
wieloatomowy *fiz.* багатоáтомний.
wielobarwność *ж.* багатокóлірність,
 -ності, багатобáрвність.
wielobarwny багатокóлірний, ба-
 гатобáрвний.
wielobiegunowy *el., fiz.* багатопó-
 лусний.
wieloboczny *mat.* многосторóнний.
wielobok, -ку, *m., mat.* многоку́т-
 ник.
wielobój, -boju, *m., sport.* багато-
 бóрство.
wielobóstwo *n., rel.* многобо́жжя,
 многобо́жність, -ності, політеїзм,
 -му.
wielobranżowy багатогалузéвий.
wielocyfrowy *mat.* многозна́чний;
liczba ~wa многозна́чне чис-
 лó.
wielocyklowy *tech.* мультициклóн-
 ний.
wielocylindrowy *tech.* багатоцилін-
 дрóвий.
wielodniowy багатодéнный.
wielodzienneość *ж.* багатодéнність,
 -ності.
wielodzienny багатодéнный.
wielodzietny багатоді́тний; ~ne
matki багатоді́тні матері, -рів.
wielodźwięczny багатозвúчний.
wielofazowy *el.* багатофáзний.
wielogąsienicowy багатогúсенич-
 ний.
wielogłosowy *muz.* багатоголóс-
 ний.
wielogłosy *muz. див.* **wielogłosowy**.
wielogłowy багатоголóвий.
wielojądrowy *fiz.* багатоядерний.
wielojęzyczny багатомóвний.
wielojęzkowy *див.* **wielojęzyczny**.
wielokąt *m., mat. див.* **wielobok**.
wielokątny *mat.* многоку́тний.
wielokolorowy *див.* **wielobarwny**.

wielokomórkowy *biol.* багатоклітинний.
wielokondygnacyjny багатоярусний.
wielokopytny *zool.* багатокопитний.
wielokopytowy *zool. див. wielokopytny.*
wielokrażek, -żka, m. 1) *tex.* блок, -ку; (складений з кількох блоків) поліспаст; 2) *мор.* талі, -лів.
wielokropek, -pka, m., gram. крапкi, -пók, три крапки.
wielokrotna, -nej, ż., mat. кратне, -ного.
wielokrotnie *див. wielekroć 1.*
wielokrotność *ж. 1)* багаторазовість, -вості, кількаразовість; 2) многократність, -ності. *Пор. wielokrotny.*
wielokrotny 1) багаторазовий, кількаразовий; *~не* *prośbę* багаторазові прохання, -хань; *спорт. mistrz* *~* багаторазовий (кількаразовий) чемпіон; 2) *мат., грам.* многократний.
wielokształtność *ж.* поліморфізм, -му.
wielokształtny поліморфний.
wielokwiatowy *bot.* багатоквітковий.
wielolampowy *rad.* багатоламповий.
wieloletni багатолітний, багаторічний; *~nia* *praktyka* багаторіччя (багаторічна) практика.
wielolistny багатолістий.
wielolufowy багатоствольний.
wielomęstwo *n., etnol.* багатомужжя, поліандрія.
wielomian, -nu, m., mat. многочлен.
wielomianowy *mat.* многочленний.
wielomiejscowy багатомісний, на багато місць.
wielomilionowy багатомільйонний.
wielomównie багатомовно, велемóвно.
wielomówność *ж.* багатомовність, -ності, велемóвність.
wielomówny багатомовний, велемóвний.

wielonakładowy багатотиражний.
wielonakładówka *ж.* багатотиражка.
wielonarodowy багатонаціональний; *państwo ~we* багатонаціональна держава.
wielonasienny *bot.* багатонасінний.
wielonogi багатонóгий.
wielonożny *див. wielonogi.*
wielonóg, -noga, m., zool. багатоніжка.
wielookresowy поліциклічний.
wielosobowy багатомісний, на багато місць; *płatowiec* *~* багатомісний літак, -ка; літак на багато місць.
wielopiętrowy багатоповерховий.
wielopłatkowy *bot.* багатопелюстковий.
wielopłatowiec, -wca, lm. -wce, m., lot. мультиплан, многоплан.
wielopolowy *roln.* багатопільний.
wielopolówka *ж., roln.* багатопілля.
wielopostaciowość *ж., biol., min.* поліморфізм, -му.
wielopostaciowy *biol., min.* поліморфний.
wielopięcikowy *bot.* багатотичинковий.
wieloraki 1) різноманітний; *~kie* *znaczenie słowa* різноманітне значення слова; 2) *див. kilkakrotny.*
wielorako різноманітно.
wielorakość *ж.* різноманітність, -ності.
wieloramienny: *świecznik* *~* канделябр з багать(о)ма ріжкками.
wieloraz, -zu, m., mat. частка.
wieloryb *m., zool.* кит.
wielorybi китовий.
wielorybnictwo *n.* китоловство.
wielorybny китобійний, китоловний; *przemysł* *~* китобійний (китоловний) промисел, -слу.
wielorybnik I, lm. -cy, m. китолóв, китобій, -бóя.
wielorybnik II, lm. -ki, m. китобійне судно, вельбót.

wielorybolów, -lowa, *lm.* -lowy, *m. div.* wielorybnik I.

wielorybolówstwo *n. div.* wielorybnictwo.

wielosilnikowy *tech.* багатомоторний.

wielosłowność *ż.* багатослівність, -ності.

wielosłowny багатослівний.

wielosłupkowy *bot.* багатоматочковий.

wielostopniowy *tech.* багатоступінча(с)тий.

wielostronnie різнобічно, різносторонньо.

wielostronność *ż.* багатобічність, -ності, багатосторонність, різнобічність, різносторонність.

wielostronny багатобічний, багатосторонній, різнобічний, різносторонній.

wielostrunny багатострунний.

wielosylabowy *gram.* многоскладовий.

wiełościan, -nu, *m., mat.* многогранник.

wiełościenny многогранний.

wielościowy *div.* ilościowy.

wiełość *ż.* велика кількість, -кості.

wielotomowy багатотомний.

wielotysięczny багатотисячний.

wielowarstwowy багатопшаровий.

wielowarsztatowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., tech.* багатостатник.

wielowarsztatowość *ż., tech.* багатостатна праця (робота).

wielowarsztatowy *tech.* багатостатний.

wielowarsztatówka *ż., tech.* багатостатниця.

wielowartościowość *ż.* багатовалентність, -ності.

wielowartościowy багатовалентний.

wielowiekowy багатовіковий.

wielowładztwo *n.* багатовладдя.

wielozakresowy *rad.* всехвильовий.

wielozgłoskowy *gram. div.* wielosylabowy.

wielozasadowy *chem.* багатосновний.

wieloznacząco багатозначно; значуще, значливо, промовисто.

***Por.* wieloznaczący.**

wieloznaczący багатозначний; (*про усмішку, погляд тощо — це*) значущий, значливий, промовистий.

wieloznacznik *m., lingw.* багатозначне слово.

wieloznaczność *ż., lingw.* багатозначність, -ності.

wieloznaczný *lingw.* багатозначний.

wiełożeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* багатоженець, -нця.

wiełożenny полігамний, полігамічний.

wiełożenia, -cy, *lm.* -cy, *m. div.* wiełożeniec.

wiełożństwo *n.* багатожєнство, полігамія.

wielu *m.-os. div.* wiele II.

wieniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* 1) вінок, -нка, вінєць, -нця; 2) *мисл.* роги оленя.

wieńcowy вінцевий; *анат.* tętnica ~wa вінцева артерія.

wieńczyć, -czę, -czysz, -czył вінчати; (*квітками — це*) завітчувати, -чую, -чуєш; \diamond *прик.* koniec ~czy dzieło кінєць — ділу вінєць.

wieprz, *lm.* -rze, *m.* кабан, -на.

wieprzaczek, -czka, *m., zdr.* кабанчик.

wieprzak *m.* підсвинок, -нка.

wieprzasty *div.* wieprzowaty.

wieprzek, -rzka, *m. div.* wieprzak. wieprzowaty схожий на кабан (на свиню), подібний до кабана (до свині).

wieprzowina *ż.* свинина.

wieprzowy свинячий; свиний (*підше*); kotlet ~wy відбивна (свиняча котлєта); \diamond mięso ~we свинина.

Wiera Bipa.

wiercenie *n.* 1) свердління, свердлування, вертіння; 2) буріння; 3) вертіння; крутіння. *Por.* wiercić.

wierch, -chu, *m., poet.* (гори) вершина, верховина, верх, -ху.

wiercicki, -kiego, *lm. -ccy, m., żart.* непосида.

wiercić, -ce, -cisz, -cił 1) (*свердлом*) свердлити, свердлувати, -люю, -лєш, вертїти (верчу, вертиш); ~ w żelazie свердлити (вертїти) в залїзі; 2) (*пробувати ґрунт, гірські породи*) бурити; ~ studnię бурити колодязь; 3) *перен.* вертїти; (*хвостом — це*) крутити (кручу, крутиш); 4) ~ palcem w nosie колупати (копирсати) в носі; // ~ się вертїтися, крутїтися.

wiercipięta, -ty, *lm. -ty, ż., m., żart.* вертихвіст, -хвоста; (*ж. р.*) вертихвістка.

wiennie вірно; точно. *Пор. wierny. wiernopoddany iron.* вірнопідданий.

wiernopoddańczy *iron.* вірнопідданийський, вірнопідданийчий.

wierność *ż.* вірність, -ності; точність. *Пор. wierny.*

wierny вірний; (*згідний з оригіналом — це*) точний; ~ne odbicie czego точне (вірне) відбиття чого; ~ przysięgi вірний друг; ~ne tłumaczenie точний (вірний) переклад, -ду; ~ zasadom вірний принципам.

wiersz, *lm. -sze, m.* 1) вірш; ~ biały (miagowy) білий вірш; ~ okolicznościowy вірш у честь..., вірш з нагоди; pisać ~szem писати віршем; układać ~sze складати вірші; 2) (*ряд слів в одній лінії*) рядок, -дка; od nowego ~sza з нового рядка.

wiersza *ż., ryb.* вірша.

wierszoklectwo *n., leks.* віршомазництво.

wierszoklet, *lm. -ci, m., leks. див. wierszokleta.*

wierszokleta, -ty, *lm. -ci, m. leks.* віршомаз.

wierszomania *ż.* віршоманія.

wierszopis, *lm. -sowie, m., przest.* віршопісець, -сця, віршувальник, віршник.

wierszopisarka *ż., przest.* (*про жінку*) віршопісець, -сця, віршувальник, віршник.

wierszopisarski віршувальний.

wierszopisarstwo *n.* віршування.

wierszopisarz, *lm. -rze, m., przest. див. wierszopis.*

wierszorób, -roba, *lm. -roby, m. див. wierszokleta.*

wierszować, -szuję, -szujesz, -szował віршувати, -шую, -шувеш.

wierszowany віршований, віршовий.

wierszownica *ż., druk.* верстатка.

wierszownik *m., druk. див. wierszownica.*

wierszowy *див. wierszowany.*

wierszydło *n., leks.* поганний (нікчемний) вірш.

wierszyk *m.* віршик.

wiertacz, *lm. -cze, m., spec.* 1) свердляр, -ра, свердлувальник; 2) бурільник. *Пор. wiercić 1, 2.*

wiertak *m.* свердел, -дла, свердло, бурав.

wiertarka *ż., tech.* 1) дріль, -ля; 2) свердлильний (свердлувальний) верстат; ~ pionowa вертикально-свердлильний (свердлувальний) колонний верстат; ~ pozioma горизонтально-свердлильний (свердлувальний) розточувальний верстат; ~ promieniowa радіально-свердлильний (свердлувальний) верстат; 3) (*гірничя*) перфоратор, -ра; бурільна машина.

wiertarnia *ż., tech.* 1) свердлильна (свердлувальна) майстерня; 2) *див. wiertarka.*

wiertło *n. див. wiertak.*

wiertnictwo *n., gór.* глибоке буріння; ~ poszukiwawcze розвідувальне буріння.

wiertniczy 1) свердлильний, свердлувальний; maszyna ~cza свердлильна машина; narzędzia ~cze свердлильне приладдя; 2) (*що стосується буріння*) бурільний; poszukiwania ~cze бурільні розшу-

- ки, -ків; ◇ otwór ~ свердловина.
- wiertowiny, -win, blp.** бурова мукá, бурове борошно.
- wierutny** *несхв.* справжній; ~ oszust справжній ошукáнець, -ця; (*про брехню тощо*) чистісінький.
- wierzba** *ж.* верба; ~ płacząca плачуча верба.
- wierzbińa** *ж.* 1) (*верbove дерево*) вербіна; 2) (*заросль*) вербняк, -ка, вербник, -ка, верболіз, -лôзу.
- wierzbiniec, -ńca, lm. -ńce, m. див. wierzbińa** 2.
- wierzbinowy** вербняковий, верболôзовий.
- wierzbowate, -tych, bot. (salicaceae)** вербôві, -вих.
- wierzbowy** вербôвий.
- wierzbowka** *ж., bot. (epilobium)* зніт, -ту.
- wierzch, -chu, m.** 1) верх, -ху; (*гори, дерева — ще*) верхівка, верхів'я, верховина, вершина, маківка; (*дерева — ще*) верховіття; (*гори — ще*) шпиль, -ля; *перен.* być па ~chu взяти верх (гôру); (*скрині*) крішка, віко; 2) (*зовнішня частина чого, зовнішній бік*) верх; ~ futra верх хутра; 3) *мат.* вершина; ~ trójkąta вершина трикутника; 4) *анат.* верхівка; ◇ może па ~chu моя взяла; *перен.* pływać po ~chu мілко плавати.
- wierzchem przst.** верхи; jechać ~ їхати верхи.
- wierzchni** верхній; (*що знаходиться зверху — ще*) горішній; odzież ~nia верхній одяг, -гу; szczerka ~nia верхня (горішня) щелепа.
- wierzchołek, -łka, m.** 1) верхівка, верх, -ху, верхів'я, верховина, вершина; (*дерева, гори — ще*) маківка; (*дерева — ще*) верховіття; (*гори — ще*) шпиль, -ля; 2) *анат.* верхівка; 3) *мат.* вершина.
- wierzchołkowy** 1) вершинний; 2) *мат.* вертикальний.
- wierzchow** *n.* верхів'я, верхоріччя; ~ Wołgi верхів'я Волги.
- wierzchowiec, -wca, lm. -wce, m.** верховий кінь (*род. коня*).
- wierzchowisko** *n. див. wierzchow*.
- wierzchowy** верховий.
- wierzchówka** *ж.* верхова кобила.
- wierzeje, -rzei, blp., arch. poet.** двѣрі, -рѣй.
- wierzenie** *n.* вірування; ~nia ludowe народні вірування, -вань.
- wierzgać, wierzgnać, -nę, -niesz, -nał, -nęli** брикати, брикнути, хвицати, хвицнути; (*лише недокон.*) брикатися, хвицатися; ten koń ~ga цей кінь брикається (хвицáється).
- wierzgliwy** брикливий; koń ~ брикливий кінь (*род. коня*).
- wierzgnać** *див. wierzgać*.
- wierzyciel, lm. -le, m.** позикодавець, -ця, кредитор, -ра.
- wierzycielka** *ж.* позикодавиця, кредиторка.
- wierzycielski** кредиторський.
- wierzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył** вірити.
- wierzytelność** *ж.* 1) *юр.* достовірність, -ності; ~ podpisu достовірність підпису; 2) *ек.* грошова претензія.
- wierzytelny** 1) *юр.* достовірний; kopia ~na достовірна копія; 2) *дупл.* вірний; list ~ny вірча грамота.
- wieszać** вішати; *перен.* ~ psy па кім вішати собак на кого; // ~się вішатися.
- wieszadlo** *n.* вішалка (*для одягу*).
- wieszadłowy** який (що) стосується вішалки.
- wieszak** *m.* 1) вішалка (*в одязі*); 2) *див. wieszadlo*.
- wieszar** *m., bud.* кроквяна ферма.
- wieszarek, -rka, m., zdr., bud. див. wieszar**.
- wieszcz, lm. -cze, m.** 1) *заст.* віщун, -на, провісник; 2) *поет.* геніальний поет.
- wieszczba** *ж.* віщунство, віщування.
- wieszczbiarka** *ж.* віщунка, провісниця.

wieszczbiarski віщунський.

wieszczbiarstwo *n.* віщунство.

wieszczbiarz, *lm.* -rze, *m.* віщун, -на, провісник.

wieszczek, -czka, *lm.* -czkowie, *m. div.* **wieszczbiarz**.

wieszczka *ż.* 1) віщунка, провісниця; 2) геніальна поетеса.

wieszczu віщий.

wieszczyc, -czę, -czysz, -czył *przesł.* віщувати, -щую, -щеш.

wieś, *wsł.* **wsie** *a.* **wsł. *ż.* село.**

wieścić, **wieszczę**, **wieścisz**, **wieścił** (komu *co a. o* *czym*) провіщати (кому що).

wieść *l. ż.* 1) поголос, -су, поголоска, чутка; *głucha* ~ неясна чутка (поголоска); *rozeszła się* ~ пішли чутки, пішла чутка (поголоска), пішов поголос; 2) (повідомлення) звістка, вістка, вість, -ті; ~ *o śmierci* звістка (вістка) про смерть; *o przeraś bez ~ci* пропасти безвісти.

wieść *II*, **wiodę**, **wiedziesz**, **wiódł**, **wiedli** вести (веду, ведеш), провадити, -джу, -диш; *перен.* ~ *dysputę* вести диспут; *перен.* ~ *ród od kogo* вести рід від кого; *перен.* ~ *wojnę* вести (провадити) війну; *перен.* ~ *życie* провадити (вести) життя; // ~ *się* вестися; *безос.* *coś mi się nie wie dzie* щось мені не ведеться (не веде).

wieśniactwo *n.* 1) зб. селянство; 2) *заст.* сільське життя, сільський побут, -ту.

wieśniaczka *ż.* селянка.

wieśniaczy селянський.

wieśniak, *lm.* -су, *m.* селянин.

Wietnam, -mu, *m.* В'єтнам, -му.

wietnamski в'єтнамський.

wietrzeć, -rzeje, -rzał 1) видихатися, вивітрюватися, -рюється; *piwo ~rzeje* пиво видихається (вивітрюється); 2) *геол.* вивітрюватися.

wietrznica *ż.*, *pot.* вітрогонка.

wietrznik, *lm.* -су, *m.*, *pot.* вітрогін.

wietrzno вітряно.

wietrzność *ż.* 1) вітряна погода; 2) пустотливість, -вості; легковажність, -ності. *Пор.* **wietrzny** 1, 3.

wietrzny 1) вітряний; ~ *na pogodę* вітряна погода; 2) (що рухається силою вітру) вітряний; ~ *miłp* вітряний млин, -на, вітряк, -ка; 3) *мед.* вітряний; *osra ~na* вітряна віспа; 4) (*перен.* — *про людину*) легковажний; *o mł.* *pies* ~ чуйний (чуткий) собака.

wietrzyć, -rze, -rzesz, -rzył 1) (co) провітрювати, -рюю, -рюеш, *ви-вітрювати* (що); 2) (кого, co) чути, зачувати (*нюхом*); *pies zdala ~rzy z wieża* собака здалека чує (зачуває) звирину; (*при шуканні*) вистежувати, -жую, -жуеш; ~ *ślady* вистежувати сліди; 3) *перен.* винюхувати, -нюхую, -нюхуеш, *пронюхувати*; ~ *co złego* *пронюхувати* що погане; // ~ *się* провітрюватися, вивітрюватися.

wietrzyk *m.*, *zdr.* віт(е)рець, -терця.

wiew, -wu, *m.* подув, -ву, подих, -ху, повів, -ву, подмух, -ху.

wiewiórczy білячий.

wiewióreczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* білочка, вівірочка.

wiewiórka *ż.* білка, вівірка.

wiewiórkowaty похорий на білку (на вівірку), подібний до білки (до вівірки).

wieźć, **wiozę**, **wieziesz**, **wiózł**, **wieźli** везти.

wieża *ż.* 1) башта, вежа; (для спостереження, нагляду — *звичайно*) вівірка; ~ *strażnicza* сторожова (вартова) вівірка; *spec.* ~ *wiertnicza* (нафтова) вівірка; 2) *військ.* мор. башта; ~ *pancerna* броньбашта; 3) *шахм.* туря; *o* ~ *strażnicza* қаланча; *гірн.* ~ *szybowa* копёр, -прá. **wieżaty** *div.* **wieżysty**.

wieżowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* висотний будинок, -нку.

wieżowy баштовий; zegar ~wy баштовий годинник.

wieżyca *ż.* *div.* wieża 1.

wieżycowy *div.* wieżowy.

wieżyczka *ż.*, *zdr.* башточка, вежка.

wieżysty 1) похожий на башту (на вежу); 2) з багать(о)ма баштами (вежами).

wieć отже, отож; *mat* ~ *padzieję* отже (отож) маю надію; *o* ~ *a* ~ *znaczyć*, виходить; *(a)* ~ *odmówił* значить (виходить, що) відмовив.

więcej 1) більш(е); *pis* ~ *nic*ого більше; *mniej* ~ *bardziej* менш; 2) *mat.* плюс; *dwa* ~ *dwa* два плюс два.

więcejwyrazowy який (що) складається з кількох слів; *nazwa* ~ *wa* назва, яка складається з кількох слів.

wiecierz, *lm.* -rze, *m.*, *ryb.* верша.

więdnąć, *wiegnę*, *wiegniesz*, *wiegnął* (*a. wiadł*), *wieđli* вянути; (*перен.* — *ще*) марніти.

więdnąć, *nieję*, *niejesz*, *niał*, *nieł* *div.* **więdnąć**.

większość *ż.* більшість, -шості; ~ *bez względu na* абсолютна більшість, ~ *ludzi tak myśli* більшість так думає; *przejsz* ~ *cią głosów* бути обраним більшістю голосів; ~ *względna* відносна більшість.

większy більший; *o* ~ *sze* części *zde* більшого.

więzielnik, *lm.* -le, *m.*, *przest.* тюремник.

więzić, *-zę*, *-zisz*, *-ził* тримати (держати) у в'язниці.

więzienie *n.* 1) в'язниця, тюрма; *posadzić* (*wtrącić*) *do* ~ *nia* ув'язнити, посадити в тюрму; 2) (*дія*, *стан*) ув'язнення; ~ *przewensuje* попереднє ув'язнення.

więziennictwo *n.*, *praw.* система в'язничного (тюрмного) покарання.

więzienny в'язничний, тюрмний; *cela* ~ *na* в'язнична (тюрмна) камера; *o* *dozorca* ~ *тюремник*.

więzień, *-źnia*, *lm.* -*źniowie*, *m.* в'язень, -зня, ув'язнений, -ного.

więzina *ż.* 1) в'язове дерево; 2) в'язовий гай (*род.* гаю).

więznąć, *wieznę*, *wiezniesz*, *więzi*, *więźli* грузнути, загрузати, стрягнути, застрягати, застрявати.

więzy, *-zów*, *blp.* 1) пута (*род.* пут); 2) *перен.* зв'язки, -ків, *uży* (*род.* уз); ~ *małżeńskie* подружні зв'язки; ~ *zy miłości* *uży* любові; ~ *przyjaźni* дружні зв'язки, *uży* дружби.

więź, *lm.* -*zi*, *ż.* зв'язок, -зку; *utapienie* ~ *zi* зміцнення зв'язку.

więźba *ż.* 1) *спорт.* ліжний ремінь, -меня; 2) *буд.* *div.* **wiązanie** 2.

więźniarka *ż.* в'язень, -зня, ув'язнена, -ної.

więźniowy в'язнівський.

wig, *lm.* -*gowie*, *m.*, *hist. polit.* віг.

wigilia *ż.* 1) передодень, -дня, переддень (*род.* передодня); *w* ~ *lię wyjazdu* напередодні виїзду; 2) *рел.* свят-вечір, -чора, святний вечір, багатий вечір.

wigilijny 1) який (що) стосується передодня; 2) свят-вечірній.

Пор. **wigilia**.

wigonia *ż.*, *zool.* (*auchenia vicunna*) вігонь, -ні.

wigoniowy *tkac.* вігоньовий; *przędza* ~ *wa* вігоньова пряжа.

wigoń, *-niu*, *m.*, *tkac.* вігонь, -ні.

wigor, *-ru*, *m.*, *przest.* бадьорість, -рості.

wigwam, *-mu*, *m.* вігвám.

wijadło *n.* мотовило.

wijak *m.* *div.* **wijadło**.

wije, *-jów*, *blp.*, *zool.* (*myriapoda*) ногоástki, -ток.

wikariusz, *lm.* -*sze*, *m.*, *kośc.* вікарій.

wikary, -rego, *lm.* -rowie, *m.*, *kośc.*
дуб. wikariusz.

Wiking, *lm.* -gowie, *m.*, *hist.* вікінг.

wikle, -li, *blp.* за́рість, -рості, за́росль, -лі, чага́р, -ря́.

wiklina *ж.* лозина́.

wikliniarnia *ж.* виробництво плетених лозових корзин.

wikliniarski який (що) стосується виробництва плетених лозових корзин.

wiklinowy лозовий, лозяний, лозний.

wikłacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* плу́тјага, круті́й, -тія́.

wikłać (со *czym*) плу́тати, заплу́тувати, -тую, -туеш (що чим); //~*się* плу́татися, заплу́туватися; ~ *w zeznaniach* плу́татися (заплу́туватися) в показаннях (зізнаннях); *sprawa się ~ła* справа заплу́тується.

wikłanina *ж.* плутани́на; (*відсутність порядку*) безладдя.

wikont, *lm.* -towie, *m.* віко́нт.

wikt, -tu, *m.* харч (род. хárчі *ж. р. і хárчу ч. р.*), харчі́, -чів.

Wiktor Ві́ктор, -ра.

wiktoria *ж.*, *przesł.* перемо́га.

Wiktoria Ві́кторія.

wiktować, -tuje, -tujesz, -tował харчува́ти, -чую, -чýеш; //~*się* харчува́тися.

wiktualy, -lów, *blp.* харчі́, -чів; \diamond *sklep z ~łami* продовольчий (харчовий) магази́н, продо́вольча (харчова́) крамни́ця.

wilczarz, *lm.* -rze, *m.*, *myśl.* вовкода́в.

wilczątko *n*, *zdr.*, *pieszcz.* вовченя́, -ня́ти, вовча́, -ча́ти.

wilczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* во́вчик, вовчо́к, -чка́.

wilcze lyko *n.*, *bot.* (*daphne mezereum*) во́вче лі́ко.

wilczę, -częcia, *lm.* -częta, -czął, *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* вовча́, -ча́ти, вовченя́, -ня́ти.

wilczomlecz *m.*, *bot.* (*euphorbia*) молоча́й, -чаю́.

wilczomleczowate, -tych, *bot.* (*euphorbiaceae*) молоча́йни, -них.

wilczooki з во́вчими очі́ма.

wilczur *m.* німе́цька вівча́рка.

wilczura *ж.* во́вча доха́ (шуба́), во́вчий кожух́.

wilczy во́вчий; *мисл.* ~ *dół* во́вча я́ма, вовкі́вня; *бот.* ~ *mlecz* (*euphorbia*) *дуб. wilczomlecz*; *мед.* ~*cza* *raszcza* (*faux lupina*) во́вча па́ща; \diamond *бот.* ~*cze* *mleko* (*euphorbia chamaesyce*) молоча́й дрібно́квітко́вий; *перен.* ~*cza* ро́кога уда́вана покора́; *перен.* ~*cze* *prawo* безпра́в'я, кула́чне пра́во.

wilczyca *ж.* вовчи́ця, вовчи́ха.

wilczyisko *n.*, *zgr.* вовчи́ще, вовці́юга, вовчи́сько.

wiledziatura *ж.* *дуб. wilegiatura.*

wilegiatura *ж.* 1) да́ча; 2) перебу́вання на да́чі.

wileńczyk, *lm.* -cy, *m.* мешкане́ць міста Ві́льнюса.

wileński ві́льнюський, ві́ленський.

wilga *ж.*, *orn.* (*orion galbula*) іво́лга.

wilgnać, -gnie, -gnął *a.* -gł *дуб. wilgotnieć.*

wilgocić, -cę, -cisz, -cił зво́ложува́ти, -жую́, -жуеш.

wilgociomiarm, -ru, *m.*, *meteor.* гігро́метр, -ра.

wilgociomierz, *lm.* -rze, *m.*, *meteor.* *дуб. wilgociomiar.*

wilgociowskaz, -zu, *m.*, *fiz.* гігро́скоп.

wilgoć *ж.* во́гкість, -кості, сирі́сть, -рості, во́логість, -гості; (*в по́втрі*) во́лога; \diamond *chronić przed ~cią* збері́гати в сухо́му місці́.

wilgotnie во́гко, сиро́; во́лого. *Пор. wilgotny.*

wilgotnieć, -nieje, -niał во́логнути, сирі́ти.

wilgotno *predyk.* *дуб. wilgotnie.*

wilgotność *ж.* *дуб. wilgoć.*

wilgotny во́гкий, сирі́й; (*наси́чений во́логою*) во́логий.

Wilhelm Ві́льгельм.

wilia *ж.* *дуб. wigilia* 2.

wilk *m.* 1) вовк; *прим.* *i ~ syty i koza cała i* вовки́ ситі́, і

кóзи цілі; i kóзи сiті, i сіно ціле; *перен.* ~ mórski морський вовк; *присл.* natura ciągnie ~ka do lasu скільки вовка не годуй, а він у ліс дивиться; вовча нату́ра у ліс тягне; *прик.* o ~ku towa, a ~tu про вовка помовка, а вовк тут (а вовк у хату); *перен.* ratrzeć na kogo ~kiem дивитися вовком на ко́го; ~w owszej skórce вовк в овечій шку́рі; 2) *мед.* вовча́к, -ка́, вовчий лишай, -шай; 3) *сад.* вовчо́к, -чка́, па́синок, -нка; \diamond bajki o żelaznym ~ku небиліці, -лиць, вігадки, -док; *прик.* nie wywołuj ~ka z lasu не буди́ ли́ха, поки ли́хо спить.

wilkołaczy *folk.* якій (що) стосую́ться вовкула́ка (вовкула́ки).

wilkołak, *lm.* -ki, *m.*, *folk.* вовкула́к, вовкула́ка.

wilkować, -kuje, -kujesz, -kował *tkac.* чухра́ти.

wilkownia *ż.*, *myśl.* вовча я́ма, вовківня.

willa *ż.* вілла.

Wilno *n.* Ві́льнюс; Ві́льна, Ві́льно (*істр.*).

wilzyć, -że, -żysz, -żył *див.* wilgoć.

wilżyna *ż.*, *bot.* (*ononis*) вовчу́г, -га́.

wina *ż.* прові́на; вина́ (*рідко*); *roszczać się do ~ny* почувати (відчувати) свою прові́ну (вину́); *przypinać się do ~ny* визнавати свою прові́ну (вину́); *składać (zwałać) na kogo ~nę* звертати (скидати, складати, звальювати) на ко́го прові́ну (вину́); (*підстава, умови до чого — звичайно*) *причина; to ~ z tego wychnowania* це причина (прові́на, вина́) погано́го ви́ховання; *z mojej ~ny* з моє́й причи́ни (прові́ни).

Wincenty, -tego Віке́нтій.

winiarz, *lm.* -rze, *m.*, *karc.* любі́тель ві́нта; граве́ць у ві́нт.

wincista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *karc.* *див.* winiarz.

winda *ż.* 1) лі́фт; 2) підйо́мний (підніма́льний, підійма́льний) кран; \diamond *мор.* ~ kotwicz па бра́шпиль.

windować, -duje, -dujesz, -dował підніма́ти (підійма́ти) тяга́р; // ~ się підніма́тися, підійма́тися; (*розм. жарт. — про людей*) вила́зити, -ла́жу, -ла́зиш, видира́тися.

windowy 1) лі́фтовий; 2) підйо́мний, підніма́льний, підніма́льний. *Пор.* winda.

windykacja *ż.*, *praw.* ві́ндика́ція, ві́требува́ння вля́сником сво́го майна́.

windykować, -kuje, -kujesz, -kował (*niedok. i dok.*) *praw.* 1) *докон.* одержати (майнó) шляхо́м ві́ндика́ції; 2) *недок.* вимага́ти поверне́ння (майна́) шляхо́м ві́ндика́ції.

windziarka *ż.* лі́фте́рша.

windziarz, *lm.* -rze, *m.* лі́фте́р, -ра. winegret, -tu, *m.*, *kul.* вінегрéт, -ту. winian, -nu, *m.*, *chem.* виннока́м'яна кислота́.

winiarka *ż.* 1) (*про жі́нку*) вино́рб; 2) виноторго́вка; 3) (*про жі́нку*) виногра́дар, -ря. *Пор.* winiarz.

winiarnia *ż.* вина́рня.

winiarstwo *n.* 1) вино́рбство; 2) виноторго́вля; 3) (*розведення і культура винограду*) виногра́дарство.

winiarz, *lm.* -rze, *m.* 1) вино́рб; 2) виноторго́вець, -вця; 3) (*що розводить виноград*) виногра́дар, -ря.

winić, -nię, -nisz, -nił (*kogo o co i za co*) винува́тити, -ва́чу, -ва́тиш, вини́ти (*кого́ в чо́му i за що*).

winien *predyk.* ви́нен; *kto temu ~ kto (w) tómu* ви́нен; (*про обов'язок*) повинен, зобов'язаний; *każdy ~ spełnić swój obowiązek* ко́жен повинен ви́конати свій обов'язок.

winieta *ж.* віньєтка.

winiетка *ж. див.* winieta.

winkel, -kla, *lm.* -kle, *m., przest.*

1) кут, -тá; 2) *геод. див.* węgielnica.

winkelak *m.* 1) *друк.* верстáтка;

2) *геод. див.* węgielnica.

winko *n., zdr.* винцє.

winnica *ж.* виноградник.

winnietwo *n. див.* winiarstwo.

winny I (komu, czemu, *rzadziej* przed kim, przed czym) вінний, винувáтий, провинний; o pi w s z y s t k i e m u ~ ni вони винувáти (вінні, провинні) в усьóму.

winny II 1) виноградний; ~ krzew виноградний кущ, -щá; (*зроблений з винограду — звичайно*) вінний; ~ oset вінний (виноградний) ócet (*род. óctu*); *xim.* ~ kwas вінна кислотá; *спец.* ~ kamień вінний кáмінь, -меня; 2) *карт. див.* pikowy.

wino *n.* 1) винó; ~ gronowe виноградне винó; ~ jagodowe ягідне винó; ~ kurasyjne лікувáльне винó; ~ musujace іскрісте винó; wytwórnia win виробництво вин; 2) (*про рослину*) виноград, -ду; dzikie ~ дикий виноград.

winobranie *n.* збирання (збір) винограду.

winograd, -du, *m.* 1) виноградна лозá; 2) *див.* winnica.

winogrodnictwo *n.* виноградарство.

winogrodnik, *lm.* -су, *m.* виноградар, -ря.

winogronny *див.* winogronowy.

winogrono *n.* 1) виноградне грóно; виногрóно (*рідко*); виногрáдина; 2) (*в мн.*) виноград, -ду.

winogronowy виноградний.

winomierz, *lm.* -rze, *m., spec.* спиртомір, -ра.

winorodny багáтий на виноградники.

winorośl *ж.* виноградна лозá.

winować, -nuje, -nujesz, -nował *див.* winić.

winowajca, -cy, *lm.* -су, *m.* винувáтець, -тця, провинник.

winowajczyni *ж.* винувáтниця, провинниця.

winozbiór, -bioru, *m. див.* winobranie.

winszować, -szuję, -szujesz, -szował (komu) вітáти, поздоровляти (когó).

wint *m., karc.* вінт, -тá.

wio! *wkrz.* (*на коней*) вйol hol

wiokać *pot.* вйóкати, нóкати.

wiola *ж., muz.* віóла, альт, -тá.

wiolinista, -ty, *lm.* -ści, *m.* скрипáч, -чá, скрипáль, -лjá.

wiolinistka *ж.* скрипáчка.

wiolinowy: klucz ~ *muz.* скрипичний ключ, -чá.

wiolista, -ty, *lm.* -ści, *m.* альтіст.

wiolonczela *ж., muz.* віолончель, -лі.

wiolonczelista, -ty, *lm.* -ści, *m., muz.* віолончеліст.

wiolonczelistka *ж., muz.* віолончелістка.

wionąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli

1) дýнути, вйінýти; ~nął wiatr дýнув (вйінýв) вітер;

2) *перен.* майнýти, вйінýти; *о* ~nęły nadzieje розвіялися надії.

wionięcie *n.* пóдув, -ву.

wiorstwa *ж., przest.* верстá, верстvá.

wiorstwowy *przest.* верстовий.

wiosenno весняно.

wiosenny весняний, весінний; *астр.*

~ne zrównanie dnia z посá веснянє рівнодєння.

wioska *ж.* селó; (*рідше*) сільцє.

wioskowy сільський.

wiosło *n.* веслó; *о* гóбиć ~łami гребті, веслувáти, -лýю, -лýеш.

wiosłować, -łuje, -łujesz, -łował гребті, веслувáти, -лýю, -лýеш.

wiosłowanie *n.* гребнjá, веслувáння.

wiosłowy весловий.

wiosłówka *ж.* гребнá (весловá) шлúпка.

- wiosna** *ж.* весна́; па *~не* весно́ю, навесні́, по весні́; з *~па́* (з па-
ста́нем *~пу*) весно́ю, як
наста́не весна́; *перен. поез.*
~ *ж*у́сія весна́ життя́, мо́ло-
дість, -дості́, ю́ність, -но́сті.
- wiosnować**, -ну́je, -ну́jesz, -nował
перебува́ти (проводи́ти) весну́.
- wioszczany** *див.* wioskowy.
- wioszczyna** *ж.*, *pogardl.* бідне, не-
величке село́.
- wioślany** *див.* wioslowy.
- wioślarka** *ж.* (*про жінку*) гребе́ць,
-бця́, весля́р, -ра́.
- wioślarski** гребни́й, весловий;
sport *~* гребни́й (весловий)
спорт, -ту; *◇* klub *~* клуб
гребців (веслярів).
- wioślarstwo** *n.* гребни́й (весловий)
спорт, -ту.
- wioślarz**, *lm.* -rze, *m.* гребе́ць,
-бця́, весля́р, -ра́.
- wiośnianka** *ж.*, *lit.* весня́нка.
- wiośniانو** *див.* wiosenno.
- wiośniany** *див.* wiosenny.
- wiotcząć**, -czeje, -czał става́ти вѣт-
хим, ста́ріти (*про речі*).
- wiotki** 1) гнучкий; *~ka* kibić
гнучкий стан, -ну; *~ka* trzeci-
па гнучка́ очерѣтина; 2) *перен.*
слабкий, тендітний; *~ka* goś-
lina тендітна (слабка́) рос-
лі́нна.
- wiotkość** *ж.* 1) гнучкість, -кості́;
2) сла́бкість, тендітність, -но-
сті. *Пор.* wiotki.
- wiór** (*częściej w lm.*) -гу, -гów,
m. стру́жка.
- wiórek**, -гка, *m.* 1) зменш. стру́ж-
ка; 2) *конд.* рід печення́.
- wiórkarka** *ж.* стругальний станок,
-нка́.
- wiórować**, -rúje, -rujesz, -rował
чи́стити паркѣт металѣвою
стру́жкою.
- wiórownica** *ж.* *див.* wiórkarka.
- wipolan**, -ну, *m.* штучна шерсть,
-ті.
- wir**, -гу, *m.* вир, -ру, ко́лоровот,
-ту; *рог*waпу *przez* *~*
схо́плений віром; *◇* *~* *atmo-*
sferyczny *циклон*, -ну.
- wiraż** I, -żu, *lm.* -że, *m.*, *lot.*, *mor.*
віра́ж, -жу.
- wiraż** II, -żu, *lm.* -że, *m.*, *lot.* ві-
ра́ж, -жу.
- wirczyk** *m.*, *zool.* (*vorticella*) цу-
ві́йка.
- wirnica** *ж.*, *tech.* турбі́на.
- wirnik** *m.*, *tech.* (динамомашина)
ро́тор, -ра.
- wiropłat** *m.*, *lot.* гелікопте́р, -ра,
вертолі́т, -льо́та.
- wirować**, -rúje, -rujesz, -rował
1) кружи́ти(ся), -жу́(ся), -жиш-
(ся); *planeta* *~ruje* *w* *prze-*
strzeni *планета* кру́жить(ся)
в про́сторі; (*в повітрі* — *звичайно*)
кружля́ти; *ogzeł* *~ruje*
oręł *кружля́є*; 2) (*про воду*
у ви́рі) крути́тися (кру́титься),
вирува́ти, -ру́є, ну́ртува́ти, -ту́є.
- wirowaty** по́вний ві́рів, з ві́рами.
- wirowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *lot.*
автожі́р, -ра.
- wirownica** *ж.*, *tech.* відце́нтрова ма-
ши́нна.
- wirowy** кругооберта́льний, обер-
та́льний; *~* *guch* *ziemi* обер-
та́льний рух землі; *◇* *tech.* *ma-*
szyzna *~wa* ротаці́йна машы́-
на; *tańce* *~we* кругові та́нці,
-ців.
- wirówka** *ж.*, *tech.* центрифуга; (*для*
молока — *звичайно*) сепара́тор,
-ра.
- Wirtembergia** *ж.* Вюртемберг, -гу.
- wirtemberski** вюртембе́рський.
- wirtualny** *наук.* віртуальний.
- wirtuoz**, *lm.* -zowie, *m.* віртуо́з.
- wirtuozeria** *ж.* *див.* wirtuozostwo.
- wirtuozja** *ж.* *див.* wirtuozostwo.
- wirtuozka** *ж.* (*про жінку*) віртуо́з.
- wirtuozostwo** *n.* віртуо́зність, -но-
сті.
- wirtuozowski** віртуо́зний.
- wirus** *m.*, *med.*, *wet.* ві́рус, -су.
- wirydarz**, *lm.* -rze, *m.*, *prześt.* са́-
дик (*коло дому*).
- wisieć**, -szę, -sisz, -siał, -sieli ві-
сі́ти (ві́шуть, ві́сяться); *перен.*
~sieć *na włosku* ві́сити на
воло́ску (на волоси́нці); *перен.*
~ *w powietrzu* ві́сити в
пові́трі; *◇* *прик.* *co ma* *~*,

nie utonie чому́ с́уджено́ б́ути повішеним, те не потоне.

wisielec, -lca, *lm.* -lcy, *m.* 1) вішальник, шибеник; 2) *перен.* розм. шибеник.

wisienka *ż.*, *zdr.* вишенька.

wisior, -ru *a.* -ra, *m.* 1) підвісок, -ска; 2) (*при годиннику, браслеті*) брелок.

wisiolek, -rka, *m.*, *zdr.* брелочок, -чка.

wiski *nieodm.* віскі (невідм.).

wiskoza *ż.* 1) *tex.* віскóза; 2) *перен.* віскóзний шовк, -ку.

Wisła *ż.* Вісла.

wist *m.*, *karc.* вист, -тá.

w *istocie przst.* (на)справді, дійсно.

wistować, -tuje, -tujesz, -tował *karc.* вистувáти, -т́ую, -т́уеш.

wisus, *lm.* -sy, *m.* гульвіса, гультий, -тяя; (*про пус́того хлопця—ще*) шибеник.

wiszadlo *n.* див. **wisior** I.

wiszar, -ru, *m.* 1) за́рость, -ті, за́росль, -лі, ха́ща; 2) (*скеля*) кр́уча.

wiszor, -ru, *m.*, *wojs.* ба́нник.

wiszorek, -rka, *m.* розтушо́вка.

wiślanu який (шо) стосу́ється ріки́ Вісли; (*у контеќсті*) на Ві́слі, з Ві́сли то́що; *portu* ~не пор́ти на Ві́слі; *woda* ~на водá Ві́сли.

wiśnia *ż.* ви́шня.

wiśniak, -ku, *m.* вишні́вка.

wiśnianka *ż.*, *kul.* суп з ви́шень.

wiśniowy вишнёвий; *sok* ~**wy** вишнёвий сік (*род. со́ку*).

wiśniówka *ż.* вишнё́ва насто́йка.

Wit: *czegoś* *a.* (та́піес) *św.* ~*ta med.* хвороба́ св. Ві́тта, ві́ттова хвороба́.

witać віта́ти; // ~ *się* віта́тися, здо́ров(к)а́тися.

witalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *biol.* віталі́ст, прихі́льник (послідо́вник) віталі́зму.

witalizm, -mu, *m.*, *biol.* віталі́зм, -му.

witamina *ż.* віта́мін, -ну.

witaminowy віта́мінний, віта́міно-вий.

witeź, *lm.* -zie, *m.*, *przest.*, *poet.* ві́тязь, -зя, ліца́р, -ря.

witka *ż.*, *bot.* ві́сик.

witraż, -żu, *rzadziej* -ża, *m.* вітра́ж.

witriol, -lu, *lm.* -le, *m.*, *chem.* купоро́с, -су; ~ *niebieski* мідний купоро́с.

witriolowy *chem.* купоро́сний, купоро́совий.

witryfikacja *ż.*, *tech.* вітрифіка́ція.

witryna *ż.* вітри́на.

witułka *ż.*, *bot.* (*verbena*) вербе́на.

witriolkowate, -tych, *bot.* (*verbena-ceae*) вербе́нові, -вих.

wiwarium, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -ria, -riów, *n.* віва́рій.

wiwa! хай живé! віва́т!

wiwatować, -tuje, -tujesz, -tował гукáти: хай живé! віва́т!

wiwisekcja *ż.*, *anat.*, *przen.* вівісе́кція.

wiwisekcyjny *anat.*, *przen.* вівісе́кційний.

wiwisekować, -kuje, -kujesz, -kował *anat.*, *przen.* робі́ти вівісе́кцію.

wiza *ż.* ві́за; ◇ *dać paszport* до ~*зу* відда́ти па́спорт до візува́ння; *kłaść ~zę* па́сзпорcie візува́ти па́спорт.

wizawi *przst.*, *pot.* віза́ві.

wizerunek, -nku, *m.* зобра́ження, обра́з, -зу.

wizja *ż.* 1) виді́ння, віди́во, ма́рево; 2) *юр.* огля́дини місця; протоко́л огля́дин.

wizjer *m.* 1) ві́йськ. *іст.* захисні окуля́ри шоло́ма; 2) *фот.*, *tex.* ві́зир, -ра.

wizjoner, *lm.* -rzy, *m.* візіо́не́р, -ра.

wizjonerka *ż.* візіо́не́рка.

wizyjność *ż.* примáрність, -ності.

wizować, -zuje, -zujesz, -zował візува́ти, -з́ую, -з́уеш.

wizyta *ż.* візі́т, -ту; *oddać ~tę* відда́ти візі́т; *przejść z ~tą* при́йти з візі́том; *złożyć ~tę* кому́ (*a. u kogo*) зробі́ти (на́нести) кому́ візі́т.

wizytacja *ż.* обслі́дування, обсте́жування; *офіц.* інспе́кція.

wizytacyjny обсліди́ницький; інспекці́йний. *Пор. wizytacja.*

wizytator, *lm. -rzy, m.* обсліду́вач, обслі́дник; інспе́ктор, -ра. *Пор. wizytacja.*

wizytatorka *ż.* обсліду́вачка, обслі́дниця; інспе́ктор, -ра. *Пор. wizytacja.*

wizytować, -tuje, -tujesz, -tował 1) обсліду́вати, -дую, -дуеш, обсте́жувати, -жую, -жуеш; інспектува́ти, -тую, -туєш; *пор. wizytacja*; 2) робі́ти візи́т; візитува́ти, -тую, -туєш (*заст.*).

wizytowy візитни́й; який (що) стосу́ється візи́ту, для візи́ту тощо; *bilet* ~ візитна ка́рточка; *strój* ~ одяг для візитів.

wizytówka *ż.* візитна ка́рточка.

wjadać się, **wjeść się**, -jem, -jesz, -jadł, -jedli в'їда́тися, в'їсти́ся (в'їмся, в'їсїся); (*перен.* — *звичайно*) вкорі́нюватися, -нюю́ться, вкорі́нятися, вкорені́тися.

wjazd, -du, *m.* в'ї́зд, -ду.

wjazdowy *див. wjezdny.*

wjechać *див. wjeżdżać.*

wjeść się *див. wjadać się.*

wjezdny в'ї́зний; бра́ма ~ на в'ї́зі ворота́ (*род. воріт*), в'ї́зна бра́ма.

wjeżdżać, **wjechać**, -jadę, -jedziesz, -jechał в'ї́жджа́ти, в'ї́зди́ти (в'ї́жджу́, в'ї́зди́ш), в'ї́хати (в'ї́ду, в'ї́деш).

wjuczny *див. juczny.*

wjuczyć *див. juczzyć.*

wkapywać, **wkapać**, -pię, -piesz, -pał вка́пувати, -пую, -пуеш, вка́пати.

wklejać, **wkleić**, -leję, -leisz, -leił вкле́ювати, -лею́ю, -лею́еш, вкле́їти.

wklejka *ż.* вкле́йка.

wklepywać, **wklepać**, -pię, -piesz, -pał *tech., przen.* вкле́пувати, -пую, -пуеш, вклепа́ти (-па́ю, -па́еш і -плію, -плеш); *//* ~ się вкле́пуватися, вклепа́тися.

wklęsłość *ż.* угну́тість, -тості, ввігну́тість; запáлість, -лості, запáдина. *Пор. wklęsty.*

wklęsty угну́тий, ввігну́тий; *zwierciadło* ~ те угну́те (ввігну́те) дзе́ркало; запáлий; ~ поs запáлий ніс (*род. носа*); *◇ druk* ~ глибо́кий друк, -ку. *Пор. wklęsnać.*

wklęsnać, -śnie, -snął угну́тися, увігну́тися; (*глибоко осісти*) за́пасти(ся), -паде́(ться).

wklinić, -nię, -niśz, -nił вклині́ти; *//* ~ się вклині́тися.

wklinować, -nuje, -nujesz, -nował *див. wklinić.*

wkluczać *див. włączać.*

wkład, -du, *m. 1)* вкла́д, -ду, вкла́днення; ~ *dy kapitałowe* ка́піталовкла́днення, -день; 2) *див. wkładka.*

wkładać, **włożyć**, -zę, -żysz, -żył 1) (*co w co a. do czego*) вкла́дати, вкла́сти, -кладу́, -кладеш; **wkładać kapitał** (*w co*) вкла́дати ка́піта́л (*y* що); **włożyć do kieszeni** вкла́сти (покла́сти) в кишéню; 2) (*na kogo, na co*) надіва́ти, наді́ти, -діну, -дінеш; **włożyć szarpkę** наді́ти ша́пку; (*одяг*) на́дяга́ти, на́дягті́, -гну́, -гнеш, на́дягну́ти, на́діва́ти, наді́ти, вдяга́ти, вдягті́, вдягну́ти; (*взуття*) взува́ти, взу́ти, обува́ти, обу́ти; *//* ~ się (*w co, do czego*) втяга́тися, втя́гуватися, -гую́ся, -гуе́шся, втягті́ся, втягну́тися (*w* що).

wkładca, -cy, *lm. -cy, m.* вкла́дник.

wkładka *ż. 1)* вні́сок, -ску; 2) *спец.* вкла́диш; *tech.* прокла́дка; ~ *pierścieniowa* кільце́ва прокла́дка.

wkładnik, *lm. -cy, m. див. wkładca.*

wkładowy вкла́дний.

w koło przst. навкру́гі, навко́ло, до́вко́ла; *◇ прик.* ~ (*w kółko*), Ма́сїеju! почи́най спо́чатку!

w końcu przst. врэ́шті.

wkopać *див. wkopywać.*

wkopanie *n.* вкопа́ння.

wkopywać, **wkopać**, -pię, -piesz, -pał вко́пувати, -пую, -пуеш, вкопа́ти.

wkorzeniać, wkorzenić, -nię, -nisz, -nił вкоріювати, -нюю, -нюєш, вкоріняти, вкореніти; // ~ **się** вкоріюватися, вкорінятися, вкоренітися.

w kółko przst. *δυσ.* w koło.

WKP(b) (Wszeczziązkowska Komunistyčna Partia (bolszewików) *skr., hist.* ВКП(б) Всесоюзна Комуністична Партія (більшовиків)).

wkroczać, wkroczyć, -czę, -czysz, -czył вступати, вступити, -плю, -пиш; *перен.* **~roczyć** на drogę socjalizmu вступити на шлях соціалізму; **wojsko ~roczyło** do miasta військо вступило до міста; (*перен.* — *в галузі науки тощо* — *звичайно*) **~wchodzić, -джу, -диш, ввійти (ввійдү, ввійдеш); ~raczać** w dziedzinę filozofii входити в ділянку філософії; (*на сильно* — *звичайно*) **~wtargnięcie, вдиратися, втрөгнутися, вдиратися, вдертися, -рүся, -решся.**

wkraść się, wkraść się, -kradnę, -kradniesz, -kradł вкрадітись, вкрастися, -крадуся, -крадешся; *перен.* ~**kradać się** в чу́жє заува́нє вкраді́тись (втира́тись) в чіє дові́ря; *перен.* ~**kradła się** ро́ту́лка вкра́лася по́мійка; (*про думки, почуття* — *звичайно*) **zakraść się** закра́стись; w serce ~**krada się** niepawiść (zazdrość) в серце закрада́ється нена́висть (зздрі́сть).

wkrapiać, wkropić, -pię, -pisz, -pił
вкрáплювати, -люю, -люєш,
вкрáпити, -плю, -пиш.

wkrapacz, *lm.* -cze, *m.* піпéтка.

wkraplać *дуб.* **wkrapiać.**

wkraść się *дуб.* **wkradać się.**

в крąg przst. навкругі, навколо,
довкола.

wkręcać, wkręcić, -cę, -cisz, -cił
1) вкру́чувати, -чую, -чуєш, вкру́тити, -кручу́, -кру́тиш, вві́рчувати, -чую, -чуєш, вверті́ти, -верчу́, -верти́ш; 2) (kogo dokad) *перен. несхв.* влашто́вувати

ти, -вую, -вуеш, влаштувати,
-тую, -туєш (кого куди); ~сіє
кого на добрі посади
влаштувати ког на хороше
(добру) посаду; // ~ сіє пролі-
зати, пролізти, втиратися, втер-
тися, -труся, -трешся; ~сіє
w towarzystwo втёртись
(пролізти) в товариство.

wkręta *m., tech.* вёркрукта.

gwęsta ż., tech. шурѹп, шруб,
ГВИНТ. -ТА.

wkroczenie *n.* вступ, -пу; входження; вторгнення, вдертя. *Por.* **wkraczać.**

wkroczyć *дуб.* **wkraczać.**

wkropić *дуб.* **wkrapiać.**

wkroplić, -lę, -lisz, -lit *dok. dus.*
wkraplać.

wkrótce незаба́ром, ско́ро.

wkuwać, wkuć, -kuję, -kujesz, -ku!
вкóувати, -вую, -вуєш, вкүвá-
ти, -күю́, -күéш.

wkwaterować, -ruję, -rujesz, -rował
всели́ти, -лю́, -лиш; // ~ się все-
ли́ться.

wlać *лив.* **wlewać.**

wlanie *n.* влиття.

wlań, *lm.* -nie, *m.*, *zool.* (*pelagia*)
світна́ меду́за.

wlatać *дцв.* **wlatywać.**

wlatywać, -tuje, -tujesz, -tywał,
wlecieć, -cę, -cisz, -ciał, -cieli
влітати, влетіти, -лечу́, -леті́ш.

wlec, -lokę, -leczeasz, -łókt, -lekli
1) волочить, -чү, -чиш, волокти́, -лочү, -лочеш; *перен.* ~lec po-
gi волокти́ но́ги; 2) (*перен.*
заст. ~ виносити без відома)
тягті́, -гну́, -гнеш; // ~ się во-
локти́ся, тягті́ся, плéнтатися;
~ w o g o n i e плéнтатися (пле-
сти́ся) в хвості́, па́сти зад-
ніх.

wlecieć *дуб.* **wlatywać.**

wlepiac, wlepić, -pie, -pisz, -pił
1) вліплювати, -люю, -люєш, вліпити, -плю, -пиш; 2) розм. жарт. всипáти, всіпати, -плю, -плеш; **o ~pić** o s z y w t ́upiti óci (погляд).

wlew, -wu, m. 1) (ріки) впадіння;
2) тех. ливнік, -ка́.

wlewać, wlać, -leje, -lejesz, -lał, -lali a. -leli вливати, вліти (увиллю, увиллеш).

wlewek, -wku, m., tech. болванка.

w lewo przst. ліворуч, вліво.

wleźć div. влізти.

wliczać, wliczyć, -czę, -czysz, -czył залічувати, -чую, -чуеш, залічити, -чій, -чиш, зачисляти, зачислити, зараховувати, -вую, -вуеш, зарахувати, -рахую, -рахуеш; (в число) включати, включити; **nie ~czając w to** не включаючи в це.

WLKZM (Wszechzwiązkowy Leniowski Komunistyczny Związek Młodzieży) *skr.* ВЛКЗМ (Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді).

włot, -tu, m., tech. отвір, -вору.

w lot przst. миттю, вмить.

włotowy tech. впускний, вхідний.

włutować, -tuje, -tujesz, -tował tech. впаяти.

włutowanie n., tech. впайка.

wł. (włącznie) *skr.* включно.

władać володіти; ~ *językiem* російським володіти російською мовою, добре знати російську мову; ~ *piórem* володіти пером; ~ *sobą* володіти (владати) собою.

władca, -cy, lm. -cy, m. володар, -лодаря, владар (род. владаря).

władczo владно.

władczy владний.

władczyni ж. володарка, владарка.

władnie div. владно.

władny 1) владний; 2) (з правом розпоряджатися) владен, властен; 3) (що має велику силу, владу) могутній, могутий.

władować, -duje, -dujesz, -dował завантажити; ~ *ładunek do wagonu* завантажити вантаж до вагона; (па со) навантажити; ~ *pa wóz* навантажити на віз; // ~ *się żart.* влізти.

władowanie n. завантаження; навантаження. *Пор.* **władować.**

Władysław Володислав, Владислав.

władza ж. 1) влада; ~ *państwowa* державна влада; ~ *przewodnicząca (ustawodawcza)* законодавча влада; ~ *radziecka* радянська влада; ~ *wykonawcza* виконавча влада; 2) (звичайно в мн.) (особи, що виконують владу) власті, -тій; ~ *dzielnicowe* (місцеві) місцеві власті; (установи) органи, -нів; ~ *partyjne* партійні органи, партійне керівництво; 3) (розуму тощо) сила, здатність, -ності; *o stracić ~dług* w członkach перестати володіти руками і ногами, бути пораженим паралічем.

włamać się div. włamywać się.

włamanie się n. злом, -му.

włamywacz, lm. -cze, m. зломщик.

włamywać się, -muje, -mujesz, -mywał, włamać się, -mię, -miesz, -mał włamyватися, -муюся, -муєшся, włomлюватися, -лююся, -люєшся, вломитися, -млюся, -мишся.

własnoręcznie власноручно, власною рукою.

własnoręczny власноручний.

własnościowy який (що) стосується власності, майновий; *stosunki ~we* майнові відносини, -син.

własność ж. 1) власність, -ності; ~ *państwowa* державна власність; *socialistyczna* ~ *państwa i środków produkcji* соціалістична власність на знаряддя і засоби виробництва; ~ *spółdzielczo-kolchozowa* кооперативно-колгоспна власність; (речі, які є чиею власністю) майно; ~ *nieruchomości* нерухоме майно; 2) (заст. — постійна ознака) властивість, -вості; ~ *chemiczna* хімічна властивість.

własnowolnie з власної волі, невимушено, добровільно.

własnowolność *ж.* невимушеність, .-ності, добровільність.

własnowolny невимушений, добровільний; *~ne* wuzgroczenie się czego добровільне зречення чого (відречення від чого).

własny 1) власний; *грам.* іміє *~ne* власне ім'я; *~nym* oczom nie wierzyć не вірити власним очам; widzieć coś na *~ne* oczu бачити що на власні очі; 2) (що стосується якоїсь особи) особистий; *~ interes* особиста справа; *◇ ~na* matka рідна мати, -тері; miłość *~na* самолюбство, себелюбство; па *~ną* rękę coś robić робити що на свою відповідальність (на свій страх і ризик); obropna *~na* самооборона.

właściciel, *ім.* -le, *т.* власник, володільць, -льця; *~pięchomości* власник нерухомого майна; *~ziemski* землевласник; *~majątku* власник маєтку, поміщик; *~pięwolników* рабовласник.

właścicielka *ж.* власниця, володільниця.

właścicielski власницький, володільницький.

właściwie 1) доречно, до річі, як треба; *~użyć* słowa вжити слова доречно (до річі, як треба); 2) (вставне слово) власне; *~powiedziawszy* власне (власніво) кажучи; *~nie to chciałem powiedzieć* власне (власніво), я не це хотів сказати.

właściwość *ж.* 1) властивість, -вості; (характерна — *ще*) особливість, -вості; *~gleby* властивість ґрунту; *~ci terenu* властивості (особливості) території (місцевості); *військ.* *~ci taktyczne* тактичні властивості (особливості); 2) (те, що відповідає доречності, правильності) відповідність, -ності; *~w* wyrażeniu відповідність вислову.

właściwy 1) відповідний; (такий, як треба — *ще*) належний; *dobrze* *~we* wyrazu підібрати відповідні вислови; *we* *~wym* miejscu у відповідному місці, на належному місці; 2) (дійсний, правдивий) справжній; *~powód* справжня причина; *самий (рідше)*; *~wa* ugoścystość zaczęła się dopiero сама урочистість почалася тільки; 3) (що становить чию властивість) властивий, притаманний; *odpowiedział z ~wym* tu humorem відповів з властивим йому гумором; *◇ фіз.* ciepło *~we* теплоємність, -кості; *фіз.* ciężar *~* питома вага; *лінгв.* znaczenie *~we* wyrazu пряме значення слова.

właśnie саме, якраз; *там ~to*, czego mi potrzeba маю саме (якраз) те, чого мені треба; *otóż ~to* miejsce, gdzie... ось якраз те місце, де...

właz I, -zu, *т.* лаз, -зу.

właz II, -za, *ім.* -зовіє, *м., лекс.* пролаза.

włazić, -zę, -zisz, -ził, **wleźć**, -lezę, -leziesz, -lazi, -leźli *влізати, -лажу, -лазиш, влізати, влізти*; *◇ wleźć* кому w drogę перебійти (перебігти) дороги кому. **włączać**, **włączyć**, -czę, -czysz, -czył *включати, включити, -чү, -чиш; (ел. — ще) вмикати, вмикнути*.

włączenie *п.* включення; ввімкнення. *Пор.* **włączać**.

włącznie включно.

włącznik *т., ел.* вмикач, -ча, замикач.

włączyć *див.* **włączać**.

Włoch, *ім.* Włosi, *т.* італієць, -лійця, італіянець, -нця.

włochato волохато, мохнато.

włochatość *ж.* волохатість, -тості, мохнатість.

włochaty волохатий, мохнатий.

Włochy, **Włoch**, *блп.* Італія; *we Włoszech* в Італії.

włoczek, -czka, m., zdr., ryb. волочок, -чка.

włodarka ż., przest. володарка, владарка.

włodarz, lm. -rze, m., książ. 1) володар, лодаря, владар (род. владаря); 2) (у поміщика) управитель, економ.

włodarczyć, -rzę, -rzysz, -rzył książ. володіти.

Włodzimierz Володимир, -ра.

włogaczna ż., wet. шпат, -ту.

włok, -ku, m., ryb. волок.

włoka ż., przest. див. włóka.

włom, -mu, m. пролом, -му.

włonnny med. (endogenus) що виникає внутрі, нутрянйй.

włos m. волос; (один — ще) волосина; *gwał ~sy na sobie* рвати волосся на собі; *~sy stają (jeż są się)* на głowie волосся дйбом стає; *peren. ~ z głowy nie spadnie* волос з голови не спадє; *o ani pa ~ ni na włosók;* *o ~ na włosínku* (на волосók); *o mały ~ nie został zabity* máło що не бйито йогó; *pod ~ próti* шёрсті.

włosaty див. włosisty.

włosek, -ska, m. 1) зменш., пестл. волосók, -скá, волосина; 2) бот. волосók.

włosiany волосяній.

włosie n. див. włosień.

włosieć, -sieje, -siejesz, -siał, -sieli волохатити.

włosiennica ż. 1) (тканина з волосу) волосянка; 2) (церк. заст. — покайнна сорочка) волосяніця.

włosień, lm. -nie, m. волосінь, -ні.

włosistość ż. волохатість, -тості, волосістість, волосатість.

włosisty волохатий, волосатий, волосистий.

włoski італійський, італьянський; *mówić po ~ku* говорити по-італійському (по-італійськи); *o kapusta ~ka* савойська капуста; *orzech ~* волоський горіх.

włoskowatość ż., fiz. волосність, -ності, капілярність.

włoskowaty fiz. волосний, капілярний.

włosopad, -du, m., med. (alopecia) випадання волосся.

włosowaty див. włoskowaty.

włosowy волосний.

włosówki, -wek, bhp., spec. пінцет (для виривання волосся).

włoszczyzna I ż.; zb. все що італійське (італьянське) (мóва, звичаї, товари тощо).

włoszczyzna II, ż., zb. горóдина, óвочі, -чів.

Włoszka ż. італійка, італьянка.

włoszczanin, lm. -cianie, -cian, m., książ. селянін.

włoszczanka ż., książ. селянка.

włoszczanski książ. селянський.

włoszczanstwo n., książ. селянство.

włosznica I ż., bot. (setaria) мишій, -шію.

włosznica II ż. 1) зоол. (trichina) трихіна; 2) вет. (trichinosis) трихінóз, -зу.

włosnik m. 1) волосяній пєнзель, -зля; 2) (звичайно в мн.) бот. (на корені рослин) волоскі, -ків, ворсіньки, -нок.

włożenie n. вкладення.

włożyć див. wkładać.

włóczęga I ż. бродяжництво, блукання.

włóczęga II, -gi, lm. -gi, m., pot. бродяга, волоцюга.

włóczęgostwo n. див. włóczęga I.

włóczka I ż., roln. боронування; волочинна. Пор. włóczyć 2.

włóczka II ż., tkac. гáрус, -су.

włóczkowy tkac. гáрусний, з гáрусу.

włócznie ż., wojs. hist. спис.

włócznik, lm. -cy, m., wojs. hist. списник, списоносець, -ця.

włóczyć, -czę, -czysz, -czył 1) волочити, -чү, -чиш, волóкти, -лóчү, -лóчєш, тягті, -гнү, -гнєш; 2) с.-г. боронувати, -нүю, -нүєш, боронити; (після síwbi — це) волочити; // ~ się 1) волóктися; suknia ~czy się ро ziemi сүкня волóчється по

землі; 2) (розм. — ходити без мети) волочійся, вештатися, швєндяти(ся).

włóczydło *n., roln.* поволока, волокуша.

włóczykij, *lm. -je, m., pot. див. włóczęga II.*

włóka *ż., przest.* влўка (стара польська міра поверхні, коло 16,5 га).

włókienko *n., zdr.* волокнінка.

włókiennictwo *n.* текстильна промисловість, -вості, текстильне виробництво.

włókienniczy текстильний; *przemysł ~* текстильна промисловість, -вості; *zakłady ~che* текстильний завод, -ду.

włókniak *m., med. (fibroma)* фіброма.

włókniaarka *ż.* текстильниця.

włókniaarz, *lm. -rze, m.* текстильник.

włóknik *m., fizjol.* 1) (тваринний) фібрин, -ну; 2) (рослинний) целюлоза.

włóknikorodny *fizjol.* фібринотворний.

włóknikowy *med. (fibrinosis)* фібринозний, волокнистий.

włóknistość *ż.* волокнистість, -тості.

włóknisty волокнистий; *goślipy ~te* волокнисті культури, -тур.

włókno *n.* волокно.

włóknowatość *ż.* волокнуватість, -тості.

włóknowaty волокнуватий.

wmawiać, wmówić, -wie, -wisz, -wił (со w kogo) внушати, внушити (кому що); *~mówić* w kogo chorebę внушити кому хворобу.

w miarę *przst.* в міру.

wmiatać, wmieść, -miotę, -mieciesz, -mióti, -mietli вмітати, вмісти, -мету, -метеш.

wmieścić, -szę, -sisz, -sił вмістити, -мішу, -місиш.

wmieszać вмішати; (*перен. — звичайно*) вплутати; *//~ się* вмішатися, втрутитися, -трүчуся, -трүтишся; (*в розмову — звичайно*) встряті, -ряну, -рянеш.

wmieszczać, wmieścić, -mieszcze, -mieścisz, -mieścił *arch.* вміщати, вміщувати, -шую, -шуеш, вмістити, -міщу, -містиш; *//~ się* вміщатися, вміщуватися, вміститися.

wmieszczenie *n., arch.* вміщення.

wmieścić *див. вмieszczać.*

wmieść *див. wmiatać.*

w mig *przst.* миттю, вмиль.

wmontować, -tuje, -tujesz, -tował

tech. вмонтувати, -тую, -түеш.

wmontowanie *n., tech.* вмонтування.

wmotać (кого w co) *pot.* вплутати (кого в що); *//~ się* вплутатися.

wmówić *див. wmawiać.*

wmurować *див. wmurowywać.*

wmurowanie *n.* вмурування.

wmurowywać, -wuje, -wujesz, -wował, wmurować, -ruje, -rujesz, -rował вмурувати, -вую, -вүеш, вмурувати, -рүю, -рүеш.

wmuszać, wmusić, -szę, -sisz, -sił (со w kogo) примушувати, -шую, -шуеш, примусити, -мүшу, -мүсиш, змушувати, змусити (кого до чого).

wmyślać się, wmyślić się, -lę, -lisz, -lił вдумуватися, -муюся, -мүешся, вдуматися.

w następstwie *przym.* внаслідок.

wnet скоро, зараз, зараз же.

wnęcić się, -cę, -cisz, -cił *przest.* унадитися, -джуся, -дишся, занадитися; *przest.* унадитися (підше).

wnęć, -ku, m. див. wnętra I.

wnęć *ż.* 1) заглиблення, заглибина; 2) *archit.* ніша; 3) *anat. (hilus)* вірізка, ворота (*rod. воріт*), заглиблене місце на поверхні органу.

wnętrze *n.* 1) внутрішність, -ності, середина; (*те, що знаходиться в глибині чого — ще*) нутрo; (*землі — звичайно*) надра (*rod. надр*); 2) *archit.* інтер'єр, -ра.

wnętrznik *m., wet.* нутряк, -ка.

wnętrzości *blp.* нутроші, -щів.

wniebogłosy *k r z u s z e ć ~* несамохіто кричати, криком кричати.

wniebowzięty *przen.* захоплений; сяючий (сіяючий) від щастя.

wniesienie *n.* внесення.

wnieść *div.* wnosić.

wniść, wnijdę, wnidziesz, wszedł, weszła *dok., arch. div.* wchodzić *l.*

wnikać, wnikać, -nę, -niesz, -nął, -nęli проникати, проникнути; (*перен.* — думками — ще) вникати, вникнути; **~knać** w myśl а тога вникнути в думку автора.

wnikliwie проникливо.

wnikliwość *ż.* проникливість, -вості.

wnikliwy проникливий.

wniknąć *div.* wnikać.

wniknięcie *n.* проникнення; вникнення. *Пор.* wnikać.

wniosek, -sku, m. 1) пропозиція; па ~ з пропозиції, за пропозицією, на пропозицію; ~ przeszedł пропозицію прийнято; stawiać ~ вносити пропозицію; ~ uradł пропозицію відхилено; 2) (логічний) висновок, -вк; умовивід, -воду; wysiągnąć ~ зробити висновок.

wnioskodawca, -су, m. -су, *m.* той, що вносить пропозицію.

wnioskować, -kuje, -kujesz, -kował (со з czego *a.* на podstawie czego) робити висновок, виводити, -джу, -диш, висновувати, -вую, -внеш (на підставі чого, про що).

wniwecz *przst.* в ніщо, внівець; obrócić ~ обернути в ніщо (внівець); poszło ~ пішло прахом, розсіпалося на порох, пішло внівець.

w nogi *przst.* в ноги, драла, драчки.

wnosić, -noszę, -nosisz, -nosił, -nieść, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli 1) вносити, -ношу, -ношиш, внести; 2) (заяву в письмовому виді) подавати, -даю, -даеш, подати, -дам, -даси; **wnieść** skargę подати позов; 3) (z czego) (лише недокон.) виводити, -джу, -диш, робити вис-

новок (на підставі чого); **~sić** to a'st (zdrowie) піднімати (підносити) тост.

wnuczek, -czka, m. -czkowie, *m., zdr., pieszcz.* внучок, -чка, онучок.

wnuczę, -częcia, m. -częta, -czął, *n., zdr.* внуча, -чати, онуча.

wnuczka *ż.* внучка.

wnuk, m. -kowie *a.* -ki, *m.* внук, онук.

wnuka *ż.* внуча, онуча.

wnurzać, wnurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *przst.* занурювати, -рюю, -рюеш, зануряти, занурити; **~** *перен.* ~rzyć wzgł wтупити погляд; // ~ się 1) занурюватися, занурятися, зануритися; 2) *перен.* поринати, пориннути, заглиблюватися, -лююся, -люєшся, заглибитися, -глиблюся, -глибишся.

woal, -lu, m. -le, *m.* *div.* woalka. woalka *ż.* вуаль, -лі.

woalować, -luje, -lujesz, -lował вуалювати, -люю, -люєш.

wobec 1) (kogo, czego) перед (ким, чим); (у відношенні до osiб — ще) в присутності (кого); ~ niebezpieczeństwa перед небезпечкою, перед лицем небезпечки; obo wiązek ~ ojczyzny обов'язок перед батьківщиною; ~ świadków перед свідками, в присутності свідків; 2) (czego) (у причинному зв'язку) з огляду, з уваги (на що), в зв'язку (з чим), через (що); ~ braku pieniędzy з огляду (з уваги) на брак грошей, в зв'язку з браком грошей, через брак грошей; ~ tego, że... з огляду (з уваги) на те, що..., в зв'язку з тим, що...; **~** grzeczny ~ kogo ввічливий у відношенні (по відношенню) до кого.

woda *ż.* вода; *прик.* czerpać ~dę przetakiem товкти воду в ступні; ~ do picia питна вода; ~dy gruntowe ґрунтові води; *прик.* ~ pa czyjś młyn вода на чийсь

млин; ~ *sodowa* газівана вода; ~ *dy ściekowe* стічні води; ~ *zaskórna* підгрунтова вода; *прик.* *znikł, jak kamień w ~dę* зник, як у воду впав (пірнув, пішов); *фольк.* ~ *życia* жива вода; *♦* ~ *kolońska* одеколон, -ну; *фарм.* ~ *utleniona* перекис водню; ~ *wezbrana* повінь, -вені, повідь, -воді, водопілля.
wodan, -*nu*, *m.*, *chem.* гідрат, -ту.
w oddali przst. віддалік, віддалекі; віддалі, віддаля (рідко).
wodewil, -*lu*, *lm.* -*le*, *m.* водевіль.
wodewilista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* водевіліст.
wodewilistka *ż.* (про жінку) водевіліст.
wodewilowy водевільний.
wodmoryn, -*nu*, *m.*, *min.* аквамарин.
wodniak *m.*, *med.* (*hydrocele*) водянка яєчка, водяна грижа.
wodnica I *ż.*, *mit.* русалка.
wodnica II *ż.*, *med.* водянка.
wodnica III *ż.*, *mor.* ватерлінія.
wodnieć, -*nieje*, -*niał* водявити.
wodnik I *m.*, *ent.* (*colymbetes*) водяний жук, -ка.
wodnik II *m.*, *orn.* (*rallus aquaticus*) пастух, -ха, вівчар, -ря.
wodnik III *m.*, *mit.* водяник, -ка.
Wodnik *m.*, *astr.* Водолій.
wodnistość *ż.* 1) водявість, -вості, водяністість, -тості; 2) водяністість. *Пор.* **wodnisty**.
wodnisty 1) водявий, водянистий; ~ *atrament* водяве (водянисте) чорнило; 2) (кольору *wodu*) водянистий.
wodnopłatowiec, -*wca*, *lm.* -*wce*, *m.*, *lot.* гідроплан.
wodność *ż.* *див.* **wodnistość** 1.
wodny 1) водяний; *farby* ~не водяні фарби (род. фарб), акварель, -лі; *miłyn* ~ водяний млин, -на; *rośliny* ~не водяні рослини, -лін; *znak* ~ водяний знак; 2) (зв'язаний з *плавбою*) водний; (*утворюваний водою* — *ще*) водяний; *drogi* ~не водні шляхи, -хів;

transport ~ водний транспорт, -ту; *przestrzeń* ~на водяний простір (род. простору); *♦* *geogr. dział* ~ вододіл, -лу; *ptactwo* ~не водоплавні птахи, -хів, водоплавне птаство.

wodochłonny *fiz.* водоємкий.

wodociąg, -*gu*, *m.* водопровід, -воду.

wodociagowy водопровідний.

wodociecz *ż.* *див.* **wodociek**.

wodociek, -*ku*, *m.* водостік, -тока.

wododział, -*łu*, *m.*, *geo.* вододіл, -лу.

wodogłowie *n.*, *med.* (*hydrocephalus*) водянка голови.

wodoklon, -*nu*, *m.*, *bot.* (*platanus*) платан.

wodoleczenie *n.* *див.* **wodolecznictwo**.

wodolecznica *ż.* водолікарня.

wodolecznictwo *n.* водолікування.

wodolecznicy водолікувальний.

wodolaz *m.*, *myśl.* водоліз (собака).

wodomiar, -*gu*, *m.*, *tech.* водомір, -ра.

wodomierz, *lm.* -*rze*, *m.*, *tech.* *див.* **wodomiar**.

wodonosiciel, *lm.* -*le*, *m.* *див.* **nosiwoda**.

wodoodporny *tech.* *див.* **wodotrwały**.

wodopęd, -*du*, *m.* бистрінь, -ні, бистрина, бистря.

wodopędny *farm.* (*hydragogus*) водогінний; *środki* ~не водогінні засоби, -бів.

wodopój, -*poju*, *lm.* -*poje*, *m.* водопій, -пюю.

wodorek, -*rka*, *m.*, *chem.* воднева сполука.

wodorodny *chem.* *див.* **wodorodowy**.

wodorodowy *chem.* водневий.

wodorost, -*tu*, *m.*, *bot.* (*alga*) водорість, -рості.

wodosiarczan, -*nu*, *m.*, *chem.* гідросульфат, -ту.

wodospad, -*du*, *m.* водо(с)пад, -ду.

wodostan, -*nu*, *m.* рівень води.

wodoszczelność *ż.* водонепроникність, -ності.

wodoszczelny водонепроникний.

wodościek, -ku, *m.* *div.* wodociiek.

wodotrwały *tech.* водотривкий.

wodotrysk, -ku, *m.* 1) фонтан; 2) с.-г., *tech.* обпріскувач.

wodować, -duję, -dujesz, -dował *lot.* спускати́ся (сідати) на во́дү.

wodowisko *n.* 1) водо́йма, водо́ймище; 2) *ав.* гідроаеродром, -му.

wodowskaz, -zu, *m.*, *tech.* 1) водомір (рівня води на річці); 2) (при котлі) водомірна тру́бка.

wodowstręt, -tu, *m.*, *med.* водо- боя́знь, -ні, гідрофобія.

wodozbiór, -bioru, *m.* водо́йма, водо́ймище, водовмістище.

wodożółw, -wia, *lm.* -wie, *m.*, *zool.* водяна черепа́ха.

wodór, -doru, *m.*, *chem.* воде́нь, -дню.

wodunka *ż.*, *med.* водяний пухі́р, -ря.

wodza, (częściej w *lm.*) -dze, *ż.* ві́жка; (при їзді верхи) по́від, -вода; *перен.* ру́ścić ~dze попустити поводи́; *перен.* trzymać па ~dzy кого трима́ти на по́води ко́го; *♂ перен.* ród ~dzą під керівництвом, під про́водом.

wodzian, -nu, *m.*, *chem.* *div.* wodan.

wodzianka *ż.*, *kul.* *pot.* тетє́ря, бурда́.

wodzić, -dzieć, -dzisz, -dził воді́ти, -джү, -диш; *перен.* ~кого па rasku воді́ти ко́го на по́воді (на повідку́); *розм.* ~rej вести́ (воді́ти) пере́д; *перен.* *розм.* ~za pos воді́ти за ніс.

wodziej, *lm.* -je, *m.*, *pot.* заводі́й, -дія; (*y танцях*) провoдир, -ря.

w ogóle *przst.* взагалі́, загалом; ~mówiąc взагалі́ (загалом) ка́жучи (беручи); в ці́лому; ~i w szczególach в ці́лому і зокре́ма, загалом і зокре́ма. **w ogólności** *przst.* взагалі́.

wojacki во́їнський; во́яцький. *Пор.* **wojak**.

wojaczka *ż.*, *pot.* во́йськова́ слү́жба; во́йськова́ спра́ва.

wojak, *lm.* -cy, *m.* (досвідчений у во́йськовій справі) во́їн; во́йка (*жарт.*).

wojaż, -żu, *lm.* -że, *m.*, *przst.* во́яж, -жу.

wojażer, *lm.* -rowie, *m.*, *przst.* во́яже́р, -ра.

wojażerka *ż.*, *przst.* (про жі́нку) во́яже́р, -ра.

wojażować, -żuję, -żujesz, -żował *przst.* во́яжува́ти, -жу́ю, -жу́еш.

wojek, -jka, *m.* па́смо (скручено́ї моту́зки).

wojenka *ż.*, *pot.* *div.* wojna.

wojennie по-воє́нному.

wojenno *div.* wojennie.

wojenny 1) (що стосується війни) воє́нний; sztuka ~на воє́нне мистецтво; 2) (що стосується армії, во́йська) во́йськовий; *та-гупа́рка* ~на во́йськово-морський флот, -ту; okręt ~во́йськовий корабе́ль, -бля́.

wojewoda, -dy, *lm.* -dowie, *m.*, *hist.* воево́да.

wojewodzianka *ż.*, *hist.* дочка́ воево́ди.

wojewodzie, *lm.* -ce, *m.*, *hist.* син воево́ди.

wojewodzina *ż.*, *hist.* дружи́на воево́ди.

wojewódzki *hist.* воево́дський.

województwo *n.*, *hist.* воево́дство.

wojłok, -ka, *m.* повсть, -сті, повсті́на.

wojłokowy повста́ний.

wojna *ż.* війна́; Wielka Wojna Narodowa (Wielka Wojna w obronie Ojczyzny) Ве́лика Вітчизня́на війна́; ~domowa громадя́нська війна́; ~imperialistyczna імпе́ріалістична війна́; ~morska війна́ на мо́рі; ~narodowowyzwolenicza націона́льно-визво́льна війна́; ~obronna (odporną) оборо́нна війна́; ~partyzancka (podjazdowa) партиза́нська війна́;

~ powietrzna повітряна війна; ~ światowa світова війна; wypowiedzieć ~nę оголосити війну; zimna ~ холодна війна.

wojować, -juję, -jujesz, -jował воювати (воюю, воюєш).

wojownica ж. войовниця.

wojowniczo войовниче.

wojowniczość ж. войовничість, -чості.

wojowniczy войовничий.

wojownik, *lm.* -су, *m.* войовник, -ка.

wojski, -skiego, *lm.* -scy, *m.*, *hist.* війський, -кого.

wojsko *n.* військо; (*частіше в мн.*) війська (*род.* військ); ~ inżynierujne інженерні війська; ~ kolonialne колоніальні війська; ~ lądowe сухопутні війська; ~ pograniczne прикордонні війська; ~ służby в ~ku служити в армії.

wojskowo по-військовому.

wojskowo-polityczny військово-політичний.

wojskowość ж. військова служба; військова справа; z pać się па ~ці розумітися на військовій справі.

wojskowy I військовий; ро ~wemu по-військовому.

wojskowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.* військовий, -вого.

wojujący войовничий; materializm ~ войовничий матеріалізм, -му.

wokabularz, *lm.* -rze, *m.*, *przest.* вокабулярій, -рія.

wokabuła ж., *przest.* вокабула.

wokalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *muz.* вокаліст.

wokalistka ж., *muz.* вокалістка.

wokalizacja ж., *lingw.* вокалізація.

wokalizm, -mu, *m.*, *lingw.* вокалізм, -му.

wokalizować, -zuję, -zujesz, -zował *lingw.*, *muz.* вокалізувати, -зую, -зуюш; || *lingw.* ~ się вокалізуватися.

wokalizy, -liz, *bp.*, *muz.* вокалізи, -ліз.

wokalnie вокально.

wokalny *muz.* вокальний.

w oka mgnięciu *przst.* в одну мить, миттю, вмить; як оком змигнути (*розм.*).

wokanda ж., *praw.* спис (реєстр) справ, призначених на судовий розгляд; ~ sprawa jest па ~dzie справа на черзі.

wokoło *przym.* навколо, довкола, кругом, навкруги.

wokół *przym.* *div.* wokoło.

wola ж. воля; ostatnia ~ остання воля, заповіт, -ту; robić co z wolnej ~li робити що по вольній волі; zdać się па czuję ~lę здатися на чію волю; z dobrej ~li з доброї волі, з власної волі, своєю волею, добровільно, саможіть.

wolant I, -tu, *m.* (повозка) кабріолет, -ту.

wolant II, -tu, *m.* (у сукні) волан.

wolant III, -ta, *m.* (гра) волан.

wolapük *m.* волапюк, -ку.

wolarnia ж. волівник, волівня.

wolarz I, *lm.* -rze, *m.* 1) доглядач волів; 2) торговець волами.

wolarz II, *lm.* -rze, *m.* воластий голуб.

wolaty воластий; (*про людей — це*) зобастий.

wole *n.* 1) (у птиць) воло; 2) (у комах) зоб; 3) *med.*, *vet.* зоб, воло.

woleć, -lę, -lisz, -lać, -leli (co, co robić) воліти (що, що робити).

wolfram, -mu, *m.*, *chem.* вольфрам, -му.

wolframian, -nu, *m.*, *chem.* сіль вольфрамової кислоти.

wolframit, -tu, *m.*, *min.* вольфраміт, -ту.

wolframowy *chem.* вольфрамовий. wolframówka ж., *el.*, *pot.* вольфрам-мова лампочка.

woli *div.* wołowy.

woliera ж., *spec.* вольєра.

wolisko *n.*, *zgr.* *div.* wół.

wolnego! *wkrz.*, *pot.* не поспішай (же)! легше!

wolnieć, -nieje, -nia! слабшати,

слабшати; (про мороз — ще) пересідатися.

wolniuchno *pieszcz.* див. **wolniutki**.

wolniuchny *pieszcz.* див. **wolniutki**. **wolniusieńki** 1) *пестл.* повільненький; 2) (зовсім повільний) повільнісінький.

wolniusieńko 1) повільненько; 2) повільнісінько. Пор. **wolniusieńki**.

wolniuteńki див. **wolniusieńki**.

wolniuteńko див. **wolniusieńko**.

wolniutki *pieszcz.* повільненький.

wolniutko *pieszcz.* повільненько.

wolno I вільно; (незалежно — ще) *свобі[о]дно*; (не тісно — ще) *сла́бо*; ~ *z wiązać* вільно (сла́бо) зв'язати; ~ *żyć* вільно жити.

wolno II повільно; *jechać* ~ повільно їхати.

wolno III *predyk.* можна; *nie* ~ не можна.

wolnomularski *hist.* масонський.

wolnomularstwo *n., hist.* масонство.

wolnomyśliciel, *lm. -le, m.* вільнодумець, -мця.

wolnomyślnie вільнодумно.

wolnomyślność *ż.* вільнодумство, вільнодумність, -ності.

wolnomyślny вільнодумний.

wolnorynkowy ринковий; *sepu* ~ *we* ринкові ціни (род. цін).

wolnościowy визвольний; *guch* ~ визвольний рух, -ху.

wolność *ż.* 1) свобода; ~ *druku* свобода друку; ~ *ci obywatelskie* громадянські свободи; ~ *słowa* свобода слова; ~ *sumienia* i *wyznania* свобода совісті і віросповідання; ~ *zgromadzeń* свобода зборів; ~ *zrzeseń* свобода об'єднань; (стан того, хто вільний) воля; *puścić kogo* па ~ випустити когось на волю; *rozbawić* ~ *ci* позбавити волі; 2) (політ. — рідко) незалежність, -ності; ~ *państwa* незалежність держави.

wolnozależny, *-nego, lm. -ni, m.*

1) волонтер, -ра; 2) (що добровільно нанявся) вільнонайманий, -ного.

wolny I вільний; *piśmie* *свобі[о]дний*; *зал. bilet* ~ *nej jazdy* квиток (білет) на вільний проїзд; *dzień* ~ (od *zajęć*) вільний день (род. дня); ~ *handel* вільна торгівля; ~ *ne miasto* вільне місто; па ~ *nym powietrzu* на вільному повітрі; ~ *od służby wojskowej* вільний від військової служби; ~ *rokój* вільна кімната; ~ *słuchacz* вільний слухач, -ча; ~ *ne ubranie* вільний (просторий) костюм; *sprzedaż z* ~ *nej* *gęki* продаж з вільного торгу; *w* ~ *nych chwilach* у вільних хвилинах; ~ *na wola* *свобі[о]дна* воля; *wstępić* ~ *wejść* вільний; *ogotować* па ~ *nym ogniu* варити на малому вогні; па ~ *nej stopie* на волі; *zostawić komu* ~ *ne* *gęce* дати повну (цілковиту) волю дій комусь.

wolny II повільний, тихий; *iść* ~ *nym krokiem* іти повільно (тихою) ходом; ~ *na jazda* тихий хід (род. ходу).

wolontariusz, *lm. -sze, m.* волонтер, -ра.

wolontariuszowski волонтерський.

wolowaty див. **wolaty**.

wolowy 1) воловий; 2) зобний; 3) зобний, воловий. Пор. **wole**.

wolt *m., fiz.* вольт.

wolta *ż., sport. i in.* вольт.

woltometr, *-ru, m., fiz.* вольтметр, -ра.

woltamper *m., el.* вольт-ампер, -ра.

woltaż, *-żu, m., el.* вольтаж, -жy.

wolterianin, *lm. -rianie, -rian, m., hist.* вольтер'янець, -нця.

wolterianista, *-ty, lm. -ści, m. див. wolterianin.*

wolterianistka *ż., hist.* вольтер'янка.

wolterianizm, *-mu, m., hist.* вольтер'янство.

wolteriański вольтер'янський.

wolterowski 1) вольтєрівський; ~kie krzesło вольтєрівське крісло; 2) *див.* wolteriański.

woltomierz, *lm.* -rze, *m.*, *el.* вольт-метр, -ра.

woltyżer, *lm.* -rowie, *m.*, *sport.* вольтижер, -ра.

woltyżerka I *ż.*, *sport.* (про жінку) вольтижер, -ра.

woltyżerka II *ż.* вольтижування.

woltyżerować, -ruję, -rujesz, -rował *sport.* вольтижувати, -жую, -жуєш.

woltyżerowanie *n.* *див.* woltyżerka II.

wolumej[n], -minu, *lm.* -mina, *rzadziej* -miny, *m.*, *książ.* том, фоліант.

wolumenometr, -ru, *m.*, *tech.* волюмінóметр, -ра.

wolumetr, -ru, *m.*, *tech.* волюмётр, -ра.

woluminarny *książ.* волюмінóзний.

wolontariusz *m.* *див.* wolontariusz.

woluta *ż.*, *archit.* волюта.

wolacz, *lm.* -cze, *m.*, *gram.* клічна форма, клічний відмінок, -нка.

woląć 1) клікати (клічу, клічеш) звати (з(о)вў, з(о)веш); (на кого — це) гукати; ~ о р о п о с клікати (звати) на допомогу (на поміч); 2) (на ім'я) звати; jak się ~ają? як тебе з(о)вўть? як твоє ім'я? як тебе на ім'я?

wolek: ~ z b o ż o w y *ent.* (ca-landra granaria) амбарний довгонóсик.

Wolga *ż.* Вóлга.

Wolgo-Don, -nu, *m.* Вóлго-Дон, -ну.

wolokita, -ty, *lm.* -ty, *m.*, *pot.* *див.* włóczęga.

wolopas, *lm.* -sy, *m.* пастўх волів, воляр, -ра.

woloszek, -szka, *m.*, *bot.* *див.* cha-ber.

wolowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli *pot.* ставати вайлувати́м.

wolowato вайлува́то.

wolowaty вайлува́тий.

wolowina *ż.* волóве м'ясо, волóвина; (м'ясо корови) яловичина.

wolownia *ż.* *див.* wolarnia.

wolownik, *lm.* -cy, *m.* *див.* wolarz I.

wolowy волóвий, воля́чий; *перен.* па ~wej skórce nie spisałby tego на волóвій шкі́рі не списати цього; *о* *бот.* jezyk ~ (anchusa) воло́вик, -ка.

Wołyń *m.* Воли́нь, -ні.

wolżański во́лзький.

womitować *див.* wymiotować.

womity *див.* wymioty.

womitywa *ż.*, *med.* блюво́тні за-соби, -бів.

won! *wkrz.*, *pot.* *див.* precz!

wonczas *przst.*, *arch.* ко́лись, ко-лись-то.

wonić, -nię, -nisz, -nił *див.* wonieć.

wonidło *n.* па́хоші, -щів.

wonieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli па́хнути.

wonitrawka *ż.*, *bot.* (antoxanthum) пахúча трава́.

wonno запáшно, пахúче.

wonność *ż.* запáшність, -ності, пахúчість, -чості.

wonny запашні́й, пахúчий.

won 1) за́пах, -ху; 2) (поганий запах) смóрид, -роду; вонь, -ні (рідко).

woreczek, -czka, *m.*, *zdr.* міше́чок, -чка; *о* *анат.* ~ łzowy (saccus lacrimalis) слі́зний мішо́к, -шка́; *мед.* zapalenie ~czka łzowego (dacryocistitis) дакриóцистит, запáлення слі́зного мішка́.

worek, -rka, *m.* 1) мішо́к, -шка́; *прик.* wylazło szydło z ~ka ші́ла в мішкú не схова́еш; *прик.* kupować (ta go wać) kota w ~rku купува́ти ко́та в мішкú; 2) *анат.* (saccus) мішо́к; 3) зоол. сýмка; *о* ~ spradochropi ráнець парашу́та.

workowate, -tych, *zool.* сумча́ті, -тих.

workowato мішкува́то, лантухува́то; мішкүва́то, бахма́то. *Пор.*

workowaty.

workowaty 1) мішкуватий, лантухуватий; 2) (*про одяг*) мішкуватий, бахматий.

workowy мішковий, мішечний.

worowaty *див.* **workowaty**.

worowy *див.* **workowy**.

wosk, -ku, *м.* віск (*род.* вóску); ~ *ziemny* гірський віск, озокерит, -ту.

woskoboiny, -boin, *блр.*, *pszczel.* воскобоїна.

woskobojnia *ж.* воскобія.

woskować, -kuje, -kujesz, -kował вошіти, воскувати, -кью, -кюеш.

woskowina *ж.* вушна сірка.

woskownia *ж.* *див.* **woskobojnia**.

woskownica *ж.*, *бот.* (*myrica*) восковик, -ка.

woskownicowate, -tych, *бот.* (*myricaceae*) восковикові, -вих.

woskowy восковий; (*зроблений з воску* — *це*) вощаний.

woszczanka *ж.* (навоскована тканина) вощанка.

woszczek, -czka, *м.* *див.* **woskowina**.

woszczycь, -czę, -czysz, -czył *див.* **woskować**.

woszczyna, (*częściej w lm.*) -czy-ny, -czyn, *ж.* вошіна.

woszczynowaty схожий (похожий) на вошіну, подібний до вошини.

woszczynowy вошинний.

wotować, -tuje, -tujesz, -tował *książ.* вотувати, -тью, -тюеш, голосувати, -сью, -сюеш.

wotum, *блр. nieodm.*, *lm.* -ta, -tów, *п.* 1) вóтум, -му; ~ *zaufania* вóтум довіря; 2) *церк.* пожертва (за здійснення прохання).

wotywa *ж.*, *кош.* 1) церковна служба (за кого, за що); 2) *див.* **wotum** 2.

wozak, *lm.* -cy, *м.*, *гór.* відкатник.

wozgrza *ж.*, *med.* мокротіння, харкотіння.

woziciel, *lm.* -le, *м.* возій, -зія.

wozić, -że, -zisz, -ził возити (вожув, вóзиш).

woziwoda, -dy, *lm.* -dowie, *м.* вдовбз.

wozownia *ж.* вóзбня.

wozownik, *lm.* -cy, *м.*, *pot.* стельмах, возороб.

wozowy вóзовий.

woźna, -nej, *ж.* (*про жінку*) ніжчий канцелярський службовець, -вця.

woźnica, -cy, *lm.* -cy, *м.* візник, -ка, фурман, кучер, -ра; вознич (заст.).

Woźnica, -cy, *м.*, *astr.* Візничий, -чого.

woźnictwo *п.* візництво; (*про заняття*) візникування.

woźnik *м.* запряжний (тягловий) кінь (*род.* коня).

woźny, -nego, *lm.* -ni, *м.* 1) ніжчий канцелярський службовець, -вця, 2) *іст.* вóзний, -ного.

wożenie *п.* возіння, вóзка.

wódczany горілчаний, горілочний.

wódeczka *ж.*, *pięszcz.*, *pot.* горілочка.

wódka *ж.* горілка.

wódz, **wódza**, *lm.* **wodzowie**, *м.* вождь, -дя; *◇ військ.* ~ *paszelnego* головнокомандуючий, -чого, головнокомандувач.

wójt, *lm.* -towje, *м.*, *adm.* війт.

wójtostwo *п.* війтівство.

wójtowa *ж.* війтиха.

wójtować, -tuje, -tujesz, -tował війтувати, -тью, -тюеш.

wójtowski війтів.

wół, **wołu**, *м.* віл (*род.* волá); *розм.* ~ *roboczy* робочий віл; *розм.* *pracować jak* ~ працювати як віл; *прик.* *z datku jak* ~ *do karety* підходить, як віл до карети.

wór, **woru** *а.* **wora**, *м.* (великий) мішок, -шка, лантух.

wówczas *przst.* тоді, в той час.

wóz, **wozu**, *rzadko woza*, *м.* 1) віз (*род.* вóза); *військ.* ~ *atuty* *п.* *patronny* віз; *прик.* *co z wozu spadło*, *to już przepadło* що з вóза впало, то пропало; *с.-г.* ~ *drabinia* *st.* драбинчастий (драбинястий) віз; *astr.* *Mały Wóz* Малий Віз, *Mała Wiedźnica*; *військ.* ~ *polowy* обóзний

віз; ~ спорów віз снопів; *астр.* Wielki Wóz Великий Віз, Велика Ведмедиця; 2) *зал.* i *ін.* вагон; ~ багаżowy багажний вагон; ~ tramwajowy трамвайний вагон; *О прик.* bywać na wozie і pod wozem бувати на коні і під конём (на столі і під столом); *прик.* ~ і przewóz або здобути, або вдома не бути; хоч пан, хоч пропав.

wózek, -zka, m. 1) візок, -зкá; ~ ręczny ручний візок; 2) (*дитячий*) коляска.

wpadać, wpaść, -padnę, -padniesz, -padł 1) впадати, падати, упасти, -падý, -падеш; ~paść w błoto упасти в болото; *присл.* kto pod kim dołki kopie, sam w nie ~pada не копай дру́гому ями, бо сам у неї упадеш; *перен.* ~padać w oczu впадати в очі; 2) (*лише недокон.*) впадати; rzeka ~pada do morza ріка (річка) впадає в море; *перен.* ~padać w odcień zielony впадати у зелений відтінок; 3) *перен.* западати(ся), запáсти(ся); oczu w dołki ~padły очі запáли(ся); chałupa w ziemię ~padła хатина запáла(ся) в зéмлю; 4) (*з поспіхом входити куди*) вбігати, вбігти, -біжý, -біжиш, влітати, влетіти, -лечý, -летиш; ~paść do pokoju вбігти (влетіти) у кімнату; (*на короткий час, мимохідь*) забігати, забігти; jutro ~padnę do siebie па chwilkę за́втра забіжý до тебе на хвили́нку; *О безос.* ~paść do głowy спасти на дýмку; ~paść na coś догадатися; ~paść na romysł (na szczęśliwą myśl) натрапити на (щасливу) дýмку; ~paść na ślad (na trop) натрапити на слід; ~paść w chorobę захворіти (на що і чим); ~paść w długі залізти в борги; ~paść w gniew роз-

сёрдитися (розлютоватися); ~paść w humor розвеселитися, прийти у весéлий настрій; *перен.* ~paść w niełaskę попáсти в немілість (в неласку); ~paść w ręce попáсти в рýки; ~paść w rozrącz wdátися (запáсти) у відчáй (в розпáч); ~paść w sidła попáсти (піймáтися) в пástку.

wpadłość *ж.* 1) запáлість, -лості; ~ oczu запáлість очей; 2) (*місце*) запáдина.

wpadły запáлий; ~le oczu запáлі очі (*род.* очей).

wpajać, wpoić, -poję, -poisz, -poił (со w kogo) внушати, внушити, прищеплювати, -люю, -люєш, прищепити, -плю, -пиш (комý що); wpajać miłość do pracy прищеплювати (внушати) любов до пра́ці; //~ się прищеплюватися, прищепитися.

wpakowywać, -wuje, -wujesz, -wował, wpakować, -kuje, -kujesz, -kował *пот.* 1) всáджувати, -джую, -джуєш, всадити, -джý, -диш; (*щось гостре — це*) встромляти, встромити, -млю, -миш, вгороджувати, -джую, -джуєш, вгородити, -джý, -диш; ~kować komu sztylet w bok всадити (встромити, вгородити) комý кинджáл в бик; 2) (*гроші*) вгáчувати, -чую, -чуєш, вгати́ти, -гачý, -гатиш, всáджувати, всадити; *О* ~kować kogo do więzienia посадити когó в тюрму; //~ się влáзити, -лáжу, -лáзиш, влáзати, влáзти.

wpaść *див.* wpadać.

wpatrywać się, -ruję, -rujesz, -rywał, wpatrzeć się, -rzę, -rzysz, -rzył (w kogo, w co) вдивлятися, вдивитися, -влю́ся, -вишся (в ко́го, в що).

w pełni *прзсл.* цілком, зóвсім, спóвна.

wpełzać, wpełznąć, -znę, -zniesz (a. -żniesz), -znął (a. -zł), -zli a. źli вповзáти, вповзті.

wpędzać, wpędzić, -dże, -dzisz, -dził (w co *a.* do czego) заганяти, загонити, загнати (зажену, заженеш) (у що *a.* до чого); **~dzić** owce do obory загнати вівці в кошару; *перен.* **~dzić** kogo w chorobę довести когo до хвороби; *перен.* **~dzić** w grób замучити до смерті.

wpiąć *див.* **wpinać.**

wpić się *див.* **wpijać się.**

wpierać, weprzeć, weprę, weprzesz, wparł втискати, втіскувати, -кую, -куеш, втіснути; *О. перен.* **~gać** oczy w co втіплювати очі в що; **//~się** втискатися, втіскуватися, втіснутися.

wpierw *przst.* 1) наперед; ~ nim наперед ніж, перед тим, як; 2) (*раніше*) колись; ~ było інакше; *колись* було інакше.

wpijać się, wpić się, -pije, -pijesz, -pił 1) (*очима*) впиватися, впитися (ввип'юся, ввип'ешся), впинатися, вп'ястися (ввипнуся, ввипнешся); 2) (*кігтями, зубами*) впинатися, вп'ястися; (*зубами — ще*) в'їдатися, в'їстися (в'їмся, в'їсися).

wpinać, wpiąć, wepnę, wepniesz, wpiął, wpieli втикати, уткнути, ввіткнути; **~piąć** kwiat we włosy ввіткнути квітку в волосся.

wpis, -su, m. 1) *офіц.* внесення в книгу; вписка (*розм.*); (*документ.*) запис, -су; ~su hipoteczne іпотечний запис; 2) (*звичайно в мн.*) (дія; у школу) прийом, -му; 3) *див.* **wpisać.**

wpisać *див.* **wpisywać.**

wpisanie *n.* вписання; запис, -су. *Пор.* **wpisywać.**

wpisowe, -wego, blm., n. вступний внесок, -ску.

wpisywać, -suje, -sujesz, -sywał, wpisać, -szę, -szesz, -sał вписувати, -сую, -суеш, вписати, -пишу, -пишеш; (*заносити в списки — ще*) записувати, записати; **~sać** uwagę do notat-

nika вписати замітку в блокнот; **~sać** trójkąt w koło вписати трикутник у коло; **//~ się** вписуватися, вписатися; записуватися, записатися.

wplatać, wpleść, -plotę, -pleciesz, -plóttł, -pletli (co w co *a.* do czego) вплітати, вплесті, -плету, -плетеш (що в що); **~pleść** wstążkę w warkocz вплесті стрічку в косу; **//~ się** вплітатися, вплестіся.

wplątywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wplatać, -plącze, -plącesz, -plątał (kogo, co w co) вплутувати, -тую, -туеш, вплутати (кого, що в що); **~plątać** kogo w jakie sprawy вплутати когo в які справи; **//~ się** вплутуватися, вплутатися.

wpleść *див.* **wplatać.**

wplacać, wpłacić, -cę, -cisz, -cił вносити гроші, внести гроші.

wplata *ż.* внесок, -ску.

wplaw *przst.* вплав, плавом; *przebyć* rzekę ~ переправитися через ріку вплав.

wpłynąć *див.* **wpływać.**

wplyw, -wu, m. 1) вплив, -ву; *bez ~wu* без впливу; *być pod ~wem* бути під впливом; *mieć (w ywiegać) ~ (na kogo)* мати (робити, справляти) вплив (на когo); *tracić ~wu* втрачати вплив (впливи); *ulec ~wowi* підпасти під вплив, зазнати (на собі) впливу; 2) надходження, -дження; *~kasowy* касові надходження. *Пор.* **wpływać** *I.*

wpływać *I, wpłynąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli* (do czego, dokąd) 1) впливати, вплисти, -пливу, -пливеш, впливти; **~pływać** do portu впливати до порту; (*pro wodę*) впливатися, влитися (увиллється); *woda ~pływa* rękami do zbiornika вода вливається трубами в резервуар; (*pro rękę*) впадати, впасти, -падé; 2) *фин.* надходити, -дить, надійти, -йде; **~płynęły** pieniądze гроші

надійшли; *podanie* ~plynęło надійшла заява.

wpływać II, **wpływać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli (на кого, на що) впливати, вплинути (на ко́го, на що).

wpływowy впливовий.

w pobliżu *przst.* поблизу, близько.

w podłuż *przst.* вподовж.

w pogotowiu *przst.* напogотові.

wpoić *div.* **wpajać.**

w pojedynkę *przst.* поодінці, по одному.

w południe *przst.* опівдні, ополудні.

w poprzek *przst.* впоперек.

w porę *przst.* впо́ру.

w pośrodku *przst.* всере́дині.

wpośród серед, посеред.

wpół наполовину; **przekroić** ~ перерізати наполовину; \diamond ~do piątej pів на п'яту, половина п'ятої; **objąć** ~ обняти за талію.

wpółdarmo півдárма.

wpółdziecięcy *div.* **wpółdziecinny.**

wpółdziecinny напівдитячий.

wpółleżeć, -że, -żysz, -żał, -żeli напівлежати.

wpółmartwy напівмёртвий.

w północ *przst.* *div.* о północy.

wpółobłąkany напівбожевільний.

wpółomdlały напівзомлілий.

wpółślepy напівосліплий.

wpółoświecony *div.* **wpółoświelony.**

wpółoświelony напівосвітлений.

wpółotwarty *div.* **półotwarty.**

wpółpijany напівп'яний.

wpółprzejrzysty напівпрозорий.

wpółprzymrużony напівпримружений.

wpółprzysłomny напівпритомний.

wpółrozwalony напівзруйнований.

wpółsennie напівсонно.

wpółsenny напівсонний.

wpółskostniały напівзакостенілий, напівзакляклий.

wpółślepy напівсліпий.

wpółśpiący *div.* **wpółsenny.**

wpółśmiechnięty напівусміхнений.

wpółśmiechniony *div.* **wpółśmiechnięty.**

wpółśpiony напівпріспаний.

wpółzemdlały *div.* **wpółomdlały.**

wpółżywy напівживий.

wpraszać się, **wprosić się**, -szę, -sisz, -sił **naproś**уватися, -шуюся, -шуєшся, **naproхув**атися, -прохуюся, -прохуєшся, **naproś**итися, -рошўся, -ро́сишся.

wprawa *ż.* 1) (w czym) **вправ**ність, -ності (в чо́му); **brak** ~**wy** брак **вправ**ності; **mieć** ~**wę** ма́ти **вправ**ність; **pa być** ~**wy** набу́ти **вправ**ності; **wyjsć z** ~**wy** втра́тити **вправ**ність; 2) (do czego) (*заст.* — *dia*) **вправ**ляння.

wprawdzie *wyr. wtr.* щоправда.

wprawiać, **wprawić**, -wię, -wiesz, -wił 1) (кого w co a. do czego) (*лише недокон.*) **привча́ти** (кого до чо́го), **вправля́ти** (кого у чо́му); 2) (co w co) *заст.* **вставля́ти**, **вста́вити**, -влю, -виш; **вправля́ти**, **вправіти**, -влю, -виш, **вробля́ти**, **вробіти**, -блю, -биш (*рідише*); ~**wię** **образ** w ramę **вста́вити** картину в ра́му; ~**wiać** **szyby** w okna **вставля́ти** шибкі у ві́кна, **скля́ти** ві́кна; ~**wię** **kamień** w pierścione **к** **вправіти** ка́мінь у пёрстень; \diamond ~**wię** (kogo) w dobru **humor** **виклика́ти** (в ко́го) хоро́ший на́стрій; ~**wię** **kogo** w kłopot **завда́ти** кло́поту (морóки) ко́му; ~**wię** **kogo** w podziw **виклика́ти** поді́в (здивува́ння) (у ко́го); ~**wię** **kogo** w rozrascz **довести́** до відча́ю (до розпачу) ко́го; ~**wię** w ruch **со** **нада́ти** ру́ху чо́му, **привести́** (пустіти) в рух **що**; // ~ **się** (w co a. w czym) **вправля́тися**, **вправіти́ся** (у чо́му); ~**wiać się** w strzelanie (w strzelaniu) **вправля́тися** у стрі́льбі.

wprawiony **вста́влений**; **вправле́ний**, **вробле́ний**. *Пор.* **wprawiać** 2.

wprawnie **вправ**но.

wprawność *ż.* **вправ**ність, -ності.

wprawny **вправ**ний; **mieć** ~**nę** **гекę** ма́ти **вправ**ну ру́ку.

w prawo *przst.* **впра́во**.

wprędcе *przst.* незабаром, скоро.
wprosić się *див.* **wpraszać się.**

wprost 1) *прислів.* прямо; (*перен.* — *ще*) відверто, щиро; *pójsć* ~ піти прямо; *powie-dzić* ~ сказати прямо (від-верто, щиро); 2) *прийм.* (кого, czego) проти, напроти, навпроти (кого, чого); *stanęli* ~ siebie вони стали один проти (напроти, навпроти) одного; 3) (*розм.* — *частка для підси-лення*) просто, прямо; *ciężko* ~ *uwierzyć*, *że...* просто (прямо) важко повірити, що...

wprowadzać, wprowadzić, -dze, -dzisz, -dził (кого co do czego i w co) вводити, -джу, -диш, ввести, -ведү, -ведеш (кого, що в шо) (*закріплювати в побу-ті* — *ще*) запроваджувати, -джую, -джуєш, запровадити, -джу, -диш, впроваджувати, впровадити; *юр.* ~ **dzać** kogo w posiadanie вводити когo у володіння; *перен.* ~ **dzać** w błąd вводити в оману; ~ **dzić** modę ввести (запрова-дити) моду; ~ **dzić** w życie ввести (запровадити) в життя; // ~ *się* 1) вводитися, ввестися; запроваджуватися, запровадити-ся, впроваджуватися, впровади-тися; 2) (*на квартиру*) вселя-тися, вселитися, -люся, -лиш-ся.

wprowadzenie *n.* введення; запро-вадження, впровадження. *Пор.* **wprowadzać.**

wprowadzić *див.* **wprowadzać.**

wprząc, -przęnę, -przęgniesz, -przęgnął, -przęgnęli a. -przagli, -przęgli *док. див.* **wprzęgać.**

w przeciagu (czego) przyim. прот-тягом, на протязі (чого).

w przeddzien przst. напередодні.

w przededniu przst. див. **w przed-dzień.**

w przelocie przst. див. **przelot-nie l.**

w przeloty przst. наввипередки.

w przeplatankę przst. впереміжку, впереміж.

wprzęgać, wprzęgnąć, -przęnę, -przęgniesz, -przagli, -przęgli впрягати, впрягти, -пряжү, -пря-жеш; // ~ *się* впрягатися, впряг-тися.

w przód przst. 1) (*y часi*) спер-шу, перше, перш, поперед, по-переду; 2) (*y простori*) вперед.

wprzódy przst. спершу, перше, перш, поперед, попереду.

w przybliżeniu przst. приблизно.

w przyszłości przst. в майбутньо-му.

wpuklenie n., med. (invaginatio) інвагінація.

wpust, -tu, m. 1) *тесл.* паз, фальц; 2) *тех., анат.* прохід, -ходу, вхід; *тех.* ~ *kanalowy* у прохід (вхід) до каналу; *анат.* ~ *żołądka* вхід до шлунка.

wpuszczać, wpuścić, -puszczę, -puścisz, -puścił 1) впускати, впустити, -пушү, -пустиш; 2) (*крав.* — *про шов*) шивати, вшити.

wpuszczenie n. 1) выпуск, -ку; 2) вшиття. *Пор.* **wpuszczać.**

wpuścić *див.* **wpuszczać.**

wpychać, wepchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli впахати, впахати, ввп-хати, впахнути, ввпхнути; (*розм.* — *щось гостре*) встром-ляти, встромити, -млю, -миш; // ~ *się* впахатися, впахатися, ввпхатися, ввпхнутися, впахну-тися, втискатися, втискуватися, -куюся, -куєшся, втиснутися.

wr. (własnoręcznie) skr. власно-ручно.

wracać, wrócić, -cę, -cisz, -cił 1) повертатися, повернутися, -нүся, -нешся, вертатися, верну-тися; повертати, повернути, вер-тати, вернути (*розм.*); **wrócić** w strony ojczyście повер-нутися (вернутися) на батьків-щину; **wrócić** z a chwilę по-вернутися (вернутися) через хвилину; 2) (кого) повертати, повернути, вертати, вернути, завертати, завернути (кого); **wrócić** kogo z drogi повер-нути (вернути, завернути) когo

з дорóги; 3) (кому со) поверта́ти, поверну́ти, верта́ти, верну́ти (кому́ що); **wrócić** кому́ ро-
żuczone pieniądze верну́ти (поверну́ти) кому́ позиче́ні гроші; *перен.* **wrócić** spokój поверну́ти (верну́ти) спо́кій; 4) *мед.* рва́ти (рву, рвеш), ви́рвати; виблю́вувати, -вую, -вучеш, виблювати, -люю, -люєш (*вчлвг.*); wszystko **wrócił** його́ ви́рвало; *О перен.* **wrócić** do przytomności (do zmysłów, do siebie) опри́томніти, очу́няти, прийти́ до па́м'яті; **wrócić** do zdrowia ви́дужати, ви́здоровіти; //~ się поверта́тися, поверну́тися, верта́тися, верну́тися.

wrachowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wrachować, -rachuję, -rachujesz, -rachował вклю́чати (в число́), вклю́чити (в число́).

wrak m., mor. обло́мки судна́.

wrastać, wrosnąć, -rosnę, -rośniesz, -rósł, -rośli вроста́ти, врості́.

wraz *przym.* разо́м; list ~ z kopią лист разо́м з ко́пією; *О* raz ~ раз по́ раз, раз у раз.

wrażić *див.* **wrażać.**

w razie в ра́зі; ~ potrzeby в ра́зі потре́би.

wrażać, wrażyć, -żę, -zisz, -ził *przesł.* 1) встро́мляти, встро́мити, -млю́, -миш; ~zić miecz встро́мити меч; 2) (*лише недокон.*) *перен.* вселя́ти, навіва́ти; ~zać bojaźń вселя́ти (навіва́ти) боя́знь.

wrażenie n. вра́ження; tam ~ у ме́не вра́ження; niezatarte ~ незабу́тне вра́ження; pod ~niem під вра́женням; wywiegać (sprawiać, robić) ~ справля́ти (робі́ти) вра́ження; ~nia z podróży вра́ження з по́дорожі.

wrażeniowiec, -wca, lm. -wcy, m., szł. імпресіоніст.

wrażliwie вразлі́во.

wrażliwiec, -wca, lm. -wcy, m. вразлі́вий, -вого.

wrażliwość *ж.* вразлі́вість, -вості. **wrażliwy** вразлі́вий; вражлі́вий (*рідко*); ~ па з і м по вразлі́вий на хо́лод.

wrąb, wrębu, m. 1) за́рубка, на́січка; 2) *гірн.* вруб, -бу; 3) *ліс.* діля́нка лісу, при́значена для рубан́ня.

wrąbać *див.* **wrąbywać.**

wrąbanie n. вру́бка.

wrąbywać, -buje, -bujesz, -bywał, wrąbać, -bię, -biesz, -bał вру́бувати, -бую, -буєш, вруба́ти; //~ się вру́буватися, вруба́тися.

wreszcie *przstl.* нарэ́шті; вре́шті (*pidue*).

w rezerwie *przstl.* про запáс, на запáс, взапáс; trzymać ~ трима́ти (держáти) про запáс (на запáс, взапáс).

wręb, -bu, m. див. **wrąb.**

wrębacz, lm. -cze, m., gór. забóйщик, ви́бійник.

wrębiarka *ж.*, *gór.* вру́бова маши́на, вру́бівка.

wrębówka, gór., ж. див. **wrębiarka.**

wręcz *przstl.* пря́мо; (*came*) як-раз; ~ przeciwnie якраз на́впакі́; *О* walka ~ рукопáшний бій (*pod* бо́ю).

wręczać, wręczyć, -czę, -czysz, -czył вруча́ти, вручи́ти, -чу́, -чиш.

wręczenie n. вру́чення.

wręczyciel, lm. -le, m., kanc. вру́читель.

wręczyć *див.* **wręczać.**

wręg, -gu, m., mor. шпанго́ут; *О* ~ główny міде́ль.

wręga *ж.* 1) *мор.* *див.* **wręg;** 2) *тех.* *див.* **węgielnica.**

wręgownia *ж.*, *мор.* склада́льний плаз.

wrodzić się, -dzę, -dzisz, -dził (w kogo, w- co) уроді́тися, -джу́ся, -ди́шся, уда́тися, -да́мся, -дасі́ся (в ко́го, в що); ~ w ojca уроді́тися (уда́тися) в ба́тька.

wrodzoność *ж.* приро́дженість, -ності, врод́женість.

wrodzony природжений, вроджений; ~на zdolność, прирoджені (вроджені) здібності, -тей.

wrogi ворожий.

wrogo вороже; być ~ usposobionym (dla kogo) бути вороже настроєним (до ко́го).

wrogość ж. ворожість, -жості.

wrona ж. ворона, гава.

wroneczka ж. змениш. вороня, -няти; пестл. воронятко.

wroni воронячий, гав'ячий.

wrony вороний.

wrosły врослий; мед. ~ rozpoznać (unguis incarnatus) врослий ніготь, -ття; \diamond stał jak ~ w ziemię стояв, як (на́че, ненáче) вкопаний (прикипілий до місця).

wrosnąć див. wrastać.

wrośnięty див. wrosły.

wrota, -rót, блр. ворота, -ріт, бра́ма.

wrotek, -tka, т. див. korba.

wrotka, -tek, блр., здр. воріття, -тець.

wrotkarz, лм. -rze, т. ковзаня́р на ро́ликах.

wrotki, -tek, блр., спорт. ро́лики, -ків.

wrotny ворітний.

wrotycz, -czu, м., bot. (tanacetum) пі́жмо.

w rozsypkę przsł. врозтіч, врозсіп.

wróbel, -bla, лм. -ble, т. горобець, -бця́; \diamond прям., перен. strach na ~ble опудало; присл. lepszy ~ w ręku, niż sokół na sęku лу́чче сини́ця в жме́ні, ніж жураве́ль в не́бі.

wróbelek, -lka, м., здр., pieszcz. горобчик.

wróble, -lęcia, лм. -lęta, -ląt, п. горобеня́, -ня́ти, гороб'я́, -б'я́ти.

wróbli горобі́ний, гороб'я́чий.

wróblica ж. горобчи́ха, горобка.

wróblowate, -tych, orn. (passeres) горобі́ні, -них.

wrócić див. wracać.

wróg, -roga, лм. -rogowie, т. воро́г; ~ klasowy класовий воро́г; ~ zacięty запеклий воро́г.

wrość, -rosnę, -rośniesz, -rósł, -rośli dok. див. wrastać.

wróżba ж. 1) ворожба́; 2) перен. прі́звістка, озна́ка.

wróżbiarka ж. див. wróżka.

wróżbiarski ворожби́тський.

wróżbiarstwo п. ворожіння.

wróżbiarz, лм. -rze, т. ворожби́т.

wróżbita, -ty, лм. -ci, т. див. wróżbiarz.

wróżebny вороже́бний.

wróżenie п. ворожіння, ворожба́.

wróżka ж. воро́жка, ворожби́тка.

wróżyc, -zę, -żysz, -żył 1) заст. ворожи́ти, -жу́, -жиш; прик. па dwoje babka ~żyła на́дво́е ба́ба ворожи́ла; 2) (перен. — бути прі́звістко́ю чо́го) вішува́ти, -щу́е, прові́шати, передві́шати; ~ rogoǳe вішува́ти по́году; to nie ~ży nic dobrego це не віщу́є нічо́го до́брого.

wryć див. wrywać.

wryjek, -jka, м., ent. (curculio) сві́нка, довгоно́сик.

wrytoszczękie, -kich, icht. (plectognathi) зрослощеле́пні, -них.

wryty вко́паний; як ~ як (на́че, ненáче) вко́паний (прикипі́лий до місця).

wrywać, wryć, -ryję, -ryjesz, -rył ври́вати, ври́ти, вко́пувати, -пую́, -пуеш, вко́пати; // ~ się ври́ватися, ври́тися, вко́пуватися, вко́патися; \diamond перен. ~ryć się w ramię́ć ври́затися в па́м'ять.

wrzask, -ku, т. ве́реск, -ку.

wrzaskliwie верескливо́.

wrzaskliwość ж. верескливо́ість, -вості.

wrzaskliwy верескливо́ий.

wrzawa ж. га́лас, -су, га́мір, -мору, шум, -му.

wrzawliwie галасливо́, га́мірно, шумливо́.

wrzawliwość ж. галасливо́ість, -вості, шумливо́ість.

wrzawliwy галаслівый, гамірний, шумлівый.

wrzący киплячий.

wrzątek, -tku, m. окріп, -ропы, кип'яток, -тку; Δ як \sim kiem з лапу як о(б)пáрений, як ош-пáрений.

wrzeciądz, (częściej w lm.) -dze, -dzu a. -dzów, m. дверний ланцюг, -га.

wrzecien(n)ica ż., zool. (anguis fragilis) веретільниця.

wrzeciennik m., bot. див. skrzyp II.

wrzecioniarka ż., tkac. банкабрóш.

wrzecioniarz, lm. -rze, m. верет[і]нник.

wrzecionko n., зменш. веретén-це; *пестл.* веретénечко; Δ *анат.* \sim ko ślimaka w uchu (*modiolus cochleae*) пірамідка завітки.

wrzeciono n. веретéно.

wrzecionowaty веретеноподібний; *анат.* mięsień \sim (*musculus fusiformis*) веретеноподібний м'яз.

wrzecionowy веретé[і]нний.

wrzecznik m., bot. (potamogeton) рдєсник; \sim lśniący (*potamogeton lucens*) рдєсник блискучий; \sim pływający (*potamogeton natans*) рдєсник плавучий.

wrzeczniowate, -tych, bot. (potameae a. potamogetoneae) рдєсникові, -вих.

w rzeczywistości przst. в дійсності, насправді.

wrzeć, wrę, wrzesz, wrze (a. wre), wrzał, wrzeli кипіти, -плю, -пійш; *перен.* \sim gniewem (o d gniewu) кипіти гнівом; *перен.* wre робота кипить робота; *перен.* walka wre бій кипіть.

wrzekomo див. rzekomo.

wrzekomu див. rzekomu.

wrzenie n. 1) кипіння; *фіз.* punkt \sim nia точка кипіння; 2) *перен.* заворушення.

wrzesień, -śnia, lm. -śnie, m. вересень, -сня.

wrzeszcz, lm. -cze, m., przest. крикун, -на́.

wrzeszczeć, -czę, -czysz, -czał, -czeli верещáти, -щý, -щйш, горлáти, репетувáти, -тýю, -тýеш.

wrześniowy вереснєвий.

wrzodliwy див. wrzodowaty.

wrzodnienie n., med. (ulceratio) вкривáння ви́разками.

wrzodowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli med. 1) вкривáтися ви́разками; 2) перетвóрюватися у (на) ви́разку.

wrzodowaty вкрі́тий ви́разками.

wrzodowy med. на́ривний.

wrzodzianka ż., med. (furunculus) фуру́нкул, чиря́к, -ка́.

wrzodzić, -dzieje, -dział med. див. wrzodowacieć 2.

wrzodziennica ż., med. 1) (*vomica*) гні́йна порожни́на; (*в легенях*) кавérна; 2) *див. wrzodzianka.*

wrzodzik m., med. (ulcusculum) на́ривчик, чирячо́к, -чка́.

wrzos, -su, m., bot. вéрес, -су.

wrzosić się, -si, -sił poet. вкривáтися (заростáти) вéресом.

wrzosieniowate, -tych, bot. див. wrzosowate.

wrzosina ż. лісна га́лява, порóсла вéресом.

wrzosisty порóслий вéресом.

wrzosowate, -tych, bot. (ericaceae) вéресові, -вих.

wrzosowisko n. див. wrzosina.

wrzosowy bot. вéресовий.

wrzód, -rzodu, m., med. (ulcus) ви́разка; у́разка (*pidus*); (*абсцес*) на́рив, -ву; боля́чка (*розм.*); \sim rękł на́рив лóпнув (*про́рвався*); *перен. розм.* trzeba mu jak \sim rzodowi wuga dzać трéба йому́ годі́ти, як боля́чці.

wrzucać, wrzucić, -ce, -cisz, -cił вкида́ти, вкину́ти.

wrzynać, werznąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli врізувати, -зую, -зуеш, врізати, -ріжу, -ріжеш; $// \sim$ się врізуватися, врізатися; *może \sim rzyna się w ląd* мо́ре врізується в суході́л.

wsad, -du, m. 1) *тех.* шй́хта; 2) *снец.* зава́лка.

wsadzać, wsadzić, -dże, -dzisz, -dził 1) саджати, садити, -джу́, -диш, посадити; **~dzić** kogo do wagonu посадити когo в вагoн; **~dzić** kogo na koń (на копіа) посадити когo на коня; (в пич) саджати, всадити; **~dzić** chleb всадити хліб; 2) (сильно надіти) насаджувати, -джую, -джуєш, насадити; **~dzić** skówkę на лaskę насадити наконечник на палицю; (одяг, взуття) натягати, натягти, -гну́, -гнеш, натягнути; **~dzić** kamień w pierścieniu вправити камінь в перстень; **~dzić** komuś (насилу) всунути (впхнути) ко́му що; **~dzić** palec w usta встромити (покласти) палець (пальця) в рот; **~dzić** palik w ziemię ввіткнути кілок в землю; **~dzić** rękę w kieszeń всунути руку в кишеню; **~dzić** coś w gapę вставити що в ра́му; // (лише докон.) **~się** розм. влізти.

wsadzka ж. вставка (в одязі).

w sam czas przsł. саме в час.

w sam raz przsł. якраз.

wsaczać, wsaczyć, -czę, -czysz, -czył вливати краплями, влити краплями; // **~ się** просочуватися, -чується, просочитися, просмо́ктуватися, -тується, просмо́ктується, -кчється.

wschodni східний.

wschodnio-południowy південно-східний.

wschodnio-północny північно-східний.

wschodniowiec, -wca, lm. -wcy, m. мешканець Сходу.

wschodzić, -dzi, -dził, wzejść, -zejdzie, -zeszedł сходити, -дить, зійти (зійде); słońce **wschodzi** сонце сходить; pszenica **wschodzi** пшениця сходить.

wschód, -chodu, m., geo., astr. схід (под. сходу); Daleki Wschód Далекі Схід; przed

wschodem słońca до схід сонця.

wsiadać, wsiąść, -siadę, -siądziesz, -siadł, -siedli 1) (w coś, do czego i na coś) сідати, сісти (сяду, сядеш) (в що і на що); **~dać** do wagonu сідати в вагoн; перен. розм. **~siaść** komuś na kark сісти ко́му на шию; **~dać** na kopia сідати на коня; 2) (заглиблюватися в землю) сідати, осідати, осісти; budynek **~siadł** w ziemię будинок осів в землю; 3) (на кого, на coś) перен. розм. насідати, насісти.

wsiąkać, wsiąknąć, -knie, -kń, rzadziej -knał 1) (неперех.) вбиратися, увібрatися (вбереться), всмо́ктуватися, -тується, всмо́ктатися, -кчється, всякати, всякнути; woda **wsiąka** w ziemię вода всякає в землю; 2) (перех. — рідше) вбирати, увібрати, всмо́ктувати, -тує, всмо́ктати, -кче; gąbka **~knęła** w szyszkę wodę губка увібрала (всмоктала) всю воду; 3) перен. розм. пропадати, пропасти, -паде; pieniądze **~kły** гроші пропали.

wsiąkliwość ж., наук. всмо́ктуваність, -ності.

wsiąkliwy 1) який (що) лє́гко вбирається (всмо́ктується), лє́гко всмо́ктуваний; 2) який (що) лє́гко вбирає (всмо́ктує), лє́гко вбираючий.

wsiąknąć див. wsiąkać.

wsiąknięcie n. див. wsiąknięcie.

wsiąknięcie n. увібрання, всмо́ктання, всякнення.

wsiąść див. wsiadać.

wsiec, -siekę, -sieczesz, -siekł див. wsiekać.

wsiedlać, wsiedlić, -lę, -lisz, -lił вселяти, вселити, -лю́, -лиш.

wsiekać насікти, -січу́, -січеш (чого всередину чого).

wsierdzie m., anat. ендокард, ендокардій; **~** мед. zapalenie

~dzia ендокардіт, -ту.

wsiew, -wu, m. див. zasiew.

wsiewać, wsiać, -sieję, -siejesz, -siał, -siali a. -sieli всівати, всіяти, -сію, -сіеш.

wsiewanie n. всівання.

wskakiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, wskoczyć, -czę, -czysz, -czył *pot.* 1) (w co a. do czego) вскакувати, -кую, -куеш, вскочити; ~skoczyć do wagonu вскочити у вагон; 2) (na co) вискакувати, вискочити, скочити; ~skoczyć na koń вискочити (скочити) на коня.

wskarbić się: ~ w czyje łaski вкратіся (втертіся) в чий милість.

wskarmić, -mię, -misz, -mił *książ.* вигодувати, -дую, -дуеш.

wskarmienie n., książ. вигодування.

wskaz, -zu, m., przest. див. wskazówka.

wskazać див. wskazywać.

wskazanie n. указання; показання. *Пор. wskazywać.*

wskazany доцільний; **uważać z a** ~ не вважати доцільним (за доцільне).

wskazówka ż. 1) вказівка; **dawać radę i ~ki** давати поради і вказівки; 2) (*w godzinie*) стрілка.

wskazujący вказівний; ~ palec вказівний палець, -льця; *грам.* **zaimek** ~ вказівний займенник.

wskazywać, -zuję, -zujesz, -zywał, wskazać, -każe, -każesz, -kazał (кого co a. na kogo, na co) вказувати, -зую, -зуеш, вказати, -кажy, -кажеш (кого, що); (*rychom, жестом тощо — ще*) показувати, показати (на кого, на що a. кого, що); ~zać drogę вказати шлях (дорóгу); ~zywać palcem показувати (вказувати) пальцем.

wskaźnica ż. див. tarcza 2.

wskaźnik m. 1) *антр., фіз.* показчик; (*ек. — ще*) індекс, -су; ~ сеп індекс (покажчик) цін; *антр.* ~ czaszkowy показчик черепа; *фіз.* ~ prędkości

покажчик швидкості; 2) *мат., перен.* показник; *мат.* ~ potęgi показник степеня; *перен.* ~ki jakościowe якісні показники; 2) *хім.* індикатор, -ра. **wskędzierzawić, -wię, -wisz, -wił** скуповити, -джу, -диш.

wskoczyć див. wskakiwać.

w skok przst. 1) бігом, бігцем; 2) (*podługуючи*) вистрибом.

wskopać див. wskopywać.

wskopanie n., roln. вспушення.

wskopywać, -puję, -pujesz, -pywał, wskopać, -pię, -piesz, -pał *roln.* пшити, спшувати, -шую, -шуеш, спшити.

wskos przst. нав(с)кіс, нав(с)кося.

wskórać (co) pot. добитися, -б'юся, -б'єшся (чого); (*odержати користь з чого*) виграти; **coż** **na tym ~rasz?** що ж ти на цьому виграєш?

wskroś див. wskróś.

wskroś, częściej. **na ~** наскрізь; **przestrzelić na ~** прострілити наскрізь; **o na ~** **przemoknąć** промокнути (змокнути) до рубця (до рубчика, до нитки).

wskrzesać див. wskrzesywać.

wskrzesić див. wskrzeszać.

wskrzesywać, -suje, -sujesz, -sywał, wskrzesać, -szę, -szesz, -sał *кре-*сати, -решу, -решеш, *вкрешу-*вати, -шую, -шуеш (*pidше*), *ві-*кресати, -решу, -решеш.

wskrzeszać, wskrzesić, -szę, -sisz, -sił *rel., przen.* воскрешати, воскресити, -решу, -ресиш; (*перен. — ще*) відроджувати, -джую, -джуеш, відродити, -джy, -диш; ~szone państwo відроджена держава.

wskrzeszenie n., rel., przen. воскресіння; відродження. *Пор. wskrzeszać.*

wskutek (czego) внаслідок (чого), **czerez (що), z-za (чого).**

wsławiać, wsławić, -wię, -wisz, -wił прославляти, прославити, -влю, -виш, *уславляти, уславити; // ~ się* прославлятися, про-

сла́витися, уславля́тися, услáвити-ся.

wslawienie *n.* просла́влення, услáвлення.

wsluchiwać się, -luchuje, -luchujesz, -luchiwał, **wsluchać się** вслу́хуватися, -лу́хуюся, -лу́хуєшся, вслуха́тися, вслу́хатися.

wsmarować *div.* **wsmarowywać.**

wsmarowanie *n.* (мазі в що) втер-тя.

wsmarowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, **wsmarować**, -ruje, -rujesz, -rował (мазь в що) втира́ти, втерти, -тру, -треш.

wsolić, -ię, -lisz, -lił *żart.* 1) (ко-му) всіпати, -плю, -плеш (ко-му); ~ кому **baty** всіпа-ти ко-му, відшмага́ти ко-го; 2) (шкіл. — погану оцінку) влі-піти, -плю, -пиш.

wspak *przst.* *div.* **na wspak.**

wspaniale 1) пи́шно, розкі́шно; 2) вели́чно; 3) чудóво, преkráсно. *Пор.* **wspaniały.**

wspaniałomyślnie великоду́шно; ~ **przebaczyć** ко-му ве-ликоду́шно проба́чити ко-му.

wspaniałomyślność *ż.* великоду́ш-ність, -ності.

wspaniałomyślny великоду́шний.

wspaniałość *ż.* 1) пи́шність, -ності, розкі́шність; 2) вели́чність. *Пор.* **wspaniały** 1, 2.

wspaniały 1) пи́шний, розкі́шний; ~ **wygląd** пи́шний (розкі́шний) ви́гляд, -ду; 2) (*про бу-дівлю і ін.*) вели́чний; 3) *перен.* чудóвий, преkráсний; ~ **ła-tyś** чудóва (преkráсна) дум-ка.

wsparcie *n.* 1) підпо́ра; (*дія*) під-пертя́; 2) допо́мога; підтрі́мка; **prosić o** ~ проси́ти допо́-ги; *військ.* ~ **lotnicze** під-трі́мка з пові́тря. *Пор.* **wspie-rać** 2, 3.

wsparty 1) (на **czym i** на **co**) спéртий, о(б)пéртий (на **що i o** **що**); ~ на **ławce** спéртий (о(б)пéртий) на ла́вку; ~ на **łokciach** спéртий (о(б)пéр-

тий) на лі́кті; ~ **o ścianę** спéртий (о(б)пéртий) о стіну́; 2) *перен.* який (що) одéржав допо́мóгу.

wspiać się *div.* **wspinać się.**

wspieniać, **wspienić**, -nię, -nisz, -nił спі́ювати, -нюю, -нююш, спі́нити; //~ **się** спі́юватися, спі́нитися.

wspienić *div.* **wspieniać.**

wspienienie *n.* спі́нення.

wspierać, **wesprzeć**, **wesprę**, **wesprzesz**, **wsparł** 1) (со на **czym i o co**) спи́рати, спéрти (зіпру́, зіпрéш), о(б)пи́рати, о(б)пéрти (оби́ру, оби́реш), (що на **що i o** **що**); **wesprzeć głowę** о **odrzewia** спéрти (о(б)-пéрти) го́лову об одві́рок; 2) (со **czym**) підпи́рати, підпéрти (підпи́ру, підпи́реш) (що **чим**); **wspierać ścianę** **kołkami** підпи́рати стіну́ кілка́ми; 3) (ко-го) *перен.* (до)помага́ти, (до)-помогти́, -можу́, -можеш (ко-му); (*підбадьорува́ти ко-го*) під-трі́мувати, -мую, -муеш, під-трі́мати, піддéржувати, -жую, -жуеш, піддéржати, -жу, -жиш (ко-го); **wspierać** **pieszczęśliwych** (до)помага́ти неща́с-ним; **wspierać** **radą** (до)пома-га́ти (підтрі́мувати, піддéржува-ти) порáдою; **kolki** **wsparły** ко́льки схопи́ли; **krę** **wsparły** **jedną drugą** крі́ги насуну-ли(ся) одна́ на одну́; //~ **się** 1) (на **czym i o co**) спи́ратися, спéртися; (*прям.* — *ще*) о(б)пи́-ратися, о(б)пéртися (на **що**); **wspierać się** **łokciem** (на **łokciu**) спи́ратися (о(б)пи́-ратися) лі́ктем (на лі́коть); **bal-kon** **wspiera się** на ро́дро-гах балко́н спи́рається (о(б)-пи́рається) на підпо́ри; *перен.* **wspierać się** на **masach** спи́-ратися на ма́си; 2) (*лише недо-кон.*) *перен.* (до)помага́ти оди́н од-ному́ (оди́н дру́гому).

wspinaczka *ż.* 1) підйо́м, -му, схід, -хо́ду (на **górę**); 2) гірська стéжка, пла́й, -ла́ю.

wspinać się, wspiąć się, wespnę, wespiesz, wspiął, wspięli 1) (па со) видиратися, відертися, відратися, -деруся, -дерешся; видряпуватися, -пуюся, -пуешся, видряпатися; **~pinać się** па гóгę видиратися (видряпуватися) на гóру; (*перен. розм. — несхв.*) лізти, пнүтися (*лише недокон.*); **~pinać się** па wysokiego urzędnika лізти (пнүтися) у високі чинівники; 2) (*про коня*) ставати на дибі (дйбки), стати на дибі (дйбки); дйбитися (дйбйтися), здйбитися (-битися) (*рідко*); 3) (*про рослини*) вйтися (в'ється) (*лише недокон.*); wіpo **~pięło się** па ściepie виногpад в'ється на стіні; 0 **~** па palcach (па palce) ставати (спинатися) навшпйньки.

wspomagać, wspomóc, -mogę, -możesz, -mógl, -mogli (кого) (до)-помагати, (до)помогти, -можу, -можеш, давати допомогу (підмогу), дати допомогу (підмогу) (кому); **~magać** кого piepiędzmi (до)помагати кому грішми, давати кому грошову допомогу (підмогу).

wspominać, wspomnieć, -mnę, -mnisz, -mniał, -mnieli (со) згадувати, -дую, -дуеш, згадати, споминати, спом'янути, спам'ятати (що); (кому со) пригадувати, пригадати (кому що).

wspominek, -nku, m., przest. див. wspomnienie.

wspomnać, -nę, -niesz, -nał, -nęli *dok., przest. див. wspominać.*

wspomniany згаданий.

wspomnieć *див. wspominać.*

wspomnienie *n.* спóгад, -ду, спóмин, -ну, згáдка.

wspomożenie *n.* допомога, поміч, -мочі, підмóга.

wspomóc *див. wspomagać.*

wspornik *m.* 1) *буд.* кронштéйн, консоль, -лі; **~** тоси́ясу кронштéйн кріплення; 2) *мор.* пілерс, бракёт.

wspornikowy 1) консольний; 2) опóрний, бракётний. *Пор. wspornik.*

wspólnica *ж. див. wspólniczka.*

wspólnictwo *n.* спільництво; співучасть, -ті. *Пор. wspólnik.*

wspólniczka *ж.* спільниця; співучащиця; компаньйóнка. *Пор. wspólnik.*

wspólnie спільно, гуртóм, рáзом; (*обопільно*) взаéмно.

wspólnik, lm. -су, m. спільник; (*у злочині тощо — ще*) співучасник; (*торг. — ще*) компаньйóн; cichу **~** таéмний спільник.

wspólność *ж.* спільність, -ності; **~** interesów спільність інтересів.

wspólnota *ж.* 1) спільність, -ності; **~** odczuwań спільність почувань; 2) *іст.* община; **~** gminна сільська община, громада; 3) загальне громадське майно; 4) *політ.* об'єднання, товариство, співтовариство.

wspólny 1) спільний; *мат. ~* dzielnik спільний дільник, -ка; **~** nymi siłami спільними силами (зусйлями); **~** na uprawa roli спільний обробіток землі; **~**ne użytkowanie спільне користування; **~**na własność спільна власність, -ності; 2) (*обопільний*) взаéмний; **~**ne zobowiązania взаéмні зобов'язання, -зань.

współautor, lm. -rzy a. -rowie, m. співавтор, -ра.

współautorski співавторський.

współautorstwo *n.* співавторство.

współbierniczka *ж.* співтрапéзниця.

współbieszczadnik, lm. -су, m. співтрапéзник.

współbieszczadować, -duję, -dujesz, -dował трапезувати (рáзом з ким).

współbojowniczka *ж.* сорáтниця.

współbojownik, lm. -су, m. сорáтник.

współbrat, lm. -bracia, m. собрát.

współbrzmiący співзвучний.

współbudowniczy, -czego, *lm.* -czo-
wie, *m.* співучасник у будові.

współczesność *ż.* сучасність, -но-
сті.

współczesny сучасний.

współczesniczka *ż.* сучасниця.

współczesnik, *lm.* -су, *m.* сучас-
ник.

współczucie *n.* співчуття; спочут-
тя (*piśm.*).

współzuć, -czuję, -czujesz, -czuł
співчувати; спочувати (*piśm.*).

współczujący співчуваючий.

współczynnik *m.* 1) фактор, -ра;
2) *mat.* коефіцієнт; *фіз., tech.*
~ справно́сці коефіцієнт
корисної дії; 3) *mat.* співмно́ж-
ник.

współdziałać (z kim w czym) спів-
робітничати, брати участь (*ра-
зом з ким у чому*); (*допомага-
ти*) сприяти; ~ в умо́сній
обро́нності кра́ю
брати участь у зміцненні (сприя-
ти зміцненню) обороноздатності
країни.

współdziedzic, *lm.* -се, *m.* співспад-
коємець, -мця.

współdziedziczka *ż.* співспадкоєм-
ниця.

współdzielczość *ż.* *div.* spółdziel-
czość.

współdzielczy *div.* spółdzielczy.

współdzielnia *ż.* *div.* spółdzielnia.

współdzierżawca, -су, *lm.* -су, *m.*
співорендар, -ря.

współdźwięczeń, -czy, -czał бути
співзвучним.

współdźwięk, -ku, *m.* співзвуччя.

współfazowy синфазний.

współfunkcja *ż.* кофункція.

współgłoska *ż.*, *gram.* *div.* spół-
głoska.

współgospodarz, *lm.* -rze, *m.* спів-
власник.

współimiennik, *lm.* -су, *m.* тез-
ко.

współistnieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli співіснувати, -ну́ю, -ну́-
еш.

współistnienie *n.* співіснування;
роко́ю́е ~ мирне співісну-
вання.

współkolega, -legi, *lm.* -ledzy, *m.*
товариш.

współkoleżanka *ż.* товаришка.

współlokator, -ra, *lm.* -rzy *a.* -ro-
wie, *m.* співквартирант, співмеш-
канець, -нця.

współlokatora *ż.* співквартирант-
ка, співмешканка.

współmiernie сумірно, спільномір-
но.

współmierność *ż.* сумірність, -но-
сті, спільномірність.

współmierny сумірний, спільно-
мірний.

współmieszkać жити вкупі (*ра-
зом*).

współmieszkaniec, -ńca, *lm.* -ńcy,
m. *div.* współlokator.

współobwiniony співобвинуваче-
ний.

współobywatel, *lm.* -le, *m.* спів-
громадянин.

współobywatelka *ż.* співгромадя-
нка.

współodpowiedzialność *ż.* співвід-
повідальність, -ності.

współodpowiedzialny співвідпові-
дальний.

współopieka *ż.* спільне опікуван-
ня.

współopiekun, *lm.* -nowie, *m.* спів-
опікун, -на.

współoskarżenie *n.* спільне обви-
нування.

współpodróżnik, *lm.* -су, *m.* това-
риш подорожі, супутник.

współposiadacz, *lm.* -cze, *m.* *div.*
współwłaściciel.

współposiadać спільно володіти,
співволодіти.

współposiadanie *n.* співволодіння,
спільне володіння.

współpraca *ż.* співробітництво.

współpracować, -cuję, -cujesz, -co-
wał співробітничати.

współpracownica *ż.* співробітни-
ця.

współpracownictwo *n.* співробіт-
ництво.

współpracownicza *ż.* *div.* współ-
pracownica.

współpracownik, *lm.* -су, *m.* спів-
робітник.

współredaktor, -ra, *lm.* -rzy, *rza-dziej -rowie*, *m.* співредактор, -ра.

współredaktorka *ż.* (*про жінку*) співредактор, -ра.

współredaktorski співредакторський.

współrodaczka *ż.* співвітчизниця.
współrodak, *lm.* -cy, *m.* співвітчизник.

współrówieśnik, *lm.* -cy, *m.* ровесник, однокласник, -тка.

współrząd, -du, *m.* 1) спільна участь в правлінні; 2) (*лише в мн.*) спільне правління.

współrzędca, -cy, *lm.* -cy, *m.* співучасник в правлінні (правління).

współrzędna, -nej, *ż.*, *mat.* координата; *~ dne* *osi* *óci* координат; *~ układ ~nych* координатна система.

współrzędnie: *z daniem złożone ~ gram.* складносурядне речення.

współrzędność *ż.* сурядність, -ності.

współrzędny 1) *gram.* сурядний; 2) *mat.* координатний.

współspadkobierca, -cy, *lm.* -cy, *m.* співспадкоємець, -мця.

współspadkobierczyni *ż.* співспадкоємниця.

współśrodkowy *mat.* концентрічний; *koła ~we* концентрічні кола (*rod. кіл*).

współtowarzysz, *lm.* -sze, *m.* товариш (*подорожі, недоли тощо*).

współtowarzyszka *ż.* товаришка (*подорожі, недоли тощо*).

współtwórca, -cy, *lm.* -cy, *m.* (літературного, художнього твору) співавтор, -ра.

współubiegać się (*z kim o co*) змагатися (*з ким про що*).

współubolewać (*z kim*) співчувати (*кому*).

współuczennica *ż.* товаришка по навчанню (по науці, по школі).

współuczeń, -cznia, -czniowie, *m.* товариш по навчанню (по науці, по школі).

współuczestnictwo *n.* співучасть, -ті.

współuczestniczka *ż.* співучасниця.

współuczestnik, *lm.* -cy, *m.* співучасник.

współudział, -lu, *m.* співучасть, -ті.

współudziałowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *ek.* учасник в підприємстві, акціонер, -ра.

współużywać (*z kim co*) спільно вживати (чого), спільно користуватися, -рiстýюся, -рiстýєшся (*чим*).

współwalczyć, -czę, -czysz, -czył спільно битися (б'юся, б'єшся).

współwędrownik, *lm.* -cy, *m.* супутник.

współwięzień, -źnia, *lm.* -źniowie, *m.* спів'язень, -зня.

współwina *ż.* спільна провина.

współwinny співвинний.

współwinowajca, -cy, *lm.* -cy, *m.* співвинуватець, -тця.

współwinowajczyni *ż.* співвинуватиця.

współwłasność *ż.* спільна власність, -ності.

współwłaściciel, *lm.* -le, *m.* співвласник.

współwłaścicielka *ż.* співвласниця.

współwyborca, -cy, *lm.* -cy, *m.* співвиборець, -рця.

współwydawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* співвидавець, -вця.

współwynawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* одновірець, -рця.

współzałożyciel, *lm.* -le, *m.* співзасновник.

współzałożycielka *ż.* співзасновниця.

współzawodnica *ż.* *див.* **współzawodniczka**.

współzawodnictwo *n.* 1) суперництво; 2) змагання; *~ socjalistyczne* соціалістичне змагання (соцзмагання); 3) конкуренція, конкурування. *Пор.* **współzawodnik**.

współzawodniczka *ż.* 1) суперниця; 2) учасниця змагання; 3) конкурентка. *Пор.* **współzawodnik**.

współzawodniczy 1) суперницький; 2) змагальний; 3) конкуруючий.

Пор. współzawodnik.

współzawodniczyć, -czę, -czysz, -czył 1) суперничати; 2) змагатися; 3) конкурувати, -рюю, -рюєш. *Пор. współzawodnik.*

współzawodnik, *lm.* -су, *m.* 1) суперник; 2) учасник змагання (на одержання, на здобуття чого); 3) торго. конкурент.

współziomek, -mka, *lm.* -mkowie, *m.* земляк, -ка, співвітчизник.

współziemie *m.*, *mat.* коваріант.

współziemie *mat.* коваріантний.

współzycie *n.* 1) спільне життя, співжиття; 2) біол. симбіоз, -зу.

współżyć, -żyje, -żyjesz, -żył жити вкупі (разом).

wstawa *ż.*, *mat.* сінус.

wstawać, -taje, -tajesz, -tawał, wstać, -tań, -taniesz, -tał вставати, -таю, -таєш, встати, -тану, -танеш; *розм.* ~tać lewą nogą встати лівою ногою (на ліву ногу).

wstaweczka *ż.*, *zdr. див. wstawka.*

wstawiać, wstawić, -wie, -wisz, -wił 1) вставляти, вставити, -влю, -виш; ~wić zęb у вставити зуби; 2) (*заст.* — *класти куди*) ставити, поставити; ~wić bezkę do rękopisu поставити бочку в льох; *О* ~wić łatę накласти латку; ~wić do rachunku ввести в рахунок; //~ się 1) (za kim, za czym a. za kogo, za co) заступатися, заступитися, -плюся, -пишся (за кого, за що), оступатися, оступитися (за кого а. за ким); 2) (*лише докон.*) *розм. жарт.* бути на підпійтку (під чаркою).

wstawiennictwo *n.* заступництво.

wstawiony 1) вставлений; 2) *розм. жарт.* підпийлий, підхмелений, напідпійтку, під чаркою.

wstawka *ż.* вставка; (*крав.* — *ще*) вшивок, -вка, вшивка.

wstawnica *ż. див. okiennica.*

wstawny przest. вставний; zęb у ~ne вставні зуби, -бів.

wstąpić *див. wstępować.*

wstąpienie *n.* вступ, -пу; ~ do wojska вступ до армії (в армію); ~ na tron вступ на престол.

wstążeczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* стрічечка, стьожечка.

wstążka *ż.* стрічка, стьожка.

wstążkarka I *ż.* стрічковий (стьожковий) верстат.

wstążkarka II *ż.*, *spec. див. wstęgarka.*

wstążkarnia *ż.*, *spec.* стрічкова (стьожкова) майстерня.

wstążkarstwo *n.*, *spec.* стрічкове (стьожкове) виробництво.

wstążkarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec. див. wstęgarz.*

wstecz przst. назад; obejrzeć się ~ оглянутися назад; *О* rzut oka ~ погляд у минуле; datawać ~ датувати заднім числом.

wsteczność *n.*, *polit.* реакційність, -ності, ретроградність.

wsteczniczka *ż.*, *polit.* реакціонерка, ретроградка.

wstecznie 1) *polit.* реакційно, ретроградно; 2) *див. wstecz.*

wstecznik, *lm.* -су, *m.*, *polit.* реакціонер, -ра, ретроград.

wsteczność *ż.* реакційність, -ності, ретроградність.

wsteczny 1) *tex.* зворотний; prąd ~ зворотний струм, -му; 2) *polit.* реакційний, ретроградний; *О* krok ~ крок назад; anat. mięśnie ~ne відтягуючі м'язи, -зів.

wstęga *ż.* (широка) стрічка, (широка) стьожка, бінда.

wstęgarka *ż.*, *spec.* стрічкарка.

wstęgarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* стрічкар, -ря.

wstęgowato стрічкоподібно.

wstęgowaty стрічкоподібний.

wstęgowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *zool.* лентець, -ця.

wstęgowy стрічковий, стьожковий.

wstęp, -pu, 1) вступ, -пу; ~ do języka z państwa вступ до мовознавства; na samym ~pie у вступі, на самому по-

чátку; 2) (*куди*) вхід, -ходу; ~ *wzbroni* оу вхід заборонено; \diamond *bilet ~pu* вхідний квиток (білет).

wstępne, -nego, *n. див. wpisowe*.

wstępniak, *lm. -ki, m., szk.* учень підготовчого класу.

wstępny I вступний; *egzamin ~* вступний екзамєн (іспит); *słowo ~ne* вступне слово; \diamond *artykuł ~* передова стаття, передовиця, передова, -вої; *klasa ~na* підготовчий клас, -су; *zdobyc ~nym* боєм здобути з нальоту, наскоком.

wstępny II висхідний; *linia ~na* висхідна лінія.

wstępować, -puje, -pujesz, -pował, **wstąpić**, -pię, -pisz, -pił вступати, вступити, -плю, -пиш; ~*tępować do partii* вступати в партію; *юр. ~tępować w prawo* входити (вступати) в права; ~*tępować w sojusz* вступати (входити) в союз; ~*tąpić na urząd* вступити (стати) на посаду; (*по дорозі, мимохідь — звычайно*) заходити, -джу, -диш, зайти (зайду, зайдеш); ~*tąpić do kogo* зайти до кого; \diamond ~*tępować w czyje ślady* іти чийми слідами (по чих слідах), наслідувати кого; ~*tąpić w stan małżeński* одружитися, -жуся, -жишся, побратися, -беруся, -берешся (з ким).

wstręt, -tu, *m.* 1) огіда, відрáза; *budzić ~* збуджувати (викликати) огіду (відрáзу); *czuć ~* відчувати огіду (відрáзу); *przejmować ~tem* викликати огіду (відрáзу); *uczucie ~tu* почуття огіди (гидливості), гидування; 2) *заст.* перешкода; *czuścić komu ~tu* чинити перешкоди кому.

wstrętne огідно, гидотно, гідко, брідко, протівно.

wstrętny огідний, гидотний, гидкий, бридкий, протівний.

wstrząs, -su, *m.* струс, -су, потрясіння; *мед. ~ mózgu* струс

мозку; ~*sy rewolucyjne* революційні потрясіння (струси, зворушення).

wsptrząsać, **wstrząsać**, -sne, -śniesz, -snał, -snęli 1) потрясати, потрясти (чим); (*зрушувати в основі — ще*) хитати, захитати, сколихнути (що); ~*snać głowę* потрясти головою; *wiatr ~snał chałupę* вітер захитав (сколихнув) хату; 2) *перен.* потрясати, потрясти; *підсл.* приголомшувати, -шую, -шуєш, приголомшити; *wieść ta ~snęła wszystkich* ця вістка потрясла (приголомшила) всіх; 3) (*ридину*) збóвтувати, -тую, -туєш, збóвтати; ~*snać miksturę* збóвтати мікстур; //~ *się* здригáтися, здригнутися.

wstrząsająco przen. потрясаюче; приголомшливо. *Пор. wstrząsać 2.*

wstrząsający przen. потрясаючий; приголомшливий. *Пор. wstrząsać 2.*

wstrząść dok. див. wstrząsać.

wstrząśnięcie n. 1) потрясіння; захитання; 2) потрясіння; приголомшення; 3) збóвтання. *Пор. wstrząsać 1—3.*

wstrząśnięty przen. потрясений; приголомшений. *Пор. wstrząsać 2.*

wstrzelać się, **wstrzelić się**, -lę, -lisz, -lił *art.* пристрілюватися, -лююся, -люєшся, пристрілятися.

wstrzeliwanie n., art. пристрілка.

wstrzemięźliwość стрімано, здержливо; помірковано. *Пор. wstrzemięźliwy.*

wstrzemięźliwość *ż.* стріманість, -ності, здержливість, -вості; поміркованість; ~ *w jedzeniu* здержливість (поміркованість) в їді. *Пор. wstrzemięźliwy.*

wstrzemięźliwy стріманий, здержливий; (*що знає міру*) поміркований.

wstrzykawka *ж., мед. див.* **strzykawka**.

wstrzykiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wstrzyknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli впорскувати, -кую, -куеш, вприснути, впріскувати, вприснути.

wstrzyknięcie *п. див.* **wstrzyknięcie**.

wstrzyknięcie *п.* впорснення, вприснення.

wstrzymać *див.* **wstrzymywać**.

wstrzymanie(się) *п. 1)* стрімання, здержання; зупинення, спінення; затримання, затримка, задержання, задержка, припинення; *мед.* ~ *wzrostu* затримка росту; 2) здержання, утримання; *пор.* **wstrzymywać (się)**.

wstrzymać, -muję, -mujesz, -mował, wstrzymać 1) (зупиняти на ходу) стримувати, -мую, -муеш, стримати, здержувати, -жую, -жуеш, здержати, -жу, -жиш; ~ **mać** *kopia* стримати (здержати) коня; (зовсім переривати *rych, дію*) зупиняти, зупинити, -ню, -ниш, спиняти, спинити; ~ **mać** *rosiąg* зупинити (спинити) поїзд; (переривати *rych, дію на деякий час*) затримувати, затримати, задержувати, задержати, припиняти, припинити; ~ **mać** *oddech* затримати (припинити) дихання; ~ **mać** *w uko-*
panie *wygołu* задержати (припинити) виконання присуду; ~ **mać** *wypłatę* затримати (задержати, припинити) виплату (виплат); 2) (не давати зробити чого) здержувати, здержати, вдержувати, вдержати, утримувати, утримати; *coś* ~ **mało** *go od tego kroku* щось здержало (вдержало, утримало) його від цього вчинку; *pis go nie* ~ **ma** ніщо його не здержить (не вдержить); // ~ **się** 1) стримуватися, стриматися, здержуватися, здержатися; зупинятися, зупинитися, спинятися, спинитися; затримуватися, затриматися, задержуватися, задержатися, припинятися, припи-

нитися; 2) здержуватися, здержатися, вдержуватися, вдержатися, утримуватися, утриматися; ~ **mać** *się* *prz* *u* *głosowaniu* утриматися під час голосування; *o* ~ **mać** *się* *do jutra* почека́ти (подождати) до завтра.

wstyd I, -du, m. 1) сором, -му, стид (*под.* *stydá i stýdu*); *pa-*
robić *komu* ~ **du** завдати ко-
мусь сорому, наробити ко́му сорому (стýду); *zacz* *erwie* *nić* *się* (*z* *apłonić* *się*) *od* ~ **du** зачервонітися (зашарітися) від сорому (від стýду); (*bezcz* *est* *a*) ганьба́; *okru* *wać* *kogo* ~ **dem** вкривати ко́го ганьбою.

wstyd II, predyk. соромно, сором, стýдно; *jak* *ci* *nie* ~ *як* *тобі* не соромно (не стýдно); ~ *tak* *mó* *wić* *соромно* (сором, стýдно) так говорити.

wstydlіwie соромліво, стидливо.

wstydlіwość *ж.* соромлівість, -вості, стидлівість.

wstydlіwy соромливий, стидливий.

wstydnіś, lm. -sie, m., pot. iron. (удавано) соромливий, -вого; *nie* *uda* *waj* ~ **sia** не вдава́й соромливого.

wstydzіć, -dżę, -dzisz, -dził соромити, -млю, -миш, стидити, -джу́, -діш; стидати (*розм.*); // ~ **się** соромитися, стидітися; стидати-ся (*розм.*).

wsuwać, wsunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (w *co* *i* *do czego*) всувати, всовувати, -вую, -вуеш, всунути (в *що* *i* *до чого*); 2) (na *co*) насувати, насобувати, насунути (на *що*); ~ **nać** *czarkę* *na głowę* насунути ша́пку на го́лову; // ~ **się** всуватися, всовуватися, всунутися.

wsypa I *ж.* напірник.

wsypa II *ж., pot. żart.* прова́л, -лу; ~ *na całego* по́вний прова́л.

wsypać, -pię, -piesz, -pał (kogo) *pot.* засипати (ко́го); ~ *kogo* *na przesłuchaniu* засипати ко́го на до́питі; // ~ **się** засипатися; ~ *przed sądem* засипатися на суді.

wsypywać, -puję, -pujesz, -pywał, wysypać, -pię, -piesz, -pał (со w со а. do czego) всипати, всипати, -плю, -плеш (в що а. до чого); **~pać do worka** всипати в мішок; *перен. розм.* **~pać komu baty** всипати кому; **//~ się** всипатися, всипатися.

wsysać, wessać, wesse, wessiesz, wessał всмоктувати, -тую, -туєш, всмоктати, -кчү, -кчеш, всисати, увисати, -ссу, -ссеш.

wszak (że) part. адже, адже ж, та ж.

wszarz, lm. -rze, m., obelż. воші-вель, -вця.

wszawica ż., med. (pediculosis) педикульоз, -зу, вошивість, -вості.

wszawieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiele вошивіти.

wszawy вошивий.

wszcząć div. wszczynać.

w szczególności przst. особливно; (не загально) зокрема.

wszczepiać, wszczepić, -pię, -pisz, -pił sad., przen. прищеплювати, -люю, -люєш, прищепити, -плю, -пиш; **//~ się** прищеплюватися, прищепитися.

wszczepienie n., sad., przen. прищеплення.

wszczęcie n. почаття; зняття, зчінення. *Пор.* **wszczynać.**

wszczynać, wszcząć, wszczął, wszczęli починати, почати, -чнү, -чнэш, розпочинати, розпочати, зачинати, зачати; начинати, начати (*рідко*); **~cząć wojnę** почати (розпочати, зачати) війну; **~czynać** per traktacje почина́ти (розпочина́ти) переговори; (*крик, шум, сварку* — *звичайно*) здійсмати, зняти, зчиняти, зчинити; **~czynać kłótnię** здійсмати (зчиняти) сварку; **//~ się** почина́тися, почати́ся, розпочина́тися, розпоча́тися, зачинати́ся, начинати́ся, нача́тися; здійсмати́ся, зня́тися, зчиня́тися, зчині́тися.

wszecheuropejski загальноєвропейський.

wszechludzki загальнолюдський.

wszechludzkość ż. людство.

wszechmoc ж. всемогутність, -ності.

wszechmocny всемогутній, всемогут[ч]ий, всесильний.

wszechmogący div. wszechmocny.

wszechnarodowy всенародний.

wszechnica ż., książ. університет, -ту.

wszechniemiecki загальнонімецький.

wszechobecny всюдисущий, повсюдний.

wszechobjmujący всеосяжний, всеобіймаючий.

wszechobwiazujący загальнообов'язковий.

wszechogarniający всеосяжний, всеохоплюючий.

wszechpotęga ж. всемогутність, -ності.

wszechpotężny div. wszechmocny.

wszechrosyjski загальноросійський, всеросійський.

wszechsłowiński загальнослов'янський, всеслов'янський.

wszechstronnie всебічно, всесторонньо; **~ wykształcony** всебічно (всесторонньо) освічений.

wszechstronność ж. всебічність, -ності, всесторонність.

wszechstronny всебічний, всесторонній.

wszechświat m. всесвіт, -ту.

wszechświatowy всесвітній.

wszechwidzący всевидячий (*заст.*).

wszechwiedza ж. всевідання, всезнання.

wszechwiedzący всевідаючий, всезнаючий.

wszechwładca, -cy, lm. -cy, m. всевладний володар, -лодаря.

wszechwładny всевладний.

wszechwładza ж. всевладдя.

wszechwiązkowy всесоюзний; *іст.*

Wszechwiązkowa Komunistyczna Partia (bolszewików) (WKP(b)) Всесоюзна Комуністична Партія (більшовиків) (БКП(б)); **Wszechwiązkowy**

Leninowski Komunistyczny Związek Młodzieży (W L K Z M) Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді (ВЛКСМ); **Wszechzwiązkowa Rada Centralna Związków Zawodowych** (W R C Z Z) Всесоюзна Центральна Рада Професійних Спілок (ВЦРПС); **Wszechzwiązkowe Stowarzyszenie rozpowszechnienia wiedzy politycznej i naukowej** Всесоюзне товариство для поширення політичних і наукових знань.

wszelaki всілякий, всякий.

wszelako 1) *прислів.* всіляко, всяко; 2) *спол.* протé, однак.

wszelki всякий; на ~ *wyradek* на всякий (про всякий) випадок; *przy ~kich okolicznościach* при всяких обставинах.

wszerz вишир; *wzdłuż i ~* вздовж і вишир (впоперек, поперек).

w sześćnaście przel. шість разів (раз) стільки.

wszetczeństwo *n.* розпуста.

wszetcznica *ż.* розп'утниця, розп'усниця.

wszetcznik, lm. -cy, *m.* розп'утник, розп'усник.

wszetczność *ż.* *div.* **wszetczeństwo.**

wszetczny розп'утний, розп'усний.

wszędobylski, -skiego, lm. -scy, *m., pot.* непосида.

wszędę *div.* **wszędzie.**

wszędzie всюди, скрізь; *podsil.* по всіх всюдах.

wspuntować, -tuje, -tujesz, -tował *tech.* запустити в паз.

wszycie *n.* вшиття, вшивка.

wszyć *div.* **wszywać.**

wszystek (*ż.* **wszystka, n.** **wszystko, lm.** *m.-os.* **wszyscy, ż.-rzecz.** **wszystkie**) *zaim.* весь, у[в]весь; (*ж. р.* у[в]в'ся, *с. р.* у[в]в'це, *мн.* у[в]в'ці); ~*scy* со до одного всі до одного; *розм.* *człowiek do ~tkiego* май-

стер на всі руки (на всячину); *po ~tkim* все скінчено, кінцець, все; ~*tko* *mi* *jedno* мені все одно, мені однаково; ~*tko* *gaze* *wziąwszy* взявши все разом; *ze ~tkich sił* з усіх сил.

wszystkowiedzący всевідаючий, всезнаючий.

wszystkożerny всеїдний.

wszyściuchny *div.* **wszyściutki.**

wszyściuchno *div.* **wszyściutko.**

wszyściusieńki *div.* **wszyściutki.**

wszyściusieńko *div.* **wszyściutko.**

wszyściuteńki *div.* **wszyściutki.**

wszyściuteńko *div.* **wszyściutko.**

wszyściutki всенький; абсолютно весь.

wszyściutko абсолютно все.

wszywać, wszyć, -szyje, -szyjesz, -szył вшивати, вшити.

wszywka *ż., kraw. div.* **wstawka.**

wścibiać, wścibić, -bie, -bisz, -bił *pot.* втикати, уткнути, ввіткнути, встромляти, встромити, -млю, -миш; (*перен.* — *звичайно*) сунути, всунути, сунути; ~*bić* *posa* всунути (сунути) носа; // ~ *się* втручатися, втрутитися, -трүчуса, -трүтишся; ~*biać się* *w cudze sprawę* втручатися в чужі справи.

wścibiska, -kiej, ż., pot. надто цікава, -вої.

wścibski, -skiego, lm. -scy, *m., pot.* надто цікавий, -вого.

wścibskość *ż.* надмірна цікавість, -вості.

wściekać się, wściec się, wściekę, wściecesz, wściekł казїтися (кажүся, казішся), казїтися; (*перен.* — *ще*) лютувати, -түю, -түеш, розлютоватися, сатанїти, посатанїти; *pies się wściekł* собака казївся; *wściekać się* *ze (o) złości* казїтися (лютувати, сатанїти) від злості.

wściekle 1) скажено; шалено, нестерпно; (*сильно*) дүже; *jestem ~ głodny* я дуже голдний; ~ *gorąco* дүже гаряче (жарко); 2) люто. *Por. wściekły.*

wścieklizna *ż., wet.* сказ, -зү.

wściekłość *ж.* лютість, -тості, шалєнство, шал, -лу, лють, -ті; doprowadzić do ~ści довести до шалу (люті); ~ mię ogaрпіа лють менє огортает.

wściekły 1) скажений; (*перен.* — *ще*) шалєний, нестерпний; ~ ból шалєний біль (*род.* болю); ~ рієс скажений собака; ~ wiatr шалєний вітер, -гру; 2) (на кого, на со) *перен.* лютий (на ко́го, на що).

w ślad przst. вслід, слідом; iść ~ z kim ity вслід (слідом) за ким.

wślizgać się niedok. *див.* wślizgiwać się.

wślizgiwać się, wśliznąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli (w co *a.* do czego) прослизати, прослизнути (куди).

w środku 1) *прислів.* всередині; 2) *прийм.* всередині.

wśród przyjm. серед, посеред; ~ pas серед нас (між нами, поміж нами); ~ посу серед ночі.

wśrubowywać, -wuję, -wujesz, -wował, wśrubować, -buję, -bujesz, -bował вгвинчувати, -чую, -чуєш, вгвинтити, -нчү, -нтіш; //~ się вгвинчуватися, вгвинтитися.

wtaczać, wtoczyć, -czę, -czysz, -czył вкочувати, -чую, -чуєш, вкотіти, -кочү, -котиш; ~ toczyć bezczkę do ріwnicy вкотіти бочку в лях; //~ się 1) вкочуватися, вкотитися; 2) (*перен. розм.* — *про людей*) ввалюватися, -лююся, -люєшся, ввалитися, -люся, -лишся.

wtajemniczać, wtajemniczyć, -czę, -czysz, -czył (кого w co) відкривати таємницю, відкрити таємницю (комү), втаємничувати, -чую, -чуєш, втаємничити (кого w що); //~ się (w co) пізнавати тайну, пізнати тайну (чого).

wtajemniczenie *n.* відкриття таємниці, втаємничення.

wtajemniczony втаємничений.

wtajemniczyć *див.* wtajemniczać.

wtapiać, wtopić, -pię, -pisz, -pił *przen.* втүплювати, -люю, -люєш, втүпити, -плю, -пиш; ~ topić w z g o k втүпити погляд (о́чі). **wtarabanić się, -nię, -niesz, -nił** *pot.* втаскатися, впертіся (ввіпрүся, ввіпрєшся).

wtargnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli вторгнутися, вдертіся, -рүся, -рєшся.

wtargnienie *n.* *див.* wtargnięcie.

wtargnięcie *n.* вторгнення, вдертя.

wtedy тоді.

wtem враз, нараз, ра́птом.

wtenczas тоді, в той час.

WTLKZ (Wszeczwiązkowe Towarzystwo Łączności Kulturalnej z Zagranicą) *skr.* ВТКЗЗ (Всео́б́зєне товари́ство култьу́рного зв'язку́ із закордо́ном).

wtłaczać, wtłoczyć, -czę, -czysz, -czył вдавлювати, -люю, -люєш, вдавити, -влю, -виш, втискати, втіскувати, -кую, -куєш, втіснути; //~ się втискатися, втіскуватися, втіснутися.

wtoczyć *див.* wtaczać.

wtopić *див.* wtapiać.

wtorek, -rku, m. вівторок, -рка.

wtorkowy *pot.* вівторковий.

wtór, -gu, m., muz. акомпане́мент, сүпровід, -воду.

wtórnik *m.* дубліка́т.

wtórność *ж.* вторинність, -ності.

wtórny вторинний; *грам.* по só wki ~ ne вторинні носові, -віх;

◇ *ел.* ~ p r g d індукційний струм, -му.

wtórować, -ruję, -rujesz, -rował *muz., przen.* вторува́ти, -рүю, -рүєш, вторити.

wtóry дру́гий; p o ~ re по-дру́ге; p o g a z ~ дру́гий раз, вдру́ге.

wtórzyc, -rzę, -rzysz, -rzył *див.* wtórować.

wtrącać, wtrącić, -cę, -cisz, -cił вштовхувати, -тówхую, -тówхуєш, вштовхну́ти; впи́хати, впи́хати і впи́хну́ти, впи́хну́ти і впи́хну́ти (*розм.*); ~ cić k o g o w p r z e r a ś ć вштовхну́ти ко́го в про́пасть; ◇ *перен.* ~ cić

кого до в'язнення ув'язнити когo; кинути когo в тюрму; *перен.* ~сіє слово вставити слово; // ~ сіє втручатися, втрутитися, -трүчуся, -трүтїшся, вмішуватися, -шүюся, -шүєшся, мішатися, вмішатися; ~сає сіє в cudze справу втручатися (вмішуватися) в чужі справи.

w trop *przst.* вслід, слідо́м.

wtryniać, wtrynić, -nię, -nisz, -nił
 (posp. 1) впхати, впхнути, ввпхнути; ~**niłem** gdzieś kłucze i nie mogę znaleźć я впхнув (ввпхнуv) десь ключі і не можу знайти; 2) (*затратити на що*) вгачувати, -чую, -чуеш, вгатити, -гачу, -гатиш, всаджувати, -джую, -джуеш, всадити, -джу, -диш; ~**nić** pieniądze w coś вгатити (всадити) гроші в що; 3) (со кому) (*змушувати кого прийняти що*) накидати, накинати, нав'язувати, -зую, -зуеш, нав'язати, -в'язжy, -в'язеш (комy що).

wtryskać *niedok.* *див.* **wtryskiwać.**

wtryskiwacz, *lm.* -cze, *m.* шприц.

wtryskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał,
wtrysnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
впріскувати, -кую, -куєш, впріс-
нути, впріскувати, -кую, -ку-
єш, впріснути.

wtulać, wtulić, -lę, -lisz, -lił ут-
кати, уткнути, увіткнути; ~lić
twarz w kołnierz уткнути
лице в комір; (щільно) приту-
люючись — звичайно) утукати-
ся, уткнутися, увіткнутися; ~lić
głowę w poduszkę уткну-
тися головою в подушку; (хвіст)
підгортати, підгортнути, -не, пі-
дбрати (лише докон.).

wtyczka ż., *el.* штéпсель.

wtuczkowy *el.* штéпсельный.

wtykać, wetknać, -nę, -niesz, -nał, -nęli вти́кати, уткну́ти, ввіткну́ти, вса́джувати, -джу, -джуеш, всади́ти, -джу, -диш; *прук.* nie ~kaj nosa do cudzego trzosa не пхай но́са до чужо́го про́са.

w tyle *przst.* поза́ду, зза́ду.

w tył *przst.* nazád.

wu|, *lm.* -jowie, *m.* (брат матери)
дядько.

wujaszek, -szka, *lm.* -szkowie, *m.*,
pieszcz. дуб. wujcio.

Wujcio, Im. -ciowie, m., pieszcz.
дядечко.

wujek, -jka, *lm.* -jkowie, *m.* *дуб.*
wuj.

вуйенка з. (дружина дядька)
дядина.

wujko, *lm.* -kowie, *m.* дув. wuj.

wujna ž. *дуб. wujenka.*

wujostwo n., zb. дядько і дядина.

wulgarnie вульгáрно.

wulgarność ż. вульгáрність, -ності.

wulgaru вульгáрний.

wulgaryzacja ż. вульгаризація.

wulgaryzator, *lm.* -rzy, *m.* вульга-
риза́тор, -ра.

wulgaryzm, -tu, m. вульгаризм, -MV.

wulgaryzować, -zuję, -zujesz, -zo-
wał вульгаризувати, -зую, -зую-

wulkan, -nu, m. вүлкán.

wulkaniczny вулканічний.

wulkanizator *m., tech.* вулканіза-
тор. -ра.

wulkanizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał *tech.* вулканізувати, -зую,
-зв'єш.

wulkanizowanie *n., tech.* вулканізація.

wwalić, -le, -lisz, -lił вваліти, -лю, -лиш; // ~ **się** ввалітися.

wwić *δυν.* wwijać.

wwiercać, wwiercić, -cę, -cisz, -cił
вкру́чувати, -чую, -чуєш, вкру-
ти́ти, -ручу́, -ру́тиш, вві́рчу-
вати, вверті́ти, -верчу́, -ве́ртиш.

wwieść *дуб.* **wwodzić**

wwieźć *дуб.* **wwozić.**

wwijać, wwić, wwije, wwijesz, wwiał ввивáти, ввіти (ув'ю, ув'еш), вплітáти, вплесті́, -плету́, -плетеш.

wwikłać вплýтати; //~ się вплýтатися.

wwinać, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok.
δυσ. wwijać.

wwodzić, -dże, -dzisz, -dził, wwieść, -wiode, -wiedziesz, -wiódł, -wiedli 1) вводити, -джу, -диш, ввести, -веду, -ведеш; (закріплювати в побуті — ще) запроваджувати, -джую, -джуєш, запровадити; **~wieść** kogo do domu ввести когo в хату; *перен.* **~wieść** kogo w błąd ввести когo в оману; *юр.* **~wieść** kogo w posiadanie ввести когo у володіння; **~wieść** nową modę ввести (запровадити) нову моду; 2) (*заст.* — в книжцi) вносити, -ношу, -носиш, внести, занести, занести.

wwozić, -że, -zisz, -ził, wwieźć, -wiozę, -wiesziesz, -wióźl, -wieźli ввозити, -вожу, -возиш, ввезти.

wwozowy ввізний.

wwóz, -wozu, m. ввіз, -возу, довіз (дoвoзу), ввезення.

wy zaім. ви.

wyafaltować, -tuje, -tujesz, -tował асфальтувати, -тую, -туєш (*докон.*).

wyasygnować, -nuje, -nujesz, -nował асигнувати, -ную, -нуєш (*докон.*).

wyasygnowanie n. асигнування (*докон.*).

wybaczać, wybaczyć, -czę, -czysz, -czył (кому co) вибачати, вибачити, пробачати, пробачити (кому що), прощати, простити (прошу, простіш) (когo і кому що); дарувати, -рю, -рюєш (*недокон. і докон.*) (кому що).

wybaczalny вибачний, прощаний, пробачний, простимий.

wybaczenie n. вибачення, пробачення, прощення; *prosze o ~* прошу пробачити (вибачити); вибачте; пробачте; даруйте, будь ласка; прошу вибачення (пробачення).

wybacżliwość ż., przest. вибачливість, -вості.

wybacżliwy przest. вибачливий.

wybaczyć *див.* **wybaczać.**

wybadywać, -duje, -dujesz, -dywał, wybadać 1) (co z kogo) вивіду-

вати, -дую, -дуєш, вивідати (що у когo); (кого) випитувати, -тую, -туєш, випитати (когo); 2) (*хворого*) обслідувати, -дую, -дуєш (*недокон. і докон.*).

wybajać *pot.* вибалакати, вибо[е]вкати, виказати, -кажу, -кажеш; // **~ się** проговоритися, -рюся, -ришся.

wybaluszony *pot.* витріщений, вибалушений, вірячений.

wybaluszyć, -szę, -szysz, -szyl *pot.* витріщити, вибалушити, вірячити; **~ oczu** витріщити (вибалушити, вірячити) очі.

wybatować, -że, -żysz, -żył *pot.* вибатожити.

wybawca, -cy, lm. -cy, *m.* 1) рятівник, -ка; 2) визволитель, визвольник; *пор.* **wybawiać**; 3) *заст. рел.* спаситель.

wybawczyni ż. 1) рятівниця; 2) визволителька, визвольниця. *Пор.* **wybawiać.**

wybawiać, wybawić, -wię, -wisz, -wił 1) (кого od czego) вирятувати, -вую, -вуєш, вибавляти, вибавити, -влю, -виш (когo від чого і з чого); **~wić** kogo od śmierci вирятувати (вибавити) когo від смерті; **~wić** kogo od nieszczęścia вирятувати (вибавити) когo з нещастя; 2) (кого z czego) визволяти, визволити, звільняти, звільнити, -ню, -ниш (когo від чого); **~wić** kogo z kłopotu звільнити когo від клопоту; // **~ się** 1) вирятуватися, вирятуватися, вибавлятися, вибавитися; 2) визволитися, визволитися, звільнитися, звільнитися.

wybawiciel, lm. -le, *m.* *див.* **wybawca.**

wybawicielka ż. *див.* **wybawczyni.**

wybawić *див.* **wybawiać.**

wybawić się, -wię, -wisz, -wił нагулятися, нарозважатися; вигулятися (*pięко*).

wybawienie *n.* 1) рятунок, -нку, порятунок; 2) визволення, звільнення. *Пор. wybawiać.*

wybąkać *див. wybąknać.*

wybąknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli промурмотати, -мочу, -мочеш, промурмотіти, -мочу, -мотіш, пробо[u]рмотати, пробо[u]рмотіти, промімрити, пробубоніти; муркнути, мугікнути (*однокр.*).

wybełkotać 1) насилу промовити (сказати); 2) *див. wybąknać.*

wybesztać *пот.* віляяти, обляяти; вибатькувати (*розм.*).

wybetonować, -nuję, -nujesz, -nował *буд.* заліти (закласти) бетоном.

wybebniać, wybebnic, -nię, -nisz, -nił 1) барабанити, відбарабанити; 2) (*перен.* — *погано граєти, стукати, скоро говорити*) тарабанити, відтарабанити; 3) (*перен. розм.* — *таємницю тощо*) віказувати, -зую, -зуюш, віказати, -кажу, -кажеш, розголошувати, -шую, -шуюш, розголосоити, -лошу, -лосиш; 4) (*лише докон.*) *жарт.* видудлити.

wybiecie *n.* 1) вибиття, перебиття; 2) вибиття; 3) оббивка, оббиття; 4) вибиття, побиття; 5) вікарбування. *Пор. wybijać.*

wybieczować, -czuję, -czujesz, -czował *див. wybatożyć.*

wybić *див. wybijać.*

wybiec *див. wybiegać I.*

wybiecować się, -duję, -dujesz, -dował набідуватися, -дуюся, -дуюсь.

wybieg, -gu, m. вікрут, -ту, віверт, -ту, викрутас.

wybiegać I, wybiec, -biegnę, -biegniesz, -biegł, -biegli вибігати, вибігти, -біжу, -біжиш; *mleko* ~biegło молоко вибігло; ~biegać парзеси в кому вибігати назустріч кому.

wybiegać II, dok. вибігати; //~ się вибігатися.

wybiegnać, -gnę, -gniesz, -gł, -gli *dok. див. wybiegać I.*

wybielać, wybielić, -lę, -lisz, -lił вибілювати, -люю, -люєш, вибіляти, вибілити; (*спец.* — *покривати полудюю — це*) вилуджувати, -джую, -джуєш, вилудити, -джу, -диш; ~lić *rocki* вибілити кімнату; *спец.* ~lić *paszupie* вибілити (вилудити) посуд; ~lić *plótno* вибілити полотно; //~ się 1) вибілюватися, вибілитися; вилуджуватися, вилудитися; 2) *перен.* обілятися, обілітися.

wybieleć, -leję, -lejesz, -lal, -leli побіліти; (*стати білишим*) побілішати.

wybielenie *n.* вибілка.

wybielić *див. wybielać.*

wybielony вибілений; вилуджений. *Пор. wybelać.*

wybierać, wybrać, -biore, -bierzesz, -brał вибирати, вибрати, -беру, -береш; (*шляхом голосування — це*) обирати, обрати; ~brać *kogo posłem* (на *posła*) вибрати (обрати) когось депутатом; ~brać *pieniądze z kasy* вибрати гроші з каси; ~bierać *piskłęta z gniazda* вибирати пташенят(а) з гнізда; //~ się вибиратися, вибратися; ~brać się *w drogę* вибратися в дорогу (в путь).

wyberak *m., tech.* селектор, -ра.

wybieralność *ж. див. obieralność.*

wybieralny *див. obieralny.*

wybieranie *n.* вибирання; обира́ння; //~ się вибирання. *Пор. wybierać.*

wybiórki *див. wybiórki.*

wybijać, wybić, -biję, -bijesz, -bił 1) вибивати, вибити, -б'ю, -б'єш; (*винищувати — це*) убивати, повбивати, перебивати, перебити, -б'ю, -б'єш, поперебивати; *перен.* ~bijać *klin klinem* клин кліном вибивати (виганяти); ~bić *dno z beczki* вибити дно з бочки; *перен.* ~bić *komu coś z głowy* вибити ко́му що з голови; ~bić *wszystkie myszy* вибити (повби-

в'ати, перебити, поперебивати) всіх миш'ей; 2) (*лише докон.*) (*про годинник*) вибити, проб'іти; ~*biła* dziesiąta вибила (про-би́ла) десята година; *перен.* ~*biła* twoja godzina вибила (проби́ла) твоя година; 3) (*czym*) (*стіни тощо*) обби-вати, обби́ти (оби́б'ю, оби́б'еш); 4) (*kogo*) (*лише докон.*) виби-ти, поб'іти; ~*bić* kogo łaską вибити (поб'іти) ко́го па́лицею; 5) (*monetę*) карбувати, -б'ю, -б'єш, ви́карбувати; \diamond *перен.* ~*bić* kogo ze snu позбавити ко́го сну; ~*bić* głowę ze sta-wu ви́вихнути ру́ку; ~*bijać* takт відбивати такт; // ~ *się* 1) вибива́тися, ви́битися; 2) (*krzyż* *що*) пробива́тися, проб'і-тися; *prośnię* ~*bija się* про́мін'я пробива́ється; 3) (*wgórę*) підніма́тися, підні́тися, -німу́ся, -німешся; *słonko* ~*biło się* *wysoko* со́нце підня́лося ви-со́ко; \diamond *перен.* ~*bić się* *na pierwsze miejsce* висуну-тися на перше місце; *перен.* ~*bić się* *ze snu* втра́тити сон.

wybijarka *ż.*, *tech.* штампувальний (давильний) верста́т.

wybiórki, -rek, *blp.* вибірки, -рок.

wybitka: *do* ~*ki* *i do* *wypitki* хоч куди́, на все зда́тний.

wybitnie незвичайно, надзвичайно; ~ *z dolny uszeń* незвичайно (надзвичайно) зді́бний

уче́нь, уче́нь вида́тних зді́бно-стей.

wybitność *ż.* вида́тність, -ності, визна́чність.

wybitny вида́тний, визна́чний; ~*na osobistość* а) вида́тна індивідуальність, -ності; б) вида́тна лю́дина; ~*nie stanowisko* вида́тне стано́вище.

wybladły зблідлий; поблідлий.

Пор. **wybladać**.

wybla[e]dnać, -bla[e]dnę, -bla[e]dniesz, -bladł (*rzadziej* -bla[e]dnał), -bledli збліднути; побліднути (*pidше*).

wyblakły побля́клий, збля́клий.

wyblaknąć, -knie, -knał *a.* -kł по-бля́кнути, збля́кнути.

wyblechować, -lechuje, -lechujesz, -lechowal *przest.* 1) *sneц.* ви-бі́лити, -лю, -лиш; 2) *жарт.* нап'удрити; // ~ *się* 1) ви́били-тися; 2) нап'удритися.

wyblednieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *div.* **wybla[e]dnać**.

wyblagać ви́молити, ви́благати.

wyblakać się *pot.* ви́братися, -бе-руся, -берешся, ви́блудитися, -джуся, -дишся (з чо́го); *перен.* ви́плутатися (з чо́го).

wyblękitnieć, -nieje, -niał ста́ти бла-кі́тним.

wyblócić, -cę, -cisz, -cił за́болоті-ти, -лочу́, -ло́тиш, за́бризкати бо́лотом; // ~ *się* за́болоті́тися, за́бризкати́ся бо́лотом.

wybłysk, -ku, *m.* ви́блиск, -ку.

wybłyskać *niedok. div.* **wyblyski-wać**.

wyblyskiwać, -kuje, -kiwał, **wybly-snąć**, -nie, -nął ви́бліскувати, -кує, ви́блиснути.

wybocze *n.* бі́чна дорóга, обхі́д-ний (кружний) шлях (*rod.* шля-ху́).

wyboczenie *n.* збо́чення.

wyboczny *bezpr., przen.* обхі́дний, кружний, бі́чний.

wybyć, -czę, -czysz, -czył 1) ухи-лі́тися в бі́к, збо́чити; 2) обі́й-ті́ кружні́м (обхі́дні́м) шля-хо́м.

wyboisty вибо́їстий.

wyborca, -cy, *lm.* -cy, *m.* ви́бо-рець, -рця.

wyborczy ви́борчий; *czym* *nie* *i* *bierne* *prawo* ~*czę* акти́в-не і пасі́вне ви́борче пра́во; *kampania* ~*cza* ви́борча кампа́нія; *kartka* ~*cza* ви́борчий бюле́тень; *zebranie* ~*czę* ви́борчі збо́ри, -рі́в; \diamond *lista* ~*cza* спі́сок ви́борців; *odezwa* ~*cza* відóзва до ви́борців; *ordynacja* ~*cza* по́ложення про ви́бори.

wyborczyni *ż.* ви́борни́ця.

wybornie чудóво, пре́красно.

wyborny чудóвий, пре́красний.

wyborowy *див.* **wyborny**.

wybory, -rów, *blp.* вибори, -рів; ~ do sejmu вибори в сейм (до сѣйму); ~ powszechne, równe, tajne i bezpośrednie загальні, рівні, тайні і прямі вибори; ~ samorządowe вибори в органи місцевого самоврядування (самоуправління).

wybój, -boju, *m.* вибій (род. вибою), вибоїна.

wybór, -boru, *blm., m.* вибір, -бору; do ~gu на вибір; postawić do ~gu да́ти до вибору, лишити на вибір; wielki **wybór** towarów великий вибір товарів; ◇ ~ pism вибрані твори, -рів.

wybrać *див.* **wybierać**.

wybraki, -ków, *blp.* брак, -ку, вибракований товар, -ру.

wybrakować, -kuje, -kujesz, -kował вибракувати, -кую, -куєш, забракувати, -кую, -куєш.

wybrakowanie *n.* вибраківка.

wybrakowany вибракований, забракований.

wybraniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* обранець, -нця; вибранець (*рідко*).

wybranka *ж.* обранниця; вибранка (*рідко*).

wybrany вибраний; обраний. *Пор.* **wybierać**.

wybredniś, *lm.* -sie, *m., lekc.* вибагливий, -вого; вередун, -на. *Пор.* **wybredny**.

wybredność *ж.* вибагливість, -вості; вередливість, -вості, перебірливість. *Пор.* **wybredny**.

wybredny вибагливий; (щодо їжі та *ін.*) вередливий, перебірливий.

wybrać, -nę, -niesz, -nął, -nęli вибратися, -беруся, -берешся; (прям. — *це*) вибрати, -реду, -редеш; (*перен.* — *це*) виплутатися; виборсатися (*розм.*); ~ z błota вибратися (вибрати) з болота (грязі); ~ z kłopotu виплутатися (вибратися) з кло-

поту; jak ~ z tego? як з цього виплутатися (вибратися, виїти)?

wybroczenie *n., med.* (*extravasatio*) екстравазація.

wybroczyna *ж.* *див.* **wybroczenie**.

wybronować, -nuje, -nujesz, -nował *roln.* заборонувати, -ную, -нудеш, заскородити, -джу, -диш.

wybrudzić, -dzą, -dzisz, -dził вибруднити; // ~ się вибруднитися.

wybrukować, -kuje, -kujesz, -kował вимостити, -мощу, -мостиш; (каменем — *це*) вибрукувати, -кую, -куєш.

wybrukowanie *n.* вимощення; вибрукування. *Пор.* **wybrukować**.

wybruździć, -ruźdzą, -ruździsz, -ruździł *roln.* поборознити.

wybryk, -ku, *m.* 1) віхватка; вибрик, -ку (*розм.*); ~ młodości віхватка (вибрик) молодості; 2) (*рідко*) (щось випадкове, непередбачене) каприз, -зу; ~ losu каприз долі; ◇ ~ natury гра природи.

wybrykać się *pot.* напустуватися, -туюся, -туєшся.

wybrzygać niedok. *див.* **wybrzygiwać**.

wybrzygiwać, -guje, -gujesz, -giwał, **wybryznąć**, -znę, -źniesz, -znał, -znęli вибризкувати, -кую, -куєш, вибризкати, вибризнати.

wybrzeże *n.* узбережжя, побережжя; ◇ ~ morskie узмор'я.

wybrzeżny узбережний, побережний.

wybuch, -chu, *m., bezp., przen.* вибух, -ху; *перен.* ~ gniewu вибух гніву; *перен.* ~ wojny вибух (спалах) війни; ~ wulkanu вибух вулкана.

wybuchać, **wybuchnąć**, -chnę, -chniesz, -chł, -chli *a.* -chnął, -chnęli *bezp., przen.* вибухати, вибухнути; *перен.* ~ chł kraju вибухнула криза; *перен.* ~ chł wojna вибухнула (спалахнула) війна; ~ chnąć śmiechem вибухнути сміхом.

wybuchowość *ж.* вибуховість, -вості.

wybuchowy вибуховий; *material* ~ вибухова речовина.

wybudować, -duję, -dujesz, -dował вибудувати, -дую, -дуєш; *wymurować* 1; // ~ się вибудуватися.

wybudowanie *n.* вибудування; *wymurowania*. *Por.* **budować** 1.

wybujać вибуяти.

wybujałość *ż.* 1) буйний ріст (*progrósty*), буйність, -ності; 2) буйність; *por.* **wybujały**; 3) *med.* (*hyperplasia*) гіперплазія, надмірний розвиток тканини.

wybujały 1) (*pro rosline*) вибуялий; 2) *peren.* буйний; ~ła *fantazja* буйна фантазія.

wybuć, -będe, -będziesz, -był вибути, -буду, -будеш, пробути; ~ swój czas вибути (пробути) свій час.

wycackać *leks.* випестити, -пешу, -пестиш.

wycac(k)any 1) випешений; 2) (*oшатко одітуй*) чепурістий.

wycałować, -łuję, -łujesz, -łował обцілювати, -лую, -луєш, вицілювати; // ~ się обцілюватися, вицілюватися.

wycedzać, wycedzić, -dzą, -dzisz, -dził виціджувати, -джую, -джуєш, вицідити, -джу, -диш, виточувати, -чую, -чуєш, виточити; *◇ peren. rozm.* ~dzić *ragę słów* процідити кілька слів.

wycelować, -łuję, -łujesz, -łował *perex.* націлити; *nenperex.* прицілитися, націлитися.

wycembrować, -ruję, -rujesz, -rował оббити цямрінами.

wycembrowanie *n.* 1) оббиття (оббивка) цямрінами; 2) (*pro material*) цямріння.

wycementować, -tuję, -tujesz, -tował *tech.* цементувати, -тую, -туєш (*докон.*).

wycena *ż., spec.* таксація.

wyceniać, wycenić, -nię, -nisz, -nił *spec.* таксувати, -сую, -суюєш (*недокон. і докон.*).

wycęgować, -ruję, -rujesz, -rował поштóпати.

wycharknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli вихаркати, вихаркнути.

wychędożyć, -że, -żysz, -żył *przest.* вичистити, -чищу, -чистиш.

wychłać *posp.* вижлуктати, відудлити, вихлистати, -хлищу, -хлищеш.

wychlapać, -pię, -piesz, -pał ви-плескати (-плескаю, -плескаєш *i* -плещу, -плещеш), вихлюпати.

wychlastać (*kogo*) відхльбстати, вихльбстати (*кого*).

wychlustywać, -tuję, -tujesz, -tywał, wychlustać вихлюпувати, -пую, -пуєш, вихлюпати, вихлюпнути, випліскувати, -кую, -куєш, виплескати (-плескаю, -плескаєш *i* -плещу, -плещеш).

wychładzać, wychłodzić, -dzą, -dzisz, -dził вихолоджувати, -джую, -джуєш, вихолодити, -джу, -диш, вистуджувати, вистудити.

wychleptać, -pczę, -pczesz (*rzadziej* *-pcę, -pcesz*), **-ptał** вихлебтати, -бчу, -бчеш.

wychłodnąć, -chłodnie, -chłodził *a.* **chłodnął** вихолонутти, простыгнути, прохолоднути.

wychłodnieć, -nieje, -niał *div.* **wychłodnąć.**

wychłodzić *div.* **wychładzać.**

wychłostać відшмагати, відхльбстати, вишмагати, вихльбстати.

wychodek, -dka, m., posp. убиральня, клозет.

wychodne, -nego, n. вихідний день (*rod. дня*); *mieć* ~ *mać* вихідний день; *◇* *pa* ~ *pym* виходячи, перед самим відходом.

wychodnia *ż. div.* **wychodne.**

wychodny вихідний.

wychodowy *div.* **wychodny.**

wychodzenie *n.* вихід, -ходу.

wychodzić 1, **-dzą, -dzisz, -dził, wyjść, wyjde, wyjdiesz, wyszedł** 1) виходити, -джу, -диш, вийти, -йду, -йдеши; *peren.* **wyjsć** *pa człowieka* вийти в люди;

перен. **wyjdzie** на добре ві-
йде на добре; **wyjsć** на prze-
chadzke вийти на прогулянку;
перен. **wyszło** на twoim
вийшло по-твоєму; *перен.* **wy-
chodzić** на wierzch виходити
на верх; okna **wychodzą** на
ogród вікна виходять у го-
рід; **wyjsć** z mąż вийти за-
між; **wyjsć** z druku вийти дру-
ком; **wyjsć** z organizacji
вийти (виступити) з організа-
ції; **wyjsć** z wieku szkolne-
go вийти з шкільного віку;
2) (*йти вгору*) підніматися,
підійматися, піднятися, -німўся,
-німешся; виходити, вийти (*pid-
ше*); **wyjsć** po schodach на
strych піднятися (вийти) по
сходах (сходами) на горіше;
◇ *перен.* **wyjsć** на swoje
нічого не втратити (не програти);
перен. nie mós **wyjsć** z
rodzihu не мотгі надивувати-
ся; *перен.* **wyjsć** obropną
gęką щасливо збўтися (чого),
відкараскатися (від чого); *пе-
рен.* **wyjsć** z chogobu віду-
жати; *перен.* **wyjsć** z formy
втратити форму; *перен.* **wyszło**
z ramięci вилетіло з голови
(з пам'яті).

wychodzić II, -dże, -dzisz, -dził
dok. 1) зносити, -ношу, -носиш;
(*взуття — це*) стоптати, -пчу,
-пчеш; 2) (*добитися чого*) ви-
ходити, -джу, -диш; // ~ się на-
ходитися, -джўся, -дишся.

wychodziec, -dźca, *lm.* -dźcy, *m.*
див. wychodźca.

wychodztwo I *n.* еміграція.

wychodztwo II *n.*, *zb.* емігранти,
-тів.

wychodźca, -cy, *lm.* -cy, *m.* емі-
грант.

wychodźczy еміграційний; (*що сто-
сується емігранта*) емігрант-
ський.

wychodźstwo *n.* *див.* wychodztwo
I, II.

wychorować się, -ruje, -rujesz, -ro-
wał *pot.* нахворітися.

wychować *див.* wychowywać.

wychowanek, -nka, *lm.* -nkowie,
m. віхованець, -нця; ~ kom-
somołu віхованець комсомолу.

wychowanica *ж.* віхованка.

wychowanie *n.* віховання; ~
antyreligijne антирелігійне
віховання; brak ~nia брак
віховання; ◇ ~ fizyczne
фізкультура.

wychowaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.*
див. wychowanek.

wychowanka *ж.* *див.* wychowanica.

wychowany віхований.

wychowawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* 1) ви-
хователь; 2) (*в школі*) класний
керівник, -ка.

wychowawczy виховний, виховаль-
ний; zakład ~ виховне за-
ведення.

wychowawczyni *ж.* 1) вихователь-
ка; 2) класна керівниця. *Пор.*
wychowawca.

wychowywać, -wuję, -wujesz, -wy-
wał, **wychować** виховувати,
-вую, -вужеш, виховати; // ~ się
виховуватися, виховатися.

wychrzcianka *ж., rel.* віхрестка.

wychrzcić, -rzczę, -rzczisz, -rzcił
rel. przest. віхрестити, -хрещу,
-хрестиш; // ~ się віхреститися.

wychrzczony *rel. przest.* віхреще-
ний.

wychrzta, -ty, *lm.* -ty, *m., rel.* ві-
хрест.

wychuchać *pot.* вікохати, віпести-
ти, -пешу, -пестиш.

wychudły схудлий, змарнілий.

wychudnąć, -dnę, -dniesz, -dł схуд-
нути, змарніти.

wychudnięcie *n.* схуднення, змар-
ніння, змарнілість, -лості.

wychudzić, -dże, -dzisz, -dził ві-
снажити.

wychudzony *див.* wychudły.

wychwalać, **wychwalić**, -lę, -lisz,
-lił вихваляти, вихвальновати,
-люю, -люєш, вихвалити; (з)ве-
личати (*лише недокон.*); // ~ się
1) (*лише недокон.*) вихвалитися,
хвастатися; 2) (*лише докон.*)
нахвалитися, -лююся, -лишся.

wychwalanie вихваління, (з) величання; // ~ *się* хвастощі, -щів.

wychwytywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wychwycić, -ce, -cisz, -cił вихоплювати, -люю, -люєш, вихопити, -плю, -пиш.

wychylać, wychylić, -le, -lisz, -lił вихиляти; вихилювати, -люю, -люєш (*рідко*), вихилити; ~ *lić głowę z okna* вихилити голову з вікна; ~ *lić kielich* вихилити чарку; // ~ *się* вихилятися, вихилитися; ~ *lić się z okna* вихилитися з вікна.

wyciąć див. **wycinać**.

wyciąg, -gu, m. 1) (з книжки, рукопису тощо) вїписка, вїтяг, -гу; *gobić ~gi* робити вїписки; ~ *z protokołu* вїписка (вїтяг) з протоколу; 2) *xim.* екстракт, -ту; вїтяжка; ~ *mięsny* м'ясний екстракт; 3) *girn.* елеватор, -ра, ліфт; 4) *muz.* перекладення.

wyciągać, wyciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) вїтягати, вїтягти, -гну, -гнеш, вїтягнути; ~ *gnać gwóźdz* вїтягти цвях; *перен.* ~ *gnać kogo z domu* вїтягти когось з хати; (*руку, рамена до кого*) простягати, простягнути, простягті, -гну, -гнеш; *перен.* ~ *gać rękę* простягати руку, жєбрати, жєбрати; 2) *мат.* добувати, добути, -бүду, -бүдеш; ~ *gać pierwiastek* добувати корінь; *o* ~ *gnać korażysć* мати (здобути) корість; *вульг.* ~ *gnać nogi* (корута) натягті ноги, дати дуба; ~ *gnać szablę z pochwy* вихопити (добути) шаблю з піхов; *перен.* ~ *gać tchawicę* горлати; ~ *gnać wpiosek* зробити вишнєвок; // ~ *się* вїтягатися, вїтягнутися.

wyciągalny *spec.* вїтяжний.

wyciągarka *ż., tech.* елеватор, -ра.

wyciągnięcie *n. див. wyciągnięcie.*

wyciągnięcie *n. 1)* вїтягнення; простягнення; 2) добуття. *Пор. wyciągać.*

wyciągnięty 1) вїтягнений; простягнутий; 2) добутий; *пор. wyciągać; o* ~ *tym klusem* крупною рісєю.

wyciągnik *m.* стріла підйомного крана.

wyciągowy *chem., spec.* вїтяжний.

wycie *p.* вїття.

wyciec *див. wyciekać.*

wycieczka *ż. 1)* прогүлянка; (*туристична, наукова*) екскурсія; 2) (*przeciw komu*) *перен.* вїхватка; 3) *військ.* вїлазка.

wycieczkować, -kuje, -kujesz, -kował робити прогүлянки; робити екскурсії. *Пор. wycieczka 1.*

wycieczkowicz, lm. -cze, m. учасник прогүлянки; екскурсант; аматор прогүлянок, екскурсій.

Пор. wycieczka 1.

wycieczkowy екскурсійний; *punkt* ~ екскурсійна база; *o prze-wodnik* ~ екскурсовод.

wyciek, -ku, m. 1) вїтік, -току, вїтікання; 2) *мед.* вїдїлення.

wyciekać, wyciec, -ciecze, -ciekl вїтікати, вїтекти, -тече.

wycieknąć, -knie, -knął dok. див. wyciekać.

wycieniować, -niuje, -niujesz, -niował нанести тіні; зробити останні штрїхи, дорисувати, -сүю, -сүєш.

wycieńczyć, wycieńczyć, -czę, -czysz, -czył виснажувати, -жую, -жуєш, виснажити; // ~ *się* виснажуватися, виснажитися.

wycieńczenie *n.* виснаження.

wycieńczony виснажений.

wycieraczka *ż. 1)* рогожа для витирання ніг; 2) *шкіл.* перочістка.

wycierać, wytrzeć, -trę, -trzesz, -tarł 1) витирати, вїтерти, -тру, -треш; (*руки, очі, ніс тощо — це*) обтирати, обтерти (обітру, обітреш); (*пил зі стола тощо — це*) стирати, стерти (зітру, зітреш); (*розм. — зношувати одяг — це*) обтирати, обтерти; 2) (*лише доком.*) протерти; **wytrzeć dziurę** на łokciu протерти діру на лікті; // ~ *się*

1) витиратися, вітертися; обтиратися, обтертися; стиратися, стертися; обтиратися, обтертися; 2) протертися.

wycierlica *ż.*, *roln. przest.* м'ялка, терн[л]иця.

wycierpieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli вітерпіти, -плю, -пиш, вістраждати.

wycieruch, lm. -chy, m., pol. замазура.

wycięcie *n.* вірізка; 2) вірубка; *por.* **wycinać** 1, 2; 3) *крав.* віріз, -зу.

wycinać, wyciąć, wytnę, wytniesz, wyciął, wycięli 1) вірізувати, -зую, -зуеш, вірізати, -ріжу, -ріжеш; **~ciąć** *co do nogi* (w pień) вірізати (повірізувати) всіх до одного (до ногі); **~ciąć** *gwiezdek z papieru* вірізати зірку з паперу; **~ciąć** *kartkę z książki* вірізати картку з книжки; **~ciąć** *literę w drzewie* вірізати літери на дереві; *мед.* **~ciąć** *pagiówki* вірізати (повірізувати) мозолі; 2) (*дерева, ліс тощо*) вірубувати, -бую, -буеш, вірубати; 3) (*kogoś co w coś a. po czym*) (*лише докон.*) *перен.* **розм.** віхльостати, віхльостати, віхльостати, віхльостати (кого, що); **~gózga** віхльостати (відхльостати, віхльостати) різкою; *однокр.* потягнути, -ну, -неш; (*чимсь гнучким*) хльбснути, стьобнути; **~kogo kije** *po głowie* (w głowę) потягнути когось кійом по голові; 4) (*лише недокон.*) (*перен.* *розм.* — *танець*) витинати; **~maza** витинати мазурку; **~** *перен.* **~ciąć** *komu policzek* дати комусь ляпаса; *перен.* **~ciąć** *komuś prawdę* викласти комусь правду в вічі; **~ciąć** *komuś szcztka w nos* дати комусь щигля в ніс; *перен.* **~ciąć** *susa* підплигнути, підстрибнути; **//** (*лише докон.*) **~się** *molosnąć*; **~łbem o coś** *molosnąć* головою об що.

wycinanka *ż.* вікроений з паперу рисуюнок, -нка.

wycinany вирізний.

wycinarka *ż.*, *tech.* фрезерний верстат.

wycinek, -nka, m. 1) вірізка; **~z gazety** вірізка з газети; 2) *мат., військ.* сектор, -ра; *мат.* **~koła** сектор круга.

wycinka *ż.*, *gór.* вісічка.

wycior, -cioru, m., art. банник.

wyciosywać, -suje, -sujesz, -sywał, wyciosać, -ciosam, -ciosasz (*a. -cieszę, -cieszesz*), **-ciosał** витісувати, -сую, -суеш, витесати, -тешу, -тешеш.

wycisk, -ku, m. 1) відбиток, -тка; **~śladow** відбиток слідів; 2) *цнец.* вичавки, -ків.

wyciskać, wycisnąć, -snę, -śniesz, -snał, -snęli 1) видавлювати, -ляю, -ляєш, видавити, -влю, -виш, видішувати, -шую, -шуєш, відішувати, вичавлювати, вичавити, вижимати, вижати, -жму, -жмеш; **~skać sok z cytryny** видішувати (видавлювати) сік з лимона (з цитрини); 2) (*tech. — печатку, візерунок тощо*) відбивати, відбити, -діб'ю, -діб'єш; **~** *komuś z wylknięcia* в кого сльбзи; **~snać ślad** *na kimś* відбитися (позначитися) на комусь, накласти відпечаток на когось.

wyciskarka *ż.*, *tech.* відбивна машина.

wycisnąć *див.* **wyciskać.**

wycisnienie *n.* *див.* **wycisnięcie.**

wycisnięcie *n.* 1) вижимка; 2) відбиття. *Пор.* **wyciskać.**

wycofać *див.* **wycofywać.**

wycofanie *n.* вілучення; віведення; **//** **~się** відхід, -ходу; відступ, -пу; вихід. *Пор.* **wycofować (się).**

wycofywać, -fuję, -fujesz, -fywał, wycofać вілучати, вілучити; **~fać z obiegu** вілучити з обігу; брати назад, взяти назад; **~fać kapitał z przedsiębiorstwa** взяти назад капітал з підприємства; (*вій-*

сько) виводити, -джу, -диш, вивести, -веду, -ведеш; //~ się відходити, -джу, -диш, відійти, -дійдѹ, -дійдеш; (військ. — ще) відступати, відступити, -плю, -пиш; ~fać się z życia publicznego відійти від громадського життя; ~fać się na ustronie розусте відступити (відійти) на приготівлені позиції; (з війни) виходити, вийти, -йду, -йдеш.

wycuchnąć, -nie, -nął вивітритися.

wycygonić, -nię, -nisz, -nił (co od kogo) відурити, виманити (що у ко́го).

wycynkować, -kuje, -kujesz, -kował *spec.* покрити цинком.

wycynkowanie *n., spec.* покриття цинком.

wycyrkować, -luje, -lujesz, -lował 1) вичертити циркулем; 2) *перен. розм.* точно виміряти.

wycywilizować, -zuje, -zujesz, -zował зробити цивілізованим; //~ się зробитися (стати) цивілізованим.

wycyzelować, -luje, -lujesz, -lował 1) ви́гравірувати, -рую, -руеш; 2) *перен.* старанно ви́кінчити роботу.

wyczany *bot.* ви́ковий.

wyczarowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, wyczarować, -ruje, -rujesz, -rował *poet., przen.* (приємні переживання) викликати, ви́кликати; ~rować w srotnięniа ви́кликати спомини (споглади).

wyczekiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyczekać *pot.* чека́ти, ви́чікувати, -кую, -куеш, жда́ти, ви́ждати, -жду, -ждеш; //~ się (*лише докон.*) (*довго, якийсь час*) дожида́тися.

wyczekująco о́чікувально, ви́чікувально, ви́жидально.

wyczekujący о́чікувальний, ви́чікувальний, ви́жидальний; *postawa* ~са о́чікувальна (ви́чікувальна, ви́жидальна) по́зиція.

wyczerpać *div.* wyczerpywać.

wyczerpanie *n.* 1) ви́черпання; 2) ви́снаження; ◇ *zapasysa* на ~niu за́пас ви́черпується. *Por. wyczerpywać.*

wyczerpany 1) ви́черпаний; 2) ви́снажений; ◇ *nakład książek* już ~ tiráž кни́жки вже розійшо́вся (вже розпроданий). *Por. wyczerpywać.*

wyczerpująco ви́черпно; *przedstawia sprawę* ~ ви́черпно з'ясува́ти справу.

wyczerpujący ви́черпний; ~ce in-formacja ви́черпні інформа́ції, -цій.

wyczerpywać, -puje, -pujesz, -pywał, wyczerpać, -pię, -piesz, -pał 1) ви́черпувати, -пую, -пуеш, ви́черпати; *перен.* ~pać w szych zapasy ви́черпати всі за́паси; 2) (*перен. — про сили*) ви́снажувати, -жую, -жуеш, ви́снажити; //~ się 1) ви́черпуватися, ви́черпатися; *перен.* *fundusze* ~pały się фо́нди ви́черпалися; 2) ви́снажуватися, ви́снажитися; ◇ *перен.* *cierpliwość* ~pała się терпéць увірва́вся; *pisarz* już się ~pał пи́сьмєнник вже (геть) ви́писався (списа́вся).

wyczesać *div.* wyczesywać.

wyczesianie *n.* ви́чіска.

wyczesek, -ska, *m., tkac.* 1) ви́чесане прядиво; 2) (*лише в мн.*) клóччя, охлóпки, -ків, ви́чіски, -ків, па́чóси, -сів.

wyczesywać, -suje, -sujesz, -sywał, wyczesać, -czeszę, -czeszysz, -czesał 1) ви́чісувати, -сую, -суеш, ви́чесати, -чешу, -чешеш; 2) (*кого*) (*лише докон.*) *перен.* *roz.* да́ти прочуха́на (комý); //~ się ви́чісуватися, ви́чесати-ся.

wyczeha! *wkrz., myśl.* а́тý! бе-рі́!

wyczyny *bot. div.* wyczany.

wyczolgiwać się, -guje, -gujesz, -giwał, wyczolgać się ви́повза́ти, ви́повзти.

wyczolgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. div.* wyczolgiwać się.

wyucosek, -ska, *m., tkac.* див. wy-
czesek.

wyczółek, -lka, *m., bud.* виступ,
-пу.

wyczubić, -bię, -bisz, -bił *pot.* ви-
чубити, -блю, -биш.

wyczucie *n.* відчуття.

wyczuwać, wyczuć, -czuję, -czu-
jesz, -czuł відчувати, відчу-
ти.

wyczuwalność *ż.* відчутність, -но-
сті.

wyczuwalny відчутний.

wyczyn, -nu, *m.* 1) героїський
вчинок, -нку, підвиг, -гу;
2) спорт. досягнення.

wyczyniać *pot.* витворяти, коїти.

wyczyszczać, wyczyścić, -czyszczę,
-czyścisz, -czyścił 1) вичищати,
вичистити, -чищу, -чистиш;
2) *вет.* холостити, -лошý, -ло-
стиш, вихолощувати, -щую, -щу-
еш, вихолостити, чистити, ви-
чистити; каструвати, -рюю, -рý-
еш (*недокон. і докон.*).

wyczyszczenie *n.* 1) вичистка;
2) вихолощення, вичищення,
кастрація. *Пор. wyczyszczać.*

wyczyścić *див. wyczyszczać.*

wyczytywać, -tuje, -tujesz, -tywał,
wyczytać 1) вичитувати, -тую,
-туеш, вичитати; ~tać *w ga-
zet*е вичитати в газеті; 2) *пе-
рен.* читати, прочитати; ~tać
co z czyich oczu прочитати
що в чийх очах.

wyć, wyję, wyjesz, wył віти.

wyćwiczenie *n.* віучка.

wyćwiczony вивчений, навчений.

wyćwiczyc I, -czę, -czysz, -czył
(кого *w czym*) вивчити, навчи-
ти (кого чого, рідко чому).

wyćwiczyc II, -czę, -czysz, -czył
(кого, со) *pot.* вісікти, -січу,
-січеш, відшмагати, ві(ш)пари-
ти; ~кому skóгę вісікти
(відшмагати, ві(ш)парити) ко-
го.

wydać *див. wydawać.*

wydajać, wydać, -doję, -doisz,
-doił 1) видоювати, -доюю,
-доюеш, видоїти; 2) (*лише до-
кон.*) *перен. розм.* видудлити.

wydajnia *ż., spec.* інструменталь-
на, -ної, інструментальна.

wydajnie продуктивно; *praco-
wać.* ~ працювати продуктив-
но.

wydajność *ż.* 1) продуктивність,
-ності; ~ *pracy* продуктивність
праці; *podniesienie ~ci
hodowli bydła* підвищення
продуктивності тваринництва;
родючість, -чості; (хороший)
умолот, -ту; *пор. wydajny;*
2) *тех.* дебіт, -ту; ~ *na dobę*
добовий дебіт; 3) *фіз.* видат-
ність, -ності; ~ *ciepła* ко-
рісна видатність теплота.

wydajny продуктивний; ~ *na pra-
ca* продуктивна праця; (*pro
sirowinę*) багатий (на що *i
чим*); ~ *ne bugaki* буряки,
багаті на цукор (цукром); *ru-
da ~na* руда, багата на метал
(металом); (*pro ziemię*) родю-
чий; (*pro zbóż*я) умолотний.

wydać, wydalić, -lę, -lisz, -lił
(*примушувати вийти*) виводити,
-джу, -диш, вивести, -веду, -ве-
деш, випроводжувати, -джую,
-джуеш, випроводити; ~ *lić ko-
go z audytorium* вивести
(випроводити) когось з аудиторії;
(*z roboty*) звільняти, звільнити,
-ню, -ниш; (*iz szkoły, z partii*)
виключати, виключити; (*z teru-
torii*) видаляти, видалити; (*z
kwateru*) виселяти, виселити;
// ~ *się* виходити, вийти, -йду,
-йдеш; ~ *lić się z domu* вийти
з хати.

wydalenie *n.* виведення, випрова-
дження; звільнення; виключен-
ня; видалення; виселення; // ~
się вихід, -ходу. *Пор. wydalać.*

wydalić *див. wydalać.*

wydalina, (*część*iej *w* *lm.*) -liny,
-lin, *ż., fizjol.* виділення, -лень.

wydanie *n.* 1) видача; ~ *to wa-
gu* видача товару; ~ *z bro-
niarza* видача злочинця; ви-
казання; 2) (*друку, декрету*)
видання; ~ *drugie* порпа-
wione друге, виправлене ви-
дання; 3) витрата; \diamond *dziew-*

czyupa па ~niu дівчина на відданні. *Пор. wydawać.*

wydarty 1) вірваний, відертий; 2) протёртий; обдёртий, обідраний, зношений. *Пор. wydzierać.*

wydarzać się, -rzy, -rzył (*tylko w 3 osobie*) траплятися, трапитися, статися (станеться); **~rzył się** настеру́ю́су вураре́к трапи́лась ось яка подія.

wydarzenie *n.* подія; (*pidше*) віпадок, -дку.

wydatek, -tku, m. 1) витрата; (*частіше в мн.*) витрати, -трат; пагазі́ć ко́го па ~tki призвести́ ко́го до витрат; 2) *бухг.* видаток, -тку; *księga ~tków* книга видатків.

wydatkować, -kuje, -kujesz, -kował витрача́ти.

wydatkowy видатко́вий.

wydatnie 1) помітно, видно; 2) візначно. *Пор. wydany.*

wydatność *ż.* 1) помітність, -ності; 2) визначність. *Пор. wydany.*

wydatny 1) (*який видається, який виступає*) висунутий, висунений; о ~nej szczęсе з висунутою (висуненою) щелепою; (*який впадає в очі*) помітний, видний; па ~nym miejsu на відному місці; 2) *перен.* видатний, визначний; ~ne sta-powisko визначне становище; *~ne czoło* високий лоб.

wydawać, -daje, -dajesz, -dawał, wydać 1) видава́ти, -даю, -даєш, віда́ти, -дам, -даси; (*продукти, товари, засоби тощо — це*) відпус́кати, відпусті́ти, -пущу́, -пўстиш; *друж.* ~dać *książkę* віда́ти книжку; ~dać *materiał z magazynu* віда́ти (відпусті́ти) ма́теріал із скла́ду; *nieostrożny ruch ~dał go* необере́жний рух ви́дав (зра́див) його́; ~dać *roz-kaz* віда́ти на́каз; ~dać *świadcstwo* віда́ти свідо́цтво; ~dawać *za mąż* видава́ти (віддава́ти) за́між; ~dać

zbrodniarza віда́ти зло́чинця; (*секрет, таємницю — звичайно*) ви́казувати, -зую, -зуєш, ви́казати, -кажу, -кажеш; (*в руки ворога*) віддава́ти, відда́ти; ~dać *miasto wrogowi* відда́ти мі́сто во́рогові; 2) (*тратити гроші на що*) витрача́ти, витрати́ти, -трачу, -тратиш; ~dać *na utrzymanie* витрати́ти на утрима́ння; *~dawać dziecko* па́свіа́т роді́ти дитину́; ~dawać *kogo* па ро́зміе́вско робі́ти з ко́го посмі́ховище; ~dać *obiad* да́ти обі́д; ~dać *ostatnie tchnienie* спу́сті́ти дух, скона́ти; ~dawać *owoc* прино́сити (дава́ти) пло́ді; ~dawać *resztę* дава́ти зда́чу; ~dawać *sąd* (о́рипиє) о́ кім висло́влювати сво́ю думку́ про ко́го; ~dawać *wojnę*, *wyrok* оголо́шувати війну́, ви́рок; ~dawać *zapach* ви́диха́ти (віддава́ти) за́пах, па́хнути; //~ się 1) здава́тися, зда́тися, видава́тися, віда́тися; ~daje *mi się, że...* мені зда́ється, що...; ~daje *mi się podejrzał* він зда́ється (ви́дається) мені підозрі́лий; 2) (*z czym*) ви́казувати себе́, ви́казати себе́, зра́джувати себе́, зра́дити себе́, ви́казувати́ся, ви́казати́ся, зра́дитися (*лише до-кон.*); *sam się ~dał* сам себе́ ви́казав (зра́див); 3) (*na kogo, na co*) витрача́тися, витрати́тися (*на ко́го, на що*); 4) (*za kogo*) ви́ходити за́між, ви́йти за́між (*за ко́го*).

wydawca, -cy, m. -су, m. видавець, -вця́.

wydawczyni *ż.* видавни́ця.

wydawnictwo *n.* 1) видавни́цтво; ~ państwowе державне видавни́цтво; 2) (*pro twór*) ви́дання; ~ ropmnikowe мо́нументальне ви́дання.

wydawniczy видавни́чий; *spółdzielnia ~cza* видавни́чий коопера́тив, -ву.

wydać *див.* wydymać.

wydech, -chu, *т.* видих, -ху;
(*дія — ще*) видихання.

wydechowy 1) видихальний;
2) *тех.* вихлопний; гуґа ~wa
вихлопна труба.

wydekoltować, -tuje, -tujesz, -to-
wał декольтувати, -тую, -туєш
(*докон.*); //~ się декольтувати-
ся.

wydekoltowany декольтований;
suknia ~na декольтована
сукня.

wydelegować, -guje, -gujesz, -go-
wał делегувати, -гую, -гуюєш
(*докон.*).

wydelegowanie *п.* делегування
(*докон.*).

wydelikacąć, wydelikacić, -cę, -cisz,
-cił 1) (*шкіру тощо*) зніжувати,
-жую, -жуєш, зніжити;
2) *перен.* витончувати, -чую,
-чуєш, витончити.

wydelikacony 1) зніжений; 2) ві-
тончений; smak ~ витончений
смак, -кү. *Пор.* wydelikacąć.

wydelikatnieć, -niej, -niesz, -nił *dok.*
див. wydelikacąć.

wydelikatnieć, -niej, -niejesz, -niał,
-nieli 1) стати ніжним; 2) *пе-
рен.* витончитися.

wydeptany 1) вітоптаний, утоп-
таний; 2) стоптаний, зношений.
Пор. wydeptywać.

wydeptywać, -tuje, -tujesz, -tywał,
wydeptać, -pczę, -pczesz (*a.*
-pcę, -pcesz), -ptał 1) витопту-
вати, -тую, -туєш, вітоптати;
-пчу, -пчеш, утоптувати, утоп-
тати, -пчү, -пчеш; 2) (*про взут-*
тя) стоптувати, стоптати, зношу-
вати, -шую, -шуєш, зносити, -но-
шү, -носиш; витоптувати, ві-
топтати (*рідко*); 3) *перен. розм.*
виклопотувати, -тую, -туєш, ви-
клопотати, -почу, -почеш.

wydestylować, -luje, -lujesz, -lował
дестильувати, -люю, -люєш (*до-
кон.*).

wydebić, -bie, -bisz, -bił (*kogo*)
poł. віддубасити, -башу, -басиш
(*кого*).

wydećie *п.* 1) роздуття; 2) *мед.*
здуття.

wydełość *ж.* роздутість, -тості.

wydeły 1) роздутий; 2) *мед.* здү-
тий.

wydlawiać, wydlawić, -wię, -wisz,
-wił видавлювати, -люю, -люєш,
видавити, -влю, -виш, видүшу-
вати, -шую, -шуєш, видушити.

wydlubywać, -buje, -bujesz, -by-
wał, wydłubać, -bię, -biesz, -bał
1) виколупувати, -пую, -пуєш,
віколупати, віколупнути; ви-
копірсувати, -сую, -суєш, ви-
копірсати (*розм.*); 2) (*долотом*)
видовбувати, -бую, -буєш, ви-
довбати; (*дзьобом — ще*) ви-
кльовувати, -вует, вікловати,
-лює; ~bać о с з у видовбати
(вікловати) очі.

wydlutować, -tuje, -tujesz, -tował
вірізати долотом.

wydlużać, wydłużyć, -żę, -żysz,
-żył подбжувати, -жую, -жуєш,
подбжити, здбжувати, здбж-
жити; видбжувати, видбжити
(*рідко*); //~ się дбшати, по-
дбшати, подбжуватися, по-
дбжитися, здбжуватися, здбж-
житися; видбжуватися, видбж-
житися.

wydlużenie *п.* подбження, здбв-
ження; видбження. *Пор.* wy-
dlużać.

wydlużony подбжений, здбже-
ний; видбжений. *Пор.* wydłużać.

wydma *ж.* діюна.

wydmisko *п.* *див.* wydma.

wydmuch, -chu, *т.* 1) порів вітру;
2) (czego) струмінь, -меня (*чо-
го*); с з а г н у ~ д у т и чор-
ний струмінь дїму; 3) *тех.*
віхлоп, -пу.

wydmuchiwać, -muchuje, -muchu-
jesz, -muchiwał, wydmuchać ви-
дувати, відутти (-дую, -дуєш
i -дму, -дмеш).

wydmuchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
jednokr. *див.* wydmuchiwać.

wydmuchowy *тех.* вихлопний;
гуґа ~wa вихлопна труба;
klara ~wa вихлопний клá-
пан.

wydmuchrzyca *ż.*, *bot.* (*elymus*)
колосняк, -ка.

wydobycie *n.* 1) витягнення, виїмка; 2) видобуток, -тку. *Пор.*
wydobywać.

wydobywać, wydobyć, -będe, -będziesz, -był 1) витягати, витягти, -гну, -гнеш, витягнути, видобувати, видобути, -буду, -будеш, виїмати, виїняти, -йму, -ймеш; ~**być** kulę z gapu витягти (витягнути, видобути, виїняти) кулю з рани; ~**być** miecz виїняти (видобути, добути) меч (мечá) (з піхов); 2) *гін.* добувати, добути, видобувати, видобути; ~**wać** naftę добувати (видобувати) нафту; 3) *перен.* видобувати, видобути; słowa z niego ~**być** nie można слова з нього не можна видобути; ~**być** na światło dzienne видобути на світло донне; ~**być** głos видобути голос; \diamond *перен.* ~**być** kogo z biedy вірчити (візволити, віржувати) когось з бід; głośza od niego ~**być** trudno копіяку від нього важко вірвати (відерти); //~**się** 1) (насилу) вилізати, -лажу, -лазиш, вилізати, вилізти; ~**być** się z błota (насилу) вилізти з болота; (з тісноти — звичайно) вибиратися, вибратися, -беруся, -берешся; ~**być** się z tłoku вибратися з натовпу; 2) (*показуватися* *назовні*) виходити, -джу, -диш, виїти, -йду, -йдеш; dym ~**bywa** się z komina дим виходить з комина; 3) (*крізь* *перешкоди*) пробиватися, пробітись, -б'юся, -б'єшся; gaz ~**bywa** się z ziemi газ пробивається з землі.

wydoić *див.* **wydajać.**

wydołać (*czemu*) *див.* **podolać.**

wydoskonałać, wydoskonalić, -lę, -lisz, -lił удосконалювати, -люю, -люєш, удосконалити; //~**się** удосконалюватися, удосконалитися.

wydoskonalenie *n.* удосконалення.

wydoskonalić *див.* **wydoskonalać.**
wydostawać, -taję, -tajesz, -tawał, wydostać, -tań, -taniesz, -tał видобувати, видобути, -буду, -будеш; //~**się** видобуватися, видобутися.

wydoj, -doju, lm. -doje, m. удій, -дою.

wydra *ż.*, *zool.* видра; (*лише в мн.*) (*хутро*) видра; \diamond *прик.* pi pies, pi ~ ni rība, ni m'яso; ni te, ni se.

wydrapywać, -puje, -pujesz, -pywał, wydrapać, -pię, -piesz, -pał видряпувати, -пую, -пуєш, видряпати; *розм.* ~**pać** komu oczu видряпати комусь очі; //~**się** (*з трудом*) видиратися, віддертися, відратися, -деруся, -дерешся, видряпуватися, видряпатися; (*із скрутного становища*) викручуватися, -чуюся, -чуєшся, викрутитися, -кручуся, -крутишся, виплутуватися, -туюся, -туєшся, виплутатися.

wydrażać, wydrażyć, -żę, -żysz, -żył видобувати, -бую, -буєш, видобувати; винимати (серцевину, кісточкі), виїняти (серцевину, кісточкі).

wydrażenie *n.* 1) видобвання; виїмка; 2) (*видобане місце*) заглиблення.

wydrażony видобаний; без серцевини; без кісточок.

wydrobić, -bię, -bisz, -bił подроби́ти, -блю; -биш, покрийти, -ш'ю, -шиш; ~**wszystek chleba w globie** подроби́ти весь хліб гороб'ям.

wydroziewicz, lm. -rze, m., zool. *див.* **wydra.**

wydrukować, -kuje, -kujesz, -kował віддрукувати, -кую, -куєш, надрукувати, -кую, -к'єш.

wydrukowanie *n.* віддрукування, надрукування.

wydrwić *див.* **wydrwiwać.**

wydrwienie *n.* осміяння.

wydrwigrosz, lm. -sze, m., obelż. дурісвіт.

wydrwiwać, wydrwić, -wie, -wisz, -wił 1) (кого) осміювати, -міюю, -міюєш, осміяти, -мію, -мієш, висміювати, висміяти, -мію, -мієш; 2) (co od kogo) (*хитрощами*) виманювати, -нюю, -нюєш, виманити; // **~ się** (*лише докон.*) жартами відмогтись, -можуся, -можешся (від чого), жартами збуться, -будуся, -будешся (чого).

wydrzeć див. wydzierać.

wyudulić, -lę, -lisz, -lił *pot.* відудлити.

wydurzać, wydurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *pot.* видурювати, -рюю, -рюєш, видурити, виманювати, -нюю, -нюєш, виманити.

wyduśzać, wydusić, -szę, -sisz, -sił 1) видавлювати, -люю, -люєш, видавити, -влю, -виш, видушувати, -шую, -шуєш, видушити, вичавлювати, вичавити; **~ się** sok z cytryny видавити (видушити, вичавити) сік з лимона (з цитрини); *перен.* **~ się** słowo видушити слово; 2) (*лише докон.*) (*багатбох*) видушити, подушити, -шу, -шиш; **lis** kury **~ sił** лис видушив (подушив) курей; 3) (co z kogo, na kim) (*лише докон.*) примусити, -мүшу, -мүшиш (*робити що*) вимогти, -можу, -можеш (що).

wydwierać (z kogo) глузувати, -зую, -зуюєш (з кого).

wydychać, wytchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) видихати, видихнути; 2) (*лише докон.*) відітхнути.

wydymać, wydać, -dmę, -dmiesz, -dął, -dęli 1) (co z czego) (*частіше докон.*) видувати, видути (-дую, -дуюєш і -дму, -дмеш), видмүхувати, -мүхую, -мүхуєш, видмүхати, видмүхнути; **~ dać** żółtko z jajka видути (видмүхати, видмүхнути) жовток з яйця; 2) (*тех.* — *скляні вирази*) дүти, видувати, видути; 3) (*наповнювати повітрям*) надувати, надимати, надүти; *пе-*

рен. **~ dać** gębę надүти (закопилити) губи; **~ dać** pęcherz надүти пупир; **wicher** **~ dyma** żagle witer надуває (надимає) паруси.

wydyscyplinować, -nuję, -nujesz, -nował дисциплінувати, -нүю, -нүєш (*докон.*).

wydział, -łu, m. 1) відділ, -лу; **~ handlowy** торговий (торговельний) відділ; **~ personalny** відділ кадрів; **~ planowania** плановий відділ; 2) (*в вищому учбовому закладі*) факультет, -ту; **~ lekarski** медичний факультет.

wydziałowy: szkoła **~ wa** *przest.* семирічка, семилітка.

wydziałówka *ż., pot. przest.* семирічка, семилітка.

wydziedziczać, wydziedziczyć, -czę, -czysz, -czył (кого) позбавляти когось спадщини, позбавити когось спадщини.

wydziedziczenie *n.* позбавлення спадщини.

wydziedziczony позбавлений спадщини.

wydziedziczyć див. wydziedziczać.
wydziałać, wydzielić, -lę, -lisz, -lił *fizjol. i in.* виділяти, виділити; (*роботу, місце — ще*) визначати, визначити.

wydzienienie *n.* віділення; визначення. *Пор.* **wydziałać.**

wydzielić див. wydzielać.

wydzielina, (częściej w lm.) -liny, -lin, ż., fizjol. віділення, -лень.

wydzielniczy *fizjol.* видільний; **pa**rgady **~ cze** видільні органи, -нів.

wydzielony *przym.* віділений; визначений. *Пор.* **wydziałać.**

wydzieracz, lm. -cze, m., przest. *див. wydzierca.*

wydzierać, wydrzeć, -drę, -drzesz, -darł 1) виривати, вірвати, -рву, -рвеш, видирати, відерти, відрати, -деру, -дереш; **~ drzeć** kartkę z zeszytu вірвати (відерти) сторінку (листок) з зошита; **~ drzeć** komu coś z rąk вірвати (відерти) кому

що з рук; 2) (розм. — одяг) протирати, протёрти, -трý, -трéш, витирати, витерти; ~drzeć dziurę na łokciu протёрти (витерти) діру на лікті; (вживанням нищити) обдирати, обдёрти, обдирати (обдеру́, обдерéш), зношувати, -шую, -шуєш, зносити, -ношу́, -но́сиш; ~drzeć wszystkie koszułe обдёрти (зносити) всі сорочки; \diamond ~drzeć kogo od śmierci врятувати когось від смерті; розм. ~drzeć kogo za uszy нам'яяти (накрутити) вуха (кому́); //~ się 1) вириватися, вірватися, видиратися, відертися, відратися; ~drzeć się z czyich rąk вірватися з чийх рук; 2) (розм. — про одяг) обдиратися, обдёртис, обдиратися, зношуватися, зноситися; 3) (з трудною лізти вгору) видиратися, відертися, відратися, видряпуватися, -пуюся, -пуєшся, відряпатися.

wydziierać się *pot.* репетувати, -тју́, -тју́еш, горлати.

wydzierca, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *przest.* грабіжник.

wydzierżawiać, wydzierżawić, -wię, -wisz, -wił 1) (кому) здавати в оренду, зда́ти в оренду; 2) (од когось) бра́ти в оренду, взяти в оренду.

wydzierżawienie *n.* 1) зда́ча в оренду; 2) взяття́ в оренду. *Пор.* wydzierżawiać.

wydziobywać, -buje, -bywał, wydziobać, -bie, -bał викльовувати, -вує, виклювати, -клює, видзьобувати, -бує, видзьобати; ~bać komu oszu виклювати комусь очі; *прик.* kruk krukowi oka nie ~dziobie ворон ворону́ ока не виклює; *кугу* ~bały wszystko ziągno куги виклювали (видзьобали) все зерно; // (лише недокон.) ~ się (про пташенят) викльовуватися.

wydziwiać *pot.* 1) химерувати, -рју́, -рју́єш, чудити, -ди́ш, дива́-

чити; 2) (nad kim) знущатися, глузувати, -зју́, -зју́єш (з когось, з чого, рідко над ким, над чим), збиткуватися, -кју́ся, -кју́єшся (над ким, над чим); 3) *заст.* див. podziwiać.

wydziać się: ~ nie mogę nie mogę wyjść z dęwa.

wydzwaniać, wydzwonić, -nię, -nisz, -nił видзвонювати, -нюю, -нюєш, видзвонити.

wydzwięk, -ku, *m.* 1) звучання; 2) *перен.* спрямованість, -ності; ~ ideowy opowiadania ідейна спрямованість оповідання; \diamond *перен.* mieć fałszywy ~ фальшиво звучати.

wydzwigać, wydzwignąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli витягати, витягувати, -гую, -гуєш, витягти, -гну, -гнеш, витягнути, витаскувати, -кую, -куєш, витаскати; *перен.* ~gnąć kogo z biedy витягти когось з бід; //~ się підніматися, підійматися, піднятися, -німју́ся, -німєшся.

wydzwignienie *n.* див. wydzwignięcie.

wydzwignięcie *n.* витягнення.

wyedukować, -kuje, -kujesz, -kował виховати.

wyedukowanie *n.* виховання.

wyegzaminować, -nuje, -nujesz, -nował проекзаменувати, -нју́, -нју́єш, проіспитувати, -тју́, -тју́єш.

wyegzekwować, -wuje, -wujesz, -wował *praw.* стягті, -гну́, -гнеш, стягнути; ~ paieżność стягнути налєжність.

wyekscerpować, -puje, -pujesz, -pował *książ.* зробити витяги, витягти, -гну, -гнеш.

wyeksmitować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) *książ.* виселити з квартири (кого́).

wyeksmitowanie *n.*, *książ.* виселення з квартири.

wyekspediować, -diuje, -diujesz, -diował *handl.* експедирувати, -рју́, -рју́єш (*докон.*), відправити, -влю, -виш.

wyekspediowanie *n.*, *handl.* експедиція, відправка.

wyeksplikować, -kuję, -kujesz, -kował *в*икласти, -кладу, -кладеш, *в*іяснити; //~ się *д*ати по*я*снен*н*я; *в*ідчитатися (*рідко*).

wyekspluatować, -tuję, -tujesz, -tował експлуатувати, -тую, -туєш (*докон.*).

wyekspluowanie *п.* експлуатація (*докон.*).

wyekwipować, -puję, -pujesz, -pował екіпірувати, -рюю, -рюєш (*докон.*).

wyekwipowanie *п.* екіпірування, екіпіровка.

wyelegantować, -tuję, -tujesz, -tował (гáрно, пішно) *в*брати, -беру, -береш, *в*ірядити, -джу, -диш, нарядити, -ряджу, -рядиш; *в*ичепурити, причепурити, *в*ифрантити, -нчу, -нтиш (*розм.*); //~ się (гáрно, пішно) *в*братися, нарядитися; *в*ичепуритися, причепуритися, *в*ифрантитися.

wyelegantowany (гáрно, пішно) *в*браний, *в*іряджений; *в*ичепурений, причепурений, *в*ифранчений. *Пор.* **wyelegantować(się)**.

wyeliminować, -nuję, -nujesz, -pował *в*іключити, усунути.

wyeliminowanie *п.* *в*іключення, усунення.

wyemaliować, -liuję, -liujesz, -liował покрити емаллю.

wyemaliowanie *п.* покриття емаллю, емаліровка.

wyemancypować, -puję, -pujesz, -pował емансипувати, -пую, -пуюєш (*докон.*); //~ się емансипуватися (*докон.*).

wyemancypowanie(się) *п.* емансипація.

wyemigrować, -ruję, -rujesz, -rował емігрувати, -рюю, -рюєш (*докон.*).

wyemigrowanie *п.* еміграція.

wyfasować, -suję, -sujesz, -sował *пот.* (co od kogo) одérжати по наряду; одérжати пайок.

wyfermentować, -tuję, -tujesz, -tował *в*ібродити, -джу, -диш; (*розм.* — *це*) *в*ишумувати, -мую, -муєш.

wyforować, -ruję, -rujesz, -rował *пот.* *в*ітиснути, *в*ітиснити, *в*ігнати (*в*іжену, *в*іженеш), *в*ікинути; ~ kogo za d r z w i *в*ікинути когó за двéрі.

wyfraczony *пот.* одягнений (*в*дягнений) у фрак; одягнений (*в*дягнений) по-святковому. *Пор.* **wyfraczyć się**.

wyfraczyć się, -czę, -czysz, -czył *пот.* одягтися (*одягнутися*) у фрак; *перен.* одягнутися (*одягтися*) по-святковому.

wyfroterować, -ruję, -rujesz, -rował натérти підлогу.

wyfruwać, wyfrunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *в*ипурхувати, -пурхую, -пурхуєш, *в*ипурхнути.

wyfryzować, -zuję, -zujesz, -zował (*волосся*) *з*авіти, -в'ю, -в'єш; //~ się *з*авітися.

wyfutrować, -ruję, -rujesz, -rował *див.* **oszałować**.

wyga, -gi, т., пот. бiтий жак, бiта голова, стріляний горобець, -бця.

wygadać *див.* **wygadywać**.

wygadany *пот.* *див.* **wymowny**.

wygadywać, -duję, -dujesz, -dywał, wygadać *пот.* 1) (*таємницю, секрет*) *в*ибóвкувати, -кую, -куєш, *в*ибó[е]вкати, *в*икáзувати, -зую, -зуєш, *в*иказати, -кажу, -кажеш; (*багатьом*) *розбóвкувати, розбóвкати, розплéскувати, -кую, -куєш, розплéскати, -плещу, -плещеш, розля́пувати, -пую, -пуюєш, розля́пати, роздзвóнювати, -нюю, -нюєш, роздзвóнити, -нію, -ниш; 2) (лише недокон.) (плести нисенітници)* *м*олóти (*мелю, мелеш*), *верзти, плескати; с o t y ~ dujesz?* *що ти верзеш?* 3) (*па kogo, па со*) (*лихословити*) *наговóрювати, -рюю, -рюєш, набріхувати, -бріхую, -бріхуєш; // (лише докон.) ~ się 1)* *в*іговоритися, *в*ибалакатися; 2) (*z czym*) (*ненароком*) *проговоритися, -рюся, -ришся, прохопитися (слóвом), обмóвитися, -влюся, -вишся (про що).*

wygadywanie *п.* (*па kogo*) обмóва, нáклеп, -пу.

wygadzać, wygodzić, -dzę, -dzisz, -dził *див. dogadzać.*

wygajać I, wygaic, -gaje, -gaisz, -gaił *przesł.* вирубувати лісі, вирубати лісі.

wygajać II, wygoić, -goję, -goisz, -goił вигоювати, -гоюю, -гоюєш, вигоїти; // ~ się вигоюватися, вигоїтися, заживати, зажити, -живе.

wygalać, wygolic, -lę, -lisz, -lił вибривати, вибрити, виголювати, -люю, -люєш, виголити; // ~ się вибриватися, вибритися, виголюватися, виголитися.

wygalonować, -nuję, -nujesz, -nował (кого) *pot.* вірядити (нарядити) в мундір, обшитий галунами (позументами).

wygalować się, -luję, -lujesz, -lował *pot.* одягнутися (вдягнутися) в парадний одяг.

wyganiać, wygnać виганяти, вигнати (вижену, виженеш); (*примусити піти — це*) проганяти, прогнати (прожену, проженеш); ~gnąć *by dło na rolę* вигнати худобу в поле; ~gnąć *z domu* вигнати (прогнати) з дому; ~gnąć *z kraju* вигнати (прогнати) з країни.

wygapiąć, wygapić, -pię, -pisz, -pił *pot.* вірячувати, -чую, -чуєш, вірячити, витріщати, витріщити, вибалушувати, -шую, -шуєш, вибалушити; ~ *oczy* (на кого, на со) вірячити (витріщити, вибалушити) очі (на кого, на що); // ~ się витріщатися, витріщитися.

wygarbować, -buję, -bujesz, -bował *garb.* віддубити, -блю, -биш; *Q перен.* ~ *komu skóę* дати прочухана (кому), віддубасити, -башу, -басиш, відлущувати, -цюю, -цюєш, відлупити, -плю, -пиш (кого).

wygarniać, wygarnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) вигортати, вигорнути; 2) (кому со) *перен. розм.* вічитати (кому), викласти, -ладу, -ладеш (кому що).

wygasać, wygasnąć, -śnie, -snał *a. -sł bezp., przen.* 1) гаснути, угасати, угаснути, вигасати, вигаснути, згасати, згаснути; (*про вогонь — це*) загасати, загаснути, погасати, погаснути; *перен.* *zapał jego ~sa* його запал гасне (угасає, згасає, вигасає); 2) (*про строк*) минати, минути, кінчатися, кінчитися, скінчитися, закінчуватися, -чується, закінчитися; 3) (*про рід*) припинятися, припинитися, -нитися.

wygasic *див. wygaszać.*

wygasły угаслий, згаслий, вигаслий; загаслий, погаслий; ~ *wulkan* погаслий вулкан. *Пор. wygasać I.*

wygasnąć *див. wygasać.*

wygaszać, wygasic, -szę, -sisz, -sił вигашувати, -шую, -шуєш, вигасити, -гашу, -гасиш.

wygaśnięcie *n.* 1) вигаснення, згаснення; погаснення; 2) скінчення, закінчення; ~ *u to w u* скінчення (закінчення) строку договору; 3) припинення. *Пор. wygasać.*

wygatunkować, -kuje, -kujesz, -kował сортуючи вибракувати, -кую, -куєш.

wygiąć *див. wyginać.*

wygięcie *n.* вигин, -ну.

wygiętość *ż.* вигнутість, -ності.

wygięty вигнутий.

wyginastykować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (кого) *спорт.* фізично розвинути ког за допомогою гімнастики; 2) (со) *перен.* вправляючи розвинути (що).

wyginastykowany з виправкою гімнаста.

wyginać, wygiąć, -gnę, -gniesz, -giął, -gięli вигинати, вигнути; // ~ się вигинатися, вигнутися.

wyginać, -nie, -ną, -nęli вигинути, загинути, погинути.

wyginiarka *ż., tech.* машина до вигинання.

wygłansować, -suje, -sujesz, -sował 1) виychистити до блиску; 2) *стол.* виглянсувати, -сую, -суєш, ви-

полірувати, -рую, -руеш; 3) (*napir*) висатинувати, -ную, -нуеш, вилощити.

wygląd, -du, m. вигляд, -ду; па ~ (*z ~du*) на вигляд; ~ *z ew-pętrzn* у зовнішній вигляд.

wyglądać I, wyjrzeć, -rzyć, -rzysz, -rzał, -rzeli I виглядати, виглянути, визирати, визирнути; **wyjrzeć przez okno** (окном) па улице виглянути (визирнути) з вікна на вулицю; *перен.* **księżyc wyjrzał zza chmury** місяць виглянув з-за хмар; 2) (кого) (*лише недокон.*) (дожидючи) виглядати, визирати (кого); 3) (*лише недокон.*) (показуватися на поверні) виступати, стирчати, чіть; **skąły wyglądają z wody** у скелі виступають (стирчять) з води.

wyglądać II мати вигляд, виглядати; **dobrze ~** мати хороший вигляд, добре (хороше) виглядати; мати молодавний вигляд; (*нагадувати своїм виглядом кого, що*) бути схожим (похожим) (на кого, на що), бути подібним (до кого, до чого); **to ~da** па **bajkę** це схоже (похоже) на вигадку (на казку); **pa so to ~da** до чого це подібне, на що це схоже.

wyglądnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok. (rzadko) див. **wyglądać I.**

wyglądać I, wyglądzić, -dzieć, -dzisz, -dził (поверхню предметів) вигляджувати, -джую, -джуеш, виглядити, -джу, -диш, вирівнювати, -нюю, -нюеш, вирівняти; *тех.* зачищати, зачістити, -чишу, -чистиш; (*перен. — про стиль*) відшліфувати, -вую, -вуеш, відшліфувати, -фую, -фуєш; // ~ **się** вигляджуватися, виглядатися.

wyglądać II, wyglądzić, -dzieć, -dzisz, -dził морити голодом, зморити (виморити) голодом; // ~ **się** виголоджуватися, -джуюся, -джуєшся, виголюватися, виголодуватися, -дуюся, -дуєш-

ся, морити себе голодом, зморити (виморити) себе голодом.

wyglądzenie n. відшліфівка; зачищення. *Пор.* **wyglądzać I.**

wyglądzić див. **wyglądzać I.**

wyglądać, wygłosić, -szę, -sisz, -sił виголошувати, -шую, -шуєш, виголосити, -лошу, -лосиш; ~ **głaszać** то **o w e** виголошувати промову.

wygłębiać, wygłębić, -bię, -bisz, -bił поглиблювати, -люю, -люєш, поглибити, -блю, -биш; // ~ **się** поглиблюватися, поглибнитися.

wygłębienie n. 1) (дія) поглиблення; 2) (місце) заглиблення, заглибина.

wygłodniały зголоднілий.

wygłodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli dok. зголодніти.

wygłodzenie n. зморення (виморення) голодом.

wyglodzić див. **wyglądzać II.**

wygłosić див. **wyglądać.**

wygłoszenie n. виголошення.

wygmatwać się pot. виплутатися.

wygmerać pot. вінишпорити.

wyгнаć див. **wygnaniać.**

wygnając, wygnoić, -noję, -noisz, -noił roln. вигноювати, -ноюю, -ноюєш, вигноїти, угноювати, угноїти.

wygnanie n. вигнання; прогнання.

Пор. **wygnaniać.**

wygnaniec, -ńca, lm. -ńcy, m. вигнанець, -нця.

wygnanka ż. вигнанниця, вигнанка.

wyгнаńczy вигнанницький.

wygniatać, wygnieść, -gniotę, -gnieciesz, -gniół, -gnielti I) видавлювати, -люю, -люєш, видавити, -влю, -виш, видішувати, -шую, -шуєш, відушити, видавлювати, вижавити, вижимати, вижати, -жму, -жмеш; ~ **gnieść** с **u t r u p e** видавити (відушити) лимон (цитрину); 2) (*відбиток, слід*) витискати, витіскувати, -кую, -куєш, витіснути; (*канц. — накладати штамп*) штампувати, -пую, -пуєш (*лише недокон.*); ~ **tać pieczęć** па

wosku штампувати віск;
3) (про одяг) м'яти (мну, мнеш), зім'яти; **wygnieść** suk-
pię зім'яти сукню; 4) (розм.—
тісто) виминати, вим'яти, -мну,
-мнеш, вимішувати, -шую, -шу-
еш, вимісити, -мішу, -місиш;
5) (розм. — знищувати) дави-
ти, -влю, -виш, видавити, по-
видавлювати, -люю, -люеш.

wygniataarka *ж., tech.* 1) прес (для
видишування); 2) штампувальна
машинна.

wygnić *див. wygniwać.*

wygniecie *n.* 1) видавлення, ви-
душення, вічавлення, віжимка;
2) видавлення, повидавлюван-
ня. *Пор. wygniatać* I, 5.

wygnieść *див. wygniatać.*

wygniły *вігнийлий.*

wygniutki, -ków, *блр.* вічавки,
-ків; (з рослин) жм'ихи, -хів;
(з олійного сім'я) віжимки,
-ків, мак'уха.

wygniwać, wygnić, -nije, -nił ви-
гнивати, вигнити; вигнисти, -ниє
(рідко).

wyгноіć *див. wygnająć.*

wyгноje *n., roln.* вігноєння,
угноєння.

wygoda *ж.* вигода; **mieszkanie**
z wszelkimi ~dami кварти-
ра з усіма вигодами.

wygodnicka, -kiej, *лм.* -kie, *ж., pot.*
сибарітка.

wygodnicki, -kiego, *лм.* -ccy, *м.,*
pot. сибаріт.

wygodnictwo *n., pot.* сибарітство.

wygodnie вигідно; ~ *się* *urzą-*
dzić вигідно влаштуватися,
-туюся, -т'уєшся.

wygodnia *ж., pot. див. wygod-*
nicka.

wygodniś, *лм.* -sie, *м., pot. див.*
wygodnicki.

wygodny вигідний; ~ *ne* *miesz-*
kanie вигідна квартира.

wygodzić *dok. dogadzać.*

wygoіć *див. wygajać* II.

wygoje *(się)* *n.* вігоєння.

wygolić *див. wygalać.*

wygon, -nu, *м.* (пасовище) вігін,
-гону.

wygonić, -nię, -nisz, -nił *dok. див.*
wyganiać.

wygorzować, -suje, -sujesz, -sował
див. wydekoltować.

wygorywać, wygorzeć, -rzejе, -rzał
вигор'яти, вигоріти.

wygorzały вигорілий.

wygorzelina *ж.* вигоріла від сонця
земля.

wygotowywać I, -wuje, -wujesz,
-wywał, **wygotować**, -tuje, -tu-
jesz, -tował *виварювати*, -рюю,
-рюєш, *виварити*; ~ *tować* *bie-*
liznę *виварити білизну*; ~ *to-*
wać *mięso* *виварити м'ясо*;
снец. ~ *tować* *sól* *виварити*
сіть; // ~ *się* *виварюватися*, *ви-*
варитися.

wygotowywać II, -wuję, -wujesz,
-wywał, **wygotować**, -tuje, -tu-
jesz, -tował *канс.* виготовляти,
виготувати, -тую, -туєш, *виго-*
товити, -влю, -виш; ~ *tować*
plan *виготовити (виготовити)*
план.

wygotowanie I *n.* *віварка.*

wygotowanie II *n., канс.* виготов-
лення.

wygódka *ж.* убіральня, туалет, -ту.

wygórowany *przen.* надто високий;
~ *ne* *cenę* *надто високої ціни*
(*род. цін*); ♠ ~ *na* *ambicja*
хворобливе самолюбство.

wygrabiać, wygrabić, -bię, -bisz,
-bił *вигрібати, вигребти.*

wygrabki, -ków, *блр.* вигрібки,
-ків.

wygracować, -cuje, -cujesz, -cował
розчистити скребачкою.

wygrać *див. wygrywać.*

wygradzać, wygradzić, -dzą, -dzisz,
-dził *вигороджувати*, -джую,
-джуєш, *вигородити*, -джу, -диш.

wygramolić się, -lę, -lisz, -lił (*на*
силу) *віддертися, відратися*, -де-
руся, -дерешся, *віддрпатися.*

wygrana, -nej, *ж.* 1) *віграш*, -шу;
2) *військ.* перемога; ♠ *dać* *za*
~ *na* *уступити*, -плю, -пиш, *по-*
ступитися; *nie* *dawać* *za*
~ *na* *не поступатися*, *не здава-*
тися.

wygranie *n.* *віграш*, -шу.

wygrawerować, -ruję, -rujesz, -rował вигравірувати, -рую, -руеш.

wygrażać (się) погрожувати, -жую, -жуеш; ~ рієсціа погрожувати кулаком.

wygradzić *див.* **wygradzać.**

wygrywać, wygrać 1) вигравати, -раю, -раєш, віграти; *перен.* ~grać bitwę віграти бйтву; ~grać dziesięć rubli віграти десять карбіванців; *перен.* ~grać proces віграти процес; 2) (*лише недокон.*) вигравати; ~grywać na skrzurkach вигравати на скрипці.

wygryzać, wygrzyźć, -zę, -ziesz, -zł 1) вигризати, вігризти; (*про мишей — ще*) виточувати, -чує, віточити; (*про їдчі речовини*) роз'їдати, роз'їсти, -з'їсть; r d z a ~gryza żelazo ржа (іржа) роз'їдає залізо; 2) (кого, skąd) *перен., розм.* вживати, вжити, -живу, -живеш; ~gryźć kogo z mieszkania вжити когo з квартири.

wygrzać *див.* **wygrzewać.**

wygrzebać *див.* **wygrzebywać.**

wygrzebanie *n.* вігріб, -ребу; вікопання. *Пор.* **wygrzebywać.**

wygrzebywać, -buję, -bujesz, -bywał, wygrzebać, -bię, -biesz, -bał вігрібати, вігребти; (*заступом*) викопувати, -пую, -пуєш, вікопати; //~ się *перен. розм.* видиратися, відертися, відратися, -деруся, -дерешся, видряпуватися, -пуюся, -пуєшся, відряпатися; (*перен. розм. — із скрутного становища*) викручуватися, -чуюся, -чуєшся, викрутитися, -кручуся, -крутишся; *Q розм.* ~bać się z czego by одужати, відужати.

wygrzecznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli стати ввічливим (грічним); стати чемним; стати хорощим. *Пор.* **grzeczny.**

wygrzewacz, lm. -cze, m. 1) грілка; 2) (*при котлах*) кип'ятильник.

wygrzewać, wygrzać, -grzeję, -grzejesz, -grzał, -grzali *a.*

-grzeli вігрівати, вігріти; //~ się вігріватися, вігрітися.

wygrzewalny *hut.* кип'ятильний.

wygrzewanie *n.* вігрівання.

wygrzęznąć, -grzęznę, -grzęzniesz, -grzął (a. -grzęznął), -grzęźli *див.* **wybrnąć.**

wygrzmieć *див.* **przegrzmieć;** //~ się нагримітися, -миться.

wygrzmocić, -cę, -cisz, -cił *pot.* відлупцювати, -цюю, -цюєш, відлупіти, -плю, -пиш, віддубасити, -башу, -басиш, відчухрати, віддухопелити.

wygubić, wygubić, -bię, -bisz, -bił вигублювати, -люю, -люєш, вигубити, -блю, -биш; //~ się вигублювати себе взаємно, вигубити себе взаємно.

wygubienie *n.* вигублення.

wyguzdrać się, -rzę, -rzesz (a. -ram, -rasz), -rał *pot.* насилу вирядитися (зібратися).

wygwieździć się, -ździł, -ździł покритися (вкритися) зорями (зірками); візоріти (*лише безос.*).

wygwieźdzony вкритий зорями (зірками), зоряний.

wygwizdywać, -duję, -dujesz, -dywał, wygwizdać, -wiźdżę, -wiździesz, -wizdał 1) (*bez dopełnienia i co, kogo skąd*) висвістувати, -тую, -туєш, висвістати, -свищу, -свистиш, висвістити, -свищу, -свистиш; idzie ~dując idę висвістуючи; ~dować *melodie* висвістувати мелодію; 2) (кого, co) *розм.* освистувати, освистати, -свищу, -свищеш; ~dać *artyście* освистати артиста.

wyhaftować, -tuję, -tujesz, -tował вишити (гладдю); (*золотом, сріблом, шовком — ще*) вігаптувати, -тую, -туєш.

wyhaftowany вишитий (гладдю); вігаптований. *Пор.* **wyhaftować.**

wyhandlować, -luję, -lujesz, -lował (здобути торгівлею) віторгувати, -гую, -гуєш.

wyharować, -ruję, -rujesz, -rował 1) (кого) виснажити тяжкою

працею; 2) (со) тяжко запрацювати, -цюю, -цюєш (шо).

wyhartować, -tuje, -tujesz, -tował вигартувати, -тую, -туєш.

wyhasać się нагасатися.

wyheblować, -luje, -lujesz, -lował (со) вістругати рубанком (гемблем) (шо).

wyhodować, -duje, -dujesz, -dował вігодувати, -дую, -дуєш; (рослини — звичайно) віростити, -рощу, -ростиш, віплекати.

wyhodowanie *n.* вігодування; вірощення, віплекання. *Пор. wyhodować.*

wyholować, -luje, -lujesz, -lował *mor.* вибуксувати, -рюю, -рюєш.

wyhukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyhuknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli вигукувати, -кую, -куєш, вигукнути.

wyhulać się *pot.* нагулятися.

wyidealizować, -zuje, -zujesz, -zował ідеалізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*).

wyidealizowanie *n.* ідеалізація (*докон.*).

wyimaginować, -nuje, -nujesz, -nował (*sobie co*) *przest.* вігадати, уявити, -влю, -виш (*sobí* шо).

wymiek, -mka, m. div. *wyjątek.*

wyiskrzać, wyiskrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył іскрити, заіскрити; *// ~ się* іскритися, заіскритися.

wyjadacz, lm. -cze, m. 1) *зневажл.* дармоїд; 2) *перен. розм.* біта голова, бітий жак, стріляний горобець, -бця.

wyjadać, wyjeść, -jem, -jesz, -jadł, -jedli 1) виїдати, виїсти, -їм, -їси; 2) (*kogo skąd*) *перен. розм.* виживати, вижити, -живу, -живеш.

wyjaławiacz, lm. -cze, m., spec. стерилізатор, -ра.

wyjaławiać, wyjałowić, -wie, -wisz, -wił 1) (*liszati змісту*) вихолощувати, -шую, -шуєш, вихолостити, -лощу, -лостиш; 2) (*землю*) виснажувати, -жую, -жуєш, виснажити; 3) *спец.* стерилізувати, -зую, -зуюєш.

wyjałowiec, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wieli 1) стати безплідним; 2) (*про землю*) стати неродючим.

wyjałowienie *n.* 1) віхолощення; 2) виснаження; 3) стерилізація.

Пор. wyjaławiać.

wyjałowiony 1) віхолощений; 2) виснажений; 3) стерильний.

Пор. wyjaławiać.

wyjaskrawiać, wyjaskrawić, -wie, -wisz, -wił *przen.* згущати барви, згустити барви, перебірати міри (міру), перебірати міри (міру), перебільшувати, -шую, -шуєш, перебільшити.

wyjaśnierz, lm. -cze, m., przest. коментатор, -ра.

wyjaśnić, wyjaśnić, -nię, -nisz, -nił 1) прояснити, прояснювати, -нюю, -нююєш, прояснити; *спец. ~nić tło obrazu* прояснити фон (тло) картини; 2) (*перен. — робити зрозумілим*) вияснити, вияснювати, вияснити, висвітлювати, -ляю, -ляєш, висвітлити, з'ясувати, -вую, -вуєш, з'ясувати, -сую, -суюєш, роз'яснити, роз'яснювати, роз'яснити; *~nić sprawę* вияснити (висвітлити, з'ясувати, роз'яснити) справу; *// ~ się* 1) (*про погоду*) вияснитися, вияснюватися, вияснитися, прояснятися, прояснюватися, прояснитися, випогоджуватися, -джується, випогодитися, розгодинюватися, розгодинитися; *niebo ~niło się* небо вияснилося (проясніло, випогодилось); 2) (*перен. — про обличчя*) прояснитися, прояснюватися, прояснитися, проясніти; 3) (*перен. — стати зрозумілим*) вияснитися, вияснюватися, вияснитися, з'ясуватися, з'ясуватися; *sprawa ~niła się* справа вияснилася (з'ясувалася).

wyjaśnić, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli прояснити, прояснитися.

wyjaśnienie *n.* 1) прояснення; 2) вияснення, висвітлення, з'ясування; *to wupaга ~nia* це вимагає вияснення (висвітлен-

ня, з'ясування); *пор.* **wyjaśniać**; (*пояснююче зауваження — звичайно*) пояснення; *dać ~ w jakiej sprawie* дати пояснення в якій справі.

wyjawiać, wyjawić, -wie, -wisz, -wił виявляти, виявити, -влю, -виш; // *~ się* виявлятися, виявитися.

wyjawienie *n.* виявлення, вияв, -ву.

wyjazd, -du, m. виїзд, -ду.

wyjazdowy виїзний; *sesja ~wa* виїзна сесія.

wyjać *див.* **wyjmować**.

wyjąkać 1) сказати заїкуючись; 2) (*перен. — сказати невиразно*) промурмотати, -мочу, -мочеш, промурмотіти, -мочу, -мотиш.

wyjąkać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. jednokr. див.* **wyjąkać**.

wyjątek, -tku, m. 1) виняток, -тку; *bez ~tku* без винятку; *z ~kiem* за винятком; 2) (*частина твору*) уривок, -вка.

wyjątkowo винятково.

wyjątkowość *ż.* винятковість, -вості.

wyjątkowy винятковий; *◇ stan ~* надзвичайний стан, -ну.

wyjąwszy przsl. за винятком, крім.

wyjec, -jca, lm. -jce, m., zool. (mycetes) ревін, -на.

wyjechać *див.* **wyjeżdżać** I.

wyjednać *див.* **wyjeđnywać**.

wyjeđnanie *n.* виклопотання.

wyjeđnywać, -nywam, -nywasz, (rzadziej -nuje, -nujesz), -nywał, wyjednać виклопотувати, -тую, -туєш, виклопотати, -почу, -почеш.

wyjeść *див.* **wyjadać**.

wyjeđne, -nego, n. час від'їзду; *◇ być na ~nym* мати ось-ось від'їхати, збиратися від'їжджати.

wyjeđdzić *див.* **wyjeđżać** II.

wyjeđżać I, **wyjechać, -jadę, -jedziesz, -jechał** 1) виїжджати, виїздити, -їжджу, -їздиш, виїхати, -їду, -їдеш; 2) (*z czym*) *перен. розм. зневажл.* виїздити,

-лажу, -лазиш, виїзати, виїзти (з чим); *~jeđżać z czym zdaniem* виїздити з своєю думкою; *◇ розм. ~jeđżać na kogo zębą* накидатися на кого.

wyjeđżać II, **wyjeđdzić, -źdźę, -ździsz, -ździł** 1) (*коня*) виїжджувати, -джую, -джуєш, виїздити, -їжджу, -їздиш, об'їжджати, об'їздити, -їжджу, -їздиш; 2) (*дорогу їздою*) розбивати, розбити, -зіб'ю, -зіб'єш.

wyjeđżenie *n.* 1) виїждження, об'їждження; 2) розбиття. *Пор.* **wyjeđżać** II.

wyjeć: *юр. ~* *spod prawa* оголошення поза законом.

wyjekać, wyjęczeć, -czę, -czysz, -czął, -czeli 1) стогнати, -ну, -неш, простогнати; 2) (*лише докон.*) (*розм. — про настирливого прохача*) в'їканючити; 3) (*лише докон.*) *див.* **wyjąkać**.

wyjękać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див.* **wyjękać**.

wyjęty: *юр. ~* *spod prawa* оголошений поза законом.

wyjęzyczyć się, -czę, -czysz, -czył *pot.* висловитися, -влюся, -вишся; *nie umieć się ~* не вміти висловитися.

wyjmować, -muję, -mujesz, -mował, wyjąć, -jmę, -jmiesz, -jął, -jęli 1) виймати, вийняти, -йму, -ймеш; 2) (*матеріали, цитати з текстів*) витягати, витягти, -гну, -гнеш, вибирати, вибрати, -беру, -береш; *◇ юр. ~wyjąć kogo spod prawa* оголосити кого поза законом.

wyjrzeć *див.* **wyglądać**.

wyjście *n.* вихід, -ходу; *przy ~ciu z domu* при виході з дому; *ulica bez ~cia* вулиця без виходу, глухий кут, -тá, тупік, -ка; *◇ położenie bez ~cia* безвихідне становище, безвихідь, -ходи.

wyjściowy вихідний.

wyjąć *див.* **wychodzić** I.

wyka *ż., bot.* віка; *~* *pastew-* па кормова віка.

wykadzać, wykadzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) обкурювати, -рюю, -рюеш, обкуріти, -рю, -риш; 2) (*перен.* — виганяти) викурювати, викурити.

wykaligrafować, -fuję, -fujesz, -fował каліграфічно написати, -пиш, -пишеш.

wykalkulować, -luję, -lujesz, -lował *handl., przen.* обчислити, вірахувати, -рахую, -рахуеш, вілічити.

wykalkulowanie *n., handl.* обчислення, вірахування, вілічення.

wykałaczką *ż.* зубочістка.

wykańczać *div.* **wykończać.**

wykapać, -pię, -piesz, -pał вітекти каплями, скіпати.

wykapany вікапаний, вілитий; \sim ojciec вікапаний (вілитий) батько.

wykapłonic, -nię, -nisz, -nił (*півня*) віхолостити, -лощу, -лостиш, вічистити, -чищу, -чистиш.

wykaraskać się *pot.* вібратися, -беруся, -берешся, відобутися, -будуся, -будешся.

wykarbować, -buję, -bujesz, -bował вікарбувати, -бую, -буеш.

wykarczować *div.* **wykarczowywać.**

wykarczowanie *n.* викорчування.

wykarczowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wykarczować, -czuję, -czujesz, -czował 1) викорчувувати, -вую, -вуеш, викорчувати, -чую, -чуеш; 2) *перен.* викорінювати, -нюю, -нюеш, викоріняти, викоренити.

wykarmiać, wykarmić, -mię, -misz, -mił 1) вигодовувати, -вую, -вуеш, вигодувати, -дую, -дуеш; 2) (*лише докон.*) (*витратити на корм*) вигодувати; 3) (*підсилено*) відгодовувати, відгодувати, -дую, -дуеш, угодовувати, угодувати; \sim *mię* *wieprza* відгодувати (угодувати) кабанів.

wykarmienie *n.* 1) вигодування; 2) вигодування; 3) відгодівля. *Пор.* **wykarmiać.**

wykarminować, -nuję, -nujesz, -nował (*губи*) нафарбувати, -бую, -буеш, накрісити, -кріш, -крішиш.

wykastrować, -ruję, -rujesz, -rował каструвати, -рюю, -рюеш (*докон.*); (*людину* — *ще*) оскопити, -плю, -пінш; (*тварину* — *ще*) віхолостити, -лощу, -лостиш.

wykastrowanie *n.* кастрація; оскоплення; віхолостення. *Пор.* **wykastrować.**

wykaszać вікашляти; $// \sim$ *się* вікашлятися.

wykaszlnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli вікашлянути.

wykaz, -zu, m. спісок, -ску, реєстр, -ру; *zrobić* \sim віготовити (скласти) спісок (реєстр); \sim *szczegółowy* детальний спісок (реєстр); $\diamond \sim$ *wygra-puch* таблиця віграшів; \sim *portaw* *menü* (*невідм.*).

wykazać *div.* **wykazywać.**

wykazanie *n.* виявлення.

wykazywać, -zuję, -zujesz, -zywał, wykazać, -każę, -każesz, -kazał

1) (*со*) виявляти, виявити, -блю, -виш, виказувати, -зую, -зуеш, виказати, -кажу, -кажеш, показувати, показати, -каж, -кажеш; проявляти, проявити, -влю, -виш (*pidzie*); \sim *zać* *z doł-pości* виявити (виказати, показати) здібності; 2) (*кому со*) доводити, -джу, -диш, довести, -вед, -ведеш, доказувати, доказати (*кому що*); \sim *zać* *so komu* *gachunkiem* довести (доказати) що ком, рахунком; $// \sim$ *się* 1) виявлятися, виявитися; проявлятися, проявитися; 2) (*czym*) (*про документ*) пред'являти, пред'явити (*що*).

wykapać, -pię, -piesz, -pał вікупати; $// \sim$ *się* вікупатися.

wykaśywać, wykaścić, -szę, -sisz, -sił викушувати, -шую, -шуеш, викусити, -кушу, -кусиш.

wykichać się *pot.* вічхатися.

wykiełkować, -kuje, -kował *roln.* покільчитися.

wykierować, -ruję, -rujesz, -rował 1) (*со до czego a. ku czemu*) спрямувати, -мюю, -мюеш, скерувати, -рюю, -рюеш, направити, -влю, -виш (*що на що*);

~ działa ku miastu спрямувати (скерувати, направити) гармату на місто; 2) (кого па кого) *перен. розм.* виховати (кого на кого); ~ kogo па lekarza виховати на лікаря когò; ~ kogo па porządne-go człowieka виховати когò на порядну людину; 3) (кого) *жарт.* влаштувати, -түүш (когò); ładnie go ~ wali! гáрно влаштували його!

wykipieć, -pi, -piał википіти, -пить.

wykiwać (кого) *posp.* обдурити, -рю, -риш, піддурити (когò).

wyklajstrować виклеїти (клеїстесом).

wyklarować, -ruje, -rujesz, -rował

1) *тех.* виклерувати, -рую, -руеш, очістити, -чищу, -чистиш; 2) *перен. розм.* віяснити, вісвітлити; // ~ się 1) очіститися; 2) віяснитися, вісвітлитися, sprawa ~wała się справа віяснилася (вісвітлилася).

wykleąć *див.* **wyklinać.**

wyklecić, -ce, -cisz, -cił *pot.* 1) (*збудувати*) абияк збити (зіб'ю, зіб'еш); 2) *перен.* абияк змайструвати, -рюю, -рюеш.

wyklejać, wykleić, -leje, -leisz,

-leić 1) (co czym) виклеювати, -леюю, -леюеш, виклеїти, обклеювати, обклеїти (що чим); ~kleić rokój tarętami виклеїти (обклеїти) кімнату шпалєрами; 2) (co z czego) склеювати, склеїти (що з чо́го); ~kleić pudełko z kartonu склеїти корòбку з картóну.

wyklekotać, -kocze, -koczesz (*rzadziej -kocę, -kocesz*), **-kotał** *pot.* ви́бо[е]вкати, ви́казати, -кажу, -кажеш.

wyklektać *пот. див.* **wyklekotać.**

wyklepywać, -puje, -pujesz, -pywał, wyklepać, -pie, -piesz, -pał

1) *тех.* виклепувати, -пую, -пуеш, виклепати (-паю, -паеш і -плю, -плеш); 2) (*лише докон.*) *перен. розм.* відтарабани́ти, протарабани́ти; ~ lekcję відтарабани́ти (протарабани́ти) урòк.

wykleć *n., kośc.* ана́фема.

wyklęty 1) про́клятий; 2) відлүчений від цє́ркви. *Пор.* **wyklinać.**

wyklina *ż., bot. (poa)* тонконі́г, -но́га.

wyklinać, wykłać, -lnę, -lniesz,

-lął, -lęli 1) *неперех.* проклина́ти, прокля́сти, -ляну́, -ляне́ш; 2) (кого) *церк.* відлүча́ти від цє́ркви (когò), оголо́шувати ана́фему, оголо́сити ана́фему (кому́); анафематствувати, -вую, -вуєш (когò) (*лише недокон.*).

wykluczać, wykluzyć, -czę, -czysz, -czył виключа́ти, ви́ключити.

wykluczony ви́ключений; *nie jest ~ne* не ви́ключене, можли́во.

wykluwać, wykluć, -luje, -lujesz,

-luł ви́кльо́вувати, -вую, -вуєш, ви́клювати, -люю, -люєш, ви́дзьобу́вати, -бую, -буєш, ви́дзьобати; // ~ się 1) (*про пташенят*) ви́кльо́вувати́ся, ви́кльо́вувати́ся, ви́дзьобу́вати́ся, ви́дзьобу́вати́ся, ви́лүплюва́тися, ви́лүпи́тися, -питься; 2) (*про зуби*) про́різува́тися, -зується, про́різати́ся, -ріжеться.

wykład, -du, m. 1) леќція; mieć ~dy чита́ти леќції; chodzić (uczęszczać) па ~dy відвідувати леќції; 2) (*на обмежену тему*) до́повідь, -ді; 3) (*носмівовний переказ*) ви́клад, -ду; ~ jasną я́сний ви́клад.

wykładacz, lm. -cze, m., przest. *див.* **tłumacz 2.**

wykładać, wyłożyć, -że, -żysz, -żył

1) (co z czego па со) ви́клада́ти, ви́класти, -ладу, -ладеш; ви́ложити (*рі́дше*); ~łożyć towaru па ladę ви́класти (ви́ложити) то́вари на при́лавок; 2) *перен.* ви́клада́ти, ви́класти; ~łożyć teorię Marksa ви́класти вче́ння Ма́ркаса; 3) (*лише недокон.*) (*леќцію, курс тощо*) ви́клада́ти; чита́ти (*рі́дше*); ~dać historię па uniwersytecie ви́клада́ти (чита́ти)

історію в університеті; 4) (со сzum) викладати, викласти; виложити (pidше), обкладати, обкласти, -ладу, -ладеш; (будівлю тощо — ще) облицьовувати, -вую, -вуеш, облицьовати, -ціюю, -ціюеш; ~dać ścianу пагмугет викладати (обкладати, облицьовувати) стіни мармуром; 5) (перен. — гроші на що) витрачати, витратити, -трачу, -тратиш; ~łożyć wiele pieniędzy па ten dom він витратив багато грошей на цей дім; Q z boże ~łożyło zbіżжя вілягло.

wykładany віложений, обложений; облицьований; Q ~ kołnierз відкладний комір, -ра. *Пор. wykładać 4.*

wykładnia ż., *przest.* тлумачення.

wykładniczy mat. показниковий.

wykładnik m., *mat.* показник; ~ potęgi показник степеня; ~ pierwiastka показник кореня.

wykładowca, -cy, lm. -cy, m. викладач, -ча.

wykładowczyni ż. викладачка.

wykładowiec, -wca, lm. -wcy, m. див. wykładowca.

wykładowy: język ~ викладова мова; Q sala ~wa аудиторія.

wykładzina ż., *tech.* футерівка; Q ~ szybu внутрішня кладка (внутрішнє мурування) шахти.

wykłamywać, -muje, -mujesz, -mywał, wykłamać, -mię, -miesz, -mał pot. вибріхувати, -ріхую, -ріхуеш, вибріхати, -решу, -решеш; //~ się вибріхуватися, вибріхатися.

wykłosić się віколоситися, -лоситися.

wykłócić się, -cę, -cisz, -cił (взаємно) насваритися, -ріюся, -ришся.

wyklucie n. віколення.

wykluć dив. wykłuwać.

wykwawczka ż. див. wykawczka.

wykwawć, wykluć, -luje, -lujesz, -luł 1) вікловувати, -люю, -лю-

еш, віколоти; ciemno, choć oko wykol тёмно, хоч око віколи (хоч в око стрель); 2) див. wykluwać.

wykolejać, wykoleić, -leje, -leisz, -leil 1) зал. виводити з рейок, вивести з рейок; 2) (перен. — про людину) збивати з правильного шляху (з пуття), збити з правильного шляху (з пуття); //~ się 1) сходити з рейок, зійти з рейок; 2) збиватися з пуття, збітися з пуття.

wykolejenie: ~ росягу аварія поїзда.

wykolejeniec, -ńca, lm. -ńcy, m., *pot.* людина, яка (що) збілася з правильного шляху (з пуття), пропаща людина.

wykolejony 1) який (що) зійшов з рейок; 2) який (що) збився з правильного шляху (з пуття), пропащий. *Пор. wykolejać.*

wykolatać: ~ со u kogo *pot.* ви-канючити що в кого.

wykolysać, -szę, -szesz, -sał (kogo) przen. poet. вінянчити, вікохати (кого).

wykombinować, -nuje, -nujesz, -nował (co) вігадати, скомбінувати, -ную, -нуєш (що) (перен.).

wykonać див. wykonywać.

wykonalność ż. здійсненність, -ності.

wykonalny здійснений.

wykonanie n. виконання; здійснення. *Пор. wykonywać.*

wykonawca, -cy, lm. -cy, m. виконавець, -вця, виконувач; ~ sądowny судовий виконавець; ~ roli виконувач (виконавець) ролі.

wykonawczy виконавчий; władza ~cza виконавча влада; komitet ~ виконавчий комітет (виконком).

wykonawczyni ż. виконавиця, виконувачка.

wykoncupować, -puje, -pujesz, -pował (co) przest. придумати (що).

wykonywacz, lm. -cze, m. див. wykonalwca.

wykonywać, -nuje, -nujesz, -nuwał, wykopać 1) виконувати, -ную, -нуеш, виконати; *~pać pięcio latkę w ciągu czterech lat* виконати п'ятирічку в чотирі роки; *~pać rolę* виконати роль; *~pać sonatę* виконати сонату; *~pać wyrok* виконати вирок; *~pać zadanie* виконати завдання; (*pod-uje*) робити, -блю, -биш, зробити; *~pać zatach* зробити «учинити» замах; *~pać próbę* зробити спробу; *~pać rysunek* зробити рисунок, нарисувати, -сую, -суюш; 2) (*prowadzi w життя*) здійснювати, -ную, -нюеш, здійснити; *~pać zamięr* здійснити намір (замір); *~pać czyje życzenie* здійснити чий бажання.

wykończasz, lm. -cze, m., spec. робітник обробного цеху.

wykończać, wykończyć, -czę, -czysz, -czył викінчувати, -чую, -чуеш, викінчити; (*spec. — ще*) обробляти, оброблювати, -люю, -люєш, обробити, -блю, -биш.

wykończalnia ż. обробний цех, -ху.

wykończarka I ż., spec. робітниця обробного цеху.

wykończarka II ż., tkac. обробна машина.

wykończenie n. вікінчення; обробка. *Пор. wykończać.*

wykończeniowy викінчувальний; *prace ~we* викінчувальні роботи, -біт.

wykończony вікінчений; оброблений; *prześlicznie ~* дуже гарно вікінчений (оброблений). *Пор. wykończać.*

wykop, -pu, m. 1) військ. і ін. рів (род. ріву); 2) *заст. див. wykopalisko 2.*

wykopać див. wykopywać.

wykopalina ż. 1) (лише в мн.) гірн. видобуток, -тка; 2) *див. wykopalisko 2.*

wykopalisko n. 1) (місце) розкопки, -пок; 2) (археологічна) знахідка (нахідка); 3) *перен. ірон.* допотопна людина, допотопний тип.

wykopaliskowy 1) знайдений при розкопках; 2) допотопний. *Пор. wykopalisko.*

wykopanie n. вікопання.

wykopisko n. (вікопна) яма.

wykopki, -ków, roln. копання; (*kartonli — ще*) вибірання.

wykopkowy roln. який (що) сто-сється копання; (вибірання); *o roboty ~we див. wykopka.*

wykopywać, -puje, -pujesz, -puwał, wykopać, -pię, -piesz, -pał викопувати, -пую, -пуєш, викопати.

wykorygować, -guje, -gujesz, -gował прокоректувати, -тую, -туюш, прокоригувати, -гую, -гуюш.

wykorzeniać, wykorzenić, -nię, -nisz, -nił викорінювати, -нюю, -нюєш, викоріняти, викоренити; *перен. ~niać zło* викорінювати зло.

wykorzenienie n. викоренення.

wykorzystać використати.

wykorzystanie n. використання.

wykosić, -szę, -sisz, -sił вікосити, -кошу, -кошиш.

wykoślawiać, wykoślawić, -wię, -wisz, -wił викривляти, викривити, -влю, -виш; (*прям. — ще*) скривляти, скривлювати, -люю, -люєш, скривити, -влю, -виш.

wykoślawienie n. викривлення; скривлення. *Пор. wykoślawiać.*

wykowiny, -win, blp. солóма з віки, вікова солóма.

wykowy bot. віковий.

wykpić див. wykpiwać.

wykpigrosz, lm. -sze, m., obelż. див. wydrwigrosz.

wykpiż, lm. -sze, m. насмішник.

wykpiwać, wykpić, -pię, -pisz, -pił 1) (кого, со) висміювати, -міюю, -міюєш, висміяти, -мію, -мієш (кого, що); 2) (со od kogo) виманювати, -нюю, -нюєш, виманити, видурювати, -рюю, -рюєш, видурити (що від кого); *// ~ się 1)* (z kogo, z czego) сміятися, -міюся, -міємся, насміятися, глузувати, -зую, -зуюєш, поглузувати (з ко́го, з чо́го, рідко над ким, над чим); 2) (od czego) викрúчуватися, -чуюся,

-чуєшся, вікрутитися, -кручуся, -крутишся (від чого).

wykraczać, wykroczyć, -cze, -czysz, -czył 1) (z czego) виступати, виступити, -плю, -пиш, виходити, -джу, -диш, вийти, -йду, -йдеш; (з чого); *~czyć z szeregu* вийти з шеренги; 2) (przeciw czemu) *перен.* переступати, переступити, -плю, -пиш, порушувати, -шую, -шуєш, порушити (що); *~czyć przeciw* у праху порушити (переступити, зламати) закон.

wykradać, wykraść, -radnę, -radniesz, -radł, -radli викрадати, викрасти, -раду, -радеши; *// ~ się* викрадатися, викрастися.

wykrajać, -ję, -jesz, -jał *див. wykrawać.*

wykrajanie *п. див. wykrojenie.*

wykraść *див. wykraść.*

wykrawacz, -lm, -cze, -m, 1) (*кул.* — для вирізування) ніж (род. ножа); 2) *тех.* свердел, свердло.

wykrawać, wykroić, -kroję, -kroisz, -kroil вирізувати, -зую, -зуєш, вирізати, -ріжу, -ріжеш; (*з тканини, шкіри тощо*) викроювати, -роюю, -роюєш, викроїти; *◇ перен. розм. ~kroić komuszu* крє зажагувати з кого.

wykrawek, -wku *а. -wka, -m.* вірізка.

wykrawka *ж. див. wykrawek.*

wykrawywać, -wuje, -wujesz, -wował *wielokr. див. wykrawać.*

wykres, -su, -m. діаграма; *◇ зал. ~ jazdy* графік руху поїздів.

wykręskować, -kuje, -kujesz, -kował намітити (рісками); *~ w uśokość trójkąta* намітити висоту трикутника; затініти рісками, заштрихувати, -рихую, -рихуєш.

wykreślać, wykreślić, -lę, -lisz, -lił 1) вичерчувати, -чую, -чуєш, вичертити, -рчу, -ртиш, накреслювати, -люю, -люєш, накреслили, начерчувати, начертити, -рчу, -ртиш; *~lić figurę geometryczną* вичертити (накресли-

ти, начертити) геометричну фігуру; 2) (*зняти з тексту, списків тощо*) викреслювати, -люю, -люєш, викреслити.

wykreślenie *п.* 1) начертання, накреслення; 2) викреслення. *Пор. wykreślać.*

wykreślić *див. wykreślać.*

wykreślny начертальний; *geometria ~na* начертальна геометрія.

wykręcać, wykręcić, -cę, -cisz, -cił 1) викручувати, -чую, -чуєш, вікрутити, -кручу, -крутиш; (*білизну — це*) віджимати, віджати (віджму, віджмеш); (*вишмати по гвинтовій різі — це*) вигвинчувати, -чую, -чуєш, вигвинтити, -нчу, -нтиш; *розм. ~cić nogę* вікрутити ногу; *~cić śrubę* вікрутити (вигвинтити) шурп; *~cić żarówkę* вікрутити лампочку; 2) *перен. розм.* роздобувати, роздобути, -бду, -бдеши; *~cić kilka grubli* роздобути декілька карбіванців; *◇ прик. ~cać kota ogonem* вдаватися до хитрощів, обертати котів хвостом; *// ~ się* викручуватися, вікрутитися; *розм. ~cić się* сіанет легко вікрутитися.

wykręcić *див. wykręcać.*

wykręt, -tu, -m. вікрут, -ту, виверт, -ту, викрутас, -су.

wykrętas *м.* завітток (род. завітк), закруток, -тка; (*у підписі, почерку — це*) розчерк, -ку.

wykrętnie вивертливо, вікрутливо.

wykrętność *ж.* вивертливість, -вості, вікрутливості.

wykrętny вивертливий, виверткий, вікрутливий.

wykróchmalać, wykróchmalić, -lę, -lisz, -lił накрохмалювати, -люю, -люєш, накрохмалити.

wykróchmalenie *п.* накрохмалення.

wykróchmalny *див. wykróchmalać.*

wykrócenie *п.* (przeciw czemu) порушення (чого).

wykroczyć *див. wykraczać.*

wykroić *див.* **wykrawać**.

wykrojarka *ж., tech.* кроїльний верстат.

wykrojenie *n.* вірізка; вікройка.

Пор. **wykrawać**.

wykropić, -pię, -pisz, -pił 1) окропити, -плю, -пиш; 2) *перен.* розм. відшмагати, вісікти, -січу, -січеш, ві(ш)парити.

wykrot, -tu, m., leśn. вйвернуте з коренем дєрево.

wykroń, -goju, lm. -roje, m. вйїмка, вірізка.

wykruszać, wykruszyć, -szę, -szysz, -szył викрішувати, -шую, -шуєш, вікришити; *//~ się* 1) викрішуватися, вікришитися; 2) (*про колос*) обсіпатися, обсіпатися, -плеться, осипатися, осіпатися.

wykruszyć, -szeje, -szał вікришитися.

wykrucie *n.* викриття.

wykrzyć *див.* **wykrywać**.

wykrystalizować się, -zuje, -zował *bezp., przen.* вікрисіалізуватися, -зується.

wykrywać, wykryć, -kryję, -kryjesz, -krył вікривати, вікрити.

wykrzesywać, -suje, -sujesz, -sywał, wykrzesać, -szę, -szesz, -sał вікрєшувати, -шую, -шуєш, вікрєсати, -решу, -решеш.

wykrztusić, -szę, -sisz, -sił 1) віхаркати, віхаркнути; 2) *перен.* на сілчу вймовити (сказати); *~ słowo* на сілчу вймовити (сказати) слóво.

wykrzyczeć, -czę, -czysz, -czał, -czeli (кого) віляяти (кого), нагрімати (на ко́го); *//~ się* вікрічатися, -чуса, -чишся.

wykrzyk, -ku, m. вікрик, -ку, вігук, -ку.

wykrzykiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wykryknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli вікрікувати, -кую, -куєш, вікрикнути, вігукувати, -кую, -куєш, вігукнути; *~nać z radości* вікрикнути (вігукнути) з (від) радості (з (від) радощів).

wykrzyknięcie *n. див.* **wykrzyk**.

wykrzyk *m.* 1) *грам.* вігук, -ку; 2) (*в пунктуації*) знак оклику.

wykrzyk *ownikowy* окличний.

wykrzywiać, wykrywić, -wię, -wiesz, -wił вікривляти, вікривити, -влю, -виш, скривляти, скривлювати, -люю, -люєш, скривити, -влю, -виш; *~wić* *bucik* вікривити (скривіти) черевік; *~wić* *twargz* вікривити (скривіти) лицє; *//~ się* вікривлятися, вікривитися, скривлятися, скривлюватися, скривітися.

wykrzywienie (*się*) *n.* вікривлення, скривлення.

wykształcać, wykształcić, -cę, -cisz, -cił давати освіту, дати освіту; *~cić* *dzieci* дати освіту дітям; *~cić* *na lekarza* дати медичну освіту, віховати на лікаря; (*розум*) розвивати, розвинути; *//~ się* діставати (одержувати) освіту, дістати (одержати) освіту; розвиватися, розвинути-ся.

wykształcenie *n.* освіта.

wykształcić *див.* **wykształcać**.

wykształcony освічений.

wykuć *див.* **wykuwać**.

wyкуп, -pu, m. вікуп, -пу.

wyкупiciel, lm. -le, m., przest. вікупник, -ка.

wyкупić *див.* **wyкупуwać**.

wyкупienie *n. див.* **wyкуп**.

wyкупno *n. див.* **wyкуп**.

wyкупny вікупний.

wyкупуwać, -puję, -pujesz, -pywał, wyкупić, -pię, -pisz, -pił вікупувати, -вую, -вуєш, вікупати, вікупити, -плю, -пиш.

wyкуować, -ruję, -rujesz, -rował вілікувати, -кую, -куєш; (*пану — ще*) вігоїти, -гою, -гоїш; *//~ się* вілікуватися; вігоїтися.

wyкуowanie *n.* вілікування; вігоєння. *Пор.* **wyкуować**.

wykurzać, wykurzyć, -rzę, -rzesz, -rzył вікурювати, -рюю, -рюєш, вікурити; *~rzyć* *lisa z jamy* вікурити лисцю з ями; *перен.* розм. *~rzyć* *patręta* вікурити нахабу.

wykurzenie *n.* вікурєння.

wykurzyć *див.* wykurzać.

wykuwać, wykuć, -kuje, -kujesz, -kuł 1) викóувати, -вую, -вуєш, викувати, -кую, -куєш; 2) *перен.* розм. визубрювати, -рюю, -рюєш, визубрити, визуджувати, -джую, -джуєш, визудити, -джу, -диш, вітовкти, -вчу, -вчеш; ~kuć лексję визубрити (визудити, вітовкти) урок.

wykwalfikować, -kuje, -kujesz, -kował (кого) 1) дати професійну підготовку (кому); 2) (*перевірити спеціальну підготовку до чого*) кваліфікувати, -кую, -куєш (кого) (*докон.*); //~ się ста-ти кваліфікованим.

wykwalfikowany кваліфікований.

wykwasić, -szę, -sisz, -sił проквасити, -вашу, -вашиш; //~ się прокваситися.

wykwint, -tu, m. вішуканість, -ності.

wykwintnie вішукано; ~ ubiegać się вішукано одягати-ся.

wykwintniś, lm. -sie, m., lekc. франт, джэнджик.

wykwintność ж. вішуканість, -ності.

wykwintny вішуканий; ~ obiad вішуканий обід, -ду; \diamond полігр. ~не wydanie розкішне видання.

wykwit, -tu, m. 1) цвіт, -ту (*перен.*); ~ sztuki цвіт мистецтва; 2) *хім.* наліт, -льоту, поволіка; 3) *мед.* висип, -пу.

wykwitać, wykwiąć, -tnie, -tnął a. -tł розцвісти, -віте, розквітнути (*лише докон.*).

wykwitować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) розквітатися, розквітуватися, -туюся, -түєшся (з ким).

wylać *див.* wylewać.

wylakierować, -ruje, -rujesz, -rował відлакувати, -кую, -куєш, вілакувати.

wylamentować się, -tuje, -tujesz, -tował віплакатися, -лачуся, -лачешся, наlementуватися, -туюся, -түєшся.

wylanie *n.* 1) вйлив, -ву; 2) розлив, -ву; *пор.* wylewać; 3) *перен.* шйрість, -рості, сердечність, -ності; //~ się *див.* wylanie 3.

wylany шйрий, сердечний (для ко-го).

wylatać *niedok.* *див.* wylatywać.

wylatywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wylecieć, -cę, -cisz, -ciał, -cieli 1) вилітати, вилетіти, -лечу, -летиш; *перен.* ~lecieć w powietrze вилетіти в повітря; 2) (з чого) випадати, випасти, -паду, -падеш.

wylać, -lēgnie, -lął dok. *див.* wylęgać.

wylądować *див.* wylądowywać.

wylądowanie *n.* 1) причалення; 2) висадка на бєрег; 3) посадка, приземлення. *Пор.* wylądowywać.

wylądowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, wylądować, -duje, -dujesz, -dował 1) мор. причалувати, -люю, -люєш, причалити; 2) (*про людей*) висаджуватися на бєрег, висадитися на бєрег; 3) *ав.* іти на посадку, піти на посадку, приземлюватися, приземлітися.

wylać, -lēgu, m. 1) вилуплюван-ня (*пташенят*); 2) (*про вилуп-лених пташенят*) вйводок, -дка.

wylec *див.* wylegać.

wylecieć *див.* wylatywać.

wyleczalny *див.* uleczalny.

wyleczenie (*się*) *n.* вйлікування; вйгоєння. *Пор.* wyleczyć.

wyleczyć, -czę, -czysz, -czył вйлікувати, -кую, -куєш; (*рану — ще*) вйгоїти, -гою, -гоїш; //~ się вйлікуватися; вйгоїтися.

wylegać, wylec, -legniemy, -legniecie, -legli 1) (на со, przed со) виходити юрбóю (юрмóю), вййти юрбóю (юрмóю), висипати, висипати, -плять (куді); *тїм* у ~legli на ulicę юрби (юрми) народу висипали (повалили) на вулицю; 2) (*про тра-ви, збїжжя*) вйлягати, вйлягти, -ляже, полягати, полягті, -ляже.

wylegać się *див.* wylegiwać się.

wylegitymować, -muje, -mujesz, -mował (kogo) перевірити документи (в кого); // ~ się пред'явити (показати) документи, посвідчити свою особу.

wylegitymowanie *n.* перевірка документів; // ~ się пред'явлення документів.

wylegiwać się, -guje, -gujesz, -giwał вилежуватися, -жуюся, -жуешся.

wyległy полégлий; ~le żyto полégле жіто.

wylegnać, -gniemy, -gniecie, -gli *dok. див. wylegać.*

wylenieć *див. wylinić.*

wylepiać, wylepić, -pie, -pisz, -pił виліплювати, -люю, -люєш, виліпити, -плю, -пиш; (стіни *на пером тощо — ще*) виклеювати, -леюю, -леюєш, виклеїти; ◇ *перен. розм. ~ pić* о с з у вітришити (вірячити) очі.

wyletniać się, wyletnić się, -nie, -nisz, -nił *pot. o[в]дягáтися* політньому, *o[в]дягáтися* (о[в]дягну́тися) політньому.

wylew, -wu, т. вилив, -ву; (*pi-ki — звичайно*) розлив, -ву, розлиття; ◇ *перен. ~ u s z u ć* звірення почуттів.

wylewać, wylać, -leje, -lejesz, -lał, -lałi a. -leli 1) виливати, вилити, -люю, -ллеш; вилляти (-лляю, -лляєш і -ллю, -ллеш) (*рідко*); *тех. ~ lać d z w o n* вилити дзвін; *перен. ~ lewać ł z u* виливати (проливати) сльози; *перен. ~ lać s w ó j g n i e w* на кого вилити свій гнів на кого; ~ lać w o d ę z w i a d r a вилити воду з відрá; 2) (*виступати з берегів*) розливáтися, розлітися, -зіллéться; *rzeki ~ lały* ріки розлились; 3) (кого) (*лише докон.*) *фам.* витурити (кого); ◇ ~ lewać s e r c e розкривати серце; // ~ się виливáтися, вилитися; ◇ *перен. ~ lewać się* prz e d k i m звіря́тися ко́му.

wylewny *przen. (про характер)* відвёртий, щірий.

wyleźć *див. wylażyć.*

wyleżały (*про фрукти*) в[у]лэжаний.

wyleżeć, -zę, -żysz, -żał, -żeli вилежати, -жу, -жиш; // ~ się 1) вилежáтися; 2) (*про плоди, фрукти*) в[у]лэжáтися.

wylegacz, łm. -cze, т. див. wylę-garka.

wylegać, wylęgnać, -lęgnie, -lągt (*пташенят*) вивóдити, -дить, вивести, -веде, висиджувати, -джує, висидіти, -дить, вилуплювати, -лює, вилупити, -пить; // ~ się вивóдитися, вивестися, вилуплюватися, вилупитися.

wylęgálnia *ж. див. wylęgarnia.*

wylęganie *n.* 1) висиджування, вилуплювання; 2) *мед.* інкубаційний період, -ду.

wylęgarka *ж.* інкубáтор, -ра.

wylęgarnia *ж.* 1) інкубáторій; 2) *див. wylęgarka.*

wylęgarniany інкубáторний.

wyległy виведений, вилуплений.

wylęgnać *див. wylegać.*

wylekły переляканий, наляканий, зляканий.

wyleknać się, -lęknę, -lękniysz, -ląkl, -lękli перелякáтися, налякáтися, злякáтися.

wyleknienie *n.* переляк, -ку.

wyleknięty *див. wylekły.*

wylekniony *див. wylekły.*

wylicować, -cuje, -cujesz, -cował *спес.* обличювати, -цюю, -цюєш.

wyliczać, wyliczyć, -cze, -czysz, -czył 1) обчислѣти, обчислювати, -люю, -люєш, обчислити, вирахóвувати, -вую, -вуєш, вирахувати, -рахую, -рахуєш, вилічувати, -чую, -чуєш, вилічити; ~ c z a ć k a ż d y g r o s z обчислѣти (вирахóвувати, вилічувати) ко́жну копійку; 2) (*рахуючи назвати*) перелічувати, -чую, -чуєш, перелічити, -чý, -чиш, перерахóвувати, перерахувáти, -рахую, -рахуєш; ~ c z y ć o b e s p u c h перелічити (перерахувáти) присутніх; 3) (кому со) відлічувати, відлічити, відрахóвувати, відрахувáти (ко́му, що); ~ c z y ć k o m u p i e n i á d z e z a

с о відлічити (відрахувати) ко-м у гроші за що; 4) (кого) *перен.* перевіряти чиї розрахунки, перевірити чиї розрахунки; // ~ się здавати точний розрахунок, здати точний розрахунок.

wyliczenie *n.* 1) обчислення, вирахування, вилічення; 2) перелік, -ку, перерахування. *Пор. wyliczać.*

wyliczyć *див. wyliczać.*

wylina *ż.* скінена шкіра тварин.

wyliniec, -nieje, -niał *в*илиняти (*про тварин і птахів*).

wylif[en]iony *в*илинялий.

wylizować, -zuje, -zujesz, -zywał, **wylizać**, -liże, -liżesz, -lizał 1) *в*илизувати, -зую, -зуєш, *в*илизати, -лижу, -лижеш; 2) *перен. розм.* прилизувати, прилизати, -лижу, -лижеш; ~ **zać włosy** прилизати волосся; // ~ **się** 1) *в*илизуватися, *в*илизатися; 2) прилизуватися, прилизатися; 3) *перен. жарт.* *o*[ви]дужувати, -жую, -жуєш, *o*[ви]дужати.

wylosować *див. wylosowywać.*

wylosowanie *n.* 1) витягнення жеребка; 2) *спец.* розиграш віграшів, тираж, -жу.

wylosowany *в*играшний.

wylosowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, **wylosować**, -suje, -sujesz, -sował 1) тягти жеребок, *в*итягти жеребок; 2) *спец.* *в*игравати в лотерей, *в*играти в лотерей.

wylot, -tu, *m.* 1) *в*иліт, -льоту; ~ *ptactwa* *в*иліт птахів; 2) *в*ихідний отвір, -вору; (*в гвинтівці, гарматі*) дуло; 3) *гірн.* устя; ~ *szybu* устя шахти; 4) (*заст. — в одязі*) відкидний рукав, -ва; *o* *u* ~ *lotu* *u* лісу при кінці вуглиці.

wylotowy: *otwór* ~ *в*ихідний отвір, -вору; *wiśськ.* дувальний отвір.

wyludniać, **wyludnić**, -nię, -nisz, -nił *в*инищувати населення, *в*инищити населення, обезлюдити, -джу, -диш, *з*безлюдити.

wyludniec, -nieje, -niał *обезлюдити, з*безлюдити.

wyludnienie *n.* 1) *в*инищення людності (населення); 2) (*стан*) *з*безлюддя.

wyludniony *обезлюджений, з*безлюдний.

wylutować, -tuje, -tujesz, -tował *п*озапаявати, -паяю, -паяєш.

wyładniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *п*окращати, *п*огарнішати.

wyładować *див. wyładowywać.*

wyładowanie *n.* 1) *в*ивантаження; *роз*вантаження; 2) *роз*рядження, *роз*ряд, -ду; ~ *atmosferyczne* *атмосферне роз*рядження, *атмосферний роз*ряд; ~ *kondensatora* *роз*рядження (*роз*ряд) *конденсатора*; 3) *навантаження*. *Пор. wyładowywać.*

wyładowczy *роз*вантажний, *роз*вантажувальний.

wyładownia *ż.* *роз*вантажна, -ноя.

wyładowywacz, *lm.* -cze, *m.* *роз*вантажник, *роз*вантажувач.

wyładowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, **wyładować**, -duje, -dujesz, -dował 1) *в*ивантажувати, -жую, -жуєш, *в*ивантажити; ~ **dować towaru** *в*ивантажити *товар*; (*з*вільняти *від вантажу*) *роз*вантажувати, *роз*вантажити; ~ **dować okręt** *роз*вантажити *судно*; 2) *військ., фіз., ел.* *роз*ряджати, *роз*рядити, -джу, -диш; ~ **dować patronu** *роз*рядити *рушницю*; ~ **dować elektryczność z baterii** *роз*рядити *батарей*; 3) (*czyt*) *навантажувати, навантажити (чим)*; ~ **dować wóz workami** *навантажити віз мішками*; *o* ~ **dować kieszenie** *набіти (напхати) кишень*; ~ **dować gniew** *в*илити *гнів*.

wyładunek, -nku, *m.* 1) *в*ивантаження; *роз*вантаження; 2) *роз*рядження. *Пор. wyładowywać* 1, 2.

wyładunkowy *див. wyładowczy.*

wyłajać, -je, -jesz, -jał *в*илаяти.

wyłam, -mu, *m.* *див. wyłom.*

wyłamać *див. wyłamywać.*

wyłamanie *n.* віламання, віломлення.

wyłamywać, -muje, -mujesz, -mywał, wylamać, -mie, -miesz, -mał віламувати, -мую, -муєш, віламати, віломлювати, -люю, -люєш, віломити, -млю, -миш; //~ się 1) віламуватися, віламатися, віломлюватися, віломитися; 2) (z czego, spod czego) порушувати, -шую, -шуєш, порушити (що); ~**mywać się** з права порушувати закон; ~**mywać się** spod dyscypliny порушувати дисципліну, не підпорядковуватися дисципліні; (od czego) ухилитися, ухилитися, -люся, -лишся (від чого); ~**mywać się** od pracy ухилитися від праці.

wyłaniać się, wyłonić się, -nie, -nisz, -nił 1) виринати, віринутися; w dali z mgły ~**loniła się** baszta вдалині з імлі віринула башта; 2) *перен.* виникати, віникнути, поставати, -стає, постає, -стає; ~**loniła się** kwestia віникло (постало) питання.

wyłapywać, -puje, -pujesz, -pywał, wylapać, -pie, -piesz, -pał віловлювати, -люю, -люєш, віловити, -влю, -виш.

wyłatać вілатати; ◇ *перен. розм.* ~ komu skóę (boki) відлупцювати, -цюю, -цюєш (кого).

wyławiacz, lm. -cze, m. ловець, -вця; ◇ військ. ~ min тральщик.

wyławiać, wyłowić, -wie, -wisz, -wił віловлювати, -люю, -люєш, віловити, -влю, -виш.

wyłazić, -laże, -łaziśz, -łaził, wyleźć, -leze, -leziesz, -laźl, -leźli вилазити, -лажу, -лазиш; вилізати, -вілізи; *перен. розм.* to już bokiem **wyłazi** (komu) це вже боком вилазить (кому); *розм.* **wyłazić** z skóry із шкури вилазити (лізти, рватися, пнүтися); ◇ *прик.* **wyłazło** szydło z worka шила в мішку не сховаєш.

wyłączać, wyłączyć, -cze, -czysz,

-czył 1) виключати, віключити; ~**czyć** aparat віключити апарат; ~**czyć** kogo z towarzystwa віключити ког з товариства; 2) *ел.* вимикати, вімкнути.

wyłączenie *n.* 1) віключення; 2) вімкнення. *Пор.* **wyłączać.**

wyłącznie *przst.* віключчно.

wyłącznik *m., el.* вимикач, -ча; *padm. a g. w. y* ~ вимикач для максимального струму.

wyłączność *ż.* віключність, -ності.

wyłączny віключний; *юр.* prawo ~ не віключне право.

wyłączony віключений.

wyłączyć *div.* **wyłączać.**

wyłgiwać, -guje, -gujesz, -giwał, wyłgać *pol.* виманювати брехнею, виманити брехнею, відүрювати, -рюю, -рюєш, відүрити; //~ się вікручуватися брехнею, вікрутитися брехнею.

wyłoga *ż. div.* **wyłóg.**

wyłoić, -loje, -loisz, -loił вімастити лєм, вімазати лєм; (*сильно забруднити*) засалити, засмальцювати, -цюю, -цюєш, зайлзити, -лзю, -лзєш; ◇ *перен. розм.* ~ komu skóę відлупити, -плю, -пиш, відлупцювати, -цюю, -цюєш (кого).

wyłom, -mu, m. вілом, -му, пролом; (*військ.* — *ще*) бреш, -ші; zrobić ~ зробити пролом, пробіти бреш.

wyłomocić *div.* **wyłomotać.**

wyłomotać, -moczę, -moczesz (*rzadziej -mocę, -moczesz*), **-motał** (кого) вілупити, -плю, -пиш, відлупцювати, -цюю, -цюєш, відшмагати, ві(ш)парити (кого).

wyłonіć *div.* **wyłaniać się.**

wyłonienie *się n.* 1) виринання; 2) віникнення. *Пор.* **wyłaniać się.**

wyłowić *div.* **wyławiać.**

wyłowienie *n.* вілов, -ву.

wyłożenie *n.* 1) вікладення, вікладка; 2) вікладення, віклад, -ду; 3) вікладення, обкладення; облицювання; 4) вітрата. *Пор.* **wykladać** 1, 2, 4, 5.

wyłożyć *див.* wykładać.

wyłóg, -logu, *т.* за́кот, одворóт; (в одежі на грудях — ще) ви́лога; (в рукавах) обшлáг, -гá, ви́лога, закарва́ш, закавра́ш.

wyłudzać, wyludzić, -dzę, -dzisz, -dził (со od kogo) вимáнювати, -нюю, -нюєш, виманити; (настирливими просьбами) вика́нючувати, -чую, -чуєш, вика́нючити (що від ко́го).

wyługowywać, -wuję, -wujesz, -wylał, wylugować, -guję, -gujesz, -gował *chem.* вилу́говувати, -вую, -вuell, вилужити; // ~ się вилу́говуватися, вилужитися.

wyłupać *див.* wylupywać.

wyłupek, -pka, *т.* вилуплений (спілий) горі́х.

wyłupiać, wylupić, -pię, -pisz, -pił *pot.* 1) ви́колювати, -люю, -люєш, ви́колоти; ~pić k o m u o s z u ви́колоти о́чі ко́му; 2) (со od kogo, со na kím) *розм.* зди́рати, зде́рти, зди́рати (зде́рý, зде́ре́ш) (що з ко́го); ~pić o d k o g o s t o r u b l i зде́рти з ко́го сто карбо́ванців; 3) (kogo) (*лише докон.*) ви́лупити, -плю, -пиш, ви́длуплюва́ти, -цью, -цьюєш (ко́го); \diamond *розм.* ~pić o s z u ви́тріщити (ви́лупити) о́чі (ба́нькі).

wyłupiasty (*про о́чі*) ви́трішкува́тий, ви́рячкува́тий, ви́лупле́ний.

wyłupić *див.* wylupiać.

wylupywać, -puję, -pujesz, -pywał, wylupać, -pię, -piesz, -pał ви́луплювати, -люю, -люєш, ви́лупити, -плю, -пиш; // ~ się ви́луплюва́тися, ви́лупитися.

wyłuskać *див.* wyluskiwać.

wyłuskanie *п.* ви́лущення.

wyluskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyluskać ви́лущувати, -щую, -щуєш, ви́лущити; // ~ się ви́лущува́тися, ви́лущитися.

wyłuszczać, wyluszczyć, -czę, -czysz, -czył 1) *перен.* ви́кладати, ви́класти, -ладу, -ладеш; *treściwie* ~czyć сті́сло ви́класти; 2) *див.* wyluskiwać.

wyłuszczenie *п.* 1) ви́клад, -ду; 2) *див.* wyluskanie. *Пор.* wyluszczać.

wyłuszczyć *див.* wyluszczać.

wyłużać, wylużyć, -żę, -żysz, -żył *chem. див.* wylugowywać.

wyłysiały який (що) ви́лисів (облі́сів), ви́лисілий, облі́сілий.

wyłysieć, -sieję, -siejesz, -siał, -sieli ви́лисити, облі́сити.

wyłysienie *п.* ви́лисиння, облі́синня.

wymacać *див.* wymacywać.

wymacierać, -ruję, -rujesz, -rował *tech.* ма́церува́ти, -рюю, -рюєш (*докон.*).

wymach, -chu, *т.* ви́мах, -ху; \diamond *спорт.* ~ p o g i ма́х но́гою.

wymachiwać, -machuję, -machujesz, -machował ви́ма́хувати, -ма́хую, -ма́хуєш.

wymacywać, -cuję, -cujesz, -cywał, wymacać ви́щупува́ти, -пую, -пуєш, ви́щупати, ви́ма́чувати, -цую, -цуєш, ви́мацати; (*перен. розм.* — *ще*) ви́ви́дувати, -дую, -дуєш, ви́ви́дати.

wymaczać, wymoczyć, -czę, -czysz, -czył ви́мочува́ти, -чую, -чуєш, ви́мочити; ~czyć śledzie ви́мочити оселе́дці; \diamond *мед.* ~czyć p o g i взя́ти но́жну ванну.

wymadlać *див.* wymodlać.

wymagać, wymóc, -mogę, -możesz, -mógł, -mogli ви́мага́ти, ви́могти, -можу, -можеш.

wymagający ви́могли́вий.

wymaganie *п.* 1) ви́мога; mieć wielkie ~nia ма́ти ве́лікі ви́моги; 2) (*дія*) ви́мага́ння.

wymagany потрі́бний; ~ne k w a l i f i k a c j e потрі́бні кваліфіка́ції, -цій.

wymaglować, -luję, -lujesz, -lował ви́качати, ви́маглюва́ти, -люю, -люєш; ~ bieliznę ви́качати (ви́маглюва́ти) білі́зну.

wymakać, wymoknąć, -moknę, -mokniesz, -moknął (*а.* -mókł), -mokli ви́мока́ти, ви́мокнути, ви́мокоти, -кну, -кнеш.

wymalowywać, -wuję, -wujesz, -wy-

wal, wymalować, -luje, -lujesz, -lował 1) вимальовувати, -вую, -вуеш, вималювати, -люю, -люєш; **~lować kwiaty** вималювати квіти; 2) (покривати краскою) фарбувати, -бую, -буєш, пофарбувати, викрашувати, -шую, -шуєш, викрасити, -крашу, -красиш; **~lowany** па с з е г в о п о пофарбований (вкрашений) у червоний колір; 3) (стіни красками тощо) розмальовувати, розмалювати, -люю, -люєш; **~lować pokój** розмалювати кімнату; 4) (брови, губи) нафарбовувати, -вую, -вуєш, нафарбувати, накрашувати, накрásити, -крашу, -красиш; 5) (перен. — словами) змальовувати, змалювати; // **~ się** 1) нафарбовуватися, нафарбуватися, накрашуватися, накрásитися; 2) перен. відбиватися, відбитися, діб'ється; **w oczach ~lowało się przerażenie** в очах відбився жах.

wymamniać, wymamnić, -mię, -misz, -mił pot. виманювати, -нюю, -нюєш, виманити, видурювати, -рюю, -рюєш, видурити; (настирливими просьбами) виканючувати, -чую, -чуєш, виканючити.

wymamrotać, -roczę, -roczesz (a. -rotam, -rotasz, rzadziej -roczę, -rocesz), -rotał pot. промурмотати, -мочу, -мочеш, промурмотіти, -мочу, -мотиш, пробо[у]рмотати, пробо[у]рмотіти, промимрити.

wymamnić, -mię, -misz, -mił dok. див. **wymamniać**.

wymarcie п. вимирання.

wymarły який (що) вимер, вимерлий.

wymarmurować, -ruje, -rujesz, -rował 1) обкласти мармуром, облицювати мармуром; **~ ścian** у обкласти (облицювати) стіни мармуром; 2) розмалювати під мармур.

wymarsz, -szu, lm. -sze, m. вірушення.

wymarzać, wymar-znać, -znę, -zniesz, -zł, -zli 1) вимерзати, вимерзнути; (про багатьох — ще) повимерзати; **wszystkie drzewa ~zły** всі дерева вимерзли (повимерзали); 2) (лише докон.) (сильно змерзнути) промерзнути; **~ do szpiku** промерзнути до самих кісток; // (лише докон.) **~ się** намерзнутися.

wymarzły вимерзлий.

wymar-znać див. **wymarzać**.

wymarzony вимріяний.

wymarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył вимріяти.

wymasować, -suję, -sujesz, -sował (зробити масаж) масирувати, -рюю, -рюєш (докон.).

wymaszerować, -ruje, -rujesz, -rował вірушити; **~ w pole** вірушити в похід.

wymaszerowanie п. див. **wymarsz**.

wymaścić, -maszczę, -maścisz, -maścił вимазати, -мажу, -мажеш, вимастити, -мащу, -мастиш.

wymawiać, wymówić, -wię, -wisz, -wił 1) (со) вимовляти, вимовити, -влю, -виш (що); **dobrze ~mawiać** правильно вимовляти; 2) (кому со) докоряти, докоріти, дорікати, доректі, -речу, -речеш; дорікнути (однокр.) (кого чим а. кому за що); **~mawiać** кому **dobrodziejstwa** докоряти (дорікати) кому своїми благодіяннями; **~mawiać** кому **opieszalność** докоряти (дорікати) кому за недбалість; 3) (sobie со) (домовляючися) виговорювати, -рюю, -рюєш, виговорити, застерігати, застерегті, -режу, -режеш (собі що); **~mówić** **sobie** право на со виговорити (застерегті) собі право на що; **~mówić** кому **mieszkanie** відмовити кому в квартирі; **~mówić** кому **posadę** звільнити когось з посади; **~mówić** кому **umowę** а) заявити про розірвання договору; б) **дипл.**

денонсувати договір; //~ się 1) (*лише недокон.*) вимовлятися; 2) (*ухилитися від чого*) відмовлятися, відмовитися; ~**mawiać się** od zaprosin відмовлятися від запросин; (*ви-правдовуватися чим*) вимовлятися, вимовитися, відговорюватися, відговорітися, -рюся, -ришся; ~**mawiać się** czegoś вимовлятися (відговорюватися) хворо́бою.

wymazać *див.* **wymazywać**.

wymazanie *п.* 1) ви́мазаня; 2) ви́креслення. *Пор.* **wymazywać**.

wymazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, **wymazać**, -że, -żesz, -zał 1) ви́мазувати, -зую, -зуєш, ви́мазати, -мажу, -мажеш; ~**zać** bez czegoś *мол.* ви́мазати бочку смо́лою; 2) (*із спусків тощо*) ви́креслювати, -люю, -люєш, ви́креслити; *перен.* ~**zać** kogo z pamięci ви́креслити ко́го з пам'яті.

wymeblować *див.* **umeblować**.

wymedytować, -tuje, -tujesz, -tował *пот.* ви́міркувати, -кую, -куєш.

wymeldować, -duje, -dujesz, -dował ви́писати з місця проживання (з до́мової кни́ги); //~ się ви́писатися з місця проживання (з до́мової кни́ги).

wymeldowanie *п.* ви́писка з місця проживання (з до́мової кни́ги).

wymęczać, **wymęczyć**, -czę, -czysz, -czył ви́мучувати, -чую, -чуєш, ви́мучити; //~ się ви́мучуватися, ви́мучитися.

wymędrkować, -kuje, -kujesz, -kował *пот.* ви́мудрувати, -рую, -руєш.

wymężnić *див.* **zmężnić**.

wymiana *ж.* обмін, -ну; ви́мін (*під-ко*); ~**to** w a r ó w *товаро*обмін; ~**z** d a ñ обмін думо́к.

wymiar, -ru, *м.* 1) ви́мір, -ру; (*дія — це*) ви́мірювання, ви́мірювання; (*з усіх боків — це*) об-мір, -ру; ~**z** c z a s u ви́мір ча́су; **doko**nać ~**ru** зро́бити ви́мір

(ви́мірювання); 2) *мат.* ви́мір; **trzy** ~**ru** *три* ви́міри; 3) (*ви-мірювана величина*) ро́змір; **potężny** ~ *величезний* ро́змір; ~**z** **norma**lizowa**ny** *станда́ртний* ро́змір; **o** ~ *ка-гу* *міра* *покара́ння*; ~ **podat-**ku *ви́значення* *податку*; ~**spr**awie**dli**wości *акт* *пра-*восу́ддя.

wymiarkować, -kuje, -kujesz, -kował *зміркувати*, -кую, -куєш; (*вигадати*) ви́міркувати.

wymiatać, **wymieść**, -miotę, -mieciesz, -miótl, -mietli ви́міта́ти, ви́мести, -мету, -метеш.

wymiać, -mnę, -mniesz, -miał, -mięli ви́м'яти, -мну, -мнеш.

wymieciny, -cin, *блр.* сміття.

wymiełać, **wymieść**, -miele, -miesz, -mell, -melli ви́мелювати, -люю, -люєш, ви́молоти, -мелю, -мелеш.

wymieniać I, **wymienić**, -nię, -nisz, -nił ви́мінювати, -нюю, -нюєш, ви́міняти, обмінювати, обміня́ти; ~**niać** **pienią**dze ви́мінювати (обмінювати) гро́ші.

wymieniać II, **wymienić**, -nię, -nisz, -nił *називати*, *назв'ати*, -зв'у, -зв'єш; (*побіжно — це*) зга́дувати, -дую, -дуєш, згада́ти.

wymienienie I *п.* *див.* **wymiana**.

wymienienie II *п.* *назв'ання*.

wymieniony *названий*; зга́даний; **wy**że *ж.* ~ *ви*шеназваний, *ви*ше-зга́даний. *Пор.* **wymieniać** II.

wymienność *ж.* 1) обмінюва́ність, -ності; 2) взаємозамінність. *Пор.* **wymienny**.

wymienny 1) обмінний; *ек.*, *торг.* *міновий*; **handel** ~ *міно́ва* *торгівля*; **wartość** ~*на* *міно́ва* *ва́ртість*, -тості; 2) *лінгв.* *взаємозамінний*.

wymierać, **wymrzeć**, -mrę, -mrzesz, -marł ви́мирати, ви́мерти, -мру, -мреш.

wymierność *ж.*, *мат.* ви́мірність, -ності.

wymierny *вимірний*; **licz**ba ~*на* *вимірне* *число*.

wymierzać, **wymierzyć**, -rzę, -rzysz,

-rzył 1) вимірювати, -рюю, -рюєш, вимірити, виміряти, виміряти; (з усіх боків — ще) обмірювати, обміряти, обміряти; 2) (do kogo) прицілюватися, -лююся, -люєшся, прицілитися, націлюватися, націлітися, націлітися (в кого, в що); 3) (co komu) *перен.* визначати, визначити; ~rzyć komu karę (sprawiedliwość) визначити міру покарання комусь; ~rzyć podatek визначити податок; ◇ ~rzyć policzek давати ляпаса.

wymierzenie *n.* вимірювання, вимір, -ру; обмір. *Пор.* wymierzać 1.

wymierzyć *див.* wymierzać.

wymieszać вимішати.

wymieść *див.* wymiatać.

wymię, -mienia, *lm.* -miona, *n.* вим'я.

wymiędlić, -lę, -lisz, -lił *roln.* (льон, коноплі тощо) витіпати.

wymiękczać, wymiękczyć, -czę, -czysz, -czył розм'якшувати, -шую, -шуєш, розм'якшити.

wymiękły розм'яклий.

wymięknać, -knie, -knał *a.* -kń розм'якнути.

wymięknęcie *n.* розм'якнення.

wymiętosić, -szę, -sisz, -sił *pot.* вим'яти, -мну, -мнеш, пом'яти, -мну, -мнеш.

wymigiwać się, -guję, -gujesz, -giwał, wymigać się (z czego) *pot.* вивертатися, вивернутися, викрúчуватися, -чуюся, -чуєшся, викрутитися, -ручуся, -рутишся (з чого).

wymignąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli *док. див.* wymigiwać się.

wymijać, wyminać, -nę, -niesz, -nął, -nęli обминати, обминути; (*переганяти*) випереджати, випередити, -джу, -диш; //~ się розминатися, розминутися.

wymijająco ухильно; ~ odpowiedzieć ухильно відповісти, -вим, -вісі.

wymijająco ухильний; dać ~са odpowiedź давати ухильну відповідь.

wyminać *див.* wymijać.

wymiociny, -cin, *blp.* блювотина, блювотиння.

wymiotnica *ż., bot., farm.* іпекакуана.

wymiotny *див.* wymiotowy.

wymiotować, -tuję, -tujesz, -tował блювати, -люю, -люєш.

wymiotowy блювотний.

wymioty, -tów, *blp.* 1) блювота; 2) (моря, вулкану — рідко) виверження; ◇ *фарм.* środki na ~ блювотні засоби, -бів; zbiera mi się na ~ мені нудно.

wymknąć się *див.* wymykać się.

wymleć *див.* wymielać.

wymłacać, wymłócić, -cę, -cisz, -cił 1) вимолочувати, -чую, -чуєш, вимолотити, -лочу, -лотиш; 2) (кого) (лише докон.) *перен.* розм. відлупцювати, -цюю, -цюєш (кого).

wymłosek, -cku, *m., roln. див.* wymłot.

wymłodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli помолодіти, помолодішати, відмолодіти.

wymłot, -tu, *m., roln.* вимолот, -ту, умолот.

wymłoczenie *n.* вимолочення, вимолотка.

wymłócić *див.* wymłacać.

wymoczek, -czka, *m.* 1) зоол. інфузорія; 2) *перен.* розм. дохлятина, здохлятина.

wymoczenie *n.* вимочка, вимочення.

wymoczyć *див.* wymaczać.

wymodlać, wymodlić, -lę, -lisz, -lił вимолювати, -люю, -люєш, вимолити, виблагати.

wymoga *див.* wymaganie.

wymokły який (що) вимок, вимоклий.

wymoknąć *див.* wymakać.

wymordować, -duję, -dujesz, -dował повбивати, вибити, -б'ю, -б'єш, перебити, -б'ю, -б'єш, вірізати, -ріжу, -ріжеш.

wymorzyć виморити; //~ się виморитися.

wymościć, -moszczę, -mościsz, -mościł вимостити, -мощу, -мо-стиш.

wymotywać, -tuję, -tujesz, -tywał, **wymotać** 1) розмітувати, -тую, -туєш, розмотати; 2) (щось заплутане) виплутувати, виплутати; // ~ się виплутуватися, виплутатися; *перен.* ~tać się z kłopotu виплутатися з клопоту.

wymowa *ж.* вимова; *пор. гл. wpa* ~ правильна вимова; *перен.* мова; ~ cyfr мова цифр; ~ faktów мова фактів.

wymownie 1) красномовно; 2) вимовно; промовисто. *Пор. wymowny.*

wymowność *ж.* 1) красномовність, -ності; 2) вимовність; промовистість, -тості. *Пор. wymowny.*

wymowny 1) красномовний; 2) *перен.* (виразистий) вимовний; ~ne oczy вимовні очі, -чей; ~ne spojrzenie вимовний погляд, -ду; (показовий) промовистий; ~ fakt промовистий факт, -ту.

wymozolić, -lę, -lisz, -lił (co) насильді виконати (що).

wymóc *див. wymagać.*

wymóg, -mogu, *zazwyczaj w Im.* -mogi, -mogów *див. wymagać.*

wymówić *див. wymawiać.*

wymówienie *п.* 1) вимова; 2) застерєження; *пор. wymawiać* 1, 3; ◇ ~ mieszkania відмовлення в квартирі; ~ roszady звільнення з посади; ~ umowy а) заява про розірвання договору; б) *дупл.* денонсування договору.

wymówka *ж.* 1) відмовка, вікрут, -ту; 2) (кому) закид, -ду, докір, -кору; robić ~ki робити закиди (докори).

wymrażać, **wymrozić**, -rozę, -rozisz, -roził виморозжувати, -жую, -жуєш, виморозити, -рожу, -розиш; zima ~mroziła winnice зима виморозила виноград.

wymruczeć, -czę, -czesz, -czał, -czeli

промірмити, промурмотати, -мочу, -мочеш, промурмотіти, -мочу, -мотиш, пробо[у]рмотати, пробо[у]рмотіти, пробубоніти.

wymrzcę *див. wymierać.*

wymulać, **wymulić**, -lę, -lisz, -lił підмивати, підмити, розмивати, розміти (землю).

wymulisko *п.* (підмите водою місце) яма; (глибоке) яр, -ру.

wymuł, -lu, *т. див. wymulisko.*

wymundurować, -ruję, -rujesz, -rował обмундирувати, -рюю, -рюєш.

wymurować, -ruję, -rujesz, -rował вимурувати, -рую, -рюєш.

wymusić *див. wymuszać.*

wymuskany *пот.* 1) пригладжений;

2) *фам.* причепурений.

wymuskiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, **wymuskać** *пот.* пригладжувати, -джую, -джуєш, пригладити, -джу, -диш; ~kać sobie włosy пригладити собі волосся; // ~ się причепурюватися, -рююся, -рюєшся, причепурити-ся.

wymusować, -suje, -sował вибродити, -дить; (*розм.* — ще) вишумувати, -мує.

wymuszać, **wymusić**, -szę, -sisz, -sił вимушувати, -шую, -шуєш, вимусити, -мушу, -мусиш.

wymuszenie I *п.* вимушення.

wymuszenie II *прст.* вимушено.

wymuszoność *ж.* вимушеність, -ності.

wymuszony вимушений.

wymusztrować, -ruję, -rujesz, -rował вимуштрувати, -рую, -рюєш.

wymyć *п.* вимиття, обмиття.

wymyć *див. wymywać.*

wymydlić, -lę, -lisz, -lił 1) намілити, -мілю, -мілийш; 2) (*ви-тратити мило*) вимилити.

wymykać się, **wymknąć się**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) вислизати, вислизнути; випорсати, випорснути (*відш*); 2) (*непомітно відходити*) зникати, зникнути; умітися (*лише докон.*) *фам.*; ◇ nie ~mkniiesz mi się не втечеш від мене; słowo ~mknęło się вірвалось слово.

wymyśl, -łu, *m.* вігадка, вігад, -ду, вимисел, -слу; (*науковий*) вінахід, -ходу.

wymyszkować, -kuje, -kujesz, -kował *pot.* винохати.

wymyślać, wymyślić, -lę, -lisz, -lił 1) вигадувати, -дую, -дуєш, вігадати, вимишляти, вимислити; 2) (копи) (*лише недокон.*) лаяти (кого).

wymyślanie *n.* 1) вигадування; 2) лайка. *Пор.* wymyślać.

wymyślić *div.* wymyślać.

wymyślnie 1) вигадливо; винахідливо; 2) вیشукано. *Пор.* wymyślny 1, 3.

wymyślność *ż.* 1) вигадливість, -вості; винахідливість; 2) вیشуканість, -ності. *Пор.* wymyślny 1, 3.

wymyślny 1) вигадливий; (*y науці*) винахідливий; 2) (*капризний*) вимисливий; 3) *перен.* вیشуканий.

wymywać, wymyć, -myję, -myjesz, -mył 1) вимивати, вимити; 2) *tex.* промивати, проміти.

wymywalnia *ż.*, *gór.* місце промивки.

wynaczynienie *n.*, *med.* (*extravasatio*) екстравазація, вихід ріднини із судини.

wynagradzać, wynagrodzić, -dzę, -dzisz, -dził винагороджувати, -джую, -джуєш, винагородити, -джу, -диш; (*за збитки*) відшкодовувати, -вую, -вуєш, відшкодувати, -дую, -дуєш.

wynagrodzenie *n.* винагорода; (*дя — ще*) винагородження; відшкодування. *Пор.* wynagradzać.

wynagrodzić *div.* wynagradzać.

wynagrodzony винагороджений.

wynająć *div.* wynajmować.

wynajdować *niedok.* *div.* wynajdywać.

wynajdywać, -duję, -dujesz, -dywał, wynaleźć, -najdę, -najdziesz, -nalazł, -naleźli винаходити, -джу, -диш, винайти, -найду, -найдеш; *prochu nie ~najdzie* він пороку не винайде.

wynajem, -jmu, *m.* *div.* wynajęcie.

wynajęcie *n.* 1) найняття, найом (*род.* найму); 2) *div.* wypożyczenie 2.

wynajmować, -muję, -mujesz, -mował, wynająć, -jmę, -jmiesz, -jął, -jeli 1) наймати, найняти (найму, наймеш); 2) здавати в найми, здати в найми; 3) *div.* wypożyczać 2, 3.

wynalazca, -cy, *lm.* -cy, *m.* винахідник.

wynalazczość *ż.* винахідництво; *◇ wydział ~ci* бюро винаходів.

wynalazczy винахідницький.

wynalazczyni *ż.* винахідниця.

wynalazek, -zku, *m.* винахід, -ходу; *dokopać ~zku* зробити винахід.

wynalezienie *n.* винайдення.

wynaleziony винайдений.

wynaleźć *div.* wynajdywać.

wynarodawiać, wynarodowić, -wię, -wisz, -wił денационалізувати, -зую, -зуюєш (*недокон. i докон.*); *// ~ się* денационалізуватися.

wynarodowienie *n.* денационалізація.

wynaturzać, wynaturzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*kogo*) спотворювати, -рюю, -рюєш, спотворити, дегенерувати, -рюю, -рюєш (*кого*); *// ~ się* вироджуватися, -джуюся, -джуєшся, віродитися, -джуюся, -дишся.

wynaturzenie *n.* спотворення; *// ~ się* віродження, дегенерація.

wynaturzyć *div.* wynaturzać.

wynęcić, -cę, -cisz, -cił виманити; (*обманом*) відурити.

wynędziały змарнілий.

wynędnąć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli змарніти.

wyniańczyć, -czę, -czysz, -czył вinyańczyти.

wynicować, -cuję, -cujesz, -cował 1) (*co*) перелицювати, -цюю, -цюєш (*що*); 2) (*kogo, co*) *перен.* розкритикувати, -кую, -кү-

еш; (кого — *ще*) розібрати по кісточках.

wyniesienie *n.* 1) вінесення; 2) підняття; піднесення. *Пор. wynosić* 1, 2.

wynieść *див. wynosić.*

wynik, -ku, *m.* наслідок, -дку, результат, -ту; ~ konkursu наслідок (результат) конкурсу; ~ pozytywny позитивний результат; w ~ku в результаті.

wynikać, **wyniknąć**, -knie, -kła. -knać виникати, виникнути, поставати, -стає, постати, -стане; ~kły powe trudności виникли (постали) нові труднощі; 2) (*лише недокон.*) безос. виходити, впливати; z tego ~ka з цього виходить (впливає).

wynikły який (що) виник, виниклий, який (що) постав, посталий.

wyniknąć *див. wynikać.*

wyniosłość *ż.* 1) височина, високість, -сókóсті; 2) велич, -чі, величність, -ності; гордовитість, -тості. *Пор. wyniosły.*

wyniosły 1) *геогр.* високий; 2) *перен.* величний; (*про* *зарозумілого*) гордовитий.

wyniosłe велично; гордовито, згорда, звисока; spojrzeć па kogo ~ звисока (згорда) глянути на kogo. *Пор. wyniosły* 2.

wyniszczać, **wyniszczyć**, -czę, -czysz, -czył винищувати, -щую, -щеш, винищити, знищувати, знищити, вигублювати, -люю, -люеш, вигубити, -блю, -биш; (*комах, паразитів тощо — ще*) вибавляти, вибавити, -влю, -виш; (*сили*) виснажувати, -жую, -жуеш, виснажити.

wyniszczeć, -czeją, -czaly *przest.* вигиннути.

wyniszczenie *n.* винищення, знищення, вигублення; вибавлення; виснаження. *Пор. wyniszczać.*

wyniszczyć *див. wyniszczać.*

wynosić, **wynieść**, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli 1) виносити, -ношу, -носиш, вінести; ~nieść z

domu вінести з хати; 2) (кого) *перен.* піднімати, підіймати, підняти, -німй, -німеш (кого); ~nieść па wysokie stanowisko підняти на високе становище; (*словами*) вихваляти, вихвалювати, -люю, -люеш, вихвалити, звеличувати, -чую, -чуеш, звеличити, звеличати, підносити, піднести; ~nosić pod niebiosa підносити до небес (до неба); 3) (*лише недокон.*) безос. (*про* *число, суму*) становити, -новить, складати; razem to ~nosi sto rubli разом це становить (складає) сто карбованців; 4) ~nieść przekonań прийти до переконання, переконатися; // ~ się 1) *розм.* забиратися, забратися, -беруся, -берешся, іти геть, піти геть, виноситися, вінести; ~ność się stąd забирайся, іди геть, виносися звідси; 2) *перен.* підніматися, піднятися, підноситися, підвестися; 3) (*лише недокон.*) (*перен.* — *височитися*) виноситися, підноситися, підніматися, підійматися, здійснюватися, височіти; między domami ~nosi się wysoka wieża між будинками виноситься (піднімається, підіймається, здійснюється, височить) висока вежа; 4) (*лише недокон.*) *перен.* високо нестися, заноситися.

wynotować, -tuje, -tujesz, -tował (z czego) виписати, -пишу, -пишеш (з чого); ~ z książek виписати з книжки.

wynucić *książ.* виспівати.

wynudzać, **wynudzić**, -dzą, -dzisz, -dził 1) (кого) набридати, набриднути (кому); 2) (co od kogo) (*лише докон.*) виканючити (що в kogo); // (*лише докон.*) ~ się знудитися (знуджуся, знудитися).

wynurzać, **wynurzyć**, -rzą, -rzysz, -rzył 1) (*з води*) витягати, витягти, -гну, -гнеш, витягнути, видобувати, видобути, -буду,

-будеш; 2) (перен. — із землі) вистро́млювати, -люю, -люєш, вистро́мити, -млю, -миш, вити́кати, виткну́ти; k w i a t u ~ r z y ł y g ł ó w k i квіти виткну́ли (вистромили) голівки; 3) (перен. — думки, почування) розкрива́ти, розкрити, виявля́ти, виявити, -влю, -виш; // ~ s i ę 1) вирина́ти, віринути, зрина́ти, зринути; 2) (przed kim) вилива́ти ду́шу, вили́ти ду́шу (перед ким).

wynurzenie *n.* 1) витягнення, видобуття; 2) вистро́млення, виткнення; 3) розкриття, виявлення; *пор.* **wynurzać**; 4) (лише в мн.) звірення, -рень.

wynurzyć *див.* **wynurzać**.

wyobraźnia *ж.* уява.

wyobrażać, wyobrazić, -raże, -razisz, -raził 1) зобража́ти, зобразити, -ражу́, -разиш, представля́ти, предста́вити, -влю, -виш; 2) (sobie) уявля́ти, уявля́ти, -влю, -виш (собі); ~ r a ż s o b i e m o j e z d z i w i e n i e уявля́є собі моє здивування.

wyobraźalny *див.* **wyobraźniowy**.

wyobrażenie *n.* 1) зобра́ження; 2) уявлення; mieć o czymś słabe ~ maći про щось сла́бе уявлення; \diamond to p r z e c h o d z i w s z e k i e ~ цього не можна собі уявити. *Пор.* **wyobrażać**.

wyobraźniowy уявний.

wyodrębnić, wyodrębnić, -nię, -nisz, -nił 1) (co od czego) відокре́млювати, -люю, -люєш, відокре́мити, -млю, -миш (що від чого); 2) (co z czego) виділя́ти, віді́лити (що з чого); // ~ s i ę 1) відокре́млюватися, відокре́митися; 2) виділя́тися, віді́литися; (перен. — звичайно) вирі́зня́тися, ві́різнитися.

wyokrąglać, wyokrąglić, -le, -lisz, -lił за(о)крі́влювати, -люю, -люєш, за(о)крі́глити.

wyolbrzymiać, wyolbrzymić, -mie, -misz, -mił (надмі́рно) перебі́льшувати, -шую, -шуєш, перебі́льшити.

wyolbrzymieć, -mieje, -miejesz, -miał, -mieli надмі́рно розрості́ся; (про люди́ну) ста́ти гіга́нтом.

wyolbrzymiony (надмі́рно) перебі́льшений.

wyoliwiać, wyoliwić, -wię, -wisz, -wił вима́зувати ма́слом, вима́зати ма́слом.

wyorywać, wyorać, -rzę, -rzesz, -rał виору́вати, -рюю, -рюєш, виору́ти, -рю, -реш.

wyosobniać, wyosobnić, -nię, -nisz, -nił відосо́бляти, відосо́бити, -блю, -биш, відокре́млювати, -люю, -люєш, відокре́мити, -млю, -миш.

wyosobnienie *n.* відосо́блення, відокре́млення.

wyostrzać, wyostrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył виго́стрювати, -рюю, -рюєш, виго́стрити.

wypaczać, wypaczyć, -cze, -czysz, -czył викривля́ти, викривити, -влю, -виш; (перен. — це) пере́кручувати, -чую, -чуєш, пере́крути́ти, -кручу́, -кру́тиш; // ~ s i ę викривля́тися, викривитися.

wypaczenie *n.* ві́кривлення; пере́кру́чення. *Пор.* **wypaczać**.

wypaczony ві́кривлений; пере́кру́чений. *Пор.* **wypaczać**.

wypad, -du, m. 1) спорт. ві́пад, -ду; 2) військ. ві́лазка.

wypadać, wypaść, -padnę, -padniesz, -padł 1) випада́ти, ві́пасти, -паду, -падеш; (про жере́б, долю то́що — це) при́пада́ти, припа́сти, -падé, диста́ватися, -стае́ться, диста́тися, -ста́неться; p i s k ł e ~ p a d ł o z g n i a z d a пташеня́ ві́пало з гнізда́; włosy ~ d a j a волосся́ випада́є; 2) (лише в 3 особі одн. і мн.) перен. випада́ти; (про випадко́вість — це) тра́пля́тися, тра́питися; d r o g a ~ p a d ł a m i p r z e z l a s йому́ ві́пала доро́га че́рез ліс; t a k ~ p a d ł o, ż e... так ві́пало (тра́пилося), що...; (на якийсь де́нь) при́пада́ти, припа́сти; 1 M a j a ~ p a d a w ś r o d e 1 Травня при́пада́є

на сѣреду; 3) (*лише недокон.*) *безос.* випадати, годітися; (*відповідати правилам пристойності — це*) лічити; *~pada* chorego odwiedzić випадає (годіться) відвідати хворого; то *nie ~pada* це не випадає (не лічить, не годіться); 4) (*зненацька вибігати*) *вискакувати, -кую, -куеш, вискочити; (військ. — це) робити вилазку, зробіти вилазку; ~paść z domu* вискочити з хати; 5) *перен. безос.* виходити, -дить, війти, -йде; *co z tego ~padnie?* що з цього вийде? *na moje ~padło* на моє вийшло; *z obgachunku ~padło* зего з розрахунку вийшов нуль; (*про заході тощо*) *przejdzie, przejść* (пройде); *przedstawienie ~padło świetnie* вистава пройшла чудово; *Q перен.* *nie spodzianie ~padło* слово несподівано вірвалося слово; *перен. ~padło z ramięci* вилетіло з пам'яті.

wypadek, -dku, m. випадок, -дку; *na ~ czego* на випадок чого; *na wszelki ~* на (про) всякий випадок; *nie szczęśliwy ~* нещасний (нешасливий) випадок; (*важливий*) подія.

wypadkowa, -wej, ż., fiz. рівнодіюча, -чої, рівнодійова, -вої.

wypadkowo випадково.

wypadkowy 1) випадковий. 2) *фіз.* рівнодіючий, рівнодійовий.

wypakowywać, -wuje, -wujesz, -wował, wypakować, -kuje, -kujesz, -kował 1) розпакувати, -вую, -вуеш, розпакувати, -кую, -куєш, виймати, вийняти, -йму, -ймеш; 2) (*co czym*) напакувувати, напакувати; напихати, напхати (*розм.*); *фам. ~kować brzuch* напхати черево; *~kować walizę książkami* напакувати (напхати) чемодан книжками; (*вагон, віз тощо*) вщерть навантажувати, -жую, -жуєш, вщерть навантажити.

wypalać, wypalić, -le, -lisz, -lił

1) випалювати, -люю, -люєш, випалити; (*зеть усе — це*) спалювати, спалити, -лю, -лиш; (*піч — це*) витоплювати, витопити, -плю, -пиш; *~lać cegłę* випалювати цеглу; *~lić dziurę* випалити діру; *słońko ~liło trawę* сонце випалило траву; *~lić wieś* випалити село; *~lić wszystkie węgiel* випалити (спалити) все вугілля; *~lić znak* на бечзе випалити знак на бочці; 2) (*цигарку*) *wykurować, -рюю, -рюєш, wykurzyć*; 3) (*gorilku, spirt*) виганяти, вигонити, вигнати (*віжену, віженеш*), *wykurować, wykurzyć*; // *~ się* 1) випалюватися, випалитися; спалюватися, спалитися; витоплюватися, витопитися; 2) *wykurować, wykurzyć*; 3) виганятися, вигнатися, *wykurować, wykurzyć*.

wypalenie n. 1) випалення; спалення; 2) викурення. *Пор. wypalać.*

wypalenisko n., leśn. пожарище, пожарина, згарище.

wypalić I див. wypalać.

wypalić II, -le, -lisz, -lił випалити, вистрілити; вистрелити (*рідко*).

wypalaszować, -szuję, -szujesz, -szował вибити плазом шаблі.

wyaplać pol. вибо[е]квати, виляпати.

wyaproszyć див. wyaproszyć.

wyparcie n. витиснення, витіснення; // *~ się* відмова, зречення.

wyparować, -ruje, -rujesz, -rował випарувати(ся), -рую(ся), -руєш(ся).

wyparowanie n. випарування; евапорация (*наук.*).

wyparty витиснений, витіснений.

wyparzać, wyparzyć, -rzą, -rządz, -rzył випарювати, -рюю, -рюєш, випарити; *перен. ~rzyć kogo* кийем випарити ког кийем (палкою); // *~ się* випарюватися, випаритися.

wyparzenie n. випарка.

wyparzyć *див.* **wyparzać**.

wypas, -su, *т., roln.* випас, -су; па ~ на відгодівлю (на випас).

wypasać, wypaść, -paść, -pasiesz, -pał випасати, випасти; (*тварин — це*) відгодовувати, -вую, -вувеш, відгодувати, -дую, -дувеш, угодівувати, угодувати; (*траву тощо — це*) спасати, спасти, -сý, -сеш; ~**paść** łąkę випасти (спаси) сіножать; ~**pasac** z wierzęta випасати (відгодовувати, угодівувати) тварин; // ~**się** випасатися, випастися; відгодовуватися, відгодуватися, угодівуватися, угодуватися.

wypasły годіваний, гладкий, опасистий.

wypaść I *див.* **wypadać**.

wypaść II *див.* **wypasać**.

wypatroszenie *п.* випотрошення.

wypatroszyć, -szę, -szysz, -szył випотрошити.

wypatrywać, -ruje, -rujesz, -rywał, wypatrzeć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) (*дивлячись находити*) глядіти, -джý, -діш, наглядіти, наглядіти; ~**rzyć** z ajsa наглядіти (наглядіти) зайця; 2) (*лише недокон.*) (*очікуючи*) виглядати, визирати; ~**rzyć** oczu віддивити очі; // (*лише докон.*) ~**się** віддивитися, -влюся, -вишся.

wypatrzeć *див.* **wypatrywać**.

wypchać *див.* **wypychać**.

wypchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr.* випхнути.

wypełki, -łek, błp. ви́полений бур'ян, -нý.

wypełnić I, **wypełnić, -nię, -nisz, -nił** 1) (co czym) виповняти, виповнювати, -нюю, -нюеш, виповнити (що чим); ~**nić** bez kę wodę виповнити бочку водою; 2) *перен.* заповняти, заповнювати, заповнити; ~**nić** formułą заповнити формуляр; ~**nić** lukę заповнити прогалину.

wypełnić II, **wypełnić, -nię, -nisz, -nił** виконувати, -ную, -нуеш, виконати; (*бажання, просьбу —*

це) здійснювати, -нюю, -нюеш, здійснити, справджувати, -джую, -джуеш, справдіти (справджу, справдіш); ~**nić** rozkaz виконати наказ.

wypełnienie I *п.* 1) ви́повнення; 2) за́повнення. *Пор.* **wypełnić** I.

wypełnienie II *п.* ви́конання; здійснення, справдження. *Пор.* **wypełnić** II.

wypełzać I, **wypełznąć, -znę, -zniesz (a. -źniesz), -znął (a. -zł), -zli a. -źli** виповзати, виповзти; ~**znąć** z pogy виповзти з норі.

wypełzać II, **wypełznąć, -znie (a. -źnie), -znął a. -zł (про краски)** линіяти, вілиняти, полиняти, злиняти.

wypełzły ві́линялий, поли́нялий, зли́нялий.

wypełznąć *див.* **wypełzać** I, II.

wypełznięty *див.* **wypełzły**.

wyperfumować, -muje, -mujesz, -mował надушити, -шý, -шиш; // ~**się** надушитися.

wyperswadować, -duje, -dujesz, -dował (komu co) ви́бити з голови (комý що), відмовити, -влю, -виш, відговоріти, -ворю, -вориш (когó від чо́го); *nie można mu tego ~* не можна йому ви́бити цього з голови, не можна відмовити (відговоріти) його́ від цього.

wypręcznieć *див.* **napęcznieć**.

wypręd, -du, т. 1) ви́гонка, пере́гонка; 2) про́дукт пере́гонки.

wyprędzać, wyprędzić, -dże, -dzisz, -dził 1) ви́ганяти, ви́гонити, ви́гнати (ви́жену, ви́женеш); (*змусити ви́йти*) про́ганяти, про́гнати (про́жену, про́женеш); 2) (*добувати пере́гонкою*) ви́ганяти, гнати (жену́, женеш), ви́гнати, пере́ганяти, пере́гнати.

wyprędzenie *п.* 1) ви́гнання; про́гнання; 2) ви́гонка, пере́гонка. *Пор.* **wyprędzać**.

wyprędzić *див.* **wyprędzać**.

wyprędzłować, -luje, -lujesz, -lował зма́зати пензлем.

wypędzłowanie *n.* змáзання пéнз-лем.

wypiastować, -tuje, -tujesz, -tował ви́пестувати, -тую, -туєш, ви́плекати.

wypiąć *див.* **wypinać.**

wypić *див.* **wypijać.**

wypieć *див.* **wypiekać.**

wypieczony випечений.

wypiek, -ku, m. ви́пічка.

wypiekać, wypiec, -piekę, -piecesz, -piekł ви́пика́ти, ви́пекти, -печу, -печеш.

wypieki, -ków, blp. нездо́рові (хво-робли́ві) рум'я́нці, -ців.

wypielać, wypieć, -piekę, -piecesz, -pieł, -pelli ви́полювати, -люю, -люєш, ви́полоти; (*корисні рос-лини — це*) про́полювати, про-полоти, -лю, -леш; **~pieć** *bu-ga ki* ви́полоти (про́полоти) бу-ряки; **~pieć ch w a s t y** ви́полоти бур'я́ні.

wypielęgnować, -nuje, -nujesz, -nował ви́плекати; (*дитину — це*) ви́няньчити, ви́ховати, ви́рости-ти, -рошу, -ростиш.

wypielony ви́полений, ви́полотий; про́полений, про́полотий. *Пор.* **wypielać.**

wypielki, -lek, blp. *див.* **wypelki.**

wypierać I, wyprzeć, -prę, -przesz, -part ви́пирати, ви́перти, -пру, -преш; **// ~ się** ви́дмагати́ся, ви́дмогти́ся, -мо́жуся, -мо́жешся, ви́дмовля́тися, ви́дмови́тися, -влю-ся, -ви́шся, ви́дпира́тися, ви́дпе́р-тися (ви́дпіру́ся, ви́дпіре́шся); **~przeć się s w o i c h s ł ó w** ви́дмо́внися (ви́дпе́ртися) від сво-їх слів.

wypierać II, wyprać, -piorę, -pie-rzesz, -prał 1) ви́пирати, ви́пра-ти, -перу, -переш; 2) (*кого*) (*лише докон.*) *перен.* ви́длупцю-ва́ти, -цюю, -цюєш, ви́длупи́ти, -плю, -пиш (*кого́*); **// ~ się** ви́пира́тися, ви́пратися.

wypierzać, wypierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył ви́ску́бувати пі́р'я, ви́ску-б(а)ти пі́р'я; **// ~ się** трати́ти (втрача́ти) пі́р'я, втра́тити пі́р'я.

wypierzczać, wypierzchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli ви́пу́рхувати, -рхую, -рхуєш, ви́пу́рхнути.

wypierzyć *див.* **wypierzać.**

wypieszcząć, wypieścić, -pieszczę, -pieścisz, -pieścił 1) ви́ко́хувати, -ко́хую, -ко́хуєш, ви́кохати, ви́пестувати, -тую, -туєш, ви́пести-ти, -пещу, -пестиш; 2) *див.* **rozpieszcząć.**

wypieknąć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *pot.* по́кра́щати, пога́рні-шати.

wypiększać, wypiększyć, -szę, -szysz, -szył *pot.* при́чепу́рювати, -рюю, -рюєш, при́чепу́рити; **// ~ się** при́чепу́рювати́ся, при́че-пу́рити́ся; ви́хоро́шувати́ся, -шу-юся, -шуєшся (*лише недокон.*).

wypiętnować, -nuje, -nujesz, -nował ви́таврувати, -рюю, -рюєш.

wypijać, wypić, -piję, -pijesz, -pił ви́пивати, ви́пити, -п'ю, -п'єш.

wypikować, -kuje, -kujesz, -kował ви́стьоба́ти; **~ k o ł d r ę** ви́-стьоба́ти ко́вдру.

wypilować *див.* **wypilowywać.**

wypilowanie *n.* ви́пилка.

wypilowywać, -wuje, -wujesz, -wy-wał, wypilować, -tuje, -tujesz, -łował ви́пи́лювати, -люю, -лю-єш, ви́пиля́ти.

wypinać, wypiąć, -pnę, -pniesz, -piął, -pieli ви́пина́ти, ви́пнути, ви́п'ясти, -пну, -пнеш; **// ~ się** ви́пина́тися, ви́пнутися, ви́п'ясти-ся.

wypis, -su, m. ви́писка; **~ z p r o- t o k o ł u** ви́писка з протоко́лу; **◇ ~sy szkolne** хрестомати́я для шко́ли.

wypisać *див.* **wypisywać.**

wypisanie *n.* 1) ви́писка; 2) спі́-сання. *Пор.* **wypisywać.**

wypisek, -sku, m. ви́писка.

wypisywać, -suje, -sujesz, -sywał, wypisać, -szę, -szesz, -sał 1) ви́пи́сувати, -сую, -суєш, ви́писа-ти, -пишу, -пишеш; **~sać** з *książki* ви́писати з кни́жки; **~sać ze szpitala** ви́пи-сати з ліка́рні; 2) (*оливець то-що частим писанням*) спі́сувати,

списати, -пишú, -пишеш; //~ się
1) виписуватися, виписатися;
2) списуватися, списатися.

wypitka *ж.* випивка.

wyplamić, -mię, -misz, -mił (*цїл-ком*) запламити, -млю, -мійш;
~mić *обгус* запламити всю скатерть.

wyplantować, -tuje, -tujesz, -tował
вирівняти (*поверхню землі*).

wyplatacz, *lm.* -cze, *m.* плетільник.

wyplatać, wypleść, -plotę, -pleciesz, -plóti, -pletli виплітати, виплести, -плету, -плетеш.

wyplatany плетений; krzesło ~ne плетене крісло.

wyplądrować, -ruje, -rujesz, -rował
див. splądrować.

wyplątywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wyplatać, -placze, -placzesz, -płatał виплутувати, -тую, -туеш, виплутати; //~ się виплутуватися, виплутатися.

wypleć *див.* wypiełać.

wypleniał, wyplenić, -nię, -nisz, -nił викоріювати, -нюю, -нюеш, викоріняти, викоренити.

wyplenienie *n.* викоренення.

wypleść *див.* wyplatać.

wyplewiał *див.* wypiełać.

wyplewić, -wię, -wisz, -wił *dok.*
див. wypiełać.

wypluć *див.* wypluwać.

wyplunąć, -lunę, -luniesz, -luł
jednokr. виплюнути.

wypluskać, -luskam, -luskasz (*a.* -luszcze, -luszczesz), -luskal, wyplusnąć, -sne, -śniesz, -snał, -snełi вихлюпувати, -пую, -пуеш, вихлюпати, вихлюпнути, випліскувати, -кую, -куеш, виплескати (-плескаю, -плескаєш і -плещу, -плещеш), виплеснути; //~ się вихлюпуватися, вихлюпатися, вихлюпнутися, випліскуватися, виплескатися, виплеснутися.

wypluwać, wypluć, -luje, -lujesz, -luł випльовувати, -вую, -вуеш, виплювати, -люю, -люеш.

wyplacać, wypłacić, -ce, -cisz, -cił
1) виплачувати, -чую, -чуеш, виплатити, -плачу, -платиш; ~cić *repsje* виплатити зарплату;

2) *див.* spłacać; //~ się 1) (z czego) сплачувати, сплатити, -лачу, -латиш (що); 2) (*лише недокон.*) *пас.* виплачуватися; 3) (кому за со) відплачувати, відплатити (кому за що).

wyplacalność *ж.* платоспроможність, -ності.

wyplacalny платоспроможний.

wyplacenie *n.* 1) виплата, виплат, -ту; 2) *див.* spłacenie.

wypłacić *див.* wypłacać.

wyplakiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyplakać, -laczę, -laczysz, -lakał виплакувати, -кую, -куеш, виплакати, -плачу, -плачеш; ~kać *oczy* виплакати очі; // (*лише докон.*) ~ się виплакати.

wyplaszac, wypłoszyć, -szę, -szysz, -szył сполохувати, -лохую, -лохуєш, сполохнути, полохати, сполохати.

wypłata *ж.* виплата, виплат, -ту; zawiązać ~tę припинити виплату (виплат); (*розм.* — *одержання зарплати*) полўчка; dzień ~ty день виплати; день полўчки.

wypłatać: ~ komu figla утяти (утнути, устругнути) кому штўку.

wyplatny *див.* wypłacalny.

wypław, -wu, *m.*, *hut.* виплавка.

wypławek, -wku, *m.*, *hut.* виплавок, -вка.

wypławiać, wypławić, -wię, -wisz, -wił *hut.* виплавляти, виплавити, -влю, -виш.

wypławienie *n.*, *hut.* виплавка.

wypławność *ж.*, *spec.* плавкість, -кості.

wypławny *spec.* плавкий.

wypłodzić, -dżę, -dzisz, -dził ви-плодити, -джу, -диш.

wypłoszyć *див.* wypłaszac.

wypłowiały вицвілий, побляклий, збляклий, полинялий, вілинялий.

wypłowieć, -wieje, -wiał вицвісти, -цвіте, поблякнути, зблякнути, полиняти, вілиняти.

wypłuczyny, -czyn, *blp.* помій, -мій.

wypluczysko *n.* виміюна, водорій, -рюю.

wyplukać *див.* **wyplukiwać**.

wyplukanie *n.* виполоскання.

wyplukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, -wplukać, -luczę, -luczesz, -lukał виполіскувати, -кую, -куєш, виполоскати, -лощу, -лощеш.

wypłynać *див.* **wypływać**.

wypływ, -wu, *m.* 1) (дія) впливання; витікання; *пор.* **wypływać**; 2) (місце витікання) вплив, -ву; 3) *мед.* (*effluuium*) витікання.

wypływać, **wypłynać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) впливати, вплисти, -пливу, -пливеш, впливти; вплинути (*рідко*); (брати початок — звичайно) витікати, витекти, -тече; *głека ~wa z jeziora* річка витікає з озера; 2) (*лише недокон.*) безос. *перен.* впливати, виходити; *z tego ~wa* з цього випливає (виходить).

wypocić się, -cę, -cisz, -cił *випотіти*; (*прям. і перен.* — *над чим*) попотіти; *перен.* ~cić się *над роботою* попотіти над (за) роботою (коло роботи).

wypocina *ж., мед.* випіт, -поту.

wypocinowy *мед.* випітний.

wypoczywać, **wypocząć**, -cznę, -czniesz, -czął, -czeli відпочивати, відпочити, -чїну, -чїнеш, спочивати, спочити.

wypoczęty який (що) відпочїв, відпочийий.

wypoczynek, -nku, *m.* відпочинок, -нку, спочїнок; *prасować bez ~nku* працювати без відпочинку (без спочинку).

wypoczynkowy: *dom ~* будинок відпочинку.

wypogadzać, **wypogodzić**, -dзe, -dzisz, -dził *прояснити*, прояснити, роз'яснювати, -нюю, -нюєш, роз'яснити; ~godzić *czóło* прояснити (роз'яснити) чоло; //~ się 1) (*про погоду*) вияснити, вияснюватися, -нюється, вияснитися, прояснятися, прояснюватися, прояснитися, випо-

гódжуватися, -джується, *випогодитися*, розгódинюватися, розгódинитися; 2) (*про обличчя*) прояснятися, прояснюватися, прояснітися, проясніти.

wypogodnić, -nieje, -niał *док. див.* **wypogadzać się**.

wypogodzenie(się) *n.* вияснення, прояснення.

wypogodzić *див.* **wypogadzać**.

wypokostować, -tuje, -tujesz, -tował покрити оліфою.

wypolerować, -ruje, -rujesz, -rował 1) *виполірувати*, -рую, -руєш; 2) (*kogo*) *перен. розм.* обтесати, -тешу, -тешеш; //~ się обтесатися.

wypolerowanie *n.* 1) *виполірування*; 2) обтесання. *Пор.* **wypolerować**.

wypoliczkować, -kuje, -kujesz, -kował (*kogo*) *pot.* надавати ляпасів (лящів) (кому).

wypolituować, -ruje, -rujesz, -rował покрити політурою.

wypomadać, -duje, -dujesz, -dował напам'ятити, -джу, -диш; //~ się напам'ятитися.

wypominać, **wypomnieć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli докор'яти, докорити, дорікати, дорікнути; ~minąć *swoje dobrodziejstwa* докор'яти (дорікати) своїми *благодійностями*.

wypompowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, **wypompować**, -puje, -pujesz, -pował *викачувати*, -чую, -чуєш, *викачати*.

wyporek, -rka, *m., spec.* *випороток*, -тка.

wyporność *ж., мор.* водотоннажність, -ності, тоннажність.

wyporządzać, **wyporządzić**, -dзe, -dzisz, -dził 1) виготовляти, виготовити, -влю, -виш, виготовувати, -тую, -туєш; 2) (*stary річ*) доводити до ладу, довести до ладу.

wyposażać, **wyposażyć**, -że, -żysz, -żył 1) (*kogo*) обдаровувати, -вую, -вуєш, обдарувати, -рюю, -рюєш, наділяти, наділити, -лю, -лиш (*kogo чим*); *natura*

~*żyła* go zdolnościami природа обдарувала його здібностями; давати придане (посаг), дати придане (посаг) (кому); виділяти частину майна, виділити частину майна (кому); 2) (co czym a. w co) *tex.*, *військ.* оснащувати, -шую, -шуєш, оснащати, оснащати, -наш, -настиш (кого, що чим); ~*żyć* w powożeniu a *tech.* піклуватися сучасною технікою.

wyposażenie *n.* 1) наділення; наділення приданим (посагом); 2) оснащення. *Por.* **wyposażać**.

wyposażony 1) обдарований; з приданим (з посагом); 2) оснащений. *Por.* **wyposażać**.

wyposażyc *div.* **wyposażać**.

wypotężnić, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *książ.* стати могутнім.

wypotrzebować *div.* **wypotrzebować**.

wypotrzebowanie *n.* витрата, витрачення.

wypotrzebować, -wuję, -wujesz, -wywał, **wypotrzebować**, -buję, -bujesz, -bował витрачати, витратити, -трачу, -тратиш.

wypowiadać, **wypowiedzieć**, -wiem, -wiesz, -wiedział, -wiedzieli

1) висловлювати, -ляю, -ляєш, висловити, -влю, -виш; висказувати, -зую, -зуєш, висказати, -кажу, -кажеш (*відко*); виповідати, виповісти, -вім, -віси (*розм.*); ~**wiedzieć** *swoje zdanie* висловити (висказати; виповісти) свою думку; 2) (*розм.* — *секрет, таємницю тощо*) виказувати, виказати; ◇ ~**wiedzieć** *komu mieszkanie* відмовити кому в квартирі; ~**wiedzieć** *komu posadę* звільнити когось з посади; ~**wiedzieć** *komu służbę* відмовитися надальні від служби у когось; ~**wiedzieć** *komu przysięż* припинити дружбу (дружні стосунки) з ким; ~**wiedzieć** *o co* а) заявити про розірвання договору; б) *дипл.* денонсувати

договір; ~**wiedzieć** *wojnę* оголосити війну; // ~**się** висловлюватися, висловитися.

wypowiedzenie *n.* 1) висловлення; 2) відмовлення, відмова; денонсування; ◇ ~ *wojny* оголошення війни. *Por.* **wypowiadać**.

wypowiedzieć *div.* **wypowiadać**.

wypożyczać, **wypożyczyć**, -czę, -czysz, -czył 1) (co komu) позичати, позичити; віддавати напрокат, віддати напрокат (що кому); 2) (co od kogo) позичати, позичити; брати напрокат, взяти напрокат (що в когось).

wypożyczalnia: ~ *książek* бібліотека з видачею книг додому.

wypożyczenie *n.* позичення.

wypożyczyć *div.* **wypożyczać**.

wypór, -poru, *m.*, *tor.* *div.* **wypórność**.

wypracować *div.* **wypracowywać**.

wypracowanie *n.* 1) опрацювання; розроблення, розробка; *por.* **wypracowywać**; 2) (*шкільне завдання*) вправа; *mozolne* ~ важка вправа.

wypracowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, **wypracować**, -cuję, -cujesz, -cował опрацьовувати, -вую, -вуєш, опрацьовати, -цюю, -цюєш; (*план* — *звичайно*) розробляти, розроблювати, -ляю, -ляєш, розробити, -блю, -биш.

wyprać *div.* **wypierać**.

wypraktykować, -kuje, -kujesz, -kował *pot.* 1) (co) випробувати, -бую, -буєш; (*на досвіді* — *це*) перевірити (що); 2) відбутися практиці.

wypraktykowany *pot.* випробуваний; перевірений; ~ *środek* випробуваний (перевірений) засіб, -собу. *Por.* **wypraktykować** 1.

wyprasować, -suje, -sujesz, -sował 1) вигладити, -джу, -диш; (*праскою* — *це*) випрасувати, -сую, -суєш; 2) *tex.* спресувати, -сую, -суюш.

wypraszać, **wyprosić**, -szę, -sisz, -sił 1) (co u kogo a. od kogo) випрошувати, -шую, -шуєш, ви-

просити, -рошу, -росиш, випрохувати, -рôхую, -рôхуєш, випрохати (що у кôго); 2) (kogo skąd) випровáджувати, -джую, -джуєш, випровадити, -джу, -диш (кôгô звідки); ~się kogo за dŕzwі випровадити кôгô за двѐрі, показáти кôмú двѐрі; ◇ ~szam sobie taki top прошú не гôворити зі мнôю в такôмú тôні; ~szam sobie u wagi прошú не робити мені заувáження; //~ się випрôшуватися, випроситися, випрôхуватися, випрохатися.

wyprawa I ж. вичинка; обрôблення, обрôбка; штукатýрка. *Пор. wyprawiać I.*

wyprawa II ж. 1) експедиція; ~ паукôва наукôва експедиція; 2) вiйськ. похiд, -хôду; iст. ~wy krz z ŕowe хрестôвi похôди.

wyprawa III ж. придане, -ного, пôсаг, -гу.

wyprawiać I, wyprawić, -wieć, -wisz, -wił 1) (шкiру) вичинювати, -нюю, -нюєш, вичинити; (сукно, полотно) обрôбляти, обрôблювати, -люю, -люєш, обрôбити, -блю, -биш; (стiну) штукатýрити, оштукатýрити; 2) (весiлля, бенкет тощô) улаштувати, -вую, -вуєш, улаштувати, -тýю, -тýєш; 3) (лише недокон.) розм. виробляти, витворяти, кôити; ~wiać sztuki виробляти (витворяти, кôити) фôкуси.

wyprawiać II, wyprawić, -wieć, -wisz, -wił (кого, со dokąd) відправляти, відправити, -влю, -виш; (в дорогу — звичайно) виряджати, вирядити, -джу, -диш; //~ się відправлятися, відправитися; виряджатися, вирядитися; (в похiд, на вiйну) рушати, рúшити, вирушати, вiрушити.

wyprawiać III, wyprawić, -wieć, -wisz, -wił давати придане (пôсар), дати придане (пôсар).

wyprawialnia ж. обрôбнá майстерня (шкiри, хутра).

wyprawić *див. wyprawiać* I, II, III.
wyprawka I ж. вичинка; nie stánie skôrka за ~kę шкýра за вичинку не стáне.

wyprawka II ж. комплѐкт немовляти.

wyprawny I вичинений; обрôблений; оштукатýрений. *Пор. wyprawiać I.*

wyprawny II який (що) стосýється приданого (пôсагу), з приданого (пôсагу) та iн.; bielizna ~на бiлiзна з приданого.

wyprowować, -wuję, -wujesz, -wował *див. wyprocesować.*

wyprowowy *див. wyprawny* II.

wyprażać, wyprażyc, -żę, -żysz, -żył вижáрювати, -рюю, -рюєш, вижарити; ~żyć gôsch вижарити горôх; (nocyd) вiпáлювати, -люю, -люєш, вiпáлити.

wypreżacz, lm. -cze, m., anat. (erector) випрямлюючий м'яз.

wypreżać, wypreżyc, -żę, -żysz, -żył напружувати, -жую, -жуєш, напружити, випрямляти; випрямлювати, -люю, -люєш (pідше), випрямити, -млю, -миш; //~ się напружуватися, напружитися, випрямлятися; випрямлюватися, випрямнитися.

wypreżenie n. напруження, випрямлення; (стан — ще) напруга.

wypreżny anat. (erectilis) збóдли-вий, напружуваний.

wypreżony напружений, випрямлений; ~ jak struna випрямлений (натягнений), як струна.

wypreżyc *див. wypreżać.*

wyprocesować, -suje, -sujesz, -sował (со) вiсудити, -джу, -диш (що).

wyprodukować, -kuje, -kujesz, -kował вiробити, -блю, -биш.

wyprodukowanie n. вiроблення, вiробка.

wypromieniać, wypromienić, -nię, -nisz, -nił випромiнювати, -нюю, -нюєш, випроменити; //~ się випромiнюватися, випроменитися.

wypromieniować, -niuje, -niujesz, -niował *dok. див. wypromieniać.*

wypromieniowywać, -wuję, -wujesz, -wywał *див.* wypromieniać.

wyprorokować, -kuje, -kujesz, -kował *пот.* напроорокувати, -кую, -күеш, напроорочити.

wyprosić *див.* wypraszać.

wyprostny: mięsień ~ *anat.* (*musculus extensor*) розгинач, -ча.

wyprostować *див.* wyprostowywać.

wyprostowanie (się) *п.* випростання, випрямлення.

wyprostowany випростаний, випрямлений.

wyprostowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wyprostować, -tuję, -tujesz, -tował випростувати, -тую, -туеш, випростати, випрямляти, випрямити, -млю, -миш; випростовувати, -вую, -вуеш, випростувати (*рідше*); // ~ się випростуватися, випростатися, випрямлятися, випрямитися; випростовуватися, випростуватися.

wyprowadzać, wyprowadzić, -dzę, -dzisz, -dził виводити, -джу, -диш, вивести, -веду, -ведеш; (*примувувати вийти — це*) випроваджувати, -джую, -джуеш, випровадити, -джу, -диш; *перен.*

~dzić kogo na człowieka вивести когo на люди; *перен.*

~dzić kogo z głowpawagi вивести з себе (з терпіння) когo; ~dzić kogo za drzwi випровадити когo за двіри; *перен.* ~dzić na światło

dzienne вивести на світ (на світло дённо); *перен.* ~dzać swój ród od kogo виводити свій рід від когo; *о* ~dzić kogo w rolę обманути когo; ~dzić kogo z błędu показати (з'ясувати) кому його помилку; ~dzić w niosek зробити вісенок; // ~ się (з одної квартири на іншу) переїжджати, переїздити, -їжджү, -їздиш, переїхати, -їду, -їдеш.

wyprowadzenie *п.* виведення; випровадження; // ~ się переїзд, -ду. *Пор.* wyprowadzać.

wyprowadzić *див.* wyprowadzać.

wyprowadzka *ж., пот. див.* wyprowadzenie się.

wypróbować *див.* wypróbowywać.

wyprobowanie *п.* випробування; перевірка. *Пор.* wypróbowywać.

wyprobowany випробуваний; перевірений; ~ przujaciel випробуваний (вірний, надійний, певний) друг; ~ środek випробуваний (перевірений) засіб, -собу. *Пор.* wypróbowywać.

wypróbowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wypróbować, -buje, -bujesz, -bował випробувати, -бую, -буеш, випробовувати, -вую, -вуеш, випробувати; (*на досвіді — це*) перевіряти, перевірити.

wypróchniały *див.* spróchniały.

wypróchnieć *див.* spróchnieć.

wypróżniać, wypróżnić, -nię, -nisz, -nił випорожнити, випорожнювати, -нюю, -нююш, випорожнити, спорожняти, спорожнювати, спорожніти; // ~ się 1) випорожнитися, випорожнюватися, випорожнитися, спорожнятися, спорожнитися; 2) *фізіол.* випорожнитися, випорожнитися.

wypróżnić, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli спорожнити.

wypróżnienie *п.* 1) випорожнення, спорожнення; 2) (*лише в мн.*) *фізіол.* кал, -лу, екскременти, -тів; // ~ się *фізіол.* випорожнення.

wypróżnować się, -nuję, -nujesz, -nował *пот. див.* napróżnować się.

wypruć *див.* wypruwać.

wyprutek, -tka, *т., спец. див.* wyprzek.

wypruwać, wypruć, -pruję, -prujesz, -pruł випорювати, -рюю, -рюеш, випороти, -рю, -реш.

wyprysk, -ku, *т.* 1) випорскування; 2) *мед.* вісип, -пу, вісипка.

wypryskać, wyprysnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli вибризкувати, -кую, -куеш, вибризкати; вибризнути (*однокр.*), виприскувати, виприскати; виприснути (*однокр.*).

wypryskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał
wielokr. див. wypryсkać.

wypryсnać *див. wypryсkać.*

wyprząc *див. wyprzęgać.*

wyprząść *див. wyprzędzać.*

wyprzątać, wyprzątnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) прибирати, при-
брати, -беру́, -береш; ~tnąć
mieszkanie прибрати в
кварти́ри; 2) (виносити геть)
забирати, забрати; ~tnąć rze-
czy z izby забрати річі з
кімнати; *перен.* трошити, стро-
шити.

wyprzątywać, -tuje, -tujesz, -tywał
див. wyprzątać.

wyprząż ż. упрýг.

wyprzeć I *див. wypierać I.*

wyprzeć II *див. wyprzewać.*

wyprzedać *див. wyprzedawać.*

wyprzedany розпроданий, впро-
даний.

wyprzedawać, -daje, -dajesz, -da-
wał, wyprzedać розпродавати,
-даю́, -даеш, розпродувати,
-дую́, -дуеш, розпродати, -дам,
-дасі́, випродувати, випродати,
-дам, -дасі́.

wyprzedaż ż. розпродаж, -жу.

wyprzedazowy розпродажний.

wyprzedzać, wyprzedzić, -dzę,

-dzisz, -dził випереджати, ви-
передити, -джу́, -диш.

wyprzedzenie *n.* випередження.

wyprzedzić *див. wyprzedzać.*

wyprzenie *n., med. (intertrigo)* за-
прілість, -лості.

wyprzewać, wyprzeć, -rzeję, -rzejesz,
-rzał, -rzeli випривати, вип-
ріти.

wyprzędzać, wyprząść, -rzęde,
-rzedziesz, -rządl, -rzedli випря-
дати, випрясти, -пряду́, -пря-
деш.

wyprzęgać, wyprząc, -rzęgnę (*a.*
-rzęge), -rzęgniesz (*a.* -rzęzesz),
-rzągl (*a.* -rzęgnął), -rzęgli ви-
прягати, випрягти, -ряжу́, -ря-
жеш, розпрягати, розпрягти;
//~ się випрягатися, випряг-
тися, розпрягатися, розпряг-
тися.

wyprzęgnąć *dok. див. wyprzęgać.*

wyprzodki: па ~ наввипередки,
на(в)перебій.

wyprzystojnieć, -nieję, -niejesz,
-niał, -nieli *pot.* покрáщати, по-
гарнішати.

wypсnać się, -śnie, -снаł, *rzadko*
-sł *pot.* вислизнути; ◇ ~sło
mu się słowo вірвалося йо-
мú слово.

wypstrzyć *див. upstrzyć.*

wypсуć, -suje, -sujesz, -suł попсу-
вати, -сую́, -суеш, зіпсувати
(все).

wypucować, -cuje, -cujesz, -cował
pot. вичистити, -чишу́, -чистиш.

wypuczać, wypuczyć, -czę, -czysz,
-czył *див. wypinać.*

wypudrować, -ruje, -rujesz, -rował
напудрити; //~ się напудри-
тися.

wypuk, -ku, *m., med. (percussio)*
перку́сія, обстúкування, простú-
кування.

wypukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał,
wypukać *med. див. opukiwać.*

wypuklać, wypuklić, -lę, -lisz, -lił
робіти випуклим (опúклим),
зробити випуклим (опúклим);
//~ się ставати випуклим
(опúклим), стáти випуклим
(опúклим).

wypuklasty дещо випуклий, дещо
опúклий.

wypukle *див. wypukło.*

wypuklenie *n. див. wypukłość.*

wypuklina ż., *med. див. przepukli-
na.*

wypukło випукло, опúкло.

wypuklooki *pot.* банькáтий, бань-
кувáтий.

wypuklorzeźba ż. горелье́ф.

wypukłość ż. випуклість, -лості,
опúклість.

wypuklowkłysty *fiz.* опукловгну́-
тий.

wypukły випуклий, опúклий.

wypust, -tu, *m.* 1) бот. па́гін, -го-
на, пагонєць, -гінця; 2) *тесл.*
шпунт; 3) *буд.* випуск, -ку,
віступ, -пу; 4) *див. wy-
pustka 1.*

wypustek, -tka, *m., bot. див. wy-
pust 1.*

wypustka *ж.* 1) *крав.* кáнтик, кант; випуск, -ку (*заст.*); 2) *бот. див.*

wypust 1.

wypustoszenie *п. див. opustoszenie.*

wypustoszyć *див. opustoszyć.*

wypuszczać, wypuścić, -puszczę, -puścisz, -puścić випускати, випустити, -пущу, -пустиш; **~puścić** kogo na wolność випустити когo на волю; **~puścić** kogo z oczu випустити когo з очей; **~puścić** koszulę на spodnie випустити сорóчку на штáні; **~puszczać** па kogo psu випускати (нацькóвувати) собáк на кóго; **◇ перен** **~puszczać** żądło показувати кігті; **~puszczać** w dzierżawę здавáти в оренду.

wypuszczenie *п.* випуск, -ку.

wypuścić *див. wypuszczać.*

wypychać, wypchać 1) (kogo, со skąd) випихáти, випхати; (*ноштовхами — це*) виштóвхувати, -тóвхую, -тóвхуєш, виштовхати; **~pchać** kogo z rokoju випхати (виштовхати) когo з кімнáти; 2) (со czym) набивáти, набíти, -б'ю, -б'єш, напихáти, напхáти; **~pchać** siennik słotą набíти (напхáти) сінний солóмою; **◇ розм.** **~pchać** towar ze sklepu позбúтися товáру з магазíну; *жарт.* kaź się (daj się) **~pchać** йди к чóрту (до чóрта).

wypylać, wypylić, -lę, -lisz, -lił *див. odkurzać.*

wypytywać, -tuję, -tujesz, -tywał, wypytać (kogo o kogo, o co, rzadziej o kim, o czym) выпíтувати, -тую, -туєш, выпитати (когo *а.* в кóго про кóго, про що); **// ~ się 1)** (czego od kogo) *заст.* довідуватися, -дуюся, -дуєшся, довідатися (про що від кóго); 2) *див. wypytywać.*

wyrabiać, wyrobić, -bię, -biesz, -bił 1) виробляти, вироблювати, -люю, -люєш, віробити, -блю, -биш; 2) (*мішаючи, пригото́вляти*) вимішувати, -шую, -шуєш, вимісити, -мішу, -місиш; (*гли-*

ну — це) розминáти, розім'яти, -мну́, -мнєш, виминáти, вим'яти, -мну, -мнеш; **~robić** ciasto вимісити тісто; 3) (*лише недокон.*) розм. виробляти, витворяти; **◇ ~rabiać** charakter формувáти харáктер; **~robić** hart загартувáти, -тую, -туєш; **~robić** komu posadę ви́клопотати ко́му поса́ду, улаштува́ти когo на робо́ту; **~robić** komu protekcję зроби́ти протéкцію ко́му; **~robić** sobie dobrą opinię здобу́ти собі добру репутáцію; **~robić** paszport ви́клопотати (одérжати) пáспорт; **~robić** sobie siłę (przez gimnastykę) розв́инути с́илу (фізкультурою); **~robić** sobie sąd (zdanie) о kim, о czym склáсти собі дýмку про когo, про що; **// ~ się** (па kogo, па со) з чáсом ставáти (стаю́, стає́ш), з чáсом стáти (стáну, стáнеш) (ким, чим); **~robić się** па доброго прасовника з чáсом стáти добрим пра́цівником.

wyrachować *див. wyrachowywać.*

wyrachowanie *п.* 1) *перен.* корисливість, -вості; 2) *див. wyliczenie 1.*

wyrachowany корисливий.

wyrachowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wyrachować, -rachuję, -rachujesz, -rachował *див. wyliczać 1;* **// ~ się** *див. wyliczać się.*

wyradlić, -lę, -lisz, -lił *роln. przest.* віралити.

wyradzać się, wyrodzić się, -dzę, -dzisz, -dził вирóджуватися, -джуюся, -джуєшся, віродитися, -джуюся, -дишся.

wyrafinowanie *п., przen.* рафінованість, -ності.

wyrafinowany *przen.* рафінований. **wyraj, -ju, т.** вірий, -рію; ірій (*підко*).

wyrastać, wyrosnąć, -rosnę, -rośniesz, -rósł, -rośli виростáти, вірости, -сту, -стєш; (*про людей — це*) зростáти, зрості́ти.

wyraszczać, wyrościć, -roszczę, -rościsz, -rościł вирощувати, -щую, -щуешь, віростити, -рошу, -ростиш.

wyrażować, -tuje, -tujesz, -tował вірятувати, -тую, -туєш, врятувати, -тую, -тujęш.

wyraz, -zu, m. 1) слóво; 2) *мат., перен.* ви́раз, -зу; (*словесний — це*) ви́слів, -лову; *О* да́ć ~ niezaadowoleniu ви́явити незадоволення; *pad* ~ невимóвно.

wyrazek, -zka, m., gram. див. partykuła.

wyraziciel, lm. -le, m. ви́ра́зник.

wyrazicielka *ж.* ви́ра́зниця.

wyrazić див. wyrażać.

wyrazistość *ж.* 1) ви́ра́зистість, -тості, ви́ра́зність, -ності; *пор.* wyrazisty 1; 2) *див.* wyrażność 1.

wyrazisty 1) ви́ра́зистий, ви́ра́зний; 2) *див.* wyraźny 1.

wyraziście 1) ви́ра́зисто, ви́ра́зно; 2) *див.* wyraźnie 1.

wyrazowy: zasób ~ словнико́вий склад, -ду.

wyraźnie 1) ви́ра́зно; 2) я́сно, чі́тко. *Пор.* wyraźny.

wyraźność *ж.* 1) ви́ра́зність, -ності; 2) я́сність, чі́ткість, -кості. *Пор.* wyraźny.

wyraźny 1) ви́ра́зний; ~на у тóва ви́ра́зна вимóва; 2) *перен.* я́сний; (*про почерк*) чі́ткий.

wyrażać, wyrazić, -że, -zisz, -ził 1) (*словами*) ви́сло́влювати, -люю, -люєш, ви́словити, -влю, -виш; ~zić swoje zdanie о сзүм ви́словити сво́ю дүм-ку про що; ~zić życzenie ви́словити бажа́ння; 2) (*іншими засобами*) ви́ража́ти, ви́ра-зити, -ражу, -разиш; ~zać со gestami ви́ража́ти що же́стами; //~ się 1) ви́сло́влюватися, ви́словитися; 2) ви́ража́тися, ви́разитися.

wyrażenie *n.* 1) ви́слів, -лову; (*дія*) ви́словлення; 2) ви́раз,

-зу; (*дія*) ви́раження; *пор.* wyrażać; 3) *мат.* ви́раз.

wyrąb, -rębu, m. 1) ві́рубка, ви́рубування; 2) (*вирубане місце*) зруб, -бу, по́руб; *О* ~ mięsa м'я́сна́ кра́мниця (я́тка), м'я́сний ла́рьок, -рка́.

wyrąbać див. wyrąbywać.

wyrąbanie *n.* ви́рубання.

wyrąbywać, -buje, -bujesz, -bywał, wyrąbać, -bię, -biesz, -bał ви́рубувати, -бую, -буєш, ви́рубати; (*крізь що*) про́рубувати, про́рубати.

wyrecytować, -tuje, -tujesz, -tował 1) ре́цитувати, -тую, -тujęш (*до-кон.*), про́декламува́ти, -мюю, -мujęш; 2) (*перен. — всю правду в очі*) ви́читати.

wyregulować, -luje, -lujesz, -lował уре́гулюва́ти, -люю, -люєш; (*го-динник*) ви́вирити.

wyremontować, -tuje, -tujesz, -tował ві́дремонтува́ти, -тую, -тujęш.

wyreperować, -ruje, -rujesz, -rował *док. див.* naprawiać 1.

wyrestauować, -ruje, -rujesz, -rował реставрува́ти, -рюю, -рюєш (*докон.*).

wyretuszować, -szuje, -szujesz, -szwał *фот.* рету́шувати, -шую, -шujęш (*докон.*).

wyreżyserować, -ruje, -rujesz, -rował *teatr.* ві́режисерувати, -рюю, -рюєш.

wyrębla *ж.* ополóнка, полóнка.

wyręczać, wyręczyć, -czę, -czysz, -czył 1) (кого *w czym*) за́ступати, за́ступити, -плю, -пиш, за́міщати, за́містити, -міщу, -містиш (кого́ в чо́му); 2) (кого *z czego*) за́ст. ви́ручати, ви́ручити; //~ się (kim) ко́ри́стувати́ся чи́ми по́слугами, по́корі-стувати́ся чи́ми по́слугами.

wyręczenie *n.* 1) за́стү́плення, за́міщення; 2) ві́ручка. *Пор.* wyręczać.

wyręczyciel, lm. -le, m. за́стү́пник, за́місник, -ка́.

wyręczycielka *ж.* за́стү́пниця, за́місниця.

wyręczyć *див. wyręczać.*

wyręka *ж. див. wyręczenie.*

wyrobek, -bku, *м. 1) (дія) ви-*
роблення, виробка; 2) (*виробле-*
на річ) виробіток, -тку; 3) *заст.*
див. zarobek.

wyrobić *див. wyrabiać.*

wyrobienie *п. вироблення, вироб-*
ка.

wyrobница *ж. поденниця, поденщи-*
ця, поденна, -ної.

wyrobnik, *лм. -су, м. поденник,*
поденщик, поденний, -ного.

wyroczenia *ж. 1) прорікання, про-*
рочтво, віщування; 2) іст., пе-
рен. оракул; 3) перен. незапе-
речний авторитет, -та; mieć
kogo za ~nię вважати ког
незаперечним авторитетом.

wyroczy 1) пророчий, віщий;
2) *перен. вирішальний; ~ на*
chwila вирішальна хвилина;
~na walka вирішальна бійка.

wyrodek, -dka, *м. віродок, -дка,*
виродженець, -нця.

wyrodnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli *вироджуватися, -джуюся,*
-джуєшся.

wyrodny *звироднілий, вироджен-*
ський.

wyrodzić się *див. wyradzać się.*

wyroić *див. uroić.*

wyroić się, -roi, -roił 1) *с.-г.*
віроїтися; 2) (перен. — про
юрбу) висипати, -пле.

wyrok, -ku, *м. 1) юр. вірок, -ку,*
прісуд, -ду; ~ uniewin-
niający виправдувальний ві-
рок; *wydać ~* винести (ухва-
літи) вірок; *wykopanie*
~ku виконання віроку; *~ za-*
oszczy заочний вірок; *~ za-*
radę був винесений (ухва-
лений) вірок; 2) *заст. приречен-*
ня; o юр. odwołać się od
~ku подати апеляційну скаргу.

wyrokować, -kuje, -kujesz, -kował
1) *юр. виносити (ухвалювати)*
вірок (прісуд); 2) (o czym)
судити, -джу, -диш (про
що).

wyronić *див. uronić.*

wyropić się, -pi, -pił *загноїтися.*

wyrosły *вірослий; зріслий. Пор.*
wyraść.

wyrosnąć *див. wyrastać.*

wyrost: *ubranie* па ~ *костюм,*
шійти на зріст.

wyrostek I, -tka, *м. 1) бот. па-*
росток, -тка, пагін, -гона;
2) *анат. (processus) відросток,*
-тка.

wyrostek II, -tka, *лм. -tki, м. під-*
літок, -тка, відросток.

wyrostkowy 1) *паростковий, па-*
гінний; 2) відростковий. Пор.
wyrostek I.

wyrościć *див. wyraszczać.*

wyrośl *ж. 1) бот. див. wyrostek I, I;*
2) *див. narost.*

wyrozumiale *поблажливо, вибач-*
ливо.

wyrozumiałość *ж. поблажливість,*
-вості, вибачливість.

wyrozumiały *поблажливий, вибач-*
ливий.

wyrozumiewać, wyrozumieć, -miem,
-miesz, -miał, -mieli *розуміти,*
зрозуміти, урозуміти, вірозумі-
ти, збагнути.

wyrozumować, -muje, -mujesz, -mo-
wał *зробити висновок, виснува-*
ти, -ную, -нуєш.

wyrób, -robu, *м. 1) (дія) вироб-*
ка, вироблення; 2) (лише в мн.)
(вироблені продукти) вироби,
-бів; ~ ceramiczne кера-
мічні вироби; *~ drewniane*
дерев'яні вироби; *~ dziane*
трикотажні вироби; *~ fabry-*
czne фабричні вироби; *~*
żelazne залізні вироби; 3) (*в*
промисловості) продукція; *~ro-*
by *krajowe* вітчизняна про-
дукція.

wyrósć *док. див. wyrastać.*

wyrównać *див. wyrównywać.*

wyrównanie *п. вирівнювання.*

wyrównawczy *вирівняльний.*

wyrówniarka *ж., spec. стругальний*
верстат.

wyrównywać, -nuje, -nujesz, -nu-
wał, wyrównać *вирівнювати,*
-ную, -нуюєш, вирівняти; //~
się *вирівнюватися, вирівня-*
тися.

wyróżniać, wyróżnić, -nię, -nisz, -nił (кого spośród кого, od kogo, wśród kogo) вирізняти, відрізнити, виділяти, виділити (кого з-поміж кого); //~ się вирізнятися, відрізнитися, виділятися, віділитися.

wyróżnienie *n.* вирізнення, віділення.

wyróżować się, -żuję, -żujesz, -żował підрум'янитися.

wyrudzić *div.* zrudzić.

wyrugować *div.* wyrugowywać.

wyrugowanie *n., pot.* виселення; звільнення. *Пор.* wyrugowywać.

wyrugowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wyrugować, -guję, -gujesz, -gował *pot.* усувати, усунути (кого, що); (з посади — *ще*) звільнювати, -нюю, -нюєш, звільнити, -нію, -ниш; виживати, вижити, -живу, -живєш (*розм.*); (з місця проживання) виганяти, вигнати (вижену, виженєш); (в адміністративному порядку) виселяти, виселити; (з обігу) вилучати, вилучити (що).

wyruszać, wyruszyć, -szę, -szysz, -szył рушати, рүшити, вирушати, вирушити.

wyruszenie *n.* вірушення.

wyruszyć *div.* wyruszać.

wyrwa *ż.* яма, вибоїна; (від вибуху снаряда тощо) воронка, вірва.

wyrwać *div.* wyrwać.

wyrwanie *n.* 1) *докон.* виривання; 2) визволення. *Пор.* wyrwać 1, 2.

wyrwisko *n.* *div.* wyrwa.

wyrychtować, -tuję, -tujesz, -tował (кого) *pot.* підвести, -ведү, -ведєш (кого).

wyryć, -ryję, -ryjesz, -rył 1) вірити; 2) *мист.* вирізьбити, -блю, -биш; (на твердому матеріалі) вігравірувати, -рую, -руєш; //~ się (w czym) врізатися (вріжуся; вріжєся) (в що); ~ w pamięci врізатися в пам'ять.

wyrysować, -suje, -sujesz, -sował вірисувати, -сую, -суєш.

wyrytować, -tuję, -tujesz, -tował *szł. div.* wyrzeć 2.

wyrywacz, *lm.* -cze, *m.*, *roln.* копач, -чя; ~ buraków бурякокопач; ◇ ~ chwastów екстирпатор, -ра.

wyrwać, wyrwać, -wę, -wiesz, -wał 1) виривати, вірвати, -рву, -рвєш; (*сторінку з книжки то-що, силою брати у кого — ще*) видирати, відерти, відрати, -деру, -дерєш; *перен.* skądżeś to ~wał звідкіля це ти відер (віхопів, вірвав); 2) (кого з чого) *перен.* визволяти, визволити (кого з чого); 3) *розм. жарт.* тікати, утікати, утекти, -течү, -течєш; ~rywaj się звідкіля звідси; ◇ ~rwać kogo od śmierci врятувати кого від смерті; ~rwać ucznia спитати учня на уроці; //~ się 1) вириватися, вірватися; видиратися, відертися, відратися; *перен.* ~rwał się jak Filip z kopory вірвався (віскочив), як Пилип з конопель; 2) *перен.* вихоплюватися, -лююся, -люєшся, вихопитися, -плюся, -пишся; віскочити (*лише докон.*); *розм.* ~rwać się z czym вихопитися (віскочити) (з чим); 3) (*лише недокон.*) *шкіл.* напрошуватися до відповіді.

wyrywczu спорадичний.

wyrządzać, wyrządzić, -dzę, -dzisz, -dził (кому со) заподіювати, -діую, -діюєш, заподіяти (кому що); ~dzić krzywdę кому заподіяти кривду кому.

wyrzec *div.* wyrzekać.

wyrzeczenie się *n.* (czego) зречення (чого), відречення (від чого).

wyrzedzić, -dzę, -dzisz, -dził прорідіти, -джү, -диш.

wyrzednieć, -nieje, -niał розрідитися, -дїться.

wyrzekać, wyrzec, -rzeknę, -rzekniesz, -rzekł, -rzekli 1) (со) *книж.* висловлювати, -люю, -люєш, висловити, -влю, -виш; висказувати, -зую, -зуюєш, виска-

зати, -кажу, -кажеш (що) (*рідше*); 2) (о czym) *книж.* вирішувати, -шую, -шуеш, вирішити (що); *czasami jedn. chwila ~rzeka o losach ludzi* часом одна хвилинка вирішує долю людей; 3) (na kogo, na co) (*лише недокон.*) рѣмствувати, -вую, -вуеш, нарікати, скаржитися, жалітися (на ко́го, на що); //~ się зріка́тися, зректі́ся, -речу́ся, -речѣ́ся (ко́го, чо́го), відріка́тися, відректі́ся (від ко́го, від чо́го).

wyrzeźbiać, wyrzeźbić, -bię, -bisz, -bił вирізьблювати, -люю, -люєш, віризьбити, -блю, -биш.

wyrznać *див.* wyrzynać.

wyrznięcie *n.* віризка.

wyrzucać, wyrzucić, -ce, -cisz, -cił 1) (кого, со з czego) викида́ти, викинути (ко́го, що з чо́го); 2) (кому со) докоря́ти, докорі́ти, доріка́ти, доректі́, -речу́, -речѣ́ш (ко́му за що), закида́ти, закину́ти (ко́му що); 3) *мед.* висипа́ти, висипа́ти, -пле.

wyrzut, -tu, (częściej w lm.) -ty, -tów, m. 1) докі́р, -ко́ру, за́кид, -ду; *robić ~ty* робі́ти доко́ри (за́киди), докоря́ти, доріка́ти (ко́му за що), закида́ти (ко́му що); *~ty sumienia* доко́ри со́вісті (сумлі́ння); 2) *мед. див.* wysypka.

wyrzutek, -tka, lm. -tki, m. 1) по́кидь, -ді, по́толоч, -чі; *~ społeczeństwa* по́кидь (по́толоч) суспі́льства; 2) (*недоношений плід*) ви́кидень, -дня.

wyrzutnia *ж. 1)* *грам.* елі́пс, елі́псис; 2) *військ.* викида́ч, -ча́.

wyrzutnik *m., wojs.* викида́ч, -ча́.

wyrzutniowy: z d a n i a ~we gram. неповні́ рѣчення, -чень.

wyrzygać *wulg. див.* wywomitować.

wyrzygnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *док. vulg. див.* wywomitować.

wyrzynać, wyrznąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) вирізувати, -зую, -зуєш, вірізати, -ріжу, -ріжеш;

(*статую тощо — звичайно*) вирізьблювати, -люю, -люєш, віризьбити, -блю, -биш; 2) (*лише докон.*) (*убити*) перерізати, -ріжу, -ріжеш, вірізати; 3) (*лише докон.*) (*розм. — вдарити*) мо́ло́снути, двигну́ти; *♦ ~rznać pięścią w stół* гріюкнути кулако́м у сті́л; //~ się (*про зуби*) прорізуватися, прорізати́ся.

wyrzynek, -nka, m. вірі́з, -зу.

wyrznać *док. див.* wyrzynać.

wysadka *ж., roln.* ви́садок, -дка.

wysadzać, wysadzić, -dże, -dzisz, -dził 1) виса́джувати, -джую, -джуєш, ви́садити, -джу, -диш; (*силою двері тощо — ще*) ви́ламувати, -мую, -муєш, ви́ламати; *~dzić rośliny* ви́садити росли́ни; *~dzić w powietrze* ви́садити в пові́тря; *~dzić z wagonu* ви́садити з ваго́на; 2) (со czym) уса́джувати, уса́дити, -джу́, -диш, усьпа́ти, усьпати, -плю, -плеш; *~dzać drogami kamieniami* уса́джувати (успа́ти) доро́гими ка́менями; (*слововою кістю тощо*) інкрустува́ти, -ту́ю, -ту́єш (*недокон. і докон.*); (*деревами, рослинами*) обса́джувати, обса́дити; *~dzić aleje drzewami* обса́дити але́ю дере́вами; *♦ ~dzić chleb z pieca* ви́йняти хлі́б з пе́чі; *розм.* *~dzić kogo* на ду́дка поші́ти ко́го в ду́рні; *прям., перен.* *~dzić z siódła* ви́бити з сі́дла; //~ się виса́джувати́ся, ви́садити́ся; *розм.* *~dzić się* на прз́у́ję́cie (gości) влаштува́ти пи́шний прийо́м госте́й.

wysadzenie *n.* 1) ви́садження; ви́ламання; 2) уса́дження, усьпа́ння; інкруста́ція; обса́дження. *Пор. wysadzać.*

wysadzić *див.* wysadzać.

wysalać, wysolić, -lę, -lisz, -lił висо́лювати, -люю, -люєш, ви́солити.

wysapać się, -pię, -piesz, -pał 1) ви́сапатися, ви́диха́тися

(-діхаюся, -діхаєшся і -дішуся, -дишешся); 2) *перен.* охолоннути з гніву.

wysarkać (кого, со) віляти (на всі заставки) (кого, що).

wysączać, wysączyć, -czę, -czysz, -czył 1) видавлювати, -люю, -люєш, видавити, -влю, -виш, видавлювати, -вчавити, -видушувати, -шую, -шуєш, видушити; ~**czyć** сугупę видавити (вчавити, видушити) лимон (цитрину); 2) (лише докон.) *перен.* випити до дна; ~**czyć kielich** випити до дна бокал; //~ **się** витікати каплями, витікати каплями.

wyschły 1) який (що) вівсох, вівсохлий; 2) схудлий. *Пор. wysychać.*

wyschnąć *див. wysychać.*

wyschnięty *див. wyschły.*

wysegregować, -guję, -gujesz, -gował (укладаючи в певному порядку) вилучити.

wysegregowanie *n.* вилучення. *Пор. wysegregować.*

wyseparować, -ruję, -rujesz, -rował виділити.

wyseparowanie *n.* виділення.

wyseпка *ж., zdr.* острівець, -вця, островок, -річка.

wysforować *myśl. див. wysworoować.*

wysiać *див. wysiewać.*

wysiadać, wysiaść, -siadę, -siadziesz, -siadł, -siedli висідати, висісти, -сяду, -сядеш, сходити, -джу, -диш, зійти, -йді, -йдеши; ~**siadać z tramwaju** висідати (сходити) з трамваю.

wysiadanie *n.* висідання.

wysiadka *ж. див. przyzba.*

wysiadywać, -duję, -dujesz, -dywał, wysiedzieć, -dżę, -dzisz, -dział висиджувати, -джую, -джуєш, висидіти, -джу, -диш; (певний час — ще) просиджувати, просидіти; (пташенят — ще) вилуплювати, -лює, вилупити, -пить.

wysianie *n.* 1) висів, -ву; 2) просяння. *Пор. wysiewać.*

wysiarkować, -kuje, -kujesz, -kował обкурити сіркою.

wysiarkowanie *n.* обкурення сіркою.

wysiać, wysiać, -kne, -kniesz, -knał, -knęli *a. -kl, -kli* 1) сяти, висяти; 2) (крізь що) просочуватися, -чується, просочитися; 3) *перен.* висихати, вивиснути; зсякати, зсякнути (рідко).

wysiaść *див. wysiać.*

wysiec *див. wysiekać.*

wysieczenie *n.* 1) прорубка; 2) висічення; 3) висічення, відшмагання. *Пор. wysiekać.*

wysiedlać, wysiedlić, -le, -lisz, -lił виселяти, виселити; //~ **się** виселятися, виселитися.

wysiedlenie (**się**) *n.* виселення.

wysiedlenieć, -ńca, Im. -ńcy, m. виселенець, -нця.

wysiedlić *див. wysiedlać.*

wysiedzieć *див. wysiadywać.*

wysiekać, wysiec, -siekę, -sieczesz, -siekł 1) прорубувати, -бую, -буєш, прорубати; ~**siec otwór** прорубати отвір; 2) (лише докон.) (убити всіх) висікти до ног; 3) (лише докон.) (*перен. розм. — вибити*) висікти, -січу, -січеш, відшмагати, ви(ш)-парити.

wysiew, -wu, m., roln. висів, -ву.

wysiewać, wysiać, -sieję, -siejesz, -siał, -siali *a. -sieli* 1) *c.-z.* висівати, висіювати, -сіюю, -сіюєш, висіяти, -сію, -сієш; 2) (*пропускати крізь сито*) просівати, просіювати, просіяти.

wysiewek, -wku, m., roln. 1) (лише в мн.) висівки, -вок; 2) *див. wysiew.*

wysiew.

wysiewiny, -win, blp. roln. див. wysiewek 1.

wysięg, -ku, m., med. (exsudatum) ексудат, -ту, випіт, -поту.

wysięganie *n., med. (exsudatio)* ексудация, випотівання.

wysiękowy *med. (exsudativus)* ексудативний, випітний; *s k a z a ~wa* ексудативний діатез, -зу.

wysilać, wysilić, -le, -lisz, -lił 1) (со) напружувати, -жую,

-жуеш, напружити (що); ~lić u m y ś l напружити ум; 2) (ko-go) (доводити до крайньої вто-ми) виснажувати, -жую, -жу-еш, виснажити, знесилювати, -люю, -люєш, знесиляти (кого, що); ch o g o b a ~l i l a g o хвороба виснажила (знесиляла) його; // ~ się 1) напружуватися, напружитися; p a d m i e g n i e ~l a ć się надмірно напружуватися; 2) (лише недокон.) (намагатися) силкуватися, -куюся, -куюешся; ~l a ć się p a g r z e s z p o ś силкуватися бути чьмним (на чьмність); 3) виснажуватися, виснажитися, знесилюватися, знесилятися.

wysilenie n. 1) напруження; 2) виснаження, знесилення; // ~ się 1) напруження; 2) зусилля; 3) виснаження, знесилення.

Пор. wysilać.

wysilić *див. wysilać.*

wysilek, -lku, *m.* зусилля.

wysinić, -nię, -nisz, -nił висинити, посиніти, -ню, -ниш.

wysinieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nie-лі зовсім посиніти.

wysiwić, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wieli зовсім посивіти.

wyskakać, -skacze, -skaczesz, -skakał (co) виплигати, вістрибати (що).

wyskakać się, -skacze, -skaczesz, -skakał наплигатися, настрибати-ся.

wyskakiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, **wyskoczyć**, -cze, -czysz, -czył 1) вискакувати, -кую, -куюеш, вискочити; вискокнути (*рідко*), виплигувати, -гую, -гуєш, виплигнути, вістрибувати, -бую, -буєш, вістрибнути; 2) (скоро вставати) скочити (*лише докон.*), схоплюватися, -лююся, -люєшся, схопітися, -плюся, -пишся; ~koczyć z łóżka скочити (схопітися) з ліжка; 3) (*лише докон.*) (появитися на поверхні) вискочити, набігти, -біжить; p r u s z c z y k ~koczył прищик вискочив (набіг); 4) (з *рейок*

тощо) з(i)скакувати, з(i)скочити, сходити, -дять, зійти, -йде; o ~kiwać z e s k ó g y із шкури лізти (вилізати, рватися, пнүтися); p e d z i ć s o k o ń ~koczy gnać шодуху (чимдуж, з усієї сили, навзаводи).

wyskarżać się, **wyskarżyć się**, -że, -żysz, -żył 1) скаржитися, поскаржитися, жалітися, пожалітися, жалуватися, -лююся, -люєшся, пожалуватися; 2) (*лише докон.*) (*доволі*) наскаржитися, нажалітися, нажалуватися.

wysklepiać, **wysklepić**, -pię, -pisz, -pił зводити склепіння, звести склепіння.

wyskoczek, -czka, *lm.* -czki, *m.* вискочка, вискочень, -чня.

wyskoczyć *див. wyskakiwać.*

wyskok, -ku, *m.* 1) *архит.* виступ, -пу; 2) *спорт.* випад, -ду; 3) *заст.* спирт, -ту; 4) *див. wybryk.*

wyskokowy спіртний; парoje ~we спіртні напої (напитки).

wyskrobać *див. wyskrobywać.*

wyskrobek, -bka, *m.* вискребок, -бка; (*звичайно в мн.*) вишкребки, -ків, вискрібки; (*фам.* — остання дитина в батьків) вишкребок.

wyskrobywać, -buje, -bujesz, -bywał, **wyskrobać**, -bię, -biesz, -bał вискрібати, вискребти, вишкрябувати, -бую, -буєш, вишкрябати.

wyskrzydlić się, -lę, -lisz, -lił *przen. poet.* окрилитися.

wyskubać *див. wyskubywać.*

wyskubnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див. wyskubywać.*

wyskubywać, -buje, -bujesz, -bywał, **wyskubać**, -bię, -biesz, -bał вискубувати, -бую, -буєш, вискубати, вискубти.

wyskwarzać, **wyskwarzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył вишкварювати, -рюю, -рюєш, вишкварити, витоплювати, -люю, -люєш, вітопити, -плю, -пиш.

wysłać I *див. wysyłać.*

wysłać II *див. wyścielać.*

wysładzać, wysłodzić, -dże, -dzisz, -dził (дóбре) підсолóджувати, -джую, -джуєш, (дóбре) підсолóдити, -джý, -диш; // (*лише докон.*) ~ się посолóдшати.

wysłanie I *n.* вйсилка; відправлення; заслання; вйселення. *Пор. wysyłać.*

wysłanie II *n.* вйстелення.

wysłaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* посланець, -нця; вйсланець, -нця (рідко); політ., *дупл.* емісар, -ра.

wysłannik, *lm.* -cy, *m.* *див.* wysłaniec.

wysławiać I, wysławić, -wie, -wisz, -wił прославляти, прослávити, -влю, -виш, звелічувати, -чую, -чуєш, звелічити, звелічати; виславляти (*лише недокон.*).

wysławiać II, wysławić, -wie, -wisz, -wił вислóвлювати, -люю, -люєш, вйсловити, -влю, -виш; вискázувати, -зую, -зуєш, вйсказати, -кажу, -кажеш (*рідше*); // ~ się вислóвлюватися, вйсловитися.

wysłodki, -ków, *бпр.* (з ягід) вйчавки, -ків.

wysłodzić *див.* wysładzać.

wysłonecznić, -nię, -nisz, -nił *poet.* осяяти сóнцем.

wysłoneczniony *poet.* осяяний сóнцем; (*перен.* — про обличчя) сяючий.

wysłować *див.* wysławiać II.

wysłowienie *n.* вйсловлення.

wysłowny *див.* wymowny I.

wysłuchać *див.* wysłuchiwać.

wysłuchanie *n.* 1) вйслухання; 2) дóпит, -ту. *Пор. wysłuchiwać I, 2.*

wysłuchiwać, -słuchuję, -słuchujesz, -słuchiwał, wysłuchać 1) вислýхувати, -слýхую, -слýхуєш, вислóхóвувати, -вую, -вуєш, вислухати (*рідко*), вислухати; *мед.* ~ *chac* *ch* o g o g o вйслухати хвóрого; 2) (*свідків*) допитувати, -тую, -туєш, допитати; 3) (*лише докон.*) (*благання то-що*) зглýнутися (на що).

wysługa *ж.* 1) вйслуга; 2) *див.* usługa.

wysługiwać, -guję, -gujesz, -giwał, wysłużyć, -żę, -żysz, -żył 1) (*co*) вислýжувати, -жую, -жуєш, вйслужити, відслýжувати, відслужити, -жý, -жиш; ~ *służyć* *em* *eg* *yturę* вйслужити пєнсію; ~ *służyć* *la* *ta* вйслужити (відслужити) літá; 2) (*komu*) (*лише докон.*) *див.* usługiwać 2; // ~ *się* 1) (*komu*) (*лише недокон.*) вислýжуватися (*комý* *i* пєред *ким*), робіти послýги (*комý*); *перен.* догоджати (*комý*); 2) (*kim, czym*) корістувáтися чийми послýгами, покорістувáтися чийми послýгами.

wysłupiać, wysłupić, -pię, -pisz, -pił *przest.* (oci) витрішáти, вйтришити, вйрýчувати, -чую, -чуєш, вйрýчити; // (*лише докон.*) ~ *się* стовбйчити.

wysłużony відставний; *◇* ~ *urzędnik* пєнсіонєр, -ра; ~ *żołnierz* ветерán.

wysłużyć *див.* wysługiwać.

wysmagać відшмагáти, вйсікти, -січу, -січєш.

wysmalać I, wysmalić, -lę, -lisz, -lił 1) висмáлювати, -люю, -люєш, вйсмалити; (*поверхню чо-го*) обсмáлювати, обсмáлити, -лю, -лиш; 2) (*лише докон.*) *перен.* жарт. утýти, -тнý, -тнєш; ~ *list* утýти листá.

wysmalać II, wysmolić, -lę, -lisz, -lił 1) висмóлювати, -люю, -люєш, вйсмолити; 2) (*лише докон.*) (*перен. фам.* — *випити*) вйдудлити; ~ *lić* *butelkę* вйдудлити пляшкú.

wysmalcować *див.* wyszmalcować.

wysmalić *див.* wysmalać I.

wysmarkać вйсякати; // ~ *się* вйсякатися.

wysmarknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див.* wysmarkać.

wysmarować *див.* wysmarowywać. wysmarowanie (się) *n.* вймазання, вймащення.

wysmarowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wysmarować, -ruję, -rujesz, -rował вймáзувати, -зую, -зуєш, вймáзати, -мажу, -мажєш,

вимáщувати, -щую, -щуєш, вй-мастити, -машу, -мастиш; //~ się вимáзуватися, вймазатися, вимáщуватися, вймаститися.

wysmażać, wysmażyć, -że, -żysz, -żył вйжáрювати, -рюю, -рюєш, вйжарити, вйсмáжувати, -жую, -жуєш, вйсмажити; //~ się вйжáрюватися, вйжаритися, вйсмáжуватися, вйсмажитися.

wysmoktywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wysmoktać, -ktam, -ktasz (а. -kczę, -kczesz), -ktał вйсмóктувати, -тую, -туєш, вйсмóктати, -кчу, -кчеш, вйсисáти, вйссати, -ссу, -ссеш.

wysmolić див. **wysmalać II**.

wysmukle див. **wysmukło**.

wysmukleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli стáти стрункім.

wysmukło стру́нко.

wysmukłość ж. стру́нкість, -кості.

wysmukły стрункий.

wysnuwać, wysnuć, -nuje, -nujesz, -nuł випрядáти, випрясти, -пряду, -прядеш; витягáти нйтку з оснóви, вйтягти (вйтягнути) нйтку з оснóви; / перен. ~nuć w piosek зробйти вйснóвок, вйснóвати, -ную, -нуєш.

wysnycerować, -ruje, -rujesz, -rował spec. вйрйзбйти, -блю, -бйш.

wysnycerowanie п., spec. вйрйзблення.

wysobaczyć, -czę, -czysz, -czył вйлáяти.

wysoce див. **wysoko**.

wysoki вйсóкий.

wysoko вйсоко; вйсо́ко (деколи поєз.); ~ сєніє вйсоко цінйти; (часто з прикметником) ~ postawiony вйсокопóстáвлений; ~ produkcyjny вйсокопродуктйвний; ~ wyksztalcony вйсокоосвйчений; ~ zmechanizowany вйсокомеханйзóваний.

wysokogatunkowy вйсокосóртний, вйсокоякісний.

wysokomiąg, -gu, m. див. **wysokomierz**.

wysokomierz, lm. -rze, m. вймйр-ник вйсотй; геод. вйсотомйр, -ра.

wysokopienny bot. вйсокоствóбурний.

wysokościomierz m. див. **wysokomierz**.

wysokościowiec, -wca, lm. -wce, m.

1) вйсóтний будйнок, -нку; 2) ав. вйсóтник.

wysokościowy вйсóтний.

wysokość ж. вйсочинá, вйсотá; (перен. — це) вйсóкість, -сóкóсті; ~ budynku вйсочинá (вйсотá) будйвлй; 2) (вйсоке мйсце) вйсотá, вйсóкість; з ~ci з вйсотй (з вйсóкóсті); 3) мат., астр., фйз. вйсотá; 4) (титул) вйсóкість.

wysokowartościowy вйсокоякісний.

wysokowoltowy el. вйсоковóльтний.

wysolić див. **wysalać**.

wysondować, -duje, -dujesz, -dował зондувáти, -дую, -дуюєш (докон.); (перен. — звичайно) вйвйдати, розвйдати.

wysortować, -tuje, -tujesz, -tował spec. вйбракóвати, -кую, -куєш, вйдбракóвати.

wysortowanie п. вйбракóвка, вйдбракóвка.

wysortowany вйбракóваний, вйдбракóваний.

wyspa ж. óстрів, -рова.

wyspacerować się, -ruje, -rujesz, -rował нагулáтися.

wyspać się див. **wysypiać się**.

wyspany якйй (щó) вйспався.

wyspecjalizować, -zuje, -zujesz, -zował спецйáлізувáти, -зую, -зуюєш (докон.); //~ się спецйáлізувáтися, набути спецйáльностй.

wyspekulować, -luje, -lujesz, -lował (co) posp. придумáти, скóмбйнувáти, -ну́ю, -ну́єш (щó).

wyspiarka ж. óстрóв'янка.

wyspiarski óстрйвний.

wyspiarz, lm. -rze, m. óстрóв'янин.

wyspiasty багáтий на óстрóвй.

wypoczywać się dok. див. **odpoczywać**.

wyspowaty подібний до острова.
wyspowiadać *kośc., przen., żart.*
 вісповідати; // ~ **się** вісповіда-
 тися.

wyspozbiór, -bioru, *m., przest. див.*
archipelag.

wysprycować, -cuję, -cujesz, -cował
pot. проміти спринцівкою.

wysprzeczać się насперечатися, на-
 споритися.

wysrebrnieć, -nieje, -niał *стати*
сріблїстим (сріблястим).

wysrebrzać, **wysrebrzyć**, -rzę,
 -rzysz, -rzył *сріблити, вісрібли-*
ти, посріблити; // ~ się сріб-
літисся, срібліти, стати сріблі-
стим (сріблястим).

wysrebrzenie *n.* посріблення.

wysrebrzyć *див. wysrebrzać.*

wysrożyć się, -ży, -żył *przest.* пе-
 ребушувати, -шўє, відбушувати;
burza ~żyła się бўра перебу-
 шувала (відбушувала).

wysssać *див. wysysać.*

wystać *див. wystawać* I, II.

wystały 1) (*про рїдину*) устояний,
 відстояний; 2) (*про фрукти*) спі-
 лий, достіглий, стіглий;
 3) (*про людей*) статечний, по-
 важний.

wystarać się (о со) постаратися,
 подбати (про що).

wystarczać, **wystarczyć**, -czę,
 -czysz, -czył *вистачати, виста-*
чити.

wystarczająco достатньо.

wystarczająco достатній.

wystarczalność *ж.* достатність, -но-
 сти.

wystarczalny *див. wystarczający.*

wystarczyć *див. wystarczać.*

wystawa *ж.* 1) виставка; ~ *obraz-
 ów* виставка картин; ~ *rol-
 picza* сільськогосподарська
 виставка; 2) *torę.* вітрїна;
 ~ *sklepowa* вітрїна магазї-
 на; 3) *teatr.* постановка; 4) *pe-
 ren.* *див. wystawność.*

wystawać I, -staje, -stawał, **wystać**,
 -tanie, -tał *виступати, виступити,*
-пить; skala ~taje z wody
скєля виступає з води; (різко
висуватися назовні) вистромля-

тися, вістромитися, -миться, ви-
тикатися, виткнутися.

wystawać II, -taje, -tajesz, -ta-
 wał, **wystać**, -toje, -toisz, -tał
 1) вистоювати, -тоюю, -тою-
 еш, вїстояти, -тою, -тоїш
 ~ *stać* *dwie godziny* вїсто-
 яти двї годїни; 2) (со) (*лише*
докон. (осягти вистоюванням))
 вїстояти; *nie pisze ~toisz* ні-
 чого не вїстоїш; // (*лише до-*
кон. (осягти вистоюванням)) ~ **się** 1) на-
 стоятисся; ~ *na grozie* на-
 стоятисся на морозї; 2) (*відпочити — про*
тварин) вїстоятисся; 3) (*про*
рослини) дозріти, доспіти.

wystawca, -су, *lm.* -су, *m.* 1) спец.
 експонент; 2) (*фин. — векселя*)
 акцептанти.

wystawczyні *ж.* (*про жінку*) 1) ек-
 понент; 2) акцептанти. *Пор. wy-*
stawca.

wystawiać, **wystawić**, -wię, -wisz,
 -wił 1) виставляти, вїставити,
 -влю, -виш; (*на виставці — ще*)
 експонувати, -нїю, -нїєш (*не-*
докон. і докон. (осягти виставленням)); ~ **wić** *obraz*
 вїставити (експонувати) картин-
 ну; ~ **wić** *sztukę teatral-*
ną ставити (виставляти) пєсу;
 ~ **wić** *towar* вїставити (експо-
 нувати) товїр; 2) (*дїм, пам'ят-*
ник тощо) вїбудовувати, -вую,
 -вуєш, вїбудувати, -дую, -дуєш,
 збудувати, -дїю, -дїєш; стави-
 ти, поставити (*розм. (до-*
кументи)) видавати, -даю, -да-
 єш, вїдати, -дам, -даси, вистав-
 ляти, вїставити; ~ **wić** *weksel*
 вїдати (вїставити) вєксєль;
 4) (*армїю тощо*) організувати,
 зїю, -зїєш, зорганїзувати; *~
 ~wiać życie* *na szwank* вїж-
 ити (рискувати) життїм;
 ~ **wiać** *kogo* *na pośmiecho-*
wisko брїати когo на смїх (*на*
глум); ~ **wiać** *na niebezpie-*
czeństwo наражати на не-
 безпєку.

wystawiciel, *lm.* -le, *m.* *див. wy-*
stawca.

wystawicielka *ж.* *див. wystawczyні.*
wystawić *див. wystawiać.*

wystawienie *n.* 1) виставлення; експонування; 2) збудування; 3) відача, виставлення; 4) організування. *Пор. wystawiać.*

wystawka *ż.*, *zdr.* невеличка виставка.

wystawnie пишно; розкішно. *Пор. wystawny.*

wystawność *ż.* пишнота, пишність, -ності; розкішність. *Пор. wystawny.*

wystawny пишний; (*багатий*) розкішний; ~ *obiad* розкішний обід, -ду.

wystawowy виставочний.

wystąpić *див. występować.*

wystąpienie *n.* 1) виступ, -пу; 2) поява, з'явлення, появлення. *Пор. występować.*

wystębnować *див. występnować.*

wystemplować, -luje, -lujesz, -lował *kanc.* штампувати, -п'ю, -п'єш (*докон.*), накласти штамп.

wystenografować, -fuje, -fujesz, -fował *steno*графувати, -ф'ю, -ф'уєш (*докон.*).

wysterczać, **wysterknać**, -nie, -nął виступати, виступити; стирчати, -чить (*лише недокон.*).

wysterka *ż.* виступ, -пу.

wysterknać *див. wysterzczać.*

wysterylizować, -zuje, -zujesz, -zował стерилізувати, -з'ю, -з'уєш (*докон.*).

wystębnować, -nuje, -nujesz, -nował вистьобати.

wystękiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, **wystękać** стогнати, -гн'у, -гнеш, простогнати; // (*лише докон.*) ~ *się* постогнати.

występ, -pu, *m.* виступ, -пу; *o* *teatr. gościnnie* ~ *pu* гастролі, -лей.

występek, -pku, *m.* провина, проступок, -пку; (*більший*) злочин, -ну.

występnie злочинно.

występność *ż.* злочинність, -ності.

występny злочинний.

występować, -puje, -pujesz, -pował, **wystąpić**, -pię, -pisz, -pił 1) виступати, виступити, -плю, -пиш;

~**tąpić** до walki виступити на бій; *pot* ~**tąpił** *na twarz* піт виступив на обличчі; ~**tąpić** *na scenie* виступити на сцені; ~**tąpić** *przeciw komu* виступити проти ко́го; *woda* ~**tąpiła** *z brzegów* вода виступила з берегів; ~**tąpić** *z koncertem* виступити з концертом, да́ти концерт; ~**tępować** *z wnioskiem* виступати з пропозицією; ~**tąpić** *z towarzystwa* виступити (вибути) з товариства; 2) (*перен.* — *ставати помітним*) з'явля́тися, з'яви́тися, -влю́ся, -виш-ся, появля́тися, появи́тися, показува́тися, -зую́ся, -зує́шся; ~**tąpiły** *oznaki* *zatrucia* з'явилися (появились, показались) озна́ки (симпто́ми) отруєння; *o* ~**tąpić** *do kogo* *w jakiejś sprawie* зверну́тися до ко́го в які́йсь спра́ві; ~**tąpić** *przeciw prawu* пору́шити зако́н; ~**tąpić** *sądowe* (*przeciw komu*) пода́ти в суд (на ко́го).

wystornować, -nuje, -nujesz, -nował *buch.* сторнува́ти, -ну́ю, -ну́єш (*докон.*).

wystosować *див. wystosowywać.*

wystosowanie *n.* (czego *do kogo*) зве́рнення (з чим *do kogo*).

wystosowywać, -wuje, -wujesz, -wował, **wystosować**, -suje, -sujesz, -sował (*co do kogo*) зве́ртатися, зве́рну́тися, -ну́ся, -нешся (з чим *do kogo*).

wystrajać, **wystroić**, -roje, -roisz, -roił (*gárno*, *pişno*) вби́рати, (*gárno*, *pişno*) вбра́ти, -беру́, -бере́ш, наряджа́ти, наряди́ти, -ряджу́, -ряди́ш; // ~ *się* (*gárno*, *pişno*) вби́ратися, (*gárno*, *pişno*) вбра́тися, наряджува́тися, наряди́тися.

wystraszać, **wystraszyć**, -szę, -szysz, -szył 1) поло́хати, спо́лохати, полоши́ти, -шу́, -шиш, спо́лошити; 2) (*лише докон.*)

розм. перелякати; // (лише до-
кон.) ~ się перелякати.

wystrofować, -fuje, -fujesz, -fował
скартати.

wystroić *див.* wystrajać.

wystrugać *див.* wystrugiwać.

wystruganie *п.* вистругання.

wystrugiwać, -guje, -gujesz, -giwał,
wystrugać вистругувати, -гую,
-гуєш, вистругати (-стружу,
-стружеш і -стругаю, -струга-
єш); / перен. розм. ~gana
głowa капустана голова.

wystrychiwać, -rychuje, -rychu-
jesz, -rychiwał, wystrychnąć,
-nę, -niesz, -nął, -nęli *пот.* 1) при-
чепурювати, -рюю, -рюєш, при-
чепурити; 2) *перен.* підводити,
-джу, -диш, підвести, -веду, -ве-
деш; влаштовувати, -вую, -вуєш,
влаштувати, -тую, -туєш (*ірон.*);
to ci ~nęli naś отó підвели
(влаштували) наś 3) (кого
z czego) виживати, вижити,
-живу, -живеш (кого z чого);
~nać z rośady вижити з по-
сади; ◇ ~nać na dudka по-
шити в дурні; // ~ się причепу-
рюватися, причепуритися.

wystrzał, -łu, *т.* постріл, -лу; ві-
стріл (*рідко*).

wystrzałowy який (що) стосується
пострілу; (*у контексті*) по-
стрілу тощо; echo ~we відго-
мін пострілу.

wystrzegać się, wystrzec się, -rze-
gę, -rzeżesz, -rzegł остерігати-
ся, остерегтися, -режусь, -ре-
жешся, берегтися, оберегти-
ся.

wystrzelać I, wystrzelić, -lę, -lisz,
-lił 1) стріляти, вистрілювати,
-люю, -люєш, вистрілити; ви-
стрелювати, вистрелити (*рідко*);
2) (*перен.* — *взору*) піднімати-
ся, підійматися, піднятися, -ні-
меться, зніматися, знятися; wie-
żuse ~liły w górę вежі під-
нялися (знялися) вгору; (*про*
рослини) буяти, вибуяти.

wystrzelać II *док. див.* wystrzeli-
wać.

wystrzelenie *п. див.* wystrzał.

wystrzeliwać, -wuje, -wujesz, -wał,
wystrzelać вистрілювати, -люю,
-люєш, вистріляти, повистрі-
лювати; ~łać w s z y s t k i c h
ucіx вистріляти (повистрілю-
вати); ~łać w s z y s t k i e p a-
b o j e вистріляти всі патрони
(набої).

wystrzępiać, wystrzępić, -pię, -pisz,
-pił (*тканину*) вистріпувати,
-пую, -пуєш, вистріпати; (*одяг*
довгим вживанням — *ще*) об-
тріпувати, обтріпати, обшарпу-
вати, обшарпати; // ~ się ви-
стріпуватися, вистріпатися; об-
тріпуватися, обтріпатися, обшар-
пуватися, обшарпатися.

wystrzygać, wystrzyc, -rzygę,
-rzyżesz, -rzygł вистригати, ві-
стригти, -рижу, -рижеш.

wystrzygiwać, -guje, -gujesz, -gi-
wał *wielokr. див.* wystrzygać.

wystrzykiwać, -kuje, -kujesz, -ki-
wał, wystrzykać виприскувати
спринцівкою, виприскати сприн-
цівкою.

wystrzyknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
jednokr. виприснути спринців-
кою.

wystudiować, -diuje, -diujesz, -dio-
wał вистудіювати, -діюю, -дію-
єш, простудіювати, -діюю, -дію-
єш.

wystudiowanie *п.* простудіювання.

wystudzać, wystudzić, -dzą, -dzisz,
-dził вистуджувати, -джую,
-джуєш, вистудити, -джу, -диш,
вихолоджувати, вихолодити.

wystukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał,
wystukać вистукувати, -кую, -ку-
єш, вистукати; ~kać m e l o d i e
вистукати мелодію.

wystygąć, wystygnać, -gnę, -gniesz,
-gł (*rzadziej* -gnał), -gli 1) ви-
стигати, вистигнути, вистигти,
-гну, -гнеш, остигати, остигнути,
холонуть, охолонуть, простига-
ти, простигнути, прохолонуть;
2) *перен.* холонуть, охолонуть,
прохолонуть, захолювати, ости-
гати, остигнути (*рідше*); serce
~gło серце охолóло (прохолó-
ло, захололо, остигло).

wystygły 1) який (що) вістиг, вістиглий, який (що) остіг, остіглий, який (що) охолонув, охолонлий, який (що) простиг, простиглий, який (що) прохолів, прохолоний; 2) який (що) охолів, охолонлий, який (що) прохолів, прохолоний, який (що) захолов, захолоний; який (що) остіг, остіглий. *Пор. wystygać.*

wystygnąć *див. wystygać.*

wystylizować, -zuję, -zujesz, -zował стилізувати, -зую, -зуюш (докон.); ◇ ~ list скласти листів.

wysubtelniać, wysubtelnić, -nię, -nisz, -nił витончувати, -чую, -чуюш, витончити.

wysubtelnić, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli стати витонченим, витончитися.

wysubtelnienie *n.* витончення.

wysunąć *див. wysuwać.*

wysunięcie *n.* висунення; висолоплення; поставлення; //~ się 1) висунення; вислизнення; 2) виступ, -пу; 3) вислизнення; ◇ *мед.* ~ macicy парзобд (*antepositio uteri*) переміщення матки наперед. *Пор. wysuwać (się).*

wysuszać, wysuszyć, -szę, -szysz, -szył 1) висушувати, -шую, -шуюш, висушити, зсушити, -шў, -шиш; 2) (*перен.* — *випити до дна*) осушувати, осушити.

wysuszenie *n.* 1) висушка; 2) осушення. *Пор. wysuszać.*

wysuszyć *див. wysuszać.*

wysuwać, wysunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli висувати, висовувати, -вую, -вуюш, висунути; (*язик* — *ще*) висолопити, -плю, -пиш (*лише докон.*) (*фам.*); (*питання* — *ще*) ставити, -влю, -виш, поставити; //~ się 1) висуватися, висовуватися, висунутися; (*непомітно випадати з рук тощо*) вислизати, вислизнути; 2) *перен.* виступати, виступити, -плю, -пиш; ~nął się z tłumu i z asczął mówić виступив з юрби і почав говорити; 3) (*перен.* —

непомітно виходити) вислизати, вислизнути.

wysuwalny висувний.

wysuwany *tech.* витяжний, висувний.

wyswatać *przesł.* висватати.

wyswawolić się, -lę, -lisz, -lił напустуватися, -туюся, -туюсяш.

wyswobadzać, wyswobodzić, -dzą, -dzisz, -dził визволяти, визволити; //~ się визволятися, визволитися.

wyswobodzenie *n.* визволення.

wyswobodziciel, lm. -le, m. визвольник, визволитель.

wyswobodzicielka *ż.* визвольниця, визволителька.

wyswobodzić *див. wyswobadzać.*

wysworować, -ruję, -rujesz, -rował *myśl.* спустити (собак) з шворни; //~ się вірватися вперед.

wysychać, wyschnąć, -schnę, -schniesz, -schnął (a. -sechł), -schli висихати, висохнути, висохти, -хну, -хнеш; висхнути (*рідко*); (*марніти* — *ще*) худнути, схуднути.

wysylabizować, -zuję, -zujesz, -zował прочитати по складах.

wysylabizowanie *n.* прочитання по складах.

wysyłać, wysłać, -śle, -ślesz, -słał висилати, вислати (вішло, вишлеш); (*поштою тощо* — *ще*) відправляти, відправити, -влю, -виш; (*в адміністративному порядку*) засилати, заслати (зашлю, зашлеш); (*за межі чого*) виселяти, виселити.

wysylający, -cego, lm. -cy, m. див. nadawca.

wysyłka *ż.* 1) висилка; (*незакінчена дія* — *ще*) висилання; відправка; (*незакінчена дія* — *ще*) відправляння; засилання; (*незакінчена дія*) засилання; виселення; (*незакінчена дія*) виселяння; *пор. wysyłać*; 2) (*про предмет*) посылка, пакунок, -нка.

wysypać *див. wysypywać.*

wysypiać się, wyspać się, -śpię, -śpisz, -spał висиплятися, виспатися, -сплюся, -спишся.

wysypka *ż.*, *med.* вісип, -пу, вісипка.

wysypkowy *med.* висипний.

wysypywać, -puję, -pujesz, -pywał, **wysypać**, -pię, -piesz, -pał 1) висипати, висипати, -плю, -плеш; (*греблю, могилу тощо — ще*) насипати, насипати; ~pać *ż* *u* *to* *z* *w*ołka висипати жіто з мішкa; 2) (со *czym*) посипати, посипати; ~pać *ścieżkę* piaskiem посипати стéжку піском; //~ się 1) висипатися, висипатися; *перен. розм. ledwie tu się was ~pał* ледве йому висипався вус; 2) (*про людей — появлятися у великій кількості*) висипати, висипати; 3) (*мед. — про висип на шкірі*) висипати, висипати.

wysysać, **wysać**, -ssę, -ssiesz, -ssał висмоктувати, -тую, -туєш, висмокати, -кчу, -кчеш, висисати, висисати, -ссу, -ссеш; *перен. розм. ~ssać z palca* висмокати (виссати) з пальця.

wyszabrować, -ruję, -rujesz, -rował (со) *pot.* потягти, -гну, -гнеш, поцупити, -плю, -пиш (що).

wyszachrować, -ruję, -rujesz, -rował *pot.* вишахрувати, -рую, -руєш.

wyszafować, -fuję, -fujesz, -fował витратити, -рачу, -ратиш; (*легковажно*) розтринькати (*розм.*).

wyszaleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli *przen.* переказитися, -кажýся, -казішся, вишуміти, -млю, -миш.

wyszargać *pot.* забруднити болотом (*одяг*).

wyszarpać *див. wyszarpywać.*

wyszarpać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див. wyszarpywać.*

wyszarpywać, -puję, -pujesz, -pywał, **wyszarpać**, -pię, -piesz, -pał 1) (со *z czego*) висмикувати, -кую, -куєш, висмикнути; *підсил.* виривати, вірвати, -рву, -рвеш; 2) (*kogo*) (*лише докон.*) *див. wytarosić.*

wyszarzać (*одежу*) вітерти, -тру, -треш.

wyszarzać який (що) посірів, посірілий. *Пор. wyszarzeć.*

wyszarzany вітертий; ~ne *u b* *g* *a* *n* *i* *e* вітертий костюм.

wyszarzyć, -rzeję, -rzał (*про чорну краску*) посіріти.

wyszastać *див. wyszastywać.*

wyszastanie *n.* розтринькання; //~ się 1) витрачання; 2) виснаження. *Пор. wyszastywać.*

wyszastywać, -tuję, -tujesz, -tywał, **wyszastać** *pot.* розтринькувати, -кую, -куєш, розтринькати; //~ się 1) марно витрачатися, марно витратитися; 2) (*про здоров'я*) зводитися, звестися, -ведеться, виснажуватися, -жується, виснажитися.

wyszczebiać, -bioczę, -bioczesz (*rzadziej -biocę, -bioczesz a. -biotał, -biotasz*), -biotał вищебетати, -бечу, -бечеш.

wyszczególnić, **wyszczególnić**, -nię, -nisz, -nił (докладно) перелічувати, -чую, -чуєш, (докладно) перелічити, -чý, -чиш; ~nić *w cenniku wszystkie przedmioty* перелічити в прейскуранті всі предмети; (*в книжці — звичайно*) детально показувати, -зую, -зуєш, детально показати, -кажý, -кажеш.

wyszczególnienie *n.* 1) (докладний) перелік, -ку; детальне показання. *Пор. wyszczególnić;* 2) (*за заслуги*) відзнака.

wyszczekać *див. wyszczekiwać.*

wyszczekany *posp.* гострий на язик, язикатий.

wyszczekiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, **wyszczekać** *przen. posp.* набріхувати, -ріхую, -ріхуєш, набрехати, -решý, -решеш; ~wać *na sąsiada* набріхувати на сусіда; // (*лише докон.*) ~ się набрехатися (доволі).

wyszczerbera *ż.* 1) зазублина, щербина; 2) *перен. див. uszczerbek.*

wyszczerberić, **wyszczerberić**, -bię, -bisz, -bił вищерблювати, -люю, -люєш, вищербити, -блю, -биш, зазублювати, зазубити, -блю,

-биш; // ~ się вищерблюватися, вищербитися, зазублюватися, зазубітися.

wyszczerbiony вищерблений, зазублений.

wyszczерzać, wyszczерzyć: ~ z e- b y a) (па кого, па со) скаліти, ви скаліти (шкірити, ви шкірити, ви шкірити, ви шкірити, ви шкірити) зуби; б) (до кого) кокетливо усміхатися, кокетливо усміхнутися (до ко́го).

wyszczkać *dok. див. wyszczykiwać.*

wyszczotkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) ви́чистити щіткою; 2) ви́чесати щіткою.

wyszczotkowanie *n.* 1) ви́чищення щіткою; 2) ви́чесання щіткою.

wyszczuć *див. wyszczuwać.*

wyszczupleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli сху́днути.

wyszczuplenie *n.* сху́днення.

wyszczuwać, wyszczuć, -czuję, -czujesz, -czuł виганя́ти соба́ками, ви́гнати соба́ками.

wyszczykiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyszczykać (со z czego) ви́шйпувати, -пую, -пуеш, ви́шйпати (-паю, -паеш i -плю, -плеш), ви́скубувати, -бую, -буеш, ви́скубати, ви́скубти (що звідки).

wyszczyknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr.* ви́шйпнути, ску́бнути.

wyszczypać, -pię, -piesz, -pał на́шипати; *mroz ~pał* *policzki* моро́з на́шипав шо́ки.

wyszczypnąć *див. wyszczyknać.*

wyszczypywać, -puje, -pujesz, -pywał *див. wyszczykiwać.*

wyszemrać, -rzę, -rzesz, -rał *dok. див. wyszeptywać.*

wyszeplenić, -nię, -nisz, -nił про́шамкати, про́шамко́тити, -кочу́, -коті́ш.

wyszeptywać, -tuje, -tujesz, -tywał, wyszeptać, -pczę, -pczesz (*rzadziej -pcę, -pcesz*), -ptał ви́шйптувати, -тую, -туеш, ви́шептати, -пчу, -пчеш, шепта́ти, -пчу́, -пчеш, прошепта́ти, шепоті́ти, -почу́,

-поті́ш, прошепо́тити; // (*лише докон.*) ~ się на́шепта́тися.

wyszkalać, wyszkolić, -lę, -lisz, -lił шко́лити, ви́шко́лити, гото́вати, -тую, -ту́еш, гото́вити, -влю, -виш, підгото́вити (кого́ до чо́го).

wyszkalować *pot. див. oszkalować.*

wyszklić, -lę, -lisz, -lił 1) на́да́ти скляно́го бли́ску; 2) ви́полірувати, мов скло; *o oczu ~lone* блискучі́ о́чі, -че́й.

wyszkliwać *spec.* покрива́ти полівою, полива́ти; ~wany *ga rnek* поливаний горшо́к, -шка́.

wyszkolenie *n.* підгото́вка; ~ bojowe бойова́ підгото́вка; ~ polityczne політи́чна підгото́вка; ~ zawodowe профе́сiона́льна (фахова́) підгото́вка.

wyszkolić *див. wyszkalać.*

wyszlachetniać, wyszlachetnić, -nię, -nisz, -nił облагоро́джувати, -джую, -джуеш, облагоро́дити, -джую, -диш; // (*лише докон.*) ~ się *див. wyszlachetnieć.*

wyszlachetnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli облагоро́дитися, -джую́ся, -ди́шся.

wyszlamować, -muje, -mujesz, -mował ви́чистити від му́лу.

wyszlifować, -fuje, -fujesz, -fował ви́шліфува́ти, -фую, -фуеш, ви́шліфува́ти, -фую́, -фу́еш; (*мову, стиль то́що — ще*) відточі́ти, -чу́, -чиш; *język ~wany* відточена́ (ви́шліфова́на) мо́ва.

wyszlifowanie *n.* відшлі́фова́ка; відточе́ння. *Пор. wyszlifować.*

wyszlochać 1) про́мовити рида́ючи; 2) (со) ви́плакати, -лачу, -лачеш (що).

wyszły: ~ z użycia застарі́лий, не́вживаний; ~ z mody немо́дний.

wyszmalcować, -cuje, -cujesz, -cował *pot.* 1) заса́лити, засма́льцюва́ти, -цюю, -цю́еш, зая́лози́ти, -ло́жу, -ло́зиш; 2) пома́стити жи́ром; (*волосся*) зма́зати жи́ром.

wysmelcować, -cuje, -cujesz, -cował 1) емалювати, -люю, -люєш; 2) *див.* **wysmalcować**.
wysminkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) підмалювати, -люю, -люєш; ~ *twarz* підмалювати щоби; 2) *театр.* нагримувати, -мюю, -м'єш; //~ *się* 1) підмалюватися; 2) нагримуватися.
wysminkowanie (się) *n.* 1) підмалювання; 2) нагримування. *Пор.* **wysminkować**.
wysznuować, -ruje, -rujesz, -rował (кого) зашнуувати в корсет (кого); //~ *się* зашнууватися в корсет.
wyszorować, -ruje, -rujesz, -rował вишарувати, -рюю, -рюєш.
wyszorowanie *n.* вишарування.
wyszosować, -suje, -sujesz, -sował вимостити, -мощу, -мостиш; ~ *ulicę* вимостити вулицю.
wyszpanować, -nuje, -nujesz, -nował *pot.* напнути; (*полотно, мотузку тощо — це*) натягти, -гну, -гнеш, натягнути.
wyszperać (со) *pot.* вишукати, викопати (що).
wyszpetnić *див.* **zeszpetnić**.
wyspiegować, -guje, -gujesz, -gował вишпигувати, -гую, -г'єш.
wyspikować, -kuje, -kujesz, -kował *kul.* нашпигувати, -г'юю, -г'єш.
wyspikowanie *n., kul.* нашпигування.
wysprycować *див.* **wysprycować**.
wysrubowywać, wysrubować *див.* **wyśrubowywać**.
wysztafir(k)ować, -r(k)uje, -r(k)ujesz, -r(k)ował (кого) *posp.* причепурити (кого); //~ *się* причепуритися.
wysztukowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, wysztukować, -kuje, -kujesz, -kował 1) злагоджувати з кусків, злагодити з кусків; (*про одяг, білизну тощо*) зшивати з кусків, зшити з кусків; 2) (*класти латки*) латати, залатати, полатати.
wyszurchać (кого) *pot.* виштовхати (кого).

wyszurchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* виштовхнути.
wyszufłować, -luje, -lujesz, -łował вичерпати (*совком, шполюю*); ~ *wodę z łódki* вичерпати воду з човна.
wyszukać *див.* **wyszukiwać**.
wyszukanie I *n.* 1) вишування; 2) підшування. *Пор.* **wyszukiwać**.
wyszukanie II *przst.* вітончено; вишукано, добірно. *Пор.* **wyszukany**.
wyszukany *перен.* вітончений; (*про речі — це*) вишуканий, добірний; ~ *na grzeszność* вітончена чемність, -ності; ~ *nie potrawę* добірні (вишукані) страви, -рав.
wyszukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wyszukać 1) (кого, со) вишукувати, -кую, -куєш, вишукати; ~ *kać miejsce w książce* вишукати місце в книжці; 2) (кого, czego) (*щось підхоже*) підшукувати, підшукати; ~ *kać dobrego robotnika* підшукати доброго працівника; ~ *kać zdrowszej okolicy* підшукати здоровшу околицю.
wyszumieć, -mie, -misz, -miał, -mieli 1) (*про ферментацію*) вишуміти, -мить, вибродити, вишумувати, -м'є (*розм.*); 2) *перен.* вишуміти, перешумувати, -м'юю, -м'єш, перебродити, -дж'ю, -диш, переграти, устаткуватися, -к'ююся, -к'єшся; 3) *безос.* протверезитися, протверезити; *już tu ~ miało* він вже протверезився (протверезів).
wyszumowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, wyszumować, -muje, -mujesz, -mował збирати шум (накип), зібрати шум (накип).
wyszubywać (się), -buje, -bujesz, -bował зніяти вгору, піднятися вгору, злетіти вгору.
wyszubywanie (się) *n.* зліт вгору.
wyszycie *n.* вишивка.
wyszyć *див.* **wyszywać**.
wyszzyzać, wyszzydzić, -dzą, -dzisz, -dził (кого, со) висміювати,

-міюю. -міюєш, вісміяти, -мію, -мієш (кого, що), глузувати, -зую, -зуюєш, поглузувати, насміхатися, насміятися, -міюся, -міємся (з кого, з чого, *рідше* над ким, над чим).

wyszzydzenie *n.* вісміння.

wyszzydzić *див.* **wyszzydzać.**

wyszykować, -kuje, -kujesz, -kował 1) приготувати, -тую, -туюєш, приготувати, -влю, -виш; 2) (*в ряди*) вістроїти, вишикувати, -кую, -куєш.

wyszynk, -ku, *m.* роздрібна торгівля алкогольними напінками.

wyszyty вишитий.

wyszywać, wyszyć, -szyję, -szyjesz, -szył вишивати, вишити.

wyscielać *див.* **wyscielać.**

wyscielać, wystać, -ścielę, -ścielesz, -słał 1) вистеляти, вистелити, -стелю, -стелиш, вистилати, вистелати, -стелю, -стелеш; 2) (*меб-лі — волосом*) набивати, набити, -б'ю, -б'єш; \diamond *перен.* \sim ścielać komu drogę kwiataми устеляти комусь шлях квітами.

wyscielka *ж. див.* **wysciółka.**

wysciąg, -gu, *m.* 1) гонка; \sim zbrojeń гонка озброєнь; 2) (*лише в мн.*) спорт. перегони, -нів, гонки, -нок; \sim gi kolarskie велосипедні гонки (перегони); (*по пересіченій місцевості*) крос, -су; \sim prasy змагання в праці; \sim gi konne скачки, -чок, верхогони, -нів.

wysciagać, **wyscignąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli (кого) переганяти, перегнати (пережену, переженеш) (кого).

wysciagowiec I, -wca, *lm.* -wce, *m.* (*про коня*) скакун, -на.

wysciagowiec II, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *sport.* гонщик.

wysciagowy *sport.* перегонівий, гоночний; (*про зв'язане із скачками*) скаковий; *stajnia* \sim wa скакова конюшня; \diamond *tor* \sim trek, -ку.

wysciółka *ж.* устілка.

wysciskać *dok. див.* **uściskać.**

wyśledzać, **wyśledzić**, -dzę, -dzisz, -dził висліджувати, -жую, -жуюєш, вистежити, висліджувати, -джу, -джуєш, вислідити, -джу, -диш.

wyśledzenie *n.* вистеження, вислідження.

wyśledzić *див.* **wyśledzać.**

wyślepiac, **wyślepić**, -pię, -pisz, -pił *pot.* висліпати (*лише докон.*); \diamond \sim piac oczu псувати очі.

wyśliczniec, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli стати прегарною (прегарним).

wyślinić, -nię, -niesz, -nił посліни-ти.

wyślizgać *див.* **wyślizgiwać.**

wyślizgać się I, **wyśliz(g)nąć się**, -nę, -niesz, -nął, -nęli вислизати, вислизнути; вислизнутися (*від-ко*); \sim nęło się z rąk вислизнуло з рук; \sim nąć się z niebezpieczeństwa вислизнути з небезпеки, втекти від небезпеки.

wyślizgać się II *dok.* наковзатися.

wyślizgiwać, -guje, -gujesz, -giwał, **wyślizgać** 1) вигладжувати ковзанням, вигладити ковзанням, виковзати; 2) (*лише недокон.*) *перен. iron.* витоптувати, -тую, -туєш; \sim wać bruki витоптувати вулиці, тинятися без діла.

wyślizgiwać się, -guje, -gujesz, -giwał *див.* **wyślizgać się** I.

wyśmiać *див.* **wyśmiewać.**

wyśmienicie чудово, прекрасно, прегарно; досконало. *Пор.* **wyśmienity.**

wyśmienity чудовий, прекрасний, прегарний; (*що має всі позитивні якості — це*) досконалий.

wyśmiewacz, *lm.* -cze, *m.* насмішник, глузівник, -ка.

wyśmiewać, **wyśmiać**, -śmieję, -śmiejesz, -śmiał, -śmiali *a.* -śmie-li висміювати, -міюю, -міюєш, вісміяти, -мію, -мієш; $\parallel \sim$ się (*z kogo*) насміхатися, насміятися, поглузувати, -зую, -зуюєш, поглузувати (з кого, з чого, *рідше* над ким, над чим).

wyśmiewca, -cy, *lm.* -cy, *m.* *див.* **wyśmiewacz.**

wyśnić, -nię, -nisz, -nił *poet.* вімріяти, -рію, -ріеш; //~ się приснітися.

wyśniony вімпріаний.

wyśpiewywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wyśpiewać 1) виспівувати, -вую, -вуеш, віспівати; 2) (кого, со) *перен.* оспівувати, оспівати; виспівувати, віспівати (*рідко*); 3) (*лише докон.*) розм. усё вийвати, -влю, -виш; призна́тися до всього.

wyśrubować *див.* **wyśrubowywać.**

wyśrubowany 1) вигвинчений;

2) розд́тий. *Пор.* **wyśrubowywać.**

wyśrubowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wyśrubować, -buję, -bujesz, -bował 1) вигвінчувати, -чую, -чуеш, вігвинтити, -нчу, -нтиш; 2) (*перен.* — *ціну*) розд́увати, розд́ти, зд́увати, зд́ти, наганяти, нагнати (нажену́, нажене́ш).

wyświadczać, wyświadczyć, -czę, -czysz, -czył (кому со) робіти, -блю, -биш, зробіти (кому́ що); ~czyć к о м у р з у с л у г е зробіти кому́ по́сл́угу, ста́ти кому́ у приго́ді.

wyświętacznić, -nię, -nisz, -nił нада́ти святко́вого вігля́ду; //~ się прибра́ти святко́вий вігля́д, набра́ти святко́вого вігля́ду.

wyświdrować, -ruję, -rujesz, -rował 1) вісвердлити; 2) *док.* *див.* **wyśrubowywać** 2.

wyświecać, wyświecić, -cę, -cisz, -cił 1) висві́чувати, -чую, -чуеш (*лише недокон.*); 2) (*свічку, гас*) спáлювати, -люю, -люеш, спáліти, -лю́, -лиш; 3) (*карту*) висві́чувати, висві́тити, -вічу, -вітиш; 4) *див.* **wyświeatlać** 1.

wyświechtacь *pot.* засáлнити, засмáльцováти, -цію, -ціюеш, за́ялзити, -л́ожу, -л́озиш.

wyświechtany *pot.* засáлений, засмáльцováний, за́ялзoнений.

wyświecić *див.* **wyświecać.**

wyświegotacь, -goczę, -goczesz (rzadziej -gocę, -gocesz, rzadko -gotam, -gotasz), -gotał *див.* **wypaplać.**

wyświeatlać, wyświeatlić, -lę, -lisz, -lił 1) висві́тлювати, -люю, -люеш, висві́тити, вия́снити, з'я́совувати, -вую, -вуеш, з'я́сувати, -с́ю, -с́уеш; ~lić s r g a w é висві́тити (вия́снити, з'я́сувати) сп́раву; 2) *фот.* про́являти, про́явити, -влю́, -виш; 3) *кін.* демонструва́ти, -р́ю, -руеш, проде́монструва́ти, по́казувати, -зую́, -зуеш, по́казати, -каж́у, -ка́жеш; //~ się висві́тлюватися, висві́тлитися, вия́сня́тися, вия́снитися, з'я́совува́тися, з'я́сува́тися.

wyświeatlenie *n.* 1) висві́тлення, вия́снення, з'я́сува́ння; 2) про́явлення; 3) проде́монструва́ння, по́каз, -зу. *Пор.* **wyświeatlać.**

wyświecać, wyświecić, -cę, -cisz, -cił *kośc.* висвя́чувати, -чую, -чуеш, висвя́тити, -вячу́, -вя́тиш; //~ się висвя́чуватися, висвя́титися.

wyświecenie *n.*, *kośc.* висвя́чення.

wyświeatować się *див.* **naświeatować się.**

wytaczać I, wytoczyć, -czę, -czysz, -czył витóчувати, -чую, -чуеш, виточити; (*на то́чили — ще*) вигóстрювати, -рюю́, -рюеш, вигóстрити; ~toczyć b r z y t w é витóчити (вигóстрити) бр́итву; ~toczyć f i g u r k é виточити фі́гурку; m y s z y ~toczyły d z i u r y w c h l e b i é м́иші виточили ді́ри в хлі́бі.

wytaczać II, wytoczyć, -czę, -czysz, -czył витóчувати, -чую, -чуеш, виточити, ви́ціджувати, -джую́, -джуеш, ви́цідити, -джу́, -диш; ~toczyć w i n o z b e c z k í виточити (ви́цідити) ви́но з бо́чки; //~ się витóчуватися, ви́точитися, ви́ціджуватися, ви́цідитися.

wytaczać III, wytoczyć, -czę, -czysz, -czył 1) ви́кóчувати, -чую́, -чуеш, ви́котити, -кочу́, -котиш; ~toczyć b e c z k é ви́котити бо́чку; 2) (*аргументи*) на́водити, -джу́, -диш, на́вести, -веду́, -веде́ш; ◇ *юр.* ~toczyć к о м у

proces porużiti (pidnāti)
sudovū sprāvu prōti kogo.

wytaczadło *n., tech.* борштáнга,
розтóчувальна опрáва.

wytaczak *m., tech.* розтóчувальний
різéць, -зцýя.

wytaczarka *ż., tech.* розтóчуваль-
ний верстáт.

wytańcowywać, -wuje, -wujesz,
-wywał, wytańcować, -cuje,

-cujesz, -cował 1) (со) (*лише*
докон.) відтворíти в тáнці (що);

2) (*лише докон.*) (*закінчити та-*
нець) відтанцювáти, -цюю, -цю-

єш; 3) (*лише недокон.*) витан-

цювувати, -вую, -вуєш; 4) (со

od kogo) *перен. ірон.* підлабуз-

ництвом виклопóтувати, -тую,

-туєш, підлабузництвом виклопо-

тати, -почу, -почеш (що від ко-

го); // (*лише докон.*) ~ się на-

танцювáтися.

wytańczyć, -czę, -czysz, -czył *dok.*
див. wytańcowywać.

wytapetować, -tuje, -tujesz, -tował
обклéти шпалéрами.

wytopiacz, *lm. -cze, m., hut.* пла-

вильник.

wytopiać I, wytopić, -pię, -pisz, -pił
(*ycix*) топíти, -плю, -пиш, по-

топлáти, потопíти.

wytopiać II, wytopić, -pię, -pisz,
-pił витóплювати, -люю, -люєш,

вітóпити, -плю, -пиш; (*са-*
ло — ще) вишквáрювати, -рюю,

-рюєш, вишкварити; (*метали з*
руды — звичайно) виплавлáти,

виплавити, -влю, -виш.

wytopialnia *ż., hut.* плавíльня.

wytarabanić, -nię, -nisz, -nił (ko-
go) *żart.* вітурити (кого); // ~

się відрéпатися, відертисá, ві-

дратисá, -дерусá, -дерешсá, ві-

wytargnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
jednokr. вісмикнути.

wytargować, -guje, -gujesz, -gował
віторгувати, -гую, -гуєш.

wytarmosić, -moszę, -mosisz, -mo-
sił потермóсити, -мóшу, -мóсиш,

потормóшити, потóрсати.

wytarty *pot.* вітертий, потérтий,
знóшений; ~ *surduť* вітер-

тий (потérтий) скюртýк, -ká; \diamond

перен. ~ *te czołó* нахáба, на-

хáбник, безсорóмний, -ного.

wytarzać вікачати; // ~ się віка-

чатисá; ~ w błócie вікачати-

ся в болóті.

wy tatuować, -tuuje, -tuujesz, -tuo-
wał татуювáти, -туюю, -туюєш

(*докон.*).

wy tatuowanie *n.* татуїрóвка;
(*дія — ще*) татуювáння (*до-*

кон.).

wytchnąć I *див. wydychać.*

wytchnąć II, -nę, -niesz, -nął, -nęli
перепочíти, -чíну, -чíнеш; (*не-*

ревести дух — ще) передихnú-

ти.

wytchnienie *n.* перепочíнок, -нку;
передíшка. *Пор. wytchnąć II.*

wytopiać, wytopić, -pię, -pisz, -pił
винíщувати, -щую, -щуєш, ві-

нищити, зніщувати, зніщити,

вигублювати, -люю, -люєш, ві-

губити, -блю, -биш.

wytopienie *n.* винíщення, зніщен-

ня, вигублення.

wytestniony 1) довгождáний; ~ *na*
chwila довгождáний момéнт,

-ту; 2) (*прекрасний*) вíмрія-

ний.

wyteżać, wyteżyć, -że, -żysz, -żył
напру́жувати, -жую, -жуєш, на-

пру́жити; ~ *żać wszystkie*

siły унапру́жувати всі сі́ли, до-

кладáти всіх зусíль; // ~ się на-

пру́жуватисá, напру́житисá.

wyteżenie *n.* напру́ження.

wyteżony напру́жений.

wytknąć *див. wutykać.*

wytknięcie *n.* 1) вістрóмлення; ві-

солóплення; 2) докір, -кóру, за-

кид, -ду; 3) намічénня, візна-

чénня; познáчénня. *Пор. wuty-*

kać.

wytłaczać, wytłoczyć, -czę, -czysz, -czył 1) видішувати, -шую, -шуєш, видішувати, видавлювати, -люю, -люєш, видавити, -влю, -виш, вичавлювати, вичавити; 2) (робити відбиток) відпечатувати, -тую, -туєш, відпечатати, відбивати, відбити (відбі'ю, відбі'єш); 3) (траву, посіви) вибивати, вибити, витолочувати, -чую, -чуєш, витолочити; ви́товкти, -вчу, -вчеш (лише докон.).

wytłaczarka ж. прес; (текст.) штампувальний прес.

wytłoczyć див. **wytłaczać**.

wytłoczyny, -czyn, blp. 1) ви́чавки, -ків; 2) с.-г. жмі́хи, -хів; (з о́лійних рослин) ви́жимки, -ків, маку́ха.

wytłoki, -ków, blp. див. **wytłoczy-ny**.

wytłuc див. **wytłukiwać**.

wytłukać niedok. див. **wytłukiwać**.

wytłukiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, wytłuc, -łukę, -łuczesz, -łukł 1) вибивати, вибити, -б'ю, -б'єш; (траву, посіви — ще) ви́товкти, -вчу, -вчеш (лише докон.); (діру в стіні, мурі тощо — ще) пробивати, пробити, -б'ю, -б'єш; gład ~łukł z bо-że гряд ви́бив (ви́товк) хлі́б (збіжжя); ~łuc szуbу ви́бити шибкі; 2) (горшки, склянки всі до одного) перебивати, перебити, побивати, побити; 3) (kogo) (лише докон.) відшмагати, відлупцювати, -цюю, -цюєш, віддубасити, -башу, -басиш.

wytłumaczalny пояснімий.

wytłumaczenie п. 1) пояснення, роз'яснення, розтлумачення; 2) виправдання. Пор. **wytłumaczyć**.

wytłumaczyć, -czę, -czysz, -czył 1) витлумачити, вияснити, пояснити; 2) (kogo) виправдати (кого); //~ się виправдатися.

wytłuścić, -łuszczyć, -łuszcisz, -łuscił засмалцювати, -цюю, -цюєш, засалити, заялосити, -лѳжу, -лѳзиш

wytłuścić, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli набрати глїдкості, погладшати.

wytoczenie I п. ви́точення, ви́точка. Пор. **wytaczać** I.

wytoczenie II п. ви́точення, ви́цідження. Пор. **wytaczać** II.

wytoczyć див. **wytaczać**.

wytop, -pu, m., hut. ви́плавка, плівка; ~ szybkościowy (przyspieszony) швидкісна плівка.

wytopić див. **wytapiać** I, II.

wytopienie I п. потоплення.

wytopienie II п. ви́топка; ви́плавка. Пор. **wytapiać** II.

wytorować, -ruje, -rujesz, -rował уторувати, -рѳю, -рѳєш, проторувати.

wytrajkotać, -koczę, -koczesz (rzadziej -kocę, -kocesz, rzadko -kotam, -kotasz), -kotał pol. ви́бо[е]вкати.

wytransportować, -tuje, -tujesz, -tował транспортувати, -тѳю, -тѳєш (докон.).

wyträtować, -tuje, -tujesz, -tował ви́топтати, -пчу, -пчеш, ви́толочити.

wytrawa ж., chem. протрїва.

wytrawiać, wytrawić, -wie, -wisz, -wił przest. витравляти, витравлювати, -люю, -люєш, витравити, -влю, -виш; //~ się (про напїтку) устоюватися, -тоюється, устоятися, -тоїться, відстоюватися, відстоятися.

wytrawiający spec. витравний; środek ~ витравна речовина.

wytrawienie п. ви́травлення.

wytrawnie із знанням справи.

wytrawność ж. знання справи.

wytrawny 1) досвідчений; ~ gospodarz досвідчений господар; (про знавця) тонкий, великий; (про думку, погляд) зрілий; 2) (про напїток) усто́яний, відсто́яний; ☐ ~ne wino сухе вино.

wytrąbiać див. **wytrąbywać**.

wytrąbywać, -buje, -bujesz, -bywał, wytrąbić, -bie, -bisz, -bił 1) (ли-

ше докон.) протрубіти, -блю, -биш, просурміти, -млю, -міш; 2) (лише недокон.) витру́блювати, -люю, -люєш; 3) (лише докон.) перен. жарт. відудлити.

wytrącać, wytrącić, -ce, -cisz, -cił 1) (кого) виштовхувати, -товхую, -товхуєш, виштовхати, виштовхнути; ~cić kogo z drzewi виштовхати (виштовхнути) когo за двєри; 2) (со) вибивати, вібити, -бю, -б'єш; ~cać klin klinem вибивати клин клином; ~cić komu coś z ręki вібити у когo (кому) що з рук(и); *перен.* ~cić palec ze stawu вивихнути палець; *перен.* ~cić z gówa gagi вівести з рівновaги.

wytrenować, -nuje, -nujesz, -nował натренувати, -нью, -н'єш; // ~ się натренуватися.

wytresować, -suje, -sujesz, -sował відресирувати, -рюю, -рюєш; (жарт. — люде́й) вимуштрувати, -рюю, -рюєш.

wytresowanie н. дресирóвка; муштрóвка. *Пор.* **wytresować.**

wytropić, -pię, -pisz, -pił вислідити, -джу, -диш, вистєжити.

wytruć, -ruje, -rujesz, -ruł витруїти, -рюю, -рюєш.

wytrupiezały *див.* **strupiezały.**

wytrwać 1) вітримати, вiдєржати; ~ do końca вітримати (вiдєржати) до кінця; 2) (на посту, в переконаннях тощо) устояти, -стою, -стоїш; 3) (про будівлю) простояти.

wytrwale витривало; наполегливо. *Пор.* **wytrwały.**

wytrwałość ж. витривалість, -лості; наполегливість, -вості. *Пор.* **wytrwały.**

wytrwały витривалий; ~ па zimno витривалий на холод; ~ w walkach витривалий у боях; (в праці — ще) наполегливий.

wytrych т. відмічка.

wytrysk, -ku, т. стру́мiнь, -меня; krew poszła ~kiem кров потекла́ стру́менем; ~ wody фонтан, водогрaй.

wytryskać, wytrysnąć, -śnie, -snął, rzadziej -si брізкати, брізнати; krew ~snęła z rany кров брізнула з рани; ~sły promienie światła брізнуло проміння світла; *пiдси.* бити стру́менем (джерелом), забити стру́менем (джерелом).

wytryskiwać, -kuje, -kiwał *niedok. див.* **wytryskać.**

wytrysnąć *див.* **wytryskać.**

wytrząsać (кого) *pot.* відлупити, -плю, -пиш (когo).

wytrząskiwać, wytrząsnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (чым) ляскати, ляснути, виляскувати, -кую, -куєш, виляснути; ~kiwać batem ляскати (виляскувати) батогом.

wytrząsnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (со) *pot.* добу́ти, -б'уду, -б'удєш, роздобу́ти, діста́ти, -ста́ну, -ста́неш (що).

wytrząsać, wytrząść, -trzęse, -trzęsiesz, -trzął, -trzęśli 1) (со) витру́шувати, -шую, -шуєш, витрусити, -рушу, -русиш, витряса́ти, витрясти (що); 2) (чым) (лише недокон.) потряса́ти (чим); // ~ się витру́шуватися, витруситися, витряса́тися, витрястися.

wytrząsnąć, -snę, -śniesz, -snął, -snęli *dok. див.* **wytrząsać.**

wytrzebiać, wytrzebić, -bię, -bisz, -bił 1) винищувати, -щую, -щуєш, винищити; (тварин — ще) вигублювати, -люю, -люєш, вигубити, -блю, -биш; ~bić lasy винищити лісі; ~bić mysz y винищити (вигубити) мишей; 2) *перен.* викорінювати, -нюю, -нюєш, викоренити; ~bić występki w społeczeństwie викоренити злочини в суспільстві; 3) (ліс під оранку) викорчовувати, -вую, -вуєш, викорчувати, -чую, -чуєш; 4) с.-г. ви́плювати, -люю, -люєш, ви́по-

лоти, -лю, -леш; ~**bić** *chwasty w ogrodzie* виполоти бур'яни в горіді; 5) *вет.* вихолощувати, -щую, -шуеш, вихолостити, -лощу, -лостиш; 6) (*лише докон.*) *мисл.* випатрати, випотрошити.

wytrzebie *n.* 1) вінищення; вигублення; 2) викоренення; 3) викорчування; 4) *докон.* виполювання; 5) вихолощення; 6) випатрання, випотрошення. *Пор. wytrzebiać.*

wytrzeć *див. wycierać.*

wytrzeptywać, -puje, -pujesz, -puwał, wytrzepać, -pię, -piesz, -pał 1) витріпувати, -пую, -пуеш, витріпати, вибивати, вибити, -б'ю, -б'еш; 2) (кого) (*лише докон.*) (*побити*) віддубасити, -башу, -басиш, відлущувати, -цюю, -цюеш (кого).

wytrzeszczać, wytrzeszczyć, -czę, -czysz, -czył (oci) витріщати, витріщити, вирічувати, -чую, -чуеш, вірячити.

wytrzeźwiać, wytrzeźwić, -wię, -wisz, -wił витверезувати, -жую, -жуеш, витверезити, -режу, -резиш, протверезувати, протверезити, -реж'ю, -резіш; охмеляти, охмеліти (*розм.*); // (*лише докон.*) ~ **się** *див. wytrzeźwić.*

wytrzeźwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli витверезитися, -режуся, -резишся, протверезитися, -реж'уся, -резішся, протверезіти; охмелітися (*розм.*).

wytrzeźwienie (się) *n.* витверезення, протверезення.

wytrzymać *див. wytrzymywać.*

wytrzymałościowy який (що) стосується витримки; (*у контексті*) на витримку тощо; *спорт.* **ćwiczenia ~we** вправи на витримку.

wytrzymałość *ż.* 1) витривалість, -лості; ~ *na zimno* витривалість на холод; (*спорт. i ін.*) витримка; 2) міцність, -ності, тривкість, -кості. *Пор. wytrzymały.*

wytrzymały 1) витривалий; 2) (*про materiał*) міцний, тривкий.

wytrzymanie *n.*: **nie do ~nia** 1) *прикм.* нестерпний, нестерпучий, непереносний, невиносний; **ból ~** нестерпний біль (*род. bólu*); 2) *прислів.* нестерпно, нестерпуче, непереносно, невиносно.

wytrzymywać, -muje, -mujesz, -mywał, wytrzymać 1) витримувати, -мую, -муеш, витримати, відержувати, -жую, -жуеш, відержати, -жу, -жиш; ~**mać się** *aż* *aż* витримати (відержати) *waży*; ~**mać** *kogo w areszcie* витримати (відержати) *kogo* під арештом; ~**mać atak wroga** витримати (відержати) *atak* ворога; *trudno z kim ~mać* *ważko* витримати (відержати) *z kim*; 2) (*горе, біду тощо*) зносити, -ношу, -носиш, знести, переносити, перенести, терпіти, -плю, -пиш, вітерпіти, -плю, -пиш, перетерпіти; *муз.* ~**mywać** *putę* держати тон; *перен.* **nie ~mać** *na jednym miejscu* не всідити на одному місці.

wytuczenie *n.* відгодівля, відгодівання.

wytuczyci, -czę, -czysz, -czył відгодувати, -дую, -дуеш, угодувати.

wytwarzać, wytworzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) виробляти, вироблювати, -люю, -люеш, виробити, -блю, -биш; *перен.* витворювати, -рюю, -рюеш, витворити; 2) (*лише недокон.*) (*жарту тощо i без додатка*) витворяти, витворювати; // ~ **się** вироблятися, виробитися; витворюватися, витворитися.

wytwornica *ż., tech.* генератор, -ра; ~ **acetylenowa** ацетиленовий генератор.

wytwornie витончено; елегантно; вишукано, елегантно; вишукано, добірно. *Пор. wytworny.*

wytwornisia *ż., pot.* модниця, франтіха, чепур'юха.

wytworniś, lm. -sie, m., pot. модник, франт, чепурін, -на.

wytworność ż. витонченість, -ності; елегантність; вишуканість, добірність. *Пор. wytworny.*

wytworny витончений: ~ *nie* *manieru* витончені манєри, -нєр; ~ *smaк* витончений смак, -кү; (*про зовнішність людини*) елегантний; ~ *człowiek* елегантна людина; (*про одяг*) вишуканий, елегантний; (*про страву, слова*) вишуканий, добірний.

wytworzenie n. вироблення; втворення. *Пор. wytwarzać l.*

wytworzyć *див. wytwarzać.*

wytwór, -woru, m. l) вітвір, -вору, ўтвір; ~ *wyobrażni* вітвір (ўтвір) уяві; 2) (товар) віріб, -робу.

wytwórca, -cu, lm. -су, m., ek. виробник, -ка.

wytwórczość ż. виробництво; (*вироблені речі*) продукція.

wytwórczy виробничий; *poгmu* ~ *cze* виробничі норми; *plan* ~ виробничий план, -ну; *proces* ~ виробничий процес, -су.

wytwórczyni ż. (*про жінку*) виробник, -ка.

wytwórnia ż. фабрика; (*більша*) завод, -ду; ~ *filmowa* кінофабрика; ~ *mydla* миловарний завод, миловарня; ~ *optyczna* завод оптичних приладів.

wytyczać, wytyczyć, -czę, -czysz, -czył l) назначати (позначати) віхами, назначити (позначити) віхами; *tex.* трасувати, -сүю, -сүєш (*недокон. i докон.*); ~ *cząć drogę* трасувати дорogi; 2) *перен.* намічати, намітити, -мічу, -мітиш, накреслювати, -люю, -люєш, накреслити; ~ *czyć drogę rozwoju* намітити (накреслити) шлях розвитку.

wytyczenie n. l) назначення (позначення) віхами; трасування (*докон.*); 2) намічення, накреслення. *Пор. wytyczać.*

wytyczna, -nej, ż. директіва; (*по-*

передній план) накреслення, намітка.

wytycznia ż. див. drogowysz.

wytyczny l) направляючий; (*спец. — ще*) напрямний, спрямовуючий; 2) позначений віхами; *♦ cyfry* ~ *nie* контрольні цифри (*род. цифр*).

wytyczyć *див. wytyczać.*

wytykać, wytknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli l) вистромяти, вистроми-ти, -млю, -миш, витикати, виткнути; ~ *tknąć głowę* вистроми-ти (виткнути) голову; (*язык*) висолопити, -плю, -пиш (*лише докон.*); 2) (кому со) докоря-ти, докорити, дорікати, дорек-ти, -речү, -речеш (комү за що); закидати, закинути (комү що); 3) (*напрям, мету*) намічати, намітити, визначати, визначити, накреслювати, -люю, -люєш, накреслити; (*напрям дороги віхам* — *ще*) позначати, позначи-ти; *♦ перен.* ~ *tykać kogo* *palcem* показувати (вказува-ти) пальцем на когo.

wytynkować, -kuje, -kujesz, -kował виштукатурити; (*глиною*) ви-тинькувати, -кую, -куєш, обтинь-кувати, -күю, -күєш.

wytypować, -puje, -pujesz, -pował (*питання тощо*) намітити, -мічу, -мітиш, висунути.

wytypowany намічений, висунений, висунутий.

wyuczać, wyuczyć, -czę, -czysz, -czył (кого) вивчати, виучува-ти, -чую, -чуєш, вив[у]чити (ко-гo).

wyuczenie n. вив[у]чення.

wyuczony навчений, вив[у]чений.

wyuzdać l) розгнуздати; 2) *перен.* розгнуздати, розперезати, -режү, -режеш; (*в розпусти*) розбестити, -бешу, -бєтиш; *// ~ się l)* розгнуздатися; 2) розгнуздатися, розперезатися; розбєститися.

wyuzdanie n. l) розгнуздання; 2) розгнузданість, -ності, розперезаність; розбєщеність. *Пор. wyuzdać.*

wyuzdany 1) розгнүзданий; 2) розгнүзданий, розперезаний; розбешений. *Пор. wyuzdać.*

wywabiać, wywabić, -bię, -bisz, -bił 1) (кого) виманювати, -нюю, -нюеш, виманити; 2) (*плями на тканині*) вибавляти, вибавити, -влю, -виш, виводити, -джу, -диш, вивести, -веду, -ведеш.

wywalać, wywalić, -lę, -lisz, -lił *por.* 1) вивалювати, -люю, -люеш, вивалити; (*вибавити — це*) висаджувати, -джую, -джуеш, висадити, -джу, -диш, виламувати, -мую, -муеш, виламати; *~lić d r z w i* вивалити (висадити, виламати) двірі; *~lić k o g o z w o z u* вивалити когось з воза; *перен. ~lić o c z u* вивалити (відлупити) очі; *~lić o t w ó r w t u g z e* вивалити (висадити, виламати) отвір у мурі; 2) (*лише докон.*) (*перен. — язык*) вислопити, -плю, -пиш; 3) (*kogo*) (*лише докон.*) відлупити, -плю, -пиш, відлупцювати, -цюю, -цюеш (кого); *// (лише докон.) ~ się* вивалитися.

wywalczać, wywalczyć, -czę, -czysz, -czył (со) виборювати, -рюю, -рюеш, вибороти, -рю, -реш; *~czyć nieporodległość* вибороти незалежність.

wywalić *див. wywalać.*

wywałkować, -kuję, -kujesz, -kował вікати.

wywar, -gu, m. відвар, -ру.

wywarzać, wywarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *przesł.* виварювати, -рюю, -рюеш, виварити.

wywarzyny, -rzyn, bhp. віварки, -ків.

wywatować, -tuję, -tujesz, -tował підшити (підбити) вітою.

wyważać, wyważyć, -że, -żysz, -żył виважувати, -жую, -жуеш, виважити; *◇ прик. ~zać d r z w i o t w a r t e* ломитися (добиватися, добуватися) у відчинені двірі.

wywačiwać, -wachuje, -wachujesz, -wachuwał, wywaćhać 1) виню-

хувати, -нюхую, -нюхуеш, винюхати; 2) *перен.* пронюхувати, пронюхати.

wyuczias, -su, (częściej w lm.) -sy, -sów, m. відпочинок, -нку, спочинок (*на дозвіллі*); (*у школах*) канікули, -кул; вакації, -цій (*заст.*); *~sy letnie* літні канікули.

wyucziasować się, -suję, -sujesz, -sował (*на дозвіллі*) відпочити, -чиню, -чинеш.

wywdzięczać się, wywdzięczyć się, -czę, -czysz, -czył (кому) віддячувати (ся), -чую (ся), -чуеш (ся), віддячити (ся), віддякувати (ся), -кую (ся), -куеш (ся) (кому).

wywędrowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wywędrować, -ruję, -rujesz, -rował емігрувати, -рюю, -рюеш (*недокон. i докон.*); *ви-мандрувати, -рюю, -рюеш (лише докон.) (розм.).*

wywyższyć, -szę, -szysz, -szył 1) (*про тварин*) почути, учути, зачути, занюхати; 2) *перен.* пронюхати.

wywiad *див. wywiewać.*

wywiad, -du, m. 1) розвідка; (*кримінальний*) розшук, -ку; 2) *книж.* інтерв'ю; *udzielić komu ~du* дати комусь інтерв'ю.

wywiadowca, -су, lm. -су, *m.* 1) розвідник; (*військ.* — *ще*) вивідач; (*полицейський*) сінчик; 2) інтерв'юер, -ра. *Пор. wywiad.*

wywiadowczy 1) розвідувальний; 2) розшукний; *◇ biuro ~cze* довідкове бюро. *Пор. wywiad.*

wywiadownia *ж.* довідкове бюро.

wywiadować się, -duję, -dujesz, -dywał, wywiedzieć się, -wiem, -wiesz, -wiedział, -wiedzieli розвідувати, -дую, -дуеш, розвідати, вивідувати, вивідати.

wywiązywać się I, -zuje, -zywał, wywiązać się, -wiąże, -wiązał 1) (*починатися*) зав'язуватися, з'єднуватися, зав'язатися, в'яжеться; *~zała się roztrowa* зав'язалася розмова; (*про хворобу*) розвиватися, розвинути; (*про*

бруньки, квітки) розвиватися, розв'язатися (розв'ється); 2) *хім.* виділятися, виділитися; ~зу́жа́ się газу виділяються гази; \diamond со się z tego ~wią́же що з цього вийде (виникне).

wywią́zywać się II, -zuje-, -zujesz, -zywał, wywią́zać się, -wią́że-, -wią́żesz, -wią́zał (z czego) виконувати, -ную, -нуеш, виконати (що); ~за́ć się z obietnicy виконати обіцянку.

wywichnąć, -nę-, -niesz, -nął, -nęli вивихнути.

wywichnięcie *n.* вівих, -ху.

wywiedzieć się *див.* wywiadywać się.

wywi(e)lga *ж.* іволга.

wywierać, wywrzeć, -wrę-, -wrzesz, -warł 1) (враження тощо) справляти, справити, -влю, -виш, робити, -блю, -биш, зробити; ~wierać wpływ na kogo робити (справляти) вплив на кого; 2) (gniw, złość) виливати, вилити, -ллю, -ллеш; \diamond ~wierać z emstę мститися (мщу́ся, мсти́шся); ~wrzeć skutek да́ти наслідки.

wywiercać, wywiercić, -cę-, -cisz, -cił вивірчувати, -чую, -чуеш, вивертити, -рчу, -ртиш, висвердлювати, -люю, -люеш, висвердли́ти; // (лише докон.) ~się перен. вікрутитися, -кручуся, -крути́шся.

wywieszać, wywiesić, -szę-, -sisz, -sił 1) вивішувати, -шую, -шуеш, вівісити, -вішу, -вісиш; 2) (лише докон.) (язык) висолопити, -плю, -пиш.

wywieszka *ж.* вівіска.

wywieść *див.* wywodzić.

wywietrzać, wywietrzyć, -rzę-, -rzysz, -rzył 1) вивітрювати, -рюю, -рюеш, вивітрити, провітрювати, провітрити; 2) (лише докон.) *див.* wywężyć 1.

wywietrzały який (що) вивітрився, вивітрілий.

wywietrzeć, -rzeje, -rzał вивітритися.

wywietrznik *м.* *див.* wentylator.

wywietrzyć *див.* wywietrzać.

wywiew, -wu, *м.* замёт, -ту; (бильшій) кучугура.

wywiewa, -wa, *див.* wywiew.

wywiewać, wywiać, -wieje-, -wiesz, -wiał, -wiali *a.* -wiel 1) (про вітер, протяг) видувати, видути; 2) с.-г. вивівати, вивіювати, -віюю, -віюеш, вивіяти, -вію, -віеш.

wywiewki, -wek, *блр.* поліва.

wywieźć *див.* wywozić.

wywiędły зав'ялий, зів'ялий.

wywieđnać, -dnieją, -dły пов'янути.

wywiąć I, wywinać, -nę-, -niesz, -nął, -nęli 1) (czym) вимáхувати, -мáхую, -мáхуеш, вимáхнути, розмáхувати, розмáхнути, 2) (лише недокон.) витанцьовувати, -вую, -вуеш; ~wijać m a z r u k a витанцьовувати мазу́рку; 3) (лише докон.) (руку, ногу) вівихнути, звихну́ти; \diamond ~wijać koziołki перекида́тися, переверта́тися; // ~ się 1) (лише докон.) вислизнути; ~winać się z rąk вислизнути з рук; 2) (із скрутного становища) вікру́чуватися, -чуюся, -чуешся, вікру́титися; 3) (лише недокон.) (в танці) , кружати (ся).

wywiąć II *див.* rozwiać.

wywijany: kołnier z ~ виклада́ний комі́р, -ра.

wywikłać *див.* wywiklywać.

wywikłanie (się) *n.* виплутання.

wywiklywać, -luje-, -lujesz, -ływał, -туеш, виплутати; // ~ się виплутуватися, виплутатися.

wywinąć *док.* *див.* rozwiać 1.

wywindować, -duje-, -dujesz, -dował підняти блоком; // *жарт.* ~ się відряпатися.

wywindowanie *n.* підняття блоком.

wywiniecie się *n., мед.* віворот, -ту.

wywiortki, -ków, *блр.* 1) (дерев'яні) тірса; 2) (металічні) ошурки, -рок.

wywlekać, wywlec, -wlokę, -wleczesz, -włókl, -wleklі виволікати, виволокти, -лочу, -лочеш; (*виносити — це*) витягати, витягти, -гну, -гнеш, витягнути; витаскувати, -кую, -куеш, вітащити, вітаскати (*розм.*); **~lec** кого на ulicę виволокти (витягти, вітащити) когo на вулицю; **~lec** nitkę z igły витягти нитку з голки; *перен.* **~lec** za ramię na sąprawę виволікти (витягти, вітащити) за руку справу; // (*лише докон.*) **~ się** (насилу) вилізти.

wywłaszczać, wywłaszczyć, -czę, -czysz, -czył praw. відчужувати, -жую, -жуеш, відчужити, -жу, -жиш; *політ.* експропріювати, -пріюю, -пріюеш.

wywłaszczenie *n., praw.* відчуження; експропріація. *Пор. wywłaszczać.*

wywłaszczeniowy: ustawa ~wa *praw.* закон про відчуження.

wywłaszczyciel, lm. -le, m. експропріатор, -ра.

wywłóczyć, -czę, -czysz, -czył *dok. div.* **wywlekać.**

wywnętrzać, wywnętrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) потрошити, випотрошити; патрати, випатрати (*розм.*); 2) (*перен.* — *серце, душу*) відкривати, відкрити; // **~ się** відкриватися, відкритися, виливати душу, вилити душу.

wywnioskować *div.* **wywnioskowywać.**

wywnioskowanie *n.* висновок, -вку, умовивід, -воду.

wywnioskowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, wywnioskować, -kuję, -kujesz, -kował (со z czego) виводити, -джу, -диш, вивести, -веду, -ведеш (що з чого), робити висновок, зробити висновок, висновувати, -вую, -вуеш, виснувати, -ную, -нуеш.

wywodny вивідний.

wywódzić, -dzę, -dzisz, -dził, -wiewieść, -wiodę, -wiedziesz, -wiodł, -wiedli виводити, -джу, -диш,

вивести, -веду, -ведеш; **~wodzić** mógу виводити (зводити) мұри; **~wodzić** piskłęta виводити пташенят; **~wodzić** pieśni, trele виводити пісні, трелі; **~wodzić** swój ród виводити свій рід; **~wiesć** z domu вивести з хати; *перен.* **~wiesć** kogo w pole обдурити когo; **~wiesć** kogo z błędu з'ясувати (показати) когo його помилку; **~dzić** żale жалітися; // **~ się** виводитися, вивестися.

wywojować, -juję, -jujesz, -jował відвоювати, -воюю, -воюеш.

wywołać *div.* **wywoływać.**

wywołanie *n.* 1) виклик, -ку;

2) проявлення. *Пор. wywoływać.*

wywoławczy *mor., rad.* позивний; **~ sygnał** позивні, -ніх.

wywoływacz, lm. -cze, m. 1) *фот.* проявник; 2) *іст.* вóзний, -ного.

wywoływać, -luję, -lujesz, -lował, wywołać 1) викликати, викликати; (*бути причиною чого — це*) спричиняти, спричинювати, -нюю, -нюеш, спричинити, -ню, -ниш (що), спричинитися, спричинюватися, спричинітися (до чого); **~łać** kłótnię спричинити (викликати) свáрку, спричинітися до свáрки; **~łać** powstanie викликати повстання; **~łać** zgorzsenie викликати обурення; 2) *фот.* проявляти, проявити, -влю, -виш.

wywomitować, -tuję, -tujesz, -tował віблювати, -люю, -люеш, вивергнути, вивергати.

wywoskować, -kuję, -kujesz, -kował навоскувати, -кую, -куеш.

wywoskowanie *n.* навоскування.

wywozić, -wożę, -wozisz, -woził, wywieźć, -wiozę, -wiesziesz, -wioźl, -wiewieźl вивозити, -вóжу, -вóзиш, вивезти; (*торг. — це*) експортувати, -тую, -тúеш (*не-докон. і докон.*).

wywozowiec, -wca, lm. -wcy, m. експортёр, -ра.

wywozowy вивізний; експортний. *Пор. wywozić.*

wywożenie *n.* вивіз, -возу; експортування; *див.* **wywozić**.

wywód, -wodu, *m.* 1) вивід, -воду; (дія) виведення; 2) *книж.*, *філос.* висновок, -вку; $\diamond \sim$ *g o d u* родовід, -вóду.

wywóz, -wozu, *m.* вивіз, -возу; (*торг.* — *ще*) експорт, -ту.

wywózka *ż.*, *pot.* вивіз, -возу.

wywracać, **wywrócić**, -cę, -cisz, -cił 1) перекидати, перекинути, перевертати, перевернути, -нó, -неш; \sim **rócić** *w óz* перекинути (перевернути) віз; *перен.* \sim **rócić** *do g ó g u* *p o g a m i* перевернути догори ногами (шкереберть); 2) (*навиворіт*) вивертати, вівернути; 3) *перен.* перекручувати, -чую, -чуєш, перекрутити, -ручó, рóтиш, викривляти, викривити, -влю, -виш; \sim **rócić** *czyje s ł o w a* перекрутити чий слова; \diamond *перен. розм.* \sim **racać** *k o t a o g o n e m* вдаватися до хитрощів, обертати коту хвостом; *розм.* \sim **rócić** *k o z i o ł k a* дати сторчакá; *перен.* зазнати невдачі; $// \sim$ **się** перекидатися, перекинутися, перевертатися, перевернутися.

wywrotka *ż.*, *roln.* самоскідка; \diamond *tex.* *s a m o c h ó d* \sim самоскід.

wywrotnica *ż.*, *tech.* перекидач, -ча.

wywrotność *ż.*, *tech.* нестійкість, -кості.

wywrotny *tech.* нестійкий.

wywrotowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* заколотник, бунтар, -ря.

wywrotowy заколотницький, бунтарський.

wywrócić *див.* **wywracać**.

wywrot, -rotu, *m.* 1) перекинення, переворачення; 2) *гирн.* перекидна вагонетка; 3) *ліс.* *див.* **wykrot**.

wywróżyć, -żę, -żysz, -żył напро́рочити, передректі́, -речó, -речéш.

wywrzaskiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał вигукувати, -кую, -куєш, ви́крикувати.

wywrzec *див.* **wywierać**.

wywrzeszczeć, -czę, -czysz, -czał, -czeli (co) ви́кричати, -чу, -чиш (що).

wywyższać, **wywyższyć**, -szę, -szysz, -szył 1) підвищувати, -шую, -щуєш, підвищити; 2) *перен.* піднімати, підіймати, підняти, -німó, -німеш, підносити, -но́шу, -но́сиш, піднести; \sim **szać** *k o g o p o d n i e b i o s a* підносити ко́го до не́бес (до не́ба); $// \sim$ **się** 1) (*nad kogo*) перевершувати, -шую, -шуєш, перевершити (кого́); (*nad co*) підніматися, підійматися, піднятися, підноситися, підне́стися (над ким); 2) (*nad kim, nad czym*) заноситися, зане́стися, підносити себе, підне́сти себе.

wy wzajemniać się, **wy wzajemnić się** *див.* **odwzajemniać się**.

wyz m., icht. (*acipenser huso*) бі́луга.

wy zbierać ви́збирати.

wy zbieranie *n.* ви́збирання.

wy zbycie się *n.* 1) позбуття;

2) вт́рата. *Пор.* **wy zbywać się**.

wy zbywać się, **wy zbąć się**, -będe, -będziesz, -był (po)збу́ватися, (po)збу́тися, -бóдуся, -бóдешся; \sim **być się** *p a ł o g ó w* (po)збу́тися погáних звичок; \sim **być się** *t o w a r u* (po)збу́тися то́вару; (*pro s o r o m t a i n.*) втрача́ти, втра́тити, -ра́чу, -ра́тиш.

wy zdrowiać, **wy zdrowieć**, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli виду́жувати, -жую, -жуєш, видужа́ти, оду́жувати, оду́жати.

wy zdrowienie *n.* видужа́ння, оду́жання.

wy zdrowieniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* виду́жуючий, -чого, оду́жуючий.

wy zdychać ви́здихати.

wy żebiać, **wy żebić**, -bę, -bisz, -bił

1) ви́зублювати, -люю, -люєш, ви́зубити, -блю, -биш, ви́щерблювати, ви́щербити; 2) ви́різувати в зу́би, ви́різати в зу́би; $// \sim$ **się** ви́зублюватися, ви́зубитися, ви́щерблюватися, ви́щербитися.

wy żebienie *n.* 1) ви́зублення, ви́щерблення; 2) ви́різання в зу́би.

wyziarniacz, *lm. -cze, m., roln.* зерноочисник.

wyzierać, **wyjrzyć**, **-rzyć**, **-rzysz**, **-rzał**, **-rzeli** визирати, визирнути, виглядати, вглянути.

wyziew, **-wu**, (*częściej w lm.*) **-wy**, **-wów**, *m.* випар, **-пу**; \diamond мед. \sim **wy** ciała випоти, **-тів**.

wyziewać, **wyzionąć**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** виділяти випар (випари), виділити випар (випари); \diamond *перен.* \sim **zionać** ducha спустити дух, сконати.

wyziewny випарний.

wyziębiać, **wyziębić**, **-bie**, **-bisz**, **-bił** вихолоджувати, **-джую**, **-джуеш**, вихолодити, **-джу**, **-диш**, вистуджувати, вистудити; $\parallel \sim$ **się** вихолоджуватися, вихолотитися, вистуджуватися, вистудитися.

wyziębnać, **-ziębne**, **-ziębniesz**, **-ziębnał**, **-ziębnęli** *a.* **-ziąbł**, **-ziębli** вихолодитися, **-диться**, вистудитися; (*про людей*) намерзнутися.

wyzionąć *див.* **wyziewać**.

wyzłacać, **wyzłocić**, **-cę**, **-cisz**, **-cił** визолочувати, **-чую**, **-чуеш**, визолотити, **-лочу**, **-лотиш**; $\parallel \sim$ **się** визолочуватися, визолотитися.

wyzłościć się, **-łoszczę**, **-łóścisz**, **-łóścił** вилити злість.

wyznaczać, **wyznaczyć**, **-cę**, **-czysz**, **-czył** визначати, визначити; \sim **zczać** miejsce визначати місце; \sim **zczać** nagrodę, pensję визначати нагороду, зарплату.

wyznaczenie *n.* визначення.

wyznacznik *m., mat.* детермінант.

wyznaczyć *див.* **wyznaczać**.

wyznać *див.* **wyznawać**.

wyznanie *n.* 1) визнання; визнання (*рідко*); 2) признання; 3) сповідання; \sim **wiały** віросповідання. *Пор.* **wyznawać**.

wyznaniowy віросповідний.

wyznawać, **-naje**, **-najesz**, **-nawał**, **wyznać** 1) визнавати, **-наю**, **-наеш**, визнасти; \sim **nać** swój błąd визнасти своєю помилку; \sim **nać** prawdę визнасти правду; (*кому* *co*) признаватися, призна́тися (*кому* *y* *чому*);

\sim **nać** komu swą miłość призна́тися кому́ у своєму коханні; 2) (*лише недокон.*) церк. сповідувати, **-дую**, **-дуеш**.

wyznawca, **-cy**, *lm. -cy, m., kośc.* сповідник.

wyznawczyni *ż.*, *kośc.* сповідниця.

wyzucie *n.* 1) роззуття; 2) позбавлення. *Пор.* **wyzuwać**.

wyzuć *див.* **wyzuwać**.

wyzuty 1) роззутий; 2) позбавлений; $\diamond \sim$ **z** sumienia безсовісний; \sim **ze** wstydu безсоромний, безстыдний, без стыду (*без стыда*). *Пор.* **wyzuwać**.

wyzuwać, **wyzuć**, **-zuję**, **-zujesz**, **-zuł** 1) роззувати, роззути; розбувати, розбути (*рідше*); 2) *перен.* (*kogo z czego*) позбавляти, позбавити, **-влю**, **-виш** (*кого, чого*); \sim **zuć** kogo **ze** wstydu позбавити кого сорому (сты́ду, стыда́); $\parallel \sim$ **się** 1) роззуватися, роззутися; розбуватися, розбу́тися; 2) (*z czego*) втрачати, втратити, **-трачу**, **-тра́тиш** (*що*), збуватися, збу́тися, **-бўдуся**, **-бўдешся** (*чого*); \sim **zuć** **się** **z** wszystkiego збу́тися (*позбу́тися*) всього, втратити все.

wyzwać *див.* **wyzywać**.

wyzwalacz, *lm. -cze, m. див.* **wyzwolicieł**.

wyzwalać, **wyzwolić**, **-lę**, **-lisz**, **-lił** визволяти, визволити; \diamond *заст.* \sim **wolić** terminatora за цеховим обрядом надати учневі звання підмайстра; \sim **wolić** czeładnika за цеховим обрядом надати підмайстрові звання майстра; $\parallel \sim$ **się** визволятися, визволитися.

wyzwanie *n.* віклик, **-ку**, візов, **-ву**.

wyzwisko *n.* лайка, лайливе прізвисько.

wyzwolenica *ż.*, *hist.* вільновідпущениця.

wyzwolenie *n.* визволення, визвіл, **-волу** (*рідше* — визво́лу).

wyzwoleniec, **-ńca**, *lm. -ńcy, m., hist.* вільновідпущеник.

wyzwoleniowy *див.* **wyzwolenczy**.

wyzwoleńczy визвольний; визвольницький (*pidше*).

wyzwoliciel, *lm. -le, m.* визвольник, визволитель.

wyzwolicielka *ż.* визвольниця, визволителька.

wyzwolić *div. wyzwalać.*

wyzwoliny, *-lin, blp., przest.* за цеховим обрядом надання учневі звання підмайстра або підмайстрові звання майстра.

wyzwolony *przest.* вільний; *sztuki ~ne* вільні мистецтва, -тєцтв; *zawód ~* вільна професія.

wyzysk, *-ku, m.* ви́зиск, -ку, експлуата́ція, ви́зискування (*dia*); *~ cudzej pracy* експлуата́ція чужої пра́ці. *Por. wyzyskiwać.*

wyzyskać *div. wyzyskiwać.*

wyzyskanie *n.* 1) ви́користання; 2) експлуата́ція, ви́зиск, -ку. *Por. wyzyskiwać.*

wyzyskiwacz, *lm. -cze, m.* експлуататор, -ра, ви́зискувач.

wyzyskiwaczka *ż.* експлуататорка, ви́зискувачка.

wyzyskiwać, *-kuje, -kujesz, -kiwał, wyzyskać* 1) ви́користовувати, -вую, -вует, ви́користати; *~kać materiały naukowe* ви́користати наукові матеріали; *~kać swoją lekkomyślność* ви́користати чиє легкомудство; 2) (*лише недоком.*) експлуатувати, -тую, -тует, ви́зискувати, -кую, -кует.

wyzywać, **wyzwać**, *-zwe, -zwiesz, -zwał* 1) ви́кликати, ви́кликати, -личу, -личеш, ви́зивати, ви́звати, -ву, -веш; *~zwać kogo na pojedynkę* ви́кликати (ви́звати) ко́го на поєдинок (на дуель); 2) (*лише недоком.*) (*лайливими словами*) називати, обзивати, прозивати; узивати (*pidше*); *// ~ się* (*лише недоком.*) лая́тися.

wyzywająco ви́зивно, ви́зива́юче; *patrzeć ~* диві́тися ви́зивно (ви́зива́юче); диві́тися ко́зи-рем.

wyzywający ви́зивний.

wyż *ż., książ.* 1) височина́, висо́чнь, -ні; 2) *перен.* верши́на, ви́со́кість, -со́кості; *ku ~żom* до вершин; *☉ метеор. ~* баготе́трусцпυ підви́щення атмосфе́рного тисне́ння.

wyżalić się, *-lę, -lisz, -lił* ви́лити свій жаль (свою́ скорбо́ту).

wyżać I *div. wyżymać.*

wyżać II *div. wyżynać.*

wyżebrać, *-brzę, -brzesz, -brał* ви́просити (ми́лостину), ви́жебра-ти.

wyżegać, **wyżec**, *-żzę, -żzesz, -żegł* *przest.* ви́пальовати, -люю, -люеш, ви́палити.

wyżej ви́ще; *~ wspomniany* ви́сезга́даний.

wyżeł, *-źła, m., myśl.* ви́жлець, гонча́к, -ка́.

wyżer, *-ru, m., med. (phagedaenismus)* гангрен́а.

wyżeracz, *lm. -cze, m.* обже́ра, не-наже́ра.

wyżerać, **wyżreć**, *-żrę, -żresz, -żarł* 1) ви́жирати, ви́жерти, -жеру, -жереш; 2) (*про кислоту, іржу*) ви́їдати, ви́їсти, -їсть; 3) *мед.* роз'їдати, роз'їсти, -їсть; 4) (*kogo skąd*) *перен.* ви́гризати, ви́гризти (ко́го звідки); *// ~ się* нажи́ратися, наже́ртися.

wyżerający 1) їдкий; 2) *мед. (phagedaenicus)* фагедені́чний; (*corrosivus*) коро́зійний, роз'їда́ючий; *wrzód ~* коро́зійний (роз'їда́ючий) чиря́к, -ка́.

wyżerka: *iść na ~kę* *żart.* іти́ у гости́ну.

wyżłatko *n., zdr., pieszcz., myśl.* *div. wyżle.*

wyżle, *-lęcia, lm. -lęta, -ląt, n., zdr., pieszcz., myśl.* ви́жленя́, -ня́ти.

wyżlica *ż., myśl.* ви́жлиця́.

wyżlin, *-nu, m., bot. (antirrhinum)* ро́тики, -ків.

wyżłabiać, **wyżłobić**, *-bię, -bisz, -bił* 1) ви́добувати, -бую, -буеш, ви́дובати; жо́лбити, -блю, -биш (*лише недоком.*); 2) (*про воду*) ви́мивати, ви́мива́ти.

wyżłobienie *n.* 1) (дія) відовбанення; 2) вимиття; *пор.* **wyżłabiać**; (результат) заглибина (*y widi żołoba*), рівчак, -ка; 3) *анат.* (*cavitas glenoidalis*) порожнина (западина) суглобової ямки.

wyżłobnik *m.* 1) *тех.* скрепер, -ра, землечерпалка; (*менша*) драга; 2) *спец.* молоток для вибивання кутів.

wyżłopać, -pię, -piesz (*a.* -**pat, -pasz**), -**pał** *wulg.* вижлуктати.

wyżółcić, -ce, -cis, -cił вижовтити, -вчу, -втиш, пожовтїти, -вчу, -втиш.

wyżółcieć, -cieje, -ciał *див.* **wyżółknać**.

wyżółkły пожовклий, зжовклий.

wyżółknać, -knie, -knał *a.* -**kł** вижовтїти, пожовтїти.

wyższość *ż.* вищість, -щості.

wyżwirować, -ruje, -rujesz, -rował посипати гравієм (рїнню, жорствою).

wyżwirowanie *n.* посїпка гравієм (рїнню, жорствою).

wyżyć I, -żyje, -żyjesz, -żył I вижити, -живу, -живеш; (*обмежений час*) прожити, -живу, -живеш; 2) *див.* **przeżyć**; *//~ się* нажитися.

wyżyć II, -żyje, -żyjesz, -żył (*со*) (*ліки*) прийняти всі до кінця.

wyżyłować, -luje, -lujesz, -łował I очїстити від жил; *~ mięso* очїстити м'ясо від жил; 2) *перен. розм.* (*kogo*) візискати (кого), віссати (вимотати) жили (*y kogo*); (*co z kogo*) здерти, зідрати (здеру, здереш) (що з кого); *~ z kogo ostatni grosz* здерти (зідрати) з кого останню копійку.

wyżyłowanie *n.* очїщення від жил.

wyżymacz, lm. -**cze, m., tech.** гауч-прес.

wyżymaczka *ż.* віджимна машина.

wyżymać, wyżąć, -źmę, -źmiesz, -żał, -żeli вижимати, вижати, -жму, -жмеш; (*сік з чого — це*) вичавлювати, -влюю, -влю-

еш, ви́чавити, -влю, -виш; (*білизну — це*) віджимати, віджати (відіжму, відіжмеш), викручувати, -чую, -чуеш, викрутити, -ручу, -рутиш.

wyżymarka *ż.* *див.* **wyżymaczka**.

wyżyna *ż., geo.* висота, височина.

wyżynać, wyżąć, -źnę, -źniesz, -żał, -żeli вижинати, вижати, -жну, -жнеш; *~ żać z boże* вижати збіжжя.

wyżynki *blp.* *див.* **dożynki**.

wyżynny нагірний.

wyżywiać, wyżywić, -wię, -wisz, -wił прогодовувати, -вую, -вуеш, прогодувати, -дую, -дуюш, прохарчовувати, прохарчувати, -чую, -чуюш; *//~ się* прогодовуватися, прогодуватися, прохарчовуватися, прохарчуватися.

wyżywienie (*się*) прогодовування, прохарчування.

wzajemnie взаємно, обопільно.

wzajemność *ż.* взаємність, -ності, обопільність; *kochać bez ~ci* кохати без взаємності.

wzajemny взаємний, обопільний; *~na miłość* взаємна (обопільна) любов, -ві; *oddawać sobie ~ne usługi* робити собі взаємні послуги; *φ філос.* łączność *~na* взаємозв'язок, -зку; *towarzystwo ~ne* ротосу товариство взаємодопомоги.

w zamian przsl., przyim. взамін, навзамін, замість (чого).

wzbicie się *n.* зліт (*род.* зльоту).

wzbić się *див.* **wzbijać się**.

wzbierać, wzebrać, wzberze, wzbrał I підніматися, піднятися, -німеться; *rzeka wzbrała* вода в річці піднялася, воді в річці прибуло; 2) *перен.* збільшуватися, -шується, збільшитися, наростати, нарості; *φ* **wzbierający** *przypływ* *rewolucji* наростаюче піднесення революції.

wzbiesić, -szę, -sisz, -sił розлютовати, -тую, -туюш; *//~ się* розлютоватися, посатанити.

wzbijać się, wzbić się, -bije, -bijesz, -bił підніматися, підійматися, піднятися, -німуся, -німешся, здійматися, знятися, злітати, злетіти, -лечу, -летіш; *sa mo- lot wzbił się pod obłoki* літак піднявся (знявся, злетів) під хмари; ◇ *перен. wzbić się w dymie* загордіти, загордітися, -джуся, -дишся.

wzbogacać, wzbogacić, -ce, -cisz, -cił збагачувати, -чую, -чуєш, збагатити, -гачу, -гатіш; //~ *się* збагачуватися, збагатітися, збагатіти.

wzbogacenie *n.* збагачення; //~ *się* збагачення, збагатіння.

wzbogacić *див. wzbogacać.*

wzbogacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli забагатіти, збагатітися.

wzbraniać się (od czego) відмовлятися (від чого, робити що), (czegoś) не хотіти (хочу, хочеш) (робити що).

wzbudzać, wzbudzić, -dzą, -dzisz, -dził (co w kim a. u kogo) збуджувати, -джую, -джуєш, збудити, -джу, -диш, викликати, викликати, -личу, -личеш (що в ко́му і у ко́го); ~*dzać gnie w* збуджувати (викликати) гнів; ~*dzać zachwyt* збуджувати (викликати) захоплення.

wzbudzenie *n.* збудження, викликання.

wzbudzić *див. wzbudzać.*

wzburzać, wzburzyć, -rzą, -rzysz, -rzył хвилювати, -люю, -люєш, схвилювати, збурювати, -рюю, -рюєш, збурити; *wiatr ~rzył morze* вітер схвилював (збурив) море; (кого проти ко́го) підбурювати, підбурити; //~ *się* хвилюватися, схвилюватися, збурюватися, збуритися.

wzburzenie *n.* схвилювання, збурення; підбурення. *Пор. wzburzać.*

wzburzony схвилюваний, збурений.

wzburzyć *див. wzburzać.*

wzdać *див. wzdymać.*

wzdęcie *n.* 1) *мед.* здуття; ~ *brzucha* (*meteorismus*) метеоризм, -му, здуття живота га́зами; 2) *перен.* роздуття (чогó).

wzdętość *ж. див. wzdęcie.*

wzdęty надутий; (*про живіт тощо*) здутий.

wzdłuż 1) *прислів.* у[в]довж, в(з)довж, здовж; ~ *i poprzek* в(з)довж і впо́перек (поперек); 2) *прійм.* у[в]довж, в(з)довж, здовж; ~ *brzegu* вздовж бе́рега.

wzdłużać, wzdlużyć, -że, -żysz, -żył подовжувати, -жую, -жуєш, подовжити, здовжувати, здовжити; відовжувати, відовжити (*рідко*).

wzdłużenie *n.* подовження, здовження; відовження. *Пор. wzdlużać.*

wzdłużnica *ж.* зв'язувальний подовжній по́яс.

wzdłużyć *див. wzdlużać.*

wzdragać się (od czego, przed czym) *див. wzbraniać się.*

wzdrygać się, wzdrygnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli здригатися, здригнутися.

wzdawać, wzdwóić, -woję, -woisz, -woił подвоювати, -воюю, -воюєш, подвоїти.

wzdwojenie *n.* подвоєння.

wzdychać, *lm.* -cze, *m.*, *żart.* зітхач, -чя.

wzdychać, westchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) зітхати, зітхнути; **wzdychać z głębi serca** зітхати з глибини серця; 2) (za kim, za czym) (*лише недокон.*) *перен.* тужити, -жу, -жиш (за ким, за чим).

wzdymać, wzdać, -zdał, -zdęli 1) надувати, надимати, надути, (-дму, -дмеш і -дую, -дуюш), здимати, здувати, здути (зідму, зідмеш і здую, здуюш); ~*zdać policzki* надути що́ки; *wiatr ~zdyma żagle* вітер надимає (надуває) вітри́ла; 2) (*вогонь*) роздму́хувати, -му́хую, -му́хуєш, роздува́ти, розду́ти; 3) *фізіол.*

здимати, здувати, здіти; 4) (*лише недокон.*) *перен. розм.* робити пихатим, бундючним; // ~ się 1) надиматися, надуватися; надітися, здиматися, здуватися, здітися; (*про водні хвилі то що — ще*) підніматися, піднятися, -німеться; *zagle ~zdeły się od wiatru* паруси (вітрила) наділися від вітру; *woda się ~zdyma* вода здимається (піднімається); 2) *фізіол.* пухнути, опухати, опухнути, надуватися, надітися; 3) (*перен. — про людей*) гордіти, загордіти, надиматися, надуватися, надітися; пиндючитися, напиндючитися (*розм.*).

wzejść *див. wschodzić.*

wzgarda *ж. погорда, презирство.*

wzgardliwie презирливо, погордливо, зневажливо.

wzgardliwość *ж. презирливість, -вості, погордливість, зневажливість.*

wzgardliwy презирливий, погордливий, зневажливий.

wzgardzić, -dzieć, -dzisz, -dził (ким, czym) погордувати, -дую, -дуюш (ким, чим), зневажити (кого, що).

wzgląd, -lędu, m. 1) увага; mieć coś na ~lędzie мати що на увазі; przez ~ па со з уваги на що, беручи до уваги що; 2) точка зору, погляд, -ду; rozpatrywać coś pod ~lędem filozofii materialistycznej розглядати що з точки зору (з погляду) матеріалістичної філософії; pod każdym ~lędem в усіх відношеннях, з усякого (з кожного) погляду, з усіх поглядів; 3) (*лише в мн.*) прихильність, -ності, ласка, ласкавість, -вості; cieszyć się czyimi ~lędami мати чию прихильність; *bez ~lędu* па незважаючи на; *należy mieć ~ па zasługi...* треба зважати на заслуги; *pod żadnym ~lędem* ні в якому (в жодному) разі.

względem przyim. 1) відносно (кого, чого), щодо (кого, чого); ~ сепу відносно (щодо) ціни; ~ tej sprawy відносно (щодо) цієї справи; 2) (*в порівнянні з чим*) проти (кого, чого), перед (ким, чим); *Ziemia jest mała ~ Słońca* Земля малá проти Сонця; *obowiązek ~ ojczyzny* обов'язок перед батьківщиною.

względnie I przst. поблажливо, вибачливо; *obchodzić się z kim ~* ставитися до кого поблажливо (вибачливо).

względnie II przst. відносно; *wynik ~ dobrego* результат відносно добрий.

względnie III sp. або, чи; *przeszłe pieniądze czekiem ~ przekazem* перешлю гроші чеком або (чи) переказом.

względność I ж. поблажливість, -вості, вибачливість; прихильність, -ності, доброзичливість, ласкавість. *Пор. względny I.*

względność II ж. 1) відносність; 2) відносність, релятивність, факультативність; *teoria ~ci* теорія відносності. *Пор. względny II.*

względny I поблажливий, вибачливий; (*більшою мірою*) прихильний, доброзичливий, ласкавий; *jest dla mnie bardzo ~* він до мене дуже прихильний (ласкавий).

względny II 1) грам. відносний; 2) *фіз.* відносний, релятивний, факультативний; *ruch ~* відносний рух, -ху; *to rzecz ~na* це умовна справа.

wzgórek, -rka, m. горбók, -бкá, горбóчок, -чка, горбик.

wzgórkowaty горбкуватий, горби[á]стий.

wzgórze n. 1) височина, висóкість, -сóкóсті; 2) *див. wzgórek.*

wzgorzysty горбкуватий, горби[á]стий.

wziąć, wezmę, weźmiesz, wziął, wzięli взяти (визьму, визьмеш).

wziątka ж., karc. взятка.

wziernik *m.* 1) *мед.* (*speculum*) дзеркало; 2) *тех.* оглядовий отвір, -вору, оглядовий люк; **◇** ~ *krtaniowy* (*laryngoscop*) ларингоскоп; ~ *posowy* (*rhinoscop*) риноскоп; ~ *oczny* (*ophthalmoscop*) офтальмоскоп; ~ *pręcherzowy* (*cystoscop*) цистоскоп.

wziernikować, -kuje, -kujesz, -kował *мед.* оглядати за допомогою дзеркала.

wziewać, **wzionąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *вдихати, вдихнути.*

wziewadło *n.*, *мед.* інгальатор, -ра.

wziewalnia *ж.*, *мед.* (*inhalatorium*) інгальаторія.

wzlewnik *m.* 1) *мед.* (*respirator*) респіратор, -ра; 2) *тех.* *див.* *aspirator.*

wziewny *мед.* (*inhalatorius*) інгалаційний; *leczenie* ~ *не* інгалаційне лікування.

wzięcie *n.* (*дія*) взяття; **◇** ~ *do piewoli* полонення; *mieć* ~ (*про людину*) бути популярним, мати славу; (*про товар*) бути ходовим, мати попит.

wziętość *ж.* популярність, -ності.

wzięty популярний, відомий; (*про товар*) ходовий.

wzionąć *див.* **wziewać.**

wzlatać, **wzlecieć**, -cę, -cisz, -ciał, -cieli (*угору*) злітати, злетіти, -лечу, -летіш; злінути (*поез.*).

wzlatywać, -tuje, -tujesz, -tywał *див.* **wzlatać.**

wzlecieć *див.* **wzlatać.**

wzlot, -tu, *m.* зліт, -льоту.

wzmacniacz, *lm.* -cze, *m.* (*rad. i in.*) підсилювач.

wzmacniać, **wzmocnić**, -nię, -nisz, -nił *зміцнювати, -нюю, -нюеш, зміцнити; (додавати сили) підсилювати, -люю, -люеш, підсилити; (старання, увагу тощо — звичайно) посилювати, посилити.*

wzmagać, **wzmóc**, -moge, -możesz, -mógł *підсилювати, -люю, -люеш, підсилити, зміцнювати, -нюю, -нюеш, зміцнити; //~ się*

дужчати, подужчати; móg z ~maga się мороз дужчає.

wzmianka *ж.* згадка.

wzmiankować, -kuje, -kujesz, -kował *див.* **nadmieniać.**

wzmocnić *див.* **wzmacniać.**

wzmocnienie *n.* зміцнення; підсилення; посилення. *Пор.* **wzmocniać.**

wzmózenie *n.* підсилення, зміцнення; //~ *się* подужчання. *Пор.* **wzmagać.**

wzmóc *див.* **wzmagać.**

wznawiacz, *lm.* -cze, *m.* відновитель, відновник, поновитель, поновник.

wznawiać, **wznawić**, -wię, -wiesz, -wił *відновляти, відновлювати, -люю, -люеш, відновити, -влю, -виш; ~wić kontrakt* відновити контракт; *~wić rokowania* відновити переговори.

wzniecać, **wzniecić**, -cę, -cisz, -cił 1) *запалювати, -люю, -люеш, запалити, -лю, -лиш; (перен. — ще) розпалити, розпалити; ~cić ogień* запалити вогонь; *перен. ~cić wojnę* розпалити війну; 2) (*перен. — породжувати*) *збуджувати, -джую, -джуеш, збудити, -джу, -диш; ~cać pa-dzieję* *на со збуджувати на-дію на що; //~ się* 1) *спалахувати, -лахую, -лахуеш, спалахнути; 2) збуджуватися, збудитися.*

wzniesienie *n.* 1) *запалення; розпалення; 2) збудження; див.* **wzniecać.**

wzniecić *див.* **wzniesienie.**

wzniesienie *n.* 1) *піднесення; зведення, підведення; 2) збудування, виведення, поставлення; пор.* **wznosić;** 3) (*про місцевість*) *підвищення, висота, височина; 4) (для глядача) трибуна.*

wzniesić *див.* **wznosić.**

wzniąć, **wzniąć**, **wznijdziesz**, **wszedł** *док.* *див.* **wschodzić.**

wzniosłość *ж.* 1) *височина, високість, -сokість; 2) перен. піднесеність, -ності, високість.*

wzniosły *przen.* піднесений, високий.

wzniośle *przen.* піднесено, високо.

wznosić, -szę, -sisz, -sił, **wzniesić**, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli

1) підносити, -ношу, -носиш, піднести; (*голову, очі — ще*) зводити, -джу, -диш, звести, -веду, -ведеш, підводити, підвести; 2) (*будівлю*) будувати, -дую, -дуюш, збудувати, виводити, вивести, ставити, -влю, -виш, поставити; ◇ *~nosić okryzki* вигукувати, -кую, -куєш; *~nieść to aśt* проголосити тост; *//~ się* підніматися, підійматися, піднятися, -німусь, -німешся; (*про дим, сонце, птахів тощо — ще*) здійснюватися, знятися, підноситися, піднятися.

wznowiąć *див. wznawiać.*

wznowienie *n.* відновлення; *~ stosunków handlowych* відновлення торговельних відносин.

wzorcarz, *lm.* -rze, *m., tech.* лекальник.

wzorcowy 1) зразковий; 2) (*стандартний*) типовий; *~wa* *u* *т* *о* *в* *а* типовий договір (*род. договору*); 3) *тех.* еталонний; *~ przyządz* *р* *о* *т* *і* *а* *г* *о* *в* *у* еталонний вимірювальний прилад, -ду.

wzorek, -rku, *m.* зразок, -зкá; (*на вишивці*) взірєць, -рця, узор, -ру.

wzornia *ż.*, *tkac.* узорний цех, -ху.

wzornik *m.* 1) *текст.* узор, -ру; розводи, -дів (*лише в мн.*); 2) *тех.* шаблон.

wzorować, -ruję, -rujesz, -rował (*со па сzum*) робити (складати) на зразок (чого); *//~ się* (*па кім, па сzum*) брати приклад (з кого, з чого), брати за зразок (кого, що).

wzorownia *ż.*, *spec.* модельний цех, -ху, модельярня.

wzorowo зразково, взірцево; *~ się sprawać* взірцево (зразково) поводитися, -джуся, -дишся.

wzorowość *ż.* зразковість, -вості, взірцевість.

wzorowy зразковий, взірцевий; *~we gospodarstwo* зразкове (взірцеве) господарство; *~ uczeń* взірцевий (зразковий) учень, -чня.

wzorzec, -rca, *m. див. wzór.*

wzorzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *див. wzorować.*

wzorzysto 1) узорчато, узористо; 2) квітчато, кольористо, барвисто. *Пор. wzorzysty.*

wzorzysty 1) узорчатий, узористий; 2) *перен.* квітчастий, кольористий, барвистий.

wzór, -zoru, *m.* 1) зразок, -зкá; (*що може служити прикладом — ще*) взірєць, -рця; *~ spoty* зразок (взірєць) чесноти; 2) *спец.* модель, -лі; 3) *тех.* шаблон; 4) (*на тканині, вишивці тощо*) узор, -ру; 5) *мат., хім., фіз.* формула; 6) *грам.* парадигма; *~gu* *kaligraficzne* прописи, -сів.

wzrastać, **wzrosnąć**, -rosnę, -rośniesz, -rośl, -rośli зростати, зрости.

wzrok, -ku, *m.* 1) зір (*род. зору*); 2) *перен.* погляд, -ду; *~ w kim* *u* *т* *о* *р* *і* *ć* втупити погляд у кого.

wzrokowy зоровий; *фізіол. ką t ~ (angulus opticus)* зоровий кут, -тá; *patieć ~wa* зорová пам'ять, -ті; *~ fiz. złudzenie ~we* оптичний обман.

wzrosnąć *див. wzrastać.*

wzrost, -tu, *m.* 1) ріст (*род. рóstu*), зріст; *małego ~tu* низького рóсту (зрóсту), малий на зріст; *wysokiego ~tu* високого рóсту (зрóсту), високий на зріст; 2) *див. wzrastanie.*

wzrósć, -rosnę, -rośniesz, -rośl, -rośli *dok. див. wzrastać.*

wzruszać, **wzruszyć**, -szę, -szysz, -szył 1) зворушувати, -шую, -шуєш, зворушити, -рушу, -рушиш; *~zyć kogo do łez* зворушити кого до сліз; 2) (*pił-*

лю) розпущувати, -шую, -шуеш, розпушити; 3) (*море*) хвилювати, -люю, -люєш, схвилювати; 4) (*ударами*) збивати, збити (зіб'ю, зіб'єш); ~szyć *roduszkę* збити підушку; 5) (*плечима*) знизувати, -зую, -зуєш, знизати, -нижу, -нижеш, знизнути; стискати, стиснути (*рідко*); //~ się 1) зворушуватися, зворушитися; ~szyć się *do płaczu* зворушитися до сліз; 2) (*wychoditi z stanu спокою*) збурюватися, -рююся, -рюєшся, збуритися.

wzruszający зворушливий; scena ~ca зворушлива сцена.

wzruszenie *n.* 1) зворушення; 2) розпущення; 3) схвилювання; 4) збиття; 5) знизання; стишення. *Пор. wzruszać.*

wzruszony зворушений.

wzruszyć *div.* wzruszać.

wzuwać, wzuć, -zuje, -zujesz, -zuł взувати, взути, обувати, обути.

wzwyczać, wzwyczać, -czaje,

-czaisz, -czaił *przyswajać*, -чаюю, -чаюєш, *przyswajać*; //~ się *przyswajać*, *przyswajać*, звикати, звикнути, *przyswajać* -тисся, *przyswajać*тисся.

wzwyż заввишки, височиною, висотою; ~ *na trzy metry* заввишки (височиною, висотою) на три метри.

wzywać, wezwać, -zwe, -zwiesz, -zwał 1) клікати (клічу, клічеш), покликати; *wzywać* *na pomoc* клікати на допомогу (на поміч); 2) (*do wykonania czego*) *waklikati*, *zaklikati*; *wzywać* *do porządku* закликати до порядку; 3) *ofic.* *waklikati*, *waklikati*; *wzywać* *kogo do sądu* викликати когось в суд.

wżerać się, weżreć się, weżre, wżarł *w'idać*ся, *w'istia*ся (*w'istia*ся).

wżywać się, wżyć się, -żyję, -żyjesz, -żył (*w co*) *zżywati*ся, *zжити*ся, -живуся, -живе́шся (*з чим*).

Z

z. (*zszły*) *skr.* мину́лий; ~ *rok* мину́лий рік (*rod.* *róku*).

z(e) I *przym.* 1) (*z* *rodowim*) *z*, *із*; ~ *drzewa* з *dereva*; *jeden* ~ *wielu* один з *bagatoh*; ~ *konieczności* з *neobchidnosti*; ~ *miłości* з *lyubovi*; *pić* ~ *filiżanki* п'яти з *chashki*; ~ *Polski* з *Polski*; ~ *tamtej strony* з *togo boku*; ~ *urzędu* з *obow'язku* *sluzhbi*; *usunąć* ~ *pracy* *znyiati* з *roboti*; *wydalić* ~ *szkoły* *wyklyuchiti* з *shkoly*; *wyjątek* ~ *reguły* *wyniatok* із *pravila*; (*pro* *prychinu*) *wid* (*kogo, chogo*); *trząść* *się* ~ *zimna* *trastyia* (*trusytia*) *wid* *kholodu*; (*perekladaetsia* *bezprymennikovoju* *kon-*

strukcieju) *Eliza* ~ *Pawłowskich* *Orzeszkowa* *Eliza* *Ozeshko*, *urodzona* *Pawłowska*; *obedrzeć* ~ *skóry* (*kogo, co*) *zderiti* *shkiry* (*z kogo, z chogo*); *opadać* ~ *sil* *wtarachiti* *siły*; *pozostałość* ~ *dawnych lat* *perzhitok* *minulogo*; *wyzuć* ~ *majątku* *pozobaviti* *mayna*; 2) (*z* *orzudnim*) *z*, *із*; *rozwieść* *się* ~ *zopą* *rozluchiti* *z* *druzhinoju* (*z zhinkoju*); *walczyć* ~ *reakcją* *borotitsia* *z* *reakcieju*; ~ *nim* *zdarzyło* *się* *nieszczęście* *z* *nim* *trapiłasia* *bida*.

z(e) II *przst.* *mayzhe*, *shoch* *із*, *malone*; ~ *kilo* *mayzhe* (*shoch* *із*) *kilogram*; ~ *godzinę* *mayzhe*

(щось із) годіну; ~ *dziesięć tysięcy* майже (щось із) десять тисяч, тисяч десять.

za I przym. 1) (із знахідним) за; (в часовому значенні — ще) *czérez; ~ dwie godziny* за (через) дві години; *kupić ~ sto rubli* купити за сто карбіванців; *przyjąć ~ syna* прийняти за сина; *służyć ~ kucharza* бути за кухаря; *ująć ~ rękę* взяти за руку; *wziąć (pojąć) ~ żonę* взяти за жінку; *złożyć ręce ~ pas* закласти руки за пояс; *zginąć ~ ojczyznę* загинути за батьківщину; 2) (з орудним) за (з орудним); *biec ~ kim* бігти за ким; ~ *domem* за домом; *dzień ~ dniem* день за днем; *jeden ~ drugim* один за одним (за другим); *poga ~ poga* нога за ногою; за (із знахідним) *jestem ~ tym* я за те; *opowiedzieć się ~ kim* висловитися за кого; 3) (з родовим) за; ~ *króla* Свєцзка за царя Гороха; ~ *mojej pamięci* за моєї пам'яті; ~ *rapowania...* за панування...; 4) (перекладається паралельними прийменниковими і безприйменниковими конструкціями) ~ *jednym z masek* одним махом, з одного маху; *uważać kogo ~ mądrego* мати когось розумного, вважати когось розумним (за розумного); (перекладається іншими зворотами) ~ *przeproszeniem* пробачте на слові.

za II part. за; (у сполученні з прикметником — ще) *nádto; co to ~ człowiek?* що це за людина? *co ~ dziwo!* що за диво! ~ *wielki* завеликий, *nádto* великий.

zaabonować, -nuję, -nujesz, -nowa! 1) передплатити, -лачу, -латиш, виписати, -пишу, -пишеш (що), підписатися, -пишусь,

-пишешся (на що); ~ *gazetę* передплатити (виписати) газету, підписатися на газету; 2) (*oderżati po abonamentu*) абонувати, -ну́ю, -ну́єш (що) (*докон.*); ~ *łóżę w teatrze* абонувати ліжку в театрі.

zaabsorbować, -buję, -bujesz, -bował 1) захопити всього (цілком); 2) *фіз., хім. див. zabsorbować; //~ się* (czyum) бути захопленим (чим); поринути (у що).

zaadoptować, -tuję, -tujesz, -tował *książ.* адоптувати, -тую, -туєш (*докон.*); (*хлопця — ще*) прийняти за сина, усиновити, -влю, -виш; (*дівчину — ще*) прийняти за дочку, удочерити; ~ *sierotę* адоптувати (усиновити; удочерити) сироту.

zaadresować, -suje, -sujesz, -sował адресувати, -сую, -суюєш (*докон.*).

zaaferować, -ruję, -rujesz, -rował (кого) завдати клопоту (кому), заклопотати, -почу́, -почеш (кого); //~ *się* (czyum) заклопотатися (чим).

zaaferowany заклопотаний.

zaafiszować, -szuję, -szujesz, -szował виставити напоказ, афішувати, -шую́, -шуюєш (*докон.*); //~ *się* виставити себе напоказ, афішуватися.

zaagitować, -tuję, -tujesz, -tował загітувати, -тую́, -туюєш.

zaakcentować, -tuję, -tujesz, -tował *przen.* підкреслити, наголосити, -лош́у, -лошиш; ~ *swoją pieczęcią* підкреслити свою незалежність.

zaakceptować, -tuję, -tujesz, -tował 1) *торг.* акцептувати, -тую́, -туюєш (*докон.*); ~ *wagunkę* умову акцептувати умови договору; 2) *перен.* прийняти, -йм́у, -ймєш, схвалити, -лю́, -лиш, підтримати; ~ *uchwałę* прийняти (схвалити) рішення; //~ *się* акцептуватися.

zaakceptowanie n. 1) акцептування (*докон.*); 2) прийняття, схва-

лення, підтримання. *Пор. zaakseptować.*

zaaklimatyzować, -zuje, -zujesz, -zował акліматизувати, -зую, -зуюш (*докон.*); //~ się акліматизуватися.

zaaklimatyzowanie(się) *n.* акліматизація (*докон.*).

zaakomodować, -duje, -dujesz, -dował (кому) *książ.* догодити, -джу, -диш (кому).

zaakompaniować, -niuje, -niujesz, -niował акомпанувати, -ную, -нуєш (*лише недокон.*).

zaalarmować, -miuje, -mujesz, -mował 1) зняти (підняти) тривогу; 2) (кого, со) підняти (з приводу тривоги) (кого, що); ~ straż ogniową підняти пожежну команду.

zaalpejski заальпійський.

zaambarasować, -suje, -sujesz, -sował затурбувати, -бую, -буєш (кого); завдати клопотів (кому); //~ się затурбуватися, занепокоїтися.

zaambarasowanie *n.* стурбованість, ності, занепокоєння, занепокоєність, заклопотаність.

zaambarasowany затурбований, занепокоєний, заклопотаний.

zaanektować, -tuje, -tujesz, -tował анексувати, -сую, -суюш (*докон.*).

zaanektowanie *n.* анексія.

zaangażować, -żuje, -żujesz, -żował 1) ангажувати, -жую, -жуєш (*докон.*); (*до танцю — звичайно*) запросити, -рошу, -робиш; (*на роботу*) прийняти, -йму, -ймеш; 2) (кого, со *w czym*) замішати, вплутати, заплутати (кого, що *w coś*); ~ instytucję w bankructwie замішати (вплутати, заплутати) установу в банкрутство; (*чию честь тощо*) зачепити, -плю, -пиш; //~ się 1) ангажуватися; 2) замішатися, вплутатися, заплутатися (*в що*).

zaangażowanie *n.* 1) ангажування (*докон.*); (*театр. — це*) ангажемента, -ту; запрошення; при-

йняття; 2) замішання, вплутання, заплутання; //~ się 1) ангажування; 2) замішання, вплутання, заплутання. *Пор. zaangażować.*

zaanonsować, -suje, -sujesz, -sował *książ.* 1) (кого) доповісти -вім, -віси, повідомити, -млю, -миш (про чий прихід); 2) *театр.* анонсувати, -сую, -суюш (*докон.*); //~ się веліти доповісти (повідомити) про свій прихід (про своє прибуття).

zaapelować, -luje, -lujesz, -lował *praw., przep.* апелювати, -люю, -люєш (*докон.*).

zaaplikować, -kuje, -kujesz, -kował *med.* прописати, -пишу, -пишеш, приписати; *перен. жарг.* ~ policzek да́ти ляпаса.

zaaprobować, -buje, -bujesz, -bował апробувати, -бую, -буєш (*докон. книж.*), схвалити, -лю, -лиш.

zaaranżować, -żuje, -żujesz, -żował улаштувати, -тую, -туюш; (*підготувати — це*) організувати, -зую, -зуюш (*докон.*), zorganizować; ~ demonstrację організувати (зорганізувати) демонстрацію.

zaarendować, -duje, -dujesz, -dował заорендувати, -дую, -дуюш.

zaaresztować, -tuje, -tujesz, -tował заарештувати, -тую, -туюш, арештувати.

zaaresztowanie *n.* заарештування, арештування.

zaasekurować, -ruje, -rujesz, -rował застрахувати, -рахую, -рахуюєш; //~ się застрахуватися.

zaasekurowanie *n.* застрахування.

zaasygnować *див. wyasygnować.*

zaatakować, -kuje, -kujesz, -kował *wojs.* атакувати, -кую, -куюєш (*докон.*).

zaatutować, -tuje, -tujesz, -tował *karc.* козирнути, піти з козиря.

zaawansować, -suje, -sujesz, -sował 1) (со кому) (*оплатити авансом*) заавансувати, -сую, -суюш (що кому); 2) (*на посаді*) одержати підвищення; 3) (кого *na coś*) підвищити ко́го на по-

са́ді (по сл́ужбі); //~ się (*перен.* — *переступити межі*) задалёко зайти́ (зайду́, зайдёш).

zaawansowany (w czym) о́бізна́ний (з чим), підго́товлений; лекс́је́ је́зика́ ро́сыйськíе-го́ dla ~nych уро́ки ро́сийськóї мо́ви для підго́товлених.

zaawizować, -zuje, -zujesz, -zował (kogo) *handl.* по́відомити, -млю́, -миш, спо́вістити, -віщу́, -вісти́ш (кого́).

zababrać, -rzę, -rzesz (*rzadziej -ram, -rasz*), -rał забру́днити, за́каляти, за́мазати, -ма́жу, -ма́жеш; //~ się забру́днитися, за́каля́тися.

zabagniać, zabagnić, -nię, -nisz, -nił 1) заболо́чувати, -чую́, -чужу́, заболо́тити, -лочу́, -лоти́ш; 2) *перен.* запу́скати, запу́стити, -пу́шу, -пу́стиш; ~nić sprawę запу́стити спра́ву; //~ się 1) заболо́чуватися, заболо́титися; 2) запу́скатися, запу́ститися.

zabagnienie *n.* 1) заболо́чення; 2) запу́щення. *Пор.* **zabagniać.**

zabagniony 1) заболо́чений; 2) запу́щений. *Пор.* **zabagniać.**

zabalotować, -tuje, -tujesz, -tował забало́тувати, -тую́, -ту́єш.

zabalsamować, -muje, -mujesz, -mował набальза́мувати, -му́ю, -му́єш.

zabalamucić, -cę, -cisz, -cił *przest.* забала́мүтити, -му́чу, -му́тиш (кого́); //~ się *фам.* забарі́тися, -рю́ся, -ри́шся; ~ w mieście забарі́тися в мі́сті.

zabandażować, -żuje, -żujesz, -żował забинту́вати, -тую́, -ту́єш, пере́в'язати, -в'язу́, -в'язеш.

zabarwiać, zabarwić, -wię, -wisz, -wił забарвля́ти, забарвлюва́ти, -люю́, -люєш, забарв́ити, -влю́, -ви́ш.

zabarwienie *n.* забарв́лення; *перен.* ~ polityczne політи́чне забарв́лення.

zabarykadować, -duje, -dujesz, -dował забари́кадувати, -дую́, -ду́єш; //~ się забари́кадува́тися.

zabarykadowanie (się) *n.* забари́кадува́ння.

zabarykować, -kuje, -kujesz, -kował упакува́ти в бари́льця.

zabastować, -tuje, -tujesz, -tował (na czym) *pot.* покінчи́ти (з чим).

zabatogować, -guje, -gujesz, -gował *hist. див.* **zabatożyć.**

zabatożyć, -zę, -żysz, -żył *hist.* за́сікти ба́тога́ми.

zabawa *ż.* 1) розва́га, заба́ва; dla ~wy для заба́ви, (за)ра́ди розва́ги; 2) ве́чір, -чора, ве́чірка; ~ ta пeсцпа танцюва́льний ве́чір; 3) гуля́ння; ~ ludowa наро́дне гуля́ння; 4) (w co) гра; *igrá (piduje)* (в шо́).

zabaweczka *ż., zdr., pieszcz.* ігра́шечка, ця́чечка.

zabawiać, zabawić, -wię, -wisz, -wił 1) забавля́ти, забав́ити, -влю́, -ви́ш; (*дорослих* — *ще*) розва́жати, розва́жити; ~wiać *dziecko* забавля́ти дити́ну; ~wiać *gości* розва́жати (за)бавля́ти госте́й; 2) (*лише докон.*) *див.* **ubawiać**; //~ się забавля́тися, забав́итися; ~wiać się *szumem kosztu* забавля́тися (ким), потіша́тися (над ким).

zabawić, -wię, -wisz, -wił (*gdzie*) пробу́ти, -бу́ду, -бу́деш (де); //~ się забарі́тися, -рю́ся, -ри́шся.

zabawka *ż.* 1) ігра́шка, ця́чка, за́бавка; ~ *dziecinna* дитя́ча ігра́шка (ця́чка, за́бавка); 2) *перен.* ігра́шка; 3) *див.* **zabawa** 1.

zabawkarstwo *n.* ви́робни́цтво ігра́шок (ця́цьок).

zabawkarz, lm. -rze, m., spec. ігра́шкар, -ря́.

zabawkowy ігра́шкóвий, ця́цькóвий.

zabawnicki, -ckiego, lm. -ccy, m., pot. див. **zabawniś.**

zabawnie забавно́; куме́дно. *Пор.* **zabawny.**

zabawnisia *ż.*, *pot.* забавниця; потішниця; штукάρка, витівниця.

Пор. zabawniś.

zabawniś, *lm. -sie, m., pot.* забавник; (той, що розважає — ще) потішник; (*вигадник* — *звичайно*) штукάρ, -ря, витівник, -ка.

zabawność *ż.* забавність, -ності; кумедність. *Пор. zabawny.*

zabawny забавний; (*смішний*) кумедний.

zabawowy який (що) служить для забави (розваги); (*у контексті*) для забави, для розваги тощо.

zabazgrać, -grzę, -grzesz, -grał (*про погане письмо, малювання*) замазати, -мажу, -мажеш, заляпати, забазграти, замазюкати.

zabąkać 1) (*про комах*) загудіти, загусті, -гуде; 2) (*про людину*) замурмотати, -мочу, -мочеш, замурмотіти, -мочу, -мотіш, забюлурмотати, забюлурмотіти, замимрити, забубоніти.

zabeczeć, -cze, -czysz, -czal, -czeli 1) забекати, замекати; 2) (*перен. розм. — про людину*) заплакати, -лачу, -лачеш; підсил. заревіти, -ву, -веш, заревті.

zabelkotać, -kocze, -koczesz (*rzadziej -kocę, -kocesz*), -kotał 1) забелькотати, -кочу, -кочеш, забелькотіти, -кочу, -котіш; 2) (*перен. — про рідину*) забулькати; підсил. забулькотіти; 3) (*про говір дитини, шум хвиль тощо*) залепетати, -пече.

zabetonować, -nuje, -nujesz, -nował забетонувати, -ную, -нуєш.

za bezcen przst. за безцінок, за безцінь.

zabezpieczać, zabezpieczyć, -cze, -czysz, -czył забезпечувати, -чую, -чуєш, забезпечити; ~ *czyć* кому *być* забезпечити комусь прожиток (прожиття); ~ *czyć* ок *pa na zimę* забезпечити вікна на зиму; ~ *czać* ochronę *porządku publicznego* забезпечувати охорону громад-

ського порядку; // ~ *się* забезпечуватися, забезпечитися.

zabezpieczenie *n.* забезпечення; ~ *emerytalne* пенсійне забезпечення; *o* ~ *okrętów od min* magnetycznych *degauscizacji*.

zabezpieczony забезпечений.

zabezpieczyć *div.* zabezpieczać.

zabębnić, -nię, -nisz, -nił *забарабонити; перен.* затарабонити.

zabiadać *przst.* забідкатися.

zabiąć, -lu, *m., spec.* клерс, -су.

zabić I *div.* zabijać I.

zabić II *div.* zabijać II.

zabić III, -bije, -bił *забити, -б'є; (про серце — ще)* заколотитися, -лотиться, закалатати; // ~ *się* *забітисся, заколотитися, закалатати.*

zabiec, -biegnę, -biegniesz, -biegł 1) (*do czego*) добігти, -біжу, -біжйш; *w godzinę ~biegniemy do domu* за годину добіжимо додому; 2) (*do kogo*) забігти; ~ *na chwilę* забігти на хвилинку; *o* ~ *biec* *komu drogę* вибігти комусь назустріч.

zabiedzić, -dże, -dzisz, -dził *заморити, -рю, -риш.*

zabieg, -gu, *m. 1* (*звичайно в мн.*) заходи, -дів; *czuń* *o* ~ *gi* *робіти заходи*; 2) *мед.* лікувальна процедура.

zabiegać 1) (*o co a. około czego*) *div.* ubiegać *się*; 2) (*czemu*) *div.* zapobiegać.

zabiegliwość *ż.* запобігливість, -вості.

zabiegliwy запобігливий.

zabiegnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *div.* zabiec.

zabilać, zabielić, -le, -lisz, -lił 1) *забілювати, -люю, -люєш, забілити, -лю, -лиш; ~lić barszcz* забілити борщ; ~ *lić płamę* *na murze* забілити пляму на мурі; 2) (*перен. — забруднити*) *wymazać* білим, *wymazać* білим; ~ *lić* *reka w reka* *wymazać* руків білим; // ~ *się*

замáзуватися (вимáзуватися) білим, замáзатися (вимáзатися) білим.

zabieleć, -leje, -lał забіліти; *соś ~lało w polu* щось забіліло на полі; *перен. dzień ~lał* день забілів.

zabielić *див. zabielać.*

zabierać, zabrać, -biorę, -bierzesz, -brał забира́ти, забра́ти, -беру́, -береш; *перен. ~bierać komu czas* забира́ти час у ко́го (ко́му); *~brać kogo do więzienia* забра́ти ко́го в тюрму́; *~brać kogo do wojska* забра́ти ко́го в а́рмію; *~bierz to stąd!* забери́ це звідси!; *~brać wielu żołnierzy do niewoli* забра́ти ба́гато солда́тів у полон; *Q перен. ~bierać dużo miejsca* займа́ти ба́гато місця; *перен. ~brać głos* взя́ти сло́во; *// ~ się* 1) забира́тися, забра́тися, іти́ геть, піти́ геть; *~bieraj się!* забира́йся! іди́ геть! 2) (do czego) бра́тися, взя́тися (визьму́ся, візьмешся) (за що́ і до чо́го); *~bierać się do roboty* бра́тися за робо́ту (до робо́ти); (*лаштуватися*) збира́тися, зібра́тися (зберу́ся, зберешся), лагодитися, -джуся, -дишся, налягодитися; *~bierać się do drogi* (w drogę) збира́тися (лягодитися) в доро́гу; *~bierać się do spania* збира́тися (лягодитися) спа́ти; 2) (na coś) безос. збира́тися, зібра́тися, забира́тися, забра́тися; *~biera się na deszcz* збира́ється (забира́ється) на дощ.

zabierka *ж., gór.* ви́мка.

zabieżeć, -bieże, -bieżesz, -biegł *arch. див. zabieć.*

zabijać I, zabić, -biję, -bijesz, -bił (кого) убива́ти, уби́ти, -б'ю́, -б'єш, забива́ти, забі́ти; *~bić człowieka* уби́ти (заби́ти) люди́ну; *перен. wiadomość ta ~biła go* ця звістка його́ уб'їла; *Q перен. bij ~bij* па

кого́ ополчи́тися про́ти ко́го; *~bić czas* зга́яти час; *// ~ się* 1) убива́тися, уби́тися, забива́тися, забі́тися; 2) (czym) (*лише недокон.*) надбива́тися.

zabijać II, zabić, -biję, -bijesz, -bił 1) (co w coś) (*palą, cwiąxi* тощо) забива́ти, забі́ти, -б'ю́, -б'єш, вбива́ти, вби́ти; 2) (co czym) забива́ти, забі́ти; *~bić okna deskami* забі́ти ві́кна дошка́ми; *~bić cegły szmatami* забі́ти трубу́ ганчі́рками; *Q карт. ~bić kartę* би́ти ка́рту; *перен. ~bić klina* кому́ закру́тити (загвозди́ти) ко́го, загну́ти закарлю́чку ко́му; завда́ти ко́му головоло́мку; *~bijać głosem (від холоду)* би́ти рука́ми; *перен. świąt deskami ~bity* глухий за́куток, -тка; *// ~ się* забива́тися, забі́тися; *~bić się w ciasny kąt* забі́тися в тісний ку́т.

zabijaka, lm. -ki, *m., pot.* забі́йка.

zabijatyka *ж., pot.* бі́йка.

zabliźniać, zabliźnić, -nię, -niesz, -nił заго́ювати, -го́юю, -го́юеш, заго́їти; *// ~ się* зарубцо́вуватися, -вуеться, зарубцо́вуватися, -цюється.

zabliźnienie *n.* зарубцо́вання.

zablokować, -kuję, -kujesz, -kował *wojs.* блокува́ти, -кую́, -кую́ш (*докон.*).

zabłądzenie *n.* заблукáння.

zabłądzić, -dże, -dzisz, -dził 1) заблуди́ти (ся), -джу́ (ся), -диш (ся); *~ w lesie* заблуди́ти (ся) в лі́сі; 2) (*перен. — зайти куди*) заблукáти; *jakiś statek ~dził do portu* я́кесь судно́ заблукáло в порт (до порту́).

zabłąkać się *див. zabłądzić* 2.

zabłąkanie się *n. див. zabłądzenie.*

zabłąkanie, -ńca, lm. -ńcy, *m.* 1) заблудл[н]ий, -л[н]ого; 2) *перен.* блукáч, -ча́; *несхв.* прибу́лда.

zabłąkany заблудл[н]ий.

zabłocić, -cę, -cisz, -cił заболо́тити, -лочу́, -лоти́ш, забрудни́-

ти (закаляти) гряззю (болотом); //~ się заболотитися, забруднитися (закалятися) гряззю (болотом).
zabłocony заболочений, забруднений, закаляний гряззю (болотом).
zabłysły який (що) блиснув; який (що) сяйну́в (зася́яв). *Пор. zabłysnąć.*
zabłysnąć, -łyszneć, -łyśniesz, -łysznał, -łyszneł a. -łyszł, -łyśli забліснути, заблістити, -лищю, -листіш; ~**łyśła szpada** забліснула (заблістіла) шпáга; (*про сві́тло i перен.*) сяйну́ти, зася́яти; ~**łyśnie jutrzeńka** зася́є сві́танок, зазорі́є; ~**łyśnie nadzieja** зася́є наді́я.
zabłyszczec, -czy, -czaj заблищати, -лищіть; заблістити, -тіть (*підко*); *підсил.* заблискотіти, -котіть; (*про небесні світила*) зася́яти.
zabobon, -nu, m. забобо́н, -ну.
zabobonnica ж. забобо́нна, -но́ї.
zabobonnie забобо́нно.
zabobonnik, lm. -cy, m. забобо́нний, -ного.
zabobonność ж. забобо́нність, -ності.
zabobonny забобо́нний.
zaboleć, -li, -lał заболіти; *перен.* бо́ляче вразі́ти, -разі́ть; *тос по go to ~lało* це його́ дуже бо́ляче вразі́ло.
zaborca, -cy, lm. -cy, m. 1) зага́рбник; 2) (*переможець*) заво́йовник.
zaborczość ж. зага́рбницький характер (кого́ а. чо́го).
zaborczy зага́рбницький; **polityka ~cza** зага́рбницька полі́тика.
zaborowy окупований; **ziemie ~we** окуповані зе́млі, -ме́ль.
zabóść *див. zabóść.*
zabójca, -cy, lm. -cy, m. уби́вця, уби́вець, -вця, уби́йник.
zabójczo уби́вчо, уби́йчо.
zabójczy уби́вчий, уби́йчий; **klimat ~** уби́вчий (уби́йчий) клі́мат, -ту; *перен. uśmiech ~* уби́вча (уби́йча) по́смішка

(у́смішка), уби́вчий (уби́йчий) uśmiech, -ху.
zabójczyni ж. уби́вця, уби́йниця.
zabójstwo *n.* уби́вство.
zabór, -boru, m. 1) окупáція; 2) заво́йована (окупована) кра́їна; заво́йована (окупована) терито́рія.
zabóść, -bodeć, -bodziesz, -bódl, -bodli заколо́ти рога́ми.
zabrać *див. zabierać.*
zabraknąć, -knie, -kło nieos. невістачити, забра́кнути; ~**kło tu pieniądze** йому́ не вістачило (забра́кло) гро́шей.
zabrakować, -kuje, -kujesz, -kował забракува́ти, -кую, -ку́еш.
zabrakowanie *n.* забракува́ння.
zabraniać, zabronić, -nię, -nisz, -nił забороня́ти, забороні́ти, -ню́, -ниш.
zabrnać, -nę, -niesz, -nał, -nęli 1) (*y wodę*) забре́сті, -реду́, -реді́ш; 2) *перен.* залі́зти (в шо́), за́грізнати (в чо́му); ~ **w długi** залі́зти в борги́, за́грізнати в борга́х; 3) *перен. нескв.* задале́ко зайті́ (зайду́, зайде́ш).
zabrodnia ż., ryb. див. zabrodzień.
zabrodzień, -dnia, lm. -dnie, m., ryb. во́лок, бре́день, -дня.
zabronić *див. zabraniać.*
zabronienie *n.* заборо́на.
zabronować, -nuje, -nujesz, -nował заборонува́ти, -ню́ю, -ню́еш, забороні́ти, -ню́, -ниш; (*після ciębi — це*) заво́лочити, -чу́, -чиш; (*перед cięбою*) за́скоро́дити, -джу́, -диш.
zabrudzać, zabrudzić, -dzą, -dzisz, -dził брудні́ти, забруднюва́ти, -ню́ю, -ню́еш, забрудні́ти, каля́ти, закаля́ти, ма́зати (ма́жу, ма́жеш), зама́зувати, -зую́, -зую́ш, зама́зати; //~ się брудні́тися, забруднюва́тися, забрудні́тися, каля́тися, закаля́тися, ма́затися, зама́зуватися, зама́затися.
zabrukać *dok. див. zabrudzać.*
zabrukować, -kuje, -kujesz, -kował за́мості́ти, -мо́щу, -мо́стіш; (*камінням — це*) за́брукува́ти, -кую́ю, -ку́еш.

zabrukowanie *n.* замощення; забрукування. *Пор.* **zabrukować.**

zabrunatnić, -nię, -nisz, -nił зафарбувати у коричневий колір.

zabryzgać *див.* **zabryzgiwać.**

zabryzganie *n.* забризкання.

zabryzgiwać, -guje, -gujesz, -giwał, zabryzgać забризкувати, -кую, -куєш, забризкати; //~ się забризкуватися, забризкати-ся.

zabrzakać *див.* **zabrzdakać.**

zabrzaknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* **zabrzdakać.**

zabrzdakać *пот.* (на музичному інструменті) забриькати.

zabrzeże *n.* заберєжжя.

zabrzeźny заберєжний.

zabrzęczeć, -czy, -czał 1) (*про метал*) задзєнькати, забряжкати, забряжчати, -чить; *підсил.* забряжкотіти, -тять; 2) (*про комах*) задзижчати; (*з гулом*) загусті, -гудє, загудіти; (*дзвінко*) забриніти, -нить.

zabrzmieć, -mi, -miał зазвучати, -чить; (*про струну, звуки — ще*) забриніти, -нить; (*розлягтися — звичайно*) залунати.

zabrzydzać, zabrzydzić, -dzieć, -dzisz, -dził запаскуджувати, -джую, -джуєш, запаскудити, -джу, -диш.

zabsorbować, -buje, -bujesz, -bował *chem., fiz.* абсорбувати, -бую, -буєш (*докон.*).

zabudowa *ж. див.* **zabudowanie.**

zabudować *див.* **zabudowywać.**

zabudowanie *n.* 1) будівля, будова; *drewniane ~* дерев'яна будівля (будова); 2) (*дія*) забудова, забудівля.

zabudowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zabudować, -duje, -dujesz, -dował забудовувати, -вую, -вуєш, забудувати, -дую, -дуєш; //~ się забудовуватися, забудуватися.

zabujać (*czym*) заколивати (що); *wiatr ~jał gałązkę* вітер заколивав гілку.

zabulgotać, -gocze, -gotał забулькати; (*підсил.*) забулькотіти, -котить, забулькотати, -коче.

zaburczeć, -czę, -czysz, -czał, -czeli 1) забурчати, -чү, -чіш; 2) (*про собаку*) загарчати.

zaburzać *див.* **wzburzać.**

zaburzenie *n.* 1) заворушення; 2) *мед. (perturbatio)* струс, -су, збурення, порушення ляду; 3) (*атмосферне*) завіхрення.

zabytek, -tku, m. пам'ятка (старовинні).

zabytkowy який (що) стосується пам'ятки старовинні; (*у контексті*) як пам'ятки старовинні тощо; *wartość ~wa* значення як пам'ятки старовинні; *budowla ~wa* архітектурна пам'ятка.

zabzdurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *пот.* 1) забазікати; 2) (*kogo*) о(б)дурити, -рю, -риш, пошити в дүрні (кого); замилити оці (комү).

zac, -cu, m., druk. набір, -бору.

zaciąć, -pię, -pisz, -pił *пот.* хапнути.

zaczemrować, -ruje, -rujesz, -rował обшити (вікласти) стіни криниці дошками (камінням).

zacenić, -nię, -nisz, -nił заправити ціну, назвати ціну.

zacerować, -ruje, -rujesz, -rował заштопати.

zacerowanie *n.* заштопання.

Zachariasz Захарі́й, Захár, -ра.

zachcenie *n. див.* **zachcianka.**

zachcianka *ж.* забаганка.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachciewać, zachcieć, -chcę, -chcesz, -chciał, -chcieli хотіти (хочу, хочеш), захотіти, схотіти; (*про бажання — ще*) бажати, забажати; (*сильно — ще*) жадати, зажадати; //~ się *безос.* хотітися (хочеться), захотітися, схотітися; (*сильно, нетерпляче — ще*) кортіти, закортіти (комү і когó); (*лише докон.*) (*спасти на думку*) заманутися, забатися, -гнеться, забатнутися.

zachelznać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
dok. див. zakielzać.

zachećać, zachećić, -cę, -cisz, -cił
(кого до czego) заохочувати,
-чую, -чуєш, заохотити, -хочу,
-хотиш (кого до чого і робити що).

zachećający заохочувальний, заохотливий.

zachećenie *n.* заохочення.

zacheća *ż.* заохочення.

zachichotać, -choczę, -chociesz, -chotał захихкати, захихотіти, -хочу, -хотиш.

zachlać się *posp.* нахлистатися, -лишуся, -лищешся, надудлитися, нализатися, -лижуся, -лижешся.

zachlapywać, -puję, -pujesz, -pywał, zachlapać, -pię, -piesz, -pał забризкувати, -кую, -куєш, забризкати, захлюпати; //~ się забризкуватися, забризкатися, захлюпатися.

zachlastać *dok. див. zachlapywać.*

zachlipać, -pię, -piesz, -pał *pot.* захлипати.

zachloroformować, -muję, -mujesz, -mował *med.* захлороформувати, -мую, -муєш.

zachloroformowanie *n., med.* захлороформування.

zachlusnąć, -lusnę, -lušniesz, -lusnął, -lušnęli заплеснути, захлюпнути.

zachlustać *див. zachlusnąć.*

zachłanność *ż.* жадібність, -ності, жадність, жадливість, -вості; пожадливість; зажерливість; ненажерливість. *Пор. zachłanny.*

zachłanny жадібний, жадний, жадливий; (*перен. — ще*) пожадливий; (*користолобний — ще*) зажерливий; (*неситий — ще*) ненажерливий.

zachłostać засікти, -січу, -січеш, захльостати.

zachłystywać się, -tuję, -tujesz, -tywał, zachłysnąć się, -łysnę, -łysłniesz, -łysnął, -łysłnęli захлинатися, захлинутися.

zachmielać, zachmielić, -lę, -lisz, -lił *spec.* заправляти (підправляти, приправляти) хмелем, за-

правити (підправити, приправити) хмелем.

zachmurzać, zachmurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) *прям., перен.* вкривати (покривати) хмарами, вкрити (покріти) хмарами, захмарювати, -рюю, -рюєш, захмарити; 2) *перен.* хмурити, нахмурити; (*брови*) сунити, -плю, -пиш, насунити; //~ się 1) *безос.* хмаритися, захмарюватися, захмарити(ся); 2) хмуритися, нахмуритися; сунитися, насунитися.

zachmurze *n.* захмар'я; księżyc z ~rza wychodzi місяць виходить з захмар'я (з-за хмар).

zachmurzenie *n.* хмарність, -ності. **zachmurzony** захмарений, хмурний; (*прям. — ще*) хмарний, похмурний; (*перен. — ще*) нахмурений; (*про брови та ін.*) насуплений.

zachmurzyć *див. zachmurzać.*

zachodni західний.

zachodnik, lm. -су, *m., hist.* західник.

zachodnio-europejski західноєвропейський.

zachodny *див. zapobiegliwy.*

zachodzić, -dzę, -dzisz, -dził, zająć, zajądę, zajdziesz, zaszedł, zaszli 1) заходити, -джу, -диш, зайті, (зайдю, зайдеш); *перен. со zaszło między wami?* що зайшло (сталося, скоїлося) між вами? **zajść daleko w las** зайті далеко в ліс; **zajdźcie do mnie** зайдіть до мене; **oczy zachodzą łzami** очі заходять (наповнюються, наповнюються) сльозами; **słońce zaszło za las** сонце зайшло за ліс; *перен. zachodzić w głowę* (w rozum) заходити в голову, сушити (морочити, ламати) (собі) голову (над чим); *перен. zachodzić w rozmowę* заходити (вдаватися) в розмову; *перен. z a daleko zaszedł* надто далеко зайшов; **zajść z prawej strony** зайті справа; 2) (кого przy czym a. na czym)

(лише докон.) (несподівано) заско́чити, застúкати (кого́); ~ kogo па kradzieży заско́чити (застúкати) кого́ на крадіжці; 3) (do czego a. без до́датка) (лише докон.) дійти́; ~ do miasta дійти́ до міста; 4) (czym) вкривáтися, вкрі́тися, покривáтися, покрі́тися; szyby **zaszły** рага́ шибкі́ вкрі́лися (покрі́лися) па́рою; \diamond *перен.* chogoba **zaszła** z daleko хвороба́ на́дто розви́нулася; **zachodzić** кому́ dróге вихо́дити кому́ назу́стріч; *перен.* **zajść** кому́ w dróгę перебі́гти (перебі́ти) кому́ до́ро́гу; *перен.* **poszła** його́ спості́гла (насті́гла) ніч; *перен.* **op daleko zajdzie** він пі́де да́леко; *перен.* **zachodzi** pytánie виника́є (поста́є) пи́тання; *перен.* **zajść** w ciążę завагі́тніти; *перен.* **zachodzić** w dłúgi вля́зити (вля́зати, залáзити, залі́зати) в боргі́; *перен.* **zachodzić** w latá дохо́дити дозрі́лого (a. літнього) ві́ку, дохо́дити дозрі́лих літ, ста́рїти (ся).

zachodzić się, -dzieć, -dzisz, -dzili (від плачу, сміху) захли́натися, захли́нутися.

zachorować, -guje, -gujesz, -rował (на со) захво́рити (на що і чим), занеду́жати, засла́бнути; \diamond *перен. розм.* ~ па uszopeго удава́ти з себе́ вчено́го.

zachorowalność *ж.* захво́рюваність, -ності.

zachować *див.* zachowywać.

zachowanie *п.* збере́ження; доде́ржання, дотри́мання; *пор.* zachowywać; //~ się збере́ження; доде́ржання, дотри́мання.

zachowanie (się) *п.* поведі́нка.

zachowawca, -cy, lm. -cy, m. консерва́тор, -ра.

zachowawczy 1) який (що) сто́сується самозбере́ження; (*у контеќсті*) самозбере́ження то́що; *instynkt* ~ інстýнкт самозбере́ження; 2) *політ.* консерва-

тíвний; *partia* ~ **cz**a консерватíвна па́ртія; 3) *мед.* (*conservativus*) консерва́тíвний; *metoda* ~ **cz**a консерва́тíвний ме́тод, -ду.

zachowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zachować збере́гати, збере́гти, -режу́, -реже́ш; (*хоро́ниту — це*) захо́увати, -вую, -вуеш, захова́ти; (*порядок, чистоту та ін. — це*) доде́ржувати(ся), -жую(ся), -жуеш(ся), доде́ржати(ся), -жу(ся), -жиш(ся) (чого́); ~ **chować** та́ємніце́ збере́гти та́йну, захова́ти в та́йні; ~ **chować** **zdrowie** збере́гти здо́ров'я; ~ **chować** **zimną krew** збере́гти холодо́крово́ність; ~ **chować** в ра́тієсі со збере́гти па́м'ять про що, захова́ти в па́м'яті що; (*оби́янку*) доде́ржувати, доде́ржати, дотри́мувати, -мую, -муеш, дотри́мати; ~ **chować** **słowo** доде́ржати (дотри́мати) сло́ва; //~ **się** *пас.* збере́гатися, збере́гтися, захо́уватися, захова́тися; доде́ржуватися, доде́ржатися, дотри́муватися, дотри́матися.

zachowywać się, -wuję, -wujesz, -wywał, zachować się пово́дитися, -джу́ся, -ди́шся, пове́стися, -веду́ся, -ведéшся, ве́сті себе́, пове́сті себе́.

zachód I, -chodu, m. за́хід, -ходу; ~ *słońca* за́хід со́нця.

zachód II, -chodu, (zazwyczaj w lm.) -dy, -dów, m. за́ходи, -ді́в; *darémne* ~ **dy** да́ре́мні за́ходи.

Zachód, -chodu, m. За́хід, -ходу.

zachrapać, -pię, -piesz, -pał захро́пті, захо́рпіти, -плю́, -пийш.

zachrapnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* zachrapać.

zachrobitać, -boczę, -boczesz, -bitał захру́стіти, -рущú, -русти́ш; (*про мишу — зви́чайно*) заша́рудіти, -ди́ть, заша́рча́ти, -чи́ть, зашеле́стіти, -сти́ть.

zachromać заку́льга́ти, зашкутильга́ти.

zachromieć, -mieję, -miejesz, -miał, -mieli *див.* zachromać.

zachrupać, -pię, -piesz, -pał захрустіти, -рушý, -рустиш; (*зубами — ще*) захрущати, -рушý, -рустиш, захрумтіти, -мчý, -мтіш, захрýм(к)ати.

zachrupnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див.* zachrupać.

zachrypiły *див.* zachrypnięty.

zachrypnąć, -pnę, -pniesz, -pł, -pli захрипнути, охрипнути.

zachrypnięcie *п.* захрипність, -лості, охрипність.

zachrypnięty захриплий, охриплий.

zachrząkać 1) відкашлятися, кашлянути; 2) (*про свиню*) захрюкати, зарохкати, захрокати.

zachrząścić *див.* zachrzęścić.

zachrzęścić, -chrzęści, -chrzęścił захрустіти, -стіть; (*про зброю*) забрязкати, забрязчати, -чить; *підсил.* забрязкотіти, -тіть.

zachuchać заху́хкати.

zachudzać, zachudzić, -dzieć, -dzisz, -dził (кого) заморювати, -рюю, -рюєш, заморіти, -рю, -риш (кого).

zachudzony заморений.

zachwalacz, *лт.* -cze, *т.* той, що захва́лює.

zachwalać, zachwalić, -le, -lisz, -lił

1) захва́лювати, -люю, -люєш, захва́ляти, захва́ляти. -лю́, -лиш, вихва́ляти, вихва́лити;

2) *торг.* рекламува́ти, -мýю, -мýєш (*недокон. і докон.*); ~lać swój towar рекламува́ти свій това́р.

zachwaszczać, zachwaścić, -waszczyć, -waścisz, -waścił 1) (*бур'янами*) зарощувати, -шую, -шуєш, заростіти, -рошý, -ростиш; ~waścić ogród заростіти го́рід; 2) *перен.* засмічувати, -чую, -чуєш, засмі́ти, -мічý, -мітиш.

zachwaszczenie *п.* 1) зарощення; 2) засмічення. *Пор.* zachwaszczać.

zachwaszczony 1) зарослий; 2) засмічений. *Пор.* zachwaszczać.

zachwaścić *див.* zachwaszczać.

zachwiać *див.* zachwiewać.

zachwianie *п.* захита́ння; пору́шення. *Пор.* zachwiewać.

zachwiany захитаний; пору́шений.

Пор. zachwiewać.

zachwiewać, zachwiać, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiali *а.* -wielі (czyt, со) хита́ти, захита́ти (чим, що); (*перен. — ще*) пору́шувати, -шую, -шуєш, пору́шити (що); wicher ~chwał drzewem вихор захита́в де́рево; *перен.* ~chwał czyje zaufanie захита́ти (пору́шити) чие́ дові́ря (чию́ дові́ру); // (*лише докон.*) ~ się захита́тися; пору́шитися.

zachwycać, zachwycić, -cę, -cisz, -cił (кого czyt) захо́плювати, -люю, -люєш, захо́пити, -плю, -пиш (кого́ чим); // ~ się захо́плюватися, захо́питися.

zachwycająco чудово, чарівно, захо́плююче.

zachwycający чудовий, чарівний, захо́плюючий.

zachwycenie *п.* *див.* zachwyt.

zachwycić *див.* zachwycać.

zachwycony захо́плений.

zachwyt, -tu, *т.* захо́плення, за́хват, -ту; wprawić kogo w ~ виклика́ти в ко́го захо́плення.

zachychotać *див.* zachichotać.

zachylek, -lku, *м., anat. (recessus)* загли́бина, запáдина, я́мка.

zaciąg *див.* zacinać.

zaciąg, -gu, *м., wojs.* набір, -бо́ру, при́зов, -ву; ~ do wojska при́зов на військо́ву слóжбу.

zaciągać, zaciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) зата́гати, зата́гувати, -гую, -гуєш, зата́гті, -гнý, -гнеш, зата́гнути; ~gać pas zatáгати по́яс; 2) (*завіски тощо*) заві́шувати, -шую, -шуєш, заві́сити, -вішу, -вісиш; 3) (*у списку тощо*) заносіти, -но́шу, -но́сиш, занести́; 4) (кого́ в со) *перен. розм.* втя́гати, втя́гувати, втя́гті, втя́гнути, зата́гати, зата́гувати, зата́гті, зата́гнути;

5) (вздовж чого, через що) протягувати, протягнути, протягти; 6) *іст.* завербовувати, -вую, -вучеш, завербувати, -бую, -бучеш; 7) (петлю) затягувати, затягати, затягти, затягнути, зашморгувати, зашморгнути; 8) (справу) затягати, затягувати, затягти, затягнути; зволікати (лише недокон.); 9) (підлогу) навшовувати, -щую, -щучеш, навошіти, навосковувати, навоскувати, -кую, -кучеш; *о* ~gać dług позичати; ~gnać kredyt одержати кредит; ~gnać pożyczkę взяти позику; ~gnać wartę a) *військ.* розвести варту (караул); б) стати на вахту; //~ się 1) (лише докон.) залізти, заволоктися, -лочусь, -лочешся, заплентатися; 2) *військ. і ін.* завербовуватися, завербуватися; 3) вкриватися (затягуватися) хмарами, вкритися (затягтися) хмарами; 4) (про справу) затягатися, затягуватися, -затягтися, -затягнутися; 5) (димом цигарки тощо) затягуватися, затягатися, затягтися, -затягнутися.

zaciągowy *hist.* призовний.

zaciążyć, zaciążyć, -ży, -żył 1) (копи) обтяжувати, -жує, обтяжити (кого); 2) (на kim, па czym a. nad kim, nad czym), позначатися, позначитися (на кому, на чому).

zaciężnik *т. див.* **zaciężник.**

zaciężny *див.* **zaciężny.**

zaciążyć *див.* **zaciążyć.**

zacichać, zacichnąć, -chnę, -chniesz, -chł (a. -chnął), -chli затихати, затихнути, стихати, стихнути.

zacies *див.* **zaciekać.**

zaciesz *ж. див.* **zaciekać.**

zaciek, -ku, т. 1) (дія) затікання; 2) місце затікання.

zaciekać, zacies, -cieknie, -ciekł, rzadziej -cieknął затікати, затікти, -тече; бeczka ~cieka бочка затікає; woda ~cieka aż do pokoju вода затікає аж в кімнату.

zaciekawiać, zaciekawić, -wię, -wisz, -wił зацікавлювати, -люю, -люєш, зацікавити, -влю, -виш, зацікавлювати, -вую, -вучеш, зацікавлятися, зацікавитися, зацікавлюватися, зацікавиться.

zaciekawienie (się) *п.* зацікавленість, -ності, зацікавлення, зацікавленість.

zaciekawiony зацікавлений, зацікавлений.

zaciekle запекло, завзято.

zaciekłość *ж.* запеклість, -лості, завзятість, -тості.

zaciekły запеклий, завзятий; ~ła walka запеклий (завзятий) бій (под. бою).

zaciemniać, zaciemnić, -nię, -nisz, -nił затемняти, затемнювати, -нюю, -нюєш, затемнити; //~ się затемнятися, затемнюватися, затемнітися.

zaciemnieć, -nieje, -niał 1) затемнитися; 2) (почати темніти) затемніти; w oddali ~niał las вдалині затемнів ліс.

zaciemnienie *п.* 1) затемнення; 2) *військ.* світломаскіровка, світломаскування.

zacieniać, zacienić, -nię, -nisz, -nił затіняти, затінювати, -нюю, -нюєш, затінити, -ню, -ниш.

zacienie *п.* затінок, -нку, затіння.

zacier I, -gu, т. (в бочці) утрити, -рив.

zacier II, -gu, т. (у винокурінні) затіри, -тору; (в пивоварстві — це) сусло.

zacierać, zatrzeć, -trę, -trzesz, -tarł 1) затирати, затерти, -тру, -треш; ~trzeć napis на ścianie затерти напис на стіні; ~gać gęse z radości потирати (затирати) руки від радості; 2) (штукатурку) заглажувати, -джую, -джуєш, загладити, -джу, -диш; 3) перен. замазувати, -зую, -зуєш, замазати, -мажу, -мажеш, затушовувати, -вую, -вучеш, затушувати, -

- шюю, -шюеш; //~ się затира́тися, зате́ртися.
- zacierka** I *ж.*, *kul.* за́тірка.
- zacierka** II *ж.*, *tech.* гребі́ок (для мішання глини).
- zaciernia** *ж.*, *spec.* затира́льний цех, -ху.
- zaciernica** *ж.*, *spec.* затира́льний чан.
- zacierowy** *spec.* затира́льний.
- zaciesywać, zaciesać** *див.* **zaciosywać.**
- zacieśniać, zacieśnić, -nię, -nisz, -nił** 1) звужува́ти, -жую, -жуеш, звужу́ти, -вужу, -вужиш; ~**nić suknie w rasię** звужу́ти сукню в та́лії; 2) (*перен.* — *взаємини*) зміцнюва́ти, -нюю, -нюеш, зміцни́ти; ~**nić węzły przylężni** зміцни́ти ўзи дру́жби; //~ **się** 1) звужува́тися, звужу́тися; 2) зміцнюва́тися, зміцни́тися.
- zacieśnienie** *n.* 1) звуження; 2) зміцнення. *Пор.* **zacieśniać.**
- zacierzewiać się, zacierzewić się, -wie, -wisz, -wił** *жарт.* 1) розгара́чатися, розгара́читися; коко́шитися, розкоко́шитися (*розм.*); 2) (*do czego*) *перен.* запáлюватися, -лююся, -люєшся, запáлитися, -лю́ся, -ли́шся (*до чо́го*).
- zacierzewienie** *n.*, *жарт.* 1) розгара́чення; 2) запáл, -лу. *Пор.* **zacierzewiać się.**
- zacierzewiony** 1) розгара́чений; 2) запáлений. *Пор.* **zacierzewiać się.**
- zacięcie** I *n.* 1) за́рубка; 2) *перен.* за́датки, -ків; **mieć ~** на **artystę** ма́ти за́датки (на) **артіста**; 3) *див.* **zaciętość**; ◇ **mówić z ~ciem** говори́ти з темпе́раментом.
- zacięcie** II *przsl.* за́тято, за́взято, упе́рто.
- zaciętość** *ж.* за́тятість, -тості, за́взятість, за́взяття, упе́ртість.
- zacięty** за́ятий, за́взятий, упе́ртий.
- zaciężnik**, *lm.* -су, *m.*, *hist.* завербо́ваний, -ного.

- zaciężny** *hist.* на́йманий, завербо́ваний; **wojsko ~ne** на́ймане військо.
- zacinąć, zaciąć, zatnę, zatniesz, zaciął, zacięli** (*робити зарубку*) зару́бувати, -бую, -буєш, зару́ба́ти, закарбу́увати, -вую, -вуєш, закарбу́вати, -бую, -буєш; ◇ ~**ciąć kopia** хлю́снути ко́ня бато́гом; *перен. розм.* ~**ciąć pa** со скида́тися на що; ~**ciąć usta (wargi)** сту́лити (сті́снути) губи́; ~**ciąć żyłę** пускáти кров; //~ **się** 1) (*лише докон.*) порі́затися, -рі́жуся, -рі́жешся, урі́затися; ~ **w palec** урі́зати (порі́зати) собі́ па́лець; 2) (*в мові*) за́пинáтися, за́пну́тися, за́тинáтися, за́тну́тися; 3) (*перен.* — *про замок тощо*) за́тинáтися, за́тя́тися, -тне́ться; (*про механізм — щє*) за́їда́тися, за́їстися, -ї́сться; 4) (*лише докон.*) (*перен.* — *про людину*) за́тя́тися.
- zaciór** *m.*, *див.* **zacier** II.
- zacierowy** *spec. див.* **zacierowy.**
- zacios, -su, m.** за́рубка, карб, -бу.
- zaciosywać, -suje, -sujesz, -sywał, zaciosać, -ciosam, -ciosasz (a. -cieszę, -cieszesz), -ciosał** за́тісува́ти, -сую, -суєш, за́тесáти, -тешу́, -тешеш.
- zacisk, -ku, m., tech.** 1) за́тиска́ч, -ча́; (*гайка на гвинті*) клéма; 2) *тех.* хому́тник.
- zaciskać, zacisnąć, -cisnę, -ciśniesz, -cisnął, -cisnęli** 1) за́ти́скувати, -кую, -куєш, за́ти́снути, сті́скувати, сті́снути; (*зуби — щє*) зці́плювати, -люю, -люєш, зці́пити, -плю, -пиш, за́ці́плювати, за́ці́пити; ~**cisnąć pięści** сті́снути (за́ти́снути) кула́ки; 2) *тех.* за́тиска́ти, за́тйскува́ти, за́ти́снути, за́жимáти, за́жáти, -жму́, -жмеш.
- zaciskowy** *tech.* за́тискний.
- zacisnąć** *див.* **zaciskać.**
- zacisze** *n.* 1) за́ти́шся; (*відсутність шуму — щє*) ти́шина; 2) (*місце*) за́тишок, -шку.

zaczisny затишний; (*самітний*) відлюдний; *~ne* устро́піе зати́шне (відлюдне) містечко, зати́шна (відлюдна) місци́нка (містинка), за́тишок, -шкү.

zaciśnienie *n. див. zaciśnięcie.*

zaciśnięcie *n.* 1) затиснення, стиснення; зціплення, заціплення; 2) затиснення, за́жым, -му; *пор. zaciśkać; ♀ мед. ~ przeryknię* (*incarceratio*) заще́млення грижі.

zacklić, -li, -liło *nieos., pot.* зану́дити, -дить, почати ну́дити.

zacknić, -ni, -niło *pot. див. zacklić.*

zacnie че́сно, благо́родно, шляхе́тно.

zacnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nie-li ставати че́сним (благо́родним, шляхе́тним).

zasność а́ че́сність, -ності, благо́рódство, шляхе́тність.

zasny че́сний, благо́родний, шляхе́тний.

zacość się 1) (*про коня*) подати́ся наза́д; 2) (*перен. — про людину*) відста́ти, -ста́ну, -ста́неш; *~ w swych zaprzągniach* відста́ти в свої́х по́глядах.

zacfanie *n.* відста́лість, -лості.

zacfaniec, -ńca, *lm. -ńcy, m., pot.* відста́лий, -лого; *політ.* реакціо́нер, -ра, ретрогра́д.

zacfany відста́лий; *~ gospodarzo* відста́лий у госпо́дарському відно́шенні.

zacsuchnąć(się), -nie, -nął зату́хнути.

zaczynować, -muje, -mujesz, -mował *mor.* пришвартува́ти, -ту́ю, -ту́еш.

zacyrklować, -luje, -lujesz, -lował відмі́тити цірку́лем.

zacytować, -tuje, -tujesz, -tował процитува́ти, -ту́ю, -ту́еш.

zacz: со *~ arch.* що за один? хто та́кий?

zaczadzenie *n.* отру́єння ча́дом.

zaczadzić, -dże, -dzisz, -dził отру́їти ча́дом; *// ~ się* зача́дити, вча́дити.

zaczadzić, -dzieje, -dziejesz, -dział, -dzieli зача́дити, вча́дити.

zaczajać się, **zaczaić się**, -czaje, -czaisz, -czaił заса́дити в заса́ді (в за́сідці), засі́сти в заса́ді (в за́сідці); (*сховатися*) прита́юватися, -та́ююся, -та́юєшся, прита́їтися, прича́юватися, -ча́ююся, -ча́юєшся, прича́їтися.

zaczajony я́кий (що) засів у за́саді (у за́сідці); прита́ений, прича́ений. *Пор. zaczajać się.*

zaczarować, -ruje, -rujesz, -rował *bezpr., przen.* зачарува́ти, -рю́ю, -рю́еш; (*чарами*) заворо́жити, -жу́, -жиш.

zaczarowanie *n.* зачарува́ння.

zaczarowany зачаро́ваний; *~ne* ко́ло зачаро́ване ко́ло; заворо́жений. *Пор. zaczarować.*

zacząć *див. zaczynać.*

zaczątek, -tku, *m., przest.* поча́ток, -тку; (*перен. — ще*) за́чаток, -тка; *od ~tku dziejów* від поча́тку (від за́чатка) істо́рії; (*зачатковий стан*) за́родок, -дка.

zaczątkowy *przest.* початко́вий; за́чатковий; за́родко́вий. *Пор. zaczątek.*

zaczekać (на kogo, на co) почека́ти, зачека́ти (ко́го, чо́го і на ко́го, на що), подо́ждати (ко́го, чо́го); зажда́ти (*рі́дше*).

zaczepiać, **zaczepić**, -pie, -pisz, -pił 1) (co) зачі́пляти, зачі́плювати, -люю, -люєш, заче́піти, -плю, -пиш (що); *~pić o hak* заче́піти на га́к (на крю́к); 2) (kogo) зачі́пати, заче́піти (ко́го); 3) (o co) (*перен. — в розмові*) зачі́пати, заче́піти (що), торка́тися, торкну́тися (чо́го), пору́шувати, -шую, -шуєш, пору́шити (що); ♀ *~pić gęse z a co* взя́тися за що; *// ~ się* 1) зачі́плятися, зачі́плюватися, заче́питься; 2) (z kim) зачі́патися, заче́питься (з ким).

zaczepka *ż.* при́чіпка, за́чіпка.

zaczepnie *wojs., przen.* агресі́вно.

zaczepnik, *lm. -cy, m., wojs., przen., przest.* агресор, -ра.

zaczepno-odporny *wojs.* наступаль-
но-оборонний.
zaczepność *ż.*, *wojs.*, *przen.* агре-
сивність, -ності.
zaczepny *wojs.*, *przen.* агресивний;
війна ~на агресивна війна.
zaczerniać, zaczernić, -nię, -nisz,
-nił зач[е]рнювати, -нюю, -ню-
єш, зачорніти; //~ **się** 1) за-
ч[е]рнюватися, зачорнітися;
2) *перен.* зачорнітися.
zaczernieć, -nieje, -niał зачорні-
ти(ся).
zaczepać, zacerpnąć, -nę, -niesz,
-nął, -nęli *bezp.*, *przen.* зач[е]рпу-
вати, -пую, -пуєш, зач[е]рпну́ти;
◇ ~**nąć** *powietrza* ковту́ти
повітря.
zacerstwieć, -wieję, -wiejesz,
-wiał, -wieli зач[е]рствіти.
zacerwieniać, zacerwienieć, -nię,
-nisz, -nił черво́ніти, зачерво-
ніти; //~ **się** черво́ніти, почер-
воніти, зачервоніти(ся); (*покри-*
ватися рум'янцем — ще) шарі-
ти(ся), зашаріти(ся).
zacerwieniałość *ż.* почервоніння,
зачервоніння.
zacerwieniały почервонілий, за-
червонілий.
zacerwienieć *див.* **zacerwieniać.**
zacerwienieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli *див.* **zacerwieniać** **się.**
zacerwieniony почервонілий, за-
червонілий; зашарілий. *Пор.* **za-**
cerwieniać **się.**
zaczesywać, -suje, -sujesz, -sywał,
zaczesać, -szę, -szesz, -sał зачісу-
вати, -сую, -суєш, зачеса́ти, -че-
шу́, -чешеш; //~ **się** зачісува-
тися, зачеса́тися.
za często przst. за́часто, на́дто
ча́сто.
zaczęty почáтий, розпочáтий, за-
чáтий; на́чáтий. *Пор.* **zaczynać.**
zaczolgać **się** заповзти.
zaczopować, -puje, -pujesz, -pował
заткну́ти за́тичкою (чо́пом).
zaczup, -nu, т. 1) за́кваска; (*для*
хліба — ще) рóзчина; 2) *хім.*
флеме́нт, -ту; 3) *див.* **zaczątek.**
zaczynać, zacząć, -cznę, -czniesz,
-czął, -czeli почина́ти, почáти,

-чну́, -чнеш, розпо́чинати, роз-
почáти, за́чинати, за́чати; начи-
на́ти, на́чати (*рідко*); ◇ *перен.*
розм. **nie ~czynaj** з пі́м не
зачіпа́й його́; не зв'я́зуйся з
ним; *перен. розм.* **~cząć** з іп-
пе́ж *bezc*ki змінити те́му роз-
мо́ви; //~ **się** почи́натися, почá-
тися, розпо́чинатися, розпо́чати-
ся, за́чинатися, за́чатися; начи-
на́тися, на́чатися.
zaczyniać, zaczynić *див.* **rozczy-**
niać 1).
zaczynowy для за́кваски, для рóз-
чини; *ciasto ~we* тісто для
за́кваски (для рóзчини).
zaczynszować, -szuje, -szujesz,
-szował *hist.* поса́дити на обро́к.
zaczytać **się** зачитáтися.
zaćma *ż.*, *med.* *див.* **katarakta.**
zaćmiec *див.* **zaćmiewać.**
zaćmienie *n.* за́т[е]мнення; ~ *mie-*
siąca за́т[е]мнення міся́ця.
zaćmiewać, zaćmić, -mie, -misz,
-mił 1) за́т[е]м[а]рювати, -рюю,
-рюєш, за́т[е]м[а]рити; за́т[е]м[и]ти,
-млю́, -міш (*лише докон.*);
2) (*очи*) ослі́плюти, ослі́плювати,
-люю, -люєш, ослі́піти, -плю́,
-піш; //~ **się** 1) за́т[е]м[а]рювати-
ся, за́т[е]м[а]ритися; за́т[е]м[и]тися;
2) ослі́плю́тися, ослі́плюва́тися,
ослі́пі́тися.
zaćmiony 1) за́т[е]м[а]рений; 2) ослі́-
плений; *пор.* **zaćmiewać**; 3) *пе-*
рен. розм. підпі́лий, підхм[е]-
лений; 4) (*про окуляри*) те́мний.
zaćwiczyć, -czę, -czysz, -czył за́сік-
ти, -січу́, -січеш.
zaćwiekować, -kuje, -kujesz, -kował
за́бити цв[я]хами, за́цвяхува́ти,
-цвяху́ю, -цвяху́єш.
zaćwierkać 1) (*про комах*) за́цвір-
кати, за́цвірча́ти, -чіть, за́сюр-
ча́ти; *підсил.* за́цвіркотáти, -ко́-
че; 2) (*про птахів*) за́цвірінька-
ти, за́цвіріньча́ти.
zadać *див.* **zadawać.**
zadanie *n.* 1) за́вдання; за́дача
(*рідко*); *перен.* *postawić*
sobie ~ поста́вити собі за́в-
да́ння; *wywiązać się z ~nia*
спра́витися з за́вда́нням; ~

bojowe бойовé завдання;
2) *мат.* зада́ча; *gozwią-*
z ać ~ розв'язати (рішити) за-
дачу.
zadarcie *n.* дряпина, подряпина.
zadarnik *m., zool. (galleria)* воско-
ва міль (*род. мо́лі*).
za darmo *przst.* даром; дурно
(*розм.*).
zadaniowy який (що) стосується
задач; (*y kontekście*) зада́ч то-
що; *zbiorek* ~ збірник за-
дач, задачник.
zadarnienie *n.* задернування, за-
дерніння.
zadarniony задернований.
zadarniać, zadarnić, -nię, -nisz, -nił
задерновувати, -вую, -вувеш, за-
дернувати, -ну́ю, -ну́єш.
zadarty задертий; **o** ~ *pos* кир-
патий ніс (*род. носа*).
zadatek, -tku, m. 1) за(в)да́ток,
-тку; *перен. wrodzone* ~tki
природжені (вроджені) задатки;
2) *перен.* за́пору́ка; ~ *przy-*
jażni за́пору́ка дру́жби.
zadatkować, -kuje, -kujesz, -kował
да́ти за(в)да́ток.
zadatkowy за(в)да́тковий.
zadawać, -daje, -dajesz, -dawał,
zadać 1) задава́ти, -даю́, -да́еш,
зада́ти, -да́м, -да́си; (*роботу —*
ще) за́гадувати, -дую́, -дувеш,
за́гада́ти; ~ *dać* лекс́ję зада́-
ти уро́к; *розм.* ~ *dać* ко́му
pieńgъ да́ти (зада́ти, всі-
пати) пє́рцю ко́му; ~ *dać* рута́-
піє зада́ти (постави́ти) пита́н-
ня; ~ *dać* sзuku зада́ти ші́ку;
2) (*спричиняти*) завдава́ти, зав-
да́ти; (*шкоду — ще*) заподіюва-
ти, -дію́ю, -дію́єш, заподіяти
(ко́му що); ~ *dać* ко́му гапє
заподіяти (завда́ти) ра́ну ко́му;
~ *dać* sobie wiele trudu
завда́ти собі ба́гато пра́ці;
~ *dać* klęskę завда́ти пораз-
ки; ~ *dać* sobie śmierć за-
подіяти собі сме́рть; 3) (*важку*
річ на плечі) завдава́ти, завда́-
ти; **o** ~ *dać* ко́му kłam-
stwo ві́крити (вия́вити) чи́ю

брехню́, пійма́ти ко́го на брех-
ні.
zadawać się, -daje, -dajesz, -dawał
(*z kim*) воді́тися, -джу́ся, -диш-
ся (*z kим*).
zadawniać, zadawnić, -nię, -nisz,
-nił 1) прости́чувати, -чую́, -чу-
єш, прости́чити; 2) (*хворобу*)
запуска́ти, запусті́ти, -пу́щу,
-пу́стиш, за́давнювати, -нюю́,
-нююєш, за́давнити.
zadawniały *див. zadawniony.*
zadawnić *див. zadawniać.*
zadawnienie *n.* 1) прости́чення;
2) запуще́ння, за́давнення. *Пор.*
zadawniać.
zadawniony 1) прости́чений;
2) запущений, за́давлений. *Пор.*
zadawniać.
zadać *див. zadymać.*
zadąsany (*сердитий*) наду́тий.
zadbać подба́ти; *pależy* ~ *o...*
тре́ба подба́ти про...
zadbany (*про зовнішній вигляд*)
аку́ратний.
zadebetować, -tuje, -tujesz, -tował
buch. дебетува́ти, -ту́ю, -ту́єш
(*докон.*).
zadebiutować, -tuje, -tujesz, -to-
wał *teatr., przen.* дебютува́ти,
-ту́ю, -ту́єш (*докон.*).
zadecydować, -duje, -dujesz, -do-
wał (*o czym*) ві́ршити (що);
~ *o czyich losach* ві́рши-
ти чи́ю до́лю; *sąd* ~ *duje* *w*
tej sprawie суд ві́ршить
цю спра́ву.
zadeklamować, -muje, -mujesz, -mo-
wał продекламува́ти, -му́ю, -му́-
єш.
zadeklarować, -guje, -gujesz, -go-
wał 1) декла́рува́ти, -ру́ю, -ру́-
єш (*докон.*); 2) зая́вити про
сво́ю гото́вність зроби́ти що;
при́йняти яке́сь зобов'язання;
o ~ *sumę* підписа́тися на
су́му; *//* ~ *się* 1) *заст.* освідчи-
тися (*дівчини*); 2) *див. zadekla-*
rować 2.
zadekretować, -tuje, -tujesz, -tował
декретува́ти, -ту́ю, -ту́єш (*до-*
кон.).

zademonstrować, -ruję, -rujesz, -rował продемонструвати, -р'юю, -р'єш.

zadenuncjować, -juję, -jujesz, -jował (кого) донести (на ко́го). **zadepnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **zadeptywać**.

zadeptywać, -tuję, -tujesz, -tywał, **zadeptać**, -pczę, -pczesz (*a.* -pcę, -pcesz), -ptał затоптувати, -тую, -туєш, затоптати, -пч'у, -пчеш.

zadeskować, -kuję, -kujesz, -kował *bud.* обш'їти дошк'ами.

zadeszczyc się, -czy, -czyło *nieos.* заощити(ся), -щит' (ся), засльотитися, -т'їться.

zadławić, -wię, -wisz, -wił задуш'їти, -ш'у, -шиш, задавити, -влю, -виш; //~ się 1) задуш'їтися; 2) (кістю тощо) удав'їтися.

zadławienie *n.* задуш'ення, за́дав-лення; //~ się задуш'ення; удав-лення (чим).

zadłubać, -bię, -biesz, -bał 1) за-колу́пати, закопирса́ти; 2) (до-лотом) задовба́ти.

zadłużać, **zadłużyć**, -żę, -żysz, -żył обтя́жувати борга́ми, обтя́жити борга́ми; ~**żać** ма́ја́тек об-тя́жувати ма́єток борга́ми; //~ się заборго́вуватися, -вуюся, -в'єшся, заборгува́тися, -г'ююся, -г'єшся, залáзити в борги́, за-лі́зти в борги́.

zadłużenie *n.* заборго́ваність, -но-сті.

zadłużony обтя́жений борга́ми.

zadłużyć *див.* **zadłużać**.

zadmuchiwać, -muchuję, -muchu-jesz, -muchiwał, **zadmuchać** за-дува́ти, заду́ти (-д'юю, -д'єш і -дм'у, -дм'єш).

zadmuchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **zadmuchiwać**.

za dnia przsł. за́світла, за́видна; за́видка (*рідко*).

zadnieć, -nieje, -niało *nieos.* роз-свіну́ти, розві́днити(ся).

zadoić, -doję, -doisz, -doił пере-до́їти, -до́ю, -до́їш.

zadokumentować, -tuję, -tujesz, -to-wał документува́ти, -т'юю, -т'у-

єш (*докон.*), задокументува́ти; //~ się відбі́тися, -діб'юся, -діб'єшся; ~ *w literaturze* відбі́тися в літе́рату́рі.

zadolaować, -luję, -lujesz, -lował *roln.* за́кагатувати, -т'юю, -т'єш; ~ *kartofle* за́кагатувати карто́плю.

zadomowić się, -wię, -wisz, -wił 1) засі́дитися вдо́ма; 2) (*в чу-жій хаті*) при́йтися, -жив'юся, -жив'єшся.

zadomowiony при́житий.

zadomowy позадома́шній; ~**we** спра́ву позадома́шні спра́ви (*под.* спра́в).

zadosycuczynić *див.* **zadośćuczynić**.

zadośćuczynić, -nię, -nisz, -nił (*czemu*) задово́льнити, вдово́ль-нити (що); ~ *prośbie* задо-вольні́ти (вдово́льнити) про-ха́ння (про́сьбу).

zadośćuczynienie *n.* задово́лення, вдово́лення; ◇ **zadać** ~**nia** ви́магати сатисфа́кції.

zadowalać, **zadowolić**, -lę, -lisz, -lił задово́ля́ти, задово́льни́ти, вдово́ля́ти, вдово́льни́ти; //~ się задово́ля́тися, задово́льни́-тися.

zadowalający задово́льний; (*який* *wystaczać*) доста́тній.

zadowolenie *n.* задово́лення, вдо-во́лення.

zadowolić *див.* **zadowalać**.

zadowolony задово́лений, вдово́-лений.

zadra ż. 1) ска́лка, ска́бка; *w u-ciągnać* ~*gę z palca* ви-тя́гти (ви́тягнути) ска́лку (ска́б-ку) з па́льця; 2) (*на па́льці*) за́дирка.

zadrapać, -pię, -piesz, -pał дря́пну-ти; //~ się дря́пну́тися.

zadrapnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* **zadrapać**.

zadrapnięcie *n.* дря́пина, подря́пи-на.

zadrasnąć, -rasnę, -raśniesz, -ras-nął, -rasnęli 1) дря́пну́ти; 2) *peren.* ура́зити, -раж'у, -разі́ш (ко-го); (*чию честь тощо* — *це*) за-чепи́ти, -пл'ю, -пиш; ~ *czują*

ambicję urazić (зацепити) чіє самолюбство.

zadrażnienie *n. див. zadrażnienie.*

zadrażnienie *n.* дряпина, подряпина.

zadrażniać, zadrażnić, -nię, -nisz, -nił 1) злѣгка подразнювати, -нюю, -нюєш, злѣгка подразніти, -ню, -ниш; 2) (*рану, запалене місце тощо*) злѣгка роз'ятрювати, -рюю, -рюєш, злѣгка роз'ятрити; // ~ **się** (*z kim*) псувати стосунки, попсувати стосунки (*z kim*).

zadrażnienie *n.* 1) лѣгкѣ подразнення; 2) лѣгкѣ роз'ятрення.

Пор. zadrażniać.

zadrapać, -pczę, -pczesz, -ptał 1) (*ногами*) задріботіти, -бочу, -ботиш, задріботати, -бочу, -бощеш; 2) (*знищити*) затоптати, -пчу, -пчеш.

zadręczać, zadręczyć, -czę, -czysz, -czył замучувати, -чую, -чуєш, замучити.

zadrętwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli заціпеніти, задерев'яніти; (*від холоду — звичайно*) заклякнути, задубіти.

zadrgać здригнутися; (*про рух — ще*) ворухнутися, рухнутися; (*про дрож*) затремтіти, -мчу, -мтиш.

zadrgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див. zadrgać.*

zadrukowywać, -wuję, -wujesz, -ywał, zadrukować, -kuje, -kujesz, -kował заповняти друком, заповнити друком.

zadrzeć, -wie, -wisz, -wił (*z kogo*) посміятися, -міюся, -мієшся, насміятися, поглузувати, -зую, -зуюєш; (*злбно — ще*) поглумитися, -млюся, -мійся (*z kogo, z czego, рідко над ким, над чим*).

zadrzeć *див. zadzierać.*

zadzierać, -mię, -miesz, -mał задримати; (*сидячи — ще*) закуняти.

zadzwiać, zadzwiać, -wie, -wisz, -wił 1) обсаджувати деревами, обсадити деревами, озеленяти,

озеленювати, -нюю, -нюєш, озеленити; 2) (*про ліс*) залісити, -лішу, -лісиш (*лише докон.*).

zadzwianie *n.* 1) обсадження деревами, озеленення; 2) заліснення. *Пор. zadzwiać.*

zadzwiony 1) обсаджений деревами, озеленений; 2) залісений.

Пор. zadzwiać.

zadrzeć, -zę, -żysz, -zał, -żeli затремтіти, -мчу, -мтиш, задріжати, -жу, -жіш; ~ **ze strachu** затремтіти (задріжати) від страху.

zaduch, -chu, m. духота, задуха; (*неприємний запах*) сморід, -роду.

zadudnić, -nię, -nisz, -nił задудніти, застугоніти.

zadumać, poet. 1) задума, замислення, замисленість, -ності, задуманість; **w r d a ć** (*z a r a d a ć*) *w ~ me* поринати в задуму; 2) *мед.* меланхолія.

zadumać się *poet.* задуматися, замислитися.

zadumany замислений, задуманий.

zadurzenie *n., pol.* затуманення, запаморочення; // ~ **się** закоханість, -ності.

zadurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*kogo*) запаморочити, затуманити (*kogo*); // ~ **się** (*w kim*) закохатися, влюбитися, -блюся, -бишся, залюбитися (*w kogo*).

zadusić, -szę, -sisz, -sił задушити, -шу, -шиш, задавити, -влю, -виш.

zaduszenie *n.* задущення.

Zaduszek, -szek, blp., rel. день поминання вмерлих (померлих).

zaduszny: dzień ~ *див. Zaduszek.*

zadygotać, -goczę, -goczesz (*a. gotam, -gotasz*), **-gotał** затремтіти, -мчу, -мтиш, задріжати, -жу, -жіш, затрястися, затруситися, -рушуся, -русися.

zadyłować, -luję, -lujesz, -lował закласти брусами.

zadymać, zadać, -dmie, -dął 1) (*лише докон.*) задуть (*-дую i -дмѣ*); **wiatr ~ dął** задув вітер;

- 2) (снігом *дорогу тощо*) завівати, зав'язати, -віє.
- zadymiać, zadymić, -mię, -misz, -mił** 1) (со) закопчувати, -чую, -чуєш, закоптити, -пчү, -птіш, задімлювати, -люю, -люєш, задиміти, -млю, -міш, закурювати, -рюю, -рюєш, закуріти, -рю, -риш; ~**mić mieszkanie** задимити мешкання; 2) (*лише докон.*) задиміти; ~**miły** копину задимили димарі; 3) *перен.* затьмáрювати, -рюю, -рюєш, затьмáрити; 4) *військ.* прикривати димовою завісою (заслоною), прикрити димовою завісою (заслоною).
- zadymiony** 1) димчáстий, димчатий; *мін. to raz ~* димчáстий (димчатий) топáз; 2) (*димом*) закопчений, задімлений, закурений.
- zadymka** *ж.* завірюха, заметіль, -лі, метелиця, сніговійниця, хуртовина, хуртєча.
- zadysponować, -nuję, -nujesz, -nował** (со) розпорядитися, -джүсья, -дїхся (чим); ~ **obiad** розпорядитися обідом.
- zadyszały** задіханий; засáпаний. *Пор. zadyszeć się.*
- zadyszeć się, -szę, -szysz, -szał, -szeli** задіхатися; засáпатися (*фам.*).
- zadyszka** *ж.* задішка.
- zadziać** *див. zadziewać.*
- zadziałać** (czym па со) подіяти, -дію, -дієш, вплинути (чим на що).
- zadziczeć, -czeje, -czejesz, -czął, -czeli** задичавіти.
- zadzierz, -ru, т. див. zadra.**
- zadzierać, zadrzeć, -drę, -drzesz, -darł** 1) задирати, задёрти, задрати, -дерү, -дереш; *розм. ~dzierać głowę* задирати голову; *вульг. ~drzeć nogi* задёрти ноги; *розм. ~dzierać nosa* задирати ніс (носа); кїрпу гнүти (*фам.*); 2) (*лише недокон.*) (*муз. — у співі*) фальшивити, -влю, -виш; //~ **się** 1) задиратися, задёртисся, задратися; 2) (z kim) *перен.* задиратися, задёртисся (з ким).
- zadzieranie** (się) *п., безп., przen.* задирання.
- zadzierzg** *т. див. zadzierzg.*
- zadzierka** *ж.* задирка.
- zadzierzg, -gu, т. зашморг, -гу, петля.**
- zadzierzgać, zadzierzgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** зав'язувати, -зую, -зуєш, зав'язати, -в'язү, -в'яжеш; ~**gnąć węzeł** зав'язати вузла; (*петлю*) зашморгувати, -гую, -гуєш, зашморгнути; *перен. ~gnąć z kim węzły przysięgi* зав'язати з ким дружні зв'язки; //~ **się** зав'язуватися, зав'язатися; зашморгуватися, зашморгнутися.
- zadzierzystość** *ж.* задірливість, -вості, задержуватість, -тості.
- zadzierzysty** задірливий, задержуватий.
- zadzierzyscie przst.** задірливо, задержувато.
- zadzierzawiać, zadzierzawić, -wię, -wisz, -wił** 1) віддавати в орєнду, віддати в орєнду; 2) (*брати в орєнду*) заорєндувати, -вую, -вуєш, заорєндувати, -дүю, -дүєш; 3) (кого, со) (*лише докон.*) *перен. жарт.* заволодіти (ким, чим), опанувати, -нүю, -нүєш (кого, що).
- zadzierzawienie** *п.* 1) віддання в орєнду; 2) заорєндування; 3) заволодіння, опанування. *Пор. zadzierzawiać.*
- zadziewać, zadziać, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli** (со) дівати, подіти, -діну, -дїнеш, діти, задіти (що); //~ **się** діватися, подітисся, дітисся, задітисся.
- zadziobywać, -buję, -bujesz, -bywał, zadziobać, -bię, -biesz, -bał** задзьобувати, -бую, -буєш, задзьобати, заклёбувати, -вую, -вуєш, заклёвати, -люю, -люєш.
- zadziurawić, -wię, -wisz, -wił** продірявити, -влю, -виш.

- zadziw.** -wu, *m. див.* **zadziwienie** (się).
- zadziwiać, zadziwić, -wię, -wiesz, -wił** дивувати, -вую, -в'єш, здивувати; //~ się дивуватися, здивуватися; задивуватися (*pidko*).
- zadziwiałąco** 1) надзвичайно; 2) на диво; ~ *proste* на диво просто; 3) *див.* **dziwnie**.
- zadziwiający** 1) гідний подиву; ~ *ca siła woli* гідна подиву сила волі; *перен.* чудовий, прегарний; ~ *głos* чудовий (прегарний) голос; 2) (*непересічний*) надзвичайний; ~ *ce podobieństwo* (do kogo, do czego) надзвичайна схожість (з ким, з чим).
- zadziwić** *див.* **zadziwiać.**
- zadziwienie** (się) *n.* здивування.
- zadzwoń, -nię, -niesz, -nił** задзвонити, -ніє, -ниш.
- zadźgać** (*ножем тощо*) заколотити, -лю, -леш.
- zadźgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** *див.* **zadźgać.**
- zadźwięczeć, -czy, -czał** задзвеніти, -нить; (*про струну*) забриніти; (*про шаблі, тарілки*) задзенькати, забрязкати.
- zadźwigać** (*dokąd*) затаскати (куди).
- zadźmić, -mię, -miesz, -mił** зачумити, -млю, -миш.
- zadźmiony** зачумлений.
- zaelektryzować; 1) див.** **naelektryzować; 2) zelektryzować.**
- zafalać, -luje, -lował** захвилюватися, -лююся, -люєшся; *m o g z e* ~ *wało* море захвилювалося.
- zafalszować, -szuję, -szujesz, -szował** 1) фальсифікувати, -кую, -куєш (*докон.*), сфальсифікувати; 2) *муз.* сфальшувати, -шую, -шуєш.
- zafantować, -tuje, -tujesz, -tował** (co) віддати в заставу, заставити, -влю, -виш (що).
- zafarbowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zafarbować, -buje, -bujesz, -bował** зафарбовувати, -вую,
- вуєш, зафарбувати, -бую, -б'єш, закрáшувати, -шую, -шуєш, закрáсити, -рашу, -ра́сиш.
- zafasować, -suje, -sujesz, -sował** (co od kogo) *pot. żart.* одержати (що від ко́го).
- zafastrygować, -guje, -gujesz, -gował** *kraw.* пришити на живу нитку.
- zaflancować, -cuje, -cujesz, -cował** *ogr.* розсадити розсаду.
- zaflegmić, -mi, -mił** *med.* заповнитити мокротінням (харкотінням).
- zaflegmienie** *n., med.* заповнення мокротінням (харкотінням).
- zaformować, -muje, -mujesz, -mował** *tech.* виготовити (виготовити) фóрму.
- zaforszować, -suje, -sujesz, -sował** *pot.* відати аванс.
- zafrachtować, -tuje, -tujesz, -tował** *handl.* зафрахтувати, -тую, -т'єш.
- zafrachtowanie** *n., handl.* зафрахтування.
- zafrapować, -puje, -pujesz, -pował** (кого) вразити, -ражу, -разиш; (*сильно*) приголомшити (кого).
- zafrapowany** вражений; приголомшений. *Пор.* **zafrapować.**
- zafrasować, -suje, -sujesz, -sował** *pot.* зажурити, -рю, -риш, затурбувати, -бую, -б'єш.
- zafrasowany** *pot.* зажурений, затурбований.
- zafroterować, -ruje, -rujesz, -rował** (*підлогу тощо*) зачистити, -чищу, -чи́стиш.
- zafryzować, -zuje, -zujesz, -zował** (кого) зробити зачіску (кому); завити волосся (кому); //~ się зробити собі зачіску; завити собі волосся.
- zafryzowanie** *n.* зачіска; завівка. *Пор.* **zafryzować.**
- zafryzowany** зачесаний; завитий. *Пор.* **zafryzować.**
- zafugować, -guje, -gujesz, -gował** *spec.* сфугувати, -гую, -гуєш.
- zafukać** 1) (*сердито*) зафіркати; 2) (кого) *див.* **zahukać.**
- zafukany** *див.* **zahukany.**

zafundować, -duję, -dujesz, -dował (кому со) *pot.* угостити, -гощү, -гостіш (кого чим); ~ кому *piwo* угостити кого пивом; (*білет в кіно, в театр тощо*) купити, -плю, -пиш (кому що).

zagabnąć (кого) *див. zagadnąć.*
zagacać, zagacić, -cę, -cisz, -cił 1) (*греблю*) загачувати, -чую, -чуєш, загатити, -гачү, -гатиш; 2) (*стіни хати на зиму*) забезпечувати загатою, забезпечити загатою.

zagadać *див. zagadywać.*

zagadka *ж.* загадка.

zagadkowo загадково.

zagadkowość *ж.* загадковість, -вості.

zagadkowy загадковий.

zagadnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (кого о со) *książ.* спитати, запитати (кого про що), заговорити, -рю, -риш (з ким про що).

zagadnienie *п.* питання, проблема; **rozwiązanie** ~ вирішити питання (проблему); **być istotą** *п.-у-т* ~ *niem* становити істотну проблему.

zagadywać, -duję, -dujesz, -dywał, zagadać 1) (кого, со) заговорювати, -рюю, -рюєш, заговорити, -рю, -риш (кого, що); 2) (*do kogo*) (*лише докон.*) заговорити, обізнатися, -звүся, -звөсья (до кого).

zagaić *див. zagajać* I.

zagaj, -ju, *lm.* -je, *m.* 1) *див. gaj;*

2) *ліс. див. zagajnik.*

zagajać I, zagaić, -gaje, -gaisz, -gał насаджувати дерева, насадити дерева; *ліс.* залісити, -лішү, -лісіш (*лише докон.*).

zagajać II, zagaić, -gaje, -gaisz, -gał (*збори, засідання тощо*) відкривати вступним словом, відкрити вступним словом.

zagajać III, zagoić, -goję, -goisz, -goił загоювати, -гоюю, -гоюєш, загоїти; //~ *się* заживати, зажити, -живө, загоюватис'я гоїтис'я, загоїтис'я.

zagajenie I *п.* насадження дерев; залісення. *Пор. zagajać* I.

zagajenie II *п.* відкриття зборів вступним словом.

zagajnik *m., leśn.* молодняк, -ка, молодник, -ка.

zagalopować się, -puję, -pujesz, -pował (*w czym*) *przen. pot.* задалеко зайти (зайдү, зайдөш) (в чому).

zaganiać, *lm.* -cze, *m.* заго́нич.

zagniać, zagnać заганяти, заго́нити, загнати (заженү, заженөш).

zagapiać się, zagapić się, -pię, -pisz, -pił *pot.* ловити гави (гав), загавитися, -влюся, -вишся, зазі́ватися.

zagarbować, -buję, -bujesz, -bował *спес. див. wygarbować.*

zagarniać, zagarnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) захоплювати, -люю, -люєш, захопити, -плю, -пиш; ~ *nać władzę* захопити владу; (*насильством — звичайно*) загарбувати, -бую, -буєш, загарбати; ~ *majątek* загарбати майно; 2) (*що докупи*) згортати, згорнути, -нү, -неш.

zagarnięcie *п.* 1) захоплення; загарбання; 2) згорнення. *Пор. zagarniać.*

zagasac, zagasnąć, -gaśnie, -gaś гаснути, угасати, угаснути, згасати, згаснути; (*про вогонь — це*) загасати, загаснути, погасати, погаснути.

zagasić *див. zagaszać.*

zagasły угаслий, згаслий; загаслий, погаслий. *Пор. zagasac.*

zagasnąć *див. zagasac.*

zagaszać, zagasić, -szę, -sisz, -sił гасити (гашү, гасиш), загашати (*рідко*), загасити, погасити.

zagaszanie *п.* загашення, погашення.

zagata *ж.* загата.

zagawędzić się, -dzę, -dzisz, -dził забалукатися.

zagawronić się, -nię, -niesz, -nił *pot.* загавитися, -влюся, -вишся, зазі́ватися.

zagazować, -zuje, -zujesz, -zował *wojs.* (кого) отруїти газами; (со) заразити місцевість отруйними газами.

zagazowanie *n., wojs.* отруєння газами; зараження місцевості отруйними газами.

zagazowany *wojs.* отруєний газом; заражений газом.

zagdakać, -dacze, -daczysz (*rzadko* -dakam, -dakasz), -dakał закудакати (-дакаю, -дакаєш і -дачу, -дачеш).

zagderać, -rze, -rzesz (*a. -ram, -rasz*), -rał забурчати, -чу, -чиш, забуркотіти, -коту, -котіш.

zagegać (*про гусей*) загелготати, -гоче, загерготати, загерготіти, -готіть, загергекати, загел(л)гати.

zagegnać, -nie, -nął *jednokr. див. zagegać.*

zageścić, -nieje, -niał згуститися, -густіться, погустіти; (*про рідину — ще*) згустнути, загустнути.

zageszczacz, lm. -cze, m., tech., chem. згущувач.

zageszczać, zageścić, -geszczę, -geścić, -geścić згущати, згущувати, -щую, -шуєш, згустити, -гушу, -густіш; //~ się згущатися, згущуватися, згуститися.

zageszczenie *n.* 1) згущення; 2) *фіз., хім.* конденсація.

zageścić *див. zageszczać.*

zageścić, -cieje, -ciał *див. zageścić.*

zagiąć *див. zaginać.*

zagięcie *n.* 1) загін, -ну, згин; (*річки тощо*) заворот, -ту, закрут, -ту; 2) фальц. *Пор. zaginać.*

zagięty загнутий; задертый. *Пор. zaginać I.*

zaginacz, lm. -cze, m., tech. згинаюче долото, згинаюча машина.

zaginać, zagiąć, -gnę, -gniesz, -giął, -gięli 1) загинати, загнути; ~giąć kartę загнути карту; ~giąć suknie загнути сукню; (*голову — звичайно*)

задирати, задерти, задрати, -деру, -дереш; 2) *тех.* фальцювати, -цюю, -цюєш (*лише недокон.*); *О розм. ~giąć* паголі пакого напосістися, -сядуся, -сядешся (накого); //~ się 1) загинатися, загнутися; 2) фальцюватися.

zaginarka *ж., tech., druk.* фальцювальна машина.

zaginać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) пропасти, -падз, -падеш, згиннути; *zabytki ~nęły* безпроготно пам'ятки старовини пропали (згинули) безповоротно; 2) *див. zginać 2.*

zaginięcie *n.* пропажа.

zaginiony пропалий, запропашений.

zagipsować, -suje, -sujesz, -sował *med.* загіпсувати, -сую, -суюєш.

zaglansować, -suje, -sujesz, -sował затерти що до блиску.

zaglądać, zajrzeć, -rze, -rzysz, -rzał, -rzeli 1) заглядати, заглянути, зазірати, зазірнути; *zajrzeć do książki* заглянути (зазірнути) в книжку (до книжки); 2) (докого) заглядати, заглянути (докого); *О перен. zaglądać śmierci* в очу дивитися смерті в очі.

zaglądnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див. zaglądać.*

zaglijować, -juje, -jujesz, -jował *spec.* розжарити, розпекти, -печу, -печеш.

zagłada *ж.* загибель, -лі, гибель, загін, -ну; *О broń masowej ~dy* зброя масового знищення.

zagladzać I, zagladzić, -dże, -dzisz, -dził загляджувати, -джую, -джуєш, заглядити, -джу, -диш; //~ się загляджуватися, заглядитися.

zagladzać II, zaglodzić, -dże, -dzisz, -dził заморювати голодом, заморити голодом; //~ się заморювати себе голодом, заморити себе голодом.

zagladzenie I *n.* заглядження.

zagladzenie II *n.* винищення, вигублення.

zagładzić I *див.* zagladzać I.

zagładzić II, -dże, -dzisz, -dził *ви-*
мищити, -нищу, -нищиш, зніщи-
ти, вигубити, -блю, -биш; *О* ~
со з пам'яті викинути що
з пам'яті.

zagłaskać *док.* *див.* zagladzać I.

zagłębiać, zagłębić, -bie, -bisz, -bił
зануряти, занурювати, -рюю,
-рюеш, занурити; //~ się 1) за-
нурятися, занурюватися, зану-
рнитися; 2) *перен.* поринати, по-
ринутися, заглиблюватися, -лююся,
-люєшся, заглибнитися, -глиблю-
ся, -глибишся.

zagłębie *п., gór.* басейн, -ну; Za-
głębie Donieckie Донецький
басейн.

zagłębienie *п.* 1) заглиблення, за-
глибина; 2) (*дія*) заглиблення.

zagłoba *ж., med. (invaginatio)* за-
глиблення кишки в кишку.

zagłodzenie *п.* заморення голо-
дом.

zagłodzić *див.* zagladzać II.

zagłuchnąć, -chnę, -chniesz, -chnął,
-chnęli *а.* -chl, -chli 1) *перен.*
заглухнути, стіхнути, затіхну-
ти; 2) *див.* ogłuchnąć.

zagłuszać, zagłuszyć, -szę, -szysz,
-szyl *заглушати, заглушувати,*
-шую, -шуєш, заглушити, -шү,
-шиш; *hałas ~szyl jego*
słowa галас заглушив його
слова; *перен.* ~szyc głos su-
mienia заглушити голос со-
вісті.

zagmatwać *заплутати; ~ sprawę*
заплутати справу; //~ się
заплутатися.

zagmatwanie (się) *п.* заплутання.

zagmatwanie *przst.* заплутано.

zagmatwany *заплутаний.*

zagmerać *пот.* 1) (*со*) (*приючись*
у чому) закінчити (що); 2) (*про*
рух) заворушитися, -шүся,
-шишся; *liście ~gały* листя
заворушилося.

zagnać *див.* zagniać.

zagnając, zagonić, -noje, -noisz,
-noil 1) *загноювати, -гноюю,*
-гноюєш, *загноїти; 2) с.-г.*

угноювати, угноїти; //~ się *за-*
гноюватися, загноїтися.

zagnębiać, zagnębić, -bie, -bisz,
-bił (*kogo*) *замучувати, -чую,*
-чуєш, *замучити (кого).*

zagniać, zagnieść, -niotę, -nie-
ciesz, -niół, -nietli 1) (*тісто*)
замішувати, -шую, -шуєш, за-
місити, -мішү, -місиш; 2) (со
czym) *задавити, -влү, -виш*
(лише докон.).

zagnić *див.* zagniwac.

zagnieść *див.* zagniać.

zagniewać (*kogo*) *розсърдити,*
-джу, -диш, *розгнівати, розгні-*
вити, -влү, -виш (кого); //~
się (na kogo) *розсърдитися,*
розгніватися, загніватися (на
кого).

zagniewany *розсърджений, розгні-*
ваний.

zagnieżdżać się, zagnieżdzić się,

-nieżdże, -nieżdżisz, -nieżdżil
1) *гніздитися, -джүся, -дишся,*
загніздитися; 2) (про звичай)
укорінюватися, -нюється, укор-
рінятися, укоренитися.

zagniwac, zagnić, -nije, -nił *загни-*
вати, загніти, загнисти, -ніє.

zagonić *див.* zagnajać.

zagnuśnić, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli *стати млявим (апатич-*
ним; лінйвим). *Пор.* gnuśny.

zagoić *див.* zagajać III.

zagojenie się *п.* загоєння.

zagon I *м.* 1) *с.-г.* *загін, -гону;*
2) *перен.* *ніва; ~ ojczysty*
рідна ніва.

zagon II *м., wojs.* *загін, -гону;*
~ny tatarskie *татарські за-*
гони.

zagonić, -nie, -nisz, -nił *док.* *див.*
zagniać.

zagonowy: szlachta ~wa *hist.*
дрібнопомісна шляхта.

zagorzale *przst.* *завзято; гярчє.*
Пор. zagorzały 2.

zagorzalec, -lca, *ім.* -lcy, *м.* *зав-*
зятий, -того; гарячий, -чого.

Пор. zagorzały 2.

zagorzałość *ж.* *завзятість, -тості.*

zagorzały 1) *заст.* *загорілий, за-*
сма́лений, засма́глий; 2) перен.

завзятий; (*фанатичний — ще*) гарячий; ~ *stronnik czego* завзятий (гарячий) прибічник чого.

zagorzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli 1) *заст.* загорітися; (*прям. — ще*) зайнятися, -йметься; *dom ~rzał* будинок загорівся (зайнявся); (*раптом*) спалахнути; (*перен. — ще*) запалитися, -люся, -лишся; ~ *pałnięt nością* спалахнути (запалитися) пристрастю; 2) (*від чаду*) вчадіти, зачадіти; 3) (*заст. — від сонця*) загоріти.

zagorzel *ж. див. zaczadzenie.*

zagorzeliżna *ж. див. zaczadzenie.*

zagorzknąć, -nie, -nał *див. zgorzknieć.*

zagospodarować *див. zagospodarowywać.*

zagospodarowanie *n.* 1) упорядкування (благоустроєння) господарства; 2) обзаведення хазяйством.

zagospodarowany 1) (*у господарському відношенні*) упорядкований, благоустроєний; 2) який (що) обзавівся господарством.

zagospodarowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zagospodarować, -guję, -rujesz, -rował 1) упорядковувати (благоустроїти) господарство; //~ *się* упорядковувати своє господарство, упорядкувати (благоустроїти) своє господарство; 2) заводити хазяйство, завести хазяйство, обзаводитися хазяйством, обзавестися хазяйством.

zagospodarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *док. див. zagospodarowywać.*

zagościć, -goszczę, -gościsz, -gościł 1) (*прибути в гості*) загостити, -гощу, -гостиш; 2) (*прибути в гостях*) загостювати, -тую, -туюш; !> *szczeście ~gości* щастя загляне; //~ *się* загостюватися.

zagotowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zagotować, -tuje, -tujesz, -tował заварювати, -рюю, -рю-

еш, заваріти, -рю, -риш; (*воду*) кип'ятити, -п'ячу, -п'ятиш, закип'ятити, скип'ятити; //~ *się* заварюватися, заварітися; закипіти, -пить (*лише доком.*); *перен. w tłumie ~towało się* в юрбі закипіло.

zagórny *див. zagórski.*

zagórski розташований за горами, загірний.

zagórze *n.* загір'я.

zagrabiąć, zagrabić, -bię, -bisz, -bił 1) загарбувати, -бую, -буеш, загарбати; *підсил.* грабувати, -бую, -буєш, заграбувати; 2) (*граблями*) загрибати, загребті.

zagrabcieł, lm. -le, m. загарбник.

zagrabić *див. zagrabiąć.*

zagrabienie *n.* загарбання.

zagrać 1) (*почати грати*) заграти; ~ *na fortepianie* заграти на роялі; 2) (*виконати*) зіграти, заграти; ~ *ma z u g a* зіграти (заграти) мазурку; !> *tańczę jak tu ~rają* танцювати під чію дудку.

zagradać, zagrodzić, -dzę, -dzisz, -dził загороджувати, -джую, -джуєш, загородити, -джу, -диш; (*дорогу, прохід — ще*) заступати, заступити, -плю, -пиш.

zagramolić się, -lę, -lisz, -lił *pot.* дотягтися, -гнуся, -гнешся, доплентатися, доволоктися, -лочуся, -лочешся.

zagranica *blm., ж.* закордон, -ну, заграниця.

zagraniczny закордонний, заграничний; *Ministerstwo Spraw Zagranicznych* Міністерство закордонних справ; (*про торгівлю, політику — звичайно*) зовнішній.

zagrażać, zagrozić, -rożę, -rozisz, -roził загрожувати, -жую, -жуєш, загрозити, -рожу, -розийш.

zagrażać, zagrażyć *див. pogrążyć.*

zagręlować, -luje, -lujesz, -lował *tkac.* закардувати, -дую, -дуюш.

zagrobowy *див. pozagrobowy.*

zagroda *ж.* 1) огорожа; 2) (*про двір*) садіба; (*селянська — ще*) обійстя.

zagrodniczka *ż.*, *hist.* однодворка, малоземельна (*a.* безземельна) селянка.

zagrodnik, *lm.* -су, *m.*, *hist.* однодворець, -рця, малоземельний (*a.* безземельний) селянин.

zagrodzenie *n.* 1) загородження; заступлення; *пор.* **zagradzać**; 2) *див.* **zagroda**.

zagrozić *див.* **zagradzać**.

zagrozić *див.* **zagrażać**.

zagrożenie *n.* загроза.

zagrożony загрожений.

zagruchać 1) заворкувати, -кую, -күеш; (*прям.* — *ще*) затуркотіти, -коче; 2) (*мисл.* — *про кабана*) зарохкати.

zagruchotać, -chotam, -chotasz (*a.* -choczę, -choczesz), -chotał заторохтати, -хчү, -хтіш; *підсил.* заторохкотати, -кочү, -кочеш, заторохкотіти, -кочү, -котіш; (*про віз — ще*) загуркотати, загуркотіти.

zagruntowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, **zagruntować**, -tuję, -tujesz, -tował *mal.*, *tech.* загурнтіувати, -вую, -вуеш, загурнтіувати, -түю, -түеш.

zagrymasić, -szę, -sisz, -sił закапризувати, -зүю, -зүеш, (*про капризи бажання — ще*) завередувати, -дүю, -дүеш.

zagryzać, **zagryźć**, -ryzę, -ryziesz, -ryzł 1) *прям.*, *перен.* загризати, загризти, -зү, -зеш; 2) (*розм.* — *істи*) закусувати, -шую, -шуеш, закусіти, -кушү, -күшиш; *перен.* **~gryźć wargi** закусіти губи; **//~ się** 1) загризатися, загризтися; 2) *перен.* жажурюватися, -рююся, -рюешся, жажурітися, -рюся, -ришся.

zagryzmościć, -ię, -lisz, -lił *pol.* записати кривдями.

zagryźć *див.* **zagryzać**.

zagrzać *див.* **zagrzewać**.

Zagrzeb, -bia, *m.* Заріб.

zagrzebywać, -buję, -bujesz, -bywał, **zagrzebać**, -bię, -biesz, -bał заривати, заріти; **~bać** *со* в *ziemi* заріти що в землю; (*в могилу — звичайно*) зако-

пувати, -пую, -пуеш, закопати; **Q перен.** **~bywać** *соś* в *pie-ramięci* пускати що в не-пам'ять; **//~ się** зариватися, зарітися; *перен.* **~bywać się** в *książki* зариватися в книж-ки; **Q перен.** **~bać się** в *do-mu* замкнутися вдома.

zagrzechotać, -chotam, -chotasz (*a.* -choczę, -choczesz), -chotał 1) затріскотіти, -кочү, -котіш, затріскотати, -кочү, -кочеш; (*про кулемет — звичайно*) застрочити, зацокотіти, зацокотати, за-татакати; 2) (*перен. розм.* — *заговорити*) заторохтати, -хчү, -хтіш, зацокотіти, зацокотати, залящати, -лящү, -лящійш; 3) (*перен.* — *засміятися*) за-реготатися, -гочүся, -гочешся, зареготіти, -гочү, -готіш; 4) (*про жаб*) закумкати, заквакати; **//~ się** *див.* **zagrzechotać** 3.

zagrzewać, **zagrzać**, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzali *a.* rzeli 1) зогрівати, гріти, зогріти, зігрівати, зігріти, загрівати, загріти; **~rzać** *po trawę* зогріти (зігріти, загріти) траву; 2) (*kogo do czego*) *перен.* запалювати, -люю, -люеш, запаліти, -лүю, -лиш (*kogo do czego*); **~rzewać** *do walki* запалювати до бою; **Q перен.** *miejsca* *nie ~rzać* не всідити на одному місці; **//~ się** 1) зогріватися, зогрітися, зігріватися, зігрітися, загріватися, загрітися; 2) запалюватися, запалітися.

zagrzązły загрузлий, погрузлий.

zagrężnać, -rężnę, -rężniesz, -rężał (*a.* -rężnął), -rężli загрузнути, погрузнути.

zagrzmieć, -mi, -miał загриміти, -мійть; (*перен.* — *про голос — ще*) залунати; (*про гармати — ще*) заревіти, заревті; (*перен.* — *про сильний шум*) загуркотіти, -котіть, загуркотати, -коче; (*про віз — ще*) заторохтати, -хтіть; (*про металічний звук*) забрякати, забряжчати, -чіть.

zagubić, -bię, -bisz, -bił 1) загубити, -блю, -биш; *перен.* втратити, -рачу, -ратиш; ~ **bić** рамиє втратити пам'ять; 2) *див.* **zgubić** 2.

zagubiony загублений; втрачений.
Пор. **zagubić**.

zagumienny загумений.

zagumować, -muję, -mujesz, -mował гумувати, -мую, -муєш (*докон.*).

zagurbiac, zagurbić, -bię, -bisz, -bił зморщувати, -щую, -щуєш, зморщити; (*бгати*) м'яти (мну, мнеш), зім'яти; (*робити кривим*) загинати, загнуті.

zagustować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (w czym) приохотитися, -хочуся, -хотишся (до чого), замілюватися, -луюся, -луюсь (в чому); 2) (w kim) уподобати (кого).

zaguzdrać się, -rzę, -rzesz (a. -ram, -rasz), -rał *пот.* забаритися, -рюся, -ришся.

zagwarantować, -tuje, -tujesz, -tował (co) гарантувати, -тую, -туєш (що) (*докон.*), (по)ручитися (за що).

zagwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) загомоніти; ~ **rzą d r z e w a** загомонять дерева; (*про дитину*) залепетати, -пече; 2) (кого, со) забалакати (кого, що) (*розм.*); // ~ **się** забалакатися.

zagwazdać замазати, -мажу, -мажеш, забруднити, закаляти.

zagważdzać, zagwoździć, -woźdże, -woździsz, -woździł гвоздити (гвозджі, гвоздиш), загвоздити; ~ **woździć** а г м а т е загвоздити гармату.

zagwintować, -tuje, -tujesz, -tował загвинтити, -нчу, -нтиш.

zagwizdać засвистати, -вищу, -вищеш, засвистіти, -вищу, -виштиш.

zagwoździć *див.* **zagważdzać**.

zagwożdżenie *п.* загвождження.

zagwożdżony загвожджений.

zahaczać, zahaczyć, -czę, -czysz, -czył (co) 1) завішувати на гак, завісити на гак; 2) (o co)

перен. зачіпляти, зачіплювати, -люю, -люєш, зачепити, -плю, -пиш (що); ~ **cząć** o c z y u j e i n t e r e s y зачіпляти чи інтереси; *розм.* ~ **czyć** k o g o п а u l i c y зачепити когось на вулиці.

zahaczenie *п.* 1) завішення на гак; 2) зачеплення. *Пор.* **zahaczać**.

zahaczyć *див.* **zahaczać**.

zahaftować, -tuje, -tujesz, -tował загантувати, -тую, -туєш.

zahałasować, -suje, -sujesz, -sował зашуміти, -млю, -миш; загаласувати, -сую, -суюєш. *Пор.* **hałas**.

zahamować, -muję, -mujesz, -mował 1) загальмувати, -мую, -муюєш; ~ w ó z загальмувати віз; 2) *перен.* здержати, -жу, -жиш, стримати; ~ п а р а d стримати (здержати) напад; 3) (*кровотечу*) спинити, -ню, -ниш.

zahamowanie *п.* 1) загальмування; 2) стримання, здержання; 3) спіннення. *Пор.* **zahamować**.

zahandlować, -luje, -lujesz, -lował заторгувати, -гую, -гуюєш.

zaharować, -ruje, -rujesz, -rował *пот.* тяжко запрацювати, -цюю, -цюєш.

zaharowany (*про людину*) запроцьований.

zahartować *див.* **zahartowywać**.

zahartowanie *п.* 1) (*дія*) загартування; 2) (*стан*) гарт, -ту, загартування.

zahartowany загартований.

zahartowywać, -wuję, -wujesz, -wował, zahartować, -tuje, -tujesz, -tował гартувати, -тую, -туєш, загартувувати, -вую, -вуюєш, загартувати; // ~ **się** гартуватися, загартувуватися, загартуватися.

zaheblować, -luje, -lujesz, -lował застругати (-струж), -стружеш і -стругаю, -стругаєш).

zahipnotyzować, -zuje, -zujesz, -zował загіпнотизувати, -зую, -зуюєш.

zahipotekować, -kuje, -kujesz, -kował 1) занести (записати) в іпотечну книгу; 2) забезпечити майно іпотекою.

zahuczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli загудіти, загустіти, -гуду́, -гуде́ш; (про полум'я — ще) заготіти, -тіть.

zahukać *pot.* (kogo) затуркати (кого).

zahukany затурканий.

zahulać загуляти.

zahuścić 1) закачати; 2) (у гаму тощо) загойдати; (злегка) заколихати.

zaimek, -mka, m., gram. займенник.

zaimkowo як займенник, у функції займенника; *używać* ~ вживати як займенник (у функції займенника).

zaimkowy займенниковий.

zaimponować, -nuje, -nujesz, -nował (кому) справити враження (на кому).

zaimprovizować, -zuje, -zujesz, -zował імпровізувати, -зую́, -зую́еш (*докон.*), імпровізувати.

zainaugurować, -ruje, -rujesz, -rował *książ.* (збори тощо) урочисто відкрити.

zaindyczyć się, -cze, -czysz, -czył *pot.* 1) (розсердитися) розкокошитися, закукурічитися; 2) (від гордошів) набундючитися, напиндючитися.

zainicjować, -juje, -jujesz, -jował (co) *książ.* дати почин (чому).

zainkasować, -suje, -sujesz, -sował *buch.* інкасувати, -сую́, -сую́еш (*докон.*).

zainkasowanie n., buch. інкасування (*докон.*).

zainscenizować, -zuje, -zujesz, -zował *teatr., przen.* інсценувати, -ную́, -ную́еш (*докон.*).

zainscenizowanie n. інсценіровка, інсценізація.

zainstalować, -luje, -lujesz, -lował 1) *tex.* провести, -веду́, -веду́еш; ~ *gaz, elektryczność* провести газ, електрику; 2) (kogo) *перен. розм.* улаштувати,

-тую́, -тую́еш (кого); //~ *się* *розм.* улаштуватися.

zainstalowanie n. 1) *tex.* провідка; 2) улаштування. *Пор. za-*

instalować. **zaintabulować, -luje, -lujesz, -lował** *praw.* вписати нерухоме майно в судові книги.

zainteresować, -suje, -sujesz, -sował зацікавити, -влю́, -виш, зацікавлювати, -сую́, -сую́еш; //~ *się* зацікавитися, зацікавлюватися.

zainteresowanie n. зацікавленість, -ності, зацікавлення, зацікавованість; ~ *materialne* матеріальна зацікавленість (зацікавованість), матеріальне зацікавлення.

zainteresowany зацікавлений, зацікавлений.

zainterpelować, -luje, -lujesz, -lował 1) *poliit.* інтерпелювати, -люю́, -люю́еш (*докон.*); 2) *knjż.* запитати.

zaintonować, -nuje, -nujesz, -nował *muz. i in.* завести (пісню), заспівати.

zaintromitować, -tuje, -tujesz, -tował *praw. przest.* ввести у володіння.

zaintrygować, -guje, -gujesz, -gował заінтригувати, -гую́, -гую́еш.

zainwentaryzować, -zuje, -zujesz, -zował інвентаризувати, -зую́, -зую́еш (*докон.*), заінвентаризувати.

zainwestować, -tuje, -tujesz, -tował *ek.* зробити капіталовкладення.

zaiskrzyć się, -rzy, -rzył заискрити(ся), заяскрити.

zaiste przst., przst. справді, дійсно, істинно.

zaistnieć, -nieje, -niał *nauk.* виникнути; ~ *niało* питання виникло питання.

zajadać заїдати, закусувати, -сую́, -сую́еш; //~ *się* (czym) об'їдатися (чим); ~ *owocami* об'їдатися фруктами.

zajadłe заїдло, запекло.

zajadłość *ж.* зайдлість, -лості, запékлість.

zajadły зайдлий, запékлий.

zajady, -dów, *блр.* заїди, -дів.

zajarzyć się, -rzy, -rzył запалати, заярїти.

zajaśnieć, -nieje, -niał засяяти, заясніти.

zajazd, -du, *т.* 1) постійний (заїжджий) двір (*род.* двора), заїзд, -ду; 2) *іст.* (збройний) наїзд, -ду.

zajazdowy заїжджий; *dom* ~ *див.* **zajazd** I.

zająć, *лм.* -се, *т.* заєць (*род.* заїця); *прик.* kto dwa ~се goni, żadnego nie uchwyci хто два заїці гонить, жодного не здогонить; двох заїців жене́ш, жодного не дожене́ш.

zajązek, -czka, *т., zdr., pieszcz.* заїчик; *♦ зоол.* ~ *morski* морський заєць (*род.* заїця); *♦ прик.* ~czki w głowie не всі дома.

zająć *див.* **zajmować**.

zająć się, -jmie, -jął (*про вогонь*) зайнятися, -йметься, загорітися, -рїться.

zająkać się заїкатися, заїкну́тися, запина́тися, запну́тися.

zająkała, -ły, *лм.* -ły, *т.* заїка.

zająkować się, -kuje, -kujesz, -kiwał *niedok. див.* **zająkać się**.

zająknać się, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **zająkać się**.

zająkliwość *ж.* заїкуватість, -тості.

zająkliwy заїкуватий.

zająknięcie *n.*: bez ~cia не заїкну́вшись.

zajątrzać, **zajątrzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył 1) (*рану*) роз'я́трювати, -рюю, -рюєш, роз'я́трити; 2) *перен.* загострювати, -рюю, -рюєш, загостріти, -рю, -риш; ~trzyć sytuację загостріти ситуацію.

zajątrzenie *n.* 1) роз'я́трєння; 2) загострення. *Пор.* **zajątrzać**.

zajątrzyć *див.* **zajątrzać**.

zajechać *див.* **zajeżdżać** I.

zajezdnia *ж.* *див.* **zajazd** I.

zajezdny заїжджий; *dom* ~ постійний (заїжджий) двір (*род.* двора), заїзд, -ду.

zajezierny заозёрний.

zajezierze *n.* місцевість за озером.

zajeździć *див.* **zajeżdżać** II.

zajeżdżać I, **zajechać**, -jadę, -jedziesz, -jechał 1) заїжджати, заїздити, -їжджу, -їздиш, заїхати, -їду, -їдеш; 2) (*dokąd*) зупинятися, зупинитися, -нюся, -нишся, спинятися, спинитися (*де*); ~jechać do hotelu зупинитися в гостиниці; 3) (*kogo w co*) (*лише докон.*) *перен.* *вульг.* заїхати (кому́ в що), затопити, -плю, -пиш (*кого́ в що*); 4) *іст.* робити наїзд, зробити наїзд; *♦ перен.* ~chać komu drogę перебити (перебігти) дороги́ кому́.

zajeżdżać II, **zajeździć**, -jeżdżę, -jeżdżisz, -jeżdżił 1) заїздити, -їжджу, -їздиш (*лише докон.*); ~ździć konia заїздити коня; 2) розбивати їздю́, розбити їздю́; ~jeździć wózek розбити повозку їздю́.

zajęcie *n.* 1) за(й)няття; 2) зацікавлення, за(й)няття; *пор.* **zajmować**; 3) (*робота*) заняття; 4) *юр.* накладення арешту.

zajęcecz, -cze, -czysz, -czął, -czeli застогнати, -ну́, -неш.

zajęczy за́ячий; *перен.* ~czę serce за́яча душа́; *мед.* *warg* ~cza за́яча губа́; *бот.* ~czę uszko за́яче вушко́.

zajęczyca *ж.* зайчиха, зайчи́ця.

zajęczyzna *ж.* за́ячина, за́ятина.

zajęczyisko *n.*, *zgr.* зайчійсько.

zajęty *przym.* 1) за(й)нятий; *miejsce* ~te за(й)няте місце; 2) *мед.* зачеплений (туберкульозом); *płuca* ~te зачеплені (туберкульозом) легені, -нів.

zajmować, -muję, -mujesz, -mował, **zająć**, -jmę, -jmiesz, -jął, -jeli 1) займати, за(й)няти, -ймү, -ймеш; **zająć** *miejsce* за(й)няти місце; **zajmować** *mieszkanie* займати квартиру; *wićськ* **zająć** *kraj* за(й)няти кра-

zakat, -**īu**, *m.* *ḍub.* **zakāla.**

zakarbować *див.* **zakarbowywać**.
zakarbowanie *п.* **зárúbка**; (*дія* —
ще) **зарубánня**, **закарбувánня**

zakarbować, -wuję, -wujesz, -wywał, zakarbować, -buję, -bujesz, -bował 1) зарубувати, -бую, -буєш, зарубати, закарбовувати, -вую, -вуєш, закарбувати, -бую, -буєш; ~**bować** sobie w pamięci зарубати (закарбувати) собі в пам'яті (на нозі); 2) (волося) завивати, завити, -в'ю, -в'єш.

zakarmiać, zakarmić, -mię, -misz, -mił 1) (поверх міри) загодовувати, -вую, -вуєш, загодувати, -дую, -дуюш; 2) (шкідливо) обгодовувати, обгодувати.

Zakarpacie *n.* Закарпаття.

zakasać *див.* **zakasywać.**

zakasłać *див.* **zakaszlać.**

zakasowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zakasować, -suje, -sujesz, -sował *pot.* (кого) перевірявати, -шую, -шуєш, перевірити; заткнути за пояс (кого) (лише докон.).

zakaspijski закаспійський.

zakasywać, -suje, -sujesz, -sywał, zakasać, -szę, -szesz, -sał засувувати, -кую, -куєш, засукати (-каю, -каєш і -сучу, -сучиш), закачувати, -чую, -чуєш, закачати, закасувати, -сую, -суєш, закасати; *перен.* ~**sać** геккау засукати (закачати, закасати) рукави; (*поділ*) підбирати, підбрати (підберу, підбереш), підсмікувати, -кую, -куєш, підсмикнути, підсмикати; // ~ **się** засувуватися, засукатися, закачуватися, закачатися, закасуватися, закасатися; підбиратися, підбратися, підсмікуватися, підсмикнутися, підсмикатися.

zakaszlać, -lę, -lesz, -lał закашляти; // ~ **się** закашлятися.

zakatalogować, -guję, -gujesz, -gował занести в каталог, каталогізувати, -зую, -зуюш (*докон.*), закаталогізувати.

zakatarzenie *n., med.* катаральний стан, -ну.

zakatarzony з нежиттю; **o** być ~ *пум* мати нежить.

zakatarzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył пиймати нежить.

zakatować, -tuje, -tujesz, -tował закатувати, -тую, -туюш.

zakatrupić, -pię, -pisz, -pił *posp.* убити, -б'ю, -б'єш.

Zakaukazie *n.* Закавказзя.

zakaz, -zu, m. заборона; за́каз, -зу (*заст.*).

zakazać *див.* **zakazywać.**

zakazany I (*законом*) заборонений; за́казаний (*рідко*); ~ *na sztuka teatralna* заборонена п'єса; *перен.* о *woś* ~ заборонений овоч, заборонений плід (*род.* пло́да, *рідше* пло́ду).

zakazany II *posp.* огидний, відразливий, відворотний; *вульг.* ~ *na gęba* огідна (відразлива, відворотна) морда (піка).

zakazać *див.* **zakazać.**

zakazowy заборонний; *prawo* ~ *we* заборонний закон, -ну.

zakazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, zakazać, -każe, -każesz, -kazał забороняти, заборонити, -ню, -ниш; за́казувати, -зую, -зуюш, за́казати, -кажу, -кажеш (*рідше*).

zakaźny *med.* зара́зний, інфекційний; *chOROBY* ~ *ne* зара́зні (інфекційні) хвороби, -рób.

zakażać, zakazić, -że, -zisz, -ził заражати, заразити, -ражу, -разіш.

zakażenie *n.* зара́ження, інфе́кція.

zakażony зара́жений.

zakąkolić, -lę, -lisz, -lił 1) заростити куколем; ~ *pole* заростити поле куколем; 2) *перен.* засмітити, -мічу, -мітиш; ~ *literaturę* засмітити літературу.

zakąsać I, zakąsić, -szę, -sisz, -sił (co *a. czego*) закусувати, -шую, -шуєш, закусити, -кушу, -кусиш, заїдати, заїсти, -ім, -іси (що).

zakąsać II *dok. див.* **zakąsywać I.**

zakąsić *див.* **zakąsać I.**

zakąska *ж.* за́куска.

zakąsywać I, -suje, -sujesz, -sywał, zakąsać закусати (лише докон.).

zakąsywać II, -suje, -sujesz, -sywał *див.* zakąsać I.

zakątek, -tka, *т.* 1) закуток, -тка, закамарок, -рка, закарпелок, -лка; 2) *перен.* кутіок, -ткá, кутіочок, -чка; (*серця — ще*) тайнік, -ка; 3) (*перен.* — *про місцевість*) глухий закуток.

zakiełkować, -kuje, -kował покільчитися.

zakiełzać загнуздати; (*перен.* — *ще*) прибркати.

zakiełznąć, -lzną, -lźniesz, -lznął, -lźnęł *див.* zakiełzać.

zakikutać *пот.* закульгати, зашкутьльгати.

zakipieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli 1) закипіти, -пить; *перен.* *погзе* ~ *piało* море закипіло; 2) (*перен.* — *про людину*) скипіти; ~ *od złości* скипіти гнівом.

zakis, -su, *т.* закваска; (*для хліба — ще*) рбзчина.

zakisać, zakisnąć, -kiśnie, -kisnął *а.* -kisł 1) (*лише докон.*) закіснути; 2) (*мед.* — *про очі*) закісати, закіснути.

zakisić, -szę, -sisz, -sił *кул.* засолити, -лю, -лиш; ~ *ogórki* засолити огірки; (*капусту*) наквасити.

zakisieć, -sieję, -siał *док. див.* zakisać I.

zakisnąć *див.* zakisać.

zakitować, -tuje, -tujesz, -tował замазати замáзкою; (*вікна — звичайно*) закитувати, -тую, -түеш.

zakitowanie *п.* замáзання замáзкою; закитування. *Пор.* zakitować.

zakiwać закивати; (*головою — ще*) захитати.

zaklajstrować, -ruje, -rujesz, -rował заклéти клéйстером.

zklamrowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zklamrować, -ruje, -rujesz, -rował *tech.* скріплювати (скріпляти) скобами, скріпити скобами.

zaklapać, -pię, -piesz, -pał зачалáпати, захляпати, зашльопати;

~ *pantoflami* зачалáпати (захляпати, зашльопати) тўфлями.

zaklaskać, -laszczę, -laszczesz (*а.* -laskam, -laskasz), -laskał (*в долоні*) заплескати, -лещу, -лещеш.

zaklasyfikować, -kuje, -kujesz, -kował класифікувати, -кую, -күеш (*докон.*).

zakłać *див.* zaklinać.

zaklejać, zakleić, -leję, -leisz, -leił заклéювати, -клéюю, -клéюеш, заклéйти.

zaklekotać, -koczę, -koczesz (*razdziej* -kocę, -kocesz), -kotał 1) заклекотіти, -котить, заклекотати, -коче; 2) (*про глухий звук*) застукотіти, -кочу, -котить, заторохтіти, -хчу, -хтїш; 3) (*на музичному інструменті*) забринькати; 4) *розм.* заторохтіти (язиком); 5) *безос.* захрипіти (в грудях).

zaklepać, -pię, -piesz, -pał *tech.* заклéпати (-пáю, -пáеш і -плю, -плеш).

zaklepanie *п.* заклéпка.

zakleparka *ж., tech.* клéпáльна машіна.

zaklepiarka *ж., tech. див.* zakleparka.

zaklepisko *п., tech.* заклéпочний шов (*под.* шва).

zaklepnik *т., tech.* клéпáльний молоток, -ткá.

zakleszczenie *п.* затіснення, зашщémлення.

zakłęcie (się) *п.* заклéття.

zakłęsać, zakłęsnąć, -lęśnie, -lęsnął западати, запáсти, -падé, позападати.

zakłęsłość *ж.* запáдина; угнүтість, -тості, вигнүтість. *Пор.* zakłęsły.

zakłęsły запáлий; (*з кривою поверхнею*) угнүтий, ввигнүтий.

zakłęsnąć *див.* zakłęsać.

zakłęty зачарований; ~ *skarb* зачарований скарб (клад); ~ *ta królewna* зачарована царівна.

zaklinacz, *lm. -cze, m.* заклинач, -ча, заклинатель.

zaklinać, zakłać, -lnę, -lniesz, -lą, -leli 1) (кого па со) заклинати, заклести, -ляну, -лянеш (кого чим); ~ **lnać** kogo па *przysięż* заклинати когò дружбою; 2) (*обертати когò в що*) зачаровувати, -вую, -вуеш, зачарувати, -рю, -рюеш (в що); ~ **lać** w żabę зачарувати в жабу; 3) (*лише докон.*) вилятися, -лаюся, -лаешся; // ~ **się** заклінатися, заклестися, клястися, поклястися.

zaklinować *див. zaklinowywać.*

zaklinowanie *n., spec.* заклінення, заплінення.

zaklinowywać, -wuje, -wujesz, -ywał, zaklinować, -nuje, -nujesz, -nował *spec.* заклінювати, -нюю, -нюеш, заклінити, заплішувати, -шую, -шуеш, заплішити.

zakład I, -du, m. 1) заклад, -ду, установа; ~ паукowy навчальний заклад; *мед.* ~ wodoleczniczy водолікувальний заклад, водолікарня; 2) *ек.* підприємство; ~ przemysłowy промислове підприємство; ~ żywienia zbiorowego підприємство громадського харчування; 3) (*лише в мн.*) завод, -ду; ~ **dy** wielkich żugawі завод великих кранів; 4) (*виробниче приміщення*) майстерня; ~ krawiecki кравецька майстерня; ~ ślusarski слюсарська майстерня; 5) дитячий будинок (дитбудінок); ◇ ~ fryzjerski перукарня; голярня (*заст.*); ~ gastronomiczny гастрономічний магазин; ~ rołożniczy родільний будинок (родбудінок); ~ porządkowy виправна трудова колонія.

zakład II, -du, m. 1) *юр.* застава; 2) *перен.* запорюка; ~ przysięzłego szczęścia запорюка майбутнього щастя; 3) (*спір про що*) парі (*невідм.*), заклад,

-ду; iść z kim o ~ бітися з ким об заклад, закладатися з ким, іти з ким в (на) парі (в чому).

zakładać, założyć, -zę, -żysz, -żył 1) (со) засновувати, -вую, -вуєш, заснувати, -ную, -нуєш; (*фундамент тощо*) закладати, закласти, -ладу, -ладєш; заложити, -жу, -жиш (*підше*); **zakładać miasto** закладати (засновувати) місто; (*торгове підприємство — звичайно*) відкривати, відкрити; **założyć sklep** відкрити крамницю; 2) (со *szum*) закладати, закласти; заложити (що чим); **założyć stół** *gratami* закласти стіл мотлохом; **założyć drzwi** *stołkami* закласти двері стільцями; 3) (со) (*сторінки*) загинати, загнати, заломлювати, -люю, -люєш, заломити, -млю, -миш, заламувати, -мую, -муєш, заламати (що); **zakładać kartkę w książce** загинати (заломлювати, заламувати) листок у книжці; 4) (со) *крав.* загинати, загнати (що); **zakładać suknię** загинати сукню; 5) (со па со) вішати, повісити, -вішу, -вісиш, почепити, -плю, -пиш; (*окуляри*) надівати, надіти, -діну, -дінеш; 6) (со *do czego*) вставляти, вставити, -влю, -виш (що в що); **założyć powiątaśmę do maszynu** вставити нову ленту в машину; 7) (со) *тех.* проводити, -джу, -диш, провести, -веду, -ведєш; **założyć elektryczność** провести електрику; 8) (со па *szum a. w szum*) *перен.* будувати, -дую, -дүєш, побудувати (що на чому); (*робити залежним від чого*) зв'язувати, -зую, -зуєш, зв'язати, -в'яжу, -в'яжєш (що з чим); (*надію*) поклада́ти (на що) (*лише недокон.*); 9) (со) (*гроші*) закладати, закласти; заложити; ◇ **zakładać apelację** подавати апеляцію;

zakładać farbę pod mało-widło заґрунто́вувати, -вую, -вуєш; **zakładać** figanki завішувати занавіски (завіски); **zakładać** gniazdo звивати гніздо; **zakładać** niewód закидати невід; **założyć** nogę па nogę закинути ногу на ногу; **założyć** obóz поставити (розкинути) табір; **założyć** obręcz набити обрұч; **założyć** protest заявити протест; **założyć** ręce: а) скласти (згорнути) руки; б) заламати (заломити) руки; **założyć** rodzinę завести родину (сім'ю), обзвестися родиною (сім'єю); **założyć** sieci розставити (поставити) тенета.

zakładać się, założyć się, -że, -żysz, -żył (о со) іти в (на) парі, піти в (на) парі, битися об заклад, закладатися, закластися, ладүся, ладёшся; заложитися, -жүся, -жишся (підше) (в чому).

zakładka *ж.* 1) *крав.* запас, -су; 2) (*у книжці*) закладка.

zakładniczka *ж.* заложниця.

zakładnik, *lm.* -су, *m.* заложник.

zakładowy *ек.* 1) заводський; ~ komitet partii заводський комітет партії; 2) *ек.* основний; kapitał ~ основний капітал, -лу.

zakładziny, -dzin, bhp. урочіста закладка, закладідини, -дин, закладчини, -чин; ~ fabryki урочіста закладка фабрики.

zakłamać się, -mieć, -miesz, -mał забрехатися, -решүся, -решешся.

zakłębić, -bi, -bił закрубу́тати, -бо́че; здійняти клуби чо́го (клубами чо́); //~ się закрубу́татися, закрубу́читися.

zakłopotać, -poczę, -poczesz (*rzadziej* -pocę, -pocesz *a.* -potam, -potasz), -potał 1) (кого) заклопотати, -почу́, -почеш (кого), завдати клопоту (кому); (*порухити спокій*) затурбувати, -бу́ю, -бу́єш (кого); 2) (*поставити в незручне становище*)

збентежити (кого); //~ się 1) заклопотатися; затурбуватися; 2) збентежитися.

zakłopotanie *n.* 1) заклопотаність, -ності; стурбованість; 2) збентеження. *Пор. zakłopotać.*

zakłopotany 1) заклопотаний; стурбований, затурбований; 2) збентежений. *Пор. zakłopotać.*

zakłosić się, -si, -sił заколоситися, -ситься.

zakłócać, zakłócić, -cę, -cisz, -cił 1) (*лише докон.*) (підину ложкою тощо) заколотити, -лочу́, -лотиш; 2) *перен.* порушувати, -шую, -шуєш, порушити; ~cię porządek порушити порядок; ~cać spokój порушувати (зако́лочувати) спокій; *Q* ~cię czyjeś szczęście затьма́рити (потьма́рити) чие щастя.

zakłócenie *n.* 1) зако́лочення; 2) порушення; *пор. zakłócać*; 3) *див. zaburzenie* 2, 3; 4) *astr. див. perturbacja.*

zakłóciiciel, *lm.* -le, *m.* порушник (*спокую*).

zakłócić *див. zakłócać.*

zakłuwac, zakłuc, -kłuję, -kłujesz (*rzadko* -kołę, -kolesz), -kłuł зако́лювати, -люю́, -люєш, зако́лоти, -лю́, -леш; //~ się зако́люватися, зако́лотися.

zakneblować, -luje, -lujesz, -lował заткнути кляпом; ~ komu usta заткнути кому́ рота кляпом.

zakochać się *див. zakochiwać się.*

zakochanie *n.* зако́ханість, -ності, зако́хання.

zakochany зако́ханий.

zakochiwać się, -kochuje, -kochujesz, -kochiwał, zakochać się зако́хуватися, -ко́хуюся, -ко́хуєшся, зако́хатися, влю́блятися, влю́битися, -блю́ся, -би́шся.

zakoczować, -czuje, -czujesz, -czował при́ко́чувати, -чу́ю, -чу́єш.

zakolaniek, -nka, m., hist. нако́лінник.

zakolonizować, -zuje, -zujesz, -zował коло́нізувати, -зу́ю, -зу́єш (*докон.*), ско́лонізувати.

zakolatać, -laczę, -laczysz (*rzadziej -laczę, -laczysz, rzadko -latać, -lataasz*), **-latał** застукати; *підсил.* застукотіти, **-кочу́, -котіш**; **~ do drzwi** застукати в двері.

zakolować(się), -luje, -lujesz, -łował закружитися, **-жу́ся, -жишся**.

zakolowrócić się, -ci, -cił wet. захворіти вертячкою.

zakolysać, -lysę, -lyszysz, -lysiał 1) закачати; 2) (*в гамаку, на гойдалці тощо, про вітер*) загойдати; (*легко*) заколихати, **-лиш́у, -лишеш**; (*поштовхами*) заколивати, захитати; (*до сну*) заколисати, **-лиш́у, -лишеш**, **zakolixać**; **// ~ się** загойдатися; заколихатися, заколиватися, захитатися; заколисатися, заколихатися.

zakomenderować, -ruje, -rujesz, -rował скомандувати, **-дую, -дуеш**.

zakomunikować, -kuje, -kujesz, -kował (кому *co a. o czym*) *książ.* сповістити, **-віщ́у, -вістиш** (кого про що), повідомити, **-млю, -миш** (кого *i* ком́у про що).

zakomunikowanie n., książ. сповіщення, повідомлення.

zakop, -ni, m., rel. 1) завіт, **-ту**; *stary* ~ старий (вѣтхий) завіт; 2) чернечий орден, **-ну**; *іст.* **~ krzyżacki** тевтонський орден.

zakonkludować, -duje, -dujesz, -dował *książ.* зробити висновок, виснувати, **-ную, -нуеш**.

zakonnica ż. черниця, мона́хия, мона́шка.

zakonnik, lm. **-су, m.** чернець (*род. ченця́*), мона́х.

zakonny rel. чернечий, чернецький. **zakonopacić, -cę, -cisz, -cił** законопатити, **-пáчу, -пáтиш**.

zakonserwować, -wuje, -wujesz, -wował законсервувати, **-вю́ю, -вю́еш**; **// ~ się** законсервуватися.

zakonserwowanie(się) n. законсервування.

zakontraktować, -tuje, -tujesz, -tował законтрактувати, **-т́ую, -т́уєш**.

zakontrasygnować, -nuje, -nujesz, -nował spec. контрасигнувати, **-н́ую, -н́уєш (докон.)**.

zakonturować, -ruje, -rujesz, -rował зробіти контурний рисунок.

zakończać, zakończyć, -czę, -czysz, -czył закінчувати, **-чую, -чуєш, -закінчи́ти**; **// ~ się** закінчуватися, закінчитися.

zakończenie n. закінчення.

zakończyć div. zakończyć.

zakopać div. zakopywać.

Zakopane, -nego, n. Закопа́не.

zakopcenie n. за́копчення; за́димлення. *Пор.* **zakopcić i zakopcieć**.

zakopcić, -cę, -cisz, -cił 1) за́коптити, **-пч́у, -пті́ш**; (*вкрити кім-тем — ще*) за́димити, **-млю́, -ми́ш, закурі́ти, -рю́, -риш́**; 2) (*перен. розм. — папіросу*) закуріти.

zakopcieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -ciełi за́коптити, **-пч́у, -пті́ш, за́димитися, -млю́ся, -ми́ся, закурі́тися, -рю́ся, -рише́я**.

zakopertować, -tuje, -tujesz, -tował покла́сти в конве́рт.

zakopywać, -puje, -pujesz, -pywał, -koprać, -pię, -piesz, -pał за́копувати, **-пую, -пуєш, за́копа́ти**; *перен.* **~ pać talent** за́копа́ти тала́нт; **// ~ się** за́копува́тися, за́копа́тися; *перен.* **~ pać się w książkach** за́копа́тися в кни́жці.

zakorcić, -ci, -ciło nieos., pot. за́кортіти, **-ти́ть (безос.)**.

zakorkować, -kuje, -kujesz, -kował за́купори́ти; (*корком — ще*) за́коркува́ти, **-ќую, -ќуєш**.

zakorkowanie n. за́купорка; за́коркува́ння. *Пор.* **zakorkować**.

zakorzeniać, zakorzenić, -nię, -nisz, -nił у́корінюва́ти, **-нюю, -нюєш, у́коріня́ти, у́корені́ти**; **// ~ się** у́корінюва́тися, у́кореня́тися, у́корені́тися, за́корені́тися; (*стативикорінним*) за́корені́ти.

zakorzeniały укорінений, закорінений; закоренілий. *Пор. zakorzenieć się.*

zakorzenieć *див. zakorzeniać.*

zakorzeniony *див. zakorzeniały.*

zakos, -su, m. звивина, закрут, -ту;
 ◇ ścieżka w ~sy звивиста стежка.

zakosić, -szę, -sisz, -sił закосіти, -кошý, -кóсиш.

zakosztować, -tuje, -tujesz, -tował
 1) *перен.* зазнати; ~ szczęścia зазнати щастя; 2) *див. skosztować.*

zakotłować się, -tuje, -tował заклуботатися, -бóчється, заклубóчитися; (*перен. — про море — ще*) забурліти, закипіти, -пíть; (*про юрбу*) забурліти; дум ~wał się дим заклуботáвся.

zakotwić, -wię, -wisz, -wił *tech. див. zakotwować.*

zakotwienie *n., tech. див. zakotwowanie.*

zakotwować, -wuje, -wujesz, -wował *tech.* скріпити якорямі.

zakotwowanie *n., tech.* скріплення якорями.

zakować, -kuje, -kujesz, -kuł *dok. див. zakuwać.*

zakpić, -pię, -pisz, -pił (z kogo, z czego) покепкувати, -кúю, -кúеш, закепкувати, поглузувати, -зúю, -зúеш, насміятися, -міюся, -міéмся (з ко́го, з чо́го, *рідко* над ким, над чим); (*зло*) поглумітися, -млю́ся, -мíмся (з ко́го, з чо́го, *рідко* над ким, над чим).

zakradać się, zakraść się, -radnę, -radniesz, -radł закрадáтися, закра́стися, -ра́дуся, -ра́дешся.

zakrajać, -raje, -rajesz, -rajał порізати, -рі́жу, -рі́жеш, урізати; ~ sobie palec порізати собі палець.

zakrajowość *ż., praw.* екстериторіальність, -ності.

zakrajowy 1) закордонний; 2) *юр.* екстериторіальний.

zakrakać, -raczę, -raczesz, -grakał 1) закаркати, закрýкати (-каю, -каеш i -крýчу, -крýчеш), закрýкати; 2) *перен. див. zahukać.*

zakrapiać, zakropić, -pię, -pisz, -pił
 1) закроплáти, закропíти, -плúю, -пиш; 2) *мед.* зака́пувати, -пую, -пуеш, зака́пати; ~ krapiać oko зака́пувати око; ◇ *перен. розм.* ~kropić gardło проміти горло; *перен. розм.* ~kropić góba ка заморíти черв'яка.

zakrasić, -szę, -sisz, -sił *kul.* помастити, -машú, -мáстиш.

zakraść się *див. zakradać się.*

zakratować, -tuje, -tujesz, -tował загра́тувати, -тúю, -тúеш.

zakrawać (na kogo, na co) скидáтися (на ко́го, на що); ~ па szyderstwo скидáтися на глум.

zakrążyć(się), -żę, -żysz, -żył закруж́ити(ся), -жú(ся), -жиш(ся); (*у повітрі — звичайно*) закруж́ляти.

zakredytować, -tuje, -tujesz, -tował кредиту́вати, -тую, -тúеш (*докон.*).

zakres, -su, m. 1) óбсяг, -гу, об'ём, -му; *філос.* ~ ро́жéсія об'сяг поняття; 2) *перен.* сфэ́ра, ко́ло, круг; ~ działalności сфэ́ра (ко́ло, круг) діяльності; w ~sie kompetencji у сфэ́рі компетéнції; ◇ *ел., radio.* ~ fal діапазо́н, -ну.

zakreskować, -kuje, -kujesz, -kował заштриху́вати, -рихúю, -рихúеш.

zakreślać, zakreślić, -lę, -lisz, -lił
 1) закрéслювати, -люю, -люеш, закрéслити; 2) *перен.* визнача́ти (наперéд), визначити (наперéд).

zakreślenie *n.* 1) закрéслення; 2) визначення (наперéд). *Пор. zakreślać.*

zakreślić *див. zakreślać.*

zakręcać, zakręcić, -cę, -cisz, -cił
 1) закрúчувати, -чую, -чуеш, закрутіти, -ручú, -рутиш; (*гайку тощо — ще*) загв́інчува-

ти, -чую, -чуеш, загвинтіти, -нчý, -нтіш; ~cić kulek закрутити кран; ~cić posem закрутити носом; ~cić wása закрутити вуса; 2) (справу) заплутувати, -тую, -туеш, заплутати; 3) (волосся) завивати, завити, -в'ю, -в'еш; //~ się 1) закручуватися, закрутитися; ~ciło mi się w głowie мені закрутілося в голові; 2) (koło czego) (лише докон.) заклопотатися, -почуся, -почешся (про що); запобатися (біля чого) (розм.); ~ koło obiadu запобатися біля обіду.

zakręć, -tu, m. закрут, -ту, поворот, -ту; (piki, дороги — ще) заворот; z wałniać па ~tach! тихіше на поворотах!

zakrętas m. завітот (род. завіткa), закруток, -тка; podpis z ~samі підпис з завіткaми (закруткaми).

zakrętka ż. закрутка; (при дверях — ще) завертка.

zakroić, -roję, -roisz, -roił закрóїти.

zakrojony: ~ па wielką skalę (miarę) задуманий у великому масштабі.

zakropić див. zakrapiać.

zakrostawić, -wię, -wisz, -wił покрити (вкрити) коростою.

zakrój, -roju, lm. -roje, m. 1) (дія) закрій, -рjó; 2) відкрáяний кусок, -скá; 3) (перен. — контур) обрис, -су; ~ па osа обрис нóса; 4) (па kogo) перен. задáтки, -ків; mieć ~ па artystę máti задáтки (на) артíста.

zakrólować, -luje, -lujesz, -lował przen. воцарітися, запанувати, -нью, -нүеш.

zakrwawiać, zakrwawić, -wię, -wisz, -wił закривáвлювати, -люю, -люеш, закривáвити, -влю, -виш; //~ się закривáвлюватися, закривáватися.

zakrwawienie n. закривáвлення.

zakrwawiony закривáвлений.

zakrycie n. закриття.

zakryć див. zakrywać.

zakrystia ż., kość. рíзниця.

zakrystian, lm. -ni, m., kość. див. kościelny II.

zakryty закритий.

zakrywać, zakryć, -ryję, -ryjesz, -rył закривáти, закрити; перен. grać w ~ryte karty грáти втёмну (закритими картaми); //~ się закривáтися, закритися.

zakrywka ż. 1) кришка; 2) див. kryjówka.

zakrzakać див. zachrzakać.

zakrzętać się див. zakrzętnąć się.

zakrzętnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli (koło czego) запобатися (ко́ло чо́го).

zakrzep, -pu, m., med. (thrombosis) тромбóз, -зу, закупóрка.

zakrzepły 1) згущений; запеклий; 2) завмёрлий. Пор. **zakrzepnąć.**

zakrzepnąć, -pnę, -pniesz, -pł, -pli 1) згустітися, -густиться, загуснути; (про кров — звичайно) запектися, -печётся; 2) перен. завмёрти, -мрý, -мреш.

zakrzewiać, zakrzewić, -wię, -wisz, -wił książ. насаджувати, -джую, -джуеш, насадити, -джý, -диш; (перен. — науку тощо — ще) заводити, -джу, -диш, завесті, -ведý, -ведеш, запроваджувати, -джую, -джуеш, запровадити; //~ się поширюватися, -рююся, -рюешся, поширитися; (прищеплюватися) вкорінюватися, -нююся, -нюешся, вкорінитися, вкоренитися.

zakrzewie n., książ. 1) зáрість, -рості, зáросль, -лі; 2) перен. зáродок, -дка.

zakrzusić się, -szę, -sisz, -sił 1) поперхнутися; (pідиною — ще) похлинутися, захлинутися; 2) (кашлем) заkáшлятися.

zakrzyczany див. zahukany.

zakrzyczyć, -czę, -czysz, -czął, -czeli 1) закричати, -чý, -чійш; 2) (kogo) перен. див. zahukać.

zakrzywiać, zakrzywić, -wię, -wisz, -wił закривляти, закривити, -влю, -виш; O ~wić do góry задёрти, задрáти, -дерý, -дереш.

zakrzywienie n. криви(з)на́.

zaksięgować, -guje, -gujesz, -go-
wał *buch.* занести в бухгалтер-
ські книги.

zaksięgowanie *n.*, *buch.* занесення
в бухгалтерські книги.

zaktualizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał зробити актуальним (зло-
боденним).

zaktywizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał активізувати, -зую, -зуюш
(*докон.*).

zakuć I *див.* **zakuwać**.

zakuć II, -kuje, -kuł (*про дятла*)
застукати.

zakudlić, -lę, -lisz, -lił *див.* **zakud-
lać**.

zakudlać скуповдити, -джу, -диш,
закудлати.

zakukać закувати, -кує, закувати.
zakulawieć, -wieje, -wiejesz, -wiał,
-wiele *див.* **okuleć**.

zakulbaczyć, -czę, -czysz, -czył
осідлати; окульбачити. *Пор.* **kul-
baka**.

zakuleć *див.* **okuleć**.

zakulisowy teatr., *przen.* закуліс-
ний, залаштунковий.

zakułakować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał убити (забити) кулаком.

zakup, -pu, *т.* покупка; (*дія —
це*) закупка; (*предмет купів-
лі — це*) закупка; **robić**
~пу іти за покупками (закуп-
ками).

zakupić *див.* **zakupywać**.

zakupienie *n.* закупка, покупка.

zakupywać, -puje, -pujesz, -puwał,
zakupić, -pię, -pisz, -pił закупо-
вувати, -вую, -вует, закупля-
ти, закупати, закупити, -плю,
-пиш.

zakurzony запилений; заporoше-
ний.

zakurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) за-
пилити, -лю, -лиш, заporoшити,
-шү, -шиш; (*почати пилити —
це*) закурити, -рю, -риш;
2) (*розм. — цигарку*) *див.* **za-
palić**.

zakus, -su (*częściej w lm.*) -sy,
-sów, *т.* зазіхання, -хання; зло-
вмисні наміри, -рів.

zakutać *див.* **zakutywać**.

zakutwić, -wię, -wisz, -wił (*co*)
pot. (*про скнару*) заощадити,
-джу, -диш (*що*).

zakuty закований, закутий; ◇
~ *leb* забита голова.

zakutywać, -tuje, -tujesz, -tywał,
zakutać закутувати, -тую, -ту-
еш, закутати.

zakuwać, **zakuć**, -kuje, -kujesz, -kuł
заковувати, -вую, -вует, заку-
вати, -кую, -куєш; ~ *kuwać*
w kajdany заковувати в кай-
дани; ◇ ~ *kuć* komu głowę
забити кому голову; // (*лише*
недокон.) *перен. розм.* ~ *się*
зубрити, -рю, -риш, визуджува-
ти, -джую, -джует, товкти (*тов-
чу, товчеш*).

zakwakać, -kwacze, -kwaczysz,
-kwak! заквакати.

zakwalifikować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał (*kogo, co*) кваліфікувати,
-кую, -куєш (*kogo, co*) (*до-
кон.*); // ~ *się* кваліфікуватися.

zakwas, -su, *т.* закваска; (*для хлі-
ба — це*) розчина.

zakwaszać, **zakwasić**, -szę, -sisz,
-sił заквашувати, -шую, -шуєш,
заквасити, -вашу, -васиш;
(*ciężko — це*) розчиняти, розчи-
нити, -ню, -ниш; ◇ ~ *wasić*
sobie humor зіпсувати собі
гумор.

zakwaśniały прокислий, закислий.
zakwaśnieć, -nieje, -niał закисну-
ти, прокиснути.

zakwaterować, -tuje, -tujesz, -ro-
wał розквартирувати, -рю, -ру-
еш; // ~ *się* розквартируватися,
оселитися (*поселитися*) на
ква(р)тірі.

zakwaterowanie (*się*) *n.* розкварти-
рування, оселення (*поселення*)
на ква(р)тірі.

zakwefiać, **zakwefić**, -fie, -fisz, -fił
закривати обличчя траурною
вуаллю, закрити обличчя траур-
ною вуаллю.

zakwestionować, -nuje, -nujesz,
-nował (*co*) піддати сумніву
(*що*); ~ *czyje kompeten-
cje* піддати сумніву чий ком-
петенцію.

zakwestionowanie *n.* піддання сума-
ніву.

zakwiceć, -cze, -czysz, -czał, -cze-
li закувати.

zakwiecać, zakwiecić, -ce, -cisz, -cił
заквітчувати, -чую, -чуєш, за-
квітчаті.

zakwilić, -lę, -lisz, -lił закиліти,
-лю, -лиш.

zakwitać, zakwitnąć, -tnę, -tniesz,
-tnął, -tnęli *a.* -tł, -tli зацвітати,
зацвісти, -віту, -вітеш, зацвіта-
ти, зацвітнути; (*про збіжжя* —
звичайно) закрусуватися, -сү-
ється, заквітувати, -түе.

zakwitły зацвіліти, заквітлий.

zakwitnąć *див.* zakwitać.

zakwokać, -wokał, -wokasz (*a.*
-wocze, -woczesz), -wokał за-
квокта́ти, -кчу, -кчеш.

zalać *див.* zalewać.

zalakierowywać, -wuję, -wujesz,
-wywał, zalakierować, -guję, -gu-
jesz, -rował залакувати, -вую,
-вуєш, залакувати, -кую, -куєш.
zalakować, -kuję, -kujesz, -kował
запечатати сургучем.

zalamentować, -tuje, -tujesz, -to-
wał заголосити, -лошу, -лосиш,
залементувати, -тую, -түєш.

zalanie *n.* залиття.

zalaný 1) залитий; *перен.*
~ światłem księżyca за-
литий місячним світлом; затоп-
лений; *пор.* zalewać; 2) *перен.*
розм. п'яний, як ніч.

zalać *див.* zalatywać.

zalatywać, -tuje, -tujesz, -tywał, za-
lecieć, -ce, -cisz, -ciał, -cieli
1) залітати, залетіти, -лечу, -ле-
тиш; przelotne ptaki ~la-
tują aż do Egiptu перелітні
птахи залітають аж до Єгипту;
2) (czym) (*лише недокон.*) пах-
нути (чим); (*неприємно*) тхну-
ти (чим); ~tuje wódka тхне
горілкою.

zalać, -lęgu, *m., biol., przen. див.*
zalażek.

zalażek, -żka, *m.* 1) біол., *перен.*
зародок, дка, зачаток, -тка;
перен. ~ partii rewolucyj-
nej зародок (зачаток) рево-

люційної партії; 2) *бот.* за́в'язь,
-зі.

zalażnia ż., *bot. (ovarium)* за́в'язь,
-зі.

zalband, -du, *m., gór.* зальбанд,
-ду.

zalec *див.* zalegać.

zalecać, zalecić, -ce, -cisz, -cił ре-
комендувати, -дую, -дүєш (*не-
докон. і докон.*), радити, -джу,
-диш, порадити; (*про лікарську
пораду* — *ще*) приписувати,
-сую, -сүєш, приписати, -пишу,
-пишеш; ~cić czegoś sro-
ków przypisać хворому спокій;
//~ się -(czym) відзначатися
(чим) (*лише недокон.*).

zalecać się залицятися.

zalecanie *n.* рекомендація, порада;
приписування. *Пор.* zalecać.

zalecanie się *n. див.* zalecanki.

zalecanki, -nek, *zazwyczaj błp.* за-
лицяння.

zalecić *див.* zalecać.

zalecieć *див.* zalatywać.

zalecony рекомендований; припи-
саний. *Пор.* zalecać.

zaleczać, zaleczyć, -cze, -czysz,
-czył залікувати, -вую, -вуєш,
залікувати, -кую, -куєш.

zaledwie *przsl.* заледве, ледве;
(*про час*) щойно, тільки що.

zaledwo *przsl. див.* zaledwie.

zalegać, zalec, -legnę, -legniesz,
-legł 1) (*про юрбу*) заповняти,
заповнювати, -нюю, -нюєш, за-
повнити; lud ~legał ulice на-
рід заповняв (заповнював) ву-
лиці; 2) (*про тишу*) залягати,
залягти, -ляже; 3) (z czym, w
czym) (*лише недокон.*) *перен.*
мати заборгованість; (*не дотри-
мувати терміну*) відставати у
виконанні чого, запізнюватися,
-нююся, -нюєшся (з чим); ~
z robotą відставати у вико-
нанні роботи; ~ z płaceniem
запізнюватися із сплатою;
4) (*без додатка*) затягатися, за-
тягуватися, -гтується (*рідше*),
затягтися, -гнется, затягнутися;
sprawa ~legła справа зтяг-
лася (затягнлася).

zalegalizować, -zuje, -zujesz, -zował 1) легалізувати, -зую, -зуюєш (докон.), узаконити; 2) (копію тощо) завітрити, засвідчити.
zalegiwać, -guje, -gujesz, -giwał див. **zalegać**.

zaległość ж. 1) заборгованість, -ності; 2) невиконана робота.

zaległy 1) (борг) несплачений; 2) (про роботу) невиконаний.

zalep, -pu, m., tech. льотка.

zalepa ж., *hut.* заслінка доменної печі.

zalepić, zalepić, -pię, -pisz, -pił заліплювати, -люю, -люєш, заліпяти, -плю, -пиш; // ~ się заліплюватися, заліпиться.

zalesiać, zalesić, -sze, -sisz, -sił насаджувати ліс, насадити ліс, заліснювати, -нюю, -нюєш, залісити, -лішю, -лісиш.

zalesie *n.* місцевість, розташована за лісом.

zalesienie *n.* заліснення.

zalesiony заліснений.

zalesnić, -nię, -nisz, -nił *dok. див. zalesiać*.

zalesny розташований за лісом.

zaleta ж. достоїнство, позитивна якість, -кості; *wady i ~ty* вади і достоїнства; *~ty książki* достоїнства книжки.

zalew, -wu, m. повідь, -води; *перен. іст. ~ francuszczyzny* повідь французчини.

zalewa ж., *bud.* (вапном, гіпсом, цементом) заливка.

zalewacz, lm. -cze, m., spec. заливальник.

zalewać, zalać, -leję, -lejesz, -lał, -lali *a.* -leli заливати, залити, -ллю, -ллєш; залляти (-лляю, -лляєш і -ллю, -ллєш) (рідше); (про воду — ще) затоплювати, -люю, -люєш, затопляти, затопити, -плю, -пиш; *rzeka ~lewa* річка заливає (затопляє) поля; *перен. barbarzyńcy ~leli państwo rzymskie* варвари залили римську державу; *~lać konserwy* баганім їжем залити консерви баранячим жи-

ром; *перен. ~lać komuś adla zaskórę* залити (залляти) комусь са́ла за шку́ру; *◇ перен. розм. ~lać robaka* заморити черв'яка; *перен. розм. ~sprawę* сприснути справу; *papier ~lewa* чорни́ло розходиться на папе́рі; // ~ się 1) заливатися, залитися; заллятися; затоплюватися, затоплятися, затопітися; 2) (лише докон.) *перен. розм. napić się, -piję, -pię* на́пийся; 3) (czym) заливатися, залитися; заллятися (чим); *перен. ~lewać się* ізати заливатися сльоза́ми; *◇ перен. serce ~lało się* го́рєць сє́рце на́повнилося гіркото́ю; *перен. ~lać się wstydem* зго́рити від соро́му.

zalewisko *n.* заливна ділянка.

zalewny заливний; *~ne pastwisko* заливне пасовище.

zaleźć *див. zalażyć*.

zależały залежалий, залéжаний; *~le towaru* залежалий (залéжаний) то́вар (крам).

zależeć, -że, -żysz, -żał, -żeli 1) (od kogo, od czego) залéжати, -жу, -жиш (від ко́го, від чо́го); *to ode mnie nie ~ży* це від мене не залéжить; 2) (komu na czym) *безос.* бу́ти заціка́вленим (в чо́му); *bardzo mi na tym ~ży* я дуже заціка́влений у чо́му; (komu na kim) доро́жити (ким); *bardzo mi na nim ~ży* я дуже доро́жю ним.

zależeć się, -ży, -żał залéжатися, -житися.

zależnie залéжно, в залéжності (від чо́го); *~ od okoliczności* залéжно (в залéжності) від обста́вин.

zależność ж. залéжність, -ності.

zależny залéжний; *◇ грам. zdanie ~ne* підрядне рече́ння.

zalegać się *див. zalegiwać się*.

zalegiwać się, -guje, -giwał, zalać się, -lęgnie, -lał 1) зарóджуватися, -джується, зарóдитися, -диться; 2) (розмно́жуватися)

плодитися, розплóджуватися, розплодитися, розводитися, розвестися, -ведється; *g o b a c t w o s i e ~ ł e g ł o* розвелися черв'яки.

zaległy *biol.* запліднений.

zalegnąć się, -lēgnie, -łagł *dok. div. zalegiwać.*

zalekły зляканий, переляканий, наляканий.

zaleknać się *div. zlēknać się.*

zaleknienie *n.* переляк, -ку, ляк.

zalekniecie *n. div. zaleknienie.*

zaleknięty *div. zalekły.*

zaliczać, zaliczyć, -czę, -czysz, -czyl

1) (кого, со) зараховувати, -вую, -вуеш, зарахувати, -рахую, -рахуєш, залічувати, -чую, -чуєш, залічийти, -чю́, -чиш, зачисляти, зачислити (кого, що); 2) (кому со) *бух.* давати аванс, дати аванс (кому); авансувати, -сую, -суюєш (кого) (*докон. i недокон.*); // (*лише недокон.*) ~ *się* зараховуватися, залічуватися, зачислятися; ~ *do* *paj-większych pisarzy* зараховуватися до найвидатніших письменників.

zaliczenie *n.* зарахування, залічення, зачислення; \diamond ~ *rosz-towe* накладна плата, післяплата; *za ~ niem* накладною платою, післяплатою.

zaliczka *ż.* аванс, -су; (*при купівлі*) завдаток, -тку; *dać ~kę* видати аванс; *tytułem ~ki* в рахунок авансу, авансом.

zaliczkowy авансовий.

zaliczyć *div. zaliczać.*

zalimentować, -tuje, -tujesz, -tował лімітувати, -тую, -туєш (*докон.*).

zalizywać, -zuje, -zujesz, -zywał, zalizać, -liże, -liżesz, -lizał залізувати, -зую, -зуюєш, залізати, -лижу́, -лижеш.

zalkalizować, -zuje, -zujesz, -zował *chem.* наситити дугом.

zalotnica *ż.* кокетка.

zalotnicka, -kiej, ż., pot. div. zalotnica.

zalotnie кокетливо, кокетно, зальотно.

zalotnik, lm. -су, m., przest. заліцальник, зальотник; зальотчик (*підко*).

zalotność *ż.* кокетливість, -вості, кокетність, -ності.

zalotny кокетливий, кокетний, зальотний.

zaloty, -tów, bhp. залиціння, зальоти, -тів.

zalsnić, -ni, -nił заблищати, -листити; *підсил.* заблискотіти, -котити; заблискотати, -коче (*підше*); (*про сонце, місяць — звичайно*) засяяти, -сєє.

zaludniać, zaludnić, -nie, -nisz, -nił заселяти, заселити, -лю́, -лиш; // ~ *się* заселятися, заселитися.

zaludnienie *n.* заселення.

zalutować, -tuje, -tujesz, -tował *spec.* заплата.

zalutowanie *n., spec.* заплата.

załadować *div. załadowywać.*

załadowanie *n.* завантаження, навантаження.

załadowca, -cy, lm. -су, m. вантажовідправник, відправник вантажу.

załadowczy вантажний, навантажувальний.

załadowywać, -wuje, -wujesz, -ywał, załadować, -duje, -dujesz, -dował (*do czego a. па со*) завантажувати, -жую, -жуєш, завантажити, навантажувати, навантажити.

załadunek, -nku, m. завантаження, навантаження.

załadunkowy вантажний.

załagadzać, załadodzić, -dzą, -dzisz, -dził втихомірювати, -рюю, -рюєш, втихомірити; ~ *godzić się* *o* *g* втихомірити суперечку.

załagodzenie *n.* втихомирення.

załagodzić *div. załadadzać.*

załam, -mu, m. залом, -му.

załamać *div. załamywać.*

załamanie *n.* заламання, заломлення; // ~ *się* 1) заламання, заломлення; *фіз.* ~ *promieni* заломлення променів; 2) завалення, провалення; проломлення; 3) надломлення; *пор. załamywać się* 1—3; \diamond ~ *kursu*

giełdowego падіння біржового кърсу.

załamek, -mka, *m., anat. (fornix)* склепіння; ~ *srojewki (fornix coniunctivae)* склепіння сполучної оболонки ока.

załamywać, -muję, -mujesz, -mywał, **załamać**, -mię, -miesz, -mał 1) (*загинати*) за́ламувати, -мую, -муєш, залама́ти, за́ломлювати, -люю, -люєш, за́ломіти, -млю, -миш; *перен.* ~**mywać** гесе за́ламувати ру́ки; 2) (*ламати*) зава́лювати, зава́лити, -лю, -лиш, прова́лювати, прова́лити; ~**mać** łóžko зава́лити (прова́лити) лі́жко; *перен.* ~**mać** plan зава́лити (прова́лити) план; 3) (*кого*) *перен.* надло́млювати, надло́міти (*кого*); // ~ **się** 1) *фіз. i ін.* за́ламуватися, залама́тися, за́ломлюватися, за́ломітися; 2) прова́люватися, прова́літися, зава́люватися, зава́літися; (*про поверхню чого*) прола́муватися, проло́млюватися, проло́мітися; łód **się** ~**mał** лід проло́мився; 3) надло́млюватися, надло́мітися; 4) (*лише докон.*) (*про голос*) перерва́тися, -ве́ться, урва́тися.

załapywać, -puję, -pujesz, -pywał, **załapać**, -pię, -piesz, -pał захо́плювати, -люю, -люєш, захо́піти, -плю, -пиш.

załatać залата́ти.

załatanie *n.* залата́ння.

załatwiać, **załatwić**, -wię, -wisz, -wił 1) (*со*) ула́годжувати, -джую, -джуєш, ула́годити, -джу, -диш, зала́годжувати, зала́годити, ладна́ти, ула́днувати, -ную, -нуєш, ула́днати; ~**wić** sprawę ула́годити (ула́днати) спра́ву; 2) (*кого*) обслу́говувати, -вую, -вуєш, обслу́говувати, -гую, -гуєш, обслу́жувати, -жую, -жуєш, обслу́жити, -жу́, -жиш; // (*лише докон.*) ~ **się** (*z kim, z czym*) спра́витися, -влюся, -ви́ши, упо́ратися (*з ким, з чим*).

załatwienie *n.* ула́годження, за́лагодження, ула́днання; *ро* ~**niu**

formałności після ула́годження (ула́днання) форма́льностей.

założyć, -łażę, -łazisz, -łaził, **zaleźć**, -leżę, -leziesz, -łaził, -leźli за́лязати, -ла́жу, -ла́зиш, за́лізти.

załączać, **załączyć**, -czę, -czysz, -czył додава́ти, -даю́, -да́єш, дода́ти, -да́м, -да́си; *канц.* do ro-dania ~**czam** до за́яви додаю́; O (*на кінці листів*) ~**czam** roz-drowienie шлю приві́т.

załączenie *n.* дода́ння; *канц.* w ~**niu** przesyłał до цього додаю́.

załącznik *m.* дода́ток, -тка.

załączyć *див.* **załączać**.

zalechtać *див.* **polechtać**.

załęga ż., *bud.* підкі́с, -ко́са.

załkać заридати.

załoga *ż.* 1) *військ.* гарнізо́н, -ну; 2) *мор.* екіпа́ж, -жу; 4) (*заводу тощо*) колекти́в, -ву; (*іноди*) брига́да.

zaloić, -łoje, -łoisz, -łoił заса́лити, засма́льцюва́ти, -цю́ю, -цю́єш, зая́люзати, -ло́жу, -ло́зиш.

załom *m. див.* **załam**.

załomotać, -moczę, -moczesz (*rzadziej* -moce, -moczesz), -motał за́грю́кати.

załopotać, -pocze (*rzadziej* -poce), -potał за́лопотати, -поче, за́лопоті́ти, -поті́ть; *перен.* за́сту́кати; (*про серце — ще*) зако́лоті́тися, -ло́ті́ться, за́бі́тися, -бе́ться, за́калатати.

założenie *n.* 1) заснува́ння; ~ państwa заснува́ння держа́ви; закла́дка; ~ fundamentu закла́дка фунда́менту; відкриття; 2) побудованн́я; зв'язанн́я; 3) за́ломлення, залама́ння; 4) пові́шення, почепле́ння; 5) за́пряження; 6) вста́влення; 7) прове́дення; 8) побудованн́я; зв'язанн́я; *пор.* **zakładać** 1—3, 5—8; 9) *наук.* по́ло́ження, теза, тезис, -су; (*вихідний пункт*) думка, га́дка, засно́вок, -вку; *wychodzić ze słusznego ~nia* вихо́дити з пра́вильної думки (га́дки); (*основа*) прин́цип,

-пу; ~nia прасу над словом-
нієм принципі роботи над
словником.

założyciel, *Im.* -le, *m.* засновник;
(науки) основоположник.

założycielka *ż.* засновниця; осново-
положниця. *Пор.* założyciel.

założycielski: udział ~ засно-
вницький пай (*род.* пая).

założyć *див.* zakładać.

załagować, -guję, -gujesz, -gował
chem. залужити.

załupać, -pie, -pało *nieos.* заломі-
ти. -мить.

załużyć, -że, -żysz, -żył *див.* za-
ługować.

załzawić się, -wię, -wiesz, -wił за-
сльозітися, -льожуся, -льо-
зійся.

załzawiony заплаканий; (*про очи*)
півний сліз.

zamach, -chu, *m.* замах, -ху; (*про*
рух рукою, удар тощо — це)
мах; ~ па жүсє замах на
життя; *z a j e d n y m ~chem*
одним махом; (*намагання зро-*
бити що) спроба; (*намагання*
заподіяти шкоду — це) пося-
гання; ~ па волноś пося-
гання на волю; ~ са то б о ј -
с з у спроба самогубства (само-
вбивства); *o ~ stan u* дер-
жавний переворот, -ту.

zamachlować, -luję, -lujesz, -lował
pol. зашахрувати, -рюю, -рюеш,
зашахраювати, -раюю, -раюеш.

zamachnąć się, -nę, -niesz, -nął,
-nęli замахнутися; заміритися
(*рідше*).

zamachnienie *n.* *див.* zamachnięcie.

zamachnięcie *n.* замах, -ху.

zamachowiec, -wca, *Im.* -wcy, *m.*
терорист.

zamachowy I терористичний.

zamachowy II *tech.* маховий; ко-
ло ~we маховé колесо, махо-
вік, -ка.

zamachówka *ż.* терористка.

zamachiczny *med.* (retrouterinus)
позаматковий.

zamaczać I *dok.* вмочити, -чү,
-чиш, вмокнути; ~ ріо го вмо-
чіти (вмокнути) перо.

zamaczać II, **zamoczyć**, -czę, -czysz,
-czył замочувати, -чую, -чуеш,
замочити, -чү, -чиш; // ~ się за-
мочуватися, замочитися.

zamagazynować, -nuję, -nujesz,
-nował 1) зберегти на складі;
2) *торг.* затоварити.

zamagnesować, -suje, -sujesz, -so-
wał 1) намагнітити, -нічу, -ні-
тиш; 2) *перен.* *див.* zahipnoty-
zować.

zamajaczeć, -czeje, -czął замаячі-
ти, замаяорити, замаячіти, за-
мріти; ~czyło światelko
замайчів (замайорів) вогник.

zamajaczyć, -czę, -czysz, -czył
1) замарити, замаячіти; *ch o g y*
~czył хворий замарив (зама-
йчів); 2) *безос.* промайнүти; *w*
g ł o w i e m u ~czyło йому про-
майнүло в голові.

zamakać, **zamoknąć**, -moknie, -mok-
nął *a.* -mókł замокати, замок-
нути.

zamalowywać, -wuje, -wujesz, -wy-
wał, **zamalować**, -luje, -lujesz,
-lował зафарбовувати, -вую, -ву-
еш, зафарбувати, -бүю, -бүеш,
замальовувати, замальовати,
-люю, -люеш, закрášувати,
-шую, -шуеш, закрásiти, -крá-
шү, -крásiш; *o* *перен.* *вульт.*
~lować kogo w głębie (w
t w a r z) молоснути (двигнүти,
зацідити) когo по піці.

zamamiać, **zamamić**, -mie, -misz,
-mił заманювати, -нюю, -нюеш,
заманіти, -нію, -ниш, звáблюва-
ти, -люю, -люеш, звáбити, -блю,
-биш

zamamrotać, -roczę, -roczesz (*a.*
-rotam, -rotasz, rzadziej -roczę,
-rocesz), -rotał замурмотати,
-мочү, -мóчеш, замурмотіти, -мо-
чү, -мотійш, забо[у]рмотати, за-
бо[у]рмотіти, замимрити, забу-
бо-ніти; (*сердито*) забурчати, -чү,
-чіш, забуркотіти, -кочү, -ко-
тіш.

zamanić, -nie, -niesz, -nił *dok.* *див.*
zamamiać.

zamanifestować, -tuje, -tujesz, -to-
wał *książ.* маніфестувати, -түю,

-туєш (докон.); ~ кому своє обурженіє маніфестувати кому своє обурення.

zamanifestowanie *n.* маніфестація.

zamarcie *n.* омертвіння, змертвіння.

zamarkować, -kuję, -kujesz, -kował (co) *przen., przest.* підкреслити (що); ~ swój pogląd підкреслити свій погляд.

zamartły завмерлий.

zamartwiać, zamartwić, -wię, -wisz, -wił зажурювати, -рюю, -рюєш, зажурити, -рю, -риш; // ~ się зажурюватися, зажуритися.

zamartwica *ż., med. (asphyxia neonatorum)* асфіксія новонароджених.

zamartwić *div.* **zamartwiać.**

zamarudzić, -dzę, -dzisz, -dził (kogo) *pot.* згаяти кому час; заморочити кому голову; // ~ się загаятися, -гаюся, -гаєшся.

zamarynować, -nuję, -nujesz, -nował замаринувати, -ную, -нуєш.

zamarzać, zamorzyć, -rzę, -rzysz, -rzył заморювати, -рюю, -рюєш, заморити, -рю, -риш; // ~ się заморюватися, заморитися.

zamarzać, zamar-znać, -znę, -zniesz, -zł, -zli замерзати, замерзнути.

zamarzalnia *ż., tech.* холодильник.

zamar-zanie *n.* замерзання; *фіз.* punkt ~ nia точка замерзання.

zamar-zły замёрзлий.

zamar-znać *div.* **zamar-zać.**

zamar-znięcie *n.* замерзання.

zamar-znięty *div.* **zamar-zły.**

zamarzopu розмірний, замряний, розмірений, замарений.

zamarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (o czym) замарити (про що); ~ wszystko o czym dusza ~ rzy все, чого лиш душа забажає; // ~ się 1) замріятися, замаритися; 2) (кому) безос. привидітися, диться; спати на думку (кому); skąd tu się to ~ rzyło звідки це йому спало на думку.

zamaskować *div.* **zamaskowywać.**

zamaskowanie *n.* маскіровка.

zamaskowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zamaskować, -kuję, -kujesz, -kował *bezp., przen.* замаскувати, -вую, -вуєш, замаскувати, -кую, -куєш.

zamaszczać, zamaścić, -maszczę, -maścisz, -maścił засалювати, -люю, -люєш, засалити, засмальцювати, -вую, -вуєш, засмальцювати, -ціюю, -ціюєш, заяложувати, -жую, -жуєш, заяложити, -ложу, -ложиш, замашувати, -шую, -шуєш, замастити, -мащу, -мастиш.

zamaszerować, -ruję, -rujesz, -rował дійти маршем.

zamaszysto *div.* **zamaszyście.**

zamaszystość *ż.* розмаїстість, -тості; розгоністість. *Пор.* **zamaszysty.**

zamaszysty розмаїстий, замашистий; (*про почерк* — звичайно) розгоністий; *о* w ą s ~ буйний вус; *cios* ~ та сильний удар, -ру; *mina* ~ та молодіцький вигляд, -ду.

zamaszyście розмаїсто, з різмахом, замашисто; розгоністо. *Пор.* **zamaszysty.**

zamaścić *div.* **zamaszczać.**

zamatować I, -tuje, -tujesz, -tował (kogo) оголосити мат, дати мата (кому).

zamatować II, -tuje, -tujesz, -tował (co) зробити матовим (що).

zamawiać I, zamówić, -wię, -wisz, -wił 1) (co) замовляти, замовити, -влю, -виш (що); ~ mówić obiad замовити обід; 2) (kogo do czego) запрошувати, -шую, -шуєш, запросити, -рошу, -рошиш (кого до чого); ~ mawiać do tańca запрошувати до танцю; // ~ się (do kogo) об'являти кому про свій намір прийти, об'явити, кому про свій намір прийти.

zamawiać II, zamówić, -wię, -wisz, -wił (co) (*недугу*) замовляти, замовити.

zamazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, zamazać, -maże, -mażesz, -mazał

замáзувати, -зую, -зуеш, замá-
зати, -мáжу, -мáжеш.

zamącać, zamącić, -cę, -cisz, -cił
мутити (мучу, мўтиш), замути-
ти; (ридину — звичайно) кала-
мўтити, -мўчу, -мўтиш, закала-
мўтити; (перен. — ще) баламў-
тити, забаламўтити; (спокій —
ще) порўшувати, -шую, -шуеш,
порўшити; (щастя) затьмáрю-
вати, -рюю, -рюеш, затьмáрити,
тьмáрити, потьмáрювати, потьмá-
рити; **О** *прик.* jak gdyby
wody ~cię nie u miał при-
кидається простачком, вдає з
себе простачка; // ~ się мутити-
ся, замутитися; каламўтитися,
закаламўтитися; порўшуватися,
порўшитися; затьмáрюватися, за-
тьмáритися, тьмáритися, по-
тьмáрюватися, потьмáритися; **О**
~ciło się w głowie голова
закрутілася, в голові запáмо-
рочилося, головá запáморочила-
ся.

zamączać, zamączyć, -czę, -czysz,
-czył забруднювати борошном
(мукю), забруднити борошном
(мукю); замучити (лише до-
кон.).

za mąż przst. зámиж.

zamażpójście n. зам[і]жжя.

zamaczak m. відмичка.

zamiczyna m. a. ż., pogardl. неве-
личкий замо́к, -мка, невеличка
кріпость (фортеця).

zamiczysko n. 1) старий замо́к,
-мка; 2) (місце) зámчйще.

zamdlіć, -li, -liło nieos. занўдїти,
-дить.

zameczek I, -czka, m. невеличкий
замо́к, -мка.

zameczek II, -czka, m. (для зами-
кання) замо́чок, -чка.

zamecznik, lm. -су, *m., spec.* за-
мóчник.

zamek I, -mka a. -mku, m. замо́к,
-мкá; **О** ~ błyskawiczny
зástїжка / (зástїбка) «блїскав-
ка»; ~ karabinu затвóр
гвинтівки.

zamek II, -mku, m. замо́к, -мка;
військ. кріпость, -ті, фортеця;

прик. budować ~ki na lo-
dzie будувати надхмáрні зám-
ки, вдаватися в химєри.

zameldować, -duję, -dujesz, -dował

1) (кого) прописати, -пишу,
-пйшеш (кого); ~ lokatora
прописати квартирáнта; 2) (ко-
му о czym, gdzie co) заявити,
-влó, -виш (кому, кудї про-
що); ~ o kradzieży заяві-
ти про крадіжку; *офіц.* донести,
рапортувати, -тýю, -тýеш; ~ o
wykopaniu planu рапорту-
вати про виконання плáну;
3) (кого) повідомити про чіє
прибуття; 4) *військ.* відрпорту-
увати; // ~ się 1) прописатися;
2) повідомити про свій прихід;
3) *військ.* з'явитися для рапор-
ту; 4) (gdzie, u kogo) *розм.*
з'явитися, -влóся, -вишся (де,
в ко́го).

zameldowanie n. 1) прописка;
2) заява; 3) повідомлення про
чіє прибуття; 4) відрпортуван-
ня; *пор.* zameldować; // ~ się
1) прописка; 2) повідомлення
про свій прихід; 3) я́вка для
рапорту; 4) я́вка. *Пор.* zameldo-
wać się.

zamećzać, zamećzyć, -czę, -czysz,
-czył замўчувати, -чую, -чуеш,
замўчити; // ~ się замўчувати-
ся, замўчитися.

zameście n. div. zamażpójście.

zameť, -tu, m. безлад, -ду, нєлад,
безлáддя; **О** ~ ideowy ідєй-
ний рóзбрід, -рóду.

zameżna зам[і]жня.

zamglenie n. затумáнення.

zamglić, -li, -liło затумáнити, вкрї-
ти млóю; **niebo** ~lone зату-
мáнене нєбо; // ~ się затумáни-
тися, вкрїтисл млóю.

zamiana ż. 1) замáна; óбмін, -ну;
2) перемáна; перетвóрення, óбєр-
нення. *Пор.* zamieniać.

zamianować, -nuję, -nujesz, -nował
(кого kim a. na kogo) призна-
чити, -нáчу, -нáчиш (кого kim);
~ dyrektorem (na dyrek-
tora) призна́чити дирéктором.

zamianowanie n. призна́чення.

zamiar, -ru, *m.* náмір, -ру, záмір; posić się z ~rem máти náмір; ~się udał záмір správdivśa; *Q* powziąć ~ náміритися, заміритися.

zamiast *przym.* záмість.

zamiatacz, *lm.* -cze, *m.* підмітáльний, замітáльний.

zamiataczka *I*, *ż.* підмітáльниця, замітáльниця.

zamiataczka *II*, *ż.* щітка для підмітáння (замітáння).

zamiatać, **zamieść**, -miotę, -mieciesz, -miótt, -mietli підмітáти підмести, -мету, -метэш, замітáти, заместі.

zamiatarka *ż.* машына для підмітáння (замітáння) вулиць.

zamiauczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli занявати, занявчáти, -чү, -чійш.

zamiauknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* **zamiauczeć**.

zamicenie *n.* підмётення, замётення.

zamiciny, -cin, *blp.* (підмётене) сміття.

zamięć *ż.* 1) завірюха, заметіть, -лі, метéлиця, сніговійниця; (*з вітром — це*) хуртовина, хуга; 2) *див.* **zaspa**.

zamiejscowy іногородній.

zamiejski заміський, позаміський, загородній.

zamieniacz, *lm.* -cze, *m.* міняйло (*розм.*).

zamieniać, **zamienić**, -nię, -nisz, -nił 1) (кого, со на кого, па со) промінювати, -нюю, -нюеш, проміняти, заміняти (кого, що на кого, на що); (*одержувати взаім — це*) обмінювати, обміняти, обмінити, -ню, -ниш, поміняти (що на що); *прик.* ~nił strzyjek siekierę па kijek проміняв шило на швайку; (*взаємно*) обмінюватися, обмінятися, замінятися; ~nić z kim pierścionki обмінятися (замінятися) з ким перснями, заручитися з ким; *перен.* ~nić z kim kilka słów обмінятися з ким кількома словами; 2) (кого, со

у кого, в со, *pidше* па кого, па со) переміняти, перемінити; (*в інший стан, надавати іншого вигляду — це*) перетвóрjувати, -рюю, -рюеш, перетворити, -рю, -риш, обертáти, обернóти, -nú, -неш (кого, що на кого, на що і в кого, в що); ~nić drzewo па (w) węgiel перетворіти дрóва у (на) вугілля; ~nić pokoje w (na) sale операсујне обернóти (перемінити) кімнáти на (в) оперáційні зáли; *мат.* ~niać ułamek prosty па dziesiętny обертáти прóстий дріб в (на) десяткóвий; // ~ się 1) (z kim па со) мінятися, помінятися (з ким чим); 2) (w со а. па со) перемінятися, перемінитися; перетвóрjуватися, перетворітjся, обертáтися, обернóтися (в що а. на що).

zamiennie шляхóм обміну.

zamiennik *m.* 1) замінник; 2) *мат.* модуль.

zamienny 1) обмінний; 2) *ек.* міновий; handel ~ міновá торгівля; 3) *tex.* запасний; części ~ne samochodu запáсні частини автомобіля.

zamierać, **zamrzeć**, -mrę, -mrzesz, -marł 1) за(в)мірáти, за(в)мёрти, -мрý, -мрэш; *перен.* pieśń ~marła пісня за(в)мёрла; 2) (*про рослини*) гіннути, згіннути; 3) (*лише докон.*) (*про людини*) вмёрти.

zamieranie *n.* 1) за(в)мірáння; 2) гібель, -лі; *Q мед.* ~tkaniek (*necrobiosis*) некробіоз, -зу. *Пор.* **zamierać**.

zamierzać, **zamierzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył máти náмір, намірjати, заміритися, замірятися, замірятися; (*надумувати — це*) збирáтися, зібáтися (зберýся, зберэшся), máти на думці, думати, гадáти; ~rzam wyjechać máю náмір виїхати; со ~rzasz uczynić? що думáеш (гадáеш) зрóbити?; (*лише докон.*) (*вирішити*) задумáти, надумáти;

со ~rzył, wykopał виконав, що задумав; //~ się (на кого, на со) замахуватися, -махуюся, -махуєшся, замахнутися, замірятися, заміритися (на ко́го, на що).

zamierzchły *przen.* стародавній, давній, древній; ~le czasy стародавні (давні, древні) часи, -сів.

zamierzchnąć, -chnie, -chł 1) *безос.* посутеніти, смёркнути; 2) *прям., перен.* померк[х]нути; gwiazdy ~chły зірки померк[х]ли; *перен.* ~chła sława померк[х]ла слава.

zamierzenie *n. div.* **zamiar.**

zamierzony задуманий, надуманий; (якого очікують) сподіваний; ~ skutek сподіваний наслідок (результат).

zamierzyć *div.* **zamierzać.**

zamiesić, -szę, -sisz, -sił замісити, -мішў, -місиш.

zamieszać 1) розмішати, замішати; ~ łyżką розмішати (замішати) ложкою; 2) (кого do czego, w co) *перен.* замішати, заплутати, вплутати (кого w що).

zamieszanie *n.* метушня, сум'яття.

zamieszczać, zamieścić, -mieszcze, -mieścisz, -mieścił (w precji) вмішати, вміщувати, -щую, -щуєш, вмістити, -мішў, -містиш.

zamieszka, (częściej w lm.) -szki, -szek, ż. за́колот, -ту.

zamieszkać *div.* **zamieszkiwać.**

zamieszkały 1) який (що) проживає де; ~ we Lwowie який (що) проживає у Львові; 2) *div.* **zamieszkany.**

zamieszkanie *n.* 1) проживання; miejsce ~nia місце проживання; 2) (dla) оселення.

zamieszkany заселений.

zamieszkiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, zamieszkać 1) (лише недокон.) проживати; ~ w domu па (przy) ulicy... проживати в домі по вулиці...; 2) (лише докон.) поселитися, -лю́ся, -ли́шся,

оселитися; ~ u przyjaciela оселитися у приятеля.

zamieścić *div.* **zamieszczać.**

zamieść *div.* **zamiatać.**

zamiękać, zamięknąć, -knie, -knał *a. -kł* (від вологости i ін.) розм'якати, розм'якнути.

zamigać *div.* **zamigotać.**

zamigotać (się), -gota (*a. -gocze, rzadziej -goce*), **-gotał** замерехтіти, -тіть, замиготіти, замигтіти, заблімати.

zamilczać, zamilzczeć, -czę, -czysz, -czai, -czeli (o kim, o czym) умовчувати, -чую, -чуєш, умовчати, -чу, -чиш (про ко́го, про що), замовчувати, замовчати (що).

zamilczenie *n.* умовчання, замовчання.

zamilkać, zamilknąć, -kne, -kniesz, -kł (*rzadziej -knał*), **-kli** замовкати, замовкнути, замовчати (*pidze*), умовкати, умовкнути.

zamilkły замовклий, умовклий.

zamilknać *div.* **zamilkać.**

zamiłowanie *n.* (do czego, w czym) замилювання (в чо́му, до чо́го); ~ do pracy замилювання в пра́ці; *przysłów.* z ~niem працювати з замилюванням.

zaminować, -nuje, -nujesz, -nował *wojs.* замінувати, -ну́ю, -ну́єш.

zamknąć *div.* **zamykać.**

zamknięcie *n.* 1) закриття; за́мкнення; зго́рнення; заплі́щення; за́чіннення; *пор.* **zamykać**; 2) (*pić*) за́мок, -мќа; *kufer* z ~ciem скрі́ня (сунду́к) з за́мком; 3) *мед.* (*occlusio*) оклю́зія, за́микання, за́пор, -пу, за́купорка; *бухг.* ~ rachunkowe ба́ланс, -су; ~ szybu за́твор ша́хти; //~ się за́мкнення.

zamknięty за́критий; за́мкнений, за́мкнутий; зго́рнений; заплі́щений; *юр.* *rozprawa* przy ~tych drzwiach за́критий судовий ро́згляд, -ду; z ~tymi oczyma z заплі́щеними (за́критими) очима; *człowiek* ~ w sobie за́мкнута лю́дина. *Пор.* **zamykać.**

zamkowy I замко́вий.

zamkowy II замко́вий; wieża ~wa замко́ва ве́жа.

zamleć, -mieleć, -mielesz, -mełł, -melli замоло́ти, -мелю́, -ме́леш.

zamlącać, zamlócić, -cę, -cisz, -cił замоло́чувати, -чую́, -чуєш, замоло́тити, -лочу́, -ло́тиш.

za młodu przst. замо́лоду.

zamnażać się, zamnożyć się, -ży, -żył розмно́жуватися, -жується, розмно́житися.

zamoczyć див. zamaczać II.

zamodrzeć, -rzeje, -rzał pot. заси́ніти.

zamożliwy książ. замогі́льний.

zamokły замоко́лий.

zamoknąć див. zamakać.

zamokrzyca ż., bot. (*leersia*) ле́ерзія.

zamordować, -duje, -dujesz, -dował уби́ти, -б'ю́, -б'єш, забі́ти; //~ się (*важкою роботою*) нади́рватися, -в'уся́, -в'єшся, надса́дитися, -дж'уся́, -ди́шся, заморду́ватися, -д'ю́ся, -д'уєшся.

zamordowanie *n.* уби́вство.

zamorski замо́рський; handel ~ замо́рська торго́вля; parowiec ~ замо́рський паро́плів.

zamortyzować, -zuje, -zujesz, -zował амортизува́ти, -з'ю́, -з'уєш (*докон.*); //~ się амортизува́тися.

zamortyzowanie *n.* амортиза́ція.

zamorusać забрудни́ти, замáзати, -ма́жу, -ма́жеш; (*обличчя* — *ще*) заму́рзати; //~ się забрудни́тися, замáзатися; заму́рзатися.

zamorze *n.* замо́рська кра́їна.

zamorzenie (się) *n.* замо́рення.

zamorzyć, -rze, -rzysz, -rzył замори́ти, -рю́, -риш; //~ się замори́тися.

zamoście *n.* місце за мо́стом.

zamotywać, -tuje, -tujesz, -tywał, zmotać заплу́тувати, -тую́, -туєш, заплу́тати; (*в що* — *ще*) вплу́тувати, вплу́тати; //~ się заплу́туватися, заплу́татися; вплу́туватися, вплу́татися.

zamożność *ż.* замо́жність, -ності.

zamożny замо́жний.

zamówić див. zamawiać.

zamówienie *n.* замо́влення; księga ~wień кни́га замо́вень; zrobiony na ~ зробле́ний на замо́влення; ◇ przy ~niu замо́вляючи.

zamóżdże *n., anat.* мо́зочок, -чка.

zamputować, -tuje, -tujesz, -tował ампутува́ти, -тую́, -туєш (*докон.*).

zamraczać, zamroczyć, -czę, -czysz, -czył за́тьма́рювати, -рюю́, -рюєш, за́тьма́рити, потьма́рювати, тьма́рити, потьма́рити; (*перен.* — *ще*) затума́нювати, -нюю́, -нюєш, затума́нити, отума́нювати, отума́нити, запáморочувати, -чую́, -чуєш, запáморочити; ~mroczyć komu głowę затума́нити (отума́нити, запáморочити) ко́му го́ловоу.

zamrażać, zamrozić, -rozę, -rozisz, -rozil заморо́жувати, -жую́, -жуєш, заморо́зити, -ро́жу, -ро́зиш. zamrażalnia *ż., tech.* холо́дильна устано́вка.

zamroczenie *n.* за́тьма́рення, потьма́рення; затума́нення, отума́нення, запáморочення. *Por. zamraczać.*

zamroczyć див. zamraczać.

zamrozić див. zamrażać.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

zamrówić się, -wi, -wił закопоші́тися, закопі́шитися.

bo[u]rmoťati, zaбо[u]rmoťiti;
3) *перен.* забурчати.

zamruгаć 1) заморгати, замигати, заблімати, закліпати; 2) (*про зорі*) замерехтіти, -тіть, замиг(о)тіти, заблімати.

zamrużać, zamrużyć, -że, -żysz, -żył замружувати, -жую, -жуеш, замружити, зажмурювати, -рюю, -рюеш, зажмурити; *◇ перен.* розм. *~żyć* о с з у (па со) закрити (заплющити) очі на щонебудь; дивітися крізь пальці (на що).

zamrzeć *див.* **zamierać**.

zamsz, -szu, m. замша.

zamszony замшілий.

zamszownictwo *n.* 1) *спец.* замшове виробництво; 2) торгівля замшею.

zamszownik, lm. -су, *m.* виробник замші.

zamszowy замшовий; *◇ skóra ~wa* замша.

zamszyca ż., bot. кáктус-стапéлія.

zamszyć, -szę, -szysz, -szył замшити.

zamulać, zamulić, -lę, -lisz, -lił замўлювати, -люю, -люеш, замўлити; (*перен.* — *шлунок*) забивати, забити, -б'ю, -б'єш; *// ~ się* замўлюватися, замўлитися; забиватися, забитися.

zamulenie *n.* 1) замўлення; 2) забиття. *Пор.* **zamulać**.

zamulić *див.* **zamulać**.

zamulisko *n.* 1) мўлистий (мulkий) ґрунт, -ту; 2) мўлисте (мulké) місце.

zamulny мўлистий, мulkий.

zamul, -lu, m. 1) мул, -лу; 2) (*дія*) замўлення.

zamurawić, -wię, -wisz, -wił обсадити мурав'ю.

zamurowywać, -wuję, -wujesz, -wował, zamurować, -ruję, -rujesz, -rował замурувати, -вую, -вуєш, замурувати, -рюю, -рюєш; *~rować* о к по замурувати вікно; *// ~ się* замуруватися, замуруватися.

zamura *n.* місце за мўром.

zamydlać, zamydlić, -lę, -lisz, -lił

намілювати, -люю, -люєш, намілити, -мілью, -мільш; *◇ перен.* *~lać* о с з у замілювати очі (кому).

zamykać, zamknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli закривати, закрити; (*на ключ, дорогу тощо — ще*) замиkати, замкнўти, запирати, заперти, -прў, -прєш; (*книгу, зошит тощо — ще*) згортати, згорнўти, -нў, -неш; (*повіку — ще*) заплўщувати, -шую, -щуєш, заплўщити; *перен. розм.* *~mknać* кому гебе замкнўти рота кому; *перен.* *~mknać* о с з у (рowieki) закрити очі, умерти, -мрў, -мрєш; *перен.* *~mykać* о с з у па со закривати (заплўщувати) очі на що; *~mknać posiedzenie* закрити засідання; *бухг.* *~mknać rachunek* закрити рахунок; *~mknać szkołę* закрити школу; (*двері, вікно, шафу тощо — звичайно*) зачиняти, зачинити, -ню, -ниш; (*в тюрму — звичайно*) замиkати, замкнўти; *◇ перен.* *~mykać* о с з у (па со) слўхати не хотіти (чого); *// ~ się* 1) закриватися, закритися; замиkатися, замкнўтися; згортатися, згорнўтися; заплўщуватися, заплўщитися; зачинятися, зачинїтися; 2) (*в собі*) замиkатися, замкнўтися.

zamykalny який можна закрити, замикальний.

zamykanie *n.* закривання; зачиняння; згортання; заплўщування; замикання. *Пор.* **zamykać**.

zamyśl, -lu, m. замисел, -слу, задум, -му.

zamyślać, zamyślić, -lę, -lisz, -lił (со, со собі) задумувати, -мую, -муєш, задумати, замишляти, замислити (що, робити що); *// ~ się* задумуватися, задуматися, замислюватися, -лююся, -люєшся, замислитися.

zamyślenie *n.* задума, замислення, замисленість, -ності, задуманість; *w ~niu* в задумі, замисленно.

zamyślić *див.* zamyślać.

zamyślony задуманий, замислений.

zamżyć, -ży, -żył замрячити, за-
(і)мжити; замжичити (*розм.*).

zanadrze *n.* пазуха; mieć coś
w ~rzu а) мати що за пазу-
хою; б) *перен.* мати що напо-
готові.

zanadto надто, занадто; ◇ *присл.*
со ~, to nie zdrowo усяка
надмірність шкодить.

zanalizować, -zuje, -zujesz, -zował
проаналізувати, -зую, -зуюш.

zatomizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał анатомувати, -мую, -муюш
(*докон.*).

zanęcać, zanęcić, -cę, -cisz, -cił за-
манивати, -нюю, -нююш, зама-
нити, -ню, -ниш, зваблювати,
-люю, -люєш, звабити, -блю,
-биш, принаджувати, -джую,
-джуюш, принадити, -джу,
-диш.

zanędnąć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli 1) зубожіти; 2) *перен.*
схвуднути.

zanękać *док. див.* zamęczać.

zanęta *ж. див.* przynęta.

zaniecać, zaniecić, -cę, -cisz, -cił
запалювати, -люю, -люєш, запаліти,
-лю, -лиш.

zaniechiwać, -niechuje, -niechujesz,
-niechiwał, zaniechać (czego) за-
нехавати, -хую, -хуюєш, за-
нехати, -хую, -хуюєш, занехати
(що); ~chać swego z a t i a -
g u занехати свій намір (за-
мір).

zaniecić *див.* zaniecać.

zanieczyszczać, zanieczyścić, -czy-
szczę, -czyścisz, -czyścił забруд-
нювати, -ною, -нююєш, забрудни-
ти, каляти, закаляти.

zaniedbać *див.* zaniedbywać.

zaniedbanie *n.* занедбаність; (*дія*)
занедбання.

zaniedbanie *II przst.* занедбано;
неохайно. *Пор.* zaniedbywać.

zaniedbanu 1) запущений; занед-
баний, занехайний; *пор.* zanied-
bywać; 2) неохайний. *Пор.* za-
niedbywać się.

zaniedbywać, -buje, -bujesz, -by-
wał, zaniedbać (czego i kogo,
co) занедбувати, -бую, -буюш,
занедбати; (*запускати — це*)
занехавати, -хую, -хуюєш, за-
нехати, -хую, -хуюєш, занеха-
ти (кого, що); ~bywać обо-
wiązków занедбувати обо-
в'язки; ◇ nie ~bać okazji
не пропустити нагоди; //~ się
опускаться, опуститися, -пущу-
ся, -пустишся, занедбуватися
(лише *недокон.*), занехаватися,
занехатися.

zaniemagać, zaniemóc, -mogę, -mo-
żesz, -mógł *przst.* занедужува-
ти, -жую, -жуюєш, занедужати,
заслабнути, заслабти, -бну,
-бнеш.

zaniemiały онімільий, занімільий.

zaniemieć, -mieję, -miejesz, -miał,
-mieli онімїти, занімїти.

zaniemóc *див.* zaniemagać.

zaniemować, -wię, -wiesz, -wił оні-
міти.

zaniepokoić, -koję, -koisz, -koit
занепокоїти; //~ się занепоко-
їтися.

zaniepokojenie *n.* занепокоєння.

zaniepokojony занепокоєний.

zanieść *див.* zanosić.

zaniewidzieć, -dże, -dzisz, -dział,
-dzieli осліпнути, втратити зір.

zanik, -ku, *m.* 1) *мед.* атрофія;
~ mięśni атрофія м'язів;
2) *радіо.* замирання; ~ fali
замирання радіохвилі.

zanikać, zaniknąć, -knie, -knał *a.*
-kł 1) зникати, зникнути, шеза-
ти, шезнути; 2) (*про рослини*)
вироджуватися, -джується, ві-
родитися, -диться; 3) *мед., пе-
рен.* атрофуватися, -фуюється
(*докон. i недокон.*); 4) (*про
радіохвилі*) замирати, замёр-
ти, -мрє.

zaniknięcie *n.* 1) зникнення, шез-
нення; 2) віродження; 3) атро-
фування. *Пор.* zanikać 1—3.

zanikowy *med.* (atrophicus) атро-
фічний.

zanim *sp.* поки, доки (*рідше*);
прик. ~ słońce wszędzie.

rosa oszy wyje póki sǒnce
zǐjde, rosá óci wǐstǔ.

zanitować *див.* zanitowywać.

zanitowanie *n., spec.* заклéпка.

zanitowywać, -wuję, -wujesz, -ywał, zanitować, -tuję, -tujesz, -tował *tech.* заклéпувати, -пую, -пуєш, заклéпати (-пáю, -пáєш i -плію, -плєш).

zankiel, -kla, *lm.* -kle, *m., bot.* (*sanicula*) підлісник.

zanocnica *ж., ent. (noctua)* нічний-ця.

zanocować, -cuję, -cujesz, -cował заночувáти, -чúю, -чúєш.

zanogieć, -gcia, *lm.* -gcie, *m., med.* (*paronychia*) нiгтьоїда.

zanokcica *ж., med. див.* zanogieć.

zanominować, -nuję, -nujesz, -nował призна́чити, -на́чу́, -на́чиш.

zanosić, -szę, -sisz, -sił, zanieść, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli 1) занóсити, -ношú, -но́сши, занесті; 2) (*перен.* — *заяву, жалобу тощо*) пода́вати, -даю́, -да́єш, подáти, -дáм, -дасі́; 3) *безос.* (*піско́м, сніго́м*) занóсити, занесті, засипáти, засі́пати, -пле; (*сніго́м* — *звичайно*) замі́тати, за́месті, -метé; // ~ się 1) (*па со*) *безос.* зби́ратися, зіб́ратися (зберéться); ~ *nosi* się *па deszcz* зби́рається на дощ; 2) *перен.* захли́натися, захли́нутися; ~ *nosić się od płaczu* (*od śmiechu*) захли́натися від пла́чу (від смі́ху); ~ *nieść się od gniewu* захли́нутися від гні́ву.

zanotowywać, -wuję, -wujesz, -ywał, zanotować, -tuję, -tujesz, -tował за́нотóвувати, -вую́, -вуєш, за́ноту́вати, -ту́ю, -ту́єш.

zanucić, -cę, -cisz, -cił (*со*) засні́вати (шо́).

zanudzać, zanudzić, -dzę, -dzisz, -dził (*kogo czym*) нуді́ти (нуджú, нудіш), за́нуді́ти (кого́чим).

zanur, -ru, *m., mor. див.* zanurzenie.

zanurzać, zanurzyć, -rzę, -rżysz, -rzył (*w co, w czym*) 1) зану́ряти, зану́рювати, -рюю́, -рю́єш, зану́рити (*в що*); // ~ się зану́ряться, зану́рюватися, зану́ритися, поринáти, порину́ти; (*перен.* — *ще*) загли́блюватися, -люю́ся, -лю́єшся, загли́бі́тися, -гли́блю́ся, -гли́би́шся; ~ *żyć się w czytaniu* загли́бі́тися (порину́ти) в чита́ння.

zanurzenie *n.* 1) зану́рення; 2) мор. осáдка; // ~ się зану́рення, загли́блення.

zanurzony 1) зану́рений; 2) зану́рений; загли́блений. *Пор.* zanurzać się.

zanurzyć *див.* zanurzać.

zań (*za niego*) *skr.* за ньóго.

zaobozować, -zuję, -zujesz, -zował стáти та́бором, розбі́ти та́бір.

zaobserwować, -wuję, -wujesz, -zował спостере́гти, -режú, -режéш.

zaoceaniczny заокеа́нський.

zaoczkować, -kuję, -kujesz, -kował сад. окулі́рувати, -рюю́, -руєш (*докон.*).

zaocznie заóчно.

zaoczny заóчний; юр. *wyrok* ~ заóчний виро́к (при́суд).

zaoferować, -ruję, -rujesz, -rował *handl., ek.* запро́понувáти, -ну́ю, -ну́єш.

zaofiarować, -ruję, -rujesz, -rował 1) (*со*) пожéртвувати, -вую́, -ву́єш (шо́); 2) (*со кому*) *перен.* запро́понувáти, -ну́ю, -ну́єш (шо́-комú).

zaofiarowanie *n.* 1) пожéртвува́ння; 2) запро́понува́ння; ~ *usług* запро́понува́ння послúг. *Пор.* zaofiarować.

zaogniać, zaognić, -nię, -nisz, -nił

1) мед. заго́стрювати запáльний стан, заго́стріти запáльний стан; 2) *перен.* заго́стрювати, -рюю́, -рю́єш, заго́стріти, -рію́, -риш; ~ *nić sytuację* заго́стріти си́туацію; // ~ się 1) мед. запáлюватися, запáлі́тися, -ли́ться; 2) заго́стрюватися, заго́стрі́тися; *spór się* ~ *nił* спі́р заго́стри́вся.

zaognienie *n.* 1) загострення запального стану; 2) загострення; //~ się 1) запалення; 2) загострення. *Пор. zaogniać.*

zaokrąglać, zaokrąglić, -le, -lisz, -lił за(о)кругляти, за(о)круглювати, -люю, -люєш, за(о)кругляти; //~ się за(о)круглятися, за(о)круглюватися, за(о)круглятися.

zaokrąglenie (się) *n.* за(о)круглення.

zaokrąglić *див. zaokrąglać.*

zaonegdaj przst. три дні тому.

zaonegdajszy який (що) мав місце три дні тому.

zaopatrywać, zaopatrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (кого, що в со) забезпечувати, -чую, -чуєш, забезпечити (кого, що чим); (*y харчі тощо — це*) постачати, постачити (кому, чому що, *рідше* кого, що чим); ~гувати кого в їжу по-що забезпечувати кого харчами; ◇ ~rzyć w podpis (со) підписати, -пишуть, -пишеш (що); //~ się (в со) 1) записатися, записатися (чим); ~rzyć się в бою записатися зброєю; 2) (czym) забезпечуватися, забезпечитися (чим).

zaopatrzenie *n.* забезпечення.

zaopatrzeniowiec, -wca, m., -wcy, m., pot. постачальник.

zaopatrzeniowy забезпечувальний; постачальний. *Пор. zaopatrywać.*

zaopatrzyć *див. zaopatrywać.*

zaopiekować się, -kuje, -kujesz, -kował (ким, чим) взяти під свою опіку (кого, що).

zaopiniować, -niuje, -niujesz, -niował (со) *książ.* висловити свою думку, дати відзив (про що).

zaopiniowanie *n.* (czego) висловлення своєї думки, відзив, -ву (про що).

zaoponować, -nuje, -nujesz, -nował (кому, czemu) *książ.* заперечити (кому, проти чого).

zaograc *див. zaogrywać.*

zaordynować, -nuje, -nujesz, -nował (дотримання чого) приписати,

-пишуть, -пишеш; (*ліки — це*) прописати.

zaordynowanie *n.* припис, -су; прописання. *Пор. zaordynować.*

zaogrywać, -guje, -gujesz, -grywał, -ograc, -grę, -grzesz, -gał заорювати, -рюю, -рюєш, заорати, -рю, -реш.

zaostrzać, zaostrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) загострювати, -рюю, -рюєш, загостряти, загострити, -рю, -риш; (*олівець — це*) застругувати, -гую, -гуєш, застругати (-ружуть, -ружеш і -ругають, -ругаєш); (*об камінь тощо — звичайно*) відточувати, -чую, -чуєш, відточити, -чуть, -чиш; 2) *перен.* загострювати, загострити; ~rzyć kogo загострити кару; ◇ *перен.* ~rzyć czego цікавість; //~ się 1) загострюватися, загостритися; *перен.* chogo ba się ~rzyła хвороба загострилася; 2) (*перен.* — *про апетит*) збуджуватися, -джується, збудитися, -диться.

zaostrenie *n.* 1) загострення; застругання; відточення; 2) загострення; //~ się 1) загострення; 2) збудження. *Пор. zaostrzać (się).*

zaostrzyć *див. zaostrzać.*

zaoszczędzać, zaoszczędzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) заощаджувати, -джую, -джуєш, заощадити, -джу, -диш; ошаджати, ошадити, -джуть, -диш (*рідко*); 2) (кому чого) *перен.* звільняти, звільняти, -ню, -ниш, визволяти, визволити; вибавити (*лише докон.*) (кого від чого); ~dzić кому przukrości звільнити кого від прикрості.

zaoszczędzenie *n.* 1) заощадження; 2) звільнення, визволення, вибавлення. *Пор. zaoszczędzać.*

zaoszczędzić *див. zaoszczędzać.*

zapach, -chu, m. запах, -ху.

zapachnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli запахнути.

zapachnieć, -nie, -niesz, -niał, -nieli *див. zapachnąć.*

zapachtować, -tuje, -tujesz, -tował *див. zaarendować.*

zapackać *pot.* 1) забруднити, за-
каляти, замазати, -мажу, -ма-
жеш; (*обличчя — ще*) замур-
зати; (*про тварин*) запаскуди-
ти, -дить; 2) (*перен. — зроби-
ти абияк*) спаскудити, спартя-
чити; (*про погане писання, ри-
сування — звичайно*) замазати,
замазюкати, заляпати, забаз-
грати; //~ **się** забруднитися,
закалятися, замазатися; замур-
затися; запаскудитися.

zapaćkać *див.* **zapackać**.

zapadać, zapaść, -padnę, -padniesz,
-padł, -padli западати, запастися,
-падү, -падэш; (*про сонце —
ще*) заходити, -дить, зайти (за-
йде); *перен.* klatka ~**padła**
клямка запала, немає вороття;
пос ~**pada** западає (заходить)
ніч; *oczy* (*policzki*) ~**padły**
кому очі (щоки) запали в ко-
го; \diamond *decyzja* ~**padła** було
вирішено; ~**padło** milczenie
залягла (запанувала) мовчанка;
~**paść** na zdrowiu занепасти
здоров'ям; ~**paść** w chorobę
схопити (підхопити, захопити)
хворобу; ~**pada** z mrok смер-
кає, смеркається; ~**paść** w sen
заснути; *wyrok* ~**padł** було
винесено вирок; ~**paść** w za-
dumę пориннути (зануритися)
в роздуми; *zasłona* ~**padła**
завіса опустилася; //~ **się** за-
падатися, запастися; (*глибоко*)
провальюватися, -лююся, -люєш-
ся, провалитися, -люся, -лишся;
(*упасти — ще*) завальюватися,
завалитися; *jakby się* w zie-
mię ~**padł** як (неначе, на́че,
немów, мов) кризь землю про-
валився (пішов); *schody się*
~**padły** сході завалилися; (*про*
лід — звичайно) проламуватися,
-мується, проломлюватися, -лю-
ється, проломітися, -миться.

zapadka *ж.* засувка.

zapadlina *ж.* 1) западина; 2) *анат.*
(*sinus*) пазуха, печёра, порож-
нина.

zapadlisko *п. див.* **zapadlina** 1.

zapadłość *ж.* termin ~*ci fin.*
строк (термін) платежү.

zapadły запалий; *oczy* ~*ле* запá-
лі очі, -чей.

zapakować *див.* **zapakowywać**.

zapakowanie *п.* упаку́вка; (*дія —
ще*) упакува́ння.

**zapakowywać, -wuję, -wujesz, -wy-
wał, zapakować, -kuje, -kujesz,**
-kował 1) упаку́вувати, -вую,
-вуєш, упакува́ти, -кую, -куєш,
запако́вувати, запакува́ти; *перен.*
розм. ~**kować** kogo do wię-
zienia запакува́ти ко́го в
тюрму; ~**kować** książki w
papier упакува́ти (запакува́-
ти) книжкі в папір; 2) (*со-
чут*) *перен. розм.* забива́ти,
забіти, -б'ю, -б'єш (шо чим);
~**kować** skład towarami
забіти склад това́ром; ~**kować**
żołądek забіти шлу́нок; \diamond
перен. розм. ~**kować** kogo do
łóżka покла́сти ко́го в по́стіль;
// (*лише докон.*) ~ **się** 1) за-
пакува́тися, упакува́тися; (*в до-
рогу*) скла́стися, -ладу́ся, -ла-
дє́шся; 2) (куді) забі́тися.

zapalacz, lm. -cze, m. 1) ліхтарник;
2) *див.* **podżegacz**.

zapalać, zapalić, -lę, -lisz, -lił
1) запáлювати, -люю, -люєш,
запáлити, -лю, -лиш; (*цигарку—
звичайно*) закурюва́ти, -рюю,
-рюєш, закурі́ти, -рю, -риш;
(*в печі — ще*) затоплюва́-
ти, -люю, -люєш, затопі́ти,
-плю, -пиш, розпáлювати, розпа-
лі́ти; (*перен. — ще*) розпáля-
ти, розпалі́ти; *перен.* ~**lić** ser-
ce запáлити (розпалі́ти) сер́це;
перен. ~**lać** przykładem
запáлювати при́кладом; 2) (*свіч-
ку, лампу тощо*) засві́чувати,
-чую, -чуєш, засві́тити, -вічу́,
-ві́тиш; 3) *див.* **zaogniać**; 4) *див.*
zasmażyć; //~ **się** 1) запáлюва-
тися, запалі́тися, загоря́тися,
загорі́тися; (*прям. — ще*) за-
йма́тися, зайня́тися, -йма́ється; (*в*
печі — ще) затоплюва́тися, за-
топі́тися, розпáлюватися, розпа-
лі́тися; (*перен. — ще*) розпáля-

тися, розпалітися, пала́ти, за́пала́ти; ~lić się *g*nie wem за́пала́ти гнівом; 2) засвічуватися, засвітїтися; 3) *мед. див. zaogniać się* 1; 4) *див. zasmażyć się*.
zapalczywie за́пально, га́рчаче.
zapalczywość *ж.* за́пальність, -ності.
zapalczywy за́пальний, га́рчий; ~ charakter за́пальний (га́рчий) ха́рактер, -ру.
zapalenie *п., мед.* за́палення; ~ rłuc за́палення леге́нів, пневмонія.
zapaleniec, -ńca, ім. -ńcy, т. ентузіа́ст; *перен.* безу́мець, -мця, шале́нець, -нця.
zapaleńczy безу́мний, шале́ний.
zapalczka *ж., bot. (ferula)* фєру́ла.
zapalić *див. zapalać*.
zapalnica *ж., tech.* свічка (*у двигуні внутрішнього згоряння*).
zapalniczka *ж.* за́пальничка.
zapalniczy за́палювальний, за́пальний; *кпоткі* ~cze за́палювальні (за́пальні) гно́тики, -ків.
zapalnie за́пально, га́рчаче.
zapalnik *т., wojs.* за́пал, -лу, підри́вник; сна́рядна тру́бка.
zapalność *ж.* 1) за́палювальність, -ності, за́пальність, займи́стість, -тості; 2) за́пальність. *Пор. zapalny* 1, 2.
zapalny 1) за́палювальний, за́пальний, займи́стий; 2) *перен.* за́пальний, га́рчий; 3) *мед. (inflammatorius)* за́пальний; *stan* ~ за́пальний процєс, -су.
zapalony за́пальний; ~ myśliwy за́пальний мисли́вець, -вця; (*га́рчий*) палкий; ~ amator палкий любі́тель (амáтор).
zapalować, -luje, -lujesz, -lował (*co*) *bud.* за́городіти па́лями (що).
zapał, -łu, т. 1) за́пал, -лу; *oddać się czemu z ~łem* відда́ватися чо́му з за́палом; *być pełnym ~łu do nauki* бу́ти спов́неним за́палу до нау́ки; 2) *tech.* за́пал, -лу.
zapalać за́пала́ти; (*раптово — ще*) спалахну́ти; ~ *g*nie wem, mi-

łością за́пала́ти гні́вом, лю́бовю.
zapalczany сі́рниковий.
zapalka *ж.* сі́рник, -ка.
zapalowy: kapsla ~wa, *wojs.* за́пал, -лу.
zapamiętać *див. zapamiętywać*.
zapamiętale 1) при́страсно; 2) за́пекло. *Пор. zapamiętały*.
zapamiętalec, -lca, ім. -lcy, т. безу́мець, -мця, шале́нець, -нця.
zapamiętałość *ж.* 1) при́страсність, -ності; 2) за́пеклість, -лості. *Пор. zapamiętały*.
zapamiętały 1) при́страсний; ~ *g*racz при́страсний граве́ць (грач); ~ *myśliwy* при́страсний мисли́вий, -вого; 2) (*перен. — невинуватий*) за́пеклий; ~ *zbrodnia* *г*z за́пеклий злочи́нець, -нця.
zapamiętanie *п.* нестя́ма.
zapamiętywać, -tuje, -tujesz, -tywał, zapamiętać за́пам'ято́вувати, -вую, -вуєш, за́пам'я́тати, за́тямлювати, -люю, -люєш, за́тямити, -млю, -миш.
za pan brat przśl. за́панібра́та.
zapinować *див. zapinowywać*.
zapinowanie *п.* за́панува́ння; во́сторжествува́ння; оволоді́ння, опанува́ння. *Пор. zapinowywać*.
zapinowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zapinować, -nuje, -nujesz, -nował (*nad kim, nad czym*) за́пановува́ти, -вую, -вуєш, за́панува́ти, -нүю, -нүєш; (*взяти гору — ще*) во́сторжествува́ти, -вүю, -вүєш (*лише докон.*) (*над ким, над чим*); (*про тишу — ще*) за́ляга́ти, за́лягті́, -ля́же; ~ *nować nad sobą* за́панува́ти над собо́ю, оволоді́ти собо́ю, опанува́ти себе́.
zaparafować, -fuje, -fujesz, -fował praw. пара́фувати, -фүю, -фүєш (*докон.*).
zaparcie *п., мед.* за́пор, -по́ру.
zaparcie się *п.* самозабу́ття.
zaparkanić, -nię, -nisz, -nił за́городіти парканом.
zapskać 1) (*про тварин*) за́пірхати, за́пірхати; (*про коней —*

звичайно) зафóркати; 2) (від сміху) запірхати, запірскати; (виражаючи незадоволення) зафíркати; 3) (водою) запріска-ти; запірскати, запóрскати (розм.).

zapařtek, -tka, *m.* бовту́н, -на́; за́порток, -тка (розм.).

zapařtnica *ż.*, *med. div.* zanogieć.
zapařzeć, -szeje, -szejesz, -szał, -szeli запарши́вити.

zapařzywić, -wię, -wisz, -wił за-рази́ти па́ршами.

zapařzywieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wieli *div.* zapařszeć.

zapařtek *m. div.* zapařstek.

zapařzać, zapařzyć, -rзе, -rzysz, -rzył запа́рювати, -рюю, -рюеш, па́рити, запа́рити; ~rzyć bie-liznę запа́рити бі́лизну; (чай тощо — це) зава́рювати, зава-ри́ти, -рю, -риш.

zapařzenie *n.* запа́рка; зава́рка.
Пор. zapařzać.

zapařzyć *div.* zapařzać.

zapas, -su, *m.* запáс, -су; w ~sie (на ~) про запáс, на запáс, взпа́с.

zapařać *dok. div.* przypasywać.

zapaskudzać, zapaskudzić, -dзе, -dzisz, -dził *poř.* запаску́джува-ти, -джую, -джуеш, запаску́ди-ти, -джу, -диш.

zapařować, -suje, -sujesz, -sował *karc.* пасува́ти, -су́ю, -су́еш (до-кон.).

zapařowy запасний; *фин.* капи-та́л ~ запасний капи́тал, -лу; *військ.* żołnierz ~ запасний, -ного, резервіст.

zapařы, -sów, *blp.* 1) змага́ння; 2) *перен.* боріння; борня́ (заст.).

zapařzek, -szku, *m.* запашóк, -шку́; (від загнивання) душо́к, -шку́.

zapařysto запашно.

zapařysty запашний.

zapařć I *div.* zapadać.

zapařć II, -paře, -pasiesz, -pař, -pařli (пасу́чи) пере́годува́ти, -ду́ю, -ду́еш.

zapařnica *ż.*, *sport.* (про жі́нку) важкоатлét, борéць, -рця́.

zapařnictwo *n.*, *sport.* важка́ атлé-тика.

zapařniczka *ż. div.* zapařnica.

zapařniczy який (що) стосу́ється важко́ї атлéтики; (у контеќсті) важко́ї атлéтики тощо; sztuka ~cza мистéцтво важко́ї атлéтики.

zapařnik, *lm.* -cy, *m.*, *sport.* важко-атлét, борéць, -рця́.

zapařtrywać się, -ruje, -rujesz, -ry-wał, zapařtryć się, -rзе, -rzysz, -rzył 1) (w kogo, w co *a.* па kogo, па со) задивля́тися, за-диви́тися, -влю́ся, -ви́шся, за-гляда́тися, загля́ді́тися, -джу́ся, -ди́шся (на ко́го, на що); ~rzyć się w rzekę задиви́тися (за-гляді́тися) на рі́чку; 2) (па ko-go, па со) (лише недокон.) *перен.* диви́тися (на ко́го, на що); jak się па to ~rujesz? як ти на це диви́шся?

zapařtrywanie(się) *n.* по́гляд, -ду; то́чка зóру (рі́дше); nie ro-dzielać czyich ~wań не поділя́ти чи́х по́глядів (чи́ї то́чки зóру).

zapařtryć się *div.* zapařtrywać się.
zapatulić, -lę, -lisz, -lił *poř.* заку́та-ти; //~ się заку́татися.

zapatycznieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти апати́чним.

zapchać *div.* zapychać.

zapełniacz, *lm.* -cze, *m.* заповню-вач.

zapełniać, zapełnić, -nię, -nisz, -nił заповня́ти, заповнюва́ти, -нюю, -нюеш, заповніти.

zapełnienie *n.* заповнення.

zapełzać, zapełznąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli заповза́ти, заповзти́.

zaperzać, zaperzyć, -rзе, -rzysz, -rzył зарóщувати, -щу́ю, -щу-еш, зарóстити, -рош́у, -ро-сти́ш; ~rzyć pole зарóстити по́ле.

zaperzać się, zaperzyć się, -rзе, -rzysz, -rzył (гни́вом тощо) ски-піти, -плю́, -пйш (лише докон.); заку́рчі́тися (розм.).

zaperzony I зарóслий.

zaperzony II який (що) скипів; закукурічений. *Пор.* **zaperzać się**.

zaperzyć *див.* **zaperzać**.

zaperzyć się *див.* **zaperzać się**.

zapewne *przst.* напевно, певно, мабуть.

zapewniać, zapewnić, -nię, -nisz, -nił zapewняти, запевнити; (*кого в чому — ще*) у[в]певняти, у[в]певнювати, -нюю, -нююш, у[в]певнити; (*кому що — ще*) забезпечувати, -чую, -чуеш, забезпечити; **~nić** кого о swoim szacunku запевнити (упевнити) когось в своїй пошані; **~nić** кому rowođenje забезпечити (запевнити) комусь успіх.

zapewnienie *n.* запевнення; у[в]певнення; забезпечення; **dać ~** дати запевнення (упевнення). *Пор.* **zapewniać**.

zaperd, -du, m. порів, -ву, поривання (до чого).

zaperdzać, zaperdzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) заганяти, загонити, загнати (зажену, заженеш); **~dzić** owsе загнати овець; **~dzić** кого w kozi róg (w ciasny kąt) приперти когось до стіни, загнати когось в безвихідь (в глухий кут); 2) (кого do czego) *перен.* підганяти, підігнати (піджену, підженеш); **~dzać do książki, do roboty** підганяти до книжки, до роботи; **//~ się** 1) далеко забігати, далеко забігти, -біжу, -біжиш; 2) (*лише докон.*) розм. зарапортуватися, -туюся, -туюсь.

zaperdzlować, -luje, -lujesz, -lował змазати, -мажу, -мажеш; **~gardło** змазати горло.

zapiać, -pieje, -piał (*про півня*) заспівати; запіти (*заст.*).

zapian, -nu, m., bot. (*sapindus*) мильне дерево.

zapianowate, -tych, bot. (*sapindaceae*) сапіндові, -вих.

zapiaszczenie (się) *n.* піщаний нанос (намул).

zapiaszczyc, -czę, -czysz, -czył занести (засипати) піском; **◇ перен.** **~** кому oczy замилювати комусь очі; **//~ się** вкритися піском.

zapiać *див.* **zapinać**.

zapić *див.* **zapijać**.

zapieć *див.* **zapiękać**.

zapiecek, -cka, m. запічок, -чка; **◇ перен.** wychować się na **~cku** вирости в глуші.

zapięctować, -tuje, -tujesz, -tował запечатати.

zapięctowanie *n.* запечатання.

zapięctowany запечатаний.

zapięzony запечений.

zapiękać, zapięć, -piekę, -piecesz, -piekł 1) *кул.* запікати, запекти, -печу, -печеш; **~pieć** tak a go p запекти макарони; 2) *мед.* припікати, припекти; 3) (*лише докон.*) (*в 3-й особі*) запекти, -пече; **coś go ~piekło** щось його запекло; **//~ się** запікатися, запектись.

zapiękanka *ж.* 1) *кул.* запіканка, запікана, -ної; 2) сіль у бочонках.

zapiękany *кул.* запіканий; **tak a go p ~** запікани макарони, -нів.

zapiękłość *ж., мед. див.* **zapięklina**.

zapiękły (*про кров*) закипільний, запечений.

zapięniać, zapięnić, -nię, -nisz, -nił пінити, запінити; **//~ się** пінитися, запінитися.

zapięprzać, zapięprzyć, -rzę, -rzysz, -rzył перчіти, наперчіти.

zapięrać I, zaprać, -piore, -pierzesz, -prał запірати, запрати, -перу, -переш; **~prać** plamę na fartuchu запрати пляму на фартусі.

zapięrać II, zaprzeć, -prę, -przesz, -parł замикати, замкнути, запірати, заперти, -пру, -преш; *перен.* **~piera dech w piersi** запірає (спирає) дух (віддих, дихання) у грудях; **◇ słu-chać z zapartym oddechem** слухати затаївши дух; **//~ się** 1) замикатися, замкнутися, запіратися, запертись.

zapierać III, **zaprzeć**, -prę, -przesz, -parł (komu czego) заперечувати, -чую, -чуєш, заперечити (в кого що); //~ się запира́тися, запёртися, -пру́ся, -прё́ся, відпирáтися, відпёртися, -діпру́ся, -діпрё́ся (від чого).

zapierać, **zapierać**, -rzę, -rzysz, -rzył забруднювати пі́р'ям, забрудніти пі́р'ям; //~ się забруднюватися пі́р'ям, забруднитися пі́р'ям.

zapierzenie I *n.* забруднення пі́р'ям.

zapierzenie II *n. див. przepierzenie.*
zapierzony забруднений пі́р'ям.

zapierzyć I *див. zapierać.*

zapierzyć II *див. przepierzyć.*

zapieszczać, **zapieszczyć**, -pieszczę, -pieścisz, -pieścił 1) запестити, -пещу́, -пёстиш, запестувати, -тую, -туєш (*лише докон.*); 2) *див. rozpieszczać.*

zapięcie *n.* застіжка, за́стіжка.

zapięty засте́бнутий.

zapijać, **zapić**, -piję, -pijesz, -pił запива́ти, запі́ти, -п'ю́, -п'ёш.

zapiłować, -luje, -lujesz, -łował запи́ляти.

zapinacz *m., kol. див. spinacz* II.

zapinać, **zapiąć**, -pnę, -pniesz, -piął, -pieli застіба́ти, застебну́ти, запинáти, запну́ти, зап'я́сти, -пну́, -пнёш; //~ się застіба́тися, застебну́тися, запинáтися, запну́тися, зап'я́стися.

zapinka *ж.* за́понка.

zapis, -su, *m., praw. i in.* за́пис, -су; ◇ *юр.* ~ *testamentowu* у заповіт, -ту.

zapisać *див. zapisywać.*

zapisanie *n.* записання.

zapisek, -sku, *m.* за́писка.

zapiska *ж. див. zapiszek.*

zapisobierca, -cy, *lm.* -cy, *m., praw.* легата́рій.

zapisodawca, -cy, *lm.* -cy, *m., praw.* заповідáч, -віда́ч.

zapisowe *n. див. wpisowe.*

zapisowy *praw.* забезпе́чений за́писом.

zapisywać, -suję, -sujesz, -sywał, **zapisać**, -szę, -szesz, -sał за́пису-

вати, -сую, -суєш, за́писати, -пиш́у, -пи́шеш; ◇ *перен.* być *dobrze ~sanym* у кого ма́ти в ко́го добру репутáцію; //~ się 1) за́писуватися, за́писáтися; ~sać się *do głosu* за́писáтися до виступу; 2) (*в школу тощо*) посту́пати, посту́пити, -плію́, -пиш, ~sać się *na medycynę* посту́пити в медичний інститут; /, ~sać się *na rozuczkę* підписа́тися на по́зичку.

zapisywanie *n.* за́писування; ◇ ~ *dźwięków* звукоза́пис, -су. **zapiszcie**, -czę, -czysz, -czali за́пишáти, -пиш́у, -пи́йші.

zapyty який (що) спі́вся; ◇ *перен.* *interes ~* за́пи́ли (спра́вили) мо́горіч.

zapiżmowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, **zapiżmować**, -muje, -mujesz, -mował ду́шити му́скусом, поду́шити му́скусом.

zapłamić, -mię, -misz, -mił за́плямува́ти, -мю́ю, -мю́єш, за́плямі́ти, -млю́, -міш.

zaplanować, -nuje, -nujesz, -nował за́планува́ти, -ню́ю, -ню́єш.

zaplanowanie *n.* за́планува́ння.

zaplantować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (*поверхню землі*) ви́рівняти, згла́дити, -джу́, -диш; 2) *с.-г.* заса́дити, -джу́, -диш.

zapłatać, **zpleść**, -plotę, -pleciesz, -plótl, -pletli за́пліта́ти, за́плесті́, -лету́, -летёш.

zapłasać *poet.* заве́сті танкі.

zapłatać *див. zapłatywać.*

zapłatanie *n.* за́плутання; в́плутан-ня; зби́ття з панте́ліку. *Пор. zapłatywać.*

zapłatywać, -tuje, -tujesz, -tywał, **zapłatać** за́плутувати, -тую́, -туєш, за́плутати; (*кого в що — це*) в́плутувати, в́плутати; ~tać *pici* за́плутати ниткі; *перен.* ~tać *sprawę* за́плутати спра́ву; ~tać *kogo w jakąś afery* за́плутати (в́плутати) ко́го в яку́сь афе́ру; *перен.* зби́вати з панте́ліку, зби́ти з панте́ліку; //~ się за́плутуватися, за-

плутатися; вплутуватися, вплутатися; збиватися (з пантеліку), збітися (з пантеліку); *перен.* *świadek* ~*tał się* в свѣдѣннѣх зѣпаниах свѣдок заплутався (збився) в своїх свѣдченнях.

zaplecek, -ска, *м., przest.* (кписла тощо) спінка.

zaplecze *п. 1)* запліччя; *2)* *перен.* тил, -лу; *в ~czu* в тилу.

zapleść *див.* **zapłatać**.

zapleśniałość *ж.* цвіль, -лі.

zapleśniały запліснявілий, цвільний, зацвілий.

zapleśnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli запліснявіти, зацвісти, цвітє.

zaplewiać, **zaplewić**, -wię, -wisz, -wił *безр., przen.* зарощувати, -щую, -щуєш, заростіти, -рощу, -ростиш; *~wić* поле заростіти поле.

zapłombować, -buje, -bujesz, -bował запломбувати, -бую, -буєш.

zapłombowanie *п.* запломбування.

zapluć *див.* **zapluwać**.

zapługawiać, **zapługawić**, -wię, -wisz, -wił забруднювати, -нюю, -нюєш, забруднити, каляти, закаляти; (*перен.* — *ще*) опоганювати, опоганити; (*словами*) паплюжити, спалюжити.

zapłuskać, -luskam, -luskasz (*а.* -luszczę, -luszczesz), -luskął заплескати (-лещу, -лещеш *і* -лескаю, -лескаєш), запліоскати.

zapłuskwiać, **zapłuskwić**, -wię, -wisz, -wił (*со*) розводити блощич, розвести блощич (в чому).

zapłuskwiony повний блощич.

zapluwać, **zapluć**, -luje, -lujesz, -luł заплібувати, -вую, -вуєш, заплібувати, -люю, -люєш.

zapłacenie *п.* заплата; сплата. *Пор.* **zapłacić**.

zapłacić, -cę, -cisz, -cił заплатити, -лачу, -латиш; (*борг тощо* — *ще*) сплатити.

zapładniać, **zapłodnić**, -nię, -nisz, -nił запліднювати, -нюю, -нюєш,

запліднити; (*перен.* — *ще*) оплодотворяти, оплодотворити, -рю, -риш.

zapładzać *див.* **zapładniać**.

zapłakać, -łaczę, -łaczysz, -łakał заплакати, -лачу, -лачеш.

zapłakany заплаканий.

zapłata *ж.* заплата; сплата; *węzwać do ~ty* зажадати сплати. *Пор.* **zapłacić**.

zapłocie *п.* місце за плотом.

zapłodek, -dku, *м. див.* **zapłód**.

zapłodnić *див.* **zapładniać**.

zapłodnienie *п.* запліднення; оплодотворіння, оплодотворення. *Пор.* **zapładniać**.

zapłodzić, -dzę, -dzisz, -dził *дод.* *див.* **zapładniać**.

zapłomieniać (*się*), **zapłomienić** (*się*), -nię, -nisz, -nił спалахувати, -лахую, -лахуєш, спалахнути.

zapłon, -nu, *м., tech.* 1) загор[я]ння, займання; *~ przędczesny* передчасне загор[я]ння (займання); *~ przyspieszony* прискорене загор[я]ння (займання); *~ samoczynny* самозагор[я]ння, самозаймання; 2) запальна гільза.

zapłonać, -nę, -niesz, -nął, -nęli запалати; *перен.* *~ gniewem* запалати гнівом.

zapłonić się, -nię, -nisz, -nił зачервоніти(ся), зашаріти(ся).

zapłoniony зачервонілий, зашарілий.

zapłonnik *м., tech.* магнето (*невідм.*).

zapłód, -łodu, *м. 1)* запліднення; 2) *біол.* ембріон, зародок, -дка.

zapłynąć *див.* **zapływać**.

zapływ, -wu, *м. 1)* запливання; 2) *спорт.* заплив, -ву.

zapływać, **zapłynąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli запливати, заплисти, -ливу, -ливеш, запливти.

zapobiegać, **zapobiec**, -biegnę, -biegniesz, -biegł запобігати, запобігти, -біжу, -біжеш.

zapobiegawczy 1) запобіжний; 2) *мед.* профілактичний; *środ-*

ki ~cze профілактичні засоби, -бів.

zapobiegliwie запобігливо.

zapobiegliwość ж. запобігливість, -вості.

zapobiegliwy запобігливий.

zapobieżenie п. запобіження.

zapocić, -ce, -cisz, -cił забруднити піотом; ~ kosztu забруднити піотом сорочки; // ~ się запотіти, запітніти.

zapoczątkować див. zapoczątkowywać.

zapoczątkowanie п. початок, -тку.

zapoczątkowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zapoczątkować, -kuje, -kujesz, -kował починати, почати, -чнѹ, -чнѣш.

zapodziać, zapodziać, -dzieje, -dziejesz, -dział, -dzieli дівати, задіти, -діну, -дінеш, заподіти; // ~ się діватися, задітися, заподіватися, заподітися.

zapomagać, zapomóc, -mogę, -możesz, -mógł, -mogli (кого) допомагати, допомогти, -можу, -можеш, запомагати, запомагти (кому).

zapominać, zapomnieć, -nę, -niesz, -niał, -nieli забувати, забути, -буду, -будеш; // ~ się забуватися, забуватися.

zapominalska, -skiej, ж., пол. забудька.

zapominalski, -skiego, лм. -scy, т., пол. забудько.

zapomnieć див. zapominać.

zapomnienie п. забуття.

za pomocą przym. за допомогою.

zapomoga ж. (матеріальна) допомога; запомога (рідше).

zapomogowy який (що) стосується допомоги (запомоги); (у контексті) допомоги, запомоги тощо; fundusz ~ фонд допомоги (запомоги).

zapomóc див. zapomagać.

zapora ж. 1) застібка, застіжка; 2) (zawisa) запона.

zapotka ж. запонка.

zapopieścić, zapopieścić, -lę, -lisz, -lił засипати попелом, засипати попелом.

zapora ж. 1) запор, -ру; (для засування — ще) засув; 2) (на річці тощо) грєбля, загата; 3) військ. заслон, -ну, перешкода, перепона; 4) перен. перешкода, завада; ◇ ~ śnieżna шит для снігозатримання (снігозадержання).

zapornik т., tech. загата, грєбля.

zaporski 1) запорізький; 2) запорізький. Пор. Zaporoże.

zaporowy wojs. загородний, загороджувальний; ogień ~ загородний (загороджувальний) вогонь, -гнѹ.

Zaporoże п. 1) геогр. Запоріжжя; 2) іст. Запоріжжя.

Zaporożec, -żca, лм. -żcy, т., hist. запорожець, -жця.

zapotnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli запотіти, запітніти.

zapotrzebować, -buje, -bujesz, -bował (czego) док. див. zamawiać 1.

zapotrzebowanie п. замовлення; napisać ~ написати замовлення.

zapowiadacz, лм. -cze, т. конферансьє (невідм).

zapowiadaczka ж. (про жінку) конферансьє (невідм.).

zapowiadać, zapowiedzieć, -wiem, -wiesz, -wiedział, -wiedzieli

1) (кому со) оголошувати, -шую, -шуєш, оголосити, -лошу, -лосиш, оповіщати, оповістити, -віщу, -вістиш; об'являти, об'являти, -влю, -виш (зрідка); (кому, że...) заявляти, заявити (кому, що...); 2) (служити ознакою) провіщати, передвіщати, віщувати, -щує; ~ wiadać progodę провіщати (передвіщати, віщувати) погоду; 3) (лише недокон.) вести програму, бути конферансьє; // (лише недокон.) ~ się передбачатися; dzień ~ wiada się pogodnie передбачається погідний день.

zapowiedni мед. і ін. провісний.

zapowiedzieć див. zapowiadać.

zapowiedź ж. 1) оголошення, оповіщення; об'ява; заява; 2) про-

віщення, передвіщення; *пор.* **zapowiadać** 1, 2; 3) *військ.* попередня команда; 4) *церк.* оповідь, -ді.

zapowietrzać, zapowietrzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył 1) заражувати (заражати) чумою, заразити чумою; 2) *перен.* псувати повітря, зіпсувати повітря.

zapowietrzenie *n.* 1) зараження чумою, зачумлення; 2) зіпсуття повітря. *Пор.* **zapowietrzać**.

zapowietrzony заповітрений, зачумлений; (*перен.* — *ще*) заражений.

zapowietrzyć *див.* **zapowietrzać**.

zapoznać *див.* **zapoznawać**.

zapoznanie *n.* 1) познайомлення; 2) невизнання. *Пор.* **zapoznawać**.

zapoznawać, -nać, -najesz, -nawał, zapoznać 1) (кого з ким) знайомити, -млю, -миш, познайомити; 2) (кого, со) не визнавати, -наю, -наєш, не визнати; *~* **pauy geniusz** невизнаний геній; *// ~ się* знайомитися, познайомитися; (*з чим* — *ще*) ознайомлюватися, -лююся, -люєшся, ознайомитися, обізнаватися, обізнатися.

zapozwać *див.* **zapozyswać**.

zapozwanie *n., praw.* позов, -ву.

zapozyswać, zapozysać, -wę, -wiesz, -wał *praw.* вчиняти (закладати) позов, вчинити (заложити) позов.

zapożyczać, zapożyczyć, -czyć, -czysz, -czył (skąd, od kogo) запозичати, запозичити (звідки, від кого); *// ~ się* залізати в борги, залізи в борги.

zapożyczenie *n.* запозичення.

zapożyczyć *див.* **zapożyszać**.

zaróg, -rogu, m. див. **zaroga**.

zaróżniać się, zaróżnić się *див.* **spóźniać się** 1.

zaróżniony *див.* **spóźniony** 1.

zapracować *див.* **zpracowywać**.

zpracowany 1) зароблений, працьований; 2) (*стомлений працею*) працьований.

zpracowywać, -wuję, -wujesz, -wował, zapracować, -cuje, -cujesz, -cował заробляти, заробити, -блю, -биш; працьовувати, -вую, -вues, працьовати, -цюю, -цюєш (*рідко*); *~ cować sto rubli* заробити сто карбонців; *// ~ się* працьовуватися, -вуюся, -вuesся, працьоватися, -цююся, -цюєшся.

zaprac *див.* **zapierać** 1.

zapragnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli забажати, захотіти, -хочу, -хочеш; (*пристрасно*) жаждати.

zaprasować, -suje, -sujesz, -sował заглядити, -джу, -диш, запрасувати, -сую, -сues, заутюжити.

zapraszać, zaprosić, -szę, -sisz, -sił запрошувати, -шую, -шуєш, запросити, -рошу, -роsiш.

zaprawa *ż.* 1) заправління; заправлення; 2) привчання; приучення; 3) гартування, загартування; загартування; 4) тренування; 5) протрава; *пор.* **zaprawiać**; 6) *кул.* приправа; 7) *кул. див.* **zaprązka**; *◇ ~ w ariepie* папняний розчин, -ну; *~ do podłogi* мастика для підлоги.

zaprawdę *wyr. wtr., książ.* воістину.

zaprawiać, zaprawić, -wię, -wisz, -wił 1) (со czym) *кул.* заправляти, заправити, -влю, -виш; 2) (кого do czego) привчати, привчити (кого до чого); *~ wiać do pracy* привчати до роботи; 3) (кого w czym) гартувати, -тую, -тues, загартувувати, -вую, -вues, загартувати (кого в чому); *~ wiony w boju* загартований у боях; 4) *спорт.* тренувати, -ную, -нues, натренувати; 5) *тех.* протравляти, протравлювати, -люю, -люєш, протравити, -влю, -виш; *текст.* *~ wić tkaniny* протравити тканини; *◇ ~ wiać podłogę* натирати підлогу; *спец.* *~ wiać drzewo pod farbę* морити дерево; *~ wić dziurę* заткнути діру; *// ~ się* 1) привчатися,

привчітися; 2) загартóвувати-ся, загартувáтися; 3) тренувáтися, натренувáтися.

zaprażka *ж., кул.* засмажка.

zaprażyć, -że, -żysz, -żył засмажи-ти.

zaprenumerować, -ruję, -rujesz, -rował передплати́ти, -лачу́, -ла́тиш (що), підписа́тися, -пи-шус́я, -пи́шешся (на що).

zaprenumerowanie *n.* передплата, підписка.

zaprezentować, -tuję, -tujesz, -tował (кого кому) відрекоменду-ва́ти, -дую́, -дую́ш, предста́вити, -влю́, -ви́ш (кого́ кому́); //~ się відрекомендува́тися, предста́ви-тися.

zaprodukować się, -kuję, -kujesz, -kował (z czym) виступи́ти, -плю́, -пи́ш (з чим); показáти себе́.

zaprojektować, -tuję, -tujesz, -tował запроектува́ти, -тую́, -тую́ш.

zaproponować, -nuję, -nujesz, -nował запропонува́ти, -ную́, -ную́ш.

zaproponowanie *n.* запропонува́н-ня.

zaprościć *див.* **zapraszać.**

zaprośiny, -sin, блр. запро́сини, -син.

zaproszenie *n.* запро́шення.

zaprošzony запро́шений.

zaprotegować, -guję, -gujesz, -gował (кого) зробі́ти протéкцію (кому́).

zaprotestować, -tuję, -tujesz, -tował запротестува́ти, -тую́, -тую́ш.

zaprotokolować, -luję, -lujesz, -łował запротоколюва́ти, -люю́, -лю́єш.

zaprowadzać, zaprowadzić, -dzę, -dzisz, -dził 1) заво́дити, -джу́, -ди́ш, заведе́ти, -веду́, -ведё́ш, запровáджувати, -джую́, -джу́єш, запровáдити, -джу́, -ди́ш; ~dzić по́ве ро́зга́дки за-вести́ нові́ порядки; *бухг.* ~dzić по́ве księgi заведе́ти нові́ кни́ги; 2) *тех.* прово́дити, про-вести́; ~dzić elektryczność проведу́ти елeктрику.

zaprowiantować, -tuję, -tujesz, -tował (кого) забезпéчити прові-антом (продукта́ми) (кого́).

zaprowiantowanie *n.* (кого) забез-пéчення провіантом (продукта-ми) (кого́).

zaproże *n.* місце за поро́гом.

zaprószać, zaproszyć, -szę, -szysz, -szył за́пилювати, -люю́, -лю́єш, за́пили́ти, -лю́, -ли́ш; за́пороши́ти, -шу́, -ши́ш (*лише докон.*);

◇ *перен.* ~szyć sobie gło-wę бу́ти на підпíтку (під ча́ркою).

zaprucha, zapruč, -ruję, -rujesz, -ruł почина́ти поро́ти, почáти поро́ти.

zapryskiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, zapryskać (кого, со́ czym) за-пріскува́ти, -кую́, -ку́єш, за́пріс-кати, за́брізкува́ти, за́брізкати́ (кого́, що́ чим).

zapryszczyć, -czy, -czyło nieos. за-пріштити; //~ się за́пріштитися.

zaprzały прі́лий, зопрі́лий.

zaprzaniec, -ńca, ім. -ńцу, *м.* від-стúпник, ренега́т.

zaprzaństwo *n.* відстúпництво, ре-нега́тство.

zaprzać *див.* **zaprzęgać.**

zaprząg, -rzęgu, м. за́пряг, -гу, за́пряжка.

zaprzątać, zaprzątnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (*думки, увагу*) зай-ма́ти, за(й)ня́ти, -йму́, -ймеш;

~nięty swojǎ s prǎwǎ за- (й)ня́тий сво́єю спра́вою; ◇

~tnąć sobie czym głowę за́бити собі́ чим го́лову; //~ się (czym) за́йма́тися, за(й)ня́тися (чим).

zaprzeczać, zaprzeczyć, -czę, -czysz, -czył 1) (czemu) за́перéчувати, -чую́, -чу́єш, за́перéчити (що);

2) (komu czego) оспóрювати, -рюю́, -рю́єш, оспóрити, за́перé-чувати, за́перéчити (в ко́го що); ~czać komu prǎw do czego оспóрювати (за́перéчувати), в ко́го пра́в на що.

zaprzeczenie *n.* за́перéчення.

zaprzeczyć *див.* **zaprzeczać.**

zaprzeć I *див.* **zapierać** II.

zaprzeć II *див.* zapierać III.

zaprzeć III *див.* zeprzeć.

zaprzedać *див.* zaprzedawać.

zaprzedaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* запроданець, -нця.

zaprzedać, -daje, -dajesz, -dawał, zaprzedać запродавати, -дую, -дуєш, запродавати, -даю, -даєш (*рідко*), запрода́ти, -ро́д-дам, -родася́; (*перен.* — *звичайно*) прода́ти, прода́ти; *фольк.* ~dać duszę diabłu прода́ти ду́шу чо́ртові; // ~ się запро́дуватися, запрода́тися.

zaprzepaszcząć, zaprzepaszczyć, -paszczę, -paścisz, -paścił 1) запропа́шати, запропа́шувати, -шую, -щуєш, запропа́стити, -пашу́, -пасты́ш; (*задіти — це*) загублювати, -люю, -люєш, губи́ти, -блю́, -биш, загуби́ти; ~paścić książkę запропа́стити (загуби́ти) кни́жку; *перен. розм.* прова́лювати, -люю, -люєш, прова́лити, -лю́, -лиш; ~paścić sztukę teatralną прова́лити п'єсу́; 2) (*перен.* — *майно*) марнотра́тити, -рачу́, -рати́ш, промартотра́тити, тринька́ти, про-тринька́ти; // (*лише докон.*) ~ się запропа́ститися.

zaprzestać *див.* zaprzestawać.

zaprzestanie *n.* припинення.

zaprzestawać, -taje, -tajesz, -tawał, zaprzestać, -tane, -taniesz, -tał 1) (czego) припиня́ти, припини́ти, -ню́, -ниш (що); ~stać wojny припини́ти війну́; 2) (co) gubić переставати, -таю́, -тає́ш, перестати́, -тану́, -тане́ш (робити що); ~stać śpiewać пере-стати́ співа́ти.

zaprzęgać, zaprząć, -rzęge, -rzęzesz, -rzęgi, -rzęgli (do czego, w co) запряга́ти, запря́гти, -ряжу́, -ряже́ш; ~przać konie do sani запря́гти ко́ні в са́ни; *перен.* ~przać kogo do pracy за-пря́гти ко́го до ро́боти; ~przać brzośćkę w rękę koni за-пря́гти па́ру ко́ней у бри́чку; // ~ się запряга́тися, запря́гти-ся.

zaprzęgnąć, -rzęgnę, -rzęgniesz, -rzęgnął, -rzęgli *dok. див.* zaprzęgać.

zaprzęgnięty запря́жений.

zaprzęgowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* запря́жний кінь (*под.* ко́ня).

zaprzęgowy запря́жний.

zaprzężony *див.* zaprzęgnięty.

zaprzodkować, -kuje, -kujesz, -kował wojs. зня́ти гарма́ту з пе-редко́в.

zaprzyjaźniać, zaprzyjaźnić, -nię, -nisz, -nił (kogo z kim) здру́жувати, -жую́, -жуєш, здру́жити, -жу́, -жиш (кого́ з ким); // ~ się здру́жуватися, здру́житися, подру́житися, заприя́знити-ся, заприя́тлюва́ти, -люю́, -лю́єш (з ким).

zaprzyjaźnienie (się) *n.* здру́ження.

zaprzyjaźniony дру́жний; ~państwa дру́жні держа́ви, -жа́в.

za przykładem przsł. за при́кладом; iść za czyim przy-kladem й[і]ти́ за чи́м при́кладом.

zaprzysięgać, zaprzysięć, -sięgnę, -sięgniesz, -sięgi, -sięgli 1) (kogo) прийма́ти прися́гу, прийня́ти прися́гу (від ко́го); ~sięgać świadków прийма́ти прися́гу від сві́дків; 2) (co) підтве́рджу-вати прися́гою, підтве́рдити при-ся́гою, запися́гати, запися́гті, -гну́, -гне́ш, запися́гну́ти (що); *іст.* ~siać warunki pokoju підтве́рдити прися́гою (запри-ся́гті) умо́ви ми́ру; 3) (komu) кля́стися (кляню́ся, клянэ́ш-ся), покля́стися (кому́ в чо́му), запися́гати, запися́гті, запри-ся́гну́ти (кому́ що); ~siać komu dozgonną przyjaźń покля́стися кому́ у ві́чний (в до-ві́чний) дру́жбі, запися́гті ко-му́ дру́жбу уві́к (пові́к); // ~ się (komu na co) кля́стися, по-кля́стися, запися́гати́ся, запри-ся́гті́ся, запися́гнутися (зrobi-ти що).

zaprzysięgły який (що) запри-ся́ся (robíти що), прися́жний.

zapytywać (się), -tuje, -tujesz,
-tywał, zapytać (się) (kogo o

со) пита́ти(ся), спита́ти(ся), за-
пита́увати(ся), -тую(ся), -туеш-
(ся), запита́ти(ся) (кого́, що
про що).

zarabiac I, **zarobić**, **-bię**, **-bisz**, **-bił**
заробля́ти, заробі́ти, -блю́, -биш;
~**rabiac** на ут́рзума́нiе за-
робля́ти на прожиток; *перен.*
~**robić** на пла́гі заробі́ти про-
чу́хана.

zarabiac II, **zarobić**, **-bię**, **-bisz**,
-bił *перен.* (ті́сто) замі́шу-
вати, -шую, -шуєш, замі́сити,
-мішу́, -місиш; (*хлі́б — зви́чай-
но*) розчи́няти, розчині́ти, -ню́,
-ниш; (*вапно́ то́що*) розмі́шу-
вати, розмі́сити; (*фарбу́ то́що*)
розчи́няти, розчині́ти.

zaradczy запобі́жний; **środek** ~
запо́біжний за́сіб, -собу.

zaradlić, **-lę**, **-lisz**, **-lił** *roln.* за-
ра́дити.

zaradlować, **-luje**, **-lujesz**, **-lował**
roln. див. **zaradlić**.

zaradność *ж.* ме́ткість, -кості,
спри́тність, -ності, знахі́дливість,
-вості.

zaradny меткі́й, спри́тний, зна-
хі́дливий.

zaradzać I, **zarodzić**, **-dzieć**, **-dzisz**,
-dził зароджу́вати, -джую, -джує-
ш, зароді́ти, -джу́, -диш; // ~
się зароджу́ватися, зароді́тися.

zaradzać II, **zarodzić**, **-dzieć**, **-dzisz**,
-dził (czemu a. па со) за́раджу-
вати, -джую, -джуєш, за́радити,
-джу, -диш (чому́).

zaranek, **-nku**, *т. див.* **zaranie**.

zaranie *п.* за́рання, світа́нок, -нку,
світа́ння; ро́зсвіт, -ту (*рі́дше*);
перен. світа́нок; *в* ~**niu dzie-
jów** на світа́нку істо́рії.

zaranny за́ранный.

zaraportować, **-tuje**, **-tujesz**, **-tował**
(кому со) ві́драпортува́ти, -тую,
-туєш (кому́ що); // ~**się** *розм.*
зара́портува́тися.

zarastać, **zarosnąć**, **-rosnąć**, **-rośniesz**,
-rośl, **-rośli** зароста́ти, зарості́;
(*зкрива́тися росли́ністю, зарос-
том — ще*) оброста́ти, обрості́,
пороста́ти, порості́.

zaraszać *див.* **zaroszać**.

zaraz за́раз, за́раз же.

zaraza I *ж.* за́раза; *ж.* ~ того́-
ва морови́ця.

zaraza II *ж., bot. (orobanche)* за-
ра́зіха.

zarazek, **-zka**, *med., wet., т.* ві́рус,
-су.

zarazem *przst.* за́раз, зара́зом, за
одні́м ра́зом, за одні́м за́хо-
дом.

zaraziciel, *lm.* **-le**, *т.* за́ра́зник.

zarazić *див.* **zarażać**.

zarazowate, **-tych**, *bot. (orobanchu-
ceae)* зара́зихові, -вих.

zarazowy за́разний.

zarażliwie за́разливо.

zarażliwość *ж.* за́разливість, -вості.

zarażliwy за́разливий, за́разний,
інфе́кційний; ~**wa** чо́гоба
за́разлива (за́разна, інфе́кційна)
хвороба́.

zarażać, **zarazić**, **-rażę**, **-razisz**, **-ra-
ził** заража́ти, зарази́ти, -ражу́,
-ра́зиш; // ~**się** заража́тися, за-
рази́тися.

zarażenie *п.* за́раження.

zarąb, **-rębu**, *т.* (зна́к) за́рубка.

zarąbać *див.* **zarąbywać**.

zarąbek, **-bku**, *т. див.* **zarąb**.

zarąbiać, **zarąbić**, **-bię**, **-bisz**, **-bił**
kraw. робі́ти рубці́, зробі́ти
рубці́; пі́друбі́ти, -блю́, -биш
(*ли́ше докон.*).

zarąbywać, **-buje**, **-bujesz**, **-bywał**,
zarąbać, **-bię**, **-biesz**, **-bał** за́ру-
бувати, -бую, -буєш, за́рубати.

zardzewiać, **zardzewić**, **-wie**, **-wiesz**,
-wił ржа́вити, -влю́, -ви́ш, за-
ржа́вити, -влю, -виш, іржа́вити,
заі́ржа́вити.

zardzewiałość *ж.* ржа́вість, -вості,
іржа́вість.

zardzewiały заржа́влений, заі́ржа-
влений, заржа́влений, заі́ржавле-
ний.

zardzewieć *див.* **zardzewiać**.

zardzewieć, **-wieje**, **-wiejesz**, **-wiał**,
-wiel заржа́вити, заі́ржа́вити.

zareagować, **-guje**, **-gujesz**, **-go-
wał** реа́гувати, -гую́, -гуєш
(*докон.*).

zareagowanie *п.* реа́кція.

zarecytować, **-tuje**, **-tujesz**, **-tował**

- рецитувати, -тую, -туєш (докон.), продекламувати, -мую, -муєш.
- zarejestrować, -ruję, -rujesz, -rował** зареєструвати, -рюю, -рюєш; //~ się зареєструватися.
- zarejestrowanie** *n.* зареєстрування.
- zarejestrowany** зареєстрований.
- zareklamować, -tuję, -tujesz, -tował** рекламувати, -мую, -муєш (докон.).
- zarekomendować, -duję, -dujesz, -dował** (кого кому) відрекомендувати, -дую, -дуєш (кого кому); //~ się відрекомендуватися, зарекомендувати себе.
- zarekomendowanie (się)** *n.* відрекомендування.
- zarekrutować, -tuję, -tujesz, -tował** рекрутувати, -тую, -туєш (докон.).
- zarekwirować, -ruję, -rujesz, -rował** реквізувати, -зую, -зуюєш (докон.).
- zarekwirowanie** *n.* реквізування, реквізіція.
- zarepetować, -tuję, -tujesz, -tował** 1) шкiл. записуватися другий рік в тому ж класі; 2) (багатозарядну зброю) перезарядити, -джу, диш.
- zaretszować, -szuję, -szujesz, -szował** *fol.* ретушувати, -шую, -шуєш (докон.).
- zaretszowanie** *n., fol.* ретушування (докон.).
- zarezerwować, -wuję, -wujesz, -wował** резервувати, -вую, -вуюєш (докон.).
- zarebacz, lm. -cze, m.** 1) гірн. зарубник; 2) м'ясник (що розрубав тушу).
- zaręczać I, zaręczyć, -czę, -czysz, -czył** (za kogo, za co) ручитися, -чуся, -чишся, ручатися, поручатися, поручитися (за кого, за що); ~czyć słowem поручитися словом.
- zaręczać II, zaręczyć, -czę, -czysz, -czył** (kogo z kim) заручати, заручити (кого з ким); ~czyć córkę заручити дочку; //~ się заручатися, заручитися.
- zaręczenie I** *n.* поручка; (гарантія — ще) запоручка.
- zaręczenie II** *n.* заручення.
- zaręczony** гарантійний; list ~ гарантійний лист, -та.
- zaręczony** заручений.
- zaręczyć** *div.* **zaręczać.**
- zaręczynowy** заручний; pierścionek ~ заручний перстень, -сня.
- zaręczyny, -czyn, blp., przest.** заручини, -чин.
- zaręka** *ż.* поручка, запоручка, гарантія.
- zarękawek, -wka, m.** мұфта.
- zarobek, -bku, m.** 1) заробіток, -тку; iść na ~ іти на заробітки; 2) (na czym) зиск, -ку, корість, -ті; chcieć na ~ жадібний зиск (корісті).
- zarobić** *div.* **zarabiać.**
- zarobkować, -kuję, -kujesz, -kował** ходити на заробітки.
- zarobkowanie** *n.* заробітки, -ків.
- zarobkowy** 1) заробітний; płaca ~wa заробітна плата; 2) (pro podatk.) прибутковий.
- zarobnica** *ż.* поденниця, поденщиця, поденна, -ної.
- zarobnik, lm. -cy, m.** поденник, поденщик, поденний, -ного, заробітчанин.
- zarodek, -dka, m., biol., przen.** зародок, -дка, зачаток, -тка; *перен.* silić bunt w samym ~dku придушити бунт у самому зародку (зачатку).
- zarodkonośny** *div.* **zarodkowy.**
- zarodkowy** *biol., przen.* зародковий, зачатковий; plazma ~wa зародкова плазма; rozwój ~ зародковий розвиток, -тку; w stanie ~wym у зачатковому стані; ♀ *bot.* listek ~ сім'ядоля.
- zarodnia** *ż., bot. (sporangium)* спорангій.
- zarodnik** *m.* 1) *бот., бакт.* спора; 2) *с.-г.* племінний самець, -мця.
- zarodnikowanie** *n., bot., бакт.* творення спор.
- zarodnikowe, -wych, bot. (sporophylla)** спорові, -вих.

zarodny *fizjol., anat.* навколоплідний; *ściecz* ~на навколоплідні води (*род. вод.*).

zarodowy *hod.* племінний; *oboga* ~wa племінна ферма.

zarodzić *div.* zaradzać I.

zaroić I, -roję, -roisz, -roił, *poet.* почати мріяти (про що).

zaroić II, -roję, -roisz, -roił *bart.* відроїти; //~ się зароїтися.

za rok *przst.* через (за) рік.

zaronić się, -ni, -nił *przest.* (w co, do czego) запастися, -падé; ~ do serca, w duszę запастися в серце, в душу.

zaropiały гнійливий, гноеточивий; ~le oczy гнійливі (гноеточиві) очі, -чѣй.

zaropić, -pię, -pisz, -pił загноїти; ~ га пę загноїти рáну; //~ się загноїтися.

zaropieć, -pieje, -piał загноїтися.

zaropienie *n.* загноблення.

zaropka *ż.* очна мазь, -зі.

zarosić *div.* zaroszać.

zarosły зарослий; оброслий, порослий. *Por.* zarastać.

zarosnąć *div.* zarastać.

zarost, -tu, *m.* заріст, -росту, поріст, порість, -рості.

zaroszać, zarosić, -szę, -sisz, -sił зарощувати, -шую, -шуєш; зарощати (*рідко*), заросіти, -рошу, -росиш; //~ się зарощуватися; зарощатися, заросітися.

zarośle, *częściej w lm.* zarośla, -li, *n.* зарість, -рості, заросль, -лі.

zarośnięty *div.* zarosły.

zarozumiałe зарозуміло.

zarozumialec, -lca, *lm.* -lcy, *m.* зарозумілий, -лого.

zarozumiałość *ż.* зарозумілість, -лості.

zarozumiały зарозумілий.

zaród, -rodu, *m., biol., przen. div.* zarodek.

zaródz *ż.* 1) *biol.* протоплазма; 2) *перен.* зародок, -дка.

zarósć, -rosnę, -rośniesz, -rósł, -rośli *dok. div.* zarastać.

zarównać *div.* zarównywać.

zarówno однаково.

zarównywać, -nuję, -nujesz, -nuwał, *zarównać* зарівнювати, -нюю, -нюєш, зарівняти.

zaróżować, -żuję, -żujesz, -żował *div.* zaróżować.

zaróżować, -wię, -wiesz, -wił надати рожевого кольору, зробити рожевим, зарожівити, -влю, -виш; *перен.* зарум'янити; //~ się зарожівити; (*перен.* — *ще*) зарум'янитися.

zaróżowieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wielei *div.* zaróżować się.

zarubrykować, -kuje, -kujesz, -kował I) розграфити, -флю, -фиш; 2) розподілити за рубриками (за графами).

zarumieniać, zarumienić, -nię, -nisz, -nił I) зарум'янювати, -нюю, -нюєш, зарум'янити; 2) *кул. div.* przyrumieniać; //~ się зарум'янюватися, зарум'янитися; (*прям.* — *ще*) зашаріти(ся), зачервоніти(ся).

zaruszać зарухати, почати рухати.

zarwać *div.* zarywać II.

zarybek, -bku, *m., spec.* зарібок, -бка.

zarybiać, zarybić, -bię, -bisz, -bił (co) заріблювати, -люю, -люєш, зарібити, -блю, -биш (що).

zarybienie *n., spec.* зарібнення.

zarzyć, -czę, -czysz, -czał, -czeli заричати, -чү, -чійш; (*про рога-ту худобу і перен.* — *звичайно*) заревіти, заревті.

zaryć *div.* zarywać I.

zaryglować, -luję, -lujesz, -lował (*двери*) засунути.

zarys, -su, *m.* 1) náрис, -су, náчерк, -ку; ~ historii náрис (náчерк) історії; 2) (*eskiż*) зарисовка; 3) (*kontur*) обрис, -су; ~ twarzą обрис обличчя (лиця); ◇ w ogólnych ~sach в загальних рисах.

zarysowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zarysować, -suje, -sujesz, -sował I) зарисовувати, -вую, -вуєш, зарисувати, -сую, -суюш; 2) утворювати тріщину, утворити тріщину; //~ się I) вирисову-

ватися, вірисуватися; w d a l i ~wały się gógu вдалині вірисувалися гори; 2) давати тріщину, давати тріщину.

zarywać I, zaryć, -ryję, -ryjesz, -rył заривати, зарити, закопувати, -пую, -пуюш, закопати.

zarywać II, zarwać, -wę, -wiesz, -wał I захоплювати, -люю, -люєш, захопити, -плію, -пиш; зарвати, -вү, -веш (лише докон.); ~rwać pięńdzy захопити грощей; 2) (лише докон.) несхв. лизнути (чого); ~ łaciny лизнути латині; 3) (лише докон.) безос. заболіти; ~rwało go w podze у нього (йому, його) заболіло в нозі; 4) (кого) обдурювати, -рюю, -рюєш, обдурити, -рү, -риш (кого); 5) (на кого, на со) (лише недокон.) скидатися (на кого, на що); \diamond ~rwać chogobу набратися хвороби; ~rywać z innego języka закидати з іншої мови; // (лише недокон.) ~ się (про вимову) запинатися, затинатися.

zaryzykować, -kuję, -kujesz, -kował ризикнути.

zarząd, -du, m. I управління; за́ряд, -ду (рідше); ~ bloku домоуправління; ~ gminy управління сільської громади; ~ kolei управління залізниці; ~ majątku управління маєтком; ~ państwa управління державою; 2) (керівний орган) правління; за́ряд; ~ instytucji правління установи; \diamond ~ domem домоводство; ~ interesami керування справами; ~ miejski міська управа.

zarządca, -cy, lm. -cy, m. управ ляючий, -чого.

zarządczyni ż. управляюча, -чої.

zarządzać, zarządzić, -dzieć, -dzisz, -dził I (czyn) (лише недокон.) управляти, за́ряджувати, -джую, -джуюш; (справами тощо) керувати, -рүю, -рүєш; (господарством тощо) завідувати, -дую,

-дуюш; 2) (со) розпоряджатися, розпорядитися, -джүся, -дишся; (категорично) наказувати, -зую, -зуюш, наказати, -кажү, -кажеш; (слідство тощо) призначати, призначити, -начү, -начиш.

zarządzająca, -cej, ż. див. zarząd- czyni.

zarządzający, -cego, lm. -cy, m. див. zarządca.

zarządzenie n. розпорядження; rozczynie ~nia давати розпорядження; підсил. наказ, -зу.

zarządzić див. zarządzać.

zarzec się див. zarzekać się.

zarzechotać, -chocze (a. -choce a. -chota), -chotał (про жаб) заквакати, закумкати.

zarzeczanie, lm. -nie, m. зарічанин.

zarzecz n. заріччя.

zarzeczny зарічний.

zarzekać się, zarzec się, -rzeknę, -rzekniesz, -rzekł, -rzekli (czego) зарікатися, заректись, -речүся, -речешся (робити що).

zarzewie n. жар, -ру; \diamond перен. ~ wojny во́гннче війни.

zarzępolić, -lę, -lisz, -lił pol. затерлікати, зацигкати.

zarzęzić, -rzęzę, -rzęzisz, -rzęził захрипіти, -плію, -пиш; захарчати, -чү, -чіш (розм.).

zarznąć див. zarzynać.

zarznięcie n. заріз, -зу.

zarzucać, zarzucić, -ce, -cisz, -cił I (со czyn) закидати, закидати (що чим); ~cić dół piaskiem закидати яму піском; ~cić scenę kwiataми закидати сцену квітами; торг. ~cić gupek towarem закидати ринок товаром; 2) (со на кого, на со) накидати, накінути, закидати, закинути (що на кого, на що); ~cić płaszcz na siebie накінути (закинути) пальто на себе; 3) (со) (сіть, якір тощо) закидати, закинути (що); 4) (со) (губити) закидати, закинути, дівати, заподінути, заподіти, -діну, -дінеш, задіти (що); 5) (со кому) закидати, закинути (кому що).

обвинувачувати, -чую, -чуєш, обвинуватити, -вачу, -ватиш (кого в чому); ~са́с кому niedbałstwo закидати ко́му недба́лість, обвинувачувати ко́го в недба́лості (в недба́льстві); б) (со) *перен.* закидати, закинути, залишати, залишити, -лишу́, -лиши́ш, покидати, покинути, зане́дбувати, -бую, -буєш, зане́дба́ти, занеха́ювати, -ха́ю, -ха́юєш, занеха́яти, -ха́ю, -ха́єш, занеха́ти (що); \diamond ~cíe кому gęse па s z y j e обійняти ко́го; // (*лише докон.*) ~ si e заки́нутися, загубі́тися, -би́тсья, за́поді́тися; ksią ż k a g d z i e ś si e ~ci ł a десь заки́нулася (загуби́лася, за́поді́лася) кни́жка.

zarzucenie n.: mieć co do ~nia кому ма́ти що заки́нути ко́му.

zarzucić *див.* zarzucać.

zarzut, -tu, m. за́кид, -ду, обвинувачення; \diamond być (pozostać) pod ~tem czego бу́ти обвинуваченим (в чому); bez ~tu бездога́нний; *прислів.* бездога́нно.

zarzutka *ж.* на́ки́дка.

zarzutnia *ж.*, ryb. сіть, -ті, мере́жа.

zarzygiwać, -guje, -gujesz, -giwał, -zarzygać *posp.* заблю́вувати, -вую, -вуєш, заблюва́ти, -люю, -люєш.

zarzynać, zarzynać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) рі́зати (рі́жу, рі́жеш), за́різати; (*свиней — звичайно*) за́колювати, -люю, -люєш, за́колю́ти, -лю́, -леш; *перен.* to go ~rznęło do reszty це його́ за́різало до ре́шти; 2) (*поверхово*) надрі́зувати, -зую, -зуєш, надрі́зати; ~rznać skó r e надрі́зати шкі́ру; // (*лише докон.*) ~ si e 1) за́різати́ся; 2) у[в]рі́зати́ся, порі́зати́ся; ~ br z y t w a у[в]рі́зати́ся (порі́зати́ся) брі́твою; 3) *перен.* по́губи́ти, -блю́, -би́ш (згуби́ти) себе́.

zarzeć, -rzy, -rzał за(i)ржа́ти. -же́.

zasada I *ж.* принцип, -пу; за́са́да (*рі́дше*); (*поведінки — ще*) пра́вило; ~dy marksizmu принци́пи марксі́зму; kiero wać si e ~dami przyzwoitości доде́ржувати пра́вил пристойно́сті; nie sprzeniewierzać si e swoim ~dom залиша́тися ві́рним сво́ім принци́пам (пра́вилам); (*науки*) осно́ва; ~dy gramatyki осно́ви грама́тики; \diamond człowiek bez ~sad безпринци́пна лю́дина.

zasada II *ж.*, chem., mat. осно́ва.

zasadniczo у принци́пі, принципо́во, принципа́льно; в осно́вному; sprawa ~ słuszna спра́ва в принци́пі слу́шна.

zasadniczość *ж.* принципо́вість, -вості, принципа́льність, -ності.

zasadniczy принци́повий, принципа́льний; kwestia ~cza принципове (принципа́льне) пита́ння; (*найважливіший*) голо́вний, осно́вний; postać ~cza голо́вна ді́йова о́соба, голо́вний персо́наж; (*без додатків*) осно́вний; płaca ~cza осно́вна́ платня́, осно́вний о́клад, -ду.

zasadowość *ж.*, chem. лу́жність, -ності.

zasadowy осно́вний, лу́жний.

zasadzać I, zasadzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) заса́джувати, -джую, -джуєш, заса́дити, -джу́, -диш; (*дерева тощо — ще*) наса́джувати, наса́дити; ~dzić grządkę ogórkami заса́дити грядку́ огі́рками; ~dzić kogo do więzienia заса́дити ко́го у в'язни́цю; ~dzić las заса́дити (наса́дити) лі́с; 2) (со па со) наса́джувати, наса́дити; (*на ві́стрія — звичайно*) настрóмлювати, -люю, -люєш, настрóмля́ти, -млю́, -миш, нати́кати, наткну́ти; на́штрикувати, -кую, -куєш, на́штрикну́ти (*розм.*); 3) (*лише недокон.*) (*гостей за сті́л тощо*) садові́ти, -влю́, -ви́ш; 4) (кого до czego) заса́джувати, заса́дити (ко́го за що); ~dzić do

książki засадіти за книжку;
 5) *військ.* залишати в засаді (в за́сідці), залишити в засаді (в за́сідці); $\diamond \sim$ **dzić** *bagнет* пакара́бін примкнути штик;
 // \sim **się** (па кого) заса́дати, за́сісти, -ся́ду, -ся́деш (на ко́го).
zasadzać II (со па czym) *książ.* грунтува́ти, -ту́ю, -ту́еш, базува́ти, -зу́ю, -зу́еш (що на чо́му);
 \sim *swe domysły* па czym грунтува́ти (будува́ти) сво́ї здогади на чо́му; // \sim **się** (па czym) грунтува́тися, базува́тися (на чо́му).

zasadzka *ż.* заса́да, за́сідка; *wraść w ~kę* попа́стися в за́са́ду (в за́сідку, в па́стку).

zasalać, zasolić, -le, -lisz, -lił I) (со) засо́лювати, -люю, -люеш, засо́лити, -лю́, -лиш; 2) (кому) *перен.* насо́лити (кому́) (*лише докон.*).

zasalutować, -tuje, -tujesz, -tował *wojs.* 1) салютува́ти, -ту́ю, -ту́еш (*докон.*); 2) відда́ти честь.

zasapać się, -pię, -piesz, -pał *pot.* зади́хатися, заса́патися.

zasapanu зади́ханий, заса́паний.
zasączycь się, -czy, -czył засочи́тися.

zasadowy *praw.* позасу́довий.

zasadzać, zasadzić, -dzą, -dzisz, -dził *praw.* 1) (кого) засу́джувати, -джу́ю, -джу́еш, засу́дити, -джу́, -диш; 2) (со кому) прису́джувати, прису́дити; \sim **dzić** *koszty sądowe* прису́дити су́дові ви́трати.

zaschołość *ż.* засо́хлість, -лості.

zaschły засо́хлий.

zaschnąć *div.* **zasychać.**

zaschnięty *div.* **zaschły.**

zasekwestrować, -ruje, -rujesz, -rował *praw.* секвеструва́ти, -ру́ю, -ру́еш (*докон.*).

zaseplenіć, -nię, -nisz, -nił заше́плля́вити, -влю́, -виш.

zasepiąć, zasepić, -pię, -pisz, -pił затьма́рювати, -рюю́, -рюеш, затьма́рити, потьма́рювати, тьма́рити, потьма́рити; *ch tury* \sim **piąją** *dzień* хма́ри затьма́-

рюю́ть (потьма́рюють) де́нь; *перен.* \sim **pić** *czyjaś wesołość* затьма́рити (потьма́рити) чи́ю весе́лість; // \sim **się** затьма́рюва́тися, затьма́ритися, потьма́рюва́тися, тьма́ритися, потьма́ритися.

zasepienie *n.* затьма́рення, потьма́рення.

zasepiony затьма́рений, потьма́рений, похму́рий.

zasiać *div.* **zasiawać.**

zasiadać, zasiąść, -siąde, -siądziesz, -siadł, -siedli (do czego) си́дати, си́сти (ся́ду, ся́деш), заса́дати, заса́сти; садові́тися, -влю́ся, -ви́шся (*лише недокон.*) (де); \sim **siadać** *do stołu* си́дати (садові́тися) за сті́л; \sim **siadać** *do obiadu* си́дати (садові́тися) до обі́ду; \sim **siadać** *do roboty* си́дати (садові́тися) за робо́ту; \sim **siąść** *na tronie* си́сти на престо́л; \sim **siąść** *czyje miejsce* си́сти на чи́м місце́; $\diamond \sim$ **siadać** *krzesło* займа́ти пост; \sim **siadać** *w sejmie* бу́ти депу́татом се́йму.

zasiadka *ż., myśl.* за́сідка.

zasiadywać się, -duje, -dujesz, -dował, zasiedzieć się, -dzą, -dzisz, -dził, -dzieli заси́джувати́ся, -джу́юся, -джу́юся, заси́дитися, -джу́ся, -ди́шся.

zasianie *n.* 1) посі́яння; 2) засі́яння. *Пор.* **zasiawać** I, 2.

zasiarkować, -kuje, -kujesz, -kował обку́рйти сі́ркою.

zasiatkować, -kuje, -kujesz, -kował закрі́ти сі́ткою; за́правити сі́тку.

zasiąg *m. div.* **zasięg.**

zasiąkać, zasiąknąć, -knie, -kni, -rza-dziej, -knił просмо́ктува́тися, -туе́ться, просмо́ктати́ся, -кче́ться, просо́чувати́ся, -чуе́ться, про́сочитися.

zasiąkle *n., ryb.* ставо́к, -вкá.

zasiąść *div.* **zasiadać.**

zasię! *wkrz. div.* **zasi!** 3.

zasięć, -siekę, -sieczesz, -siekl 1) засі́кти, -січу́, -січе́ш, зару́ба́ти, закарбува́ти, -бу́ю, -бу́еш;

2) *військ. іст.* зробити засіку;
3) (*про дощ*) почати сікти;
4) (кого) засікти (кого); // ~
się 1) у[в]різатися, -ріжуся, -рі-
жешся, порізатися; 2) зарубати
один одного; 3) *військ. іст.*
укріпити засіками.

zasieczny *wojs. hist.* засічний.

zasiedlać, zasiedlić, -le, -lisz, -lił
заселяти, заселити, -лю, -лиш.

zasiedziały 1) який (що) засідівся
(дома); 2) (*про жителя*) корін-
ний.

zasiedzieć się *див. zasiadywać się.*

zasiek, -ku, m. 1) зарубка, засіч-
ка; 2) (*на зерно*) засік; 3) *військ.*
іст. засіка; **kolczaste**
~ki дротяні загородження.

zasieka ż., wojs. hist. див. zasiek 3.
zasiekać *див. zasieć.*

zasiew, -wu, m. 1) *с.-г.* засів, -ву,
посів; (*час і дія — ще*) сівба,
сів; 2) *перен.* зачаток, -тка, за-
родок, -дка; **obszar ~wów**
посівна площа.

zasiewać, zasiać, -sieje, -siejesz, -siał, -siali a. -sieli 1) сіяти
(сію, сіеш), посіяти; *присл.* як
~siejesz, tak będziesz żał
що посієш, те й збереш; *перен.*
~siać ziarno niezgody по-
сіяти розбрат (незгоду) серед
кого (між ким); 2) (со czym)
засівати, засіювати, -сіюю, -сію-
еш, засіяти; ~siać pole ży-
tem засіяти поле житою; 3) *пе-
рен.* засівати, засіювати, засіа-
ти, усівати, усіювати, усіяти;
piebo ~siane gwiazdami
небо засієне (усієне) зорями;
прим. сіхо як макієм
~siał тихо, як у вусі; // ~ się
1) сіятися, посіятися; 2) за-
сіватися, засіюватися, засіа-
тися.

zasiewny посівний, засівний.

zasię! *wkrz. див. zaś! 3.*

zasięg, -gu, m. 1) обсяг, -гу, об-
шир, -ру; ~ działalności
обсяг (обшир) діяльності; 2) (*ра-
діо і ін.*) радіус, границя дії;
~ radiostacji радіус (гра-
ниця дії) радіостанції.

zasięgać, zasięgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) сягати, досягати,
досягти, -гну, -гнеш, досягнути,
засягати, засягнути; jak da-
leko wzrok ~gnie як далеко
зір (око) досягне (засягне); 2) (czego)
черпати, почерпну-
ти; ~gnać wiadomości по-
черпнути відомості; **~gnać**
czyjej rady звертатися до
кого за радою; ~gać czego
zdania питати про чий думку;
jak okiem ~gniesz скільки
кінеш оком, скільки зглянути.

zasilacz, lm. -cze, m., tech. живиль-
ник, фідер, -ра.

zasilać, zasilić, -le, -lisz, -lił
1) (czym) допомагати, допо-
могти, -можу, -можеш, пома-
гати, допомогти; підсобляти, під-
собити, -блю, -биш (*розм.*);
~lać pieniądze mi допомагати
грішми; 2) *тех.* живити, -влю,
-виш; ~lać kocioł wodą жи-
вити котел водою; // (*лише не-
докон.*) ~ się *тех. перен.* живи-
тися; rzeka ~sila się dopły-
wami річка живиться прито-
ками.

zasilanie n. 1) допомога; 2) жив-
лення; *пор.* zasilać; 3) *с.-г.* під-
живління; ~ ozim in піджив-
ління озимих; **tech.** ~ me-
chaniczne автоматична по-
дача.

zasilający tech. живильний.

zasilić *див. zasilać.*

zasilek, -lku, m. запомога, допо-
мога; ~ pieniędzy грошо-
ва запомога (допомога).

zasilkować, -kuje, -kujesz, -kował
давати запомогу (допомогу).

zasilkowy tech. див. zasilający.

zasiniać, zasinić, -nię, -nisz, -nił
засинювати, -нюю, -нюеш, заси-
нити, -ню, -ниш.

zasiniatość ż. (nied oczima) синці,
-ців.

zasiniaty *див. posiniaty.*

zasinić *див. zasiniać.*

zasinieć (się), -nieje, -niejesz, -niał, -nieli 1) засиніти; засинітися
(зрідка); 2) *див. posinieć.*

zasiwieć *див.* **posiwieć.**

zaskakiwać -kuję, -kujesz, -kiwał, **zaskoczyć** -czę, -czysz, -czył 1) (*про замок тощо*) захлопуватися, -пукється, захлопнутися; 2) (*koło czego*) (*лише недокон.*) *заст.* добиватися (чого); **~skakiwać** *koło* *posady* добиватися посіди; 3) (*kogo*) (*звичайно докон.*) заскочити, застігти, -гне, застігнути, захопити, -пить (кого); **burza** **pas** **~skoczyła** нас заскочила (захопила, застигла) буря; (*на місці злочину*) заскочити, застукати; *перен.* **nie dać się ~skoczyć** *w uradkowi* не дати заскочити (застукати) себе подіям; 4) (*koło kogo*) *див.* **nadskakiwać** 2.

zaskarbiać, zaskarbić, -bię, -bisz, -bił (*sobie co*) здобувати, здобути, -буду, -будеш (*собі в когось*); **~bić** *sobie* *czyją łaskę* здобути собі чий прихильність (ласку); **~bić** *sobie* *czyje zaufanie* здобути собі чий довір'я (чий довіру).

zaskarżać, zaskarżyć, -że, -żysz, -żył *praw.* 1) подавати скаргу в суд, подати скаргу в суд, порушувати справу проти когось, порушити справу проти когось; 2) (*вирок тощо*) оскаржувати, -жую, -жуєш, оскаржити.

zaskarżenie *n., praw.* 1) подання скарги в суд, порушення справи проти когось; 2) оскарження. *Пор.* **zaskarżać.**

zaskarżyć *див.* **zaskarżać.**

zasklepić, zasklepić, -pię, -pisz, -pił 1) *arch.* будувати (виводити, ставити) склепіння, збудувати (вивести, поставити) склепіння, засклепити, -плю, -пиш; 2) (*поверхню*) затягати, затягувати, -гую, -гує, затягти, -гну, -гнеш, затягнути; **zima** **~pia** *wody* *lodami* зимою (затягає) води льодом; **~pić** *tort* *sukrem* затягти торт глазур'ю; **~pić** *gałę* затягти (затягнути) рану; 3) *перен.* робити нечулим, зробити нечулим; **~piąć** *serca* робити серця нечулими; **//~ się** 1) (*про рану*) затягатися; затягуватися (*відше*), затягтися, затягнути; 2) *перен.* замикається (*в собі*), замкнутися (*в собі*); 3) (*лише докон.*) (*перен.* — *стати косним*) зашкарбнути; **~pić się** *w rutynie* зашкарбнути в рутині.

zaskoczenie *n.* несподіваність, -ності.

zaskoczony 1) захоплений зненацька, застигнутий, заскочений; застуканий; *пор.* **zaskakiwać**; 2) *перен.* здивований.

zaskoczyć *див.* **zaskakiwać.**

zaskok, -ku, m. заскок, -ку.

zaskomleć, -li, -lał заскылити, засков(у)чати, -чить, заскавуліти. **zaskomlić, -lę, -lisz, -lił** *див.* **zaskomleć.**

zaskorupić, zaskorupić, -pię, -pisz, -pił (*рану тощо*) затягати; затягувати, -гую, -гуєш (*відше*), затягти, -гну, -гнеш, затягнути; **//~ się** 1) затягатися; затягуватися, затягтися, затягнутися; 2) (*лише докон.*) *перен.* зашкарбнути; **~pię** *tradycje* зашкарбнули традиції, -цій.

zaskorupały 1) затищений, затишений; 2) зашкарблений. *Пор.* **zaskorupiać (się).**

zaskorupić *див.* **zaskorupiać.**

zaskorupieć, -pieje, -piejesz, -piał, -pieli 1) (*про рану тощо*) затягтися, -гнеться, затягнути; 2) *перен.* зашкарбнути, зашкарбувати, заскніти.

zaskowyczeć, -czę, -czysz, -czął, -czeli 1) (*про собаку*) заскылити, заскавчати, -чить, заскавчати, заскавуліти; 2) (*перен.* — *жалібно*) заскылити, заскылити.

zaskórnicą *ż., geol.* підгрунтова вода.

zaskórnik *m., med.* (*comedo*) вугор, -грá.

zaskórny 1) *мед.* (*subcutaneus*) позашкірний, підшкірний; 2) *геол.*

підгрунтовий; w o d a ~на підгрунтовá водá.

zaskrobać, -bieć, -biesz, -bał зашкрѣбати, зашкрѣбти; *підсил.* зашкрѣботіти, -бочу́, -боти́ш; // ~сіє зашкрѣбати́ся, зашкрѣбти́ся.

zaskroniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *zool.* (*tropidonotus natrix*) вуж зви́чайний.

zaskrzeczeć, -czy, -czał заскреко́тати, -ко́че, заскреко́тати, -ко́ти́ть, застреко́тати, застреко́тати.

zaskrzepty *див.* **zakrzepty**.

zaskrzypieć, -pi, -piał заскрипі́ти, -пи́ть, зарипі́ти.

zaskrzypnąć, -nie, -nął *див.* **zaskrzypieć**.

zaskubać, -bieć, -biesz, -bał за́ску́бти, -бу́, -бе́ш.

zaskwarzać, **zaskwarzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył 1) *кул.* зашкварю́вати, -рюю́, -рюєш, зашкварю́вати; 2) *мед.* припи́кати, припекти́, -печу́, -пече́ш.

zaskwierczeć, -czy, -czał зашкварча́ти, -чи́ть; (*про ключ*) заскри́піти, -пи́ть; (*про розжарене за́лізо*) зашипі́ти, -пи́ть; (*перен.* — *про немовля тощо*) запища́ти, -щи́ть.

zasłabnąć, -bneć, -bniesz, -bł захво́рити, засла́бнути, занеджу́жати.

zasłabnięcie *n.* захворі́ння, засла́бнення, занеджу́жання.

zasłać I *див.* **zaścielać**.

zasłać II *див.* **zasyłać**.

zasładzać, **zasłodzić**, -dzę, -dzisz, -dził засоло́джувати, -джую́, -джуєш, засоло́дити, -джу́, -диш.

zasłaniać, **zasłonić**, -nię, -nisz, -nił 1) (со) заслоня́ти, заслоня́ти, -ню́, -ниш, закрива́ти, закрити́; (*світло, дорогу, мислений образ тощо* — *звичайно*) заступа́ти, заступі́ти, -плю́, -пиш; 2) (kogo od czego, przed kim, przed czym) (*перен.* — *з метою захи́сту*) заслоня́ти, заслоня́ти; ~ła-**niać** od wiatrów заслоня́ти від ві́трів; // ~сіє 1) заслоня́тися, заслоня́тися, закрива́тися, закрити́ся; 2) (czym) *перен.* від-

мовля́тися, відмови́тися, -влю́ся, -ви́шся, відговору́ватися, -рюю́ся, -рюєшся, відговори́тися, -рю́ся, -ри́шся (чим); ~ła-**niać** się bra-**k**iem cza-**s**u відмовля́тися (відговору́ватися) бра́ком ча́су.

zasłodzić *див.* **zasładzać**.

zasłona *ż.* 1) занаві́ска, заві́ска; (*на двері*) портьє́ра; (*на ві́кно*) што́ра; (*на лампу*) абажу́р, -ра; (*на обличчя*) вуа́ль, -лі; *театр.* заві́са; 2) *військ.* заві́са, засло́на; ~ dymna (*ogniowa*) димовá (вогньовá) заві́са (засло́на); ~ gazowa хімі́чна засло́на; 3) (*перен.* — *маскі́ровка*) прикриття́; pod ~ną під прикриття́; 4) *анат.* (*velum*) заві́са; *♦ перен.* spadła tu ~ z oczu йому́ спа́ла з очей полу́да; ~ piecowa *див.* **zasłonka**.

zasłonić *див.* **zasłaniać**.

zasłonka *ż.* (*в печі*) за́слінка.

zasłonowy *anat. (obturatorius)* за-
пира́ючий, замика́ючий.

zasłuchać się *див.* **zasłuchiwać się**.

zasłuchany заслу́ханий.

zasłuchiwać się, -łuchuje, -łuchujesz, -łuchiwał, -łuchować się за-
слу́хуватися, -лу́хуюся, -лу́хуєш-
ся, заслу́хатися.

zasługa *ż.* заслуга́; według ~gi по заслу́зі; przymi-
sować się ~gę (czego) стáвити собі
в заслу́гу (що); położyć
wielkie ~gi máti великі за-
слу́ги.

zasługiwać, -guję, -gujesz, -giwał, -zasiuguje, -zyszesz, -żył 1) (на со) заслу́говувати, -вую́, -вуєш, заслу́жувати, -жую́, -жуєш, за-
слу́жити, -жу́, -жиш (чого́); to ~guje па́на у ва́ге це заслу́-
го́вувє ува́ги (на ува́гу); 2) (со)
(лише докон.) зароби́ти (служ-
бо́ю), заслу́жити; ~lużyć sto
złoty'ch зароби́ти (заслужи́-
ти) сто злоти́х; // (лише докон.)
~ się (czym komu) máti за-
слу́ги (пéред ким).

zasłużenie *przst.* заслу́жено.

zasłużony заслужений; ~ **artysta** заслужений артист; ~ **działacz** заслужений діяч; ~ **chą**; ~ **wyrós zypek** заслужений відпочинок (спочійнок).

zasłużyć *див.* **zasługiwać**.

zasłynąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli **набути слави, здобути славу, прославитися, -влюся, -вишся, уславитися.**

zasłyszeć, -szę, -szysz, -szal, -szeli (со *a. o czym*) **почути, зачути, прочути (що), довідатися (про що).**

zasmagać (кого) **засікти, -січу, -січеш (кого).**

zasmakować, -kuje, -kujesz, -kował (w czym) **уподобати (що), знайти смак, засмакувати, -кюю, -кюеш (в чому); ~ w czym to w ar z y s t w i e** уподобати собі чіе товариство; (*лише в 3 ос.*) **сподобатися; to tu ~ wało** це йому сподобалося.

zasmalać, **zasmolić**, -lę, -lisz, -lił **засмолювати, -люю, -люєш, засмоліти, -лю, -лиш.**

zasmarkać, -rkam, -rkasz (*a. -rczę, -rczesz*), -rkał *wulg.* **зашмаркати; //~ się** зашмаркатися.

zasmarkany *wulg.* **сопливий, шмаркатий, зашмарканий.**

zasmarowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, **zasmarować**, -ruje, -rujesz, -rował 1) **замазувати, -зую, -зуюеш, замазати, -мажу, -мажеш, замашувати, -шую, -шуєш, замастити, -мащу, -мастіш; ~ rować szpragu glinkę** замазати шпари глиною; *перен.* **~ rować sprawę** замазати справу; **~ rować u b r a n i e** замазати (замастити) одяг; (*жиром*) **заялжувати, -жую, -жуєш, заялжити, -лжю, -лжіш, засмальцювати, -вую, -вуєш, засмальцювати, -ціюю, -ціюєш; 2) (погано написати)** записувати кривулями, записати кривулями (що); **~ rować całą arkusz** записати кривулями цілий аркуш; //~ się **замазуватися, замазатися, замашуватися, замаститися;**

зашмаруватися, -рююся, -рюєшся (лише докон.); заялжуватися, заялжитися, засмальцюватися, засмальцюватися.

zasmażenie *n.* **зажарення, засмаження.**

zasmażka *ż., kul. див.* **zaprażka.**

zasmażyć, -że, -żysz, -żył **зажарити, засмажити; //~ się** **зажаритися, засмажитися.**

zasmęcić *див.* **zasmucić.**

zasmoktać, -ktam, -ktasz (*a. -kczę, -kczesz*), -ktał **засмоктати, -кчу, -кчеш.**

zasmolić *див.* **zasmalać.**

zasmradzać, **zasmrodzić**, -dzą, -dzisz, -dził *posp.* **наповняти (наповнювати) смородом, наповнити смородом; завоняти, засмердіти, -джю, -діш (лише докон.).**

zasmucać, **zasmucić**, -cę, -cisz, -cił **засмучувати, -чую, -чуєш, засмутити, -мучу, -мүтиш; зажурити, -рю, -риш (лише докон.), печалити, опечалити; //~ się** **засмучуватися, засмутитися, зажурюватися, -рююся, -рюєшся, зажуритися, печалитися, опечалитися.**

zasmucenie *n.* **засмучення, опечалення, зажура.**

zasmucić *див.* **zasmucać.**

zasmucony **засмучений, зажурений, опечалений.**

zasnąć *див.* **zasypiać 1.**

zasnować *dok. див.* **zasnuwać.**

zasnuwać, **zasnuć**, -nuje, -nujesz, -nuł 1) **снувати, -ную, -нуєш, заснувати; 2) перен. поез.** **заслоняти, заслоніти, -ню, -ниш, закривати, закрити; 3) (перен. — починати що)** **заводити, -джу, -диш, завести, -веду, -ведеш; ~ snuć intrygę** **завести інтригу.**

zasobnia *ż. 1) ел.* **зал акумуляторів; 2) тех.** **яма; ~ węglowa** **вугільна (вуглянá) яма.**

zasobnie **заможно.**

zasobnik *m., el.* **акумулятор, -ра. zasobnikowy** *el.* **акумулаторний.**

zasobność *ż.* **заможність, -ності, достаток, -тку.**

zasobny замо́жний, бага́тий; *перен.* ~ w wiedzy бага́тий знання́м.

zasolić *див.* **zasalać**.

zasób, **-sobu**, *т.* 1) запáс, *-су*; ~ żyw pości запáс харчів; 2) *ек.* капіта́л, *-лу*; 3) (*звичайно в мн.*) за́соби, *-бів*, ресу́рси, *-сів*; ~ ludzkie людські ресу́рси; ~ pieniężne грошові ресу́рси; *о́* *лінгв.* podsta wo w y ~ słownikowy основний словнико́вий фонд, *-ду*.

zaspa *ж.* заме́т, *-ту*, кучугу́ра; ~ py śnieżne сніго́ві заме́ти (кучугу́ри).

zaspać *див.* **zasypiać** II.

zaspakajać *див.* **zaspokajać**.

zaspały *див.* **zaspany**.

zaspaniec, **-ńca**, *лм.* **-ńcy**, *т.* за́спаний, *-ного*.

zaspany 1) за́спаний; 2) *перен.* *див.* **ospały**.

zaspokajać, **zaspokoić**, **-koję**, **-koisz**, **-koić** 1) (со) за́спокіювати, *-коюю*, *-коюєш*, за́спокію́ти; (*виконувати чиї бажання* — *ще*) вдово́льняти, вдово́льни́ти, задово́льняти, задово́льни́ти (ко́го, що); ~koić głód (*прагнення*) за́спокію́ти го́лод (спра́гу); ~koić czyje po trzebę за́спокію́ти (задово́льни́ти, вдово́льни́ти) чи́ї потре́би; 2) *див.* **uspokajać**; *о́* ~koić dług ви́платити борг; ~koić wierzyciela відда́ти борг позикода́вцеві; //~ się 1) за́спокіюва́тися, за́спокію́тися; 2) *див.* **uspokajać się**.

zaspokojenie *п.* 1) за́спокієння; задово́лення, вдово́лення; 2) *див.* **uspokojenie**. *Пор.* **zaspokajać**.

zaspokojony за́спокієний; задово́лений. *Пор.* **zaspokajać** I.

zasrebrzyć się, **-rzę**, **-rzysz**, **-rzył** засрі́блитися.

zasromać przest. засоро́мити, *-млю*, *-миш*; //~ się засоро́митися.

zasromocić, **-cę**, **-cisz**, **-cił** (kogo) у[в]крити ганьбо́ю; 2) *заст.* за́соро́мити, *-млю*, *-миш*.

zastać *див.* **zastawać**.

zastalać, **zastalić**, **-lę**, **-lisz**, **-lił** *прям.*, *перен.* ста́лити, *-лю*, *-лиш*, гартува́ти, *-тую*, *-тujesz*, за́гарто́вувати, *-вую*, *-вuesz*, за́гартува́ти.

zastalość *ж.*, *ек.* *див.* **stagnacja**.

zastaly засто́яний, засто́ялий.

zastanawiać, **zastanowić**, **-wi**, **-wił** (*лише в 3 ос.*) приверта́ти (зверта́ти) ува́гу, приверну́ти (зверну́ти) ува́гу; zjawisko to ~tanowiło mię zawsze це явище за́вжди приверта́ло (зверта́ло) мою́ ува́гу; //~ się (*nad czym*) розмі́ркува́ти, *-вую*, *-вuesz*, розмі́ркува́ти, *-кую*, *-kujesz* (про що і що), обмі́ркувувати, обмі́ркува́ти (що); розду́мувати, *-мую*, *-мuesz* (*лише недокон.*); trzeba się dobrze ~nowić трéба до́бре розмі́ркува́ти (обмі́ркува́ти); *о́* ~nów się! поду́май!

zastanowienie (się) *п.* розмі́ркува́ння, обмі́ркува́ння; *о́* bez ~nia необду́мано, нерозва́жливо.

zastarzałość *ж.* застарі́лість, *-лості*.

zastarzały застарі́лий; ~ła choro ba застарі́ла (закорені́ла) хвороба́.

zastarzec się, **-rzeję**, **-rzejesz**, **-rzał**, **-rzeli** заста́рити(ся); nie dać się chorobie ~ не да́ти заста́рити(ся) (закорені́тися) хворо́бі.

zastaw, **-wu**, *т.* заста́ва; dać co pa ~ відда́ти що в заста́ву, за́ставити що.

zastawa *ж.* 1) військ. іст. заста́ва; 2) (*посуд*) серві́з, *-зу*; ~ stołowa столо́вий серві́з, *-зу*.

zastawać, **-taję**, **-tajesz**, **-tawał**, **zastać**, **-tane**, **-taniesz**, **-tał** заста́вати, *-таю*, *-таєш*, заста́ти, *-та́ну*, *-танеш*.

zastawca, *-су*, *лм.* *-су*, *т.*, *praw.* *див.* **zastawnik**.

zastawek, **-wka**, *т.*, *спес.* гребі́нка (*у столяро́му верста́ті для за́тискування*).

zastawiać, zastawić, -wię, -wisz, -wił 1) заставляти, заставити, -влю, -виш; *~wić drzwі* заставити двері; *~wić pokój meblami* заставити кімнату меблями; 2) віддавати в заставу, віддати в заставу, заставляти, заставити; 3) (*тенета тощо*) розставляти, розставити; 4) (*стіл*) сервірувати, -рюю, -рюеш (*недокон. і докон.*); *// ~ się* 1) заставлятися, заставитися; 2) сервіруватися; *О прик. ~taw się, a postaw się!* лопни, а фасон тримай (держі)!

zastawidło *n. див. tama* 1.

zastawienie *n.* 1) заставлення; 2) віддання в заставу; 3) сервірування. *Пор. zastawiać.*

zastawiony 1) заставлений; 2) (*стіл*) сервірований.

zastawka *ж* 1) (*шлюзу*) заставка; 2) гальмо (натискач) вітряка; 3) *анат. (valvula)* заслінка, клапан, стұлка.

zastawkowy *anat. (valvularis)* заслінковий, клапанний, стұлковий.

zastawniczy: urząd *~* ломбард, -ду.

zastawnik, *lm. -су, m., praw.* заставодержатель.

zastawny *fin.* заставний; *list ~* закладна, -ної, заставна.

zastawowy *див. zastawny.*

zastąpić *див. zastępować.*

zastąpienie *n.* заступлення; заміщення. *Пор. zastępować.*

zastępować, -luję, -lujesz, -lował заштемпелювати, -люю, -люєш.

zastękać *pot.* застогнати, -гну, -гнеш.

zastęp, -pu, m., wczs., przep. загін, -гону.

zastępca, -су, lm. -су, m. заступник, замісник, -ка.

zastępczo *przst.* в заступництві, тимчасово.

zastępczy 1) тимчасовий; *gada ~cza* тимчасова рада; 2) (*який заміняє що*) замісний; *mate-*

riał ~ замісний матеріал, -лу, замісник; *О лингв. w zdłużeniu ~cze* подовження в закритому складі.

zastępczyni *ж.* заступниця, замісниця.

zastępować, -puje, -pujesz, -pował, zastąpić, -pię, -pisz, -pił заступати, заступити, -плю, -пиш; (*замінити — ще*) заміщати, замістити, -міщу, -містиш; *~tąpić* кому drogę заступити кому дорогу; *~tępować w czasie nieobecności* заступати (заміщати) під час неприсутності.

zastępowy, -wego, lm. -wi, m. піонервожатий, -того; (*в юнацьких організаціях*) вожатий.

zastępstwo *n.* 1) заступництво, замісництво; 2) *політ., торг.* представництво; *О w ~wie dyrektora* за директора.

zastoina *ж., med. див. zastój* 2.

zastojowy застійний.

zastolny застó[і]льний; *~na rozmowa* застó[і]льна розмова.

zastosować *див. zastosowywać.*

zastosowalność *ж.* застосовність, -ності.

zastosowalny застосовний; *projekt ~* застосовний проєкт, -ту.

zastosowanie *n.* застосування.

zastosowywać, -wuję, -wujesz, -yował, zastosować, -suje, -sujesz, -sował застосовувати, -вую, -вучеш, застосувати, -сую, -сучеш; *~sować w praktyce* застосувати на практиці; *// ~ się* 1) *пас.* застосовуватися; 2) (*do kogo, do czego*) пристосовуватися, пристосовуватися (до кого, до чого); (*рахуватися з чим — звичайно*) керуватися, -рюся, -рюєшся (*лише недокон.*) (чим); *~sować się do czyichś zadań* керуватися чіми бажаннями.

zastój, -toju, m. 1) застій, -тою; 2) *мед. (stasis)* стаз, -зу.

zastrachany *pot.* заляканий.

zastrajkować, -kuje, -kujesz, -kował забастувати, -тую, -тujesz, застрайкувати, -кую, -кujesz.

zastraszać, zastraszyć, -szę, -szysz, -szył залякувати, -кую, -куєш, залякати; страхати, застрахати, застрашувати, -шую, -шуєш, застрашити (розм.); // ~ **się** залякуватися, залякатися, лякатися, налякатися.

zastraszający жакхливий, страхітливий.

zastraszenie *n.* залякання.

zastraszyć *див.* **zastraszać**.

zastrugiwać, -guje, -gujesz, -giwał, zastrugać застрівувати, -гую, -гуєш, застрівати (-пруж, -пружеш і -пругую, -пругаєш).

zastrupiać się, zastrupić się, -pi, -pił (про рану) застрівлюватися, -люється, застрівлюватися, -питься, застрівити.

zastrychować: ~ żagiel спустити парус (вітрила).

zastrychować się, -rychuje, -rychował (про коня) засіктися, -січється.

zastrzał I, -łu, *m.*, bud. контрфорс.

zastrzał II, -łu, *med.* (panaritium) панаритій, -цію.

zastrzegać, zastrzec, -rzegę, -rzeżesz, -rzegł (sobie co) застерігати, застерігти, -реж, -режеш (собі що); // ~ **się** (przeciw czemu) застерігатися, застерігтися (відносно чого).

zastrzelać, zastrzelić, -lę, -lisz, -lił застрілювати, -люю, -люєш, застрі[є]лити; // (лише докон.) ~ **się** застрі[є]литися.

zastrzeżenie *n.* беззастеріжно; \diamond **bez ~nia** беззастеріжно.

zastrzygać, zastrzyc, -rzygę, -rzyżesz, -rzygl, -rzygli застрівати, застрівити, -риж, -рижеш.

zastrzyk, -ku, *m.*, *med.* укол, -лу, ін'єкція.

zastrzykać nieos. (про біль) застріляти, застрікати.

zastrzykiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, zastrzyknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli впорскувати, -кую, -куєш,

впорснути, впріскувати, -кую, -куєш, впріснути.

zastrzyknięcie *n. див.* **zastrzyk**.

zastudzać, zastudzić, -dzą, -dzisz, -dził остуджувати, -джую, -джуєш, остудити, -джи, -диш.

zastukać застукати, постукати; ~ **do (w) drzwi** застукати (постукати) в двері.

zastygać, zastygnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli застигати, застигти, -гну, -гнеш, застигнути, холонуть, захолонуть; (перен. — *ще*) заммирати, заммерти, -мру, -мреш.

zastygly застиглий, захололий.

zastygnąć *див.* **zastygać**.

zasugestionować, -nuje, -nujesz, -nował (кого) навіяти, -вію, -вієш, внушити (кому що).

zasunąć *див.* **zasuwać**.

zasuspendować, -duje, -dujesz, -dował dok. *див.* **zawieszać 5.**

zasuspendowanie *n. див.* **zawieszenie** 5.

zasuszać, zasuszyć, -szę, -szysz, -szył засушувати, -шую, -шуєш, засушити, -шу, -шиш.

zasuszony засушений.

zasuszyć *див.* **zasuszać**.

zasuwa ż. *засув*; \diamond ~ stawiłowa підйомний шлюз, -зу.

zasuwać, zasunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli засобувати, -вую, -вуєш, засувати, засунути.

zasuwka ż., *zdr.* *засувка*.

zasuwkowy засувковий.

zasuwny засувний.

zaswatać *przeist.* засватати.

zaswędzić, -dzi, -dził зачесатися, -чешеться, засвербіти, -бїть.

zasysać, zasycić, -cę, -cisz, -cił 1) (вогонь) роздувати, роздуть (здую, здуєш і -зідму, -зідмеш); 2) (питний мед) заварювати, -рюю, -рюєш, заварити, -рю, -риш; 3) *див.* **nasysać** 1.

zasysać, zaschnąć, -schnie, -schnął a. -sechł засихати, засохнути.

zasycić *див.* **zasysać**.

zasyszczyć, -czę, -czysz, -czął, -czeli засичати, -ч, -чїш; (перен. — *ще*) зашипїти, -плю, -пїш.

zasygnalizować, -zuje, -zujesz, -zował сигналізувати, -зую, -зуюш (докон.).

zasykać зашікати.

zasyłać, zasać, -śle, -ślesz, -słał засилати, заслати (зашлю, зашлеш).

zasymilować, -luje, -lujesz, -lował асимілювати, -люю, -люєш (докон.), засимілювати.

zasymilowanie *n.* асимілювання, асиміляція (докон.), засимілювання.

zasympatyzować, -zuje, -zujesz, -zował (z kim, z czym) почути симпатію (до кого, чого).

zasyp, -pu, m. (дія) засіпка; (засипане) засіпка.

zasypać *див.* **zasypywać**.

zasypiać I, zasnąć, zasnąć, zaśniesz, zasnął, zasnęli засипати, засипати, заснути.

zasypiać II, zasnąć, zaśpię, zaśpisz, zasnął *неперех.* засипати, заспати, -плю, -пійш; (со) проспати, проспати (що); // (лише докон.) ~ się заспатися.

zasyisko *n.*, *gór.* закинута вироблена шахта, завалена шахта.

zasyпка *ж., med.* (*aspergo*) присіпка.

zasyplik *m., tech.* 1) засипний отвір, -вору; 2) подавальний пристрій, -рою; ~ s a m o c z y n n y пристрій для автоматичної засіпки.

zasypowy, -wego, lm. -wi, m. засипальник; ~ ż e l i w i a k a засипальник на вагранці.

zasypywać, -puje, -pujesz, -pywał, zasypać, -pię, -piesz, -pał засипати, засипати, -плю, -плеш; ~pać g ó w засипати рів; *перен.* ~pywać k o g o рутаніями (listami) засипати когось питаннями (листами); ~pać g o s ó ł k a s z a засипати круп'я в суп; *розм.* ~pać k o g o s w o i m z e z n a n i e m засипати когось своїм показанням (зізнанням, свідченням); // ~ się засипатися, засипатися; (лише докон.) (те-а-тр. тощо — ще) провалитися,

-люся, -лишся; *розм.* ~pał się па г о з р г р а в і е засипався на судовому розгляді; *розм.* a k t o r ~pał się актор провалився.

zaszachować, -szachuje, -szachujesz, -szachował 1) шахм. об'явити шах; 2) *перен.* поставити когось в скрутне становище; (*розм.* — ще) загнати на слизке.

zaszachrować, -ruje, -rujesz, -rował зшахрувати, -рюю, -рюєш, з(а)-шахраювати, -раюю, -раєш.

zaszalaować, -luje, -lujesz, -lował зашалювати, -люю, -люєш.

zaszamerować, -ruje, -rujesz, -rował вийти позументом.

zaszamotać(się), -moczę, -moczesz (rzadziej -mocę, -moczesz a. -motam, -motasz), -motał (z kim) 1) заборотатися; 2) (z kim) почати битися з ким.

zaszańcować, -cuje, -cujesz, -cował *wojs.* обвести шанцями; ~ o b ó z обвести шанцями табір; // ~ się *військ., перен.* окопатися.

zaszargiwać, -guje, -gujesz, -giwał, zaszargać 1) замізкувати, -кую, -куєш, замізкати; (*болотом*) за-талопувати, -пую, -пуєш, за-талопати; 2) (*перен.* — *честь то-що*) плямувати, -мую, -мудеш, заплямувати, заплямити, -млю, -мійш; *перен.* ~gać s w o j ą герувати заплямувати свою репутацію; *о перен.* ~gać m a j ą t e k обтяжити маєток по-зі-ками; // ~ się 1) замізкуватися, замізкатися; заталопуватися, за-талопатися, зателопатися; 2) за-лізати в борги, залізити в борги.

zaszarpać, -pię, -piesz, -pał (co) замізкати (-мікаю, -мікаєш *i рідко* -мічу, -мічеш), зашарпати, засипати.

zaszarzyć, -rzeje, -rzał засіпати; (*безос.* — *ще*) засвітати; почати смеркатися.

zaszczebiatać, -bioczę, -bioczesz (rzadziej -biocę, -bioczesz a. -biotam, -biotasz), -biotał защебетати, -бечу, -бечеш.

zaszczekać загавкати, забрехати, -реше.

zaszczep, -pu, m. 1) záродок, -дка; 2) *див. zaszczepianie, zaszczepienie.*

zaszczepiać, zaszczepić, -pię, -pisz, -pił sad., med., przen. прищеплювати, -люю, -люєш, прищепити, -плю, -пиш.

zaszczepienie n., sad., med., przen. прищеплення.

zaszczepka ż. (дверна) защипка.

zaszczerbiać, zaszczерbić *див. wyszczerbiać.*

zaszczekać забрякати, забряжчати, -чү, -чійш; (*зубами*) закліцати.

zaszczęknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli jednokr. *див. zaszczękać.*

zaszczuć, -czuję, -czujesz, -czuł зацькувати, -кую, -куєш.

zaszczuć *див. zaszczuć.*

zaszczycać, zaszczycić, -cę, -cisz, -cił (кого, со czym) удостоювати, -тоюю, -тоюєш, удостоїти, -тою, -тоїш (кого, що чого, чим).

zaszczycony удостоєний (честі).

zaszczypać, -pię, -piesz, -pał *див. zaszczypnąć.*

zaszczypnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli зашпипнути.

zaszczyt, -tu, m. 1) честь, -ті; мат ~ *prosić* маю честь (за честь) просити; *przypomnieć* ~ робити честь; 2) (*звичайно в мн.*) почесі, -тей.

zaszczytnie почесно.

zaszczytny почесний; ~ *na godność* почесне звання.

zaszeleścić, -leszczę, -leścisz, -leścił зашелестіти, -лещү, -лестіш.

zaszemrać, -rzę, -rzesz, -rał 1) (*про потічок*) зажурчати, -чить, заздюркотати, -кбче, заздюркотіти, -котить; 2) *перен.* заремствувати, -вую, -вуєш.

zaszemużyć, -rzę, -rzesz, -rał *див. zaszemrać.*

zaszeplenić, -nię, -nisz, -nił зашепелявити, -влю, -виш.

zaszeptać зашептати, -пчү, -пчеш, зашепотати, -почү, -почеш, зашепотіти, -почү, -потіш.

zaszeregować, -guję, -gujesz, -gował 1) *військ.* ввести в стрій (в лави); 2) *перен.* класифікувати, -кую, -куєш (*докон.*).

zaszewka ż. *крав. див. zakładka 1.*

zaszklіć, -lę, -lisz, -lił заскліти.

zaszkodzić, -dzę, -dzisz, -dził зашкодити, -джу, -диш; (*здоров'ю — ще*) завадити.

zaszkolny позашкільний.

zaszlamowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zaszlamować, -muję, -mujesz, -mował зам'юлювати, -люю, -люєш, зам'юлити.

zaszłochać заридати; (*схлинуючи — ще*) захліпати.

zaszły який (що) стався, який (що) мав місце; ~ *le wypadki* випадки (події), які (що) сталися (які мали місце).

zaszmerać засхарудіти, -джү, -диш, зашурчати, -чү, -чійш, зашур[е]рхотіти, -хочү, -хотіш, зашемпрати, зашемпріти, зашерехтіти, -хчү, -хтіш.

zasznurować, -ruję, -rujesz, -rował зашнурувати, -рюю, -рюєш.

zaszorować I, -ruję, -rujesz, -rował (*щіткою*) зам'їти.

zaszorować II, -ruję, -rujesz, -rował (*коня*) надіти шори.

zaszpilać, zaszpilіć, -lę, -lisz, -lił зашпильовати, -люю, -люєш, зашпиліти.

zaspuntowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zaspuntować, -tuję, -tujesz, -tował затикати втулкою, заткнути втулкою; зашпунтувати, -түю, -түєш (*лише докон.*).

zaszrubowywać, zaszrubować *див. zaśrubowywać.*

zasztachetować, -tuję, -tujesz, -tował огородити (обгородити) палісадом (штахетами).

zaszturmować, -muję, -mujesz, -mował *воjs.* зачати штурмувати.

zasztyletować, -tuję, -tujesz, -tował заколоти стилетом (кинджалою).

zaszumieć, -mi, -miał зашуміти, -мійть.

zaszwankować, -kuje, -kujesz, -kował похитнутися; ~ *wał* па

z drowiu його здоров'я похитнулося; **o** ~wał w intere-sach його справи підупали; ~pa m y ś l e схити (звихнутися) з розуму.

zaszybować, -buje, -bujesz, -bował *lot.* (на планері) злетіти, -лечу, -летіш.

zaszyć *див. zaszywać.*

zaszydzić, -dże, -dzisz, -dził за-глузувати, -зую, -зуюш (з кого, з чого, *рідко* над ким, над чим).

zaszyfrować, -ruje, -rujesz, -rował зашифрувати, -рюю, -рюєш.

zaszyfrowanie *n.* зашифрування, зашифровка.

zaszywać, zaszyć, -szyje, -szyjesz, -szył зашивати, зашити; // (*лише докон.*) ~ się (w co, w czym) *перен.* закопатися, зашитися (в що, в чому); ~ w g ł u s z y закопатися (зашитися) в глуші; ~ w s i a n o закопатися (зашитися) в сіно.

zaś 1) (*протиставний спол.*) а, але; ... o n ~ nie przyszedł а він не прийшов; 2) (*частка*) ж(е) (би); gdzie ~? де ж би? 3) (*вигук*) зась!

zaścianek, -nka, m. 1) *іст.* селище дрібнопомісної шляхти, застянок, -нка; 2) *перен.* закуток, -тка.

zaściankowość *ż.* провінціальність, -ності.

zaściankowy 1) *іст.* дрібнопомісний; ~ szlachcic дрібнопомісний шляхтич; 2) *перен.* глухий, закутний, закутковий; (*несхв.* — *ще*) провінціальний.

zaścielać *див. zaścielać.*

zaścielać, zastać, zaścielę, zaścieliesz, zastał застилати, заслати, -стелю, -стелеш, застеляти, застеліти, -стелю, -стеліш; (*перен.* — *ще*) вкривати, вкрити; ~ s ł a ć ł ó ż k o заслати (застеліти) ліжко; ~ s ł a ć p o d ł o g ę s ł o m ą застелити підлогу соломкою; ~ s ł a ć p o l e t r ą p a m і *перен.* вкрити поле трупом.

zaślepiać, zaślepić, -pię, -pisz, -pił засліплювати, -ляю, -ляєш, за-

сліпляти, засліпити, -плю, -пиш; pamiętność ~pia при-страсть засліплює.

zaślepienie *n.* засліплення.

zaślepiony засліплений.

zaślepnąć *див. oślepnąć.*

zaślimaczyć się, -czy, -czył ослизнати.

zaśliniać, zaślinić, -nię, -nisz, -nił заслінювати, -нюю, -нюєш, заслінити; // ~ się заслінюватися, заслінитися.

zaśliznąć, -nie, -nął ослизнати.

zaślizniać, zaśliznić, -nię, -nisz, -nił вкривати слизом, вкрити слизом.

zaślubiać, zaślubić, -bię, -bisz, -bił (кого) одружуватися, -жуюся, -жуєшся, одружитися, -жусь, -жишся; поборатися, -беремося, -беретесь (з ким) (*лише докон.*).

zaślubiny, -bin, błp., książ. одруження.

zaśmiać się, -mieję, -miejesz, -miał, -miali a. -mieli засміятися, -міюся, -мієшся.

zaśmiecać, zaśmiecić, -cę, -cisz, -cił засмічувати, -чую, -чуєш, засмітити, -мічу, -мітиш.

zaśmierdnąć się, -nie, -nął *див. zaśmierdzieć się.*

zaśmierdzieć się, -dzi, -dział за-смердітися, -дяться.

zaśmiewać się реготати(ся) (pero-titi) до упáду.

zaśniad, -du, m., med. (mola) матковий занёсок, -ска.

zaśnić się *nieos. див. przyśnić się.*

zaśniecąc się, zaśniecić się, -ci, -cił *roln.* в[у]криватися зоною (сажкою), в[у]критися зоною (сажкою), заснічуватися, -чується, заснітитися.

zaśniecenie *n., roln.* зараження зоною (сажкою), заснічення.

zaśniedziały 1) покритий мідяною; 2) закоснілий, заскнілий, зашкарбулий. *Пор. zaśniedzieć.*

zaśniedzić, -dże, -dzisz, -dził в[у]крити мідяною; // ~ się *див. zaśniedzieć.*

zaśniedzieć, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli 1) покритися мід-

дьянкою; 2) *перен.* закосніти, за-
скніти, зашкарубнути, зашкару-
біти.

zaśnieżać, zaśnieżyć, -że, -żysz,
-żył засипати снігом, засипати
снігом, засніжити.

zaśnieżony засипаний снігом, за-
сніжений.

zaśnieżyć *див.* **zaśnieżać.**

zaśpiew, -wu, m. за́спів, -ву.

zaśpiewać 1) заспівати; 2) (*пе-
рен. розм. — ціну*) заломити,
-млю, -миш, загнуги, заправити,
-влю, -виш; 3) *мисл.* загавкати,
забрехати, -реше.

zaśrubnik *m., tech.* гвинтовий
(гайковий) ключ, -ча.

**zaśrubowywać, -wuje, -wujesz, -wy-
wał, zaśrubować, -buje, -bujesz,**
-bował *tech.* загвинчувати, -чую,
-чуеш, загвинтити, -нчу, -нтийш.

zaświadczać, zaświadczyć, -czę,
-czysz, -czył свідчити, посвідчи-
ти, засвідчувати, -чую, -чуеш,
засвідчити; *~czyć* со *ustnie*
(*па рі́сьміе*) посвідчити (за-
свідчити) що *ýсно* (в письмо-
вій формі); *~czyć* *swoje*
uszapowanie засвідчити
(висловити) свою пошану.

zaświadczenie *n.* 1) посвідчення,
засвідчення; 2) (*документ*) по-
свідчення, посвідка.

zaświadczyć *див.* **zaświadczać.**

zaświdrować, -ruje, -rujesz, -rował
tech. засвердлити; *перен., безос.*
закрутити, -рутить; *~wać* *w*
posie закрутіло в нозі.

zaświecać, zaświecić, -cę, -cisz, -cił
засвічувати, -чую, -чуеш, засві-
тити, -вічу, -вітийш.

zaświechtać *pot.* заялózити, -лóжу,
-лóзиш; *// ~ się* заялózитися.

zaświecić *див.* **zaświecać.**

**zaświegotać, -gocze (rzadziej -go-
ce, rzadko -gota), -gotął** за-
цвірінькати, зацвіріньчати, -чить,
зашебетати, -бече.

zaświerceć, -czy, -czał *див.* **za-
świegotać.**

zaświergolić, -li, -lił *див.* **zaświego-
tać.**

zaświergotać *див.* **zaświegotać.**

zaświerkać *див.* **zaświegotać.**

zaświerzbіć, -bie, -bisz, -bił 1) *мед.*
заразити коростою; 2) *див.* **za-
świerzbіć.**

zaświerzbіć, -bi, -biał, rzadziej
-bił засвербіти, -біть.

zaświnić, -nię, -nisz, -nił *posp.* за-
нечистити, -чишу, -чи́тийш, за-
смитити, -мічу, -мі́тийш, забруд-
нити.

**zaświsnąć, -wisnę, -wiśniesz, -wi-
snał, -wisnęli** *див.* **zaświstać.**

zaświstać, -wiszczę, -wiszczesz
(*a. -wistam, -wistasz*), -wistał
засвистати, -вищу, -ви́цеш, за-
свистити, -вищу, -ви́стийш.

zaświszczeć, -czę, -czysz, -czał,
-czeli *див.* **zaświstać.**

zaświtać *nieos.* засві́тати, розсві-
ну́ти, розві́днітися, розві́дніти.

zatabaczać, zatabaczyć, -czę,
-czysz, -czył 1) забруднювати
нюхальним тютюном (табакою),
забруднити нюхальним тютюном
(табакою); 2) напáхувати ню-
хальним тютюном (табакою),
напахати нюхальним тютюном
(табакою).

zatabaczony 1) забруднений ню-
хальним тютюном (табакою);
2) напáханий нюхальним тютю-
ном (табакою).

zatabaczyć *див.* **zatabaczać.**

zaborować, -ruje, -rujesz, -rował
1) оточити обозом; 2) (*розбити*
tabір) отáборитися.

zafaczać, zatoczyć, -czę, -czysz,
-czył 1) затóчувати, -чую, -чу-
еш, заточити, -чу, -чиш, за́кóчу-
вати, за́котити, -кочу, -кóтийш;
~toczyć *w óz do szory* за́ко-
тити (заточити) віз у сарáй;

2) (*коло циркулем тощо*) обво-
дити, -джу, -диш, обвести, -ве-
ду, -ведеш; *◇ ~toczyć* *o b óz*
отáборитися; *// ~ się* 1) затó-
чуватися, заточитися, за́кóчува-
тися, за́котитися; *~czył się* *do*
wody заточився (закотївся)
в воду; 2) (*на ногах*) затóчу-
ватися, заточитися, похитувати-
ся, -туюся, -туєшся, похитнути-
ся.

zataflować, -luje, -lujesz, -lował *спес.* замостити плитками; (*nið-logu*) замостити паркетом; (*стри-ни, піч*) облицювати, -цюю, -цюєш.

zatajać, zataić, -taje, -taisz, -tail затаявати, -таюю, -таюєш, затаїти, -таю, -таїш, утаювати, утаїти, потаїти; //~ się затаяватися, затаїтися.

zatajeć, -je, -jał почати танути, почати розтавати.

zatajenie *n.* затаяння, утаяння.

zatomować *див.* zatomowywać.

zatomowanie *n.* 1) затамування; загічення; 2) загородження, заступлення. *Пор.* zatomowywać.

zatomowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zatomować, -muje, -mujesz, -mował 1) тамувати, -мую, -мует, затамівувати, -вую, -вуєш, затамувати; (*річку — це*) загачувати, -чую, -чуєш, загатити, -гачу, -гатиш; ~mować *krew* затамувати (спинити) кров; ~mować *oddech* затамувати дух (підих, віддих); 2) (*дорогу, прохід тощо*) загороджувати, -джую, -джуєш, загородити, -джу, -диш, заступати, заступити, -плю, -пиш.

zatańcować, -cuje, -cujesz, -cował *див.* zatańczyć.

zatańcowywać się, -wuje, -wujesz, -wywał танцювати до упаву.

zatańczyć, -cze, -czysz, -czył за-танцювати, -цюю, -цюєш.

zatapetować, -tuje, -tujesz, -tował обклеїти обоями (шпалерами). *Пор.* tapeta.

zatapiać, zatopić, -pię, -pisz, -pił 1) затоплювати, -люю, -люєш, затопляти, затопити, -плю, -пиш; ~topić *jaz* затопити греблю; ~topić *łaki* затопити луки; 2) (со *w czum*) *перен.* затоплювати, затопляти, затопити; ~tapiać *wzrok a* (w *czum*) затопляти (затоплювати) очі (погляд, зір) (в що); б) (w *kim*) впиватися очима (в кого); \diamond ~topić *szronu* вп'ястися кі-

тами; ~topić *gęse* *we włosach* запустити руки в волосся; ~topić *szytylet* *w pierśsiach* встромити кинджал (стилét) у груди; ~topić *w czum* *myśl* *swoją* поринути (заглибитися, затопитися) в роздуми (в думки) про що; //~ się 1) тоніти, -ну, -неш, потопати, утопати, потоніти; 2) (w *czum*) *перен.* затоплятися, затоплюватися, затопитися (в що і в чому), поринати, поринути, заглиблюватися, -лююся, -люєшся, заглибитися, -глиблюся, -глибишся (в що); *słońce ~tapia się w morzu* сонце поринає в море; ~tapiać się *w myślach* затоплятися (поринати, заглиблюватися) в думки.

zatarasować, -suje, -sujesz, -sował забарикадувати, -дую, -дует; (*дорогу — це*) загородити, -джу, -диш; //~ się забарикадуватися.

zatarasowanie *n.* забарикадування; загородження. *Пор.* zatarasować.

zatarcie *n.* 1) затирання (*лише недокон.*); 2) заглядження; 3) замання, затушування; //~ się затирання. *Пор.* zacierać (się).

zatarg, -gu, m. 1) суперечка, спір, -пору; 2) *політ.* конфлікт, -ту; ~o *granicę* конфлікт із-за кордону.

zatargać засмікати (-мікаю, -мікаєш і *рідко* -мічу, -мічеш), зашарпати, засіпати.

zatargnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* zatargać.

zatelefonować, -nuje, -nujesz, -nował подзвонити по телефону, телефонувати, -ную, -нуєш (*докон.*), зателефонувати.

zatelegrafować, -tuje, -tujesz, -tował телеграфувати, -фую, -фует (*докон.*), зателеграфувати.

zatem *spójn.* отже; а ~ *do widzenia* отже, до побачення!

zatemperować, -ruje, -rujesz, -rował (*олівець*) застругати (-ружу, -ружеш і -ругаю, -ругает).

zaterkotać, -koczę, -koczesz (*razdziej -kocę, -kocesz*), **-kotał** зацокотати, -кочу́, -кочеш, зацокотіти, -кочу́, -котіш; (*про людину, машину — це*) заторохтіти, -хчу́, -хтіш; *підсил.* заторохкотіти; (*про кулемет — це*) застрочіти, затріскотати, затріскотіти.

zatechłość *ж.* затухлість, -лості, протухлість.

zatechły затухлий, протухлий.

zatechnąć, -chnie, -chł затухнути, протухнути.

zatepiać, zatepić, -pię, -pisz, -pił затуплювати, -люю, -люєш, затупляти, затупіти, -плю, -пиш; // ~ *się* затуплюватися, затуплятися, затупітися.

zatepieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli 1) затупітися, -плюся, -пишся; 2) *перен.* отупіти.

zatesknić, -nię, -nisz, -nił затужити, -жу́, -жиш (за ким, за чим, *рідко* по ко́му, по чо́му), занудьгувати, -гю́, -гюєш, занудітися, -нуджу́ся, -нуди́ся.

zatetnić, -ni, -nił 1) загуркотіти, -котіть, загуркотати, -коче, заторохтіти, -хтіть, загуркотіти, загуркотати; 2) задзвоніти, -нить; 3) (*ударяючи*) застукати, -коти́ть, загуркотіти; ~ *niły* серу застукати ципі; 4) (*про серце*) забітисся, -б'ється, застукати.

zatetnieć, -ni, -niał *див.* **zatetnić**.

zateżać, zateżyć, -że, -żysz, -żył робити затужавілим, зробити затужавілим.

zatkać I *див.* **zatykać I**.

zatkać II, tkac. заткати, -тчу́, -тчеш.

zatkanie *n., med.* закупорка.

zatkanąć *dok. див.* **zatykać II**.

zatleć, -leje, -lał затліти.

zatlić się, -li, -lił затліти(ся).

zatłaczać, zatłoczyć, -czę, -czysz, -czył (со *czym*) забивати, забити, -б'ю́, -б'єш (що чим); *dziadzińcis ~łoczony* *wojskiem* подвір'я забите військом.

zatłuc, -łukę, -łuczesz, -łuki затовкати, -вчу́, -вчеш.

zatłumiać, zatłumić *див.* **stłumiać**.

zatłuszczać, zatłuścić, -łuszczyć, -łuscisz, -łuscił заяложувати, -жую, -жуєш, заяложити, -ложу, -лозиш, засмальцювувати, -вую, -вучеш, засмальцювати, -цюю, -цюєш, замашувати, -щую, -щучеш, замастити, -машу́, -мастиш.

zatłuszczony заяложений, засмальцюваний, замашений.

zatłuścić *див.* **zatłuszczać**.

zatoczyć *див.* **zataczać**.

zatoka *ж.* затока.

zatokować, -kuje, -kujesz, -kował *mysł.* затокувати, -кю́, -кюєш, заклбачити; *głoszyc ~wał* глухяр затокував (заклбачив).

zatokowaty звивистий.

zafokowy: *grąd ~* Гольфстрім,

-му.

zatonąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli

1) затонути, -ну́, -неш, потонути; 2) (*w czym*) *перен.* затопітися, -плюся, -пишся (в що і в чо́му), заглибитися, -либлю́ся, -либи́шся, пориннути (в що).

zatonięcie *n.* (судна) загібель, -лі.

zator, -ru, m. драговина, драгва, мочар, -ра, мочарі, -рів.

zatonąć *див.* **zatapiać**.

zatoniony затоплений.

zatonny багністий, грузький.

zator I, -ru, m. затор, -ру; ~ *lodowy* льодовий затор; *o. зал.* ~ *guchu* пробка.

zator II, -ru, m., med. (embolia) емболія, закупорка вен.

zatorek, -rka, m., med. (embolus) ембол, пробка.

zatorować, -ruje, -rujesz, -rował загородити, -джу́, -диш, забарикадувати, -дую́, -дучеш.

zatracać, zatracić, -ce, -cisz, -cił

1) втрачати, втратити, -рачу́, -ратиш; ~ *cić* *dawnu* *wygląd* втратити колишній вигляд; 2) (*розм. — загубити*) дівати, діти (діну, дінеш), задіти, заподіти, запропастити, -пашу́, -пастиш; ~ *cić księżkę*

діти (задіти, заподіти, запропастіти) книжку.

zatracenie *n.* 1) втрата; 2) запропашення; *пор. zatracać*; 3) *перен.* загібель, -лі.

zatracić *див. zatracać.*

zatracony 1) втрачений; 2) задітий, заподітий, запропашений; *пор. zatracać*; 3) *лайл.* проклятий, клятий, проклятуший, триклятий.

zatrata *ж. див. zagłada.*

zatrutować, -tuje, -tujesz, -tował затоптати, -пчү, -пчеш.

zatrąbić, -bie, -bisz, -bił засурміти, -млю, -миш, затрубіти, -блю, -биш.

zatrącać I, zatrącić, -ce, -cisz, -cił (co) закидати, закинути; ~ćić książkę закинути книжку.

zatrącać II 1) (czym) відгонити, тхнути (чим); miód ~ca woskiem мед відгонить (тхне) воском; 2) (в мові) закидати; ~cać z niemiecka (niemczy na) закидати по-німецькому.

zatrelować, -luje, -lujesz, -lował розлітисся (залітисся) треллю.

zatriumfować, -fuje, -fujesz, -fował восторжествувати, -вую, -внеш.

zatroksać (kogo czym) зажурити, -рю, -риш (кого чим); //~ się 1) (czym) зажуритися; 2) (o kogo, o co) потурбуватися, -буюся, -бнешся (про кого, про що).

zatroksany зажурений.

zatoszczyc, -czę, -czysz, -czył *див. zatroksać.*

zatrucie *n.* отруєння; ~ gazem отруєння газом.

zatruc *див. zatrutować.*

zatrudniać, zatrudnić, -nię, -nisz, -nił 1) (kogo) давати кому працю (роботу), дати кому працю (роботу); ~nić kogo w handlu дати кому працю в торгівій мережі; 2) (kogo czym) утрудняти, утруднити, турбувати, -бую, -бнеш, затурбувати, (кого чим); //~ się (czym) займатися, за(й)нятися, -ймуся, -ймешся (чим).

zatrudnienie *n.* праця, робота, заняття; ~ w przemyśle праця в промисловості.

zatrudniony який (що) працює.

zatruty отруєний, затроєний.

zatrwać, zatrwać, -ruje, -rujesz, -ruł труїти, -рую, -руїш, затруювати, -руюю, -руюеш, затруїти; затруювати, -роюю, -роюеш, затроїти, -рою, -роїш (*pidше*); //~ się труїтися, отруюватися, отруїтися.

zatrważać, zatrwożyć, -że, -żysz, -zył тривожити, стривожити; //~ się тривожитися, стривожитися, затривожитися.

zatrważający тривожний; ~ stan chorego тривожний стан хворого.

zatrwożenie *n.* тривога.

zatrwożony стривожений, затривожений.

zatrwożyć *див. zatrważać.*

zatrząsk, -ku, *m.* 1) пружинний замок, -мкá; 2) (для застібання) кнопка; 3) *див. potrzask*; *О перен.* być pod ~skiem бути ув'язненим.

zatrząskać *док. див. zatrząskiwać.*

zatrząskiwać, zatrząsnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli захлопувати, -пую, -пуеш, захлопнути, затріснути.

zatrząsnąć *див. zatrząść.*

zatrząść, -rząsnę, -rząśniesz, -rząśli, -rząśli (kim, czym) затрусити, -рушү, -русиш, затрясти (кого, що).

zatrzeć *див. zacierać.*

zatrzepać, -pię, -piesz, -pał *див. zatrzepotać.*

zatrzepotać (się), -pocze (*rzadziej -poce, rzadko -pota*), -potał затріпотати, -поче, затріпотіти, -тіть, затрепетати, -пече (*крилами — ще*) залопотіти.

zatrzeszczyć, -czy, -czał затріщати, -ріщить; *pidсил.* затріскотіти, -котить, затріскотати, -коче.

zatrzęsienie *n., przen. pot.* сила-силінна, безліч, -чі; ~ ptactwa сила-силінна (безліч) птіці (птацтва).

zatrzym, -mu, m., tech. див. zatrzymanie 2.

zatrzymać див. zatrzymywać.

zatrzymanie n. 1) (дія) затримання, задержання; (припинення) затримка, задержка; 2) *тех.* замічка; 3) *мед. (retentio)* затримання, задержання; $\diamond \sim$ kału копростаз, -зу; // \sim się *див. zatrzymanie 1, 3.*

zatrzymywać, -muje, -mujesz, -mował, zatrzymać затримувати, -мую, -муєш, затримати, задержувати, -жую, -жуєш, задержати; (*рух — це*) зупиняти, зупинити, -ню, -ниш, спиняти, спинити; (*не втрачати — це*) зберігати, зберігти, -режу, -режеш; \sim mać dla kogo посаде затримати (задержати) для кого посаду; \sim mać komu pensję затримати (задержати) комусь зарплату; \sim mać kogo na obiad затримати (задержати) когось на обід; \sim mać oszu na kim затримати (спинити) бачи на кому; *справу* \sim mały mnie справи затримали (задержали) мене; *złodzieja* \sim mało злодія затримано (задержали); \sim mać osiągnąć затримати (задержати, зупинити) поїзд; *słoma długo* \sim muje ciepło солома довго затримує (задержує, зберігає) тепло; \sim mać tajemnicę зберігти (заховати) таємницю; \sim mać zegar зупинити годинник; // \sim się затримуватися, затриматися, задержуватися, задержатися, зупинятися, зупинитися, спинятися, спинитися.

zatuczać, -zatuczyć, -czę, -czysz, -czył загодовувати, -вую, -вуєш, загодувати, -дую, -дуєш, угодовувати, угодувати.

zatulać, zatulić, -le, -lisz, -lił 1) закутувати, -тую, -туєш, закутати; 2) (*очи*) заплющувати, -щую, -шуєш, заплющити; (*вуха*) затуляти, затуляти, -лю, -лиш; (*рот*) замикаєти, замкнути.

zatula *ж.* 1) заслонка; 2) *тех.* шпіндель; 3) *спец.* шкіряний фартух, -х.

zatulać się (dokąd) забресті, -реду, -редеш, заблукати, прибитися, -б'юся, -б'єшся (куди).

zatumaniać, zatumanić, -nię, -niesz, -nił затуманювати, -нюю, -нюєш, затуманити; (*перен. — це*) запаморочувати, -чую, -чуєш, запаморочити; *siedział jak* \sim niony сидів як запаморочений.

zatupać, -pię, -piesz, -pał затупати; *podcił.* затупотіти, -почу, -потійш, затупотати, -почу, -почеш. **zatupotać, -poczę, -poczesz (a. -pocę, -pocesz, rzadko -potam, -potasz), -potał** затупотіти, -почу, -потійш, затупотати, -почу, -почеш.

zaturbować, -buje, -bujesz, -bował przest. затурбувати, -б'ю, -б'уєш, занепокоїти; // \sim się затурбуватися, занепокоїтися.

zaturkotać, -kocze (rzadziej -koce, rzadko -kota), -kotał загуркотіти, -котить, загуркотати, -коче, загуркотати, загуркотіти, заторохтіти, -тіть.

zatuszowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zatuszować, -szuję, -szujesz, -szował затушовувати, -вую, -вуєш, затушувати, -шую, -шувеш; *перен.* \sim szować przysługę справę затушувати неприємну справу; // \sim się затушовуватися, затушуватися.

zatwardzać I, zatwardzić, -dże, -dzisz, -dził очерствіяти, очерствіти, -влію, -віш, зачерствіти.

zatwardzać II, zatwardzić, -dzi, -dził med. кріпити, спричиняти запір, спричинити запір.

zatwardzenie n., med. запір, -ру. **zatwardziałość ж.** 1) отверділість, -лості, затверділість; 2) зачерствілість, -лості; 3) закоренілість, запеклість. *Пор. zatwardziały.*

zatwardziały 1) отверділий, затверділий; 2) *перен.* зачерствілий; \sim le serce зачерствілий

сёрце; 3) (*перен.* — *невиправний*) закоренілий, запékлий; *zbrodnia* *z* ~ закоренілий (запékлий) злочінець, -нця.

zatwardzieć, -dzieje, -dziesz, -dział, -dzieli 1) отвердіти, ствердіти, ствёрднути, затвердіти, затвёрднути; 2) *перен.* зачёрствіти; 3) (*w szum*) *перен.* закореніти (в чому).

zatwierdzać, zatwierdzić, -dzieć, -dzisz, -dził затвёрджувати, -джую, -джуєш, затвёрдити, -джу, -диш (що); ~*dzić* утворює затвёрдити договір.

zatwierdzenie *n.* затвёрдження.

zatwierdzić *див.* **zatwierdzać.**

zatwierdzony затвёрджений.

zatwora *ж. див.* **zawór.**

zawór, -woru, m. засув.

zatyaczać, zatyczyć, -czyć, -czysz, -czył *ogr.* тичіти (*лише недокон.*).

zatyczka *ж., tech.* затичка; (*депер'яна — це*) чіп (*род. чопá*).

zatyczyć *див.* **zatyaczać.**

zatykać I, zatkać (со *szum*) зати́кати, заткну́ти; затка́ти (*рідше*); ~*tkać* *dziurę* заткну́ти діру; *прям., перен.* ~*tkać* *sobie* *uszu* заткну́ти (зату́лити) собі вуха; *перен.* ~*tkać* *komu* *usta* заткну́ти (замкну́ти) рот (устá) кому́; // ~ *się* зати́кати-ся, заткну́тися; затка́тися.

zatykać II, zatknąć, -nąć, -niesz, -nął, -nęli (со *za* со) зати́кати, заткну́ти, застро́млювати, -люю, -люєш, застро́мити, -млю, -миш; ~*tknąć* *gębę* *za* *pas* заткну́ти (застро́мити) ру́ку за по́яс; \diamond ~*tknąć* *chołagwie* піднести́ (підня́ти, поста́вити) пра́пор.

zatykadło *n., tech. див.* **zatyczka.**
zatykowy anat. (obturatorius) за-
пира́ючий, замика́ючий.

zatyłe *n.* затілля.

zatylny *див.* **tylny.**

zatyłek, -lka, m. потілиця.

zatyły ожирілий.

zatynkować, -kuje, -kujesz, -kował
заштукату́рити; (*домашнім спо-*

собом — це) зати́нькува́ти, -кую, -куєш.

zatyłować, -łuje, -łujesz, -łował 1) (со) озагла́вити, -влю, -виш, да́ти заго́ловок, назва́ти, -зв́у, -зв́еш; 2) (кого) титулува́ти, -л́ую, -л́уєш (кого́) (*докон.*).

zaufać (кому, czemu) дові́ритися (кому́, чому́), зві́ритися (на ко́го, на що).

zaufanie *n.* дові́р'я, дові́ра; *budzić* ~ (do *kogo, do czego*) збу́джувати (виклика́ти) дові́р'я (дові́ру) (до ко́го, до чо́го); *mieć* (*żywić*) ~ (do *kogo, do czego*) ма́ти дові́р'я (дові́ру) (до ко́го, до чо́го); *pa brać* ~*nia* (do *kogo, do czego*) почу́ти дові́р'я (до ко́го, до чо́го); *okazywać* *komu* ~ виявля́ти дові́р'я (дові́ру) (кому́); *opierać się* *na* ~*niu* спи́ратися на дові́р'я (на дові́ру); *podrywać* *w kim* ~ (do *kogo, do czego* *a. w co*) підри́вати в ко́му дові́р'я (дові́ру) (до ко́го, до чо́го); *tracić* ~ (do *kogo, do czego*) втрача́ти дові́р'я (дові́ру) (до ко́го, до чо́го); *zasłużyć* *na* ~ заслу́жити дові́р'я; \diamond *w* ~*niu* дові́рчо.

zaufany дові́рений; ~*na* *osoba* дові́рена о́соба; \diamond ~ *w sobie* самовпéвнений.

zaułek, -lka, m. (*глухий переулók*) зау́лок, -лка; (*потайний куток*) за́куток, -тка, закамáрок, -рка, закамéлок, -лка.

zausznica I *ж., przest.* сёрга, сёрéжка.

zausznica II *ж.* шепту́нка, шепту́ха, обмóвниця; *несхв. див.* **powiernica.**

zausznictwo *n.* наші́пування, наші́пті, -тів.

zauszniczka *ж., leks.* шепту́нка, шепту́ха, обмóвниця.

zauszniczy шепту́нський, обмóвницький.

zauszenie пота́ємно.

zausznik *m., leks.* шепту́н, -на́, обмóвник.

zauszny за(в)у́шний.

zautomatyzować, -zuje, -zujesz, -zował автоматизува́ти, -зую, -зуюш (докон.).

zautomatyzowanie *n.* автоматиза́ція (докон.).

zauważać, zauważyć, -że, -żysz, -żył заміча́ти, замі́тити, -мічу, -мітиш, поміча́ти, помі́тити; (із запереченням — *ще*) доба́чати, доба́чити; (підмічати — *ще*) спостеріга́ти, спостерегти́, -режу́, -режеш, заува́жувати, -жую, -жуеш, заува́жити; догляну́ти, догля́діти, -джу, -диш (лише докон.).

zauważony замічений, помічений; спостережений, зауважений, доглянений. *Пор. zauważać.*

zauważyć *див. zauważać.*

zauzdywać, -duje, -dujesz, -dywał, -dując загну́здувати, -дую, -дуеш, загнузда́ти.

zawabić, zawabić, -bie, -bisz, -bił прива́блювати, -люю, -люеш, прива́бити, -блю, -биш, зва́блювати, зва́бити, прина́джувати, -джую, -джуеш, прина́дити, -джу, -диш, зна́джувати, зна́дити, зама́нювати, -нюю, -нюеш, зама́нити, -ню, -ниш, зава́блювати, зава́бити.

zawachlować, -luje, -lujesz, -lował поча́ти обма́хуватися (віялом).

zawada *ж.* перешко́да, зава́да.

zawadiacki *пот.* задірливий, задіркуватий; (*рідше*) молоді́цький.

zawadiacko *пот.* задірливо, задіркувато; по-молоді́цькому, по-молоде́цьки. *Пор. zawadiacki.*

zawadiactwo *n., пот.* задірливість, -вості, задіркуватість, -тості; молоді́цькість, -кості, молоді́цтво. *Пор. zawadiacki.*

zawadiaka, -ki, *ім. m., пот.* забі́яка, заводі́яка, заводі́й, -дія.

zawadniać, zawodnić, -nię, -nisz, -nił затопля́ти, затоплюва́ти, -люю, -люеш, затопі́ти, -плю, -пиш, наводня́ти, наводнюва́ти, -нюю, -нюеш, наводни́ти.

zawadzać, zawadzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) (кому) заважа́ти, зава́дити, -джу, -диш, перешко́джати, перешко́дити, -джу, -диш, става́ти на перешко́ді, ста́ти на перешко́ді (кому́); *nie ~dzi* не зава́дить, не перешко́дить; 2) (о со) зачіпля́ти, зачіплюва́ти, -люю, -люеш, зачіпа́ти, зачепи́ти, -плю, -пиш (за що); *~dzić o drzewo* зачепи́ти за де́рево.

zawahać się завага́тися.

zawahanie się *n.* вага́ння (лише недокон.).

zawakować, -kuje, -kujesz, -kował ста́ти вака́нтним; *~wała posada sekretarza* ста́ла вака́нтною поса́да секретаря́, відкри́лась вака́нція на поса́ду секретаря́.

zawalać I *док.* забрудни́ти; //~ się забрудни́тися.

zawalać II, zawalić, -le, -lisz, -lił 1) зава́лювати, -люю, -люеш, зава́лити, -лю, -лиш; *śnieg ~lił drogę* сні́г зава́лив доро́гу; *перен. ~lić pracę* зава́лити робо́тою; *~lić most* зава́лити мі́ст; // (*лише докон.*) *~ się* зава́литися, обва́літися; *dom się ~lił* буди́нок зава́лився (обва́лівся).

zawalenie *n.* зава́лення; //~ się обва́л, -лу, зава́лення.

zawalić *див. zawalać II.*

zawalidroga, -gi, *ім. m., пот.* ле́дар, -ря, неро́ба.

zawalina *ж. див. zawal.*

zawalisko *n. див. zawal.*

zawalony зава́лений.

zawał, -łu, *m.* 1) зава́л, -лу; (*перешко́да — ще*) зато́р, -ру; *~ły śniegu* сніго́ві зава́ли, -лів; 2) (*руїну*) обва́л; *o med. ~ serca* інфа́ркт, -ту.

zawała *ж. див. zawal.*

zawałkować, -kuje, -kujesz, -kował *tech.* прокача́ти катко́м.

zawapnić, -nię, -nisz, -nił зама́зати вапно́м.

zawarcholić, -le, -lisz, -lił *пот.* підня́ти за́колот.

zawarcie *n.* склáднення, уклáднення; ~ и т о в у склáднення (уклáднення) дóговóру; ~ рóкóю уклáднення мíру.

zawarczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli 1) (*про собаку*) загарчáти, -чíть; 2) (*про людину*) забурчáти, забуркотáти, -кочý, -кóчеш, забуркотíти, -кочý, -котíш; 3) (*про веретено тощо*) захурчáти, засюрчáти; 4) (*з гулом*) загудíти, загустíти, -гудé.

zawarknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr. див. zawarczeć.*

zawarowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zawarować, -ruję, -rujesz, -rował (co) застерігáти, застеретíти, -режý, -режéш (шо).

zawartość *ж.* 1) вміст, -ту; ~ пàсзупнiя вміст посуду; 2) *див. treść.*

zawarty 1) склáдений, уклáдений; ~ рóкóї склáдений (уклáдений) мир, -ру; 2) закритий, запліщений; згóрнений, згóрнутий; зачíнений; *о* *myśli* ~te w książce думкí, якí є в книжцi. *Пор. zawierać* 2, 4.

zawarunkować, -kuję, -kujesz, -kował (co) обумóвити, -влю, -виш (шо).

zawarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *див. zagotować.*

zaważać, zaważyć, -żę, -żysz, -żył *безр., przen.* зава́жувати, -жую, -жуєш, зава́жити; *о перен.* ~żyć пàсзàлi з вчисієствà перевáжити терезí перемóги.

zawciąg, -gu, m., bot. (armeria) армєрія.

zawczasu завчасý, завчáсно, за-здалегíдь.

za wczesny передчáсний; завчáсний (*підше*).

za wcześnie *przst.* передчáсно.

zawczoraj позавчóра.

zawczorajszy позавчóрашній.

zawdzięczać (кому co) бúти зóбóв'язаним (комý чим), завдячувати, -чую, -чуєш (комý шо); ~чаć кóму жýсіє завдячувати комý життá.

zawdzięczenie *n.*: mieć co do ~nia (кому) бúти зóбóв'язаним (комý), завдячувати (комý шо).

zawecować, -cuje, -cujesz, -cował *spec.* загострити, -ріó, -риш; (*на точилі — ще*) заточíти, -чý, -чиш.

zawerbować, -buje, -bujesz, -bował завербувáти, -бýю, -бýєш.

zawezwać, -wę, -wiesz, -wał 1) покликати, -лíчу, -лíчеш, заклікати, позвáти, -звý, -звéш; (*звичайно — звичайно*) запросíти, -рошý, -рóсиш; ~ lekarza do chorego покликати (за)клікати, позвáти; запросíти лікаря до хвóрого; ~ па рóтос приклікати на допомóгу; 2) (*звернутися з закликом*) заклікати; ~ obywateli pod broń заклікати громадян до збрóї.

zawędrować, -ruje, -rujesz, -rował замандрувáти, -рýю, -рýєш: завандрувáти (*підше*).

zawędzać, zawędzić, -dzą, -dzisz, -dził за́копчувати, -чую, -чуєш. за́коптíти, -пчý, -птíш; // ~ się за́копчуватися, за́коптíтися.

zawędzony за́копчений.

zawęszyć, -szy, -szył *myśl.* зачýти, заніюхати.

zawęzić, -lę, -lisz, -lił зав'язáти вúзол.

zawiać *див. zawiewać.*

zawiadamiać, zawiadomić, -mię, -misz, -mił (o czym) сповіщáти, сповістíти, -віщý, -вістíш, повідомлáти, повідомíти, -млю, -миш (про шо).

zawiadomienie *n.* сповіщення, повідóмлення.

zawiadować *див. zawiadywać.*

zawiadowca, -cu, m. -cu, m. 1) завідуючий, -чóго (чим), завідувач (чóго); 2) (*залізничної станції*) начальник.

zawiadowczyni *ж.* завідуюча, -чóї (чим), завідувачка (чóго).

zawiadywać, -duje, -dujesz, -dywał завідувати, -дую, -дуєш.

zawiany *pot.* напідпíтку.

zawiasa *ж.* (*zwykle w lm.*) -sy,

-sów (дверна, віконна тощо) зав'іса, петля.

zawiaska *ж.*, *zdr. див.* **zawiasa**.

zawiasowy завісовий, петельний.

zawiązać *див.* **zawiązywać**.

zawiązanie *п.* 1) зав'язання; 2) заснування. *Пор.* **zawiązywać**.

zawiązek, -zku, *м.* 1) зачаток, -тка, зародок, -дка; *terpć zło w ~zku* знищувати зло в зародку; 2) *бот.* зав'язь, -зі; 3) *літ., перен.* зав'язка; ~ *dramatu* зав'язка драми.

zawiązka *ж.* *див.* **zawiązek**.

zawiązywać, -zuje, -zujesz, -zywał, **zawiązać**, -wiąże, -wiążesz, -wiązał 1) зав'язувати, -зую, -зуєш, зав'язати, -в'яжу, -в'яжеш; *перен.* ~**zać** *кому* *ж* *у* *сіе* зав'язати кому світ; *перен.* ~**zać** *stosunki* зав'язати зв'язки; 2) *перен.* засновувати, -вую, -вуєш, заснувати, -ную, -нуєш; ~**zać** *towarzystwo* заснувати товариство; *О перен.* ~**zać** *komu usta* замкнути (заціпити) рот кому; // ~ *się* 1) зав'язуватися, зав'язатися; (*брату початок — це*) зароджуватися, -джується, зародитися, -диться; 2) засновуватися, заснуватися.

zawibrować, -guje, -gujesz, -rował завібрувати, -рюю, -рюєш.

zawichrzać, zawichrzyć, -rzą, -rząsz, -rzął 1) (*лише докон.*) завихрити, завихорити; *wiatr ~rzął* вітер завихрив (завихорив); 2) *перен.* підбурювати, -рюю, -рюєш, підбурити; // ~ *się* завихритися, завихоритися.

zawiedziony обманутий.

zawieja *ж.* завірюха, метелиця, заметіль, -лі, сніговійниця, хуртовина, завія.

zawieiny завіршнний, заметільний.

zawieracz, *ім.* -cze, *м., tech.* засув, -ву.

zawierać, zawrzeć, -wrę, -wrzesz, -warł 1) (*лише недокон.*) (в собі) містити, -тить; *wiele w sobie ~wierać* багато містити в собі; 2) (*умову, договір, мир*

тощо) укладати, укласти, -ладу, -ладеш, складати, скласти; 3) (*знайомство, дружбу тощо*) зав'язувати, -зую, -зуєш, зав'язати, -в'яжу, -в'яжеш, заводити, -джу, -диш, завести, -веду, -ведеш; 4) *заст.* закривати, закрити; (*очи — це*) запліщувати, -щую, -щуєш, запліщити; (*книжку, зошиток тощо — це*) згортати, згорнути, -ну, -неш; (*двері, ворота, вікно, шафу тощо — звичайно*) зачиняти, зачиняти, -ню, -ниш; *О ~wrzeć* *małżeństwo* одружитися, -жуся, -жишся, побратися, -беремося, -беретесь (з ким); // ~ *się* 1) міститися; входити в склад чого; 2) укладатися, укластися, складатися, скластися; 3) зав'язуватися, зав'язатися, заводитися, завестися; 4) закриватися, закритися; запліщуватися, запліщитися; згортатися, згорнутися; зачинятися, зачинитися; *drzwi się ~warły* двері зачинилися.

zawieradło *п., tech. див.* **zawora**.

zawieratka *ж., bot. див.* **petunia**.

zawiercić, -cę, -cisz, -cił 1) (*свердлом*) засвердлити; 2) (*пробивати ґрунт, гірські породи*) почати бурити; 3) (*перен.* — *пробіль*) закрутити, -тить; (*хвостом — це*) завертіти, -вертять, завиляти.

zawierucha *ж.* 1) завірюха, заметіль, -лі, метелиця, сніговійниця, хуртовина, завія; 2) *перен.* хуртовина; ~ *wojenna* воєнна хуртовина.

zawieruszać, zawieruszyć, -szę, -szysz, -szył (*со*) *pot.* закидати, закинути, дівати, діти (діну, дінеш), задіти, подіти, запропастити, -пашу, -пастись (що); // ~ *się* діватися, дітися, подітися, заподіватися, заподітися, запропаститися; (*про речі — це*) закидатися, закинутися.

zawierzać, zawierzyć, -rzą, -rząsz, -rzął 1) (*кому, czemu*) вірити, повірити; ~*rzyć* *na słowo* по-

вірити на слово; 2) (со кому) довіряти, довірити (що кому); *~rzyć* кому *swój* majątek довірити кому своє майно.

zawierzać забри́кати, захви́щати.
zawierzgnać, -nie, -nął *див. zawierzać.*

zawierzyć *див. zawierzać.*

zawiesić *див. zawieszac.*

zawiesina *ж., chem.* суспензія.

zawieszisto густо.

zawieszisty 1) (*про вуса*) густий, п'шний; 2) *кул.* густий; *barszcz ~* густий борщ, щу́; 3) *заст.* звислий; *~te* pieczęcie звислі печати, -тей.

zawieszac, zawiesić, -wieszę, -wieszisz, -wiesił 1) (со) завішувати, -шую, -шуєш, завісити, -вішу, -вісиш; *~wiesić* okno завісити вікно; 2) (со czym) завішувати, завішати; *~wiesić* ścianę obrazami завішати стіну картинами; 3) (со па czym) вішати, повісити; *~wiesić* szablę на ścianie повісити шаблю на стіні; 4) (со) *перен.* відстрічувати, -чую, -чуєш, відстрічити, відкладати, відкласти, -ладу́, -ладеш (що); *~wiesić* posiedzenie відстрічити засідання; 5) (кого w czym) *перен.* тимчасово відстороняти когось від виконання обов'язків, тимчасово відсторонити когось від виконання обов'язків.

zawieszenie *n.* 1) відстрічення, відкладення; 2) тимчасове відсторонення від виконання обов'язків; *пор. zawierzać* 4, 5; *О ~* broni перемир'я; *ав. ~* bomb підвіска (підвішування) авіабомб; *trzymać kogo w ~niu* тримати когось в непевності.

zawieszony: *~ w urzędowi* тимчасово відсторонений від виконання обов'язків.

zawiesić *див. zawodzić.*

zawietrzny завітрянний.

zawietrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*про собак і перен.*) почути, учути,

зачути, занюхати; (*перен. фам. — ще*) прони́хати.

zawiew, -wu, т. див. zawierucha 1.

zawiewać, zawiać, -wieje, -wiał 1) (*лише докон.*) (почати віяти) завіяти; 2) (*дути, про вітер тощо, перен.*) завівати, віяти (віє), повіяти; *chłód ~wiewał* od ścian від стін віяло холодом; *~wiewał* wiatr chłodny віяв холодний вітер; 3) (кого) (*лише докон.*) безос. продіти; 4) (*снігом дорожю тощо*) завівати, завіяти; *О перен.* *розм. ~wiał* go він налідп'ітку.

zawieźć *див. zawozić.*

zawiedły 1) зав'ялий, зів'ялий, прив'ялий; 2) (*сушений*) в'ялений; *~te* szynki в'ялені окости (окороки).

zawieđnać, -wieđnie, -wiađi зав'янути, зів'янути, прив'янути.

zawieđniały *див. zawieđły.*

zawieźly 1) зав'язлий; загрузлий, застряглий; *пор. zawierznąć*; 2) *перен.* який (що) заплутався.

zawieźnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli зав'язнути, зав'язати, -зну, -знеш; (*у гряді — звичайно*) загрузнути, застрягти, -гну, -гнеш, застрягнути, застрягти, -ряну, -рянеш.

zawijacz, lm. -cze, m., spec. загортальник.

zawijaczka *ж., spec.* загортальниця.

zawijać I, zawinać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) загортати, загорнути, -ну́, -неш; *~winać* sprawa upek загорнути покупку; 2) (*робити перев'язку тощо*) зав'язувати, -зую, -зуєш, зав'язати, -в'язу́, -в'язеш; (*укладувати — ще*) пов'язувати, пов'язати; *~winać* głowę chustką зав'язати (пов'язати) голову хусткою; *~winać* palec зав'язати палець; 3) (*загнути*) загортати, загорнути, завертати, завернути; (*рукави — ще*) закачувати, -чую, -чуєш, закачати, засувувати, -кую, -куєш, засукати

(-káю, -káеш *i* -сучу́, -сúчиш); ~winać suknię загорну́ти (заверну́ти) сукню; 4) (kim) (у танці) крути́ти -ручу́, -рутиш, закрути́ти (ким); 5) (лише недокон.) (перен. розм. — їсти) уминáти, трощи́ти, -рошу́, -рощиш; 6) (заст. — волосся) завивáти, заві́ти, -в'ю́, -в'еш; ~// się 1) загорта́тися, загорну́тися; 2) зав'язува́тися, зав'язáтися; пов'язува́тися, пов'язáтися; 3) загорта́тися, загорну́тися; зака́чуватися, закача́тися, засу́куватися, засука́тися; 4) завивáтися, заві́тися; пор. zawiąć 1—3, 6; 5) (kolo czego) (лише докон.) див. zakrzątnąć się.

заві́яє II, зави́нає, -не, -niesz, -на́ї, -не́ї (до порту) приста́вати, -таю́, -тае́ш, приста́ти, -та́ну, -та́неш, прича́лювати, -люю́, -люе́ш, прича́лити.

zawijalnia *ż.*, *spes.* загортальний
цех, -ху.

zawikłać *δύβ.* **zawikływać.**

zawiklanie I n. 1) (дія) заплутання; вплутання; *пор. zawikływać*; 2) (властивість) заплутаність, -ності; складність. *Пор. zawikłany*.

zawikłanie II przst. заплۇтано;
складно. Пор. **zawikłany**.

zawikłany заплутаний; (важкий для вирішення — ще) складний;
sprawa ~па заплутана (складна) справа.

zawikływać, -luje, -lujesz, -lywał, -
zawikłać заплутувати, -тую, -туєш, заплутати; (у якусь справу — це) вплутувати, вплутати; // ~ się заплутуватися, заплутатися; вплутуватися, вплутатися.

zawile заплутано; складно. *Пор.*
zawily.

zawilgnać, -gnie, -gł a. -gnać від-
вологнути, відволóжитися.

zawilgocić, -cę, -cisz, -cił *dok.* *зав.*
zawilżać.

zawilgotnić, -nię, -nisz, -nił dok.
дуб. завилжа́ть.

zawilżyć, zawilżyć, -że, -żysz, -żył
зволóжувати, -жую, -жуєш, зво-
лóжити.

zawilżyć, -żeje, -żał *дуб.* **zawilg-
nać.**

zawilżyć *дуб.* **zawilżać.**

zawilo *дуб.* zawile.

zawiłość ż. заплутаність, -ності;
складність. *Por. zawiły.*

zawiły заплутаний; (важкий для вирішення — ще) складний.

zawinać I *зав.* **zawijać** I.

zawinać II *дуб.* **zawijać** II.

zawiniątko *n.* згóртоқ, -тка, сýвер-
тоқ, -тка, пакýнок, -нка.

zawinić, -nię, -nisz, -nił провини́ти(ся), за́вини́ти, прости́тися, -плю́ся, -пи́шся.

zawinienie *n. dub.* **przewinienie.**

zawinięcie *і п.* 1) загорнення;
2) завівка. *Пор. zawierać* *і, 6.*

zawinięcie II n. причалення.

zawigować, -guję, -gujesz, -gował
закрутітися, -ручусь, -рутиш-
ся; śnieg ~wał śniegom заку-
тіло; ~wały paгу закутілися
па́ри.

zawisać, zawisnąć, -wisnę, -wiś-
niesz, -wisnął (*a. -wisł*), -wiśł
зависа́ти, зави́снути; ~wisnąć
в пові́тря з зави́снута у по-
ві́трі; **О** ~сна́ць о́счума (па
кім, па чым) вту́пнута по́гляд
(о́чі) (в ко́го, в що).

zawisłość ż. залéжність, -ності.

zawisły залéжний.

zawisnąć *дуб.* **zawisać.**

zawistnie за́здрічно, за́здро.

zawistnik. {*m.* -*cv.* *m.* за́здрісник.

zawistny zázdrisnyj, zázdrj; zavisnyj (pídshe); patrze ~nym okiem divítysja zázdrisnym (zázdrim) ókom.

zawiść ž. zázdříst', -rosti, zázdros-
ščí, -ščiv; závist', -tí (*pidše*);
závidki, -kiv (*roz.*).

zawiślany *дуб.* **zawiślański.**

zawiślański завіслянський, розташований за Віслою.

Zawiśle n. Завісля, Завіслянщина;
місцевість по той бік Вісли.

zawitać (gdzie, dokąd, do kogo)
książ. завітати; radość ~tała

do naszego domu rádiсть завітала до нашої хати; ◇ dzień ~tał настав день.

zawizować, -zuje, -zujesz, -zował візувати, -зую, -зуюш (докон.), завізувати; ~ paszport візувати (завізувати) паспорт.

zawlekać, zawlec, -lokę, -leczesz, -łóki, -lekli 1) заволікати, заволокти, -лочу, -лочеш, зати́гати, зати́гати, -гну, -гнеш, зати́гнути; 2) (заслоняти) заволікати, заволокти, засти́лати, засла́ти, -стелю, -стелеш, застеліти, -лю, -лиш; ~wlec niebo chmurami заволокти (застеліти) небо хмарами; 3) (нитку в голку) вси́ляти, вси́лити, заси́лювати, -люю, -люєш, заси́лити; //~ się 1) заволікати́ся, заволокти́ся, зати́гати́ся, зати́гати́ся, зати́гнути́ся; 2) заволікати́ся, заволокти́ся, засти́лати́ся, засла́ти́ся, застелі́ти́ся; 3) (dokąd) (лише докон.) дотя́гати́ся, доплéнтати́ся, доволокти́ся (куди́).

zawładnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (czyn) заволодіти (чим); (nie-пен. — ще) опанува́ти, -ную, -нуюш (що); ~ państwem заволодіти державою; ~ czym i myślem опанува́ти чий розум; (силою) захопи́ти, -плю, -пиш (кого́, що).

zawłóczyć, -czę, -czysz, -czył roln. заборонувати, -ную, -нуюш, забороніти; (після посіву — ще) заволочіти, -чу́, -чиш.

zawoalować, -luje, -lujesz, -lował завуальовати, -люю, -люєш; //~ się заслоніти (закрити) вуаллю сво́є обличчя.

zawoalowany завуальований; не-пен. ~ne słowa завуальовані слова́ (род. слів).

zawodnictwo n. div. współzawodnictwo.

zawodniczka ż., sport. учасниця змагань.

zawodniczy sport. який (що) стосується змагань; (у контексті) для змагань тощо; plac ~ площ́а (майдан) для змагань.

zawodnic div. **zawadniać.**

zawodnie обманливо.

zawodnik, lm. -cy, m., sport. учасник змагань.

zawodność ż. обманливість, -вості.

zawodny обманливий; ~na nadzieja обманлива надія.

zawodowiec, -wca, lm. -wcy, m спеціаліст, фахівець, -вця́.

zawodowo по-фаховому, фахово;

◇ ~ wykształcony з фаховою освітою.

zawodowy 1) професійний; związek ~ професійна спілка (профспілка); choroba ~wa професійна хвороба (профхвороба); 2) (specjalny) професіональний, фаховий; wykształcenie ~we професіональна (фаховá) осві́та; praca ~wa професіональна (фаховá) пра́ця.

zawody, -dów, bhp. змагання, -гань; ◇ iść w ~ (z kim) змагати́ся (з ким); puścić się z wiatrem w ~ пустити́ся з ві́тром на(в)здо́гін.

zawodzić I, -dę, -dzisz, -dził, -wiesz, -wiodę, -wiesz, -wiódł, -wiedli заводити, -джу, -диш, завесті́, -веду́, -ведеш, запрова́джувати, -джую, -джуєш, запрова́дити, -джу, -диш; ~wiesz głęboko w las завесті́ (запрова́дити) вгли́б лісу.

zawodzić II, -dę, -dzisz, -dził, -wiesz, -wiodę, -wiesz, -wiódł, -wiedli не справджувати, -джую, -джуєш, не справдіти, -ра́вджу, -ра́вдиш; ~wiesz czyje nadzieje не справдіти чи́х наді́й (сподіва́нь): підсил. обманювати, -ную, -нуюш, обману́ти, -ну́, -неш; підводити, підвести́ (розм.) (кого́); //~ się (na kim, na czym) розчаро́вувати́ся, -вую́ся, -вує́шся, розчаро́вати́ся, -ру́юся, -ру́єшся (в ко́му, в чо́му).

zawodzić III, -dę, -dzisz, -dził заводити, -джу, -диш; (плакати — ще) голо́сити, -лошу́, -ло́сиш.

zawodzie n. місце за водо́ю.

zawoik *m., zdr. див. zawój.*

zawojować, -juję, -jujesz, -jował
завоювати, -воюю, -воюєш.

zawojowanie *n.* завоювання.

zawołać 1) закричати, -чу́, -чи́ш, заво́лати; «Kłamstwo!» — ~!a! «Брехня!» — закричав він; 2) (кого) покликати, -личу, -ли́чеш, заклікати, позва́ти, -ву́, -веш (кого).

zawołanie *n.* 1) за́клик, -ку; (*ви-гук*) по́клик; 2) (*іст. — на гер-бі*) гасло; \diamond być na ~niu б́ути напогото́ві; mieć co na każde ~ ма́ти що напогото́ві.

zawołany 1) прекра́сний, чудови́й; ~ gospodarz прекра́сний (чудови́й) хазя́їн (госпо́дар); 2) (*пристрасний*) запальни́й; ~ myśliwy запальни́й мисли́вець, -вця.

Zawołże *n.* Заво́лжя.

zawora *ż.* за́сув.

zaworka *ż., zdr.* за́сувка.

zawornik *m., bud.* за́мок склепі́ння, за́мковий ка́мінь у склепі́нні.

zawoskować, -kuje, -kujesz, -kował
наво́щити, навоскува́ти, -ку́ю, -ку́єш.

zawotować, -tuję, -tujesz, -tował
kisz. вотува́ти, -ту́ю, -ту́єш (*докон.*).

zawozić, -wożę, -wozisz, -woził, za-wieźć, -wiozę, -wiesz, -wioził, -wieźli заво́зити, -во́жу, -во́зиш, заве́зти.

zawożny заві́зний, приві́зний; ~ pe towary приві́зні това́ри, -рів.

zawód I, -wodu, *m.* профе́сія, фах, -ху, спеціа́льність, -ності; z ~du lekarz по профе́сії (за профе́сією, за фа́хом, за спеціа́льністю) ліка́р; obrać so-bie ~ ви́брати собі профе́сію (фах, спеціа́льність).

zawód II, -wodu, *m.* розча́рування; doznać ~du zaznać розча́рування; \diamond bez ~du напéвно; zrobić komu ~ обману́ти чи́ сподіва́ння (наді́ї); підве́сті ко́го (*розм.*).

zawój, -woju, lm. -woje, m. (го́лов-ний у́бір) тюрба́н, заві́й, -во́ю; (*у мусульманів*) чалма́.

zawór I, -woru, *m., bud. див. za-wornik.*

zawór II, -wora, *m., tech.* кла́пан; ~ bezpieczeństwa запо́біжний кла́пан, запо́біжник; ~ kulkowy ша́риковий кла́пан; ~ odwietrzający вентиля́ційний кла́пан; ~ rozruchowy пуска́вий кла́пан; ~ ssący кла́пан впу́ску; ~ wydechowy вихло́пний кла́пан; \diamond мор. ~ denny king-stón.

zawóz, -wozu *m.* заві́з, -во́зу, за-везе́ння.

zawózka *ż. див. zawóz.*

zawracać, zawrócić, -cę, -cisz, -cił
заверта́ти, заверну́ти, -ну́, -неш; (*вертатися, скеровувати в ін-ший бік — ще*) поверта́ти, поверну́ти; (кого — ще) верта́ти, верну́ти; ~ rócić kogo z drogi заверну́ти (верну́ти) ко́го з до́роги; ~ rócić z drogi do domu заверну́ти (поверну́ти) з до́роги до́дому; ~ rócić w bok заверну́ти (поверну́ти) вбі́к; ~ rócić wóz (konie) заверну́ти (поверну́ти) ві́з (ко́ней); \diamond перен. розм. ~ racać komu głowę а) морочити го́лову ко́му; б) (*робити безглуздом*) за-верта́ти го́лову (мо́зок) (ко́му); в) (*закохувати*) кру́тити го́лову ко́му; // ~ się заверта́тися, за-верну́тися; поверта́тися, повер-ну́тися; верта́тися, верну́тися; \diamond перен. розм. głowa się ~ róciła го́лова закру́тілася, в го́лові запáморочилося, го́лова запáморочилася.

zawracanie *n.* заверта́ння; повер-та́ння; верта́ння; пор. **zawracać**; \diamond перен. розм. ~ głowy пуста́ балака́нина.

zawrotnie запáморочливо, запáмо-рочно, головокру́тно, карколо́м-но.

zawrotny запáморочли́вий, запáмо-рочни́й, головокру́тний, карко-

ломний; ~na szybkość запаморочлива (запаморочна, головокрутна, карколомна) швидкість, -кості.

zawrócić *див. zawracać.*

zawrót, -rotu, *м.* 1) поворот, -ту; (*piku, drogi тощо — це*) заворот; 2) спорт. віраж, -жy; \diamond ~ głowу запаморочення голови, головокружіння.

zawrzeć I *див. zawierać.*

zawrzeć II, -wrze (*а. -wre*), -wrzał закипіти, -пить.

zawrzyszcząć, -czę, -czysz, -czał, -czeli заверещати, -рещy, -рещйш, зарепетува́ти, -тyю, -тyеш, загорля́ти.

zawrzodowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli *див. owrzodzić.*

zawrzodziłość *ж. див. owrzodzenie* I.

zawrzodziły *див. owrzodziły.*

zawrzodzić *док. див. owrzodzić.*

zawrzodzić *див. owrzodzić.*

zawstydząć, **zawstydzić**, -dzieć, -dzisz, -dził засоромлювати, -люю, -люєш, засоромити, -млю, -миш; // ~ się засоромлюватися, засоромитися.

zawstyżenie *п.* засоромлення.

zawstydzić *див. zawstydząć.*

zawstyżony засоромлений.

zawsze завжди, завжди; (*постійно — це*) повсякчас; па ~ на завжди.

zawszenie *п.* 1) завошівлення; 2) мед. (*phthiriasis*) воші́вість, -вості.

zawszony завоші́влений, завоші́лий; (*мед. — це*) воші́вий.

zawszyć, -szę, -szysz, -szył завоші́вити, -влю, -внш.

zawtórować, -ruję, -rujesz, -rował *муз., przen.* завторува́ти, -рyю, -рyєш, завтори́ти.

zawtórzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *див. zawtórwać.*

zawуć заві́ти.

zawуrokować, -kuję, -kujesz, -kował 1) юр. ви́нести (ухвали́ти) ви́рок (при́суд); 2) (о czym) *перен.* ви́рішити (що).

zawziąć się, -wezmę, -weźmiesz, -wziął, -wzieli (на кого, на со) за́взя́тися, -візьму́ся, -візьмешся (на ко́го, на що).

zawzięcie I *п.* за́взя́ття.

zawzięcie II *прзсл.* за́взя́то; за́повзя́то; за́пекло, жорсто́ко. *Пор. zawzięty.*

zawziętość *ж.* за́взя́тість, -тості; за́пеклість, -лості, жорсто́кість, -кості. *Пор. zawzięty.*

zawzięty за́взя́тий; за́повзя́тий (*підше*); (*перен. — це*) за́пеклий, жорсто́кий; ~ człowiek за́взя́та лю́дина; ~ta walka за́взя́та (за́пекла, жорсто́ка) бо́ротьба́.

zazdrośny ре́внийий; \diamond бу́ць ~nym о ко́го ре́внува́ти ко́го. *Пор. zazdrość.*

zazdrostka *ж.* 1) заст. за́наві́ска, за́ві́ска; 2) *див. zazdrość.*

zazdrościć, -roszczę, -rościsz, -rościł (*кому, czemu*) за́здрити, за́видува́ти, -дую, -дуєш (*кому, чому i підше* на ко́го, на що).

zazdrość *ж.* 1) ре́внощі, -щів; 2) (*підше*) за́здрість, -рості, за́здрощі, -щів; за́висть, -ті (*підше*); за́видки, -ків (*розм.*).

zazdrośnica *ж., pot.* 1) ре́вни́виця; 2) за́здрісниця. *Пор. zazdrość.*

zazdrośniczka *ж. див. zazdrośnica.*

zazdrośnię 1) ре́вни́во; 2) за́здрісно, за́здро. *Пор. zazdrość.*

zazdrośnik, *lm.* -су, *м.* 1) ре́вни́вець, -вця; 2) за́здрісник. *Пор. zazdrość.*

zazębiać, **zazębić**, -bię, -bisz, -bił 1) (со) за́зублюва́ти, -люю, -люєш, за́зуби́ти, -блю, -биш; 2) (со о со) за́чіплюва́ти, за́чіпля́ти, за́чіпа́ти, за́чепи́ти, -плю, -пиш (що за що); // ~ się 1) за́зублюва́тися, за́зуби́тися; 2) (о со) за́чіпа́тися, за́чіпля́тися, за́чіплюва́тися, за́чепи́тися (за що); jedno ~bia się o drugie одне за́чіпляє за́ інше.

zazębienie *п.* 1) за́зубле́ння; 2) за́чепле́ння; 3) *тех.* шта́мпува́ння.

- зубців; //~ się 1) зазублення;
2) зачеплення. *Пор. zazębiać (się).*
- zazgrzytać** заскреготати, -гочу, -гочеш, заскреготіти, -гочу, -готиш.
- zazgrzytanie** *n.* заскреготання, заскреготіння.
- zaziajać się** *див. zziajać się.*
- zazieleniać, zazielenić, -nię, -nisz, -nił** 1) озеленяти, озеленювати, -нюю, -нююш, озеленіти; 2) (забруднити зеленою фарбою) зазеленіти (лише докон.); // (лише докон.) ~ się 1) зазеленіти(ся); зазеленітися; 2) зазеленіти себе.
- zazielenieć, -nieje, -niał** зазеленіти(ся), зазеленітися.
- zazielenienie** *n.* 1) озеленення; 2) зазеленіння. *Пор. zazieleniać.*
- zaziemski** *poet.* неземний.
- zazierać** *див. zaglądać.*
- zaziewać** запозихати, почати позихати.
- zaziębiać, zaziębić, -bię, -bisz, -bił** простуджувати, -джую, -джуеш, простудити, -джу, -диш, застуджувати, застудіти; //~ się простуджуватися, простудітися, застуджуватися, застудітися.
- zazębienie** *n.* простуда, застуда.
- zazimować, -muje, -mujesz, -mował** зазимувати, -мую, -мюеш.
- zazłacać się, zazłocić się, -ci, -cił** зазолотіти, зазолотітися, -лोटіться; *jaskrawo ~ło się* пієбо яскраво зазолотіло (зазолотілося) небо.
- zaznaczać, zaznaczyć, -czę, -czysz, -czył** 1) позначати, позначити; ~**czyć** *głównie* позначити кордон; (зробити помітку) зазначати, зазначити, -начу, -начиш, відзначати, відзначити; ~**czyć** *ołówkiem* зазначити (відзначити) олівцем; *peren. trzeba ~czyć* треба зазначити (відзначити); 2) (лише докон.) мисл. наслідити кривю.
- zaznaczenie** *n.* позначення; (помітка — це) позначка, відзначення, зазначення, зазначка; (знак — це) відмітка.
- zaznaczyć** *див. zaznaczać.*
- zaznać** *див. zaznawać.*
- zaznajamiać, zaznajomić, -mię, -misz, -mił** 1) (z kim) знайомити, -млю, -миш, зазнайомити, познайомити (з ким); 2) (z czym) ознайомлювати, -люю, -люєш, знайомити, ознайомити; ~**jomić z treścią** ознайомити із змістом; //~ się 1) знайомитися, зазнайомитися, познайомитися; 2) ознайомлюватися, знайомитися, ознайомитися.
- zaznawać, -naje, -najesz, -nawał, zaznać (czego)** зазнавати, -наю, -наєш, зазнати (чого); ~**nać szczyśćcia** зазнати щастя.
- zazula** *ż.* *див. kukulka.*
- zazwyczaj** *przst.* звичайно.
- zażrebiać się, zażrebić się, -bi, -biła** жеребитися, ожеребитися.
- zażalenie** *n.* 1) скарга, жалоба; *wnieść (zrobić) ~* подати скаргу (жалобу); *książka ~leń* книга скарг; 2) *юр.* оскарження; ~ *nieważności* оскарження вироку суду.
- zażarcie I** *przst.* запékло, завзято.
- zażarcie II** *n. див. zażartość.*
- zażartość** *ż.* 1) запékлість, -лості, завзятість, -тості; 2) розлютованість, -ності, розлюченість. *Пор. zażarty.*
- zażartować, -tuję, -tujesz, -tował** (z kogo, z czego) жартувати, -тую, -туєш, пошуткувати, -кую, -куєш (з ко́го, з чо́го, *pięше* над ким, над чим).
- zażarty** 1) запékлий, завзятий; *spół ~* запékла (завзята) суперечка; 2) (na kogo, na co) розлютований, розлучений (на ко́го, на що).
- zażarzyć** *див. rozżarzyć.*
- zażać** *див. żałować.*
- zażądać** зажадати, поставити вимогу.
- zażądanie** *n. див. żądanie.*
- zażęgać, zażęć, -żę, -żesz, -żęgi, -żęgli** 1) *див. zapalać* 1, 2;

2) *див. rozpalać*; 3) *див. pod-
żegać*.
zażęglować, -luję, -lujesz, -lował
(про судно) доплисті, -ливу́,
 -ливеш, допливті.
zażęgnuwać, -nuję, -nujesz, -nywał,
zażęgnąć (co) *książ.* 1) запобіга́-
 ти, запобігти, -біжу́, -біжи́ш
(чому), відверта́ти, відверну́ти,
 -ну́, -неш (що); ~ **nać** zło за-
 побігти злу, відверну́ти зло;
 2) *фольк.* замовля́ти, замови́ти,
 -влю, -виш (що); ~ **nać** cho-
 го бę замови́ти хворобу.
zażenować, -nuję, -nujesz, -nował
 збенте́жити; *підсил.* засоро́мити,
 -млю, -миш; засти́діти, -джу́,
 -ди́ш (*підше*); // ~ **się** збенте́-
 дитися; засоро́митися; засти-
 да́[і]тися.
zażenowanie (*się*) *n.* збенте́ження;
 засоро́млення. *Пор. zażenować.*
zażenowany збенте́жений; засо-
 ро́млений. *Пор. zażenować.*
**zażerać, zażreć, -żrę, -żresz, -żarł,
-żarli 1) зажира́ти, заже́рти, -ру́,
 -ре́ш, пожира́ти, пожер́ти; 2) *пе-
рен.* проі́дати, проі́сти, -ім, -іси́;
rdza żelaza ~ *га* іржа про-
 і́дає залізо; // ~ **się** (*одне од-
ного*) пожира́ти, жер́ти, пожер́-
 ти, зажира́ти, заже́рти.
zażgać, zażgnąć *див. zadźgać.*
zażoga *ж. див. pożoga.*
zażółcić, -cę, -cisz, -cił зажовті́ти,
 -вчу́, -вти́ш.
zażółknąć, -knie, -ki зажовті́ти,
 зажовкну́ти.
zażreć *див. zażerać.*
**zażwian, -nu, m., bot. (cardapa-
tium)** сокруши́ха.
zażyć *див. zażywać.*
zażyłe по-дру́жньому, по-прия́тель-
 ському, по-прия́тельськи, при-
 я́зно.
zażyłość *ж.* дру́жність, -ності, при-
 я́зність; ◇ *буć w ~ci* жити
 по-дру́жньому.
zażyty дру́жний, прия́тельський,
 прия́зний; ~ *le stosunki*
 дру́жні (прия́тельські, прия́зні)
 взає́мини, -мин.
zażynać, zażąć, -żnę, -żniesz, -żął,**

-**żeli** зажинáти, зажа́ти, -жну́,
 -жне́ш.
zażynki, -nek, bhp., folk. зажін, -
 ну, зажінки, -ків.
zażywać, zażyć, -żyję, -żyjesz, -żył
 1) *мед.* прийма́ти, прийня́ти,
 -йму́, -ймеш, зажива́ти, зажи́ти,
 -живу́, -живе́ш; ~ **żyć** *lekar-
stwo* прийня́ти (зажи́ти) лі́ки;
 2) *див. używać*; ◇ *пржк.* ~ **żyć**
kogo z mańki обману́ти ко-
 го́; *пржк.* ~ **żywać** *świata*,
 róki *służą lata* вти́шайся
 життя́м; ужива́й сві́та, по́ки слу́-
 жать лі́та; ~ **żywać** *tabaki*
 нюхати табáку.
zażywność *ж.* в[у]годо́ваність, -но-
 сти.
zażywny в[у]годо́ваний; зажи́вний
(підше).
zażgać *див. zadźgać.*
zażyźniać, zażyźnić *див. użyźniać.*
ząb, zęba, m. 1) зуб; *розм. ani*
w ~ ni в зуб; *вульг.* даć *ko-
mu w zęby* да́ти кому́ в зу́би
(по зубáх); *перен. розм. zębami*
dzwonić a) дзвони́ти (цокоті́ти,
 кла́цати) зубáми; б) бу́-
 ти голо́дним; *перен.* *klócić*
się ~ za ~ свари́тися зуб за
 зуб; ~ *mać gósci* зуб му́дро-
 сти; *перен.* **zęby** *na czym*
zjeść zuby на чо́му з'їсти (про-
 їсти); *перен.* *ostrzyć sobie*
na kim zęby перетирáти на
 зубáх коро́; *ostrzyć sobie*
na co zęby гостри́ти зу́би на
 що; *szczerzyć (suszyć) zę-
by (świecić zębami)* *do ko-
go* ска́лити (шкі́рити, вишкі́ряти,
 вищиря́ти) зу́би; *szczerzyć*
zęby na kogo (показува́ти
 кому́ *zęby*) ма́ти зуб про́ти
 (на) ко́го; *szczeķać zębami*
 кла́цати (цокоті́ти, дзвони́ти)
 зубáми; ~ *sztuczny* штуч-
 ний зуб; *ściskać (zacis-
kać) zęby* зціплювати (заціплю-
 вати, тискáти, стіскувати) зу́би;
 ~ *trzonowy* корінний зуб;
перен. розм. trzymać język
za zębami трима́ти (держá-
 ти) язика́ (язи́к) за зубáми;

перен. wziąć kogo na zęby
взяти когo на зуби, перетирати
на зубах когo; *перен. розм.* z a-
ciąć zęby стіснути (зціпити,
заціпити) зуби; *перен. розм.*
zdrowe zęby кому zama-
wiać замовляти зуби комy, за-
бивати бiки комy; 2) *тех.* зу-
бець, -бця; zęby u grabi зубці
граблів (грабeль); wyszcinać
w zęby вирізувати зубці, зуби-
ти, -блю, -биш; *О книж.* ~
czasu рукa часу; *спец.* ~ klu-
cza борідка ключа; *перен.* nie
dotknięty zębem czasu не
зачеплений часом; nie ma co
kłaść pod ~ немає що їсти;
proszek do zębów зубний
порошок, -шкy; *перен. розм.* w
zęby кому patrzeć рахувати
комy літа.

ząbczasty зубч(а)тий.

zabek, -bka, *т.* 1) *зменш.* зубок,
-бкa; 2) (*у знарядді*) зубець,
-бця.

zabkować, -kuje, -kujesz, -kował
1) (*про дитину*) одержувати
зуби; 2) вирізувати в зубці,
зубити, -блю, -биш.

zabkowany зубч(а)тий.

zabkowaty зубч(а)тий.

zabić, -bie, -bisz, -bił *posp.* зро-
бити бабою, забити, -блю,
-биш.

zabieć, -bieje, -biejesz, -biał, -bieli
posp. обабитися, -блюся, -биш-
ся, збабити.

zabrać, -brze, -brzesz (*rzadziej*
-bram, -brasz), -brał забрудни-
ти, закаляти, замазати, -мажу,
-мажеш.

zbaczać, zboczyć, -cze, -czysz, -czył
1) звертати набік (вбік), звер-
нути набік (вбік), збачувати,
-чую, -чуеш, збачити; *фіз.* від-
хилитися, відхилитися, -люся,
-лишся; ciało niebieskie
zbacza небесне тіло відхиляється;
zboczyć z drogi *попоги*
зійти з прямої дороги, збачити;
2) (dokąd, do kogo) завертати,
завернути, -нy, -неш (куди, до
кого); zboczyć do pobliskie-

go miasta завернути до по-
близького міста.

zbadać 1) дослідити, -джу, -диш;
~ prawdę дослідити правду;
(*науково — це*) вивчити; (*про-
никнути*) збагнути; ktoś ~ dał
puszcz litewskich prze-
rastne krainy хто бору
давнього збагнув би глибину;
2) *мед.* оглянути (хворого).

zbádanie *п.* 1) дослідження, до-
слід, -ду; вивчення; збагнення;
2) огляд (хворого). *Пор.* zba-
dać.

zbádany 1) досліджений; вивче-
ний; збагнутий; 2) оглянутий.
Пор. zbadać.

zbagatelizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał (кого, co) знехтувати, -тую,
-туєш (ким, чим i когo, що);
злегковажити (когo, що i ким,
чим).

zbajać (co) *pot.* вигадати, віду-
мати (що); // ~ się осоромити-
ся, -млюся, -мишся, набрати(ся)
сорому; оскарділитися (*розм.*).
zbajronizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał *lit., przen.* байронізувати,
-зую, -зуюш (*докон.*).

zbakierować, -ruje, -rujesz, -rował
(кого) *pot. przen.* звести з пут-
тя (когo); // ~ się збитися з
правильного шляху (з пуття),
пуститися бeрега, схибити, -блю,
-биш, збачити.

zbałamucić збаламутити, -мучу,
-мyтиш.

zbaławaniać, zbaławanić, -nie, -nisz,
-nił *książ.* хвилювати, -люю,
-люєш, схвилювати, вкривати
валами (бурунами), вкрити ва-
лами (бурунами).

zbaławanieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli *pot.* стуманіти, сторопіти.

zbanalizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał (co) зробити банальним,
заялозити, -жу, -зиш (що).

zbankrutować, -tuje, -tujesz, -tował
збанкрутувати, -тую, -туюш.

zbankrutowany збанкрутований.

zbaranieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli *żart.* очманіти, одуріти,
здуріти.

zbatogować, -guje, -gujesz, -gował *hist.* відбатожити, вибатожити.
zbatożyć, -że, -żysz, -żył *hist. див.* zbatogować.

zbawca, -су, lm. -су, m. 1) рятівник, -ка; 2) *перен.* визволитель, визвольник; 3) *рел.* спаситель.
zbawczy *див.* zbawienny.

zbawczyni *ж.* 1) рятівниця; 2) визволителька, визвольниця. *Пор.* zbawca 1, 2.

zbawiać, zbawić, -wię, -wiesz, -wil *rel.* спасати, спасти.

zbawiciel, lm. -le, m. *див.* zbawca.
zbawicielka *ж. див.* zbawczyni.

zbawić *див.* zbawiać.

zbawienie *n., rel.* спасіння.

zbawiennie спасенно.

zbawienność *ж.* спасенність, -ності.
zbawienny спасенний; (*про вплив—* *ще*) благотворний; *m u s l (r a d a)* ~на спасенна думка (*pá-da*); *środek* ~ спасенний засіб, -соби.

zbazgrać *див.* zabazgrać.

zbeczeć się, -cze, -czysz, -czał, -czeli *роf.* виплакати, -лачуся, -лачешся.

zbeltać, -lcze, -lczysz (rzadziej -łtam, -łtasz), -łtał збóвтати; (*ложкою, колотівкою тощо —* *ще*) сколотити, лочу́, -лотиш.

zbereźnik, lm. -су, m., arch. безсоромний, -ного, безстыдник.

zbereźny *arch.* безсоромний, безстыдний.

zbereźństwo *n., arch.* безсоромність, -ності, безстыдство.

zbestwiałość *ж.* розбещеність, -ності.

zbestwić, -wię, -wiesz, -wil розбести, -бещу, -бестиш; *//~ się* *див.* zbestwieć.

zbestwieć, -wieje, -wiesz, -wiał, -wieli розбеститися, -бещуся, -бестишся.

zbestwienie *n.* розбещення.

zbesztać *роf.* вилаяти.

zbesztanie *n.* вилаяння.

zbezbożnić, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli стати безбожним.

zbezczeszczać, zbezczęścić, -czesz, -cze, -częścisz, -częścił безчести-

ти, -чещу, -честиш, безчестити, неславити, -влю, -виш, знеславити, ганьбити, -блю, -бйш, зганьбити.

zbezczeszczenie *n.* безчещення, знеславлення, зганьблення.

zbezczęścić *див.* zbezczeszczać.

zbezecnić, -nię, -niesz, -nił *dok. див.* zbezczeszczać.

zbez władniać, zbezwładnić, -nię, -niesz, -nił 1) *прям., перен.* знесилювати, -люю, -люєш, знесилити; 2) *див.* obezwładniać.

zbędnie зайва річ, зайво.

zbędny зайвий.

zbić *n.* 1) збиття; 2) розбиття; *//~ się* розбиття. *Пор.* zbijać.

zbiczować, -czuje, -czujesz, -czował *hist.* 1) відбатожити, вибатожити, відшмагати; 2) *перен.* бичувати, -чую, -чужеш (*лише недокон.*).

zbić *див.* zbijać.

zbiec *див.* zbiegać I.

zbiednieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli збідніти, зубожіти.

zbiednienie *n.* збідніння, зубожіння.

zbiedzić, -dze, -dzisz, -dził 1) збідніти; 2) *перен.* виснажити, знесилити; *//~ się* виснажитися, знесилитися.

zbiedzony виснажений, знесилений.

zbieg I, -gu, blm., m. збіг, -гу; ~ *okoliczności* збіг обставин; *лінгв.* ~ *spółgłosek* збіг приголосних; ~ *dwóch rzek* збіг двох рік; *◇* ~ *drog* перехрестя; *па ~gu ulic* на перехресті (вулиць).

zbieg II, -ga, lm. -gowie, m. 1) утікач, -ча; 2) *військ.* дезертир, -ра.

zbiegać I, -biec, -biegnę, -biegniesz, -biegl, -biegli 1) збігати, збігати, -біжу, -біжиш; ~ *biec* *па dół* збігати вниз; *mleko ~biegło* молоко збігло; (*про воду — звичайно*) стікати, стекти, -тече; 2) (*лише докон.*) утекти; ~ *biec z niewoli* утекти з по-

лону; 3) (про час) минати, минути, проходити, -дять, пройти, -ройдё, спливати, спливти. збігати, збігти; *czas prędko ~biega* час швидко минає (проходити); *//~ się 1)* (в одне місце) збігатися, збігтися; *там się ~gają dwie rzeki* там збігаються дві ріки; 2) (перен. — про тканину) збігатися, збігтися, зсідатися, зсістися (зсядеться); 3) (перен. — виявляти відповідність) збігатися, збігтися.

zbiegać II (co) *dok.* збігати, оббігати (що); *//~ się* набігати, знаходитися, -джуся, -дишся. **zbiegły I**) збіглий; 2) збіглий, зсілий. *Пор. zbiegać I, 1, zbiegać się 2.*

zbiegnąć *dok. див. zbiegać I.*

zbiegnięcie się n., tech., tekst. усадка.

zbiegostwo n. 1) утёча; 2) дезертирство. *Пор. zbieg II.*

zbiegowisko n., pot. збіговище, збіговисько.

zbiegowski I) який (що) стосується утікача; (у контексті) утікача тощо; *кгужówka ~ка* сховище утікача; 2) дезертирський. *Пор. zbieg II.*

zbielać, zbielić, -le, -lisz, -lił I) забіляти, забілити, -лю, -лиш; *~lić płatę* забілити пляму; 2) *перен.* вкривати блідістю, вкрити блідістю; *trwoga twarz mi ~liła* тривога вкріла блідістю його обличчя; *// (лише докон.) ~ się див. zbieleć.*

zbielały збілілий, побілілий.

zbielać, -leje, -lejesz, -lał, -leli збіліти, побіліти; (перен. — ще) посівіти.

zbielić *див. zbielać.*

zbieracki який (що) стосується збирання; (у контексті) по збиранню тощо; *ргасе ~kie* праця по збиранню.

zbieracz I, lm. -cze, m. збирач, -ча; (колекцій — ще) колек-

ціонер, -ра; *~ z paszków pocztowych* збирач (колекціонер) поштових марок, філателіст.

zbieracz II, lm. -cze, m., tech. колектор, -ра.

zbieraczka I ж. збирачка; колекціонер, -ра. *Пор. zbieracz I.*

zbieraczka II ж. *kul.* шумівка.

zbierać, zebrać, zbiorę, zbierzesz, zebrał, zbrali I) збирати, зібрати (зберу, збереш); (колекції — ще) колекціонувати, -нью, -нүеш; **zbierać grzyby** збирати гриби; *перен. zbierać myśli* збирати думки; *перен. zbierać oklaski* збирати оплески; *перен. zbierać owoce swej pracy* збирати плоди своєї праці; **zbierać składki** збирати внески; **zbierać śmietanę** збирати сметану; **zbierać z pola** збирати з поля; 2) (лише в 3 особі) *перен.* охоплювати, -лює, охопити, -пить, огортати, огорнути, -не, брати (берё), взяти (взьме); *strach (litość) zbiera* жаж (жальсть) берё (охоплює, огортає); *zał go zbierał* його охоплював (брав, огортав) жаль; **z zebrać obóz** зняти табір; *//~ się 1)* збиратися, зібратися; (про людей — ще) сходитися, -джуся, -дишся, зійтися (зійдуся, зійдешся); (довкола кого, чого — ще) гуртуватися, -туюся, -түєшся, згуртуватися, купитися, скупчуватися, -чуюся, -чуєшся, скупчитися; 2) (готуватися до чого) збиратися, зібратися, лагодитися, -джуся, -дишся, налагодитися; **zbierać się** *parisać do kogo* збиратися написати до кого; (у дорож) збиратися, зібратися, лаштуватися, -туюся, -түєшся, налаштуватися; **zbierać się do wjazdu** збиратися (лаштуватися) до виїзду; 3) (на со) *безос.* збиратися, братися, зібратися (на що); **zbiera się** *na burzę* збирається (береться)

на б́урю; па л́зу **się zbiera** ко-
му на плач зби́рається ко́му;
zbierać się z siłami зби́ратися
в си́ли (на си́лі); **zbiera się**
па се́п ко́му кло́нить (зне-
ма́гае) сон, на сон кло́нить ко-
го́; **zbiera się** па **wymioty**
ко́му нудіть ко́го; **zebrać się**
па **odwagę** нава́житися.

zbieralniki *m., chem.* пере́гінна по-
судина.

zbieranina *ż., pogardl.* 1) мо́тлох,
-ху, дра́нтя, зби́рані́на; 2) (*про*
люде́й) на́брід, -роду, по́толох,
-чі, зби́рані́на.

zbieranka *ż. див. zbieranina.*

zbiesić, -bieszę, -biesisz, -biesił
przesł. збі́сити, -бішу́, -бісиш,
розлю́тува́ти, -т́ю, -т́уєш; // ~
się збі́ситися, розлю́тува́тися.

zbieżność *ż.* 1) збі́жність, -ності;
2) приста́йність. *Пор. zbieżny.*

zbieżny 1) *tex.* збі́жний; 2) *мат.*
приста́йний.

zbieżysty кру́тий, стрі́мкий; ~**ta**
droga крута́ (стрі́мка) до-
ро́га.

zbijać, zbić, -bije, -bijesz, -bił
1) збива́ти, зби́ти (зі́б'ю, зі-
б'е́ш); ~**bijać** **czyje** до́во-
ду збива́ти чи́й до́кази; ~**bić**
кого́ з **troru** зби́ти ко́го з
панте́лику; ~**bijać** со **gwoź-
dziami** збива́ти що́ цв'я́хами;
розм. ~**bijać** **majątek** (ріе-
пі́здзе) збива́ти ма́еток, за-
гриба́ти (виганя́ти) гро́ші;
2) (*лише докон.*) (*скло тощо*)
розби́ти; ~**bić** **szklankę**,
szubę розби́ти скля́нку, ші́б-
ку; 3) (кого́) (*лише докон.*)
поби́ти, -б'ю́, -б'е́ш, зби́ти (ко-
го́); *розм.* ~**bić** кого́ па
kwaśne jabłko зби́ти ко́го
на га́м'у́з; **o** ~**bijać** **bruki**
шве́ндятися безці́льно по ву́лиці;
// (*лише докон.*) ~ **się** роз-
би́тися.

zbilansować, -suje, -sujesz, -sował
buch. збала́нсува́ти, -с́ю, -с́уєш.

zbiorek, -rku, m., zdr. невели́чка
збі́рка, невели́чкий збі́рник,
збі́рничок, -чка.

zbiornia *ż.* склад, -ду.

zbiorniczek, -czka бачо́к, -чка́;
tech. ~ **płuczny** проми́вний
(проми́ва́льний) бачо́к.

zbiornik *m.* 1) вмі́стище, вмі́сти-
лище, резервуа́р, -ра; місце збе-
рі́гання; 2) (*води*) водо́йма,
водо́ймище; (*при парових маши-
нах*) паровий ко́тел, -тла́; (*в*
паровій машині) паровий ко́в-
пак, -ка́, сухопа́рник; (*в лампі*)
резервуа́р; **o** *анат.* ~ **mlecz w**
(**mlecz**) **po karmowego**
(**cisterna chyli**) цисте́рна хі́лусу;
xip. ~ **moszowy** сечоприй-
ма́ч, -ча́; *tex.* ~ **na gaz** газ-
го́льдер, -ра; *с.-г.* ~ **z kiszoni-**
ką си́лосна я́ма.

zbirowisko *n.* 1) *несхв.* збо́рище,
збіго́вище, збіго́висько; 2) *біол.*
класифіка́ційна сукупні́сть осо-
бе́й; **o** *астр.* ~ **gwiazd** су-
зі́р'я.

zbirowo збі́рно, колекти́вно.

zbirowość *ż.* збі́рність, -ності, ко-
лекти́вність.

zbirowy збі́рний, колекти́вний;
~**we** **podanie** колекти́вна за-
я́ва; **praca** ~**wa** колекти́вна;
praca; **odpowiedzialność**
~**wa** а) колекти́вна відпові́даль-
ність, -ності; б) кругова́ пору́-
ка; *грам.* **liczebniki** ~**we**
збі́рні числі́вники, -ків.

zbiór, zbioru, m. 1) збі́р -бо́ру;
(*дія — це*) зби́рання; ~
książek кни́гозбі́р; 2) (*законів*
тощо) збі́рник, збі́рка;
3) (*предметів*) збі́рка, колекці́я;
o ~ **zadań** зада́чник.

zbiórka *ż.* збі́р (*род. збо́ру*); ~
algorytm а збі́р на спо́лох;
~ **ogólna** загальний збі́р; ~
wojsk збі́р війська.

zbiórkowy який (що) стосу́ється
збо́ру; (*у контеќсті*) збо́ру то-
що; а *ксія* ~**wa** кампа́нія збо́-
ру (*засобів*).

zbiór, lm. -ry a. -rowie, m. 1) бан-
ді́т, розби́ша́ка; *перен.* кат;
зневажл. поспі́пака; 2) *іст.* збі́р-
-ра.

zbsurmanić, -nię, -nisz, -nił (kogo) *hist.* потурчити, побусурма[є]нити (кого); //~ się *див.* **zbsurmaniec.**

zbsurmaniec, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *hist.* потурчитися, побусурма[є]нитися.

zbitość *ж.* згушення, конденсація.

zbity 1) збитий; ~ z tronu збитий з пантелику; 2) розбитий; *перен.* jestem jak ~ я весь розбитий, я наче збитий; 3) збитий, побитий; *пор.* **zbijać**; 4) *перен.* густий; ~ cień густа тінь, -ni; (*суцільний*) щільний, компактний; ~ta masa щільна (компактна) маса; *ж.* розм. idź na ~teb i[й]ди до біса.

zbiurokratyzować, -zuje, -zujesz, -zował бюрократизувати, -зую, -зуюш (докон.); //~ się бюрократити.

zbladły зблідлий, поблідлий.

zbladnąć, -ladnę, -ladniesz, -ladł (а. -ladnął), -ledli збліднути, побліднути; (*злиняти*) вицвісти, -віте.

zblagować, -guje, -gujesz, -gował *pot.* збрехати, -решу, -решеш; замйлювати очі (кому).

zblakły побляклий, збляклий; вицвілий. *Пор.* **zblakować.**

zblaknąć, -laknę, -lakniesz, -lakł (а. -laknął), -lakli *див.* **zblakować.**

zblakować, -kuje, -kujesz, -kował поблякнути, зблякнути; (*злиняти*) вицвісти, -віте.

zblamować, -muje, -mujesz, -mował (кого) *pot.* скомпрометувати, -тую, -туюш (кого); //~ się скомпрометуватися.

zblazować się, -zuje, -zujesz, -zował пересититися, -сичуся, -сичишся (чим) (*перен.*).

zblazowany пересичений (*перен.*). **zblednąć, -lednę, -ledniesz, -ladł** (*rzadziej* -lednął), -ledli *див.* **zbladnąć.**

zblednieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *див.* **zbladnąć.**

z bliska зблизька.

zbliżać, zbliżyć, -że, -żysz, -żył (do kogo, do czego) наближа-

ти, наближити, -ліжу, -ліжиш; зближати, зближувати, -жую, -жуєш, зблизити (*відше*) (до кого, до чого); ~żyć książkę do o s z u наближити книжку до очей; (z kim) зближати, зближувати, зблизити (з ким); wspólne niebezpieczeństwo ~za ludzi спільна небезпека зближає (зближує) людей; //~ się наближати, наближатися; зближати, зближуватися, зблизитися.

zbliżenie (się) *п.* наближення; зближення. *Пор.* **zbliżać** (się).

zbliżony наближений; зближений. *Пор.* **zbliżać.**

zbliżyć *див.* **zbliżać.**

zblokować, -kuje, -kujesz, -kował 1) *політ.* об'єднати; ~wani robotnicy об'єднані робітники, -ків; 2) (*про блокаду*) блокувати, -кую, -куюш (докон.); //~ się *політ.* об'єднатися, заблокуватися.

zbluwać, zbluć, -luje, -lujesz, -luł вибльовувати, -вую, -вуєш, вибловати, -люю, -люєш.

zbluzgać з(а)брізкасти; //~ się з(а)брізкатися.

zbluźnić, -nię, -nisz, -nił 1) сказати блюзнірство (богохульство); 2) (со) *книж. перен.* наругатися, поглумитися, -млюся, -мишся, назнущатися (з чого, *рідко* над чим).

zblaźnić się, -nię, -nisz, -nił пошітися в дурні.

zbłądzenie *п., przen.* помилка. *Пор.* **zblądzić.**

zblądzić, -dże, -dzisz, -dził заблудити, -луджу, -лудиш; 2) (*перен.* — *ще*) помилитися, -люся, -лишся.

zbląkać (кого) звесті з дороги (кого); //~ się *див.* **zblądzić** 1.

zbląkany заблудлий.

zblękitnić, -nię, -nisz, -nił зробити блакитним.

zblękitnieć, -nieje, -niał стати блакитним.

zbłocić, -cę, -cisz, -cił заболотити, -лочу, -лотиш; забруднити (за-

каляти, замáзати) гряззю (болотом); // ~ się забруднітися (закалятися, замáзатися) гряззю (болотом), заболотітися.

zblotnieć, -nieje, -niał (про землю) розм'якнути.

zbocze узбіччя.

zboczenie *n.* 1) звёрнення набік (вбік), збóчення; відхилення; *пор.* **zbaczać** 1; 2) *мед.* (*perversio*) збóчення.

zboczeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m., med.* (*perversus*) збóчений, -ного.

zboczyć *див.* **zbaczać**.

zbogacać *див.* **wzbogacać**.

zbogacenie (się) *n.* *див.* **wzbogacenie (się)**.

zbołałość *ż., bezp., przen.* біль (под. бо́лу).

zbołały *безп., przen.* наболілий.

zbołszewiczeć, -czeje, -czejesz, -czał, -czeli *див.* **zbołszewizować się**.

zbołszewiczyć, -cze, -czysz, -czył *див.* **zbołszewizować**.

zbołszewizować, -zuje, -zujesz, -zował більшовизувати, -зую, -зуюш (докон.); // ~ się більшовизуватися.

zbołszewizowanie *n.* більшовизація (докон.).

zbombardować, -duje, -dujesz, -dował розбомбити, -блю, -біш.

zborgować, -guje, -gujesz, -gował 1) взяти в борг (на́борг; на́бір розм.); 2) дати в борг (на́борг; на́бір).

zborny: punkt ~ збірний пункт, -ту.

zboże *n.* збіжжя; (про зерно — ще) хліб, пашня; (про злаки — ще) пашня; ~ па р п і у хліб на пні; ~ siewne посівне зерно; ~ ła kłosowe колосові, -вих; ~ ła motylkowe метеликові, -вих.

zbożnie *rel., przen.* побóжно.

zbożność *ż., rel., przen.* побóжність, -ності.

zbożny *rel., przen.* побóжний.

zbożorodny хлібородний.

zbożowiec 1, -wca, *lm.* -wce, *m., ent.* (*calandra granaria*) зерноїд, стручняк, -ка.

zbożowiec 2, -wca, *lm.* -wcy, *m.* *див.* **zbożownik**.

zbożownik, *lm.* -cy, *m.* торговець збіжжям (зерном).

zbożowy хлібний, зерновий; гупек ~ зерновий (хлібний) ріннок, -нку.

zbój, *lm.* -je, *m.* розбійник, розбиша́ка; (*перен.* розм. — ще) харціз, харцизя́ка.

zbójca, -cy, *lm.* -cy, *m.* розбійник, розбиша́ка.

zbójczy *див.* **zbójcecki**.

zbójczyni *ż.* 1) розбійниця, розбиша́ка; 2) *поез.* убійниця, убивця.

zbójcecki розбійницький, розбиша́цький.

zbójcecko по-розбійницькому, по-розбиша́цькому.

zbójcestwo *n.* розбійництво, розбиша́цтво.

zbójnicki, -kiego, *m.* танець татранських верховинців.

zbójnik, *lm.* -cy, *m.* (*у татранських верховинців*) розбійник.

zbójnikować, -kuje, -kujesz, -kował вести життя розбійника.

zbójować, -juje, -jujesz, -jował розбійничати, чинити розбо́ї.

zbór, -boru, *m., kośc.* кірка (*протестантська*).

zbość, -bode, -bodziesz, -bódl, -bodli зако́лоті рога́ми.

zbraknąć *див.* **zabraknąć**.

zbrakować, -kuje, -kujesz, -kował забракувати, -кую, -куюш.

zbratać (кого, со з ким, czym) збратати (кого, що з ким, чим); // ~ się збрататися.

zbratanie (się) *n., książ.* збратання.

zbrązowieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wiele ста́ти кори́чневим.

zbredzić, -dże, -dzisz, -dził *пот.* ляпнути дурни́цю.

zbroczyć: krwią ~ закривавити, -влю, -виш; обагри́ти кро́в'ю.

Пор. **broczyć** 2.

zbrodnia *ż.* злочин, -ну, злочинство.

zbrodniarka *ż.* злочинниця.

zbrodniarski *див.* **zbrodnicy**.

zbrodniarz, *lm. -rze, m.* злочинець, -нця.

zbrodniczo злочінно.

zbrodnicość *ż.* злочинність, -ності.

zbrodnicy злочинний.

zbrodzień, *-dnia, lm. -dnie, m. див. zbrodniarz.*

zbroica *ż., hist.* зброя, обладунок, -нку.

zbroić I, *-roję, -roisz, -roił niedok.* озброювати, -рюю, -рюєш; *//~ się* озброюватися.

zbroić II, *-roję, -roisz, -roił dok., pot.* наброїти, напустувати, -тую, -туйеш, навитворяти.

zbroja *ż., hist.* зброя, обладунок, -нку.

zbrojarz, *lm. -rze, m., spec.* зброяр, -ра.

zbrojenie *n.* озброювання; озброєння (докон.); *wyścigi ~jeń* гонка озброєнь; *//~ się* озброювання.

zbrojeniowy який (що) стосується озброювання; *o przemyśle ~* воєнна промисловість, -вості.

zbrojnie збройно.

zbrojnik, *lm. -cy, m. див. zbrojownik.*

zbrojno *див. zbrojnie.*

zbrojny збройний; *~na ręką* збройною рукою; *sily ~ne* збройні сили (род. сил).

zbrojownia *ż.* склад зброї, арсенал, -лу; зброївня (рідише).

zbrojownik, *lm. -cy, m.* зброяр, -ра.

zbrojowny арсенальний.

zbrojowy збройовий.

zbronować, *-nuję, -nujesz, -nował голп.* заборонувати, -нью, -нуйеш, заборонити, -ню, -ниш; (після *świ* — *ще*) заволочити, -чү, -чиш.

zbronzowieć *див. zbrązowieć.*

zbroszuować, *-ruję, -rujesz, -rował* зброшуувати, -рюю, -рюєш.

zbrózdzić *див. zbruździć.*

zbrudzić, *-dzę, -dzisz, -dził* забруднити, закаляти, замазати, -мажу, -мажеш.

zbrukać *див. zbrudzić.*

zbrunatnić, *-nię, -nisz, -nił* 1) зобити коричневим; 2) *перен.* зробіти смуглявим.

zbrunatnieć, *-nieję, -niejesz, -niał, -nieli* 1) ста́ти коричневим; 2) *перен.* засмагліти, засмагнути.

zbrutalizować, *-zuję, -zujesz, -zował* (кого, со) зробіти гру́бим, брутальним (кого́, що́); *//~ się* о[б]грубіти, ста́ти брутальним.

zbrutalnieć, *-nieję, -niejesz, -niał, -nieli* о[б]грубіти, ста́ти брута́льним.

zbruździć, *-ruždżę, -ruždżisz, -ruździł* поборо́зніти, зборо́зніти, (зморшками то́що — зви́чайно) порі́ти, поора́ти, -рю́, -ре́ш, зора́ти.

zbrzygiwać, *-guję, -gujesz, -giwał, zbrzygać* збри́зкувати, -кую, -куєш, збри́зкати, збри́знати.

zbrzydnąć, *-dnę, -dniesz, -dł, -dli* 1) спога́ніти; збри́днути (рідише); 2) *перен.* збри́днути, набри́днути, обри́днути, збри́дитися, -джу́ся, -ди́шся.

zbrzydzać, **zbrzydzić**, *-dzę, -dzisz, -dził* виклика́ти (спричиня́ти) оги́ду (відра́зу), ви́кликати (спричиня́ти) оги́ду (відра́зу); збри́дити, -джу́, -ди́ш (лише докон.); (і́жу — *ще*) відбива́ти смак, відби́ти смак.

zbuchać *posp.* 1) (кого) натовк-ті, -вчу́, -вчеш (кого́), надава́ти стусанів (буханів) (кому́); 2) (со) стро́шити, -рошу́, -ро́щиш, зже́рти, -рю́, -ре́ш, злопа́ти (що́).

zbudować, *-duję, -dujesz, -dował* 1) (со) збудува́ти, -дую́, -дуйеш; (будівлю — розм. — *ще*) по-ста́вити, -влю́, -ви́ш; (з каменю́, цегли — *ще*) змурува́ти, -рю́, -рю́єш (що́); 2) (кого) *перен.* благотво́рно впли́нути (на ко́го); *~ kogo własnym przykładem* благотво́рно впли́нути на ко́го власни́м при́кладом; *//~ się* 1) збудува́тися; 2) підда́тися благотво́рним впли́вам.

zbudowany збудований; *перен.* dobrze ~ гарно (добре) збудований, гарної будови; поставлений; змурований; \diamond *перен.* nie być ~ нум сzum не бути захопленим чим. *Пор.* **zbudować.**

zbudzenie (się) *n.* збудження, розбудження; пробудження. *Пор.* **zbudzić.**

zbudziiciel *m. див.* budziiciel.

zbudzić, -dże, -dzisz, -dził збудити, -джу́, -диш, розбудити; (*перен.* — *ще*) пробудити; // ~ się збудитися, розбудитися; пробудитися; (*зі сна* — *ще*) прокинутися.

zbuchać (kogo) *pot.* обдурити, -рю, -риш, піддурити (кого).

zbuk m., pot. (*про яйце*) бовтун, -на́; запорток, -тка (*розм.*).

zbukły: ja je ~le *pot.* бовтун, -на́.

zbuntować, -tuje, -tujesz, -tował збунтувати, -тую́, -туєш; // ~ się збунтуватися.

zbuntowanie (się) *n.* бунт, -ту, збунтування.

zburceć, -czę, -czysz, -czał, -czeli (кого) *pot.* вилаяти (кого).

zburceć, -rzeje, -rzał побурити.

zburzenie *n.* 1) зруйнування; 2) скуйовдження; 3) *див.* **wzburzenie.** *Пор.* **zburzyć.**

zburzyciel, lm. -le, m. руйнівник, -ка́, руйнник, нищитель.

zburzycielka *ż.* руйнівниця, руйниця, нищителька.

zburzyć, -rże, -rzysz, -rzył 1) зруйнувати, -ную́, -нуєш; 2) (*волосся*) скуйовдити, -джу́, -диш; 3) *див.* **wzburzać.**

zbutelkować, -kuje, -kujesz, -kował розілляти у пляшкі.

zbutniały набундючений.

zbutnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nie-li стати бундючним (пихатим), набундючитися.

zbutniałość *ż.* трухлявість, -вості, трухлість, -лості.

zbutniały зотлілий, струхнявілий, трухлявий, трухлий.

zbutwieć, -wieje, -wiał зотліти, струхлявіти, струхнути.

zbuzować, -zuję, -zujesz, -zował (кого) *pot.* виляти (кого), вичитати (кому).

zbycie *n.* збут, -ту; łatwy do ~cia лёгкий на збут, ходовий.

zbyć *див.* **zbywać.**

zbydlęcieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli *pot. pogardl.* стати тварюкою, оскотинити, збидлитися, збидліти.

zbyt I przsł. надто, занадто.

zbyt II, -tu, m. збут, -ту; rynek ~tu ринок збуту; towar nie ma ~tu товар немає збуту, товар не ходовий.

zbytecznie зайва річ, зайво; ~ o tym mówić зайва річ про це говорити.

zbyteczność *ż.* зайвість, -вості

zbyteczny зайвий.

zbytek, -tku, m. розкоші, -шив, розкіш, -коші; збітки, -ків (*підше*); \diamond mieć wszystko a ż do ~tku мати всього доско-чү.

zbyki, -ków, blp. пүстощі, -шив, пүстування; збітки, -ків (*підше*).

zbytkować, -kuje, -kujesz, -kował пүстувати, -тую́, -туєш.

zbytkownie розкішно.

zbytkowny розкішний; \diamond ~ a r-tykuł предмет розкоші.

zbytkowy *див.* **zbytkowny.**

zbytni надмірний.

zbytnio надмірно, надміру, (за) надто.

zbywać, zbyć, -będe, -będziesz, -był

1) (кого czym) збувати, збути, -бүду, -бүдеш (кого чим); ~by-wać kogo obietnicami збу-вати когo обіцянками; ~być kogo żartem збути когo жартом; 2) (co) *торг.* збувати, збути; ~być wszystkie to-warey збути всі товари; 3) (ko-му па сzum) (*лише недокон.*) *безос.* неставати (нестає), не-вистачати, бракувати, -күє, nie ~bywa mi na dobrych chęciach йому не бракує добрих намірів; 4) (komu czego) (*лише недокон.*) мати надмір (багато) (чого); ~wa mi cza-

- su в нього надто багато часу;
5) (czego) (лише докон.) див.
pozbywać się.
- zbzikować, -kuje, -kujesz, -kował**
pot. здуріти, з глузду з'їхати
(з'їду, з'їдеш), з розуму схи-
нүтися (схибити).
- zbzikowany** *pot.* з дуринію, при-
дурковатий, чудакуватий, яко-
му одної клепки в голові бра-
кує.
- z cicha** *przst.* стіха.
- z czasem** *przst.* згодом, з часом.
- zczepiać** *div.* szczepiać.
- zczernieć** *div.* szcernieć.
- zczyszczać, zczyścić** *div.* szczyz-
zczać.
- zdać** *div.* zdawać.
- zdając, zdoić, -doje, -doisz, -doli**
здювати, -дую, -дуюеш, здо-
їти, -дою, -доїш.
- z dala** *przst.* *div.* z daleka.
- z daleka** здалека, здалеку, відда-
лік, віддалекі; \diamond trzymać
się od kogo ~ триматися
(держатися) осторонь, стороні-
тися (кого).
- zdalny** дистанційний; ~ne stero-
wanie дистанційне керування.
- zdanie I n., gram.** речення.
- zdanie II n.** думка, погляд, -ду;
podług (według) tego
~nia (moim ~niem) на мою
думку, на мій погляд; podzie-
lać czyje ~ поділяти чий по-
гляд (чий думку); rozbież-
ność zdań розбіжність думок
(поглядів); polegać na
czyim ~niu покладатися (зда-
ватися) на чий думку (на чий
погляд); pytać się kogo
o ~ питатися кого про його
думку (погляд); zmienić ~
зміняти (перемінити) думку (по-
гляд); o tym nie ma dwóch
zdań про це немає двох думок;
 \diamond ile głów, tyle zdań що
голов, то розум.
- zdanie III n.** здача; складення.
Por. zdawać.
- zdany** зданий; складений; ~ne
egzaminu складені іспити,
-тів. *Por.* zdawać.
- zdarcie n.** 1) здертя; 2) зношення.
Por. zdzierać 1, 2.
- zdarty** 1) зірваний; здертий; 2) зно-
шений. *Por.* zdzierać 1, 2.
- zdarzać się, zdarzyć się, -rzy, -rzył**
траплятися, трапитися; to się
rzadko ~rza це рідко трап-
ляється; ~rzyła się okazja
трапилася нагода.
- zdarzenie n.** випадок, -дку; (важ-
ливе — звичайно) подія.
- zdarzyć się** *div.* zdarzać się.
- zdatność** \dot{z} . придатність, -ності;
здатність. *Por.* zdatny.
- zdatny** (do czego, na co) придат-
ний (до чого, на що, для чого);
(про людину — ще) здатний;
~ do wszystkiego здатний
(придатний) до всього; ~
tylko na złom придатний
тільки на зла[о]м.
- zdawać, -daje, -dajesz, -dawał, zdać**
здавати, -даю, -даєш, -зда-
ти, -дам, -даси; ~dawać resztę
здавати здачу; (icnuł toщо)
складати, скласти, -ладу, -ла-
деш; \diamond ~dawać sprawozda-
nie звітувати, -тую, -туюш;
~dawać coś na czyją wolę
покладатися (здаватися) на
чий волю; // ~ się (na kogo,
na co) покладатися, покласти-
ся, здаватися, здатися (на кого,
на що); ~dawać się na czyje
zdanie покладатися (здавати-
ся) на чий думку; to się na
pis nie ~da це ні до чого не
придатне, це нікуди не годить-
ся, це ні на що не здається.
- zdawać się, -daje, -dawał** здава-
тися, -дається.
- z dawien dawna** *przst.* з давніх-да-
вніх, з давнього-давна, зстаро-
давна.
- zdwarka** \dot{z} , *pot.* складання (іспиту).
- zdwarkowy** 1) (про монету) роз-
мінний; 2) перен. банальний, за-
ялжений; frazes ~ банальна
фраза, загальник; \diamond ~wa
uprzejmość вимушена ввіч-
ливість, -вості; uśmiech ~
вимушена посмішка, вимушений
усміх, -ху.

zdawna здавна, віддавна.

zdażać, zdażyć, -że, -żysz, -żył

1) встигати, встигнути; успівати, успіти (*рідко*); (*не запізнятися — ще*) поспівати, поспіти; *nie ~żyć się* у браці не встигнути убратися; *nie ~żyć* па росіаg не встигнути на поїзд; 2) (*лише недокон.*) *перен.* прямувати, -мую, -мұеш, простувати, -тую, -тұеш; *~żać do celu* прямувати (простувати) до меті.

zdecentralizować, -zuje, -zujesz, -zował децентралізувати, -зую, -зұеш (*докон.*).

zdechłaczek, -czka, *lm.* -czki, *m., zdr., pieszcz.* див. zdechłak.

zdechłak, *lm.* -ki, *m., pot.* хирляк, -ка.

zdechli(z)na *ż. pot.* дохлятина, здохлятина.

zdechły 1) дохлий, здохлий; 2) *перен. фам.* дохлий.

zdechnąć див. zdychać.

zdecydować, -duje, -dujesz, -dował (co) вирішити (що); *// ~ się* 1) (па со) вирішити (зробити що); *~ па odjazd* вирішити виїхати; 2) *неперех.* вирішиться; *dziś się mój los ~duje* сьогодні вирішиться моя доля.

zdecydowanie (się) *n.* вирішення.

zdecydowany рішучий; (*перен.* — *ще*) переконаний; *~ przeciwnik* цього переконаний противник, рішучий ворог (чогó).

zdecyfrować, -ruje, -rujesz, -rował дешифрувати, -рюю, -рұеш (*докон.*).

zdefektować, -tuje, -tujesz, -tował (co) зробити дефект (в чому).

zdefigurować, -ruje, -rujesz, -rował див. zdeformować.

zdefiniować, -niuje, -niujesz, -niował визначити.

zdeformować, -muje, -mujesz, -mował деформувати, -мую, -мұеш (*докон.*), zdeformувати.

zdefraudować, -duje, -dujesz, -dował (*чужі гроші*) розтратити, -рачу, -ратиш.

zdegenerować, -ruje, -rujesz, -rował дегенерувати, -рюю, -рұеш (*докон.*).

zdegenerowany дегенеративний.

zdegradować, -duje, -dujesz, -dował 1) деградувати, -дую, -дұеш (*докон.*); 2) *військ.* розжалувати, -лую, -луеш.

zdegustować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) знеохотити, -хочу, -хотиш (кого).

zdejmować, -muje, -mujesz, -mował, zdjąć, zdejmę, zdejmiesz, zdjął, zdjęli 1) (co) знімати, зняти, -німұ, -німеш; (*одежу тощо — ще*) скидати, скинути (що); *zdjąć kapelusz* зняти капелюх; *zdjąć z funkcji* пачелного lekarza зняти з посади головного лікаря; 2) (кого) *перен.* охоплювати, -лює, охопити, -пить, понімати, поняти (поймє), обнімати, обняти, -німе, брати (берє), взяти (візьме), огортати, огорнути, -не; знімати, зняти (*рідше*); *strach go zdjął* його охопив (взяв, поняв) страх; *zdjęty ciękawością* охоплений цікавістю; *zdjęty miłością* охоплений любов'ю, з почуттям любові; *głębokim zdjęty* снет охоплений глибоким сном; 3) *карт.* знімати, зняти; *◇ zdjąć drut z ostrza* вірівняти лєзо; *zdjęty choroba* хворий.

zdekativować, -zuje, -zujesz, -zował *спес.* декатірувати, -тірюю, -тірұеш (*докон.*).

zdeklarować, -ruje, -rujesz, -rował (co) *kسیڙ.* заявити, -влію, -виш (про що, що), декларувати, -рюю, -рұеш (що) (*докон.*); *// ~ się* декларуватися.

zdeklarowany 1) який (що) декларувався; 2) *перен.* явний, очевидний; *~ złodziej* явний (очевидний) злодій; (*ворог, прихильник — звичайно*) рішучий.

zdeklasować, -suje, -sujesz, -sował декласувати, -сую, -сұеш (*докон.*); *// ~ się* декласуватися.

zdekompletować, -tuje, -tujesz, -tował (co) розбити комплект (чогó).

zdekoncertować, -tuje, -tujesz, -tował збити з пантеліку, спантелічити, збентежити; //~ się збитися з пантеліку, спантелічитися, збентежитися.

zdekonspirować, -ruje, -rujesz, -rował (kogo, co) викрити (когó, що); //~ się вийти з підпілля.

zdelikatnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli зніжитися.

zdemaskować, -kuje, -kujesz, -kował (kogo, co) демаскувати, -кую, -куєш (докон.); демаскувати (когó, що) (підше).

zdementować, -tuje, -tujesz, -tował (co) офіціально спростувати, -тую, -туєш (що).

zdemobilizować, -zuje, -zujesz, -zował wojs., przep. демобілізувати, -зую, -зуюєш (докон.).

zdemokratyzować, -zuje, -zujesz, -zował демократизувати, -зую, -зуюєш (докон.), демократизувати; //~ się демократизуватися, демократизуватися.

zdemolować, -luje, -lujesz, -lował зруйнувати, -ную, -нуюєш.

zdemonstrować див. **zademonstrować**.

zdemontować, -tuje, -tujesz, -tował tech. демонтувати, -тую, -туєш (докон.).

zdemoralizować, -zuje, -zujesz, -zował деморалізувати, -зую, -зуюєш (докон.), деморалізувати; //~ się деморалізуватися, деморалізуватися.

zdenervować, -wuje, -wujesz, -wował знервувати, -вую, -вуюєш, схвилювати, -люю, -люєш; зденервувати (підше); //~ się знервуватися, схвилюватися; зденервуватися.

zdenervowanie *n.* 1) (стан) нерво́ве збудження, схвилюваність, ності; зденервування; *por.* **zdenervować**; 2) (дія) знервува́ння, схвилюва́ння.

zdenervowany знервований, схвилюваний; зденервований *Por.* **zdenervować**.

zdeponować, -nuje, -nujesz, -nował fin. депонувати, -ную, -нуюєш (докон.).

zdepopularyzować, -zuje, -zujesz, -zował позбавити популярності; //~ się втратити популярність.

zdeprawować, -wuje, -wujesz, -wował див. **zdemoralizować**.

zdeptać, -pczę, -pczesz (rzadziej -pcę, -pcesz), -ptał, bezpr., przen. розтоптати, -пчу, -пчеш, стоптати.

zderzać się, zderzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył стика́тися, зіткну́тися; (головами) сту́катися, сту́кнутися; (про поїзд) зазнава́ти аварі́ї, зазна́ти аварі́ї, розбива́тися, розбі́тися, -зіб'ється.

zderzak *m., kol.* бу́фер, -ра.

zderzenie *się* *n.* зіткнення; сту́кнення; аварі́я. *Por.* **zderzać**.

zderzyć див. **zderzać**.

zdesperować, -ruje, -rujesz, -rował (o kim, o czym) див. **zważyć**.

zdesperowany який (що) вдв́вся у відча́й (в розпач), доведений до відча́ю (розпачу).

zdestylować, -luje, -lujesz, -lował дестилювати, -люю, -люєш (докон.).

zdeteminować się, -nuje, -nujesz, -nował див. **zdecydować się**.

zdeteminowany див. **zdecydowany**.

zdetonować, -nuje, -nujesz, -nował 1) муз. сфальшувати, -шую, -шуюєш; пустити півня (розм.); 2) (кого) збентежити.

zdetonowany збентежений.

zdetronizować, -zuje, -zujesz, -zował скинути з престолу.

zdetronizowanie *n.* скинення з престолу.

zdevaluować, -luuje, -luujesz, -luował *ek.* девальвувати, -вую, -вуюєш (докон.).

zdevastować, -tuje, -tujesz, -tował спустошити; (перен. — ще) зруйнувати, -ную, -нуюєш.

zdezaktualizować зробити неактуальним.

zdezaktualizowany який (що) втратив актуальність.

**zdezertować, -ruję, -rujesz, -ro-
wał** дезертирувати, -рую, -руєш (докон.).

zdezorganizować, -zuje, -zujesz, -zował дезорганізувати, -зую, -зуйеш (докон.).

zdezorganizowanie *n.* дезорганізування, дезорганізація.

**zdezorientować, -tuje, -tujesz, -to-
wał** дезорієнтувати, -тую, -туйеш (докон.).

zdezorientowanie *n.* дезорієнтування, дезорієнтація.

**zdezynfekować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał** дезинфікувати, -кую, -куєш (докон.).

zdebiaty 1) задубілий; 2) остовпілий; 3) терпкий. *Пор. zdebieć.*

zdebić, -bię, -bisz, -bił *garb. див. wygarbować.*

zdebić się, -bię, -bisz, -bił стати надбиї, здібитися.

zdebieć, -bieje, -biejesz, -biał, -bieli 1) задубіти; 2) *перен.* остовпіти; 3) (*про смак*) стати терпким; *wino ~biało* вино стало терпким.

zdejać *див. zdejmować.*

zdjęcie *n., fot.* знімок, -мка; *~ migawkowe* моментальний знімок; *~ filmowe* кінозйомка; *~ lotnicze* аерофотозйомка.

zdjęty 1) знятий; скинутий; 2) охоплений, по(й)нятий, обнятий, огорнений; знятий; 3) знятий; *пор. zdejmować*; 4) сфотографований.

zdlawić, -wię, -wisz, -wił здушити, -шу, -шиш; (*перен. — це*) придушити, подавити, -влю, -виш, здавити; *~ powstanie* придушити (подавити, здавити) повстання; (*голос — звичайно*) здавити, придушити.

zdlawiony здушений; придушений, подавлений, здавлений; здавлений, придушений. *Пор. zdlawić.*

zdlubywać, -buje, -bujesz, -bywał, zdlubać, -bię, -biesz, -bał 1) сколюпувати, -пую, -пуєш, сколупа-

ти, сколупнѹти; 2) (*лише докон.*) *перен. розм. див. zmałstrować.*

zdmuchiwać, -muchuje, -muchujesz, -muchiwał, zdmuchać здувати, здѹти; (*ротом — це*) здмѹхувати, -мѹхую, -мѹхуєш, здмхнѹти.

z dnia na dzień przstł. з дня на день.

zdobić, -bię, -bisz, -bił (czym) прикрашати, оздоблювати, -люю, -люєш, оздобляти; (*поез. — це*) окрашати, скрашати; (*зеленню, квітами — це*) уквітчувати, -чую, -чуєш, заквітчувати (чим); *prawdę ~ nie trzeba* правду не треба прикрашати; *// ~ się* прикрашатися, оздоблюватися, оздоблятися; окрашатися, скрашатися; уквітчуватися, заквітчуватися.

zdobnictwo *n.* прикладне мистецтво.

zdobniczy який (що) стосується прикладного мистецтва; *sztuka ~cza* *див. zdobnictwo.*

zdobnie прикрашено, оздоблено.

zdobny (w co, czym) прикрашений, оздоблений (чим); *sale ~ne portretami* зали, прикрашені (оздоблені) портретами.

zdobycie *n.* здобуття, завоювання.

zdobycz *ż.* 1) *військ.* здобич, -чі, добіча, трофеї; 2) *перен.* завоювання, досягнення, здобутки, -ків.

zdobyczny трофейний; *konie ~ne* трофейні коні, -ней.

zdobyć *див. zdobywać.*

zdobyty здобутий, завоюваний; добутий. *Пор. zdobywać.*

zdobywać, zdobyć, -będe, -będziesz, -był здобувати, здобути, -бѹду, -бѹдеш, завоюувати, -вую, -вуєш, завоювати, -воюю, -воюєш; (*перен. — дїставати — це*) добувати, добути; *~być miasto* здобути (завоювати) місто; *перен. ~być sobie stanowisko* здобути (завоювати) собі становище; *~być bi-*

let na pociąg doбути (здо-
бути) квиток на поїзд; *Q. спорт.*
~być bratkę забіти м'яч
(гол); // (лише докон.) ~ się
(на со) спромогтись, -можує,
-можешся (зробити що); здобу-
тися (на що) (підше); ~ па
kupno czego спромогтись
купити що; ~ па wysiłek
знайти в собі сили; здобути-
ся на сили; *Q* ~ па odwa-
gę наважитися; ~ па ро-
mysł натрапити (попасти) на
думку.

zdobywca, -cy, lm. -cy, m. за-
войовник.

zdobywczy 1) завоювницький;
2) (агресивний) завоювний;
planу ~cze завоювні плани,
-нів.

zdoić *див.* **zdajać.**

zdolność *ж.* 1) здібність, -ності;
здатність; ~ci do muzyki
здібність до музики; od każ-
dego według jego zdol-
ności, każdemu według
jego potrzeb від кожного
за його здібностями, кожному
за його потребами; 2) здатність;
військ. ~ bojowa боездат-
ність; ~ do pracy працездат-
ність; *військ.* ~ obrona обо-
роноздатність; ~ prawna
правоздатність; спроможність;
військ. ~ manewrowania
спроможність маневрування, ма-
невреність; *пор.* **zdolny** 1, 2;
3) *ек.* потужність; ~ wytwórcza
виробнича потужність.

zdolny 1) здібний; здатний (*під-
ко*); 2) (zrobić co, do czego)
здатний (до чого, на що, зро-
бити що); (який може зробити
що — ще) спроможний; ~ do
służby wojskowej здатний
до військovoї служби.

zdołać змогти, -можу, -можеш.

z dołu *прст.* знизу.

zdrada *ж.* зрада; ~ stanu дер-
жавна зрада.

zdradliwie зрадливо; віроломно.
Пор. **zdradliwy.**

zdradliwy зрадливий; зрадний
(підше); (підступний) віролом-
ний, зрадницький.

zdradnie *див.* **zdradliwie.**

zdradny *див.* **zdradliwy.**

zdradzać, zdradzić, -dże, -dzisz, -dził (кого, со) 1) зраджувати,
-джую, -джуєш, зрадити, -джу,
-диш; (таємницю — ще) вида-
вати, -даю, -даєш, видати, -дам,
-даси; 2) (со) (лише недокон.)
перен. виявляти (що); ~ z do-
łu по сні виявляти здібності; // ~
się видавати себе, видати себе;
зрадитися (лише докон.); (в
розмові) проговорюватися, -рю-
юся, -рюєшся, проговорітися,
-рюся, -ришся.

zdradziecki *див.* **zdradliwy.**

zdradziecko *див.* **zdradliwie.**

zdrajca, -cy, lm. -cy, m. зрадник.

zdrajczy *див.* **zdradliwy.**

zdrajczyni *ж.* зрадниця.

zdrapywać, -puje, -pujesz, -pywał, -zdrapać, -pię, -piesz, -pał здряпу-
вати, -пую, -пуєш, здряпати,
здряпнути.

zdrasnąć, -rasnę, -raśniesz, -rasnął, -rasnęli *док. див.* **zdrapywać.**

zdrenować, -nuje, -nujesz, -nował
спес. дренувати, -нью, -нуєш
(докон.).

zdreptać, -pczę, -pczesz, -ptał *пот.*
стоптати, -пчу, -пчеш.

zdrewniały здерев'янілий, здереві-
лий.

zdrewnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli здерев'янити, здеревіти.

zdrewnienie *п.* здерев'янення, зде-
ревіння.

zdrętwiałość *ж.* заціпеність, -ло-
сті, затерпність; задубість, за-
клякність. *Пор.* **zdrętwieć.**

zdrętwiały заціпенілий, затерплий;
закляклий, задубілий. *Пор.*
zdrętwieć.

zdrętwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli заціпеніти, затерпнути;
(від холоду — звичайно) за-
клякнути, задубіти.

zdrętwienie *п.* заціпеніння, затерп-
ність, -лості; заклякнення, задубі-
ння. *Пор.* **zdrętwieć.**

zdrobniałość *ж.* здрібнілість, -лості; змєншеність, -ності. *Пор. zdrobniały.*

zdrobniały здрібнілий; (*грам. — звичайно*) змєншений.

zdrobnić, -nię, -nisz, -nił здрібнити, подрібнити.

zdrobnieć, -nieje, -niał здрібніти, здрібнитися, подрібнитися.

zdroić: ~ *krwιά* багріти (обагріти) кров'ю.

zdroisko *п.* 1) *див. zdrój*; 2) *див. zdrojowisko.*

zdroisty багатий на джерела.

zdrojowisko *п.* курорт, -ту, (мінеральні) води (*род. вод*).

zdrojownia *ж.* курзал, -лу.

zdrojownictwo *п.* курортна справа.

zdrojowy 1) джерельний; *woda ~* на джерельна вода; 2) *перен.* курортний; *◇ dworzec ~* курзал, -лу; *leczenie ~we* бальнеотерапія; *zakład ~* во-
долікарня.

zdrowie *п.* здоров'я; *◇ zara-
dać na ~wiu* хворіти, слабу-
вати, -бую, -буєш, нездужати;
być przy ~wiu бути здоро-
вим.

zdrowieczko *п., pieszcz. pot.* здо-
ров'ячко.

zdrowieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiel *див. wyzdrowiać.*

zdrwiodajny цілющий; *śro-
dek ~* цілющий засіб, -собу.

zdrwiodawca, -cy, lm. -cy, m. ці-
литель.

zdrwiouchny *piieszcz. див. zdro-
wiutki.*

zdrwiusieńki 1) *пестл.* здоровень-
кий; 2) (зовсім здоровий) здо-
ровісінький.

zdrwiusieńki *див. zdrwiusieńki.*

zdrwiotki *piieszcz.* здоровенький.

zdrowo здорово.

zdrwomyślny розсудливий, роз-
важливий.

zdrwostan, -nu, m. стан охорони
здоров'я.

zdrwownictwo *п.* охорона здо-
ров'я.

zdrwotność *ж.* санітарні умови,
-мів.

zdrwotny 1) санітарний; 2) (*що-
скріплює здоров'я*) цілющий.

zdrwowy здоровий.

zdrożalność *ж. див. podrozenie.*

zdrożały який (що) подорожчав.

zdrożeć *див. podrożeć.*

zdrożenie I *п.* стомлення (втёма)-
дорогою. *Пор. zdrożyć się.*

zdrożenie II *п. див. podrozenie.*

zdrożnie непристойно.

zdrożność *ж.* непристойність, -ності.

zdrożny непристойний.

zdrożony стомлений (втмлений)-
дорогою. *Пор. zdrożyć się.*

zdrożyć, -że, -żysz, -żył (co) здо-
рожіти (що).

zdrożyć się, -że, -żysz, -żył стомі-
тися (втмїтися) дорогою.

zdrój, -roju, lm. -roje, m. джерелó.

zdrów *див. zdrowy.*

zdrutować, -tuje, -tujesz, -tował
скріпити (стягнути) дрóтом.

**zdrutzgotać, -gocze, -gociesz (rza-
dzieć -gocę, -gocesz), -gotał, -
bezp., przen.** розбити вдрізки,
розтросіти, -рошу, -рошиш.

zdrutzgotanie *п.* розбиття вдрізки,
розтросчення.

zdrużyć, -że, -żysz, -żył 1) об'єд-
нати в дружину (в товариство);
2) *перен.* здружити, -жу, -жиш;
//~ *się* 1) об'єднатися в дру-
жину (в товариство); 2) здру-
житися.

**zdrzemnąć się, -nę, -niesz, -nął, -
nęli** з(а)дрімати(ся); (*сидячи—
ще*) закуняти.

zdublować, -luje, -lujesz, -lował
подвоїти.

zdumiałość *ж. див. zdumienie.*

zdumiały *див. zdumiony.*

zdumieć *див. zdumiewać.*

zdumienie *п.* здивування.

**zdumiewać, zdumieć, -mieję, -mie-
jesz, -miał, -mieli** дивувати,
-вую, -вуєш, здивувати; *підсил.*
вразати, вразіти, -ражу, -ра-
зиш; //~ *się* дивуватися, зди-
вуватися.

zdumiewająco напрóчуд; ~ *pięk-
ny* напрóчуд гáрний; дивно,
дивови́жно; чудóво. *Пор. zdu-
miewająco.*

zduwierający гідний по́диву; (що викликає здивування) дивний, дивовижний; (що викликає захоплення) чудовий.

zdumiony здивований.

zdummyć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli з(а)гордіти, загордітися, -джуся, -дишся, запишатися.

zdun, lm. -nowie, m. 1) гончар, -ря; кахельний майстер, -тра; 2) (рідне) пічник, -ка.

zdunowy див. **zduński**.

zduńczyk, lm. -kowie, m. 1) підмайстер гончаря; кахельний підмайстер, -тра; 2) підмайстер пічника.

zduński гончарський; який (що) стосується кахельного майстра (пічника). *Пор. zdun.*

zduństwo *n.* 1) гончарство; професія кахельного майстра; 2) професія пічника. *Пор. zdun.*

zdurnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *pot.* здурніти, подурніти.

zdrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *pot.* о(б)дурити, -рю, -риш.

zduścić, -szę, -sisz, -sił *bezpr., przen.* здушити, -шу, -шиш; (стиснути) здавити, -влю, -виш; ~szony *k r z y k* здавлений крик, -ку.

zdušenje *n.* здушення; здавлення. *Пор. zdusić.*

zdwajać, zdwoić, -woję, -woisz, -woił подвоювати, -воюю, -воюєш, подвоїти; // ~ się подвоюватися, подвоїтися.

zdwojenie *n.* подвоєння.

zdwojony подвоєний.

zdybać, -bię, -biesz, -bał *pot.* здібати.

zdychać, zdechnąć, -chnę, -chniesz, -chł, -chli здихати, здохнути.

zdychawiczeć, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli *pot.* схопити задішку.

zdychtować, -tuję, -tujesz, -tował (со) *spec.* законопатити, -пачу, -патиш (що).

zdyscyplinować, -nuję, -nujesz, -nował дисциплінувати, -ную, -нуетиш (докон.).

zdyscyplinowany дисциплінований (докон.).

zdykontować, -tuję, -tujesz, -tował *fin.* дисконтувати, -тую, -туюєш (докон.).

zdykredytować, -tuję, -tujesz, -tował дискредитувати, -тую, -туюєш (докон.), зdiskредитувати.

zdykredytowany дискредитований (докон.), зdiskредитований.

zdykwalifikować, -kuję, -kujesz, -kował дискваліфікувати, -кую, -куюєш (докон.).

zdykwalifikowanie *n.* дискваліфікування, дискваліфікація (докон.).

zdykstansować, -suję, -sujesz, -sował (кого) *sport., przen.* обігнати (обжену, обженеш), перегнати, випередити, -джу, -диш (кого); ~ wszystkich *współ Zawodników* обігнати (перегнати, випередити) всіх суперників.

zdzyszały задіханий; засапаний.

zdzyszały задіханий, заколатаний. *Пор. zdyszeć się.*

zdzyszany див. **zdyszały**.

zdyszeć się, -szę, -szysz, -szał, -szeli задіхатися; засапатися. (фам.).

zdziać, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli *pot.* постаріти(ся).

zdziać, -książ, -zrobić, -błą, -bił (з)запереченням — це) відіяти; *nic tu nie łasz* нічого не вдієш.

zdziczałość *ż.* здичавілість, -лості.

zdziczały здичавілий.

zdziczeć, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli здичавіти.

zdziczenie *n.* здичавіння.

zdziczyć, -cze, -czysz, -czył зробити диким.

zdziecinniały здитинілий.

zdziecinnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli здитиніти, здитинитися.

zdzieścić: ~ kogo przez łeb (w łeb) *pot.* молоснути, двигнути, зацідити, -джу, -диш (кого).

zdzieracz, lm. -cze, m. 1) зди́рщик, зди́рник, шкуродёр, -ра; 2) *tex.* драч, -ча.

zdzierać, zedrzyć, zedrzeć, zedrzesz, zdarł 1) зди́рати, зди́рти, зди́рати, -деру, -дереш; (різно зніма-

de st wo ~sia посвідчення про
смерть.

zejście *n.* зустріч, -чі; (зібрання) сходка.

zejść *див.* schodzić.

Zelandia *ж.* Зеландія.

zelandzki зеландський.

zelant, *lm.* -nci, *m.* фанатичний прихильник чого.

zelantka *ж.* фанатична прихильниця чого.

zelektryfikować, -kuje, -kujesz, -kował електрифікувати, -кую, -куєш (*докон.*).

zelektryzować, -zuje, -zujesz, -zował електризувати, -зую, -зуюєш (*докон.*).

zelektryzowanie *n.* електризування (*докон.*).

zelota, -ty, *lm.* -ci, *m.* *див.* zelant.

zelotyzm, -mu, *m.* фанатична прихильність, -ності (до чого).

zelować, -luje, -lujesz, -lował підбивати підметки.

zelówka *ж.* підметка.

zelżeć, -żeje, -żał 1) безос. полéгшати; *trochę* *ти* ~*żało* йому трóхи полéгшало; 2) (*про мороз*) спáсти, -падé, пересéстися, -сáдеться.

zelżenie I *n.* 1) полéгшення; 2) спад, -ду. *Пор.* zelżeć.

zelżenie II *n.* знеслáвлення, збезчéщення, згáньблення.

zelżony знеслáвлений, збезчéщений, згáньблений.

zelżyć, -że, -żysz, -żył (кого, со) знеслáвити, -влю, -виш, збезчéстити, -чéшу, -чéстиш, згáньбити, -блю, -бйш (кого, що).

zelżywie *див.* obelżywie.

zelżywość *ж.* *див.* obelżywość.

zelżywy *див.* obelżywy.

zelgać збрехáти, -решу, -рéшеш.

zemdlały знепритóмнілий, зомлілий.

zemdleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli знепритóмніти, зомліти.

zemdlenie *n.* непритóмність, -ності, зомлі́ння.

zemdlić, -liło *nieos.* знудíти, -нудить.

zemdłony *див.* zemdlały.

zemknąć *див.* zmykać.

zemeć, zmiełę, zmielesz, zmełł, zmełli змолóти, -мелю, -мелеш. zemrzeć, zemrze, zmarł умéрти, -мрé, помéрти.

zemsta *ж.* помста.

zemszczony відóмщений.

zemszyć, -szę, -szysz, -szył 1) *див.* omszyć; 2) *див.* skosmacić.

zemściciel *m.* *див.* mściciel.

zemścić się, -mszczę, -mścisz, -mścił (на kim, на czym) помстíтися, -мщúся, -мстйшся (на кому, на чому), відомстíти (кому, чому).

zemulsjować, -juje, -jujesz, -jował *chem.* емульсувати, -сую, -суюєш (*докон.*).

zendra *ж.*, *chem.*, *tech.* окáлина.

zendrować, -ruje, -rujesz, -rował *мор.* вантáжити нйжче ватерлíнй.

zendrówka *ж.*, *tech.* клíнкер, -ру.

zendyjski *lingw.* старопéрський.

zenit, -tu, *m.*, *astr.*, *przen.* зеніт, -ту; *перен.* *u* ~*tu* славу в зені́ті сла́ви.

zenitalny *astr.* зені́тний.

zenitowy *див.* zenitalny.

zenitówka *ж.*, *wojs.* зені́тка.

Zenobia Зіно́вія; Зі́нька (*розм.*).

Zenobiusz Зіно́вій; Зі́нько (*розм.*).

Zenon Зенóн.

zentuzjasmować, -muje, -mujesz, -mował (кого) вйкликати ентузіáзм (в кому).

zeń (z niego) з ньóго.

zeolit, -tu, *m.*, *min.* цеоліт, -ту.

zepchnąć *див.* spychać.

zeppelin *m.*, *lot.* це́пелін.

zeprać *dok.* *див.* spierać I.

zeprzały зопрі́лий.

zeprzeć I *див.* spierać II.

zeprzeć II, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli зопрі́ти.

zepsucie *n.* зі́псуття; \diamond ulega-
jącu ~*ciu* якйй (що) швидко
псу́ється, швидкопсу́вний.

zepsuć, -suje, -sujesz, -suł *безпр.*,
przen. зі́псувати, -сую, -суюєш;
//~ się зі́псува́тися.

zepsuty *безпр.*, *przen.* зі́псований, зі-
псу́тий.

zedra *ж.*, *zool.* степовá лисі́ця.

zerdzawieć *див.* zerdzewieć.

zerdzewieć, -wieje, -wiał заржавіти, заіржавіти.

zerkl *wkrz.* зиркл гулькл

zerkać, zerknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) зиркати, зиркнути, зирнути; 2) *(лише недокон.)* стріляти очима; *(кокетливо — ще)* бісики пускати.

zero *п., bezpr., przep.* нуль, -ля.

zerowy нульовий; *фіз.* punkt ~ точка нуля, нульова точка.

zerwać *див.* zrywać.

zerwanie *п.* 1) зрив, -ву; ~ z awieszenia broni зрив перемір'я; 2) розрив; ~ stosunków dyplomatycznych розрив дипломатичних відносин.

Пор. zrywać.

zerwany зірваний.

zerznąć *див.* grznąć.

zerżnięcie *п.* зрізання.

zeschły зсохлий.

zeschnąć *див.* zsychnąć.

zesinieć *див.* zsinieć.

zesiwieć *див.* posiwieć.

zeskakiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, zeskoczyć, -czę, -czysz, -czył з(і)скакувати, -кую, -куеш, з(і)сκόчити; *(стрибком — ще)* сплигувати, -гую, -гуеш, сплигнути; ~koczyć z zawiąsów з(і)сκόчити з завіс; ~koczyć z kopia з(і)сκόчити (сплигнути) з коня.

zeskamotować, -tuje, -tujesz, -tował *przesł.* ескамотувати, -тую, -түеш *(докон.)*.

zeskoczenie *п. див.* zeskok.

zeskoczyć *див.* zeskakiwać.

zeskok, -ku, *т.* стрибок, -бка *(з чо́го)*.

zeskorupały зашкарублий.

zeskorupieć *див.* zaskorupieć.

zeskrobywać, -buje, -bujesz, -bywał, zeskrobać, -bię, -biesz, -bał з(і)скрібати, з(і)скребті.

zeskromnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти скро́мним.

zeskubać *див.* zeskubywać.

zeskubnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr.* зщипну́ти; зску́бти, -бу́, -беш. *Пор.* zeskubywać.

zeskubywać, -buje, -bujesz, -bywał, zeskubać, -bię, -biesz, -bał зщипувати, -пую, -пуеш, зщипати; *(волосся, пір'я, траву тощо — звичайно)* зску́бувати, -бую, -буеш, зскуба́ти, зску́бти, -бу́, -беш.

zeskwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył зішкварити, ушкварити.

zesłabieć *див.* zesłabnąć.

zesłably ослаблий, ослаблений, підупалий *(на силах)*.

zesłabnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli ослабнути, ослабіти, підупасти *(на силах)*.

zesłać *див.* zsyłać.

zesłanie *п.* 1) *(дія)* зіслання, послання; 2) *(примусове)* заслання.

zesłaniec, -ńca, *ім.* -ńcy, -m. 1) за́сланий, -ного, за́сланець, -нця; 2) *книж.* послáнець.

zesłanka *ж.* 1) за́слана, -ної, за́слánка; 2) послáнка. *Пор.* zesłaniec.

zesłańczy 1) який *(що)* стосується за́сланого *(заслánця)*; 2) який *(що)* стосується послáнця.

zesłowiańszczać, zesłowiańszczyć, -czę, -czysz, -czył слов'янізува́ти, -зую́, -зүеш *(недокон. і докон.)*; // ~ się слов'янізува́тися.

zesłowiańszczenie *п.* слов'яніза́ція *(докон.)*.

zesłowiańszczyć *див.* zesłowiańszczać.

zesmażyć, -że, -żysz, -żył зажа́рити, засма́жити.

zesmoktać *док. див.* wysmoktać.

zesmutnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli посумні́ти, ста́ти сумни́м *(сму́тним)*, посму́тніти.

zesnuwać, zesnuć, -nuje, -nujesz, -nuł зсу́кувати, -кую, -куеш, зсука́ти *(сучу́, -сүчиш і -сукаю́, -сукаеш)*.

zespalać, zespolić, -lę, -lisz, -lił

1) згурто́увати, -вую, -вүеш, згуртува́ти, -тую́, -түеш, об'єднува́ти, -ную́, -нуеш, об'єдна́ти; 2) *перен.* поєднува́ти, поєдна́ти, сполуча́ти, сполучи́ти, -чу́, -чиш; ~polić *przyjemne z rozu-*

tecznym поєднати (сполучити) приємне з корисним; //~ się 1) згуртовуватися, згуртуватися, об'єднуватися, об'єднатися; 2) *перен.* зливатися, злітатися (зіллюся, зіллешся).

ze spodu przst. знізу, спіднізу, з(i)споду, спідсподу.

zespolecie *n.* 1) згуртування, об'єднання; 2) поєднання, сполучення; ~ *socjalizmu z ruchem robotniczym* сполучення (поєднання) соціалізму з робітничим рухом. *Пор. zesparać.*

zespolic *див. zesparać.*

zespoleony 1) згуртований, об'єднаний; 2) сполучений, поєднаний; *О мат. liczba ~na* комплексне число. *Пор. zesparać.*

zespołowy 1) виконуваний в ансамблі; *tańiec ~* танець, виконуваний в ансамблі; 2) колективний; *praca ~wa* колективна праця. *Пор. zespół 1, 2.*

zespóra *ж., tech.* траверса; поперечна балка.

zespół, -połu, m. 1) ансамбль, -лю; ~ *teatralny* театральний ансамбль; 2) (на виробництві) колектив, -ву; ~ *fabryczny* заводський колектив; 3) *sport.* команда; ~ *piłkarski* футбольна команда; 4) (явищ, властивостей) комплекс, -су; ~ *zagadnień* комплекс проблем; 5) *tech.* агрегат, -ту.

zesromocić, -ce, -cisz, -cił *див. zhańbić.*

zessać, -sse, -ssiesz, -ssał зисцати, -сцү, -сцеш.

zestarzały постарілий.

zestarzeć się, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli постаріти(ся).

zestaw, -wu, m. 1) *мат., tech.* сполучення, комбінація; ~ *kółek zębatych* сполучення (комбінація) зубч(а)тих коліщаток; 2) (машин) агрегат, -ту; ~ *wiertniczy* буровий агрегат; 3) (в словнику) реєстр, -ру; 4) *див. zestawienie.*

zestawca, -cy, lm. -cy, m., spec. монтажник.

zestawiacz, lm. -cze, kol. складач, -ча.

zestawiać, zestawić, -wię, -wisz, -wił 1) (co z czego) знімати, зняти, -німү, -німеш (що з чого); 2) (kogo, co z kim, z czym) зіставляти, зіставити, -влю, -виш (кого, що з ким, з чим); 3) (co z czego, czym) складати, скласти, -ладү, -ладеш, (машину — це) збирати, зібрати (зберү, збереш), монтувати, -түю, -түеш, змонтувати.

zestawienie *n.* 1) зняття; 2) зіставлення; 3) складання, зібрання, змонтування; *пор. zestawiać;* 4) (документ) зведення.

zestawnia *ж., spec.* складальний цех, -ху; складальна майстерня.

zestąpić *див. zstąpić.*

zestopniować, -niuję, -niujesz, -niował *przen.* збільшити.

zestosowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, zestosować, -suję, -sujesz, -sował (co czym) приганяти, приганяти (приженү, приженеш), припасовувати, -вую, -вуеш, припасувати, -сүю, -сүеш (що до чого).

zestrajac, zestroić, -roję, -roisz, -roił (co) гармонійно сполучати, гармонійно сполучити, -чү, -чиш (шо).

zestraszyć, -szę, -szysz, -szył сполохати; (викиликати ляк) злякати, настрахати, настрашити; //~ się *див. przestraszyć się.*

zestroić *див. zestrajać.*

zestroić się *dok. див. wystrajać się.*

zestroyenie *n.* гармонійне сполучення.

zestroy, -roju, lm. -roje, m. струнке ціле, -лого; гармонійне сполучення; гармонійна струнка конструкція.

zestrugać зстругати (-ружү, -рүжеш i -ругаю, -ругаеш).

zestrzelać i, zestrzelić, -lę, -lisz, -lił *wojs.* збивати, збити (зіб'ю,

- zіб'еш); *~lić samolot* збіти літак.
- zestrzelać II, zestrzelić, -lę, -lisz, -lił** зосереджувати, -джую, -джуєш, зосередити, -джу, -диш, концентрувати, -рюю, -рюєш, сконцентрувати; *~lić siłę* зосередити (сконцентрувати) сили; // (лише докон.) *~ się* (w kim, w czym) зосередити (сконцентрувати) увагу (на ко́му, на чо́му).
- zestrzygać, zestrzyc, -rzygę, -rzyżesz, -rzygł** з(і)стригати, з(і)стригти, -рижý, -рижéш.
- zesumować, -muję, mujesz, -mował** підсумувати, -мую, -мýєш.
- zesunąć dok. див. zsuwać.**
- zeswatać** посватати, вісватати, за-сватати.
- zesworować, -ruje, -rujesz, -rował** 1) мисл. прив'язати на швору; 2) перен. сполучити, -чý, -чиш.
- zesychać див. zsychać.**
- zesypywać див. zsypywać.**
- zszczupleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli** схуднути.
- zszkapić, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli rot.** знідити, змарніти; (морально) опуститися, -пушý-ся, -пúстишся, занепа́сти, -паду́, -падéш.
- zszkaradnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli див. zszpetnieć.**
- zszkaradzenie n. див. zszpecenie.**
- zszkaradzić, -dzę, -dzisz, -dził див. zszpecić.**
- zszkleć, -leje, -lał** оскліти; *~lone oczy* оскліли́ очі, -чéй.
- zszklenie n.** оскління.
- zszklić się, -li, -lił див. zszkleć:**
- zszlamować, -muję, -mujesz, -mował** очістити від мýлу.
- zszlifować, -fuję, -fujesz, -fował** вишліфувати, -фую, -фуєш.
- zszloroczny** торішній.
- zszłotygodniowy** який (що) відбу́вся мину́лого тижня.
- zszły** 1) мину́лий; w *~łym* го-ку в мину́лому ро́ці; 2) перен. поме́рлий.
- zsznurowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zsznurować, -ruje, -rujesz, -rował** зашнуровувати, -вую, -вуєш, зашнурувати, -рюю, -рюєш.
- zszpecenie n.** спотворення.
- zszpecić, -cę, -cisz, -cił** спотворити.
- zszpetnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli** споганіти.
- zszpetnienie n.** споганіння.
- zszronieć, -nieje, -niał** вкрітисся (взя́тисся, припа́сти) іне́ем (па́морозью).
- zsztukowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, zsztukować, -kuje, -kujesz, -kował** зшивати з кусків, зшити з кусків; скла́дати з кусків, скла́сти з кусків.
- zsztywniać, zsztywnić, -nię, -nisz, -nił** робити тугім, зробі́ти тугім.
- zsztywnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli** 1) ста́ти тугім; 2) (перен. — від холоду) за́клякнути, заду́бити, оду́бити.
- zszwajsować, -suje, -sujesz, -sował dok. tech. див. spajać.**
- zszycie n.** зшиття.
- zszycik, -ku, m., zdr.** зші́точок, -чка.
- zszyć dok. див. zszywać.**
- zszyt, -tu, m.** 1) зші́ток, -тка, зо́шит; 2) дру́к. ви́пуск, -ку; w ychodzie *~tami* вихо́дити ви́пусками.
- zszytowy** зші́тковий, зо́шитовий.
- ześlinić, -nię, -nisz, -nił** заслі́нити.
- ześlizg, -gu, m.** (с)ко́взання, ко́взання; ав. *~ b o s z n y* (с)ко́взання на крило́.
- ześlizgiwać się, -guje, -gujesz, -giwał, ześliznąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli** з(і)ско́взувати(ся), -зую(ся), -зуєш(ся), з(і)ско́взну́тися, з(і)сли́зати, з(і)сли́зну́ти.
- ześlizgnąć się dok. див. ześlizgiwać się.**
- ześliznąć się див. ześlizgiwać się.**
- ześmiać się див. uśmiać się.**
- ześniedzieć, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli** 1) вкрі́тисся мідя́нкою; 2) перен. засма́гнути, засма́гли-ти.
- ześrodkować див. ześrodkowywać.**

ześrodkowanie *n.* зосередження, концентрація.

ześrodkowany зосереджений; сконцентрований.

ześrodkowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, ześrodkować, -kuję, -kujesz, -kował зосереджувати, -джую, -джуєш, зосередити, -джу, -диш, концентрувати, -рюю, -рюєш, сконцентрувати; //~ się зосереджуватися, зосередитися, концентруватися, сконцентруватися.

ześrubować *див.* **ześrubowywać.**

ześrubowanie *n., tech.* згвинчення.

ześrubowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, ześrubować, -buję, -bujesz, -bował *tech.* згвинчувати, -чую, -чеш, згвинтити, -нчу, -нтіш.

ześwieczczeć, -czeje, -czał ста́ти світським.

zetkać *dok. див.* **utykać** I, 1.

zetknać *див.* **stykać.**

zetknięcie *n.* зіткнення; //~ się 1) зіткнення; 2) зустріч, -чі. *Пор.* **stykać się.**

zetlały зотлілий.

zetleć, -leje, -lał зотліти.

zetrzeć *див.* **ścierać.**

zeuropeizować, -zuje, -zujesz, -zował європеїзувати, -зую, -зуюєш (*докон.*).

zew, -wu, m. за́клик. -ку, по́клик, зов, -ву.

zewnątrz 1) *прислів.* (із)зо́вні; *impuls z* ~ імпульс (із)зо́вні; *na* ~ назо́вні; 2) *прийм.* поза, за; ~ *drzwi* поза (за) дверіма.

zewnątrzmaciczny *anat. (extrauterinus)* позаматковий.

zewnętrze *n.* зо́внішній бік (*род. бoku*); зо́внішня сторо́на (*рідше*).

zewnętrznie зо́внішньо; на ви́гляд, на по́гляд.

zewnętrżność *ż.* зо́внішність, -ності; зо́внішній ви́гляд, -ду.

zewnętrżny зо́внішній; *handel* ~ зо́внішня торгі́вля; *wygląd* ~ зо́внішній ви́гляд, -ду; *lekarstwa* ~ *ne* зо́внішні лі́ки, -ків.

zewrzeć *див.* **zwierać.**

zawszad звідусіль, звідусю́ди.

ze wszech miar з уся́кого по́гляду, з усіх по́глядів.

zez m. косоо́кість, -кості; *зиз (рідше); O patrzeć ~ zeta* а) ко́сити о́чі (о́чіма), ско́шувати о́чі; з́изом диві́тися, -влю́ся, -ви́шся; б) *перен.* диві́тись ско́са (з́изом) (на ко́го).

zezłościć *див.* **rozzłościć.**

zeznać *див.* **zeznować.**

zeznanie *n.* показáння, свідчення; (*підсудного — ще*) зізнáння; *złożyć* ~ посвідчити, да́ти показáння.

zeznować, -naję, -najesz, -nawał, zeznać свідчити, посвідчити, да́вати показáння, да́ти показáння. **zezooki** косоо́кий; зизоо́кий, з́изий (*рідше*).

zezować, -zuje, -zujesz, -zował ко́сити о́чі (о́чіма).

zezowatość *ż.* *див.* **zez.**

zezowaty косоо́кий; зизува́тий (*рідше*).

zezwać, -wę, -wiesz, -wał *dok. див.* **zwolywać.**

zezwałać, zezwolić, -lę, -lisz, -lił дозво́ляти, дозво́лити.

zezwierzczenie *n.* оскотині́ння, збидлі́ння.

zezwierzęcieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli оскотині́ти, збидлі́тися, збидлі́ти.

zezwierzęcony оскотині́лий.

zezwoleńie *n.* до́звіл, -волу.

zezwolić *див.* **zezwałać.**

zezwój: ~ *tworzący, el.* інду́кційна коту́шка.

zeżreć *див.* **zżerać.**

zębata *ż., tech.* шестерня́, зубча́тка.

zębaty 1) зуба́тий; (*перен. — ще*) зуба́стий; 2) *tech.* зубча́(с)тий; *kolej* ~ *ta* фу́нікулёр (зубча́тий).

zębiak m., med. (odontoma) зубний опух, -ху.

zębiarka *ż., tech.* зуборі́зний верста́т.

zębiatka *ż., tech.* зубча́(с)та ре́йка.

зѣбина *ж.*, *мед.* (*ebur dentis*) печовина зуба, дентин, -ну.

зѣбиско *п.*, *згр.* великий зуб.

зѣбник *м.*, *тех.* *дів.* зѣбатка.

зѣбны *дів.* зѣбову.

зѣбociąg *м.* щипці дантиста, екстрактор, -ра.

зѣбодлѹб *м.* *дів.* wykalaczka.

зѣбодолowy *анат.* (*alveolaris*) альвеолярний, ямочковий.

зѣбодół, -dółu, *м.*, *анат.* альвеола, ямочка зуба.

зѣбownica *ж.*, *тех.* *дів.* зѣбиарка.

зѣbowy зубний.

згадаć się (*о czym*) *пот.* звести розмову (на що).

згадnać *дів.* zgadywać.

згадnienie *п.* *дів.* zgaднієcie.

згаднієcie *п.* відгадка.

згадуła *м.* *i* *ж.*, *пот.* *дів.* zgadywacz; zgadywaczka.

zgadywacz, *лм.* -cze, *м.* відгадчик, відгадник, угадник, відгадько, угадько.

zgadywaczka *ж.* відгадчиця, відгадниця, угадниця.

zgadywać, -duję, -dujesz, -dywał, zgaдnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli угадувати, -дую, -дуєш, угадати, відгадувати, відгадати.

zgadzać, zgodzić, -dże, -dzisz, -dził

1) (*kogo z kim*) мирити, -рю, -риш, помирити (*кого з ким*);

2) (*со з czym*) погоджувати, -джую, -джуєш, погодити, -гódжý, -гóдиш, узгоджувати, узгóдити (*що з чим*); 3) (*kogo, со*)

(лише докон.) згодити, -джý, -диш, найняти; ~ *kucharza*

згодити (найняти) кúхаря; //~ się згóджуватися, згóдитися.

згáга *ж.* печія, печійка, згáга.

zgałać, zgolić, -lę, -lisz, -lił збривати, збрити, згóлювати, -люю, -люєш, зголити, -лó, -лиш.

zgałganić, -nię, -niesz, -nił *пот.*

1) обтріпати, обшáрпати, обсмикати; 2) *перен.* зробити нікчемним.

zgałgańić, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1) обтріпатися, обшáрпатися, обсмикатися; 2) *перен.*

опуститися, -пущу́ся, -пу́стишся, занепа́сти, -паду́, -падеш, пу́ститися бéпера, зникчéмніти.

zgangrenowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli 1) (*про тканини організму*) омертвіти (змертвіти) від гангрéни; 2) (*морально*) розклáстися, -ладу́ся, -ладешся.

zgangrenować, -nuję, -nujesz, -nował 1) ви́кликати гангрéну; 2) (*kogo*) (*морально*) розклáсти, -ладу́, -ладеш (*кого*).

zgangrenowany 1) уражений гангрéною; 2) розклáдений. *Пор.* zgangrenować.

zganiać, zegnać, zgonię, zgonisz, zegnał 1) зганя́ти, згóнити, зигна́ти (зжену́, зженеш); zegnać bydlę зигна́ти худóбу; zegnać muchę зигна́ти мýху; 2) (*со па kogo*) звáлювати, -люю, -люєш, звáлити, -лú, -лиш (*що на kóго*); zganiać winę (*па kogo*) звáлювати (*скида́ти*) вину́ (*на kóго*); *Q* zganiać plamy вивóдити плями.

zganić, -nię, -niesz, -nił згáнити, згúдити, -джý, -диш, огúдити; (*визнати поганим — ще*) засудити, -джý, -диш, осудити.

zganienie *п.* огу́да; осúдження, óсуд, -ду, засúдження. *Пор.* zganić.

zgapić się, -pię, -pisz, -pił *пот.* загáвитися, -влю́ся, -ви́шся, зазі́ватися.

zgapieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli *пот.* одурі́ти, очмані́ти.

zgar, -ru, *м.*, *тех.* гар, -ру.

zgarbacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli стáти горбáтим, згорбáтити.

zgarbiać, zgarbić, -bię, -bisz, -bił гóрбити, -блю́, -би́ш, згóрбити; //~ się гóрбитися, згóрбитися.

zgarbienie (się) *п.* згóрблення.

zgarbiony згóрблений.

zgarbować, -buję, -bujesz, -bował *спец.* відубити, -блю́, -би́ш; *Q* *перен.* ~ *komu skóгę* віддубáсити *кого*.

zgarnać *дів.* zgarniać.

zgarniacz, *lm. -cze, m., kol.* башма́к (*паровоза*).

zgarniać, zgarnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli згорта́ти, згорну́ти, -ну́, -неш.

zgarniak *m., sport.* ключка.

zgarniarka *ż., tech.* скре́пер, -ра.

zgasić, -szę, -sisz, -sił погаси́ти, -гашу́, -гасиш, згаси́ти, загаси́ти.

zgasiewka *ż., bot. (pteridium)* орля́к, -ка́.

zgasły 1) погасли́й, згасли́й, загасли́й; 2) угасли́й, згасли́й, загасли́й; умерли́й, померли́й. *Пор. zgasnąć.*

zgasnąć, -gasnę, -gaśniesz, -gasł (*rzadko -gasnął*), **-gaśli** 1) погасну́ти, згасну́ти, загасну́ти; *l a m p a ~ gasła* лампа погасла (згасла); 2) *перен.* угасну́ти, згасну́ти; *~ gasł z a r a ł* запал угас (згас); *книж.* у[в]ме́рти, -мру́, -мреш, поме́рти.

zgaszenie *n.* погашення, згашення, загашення.

zgaszony погашений, згашений, загашений.

zgatunkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (*товари*) розсортувати, -тую́, -тую́ш; 2) *перен.* розкласифікувати, -кую́, -кую́ш.

zgaszować, -zuje, -zujesz, -zował 1) газифікувати, -кую́, -кую́ш (*докон.*); 2) перетворіти на газ.

zgazyfikować, -kuje, -kujesz, -kował газифікувати, -кую́, -кую́ш (*докон.*).

zgburować, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli ста́ти грубія́ном, огрубі́ти, згрубі́ти.

zgderać (*кого*) набурча́ти, -чу́, -чиш, набуркоті́ти, -кочу́, -коти́ш (*на ко́го*).

zgermanizować, -zuje, -zujesz, -zował германізува́ти, -зую́, -зую́ш (*докон.*).

zgesta przst. див. często.

zgestnąć, -nie, -nął *див. zgęstnieć.* **zgestniały** згу́слий, загу́слий.

zgestnieć, -nieje, -niał *bezp., przen.* згу́ститися, -титься; (*про* *рід-*

ну — *ще*) згу́снути, загу́снути; (*про* *ніч* — *перен.*) потемні́шати.

zgęstnienie *n.* згу́щення; згу́снен-ня, загу́снення. *Пор. zgęstnieć.* **zgeszczacz, lm. -cze, m., tech.** згу́шувач.

zgeszczać, zgeścić, -geszczę, -geścisz, -geścił згу́шати, згу́шувати, -шую́, -шуєш, густі́ти, -гушу́, -густіш, згу́стити; *// ~ się* згу́шатися, згу́шуватися, згу́ститися, густі́ти, гу́снути, згу́снути. **zgeszczalnik** *m., tech. див. zgeszczacz.*

zgeszczalność *ż., spec.* згу́шувачи́сть, -но́сті.

zgeszczalny здатний згу́шатися (згу́шуватися), згу́шуваний.

zgeszczenie (się) *n.* згу́щення.

zgeszczony згу́щений, згу́слий.

zgeścić *див. zgeszczać.*

zgeścić, -cieje, -ciał *див. zgęstnieć.*

zgiąć *див. zginać.*

zgielk, -ku, m. го́мін, -мону, гу́л, -лу; (*сильний*) га́лас, -су, гармі́дер, -ру, га́мір, -мору.

zgielkowie го́мінли́во; галасли́во. *Пор. zgielk.*

zgielkliwość *ż.* го́мінли́вість, -во́сті; галасли́вість. *Пор. zgielk.*

zgielklywy го́мінли́вий, го́мінкий; галасли́вий. *Пор. zgielk.*

zgięcie *n.* 1) згин, -ну; 2) (*дія*) зі́гнення.

zgięty зі́гнутий; зі́гнений (*рідше*).

zginacz, lm. -cze, m., anat. (musculus flexor) згинáч, -ча́.

zginać, zgiąć, zegnę, zegniesz, zgiął, zgieli згинáти, зі́гнути; *// ~ się* згинáтися, зі́гну́тися.

zginalny згинáльний.

zginać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) зникну́ти, щезну́ти; (*згубити* — *це*) пропа́сти, -паду́, -паде́ш, згину́ти; *p l a m a ~ neła* зникла (щезла) пля́ма; *~ bez ś l a d u* безслі́дно зникну́ти (щезну́ти, пропа́сти); 2) *перен.* згину́ти, загину́ти, погину́ти; *~ p a w o j n i e* загину́ти на війні́.

zginiecie *n.* 1) зникнення, щезнення; 2) загибель, -лі, гібель, заги́н, -ну. *Пор. zginać.*

zginiony 1) зниклий, щезлий; пропавший, запропавший; 2) загиблий, погиблий. *Пор. zginać.*

zglijować, -juje, -jujesz, -jował *tech.* спаяти.

zgliszcz *n.* попелище, зга́рище, пожарина.

zgladzać, zgladzić, -dże, -dzisz, -dził згляджувати, -джую, -джуєш, зглядити, -джу, -диш; (*робити рівним — ще*) вирівнювати, -нюю, -нюєш, вирівняти; (*перен. — ще*) стирати, стёрти (зі́тру, зі́треш).

zgladzenie I *n.* зглядження; вирівнювання; стертя. *Пор. zgladzać.*

zgladzenie II *n.* убийство.

zgladzić I *div.* зглядзач.

zgladzić II, -dże, -dzisz, -dził (кого) убити, -б'ю, -б'єш, забити (кого).

zglaszać, zgłosić, -łoszę, -losisz, -łosił (co gdzie) заявляти, заявити, -влю, -виш (про що); **~łosić odjazd** заявити про від'їзд; (*заяву про що*) подавати, -даю, -даєш, подати, -дам, -дася; **~łosić dymisję** подати у відставку; **~łosić rezygnację** подати заявку на передплату (підписку); **~łosić projekt** подати проєкт; **~zażalenie** подати жалобу (скаргу); **o ~łosić** czyją kandydaturę висунути чий кандидату́ру; **// ~ się** з'являтися, з'явитися (де, в ко́го) зголошуватися, -шуся, -шуєшся, зголоситися, -лошуся, -лоси́шся (де); **o ~łosić się osobiście, listownie do kogo** звернутися особисто, листовно до ко́го.

zglebiać, zglebić, -bie, -bisz, -bił (co) 1) поглиблювати, -люю, -люєш, поглибити, -блю, -биш (що); 2) *перен.* досліджувати, -джую, -джуєш, дослідити, -джу, -дійш (що).

zglebienie *n.* 1) поглиблення; 2) дослідження. *Пор. zglebiać.*

zglebnik *m., med., tech.* зонд.

zglodniałość *ż.* зголоднілість, -лості.

zglodniały зголоднілий.

zglodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli зголодніти, виголодуватися, -дуюся, -дуєшся, виголодатися.

zgłosić *div.* zgłaszać.

zgoska *ż., gram.* склад, -ду.

zgoskotwórczy *gram.* складовий, складотворчий.

zgoskować, -kuje, -kujesz, -kował читати по склада́х.

zgoskowy *gram.* складовий.

zgoszenie *n.* заявка; **// ~ się** явка.

zgluchnąć, -chnę, -chniesz, -chnął (*a. -chi, -chli* 1) (*про звук*) заглухнути; 2) *div.* ogłuchnąć.

zglupieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli *pol.* подурніти, зробитися (ста́ти) дурні́м.

zgluszać, zgłuszyć 1) *div.* ogłuszać; 2) *div.* zagłuszać.

zgmatawać поплутати, сплутати, заплутати.

zgnajać, zgnoić, -noję, -noisz, -noit 1) (*лише докон.*) згноїти; 2) *c.-г.* угноювати, -но́юю, -но́юєш, угноїти.

zgnębić, -bie, -bisz, -bił пригнобити, -блю, -биш, пригнітити, -нічу, -нітиш.

zgnębienie *n.* пригноблення, пригнічення.

zgniatacz, lm. -cze, m., tech. блю́минг.

zgniatać, zgnieść, -niotę, -nieciesz, -niótl, -nietli 1) м'яти (мну, мнеш), зім'яти, бгати, зібгати, жужмити, -млю, -миш, жужжити; **~nieść** ра́пир зім'яти (зібгати, жужжити) папі́р; 2) (*стискати*) здавлювати, -люю, -люєш, здавити, -влю, -виш, згнічувати, -чую, -чуєш, згнітити, -нічу, -нітиш; (*на гаму́з*) роздавлювати, роздавити, розда́влювати, розча́вити; 2) (*лише докон.*) (*повстання і ін.*) придушити, -шу, -шиш; *tech.* обтиска́-

ти, обтіскувати, -кую, -куеш, обтіснути.

zgniecie *n.* згниття, зогниття.

zgnić, -nije, -niesz, -nił з(о)гніти.

zgniecenie *n.* 1) придушення; 2) обтиск, -ку. *Пор. zgniatać.*

zgniecony 1) зім'ятий, зібганий, зжумлений; здавлений, згнічений; роздавлений, розчавлений; придушений; 2) обтіснений. *Пор. zgniatać.*

zgnieść *див. zgniatać.*

zgnilec, -lca, *lm.* -lce, *m., med.* цинга.

zgnilizna *ż.* гнилізна, гниль, -лі, гнилятина; (*про дерево — ще*) трухлявина, трухлятина; *перен.* ~ *moralna* моральна гниль.

zgnilek, -lka, *lm.* -lki, *m., pot.* ледар, -ря.

zgniłka *ż., pot.* гнильчка, гнильця, гнилючка.

zgniłosz, *lm.* -sze, *m., pot.* *див. zgnilek.*

zgniły 1) гнилий; ~ *le powietrze* гнила погода; 2) *перен.* лінійвий; 3) (*про колір*) жовто-зелений.

zgnoić *див. zgnajać.*

zgnojenie *n.* угноєння.

zgnuśniały млявий, апатичний; зледаш[ч]ілий. *Пор. zgnuśnieć.*

zgnuśnieć, -nieje, -niesz, -niał, -nieli стати млявим, апатичним; *перен.* розлінуватися, -нуюся, -нуєшся, розлінитися, зледаш[ч]іти, заледаш[ч]іти, розледаш[ч]іти, розледаш[ч]ітися.

zgoda *ż.* 1) згода; (*у взаєминах між людьми — ще*) злагода; *присл.* ~ *buduje, niezgodą* гуляє згода будую, незгода (незлагода) руйнує; *dać ~dę* дати згоду; *dojść do ~dy* дійти згоди, прийти до згоди; *za obrotów ~dą* за обопільною згодою; *żyć w ~dzie* жити в згоді (в злагоді); 2) *грам.* узгодження; 3) (*вигук*) згоден! *zgoda!* 4) (*заст. — договір*) угода.

zgodliwy згідливий, покладливий, несперечливий.

zgodnie 1) згідно (з чим), відповідно (чому і до чого); 2) злагодо, дружно; подібно. *Пор. zgodny* 1, 3.

zgodność *ż.* 1) згідність, -ності (з чим), відповідність (чому і до чого); 2) злагода, дружність; подібність. *Пор. zgodny* 1, 3.

zgodny 1) (*z czym*) згідний (з чим), відповідний (чому і до чого); ~ *z ogólnym, z planem* згідний з оригіналом, з планом, відповідний до оригіналу, до плану; 2) (*w czym*) згодний (в чому); 3) (*y siebie*) злагодинний, дружний (*про погляди тощо*) подібний.

zgodzić *див. zgadzać.*

zgoić *dok. див. zgajać* III.

zgoić *див. zgalać.*

zgoła *przst.* (лише в запереченнях) зовсім; цілком (*рідше*); ~ *niedobrze* зовсім недобре (не гаразд); ~ *innu* зовсім (цілком) інший; *o* ~ *nic* нічого-сінько.

zgon I, -nu, *m., księż.* смерть, -ті; *o spadek ~nów* зниження смертності.

zgon II, -nu, *m., przest.* зар[і]дн, -гону; (*недок. — ще*) заганяння.

zgonić, -nie, -nisz, -nił *dok. див. zganiać.*

zgoniony *pot.* який (що) набігався, загнаний.

zgonnik, *lm.* -cy, *m., przest.* гуртовник, -ка, гуртоправ; прасол (*заст.*).

zgorszenie *n.* 1) деморалізація; 2) (*про моральну реакцію*) обурення; *wywołać ogólne* ~ викликати загальне обурення.

zgorszony шокірований, шокований; обурений. *Пор. zgorszyć* 2.

zgorszyciel *м. див. gorszyciel.*

zgorszyć, -szę, -szysz, -szył 1) деморалізувати, -зую, -зуюш (*докон.*), здеморалізувати; 2) неприємно вразити поведінкою; шокірувати, -рюю, -рюєш, шокувати, -кую, -куюш (*докон.*); *podsil.* обурити; // ~ *się* 1) деморалізуватися, здеморалізуватися;

- 2) бути неприємно враженим чиєю поведінкою, шокіруватися, шокуватися.
- zgorzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli** *dok. див. spalać się.*
- zgorzel ż., med. (gangraena)** гангрена.
- zgorzelina ż. див. zgorzelizna II.**
- zgorzelinowy див. zgorzeliznowy.**
- zgorzelisko n. див. zgorzelizna II, I.**
- zgorzelizna I ż., med.** гангрена.
- zgorzelizna II ż. 1)** попеліще, згаріще, пожарина; **2)** запах згорілого.
- zgorzeliznowy med.** гангренозний.
- zgorzknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** *див. zgorzknąć.*
- zgorzkniały 1)** згірклий; **2)** апатичний, знеохочений. *Пор. zgorzknąć.*
- zgorzknąć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1)** згіркнути; **2)** *перен.* стати апатичним (знеохоченим).
- zgotować, -tuję, -tujesz, -tował 1)** зваріти, -рю, -риш, зготувати, -тую, -туюш; **2)** *книж.* приготувати, приготувити, -влю, -виш; (*кому зустріч — це*) у[в]лаштувати.
- z góry przst. 1)** зверху, згорі; **2)** *перен.* звисока; згорі (*підше*); ~ *patrzeć* на кого дивитися звисока (згорі) на кого; **3)** (*y chwili*) вперед; ~ *placić* платити вперед; наперед, заздалегідь; ~ *dziękuję* наперед (заздалегідь) дякую.
- zgrabiały** окостенілий, скостенілий, заокостенілий, закоцюблений; закліякий, задубілий, одубілий.
- zgrabiciel, lm. -le, m.** громадільник.
- zgrabić, -bię, -bisz, -bił 1)** згребти; (*граблями — це*) згромадити, -джу, -диш; **2)** (*стежку скрѣбачкою*) вискребти, вишкрябати, зскребти.
- zgrabięć, -bieję, -biejesz, -biał, -bieli** окостеніти, скостеніти, заокостеніти, закоцюбнути, закоцюбити, -бну, -бнеш, задубіти, одубіти, закліянути, закліякти, -кну, -кнеш.
- zgrabki, -bków, bhp.** згромаджене коло́сся, сіно то́шо.
- zgrabnie** зграбно.
- zgrabność ż.** зграбність, -ності.
- zgrabny** зграбний.
- zgrasować, -cuje, -cujesz, -cował** з(i)скребти (*скрѣбачкою*).
- zgrać się див. zgrywać się.**
- zgraja ż.** згряя.
- zgrany 1)** (*згідний*) зіграний; **2)** який (що) програвся; ~ *do nitki* який (що) програвся (продівся) до копійки.
- zgromadzać, zgromadzić, -dzą, -dzisz, -dził** збирати, зібрати (зберу, збереш); (*людей — це*) скупчувати, -чую, -чуеш, скупчити; (*гроші — це*) складати, -кладаю, -ладеш; збивати, збити (зіб'ю, зіб'єш) (*розм.*); // ~ *się* збиратися, зібратися; скупчуватися, скупчитися.
- zgromadzenie n.** збори, -рів; *w a l p e* ~ загальні збори; (*для*) зібрання; **О** **Zgromadzenie ogólne** Organizacji Narodów Zjednoczonych Генеральна асамблея Організації Об'єднаних Націй.
- zgromadzić див. zgromadzać.**
- zgromić, -mię, -misz, -mił (кого)** віляти (кого), вічитати (кому).
- zgroza I ż. 1)** жах, -ху; *przechodzi kogo* ~ бере (проймає) жах (кого); **2)** (*предмет*) страхіття, страховище; **О** *przejmuje się* ~ *złą* жахливий.
- zgroza II predyk.** страх, страшно; ~ *było patrzeć* страх (страшно) було дивитися.
- zgrubić, zgrubić, -bię, -bisz, -bił** стовщувати, -щую, -щуєш, стовстити, -вшу, -встиш; потовщувати, потовстити (*підше*).
- zgrubiałość ż. 1)** стовщеність, -ності; **2)** *див. zgrubienie.*
- zgrubiały 1)** стовщений; **2)** огрубілий, згрубілий; ~ *le ręce* огрубілі (згрубілі) руки (*род. рук*); *пор. zgrubięć*; **3)** *грам.* збільшений; (*емоційно забарвлений*) зневажливий.
- zgrubić див. zgrubiąć.**

zgrubieć, -bieję, -biejesz, -biał, -bieli 1) потовщати, стовстїтися, -вшүся, -встїшся; згрубіти (розм.); 2) *перен.* огрубіти, згрубіти.

zgrubienie *n.* 1) потовщення, стовщення; 2) огрубіння, згрубіння. *Пор.* **zgrubieć**.

z grubsza *przst.* більш-менш; ~ *parisa* ну більш-менш написаний; сяс-тас, так-сяс; ~ *oheblować deski* сяс-тас обстругати дошки; *Q* *перен.* ~ *ociosana* ну неотеса.

zgruchotać, -choczę, -chcesz (*rzadziej* -chocę, -chcesz), -chotał розтрошити, -рошү, -рошиш, розбіти вдрізки; *kula ~tała* ко сь кўла розтрошила кістку; ~ *czaszkę* розтрошити чєреп; розчєрепіти гóлову (розм.); // ~ *się* розтрошитися, розбітися вдрізки.

zgruntować, -tuję, -tujesz, -tował (*co*) 1) змірити глибинү, досягти дна (чогó); 2) *перен.* осягнути рóзумом, збагнути (шо).

zgruntowanie *n.* 1) змірення глибинї, досягнення дна; 2) осягнення рóзумом, збагнення. *Пор.* **zgruntować**.

z gruntu *przst.* в корєні, зóвсім; ~ *nieśluszenie* в корєні (зóвсім) непра́вильно; (*вповні*) наскрізь; ~ *uczciw* у наскрізь чєсний.

zgrupować, -puję, -pujesz, -pował згрупувати, -пүю, -пүєш.

zgrupowanie *n.* згрупування.

zgrywać się, **zgrać się** 1) *карт.* програватися, -раюся, -раєшся, програтися; продуватися, проду́тися, -дүюся, -дүєшся (розм.); 2) *муз.* зграватися, згратися.

zgryz, -zu, *m., med.* прикус, -су. **zgrzyziony** 1) згрижений; 2) зажүрений, згрижений; з'їджений.

Пор. **zgrzyźć**.

zgryzota *ż.* журба.

zgrzyźć, -zę, -ziesz, -zi 1) (*co*) згри́зти, -зү, -зєш; ~ *o grzech* згри́зти горіх; 2) (*kogo*) *перен.* згри́зти, зажу́рити, -рю, -риш;

(*знищити*) з'їсти (з'їм, з'їси) (когó); *chłoba go ~zła* його з'їла хвороба; (*про ржу*) про́сти; *Q* ~ *wargi* заку́сити губу.

zgrzyźliwe їдко, ущіпливо, з'їдливо.

zgrzyźliwość *ż.* їдкість, -кості, ущіпливість, -вості.

zgrzyźliwy їдкий, ущіпливий, з'їдливий.

zgrzać się *див.* **zgrzewać się**.

zgrzany зігрітий.

zgrzebać *див.* **zgrzebywać**.

zgrzebie *n., tkac.* клóччя, охлóпки, -ків, з(г)рі́б'я.

zgrzeblarka *ż., tkac.* кардмашина, чєсальна машина.

zgrzeblarnia *ż., tkac.* чєсальний цех, -ху.

zgrzeblić, -lę, -lisz, -lił *tkac.* чєсати (чєшү, чєшєш).

zgrzebliny, -lin, *blp., tkac.* пачóси, -сів.

zgrzeblisko *n., tkac.* ножовий бара́бан.

zgrzeblo *n.* 1) скреблó, скребні́ця; 2) *текст.* кáрда; ~ *taśmowa* стрічкова кáрда.

zgrzeblowaty у фóрмі скреблá.

zgrzebica *ż.* рядні́на.

zgrzebnina *ż. див.* **zgrzebica**.

zgrzebny рядні́нний, рядні́ний, з(г)рі́бний; *Q* ~ *nie płótno* рядні́на.

zgrzebywać, -buję, -bujesz, -bywał, **zgrzebać**, -bię, -biesz, -bał згортати, згорну́ти, -нү, -неш, згри́бати, згребти́.

zgrzecznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти ввічливим (грє́чним, чє́мним; хорóшим). *Пор.* **grzeczny**.

zgrzeszyć, -szę, -szysz, -szył *rel., przen.* согрі́шити, згри́шити.

zgrzewać *tech.* звáрювати, -рюю, -рюєш; ~ *na styk* звáрювати вприту́л.

zgrzewać się, **zgrzać się**, **-rzeję**, **-rzesz**, **-rzał**, **-rzali a.** **-rzeli** зігрі́ватися, зігрі́тися.

zgrzewarka *ż., tech.* підігрі́вник, -ка́.

zgrzewek, -wka, *т.*, *пот.* пригрів, -ву; (*місце, нагріте сонцем — це*) осоння.

zgrzmocić *див.* wygrzmocić.

zgrzybialec, -lca, *ім.* -lcy, *т.* дряхлий старик, -ка.

zgrzybiałość *ж.* старезність, -ності, дряхлість, -лості.

zgrzybiały старезний, дряхлий.

zgrzybieć, -bieje, -biejesz, -biał, -bieli постаріти(ся), одряхліти.

zgrzyt, -tu, *т.* скрегіт, -готу.

zgrzytać, **zgrzytnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli скреготати, -гочу, -гочеш, заскреготати, скреготіти, -гочу, -готіш, заскреготіти.

zguba *ж.* згуба; (*перен.* — *ще*) погуба, пагуба.

zgubić, -bię, -bisz, -bił 1) загубити, -блю, -блю, -биш, згубити; ~ *klucz* загубити (згубити) ключ; (*розм.* — *недугу*) збу́тис-ся, -будуся, -будешся, позбу́тис-ся (чого); ~ *katag* позбу́тис-ся нежитю; 2) (кого) *перен.* погубити, згубити (кого); ~ *biła go nieostrożność* його погубила (згубила) необережність; *О* ~ *oszkło* спустити п'єтлю; //~ *się* 1) загубитися; 2) погубити себе, згубити себе.

zgbiony загублений, згублений; *О* *jestem* — *! я* пропав!

zgunie згубно.

zguność *ж.* згубність, -ності.

zgunny згубний.

zgunować, -muje, -mujesz, -mował *tech.* гумувати, -мую, -муйеш (*докон.*).

zguzowacić, -cę, -cisz, -cił зробіти вузлувати; //~ *się* зробітис-ся вузлувати.

zguzowacieć, -cieje, -ciał зробітис-ся вузлувати.

zgwałcać, **zgwałcić**, -cę, -cisz, -cił 1) (кого) гвалтувати, -тую, -туюеш, згвалтувати (кого); 2) *перен.* (*морально*) насилувати, -лую, -луєш (*лише недокон.*); (*книж.* — *закон*) порушувати, -шую, -шуєш, порушити, ламати, зламати.

zgwałcenie *п.* 1) згвалтування; 2) порушення, зламання. *Пор.* **zgwałcać**.

zgwałcić *див.* **zgwałcać**.

zhańbić, -bię, -bisz, -bił 1) зганьбити, -блю, -блю, -биш, знеславити, -влю, -виш; 2) (*про статеve гвалтування*) згвалтувати, -тую, -туюєш.

zhańbienie *п.* 1) зганьблення, знеславлення; 2) згвалтування; *пор.* **zhańbić**; 3) *див.* **hańba**.

zhardzieć, -dzieje, -dziejesz, -dział, -dzieli з(а)гордіти, загордітис-ся, -джуся, -дишся.

zharmonizować, -zuje, -zujesz, -zował *muz., przen.* гармонізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*), згармонізувати; //~ *się* гармонізуватис-ся, згармонізуватис-ся.

zharować, -ruje, -rujesz, -rował *pot.* стомити важкою працею; //~ *się* напрацюватис-ся, -цююся, -цюєшся, натрудитис-ся, -джуся, -дишся.

zheblować, -luje, -lujesz, -lował зстругати (-ружу, -ружеш і -ругаю, -ругаєш).

zhojnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli розщедритис-ся.

zholować, -luje, -lujesz, -lował *mor.* притягти на буксирі.

zhołdować, -duje, -dujesz, -dował *hist., przen.* підкорити, -рю, -риш, покорити, скорити.

zhumanizować, -zuje, -zujesz, -zował зробіти гуманним.

ziać, **zieje**, **zieszesz**, **ział**, **ziali** *a. zieli* (со *a. czum*) дихати (дихаю, дихаєш і диху, дихеш) (*чим*); *перен.* ~ *niepawisć cią* (*z emstą*) дихати ненавистю (п'ємстою); *О* ~ *pustka* бути в запустінні.

ziarenko *п.*, *zdr.* *див.* **ziarnko**.

ziarnczak *т.*, *bot.* *див.* **ziarniak**.

ziarniak *т.*, *bot.* зернівка.

ziarnić, -nię, -nisz, -nił *tech.* *див.* **ziarnować**.

ziarnina *ж.*, *med. i in.* (*granulatio*) грануляція, зерністість, -тості.

ziarniniak *т.*, *med.* (*granuloma*) гранульома.

ziarniniakowy med. (*granulosus*) зернистий.

ziarninowy грануляційний; *t k a n k a ~wa* грануляційна тканина.

ziarnistość ż., med. зернистість, -тості, грануляція.

ziarnisty med. (*granularis, granulosus*) зернистий.

ziarnko n., zdr. зернятко; зерня, -няти (*рідко*).

ziarnkowaty зерновидний.

ziarnkowy зерновий.

ziarno n. зерно; (*одне — ще*) зернина; *зб.* зерно; *перен.* ~ *p r a w d y* зерно правди.

ziarnojady, -dów, orn. зерноїдні, -них.

ziarnonośny хлібородний.

ziarnopłon, -nu, m., bot. (*ficaria*) пшінка.

ziarnorodny див. **ziarnonośny.**

ziarnować, -nuje, -nujesz, -nował tech. гранулювати, -люю, -люєш.

ziarnowaty див. **ziarnkowaty.**

ziarnowie n., chem. гранульоза.

ziarnowy зерновий.

ziarnożerne, -nych, orn. див. **ziarnojady.**

ziarnówka ż., bot. сіянка, сіянець, -нця.

ziab, -bu, m., pot. 1) холоднеча; 2) *мед.* озноб, -бу; *♦ с.-г. о г к а р о d ~* зябľова (зябľева) оранка, оранка на зяб, зябľовання.

zidealizować, -zuje, -zujesz, -zował ідеалізувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

zidentyfikować, -kuje, -kujesz, -kował ідентифікувати, -кую, -куюш (*докон.*).

zidiociały який (що) став ідіотом.

zidiociec, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli ста́ти ідіотом.

ziele, lm. ziola, ziół, n. 1) бот. (*herba*) трава; 2) (*лише в мн.*) зілля; *мед.* лікувальні рослини, -лін.

zieleniarka ż. зеленярка.

zielenić, -nię, -niśz, -nił зеленіти.

zieleniec, -ńca, lm. -ńce, m. сквер, -ру.

zieleniec (się), -nieje, -niejesz, -niał, -nieli зеленіти; зеленітися (*рідко*).

zielenina ż. 1) (*овочи*) зéлень, -ні; 2) *хім.* хлорофіл, -лу.

zieleninka ż., pieszcz. див. **zielenina 1.**

zieleninowy зеленний.

zielenisty зазеленілий; ~*te p o l a* зазеленілі поля (*род.* полів і піль).

zieleniuchno pieszcz. див. **zieleniutki.**

zieleniuchny pieszcz. див. **zieleniutki.**

zieleniuteńki 1) пестл. зелененький; 2) (*зовсім зелений*) зеленісенький.

zieleniuteńko 1) зелененько; 2) зеленісенько. Пор. **zieleniuteńki.**

zieleniutki pieszcz. зелененький.

zieleniutko pieszcz. зелененько.

zielenizna ż. див. **zielenina.**

zielen ż. зéлень, -ні.

zielenisty порослий зіллям.

zielnictwo n. травозна́вство.

zielniczek, -czka, m., zdr. див. **zielnik.**

zielnik m. герба́рій, -рію.

zielny зеленний.

zielonawo зеленувато, зеленкувато, зеленасто, зеленá[я]во.

zielonawość ż. зеленуватий, зеленкуватий, зеленáстий, зеленá[я]вий ко́лір, -льо́ру.

zielonawy зеленуватий, зеленкуватий, зеленáстий, зеленá[я]вий.

zielone, -nego, n., pot. рід дитячої гри.

Zielone Świątki, -tek, kośc. трóйця, зелéні свята.

zielonka ż., roln., pot. зелéнка, зелéний корм, -му.

zielonkawy див. **zielonawy.**

zielonkowaty див. **zielonawy.**

zieleno зéлено; *♦ перен.* міе́ ~ *w g ł o w i e* б́ути зелéним, недосвідченим.

zielonokrusz, -szu, m., spec. мі-дзя́нка.

zielonooki зеленоо́кий.

zieleność ż. (ко́лір) зéлень, -ні.

zielonowaty див. **zielonawy.**

zielony *bezp., przen.* зелений; *перен.* ~ne lata зелений роки, -ків;
 ♦ *карт.* przu ~nym stoliku за ломберним (карточним) столом.

zielsko *n.* бур'ян, -нų.

ziemia *ż.* земля; *ogień* (управ-
 пе) ~mie орні землі; trzęsie-
 nie ~mi землетрус, -су; upra-
 wiać ~mie обробляти землю;
перен. zaraść się pod ~mie
 крізь землю піти (провалитися);
 в землю ввійти (*рідше*); ♦
 ~o czysta рідний край, -рау;
перен. poguszyć niebo i
 ~mie вжити всіх заходів.

ziemianin, lm. -nie, *m.* землевлас-
 ник; (*великий*) поміщик.

ziemianka I *ż.* землевласниця; по-
 міщиця. *Пор. ziemianin.*

ziemianka II *ż.* землянка.

ziemiański землевласницький; по-
 міщицький. *Пор. ziemianin.*

ziemiaństwo *n., zb.* поміщики, -ків.

ziemica *ż., poet.* земляця.

ziemiomnictwo *n. див. miernictwo.*

ziemiopłaz *m., zool. (reptile)* пла-
 зун, -на.

ziemiopłód, -łodu (*częściej w lm.*)
 -łody, -łodów, *m.* коренеплід,
 -лода.

**ziemiować, -miuję, -miujesz, -mio-
 wał ogr.** присипати землею.

ziemioznawca, -cy, lm. -cy, *m. див. geograf.*

ziemioznawstwo *n.* 1) *див. geografia*; 2) *див. geognozja.*

ziemiożerstwo *n., med. (geophagia)*
 пожирання землі психічно хво-
 рими.

ziemisty землістий.

ziemiarka *ż.* груба зерниста сіль
 (род. солі).

ziemniaczany картопляний.

ziemniaczarka *ż., tech.* картоплеко-
 пач, -ча, картоплекопалка.

ziemniak *m.* картоплина; (*лише
 в мн.*) картопля.

ziemnowodne, -nych, zool. земно-
 водні, -них.

ziemny 1) земляний; *roboty*
 ~ne земляні роботи, -біт; *ент.*

rchla ~na земляна блоха;
 2) *див. ziemski* 1); ♦ *węgieł*
 ~bуре вугілля; *smoła* ~na
 кам'яна смола; *wosk* ~ozo-
 керит, -ту.

ziemski 1) земний; *kula* ~ka
 земна куля; 2) *іст.* земський;
 ♦ *допов.* *obywatel* ~помі-
 щик; *własność* ~ka земель-
 на власність, -ності.

ziemsko *n.* по-земному.

ziemskość *ż., księż.* земне буття,
 земне життя-буття.

ziemstwo *n., hist.* земство.

ziew, -wu, m. 1) паша; 2) (*дія*)
 позихання.

ziewacz, lm. -cze, *m., pot.* зівака,
 роззява, гáva.

ziewaczka I, ż., pot. (*про жінку*)
 зівака, роззява, gáva.

ziewaczka II, ż., pot. позихи, -хів,
 часте позихання.

**ziewać, ziewnąć, -nę, -niesz, -nął,
 -nęli** позихати, позихнути.

zięba *ż., orn. (fringilla coelebs)*
 зяблик.

ziębi *orn.* зябликовий.

ziębiaczka *ż., pot.* озноб, -бу.

ziębić, -bi, -bił знобити, морозити;
 проймати холодом; *прик.* ani
 mnie to ~bi, ani grzeje
 мені від цього ні тепло, ні хо-
 лодно.

**ziębnać, -ziębnę, -ziębniesz, -zięb-
 nał, -ziębnęli a. -ziąbł, -ziębli**
 1) мёрзнути; 2) *перен.* холоду-
 ти.

zięciowski зятів.

zięć, lm. -ciowie, *m.* зять.

zignorować, -ruję, -rujesz, -rował
 ігнорувати, -рюю, -рюєш (*до-
 кон.*).

zilustrować, -ruję, -rujesz, -rował
 ілюструвати, -рюю, -рюєш (*до-
 кон.*).

zima *ż.* зима; *idzie ku* ~mie
 наближається зима, йдеться до
 зимі.

zimnawo холоднувати, холоднень-
 ко.

zimnawo холоднуватий, холоднень-
 кий.

zimnica *ż.* *med.* малярія;
 ~ *z wrotnikowa* тропічна
 малярія.
zimniuchno *pieszcz.* *div.* **zimniutko**.
zimniuchny *pieszcz.* *div.* **zimniutki**.
zimniuteńki 1) *pestł.* холоднень-
 кий; 2) (*зовсім холодний*) хо-
 лоднісінький.
zimniuteńko 1) холодненько; 2) хо-
 лоднісінько. *Пор.* **zimniuteńki**.
zimniutki *pieszcz.* холодненький.
zimniutko *pieszcz.* холодненько.
zimno I *n.* холод, -ду; зімно. *Пор.*
zimny.
zimno II *przst.* холодно; зімно;
 1) *potrawy* на ~ холодні
 страви, -рав; *aż mi się ~*
zrobiło я так і (п)охолов.
Пор. **zimny**.
zimnokruch *m., spec.* *div.* **zimno-**
krusz.
zimnokrusz, -*szu*, *m., spec.* холод-
 ноламкє залізо.
zimnokrwiste, -*tych*, *zool.* холодно-
 кровні, -них.
zimność *ż.* холодність, -ності.
zimny холодний; зімний (*pidше*);
 ~ *na krew* холоднокрівність,
 -ності.
zimoredek, -*dka*, *m., orn.* (*alcedo*
ispida) рибалочка, водоморбз,
 зімородок, -дка.
zimotrwały *roln., sad.* зимостій-
 кий.
zimować, -*muje*, -*mujesz*, -*nował*
 зимувати, -мую, -муєш.
zimowanie *n.* зимівля.
zimowisko *n.* зимовище.
zimowit, -*tu*, *m., bot.* (*colchicum*)
 пізноцвіт, -ту.
zimownik *m.* зимівля, зимова сто-
 янка; *ist.* зимовник, -ка.
zimowy зимовий; зімний (*pidше*).
zimoziół, -*ziola*, *m., bot.* (*linnaea*)
 ліннея.
zimówka *ż.* *div.* **zimowisko**.
zinađ *przst.* з іншого місця.
zindywidualizować, -*zuje*, -*zujesz*,
 -*zował* індивідуалізувати, -зую,
 -зуюш (*докон.*).
zindywidualizowanie *n.* індивідуалі-
 зування, індивідуалізація (*до-*
кон.).

zinstrumentować, -*tuje*, -*tujesz*, -*to-*
wał muz., lit. інструментувати,
 -тую, -туюш (*докон.*).
zintegrować, -*tuje*, -*tujesz*, -*rował*
mat. i in. інтегрувати, -рюю,
 -рюєш (*докон.*).
zintegrowanie *n., mat. i in.* інте-
 грування (*докон.*).
zinwentaryzować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zo-*
wał інвентаризувати, -зую, -зую-
 єш (*докон.*).
zinwentaryzowanie *n.* інвентаризу-
 вання, інвентаризація (*докон.*).
ziolarski який (що) стосується
 знавця лікувальних рослин.
ziolarz, *lm.* -*gze*, *m.* знавець ліку-
 вальних рослин.
zioło *n.* *div.* **ziele**.
ziołolecznictwo *n.* лікування тра-
 вами (рослинами).
ziołozbiór, -*bioru*, *m.* збірка ліку-
 вальних рослин.
ziołoznawca, -*cy*, *lm.* -*cy*, *m.* зна-
 вець лікувальних рослин.
ziomek, -*mka*, *lm.* -*mkowie*, *m.* зем-
 ляк, -ка; (*urodzonec* той самої
krajinie) співвітчизник.
ziomka *ż.* землячка; співвітчизни-
 ця. *Пор.* **ziomek**.
zionać, -*nę*, -*niesz*, -*nał*, -*nęli* (со
a. czym) (*niedok. i dok.*) *książ.*
 вивергати, вивергнути, виверга-
 ти; ~ *plomieniem* виверг-
 нути (вивергати) полум'я.
ziołeczko *n., zdr., pieszcz.* зілляч-
 ко.
ziółko *n.* 1) зіліна, зілінка, трав-
 ка; 2) (*лише в мн.*) лікувальні
 трави (рослини); 3) (*не-*
рен. жарт. — *про людину*)
 зіллячко.
zipać, -*pię*, -*piesz*, -*pał*, **zipnąć**, -*nę*,
 -*niesz*, -*nał*, -*nęli* *pot.* ледве дй-
 хати, ледве дихнути.
zironizować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował*
 (со) обернути в іронію (що).
zirytować, -*tuje*, -*tujesz*, -*tował*
 роздратувати, -тую, -туюш; не-
 приємно схвилювати, -люю, -лю-
 єш; (*rozgniewać*) розсередити,
 -джу, -диш; // ~ *się* роздратува-
 тися; неприємно схвилюватися;
 розсередитися.

zirytowyany роздратований; непри-
ємно схвилюваний; розсердже-
ний. *Пор. zirytować.*

zistaczać się, zistoczyć się, -czę, -czysz, -czył *książ.* зливатися во-
єдино, злитися воедино.

ziszcząć, ziścić, ziszczę, ziścisz, ziścił *książ.* здійснювати, -ною,
-нюєш, здійснити; (*надію, мрію*
тощо — ще) справджувати,
-джую, -джуєш, справдіти,
-равджу, -равдиш; //~ *się* здій-
снюватися, здійснитися; справ-
джуватися, справдітися.

ziszczalny здійсненний.

ziszczenie *n.* здійснення; справ-
дження; ~ *ż u s z e ń* здійснен-
ня (справдження) бажань. *Пор.*
ziszcząć.

ziścić *див. ziszcząć.*

zjadacz, *lm.* -cze, *m.* їдóк, -дка,
їдэць, -дця; \diamond перен. нескв. ~
chleba обиватель; *перен. ~*
sera завойовник сердець, серце-
їд.

**zjadać, zjeść, -jem, -jesz, -jadł,
-jedli bezp., przen. з'їдати, з'їсти
(з'їм, з'їси).**

zjadki, -ków, *blp., pol.* недоїдки,
-ків.

zjadliwie їдко, ущіпливо, з'їдливо.

zjadliwość *ż.* їдкість, -кості, ущіп-
ливість, -вості, з'їдливість.

zjadliwy їдкий, ущіпливий, з'їд-
ливий.

zjałowić, -wieje, -wiał зайловіти,
стати безплідним.

zjawa *ż.* примара, мара, маня.

**zjawiać się, zjawić się, -wie, -wisz,
-wił з'являтися, з'явитися, -влю-
ся, -вишся, появлятися, появи-
тися.**

zjawienie (się) *n.* з'явлення, появ-
лення, поява.

zjawisko *n.* явище; ~*ka* *prz y-*
god u явища природи.

zjazd, -du, *m.* з'їзд, -ду.

zjazdowy з'їздівський.

zjechać *див. zjeżdżać.*

zjednać *див. zjednywać.*

zjednanie *n.* 1) (кого) здобуття
чиєї прихильності; 2) (*czego*)
див. wyjednanie.

zjednoczenie *n.* з'єднання, об'єд-
нання; сполучення; возз'єднан-
ня. *Пор. zjednoczyć.*

zjednoczeniowy об'єднаний.

zjednoczony з'єднаний, об'єднаний;
сполучений; *St a n y Zjednoczone*
A m e r y k i Сполучені Штати
Америки (США); возз'єднаний.
Пор. zjednoczyć.

zjednoczyciel, *lm.* -le, *m.* об'єд-
нальник, об'єднувач; возз'єдну-
вач. *Пор. zjednoczyć.*

zjednoczyć, -czę, -czysz, -czył з'єд-
нати, об'єднати; (*підше*) сполу-
чити, -чу, -чиш; (*відторгнуте*)
возз'єднати; //~ *się* з'єднатися,
об'єднатися; сполучитися; воз-
з'єднатися.

zjednoczyć, -cę, -cisz, -cił зробіти
монолітним, цільним (однорід-
ним; однастайним). *Пор. jedno-*
lity.

**zjednywać, -nuje, -nujesz (a. -ny-
wam, -nywasz), -nywał, zjednać
1) (*sobie kogo*) здобувати чию
прихильність, здобути чию при-
хильність; 2) (*co*) *див. wyjedny-*
*wać.***

zjedzenie *n.* з'їдження.

zjelczały згірклий.

zjelczeć, -czeje, -czał (про масло
***i in.*)** згіркнути.

zjeść *див. zjadać.*

zjeździć, -jeżdżę, -jeżdżisz, -jeździł
1) (*konя*) загнути (зажену, за-
женеш); 2) (*розм. — знищити*
їздою) з'їздити (з'їжджу, з'їз-
диш); ~ *ro j a z d* з'їздити по-
возку; 3) (*вдовж i впоперек*)
з'їздити; 4) (*kogo*) *перен. розм.*
виляяти, -лаю, -лаеш, обляяти
(кого); 5) (*перен. розм. — чере-*
вики) стоптати, -пчу, -пчеш; //~
się 1) з'їздитися; 2) (*вдосталь*)
наїздитися; 3) стоптатися.

zjechać, zjeżyć, -że, -żysz, -żył на-
їжувати, -жую, -жуєш, наїжити;
//~ *się* з'їжуватися, з'їжитися,
наїжуватися, наїжитися.

zjeżdżać, zjechać, zjadę, zjedziesz,
zjechał 1) з'їжджати, з'їздити
(з'їжджу, з'їздиш), з'їхати
(з'їду, з'їдеш); ~*jechać z d r o-*

g i з'їхати з дорóги; *перен.* збї-
тися з пуття; *~jeżdżać* z gó-
r y з'їжджати (з'їздити) з горі;
2) (*dokąd*) приїжджати, при-
їздити, приїхати; *sąd ~jechał*
на місце зброdni суд
приїхав на місце злочину; 3) (*ko-
go*) (*лише докон.*) *перен.* застý-
кати на гарячому (кого); *//~*
się з'їжджатися, з'їздитися, з'ї-
хатися.

zjeżdżalnia *ż.*, *gór.* *див.* *wyciąg* 3.
zjeżyć *див.* *zjeżać*.

zjedrnieć, **-nieję**, **-niejesz**, **-niał**,
-nieli налітатися; ствѣрднути. *Пор.*
jednęć.

zjuszać, **zjuszyć**, **-szę**, **-szysz**, **-szył**
заливати кров'ю, залити кров'ю;
заюшити (*лише докон.*).

z kolei przst. в свою чергу, з чер-
ги.

z kraju przst. скраю.

zlać *див.* *zlewać*.

zlaicyzować, **-zuje**, **-zujesz**, **-zował**
зробити світським.

zlanie *n.* злиття; полиття; облит-
тя; залиття; *пор.* *zlewać*; *//~* się
злиття; облиття. *Пор.* *zlewać*
się.

zlany злитий; політий; облітий;
залитий. *Пор.* *zlewać*.

zlasować, **-suję**, **-sujesz**, **-sował**
tech. (*вапно*) гасити (гашý, гá-
сиш).

zlatać (*co*) облітати, оббігати
(що); *//~* się набігатися.

zlatywać, **-tuje**, **-tujesz**, **-tywał**, **zle-
cieć**, **-cę**, **-cisz**, **-ciał**, **-cieli**
1) (*z czego*) злітати, злетіти,
-лечý, -летійш; (*прям.* — *ще*)
злітати, злінути (з чого);
~lecieć z d r z e w a злетіти (злі-
нути) з дѣрева; 2) (*перен.* —
про час) пролітати, пролетіти;
3) (*co*) (*лише докон.*) обліта-
ти, оббігати (що); 4) (*do kogo*,
dokąd) злітати (до кого, ку-
дї) (*лише докон.*); *//~* się
1) злітатися, злетітися; 2) (*ли-
ше докон.*) набігатися до
втомї.

zlec, **-legnę**, **-legniesz**, **-legł**, **-legli**
злягти, -ляжу, -ляжеш.

zlecać, **zlecić**, **-cę**, **-cisz**, **-cił** дору-
чати, доручити, -чý, -чиш.

zlecenie *n.* доручення.

zleceniodawca, **-cy**, *lm.* **-cy**, *m.*,
praw. довіритель.

zleceniowy: *~we* wykona-
w stwo робота з підряду, під-
рядна робота.

zlecić *див.* *zlecać*.

zlecieć *див.* *zlatywać*.

zlegalizować *див.* *zalegalizować*.

zlegnąć *див.* *zlec*.

zlekceważenie *n.* знехтування.

zlekceważyć, **-żę**, **-żysz**, **-żył** (*kogo*,
co) знехтувати, -тую, -туєш
(кого, що *i* ким, чим), злегко-
важити (що *i* чим).

z lekka przst. злѣгка.

zleniałość *ж.* *див.* *zleniwiаłość*.

zleniały *див.* *zleniwiаły*.

zlenieć, **-nieję**, **-niejesz**, **-niał**, **-nieli**
див. *zleniwiеć*.

zleniwiаłość *ж.* лѣдарство, лінощі,
щів, лїнівство, лїнування.

zleniwiаły розледаш(ч)їлий, зле-
даш(ч)їлий.

zleniwiеć, **-wieję**, **-wiejesz**, **-wiał**,
-wiele розлінуватися, -ніюся,
-ніюєшся, розлінуватися, -нўю-
ся, -нўєшся, розлінітися, залі-
нуватися; залінітися (*pióше*),
розледаш(ч)їти, зледаш(ч)їти,
розледащитися.

zlep, **-pu**, *m.*, *med.* (*conglutinatio*)
скліювання.

zlepek, **-pka**, *m.* зліпок, -пка.

zlepiać, **zlepić**, **-pię**, **-pisz**, **-pił** зліп-
лювати, -люю, -люєш, зліпити,
-плю, -пиш; (*клеєм* — *ще*) склѣ-
ювати, -лѣюю, -лѣюєш, склѣіти;
//~ się зліплюватися, зліпити-
ся; склѣюватися, склѣітися;
(*перен.* — *про оці*) зліпатися,
зліпнутися, зліптися, -пнеться.

zlepienie *n.* зліплення; склѣєння.
Пор. *zlepiać*.

zlepkowy *lingw.* *див.* *aglutynacyj-
ny*.

zlepny *med.* (*adhaesivus*) адгезив-
ний, липкий, злипливий.

zleśnić, **-nieje**, **-niał** зарості лі-
сом.

zletnić, -nię, -nisz, -nił зробити теплим (літеплим).

zlew, -wu, m. 1) злиття; 2) (воду) стік, -току; 3) (водопроводу) раковина.

zlewać, zlać, -leje, -lejesz, -lał, -la-li a. -leli (co) зливати, злити (зілля, зіллеш), зілляти (-лляю, -лляеш i -ллю, -ллеш) (що); (чим — ще) поливати, полити; **~lewać** ulice поливати вулиці; (кого, що чим — ще) обливати, облити, -білля, -біллеш; **~lać** okropem злити (облити) кип'ятком; (co па co) заливати, залити, залляти (що чим) **księżyc ~lewał strumienie światła** на лані місяць заливав луки струменями світла; **// ~ się** зливатися, злитися; обливатися, облитися.

zlewca, -су, lm. -су, m., fn. див. indosant.

zlewek, -wku a. -wka, m. 1) (лише в мн.) злівки, -ків; 2) мет. див. stop I.

zlewisko n. басейн, -ну; ~ M o r z a C z a p n e g o басейн Чорного моря.

zlewnia ż. зливний пункт, -ту.

zlewnik m. посудина для зливання.

zlewny 1) який можна злити; 2) (який служить для зливання) зливальний, зливний.

zleźć див. złożyć I.

zleżały злєжаний, злєжаний, злєглий.

zleżeć się, -ży, -żał злєжатися, -житися.

zleknąć się, -lęknę, -lękniesz, -lęktł, -lękli злякатися, перелякатися, налякатися.

zlicytować, -tuje, -tujesz, -tował продати з аукціону, продати з торгів.

zliczać, zliczyć, -czę, -czysz, -czył лічити, -чу, -чиш; злічувати, -чую, -чуєш (рідко), злічити, полічити, рахувати (рахую, рахуєш), порахувати.

zliczenie n. підрахунок, -нку.

zliczyć див. zliczać.

zlikwidować, -duje, -dujesz, -dował ліквідувати, -дую, -дуюєш (докон.), зліквідувати.

zlikwidowanie n. ліквідування (докон.), зліквідування.

zlimitować, -tuje, -tujesz, -tował ek. лімітувати, -тую, -туюєш (докон.).

zlinczować, -czuje, -czujesz, -czował лінчувати, -чую, -чуюєш (докон.).

zlinczowanie n. лінчування (докон.).

zlinić, -nieje, -niał злиняти, вилиняти.

zlitować się, -tuje, -tujesz, -tował змилостивитися, -влюся, -вишся, змилоститися (змилуюсь, змилостішся), змилосердитися, -джуся, -дишся, змилуватися, -луюся, -луєшся.

zlizać див. zlizywać.

zliznąć, -liznę, -lizniesz, -liznął, -liznęli злизнути.

zlizywać, -zuje, -zujesz, -zywał, zlizać, -liżę, -liżesz, -lizał злизувати, -зую, -зуюєш, злизати, -лижу, -лижеш.

zlodowaciały заледенілий, заледенілий.

zlodowacieć, -cieje, -ciał заледеніти, заледеніти.

zlokalizować, -zuje, -zujesz, -zował локалізувати, -зую, -зуюєш (докон.), злокалізувати.

zlokautować, -tuje, -tujesz, -tował ek., polit. оголосити локат, локатувати, -тую, -туюєш (докон.).

złot, -tu, m. зліт, -льоту.

złotnić, -nię, -nisz, -nił зробити легким.

zlustrować, -ruje, -rujesz, -rował (co) обревизувати, -зую, -зуюєш (що).

zlutować, -tuje, -tujesz, -tował спаяти.

zluzować, -zuje, -zujesz, -zował 1) (кого) змінити, -ню, -ниш (кого); **військ.** ~ wartość змінити варту; 2) (co) (мотузки тощо) попустити, -пущу, -пустиш (що).

zluźnić, -nię, -nisz, -nił див. zlużować 2.

zl. (złoty) *skr.* (монета) злότηй, -того.

zładnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli погарнішати.

zładować *dok. див. wyładowywać.*

zładowanie *n. див. wyładowanie.*

zładowywać *див. wyładowywać.*

złagadzać, złagodzić, -dże, -dzisz, -dził зм'якшувати, -шую, -шуєш, зм'якшити; **~godzić** в угок зм'якшити вірок; (*знів, суперечку*) втихомірювати, -рюю, -рюєш, втихомірити, угамовувати, -вую, -вуєш, угамувати, -мую, -муєш; **//~ się** зм'якшуватися, зм'якшитися, злагіднити.

złagodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1) злагіднити, полагіднити; 2) (*про мороз*) *див. zelżeć* 2.

złagodzenie *n.* зм'якшення; втихомірення, угамування. *Пор. złagadzać.*

złagodzić *див. złagadzać.*

złajać, -ję, -jesz, -jał (кого) віляяти (кого).

złajdaczyć, -czę, -czysz, -czył (кого) *pot.* розбестити, -бєшу, -бєстиш; зробити розпўтним; **//~ się** розбєститися; стати розпўтним.

złajnik *m.* (*про собаку*) покруч, -чі.

złakniony *książ.* жадний.

złakomić się, -mię, -misz, -mił (па со) поласуватися, -ласуюся, -ласуєшся, поласитися, -лашуся, -лашися, повабитися, -блюся, -бишся, понадитися, -джуся, -дишся, злакомитися, -млюся, -мишся (на що).

złakomić, -mieję, -miejesz, -miał, -mieli розласуватися, -ласуюся, -ласуєшся, розласитися, -лашуся, -лашися.

złamać, -mu, t. див. odłamać 1.

złamać, -mię, -miesz, -mał зломити, -млю, -миш, зламати; **~ drzewo** зломити (зламати) дерево; *перен.* **~** орог *pieprz* ужасієла зломити (зламати) опір протівника; *перен.* **~ słowo** зламати (порўшити) слово; **o** **~ jarzmo** скіннути

ярмо (іго); *розм.* **~ kark** скрутити собі в'язи; **~ komu** зусіє розбити (знівечити) комў життя; **//~ się** зломитися, зламатися.

złamanie *n.* 1) злам, -му; 2) *мед.* перелом, -му; **o** **~ wiagu** віроломство; *розм.* па **~ karku** стрімголов.

złamany зломлений, зламаний; *перен.* **~ne serce** розбите серце; *прик.* **nie wart ~nego szeląga** (*grosza*) ламаного гроша (шага, шєляга) не вартий (не варт).

złapać, -pię, -piesz, -pał 1) (кого, со) (с)піймати, зловити, -влю, -виш; złapati (*розм.*); **~ złodzieja** (с)піймати (зловити) злодія; *перен.* **~ kogo** па *gogac* ут *uczynku* піймати когo на гарячому (на місці злбчину); 2) (за со) схопити, -плю, -пиш, ухопити (що), схопитися (за що); **~ za kij** схопити (ухопити) кий, схопитися за кий; 3) (*перен.* — *слухом, хворобу*) схопити; **//~ się** 1) (с)пійматися, зловитися; 2) схопитися, ухопитися; **~ za głowę** схопитися (ухопитися) за голову; **o** **~ za bagu** зчепитися, -плюся, -пишся.

złapany 1) (с)пійманий, зловлений; 2) схоплений, ухоплений. *Пор. złapać* 1, 2.

złasować, -suje, -sujesz, -sował поласувати, -ласую, -ласуєш.

złatać полатати; **o** *перен. розм.* **~ komu skóę** спустити шкўру з кого.

z łatwością *przst.* лєрко.

złazić I, -laże, -lazisz, -łaził, zleźć, -leze, -leziesz, -łaził 1) (z czego) злзити, -лажу, -лазиш, злзати, злзти (з чого); 2) (*лише недокон.*) (*перен.* — *мінати барву*) линяти; *farba* **~zi** фярба линяє; **//~ się** злзитися, злзтисся.

złazić II, -laże, -lazisz, -łaził (со) *dok.* облзити, -лажу, -лазиш, злзити (що); **~ całe mia-**

- sto злázити (облázити) ціле місто; //~ się (до втому) налázитися.
- złączać, złączyć, -czę, -czysz, -czył** з'єднувати, -ную, -нуеш, з'єднати; (*предмети — ще*) сполучати, сполучіти, -чү, -чиш.
- złącze** *n., tech.* зчеп, -пу, зчіпка; \diamond ~ porzeczne поперечний стик, -ку; *ел.* ~ mufłowe див. **złączka**.
- złączenie** *n.* з'єднання; сполучення. *Пор.* **złączać**.
- złączka** *ж., el.* сполучна мұфта.
- złączony** 1) з'єднаний; сполучений; *пор.* **złączać**; 2) *ел.* сполучний.
- złączyć** див. **złączać**.
- złe, -łego, n.** зло; \diamond brać komu coś za ~ stáвити в (за) провину (у вину) кому́ що; па domiar ~łego на (в) додáток до всього.
- zło** *n.* зло; (*бида — ще*) ліхо; *присл.* nie ma zła (**złego**), co by na dobre nie wyszło ліхо не без добра.
- złociel, lm. -le, m., spec.** золотильник.
- złocić, -cę, -cisz, -cił** золотити, -лочү, -лотиш; //~ się золотіти, золотітися.
- złocien, lm. -nie, m., bot.** золотоцвіт, -ту.
- złocisto** золотісто, золотáво.
- złocisty** золотістий, золотáвий.
- złociuchny pieszcz.** золотенький.
- złocony** золóчений, візолóчений, позолóчений.
- złoczynność** *ж.* злочинність, -ності; (*вчинок*) злóчин, -ну, злочинство.
- złoczynny** злочинний.
- złoczyńca, -cy, lm. -cy, m.** злочінець, -нця.
- złoczyńcy** злочинницький.
- złoczyństwo** *n.* див. **złoczynność**.
- złodziej, lm. -je, m.** злódий.
- złodziejaszek, -szka, lm. -szkowie a. -szki, m., pol.** злódжжa, злódячка.
- złodziejka** *ж.* злódийка.
- złodziejski** злódийський.
- złodziejsko** по-злódийському.
- złodziejstwo I n.** злódийство.
- złodziejstwo II n., zb.** злódії, -дів.
- złoić, -loję, -loisz, -loił** вймазати (вймастити) лóем; \diamond *перен.* rozm. ~ kogo kijem (кo-мy skóгę) відлупцювати, -цюю, -цюеш (кого́).
- złogi, -gów, blp.** рóди, -дів, порóди; злóги, -гів (*рідко*).
- złom, -mu, m.** 1) улáмок, -мкa, облóмок, відлáмок; 2) (*згин*) злом, -му; 3) (*утиль*) лом; \diamond ~ żelazny брукх, -ту.
- złorzeczenie** *n.* проклін, -лбну; (*дия*) проклинáння.
- złorzeczeństwo n. див.** **złorzeczenie**.
- złorzeczý, -czę, -czysz, -czył** (кo-мy, czemu) проклинáти (кого́, що).
- złostka** *ж.* кóлкість, -кості.
- złościć, -łoszczę, -łościysz, -łościł** зліти, сёрдити, -джу, -диш; злостіти, -лощү, -лостиш (*рідше*); //~ się злітисся, сёрдитисся; злостітисся, злостувáтисся, -туюся, -түешся.
- złość** *ж.* злість, -лóсті; па ~ на зло, на злість; \diamond wpaść w ~ розізлітисся, розсёрдитисся, -джуся, -дишся.
- złośliwie** 1) злосл[т]івво, злóблівво, злóбно, злісно; ущипливо; злорáдно; 2) злóякісно. *Пор.* **złośliwy**.
- złośliwiec, -wca, lm. -wcy, m.** злосл[т]івий, -вого, злóблівий, злóбний, -ного, злісний, ущипливий; злорáдний. *Пор.* **złośliwy** 1, 2.
- złośliwość** *ж.* злосл[т]івівість, -вості, злóблівівість, злóбнівість, -ності, злісність; ущипливівість; злорáдство. *Пор.* **złośliwy** 1, 2.
- złośliwy** 1) злосл[т]івий, злóблівий, злóбний, злісний; *перен.* колючий, ущипливий; злорáдний; 2) *мед.* (*malignus*) злóякісний.
- złośnica** *ж.* злóчка (*розм.*).
- złośnik, lm. -cy, m.** злóжa (*розм.*).
- złotarz, lm. -rze, m.** золотáр, -ря.

złotawiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *ent.* (*chrysophanus*) золотий жук, -ка.

złotawo золотисто, золотаво.

złotawy золотистий, золотавий; золотистий, золотавий (*поез.*).

złotko *n.*, *pieszcz.*, *pot.* золотко.

złotnicki *див.* **złotniczy**.

złotnictwo *n.* професія золотільника; золотільне майстерство.

złotniczek, -czka, *lm.* -czki, *m.* учень (підмайстер) золотільника.

złotniczka *ж.* 1) золотільниця; 2) дружина золотільника.

złotniczy який (що) стосується золотільника, золотільний.

złotnik, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* золотильник; (*ювелір*) золотар, -ря; злётник (*заст.*).

złotny: kwas ~ *chem.* золотá кислота.

złoto *n.* золото; злóто (*поез.*); ~ dukatowe червоне зóлото; ~ lane лйте зóлото; *присл.* nie wszystko ~, co się świeci не все добре, що смакує; не все те зóлото, що блищить; sztaba ~ta зливóк (злётóк) зóлото; *перен.* па wa gę ~ta на вагу зóлото; \diamond ko rpalnia ~ta золоті при́ски, -ків; ~ malarskie сухозлі́тка, шумі́ха.

złotobarwny золотокóлірний, золотобáрвний.

złotoberyl, -lu, *lm.* -le, *m.*, *min.* олександрит.

złotobrew *ж.*, *icht.* золотá форель, -лі.

złotodajny золотонóсний.

złotogłowy золотоголóвий.

złotogłów, -łowu *a.* -łowiu, *m.* парча.

złotogrzywy золотогрі́вий.

złotokamień, *lm.* -nie, *m.*, *min.* *див.* **chryzolit**.

złotokost, -tu, *m.*, *min.*, *chem.* аурипігмéнт, -ту.

złotokuty золотоку́тий.

złotokwiat, -tu, *m.*, *bot.* (*leucanthemum*) білі́ця.

złotolity 1) ві́литий із зóлото; 2) шй́тий зóлотом.

złotolśniący золотистий.

złotolusk *m.*, *icht.* (*coryphaena hippirus*) макрèля золотá.

złotonośny золотонóсний.

złotopiaszczysty золотопіщáний.

złotopióry золотопéрий.

złotorodny золотонóсний.

złotorodzący *див.* **złotorodny**.

złotorogi золоторóгий.

złotorób, -roba, *lm.* -roby, *m.*, *żart.* скупі́й, -пія́.

złotoruny золотосéрстий.

złotoskrzydły золотокрі́лий.

złotostrun, -nu, *m.*, *muz.*, *książ.* золотостру́нна а́рфа.

złotostrunny золотостру́нний.

złotokany золототка́ний, златотка́ний, злототка́ний.

złotousty золотоу́стий; (*перен.* — *ще*) красномóвний.

złotowłosy золотоволóсий.

złotowy який (що) коштує оди́н злóтий.

złotówka *ж.*, *pot.* (польська монета) злóтий, -того.

złotować się, -ruję, -rujesz, -rował *див.* **złotrzcę**.

złotrzcę, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rze-li с́рати негідником (*підше*: лóтром).

złoty I золотий; *перен.* ~ inte res золотá справа, золотé діло; *перен.* ~te ręce золоті рýки (*под.* рук); *прик.* obiecać ~te góru обі́яти золоті гóри; ~środek золотá середина; ~te wesele золотé весі́лля.

złoty II, -tego, *m.* (польська монета) злóтий, -того.

złowić, -wię, -wisz, -wił (*c*) пійма́ти, злові́ти, -вліу́, -виш.

złowieszczó зловісно, лиховісно.

złowieszczy зловісний, лиховісний.

złowrogi 1) зловоро́жий, грі́зний; ~gie milczenie грі́зне (зловоро́же) мовча́ння; 2) *див.* **złowieszczy**.

złowrogo 1) зловоро́же, грі́зно; 2) *див.* **złowieszczó**. *Пор.* **złowrogi**.

złowróżbny *див.* **złowieszczy**.

złoże (częściej w *lm.*) **złoża, złoż,**
n., geol. поклад, -ду.

złożenie *n.* складення; **◇** ~
przysięgi принісення при-
сяги; ~ z urzędu зняття з по-
сади.

złożone, -nych, bot. (compositae)
складноцвіті, -тих.

złożoność *ż.* складність, -ності.

złożony 1) складений; ~ we
dwoje складений у двое;
2) *грам. i in.* складний; **zda-
nie** ~ne складне речення; **◇**
~ choroby тяжко хворий.

złożyć *div.* składać.

złożysko *n., geol. div.* złoże.

złp. (złotych polskich) *skr.* злѳтих
польських.

zluda *ż.* 1) примара, марá, манá;
злуда (pióше); 2) *div.* złudze-
nie.

zludliwy *div.* złudny.

zludnie обмáнливо.

zludny обмáнливий; злѳдний.

Пор. zluda.

zludzać, złudzić, -dzieć, -dzisz, -dził
обмáновати, -ною, -нюєш, об-
манѳти, -ню, -неш.

zludzenie *n.* омáна, обмáн, -ну;
~ optyczne оптичний об-
мáн.

zludzić *div.* złudzać.

złupić, -pię, -pisz, -pił 1) (кого,
со) злупити, -плѳ, -пиш; (*шкуру i перен.* — ще) здѳрти, -рѳ,
-рѳш, зидрати (здерѳ, здерѳш)
(шо); ~ kóę z drzewa
злупити (зидрати) корѳ з дѳре-
ва; 2) (кого) (*перен.* — побы-
ти) відлупцювати, -цѳю, -цѳю-
єш (корѳ).

złuskać *dok. div.* złuszczać.

złuszczać, złuszczyć, -czyć, -czysz,
-czył лѳщити, злѳщувати, -щѳю,
-щѳуєш, злѳщити; (*goróхи тощо*)
лузати, злѳзувати, -зѳю, -зѳуєш,
злѳзати; //~ się (*про шкуру*)
лѳщитися, злѳщуватися, злѳ-
щитися.

złuszczenie *n.* злѳщення; злѳзнá-
ня; //~ się злѳщення. *Пор.*

złuszczać.

złuszczyć *div.* złuszczać.

zły 1) злий, лихий; ~ c zło-
wiek лихá (зла) людина;
(*про якість*) низький, поганий;
2) (на kogo, на со) сердѳ-
тий.

zlykowacieć, -cieje, -ciał стáти
лікуватим.

złyśieć, -sieje, -siejesz, -siał, -sieli
облисѳти, вѳлисѳти.

zmacerować, -ruje, -rujesz, -rował
tech. i in. мацерувати, -рѳю, -рѳу-
єш (*докон.*).

zmachać się *pot.* стомѳтися, -млѳю-
ся, -мишся, втомѳтися.

zmacniać *div.* wzmacniać.

zmaczać *div.* zmoczyć.

zmagać się змагáтися.

zmaglować, -luje, -lujesz, -lował
скачати (білизну); **◇** *перен.* ~
komu skóę відлупцювати
корѳ.

zmajećnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli розбагатѳти, забагатѳти,
збагатѳти.

**zmajoryzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał** *polit.* майоризувати, -зѳю,
-зѳуєш (*докон.*).

zmajstrować, -ruje, -rujesz, -rował
pot. змайструвати, -рѳю, -рѳуєш.

zmały змѳншений, змáлий.

zmalecć, -leje, -lejesz, -lał, -leli
змáліти, змѳншитися.

zmalenie *n.* змѳнення.

zmalretować, -tuje, -tujesz, -tował
(кого) третѳрувати, -рѳю, -рѳу-
єш (*докон.*) (корѳ).

**zmalwersować, -suje, -sujesz, -so-
wał** (со) розтрáтити, -рáчу, -рá-
тиш (шо).

zmałpować, -puje, -pujesz, -pował
przen. змавпувати, -пѳю, -пѳуєш.

zmańić *dok. div.* omamiać.

zmanierować, -ruje, -rujesz, -rował
зробити манѳрним; //~ się стá-
ти манѳрним.

zmanierowany манѳрний.

zmapować, -puje, -pujesz, -pował
картографувати, -фѳю, -фѳуєш
(*докон.*), скартографувати.

zmarkotnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli *pot.* засумувати, -мѳю, -мѳу-
єш, зажурѳтися, -рѳюся, -ришся.

zmarły умѳрлий, помѳрлий.

zmarnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli зійти нанівець (ні на що, на ніщо), звестися (перевестися) ні на що (на ніщо).

zmarnotrawić, -wię, -wisz, -wił змарнувати, -нью, -нєш, перевести, -веду, -ведеш; (*майно*) промарнотратити, -рачу, -ратиш, прогайнувати, -нью, -нєш, розтрінкати.

zmarnować, -nuję, -nujesz, -nował змарнувати, -нью, -нєш; ~ *talent* змарнувати талант: ~ *czas* змарнувати (згаяти) час; // ~ *się* змарнувати себе.

zmarnowanie *n.* змарнування.

zmarszczka *ż.* зморшка.

zmarszczony зморщений; насуплений. *Пор. zmarszczyć.*

zmarszczyć, -czę, -czysz, -czył зморщити; (*брови*) насупити, -плю, -пиш; // ~ *się* зморщитися; насупитися.

zmarzialità *ż.* 1) омертвілість, -лості, змертвілість; 2) заціпенілість; закляклість, задубілість. *Пор. zmartwieć.*

zmarwiał 1) омертвілий, змертвілий; 2) заціпенілий; закляклий, задубілий. *Пор. zmartwieć.*

zmarwić, -wię, -wisz, -wił зажурити, -рю, -риш; // ~ *się* зажуритися.

zmartwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiel 1) омертвіти, змертвіти; 2) *перен.* заціпеніти; (*від холоду — ще*) заклякнути, задубіти.

zmartwienie I *n.* журба.

zmartwienie II *n.* 1) омертвіння, змертвіння; 2) заціпеніння; заклякнення, задубіння. *Пор. zmartwieć.*

zmartwiony зажурений.

zmartwychwstać *див. zmartwychwstawać.*

zmartwychstały *rel., przen.* воскреслий.

zmartwychwstanie *n., rel., przen.* воскресіння.

zmartwychwstawać, -taję, -tajesz, -tawał, zmartwychwstać, -tanę, -taniesz, -tał *rel., przen.* воскресати, воскреснути.

zmar-zlak, *lm.* -ki, *m., pot.* мерзляк, змерзляк, змерзлюх, -ха.

zmar-zlina *ż.* мерзлотá; *wieczna* ~ вічна мерзлотá.

zmar-zluch, *lm.* -chy, *m., pot. див.* zmar-zlak.

zmar-zły 1) замёрзлий, мэ́рзлий; 2) (*зіпсований*) мэ́рзлий.

zmar-znać, -znę, -zniesz, -znał (*a. -zł*), -zli промёрзнати, змёрзнати.

zmar-znięty промёрзлий, змёрзлий.

zmasakrować, -ruję, -rujesz, -rował вибити, -б'ю, -б'єш, побити впень (до ноги).

zmaścić, -maszczę, -maścisz, -maścił помастити, -машу, -ма́стиш, змастити.

zmaterializować, -zuję, -zujesz, -zował матеріалізувати, -з'ю, -з'єш (*докон.*).

zmaterializowanie *n.* матеріалізація (*докон.*).

zmaterializowany матеріалізований (*докон.*).

zmatować, -tuję, -tujesz, -tował *spec.* навести мат; матирувати, -рю, -рєш (*лише недокон.*); ~ *szkło* навести мат на скло.

zmawiać, zmówić, -wię, -wisz, -wił 1) (кого на со) намовляти, намовити, -влю, -виш, підмовляти, підмовити, підговорювати, -рюю, -рюєш, підговорити, -рю, -риш (кого на що, зробити що); 2) (*лише докон.*) (*молитву*) змовити, відмовити, прочитати; 3) (кого з kim) заручувати, -чую, -чуєш, заручити, -чү, -чиш (кого з kim); 4) (кого кому) *заст.* (обицяти віддати заміж) змовляти, змовити (кого кому).

zmawiać się, zmówić się, -wię, -wisz, -wił 1) (z kim) змовлятися, змовитися, -влюся, -вишся, зговорюватися, -рююся, -рюєшся, зговорітися, -рюся, -ришся (з kim); 2) (о czym) (*лише докон.*) (*безос.*) зговорітися; *kiedy się już o tym* ~ *mówiło* коли вже на те пішло, коли вже про це зговорілося.

zmaza: bez ~zy незаплямований, незаплямлений.

zmazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, zmazać, -maże, -mażesz, -mazał 1) стирати, стерти (зітру, зітреш); 2) (забруднювати) замазувати, -зую, -зуєш, замазати, -мажу, -мажеш; //~ się 1) стиратися, стертися; 2) замазуватися, замазатися.

zmacić, -cę, -cisz, -cił скаламутити, -мучу, -мүтиш; //~ się скаламутитися.

zmaczyć, -czę, -czysz, -czył о(б)сіпати борошном (мукою).

zmaдрzeć, -rzeje, -rzejesz, -rzał, -rzeli порозуміти, порозумішатися; змудрити (pidше).

zmechanizować, -zuje, -zujesz, -zował механізувати, -зую, -зуюєш (докон.).

zmechanizowanie п. механізація.

zmeliorować, -ruje, -rujesz, -rował roln. провести меліорацію.

zmelcie п. див. **zmielenie**.

zmęczenie п. стомлення, втома.

zmęczony стомлений, втомлений.

zmęczyć, -czę, -czysz, -czył стомити, -млю, -миш, втомити, змучувати, -чую, -чуєш, змучити; //~ się стомитися, втомитися, змучуватися, змучитися.

zmgnieć, -nieje, -niał помутніти; (про рідину — звичайно) показувати.

zmgniały змужнілий.

zmgnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli змужніти.

zmiął, -lu, m. 1) (дія) помел, -лу, молоття; 2) (спосіб, результат дії) мліво, помел.

zmiąć, -czę, -czaj здрибнітися; (про ріку тощо) змліти.

zmiana ж. 1) зміна; pidше переміна; тех. ~biegów переміна (зміна) швидкостей; театр, перен. ~dekoracji зміна декораций; па ~nę на зміну; військ. ~wartу зміна варти (сторожі, караулу); 2) (на виробництві тощо) зміна; ~robotników зміна робітників;

3) мед. (*metamorphosis*) перетворення; (*mutatio*) зміна.

zmianowanie п., roln. чергування; ~zasiewów (upraw) сівозміна; чергування сівобороту.

zmianowy 1) с.-г. сівозмінний; 2) спец. змінний; majster ~змінний майстер, -тра.

zmiarkować (się), -kuje, -kujesz, -kował зміркувати(ся), -кую(ся), -куює(ся).

zmiatać, zmieść, -miotę, -mieciesz, -miotti, -miotli 1) *прям., перен.*

змітати, змести, -мету, -метеш; ~miatać рул змітати пил (порох); 2) (*перен. розм. — істи*) уминати, ум'яти, -мну, -мнеш; 3) (*лише недокон.*) (*перен. жарт. — тікати*) давати драла.

zmiadżdżenie п. роздавлення, роздущення, розчавлення; розтрощення; роздроблення. *Пор.*

zmiadżdżyć.

zmiadżdżyć, -dże, -dżysz, -dżył роздавити, -влю, -виш, роздущити, -шү, -шиш, розчавити; (*перен. — звичайно*) розтрощити, -рошү, -рошиш; (*камінь тощо*) роздробити, -блю, -биш.

zmiąć, zemnę, zemniesz, zmiął, zmieli зім'яти, -мну, -мнеш; (*сильно*) зібгати, зжүжмити, -млю, -миш.

zmielenie п. змелення.

zmielony змелений, змолотий.

zmieniacz I, *lm. -cze, m. 1)* міняльник; 2) (*грошей*) міняйло.

zmieniacz II, *lm. -cze, m., el.* перемикач, -ча.

zmieniać, zmienić, -nię, -nisz, -nił 1) змінювати, -нюю, -нюєш, змінити, змінити, -ню, -ниш;

(замінювати одне другим — ще) перемінати, перемінити; ~nić bieliznę перемінити (змінити) білизну; ~nić charakter змінити характер; 2) (*гроші*) розмінювати, розмінити; розбивати, розбити, -зібію, -зібієш (*розм.*); ~się змінюватися, змінитися, змінитися; перемінатися, перемінитися; *czasu się* ~niły часи змінилися.

zmienna, -nej, ż., mat. змінна величина.

zmiennie мінливо, перемінно.

zmiennosc *ж.* 1) мінливість, -вості, перемінність, -ності; 2) перемінність, змінність; 3) перемінність. *Пор. zmienny* 2—4.

zmienny 1) розмінний; *~na* монета розмінна монета; 2) *перен.* мінливий, перемінний; *rogo* *~na* мінлива (перемінна) погода; 3) *ел.* перемінний, змінний; *~grad* перемінний (змінний) струм, -му; 4) *астр.* перемінний; *gwiazda ~na* перемінна зоря.

zmierzać 1) (*dokąd*) прямувати, -мю, -мєш, простувати, -тю, -тєш, направлятися (куди); *~do celu* прямувати (простувати) до меті; 2) (*перен. — в розмові*) хилити, -лю, -лиш (до чого *i* куди), гнути (гну, гнеш) (до чого, на що *i* куди), вернути, -нү, -неш (на що); *ж.* *~mysla* (*do czego, ku czemu*) звертатися думкою (до чого).

zmierzch, -chu, m. при́смерки, -ків, при́смерк, -ку, смерк, сүтінки, -ків, сүтінь, -ні; (*перен. — це*) занепад, -ду; *o ~chu* при́смерком, смерком, на смерку; *перен. ~kapitalizmu* при́смерк (занепад) капіталізму; *ж.* *перен. o ~chu* зусія під кінець життя, на старості літ.

zmierzchać się, zmierzchnąć się, -chnie, -chło nieos. сутеніти, смеркати, смеркнути, смеркатися, смеркнутися.

zmierzchliwy 1) присмерковий, смерковий; 2) *перен.* похмурий.

zmierzchnąć się *див. zmierzchać się.*

zmierzchowy присмерковий, смерковий.

zmierz-zić, -zi, -ził (кого) викликати огиду (в кому).

zmierz-zy огидливий, обридливий, набридливий, остогід(и)лий.

zmierz-znąć, -mier-żniesz, -mier-zi a. -mier-znął огіднути, обридну-

ти, набриднути, остогіднути, остогідіти.

zmierzwić, -wię, -wisz, -wił 1) (*солому*) змєрвити, -влю, -виш; 2) (*розм. — волосья*) скуйовдити, -джу, -диш.

zmierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył зміряти, змірити; *// ~ się* помірятися; (*перен. — це*) позмагатися.

zmieszać 1) (*со*) змішати (що); 2) (кого) збентєжити, змішати (кого); *// ~ się* 1) змішатися; 2) збентєжитися, змішатися.

zmieszanie n. 1) змішання; 2) збентєження, змішання. *Пор. zmieszać.*

zmieszany 1) змішаний; 2) збентєжений, змішаний. *Пор. zmieszać.*

zmieszczać, zmieścić, -mieszczę, -mieścisz, -mieścić вмішати, вміщувати, -шую, -щуєш, вмістити, -міщү, -містиш; *// ~ się* вмішатися, вміщуватися, вміститися; змішатися, зміщуватися, зміститися (*рідко*).

zmieść *див. zmiatać.*

zmiędlić, -ię, -lisz, -lił roln. (льон, конопі) вітпати.

zmiękczać, zmiękczyć, -czę, -czysz, -czył зм'якшувати, -шую, -шуєш, зм'якшити; (*перен. — це*) пом'якшувати, пом'якшити; *лінгв.* пом'якшувати, пом'якшити.

zmiękcząć, -częje, -czajesz, -czał, -czeli *див. zmięknać.*

zmiękczenie n. зм'якшення; пом'якшення; пом'якшення. *Пор. zmiękcząć.*

zmięknać, -knę, -kniesz, -knał (a. -kł), -kli зм'якшитися, (*прям. — це*) зм'якнути; (*перен. — це*) злгідніти.

zmiękniecie n. 1) зм'якшення; 2) *мед. (malacia)* розм'якшення кісток.

zmiętosić, -szę, -sisz, -sił pot. зібгати, зжужмити, -млю, -миш.

zmiętoszony pot. зібганий, зжужмлений.

zmięty зім'ятий.

zmlczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli
змовчати, -чу, -чиш.

zmilitaryzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał милітаризувати, -зую, -зуюєш
(докон.), змилітаризувати.

zmiłkły змóвклий; стійкий. Пор.
zmiłknać.

zmiłknać, -knę, -kniesz, -knął (a.
-kń), -kli змóвкнути; (перен. —
ще) стійхнути.

zmiłować się, -łuje, -łujesz, -łował
(над ким, над чим) зми́лува-
тися, -лююся, -луєшся (над ким,
над чим), згля́нутися (на ко́го,
на що), зми́лості́витися, -влю-
ся, -ви́шся, зми́лості́тися (зми́-
лосщýся, зми́лості́шся), змило-
сэ́рдитися, -джуюся, -ди́шся (над
ким, над чим).

zmiłowanie *n.* мило́сть, -ті, мило-
сэ́рдя; зми́лування (рідко).

zmiotka *ж.*, *zdr.* мі́телка.

zmistyfikować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał містифікувати, -кую, -куюєш
(докон.).

zmitrężyć, -żę, -żysz, -żył *pot.*
(час) зга́яти.

zmytygować, -guje, -gujesz, -gował
(кого) *pot.* вга́мувати, -мую,
-мýєш (ко́го).

zmizernieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli сху́днути, зма́рніти, зми-
зе́рніти.

zmizerować, -ruje, -rujesz, -rował
(кого) ви́снажити (ко́го).

z młodu *przst.* за́молodu, змо́ло-
ду.

zmiłócić, -cę, -cisz, -cił 1) с.-г. змо-
лотіти, -лочу́, -лоти́ш, обмо́ло-
ти́ти; 2) (кого) *перен. розм.*
по́бити, -б'ю́, -б'е́ш (ко́го).

zmnażać, zmnożyć *див.* pomnażać.

zmniejszać, zmniejszyć, -szę, -szysz,
-szył зме́ншувати, -шую, -шуєш,
зме́ншити; //~ się зме́ншувати-
ся, зме́ншитися.

zmniejszenie *n.* зме́ншення.

zmniejszyć *див.* zmniejszać.

zmobilizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał мобілізувати, -зую, -зуюєш
(докон.), змобілізувати, -зую,
-зýєш.

zmocnić *dok. див.* wzmacniać.

zmocnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli зми́цніти; (*стати сильні-
шим — ще*) подóжчати, покрі́п-
шати, окрі́пнути.

zmocować *dok. див.* umocowywać.
zmoczyć, -cze, -czysz, -czył змочі-
ти, -чу́, -чиш.

zmodelować, -luje, -lujesz, -łował
моделювати, -люю, -люєш (*до-
кон.*), змоделювати.

zmodernizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał модернізувати, -зую, -зуюєш
(докон.), змодернізувати.

zmodyfikować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał модифікувати, -кую, -куюєш
(докон.), змодифікувати.

zmodyfikowanie *n.* модифіка́ція,
змодифікува́ння.

zmokły змо́клий.

zmoknąć, -moknę, -mokniesz, -mókł
(a. -mókł), -mokli змо́кнути,
змо́кни, -кну, -кнеш.

zmonopolizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał монополізувати, -зую, -зуюєш
(докон.), змонополізувати.

zmontować, -tuje, -tujesz, -tował
змонтувати, -тую, -туєш.

zmontowanie *n.* змонтува́ння.

zmora *ж.* кошма́р, -ру; змо́ра (*під-
ше*).

zmordować, -duje, -dujesz, -dował
pot. зморіти, -рю́, -риш, ви́мо-
рити, замордувати, -дую, -дý-
єш.

zmordowany *pot.* зморений, ви́мо-
рений, замордо́ваний.

zmorzyć, -rzę, -rzysz, -rzył зморі-
ти, -рю́, -риш; sen go ~rzył
сон зморів його́.

zmotać змотати; ~ przed zę
змотати пря́жу.

zmotoryzowany моторизований,
змоторизований.

zmowa *ж.* змо́ва; być z kim
w ~wie бу́ти з ким у змо́ві.

zmowiny, -win, *blp., przest.* змо́ви-
ни, -вин.

zmożnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli 1) ста́ти могу́тнім; 2) зба-
гатіти, забагатіти.

zmóc, -moję, -możesz, -mógł, -mo-
gli (кого, со) пере́могти, -мо́жу,
-мо́жеш, подóжжати; (*що — ще*)

перебороти, -рю, -реш, подолати; **О** перен. sen go ~mógł його зборів (знеміг, зломів) сон.

zmówić się *див.* **zmawiać się**.

zmrażać, zmrozić, -rożę, -rozisz, -roził заморозжувати, -жую, -жуєш, заморозити, -рожу, -робиш; заморозити (*pidzie*).

zmroczyć, -ków, блр. чорні точки перед очима, короткочасне потьмарення зору.

zmroczyć dok. *див.* **zamraczać**.

zmrok, -ku, т. сүтинок, -нку, -сүтін, -ні, сүтинки, -ків, присмерк, -ку.

zmrokowy присмерковий, смерковий.

zmrozić *див.* **zmrażać**.

zmożenie *п.* заморуження.

zmrużać się, -guję, -gujesz, -giwał, zmrugnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli (z kim) *пот.* переморгуватися, -гуюся, -гуєшся, переморгнутися, зморгнуватися (з ким).

zmrużać, zmrużyć, -żę, -żysz, -żył (oci) змружувати, -жую, -жуєш, змружити, зшүлювати, -люю, -люєш, зшүлити, зшүрювати, -рюю, -рюєш, зшүрити (*зовсім закривати*) замружувати, замружити, зазмружувати, зазмружити, заплющувати, -щую, -шуєш, заплющити; *пие* ~żyć ока не заплющити очей.

zmurować *див.* **wymurować**.

zmurszały струхлявілий.

zmurszeć, -szeje, -szał струхлявити.

zmuszać, zmusić, -muszę, -musisz, -musił (do czego, co robić) примушувати, -шую, -шуєш, примусити, -мушу, -мушиш, змушувати, змусити, сілувати, -люю, -луєш, присилувати (до чого, робити що), заставляти, заставити, -влю, -виш (робити що); ~sić kogo do milczenia примусити (змусити, присилувати, заставити) мовчати когось.

zmuszenie *п.* примушення, примус, -су, змушення, присилування.

zmuszony примушений, змушений, присилуваний.

zmycie *п.* змиття.

zmyć *див.* **zmywać**.

zmydlać, zmydlić, -lę, -lisz, -lił 1) змилювати, -люю, -люєш, змиліти -мілью, -мільш; 2) *див.* **namydlać**.

zmydlenie *п., chem.* омиллення.

zmykać, zemknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *пот.* тікати, утікати, утекти, -течү, -течеш.

zmylić, -lę, -lisz, -lił (kogo) ввести в оману (в обман); змиліти, -лю, -лиш (*pidzie*) (кого); ~ z drogi змиліти (збитися) з дороги; ~ czyją czyjność обійти (обманути, змиліти) чий пильність.

zmysł, -łu, т. 1) почуття; ~ piękna почуття краси; ~ wzroku (по)чуття зору; 2) (*rozum*) смисл, -лу; ~ krytyczny критичний смисл; **О** być przy zdrowych ~łach бути при здоровому розумі; odchodzić od ~łów втрачати самовладання; odzyskać ~ły опритомніти; pomieszanie ~łów божевілля; przyprowadzić kogo do ~łów привести до пам'яті (до притомності) когось; stracić ~ły знепритомніти, зомліти.

zmysłowiec, -wca, ім. **-wcy, т.** любостра́сник, сладо́стра́сник.

zmysłowo почуттєво, чуттєво; плотьському; любостра́сно, сладо́стра́сно. *Пор.* **zmysłowy**.

zmysłowość *ж.* 1) почуттєвість, -вості, чуттєвість; плотьскість, -кості; любостра́сність, -ності, сладо́стра́сність; 2) *грам.* конкретність. *Пор.* **zmysłowy**.

zmysłowy 1) почуттєвий, чуттєвий; (*тілесний* — *це*) плотьський; (*пристра́сний* — *звичайно*) любостра́сний, сладо́стра́сний; 2) *грам.* конкретний; *гз е с з о* wnik ~ конкретний іменник; **О** narząd ~ орган чуття.

zmyślacz, *lm. -cze, m.* вигадник, вигадчик.

zmyślać, zmyślić, -lę, -lisz, -lił вигадувати, -дую, -дуеш, вигадати; *підсил.* брехати, -решу, -решеш, збрехати.

zmyślenie *n.* вигадка, вигад, -ду; брехня. *Пор. zmyślać.*

zmyślić *div.* **zmyślać.**

zmyślnie тямовито; кмітливо. *Пор. zmyślny.*

zmyślność *ż.* тямущість, -щості, тямовитість, -тості, тямкість, -кості; кмітливість, -вості. *Пор. zmyślny.*

zmyślny тямущий, тямовитий, тямкий; (*спритний — це*) кмітливий.

zmyślony вигаданий.

zmyty змитий; \diamond *приск.* **poszedł jak ~** пішов, пиймавши облизня (шйлом патоки вхопивши).

zmywać, zmyć, -myję, -myjesz, -mył змивати, змити; \diamond *перен.* **~myć** кому *głowę* намілити кому голову.

zmywak *m.* (для змивання посуду) мийка.

znachor, *lm. -rzy, m.* знахар, -ря.

znachorka *ż.* знахарка.

znachorski знахарський.

znachorstwo *n.* знахарство.

znacjonalizować, -zuje, -zujesz, -zował націоналізувати, -зую, -зуюш (*докон.*).

znacjonalizowanie *n.* націоналізація (*докон.*).

znacjonalizowany націоналізований (*докон.*).

znacząco багатозначно; значуще, значливо. *Пор. znaczący.*

znaczący багатозначний; (*про погляд, помішку тощо — це*) значущий, значливий.

znaczek, -czka, m. 1) значок, -чка; (*помітка — це*) позначка; 2) (*поштовий*) марка.

znaczenie *n.* 1) значення; *przypisywać ~* (кому, czemu) надавати значення (кому, чому); 2) (*дія*) значіння, мічен-

ня; \diamond **dojść do ~nia** здобути відне становище.

znaczeniowo у семантичному відношенні, щодо семантики, значеннєво; **wyrazu nie różniły się ~** слова не відрізнялися в семантичному відношенні (щодо семантики, значеннєво).

znaczeniowy *lingw.* значеннєвий, семантичний.

znaczkować, -kuje, -kujesz, -kował значити, мітити (мічу, мітиш).

znacznie 1) помітно; **~ się** *poprawić* помітно поправитися, -влюся, -вишся; 2) (*при порівнянні*) значно, набагато, далеко; **~ większy** значно (набагато, далеко) більший.

znacznik *m.* 1) *тех.* кёрнер, -ра; 2) *стол.* ре́смус; 3) *мет., друк.* пунсон, -ну.

znaczność *ż.* 1) значність, -ності; 2) значність, визначність, видатність. *Пор. znaczny* 1, 2.

znaczny значний, великий, чималій; **~ne** *postępy* значні (великі, чималі) успіхи, -хів; (*перен. — про становище тощо*) значний, визначний, видатний.

znaczony значений, позначений, мічений, помічений, намічений.

znaczyć I, -czę, -czysz, -czył I значити, означати; 2) (*про становище*) мати значення, важити.

znaczyć II, -czę, -czysz, -czył (co) значити, мітити (мічу, мітиш) (що).

znać I знати; **~ było** *na* *pięć* на ньому знати було; **~ kogo ze słyszenia** знати когось з чуток (з чу́тки); **~ kogo z widzenia** знати когось на вигляд; \diamond **~ kogo a. co** *na* *wyrost* бачити когось а. що наскрізь; **// ~ się I** (z *kim*) бути знайомим, знатися, (з *ким*); 2) (*na czym*) розумітися (на чому), розбиратися (в чому); (*na kim*) розбиратися (в *кому*); розкусити, -кушу, -ку́сиш (кого) (*розм.*).

znać II *wyr. wtr. div.* **śnadź.**

znad (czegoś) з-над (чого).

znaglać, znaglić, -lę, -lisz, -lił (кого) квати́ти, -плю, -пиш, поква́-
пити; на́глити (*лише недокон.*)
(*рідше*); *підси.* підганя́ти, піді-
гна́ти (піджену́, підженеш) (ко-
го).

z nagła przśł. несподівано, зне-
на́цька, зна́гла, на́гло.

znajda, -dy, *lm.* -dy, *m., pot.*
(з)на́йда.

znajdować, -duję, -dujesz, -dował,
znaleźć, -najdę, -najdziesz, -na-
laźl, -naleźli знахо́дити, -джу,
-диш, знайті́, -йдү, -йдеш;
~**najdować w czym ulgę**
(*po krzepienie*) знахо́дити
в чо́му полёгшення (полёгкість);
~**najdować zastosowanie**
знахо́дити застосува́ння; // ~ **się**
знахо́дитися, знайти́ся; *перен.*
розм. ~**naleźć się w korpse**
а) знайти́ся (опині́тися) в
скрутно́му станови́щі; б) попа́-
сти в то́чку.

znajoma, -mej, *ż.* знайо́ма, -мої;
stała ~ да́вня знайо́ма.

znajomić się, -mię, -misz, -mił зна-
ймо́тися, -млю́ся, -мишся.

znajomość *ż.* 1) (czego) знанн́я
(чо́го, з чо́го); *powierzcho-*
pa ~ поверхо́ве знанн́я; 2) (*пе-*
рен. — *про людські взаємини*,
про знайомих) знайо́мство, зна-
йо́мість, -мості; *mieć ~ci* ма́-
ти знайо́мства (знайо́мості);
zawiązać ~ зав'я́зати зна-
йо́мство (знайо́мість).

znajomy знайо́мий.

znak, -ku, *m.* 1) знак; (*відби-*
ток — це) слі́д, -ду; (*на чо-*
му — це) мі́тка; ~ *algebra-*
iczny алгебраї́чний знак;
перен. dać się komu we ~ki
да́тися взна́ки ко́му; допекті́
ко́му; ~ *fabryczny* фабри́ч-
ний знак, фабри́чна ма́рка, па
~ *czego* на (в) знак чо́го; ~
na drzewie знак (мі́тка) на
де́реві; *nie ma już ani ~ku*
нема́є вже й слі́ду (зна́ку);
~ki *przestankowe* розді́л-
ові зна́ки; *перен.* to wielki ~
zapytania це вели́ке пита́н-

ня, це ще під зна́ком пита́ння;
wodny ~ водя́ний знак; (*сим-*
ptom — звичайно) озна́ка; *nie*
dawać ~ku życia а) *прям.*
не виявля́ти озна́к житт́я; б) *пе-*
рен. не дава́ти ві́стки про се́бе;
(*про спонуку до дії — звичай-*
но) сигна́л, -лу; ~ *alarmo-*
wy сигна́л триво́ги; 2) *військ.*
zast. пра́пор, -ра; знаме́но (*від-*
ко); *walczyć pod ~kiem...*
боро́тися під пра́пором... *o ~ki*
Morsego а́збука Мо́рзе; *астр.*
~ *niebieski* сузі́р'я; *військ.*
~ *wojenny* паро́ль.

znakomicie чудо́во, преkráсно.

znakomitość *ż., książ.* знамені́-
тість, -тості; (*стан — це*) сла-
ве́тність, -ності, славнозві́сність.
Пор. znakomity, 1.

znakomity 1) знамені́тий, славе́-
тний, славнозві́сний; ~ *miści*
uczepi знамені́ти (славе́тні,
славнозві́сні) уче́ні, -них; 2) *пе-*
рен. чудо́вий, преkráсний; ~
obiad чу́дovий, преkráсний
обі́д, -ду.

znakować, -kuję, -kujesz, -kował
див. znaczyć II.

znalazca, -cy, *lm.* -cy, *m.* знахі́д-
ник.

znalazczyni *ż.* знахі́дниця.

znalezienie *n.* 1) (дія) зна́йдення;
2) (*річ*) (з)на́хідка.

znalezisko *n., archeol. див.* *wyko-*
palisko 2.

znaleźć *див.* **znajdować.**

znależne, -nego, *n.* винагоро́да за
зна́йдену рі́ч.

znamienitość *ż. див.* **znakomitość.**
znamienity *див.* **znakomity.**

znamenienie знаме́нно.

znamenny знаме́нний; ~ *na se-*
cha знаме́нна рі́са.

znamie I, -mienia, *lm.* -miona,
-mion *n.* знаме́ння; ~ *czasu*
знаме́ння часу́; *o, ~ macie-*
rzyste ро́димка.

znamie II, -mienia, *lm.* -miona,
-mion *n., bot. (stigma)* при́ймоч-
ка.

znamiętnić *dok. див.* **roznamięt-**
nić.

znamionować, -nuję, -nujesz, -nował знаменува́ти, -ну́ю, -ну́єш.

znapu зна́ний; (*славнозвісний — це*) відомий; ~ **lekarz** відомий (зна́ний) лікар, -ря; (*кому*) знайо́мий, зна́ний; ~ **ze słyszenia** знайо́мий (зна́ний) з розмо́в (з оповіда́нь).

znarowić, -wię, -wiesz, -wił (*коня*) зно́ровити, -влю́, -ви́ш; // ~ **się** заноро́вйтися, ста́ти норови́стим.

znarowiony *див.* narowisty.

znaturalizować, -zuje, -zujesz, -zował натуралізува́ти, -зую́, -зу́єш (*докон.*).

znawca, -cy, lm. -су, m. знавець, -вця́.

znawczyni *ж.* (*про жінку*) знавець, -вця́.

znawstwo *n.* знаве́цтво.

zneutralizować, -zuje, -zujesz, -zował нейтралізува́ти, -зую́, -зу́єш (*докон.*); зне́йтралізува́ти.

zneutralizowanie *n.* нейтраліза́ція (*докон.*).

znęcać, znęcić, -cę, -cisz, -cił (*кого, со czym*) прива́блювати, -люю́, -люєш, ва́бити, -блю́, -биш, прива́бити, прина́джувати, -джую́, -джуєш, прина́дити, -джу́, -диш, прима́нювати, -нюю́, -нюєш, прима́нити, -ню́, -ниш (*кого́, що чим*).

znęcać się (*nad kim, nad czym*) зну́щати́ся (з ко́го, з чо́го, *рідко* над ким, над чим).

znedźniały зубо́жілий; озлидні́лий; змарні́лий. *Пор.* **znedźnieć.**

znedźnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli змізе́рніти; (*прям. — це*) зубо́жіти; озлидні́ти (*рідко*); (*перен. — це*) змарні́ти, сху́днути.

znękać (*кого*) зму́чити, ві́мучити, наму́чити (*кого́*).

znękania зму́чений, ві́мучений, наму́чений.

znicz *blm., m., hist.* ві́чний вогно́нь, -гно́ю.

zniechęcać, zniechęcić, -cę, -cisz, -cił (*кого do czego*) відбива́ти охоту́, відбі́ти охоту́ (в ко́го до

чо́го). знеохочува́ти, -чую́, -чуєш, знеохоти́ти, -хо́чу, -хо́тиш (*кого́ до чо́го*); // ~ **się** втрача́ти охоту́, втра́тити охоту́, знеохочува́тися, знеохоті́тися.

zniechęcenie *n.* знеохоче́ння, знеохота́; // ~ **się** знеохоче́ння.

zniechęcić *див.* **zniechęcać.**

zniechęcony знеохоче́ний.

zniecierpliwiać, zniecierpliwic, -wię, -wiesz, -wił виводи́ти з терпіння, вивести́ з терпіння; // ~ **się** втрача́ти терпіння (*розм.*: терпе́ць), втра́тити терпіння (*розм.*: терпе́ць).

zniecierpliwienie *n.* 1) (*дія*) ви́ведення з терпіння; 2) (*стан*) нетерпіння, нетерпелі́вість, -вості́; нетерпля́чка, нетерпе́ць, -пцю́ (*розм.*).

zniecznić, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *див.* **znikczemnieć.**

znieczulać, znieczulić, -lę, -lisz, -lił *мед.* обезбо́лювати, -люю́, -люєш, обезбо́лити, знечу́лювати, знечу́лити; анесте́зува́ти, -зую́, -зу́єш (*недокон. і докон.*).

znieczulenie *n., мед.* обезбо́лення, знечу́лення, анесте́зія.

znieczulić *див.* **znieczulać.**

zniedolężnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1) ста́ти немі́чним (незді́бним, незда́тним); *мед.* ста́ти імпоте́нтним; 2) втра́тити розу́мові зді́бності.

zniekształcać, zniekształcić, -cę, -cisz, -cił 1) деформува́ти, -мю́, -му́єш (*недокон. і докон.*), здеформува́ти; 2) *перен.* пере́кручувати, -чую́, -чуєш, пере́крути́ти, -ручу́, -ру́тиш, викривля́ти, викривити, -влю́, -виш; // ~ **się** деформува́тися, здеформува́тися.

zniekształcenie *n.* 1) деформа́ція, здеформува́ння; 2) пере́кручен-ня, викривле́ння. *Пор.* **zniekształcać.**

zniekształcić *див.* **zniekształcać.**

zniemczać, zniemczyć, -cę, -czysz, -czył оніме́чувати, -чую́, -чуєш, оніме́чити, знімчува́ти, знімчи́ти; // (*лише докон.*) ~ **się** *див.* **zniemczeć.**

zniemczaly онімечений, знімчений, знімчійий.

zniemzczeć, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli онімечитися, знімчитися, знімчіти.

zniemczenie *n.* 1) онімечення, знімчення; 2) знімчіння. *Пор. zniemczać, zniemzczeć.*

zniemczyć *див. zniemczać.*

zniemożony знеможений, знесілений.

znienacka *przst.* зненáцька.

znienawidzenie *n.* (з)ненáвисть, -ті.

znienawidzić, -dzę, -dzisz, -dził зненáвидіти, -джу, -диш.

znienawidzony (з)ненáвисний.

zniępować, zniępować, -wię, -wisz, -wil *książ.* деморалізувати, -зую, -зуюш (*недокон. і докон.*), здеморалізувати, псувати, -сую, -суюш, зіпсувати.

zniępować, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli деморалізуватися, -зуюся, -зуюшся, здеморалізуватися, зіпсуватися, -псуюся, -псуюшся.

zniępowanie *n.* деморалізація, зіпсуття.

znieruchomić, -mię, -misz, -mił зробіти нерухомим (непорухним); *// ~ się* *див. znieruchomić.*

znieruchomić, -mieję, -miejesz, -miał, -mieli 1) стáти (зробитися) нерухомим (непорухним); 2) *перен.* остовпіти.

zniesienie *n.* 1) знéсення; 2) знéсення; 3) скасування; ~ *prywatnej własności państwa i środki produkcji* скасування привáтної власності на зняряддя і засоби виробництва; *podsil.* зніщення; ~ *wyzysku człowieka przez człowieka* зніщення експлуатації людíни людíною; *nie do ~cia a) прикм.* нестерпний; б) *прислів.* нестерпно. *Пор. znosić* I 1, 3, 4.

zniesławiać, zniesławić, -wię, -wisz, -wił знеслáвлювати, -люю, -люєш, знеслáвити, -влю, -виш.

zniesić *див. znosić* I.

zniewaga *ж.* знева́га.

zniewalać, zniewolić, -lę, -lisz, -lił (кого до czego) приневóлювати, -люю, -люєш, приневóлити, зневолювати, зневóлити, приму́шувати, -шую, -шуєш, приму́сити, -му́шу, -му́сиш, си́лувати, -люю, -луєш, приси́лувати (кого до чо́го).

znieważać, znieważyc, -żę, -żysz, -żył зневажа́ти, знева́жити.

znieważenie *n.* знева́га.

znieważyc *див. znieważać.*

zniewieściatość *ж.* зні́женість, -ності.

zniewieściały зні́жений, женопо́дібний.

zniewieścić, -wieszczyć, -wieścisz, -wieścił (кого) зні́жити (кого́).

zniewieścić, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli зні́житися.

zniewolenie *n.* приневóлення, знево́лення, приму́шення, приси́лування.

z niewoli *przst., przest.* з прі́мусу.

zniewolić *див. zniewalać.*

zniewolony приневóлений, знево́лений, приму́шений, приси́луваний.

zniżyć, zniżyć, zniżdziesz, zszedł *док. див. schodzić* I.

znikać, zniknąć, -knę, -kniesz, -knał, -kneł *a.* -kń, -kni зникáти, зникну́ти, зні́кти, -кню, -кнеш, шезáти, шезну́ти.

znikąd *przst.* нізвідки; ні(з)відкі́ля, ні(з)відкі́ль (*pidше*).

znikczemniały 1) який (що) став негі́дником, низький, підлий; 2) зви́роднілий. *Пор. znikczemnieć.*

znikczemnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1) стáти негі́дником; стáти низьким (підлим); *пор. nikczemny*; 2) *перен. розм.* ві́родитися, -джуся, -дишся.

znikczemnienie *n.* 1) низькі́сть, -кості, підлі́сть, -лості; 2) ві́родження. *Пор. znikczemnieć.*

znikły зні́клий, шезлі́й.

zniknąć *див. znikać.*

zniknięcie *n.* зні́кнення, шезне́ння.

znikomie незна́чно, мі́зерно.

znikomo *див. znikomie.*

znikomość *ж.* 1) минúщість, -шості; тлінність, -ності; 2) незначність; мізерність, -ності. *Пор. znikomy.*

znikomy 1) мичúщий; тлінний (*книж.*); 2) (*невеликий*) незначний; (*зовсім малий*) мізерний.

zniszczalny 1) який може знищитися; 2) який може занепасти (знищитися). *Пор. zniszczyć.*

zniszczyć, -czeje, -czejesz, -czął, -czeli 1) знищитися; 2) зруйнуватися, -нююся, -нуєшся; 3) занепасти, -падú, -падéш. *Пор. niszczyć* 1, 3.

zniszczenie *п.* зруйнування; знищення; здеморалізування. *Пор. zniszczyć.*

niszczyć, -niszczę, -niszczysz, -niszczył зруйнувати, -ну́ю, -ну́єш; (*прям. — ще*) знищити; (*морально*) здеморалізувати, -зúю, -зúєш.

znitować, -tuje, -tujesz, -tował заклепати (-па́ю, -па́єш *і* -плú, -плеш).

znitowanie *п.* заклéпка.

zniweczać, zniweczyć, -czę, -czysz, -czył *роф.* нівечити, знівечити, руйнувати, -ну́ю, -ну́єш, зруйнувати.

zniweczenie *п.* знівечення, зруйнування.

zniweczyć *див. zniweczać.*

zniwelować, -luje, -lujesz, -lował нівелювати, -лúю, -лúєш, знівелювати.

zniwelowanie *п.* нівелювання, знівелювання.

zniżacz, lm. -cze, m., anat. (musculus depressor) депресор, -ра.

zniżać, -niżyc, -że, -żysz, -żył знижувати, -жую, -жуєш, знижати, знизити, -ніжу, -нізиш; (*голос — ще*) понижувати, понижати, понизити; *перен.* ~żyć сепе знизити ціну; ~żyć топ знизити (понизити) тон; // ~ się 1) знижуватися, знижатися, знизитися; понижуватися, понижатися, понизитися; 2) (do czego) *перен.* опускатися, опуститися, -пущúся, -пуститися; ~żyć się

do czyjego poziomu опуститися до чийого рівня; 3) (przed kim) *перен.* принижуватися, принижатися, принизитися, знижуватися, знижатися, знизитися (przed kim).

zniżenie *п.* зниження; (*цін — звычайно*) зніжка; поніження; *пор. zniżać; // ~ się* 1) зниження; поніження; 2) опущення; 3) приніження, зніження. *Пор. zniżać się.*

zniżka *ж.* зніжка, зніження; *ф.* сепу uległy z pasznej ~że ціни значно зніжені.

zniżkować, -kuje, -kujesz, -kował *fin.* 1) виявляти тенденцію до зніжки кúрсу цінностей; 2) (*на біржі*) грати на зніжку кúрсу цінностей.

zniżkowiec, -wca, lm. -wcy, m., fin. біржовий спекулянт, що грає на зніжку кúрсу цінностей.

zniżkowy який (що) стосується зніження; (*у контексті*) до зніжки, до зніження тощо; *tendencja ~wa* тенденція до зніжки (до зніження); 2) *перен.* пільговий; *bilet ~* пільговий квиток (білет).

zniżyć *див. zniżać.*

znoić, -noi, -noić *przest.* 1) (*про сонце*) жарити, пекти (печé), палити, -лить; 2) (*про важку працю*) томити, -мити; // ~ się 1) жаритися; 2) томитися.

znojnie *książ.* 1) жарко; 2) стомливо, втомно. *Пор. znojny.*

znojny *książ.* 1) жаркий; ~не роіudnie жаркий південь, -дня; 2) стомливий, втомний. *Пор. znoić.*

znormalizować, -zuje, -zujesz, -zował нормалізувати, -зúю, -зúєш, знормалізувати.

znos, -su, m., тор. дрейф, -фу.

znosacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli *wet., med.* захворіти сапом.

znosić 1, -szę, -sisz, -sił, **znieść**, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli 1) (*на купу, вниз; ламати*) зносити, -ношу, -носиш, знести; 2) (*горе, нещастя тощо*) пере-

но́сити, перене́сти, зно́сити, зне́сти; 3) (*лише докон.*) (*яйце*) зне́сти; 4) (*перен. — усувати*) ска́совувати, -вую, -внеш, ска́сува́ти, -сую, -сєш; ~*nieść* *pańszczyznie* скасува́ти па́нщину; //~ *się* 1) зно́ситися, зне́стися; 2) перене́ситися, перене́стися, зно́ситися, зне́стися; 3) зне́стися; 4) ска́совуватися, ска́сува́тися.

znosić II, -szę, -sisz, -sił *dok.* зно́сити, -ношу́, -но́сиш; (*взуття — ще*) сто́пта́ти, -пчу́, -пчеш.

znoszenie *n.* зно́шення; сто́пта́ння. *Пор.* **znosić** II.

znośnie *pot.* перене́сно, зно́сно, стє́рпно.

znośny *pot.* перене́сний, зно́сний, стє́рпний.

znowu *przst.* зно́в, зно́ву, ізно́в.

znój, -noju, *lm.* -noje, *m., książ.* 1) спє́ка; 2) *перен.* важка́ пра́ця.

znów *przst. див.* **znowu**.

znudnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти нудні́м (ску́чним).

znudzenie *n.* нудо́та, ску́ка.

znudzić, -dzę, -dzisz, -dził (*kogo*) 1) нагна́ти нудо́ту (ску́ку); знуді́ти, -нуджу́, -нуди́ш (*розм.*) (*kogo*); 2) набри́днути, обри́днути (*komu*); *пор.* **nudzić** I, 2; 3) *мед.* ви́кликати блюво́ту; //~ *się* набри́днути, знуді́тися.

znudzony вто́млений ску́кою (нудьго́ю), знудже́ний.

znurtować, -tuje, -tujesz, -tował (*co*) 1) (*про річку*) зри́ти, по́рити (що); 2) *перен.* збагну́ти, -ну́, -не́ш (що).

znużenie *n.* сто́млення, вто́ма.

znużony сто́млений, вто́млений.

znużyć, -że, -żysz, -żył сто́міти, -млю́, -миш, вто́міти; //~ *się* сто́мітися, вто́мітися.

zobaczenie (*się*) *n.* побáчення; зо́бáчення; *do ~nia* до побáчення (зо́бáчення). *Пор.* **zobaczyć**.

zobaczyć, -czę, -czysz, -czył побáчити; зо́бáчити (*pidше*); //~ *się* (*z kim*) побáчитися (з *ким*).

zobludnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти облудні́м (лице́мірним).

zobojętniały збайду́ж(н)ілий.

zobojętnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli збайду́ж(н)іти.

zobojętnienie *n.* збайду́жіння.

zobowiązać *див.* **zobowiązywać**.

zobowiązanie (*się*) *n.* зобов'язáння; ~ *socjalistyczne* соціалі́стичне зобов'язáння (соцзобов'язáння).

zobowiązany *bezp., przen.* зобов'язаний; *перен.* *jestem bardzo* ~ я дуже зобов'язаний.

zobowiązywać, -zuje, -zujesz, -zywał, **zobowiązać**, -wiąże, -wiążesz, -wiązał зобов'язувати, -зую, -зуеш, зобов'язáти, -в'яжу́, -в'яжеш; //~ *się* зобов'язуватися, зобов'язáтися.

zobrazować, -zuje, -zujesz, -zował (*co*) зобра́жити, -ражу́, -ра́зиш, ви́образити, -ражу, -разиш; (*фарбами, словом — звичайно*) змалюва́ти, -люю́, -лює́ш, нама́люва́ти (що).

z ochotą *przst.* охоче́, залю́бки.

zoczenie *n. див.* **zobaczenie**.

zoczyć *див.* **zobaczyć**.

z oddali *przst.* зда́лека, зда́леку, відда́лі, віддале́кі, зда́ля.

zodiak, -ku, *m., astr.* зодіа́к, -ку.

zodiakalny *astr.* зодіа́льний.

Zofia Софі́я.

zogniać, **zognić** *див.* **zaogniać**.

zogniskować, -kuje, -kujesz, -kował (*co*) зо́серє́дити, -джу́, -ди́ш, ско́нцентрува́ти, -рю́, -рює́ш (що).

zogniskowanie *n.* зо́серє́дження, ско́нцентрува́ння.

zogromnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти вели́чезним.

zohydzać, **zohydzić**, -dzę, -dzisz, -dził (*kogo, co*) робі́ти оги́дним, зробі́ти оги́дним (*kogo, co*).

zoil, *lm.* -lowie, *m.* зо́іл.

Zoja Зо́я.

z okładem *przst.* з га́ком; *trzydzieści lat* ~ три́дцять ро́ків з га́ком.

z okładką *przst.* *div.* z okładem.
zokrągleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli
округлітися.

zokrąglić *dok.* *div.* zaokrąglić.

zokrutnieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli стати жорстоким.

zoksydować, -duję, -dujesz, -dował
оксидувати, -дую, -дуюш (*до-*
кон.).

zoksydowanie *n.* оксидування (*до-*
кон.).

zolza, (*cześćciej w lm.*) -zy, -zów,
ż, *med.* (*scrofulae*) золотуха;
○ ~zy końskie (*denites v.*
morbus glandulosus) за(в)ушниця.

zolzować, -zuje, -zujesz, -zował
med. хворіти золотухою.

zolzowaty *med.* золотушний.

zolzowy *med.* *div.* zolzowaty.

zona ż. зона.

zonąd *przst.*, *arch.* *div.* stamtąd.

zoochemia ż. зоохімія.

zoochemiczny зоохімічний.

zoofity, -tów, *zool.* зоофіти, -тів.

zoogeografia ż. зоогеографія.

zoolit, -tu, *m.*, *paleont.* окаменіле
тіло тварини.

zoolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.*
зоолог.

zoologia ż. зоологія.

zoologiczny зоологічний.

zoopaleontologia ż. зоопалеонтоло-
гія.

zoopsychologia ż. зоопсихологія.

zootechnik, *lm.* -cy, *m.* зоотехнік.

zootechnika ż. зоотехніка.

zooterapia ż. зоотерапія.

zootomia ż. зоотомія.

zorać, -rzę, -rzesz, -rał зорати,
-рю, -реш, виорати, -рю, -реш;
○ *перен.* skórgę komu ~
відлупцювати когось.

zordynarnieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli огрубіти, згрубіти.

zorganizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał організувати, -зую, -зуюш.

organizowanie *n.* організування.

zorientować się, -tuje, -tujesz, -to-
wał орієнтуватися, -туюся,
-туюшся (*докон.*). зорієнтува-
тися.

zorza ż. зоря; (*поез.* — *ще*) зір-
ниця; ~ рога пна світова зір-

ниця, світáнок, -нку; ○ ~ wie-
szo gna wiecznà zagràwa;
~ rólpno spà pìwnìcne sàjwo.

zorzany зоряний.

z osobna *przst.* зокрема.

zostać(się) *div.* zostawać(się).

zostałość ż. *div.* pozostałość.

zostawać(się), -taję, -tajesz, -ta-
wał, zostać(się), -tanę, -taniesz,
-tał 1) залишатися, залишитися,
-шўся, -шишся, лишатися, ли-
шитися, zostawátися, -tająсь,
-taęсь, zostátися, -tánуся, -tá-
нешся; 2) (kim) (*лише докон.*)
стати; ~ lekarzem стати
лікарем; 3) (*лише докон.*) (*y*
пасивних зворотях) бути (бўду,
бўдеш); ~ wybranym бў-
ти обраним; ○ ~tać na koszu
піймати облизня.

zostawiać, zostawić, -wię, -wiesz,
-wił залишати, залишити, -шў,
-шиш, лишати, лишити, полиши-
ти; zostawłати, zostawítи, -влю,
-виш, оставляти, оставити (*pid-*
ko); (кого — *ще*) покидати, по-
кинути; ~staw! кинь, покінь,
облиш! ~wić w spokoju (k o-
g o, co) дати спокій (комў, чо-
мў), залишити в спокої (когось);
~wić co czyjej roz-
w ad z przedáti (віддати, по-
лишити, здати) що на розсуд
кого.

z ostrożna *przst.* обережно.

zowąd: ni stąd, pi ~ ni звідти,
ні звідси.

z pamięci *przst.* з пам'яті, по пам'я-
ті, напам'ять.

z pewnością *przst.* напевно; (*неод-*
мінно) обов'язково.

z początku *przst.* 1) на початку,
спочатку, спёршу; 2) (*znowu*)
наново.

z pomocą *przst.* за допомогою.

z pośpiechem *przst.* (с)квапливо,
поквápно, поспішно.

z powodu *przyim.* з приводу.

z powodzeniem *przst.* успішно,
з ўспіхом.

z powrotem *przst.* назад.

z pozorów *przst.* на вигляд, на по-
гляд.

z **prędką** *przst.* *див.* **naprędcе.**
 z **prostą** *przst.* *спроста.*
 z **przeciwką** *przst.* з протилежного бо́ку; (*pidше*) на(в)про́ти.
 z **przekąsem** *przst.* в[у]їдливо, ущіпливо.
 z **przodu** *przst.* спéреду, попéреду.
 z **przyczyny** *przyim.* *див.* z **powodu.**
 z **punktu** *przst.* з місця, зра́зу, відра́зу.
 z **puszyna:** mieć się ~ *pot.* діста́ти за сво́е.
 z**rabować**, -**buje**, -**bujesz**, -**bował** пограбува́ти, -бу́ю, -бу́єш.
 z**rachować**, -**rachuje**, -**rachujesz**, -**rachował** лічи́ти, -чу́, -чиш, порахува́ти, -раху́ю, -раху́єш.
 z**radiofonować**, -**puje**, -**pujesz**, -**nował** радіофікува́ти, -кю́ю, -кю́єш (*докон.*).
 z **rana** *przst.* зра́нку, зра́ння; зра́ня, зра́на (*pidше*).
 z**ranić**, -**nię**, -**nisz**, -**nił** зра́нити, по́ранити.
 z**ranie** *n.* поране́ння.
 z**raść się**, z**rosnąć**, -**rosnę**, -**rośniesz**, -**róśl**, -**rośli** зроста́тися, зроста́єся.
 z**raszać**, z**rosić**, -**roszę**, -**rosisz**, -**rosił** зро́шувати, -шую, -шуєш, зроси́ти, -рошу́, -роси́ш; // ~ się зро́шуватися, зроси́тися.
 z**raszpłować**, -**luje**, -**lujesz**, -**lował** *spec.* спиля́ти ра́шпiлем.
 z**raz**, (*częśćciej w lm.*) -**zy**, -**zów**, *m.*, *kuł.* зра́зи, -раз.
 z**razić** *див.* **zrażać.**
 z**razik** *m.*, *anat.* (*lobulus*) ча́сточка, до́лька.
 z**razikowaty** *anat.* (*lobulatus*) до́льчатий.
 z**razikowy** *anat.* *див.* **zrazikowaty.**
 z**razowy:** pieczeń ~ *wa* *kuł.* філе́ (*невідм.*), поля́дниця.
 z**razówka** *ż.* (*м'ясо*) філе́й, -ле́ю, філе́ (*невідм.*), поля́дниця.
 z**razu** *przst.* споча́тку; зра́зу (*pidше*); ~ nie mogłem tego zrozumieć споча́тку я не міг цього зрозу́міти.
 z**rażać**, z**razić**, -**żę**, -**zisz**, -**ził** (kogo do kogo, do czego) 1) відштовхува́ти, -товху́ю, -товху́єш,

відштовхну́ти (кого́ від ко́го, від чо́го); 2) (*sobie kogo*) на́строювати ко́го про́ти се́бе, на́строїти ко́го про́ти се́бе.
 z**rab** I, z**rębu**, *m.* 1) *буд.* і *ін.* зруб, -бу; (*колодязя — це*) ця́мриння; 2) *ліс.* зруб; 3) *с.-г.* ого́ржа, горо́жа, пліт, -ло́ту; **o** ~ **k** a r e t y ку́зов ка́ре́ти; ~ o k r e t u кістьк ко́рабля.
 z**rab** II, -**rębu**, *m.*, *wojs.*, *hist.* блокга́уз.
 z**rab** III, -**rębu**, *m.*, *anat.* (*stroma*) осно́ва, кістьк, -ка́.
 z**rabac** *див.* **zrąbywać.**
 z**rabanie** *n.* (*дія*) зруб, -бу.
 z**rabisko** *n.*, *leśn.* зруб, -бу.
 z**rabować**, -**buje**, -**bujesz**, -**bywał**, z**rabac**, -**bię**, -**biesz**, -**bał** зру́бувати, -бую, -буєш зруба́ти.
 z**rdzewieć** *див.* **zardzewieć.**
 z**realizować**, -**zuje**, -**zujesz**, -**zował** реалізува́ти, -зю́ю, -зю́єш (*докон.*).
 z**realizowanie** *n.* реалізува́ння, реаліза́ція (*докон.*).
 z**reasumować**, -**tuje**, -**tujesz**, -**mował** зрезюмува́ти, -мю́ю, -мю́єш, резюмува́ти.
 z**reasumowanie** *n.* резюме́.
 z**recenzować**, -**zuje**, -**zujesz**, -**zował** прорецензува́ти, -зю́ю, -зю́єш, зрецензува́ти.
 z**redagować**, -**guje**, -**gujesz**, -**gował** відредагува́ти, -гю́ю, -гю́єш, зредагува́ти.
 z**redagowanie** *n.* відредагува́ння, зредагува́ння.
 z**redukować**, -**kuje**, -**kujesz**, -**kował** 1) скороти́ти, -рочу́, -ро́тиш; 2) *фіз.*, *мат.*, *лінгв.* редукува́ти, -кю́ю, -кю́єш, зредукува́ти.
 z**redukowanie** *n.* 1) скороче́ння; 2) реду́кція. *Пор.* **zredukować.**
 z**referować**, -**ruje**, -**rujesz**, -**rował** реферува́ти, -рю́ю, -рю́єш, зреферува́ти (що), допові́сті, -ві́м, -ві́сі (про що).
 z**reflektować**, -**tuje**, -**tujesz**, -**tował** (кого) навести́ на ро́зум, надо́умити, -млю́, -миш (ко́го); // ~ się при́йти до ро́зуму, схаме́нутися, спа́м'ята́тися.

zreformować, -muję, -mujesz, -mował (co) зреформувати, -мую, -муєш, реформувати (що).

zregulować 1) *див. uregulować* 1; 2) *див. naregulować*.

z reguły przst. як правило.

zrehabilitować, -tuje, -tujesz, -tował (кого, co) реабілітувати, -тую, -туєш (*докон.*) (кого, що); //~ się реабілітуватися.

zrejterować się, -ruję, -rujesz, -rował *pot.* ретируватися, -рююся, -рюєшся (*докон.*).

zrekapitulować, -iuję, -iujesz, -iował стисло повторити сказане.

zrekognoskować, -kuje, -kujesz, -kował (co) 1) ствердити тотожність (чого); 2) *військ.* рекогносцирувати, -рюю, -рюєш (*докон.*) (що).

zrekonstruować, -ruuję, -ruujesz, -ruował (co) реконструювати, -рюю, -рюєш (*докон.*) (що).

zrekutować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) рекрутувати, -тую, -туєш (*докон.*) (кого).

zrektyfikować, -kuje, -kujesz, -kował (co) 1) спростувати, -тую, -туєш (що); 2) ректифікувати, -кую, -куєш (*докон.*) (що). *Пор. rektyfikować.*

zrekuzować, -zuje, -zujesz, -zował (кому і кого) *przesł.* дати відмову, відмовити, -влю, -виш (кому).

zremontować, -tuje, -tujesz, -tował (co) відремонтувати, -тую, -туєш (що).

zreorganizować, -zuje, -zujesz, -zował (co) реорганізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*) (що).

zreorganizowanie *n.* реорганізація (*докон.*).

zreparować, -ruję, -rujesz, -rował *dok. pot. див. naprawiać.*

zreperować, -ruję, -rujesz, -rował *dok. pot. див. naprawiać.*

zrepetować, -tuje, -tujesz, -tował (co) *posp.* строчити, -рошү, -рошши, спірти (зіпрү, зіпреш), злопати (що).

zrestaurować *dok. див. odrestaurować.*

zrestytuować, -tuuje, -tuujesz, -tuował (co) 1) привернути колишній стан; 2) повернути (віддати) що власникові.

zresztą przst. а втім (*на початку речення*), зрештою.

zretuszować, -szuję, -szujesz, -szował (co) *pot.* ретушувати, -шую, -шуюєш (*докон.*) (що).

zrewanżować się, -żuję, -żujesz, -żował (кому) 1) відплатити, -лачү, -латиш; (*за послугу — це*) віддячити (кому); 2) (*за поразку*) взяти реванш, реваншувати, -шую, -шуюєш (*докон.*).

zrewidować, -duje, -dujesz, -dował 1) (кого) обшукати (кого); 2) (co) ревізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*) (що).

zrewindykować, -kuje, -kujesz, -kował (co) *praw.* відібрати власність примусовим порядком.

zrewizytować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) віддати візит (кому).

zrewokować, -kuje, -kujesz, -kował (кого) *dypl. i in.* відкликати, -личү, -личеш, відізвати, -вү, -веш (кого).

zrewoltować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) підбурити (кого).

zrewolucjonizować, -zuje, -zujesz, -zował (кого, co) революціонізувати, -зую, -зуюєш (*докон.*) (кого, що); //~ się революціонізуватися.

z rezerwą przst. стрімано; (*обачно*) обережно; *w y g a ż a ć się* ~ висловлюватися стрімано (обережно); *z a c h o w y w a ć się* ~ вести себе стрімано (обережно).

zrezygnować, -nuje, -nujesz, -nował (*z czego*) відмовитися, -влюся, -вишся (від чого); //~ się примиритися (з чим).

zrezygnowany який (що) примирився з долею.

zrębina *ż., bud. див. zrab* I, 1.

zręcznie спритно; зручно. *Пор. zręczny.*

zręczność *ż.* спритність, -ності; зручність. *Пор. zręczny.*

zгęczny спрїтний; (догїдний —
ще) зручний.

zгękowiny, -win, блр. див. zagęczy-
ny.

zrobaczeć, -czeje, -czał див. zroba-
czywieć.

zrobacznїeć, -nieje, -niał див. zro-
baczywieć.

zrobaczywieć, -wieje, -wiał зчерві-
віти, зачервівіти.

zrobić, -bię, -bisz, -bił зробіти,
-блю, -биш; ~ błąd зробіти
помїлку; ~ duże oczy зро-
біти великі очі; ~ kogo ро-
zгądnym człowiekiem
(z kogo porzгądnego
człowieka) зробіти з кого
порядну людину; ~ komu
grзeczność зробіти послугу
кому, услужити кому, прислужи-
тися кому; ~ komu па-
złość зробіти кому наперекїр
(на злість); ~ komu szkodę
зробіти шкоду кому; ~ wга-
żenie справити (зробіти) вра-
ження; ~ wyjątek зробіти
виняток; ~ zastrzeżenie
зробіти застереження, застерег-
тися, -режўся, -режўся; ◇ ~
interes а) влаштувати спра-
ву; б) вийти добре на чому;
~ kogo głupcem (z ko-
go głupca) пошіти когó в
дурні; ~ komu figla пожар-
тувати з когó; ~ komu za-
wód а) обманути чиї сподї-
вання; б) підвести когó; ~
portret намалювати портрєт;
~ posiedzenie скликати за-
сїдання; ~ wydatek витра-
тити, -рачу, -ратиш; // ~ się
1) зробітися; (перетворитися —
ще) стáти, -тáну, -тáнеш; па-
dworze ~biło się ciємпо
надвóрі зробілося (стáло) тєм-
но; ~ niecierpliwym зро-
бітися (стáти) нетерплячим (не-
терпеливим); 2) (про шум) зчи-
нитися, -ниться; ~bił się krzyk
зчинївся крик.

zrobienie n.: nie do ~nia немож-
ливе (не) до вїконання.

zrobiony зрóблений.

zrodzenie n. див. urodzenie.

zrodzić, -dзє, -dzisz, -dził зродї-
ти, -джў, -диш, породїти; пе-
рен. ~ podejrzenie зро-
дїти (породїти, вїкликати) пі-
дóзру (підозріння).

zrodzony див. urodzony.

zrogacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cie-
li 1) дїстáти рóги; 2) перен. стá-
ти гóрдим, зарозумїлим; 3) див.
zrogowacieć.

zrogowacieć, -cieje, -ciał ороговїти,
зроговїти.

zropiały загнóений, нагнóений.

zropić, -pię, -pisz, -pił загнóити,
-ноў, -ноїш, нагнóити.

zropieć, -pieje, -piał загнóитися,
-ноїться, нагнóитися.

zropienie n. загнóення, нагнóення.

Пор. zropić, zropieć.

zrosić див. zraszać.

zrosły зрóслий.

zrosnąć się див. zrastać się.

zrost, -tu, m., med. (synechia) зрó-
щення.

zrostek, -tka, m. зрóсток, -тка.

zroszenie n. зрóщення.

zrosztować, -tuję, -tujesz, -tował
hut. вїпалити руду.

zrosłak m., med. (diplosomia) ди-
плосомїя.

zrośnięcie (się) n., anat. (symphy-
sis) симфїз, -зу, зрóщення, зчле-
нування.

zrośnięty див. zrosły.

z rozmachem przsl. з рóзмахом.

zrozpaczony який (що) вдáвся
у відчай (в рóзпач).

zrozsądnieć, -nieję, -niejesz, -niał,
-nieli порозумїти, порозумїша-
ти.

zrozumiale зрозумїло.

zrozumiały зрозумїлий.

zrozumieć, -miem, -miesz, -miał,
-mieli зрозумїти.

zrozumienie n. зрозумїння; ◇ да-
до ~nia дáти зрозумїти; trud-
ny до ~nia важкозрозумїлий.

zrósć się, -rosnę, -rośniesz, -rósł,
-rośli dok. див. zrastać się.

zrównać див. zrównywać.

zrównanie *n.* зрівняння; \diamond *астр.* ~ дня з пося рівнодення.

zrównoważenie *n.* зрівноваження; урівноваження. *Пор.* **zrównoważyć**.

zrównoważony зрівноважений; урівноважений. *Пор.* **zrównoważyć**.

zrównoważyć, -że, -żysz, -żył зрівноважити, -жу, -жиш; (*перен.* — *ще*) урівноважити.

zrównywać, -nuje, -nujesz (*raz-dziej* -nywam, -nywasz), -nywał, **zrównać** зрівнювати, -нюю, -нюю-еш, зрівняти.

zróżnicować, -cuje, -cujesz, -cował *mat. див.* **zróżniczkować**.

zróżnicowanie *n., mat. див.* **zróżniczkowanie**.

zróżniczkować, -kuje, -kujesz, -kował *mat.* диференціювати, -ціюю, -ціюеш (*докон.*), зробити диференціальні обчислення.

zróżniczkowanie *n., mat.* диференціація.

zróżowić, -wię, -wisz, -wił надати рожевого кольору, зробити рожевим.

zróżowieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wielei порожевіти.

zrubasznieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli стати (зробитися) грубим, згрубіти.

zrudziały поруділий.

zrudzieć, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli порудіти.

zrujnować, -nuje, -nujesz, -nował зруйнувати, -ную, -ную-еш; (*довести до нужди* — *ще*) розорити; //~ się зруйнуватися; розоритися.

zrujnowanie (się) *n.* зруйнування; розорення. *Пор.* **zrujnować**.

zrujnowany зруйнований; розорений. *Пор.* **zrujnować**.

zrumienić, -nię, -nisz, -nił 1) (co) *кул.* піджарити, підсмажити (що); (*пиріг тощо*) підпекти, -печу, -печеш; 2) *див.* **zarumienić** 1; //~ się 1) піджаритися, підсмажитися; підпектись; 2) *див.* **zarumienić** się.

zrusyfikować, -kuje, -kujesz, -kował (кого, со) *hist.* русифікувати, -кую, -куєш, зрусифікувати (кого, що); //~ się русифікуватися, зрусифікуватися.

zruszać, **zruszyć**, -szę, -szysz, -szył (кого, со) зрушувати, -шую, -шуєш, зрушити (кого, що).

zruszczać, **zruszczyć**, -czę, -czysz, -czył 1) *див.* **zukrainizować**; 2) *див.* **zrusyfikować**.

zruszczeć, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli 1) *див.* **zukrainizować** się; 2) *див.* **zrusyfikować** się.

zruszczyć *див.* **zruszczać**.

zryć, -ryję, -ryjesz, -rył (co) зріти, поріти (що); //~ się *перен.* розм. *шкіл.* провалітися, -люся, -лишся.

zrymować, -muje, -mujesz, -mował (co) римувати, -мую, -мую-еш (*докон.*) (що).

zryw, -wu, *m.* 1) порів, -ву; ~ *rewolucyjny* революційний порів; 2) *спорт.* кидок, -дка.

zrywać, **zerwać**, -wę, -wiesz, -wał 1) (co z kogo, z czego) зривати, зірвати, -вў, -веш (що з ко-го, з чого); 2) (z kim) поривати, рвати, порвати, розривати, розірвати (з ким); \diamond **zrywać** boki надирватися (перерива-тися) від (із) сміху (від реготу, з реготу); //~ się 1) схоплю-ватися, -лююся, -люєшся, схо-питися, -пліюся, -пишся; зрива-тися, зірватися (*розм.*); **zerwać** się па гówne погі схопити-ся (зірватися) на рівні ноги; 2) (*звичайно докон.*) (*про яви-ща природи*) зірватися, знятися (зніметься), підніматися; **zerwa-ła** się *burza* зірвалася (зня-лася, піднялася) буря.

z rzadka przst. зрідка.
zrządzenie *n.*: ~ *losu* веління долі.

zrządzić: *przypadek, los* ~*dził*... трапилося...

zrzędnąć, -dnie, -dł *a.* -dnął по-рідіти, зрідіти; *підсил.* порідша-ти; \diamond *перен.* *mina* кому

~dla хтось втратив певність себе (апломб).

zrzednieć, -nieje, -niał *див. zrzeda-
nać.*

zrzedzić, -dże, -dzisz, -dził (co) розрідити, -ріджу́, -ріди́ш, зрі́дити (що).

zrzędzieć, -dzieje, -dział *див. zrzeda-
nać.*

zrzekać się, rzec się, -knę, -kniesz, -kł (czego) зрі́катися, зре́ктися, -речу́ся, -речеш́ся (чо́го), відмовля́тися, відмови́тися, -влю́ся, -ви́шся (від чо́го); *офіц.* відри́катися, відре́ктися (від чо́го).

zrzęszać, zrzęszyć, -szę, -szysz, -szył (кого) об'є́днувати, -ную́, -нуєш, об'є́днати́ (кого́); //~**się** об'є́днуватися, об'є́днати́ся.

zrzęsenie *n.* 1) (дія) об'є́днання; 2) (організація) об'є́днання; ~**nia** *mas* пра́сця *z* *sych* об'є́днання трудящих; //~**się** об'є́днати́ся.

zrzęszyć *див. zrzęszać.*

zrzetelnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ста́ти сумлі́нним.

zrzęda, -dy, *lm.* -dy, *m.* *pot.* буркоту́н, -на́, бурку́н, -на́, воркоту́н.

zrzędliwość *ż., *pot.* буркотли́вість, -вості, воркотли́вість.*

zrzędliwy *pot.* буркотли́вий, воркотли́вий.

zrzędnica *ż., *pot.* буркоту́ха, воркоту́ха.*

zrzędnie *pot.* буркотли́во, воркотли́во.

zrzędzić, -dże, -dzisz, -dził бурча́ти, -чу́, -чи́ш; ворча́ти (*pidше*).

zrzęcać, zrzęcić, -ce, -cisz, -cił скида́ти, скину́ти; ~**cić** *kogo* з *tro* *pi* скину́ти ко́го з пре́сто́лу; ~**cać** *co* на ку́ре скида́ти що на ку́пу; *розм.* *krowa* ~**ciła** коро́ва скинула; ~**cić** *pe* *ta* *kapita* *liz* *mu* скину́ти ка́піталісти́чне ярмо́.

zrzucenie *n.* ски́нення.

zrzucić *див. zrzęcać.*

zrzut, -tu, *m.* ски́нення.

zrzygać (co) *posp.* ви́блювати, -люю́, -люєш (що́); //~**się** ви́блювати́ся.

zrzyn, -nu, *m., spec.* об́апіл, -пола, об́аполок, -лка.

zrzynacz, *lm.* -cze, *m.* 1) плуг для мі́лкої бра́нки; 2) *дуб.* скребо́к, -бка́, бі́лик.

zrzynać, zerznać *a.* **zerżnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) (co) зрі́зувати, -зую́, -зуєш, зрі́зати, -рі́жу, -рі́жеш (що́); 2) (co *od* *kogo*) *розм. шкiл.* скату́вати, -тую́, -туєш, ската́ти (що в ко́го́); (*розм. — на іспиті*) зрі́зувати, зрі́зати; 3) (*лише докон.*) *розм.* ви́шмагати; ~ *kogo* *batem* ви́шмагати ко́го бато́гом; // (*лише докон.*) ~ **się** зрі́зати́ся; ~ *z* *matematyki* зрі́зати́ся з матема́тики.

zrzynek, -nka, *m.* об́різок, -зка, зрі́зок.

zsadnić *див. zsednić.*

zsadzać, zsadzić, -dże, -dzisz, -dził 1) зса́джувати, -джую́, -джуєш, зса́дити, -саджу́, -са́диш; ~**dzić** *kogo* з ко́піа зса́дити ко́го з ко́ня; 2) (*розм. — з посади тощо*) усу́вати, усу́нути, скида́ти, скину́ти; 3) (co *z* *czym*) *заст.* припасо́вувати, -вую́, -вуєш, припасу́вати, -су́ю, -суєш (що до чо́го).

zsaldować się, -duję, -dujesz, -dował скви́тати́ся, покви́тати́ся, покви́тува́тися, -ту́юся, -ту́єшся.

zsednić, -nię, -nisz, -nił (*шкiру*) зса́днити, зде́рти, -рý, -ре́ш, зі́драти́ (зде́рý, зде́ре́ш), нате́рти, -трý, -тре́ш.

zserowacenie *n., med. (degeneratio caseosa)* казео́зна дегенера́ція.

zsiadać, zsiąść, -siąde, -siądziesz, -siadł, -siedli зси́дати, зсі́сти, -сја́ду, -сја́деш; ~**siąść** *z* *konia* зсі́сти з ко́ня.

zsiadać się, zsiąść się, -siądzie, -siadł 1) зси́дати́ся, зсі́стися, -сја́деться, 2) (*про кров — це*) ски́пати́ся, ски́пати́ся; *mleko* *się* ~**dło** моло́ко зсі́лося.

zsiadły зсілий, кіслий; скипілий;
~le mleko кисле (зсіле) мо-
локо. *Пор.* **zsiadać się**.

zsiarczenie *n.*, *roln.* сульфита-
ція.

zsiąść *див.* **zsiadać**.

zsiąść się *див.* **zsiadać się**.

zsięczenie *n.* 1) посічення, зсічен-
ня; 2) висічення, відшмагання,
випарення, вишпарення. *Пор.*
zsiękać II.

zsięc *див.* **zsiękać II**.

zsiękać I *док.* *див.* **zsiękać II**, 1.

zsiękać II, **zsięc**, **-siękę**, **-sięcesz**,
-sięki 1) сікти (січу, січеш), по-
сікти, зсікати, зсікти; 2) *(лише*
докон.) перен. висікти, -січу,
-січеш, відшмагати, випарити,
вишпарити.

zsiniały посинілий, зсинілий. *Пор.*
zsinieć.

zsinic, **-nie**, **-nisz**, **-nił** (co) поси-
нити (що).

zsinieć, **-nieję**, **-niejesz**, **-niał**, **-nieli**
посиніти, зсиніти (*pidше*).

zsiwieć, **-wieję**, **-wiejesz**, **-wiał**,
-wieli посівити.

zsolidaryzować się, **-zuję**, **-zujesz**,
-zował солідаризуватися, -зуюся,
-зуюсь (*докон.*).

zsolidaryzowanie się *n.* солідаризу-
вання (*докон.*).

zsonantyzowany *lingw.* вокалізова-
ний.

zsondować, **-duję**, **-dujesz**, **-dował**
(co) зондувати, -дую, -дуюш
(*докон.*) (що).

zsondowanie *n.* зондування (*до-*
кон.).

ZSRR (Związek Socjalistycznych
Republik Rad) *skr.* СРСР (Со-
юз Радянських Соціалістичних
Республік).

zstarodawna здавна, віддавна,
з давніх-давен, зстародавна;
(за давнім звичаєм) по-старо-
винному.

zstąpić *див.* **zstępować**.

zstąpienie *n.* схід (род. сходу);
зішється (заст.).

zstęp, **-pu**, *m.* (у сходах) східець,
-дя, сходина.

zstępnicą *ż.*, *anat.* (colon descen-
dens) низхідна ободова кишка.

zstępny низхідний; *anat.* aor-
ta ~na (aorta descendens) ни-
зхідна аорта.

zstępować, **-puję**, **-pujesz**, **-pował**,
zstąpić, **-pię**, **-pisz**, **-pił** сходити,
-джу, -диш, зійти (зійду, зі-
йдеш); зступати, зступити,
-плю, -пиш (*pidше*); **zstąpić**
z drogi зійти з дороги, дати
дорігю.

zsumować, **-muję**, **-mujesz**, **-mował**
(co) підсумувати, -мую, -муюш
(що).

zsumowanie *n.* підсумування.

zsunąć *див.* **zsuwać**.

zsuniecie (się) *n.* зсунення.

zsuwać, **zsunąć**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**,
-nęli (co) зсувати, зсувувати,
-вую, -вуюш, зсунути (що); //~
się зсуватися, зсувуватися, зсу-
нутися.

zsuwanie (się) *n.* зсування.

zsycharć się, **zschnąć się**, **-schnie**,
-schnął *a.* **-sechł** зсихатися, зсх-
нутися, зсохтися, -хнеться; (*про*
хліб тощо — ще) засихати, за-
сохнути.

zsyłać, **zesłać**, **ześle**, **ześlesz**,
zesał 1) (кого) засилати, за-
слати (зашлю, зашлеш) (кого);
2) (co) *арх.* посилати, послати
(що).

zsyłka *ż.* заслання.

zsyntetyzować, **-zuję**, **-zujesz**, **-zo-**
wał (co) синтезувати, -зую, -зую-
еш (*докон.*) (що).

zsyntetyzowanie *n.* синтезування
(*докон.*).

zsyр, **-pu**, *m.* 1) (дія) зсіпка;
(незакінчена — звичайно) зсі-
пання; 2) зерно для зсіпки;
3) візок для перевозу зерна;
4) іст. дань зерном.

zsyраć *див.* **zsyрować**.

zsypanie *n.* (дія) зсіпка.

zsyпка *ż.* *див.* **zsyр**.

zsyрować, **-puję**, **-pujesz**, **-pywał**,
zsyраć, **-pię**, **-piesz**, **-pał** (co)
зсіпати, зсіпати, -плю, -плеш
(що).

zszabrować, -ruję, -rujesz, -rował (co) *tech.* віскоблити (вігладити) шабером (що).

zszabrowanie *n., tech.* віскоблення (вігладження) шабером.

zszachrować, -ruję, -rujesz, -rował (co) вишахрувати, -рюю, -руеш (що).

zszargać заболотити, -лочу, -лотиш, забруднити.

zszarganie *n.* заболочення, забруднення.

zszargać, -pię, -piesz, -pał (co) пошарпати, подёрти, подра́ти, -деру́, -дереш; (на *кланті* — *ще*) пошматува́ти, -тую́, -тućеш (що), **zszarzyć**, -rzeje, -rzał посі́ріти.

zszatkować, -kuję, -kujesz, -kował (*кану́сту*) пошаткува́ти, -кую́, -куєш.

zszatkowanie *n.* пошаткува́ння.

zszeregować, -guję, -gujesz, -gował (кого) вістрої́ти, вишикува́ти, -кую́, -куєш (кого́); //~ się вістрої́тися, вишикува́тися.

zszlamować *div.* zeslamować.

zszorować, -ruję, -rujesz, -rował (co) зми́ти щі́ткою, вишарува́ти, -рюю́, -руєш (що).

zszorowanie *n.* змиття щі́ткою, вишарування.

zszumować, -muję, -mujesz, -mował (co) зібра́ти на́кип (шум, шумови́ння) (з чо́го).

zszycie *n.* зшиття.

zszywaczka *ż.* зшивачка.

zszywać, **zszyć**, -szyję, -szyjesz, -szył (co) зшива́ти, зши́ти (що).

zślinić, -nię, -nisz, -nił (co) послі́нити, заслі́нити (що).

zślizgnąć się *dok. div.* ześlizgiwać się.

z tyłu *pszsł.* зза́ду.

zubożać, **zubożyć**, -żę, -żysz, -żył (кого, со) збіднюва́ти, -нюю́, -нюєш, збідни́ти; зубожити (*лише докон.*) (кого́, що).

zubożałość *ż.* збідні́ння, зубожі́ння.

zubożały збідні́лий, зубожі́лий.

zubożec, -żeje, -żesz, -żał, -żeli збідні́ти, зубожі́ти.

zubożenie *n.* зубожі́ння.

zubożyć *div.* **zubożać.**

zubr *m. div.* **zubr.**

zubrować, -ruję, -rujesz, -rował (co) *roln.* 1) (*зерно*) крúпно молóти (мелю́, мелеш); 2) вія́ти збі́жжя (зёрно); *Q deszcz ~ruje* іде́ рясний дош.

zubrowy *div.* **zubrowy.**

zuch, *lm.* -chy, *m.* молодёць, -дя́, зух.

zuchowato по-молодєцькому, по-молодєцьки, по-молодєчому, по-молодєчи.

zuchowaty молодєцький, молодєчий, бравий.

zuchwalczy зухва́лий; зухва́льний (*рідко*).

zuchwale зухва́ло.

zuchwalec, -lca, *lm.* -lcy, *m.* зухва́лець, -льця.

zuchwalec, -leje, -lejesz, -lał, -leli става́ти зухва́лим.

zuchwalstwo *n.* зухва́лство.

zuchwałość *ż.* зухва́лість, -лості.

zuchwały зухва́лий; зухва́льний (*рідко*).

z ukosa *przst.* скóса; *sprojrzec* ~ гляну́ти скóса.

zukrainizować, -zuje, -zujesz, -zował (кого, со) зукраїнізува́ти, -зую́, -зуюш, зукраїнізува́ти, -зую́, -зуюш (кого́, що); //~ się зукраїнізува́тися, зукраїнізува́тися.

z umysłu *przst.* навми́сно.

zupa *ż.* суп, -пу, юшка.

zupełnie ці́лком, зóвсім, ці́лкові́то.

zupełność *ż.*: w ~ci пóвні́стю, ці́лком.

zupełny ці́лкові́тий, пóвний.

zupka *ż. div.* **zupa.**

zupny суповий.

zupowy *div.* **zupny.**

Zurych, -chu, *m.* Цю́ріх.

zuryski цю́ріхський.

Zuzanna Сусáнна.

zużycie *n.* 1) ві́користання, ві́тра-та; ~ *paliwa* ві́тра-та па́ли-ва; *padmierne* ~ *paliwa* пере́вітра-та па́лива; 2) зно́шен-ня; сто́пання; спрацюва́ння.

Пор. **zużywać.**

zużyć *div.* **zużywać.**

zużyteczniać, zużytecznić, -nię, -nisz, -nił (co) робити корисним, зробити корисним (що).

zużytkować *див. zużytkowywać.*

zużytkowanie *п. використання.*

zużytkownia *ж. утильзавод, -ду.*

zużytkowywać, -wuję, -wujesz, -ywał, zużytkować, -kuję, -kujesz, -kował (co) використовувати, -вую, -внеш, використати; зужитковувати, -вую, -внеш, зужиткувати, -кую, -кеш (*підше*) (що).

zużywać, zużyć, -żyję, -żyjesz, -żył 1) (co па co) використовувати, -вую, -внеш, використати; зуживати, зужити, -живу, -живеш (*підше*) (що на що); *~żyć czas па czytanie książki* використати (зужити) час на читання книжок; (*гроші — звычайно*) витрачати, витратити, -рачу, -ратиш; *~żyć pieniądze па zakupno czego* витратити гроші на купівлю чого; 2) (co) (*одежу*) зношувати, -шую, -шуеш, зносити, -ношу, -носиш; (*взуття — це*) стоптувати, -тую, -туеш, стоптати, -пчу, -пчеш; (*машину*) спрацьовувати, -вую, -внеш, спрацювати, -ціюю, -ціюеш; *//~ się* зношуватися, зноситися; стоптуватися, стоптатися; спрацьовуватися, спрацюватися.

zwabiać, zwabić, -bie, -bisz, -bił (кого, со) приваблювати, -люю, -люеш, вабити, -блю, -биш, привабити, зваблювати, звабити, прина́джувати, -джую, -джуеш, прина́дити, -джу, -диш (кого, що).

zwabienie *п. приваблення, зваблення.*

zwać, zwę, zwiesz (rzadziej zowie, zowiesz), zwał przest. 1) (кого до кого) клікати, -лічу, -лічеш, звати, -ву, -веш (кого до чого); 2) (кого, со кім, чим) звати, називати (кого, що ким, чим); *//~ się* зватися, називатися; *прик. со się zowie* що називається.

zwada *ж. сварка, чвари (под. чвар) (лише в мн.), розбрат, -ту, звада.*

zwadliwie сварливо.

zwadliwość *ж. сварливість, -вості.*

zwadliwy сварливий.

zwadzać, zwadzić, -dzę, -dzisz, -dził (кого) сварити, -рю, -риш, посварити, розсварювати, -рюю, -рюеш, розсварити (кого); *//~ się* сваритися, посваритися, розсварюватися, розсваритися.

zwać I, zwalić, -lę, -lisz, -lił 1) (co) звальювати, -люю, -люеш, звалити, -лю, -лиш; (*перен. — вину, відповідальність тощо — це*) звертати, звернути, -ну, -неш, скидати, скинути, складати, скласти, -ладу, -ладеш (що); 2) (кого) (*лише докон.*) (*перен. — усунути*) скинути (кого); *~lić kogo z tronu* скинути когось з престолу; *~lić kogo kijem* потягнути когось кием; *//~ się* звальюватися, звалитися.

zwać II, zwalić, -lę, -lisz, -lił (co) *spec.* вали́ти, звалі́ти; *~lić sukno* по зваліти сукно.

zwać III dok. заваліти, забруднити, закаляти, замазати, -мажу, -мажеш; *//~ się* завалітися, забруднитися, закалятися, замазатися.

zwalczać, zwalczyć, -czę, -czysz, -czył (кого, со) виступати проти, виступити проти (кого, чого); *~czyć czuje poglądy* виступати проти чийх поглядів; (*перешкоди, труднощі*) переборювати, -рюю, -рюеш, переборіти, -рю, -реш; побороти, подолати (*лише докон.*).

zwalczenie *п. переборення, поборо́рення, подолання.*

zwalczyć *див. zwalczać.*

zwalenie *п. 1) звалення; звернення, скинення, складення; 2) скінчення. Пор. zwać I, II.*

zwalic *див. zwać I, II.*

zwalisko (częściej w łm.) -ska, -sk, п. звалища, -лищ; звалиська, -лиськ (*підше*).

zwalniać, zwolnić, -nię, -nisz, -nił (кого, со od czego, z czego) 1) звільняти, звільнити, -ню, -ниш (кого, що від чого, з чого); (*від обов'язків — ще*) увільняти, увільнити; 2) (со) (*рух*) сповільнювати, -нюю, -нюєш, сповільнити, уповільнювати, уповільнити; звільняти, звільнити (*pidше*) (що); ~**nić** bieg сповільнити (уповільнити) біг; **o** mroź ~**nia** мороз спадає; //~ się звільнятися, звільнитися, увільнятися, увільнитися.

zwał, -lu, m. 1) обвал, -лу, звал; ~ śniegu сніговий обвал (звал), лавина; 2) (*води*) вал.

zwapniać się, zwapnić się, -ni, -nił звাপнюватися, -нюється, звাপнитися.

zwapnieć, -nieje, -niał dok. див. zwapniać się.

zwapnienie n. звাপнення; мед. (*calcificatio*) кальцифікація, звাপнення; ~**tętnic** (*arteriosclerosis*) артерioskлероз, -зу, звাপнення артерій.

zwazć I n. 1) стиснення; 2) зімнення; 3) зпліщення; 4) зціплення; 5) ступення; *пор. zwierać*; 3) ел. коротке замикання; 4) лінгв. затвор, -ра; 5) тех. спайка; **o** лінгв. wstępne ~ krtani міцний приступ, -пу.

zwarcie II przst. лавою, гуртом.

zwariować, -riuje, -riuiesz, -riował збожевільніти; зваріювати, -ріюю, -ріюєш, зваріювати (*pidше*).

zwariowanie n. божевілля.

zwariowany божевільний.

zwartość ż. згуртованість, -ності.

zwarty 1) стиснений, стиснутий; (*про виклад i ін.*) стислий; 2) лінгв. замкнений, закритий; **o** rógłoska ~ta замкнений (закритий) приголосний, -ного; **o** ~tymi szeregiemi пліч-о-пліч, плечé в плечé, збітою лавою.

zwarycz, lm. -cze, m. солевар, -ра.

zwarzać, zwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) (*лише докон.*) зварити,

-рю, -риш; 2) (*перен. — рослини*) а) (*морозом*) зморозувати, -жує, зморозити; б) (*спекою*) зв'ялювати, -лює, зв'ялити; **o** ~rzyć mleko, śmietankę да́ти ски́пі́тися молоку́, вершка́м (сметанці); //~ się 1) (*лише докон.*) зварі́тися; 2) (*про молоко*) скипа́тися, скипі́тися, -питься.

zwaśnić, -nię, -nisz, -nił (кого) розсварити, -рю, -риш, посварити (кого); //~ się розсваритися, посварити(ся).

zważać (на кого, на со) зважати (на ко́го, на що); *nie ~żając* па то незважаючи на те.

zważyć, -że, -żysz, -żył 1) (со) зважити (що); 2) (*że...*) *перен.* зважити, що...; //~ się зважитися.

zwaćchać (со) *bezp., przen.* почу́ти но́сом, проно́хати (що); ~ pisto posem почу́ти біду; //~ się знóхатися.

zwątleć, -leje, -lejesz, -lał, -leli сху́днути, помарні́ти, змарні́ти, змізерні́ти; *перен.* осла́бнути.

zwątlić, -lę, -lisz, -lił осла́бити, -блю, -биш.

zwątpiały зневірений.

zwątpić, -pię, -pisz, -pił 1) (о czym) усумні́тися; посумні́тися (*pidko*) (в чо́му), взяти́ під су́мнів (що); ~ o z wycięstwie усумні́тися в перемозі́, взяти́ під су́мнів перемóгу; 2) (w kogo, w co, *pidko* w kim, w czym) зневі́ритися (в ко́му, в чо́му), втра́тити наді́ю (на що, зробі́ти що).

zwątpienie n. 1) су́мнів, -ву; 2) зневі́ра; *pidsil.* відча́й (*rod. відча́ю*), розпач, -чу. *Пор. zwątpić.*

zwątpiony див. zwątpiały.

zwerbować, -buje, -bujesz, -bował (кого) завербува́ти, -бую, -буєш (кого́).

zwerbowanie n. завербува́ння.

zwertować, -tuje, -tujesz, -tował (со) перегорну́ти (що); ~ cała książkę перегорну́ти ці́лу

кніжку; *перен.* переглянути (що);
 ~ *bibliotekę* переглянути бібліотеку.
zweryfikować, -kuje, -kujesz, -kował (co) *канс.* звірити, підтвердити у справжності (що).
zweryfikowanie *п.*, *канс.* звірення; підтвердження в справжності.
z wewnątrz przst. зсередини.
zwardować, -ruje, -rujesz, -rował (co) *промандрувати*, -рюю, -рюеш (що).
zwardzać, **zwardzić**, -dzą, -dzisz, -dził (co) 1) *прокопчувати*, -чую, -чуеш, *прокоптити*, -пчу, -птийш (що); 2) (*лише докон.*) *перен.* *розм.* *потягнути*, *потягти*, -гну, -гнеш, *поцупити*, -плю, -пиш (що).
zwęgląć, **zwęglić**, -lę, -lisz, -lił (co) *перетворювати* у (на) *вугіль*, *перетворити* у (на) *вугіль* (що); (*поверхню*) *обвуглювати*, -люю, -люєш, *обвуглити*; //~ się *перетворюватися* у (на) *вугіль*, *перетворитися* у (на) *вугіль*; *обвуглюватися*, *обвуглитися*.
zwęgleć, -leje, -lał *див.* **zwęgląć się**.
zwęglenie (się) *п.* *перетворення* у (на) *вугіль*; *обвуглення*. *Пор.* **zwęgląć**.
zweżyć, -szę, -szysz, -szył *пот.* *див.* **zwężyć**.
zweźnić *див.* **zweźnać**.
zweźlenie *п.* *скорчення*, *зсудомлення*; \diamond *мед.* ~ *jelit* (*volvulus*) *заворот кишок*, *вольвулюс*.
zweźlić, -li, -lił *скорчити*, *зсудомити*, -мить.
zweźać, **zweźić**, -wężę, -wężisz, -wężił (co) *звужувати*, -жую, -жуєш, *звужити*, -вужу, -вужиш (що); //~ się *звужуватися*, *звужитися*.
zweżenie (się) *п.* *звуження*.
zwiąć *див.* **związać**.
zwiąd, -du, *м.* *розвідка*; *iść na ~dy* *іти в розвідку*.
zwiądowca, -cy, *ім.* -су, *м.* 1) *розвідник*, *розвідувач*; 2) *військ.* *розвідник*; 3) *ав.* *розвідувач*.
zwiądowczy *розвідувальний*; \diamond *oficer* ~ *офіцер-розвідник*.

zwiąstować, -tuje, -tujesz, -tował (co) *książ.* *звіщати*, *сповіщати*, *провіщати* (що); (*майбутнє*) *передвіщати*, *проорокувати*, -кую, -күєш.

Zwiąstowanie *п.*, *коśc.* *благовіщення*.

zwiąstun I, *ім.* -nowie, *м.* *провісник*, *передвісник*.

zwiąstun II, *ім.* -ny, *м.*, *мед.* (*prodromus*) *продром*, -му, *передвісник*.

zwiąstunka *ж.* *провісниця*, *передвісниця*.

zwiąstunowy I *провісний*.

zwiąstunowy II *мед.* *продромальний*.

związać *див.* **związywać**.

związek, -zku, *м.* 1) *зв'язок*, -зку; *to nie ma żadnego ~zku* *це без усякого зв'язку*; 2) (*держав*) *союз*, -зу; (*професійний*) *спілка*; **Związek** *Pisarzy* *Radzieckich* *Україны* *Спілка радянських письменників України*; 3) *хім.* *сполука*; 4) *анат.* (*ligamentum*) *зв'язка*; \diamond ~ *małżeński* *шлюб*, -бу; *wstąpić w (zawrzyć)* ~ *małżeński* *одружитися*, -жүся, -жишся.

Związek Socjalistycznych Republik Rad (**ZSRR**) *Союз Радянських Соціалістичних Республік* (**СРСР**).

związkowiec, -wca, *ім.* -wcy, *м.* 1) *федераліст*; 2) (*державний*) *союзник*; 3) (*член спілки*) *спілчанин*.

związkowy 1) *союзний*; *państwa ~we* *союзні держави*, -жав; 2) *спілковий*; *drukarnia ~wa* *спілкова друкарня*; *profspółkowy*; *delegat* ~ *профорг.* *Пор.* **związek** 2).

związywać, -zuje, -zujesz, -zywał, **związać**, -wiąże, -wiązesz, -wiązał (kogo, co) *зв'язувати*, -зую, -зуєш, *зв'язати*, -в'яжү, -в'яжеш (кого, що); //~ się *зв'язуватися*, *зв'язатися*.

zwichnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *звихнути*, (*прям.* — *ще*) *ввіх-*

нути; (*перен.* — *кому що* — *це*) зруйнувати, -ну́ю, -ну́єш, зіпсувати, -су́ю, -су́єш; (*перен.* — *кого — це*) звести з пуття; ~ *кому przyszłość* зіпсувати (зруйнувати) *кому майбутність*; ~ *поге* звихнути (ввіхнути) нóгу; //~ *się перен.* звихнутися, пуститися б́ерега, схити, -блю, -биш, збóчити; **О** *гęка mi się ~nęła* я звихну́в (ввіхнув) рýку.

zwichnięcie *n., med.* звих, -ху, в́ивих.

zwichnięty звихнений; в́ивихнений; зруйнований, зіпсований; який (що) зб́івся з пуття. *Пор. zwichnąć.*

zwichrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) (со) розтр́іпати (що); (*волося*) зв́ихр́іти, скуйóвдити, -джу, -диш, розкуйóвдити, розпáтлати; 2) (кого, со) *перен.* підбóрити (кого, що); //~ **się** 1) розтр́іпатися, зв́ихр́ітися, скуйóвдитися, розкуйóвдитися, розпáтлатися; 2) (*безладно*) змішáтися.

zwić *див. zwiјаć II.*

zwiadzać, zwiędzić, -dzieć, -dzisz, -dził (со) огля́дати, огля́нути, відвідувати, -дую, -дуєш, відві́дати (що); ~**dzić** *koralnie* огля́нути (відвідати) копáльні; (*країни*) об́їжджати, об́їздити (об́їжджу, об́їздиш) (що), подорожувати, -жую, -жуєш (по чóму); ~**dzić** *Polskę* об́їздити Пóльщу, подорожувати по Пóльщі, відвідати Пóльщу.

zwienie *n.* б́гляд, -ду, відвідан-ня; об́їзд, -ду, подорож (по чóму). *Пор. zwiadzać.*

zwiędzić *див. zwiadzać.*

zwielokrotnić, zwielokrotnić, -nić, -nisz, -nił (со) умножати, умножити, зб́ільшувати, -шую, -шуєш, зб́ільшити (що); //~ **się** умножáтися, умножитися, зб́ільшуватися, зб́ільшитися.

zwielokrotnięcie, -nieje, -niał *див. zwielokrotnić się.*

zwielokrotnienie *n.* умноження, зб́ільшення.

zwier, -ru, spec. зазóр, -ра.

zwieracz, lm. -cze, m., anat. (*musculus constrictor*) стискáч, -чá, затягáч, -чá.

zwierać, zewrzeć, zewrę, zewrzesz, zwarł (со) 1) стискáти, ст́искувати, -кую, -куєш, ст́иснути (що); **zewrzeć** *konia ostrogami* ст́иснути ко́ня шпóрами (острóгами), пришпóрити ко́ня; 2) (*закривати*) змика́ти, зімкну́ти; (*оці — це*) заплóщувати, -шую, -щуєш, заплóщити; (*зуби — звичайно*) зціплювати, -люю, -люєш, зціпити, -плю, -пиш; (*уста*) стуля́ти, ст́улювати, -люю, -люєш, стулі́ти, -лю́, лиш; (*легко*) причиня́ти, причи́нити, -ню́, -ниш (що); **О** **zwierać siły** зби́рати си́ли; //~ **się** 1) змика́тися, зімкну́тися; заплóщуватися, заплóщитися; стуля́тися, ст́улюватися, стулі́тися; 2) (*z kim*) зчéплюватися, -лююся, -люєшся, зчепі́тися, -плю́ся, -пи́шся (*з ким*).

zwierciadelfo *n.* дзéркальце.

zwierciadlany дзéркальний.

zwierciadlarz, lm. -rze, m. 1) фаб́рикáнт дзéркал; 2) продаве́ць дзéркал.

zwierciadnictwo *n.* дзéркальне виробни́цтво.

zwierciadnik, lm. -cy, m. див. zwierciadlarz.

zwierciadło *n.* дзéркало.

zwierciedlić, -li, -lił (со) віддзéркалювати, -лює, відбивáти (що); //~ **się** віддзéркалюватися, відбивáтися; *niebo się ~li w rzecie* нéбо віддзéркалюється (відбивáється) в рі́чці.

zwiernik *m., el.* короткозамикáч, -чá.

zwierz, blm., m. 1) зв́ір, -ра; 2) зв́ір'я, зв́іринá.

zwierzać, zwierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (кому, со) зв́іряти, зв́ірювати, -рюю, -рюєш, зв́ірити (кóму що); //~ **się** (кому *z czym a. przed kim z czym*) відкривá-

тися, відкритися, довірятися, довіритися (кому з чим), звірятися, звірюватися, звіритися (кому в чому, з чого, з чим; перед ким з чим).

zwierzątko *n.*, *pieszcz.* звірятко, тваринка.

zwierzchni 1) верхній; (*що знаходиться вгорі — ще*) горішній; *~nie* убраніє верхній одяг, -гу; 2) (*про владу*) начальницький, начальствующий; (*про найвищу владу*) верховний.

zwierzchnictwo *n.* начальство.

zwierzchniczka *ж.* начальница.

zwierzchniczy начальницький.

zwierzchnik, *lm.* -су, *m.* начальник.

zwierzchność *ж.* начальство; *О* ~ *gminna* волосна управа (*доп.*).

zwierzenie *n.* звірення.

zwierzę, -rzęcia, *lm.* -rzęta, -rząt, *n.* тварина; *~* *jucznego* в'ючна тварина, в'ючак, -ка; *О* ~ *ta* *rosiagowe* робоча худоба, тягло.

zwierzęcie, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli звіріти.

zwierzęco 1) як тварина; 2) *перен.* звіряче, по-звірячому, по-звірському, по-звірськи, як звір.

zwierzęcość *ж.* звірство.

zwierzęcy 1) тваринний; *królestwo* ~се тваринне царство; 2) *перен.* звірячий, звірський.

zwierzokrzew, -wu, *m.*, *zool.* (*zoophyta*) живоросль, зоофіт.

zwierzostan, -nu, *m.* наявна кількість дичини.

zwierzyć *див.* **zwieszać**.

zwierzyna *ж.* 1) зб. звір'я, звірина; 2) (*м'ясо*) дичина.

zwierzyniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* звіринець, -нця.

zwierzynka *ж.* звіринка.

zwiesić *див.* **zwieszać**.

zwiesisty 1) звислий, обвислий; *~te uszu* звислі вуха (*род. вух*); 2) (*нависаючий*) навислий; *~te skały* навислі скелі, -кель.

zwieszać, zwiesić, -szę, -sisz, -sił звішувати, -шую, -шуєш, звісити, -вішу, -вісиш; *О* ~ *się głowę a*) схилити (похилити) голову; б) *перен.* похнюпити голову, похнюпитися, -плюся, -пишся, посупитися, -плюся, -пишся; *розм.* ~ *się nos* похнюпити ніс (носа), похнюпитися, посупитися; // ~ *się* звисати, звиснути, звішуватися, звиситися.

zwieszyć *див.* **zwozić**.

zwietrzały вивітрілий; *granit* ~ *ły* вивітрілий граніт, -ту.

zwietrzeć, -rzej, -rzał 1) *геол.*, *перен.* вивітритися, звітритися; 2) (*про запах*) відихатися.

zwietrzenie *n.* вивітріння, звітріння.

zwietrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *див.* **zwąchać**.

zwiewać, zwiać, -wieje, -wiejesz, -wiał 1) (co) звівати, звівати, -віюю, -віюєш, звіяти (що); 2) (*перен. розм.* — *втікати*) ушиватися, ушитися.

zwiewny 1) летючий; *~ne piaski* летючі піски, -ків; 2) *перен.* ефірний, легкий; *gaz a* ~ *na* ефірний (легкий) серпанок, -нка; *taniec* ~ ефірний (легкий) танець, -нцю; (*короткочасний*) перелітний; *~ne marzenie* перелітна мрія.

zwiezenie *n.* зведення.

zwieźć *див.* **zwozić**.

zwiądły зів'ялий, зав'ялий, прив'ялий; змарнілий. *Пор.* **zwiądnąć**.

zwiądnąć, -wiednę, wędziesz, -wiał, -wiedli зів'янути, зав'янути, -в'яну, -в'янеш, зав'янути, прив'янути; (*перен.* — *про людину* — *звичайно*) змарніти, змізерніти.

zwiądniały *див.* **zwiądły**.

zwiądnąć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *див.* **zwiądnąć**.

zwiększać, zwiększyć, -szę, -szysz, -szył (co) збільшувати, -шую, -шуєш, збільшити (що); // ~ *się* збільшуватися, збільшитися.

zwiększenie (się) *n.* збільшення.

zwiększyć *див.* **zwiększać**.

zwięzło *див.* **zwięźle**.

zwieżłokopytne *zool. див.* **jednokopytne**.

zwięzłość *ж.* стіслість, -лості.

zwięzły стіслий.

zwięźle стісло.

związać I, zwinąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli I (co) звивати, зв'яти

(зів'ю, зів'еш); звинути, -ну,

-неш (підше) (що); (вітрила —

ще) згортати, згорнути, -ну,

-неш; (в трубку — ще) скру-

чувати, -чую, -чуєш, скрутити,

-ручу, -рутиш; (що на що) на-

вивати, нав'яти, навинути; ~wi-

nać пісі па wrzecіono на-

вити нитки на веретено; 2) (та-

бір, прапор і ін.) згортати, згор-

нути; (підприємство — ще) лік-

відувати, зліквідувати; *о перен.*

~winać ch ora gie w kę від-

ступитися (від своїх думок);

//~ się скручуватися, скрутити-

ся; зібгатися (лише докон.);

~winać się w kłębek скрути-

тися (зібгатися) клубочком (в

клубочок); (про людину — ще)

скрутитися (зібгатися) калачи-

ком.

związać II, zwić, -wię, -wiesz, -wil

(co) звивати, в'яти (в'ю, в'еш),

зв'яти (зів'ю, зів'еш) (що); (ві-

нок — звичайно) сплітати, спле-

сті, -лету, -летеш.

zwijadlo *n., ткас.* мотовило.

zwijak *m., ткас.* намотка.

zwijalnia *ж., ткас.* моталка.

zwijarka *ж.:* ~ se w k o w a *ткас.*

сукальна машина.

zwickać сплутати, поплутати; //~

się сплутатися, поплутатися.

zwickanie (się) *n.* сплутання, по-

плутання.

zwickany сплутаний, поплутаний.

zwilgły який (що) відволіг, який

(що) відволігився, відволіг-

лий.

zwilgnąć, -gnie, -gnał (a. -gł) див.

zwilgotnieć.

zwilgocenie *n. див.* **zwilżenie**

(się).

zwilgocić, -cę, -cisz, -cił dok. див.

zwilżać.

zwilgotnić, -nie, -niesz, -nił dok.

див. **zwilżać.**

zwilgotnieć, -nieje, -niał зволожні-

ти, відволігнути, відволіжити-

ся.

zwilżacz, lm. -cze, m., tech. зво-

лжчик.

zwilżać, zwilżyć, -że, -żysz, -żył

зволожувати, -жую, -жуєш, зво-

лжити; //~ się зволожуватися,

зволожитися.

zwilżenie (się) *n.* зволоження.

zwilżyć див. **zwilżać.**

zwinąć див. **związać I.**

zwindować, -duje, -dujesz, -dował

(co) *пот.* спустити (вниз) на

ліфті (ліфтом) (що).

zwinnie жваво, проворно; звінно;

спритно. *Пор.* **zwinny.**

zwinność *ж.* жвавість, -вості, про-

ворність, -ності; звінність;

спритність. *Пор.* **zwinny.**

zwinny жвавий, проворний; звін-

ний (підше); (визерткий) сприт-

ний.

zwionąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok.

див. **zwiewać.**

zwiotczały дряблий.

zwiotzczeć, -czeje, -czejesz, -czał,

-czeli одрябліти, одрябнути.

zwiotczenie *n. I* дряблість, -лості;

2) *мед.* (atonia) атонія.

zwis, -su, m., el. стрілка прогину

(провісу).

zwisać, zwisnąć, -wisnę, -wiśniesz,

-wisnął, -wisnęli a. -wiśł, -wiśli

звисати, звиснути.

zwisły звислий, обвислий.

zwisnąć див. **zwisać.**

zwitek, -tku, m. згортток, -тка, сү-

верток.

zwlec I, -lokę, -leczesz, -lókł, -lekłł

(z kogo co) стягти, -гну, -гнеш

(з когo що); ~ z kogo odzie-

nie стягти з когo одяг; //~

się насилу піднятися, -німуся,

-німешся, насилу встати, -тану,

-танеш, зволоктися, -лочуся, -ло-

чешся.

zwlec II див. **zwlekać.**

zwleczenie *n.* стягнення.

zwlekać, zwlec, -łokę, -leczesz, -łókt, -lekli (со *a. z czum*) тягті, -гнү, -гнеш, зволікати (з чим) (*лише недокон.*).

związczca przsl. тим більше; (зо-крема) особливо.

zwłoka ż. 1) відстрочка; 2) (дія) зволікання, відкладання.

zwłoki, -łok, błp. останки, -ків, труп.

zwłóczyć, -czę, -czysz, -czył dok. roln. заборонувати, -нүю, -нүєш, заборонити, -нүю, -ниш; (*після сіви — це*) заволочити, -чү, -чеш, зволочити.

zwłókniec, -nieje, -niał стати волокнистим; перетворитися у волокно.

zwodnica ż. відвідний канал, -лу.

zwodniczo обманливо.

zwodniczy обманливий.

zwodny div. zwodniczy.

zwoźdźciel, lm. -le, m. 1) *div.* uwoźdźciel; 2) *div.* oszust.

zwoźdźcielka ż. 1) *div.* uwodźdźcielka; 2) *div.* oszustka.

zwoźdźcielski 1) *div.* uwodźdźcielski; 2) *div.* oszukańczy.

zwoździć, -dzieć, -dzisz, -dził, zwieść, -wiode, -wiedziesz, -wiódi, -wiedli (кого) *bezp., przen.* зводити, -джу, -диш, звести, -ведү, -ведеш, (*вводити в оману*) обманювати, -нүю, -нүєш, обманути, -нү, -неш (кого).

zwoźzony: most ~ підйомний міст (*род. моста і мосту*).

zwojnika ż., el. котушка, бобіна.

zwojnik m., tech. свердильний (свердлувальний) верстат.

zwojować, -juje, -jujesz, -jował, przen. roi. (со) наброїти, навивторяти (що).

zwojowy 1) спіральний, гвинтований; 2) *anat. (gangliaris)* гангліарний, гангліозний.

zwolennictwo n. прихильність, -ності.

zwolenniczka ż. прихильниця; дослідниця. *Пор. zwolennik.*

zwolennik, lm. -cy, m. прихильник; (*активний — звичайно*) послідовник.

zwolna повільно, поволі.

zwolniały сповільнений, уповільнений.

zwolnić div. zwalniać.

zwolnić, -nieje, -niał 1) сповільнитися, уповільнитися; 2) *перен.* полёгшати; (*про мороз тощо*) послабшати, пересістися, -сядеться.

zwolnienie (się) n. 1) звільнення; увільнення; 2) сповільнення, уповільнення. *Пор. zwalniać.*

zwołać div. zwoływać.

zwołanie n. скликання.

zwołowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli żart. стати (зробитися) вайлуватим.

zwoływacz, lm. -cze, m. той, що скликає.

zwoływać, -łuję, -łujesz, -ływał, zwołać скликати, скликати, -лічу, -лічеш.

zwołtować, -tuje, -tujesz, -tował (со) *med.* виблювати, -люю, -люєш (що); // ~ się вірвати, -ве (*безос.*).

zwora ż., bud. скріпа.

zworka ż., tech. мұфра.

zworkować, -kuje, -kujesz, -kował (со) зсіпати в мішки (що).

zwornica: ~ stolarska stol. струбінка.

zwornik m. 1) *архит.* замок, -мкя; замковий камінь, -меня; 2) *ел.* короткозамикач, -ча.

zworować, -ruje, -rujesz, -rował tech. скріпляти.

zwozić, -wożę, -wozisz, -woził, zwieźć, -wiozę, -wiesziesz, -wióził, -wieźli звозити, -вожу, -возиш, звезти.

zwożenie n. (дія) звіз, -возу.

zwój, -woju, lm. -woje, m. 1) сүвій, -вою; 2) *anat. (ganglion)* ганглії, нервовий вузол, -зла; 3) *ел.* обмотка.

zwójka ż., ent. (tortrix) листовійка.

zwóz, -wozu, m. div. zwózka.

zwózka ż. звіз, -возу, звезення; (*хліба*) ззовиця.

zwracać, zwrócić, -cę, -cisz, -cił 1) (со до kogo, do czego *a. ku komu, ku czemu a. na kogo, na co*) звертати, звернути, -нү, -неш

(що до ко́го, до чо́го *i* на ко́го, на що); (*голову*) поверта́ти, поверну́ти; *~rócić* działa do pierzyciela зверну́ти (поверну́ти) гарма́ти проти́ (на) вбо́ра; *~gasać* uważyć зверта́ти ува́гу; 2) (кого, со кому, czemu) поверта́ти, поверну́ти, верта́ти, верну́ти; зверта́ти, зверну́ти (*рідко*); *~rócić* pięiądze поверну́ти (верну́ти) гро́ші; 3) (со) (*лише докон.*) *med.* ви́блювати, -люю, -люєш (що); *//~ się* (do kogo, do czego) зверта́тися, зверну́тися (до ко́го, до чо́го).

zwrot, -tu, m. 1) (*дія*) зве́рнення; пове́рнення; *por.* **zwgasać** 1, 2; 2) пове́рнений предме́т; 3) (*військ.* — зміна напрямку) поворо́т, -ту, зворо́т; (*ріки, дороги тощо* — *ще*) за́воро́т, за́кру́т, -ту; 4) (*мови*) зворо́т; 5) *med.* клімакте́рій, -рій; *◇* *військ.* w prawo *~!* напра́во!

zwrotka ż., poetyc. строфа́.

zwrotkowy poetyc. строфі́чний.

zwrotnica ż., kol. стрі́лка.

zwrotniczy I kol. стрі́лочний.

zwrotniczy II, -czego, lm. -czowie, *m., kol.* стрі́лочник.

zwrotnik I, lm. -ki, *m., astr., geo.* тропі́к.

zwrotnik II, lm. -cy, *m., kol.* див. **zwrotniczy II.**

zwrotnikowy тропі́чний; *med.* go-rączka *~wa* тропі́чна гаря́чка.

zwrotny 1) поворо́тний; punkt *~* поворо́тний пункт, -ту; *receptis ~* поворо́тна розпо́ска; 2) *грам.* зворо́тний; *zaimek ~* зворо́тний займе́нник.

zwrócenie n. зве́рнення; пове́рнення; *por.* **zwgasać** 1, 2; *//~ się* зве́рнення.

zwrócić див. **zwgasać.**

zwrzodowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli вкритися ви́разками (на́ривами). *Por.* **wrzód.**

zwulgarnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli опо́шлитися; ста́ти вульга́рним.

zwulgaryzować, -zuje, -zujesz, -zował вульга́ризува́ти, -зу́ю, -зу́єш, вульга́ризува́ти; *~ teoriię* вульга́ризува́ти (звульга́ризува́ти) теорі́ю; *//~ się* вульга́ризува́тися.

zwycięski перемо́жний; звитя́жний, звитя́жни́цький (*поез.*).

zwycięsko перемо́жно; звитя́жно. *Por.* **zwycięski.**

zwycięstwo n. перемо́га; звитя́га (*поез.*).

zwycięzca, -cy, lm. -cy, *m.* пере́можець, -жця; звитя́жець. *Por.* **zwycięstwo.**

zwycięzać, zwyciężyć, -że, -żysz, -żył перема́гати, перемогті́, -мо́жу, -мо́жеш.

zwyczaj, -ju, lm. -je, *m.* зви́чай, -ви́чай; обича́й (*рідко*); uświęcony *~jem* (przez *~czaj*) освя́чений зви́чаєм; wbrew *~jowi* проти́ зви́чаю; wchodząc w *~* става́ти зви́чаєм.

zwyczajnie зви́чайно; зви́чайне (*рідше*).

zwyczajność ż. зви́чайність, -ності. **zwyczajny** зви́чайний.

zwyczajowy: prawo ~we *praw.* зви́чаєве пра́во.

z wyjątkiem за ви́нятком; *~ jednego* за ви́нятком одно́го. **zwykle** зви́чайно; зви́чайне (*рідше*).

zwykłość ż. зви́чайність, -ності.

zwykły зви́чайний.

zwyknać, -knę, -kniesz, -kni, -kli, rzadziej -knał, -knęli зви́кнути.

zwymiotować див. **zwomitować.**

zwymsłać обла́яти, ви́лаяти.

zwyrodnialec, -lca, lm. -lcy, *m.* ви́рожде́нець, -нця.

zwyrodniałość ż. зви́родні́лість, -лості.

zwyrodniały зви́родні́лий.

zwyrodnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ви́родитися, -джуся, -дишся.

zwyrodnienie n. ви́родження, дегенера́ція.

zwyrodnieniowy ви́рожде́нський.

z wysoka przysł. зви́сока; зви́со́ка (*рідше*).

zwyż przst. див. wzwyż.

zwyżka *ж.* підвищення; ~ сеп підвищення цін.

zwyżkować, -kuje, -kujesz, -kował *handl., fin.* 1) виявляти тенденцію до підвищення кўрсу цінностей; 2) (*на біржі*) грати на підвищення кўрсу цінностей.

zwyżkowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m., fin.* біржовий спекулянт, що грає на підвищення кўрсу цінностей.

zwyżkowy: tendencja ~wa *fin.* тенденція до підвищення кўрсу цінностей.

zybet I, -tu, *m., tech.* цибёт, -ту.

zybet II, -ta, *m., zool.* (*viverra zibetha*) цивёта.

zybetowy *zool.* цивётівий.

zydel, -dla, *lm.* -dle, *m., arch.* стилець, -льця.

Zygmunt *Ciżmýnd.*

zygzak *m.* зигзаг.

zygzakowato зигзагоподібно, зигзакувато.

zygzakowaty зигзагоподібний, зигзакуватий.

zymologia *ж., chem.* зимологія.

zyndrówka *ж., spec.* глазурована цёгла.

zys *m., orn.* орлан.

zysk, -ku, *m.* прибуток, -тку, зиск, -ку; *о ек.* ~ *дода́ткову* надприбуток, -тку.

zyskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, zyskać 1) (на czym, со czym) вигравати, виграти (що, від чо́го); справа на tym ~ка справа від цього виграє; ~kiwać на czasie вигравати час; ~kać со fortelem виграти що хитрощами; 2) (на czym, kogo w kim, со od kogo) здобувати, здобути, -бўду, -бўдеш; ~kiwać на rowadze здобувати вагу (значення, авторитёт); ~kać w kim adepta здобути в ко́му аде́пта (прихильника).

zyskownie прибутково, зисковно.

zyskowność *ж.* прибутковість, -вості, зисковність, -ності.

zyskowy прибутковий, зисковний.
zyz *m. див. zez.*

zyzowaty *див. zezowaty.*

zza *przym.* з-за, із-за (чо́го); ~ *plotu* з-за (із-за) тину (плóту).

z zapalem *przst.* з запалом.

z zewnątrz *przst.* (із)зовні.

zziajać się *pot.* задіхатися; засапатися (*розм.*).

zziajany задіханий; засапаний.
Пор. zziajać się.

zzieleniec, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli позеленіти.

zziębły змёрзлий, промёрзлий.

zziębnać, -ziębnę, -ziębniesz, -ziębnął (*a. -ziąbł*), -ziębli змёрзнути, промёрзнути.

zziębnięty *див. zziębły.*

zzuchwaleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli стати зухв́алим.

zzuwać, zzuć, -zuję, -zujesz, -zul роззувати, роззўти; розбувати, розбўти (*piǔsze*).

zzywać, zezwać, -wę, -wiesz, -wał *див. zwolywać.*

zżarty *przen.* роз'їдений; проїдений. *Пор. zżerać 2.*

zżać *див. zżynać.*

zżerać, zeżreć, zeżre, zeżresz, zżarł 1) *вульг.* зжирати, зжёрти, -рў, -реш; 2) *перен.* роз'їдати, роз'їсти, -їм, -їси; (*наскрізь*) проїдати, проїсти.

zżerać *n., farm. (causticus)* припікальний засіб, -собу.

zżęcie *n.* зжаття.

zżęty зжятий.

zżółcić, -cę, -cisz, -cił зжовтіти, -вчў, -втіш.

zżółkły зжовклий.

zżółknąć, -knę, -kniesz, -kł, -kli зжовтіти, зжовкнути.

zżółkniec, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *див. zżółknąć.*

zżuwać, zzuć, -żuję, -żujesz, -żuł (*co*) жувати (жу́ю, жуёш), зжовувати, -вую, -вуеш, зжувати (що).

zżużlać (*co*) *hut.* перетворювати в жу́жиль (в жу́желицу) (що).

zżyć się *див. zzywać się.*

zżymać: ~żymać гаміона (*гаміонамі*) знізувати плечі-ма.

zżymać się, zżymnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (на кого, на со *a. z czego*) обурюватися, -рююся, -рюешся, обуритися (ким, чим); 2) (*перен. — про водну поверхню*) хвилюватися, -люється, схвилюватися.
zżynać, zżąć, zeżnę, zeżniesz, zżał,

zżeli зжинати, зжати (зіжну́, зіжне́ш), вижинати, вижати, -жну, -жнеш.

zżywać się, zżyć się, -żyję, -żyjesz, -żył (*z kim, z czym*) зживатися, зжитися, -живу́ся, -живе́шся (*з ким, з чим*).

Ż

żbik *m. див.* **żbik.**

żdziebelnik *m., zool.* (*cephus pigmaeus*) пильщик звичайний.

żdziebelko *n., zdr.* стеблінка, стебелёце, стебелёчко.

żdzieblisty стеблістий.

żdzieblowaty стеблоподібний, стебловидний.

żdźbelko *n., zdr. див.* **żdziebelko.**

żdźblo *n.* стеблó; (*окреме*) стеблина; *Ø* *перен.* ~ *w oku bliźniego* порошінка (смітінка) в оці ближнього.

żgać, żgnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*гострим предметом*) колóти, -лю́, -леш, кольну́ти; (*перен. — це*) шпигати, шпигну́ти; (*про комах*) жигати, жигну́ти; 2) (*лише недокон.*) (*про рідину*) біти (б'є); *woda żga wodą* б'є.

żle 1) погано, зле, кепсько; ~ *koło niego* погано (зле, кепсько) у нього; *nie myśleć ~ o kim* не думати поганого про ко́го; 2) *предик.* недóбре, млóсно; ~ *mi* мені недóбре (млóсно), менé б'ють млóсті, менé млóть; *Ø, ~ tu z oszu* *paŕtzu* по очах видно, що лихé задумав.

żrebaczek, -czka, m., zdr. лошá, -шáти, жереб'я́, -б'я́ти.

żrebak *m.* лошáк, -ká.

żrebczyk *m., zdr., pieszcz.* жеребчик, лошачок, -чка́.

żrebiaczek, -czka, m. див. **żreba-**

czek.

żrebiarnia *ż.* ста́йня для лошáт.

żrebięczo *n., pieszcz. див.* **żre-**

biątko.

żrebiątko *n., pieszcz.* лошáтко, лошáточко.

żrebica *ż.* лоші́ця.

żrebička *ż., zdr.* лоші́чка.

żrebić się, -bi, -biła жеребі́тися, -бі́тися.

żrebiec, -bca, lm. -bce, m. жеребёць, -бця́.

żrebie, -bięcia, lm. -bięta, -biąt, n. лошá, -шáти; *пестл.* лошáтко.

żrebięcy жереб'ячий.

żrebná, -nej, lm. -ne, ż. жеребна, -но́і.

żrenica *ż.* зині́ця; чолові́чок, -чка (*розм.*); *strzec czego jak ~cy w oku (oka)* берегти́ що, як зині́цю в о́ці (о́ка).

żreniczny зині́чний.

źróbek, -bka, m. див. **żrebie.**

źródello *n.* джерельце.

źródłany джерельний; *woda ~na* джерельна вода́.

źródlić się, -li, -lił вплива́ти, ви́тикáти (з джерелá).

źródliśko *n.* 1) волóге, холóдне місце; 2) *див.* **źródło**; 3) *див.*

źródłowiska.

źródlisty багáтий на джерела́ (джерелами).

źródło *n., bezp., przen.* джерелó.

źródłosłowny *lingw., przest.* етимологі́чний.

źródłosłów, -łowu, m., lingw. przest. етимоло́гія.

źródłowiska, -wisk, bhp. 1) місце, де знаходяться джерела́; 2) джерела́ рікі́; 3) *перен.* джерелó.

źródłowo джерельно́.

źródłowy джерельний.

Ż

żaba *ż.* 1) жа́ба; *присл.* kiedy kopia kuja, ~ поге род-
stawia кова́ль коня́ ку́е, а
жа́ба й собі но́гу да́е; куди́ кінь
з копито́м, туди́ й жа́ба з хво-
стом; 2) *перен. пестл.* карапу́з,
крхітка.

żabi жа́б'ячий; жа́бінний (*рідше*);
~ skrzek жа́б'яча ікра́; \diamond
бот. ~bie oczka незабу́дка.

zabiatko *n., pieszcz.* *див.* żabię.

zabieniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m., bot.*
(*alisma*) часту́ха.

zabię, -bięcia, *lm.* -bięta, -biąt, *n.*
1) *зменш.* жабеня́, -ня́ти;
2) *пестл.* жабеня́тко.

zabiściek, -ku, *m., bot.* (*hydrocha-
ris*) жабу́рник, -ка́.

zabiściekowate, -tych, *bot.* (*hydro-
charideae*) жабу́рникові, -вих.

żabka I *ż., zdr.* жа́бка.

żabka II *ż.* 1) *тех.* ла́пка, на́тяжка;
~ kolańkowa ко́лінчаста на-
тя́жка; 2) (*тільки в мн.*) *грам.*
лапкі́, -по́к.

żabot, -tu, *m.* жабо́ (*невідм.*).

zachać się, **zachnąć się**, -nę, -niesz,
-nął, -nęli (на кого, на со) об-
ру́шуватися, -шу́юся, -шу́єшся;
обру́шитися (на ко́го, на що);
(без до́датка) жаха́тися, жажну́-
тися.

żaczek, -czka, *lm.* -czki, *m., zdr.*
див. żak.

żaden нія́кий, жо́ден, жо́[а́]дний;
жа́ден (*рідко*); w ~nym gzie
ні в я́кому ви́падку, в жо́дному
ра́зі; w ~ sposób нія́ким
спо́собом, нія́ким ро́бом, нія́к,
аж нія́к; ~ z was жо́ден з
вас.

żagiel, -gła, *lm.* -gle, *m.* па́рус,
вітри́ло; z wipąc ~gle a) згор-
ну́ти (зві́ти) па́русі (вітри́ла);
б) *перен.* пі́ти на по́ступки; ро́д-
nieść ~gle підня́ти па́русі
(вітри́ла).

żagiew, -gwi, *ż., przest.* трут.

żaglak *m., mor.* ре́я.

żaglisty осна́щений па́русамі (ві-
три́лами), па́русний, вітри́льний;
statek ~ па́русне (вітри́ль-
не) судно́.

żaglolotny *див.* żaglowy.

żaglonośny *див.* żaglowy.

żaglowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., mor.*
па́русник, вітри́льний; \diamond ~
dwumasztowy бри́г.

żagłownik, *lm.* -cy, *m., spec.* па́-
русник, вітри́льний.

żaglowy па́русний, вітри́льний;
statek ~ па́русне (вітри́льне)
судно́, па́русник, вітри́льний; *ав.*
~ lot па́русний лі́т (*род.* льо́-
ту); \diamond ~we płótno па́русі-
на.

żaglówka *ż.* па́русний (вітри́ль-
ний) чо́вен (*род.* чо́вна́).

żak, *lm.* -ki *a.* -cy, *m.* 1) *іст.* шко-
ля́р, -ра́; (*університету*) студе́нт;
2) *перен.* хлопча́к, -ка́, пу́стун,
-на́.

żakard, -du, *m., tkac.* жака́рдів
верста́т.

żakiecik *m.* жаке́тка.

żakiet, -tu, *m.* 1) жаке́т; 2) *див.*
żakiecik.

żakietka *ż.* *див.* żakiet.

żakietowy жаке́тний.

żakostwo I *n.* хлоп'я́цтво, шко-
ля́рство; легкова́жний вчи́нок,
-нку.

żakostwo II *n., zb.* школя́рі, -рів.

żakowski *przen.* хлопча́чий, хло-
п'я́чий, школя́рський; ~ w u-
bryk хлопча́ча (хлоп'я́ча, шко-
ля́рська) ви́хватка (ві́тівка).

żał, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) жа́ль, -лю;
~ nieutulony невти́шмий
жа́ль; *czuć ~ do kogo* чу́ти
жа́ль до ко́го; 2) *предик.* жа́л-
ко, жа́ль, шко́да; ~ mi go
ме́ні жа́лко (жа́ль, шко́да)
ho-go; *ciężko dźwigać*, а ~
gziścić тяжко́ нести́, а жа́лко
(жа́ль, шко́да) кину́ти; 3) (*ли-
ше в мн.*) ска́рги (*род.* скарг),
нарі́кання, -ка́нь, жа́лі; *tracić
czas na próżnych* ~lach

марнувати час на даремні скáрги (нарікання, жалі); \diamond розм. *rozwozić gorzkie* ~le гірко нарікати.

żalić się, -lę, -lisz, -lił 1) (na kogo, na co przed kim) скáргитися, жалітися, жалуватися, -лююся, -луєшся (на ко́го, на що кому́); 2) (nad kim, nad czym) боліти серцем, уболівати (над ким, над чим).

żaluzja *ж.* жалюзі (невідм.).

żaloba *ж.* жалоба, траур, -ру; *po-*sić ~bę носіти траур (жалобу).

żałobliwie *див.* żałośnie.

żałobliwy *див.* żalosny.

żałobnica I *ж.* 1) жінка у траурі (в жалобі); 2) *заст.* жалібниця.

żałobnica II *ж., ent.* (antrax) жалобниця.

żałobnik, *lm.* -су, *m.* 1) чоловік у траурі (в жалобі); 2) (у похоронній процесії) факельник.

żałobny жалобний, траурний; ~ marsz траурний (жалобний) марш, -шу; (що виражає сум) жалібний.

żałosny 1) жалібний, тужливий; ~na pieśń жалі́бна (тужлива) пісня; 2) (що викликає жаль) жалюгідний, жалісний; ~ wygląd жалюгідний (жалісний) вигляд, -ду.

żałość *ж.* жалість, -лості.

żałośnie 1) жалібно, тужливо; 2) жалюгідно, жалісно. *Пор.* żalosny.

żałować, -luję, -lujesz, -łował 1) (kogo, czego) жалкувати, -кюю, -кюєш (за ким, за чим); ~ syna жалкувати за сином; 2) (kogo) жалувати, -люю, -луєш, жаліти (кого́); ~ kogo w pieście жаліти когó в горі; 3) (czego, że...) жалкувати (за чим, про що, що...), шкодувати, -дую, -дуюєш (за чим, що...); 4) (komu czego) жалкувати, жалувати, шкодувати (кому́ чо́го).

żandarm, *lm.* -mi, *m.* жандарм.

żandarmeria *ж.* жандармерія.

żandarmski жандармський.

żanrowy жанровий.

żar, -ru, *m.* 1) жар, -ру; *прик.* *czudzymi rękami* ~ *grzebać* чужими руками жар вигортати; 2) *перен.* спе́ка, жа́ра. **żarcie** *n.* 1) (для худоби) фура́ж, -жý, корм, -му; 2) (для диких zwierząt) жир, -ру; 3) *вульг.* їжа.

żarcie się *n., wulg.* гризня́, свáрки.

żarcik, -ku, *m., zdr.* жа́ртик.

żardynier(k)a *ж.* жардиньєрка.

żargon, -nu, *m.* жаргон, -ну.

żargonowy жаргонний.

żarliwie 1) полум'яно, пálко; з запалом, запáльно; 2) ре́вно.

Пор. żarliwy.

żarliwiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* ревни́тель.

żarliwość *ж.* 1) полум'яність, -ності, пálкість, -кості; 2) ре́вність. *Пор.* żarliwie.

żarliwy 1) полум'яний, палкі́й; 2) *перен.* ре́вний.

żarłacz, *lm.* -cze, *m., icht.* (squallus) аку́ла.

żarłocwo *n. див.* żarłoczność.

żarłocznie ненаже́рливо, па́жерливо, проже́рливо.

żarłocznik, *lm.* -ki, *m., posp.* ненаже́ра, па́жера, проже́ра.

żarłoczność *ж.* ненаже́рливість, -вості, па́жерливість, проже́рливість.

żarłoczny ненаже́рливий, па́жерливий, проже́рливий.

żarłok, *lm.* -ki, *m., posp.* обже́ра; (ненаситний) ненаже́ра, па́жера, проже́ра.

żarna, -ren, *blp.* жо́рна, -ре́н; жо́рно (piśme).

żarnica *ж., przest.* за́гріва.

żarnice, -nic, *blp., med.* (при кори і паршах) ви́сипка, огневи́ця.

żarnowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* жо́рновий ка́мінь, -меня.

żarnowy жо́рновий.

żagny poet. жаркі́й, гаря́чий, пе́кучий, палю́чий.

żaromierz, *lm.* -rze, *m., fiz., tech.* піро́метр, -ра.

żarowy жаровий; *lampa ~wa* жарова лампа.

żarówka ж. електрична лампочка.

żart, -tu, *m.* жарт, -ту; *~tem* жартомá, жартом; *dla ~tu* для жарту; *~ty* па bok без жартів; *nie zna się na ~tach* не розуміє жартів; *o ~ty z kogoś stroić* жартувати (шуткувати, кепкувати) з когось; *wolne ~ty!* гóді (кіньмо, кіньте) жартувати!

żartki швидкий, хуткий, прудкий.

żartko швидко, хутко, прудко.

żartkość ж. швидкість, -кості, хуткість, прудкість.

żartobliwie жартівливо, жартливо.

żartobliwość ж. жартівливість, -вості, жартливість.

żartobliwy жартівливий, жартливий, жартивний.

żartować, -tuje, -tujesz, -tował жартувати, -тую, -туюш, шуткувати, -кую, -куюш.

żartowniś, *lm.* -sie, *m.* *pot.* жартивнік, -ка; жартун, -на (*pidше*).

żarzak *m.*, *hut.* відпалювальна піч (*pod. péci*).

żarzelnia ж. жаровня.

żarzewie *n.* 1) жар, -ру; (*wугілля з попелом*) присок, -ску; 2) *перен.* заграва.

żarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył розжарювати, -рюю, -рюеш; *rozpikáti; //~ się* жевріти.

żarzysty розжарений, жевріючий; *węgle ~te* розжарене (жевріюче) вугілля.

żać, żnę, żniesz, żął, żęli жати (жну, жнеш).

żądać 1) вимагати; 2) (*хотіти*) бажати; *~ sławy* бажати слави.

żądanie *n.* 1) вимагання; (*результат*) вимога; 2) бажання. *Por. żadać.*

żądalko *n.*, *zdr.* жалыць.

żądasty *div.* żadlisty.

żądlica ж., *ent.* (*bembex*) мухоліпка носата.

żądlić, -li, -lił жалити, -лить.

żadlisty 1) *ent.* жалоносний;

2) *перен.* загострений; *strzała ~ta* загострена стріла.

żądło *n.* жалó.

żądnie жадібно, жадно, жадливо.

żądność ж. жадібність, -ності, жадність, жадливість, -вості.

żądny жадібний, жадний, жадливий; жаждливий (*pidko*); *~ sławy* жадний (жадібний, жадливий) слави; *~ wiedzy* жадібний (жадний, жадливий) знання.

żądza ж. 1) жадоба, жадання, жага; *~ wiedzy* жадоба (жадання, жага) знання; 2) (*тілесна*) похоть, -хоті.

żbik *m.*, *zool.* (*felis sylvestris*) дикий кіт (*pod. kotá*).

że 1) *спол.* що; *sąd że, ~...* думаю, що...; 2) (*частка*) же; (*при наказовому способі — це*) але ж, но; *sia da j ~* сидай же, сидай-но, але ж сидай.

żeberko *n.*, *zdr.* реберце.

żeberkowy *tech.* рифлений.

żebracki старчащий, жебрацький.

żebractwo *n.* старецтво, жебрацтво.

żebraczka ж. старчиха, жебрачка.

żebraczy *div.* жебрачки.

żebrać, -brzę, -brzesz, -brał старцювати, -цюю, -цюеш, жебрати, жебрувати, -рюю, -рюеш, жебрачити; *o ~ litości, łaski* благати милосердя, ласки.

żebrak, *lm.* -су, *m.* старець, -рця, жебрак, -ка, нищий, -шого.

żebranina I ж. 1) старецтво, жебрацтво; 2) випрошена милостиня.

żebranina II ж., *zb.* старецтво, жебрацтво, жеброта.

żebrany: *chodźć* по *~nym chlebie* ходити на жебри.

żebro *n.* ребро; *archit.* *~ra* sklepienia ребра склепіння.

żebrowanie *n.*, *archit.* нервюрна сітка.

żebrowy 1) ребровий, реберний; 2) *tech.* ребристий; *guga ~wa* ребриста труба.

żebry, -rów, *blp.* жебри, -рів; *iść* па *~ ity* на жебри.

żeby 1) щоб; 2) (*умовний сполучник*) коли б, якби; *~ wie-*

dział, przyszedłby коли б (якби) знав, то прийшов би; 3) (допустовий спол.) хоч би, хоча б; ~ mię kto zabił, nie z tego nie rozumiem хоч би мені хто убив, нічого з цього не розумію.

żegadło *n.* 1) жигало; 2) (снец.— прилад для таврування) клеймб.

żegawka *ż.*, *bot.* (*urtica urens*) кропива жалка.

żeglarz, -rka, *m.*, *ent.* (*argonauta*) весляник.

żeglarka I *ż.* 1) (про жінку) моряк, -ка; 2) дружина моряка.

żeglarka II *ż.* *div.* żegluga.

żeglarnik, *lm.* -су, *m.* *div.* żeglarz.

żeglarski 1) моряцький; 2) (що служить для мореплавання) навігаційний, мореплавний; statek ~ мореплавне судно; szkola ~ка навігаційна школа.

żeglarstwo *n.* *div.* żegluga 2.

żeglarz, *lm.* -że, *m.* моряк, -ка.

żeglować, -luje, -lujesz, -lował плавати (пливти) на судні (під вітрилами); керувати (правити) судном.

żeglowny судноплавний, суднохідний.

żegluga *ż.* 1) навігація, судноплавство, плавання; (по морю—це) мореплавство; 2) (мистецтво і наука вести судно) навігація; 3) *ав.* *div.* aeronautyka.

żegnać (кого) 1) прощатися (з ким); ~nam! прощайте, прощавайте! 2) (робити над ким знак хреста) хрестити (хрещу, хрестити) (кого); //~ się (z kim) 1) прощатися (з ким); 2) хреститися.

żelasto *n.*, *zb.* 1) залізни вироби, -бів; 2) залізний лом, -му.

żelatyna *ż.* желатин, -ну.

żelatynowy желатиновий, желатинний.

żelaziak *m.*, *min.* залізняк, -ку; ~ czerwony гематит, -ту, червоний залізняк; ~ magnetyczny магнетит, -ту.

żelazian, -nu, *m.*, *chem.* залізистий галун, -на.

żelazica *ż.*, *med.* (*siderosis*) сидероз, -зу, відкладання заліза в тканинах.

żelazisty 1) *min.*, *xim.* залізистий; (*min.* — це) залізовмісний;

2) вода ~ta залізна вода; gлина ~ta залізовмісна (залізна) глина; 2) (про колір) темносірий; ~ta maść konia темносіра масть коня.

żelaziwo *n.* *div.* żelastwo.

żelazko *n.* 1) праска, утюг, -га; 2) щипці для завивки волосся; 3) *tex.* залізко.

żelazny 1) *прям.*, *перен.* залізний; *min.* błyszcz ~ залізний блиск, -ку; *bot.* drzewo ~не залізне дерево; *min.* mika ~па залізна слюда; ruda ~pa залізна руда; *перен.* wiek ~ залізний вік, -ку; *перен.* zdrowie ~не залізне здоров'я; 2) *div.* żelazisty; ~ залізниця.

żelazo *n.* залізо; ~ korytkowe швелерне залізо, швелер, -ра; ~ kowalne ковке залізо; ~ rodzime самороб[і]дне (самородкове) залізо; ~ rusztowe колосникове залізо; ~ zbrojeniowe арматурне залізо; ~ łane чавун, -ну.

żelazobeton, -nu, *m.*, *bud.* залізобетон, -ну.

żelazobetonowy *bud.* залізобетонний.

żelazobłyszcz, -czu, *lm.* -cze, *m.*, *min.* залізний блиск, -ку.

żelazniak *m.* *div.* żeleźniak.

żelaznictwo *n.* торгівля залізними товарами.

żelbeciarnia *ż.* залізобетонний завод, -ду.

żelbeciarz, *lm.* -rze, *m.* робітник по залізобетону.

żelbet, -tu, *m.*, *bud.* *div.* żelazobeton.

żelbeton *m.*, *bud.* *div.* żelazobeton. żelbetonowy *bud.* *div.* żelazobetonowy.

żelbetowy *bud.* *div.* żelazobetonowy.

zeleżce *n.* залізний наконечник, вістря; *strzała bez ~sa* стріла без залізного наконечника (вістря).

zeleżniak I *m.* (про посуд) чавун, -на, казан, -на, баняк, -ка.

zeleżniak II *m., bot.* (*metrosideros*) залізне дерево.

zeleźnictwo *n. div.* żelaznictwo.

zeleźnik, *lm.* -су, *m.* торговець залізом.

zeliwiak *m., hut.* вагранка.

zeliwiakowy, -wego, *lm.* -wi, *spec.* вагранник.

zeliwiarnia *ż., hut.* домений цех, -ху.

zeliwny чавунний; пасзупіе ~не емаліоване чавунний емальований посуд, -ду.

zeliwo *n.* чавун, -нў.

żenada *ż.*: bez ~dy без церемоній, не церемонячись.

żeniaczka *ż., pot.* одруження.

żenić, -nię, -nisz, -nił женити, -ню, -ниш, одружувати, -жую, -жуеш; //~ się женитися, одружуватися, дружитися, -жуся, -жишся.

żeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* жнець (род. женця).

żenować, -nuje, -nujesz, -nował (кого) зв'язувати, -зую, -зуеш, бенкетити (кого); //~ się почувати себе ніяково, соромитися, -млюся, -мишся.

żenowanie się *n.* ніяковість, -вості, засоромлення.

żeński жіночий; *pleć ~ka* жіноча стать, -ті; *gram. rodzaj ~* жіночий рід (род. роду); *poet. gutm ~* жіноча рима.

żeńskość *ż.* жіночність, -ності.

żer, -gu, *m.* (диких звірів) жир, -ру, жирування.

żerdka *ż. div.* żerdź.

żerdziany *div.* żerdziowy.

żerdziowy жердяний; воринний. Пор. żerdź.

żerdź *ż.* жердіна; (для огорожі — це) ворина.

żeremię, -mienia, *lm.* -miona, -mion, *n.* гніздó бобра.

żerny ненажерливий, прожерливий, пажерливий.

żerować, -guje, -rował 1) (про ди-

ких звірів) жирувати, -рує; 2) (про худобу) пастися, -сється.

żerowisko *n.* місце жирування.

żerunek, -nku, *m. div.* żer.

żeton, -nu, *m.* жетон.

żęcie *n.* жаття.

żęty жатий.

żętyca *ż.* (сироватка з овечого молока) жентіяця.

żgać *div.* żgać.

żgawka *ż., bot.* жалка кропива; жаліва (підше).

żgnąć dok. *div.* żgać.

żleb, -bu, *m.* ушєлина.

żłobak *m., tech.* півкрўгле долотó.

żłobczasty жолóбча(с)тий, жолóбуватий.

żłobek I, -bka, *m.* 1) зменш. жолóбок, -бкá; 2) стол., буд. жолóб, паз, шпут.

żłobek II, -bka, *m.* (для дітей) ясла, -сел.

żłobak *m., gór.* врубóвий мóлот.

żłobiarka *ż.* врубóва машинá, врубóвка, врубмáшинá.

żłobić, -bię, -bisz, -bił жолóбити, -блю, -биш; буд. пазувáти, -зую, -зўєш.

żłobik *m., bot.* (*coralorrhiza*) корáловець, -вця.

żłobina *ż., bud.* жолóбок, -бкá.

żłobisty *div.* żłobkowaty.

żłobkować, -kuje, -kujesz, -kował *div.* żłobić.

żłobkowany 1) жолóблений; 2) *div.* żłobkowaty.

żłobkowaty жолóбча(с)тий.

żłobkowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., stol. div.* żłobnik.

żłobnik *m., stol.* шерхєбель.

żłopać, -pię, -piesz, -pał (со) посп. дўдлити, тнўти, жлуктáти, -кчў, -кчєш, жлўктити, -кчу, -ктиш (що).

żłób, -lobu, *m.* жолóб; (для худóби — це) ясла, -сел.

żłobkowaty жолóбоподібний.

żmigrosz *m., pot. div.* dusigrosz.

żmija *ż., zool., przep.* змія, гадюка.

żmijątko *n., zdr.* змієня, -няти, гадюєня, -няти.

żmijka *ż., zdr.* змійка, гадючка.

źmijowaty змієвідний, змієподібний, зміїстий, зміястий.

źmijowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*echium*) синяк, -ка.

źmijowisko *n.* зміїне гніздо (куб-ло).

źmijowy зміїний, гадючий.

źmudny копиткий, забарний; ~на праґаса копитка (забарна) праця.

źniwa, **źniw**, *blp.* жнивá, -нив.

źniwiarka I, *ż.* жніця.

źniwiarka II, *ż.*, *roln.* (машинна) жатка, жнивάρка.

źniwiarski *roln.* жнивáрський; жнівний, жятний (*pidше*).

źniwiarz, *lm.* -rze, *m.* жнець (род. женця).

źniwny *roln.* 1) жнивáрський; жнівний, жятний (*pidше*); 2) *maszynowy* ~не жнивáрські машини, -шин; 2) (*pro roboty w żniwie*) збиральний.

źniwo *n.* 1) жніво; 2) *div.* **źniwa**.

żokiej, *lm.* -je, *m.* жокей.

żokiejka *ż.* жокейська шапка.

żokiejski жокейський.

żoładeczek, -czka, *m.*, *zdr.* шлúночок, -чка.

żoładek, -dka, *m.* шлúнок, -нка; *med.* **katar** ~ka катар шлúнка, гастрит, -ту; **zepsuć sobie** ~ попусвати собі шлúнок.

żoładkować się, -kuje, -kujesz, -kował *pot.* сёрдитися, -джуся, -дишся, злітися.

żołądkowy шлунковий; **dolegliwość** ~wa шлункové нездужання; **kwas** ~ шлункová кислота; **sok** ~ шлунковий сік (*rod. sóku*).

żołądz, -łędzi, *lm.* -łędzie, *ż.* жолудь; *zb.* жолуддя.

żold, -du, *m.*, *hist.* платня солдата; *o* *перен.* **być na czyim** ~dzie вислужувати кому за гроші; **byти** чийм агéнтом.

żoldacki *pogardl.* солдáтський.

żoldactwo *n.*, *pogardl.* солдатня.

żoldak, *lm.* -cy, *m.*, *pogardl.* солдафон.

żołędný жолудó[é]вний, жолудяний.

żołędziowy *div.* **żołędný**.

żoła *ż.*, *orn.* (*merops apiaster*) жовна.

żołnierka I *ż.*, *przest.* солдáтка.

żołnierka II *ż.*, *przest.* солдáтчина.

żołnierski солдáтський; жовнірський. *Por.* **żołnierz**.

żołnierstwo I *n.*, *zb.* солдáти, -тів.

żołnierstwo II *n.* *div.* **żołnierka** II.

żołnierz, *lm.* -rze, *m.* солдáт; жовнір, -pa (*icт.*).

żołnierzuk, *lm.* -ki, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* солдáтик.

żona *ż.* дружина, жінка.

żonaty одружений, жонáтий.

żoneczka *ż.*, *pieszcz.* дружинонька, жіночка.

żongler, *lm.* -rzy, *m.* жонглёр, -pa.

żonglerka I *ż.* жонглёрка.

żonglerka II *ż.* *div.* **żonglerstwo**.

żonglerski жонглёрський.

żonglerstwo *n.* жонглёрство.

żonglować, -luje, -lujesz, -lował жонглювати, -люю, -люеш.

żonin дружинин, жінчин.

żonka *ż.*, *posp.* *div.* **żona**.

żonkil, *lm.* -le, *m.*, *bot.* жóвтий нарцíz.

żonkilla *ż.*, *bot.* *div.* **żonkil**.

żonobójca, *lm.* -cy, *m.* жінковбйвця, жінковбйвець, -вця.

żonobójstwo *n.* жінковбйвство.

żorzeta *ż.*, *tkac.* жоржёт.

żółcić, -cę, -cisz, -cił (*co*) жóвтїти, -вчу, -втіш (*шо*); // ~ **się** *div.*

żółcieć I.

żółcieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli

1) жóвтїти; жóвтїтися (*pidше*);

2) *div.* **żółknać**.

żółcienica *ż.*, *bot.* *div.* **żółcień** I.

żółcień, *lm.* -nie, *m.* 1) *bot.* (*curcuma*) куркума; 2) жóвта фáрба; жóвтий ко́лір, -льору; 3) *xim.* жóвтянка.

żółciomocz, -czu, *m.*, *med.* (*choluria*) знаходження складових частин жóвчї у сечі.

żółciopędný жовчогінний; **leki** ~не жовчогінні ліки, -ків.

żółciowaty подібний до жóвчї.

żółciowy жóвчний; *przewód* ~ жóвчний провід, -вóду; **kamień** ~ жóвчний ка́мінь, -меня.

żółcisty *bezpr.*, *przen.* жóвчний.

zółciuchno *pieszcz. див.* **zółciutko**.
zółciuchny *pieszcz. див.* **zółciutki**.

zółciuteńki 1) *пестл.* жовтенький;
2) (зовсім жовтий) жовтісін-
кий.

zółciuteńko 1) жовтенько; 2) жов-
тісінько. *Пор.* **zółciuteńki**.

zółciutki *pieszcz.* жовтенький.

zółciutko *pieszcz.* жовтенько.

zółcizna *ж.* жовтизна, жовтина.

zółé *ж., bezpr., przen.* жовч, -чі.

zółknać, -knę, -kniesz, -kł, -kli
жовкнути.

zółtaczka *ж., med.* жовтяниця.

zółtawy жовтявий, жовтуватий,
жовтенький.

zółtko *п.* жовток, -тка.

zółtkowy жовтківий.

zółtlica *ж., bot. (galinsoga)* галін-
сoga.

zółto жовто.

zółtobrzuch, *lm. -chy, m.* черево-
угодник, ласун, -на, аматор по-
поїсти.

zółtobrzuszek, -szka, *m., orn.* вів-
сянка, жовтобрюха, жовтобрюш-
ка.

zółtochrom, -mu, *m., chem.* жовта
фарба.

zółtoczerwony жовточервоний.

zółtodziobek, -bka, *lm. -bki, m.,*

leks. див. **zółtodziób**.

zółtodzioby жовторотий.

zółtodziób, -dzioba *a. -dzioba, lm.*
-dzioby *a. -dzioby, m., leks.* мо-
локосос.

zółtogarący жовтогарячий.

zółtokrusz, -szu, *lm. -sze, m., min.*
мідний колчедан.

zółtoskóry жовтошкірий.

zółtość *ж.* жовти(з)на.

zółtozielony жовтозелений.

zółty жовтий; *Mo g z e Zółte* Жов-
те море.

zółw, -wia, *lm. -wie, m.* черепаха.

zółwi черепашачий, черепашковий;
перен. ~wim krokiem чере-
пашачою ходою.

zółwik *m., zdr.* черепашка.

zółwiowy *див.* **zółwi**.

zóraw, -wia, *lm. -wie, m. див.* **zu-
raw.**

zórawi *див.* **zurawi**.

zórawiatko *n., pieszcz. див.* **zura-
wiatko.**

żrący їдкий; *środki ~ce* їдкі
засоби, -бів.

żreć, **żrę**, **żresz**, **żarł** жерти, -рý,
-реш; // ~ się гризтисся, -зýся,
-зешся; (*перен.* — *ще*) заїдати-
ся, гіркатися.

żuaw, *lm. -wi, m., wojs.* зуав.

żubr *m., zool.* зубр, -ра.

żubrowy зубровий.

żubrówka *ж., bot. i in.* зубрівка.

żubrzątko *n., zdr.* зубря, -ряти.

żubrzyca *ж. (самиця)* зубр, -ра.

żubrzyzna *ж.* зуброве м'ясо.

żuchwa *ж., anat.* щелепа.

żuchwowy *anat.* щелепний, щелепо-
вий.

żucie *п.* жування; ремігання. *Пор.*
żuć 1.

żuczek, -czka, *m., zdr.* жучок, -чка.

żuć, **żuје**, **żujesz**, **żuł** 1) жувати
(жую, жуєш); (*про тварин* —
ще) ремігати; 2) *перен.* пере-
жовувати, -вую, -вуєш.

żujka *ж.* жу́йка.

żuk *m.* жу́к, -ка.

żufawa *ж.* низовина, поніззя
(вздовж річки).

żupa *ж.* рудник (*род.* рудникá);
рудня, копальня; ~ solna
рудник (копальня) солі.

żupan *m.* жупан.

żupanek, -nka, *m., zdr.* жупанок,
-нка.

żupnik, *lm. -cy, hist., spec.* догля-
дач *a.* керівник солеварні.

żur, -ru, *m.* джур, -ру.

żuraw, -wia, *lm. -wie, m.* 1) жура-
вель, -вля; 2) *тех.* підйомний
(піднімальний, підйімальний)
кран; (*при крикицях*) журавель.

żurawi журавлиний.

żurawiatko *n., pieszcz.* журавле-
нятко.

żurawie, -więcia, *lm. -więta, -wiąt,*
n., zdr. журавленя, -няти.

żurawina *ж., bot.* журавлина.

żurnal, -lu, *lm. -le, m.* журнал
мод.

żurnalista, -ty, *lm. -ści, m.* жур-
наліст.

żurnalistyka *ж.* журналістика.

żułka *ж.* жува́льні лі́ки, -ків.
żużel, *-ża, lm. -że, m.* шлак, -ку;
 (з *wугілля — це*) жу́жиль, -же-
 лі, жу́желиця; ~ *gęstopłyn-*
ny твердий шлак; ~ *świeży*
 окисний шлак; ~ *wielkopie-*
cowy до́менний шлак; ~ *zim-*
ny сирій шлак.

żużlowy шла́ковий; жу́жильний.
Пор. żużel.

żwacz, *lm. -cze, m.* 1) жу́йна тва-
 рі́на; 2) *анат.* рубець, -бця́.

żwadlo *n. div.* **żwacz** 2.

żwawo жва́во; рі́зво; мото́рно.
Пор. żwawy.

żwawość *ж.* жва́вість, -вості; рі́з-
 вість; мото́рність, -ності. *Пор.*
żwawy.

żwawy жва́вий; рі́звий (*рідко*);
(рухливий — це) мото́рний.

żwir, *-gu, m.* гра́вій, -вію, рінь,
 -ні, жорства́, щебінь, -беню,
 щебі́нка.

żwirować, *-guje, -gujesz, -rował*
 поси́пати гра́вієм (рі́нню, жорст-
 во́ю).

żwirowy щебенéвий.

żwirówka *ж.* доро́га, поси́пана гра́-
 вієм (рі́нню, жорство́ю).

życie *n.* житт́я; ро́кі ~ *cia* до
 кінця житт́я, до сме́рті; *walka*
na śmierć i ~ боротьба́ не
 на житт́я, а на сме́рть; *o per-*
ren. powołać do ~cia засну-
 ва́ти, -ну́ю, -ну́еш; *zagrabiać*
na ~ заробля́ти на прожиток.

życiodajny життєда́йний, живо-
 тво́рний, живу́щий, живлю-
 чий.

życiorys, *-su, m.* життє́пис, -су,
 біогра́фія.

życiowość *ж.* життє́вість, -вості.

życiowy життє́вий, життвóвий.

życzenie *n.* бажáння, побажáння;
przycylić się do czy-
jego ~nia ві́конати чіе́ ба-
 жáння; *serdeczne ~nia*
 щі́рі побажáння; *stosownie*
do waszego ~nia (według
waszego ~nia) відпо́відно
 до ва́шого бажáння (згі́дно
 з ва́шим бажáнням); *wyrazić*
~nia ві́словити бажáння.

życzeniowy: *list ~* віта́льний
 (привіта́льний) лист, -та́; лист
 з побажáнням.

życzliwie доброзичли́во, зичли́во,
 прихильно.

życzliwość *ж.* доброзичли́вість, -во-
 сти, зичли́вість, прихильність,
 -ності.

życzliwy доброзичли́вий, зичли́вий,
 прихильний.

życzyć, *-czę, -czysz, -czył* бажáти;
 ~ *powodzenia* бажáти ўспі-
 хів; *dobrze komu ~* ба-
 жáти ко́му добра́.

żyć, *żyje, żyjesz, żył* жити́ (живу́,
 живéш); ~ *nadzieją* жити́
 надією; *niech ~je!* хай живé!
 ~ *ropad* ста́н жити́ по́над
 свої́ можли́вості (над свої́ до-
 стáтки); *o ~ z kim* па́ доб-
 ре́й сто́піе́ бу́ти з ким у хо-
 ро́ших відно́синах.

Żyd, *lm. -dzi, m.* євре́й.

żydek, *-dka, lm. -dki, m.* євре́йчик.

żydowski євре́йський.

żydostwo *n., zb.* євре́ї, -ре́ів.

Żydówka *ж.* євре́йка.

żyjątko *n.* 1) тварі́нка; 2) жива́
 істо́та.

żyłak *m., med. (varix phlebectasia)*
 венóзний ву́зол, -зла́.

żyłakowy *med. (varicosus)* вари-
 ко́зний.

żyłasty жи́лавий; ~ *te mięso* жи́-
 лаве м'я́со.

żyle, *-li, bhp., muz.* тарі́лкі, -ло́к.

żyłetka *ж.* ві́стра безпéчної бритви,
 бритвочка.

żylny жи́льний, венóзний.

żyła *ж.* жи́ла; ~ *złotodajna*
 золоти́на жи́ла.

żyłka *ж., zdr.* жи́лка; *peren. za-*
grała w kim ~ sportowa
 загра́ла в ко́му спортівна жи́лка.

żyłkowaty *div.* żyłowaty.

żyłować, *-luje, -lujesz, -łował*
 1) (co) вирі́зувати жи́ли (з чо́-
 го); 2) *peren.* тягну́ти жи́ли (з
 ко́го).

żyłowaty 1) жи́лавий; 2) (*щодо*
форми) жи́лоподі́бний; 3) *анат.*
(tendineus) сухожилко́вий, сухо-
 жи́льний.

żyłowy *див.* żyлны.

żyrafa *ж., zool.* жираф, жирафа.

żyrafi жираф'ячий.

żyrandol, *ім.* -le, *т.* жирандоль, -лі.

żyrant, *ім.* -nci, *т.* *fin.* жирант.

żyго *п., fin.* жіро (*невідм.*).

żyroskop, -ru, *т., tech.* жироскоп.

żygondysta, -ty, *ім.* -ści, *т., hist.* жирондист.

żygować, -guje, -rujesz, -rował *fin.* жирирувати, -рую, -руеш.

żygowy: konto ~we поточний рахунок, -нку.

żytni житній.

żytnica *ж.* засік.

żytniówka *ж.* хлібна горілка.

żytnisko *п.* житнище, житнисько.

żyто *п.* жіто.

Żytomierz *т.* Житомир, -ра.

żywcem живцем; *перен.* буквально, дослівно.

żywica *ж.* живиця.

żywiciel, *ім.* -le, *т.* годувальник, кормилець, -льця.

żywicielka *ж.* годувальниця, кормилиця.

żywiczny смоляний.

żyć, -wię, -wisz, -wił 1) годувати, -дую, -дуюш; кормити, -млю, -миш (*рідише*); (*людей — це*) харчувати, -чую, -чуюш; 2) *фізіол., біол., перен.* живити, -влю, -виш; ~ *padzieje* плекати (*мати, живити*) надію, сподіватися, надіятися; *o* ~ *gniew* до кого *мати гнів (серце)* на кого; ~ *obawę* побоюватися, -боююся, -боююся; // ~ *się* 1) годуватися; кормитися; харчуватися; 2) живитися.

żywiec I, -wca, *ім.* -wce, *т., bot.* (*dentaria*) зубниця.

żywiec II, -wca, *ім.* -wce, *т., ryb.* живець, -вця; *brać па ~wca* брати на живця.

żywiec III: *dostawy ~wca* м'ясопоставка.

żywienie *п.* 1) годування; кормління; харчування; *zakłady ~nia z biologicznego* установи громадського харчування; 2) живлення. *Пор.* żywić.

żywiol, -lu, *т.* 1) стихія; *перен.* być w swoim ~le бути у своїй стихії; 2) *перен.* елемент; ~ *parłowy* у приїжджий елемент.

żywiolowo стихійно.

żywiolowy стихійний; ~ *guch* стихійний рух, -ху.

żywnie: *co ci się ~* подоба що тільки тобі подобається (*замається, на думку спадє*).

żywnościowy харчовий, продовольчий; *artykuły ~we* харчові (продовольчі) товари, -рів.

żywność *ж.* продовольство, харчі, -чів.

żywny живущий, живлюч[ш]ий.

żywo 1) живо; *to mnie ~* *obchodzi* це мені живо займає; 2) (*метко*) жваво; *o* *co ~* чим швидше, чимдуж.

żywokost, -tu, *т., bot.* (*symplytum*) живокіст (*род. живокосту*).

żyworot, -tu, *т.* живопліт, -лότη.

żyworodne, -nych *biol.* (*vivipara*) живородящі, -ших.

żywość *ж.* живість, -вості; жвавість. *Пор.* żywy.

żywot *т., przest.* 1) життя; *bieg ~ta* перебіг життя, життєвий шлях, -ляху; 2) *літ., іст., жарт.* життє.

żywotnik *т., bot.* (*thuja*) тuja.

żywotność *ж.* життєвість, -вості.

żywotny 1) життєвий, життєвий; *kwestia ~na* життєве (життєве) питання; 2) *грам.* живий; *rzeczowniki ~ne* живі іменники, -ків.

żywy живий; (*повний життя — це*) жвавий; *ledwie ~* ледве живий; ~ *język* жива мова; ~ *we* *dziecko* жива (жвава) дитина.

żywność *ж.* родючість, -чості, *u[в]roжайність*, -ності, *плодючість*.

żywny родючий, *u[в]roжайний*, *плодючий*; ~ *grunt* родючий (*u[в]рожайний*) ґрунт, -ту.

żyżnić, -nię, -nisz, -nił *див.* użyżniać.

ДОПОВНЕННЯ ДО ПЕРШОГО ТОМА

akapit *m.* абзац.

alkoholizowany (*про вино*) кріпленний.

artystowski артистів, артиста; ~ *żart* жарт артиста.

bajcować *див.* **bejcować**.

bajcowanie *n. див.* **bejcowanie**.

bezkonfliktowość *ż.* безконфліктність, -ності; *teoria* ~сі теорія безконфліктності.

bezobjawowy без ознак, без симптомів; (*мед.* — *це*) латентний; *мед.* ~*we stadium* чого-б у латентна стадія хвороби.

boleć, -*ła*, *m., tech.* болт, -та.

bólowy *med.* больовий.

brakownicza *ż., spec.* бракувальниця.

bubkowaty схожий на фёртика.

co mocy przyst. шосіли, з усієї сили, шодуху.

czasochłonny який (що) забирає багато часу, трудомісткий.

czerpaczka I *ż., spec.* черпальниця.

czerpaczka II *ż., див.* **czerpak**.

drapichrustowaty 1) схожий на волоцюгу (на бродягу); 2) схожий на гульвісу (на гультяя). **dwupłaszczyznowy** який (що) проходить у двох площинах.

dyniasty як діння.

dźwigowy, -*wego*, *lm.* -*wi*, *m.* ліфтёр, -ра.

futrarski хутровий; *przemysł* ~ хутровé виробництво.

grupowiec, -*wca*, *lm.* -*wce*, *gram., m.* поскладова абревіатура.

kocher *m.* туристська кухня.

kompleksowy комплексний.

literowiec, -*wca*, -*wce*, *m., gram.* ініціальна абревіатура.

mżawka *ż.* мжійчка.

nadciśnienie *n., med.* гіпертонія.

naftowiec, -*wca*, *lm.* -*wcy*, *m.* нафтовік, -ка.

niż II, -*żu*, *m., meteor.*: ~ *barometru* *ż.* барометрична депресія.

І. ПОЛЬСЬКА ГРАФІКА І ОРФОГРАФІЯ

Польський алфавіт є в своїй основі латинським алфавітом, відповідно зміненим і пристосованим до звукової системи польської мови. В польському алфавіті 32 букви, які мають різні назви і різні звукові відповідники. Подаємо їх у таблиці.

Букви	Назви букв	Звукові відповідники ¹	Букви	Назви букв	Звукові відповідники ¹
A a	a	a	M m	ем	м
B b	о ^н (носове о)	о ^н	N n	ен	н
C c	бе	б	ń	ен м'яке	нь
Ć ć	це	ц	O o	о	о
D d	це м'яке	ць	Ó ó	о кресковане	у
E e	де	д	P p	пе	п
F f	е	е	R r	ер	р
G g	е ^н (носове е)	е ^н	S s	ес	с
H h	еф	ф	Ś ś	ес м'яке	сь
I i	ге	г	T t	те	т
J j	ха	х	U u	у	у
K k	і	і	W w	ву	в
L l	йот	й	Y y	и	и
Ł ł	ка	к	Z z	зет	з
	ель	ль	Ż ż	зет м'яке	зь
	ел	л	Ž ž	жет	ж

Як видно з наведеної таблиці, знаки латинського алфавіту не могли передати всіх звуків польської мови. Для позначення ряду звуків застосовано додаткові знаки — нарядкові (ć, ń, ó, ś, ź, ż) і підрядкові (ą, ę), для позначення твердого «л» видозмінено ла-

¹ Деякі з цих відповідників, як і в наступній таблиці, досить умовно передають звучання польських букв і тільки наближаються до нього. Точніше передати це звучання можна тільки за допомогою спеціальної фонетичної транскрипції.

тинську букву (i). Нарешті було введено також комбіновані, подвійні знаки латинського алфавіту для позначення таких звуків польської мови:

Букви	Назви букв	Звукові відповідники
Ch ch	ха	х
Cz cz	че	ч
Dz dz	дзе	дз
Dź dź	дзе м'яке	дзь
Dż dż	дже	дж
Rz rz	ер зет	ж
Sz sz	еш	ш

Деякі звуки сучасної польської літературної мови позначаються двома різними буквами, залежно від їх походження. Так, звук «у» може позначатися буквами **u** (**wu**j) і **ó** (**mó**j) (в цьому випадку він звичайно чергується з «о»: **mo**ja); звук «ж» — буквами: **ż** (**żo**na) і **rz** (**rze**ka) (якщо він розвинувся з давнього **g**; пор. укр. ріка); звук «х» може позначатися буквами **ch** (**cha**ta) і **h** (**herba**ta) (в словах іншомовного походження).

М'якість приголосних у сучасній польській літературній мові позначається дwoяко: надрядковою рисою, коли м'який приголосний стоїть на кінці складу або слова і перед приголосним (**ktoś**, **wstań**że, **cho**dź, **świa**t i т. п.), або буквою і перед наступним голосним (**ciem**no, **nie**, **miast**o i т. п.).

Діючі в сучасній польській літературній мові норми правопису були ухвалені в 1936 р. В 1957 р. вийшло нове видання польського правопису з деякими уточненнями і доповненнями.

В основі сучасного польського правопису перехрещуються фонетичний і морфологічний принципи. З одного боку, пишемо **bełski** (але: **Beltz**), **kaukaski** (але: **Kaukaz**), **męstwo** (але: **mą**ż) та ін. З другого боку, зберігається правопис значущих частин слова — морфем всупереч живій вимові: **ławka**, **ciężki**, **kośba** та ін. (у вимові: **lafka**, **cięszki**, **koźba**), тому що так вони пишуться і вимовляються в інших словах того самого кореня; **ław-a**, **cięż-a**, **koś-ić**. Як і в східнослов'янських мовах, провідну роль в польському правописі відіграє морфологічний принцип.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПРАВИЛА СУЧАСНОЇ ПОЛЬСЬКОЇ ОРФОГРАФІЇ

Букву **ó** пишемо в словах, де звук «у» чергується з «о» або «е»: **sól** — **sol**i, **podróż** — **droga**, **pióro** — **pierze**..., а також де у співвідносних словах «у» відповідає українському «і» (звичайно в новому закритому складі), «о» чи повноголосним формам: **późno** — пізно, **góra** — гора, **skóra** — шкіра, **król** — король... Також пишеться **ó** в суфіксах: **-ów** (**Kraków**), **-ówna** (**młynarzówna**), **-ówka** (**pocztówka**), в закінченні родового відмінка множини іменників

чоловічого роду: *chłopców*. Букву *u* пишемо в суфіксах: *-unek* (*ry-sunek*), *-un* (*opiekun*), *-unka* (*opiekunka*), *-ulec* (*budulec*), а також у зменшувальних і експресивних суфіксах: *-uchny*, *-uni*, *-usi*, *-utki*, *-uchna*, *-ulo*, *-ulek*, *-ulka*, *-unio*, *-unia*, *-uszek*, *-uszka*, *-uszeko*, *-uś*, *-usia*, *-uch*, *-ucha*, *-us*.

Букви *a*, *e* пишемо звичайно в польських словах спільнослов'янського походження. В українській мові у відповідних словах виступають *у* (*ю*), *а* (*я*): *dąb* — дуб, *często* — часто, *piją* — п'ють, *język* — язик та ін. В запозичених словах пишемо звичайно *от*, *он*, *ен*: *kombinacja*, *konserwa*, *stempel*, *benzyna* та ін.

Букву *rz*, якою позначається той самий звук, що й буквою *ż*, пишемо, як правило, тоді, коли «ж» чергується з «р»: *marzec* — *марца*, *wzgórze* — *гóra*, *lekarz* — *lekarstwo* та ін., а також коли польському «ж» у співвідносних українських словах відповідає звук «р»: *rzadko* — рідко, *kołnierz* — комір та ін.

Буква *ch* пишеться, коли звук «х» чергується з «ш», а в співвідносних українських словах виступає «х»: *suchy* — *suszyć* (сухий), *mech* (мох), *schemat* (схема); *h* пишемо там, де звичайно у співвідносних українських словах виступає «г»: *druh* — друг, *Hanna* — Ганна, *hiperbola* — гіпербола і под.

В словах іншомовного походження пишемо *-kie-*: *bankiet*, *lakier*, *rakieta* та ін., за винятком певної кількості новіших запозичень: *kelner*, *hokej*, *kefir* та ін. І навпаки, як правило, пишемо в запозиченнях *-ge-*: *algebra*, *gest*, *Genewa* та ін.

В двох словах допускаються паралельні написання: *Maria//Maryja* і *tryumf//tryumf*.

В іменниках жіночого роду іншомовного походження після основ на *c*, *s*, *z* пишемо *-ja*, після основ на інші приголосні — *-ia*: *emocja*, *pasja*, *Azja* та ін., але *biologia*, *chemia*, *Holandia* та ін.

В родовому відмінку однини і множини такі іменники відповідно мають закінчення *-ji* та *-ii*: *komisji*, *kompanii*. Іноді в родовому відмінку множини вони мають відповідно і паралельні закінчення *-uj* та *-ij*: *komisyj*, *kompanij*.

У запозичених іменників жіночого роду на *-eja* і *-ea* (*aleja*, *epopeja*, *onomatopeja* та ін. і *idea*, *orchidea*, *farmakopea* та ін.) відповідно до закінчення називного відмінка однини в називному відмінку множини маємо закінчення *-eje* і *-ee*; в родовому відмінку множини виступає тільки одне закінчення *ei*: *alei* і *idei*.

Перед глухими твердими приголосними пишеться префікс *s-*: *sprzedać*, *skąd*, *szcesać* і т. д., перед *ć* (*ci*) — *ś-*: *ścisnąć*, *ściemnieć*, *ścierać* і т. д.; перед дзвінкими приголосними пишеться префікс *z-*: *zbawić*, *zdzierać*, *zgubić* і т. д.

Суфікси *-dzk(i)*, *-dztw(o)* пишемо в словах, утворених від основ на *-d*: *grodzki* — *gród*, *sąsiedztwo* — *sąsiad*. В усіх інших випадках пишемо суфікси *-ck(i)*, *-ctw(o)*: *bracki* — *brat*, *kupiectwo* — *kupiec* та ін.

Незалежно від приголосного основи, від якої утворений прикметник, завжди пишемо суфікс *-sk(i)*: *francuski* — *Francuz*, *haski* — *Haga*, *niski* — *nizina* та ін.

В іменниках жіночого роду на *-ka* зберігається приголосний основи, від якої утворений іменник: *Francuzka* — *Francuz*, *miśka* — *misa*, *walizka* — *waliza* та ін.

Незалежно від приголосного основи, від якої утворений іменник, пишемо завжди суфікс **-stw(o)**: **księstwo** — **książę**, **zwycięstwo** — **zwyciężyć**, **męstwo** — **maż** та ін.

В іменниках, співвідносних з прикметниками на **-ow-sk(i)**, **-ew-sk(i)**, **-w(y)**, пишемо **-stw(o)**, а не **-wstw(o)**: **dziadostwo** — **dziadowski**, **królestwo** — **królewski**, **lenistwo** — **leniwy** та ін.; **-w-** зберігається перед суфіксом **-stw(o)** в іменниках, утворених від іменникових і дієслівних основ: **szewstwo** — **szewc**, **rybołówstwo** — **łowić**, **znawstwo** — **znawca** та ін.

Прізвища і назви дочок на **-ówna** відмінюються як іменники: **apteczkówna**, **-wny**, **-wnie**, **-wnę...** Прізвища і назви жінок на **-owa** відмінюються як прикметники: **Janowa**, **-wej**, **-wej**, **-wą...** Назви місцевостей типу **Nadwórna** відмінюються як прикметники.

Дієслова мають форму інфінітива на **-źć** тільки тоді, коли в основі першої особи однини теперішнього часу виступає приголосний **-z-**: **wieźć** — **wiozę** та ін. У всіх інших випадках пишемо **-ść**: **wieść** — **wiodę**, **gnieść** — **gniotę**, **nieść** — **niosę** та ін.

Незалежно від того, чи в основі першої особи однини теперішнього часу виступає **-g(n)ę**, чи **-k(n)ę**, в інфінітиві пишемо **-c**: **ciec** — **cieknę**, **biec** — **biegnę** та ін.

Написання слів разом, окремо і через дефіс

Прикметники, складені з двох рівноправних, не підпорядкованих один одному за змістом членів, пишуться через дефіс: **polsko-ukraiński**, **biało-czerwony** та ін. Винятки: **żelazobetonowy** і **głuchoniemy**.

Прикметники, складені з трьох і більше членів, зв'язаних сполучним звуком **-o**, пишуться через дефіс: **staro-cerkiewno-słowiański**, **północno-wschodnio-europejski** та ін. Виняток становлять випадки, коли два члени прикметника утворені від складного іменника: **ogólnojęzykoznawczy** (językoznawca), **powomałopolski** (Małopolska), **starowielkopolski** (Wielkopolska) і т. д.

Всі інші складні прикметники пишуться разом: **wczesnojesienny**, **prawdomówny**, **równorzędny** і т. д.

Дієслівні форми **bym**, **byś**, **by**, **byśmy**, **byście** пишемо разом: 1) з особовими формами дієслова — **robiłbym**, **widziałby**, **bylibyście**; 2) із сполучниками — **Jakbyś chciał**, **to byś zrobił**; **Nie czyń tego**, **bobys ją obraził**; 3) з частками — **Nie wiem, czybys to chętnie zrobił**. В інших випадках наведені дієслівні форми пишуться окремо: **Do Krakowa byście pojechali**.

Закінчення **-(e)m**, **-(e)ś**, **-(e)śmy**, **-(e)ście** пишуться разом незалежно від того, після якої частини мови вони стоять.

Прийменники, складені з двох прийменників, пишемо разом: **ponad**, **popod**, **poprzez** і т. п. Так само вкупі пишемо прийменники з компонентами **-bok**, **-czas**, **-koło(a)**, **-miast**, **-między**, **-wnątrz**: **obok**, **wkoło**, **zamiast** і т. д.

Частки і компоненти слів **-inąd**, **-kolwiek**, **-kroć**, **-li** пишемо разом: **idźże**, **znikądinąd**, **cokolwiek**, **częstokroć**, **znaszli** та ін. Частки і компоненти слів **no**, **to**, **też**, **baż**, **indziej** пишуться окремо: **chodź no**, **już to**, **gdzie baż** та ін.

Прийменникові конструкції пишуться окремо: *bez mała, po cichu, na lewo, za darmo, poza tym, na oścież, o mało, z kolei, w zamian* і т. д.

Заперечна частка *nie* у сполученні з дієсловами пишеться окремо, за винятком дієслів, які без неї не вживаються: *niedomagać, nienawidzić, niepokoić, niewolić. Nie ma* і в особових, і безособових конструкціях пишеться нарізно: *on nie ma gazety i dzisiaj nie ma gazety.*

Заперечна частка *nie* у сполученні з іменниками, прикметниками, ад'єктивізованими дієприкметниками і відприкметниковими прилічниками пишеться вкупі.

Правила переносу

Приголосні, за винятком тих, що входять до складу префіксів, можна відокремлювати довільно: *is-kra//isk-ra//i-skra; Fra-ncja//Fran-cja//Franc-ja*. Дві однакові букви треба при переносі відокремлювати: *rap-na*.

Дифтонги *au, eu* не можна розривати; наприклад, слова *paauza, Europa* і под. слід переносити так: *pau-za, Eu-gopa* і т. д. Приголосний, на який закінчується префікс, при переносі не відокремлюється: *ob-ogać, przed-stawić* і т. д.

Вживання великої букви

З великої букви пишуться:

назви мешканців частин світу, країн, областей та назви народів, рас і племен: *Europejczyk, Szwajcar, Polak, Krakowiak* (мешканець Краківської області), але *krakowiak* (мешканець Кракова);

назви різних свят: *Nowy Rok, Dzień Lasu, Boże Narodzenie* і т. п.;

в назвах газет і журналів всі слова, за винятком службових: *Trybuna Ludu, Przewodnik Naukowy i Literacki, Wróble na Dachu* і т. п. Якщо заголовок газети або журналу не можна відмінювати, з великої букви пишеться тільки перше слово заголовка: *Dookoła świata, Chrońmy przyrodę ojczystą, O trwały pokój i demokrację ludową* і т. п.;

всі слова в назвах різних установ, організацій, товариств, підприємств: *Polska Akademia Nauk, Powszechny Dom Towarowy, Związek Samopomocy Chłopskiej* і т. п.

В інших випадках вживання великої букви в сучасній польській літературній мові збігається з нормами, прийнятими в сучасній українській літературній мові.

II. ФОНЕТИКА

Польська літературна мова має 8 голосних: чисті, або усні, — *a, o, u, e, y, i* — і носові — *ą* і *ę*. Відповідно до їх артикуляції голосні польської літературної мови укладаються в таку таблицю:

Піднесення (положення язика)	Ряд	
	передній	задній
високе	i	<u>
	y	
середнє	e	<o>
	ę	ą
низьке		a

Голосні, що вимовляються з губним заокругленням, — **u, o** — взяті в таблиці у невеликі дужки <> (знак лабіалізації).

Носові голосні зберігають свою носову вимову тільки в позиції перед щільними приголосними **z, s, ź (rz), sz, ż, ś, ch (h), w, f**, а носовий голосний **ą** також в кінці слова: **wiązać, kęs, mąż, idą** і т. д. В позиції перед змичними і змично-щільними носові голосні розпадаються у вимові на свій усний відповідник і носовий приголосний, відповідно до артикуляції наступного приголосного: **raǫać = rombać, mądry = mondry, męczyć = mencyć, ręka = renka** (з задньо-язичною вимовою приголосного **n**). Голосний **ę** на кінці слів вимовляється як чисте **e**: **idę = ide**.

Разом з тим польська літературна мова виявляє тенденцію до назалізації сполучень «голосний + **n, m**» в позиції перед щільними приголосними, де виникають вторинні носові **ą, ę, i, o, u**: **awans = awąs, kredens = kredęs, inspektor = įspektor, komfort = kofort, triumf = tryiuf**¹ і т. д.

Усі приголосні польської мови можна подати в такій таблиці²: (див. наступну сторінку).

Польським приголосним **ś, ź, ć, dź** властива дорсальна палатальність, яка має місце внаслідок наближення середньої частини язикової спинки до твердого піднебіння і яка виконує основну артикуляційну функцію. В результаті польські **ś, ź, ć, dź** порівняно із співвідносними українськими приголосними мають більш палатальний характер і відзначаються «шепелявою» вимовою.

Вимова приголосного **ł** в сучасній польській літературній мові двояка. Поряд із зубною, найбільш старанною артикуляцією **ł**, дуже поширена вимова **ł** як губно-губного **u**: **ławka = uafka**.

Приголосні **z, s, d, t, r, c, cz, dź, ż, sz** не мають м'яких відповідників в польській мові і пом'якшуються до певної міри тільки в словах іншомовного походження типу **parodia, Maria, Azja** і т. д.

¹ Тут **ą** = а носове; **i, o, u** = і, о, у носові.

² Див. S. Szober, Gramatyka języka polskiego, Warszawa, 1957, стор. 18.

		Губно губні	Губно зубні	Передньо-язичні		Серед- ньо язичні	Задньо-язичні	
				зубні	альвео- лярні			
		тверді пом'якш.	тверді пом'якш.	тверді пом'якш.	тверді пом'якш.		тверді	пом'якш.
Змичні	дзвінкі	b b'		d			g	g'
	глухі	p p'		t			k	k'
Щілинні	дзвінкі		w w'	z	ż (rz)	ź		
	глухі		f f'	s	sz	ś	ch(h)	ch'(h')
Змично- щілинні	дзвінкі			dz	dź	dż		
	глухі			c	cz	ć		
Напіввідкриті усні	дзвінкі	m m'		n		ń		
	дзвінкі			ł	l l' r			

В польській літературній мові дзвінкість змичних, щілинних і афрікат на кінці слова не зберігається: **dziad** = **dziat**, **wyras** = **wyras**, **rydz** = **rys** і т. д.

Панівним типом асиміляції приголосних щодо дзвінкості — глухості є, як і в українській мові, регресивний тип, тобто наступний приголосний впливає на попередній: **babka** = **barpa**, **prośba** = **proźba** і т. д. Прогресивна асиміляція має місце в польській літературній мові тільки тоді, коли після глухих виступають дзвінкі **w**, **rz**: **twardy** = **tfardy**, **krzak** = **kszak** і т. д.

В позиції перед задньоязичними **k**, **g** приголосний **n** вимовляється з задньоязичним відтінком.

Характерною рисою польської мови є регресивна асиміляція дзвінкості — глухості кінцевих приголосних попереднього слова до початкових приголосних наступного слова. Така асиміляція в позиції перед змичними і щілинними виступає на всій території польської мови: **gałąź cienka** = **gałąścienka**, **tak było** = **tagbyło** і т. п.

Проте асиміляція в позиції перед сонорними і голосними — **brat idzie = bradidzie, pies lubi = piezlubi** і т. п. — характеризує тільки частину польської мовної території.

Не узаконені орфографією спрощення груп приголосних виступають у вимові величезної більшості поляків: **pierwszy = pierszy, krakowski = krakoski, niósł = niós** і т. д. В групі, складеній з двох сонорних і змичного, щілинного або змично-щілинного, серединний сонорний випадає у вимові: **rzemieślnik = rzemieśnik, ziarno = ziarko, garnca = garca** і т. д.

Наголос у польській мові нерухомий, зв'язаний з передостаннім складом слова. Ряд слів іншомовного походження, зокрема з суфіксами **-ik-, -yk-** (**fizyka, republika**) та деякі інші (**opera, uniwersytet**), а також небагато польських слів (**okolica, wogóle**) мають наголос на третьому складі з кінця. Частки **by, że, no, to** і дієслівні закінчення **-śmy, -ście**, приєднуючись до слова, не змінюють його наголосу.

III. МОРФОЛОГІЯ

ІМЕННИК

Іменники в польській мові, як і в українській, змінюються за числами, родами і відмінками. Польська мова має два числа (**liczba pojedyncza** і **liczba mnoga** — одина і множина), три роди (**rodzaj męski, żeński** і **nijaki** — чоловічий, жіночий і середній рід) і 7 відмінків (**mianownik, dopełniacz, celownik, biernik, narzędnik, miejscownik, wołacz** — називний, родовий, давальний, знахідний, орудний, місцевий відмінки і клична форма). В множині клична форма тождна з формою називного відмінка множини.

Іменники чоловічого роду в польській мові можуть закінчуватися на твердий або м'який приголосний, а також на **-a, -o**.

Відмінювання іменників чоловічого роду на приголосний

Тверда група

Одина	Множина	Одина	Множина
M. sąsiad	sąsiedzi	robotnik	robotnicy
D. sąsiada	sąsiadów	robotnika	robotników
C. sąsiadowi	sąsiadom	robotnikowi	robotnikom
B. sąsiada	sąsiadów	robotnika	robotników
N. sąsiadem	sąsiadami	robotnikiem	robotnikami
M. (w) sąsiedzie	sąsiadach	(w)robotniku	robotnikach
W. sąsiedzie	sąsiedzi	robotniku	robotnicy
M. krakowianin	krakowianie	syn	synowie
D. krakowianina	krakowian	syna	synów
C. krakowianinowi	krakowianom	synowi	synom
B. krakowianina	krakowian	syna	synów
N. krakowianinem	krakowianami	synem	synami
M. (w) krakowianinie	krakowianach	(w)synu	synach
W. krakowianinie	krakowianie	synu	synowie

Однина	Множина	Однина	Множина
M. stół	stoły	kot	koty
D. stołu	stolów	kota	kotów
C. stołowi	stolom	kotu	kotom
N. stół	stoły	kota	koty
N. stołem	stołami	kotem	kotami
M. (w) stole	stołach	(w) kocie	kotach
W. stole	stoły	kocie	koty

В родовому відмінку однини у деяких іменників чоловічого роду на твердий приголосний виступає закінчення **-u**. Звичайно таке закінчення буває частіше у іменників іншомовного походження (**teatru**), у абстрактних (**bólu**) і збірних (**lasu**) іменників та деяких інших. У давальному відмінку однини тільки зрідка виступає закінчення **-u**, здебільшого у односкладових назв живих істот. Форма знахідного відмінка однини у назв живих істот збігається з формою родового відмінка, у назв неживих предметів — з формою називного відмінка. В місцевому відмінку однини закінчення **-u** виступає після задньоязичних приголосних, а також після деяких інших приголосних у небагатых іменників. В кличній формі закінчення **-u** зустрічається звичайно після задньоязичних приголосних та ще після деяких інших у незначної кількості іменників.

В називному відмінку множини особових іменників виступає закінчення **-i**, після **c, dz** — **-y**. Друге закінчення особових іменників — **-owie** виступає звичайно у назв носіїв різних звань, чинів тощо, у назв спорідненості, іноді — народів (**panowie, profesorowie, synowie, Arabowie** і т. п.). Іменники на **-anin** мають в називному відмінку закінчення **-e**. У неособових назв виступає закінчення **-y**, після задньоязичних — **-i**. Особові іменники на **-anin** у родовому відмінку множини мають нульову флексію. У особових іменників форма знахідного відмінка збігається з формою родового, у всіх інших іменників форма знахідного відмінка збігається звичайно з формою називного відмінка.

М'яка група

Однина	Множина	Однина	Множина
M. koń	konie	towarzysz	towarzysze
D. konia	koni	towarzysza	towarzyszy //-ów
C. koniowi	koniom	towarzyszowi	towarzyszom
N. konia	konie	towarzysza	towarzyszy //-ów
N. koniem	końmi	towarzyszem	towarzyszami
M. (w) koniu	koniach	(w) towarzyszu	towarzyszach
W. koniu	konie	towarzyszu	towarzysze
M. wódz	wodzowie	dziaździo	dziaździowie
D. wodza	wodzów	dziaździa	dziaździów
C. wodzowi	wodzom	dziaździowi	dziaździom
N. wodza	wodzów	dziaździa	dziaździów
N. wodzem	wodzami	dziaździem	dziaździami
M. (w) wodzu	wodzach	(w) dziaździu	dziaździach
W. wodzu	wodzowie	dziaździu	dziaździowie

Однина	Множина
M. chłopiec	chłopcy
D. chłopca	chłopców
C. chłopcu	chłopcom
B. chłopca	chłopców
N. chłopcem	chłopcami
M. (w) chłopcu	chłopcach
W. chłopcze	chłopcy

В називному відмінку однини іменники м'якої групи закінчуються на м'які приголосні (або функціонально м'які — шиплячі, **c, dz**). До цієї групи належать і зменшені пестливі назви на **-o** з попереднім м'яким приголосним. У іменників м'якої групи в родовому відмінку однини можливе тільки закінчення **-a**, а в місцевому відмінку і кличній формі однини — тільки **-u**. В давальному відмінку однини іменники з суфіксом **-es** мають закінчення **-u**, інші — **-owi**. В кличній формі іменники з суфіксом **-es** дістають закінчення **-e**.

В називному відмінку множини у особових назв може бути закінчення **-owie**, але після основ на шиплячий — тільки **-e**. У іменників з суфіксом **-es** завжди виступає закінчення **-u**, а у зменшено-пестливих іменників на **-o**, — **-owie**. Неособові іменники цієї групи мають тільки закінчення **-e**. В родовому відмінку іменники з основою на м'який приголосний мають закінчення **-i**, з основою на шиплячий — подвійне закінчення **-ów/-y**. Всі інші іменники мають закінчення **-ów**. Форми знахідного відмінка множини тільки у особових назв дорівнюють формам родового відмінка, у всіх інших іменників, живих і неживих, форми знахідного дорівнюють формам називного відмінка множини. Незначна кількість іменників з основою на палатальний приголосний має в орудному відмінку закінчення **-mi** поряд з загальним **-ami**. Закінчення місцевого відмінка у іменників м'якої групи таке, як у іменників з основами на твердий приголосний; тільки деякі іменники — назви країн, що вживаються лише у множині, мають давнє закінчення **-ech**: **pa Węgrzech**.

Іменники чоловічого роду на **-a, -o**, що відмінюються в однині на зразок іменників жіночого роду

Однина	Множина	Однина	Множина
M. poeta	poeci	starosta	starostowie
D. poety	poetów	starosty	starostów
C. poecie	poetom	starościę	starostom
B. poetę	poetów	starostę	starostów
N. poetą	poetami	starostą	starostami
M. (w) poecie	w poetach	(w) starościę	starostach
W. poeto	poeci	starosto	starostowie

Однина	Множина	Однина	Множина
M. kolega	koledzy	Fredro	Fredrowie
D. kolegi	kolegów	Fredry	Fedrów
C. koledze	kolegom	Fredrze	Fedrom
B. kolegę	kolegów	Fredrę	Fedrów
N. kolegą	kolegami	Fedrą	Fedrami
M. (w)koledze	kolegach	(w)Fredrze	Fedrach
W. kolego	koledzy	Fredro	Fedrowie

Незначна кількість особових іменників чоловічого роду на **-a** і власних особових назв на **-o** відмінюється в однині як іменники жіночого роду, а в множині — як іменники чоловічого роду. В називному відмінку множини виступають закінчення **-owie** та **-i**, після **s**, **dz** — **-y**.

Нечисленні іменники на м'який приголосний мають закінчення **-e** (**cieśla** — **cieśle** та ін.). Закінчення інших відмінків такі, як у попередніх групах.

Мішана група іменниково-прикметникової відміни

Однина	Множина
M. sędzia	sędziowie
D. sędziego	sędziów
C. sędziem	sędziom
B. sędziego	sędziów
N. sędzią	sędziami
M. (w)sędzi	sędziach
W. sędzio	sędziowie

Так само відмінюються іменники **hrabia**, **margrabia**, **burgrabia**. В називному, орудному, місцевому відмінках і в кличній формі однини іменники цієї групи відмінюються за зразком відміни іменників жіночого роду на **-a**, в родовому, давальному і знахідному відмінках однини — за зразком прикметникової відміни. В множині іменники цієї групи відмінюються як особові іменники чоловічого роду.

Форми множини, утворені від інших коренів, мають іменники **człowiek**, **rok** (в множині: **ludzie**, **lata**). Іменник **brat** має в множині форми: **bracia**, **braci**, **braciom**, **braci**, **braćmi**, **(w)braciach**, **bracia**. Аналогічно відмінюється іменник **ksiądz** (в множині: **księża**).

Відмінювання іменників жіночого роду на голосний

Тверда група

Однина	Множина	Однина	Множина
M. krowa	krowy	roboťa	roboty
D. krowy	krów	roboty	robót
C. krowie	krowom	robocie	robotom
B. krowę	krowy	robotę	roboty
N. krową	krowami	robotą	robotami
M. (w)krowie	krowach	(w)robocie	robotach
W. krowo	krowy	roboto	roboty

Однина	Множина	Однина	Множина
M. rączka	rączki	koleżanka	koleżanki
D. rączki	rączek	koleżanki	koleżanek
C. rączce	rączkom	koleżance	koleżankom
B. rączkę	rączki	koleżankę	koleżanki
N. rączką	rączkami	koleżanką	koleżankami
M. (w) rączce	rączkach	(w) koleżance	koleżankach
W. rączko	rączki	koleżanko	koleżanki

В родовому відмінку однини і називному відмінку множини іменники жіночого роду твердої групи мають закінчення -у, після **k, g** -- -i. В давальному і місцевому відмінках однини перед закінченням -е приголосний основи цих іменників пом'якшується. В родовому відмінку множини виступає нульове закінчення. Коли основа іменника закінчується двома приголосними, в формах родового відмінка множини між ними появляється вставне -е-. Голосний -о- в корені або основі іменників чергується в формах родового відмінка множини з -о-.

Форма знахідного відмінка множини всіх іменників жіночого роду, неживих і живих, дорівнює формам називного відмінка.

М'яка група

Однина	Множина	Однина	Множина
M. rola	role	głębia	głębie
D. roli	ról	głębi	głębi
C. roli	rolom	głębi	głębiom
B. rolę	role	głębię	głębie
N. rolą	rolami	głębią	głębiami
M. (w) roli	rolach	(w) głębi	głębiach
W. rolą	role	głębio	głębie
M. praca	prace	pani	panie
D. pracy	prac	pani	pań
C. pracy	pracom	pani	paniom
B. pracę	prace	panią	panie
N. pracą	pracami	panią	paniami
M. (w) pracy	pracach	(w) pani	paniach
W. praco	prace	pani	panie

В родовому, давальному і місцевому відмінках однини у іменників жіночого роду м'якої групи після **c, dz** маємо закінчення -у, а не -i. Іменник **pani** має в знахідному відмінку однини закінчення -а. У іменників на -i клична форма дорівнює формі називного відмінка, у інших іменників в цій формі виступає закінчення -о. Зменшено-пестливі іменники мають у кличній формі закінчення -u: **Zosiu, ciociu** і т. д. В називному відмінку множини всі іменники жіночого роду м'якої групи закінчуються на -е. Певна кількість цих іменників має в родовому відмінку множини закінчення -i, після шиплячих — -у: **wieczery** і т. п. Закінчення -i виступає у іменників іншомовного походження на -ia/-ja (**lekcja — lekcji**),

а також може зустрічатися у іменників з суфіксом **-nia** (з попереднім приголосним) як паралельне або єдине закінчення: **kawiarni//kawiarni, sukni//sukien, pochodni**.

Відмінювання іменників жіночого роду на приголосний

Однина	Множина	Однина	Множина
M. kość	kości	łódź	łódzie
D. kości	kości	łodzi	łodzi
C. kości	kościom	łodzi	łodziom
B. kość	kości	łódź	łódzie
N. kością	kośćmi	łodzią	łodziami
M. (w)kości	kościach	(w)łodzi	łodziach
W. kości	kości	łodzi	łódzie
M. rzecz	rzeczy		
D. rzeczy	rzeczy		
C. rzeczy	rzeczom		
B. rzecz	rzeczy		
N. rzeczą	rzeczach		
M. (w)rzeczy	rzeczami		
W. rzeczy	rzeczy		

В родовому, давальному, місцевому відмінках і кличній формі однини та в родовому відмінку множини у іменників жіночого роду на приголосний виступає закінчення **-i**, після шиплячих приголосних — **-y**. Поряд із закінченням **-i//y** в називному відмінку множини у деяких іменників маємо закінчення **-e** (**twarze, gałęzie** і ін.), іноді паралельно з **-i** (**postacie//postaci**). Крім закінчення **-ami** в орудному відмінку множини виступає зрідка закінчення **-mi**.

Відмінювання іменників середнього роду на -o, -e

Тверда група

Однина	Множина	Однина	Множина
M. miasto	miasta	kółko	kółka
D. miasta	miast	kółka	kółek
C. miastu	miastom	kółku	kółkom
B. miasto	miasta	kółko	kółka
N. miastem	miastami	kółkiem	kółkami
M. (w)mieście	miastach	(w)kółku	kółkach
W. miasto	miasta	kółko	kółka

В місцевому відмінку однини іменників середнього роду твердої групи виступає закінчення **-e**, яке пом'якшує приголосний основи.

Основи на задньоязичний приголосний мають закінчення -u. В родовому відмінку множини при нульовому закінченні у деяких іменників появляється вставне -e-.

М'яка група

Однина	Множина	Однина	Множина
M. pole	poła	narzędzie	narzędzia
D. poła	pól	narzędzia	narzędzi
C. polu	polom	narzędziu	narzędziom
B. pole	poła	narzędzie	narzędzia
N. polem	polami	narzędziem	narzędziami
M. (w) polu	polach	(w)narzędziu	narzędziach
W. pole	poła	narzędzie	narzędzia

В називному, знахідному відмінках і кличній формі однини іменників середнього роду м'якої групи маємо закінчення -e. В місцевому відмінку однини ці іменники мають закінчення -u. В родовому відмінку множини іменники відіменникового походження виступають з закінченням -i, після шиплячих — -u: **narzędzi, półroczu** і т. п. Похідні іменники, утворені від дієслівних основ, мають нульову флексію: **przykazać, poleceń** і т. п.

Відмінювання іменників середнього роду на -ę

Однина	Множина	Однина	Множина
M. imię	imiona	ciele	cieleta
D. imienia	imion	cielecia	cieląt
C. imieniu	imionom	cieleciu	cielętom
B. imię	imiona	ciele	cieleta
N. imieniem	imionami	cieleciem	cielętami
M. (w) imieniu	imionach	(w)cieleciu	cielętach
W. imię	imiona	ciele	cieleta

Так само відмінюється іменник чоловічого роду **książę** (**książęcia/księcia** і т. д.).

Іменники цієї групи, основа яких у формах непрямих відмінків виступає з суфіксами **-en(i)-/-on-**, **-ec(i)-/-ę(-at)**, мають закінчення, властиві м'якій групі іменників середнього роду.

Іменники **oko, ucho** мають такі форми деяких відмінків множини: M. **oczy**, D. **oczcu**, N. **oczyna**, M. **oczach**; M. **uszy**, D. **uszu**, N. **uszyna**, M. **uszach**.

Іменники латинського походження на **-(i)um/-jum** в однині не відмінюються, а в родовому відмінку множини мають закінчення **-ów: gimnazjów**. Закінчення інших відмінків множини такі, як у іменників середнього роду (**gimnazja** і т. д.).

ПРИКМЕТНИК

Відмінювання прикметників

О д н и н а

	Чоло- вічий рід	Серед- ній рід	Жіночий рід	Чоло- вічий рід	Серед- ній рід	Жіночий рід
M.	dobry	dobrze	dobra	czysty	czyste	czysta
D.		dobrego	dobrej		czystego	czystej
C.		dobremu	dobrej		czystemu	czystej
B.	dobry	dobrze	dobłą	czysty	czyste	czystą
		dobrego			czystego	
N.		dobrym	dobłą		czystym	czystą
M.		(w) dobrym	dobrej		(w) czystym	czystej
W.	dobry	dobrze	dobra	czysty	czyste	czysta

М н о ж и н а

	Чоловічо- особова форма	Жіночо- предметна форма	Чоловічо- особова форма	Жіночо- предметна форма
M.	dobrzy	dobrze	czyści	czyste
D.		dobrych		czystych
C.		dobrym		czystym
B.	dobrych	dobrze	czystych	czyste
N.		dobrymi		czystymi
M.		(w) dobrych		(w) czystych
W.	dobrzy	dobrze	czyści	czyste

О д н и н а

	Чолові- чий рід	Серед- ній рід	Жіночий рід	Чолові- чий рід	Серед- ній рід	Жіночий рід
M.	cudzy	cudze	cudza	wielki	wielkie	wielka
D.		cudzego	cudzej		wielkiego	wielkiej
C.		cudzemu	cudzej		wielkiemu	wielkiej
B.	cudzy	cudze	cudzą	wielki	wielkie	wielką
		cudzego			wielkiego	
N.		cudzym	cudzą		wielkim	wielką
M.		(w) cudzym	cudzej		(w) wielkim	wielkiej
W.	cudzy	cudze	cudza	wielki	wielkie	wielka

Множина

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M.	cudzy	cudze	wielcy	wielkie
D.		cudzych		wielkich
C.		cudzym		wielkim
B.	cudzych	cudze	wielkich	wielkie
N.		cudzymi		wielkimi
M.	(w) cudzych		(w) wielkich	
W.	cudzy	cudze	wielcy	wielkie

Однина

	Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід
M.	tani	tanie	tania
D.		taniego	taniej
C.		tanitemu	taniej
B.	tani	tanie	tanią
	taniego		
N.		tanim	tanią
M.	(w) tanim		taniej
W.	tani	tanie	tania

Множина

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M.	tani	tanie
D.		tanich
C.		tanim
B.	tanich	tanie
N.		tanimi
M.	(w) tanich	
W.	tani	tanie

В називному відмінку однини прикметники чоловічого роду з основою на твердий приголосний (**dobry**), шиплячий (**pieszy**), с (**obcy**), dz (**cudzy**), мають закінчення -у, з основою на м'який приголосний (**tani**), k(**wielki**), g(**drogi**) — закінчення -і. У прикметників чоловічого і середнього роду закінчення орудного і місцевого відмінків однакові.

У називному, знахідному відмінках і кличний формі множини прикметники в польській літературній мові мають дві родові форми: чоловічо-особову (для прикметників, які узгоджуються з назвами

осіб чоловічого роду) і жіночо-предметну (для прикметників, які узгоджуються з усіма іншими іменниками). Прикметники у чоловічо-особовій формі закінчуються на *-i*, що пом'якшує тверді приголосні основи, причому *t, d* переходять в *ć, dź*: *czysty — czysci, hardy — hardzi* і т. п. Приголосні основи *sz, ż, ch* переходять перед закінченням *-i* в *ś, ź, ś*: *pieszy — piesi, duży — duzi, głuchy — głusi*. Після основ на *cz, c, dz* закінчення *-i* змінюється на *-y*: *ochoczy, obcy, cudzy*. Приголосні основи *k, g, r* переходять в *c, dz, rz*, після яких *-i* змінюється на *-y*: *wielki — wielcy, długi — długy, dobry — dobrzy* і т. под.

Ступенювання прикметників

Вищий ступінь якісних прикметників утворюється за допомогою суфіксів, що додаються до основ прикметників: *-sz- (gruby — grubszy, twardy — twardszy)* або *-ejsz-* (додається до деяких основ, що закінчуються двома приголосними, причому останній приголосний пом'якшується: *ciemny — ciemniejszy, ładny — ładniejszy*). Від деяких прикметників можуть бути утворені паралельні форми вищого ступеня: *częstszy/częściejszy*. Прикметники з суфіксами *-ek-, -ok-, -k-* втрачають ці суфікси у формі вищого ступеня: *daleki — dalszy, głęboki — głębszy, wąski — węższy* і т. п. Форми найвищого ступеня утворюються додаванням префікса *naj-* до форм вищого ступеня: *najdalszy, najgłębszy, najwęższy* і т. п.

Деякі прикметники мають форми вищого ступеня, утворені від інших основ: *dobry — lepszy, zły — gorszy, wielki — większy, mały — mniejszy, lekki — lżejszy*.

ЗАЙМЕННИК

Відмінювання особових і зворотного займенників

Однина

M. ja	ty	—
D. mnie, mię	ciebie, cię	siebie, się
C. mnie, mi	tobie, ci	sobie
B. mnie, mię	ciebie, cię	śiebie, się
N. mną	tobą	sobą
M. (we)mnie	(w)tobie	(w)sobie
W. ja	ty	—

Множина

M. my	wy
D. nas	was
C. nam	wam
B. nas	was
N. nam	wam
M. (w)nas	(w)was
W. my	wy

У родовому, давальному і знахідному відмінках однини поряд з повнонаголошеними виступають енклітичні форми (без власного наголосу), які вживаються звичайно у зв'язку з дієслівними формами: *daj mi, widziałem cię* і т. п.

Відмінювання вказівних і присвійних займенників

О д н и н а

	Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід	Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід
М.	ten	to	ta	taki	takie	taka
D.		tego	tej		takiego	takiej
C.		temu	tej		takiemu	takiej
B.	ten, tego	to	tę	taki, takiego,	takie	taką
N.		tym	tą		takim	taką
M.	(w) tym		tej	(w) takim		takiej

М н о ж и н а

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
М.	ci	te	tacy	takie
D.		tych		takich
C.		tym		takim
B.	tych	te	takich	takie
N.		tymi		takimi
M.	(w) tych		(w) takich	

О д н и н а

М н о ж и н а

	Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
М.	mój	moje, me	moja, ma	moi	moje, me
D.		mojego, mego	mojej, mej		moich, mych
C.		mojemu, memu	mojej, mej		moim, tym
B.	mój, mego	mojego, me	moją, mą	moich, mych	moje, me
N.		moim, tym	moją, mą		moimi, tymi
M.		moim, tym	mojej, mej	(w) moich, mych	
W.	mój	moje, me	moją, ma	moi	moje, me

Займенники *mój, taki* відмінюються як прикметники. Займенник *ten* в називному та знахідному відмінках і кличний формі множини розрізняє, як і прикметники, форми чоловічо-особову і жіночо-

предметну. Присвійні займенники **mój, twój, swój** мають паралельні стягнені форми.

З а й м е н н и к **on, (ona, ono)**

	О д н и н а			М н о ж и н а		
M.	on	ono	ona	oni	one	
D.	jego, niego, go		jej, niej	ich, nich		
C.	jemu, niemu, mu		jej, niej	im, nim		
B.	jego niego go	je, nie	ją, nią	ich, nich	je, nie	
N.		nim	nią		nimi	
M.		(w) nim	niej		(w) nich	

Займенник **on(ona, ono)** відмінюється як прикметник (за винятком форми називного відмінка однини чоловічого роду). В родовому, давальному і знахідному відмінках однини і множини виступають паралельні форми з початковим **n-**, які вживаються у сполученні з прийменниками: **na nim** і т. п. Початкове **n-** виступає також в орудному відмінку у сполученні з прийменниками і без прийменників. В родовому і давальному відмінках однини чоловічого і середнього роду та в знахідному відмінку однини чоловічого роду виступають енклітичні форми, що, як і енклітики **mię, się**, не мають власного наголосу і вживаються звичайно в зв'язку з дієслівними формами.

П и т а л ь н і з а й м е н н и к и **kto, co**

M. kto	co
D. kogo	czego
C. komu	czemu
B. kogo	co
N. kim	czym
M. (w)kim	(w) czym

Ч И С Л І В Н И К

В і д м і н ю в а н н я ч и с л і в н и к і в

d w a

Чоловічо-особова форма	Предметна форма	Жіночий рід
M. dwaj, dwóch, dwu	dwa	dwie
D.	dwóch dwu	
C.	dwu, dwom	
B. dwóch, dwu	dwa	dwie
N.	dwoma	dwoma, dwiema
M.	(w)dwóch, dwu	
W. dwaj	dwa	dwie

Родові форми — чоловічо-особові, предметні (живі і неживі іменники чоловічого роду та іменники середнього роду) і жіночі — розрізняються тільки в називному та знахідному відмінках і кличній формі.

t r z y

Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M. trzej, trzech	trzy
D. trzech	
C. trzem	
B. trzech	trzy
N. trzema	
M. (w) trzech	
W. trzej	trzy

Так само відмінюється числівник **cztery**.

p i ę ć

Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M. pięciu	pięć
D. pięciu	
C. pięciu	
B. pięciu	pięć
N. pięciu, pięcioma	
M. (w) pięciu	

Родові форми розрізняються тільки в називному і знахідному відмінках.

За таким самим зразком відмінюються числівники по **dziesięć** включно.

j e d e n a ś c i e

Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M. jedenastu	jedenaście
D. jedenastu	
C. jedenastu	
B. jedenastu	jedenaście
N. jedenastu, jedenastoma	
M. (w) jedenastu	

За наведеним зразком відмінюються числівники по **dziewiętnaście** включно. Числівник **dwanaście** в формах чоловічо-особового роду в першому своєму компоненті змінює **-a-** на **-u-**: **dwunastu**.

d w a d z i e ś c i a

Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M. dwudziestu	dwadzieścia
D. dwudziestu	
C. dwudziestu	
B. dwudziestu	dwadzieścia
N. dwudziestu, dwudziestoma	
M. (w) dwudziestu	

Так само відмінюються числівники **trzydzieści, czterdzieści**.

pięćdziesiąt

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M.	pięćdziesięciu	pięćdziesiąt
D.		pięćdziesięciu
C.		pięćdziesięciu
B.	pięćdziesięciu	pięćdziesiąt
N.	pięćdziesięciu, pięćdziesięcioma	
M.	(w) pięćdziesięciu	

За цим зразком відмінюються числівники, що означають назви десятків по **dziewięćdziesiąt** включно.

sto

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M.	stu	sto
D.		stu
C.		stu
B.	stu	sto
N.		stu
M.	(w) stu	

За цим зразком відмінюються числівники **dwieście, trzysta, czterysta**. В числівнику **dwieście** відмінюються обидва його компоненти (**dwustu**), в інших — тільки другий компонент (**trzystu, czterystu**).

pięćset

	Чоловічо-особова форма	Жіночо-предметна форма
M.	pięćuset	pięćset
D.		pięćuset
C.		pięćuset
B.	pięćuset	pięćset
N.		pięćuset
M.	(w) pięćuset	

Збірні числівники **dwoje, troje, czworo.....** відмінюються за зразком: **dwoje, dwojga, dwojgu, dwoje, dwojgiem, (w) dwojgu**.

ДІЕСЛОВО

Поділ дієслів на дієвідміни

За характером особових закінчень теперішнього часу в польській мові дієслова поділяються на чотири дієвідміни — дієслова з особовими закінченнями: 1) **-ę, -esz..**, 2) **-ę, -isz (-ysz)...**, 3) **-am, -asz..**, 4) **-em, -esz...**

Теперішній час

I дієвідміна

1. wiozę wieziemy	piszę piszemy	piję pijemy
2. wieziesz wieziecie	piszesz piszecie	pijesh pijecie
3. wiezie wiozą	pisze piszą	pije piją

Перша особа однини дієслів I і II дієвідміни закінчується на носовий голосний **-ę**; третя особа множини всіх дієслів польської мови закінчується на носовий голосний **-ą**. У дієслів, які в першій особі однини мають кореневе **-o-** і основа яких закінчується твердим передньоязичним приголосним, маємо чергування голосних в корені і приголосних в основі.

II дієвідміна

1. grożę	grozimy	placę	placimy	krzyczę	krzyczymy
2. grożisz	grozicie	placisz	placiecie	krzyczysz	krzyczycie
3. grozi	grożą	placi	placą	krzyczy	krzyczą

Чергування приголосних виступає в дієсловах з основою на **-c-** (**wrócę — wrócisz**), **-dz-** (**chodzę — chodzisz**) і в деяких з основою на **-ż-** (**grożę — grożisz**), **-sz-** (**proszę — prosisz**), **-szcz-** (**goszczę — gościsz**), **-źdź-** (**jeżdżę — jeździsz**).

III дієвідміна

1. znam	znamy	czytam	czytamy	mam	maamy
2. znasz	znacie	czytasz	czytacie	masz	macie
3. zna	znają	czyta	czytają	ma	mają

Нечисленні дієслова цієї відміни в третій особі множини завжди закінчуються на **-ją**.

IV дієвідміна

1. umiem	umiemy	wiem	wiemy	śmiem	śmiemy
2. umiesz	umiecie	wiesz	wiecie	śmiesz	śmiecie
3. umie	umieją	wie	wiedzą	śmie	śmieją

Нечисленні дієслова цієї відміни в третій особі множини закінчуються на **-ją**, дієслова **jeść**, **wiedzieć** закінчуються на **-dzą**: **jedzą, wiedzą**.

Дієслово **być** відмінюється так: **jestem, jesteś, jest, jesteście, jesteśmy, jesteście, są**.

Наказовий спосіб

I дієвідміна

1. —	wieźmy	—	piszmy
2. wieź	wieźcie	pisz	piszcie
3. niech(aj) wiezie	niech(aj) wiozą	niech(aj) pisze	niech(aj) piszą

II дієвідміна

1. —	groźmy	—	placemy
2. groź	groźcie	plac	placcie
3. niech(aj) grozi	niech(aj) grożą	niech(aj) płaci	niech(aj) płacą

Особові закінчення форм минулого часу — рухомі. Вони можуть відділятися від дієслова і приєднуватися до будь-якого іншого слова в реченні: **spaliście dobrze//dobrzeście spali.**

Умовний спосіб

Форми умовного способу утворюються за допомогою форм третьої особи минулого часу і частки **by** та особових закінчень.

1. czytał(a) bym	czytali(ły) byśmy
2. czytał(a) byś	czytali(ły) byście
3. czytał(a,o) by	czytali(ły) by

Форми майбутнього простого часу мають ті самі закінчення, що і форми теперішнього часу дієслів недоконаного виду (**przepiszę — piszę**).

Форми майбутнього складеного часу утворюються за допомогою форм майбутнього часу допоміжного дієслова **być** (**będzie, będziesz, będzie, będziemy, będziecie, będą**) і інфінітива або форм активного дієприкметника минулого часу на **ł**: **będzie pisać//będę pisał(a)** і т. д.

Форми пасивного стану утворюються за допомогою форм допоміжного дієслова **być** або **zostać** і пасивного дієприкметника: **był obrany, został skazany**.

Активні дієприкметник і дієприслівник теперішнього часу мають суфікс **-(j)ąc-**: **piszący, czytający; pisząc, czytając**. Активний дієприслівник минулого часу утворюється від дієслів доконаного виду за допомогою суфіксів **-łsz-, -wsz-** (останній додається до основ на голосний): **przyniósłszy, przeczytawszy**. Пасивний дієприкметник минулого часу утворюється від основ теперішнього і минулого часу за допомогою суфіксів: **-n-, -on-, -t-**: **napisany, przyniesiony, dęty**.

Редактор М. М. Пилинський

Техредактор Р. О. Буній

Коректори Н. С. Васильєва, А. М. Власови

Зам. № 139. Вид. № 19. Тираж 3000. Формат паперу 84×108¹/₃₂. Друкарських фіз. аркушів 19. Обл.-видавн. аркушів 53,346. Умовн. друк. аркушів 31,16.

Підписано до друку 9.VIII 1960 р. Ціна 11 крб. 60 коп.

З 1.I 1961 р. — 1 крб. 16 коп.

Друкарня Видавництва АН УРСР, Львів, вул. Стефаника, 11.

ПОМІЧЕНІ ПОМИЛКИ.

Стор.	Колонка	Рядок	Надруковано	Треба
9	ліва	8 зн.	засопіти, -плю,	засопіти, -плю,
65	"	3 зн.	-пйш,	-пёш,
280	права	20—21 зг.	spedzać	spędzać
325	"	4 зг.	автогер	автожёр
390	"	6—5 зн.	wsptrząsać	wstrząsać
489	"	20 зг.	наряджуватися	нарядж́атися
515	"	26 зг.	-motał (z kim)	-motał
521	ліва	20 зг.	zbyki	zbytki
531	права	8 зн.	~na	~wa
531	"	1 зн.	2) (стискати)	(стискати)
558	ліва	16 зг.	<i>tex.</i>	3) <i>tex.</i>
565	"	6 зн.	лічіти	злічіти
578	"	26 зг.	чóго	кóго
582	"	19 зн.	<i>lm. -że</i>	<i>lm. -gze</i>
			-нью, -ну́еш	-ную, -нуёш